

והמשכילים יזהירו כוהר* הרקיע

זהר על התורה

במדבר דברים

מהתנא האלהי

רבי שמעון בן יוחאי זלה"ה

עם סתרי תורה ומדרש הנעלם ועם פקודי אורייתא מרעיא מהימנא ותוספתא על קצת פרשיות כמוהו לא היה מלפנים באותיות גדולות מרובעות ובנקודות ללמוד בו כל איש אשר רוח אלהים דבר בו להיות צדיק וחסיד והוספנו במקומו הראוי מראה מקום מכל פסוקי תנ"ך עם הגהות האר"י ז"ל עפ"י דרך אמת ולמטה מראה מקומות הר"מ קורדובירו ואמרי בינה עם פירושו והגהות יש מאי"ן להרב חיד"א זיע"א הכל על סדר נכון : והוספנו בו ביאור המלות הקשות של הזהר

השתדלנו להגיה ולתקן השגיאות שבדפוס כפי שמוזכר מאחרי הדף

קרן הוצאת ספרי רבני בבל
רח' דוד ילין 40

ירושלים שנת תשל"ז

וואלף, ט. אום : לטוטום טואלף

וכריתו להוריעם : ישב כסתר עליון כצל שדי יתלונן

ומצדיקי הרבים ככוכבים סכאכא לעולם ועד : גל עיני ואבימה

דפוס חמד בע"מ, ירושלים

לזכר עולם

הגהה ראשונה והגהה שניה עם תוספת שהיה חסר בראשונה
להוצאה השניה הזאת נעשתה ע"י משפחת הרה"ג המקובל האלקי
הגלגולים וספר שם משמעון על עץ חיים וספר אמרי שמעון פי' על
התנ"ך ודרושים וחקירות שונות" לע"נ כלתו **מסעודה בת שמחה**
ז"ל אשת בנו עזרא ציון הי"ו שנפטרה ביום שב"ק כ"ד שבט תשל"ג
תנצב"ה וכל הדפסה או צלום שתהיה מהספר הקרוש הזה מחוייבים
להדפיס גם המודעה הנ"ל ותע"ב.

הזכות שמורה לקרן הוצאת ספרי רבני בבל
רח' דוד ילין 40 ירושלים

מהדורה שניה מתוקנת התשמ"ב

ספר במדבר

פרשת במדבר

(דק"ז ע"ס) וידבר יי אל משה במדבר סיני באהל מועד וגומר • רבי
 אבא פתח (כרלטיק א') ויברא אלהים את האדם בצלמו וגומר
 האי קרא אתמר • תא חזי בשעתא דברא קדשא בריך הוא לאדם,
 עבד ליה בדיוקנא דעלאי ותתאי, (ב) והוה כליל מבלא, והוה נהוריה
 נהיר מסייפי עלמא עד סייפי עלמא, והוה דחלין (ג) מניה כלא • ואף
 על גב דהא אוקמוה, אית לאסתכלא ביה בהאי קרא, ויברא אלהים
 את האדם בצלמו בצלם אלהים ברא אותו כיון דאמר בצלמו, מאי
 בצלם אלהים ברא אותו • אלאודאי תרין דרגין דכלילין דבר ונוקבא,
 חד-לדבר וחד לנוקבא • ובגין כך דו פרצופין הוו ודאי, (ג) וסיפא
 דקרא אוכח דכתיב זכר ונקבה ברא אותם, וכליל הוה מפל סטרוי •
 (כ"ט מתרין סטרוין) ואף על גב דנוקבא אחידת בסטרוי • הא היא נמי
 כלילא מתרין סטרוין למהוי שלים בכלא, והוה מסתכל בחכמתא
 לעילא ותתא • כיון דסרה, אתמעטו פרצופין וחכמתא אסתלקת מניה,
 ולא הוה מסתכל אלא במילי דגופיה • לבתר אוליד בגין מעלאי
 ותתאי, ולא אתיישבו דא ודא בעלמא, עד דאוליד בר ומניה אשתלים
 (ס"א אשתיל) עלמא, דאקרי שת והא אוקמוה • ועם כל דא עלמא
 תתאה לא אשתלים, ולא הוה שלים ולא אשתבח בקיומיה, עד דאתא
 אברהם ואתקיים עלמא, אבל לא אשתלים עד דאברהם אשתכח ביה
 בעלמא ואחיד ביה בימינא, במאן דאחיד בימיניה למאן דנפיל • אתא
 יצחק ואחיד בידיה דעלמא בשמאלא ואתקיים יתיר • כיון דאתא
 יעקב אחיד באמצעיתא בגופא ואתכליל בתרין סטרוין, אתקיים עלמא

ודא

(א) רכיבי סטרוי ו'ל כיאר סרכי כמ"ט מדבר קדמות מערכה כ' קוח ס' מאוין: (ב) ו'ט' סאו'ל אשעי' ס'ס'ס כקשו לימר לכיוי קדוש
 כי אין לנס סגנס כאלילוח כדורעשס סיר סקדושס כסוד אכא מקנו כאלילוח וכי סויל ענין ידאח סיימנות כמ"ט סרכ ככוונת וחייל
 ויחימו דרחילו סויל כאכא וסוי אומרו וסוי דחלין מניה כילא: (ג) גביין סקדאס כשס זכר ונקבס ונס אחר כרל איתס כלזוו רכיס ג'ט
 דגיס סוי אכל לא איס וזאס כרל אוחס מכני אשעי' סווי ג'גיס ס'ט ס'ט ס'טק עדיין כסוד כקדוס ונהראס נהכס ע'ז ססעדי סרמ'ז:

ולא הוה מתמוטט . ועם כל דא לא אשתיל (ס"ה אשתלים) בשרשו,
עד דאוליד תריסר שבטין ושבעין נפשאן, ואשתיל (ס"ה ואשתלים)
עלמא . ועם כל דא לא אשתלים, עד דקבילו ישראל אורייתא בטורא
דסיני ואתקם משכנא, כדין אתקיימו עלמין ואשתלמו ואתבסמו עלאין
ותתאין . כיון דאורייתא ומשכנא אתוקמו, בעא קדשא בריך הוה
למפקד (דק"ז ע"ב) (ב) חילוי דאורייתא, כמה חילין אינון דאורייתא, וכמה
חילין אינון דמשכנא תא חזי כל מלה דבעי לאתישבא בדוכתיה,
לא מתישבא עד דאדכר בפומא ואתמני ערה . אוף הכא בעא
קדשא בריך הוא למפקד חילין דאורייתא וחילין דמשכנא, וכלהו
הו כחד ולא מתפרשי דא מן דא, כלא כגוונא דלעילא, דהא אורייתא
ומשכנא לא מתפרשי דא מן דא ואזלין כחדא . ובגין כך חיליהון עאלין
בחושבנא לאשתמודעא גבייהו, בר אינון אחרנין דלית לון חושבנא .
ובגין כך כתיב וידבר יי אל משה במדבר סיני באהל מועד . אי
באהל מועד, אמאי במדבר סיני . אלא חד לאורייתא וחד למשכנא .
והאי והאי באחד לחדש השני בשנה השנית וכלא חד, והאי אקרי
חדש זין, רמז ללהוא ירחא ושתא דנהיר לסיהרא, דהא כדין עלמין
כלהו אשתכחו בשלימו . לצאתם מארץ מצרים, לאשתמודעא דהא
כד נפקו ישראל ממצרים בחדש הראשון הוה . רבי יצחק פתח
(תהלים קט"ו) " זכרנו יברך יברך את בית וגומר . " זכרנו יברך, אלין
גוברין דהוו עאלין בחושבנא דמדברא, וקדשא בריך הוא (כ) מברך
לון ואוסיף עלייהו בכל זמנא . תא חזי האי מאן דאמר שבחא דחבריה
דבנוי או דממוניה, בעי לברכא ליה (ג) ולאודאה עליה ברכאן . מנלן .
ממשה דכתיב (דברים א) והנכם היום כככבי השמים לרוב . לבתר מה
כתיב " אלהי אבותיכם יוסף עליכם ככם אלף פעמים וגומר . הרין
ברכאן הוו, חד " אלהי אבותיכם וגומר . הא חד . לבתר ויברך אתכם
כאשר דבר לכם . לאודאה עלייהו ברכאן על ברכאן . ואי אירו
מני שבחא דחבריה ולא אודי עליה ברכאן . הוא נתפס בקדמיתא

טלעילא

(ה) חילוי חיליים הב על כ מרכיבית דקבט ו יוכרי כפ כמעלות קנר חס ממש כחפרי כל סוגלים שסוי סיככים את סמטת וחס
אמרים שכתובו מסכן הערות וכנגד שני סמכות כמי כ"פ שריסם סס מרשזנים וחס סס סכניים אלה שכ" סמנויים כשחלמם כתיבתם
אחיותם כו"ן חס כמס רדכר ככיסא שכו האירו לחין סמליאיות כו"ן : (כ) סס כרש' שכרעת ואוסף טליוסו שטע לכרך סמנויים
חיליים ממנו כד יסככד כל דור ודור וחס' ס יוכרנו יברך שס דור סמכר יאן יברך את בית ישראל : (ג) פירוש לרוב ולטכד
וסוף מל ארזי ארזים רכ' כ"ד סרגל . סרמ' :

מלעילא • ואי איהו מכרך ליה הוא מתברך מלעילא • וברכתא בעי
 לברכא לה בעינא טבא ולא בעינא בישא • ובכלא בעי קדשא בריך הוא
 רחימותא דלכא • ומהמאן דמכרך לחכריה, בעי קדשא בריך הוא דיכרך
 ליה בעינא טבא ובלכא טבא, מאן דמכרך לקדשא בריך הוא על אחת
 בפה ובמה, דבעי עינא טבא ולכא טבא ורחימותא דלכא • בגין כך
 (ס"ו) ואהבת את יי אלהיך בכל לבבך וגומר • תא חזי הא אוקמוה
 לית ברכתא דלעילא שרייא על מלה דאתמני • ואי תימא ישראל
 איך אתמנן • אלא כפרא נטלי מנייהו והא אוקמוה, וחושבנא לא הוי
 עד דיתכניש כל ההוא כופרא וסליק לחושבנא, ובקדמיתא מכרכן
 להו לישראל, ולכתר מנאן ההוא כופרא, ולכתר מהדרין ומכרכין לון
 לישראל • אשתכחו דישראל מתברכין כקדמיתא ובסופא, ולא סליק
 בהו מותנא • מותנא אמאי סליק במניינא • אלא בגין דברכתא לא
 שרייא במניינא • בין דיסתלק ברכתא, סטרא אחרא שארי עלוי ויכיל
 לאתוקא, בגין דא במניינא נטלין כופרא ופדיונא לסלקא עליה מנייהו.
 (ס"ז מעליה מותנא) יכרך את בית ישראל, אלן גשין דלא סלקין
 במניינא • יכרך את בית אהרן, דאינון מכרכין לעמא בעינא טבא
 ובלכא טבא וברחימותא דלכא • את בית אהרן, הכי נמי גשין דאתברכין
 בברכתא דילהון • יכרך יראי יי, אלן אינון ליוא, וכלהו מתברכין בגין
 דרחלין ליה לקדשא בריך הוא • הקטנים עם הגדולים אף על גב
 דלא עאלין במניינא • תא חזי לא אשתבח מניינא כהו בישראל
 דאתברכין ביה בהאי מניינא • דהאי מניינא לאתברכא הוה, ולא שלמא
 שלימותא דעלמין הוה, ובאתר דברכאן נפקין אתמנן דכתיב באחד
 לחדש השני, דאיהו זיוא דברכאן דעלמא, דמניה נפיק זיוא לעלמא,
 ועל דא אקרי חדש זיו, דזיוא דכלא נפיק מניה ועל דא כרתיב
 (תכליס קל"ד) יברך יי מציון וכלא חר מלה וכתיב (ס"ט קל"ג) כי שם צוה יי
 (דקי"ט ע"ו) את הברכה וגומר • רבי יהודה הוה שכיח קמיה דרבי שמעון
 אמר ליה ישראל מאן אתר אתברכין, אמר ריה ווי לעלמא דלא
 משגיחין ולא מסתכלין בני נשא ביקרא דמלכא עלאה • תא חזי
 בשעתא דאשתכחו ישראל זכאין קמי קדשא בריך הוא, והוה עלמין
 (ס"ט עמיה) שכיחין בחד אילנא עלאה קדישא, דמונא דכלא ביה,

(ה) הוּהּ מִתְבַּרַךְ מְאֹד רָבַל בְּרִכָּאן כְּנִישׁין בֵּיהּ, וּבִיהּ אִתְּנָטְעוּ וּאִשְׁתִּילוּ שְׂרָשׁוּי, וַיִּשְׂרָאֵל לְתַתָּא הוּוּ מִתְבַּרְכֵן (וּאִשְׁתִּילוּ שְׂרָשׁוּי) מְאֹד רָבַל אִינוּן בְּרִכָּאן נִפְקִין בֵּיהּ, וְלֹא מִתְעַכְבֵּי לְמִיפָק הֶדָּא הוּא דְכַתִּיב יְבָרַכְךָ יי מִצִּיּוֹן . וְכַתִּיב בְּטַל חֶרְמוֹן שְׂיֹרֵד עַל הָרְרֵי צִיּוֹן כִּי שֶׁם צוּה יי אֵת חֲבָרְכָה חַיִּים עַד הָעוֹלָם . וְדָא אִיהוּ נְהִירו דְעַלְמָא דְכַתִּיב (תְּסַלִּים נ) מִצִּיּוֹן מִכַּלְל יוֹפִי אֱלֹהִים הוֹפִיעַ הוֹפִיעַ, נְהִיר, כְּמָה דָּאֵת אִמְר (דְּכַוִּים ל"ג) הוֹפִיעַ מִהַר פָּאָרֵן, וְדָא נְהִירו כַּד יְנַהֵר יְנַהֵר לְכַלְהוּ עַלְמִין . וְכַד הָאִי נְהִירו אֲתַעַר, כְּלֵא הוּא בְּחַבְרוֹתָא כְּלֵא בְּרַחֲמֵימֹתָא כְּלֵא הוּא בְּשִׁלִּימֹן, כְּדִין הוּא שְׁלַמָּא דְכֵלָּא שְׁלַמָּא דְעֵילָא וְתַתָּא הֶדָּא הוּא דְכַתִּיב (תְּסַלִּים קכ"ג) יְהִי שְׁלוֹם בְּחִילְךָ שְׁלוּה בְּאֲרַמְנוֹתֶיךָ :

אִישׁ עַל דְּגָלוּ בְּאוֹתוֹת לְבֵית אֲבוֹתָם יַחַנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגוֹמַר . רַבִּי אֲלַעָזַר פֶּתַח (יַסְעִים ס"ו) שְׁמַחוּ אֵת יְרוּשָׁלַם וְגִילוּ כִּה פֶּלֶ אֲהֵבִיהָ וְגוֹמַר . כְּמָה חֲבִיבָה אֹרִייתָא קָמִי קִדְשָׁא כְּרִיךְ הוּא, דְהָא כְּבַל אֲתֵר דְּמִלִּי דְאֹרִייתָא אִשְׁתַּמְעוּ, קִדְשָׁא כְּרִיךְ הוּא וְכֵל חֵילִין דִּילִיה כֵּלְהוּ צִיִּיתֵין לְמַלּוּלִיה, (כ) וְקִדְשָׁא כְּרִיךְ הוּא אֲתִי לְדִירָא עֲמִיה דְהָא הוּא דְכַתִּיב (שְׁמוֹת כ') בְּכָל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֹזְכִיר אֶת שְׁמִי וְגוֹמַר וְלֹא עוֹד אֵלָּא דְשָׁנְאוֹי נְפְלִין קָמִיה וְהָא אֹקְמוּיה . תָּא חַזִּי פְּקוּדֵי אֹרִייתָא עֵלְאִין אִינוּן לְעֵילָא . אֲתִי בֵּר נֶשׁ וְעֵבִיד פְּקוּדָא חֲדָא, הַהִיא פְּקוּדָא קִיִּמָּא קָמִי קִדְשָׁא כְּרִיךְ הוּא וּמִתְעַטְרָא קָמִיה, וְאִמְר (ג) פְּלָנִיא עָבִד לִי וּמָן פְּלָנִיא אָנָּא, בְּגִין דָּאִיהוּ אֲתַעַר לִיה לְעֵילָא . בְּגוֹנָא דָּאִיהוּ אֲתַעַר לִיה לְתַתָּא, הֲכִי גְמִי אֲתַעַר לְעֵילָא, וְעֵבִיד שְׁלַמָּא לְעֵילָא וְתַתָּא כְּמָה דָּאֵת אִמְר (יַסְעִים כ"ו) אוּ יַחֲזֹק בְּמַעוֹזֵי יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי . יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי לְעֵילָא, (י"ד) שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי לְתַתָּא . וְכֵאֲרֵה חוּלְקִיה דְהָהוּא בֵּר נֶשׁ דְּעֵבִיד פְּקוּדֵי אֹרִייתָא . שְׁמַחוּ אֵת יְרוּשָׁלַם וְגוֹמַר בְּגִין דְּחֲדוּהָ לֹא אִשְׁתַּכַּח אֵלָּא בּוֹמַנָּא דִּישְׂרָאֵל קִיִּמִי בְּאַרְעָא קִדְשָׁא, דְתַמֵּן אֲתַחְבַּרַת אֲתַתָּא בְּכַעֲלָהּ, וְכֵדִין הוּא חֲדוּתָא דְכֵלָּא חֲדוּתָא דְעֵילָא וְתַתָּא . בּוֹמַנָּא דִּישְׂרָאֵל לֹא אִשְׁתַּכַּחוּ בְּאַרְעָא קִדְשָׁא, אֶסִּיר לִיה לְכַר נֶשׁ לְמַחְרֵי וְלֹאֲחֹזָאָה חֲדוּ דְכַתִּיב שְׁמַחוּ אֵת יְרוּשָׁלַם וְגִילוּ

(א) רַעַם עֲלִיּוֹן שֹׁפָר מְרַעַם דָּלֹף וְסִיטָא קִדְשָׁא : (ב) וּמִן עִד אֲתַכְּלֵל כַּסֵּי מְכֹוֹנַם עִיִּים יַעֲבֹדוּ כְּקוֹל וּדְלוֹל כְּקוֹלֵי עַל מַסַּס שֶׁחֵין מִדְּמָרְסַם סֶטֶרִיכִים כְּלַמִּיכִי כֵּלְל וְכֵדוּר וְעִיִּים סֶטֶר : (ג) עַמֵּי שֶׁרֵךְ סַגְּנֵן כּוּכַב סֶטֶרִים דְּפִלְעוּ וְכַמְקַרְנוּ כְּכַתְבֵי עִי אֲחַר מִלִּין :

אֵת כְּכַת

וּגִילוּ בָּהּ וּגְוֹמְרוּ • וּגִילוּ בָּהּ דִּיּוּקָא • רַבִּי אֲבָא חָמָא חָד בַּר נֶשׁ דְּהוּה
 חַדִּי (פ) בְּבֵי טְרוּנֵיִיא דְּכַבֵּל, בְּטִשׁ בִּיה אֲמַר שְׂמַחוּ אֶת יְרוּשָׁלַם כְּתִיב •
 (אֲמַר רַבִּי אֲבָא) בּוֹמְנָא דִירוּשָׁלַם בְּחֻדְרוֹה, בְּעֵי בַר נֶשׁ לְמַחְרֵי רַבִּי
 אֲלַעְזָר לְטַעְמִיָּה דֲאֲמַר שְׂמַחוּ אֶת יְרוּשָׁלַם, הֵיִינוּ דְכְתִיב (תְּהִלִּים ק) עֲבְדוּ
 אֶת יי בְּשִׂמְחָה • כְּתוּב אַחַד אֲמַר עֲבְדוּ אֶת יי בְּשִׂמְחָה • וְכְתוּב אַחַד
 אֲמַר (סג ג) עֲבְדוּ אֶת יי בִירָאָה וּגִילוּ בְרַעְדָּה • מַה בֵּין הָאֵי לְהָאֵי •
 אֲלָא כֵּאֲן בּוֹמְנָא דִישְׂרָאֵל שְׂרָאן בְּאַרְעָא קְדִישָׁא, כֵּאֲן בּוֹמְנָא דִישְׂרָאֵל
 שְׂרָאן בְּאַרְעָא אַחְרָא • (רַבֵּר אַחַר) עֲבְדוּ אֶת יי בִירָאָה, דָּא כְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל בּוֹמְנָא דֵאִיהִי בְּגִלוּתָא בִּינֵי עַמְמֵיִיא • אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה וְהֵיא
 כְּתִיב (יִסְעִיָּה כ"ח) כִּי בְּשִׂמְחָה תֵצֵאוּ, וְדָא הִיא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, כִּיּוֹן דֲאֲמַר
 תֵצֵאוּ, מִן גְּלוּתָא הוּא • וְאֲקָרִי שְׂמַחָה • אֲמַר לִיה וְדָאֵי הֵכִי הוּא, דְכָל
 זְמַנָּא דֵאִיהִי בְּגִלוּתָא וְשָׂכִיבַת לְעַפְרָא לָא אֲקָרִי שְׂמַחָה, עַד דְקִדְשָׁא
 כְּרִיךְ הוּא יִתִּי לְגַבְהָ וְיוֹקִים לָהּ מְעַפְרָא וְיִמָּא (סג כ"ב) הַתְּנַעֲרִי מְעַפְרָא
 וּגְוֹמַר • קוּמִי אוּרִי וּגְוֹמַר • וַיִּתְחַבְּרוּן כַּחֲדָא, (וְיוֹקִים לָהּ מְעַפְרָא) כַּדִּין
 חֲדוּתָא אֲקָרִי חֲדוּתָא דְכֵלָא, וְכַדִּין בְּשִׂמְחָה תֵצֵאוּ וְדָאֵי, כַּדִּין כְּמַה
 חִיָּלִין יַפְקוּן לְקַבְלָהּ דְמִטְרוּנִיתָא, לְחֲדוּתָא דְהַלּוּלָא דְמַלְכָא כְּמַה
 דָּאֵת אֲמַר הַהָרִים וְהַגְּבָעוֹת יַפְצְחוּ וּגְוֹמַר וְכְתִיב (סג) כִּי הִלֵךְ לִפְנֵיכֶם
 יי וּמֵאֶסְפְּכֶם וּגְוֹמַר :

(דְקו"ח ע"ב) אִישׁ עַל דְגָלוּ בְּאוֹתוֹת • (כ) אֵלֶיךָ אָרְבַּע מִשִּׁירֵיךָ דְכְנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל דֵאֵינוֹן תְּרִיסַר שְׁבָטִין, תְּרִיסַר תַּחֲמוּזִין סְחוּר
 סְחוּר לָהּ כֵּלָא כְּגוֹנָא דְלַעֲיִלָּא כְּתִיב (תְּהִלִּים קכ"ב) שִׁשָּׁם עָלוּ שְׁבָטִים
 שְׁבָטֵי יְהוָה וּגְוֹמַר • שִׁשָּׁם עָלוּ שְׁבָטִים, אֵלֶיךָ תְּרִיסַר שְׁבָטִין, תְּרִיסַר תַּחֲמוּזִין
 דִּלְתַתָּא • שְׁבָטֵי יְהוָה הֵא אִוְקְמוּהָ בְּגִין דִּיֵּה עֲדוּת לִישְׂרָאֵל וְדָאֵי, וּבְגִין
 דָּא הֵרְאוּבֹנֵי הַשְּׂמַעוּנִי יְהוָה בְּכָל חָד וְחָד • אֲבָל וְדָאֵי הֵכִי הוּא, דְהָא
 אֵילָנָא עֲלָאָה קְדִישָׁא כְּהוּ אַחְתָּם בְּחוּתְמוּי וְאוּקְמוּהָ. כְּתִיב (יחזקאל פ) וְדָמוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם וּפְנֵי אַרְיָה אֵל הַיָּמִין וּגְוֹמַר • דִּיּוּקְנָא דְאָדָם
 אַתְכֵּדִיל בְּכֵלְהוּ • וְאַפִּין הוּוּ לְאַרְבַּע סְטְרִין דְעֵלְמָא, וּמְתַפְרֵשׁן בְּדִיּוּקְנֵיהוֹן
 וְכֵלְהוֹן כְּלִילָן בִּיה בְּאָדָם • מִיכָאֵל מִימִינָא גְבֻרִיאֵל מִשְׂמָאלָא •

אוריאל

(פ) כְּנֶסֶת סְחוּרִים בַּל כֻּלָּל בְּחַן סְחוּרִים סִינֵי פִלְסֵסִים טוּרִי פִלְסֵסִים כִּי כְּבִית אֲרִיס וְכַנְבִּים עֵיזִים סִינֵי אֲזִיק וְשִׁמְחִית כְּדָא לְשִׁמְחִית
 סְרַבֵּי : (כ) חֲסֵר תַּחֲלָה סְמָלֵר :

אוריאל לקדמייהו רפאל לאחורייהו, שכינתא עלייהו • תרין מכאן
 ותרין מכאן והיא באמצעיתא • כגוונא דא בארעא דלתתא, תרי מכאן
 ותרי מכאן וי"ה בנייהו, כיון דנטלין תרין דגלים מה כתיב ונסע אהל
 מועד מחנה הלויים וגומר • ולכתר אינון תרין אחרנין, ארבע משיריין
 אינון לארבע סטרי עלמא ואשתכחו תריסר, אוף הכי לתתא כגוונא
 דלעילא • ונסע בראשונה דגל מחנה יהודה, לקביל משירייתא דאוריאל,
 ומחנה דראובן לקביל משירייתא דמיכאל • דא לדרום ודא למזרח •
 מזבח הכי נמי, דרומית מזרחית, ומחנה דן לצפון • מחנה אפרים
 ימה • מחנה דן לקביל משירייתא דגבריאל • מחנה אפרים למערב
 לקביל משירייתא דרפאל • מזבח הכי נמי צפונית מערבית • כלא אחיד
 דא כדא, ער דסלקא כלא ואתאחד בשמא קדישא, דאיהו שירותא •
 דכלא עלאה דכלא קדישא דכלא • כלא אתכליל ביה • " מזרח הוא
 שירותא דנהורא, אזיל ושאט ואפיק לדרום, ודרום נפיק ותלייתא
 בשירותא דמזרח • ה' • דרום • מנה נפיק דרום^ו ועייל " בשירותא
 דמזרח ואפיק ליה • ומן ה' תלייתא דרום וצפון וההוא דבנייהו,
 " מזרח י"ה דרום וצפון תליין ביה • ו באמצעיתא • ודא הוא בן דכר •
 בגין כך איהו בין צפון לדרום • ועל דא תנינן מאן דיהיב מטתו בין
 צפון לדרום הויין ליה בנים זכרים, דהאי בן דכר איהו בין צפון לדרום •
 ה' עלאה כה תלייתא צפון ודרום, ובן דכר בנייהו כדא דיוה, ה'
 בתראה מערב • ועל דא דרום אחיד (כ) במזרח, דאיהו שירותא
 דשמשא ותלייתא ביה • ועל דא תנינן מסטרא דאבא אחיד ותלייתא
 חסד עלאה • מסטרא דאימא תלייתא גבורה • כגוונא דא אחיד כלא
 דא כדא • זויין דמדבחה הכי נמי אסתחין, ובא לו לקרן דרומית
 מזרחית • דדרום תוקפיה במזרח דאיהו שירותא דשמשא, ותוקפיה
 דשמשא לא שרייתא אלא בשירותא • מזרחית צפונית • כיון דדרום
 נטיל תוקפיה דמזרח, הוא אנהיר לצפון, וצפון אתכליל בדרום דהא
 שמאלא אתכליל בימינא • צפונית מערבית, דהא מערב דאיהו כה'
 בתראה נטלא מצפון • ועל דא צפון אזיל למערב • מערבית דרומית
 היא אזלא לאתחבא בדרום, כמה דדרום תלייתא במזרח, ותוקפיה

אזיל
 סגולה

אזיל

(כ) עיין כלל וס כפרים כסער מפתח וסגסג ס' כ"א :

אזיל בשירותא, הבא נמי מערב אזלא לאתחבקא בדרום הדא הוא
 דכתיב (ס"ד כ') וימינו תחבקני • וימינו דא הוא דרום • כגין כך ינקא
 מתרין סטרין מצפון ומדרום הדא הוא דכתיב שמאלו תחת לראשי
 וימינו תחבקני, שמאלו דא הוא צפון, וימינו דא הוא דרום • ורוא דא
 אוליפנא, קדשא בריך הוא יהיב מטתיה בין צפון לדרום • ואחידרת
 להאי בן ודאי • ועל דא אית להו לבני נשא למיהב מטתייהו בין
 צפון לדרום • והכי אוליף לי אבא • דיהבין להו בגין דכרין • דהאי
 איהו אתכוון כלפי מהימנותא שלימא עלאה, בשלימותא דכלא לגבי
 קדשא בריך הוא, דאיהו בין צפון לדרום, ולגבי כנסת ישראל דאנהירין
 (כ"ב דאיהו) בין צפון לדרום • ודאי יהויין ליה בגין דכרין • וככלא
 (דקי"ט ע"ב) בעי לאחזאה עובדא כגוונא דלעילא, וכמה דאחוי עובדא
 לתתא הכי נמי אתער לעילא ואוקמוה • שמע רבי פנחס ונשקיה
 לרבי אלעזר ובכה וחיך, אמר זבאה חולקי בהאי עלמא ובעלמא
 דאתי • פתח ואמר (תהלים כ"ו) "אורי וישעי ממי אירא וגומר" • "אורי
 וישעי, כיון דבר נש אסתכל (כ"ב אתאחד) כנהורא דלעילא, וקדשא
 בריך הוא אנהיר עליה לא דחיל מעלאין ותתאין • כמה דאת אמר
 (ישעיהו ס) ועליך יזרח • ובכודו עליך יראה • מעוז חיי • כיון דקדשא
 בריך הוא אחיר ביה בבר נש, לא מסתפי כהוא עלמא מכל
 מאריהון דדיגין • אוף אנא כהאי גוונא, כיון דאחידנא באבוך וכך
 לא אסתפינא בהאי עלמא ובעלמא אחרא ועלך כתיב (משלי כ"ג) ישמח
 אביך וגומר • כיון דכתיב ישמח אביך ואמך, מאי ותגל יולדתך, דהא
 באמך סגייא • אלא ישמח אביך דא קדשא בריך הוא ואמך דא כנסת
 ישראל • ותגל יולדתך • יולדתך דלתתא • רבי שמעון אבוך אן חדוותא
 דיליה, אלא קרא הוא בלחודוי דכתיב גיל גיל אבי צדיק דא קדשא בריך
 הוא • ויולד חכם ישמח בו דא אביך דלתתא • דבר אחר גיל גיל
 אבי צדיק, דא אביך דלתתא • יולד חכם וישמח בו, כתיב בתוספת
 וא' דא קדשא בריך הוא לעילא • אמר רבי אלעזר כתיב (תהלים ל"ב)
 בידך אפקיד רוחי פדיתה אותי • אל אמת • האי קרא אית
 לאסתכלא ביה, חמיתון מאן דאפקיד בידי דמלכא מידי • אלא
 ודאי זבאה הוא בר נש דאזיל באורחוי דמלכא קדישא ולא חטי

קמיה • רתא חזי כיון דעאל ליליא אילנא דמותא שליט בעלמא
 ואילנא דח"י אסתלק לעילא לעילא • וכיון דאילנא דמותא שליט
 בעלמא בלחודוי, כל בני עלמא טעמין טעמא דמותא • מאי טעמא, בגין
 דההוא אילנא גרים, ובר נש בעי לאקדמא ולמפקד בידיה נפשיה
 בפקדונא, כפקדונא דבר נש דיהיב פקדונא לאחרא, דאף על גב
 דאיהו אתחייב לגביה יתיר מההוא פקדונא, לאו כדאי לאתאחדא
 ביה, הואיל ובפקדונא אתמסר לגביה, ואי יסרב ביה, ודאי נבדוק
 אבתריה דלאו מזרעא קדישא הוא, ולאו מבני מהימנותא • כך ההוא
 אילנא, בני נשא אקדימו ויהבין ליה פקדונא דנפשיה, וכל נשמתין דבני
 עלמא נטיל • וכולהו טעמין טעמא דמותא, בגין דהאי אילנא דמותא
 הוא, ובגין דכל אינון נפשתא אף על גב דכולהו אתחייבו לגביה,
 ולא כדאי היא לאתבא פקדונא לגביה דבר נש, אלא כיון דכולהו
 אתמסרו ליה בפקדונא, אתיב כל פקדונין למאריהון • תא חזי לאו כדאי
 הוא האי אילנא דמותא לאתבא פקדונא לגביה דבר נש, אלא בשעתא
 דאילנא דח"י אתער בעלמא • ואימתי אתער ההוא אילנא דח"י •
 בשעתא דסליק צפרא • וכדין כיון דהאי אתער בעלמא כל בני עלמא
 חזין, ושביק ואהדר ההוא אילנא דמותא כל פקדונין דאתפקדו לגביה
 ואזיל ליה • מאי טעמא חזין, בגין דההוא אילנא דח"י גרים • ואי תימא
 הא בני נשא סניאין אינון דמתערין בליליא בעוד דאילנא דמותא
 שליט, אלא ודאי ההוא אילנא דח"י קא עביד • מאי טעמא בגין דכתיב
 (י"ד) לראות היש משכיל דורש את אלהים, ולא יהא פתחון פה לבר
 נש דיימא, אלמלא שליטנא בנפשאי בליליא אשתדלנא באורייתא •
 אמר רבי יהודה האי בישראל ודאי ודכי הוא • אבל באומות העולם
 דחסינא כהאי גוונא מאי טעמא אמר ליה ודאי שפיר הוא דקת
 אמרת • פתח ואמר (במדבר כ"ג) מה אקוב לא קבה אל ומה אזעום לא
 זעום יי • תא חזי כגוונא דאית לעילא אית לתתא, לעילא אית ימינא
 ואית שמאלא, לתתא ישראל ועמין • ישראל אתאחרן לימינא בקדושה
 דמלכא קדישא • עמין עובדי עבודה זרה לשמאלא לסטרא דרוח
 מסאבא, וכולהו לתתא מכולהו דרגין דשמאלא, וכולהו דרגין אחידן
 דא בדא (דק"ט ע"ב) עד דתליין מן רישא, וכגוונא דרישא נטיל בההוא

מֵהַדְּלַעֲלֵא

גוֹנָא נְטִיל זִנְבָא דְאִיהוּ תַתְּאָה, מְאִי טַעְמָא, בְּגִין דְאֶחִיד בִּיהּ, וּבְגִין כֶּךָ
 עֲמִין עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה כְּהוּא סִטְר מְסֻאָבָא דִּילְהוֹן הָבִי אֲתַדְּבִחוּ •
 בְּלַעַם הוּא אֲשַׁתְּמַשׁ בְּכִלְהוּ כְּתָרִין (כ"ט דְּרַגִּין) תַתְּאִין, וְהוּא הוּהוּ חֲמִי
 כְּהֵאִי תַתְּאָה דְאִיהוּ זִנְבָא, דְּלֹא יָכִיל לְאֲתַדְּבֵרָא אֲלֵא בְרִישָׁא • בְּגִין
 כֶּךָ אָמַר מַה אֶקוּב לֹא קִבָּה אֵל, (דְּאִיהוּ רִישָׁא בְּגִין) דְּהוּא רִישָׁא
 עֲלֵאָה לֹא אֲשַׁתְּכַח בְּדִינָא בְּאִינוּן יוֹמִין • וְאִף עַל גַּב דְּהֵאִי אֵל אוֹקִימְנָא
 הֵאִי מְלֻכוּתָא קְדִישָׁא נְטִיל שְׁמָא בְּגוֹנָא דְכִלְא וְהֵאִי טַב וְחֹסֵד דְּהֵאִי
 עֲלֵמָא, (פ"ט אוֹקִימְנָא בְּאַתְר אַחְרָא עֲלֵאָה, וְהוּא טַב וְחֹסֵד דְּעֲלֵמָא,
 הֵאִי מְלֻכוּתָא קְדִישָׁא נְטִיל שְׁמָא בְּגוֹנָא דְלַעֲלֵא) וּבְגִין כֶּךָ אֶקְרִי
 (ה) אֵל, אֲלֵא דְאִיהוּ (ל"ב) זֹעַם בְּכָל יוֹם, דְּאֲשַׁתְּכַח בִּיהּ דִּינָא • וְתֵא חֲזִי
 אֵל שְׂרֵי (שְׁמוֹת דְּכ"ג) הֵא אוֹקִימְנָא דְבִיהּ סְפוּקָא דְּעֲלֵמָא, וְאִיהוּ אָמַר
 לְעוֹלָם דִּי, דְּהֵא הֵאִי אֵל הוּא דְאֶזְרֻוּג בְּהַדִּיהּ, וּבְגִין כֶּךָ אֶקְרִי אֵל שְׂרֵי,
 אֵל שְׂרֵי • וְעַל דָּא מַה אֶקוּב לֹא קִבָּה אֵל • בְּגִין כֶּךָ בְּגוֹנָא דְאֲתַעַר
 רִישָׁא הָבִי נְמִי אֲתַעַר תַתְּאָה • כְּכַה רַבִּי אֲלַעְזָר פִּתַח וְאָמַר (נִרְמִיָּה מ"ו)
 קוּלָה בְּנַחֲשׁ יֵלֶךְ וּגּוֹמֵר • הַשְׁתָּא (כְּהֵאִי גוֹנָא) דִּישְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא, אִיהִי
 וְדֵאִי אֲזֵלָא בְּנַחֲשׁ חוּיָא כִּד אִיהוּ (ד"ט בְּדִינָא) כְּפִיף רִישָׁא לְעַפְרָא, סְלִיק
 זִנְבָא שְׁלִיט וּמְחִי לְכָל אִינוּן דְאֲשַׁתְּכַחוּ קַמִּיהּ • אוּף דְּהָבִי הַשְׁתָּא
 בְּגִלוּתָא כְּהֵאִי גוֹנָא, רִישָׁא כְּפִיף לְעַפְרָא וּזִנְבָא שְׁלִיט, מֵאֵן עֵבִיד לְזִנְבָא
 דִּיסְתַּלַּק לְעֵילָא וּשְׁלִיט וּמְחִי • רִישָׁא דְאֲתַכְפִּיָּא לְתַתָּא • וְעַם כָּל דָּא
 מֵאֵן מְדַבֵּר לִיהּ לְזִנְבָא וּמֵאֵן נְטִיל לִיהּ לְמַטְלָנוּי • הֵאִי רִישָׁא • אִף עַל
 גַּב דְּאִיהוּ כְּפִיף לְעַפְרָא, הוּא מְדַבֵּר לִיהּ לְמַטְלָנוּי • בְּגִין דָּא קוּלָה בְּנַחֲשׁ
 יֵלֶךְ, וְהַשְׁתָּא שְׂאֵר עֲמִין דְאִינוּן אַחִידִין בְּזִנְבָא סְלִקִין לְעֵילָא וּשְׁלַטִין וּמְחִיִין
 וְרִישָׁא כְּפִיף לְעַפְרָא כְּמָה דָּאֵת אָמַר (עֲמוּס ה') נְפִלָה לֹא תוֹסִיף קוּם
 וּגּוֹמֵר • וְעַם כָּל דָּא הֵאִי רִישָׁא מְדַבֵּר לְזִנְבָא וּנְטִיר (ס"ט וּנְטִיל) לִיהּ
 כְּמָה דָּאֵת אָמַר (סִיר ה') שְׁמוֹנִי נוֹטְרָה אֵת הַכְרָמִים, אֲלִין עֲמִין עוֹבְדֵי
 עֲבוּדָה זָרָה דְאִינוּן זִנְבָא אֲתָא רַבִּי יְהוּדָה וּנְשִׁיק יְדוּי, אָמַר אֲלֵמָלָא
 לֹא שְׂאִילְנָא מְלָה בְּעֲלֵמָא אֲלֵא דְשְׂאִילְנָא דָּא וְרוּחָנָא לִיהּ, דִּי לִי
 דְהַשְׁתָּא יְדַעְנָא עֲמִין עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה וְשׁוֹלְטָנוּתָא דִּילְהוֹן אִיךְ
 מְתַדְּבֵר

(ה) כְּפִיפּוּס אִיךְ ע"ג כ' רכ' עֲלֵמִין סוּב' כִּאִר' ב' וְב' סְסוּדֵס אֵל סוּי'ס וְאֵל אֲדִל'י בִּימְטָרִין אֵל זֹעַם וּבְלַעַם רַסֵּס לְמַסְךְ סִרִין
 מְכַל סִי' וּבְכַלָּא יִכּוּל אָמַר מִזֵּס אֶקוּב נְגַד כְּכ' עַם וּמִסֵּס אֲזַעַם נְגַד אֵל זֹעַם • סִרְמ' •

מתדבר • זכאה חולקהון דישראל דעלייהו כתיב (תהלים קל"ה) כי יעקב
 בחר לו יה וגומר • אמר ליה רבי אלעזר מהו לסגלתו • אמר ליה
 תלת אבהן אלין אקרון סגלה, בין לעילא בין לתתא • בגוונא דא
 כהנים לויים וישראלים • וכלא חד • ואלין סגלתו של קדשא בריך
 הוא לעילא וסגלתו לתתא • ודא הוא דכתיב (שמות י"ט) והייתם לי סגלה
 מכל העמים :

ונסע אהל מועד וגומר • מחנה הלויים • לבתר מה כתיב ונסע דגל
 מחנה אפרים לצבאותם ימה, היינו שכינרה שרזירה במערב
 ואוקמיה • כתיב (בראשית ע"ח) ויברכם ביום ההוא לאמר בך יברך ישראל
 לאמר וגומר • וישם את אפרים וגומר • בך יברך ישראל • ישראל
 סבא • מאי קמשמע לן • אלא בך יתברך ישראל לא כתיב, או בך
 יבורך ישראל, מהו יברך ישראל • אלא • ישראל קדישא לא יברך
 לעלמא אלא בך, דאנת במערב וכתיב אני אל שדי פרה ורכבה •
 אוליפנא דתמא עמיה שכינתא, וכדין אמר בך יברך ישראל לאמר •
 בך יברך לעלמא • והיאך תמא, והכתיב (ס) ועיני ישראל כבדו מזקן
 וגומר • אלא שכל את ידיו כתיב, מאי שכל אלא מינא הוה זקיף
 וסטי ליה שכינתא כלפי אפרים, וארח ריחא דשכינתא על רישיה, כדין
 אמר בך יברך ישראל, ותמא דאיהו למערב, ודאי שכינתא במערב •
 והא אוקימנא בגין דלהוי בין צפון לדרום, לאתחברא בגופא ולמהוי
 בגוונא חד, (ה) וצפון מקבלא לה תחות רישא, ודרום מתבקא לה הדא
 הוא דכתיב (ס"ג) שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני • והא אוקימנא
 ודאי מטתו שלשלמה בין צפון לדרום, ולא תחברא בגופא, וכדין
 כללא חד לאתברכא ערמא • התנן בל האומר תהלה
 לרוד תלת פעמים בכל יומא, מוכטח לו שהוא בן העולם הבא,
 (דק"ב ע"ה) והא אוקימנא בגין ליוונא לה להאי תהלה, ולא שתכחא בכל
 יומא בין צפון לדרום • אתי בר נש בצפרא מקבל עליה עול מלכות
 שמים (כמה דאתמר, מסדר שבחא) באינון תשבחו דקאמר תהלה
 לרוד וכלהו הללויה דאינון סרורא דעשרה תושבחו (ז) דעשר כתרין

קדישין
 (ח) משמע קצת שמים ראש שמענו ללמנו ומרגלית לדרום • ס"ס (אח"י) אין סלמח כן אלא כיוונא סוורא ראש למזרח ומרגלית
 במערב וכ"כ סא"י ז"ל וכ"כ סר"כ כ"ח סימן נ"א משס סוורא שלח כמ"ג רש"י כמ"ס וכע"ת נחלמנו לו מסכרוס • מא"י : (כ) • סעודות
 סנקדאייס כמריס קדישיס

קדישין דשמא קדישא • ובגין כך עשרה אינון הללויה • לבתר סיים
בעשרה תושבחן דאינון (תסליס ק"ו) הללויה הללו אל בקדשו וגימור •
הללויהו וגומר • מאן אינון עשרה הללויה, והא חמשה אינון, אלא שרי
שבחא בהללויה וסיים בהללויה. לבתר עלוייא דסדר שבתא באו
ישיר משה דאית ביה בלא, ובדא מקבל עליה עול מלכותא קדישא •
לבתר אשרי לה בחסד בסיומא דצלותא לאתקדשא ביה, לבתר
בצלותא דמנחה דגבורה תלייא ודינא שארי, אשתכח בכל דרומא
(ס"ה יומא) דא מטא דאתייהיב בין צפון לדרום, לאתחברא בזווגא דא
בגופא כדקא יאות • ומאן דמסדר ומחבר לה בכל יומא כהאי גוונא,
ודאי הוא בן העולם הבא, בגין כך האי דגל מחנה אפרים ימה ואיהו
בין צפון לדרום • דרום ראובן מן סטרא חד, דכתיב דגל מחנה ראובן
תימנה • צפון דן מסטרא אחרא, דכתיב דגל מחנה דן צפונה • אפרים
בין דא לדא, אשתכח מערב דאיהו אפרים בין צפון
לדרום, כלא כגוונא דלעילא • (ה) רזא ליתבי דרומא אחונא •
והכי שדר לון, אחונא מסטרא דבוצינין (ס"ה מסדרי (ט) בוצינין)
(ג) ברזין קטירין, דבעיתו ליחרא יחורא (ה) בטופסרא דקטרא עלאה,
קבירו עליכו עול מלכותא קדישא בכל יומא בקדמיתא וכדא תעלון
בקטורא (ס"ה^ו בקיסטרא) קדישא דדרום, ואסחרו סטרי עלמא עד
דמתקשרן בקטורא חדא, ובדרום תקיפו (ס"ה תקיעו) דוכתא ותמן
תשרון • רבי אלעזר שאיל לרבי שמעון אבוי אמר ליה סימנא לזווגא
דיחורא מנין • אמר ליה ברי אף על גב דאוקימנא מילין לכל סטר
וסטר, ואתבדרו הבא מלה והבא מלה, סימנא דא נקוט ביך והכי
הוא כעין סטרא דמדבחא, דתנן ובא לו לקרן דרומית מזרחית, מזרחית
צפונית, צפונית מערבית, מערבית דרומית. אמר ליה והא לא יכיל עד
דמקבל עליה בר נש עול מלכותא קדישא בקדמיתא, ויהיב עליה
עול דא, ואת אמרת דייתי לדרום בקדמיתא • אמר ליה בלא ה"ל
אמינא לך, דהא ובא לו לקרן אמינא בקדמיתא, והא ידעת רזא דקרן
ודא הוא עול מלכותא קדישא • לבתר דרומית מזרחית, דתמן הו"ל
אילנא רחי • ודא לאזרוונא ליה במזרח דאיהו אבא עלאה, דהא בן

ס"ה יומא

מסטרא

(ה) סידום טוח בין יושבי דרום וע' כחור מאמר זס כטרם כשער ופ' סוכה: (ב) פ' ע"ס: (ג) פירוש כסידום קשרים על סר וקפס
קשר סעלי: זס לוחר כל ע"ס דליליטס כקשר אחר עם כליע ועיין מק"ש טר"כ: (ד) כדמוס וליוז קשר סעלין אש כהליליט:
במדבר 3

מסטרא דאבא קא אתי • ובגין כך מדרום למזרח, דתוקפא דדרום
 במזרח הוא, ובעי לאתקשרא כחדא דרום במזרח, ומזרח דאתקשר
 בצפון, (כמה דאת אמר (ס"ט) וצפונך תמלא בטנם) בגין דהאי אשלים
 ומלי נחלין ומבוועין, ועל דא מזרחית צפונית, אלין אבא ואימא דלג
 מתפרשן לעלמין והא אוקימנא • ומה דאתמר צפונית דאיהו טמירא
 עלאה, ומסטר דילה נפיק צפון, ודינין מסטרא דילה מתערין, אף ער
 גב דהיא רחמי וחידו, והא אוקימנא • וכד איהי נפקת, צפון נפקת ביה,
 דאיהו אתכליל ואתקשר בדרום • לבתר צפונית מערבית, דהא
 מסטרא דאבא נפיק בן, ומסטרא דאימא נפיקת בת • ובגין כך צפונית
 מערבית, ודא הוא קרן דקדמיתא, (ס"ט מ) דהשתא אתקשרא בצפון
 סתם, לבתר בעי לקשרא לה בדרום דתמן הוא קשורא דכולא, וגופא
 ביה אשתכח ועל דא מערבית דרומית • אשתכח האי קרן תלת זמנין,
 חד לקבלא ליה בר נש בקדמיתא, ולבתר הכי לקשרא לה בתרי
 דרועי, לאתחברא בגופא ולמהו כלא חד, ודא הוא סדורא דיחודא
 שלים, וכל סטר וסטר בההוא קשורא דאתחוי ליה, ולא יחלף סטרא
 בסטרא אחרא דלא אתחוי ליה, בגין דלג יתענש • ומגין דעביד
 (דק"ב ע"ב) יחודא דא כדקא חוי כמה דאמינא • זכאה חילקיה בהאי
 עלמא ובעלמא דאתי, דהא ידע לסדרא שבחא • דמאריה ויחודא
 דמאריה, ולא עוד אלא דקדשא כריך הוא משתבח ביה • עליה כתיב
 (ישעיה מ"ט) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר • רבי שמעון
 פתח (תהלים כ"ט) לדוד אליך • נפשי אשא אלהי בך בטחתי וגומר •
 מאי קא חמא דוד לסדרא האי שבחא הכי • וכלהו שבחי דאינון
 באלפא ביתא כלהו שלימין, והאי חסרא דלא אית ביה ו' (ה) ואמאי
 סדורא דא למנפל על אנפין • אלא (תא חוי) רוא עלאה הוא גניז
 בין חברייה • בשעתא דליריא עאל (ושלמא) • אינא תתאה דתלויא
 ביה מותא פריש ענפוי ומכסייא לכלא • ועל דא אתחשך • וכל בני
 עלמא טעמין טעמא דמותא • ואקדים בר נש ויהיב ליה פקדונא
 דנפשיה ואפקדיה • בידיה בפקדונא • ובגין (כ) דנטיל לון בפקדונא

תב

(ה) ולמס סדרום חממיס לומר מזור לרוד אלך ס' נבשי אשא ככפילה אפיס ותיין אלף ס' ח' : (כ) ר"ל דאי לאו שטעמנו מיזי סדרום
 ספקדון לכינס לא סיס ראו לסקויר לו לפי עונותיו וכלעיל • א"ס :

תב פקדונא למאריה בשעתא דאתי צפרא • כד אתי צפרא ורתב
 לגביה פקדוניה, בעי לברכא ליה לקדשא בריך הוא דאיהו מהימנא
 עלאה • לבתר דקם עאל לבי כנישתא (6) מעטר בטוטפי • אתכסי
 בכיסוייא דציצית • עאל ומדכי גרמיה בקורבנין בקדמיתא • לבתר
 קביל עליה עול מלכותא בסדורא דשכחי דרוד, דאינון סדורא דעול
 מלכותא • ובסדורא דשכחא דא אשרי עליה ההוא עול, לבתר סדורא
 דצלותא דמיושב, וצלותא דמעומד לקשרא לון כחדא • תא חזי רזא
 דמלה אף על גב דצלותא תלייא במלולא ודפורא דפומא • כלל
 תלייא בעקרא דעובדא בקדמיתא, ולבתר בדבורא ובמלולא דפומא •
 מאן עובדא • אלא ההוא עובדא דעביד בר נש בקדמיתא • כגונא
 דצלותא הוא, ולא יצלי בר נש צלותא עד דיתחזי עובדא בקדמיתא •
 כגונא דצלותא • (שמות ר"א ב') בקדמיתא עובדא, בשעתא דבר נש
 קאים • בעי לרכאה גרמיה בקדמיתא • לבתר יקבל עליה האי עול,
 (ג) לפרשא על רישיה פרישו דמצוה • לבתר יתקשר קשורא דיהודא
 דאינון תפלין • (מהו תפלין) תפלה של ראש ושל יד, ולא תקנא לון
 בקשורא חדא בשמאלא ועל לבא, כמה דאוקימנא (ט"ז ב') שמאלו
 תחת לראשי וגומר • ובתיב (ס"ה ח') שימני כחותם על לבך כחותם על
 זרועך • והא אוקימנא • ורא הוא עובדא בקדמיתא • לבתר בשעתא דבר
 נש עאל לבי כנישתא, ידכי גרמיה בקדמיתא בקרבנין במלולא דפומא •
 לבתר יקבל עליה האי עול מלכות לפרשא על רישיה (פרישו דמצוה)
 בשכחי דרוד מלכא, כגונא דעובדא דפריש על רישיה פרישו דמצוה,
 ולבתר צלותא דמיושב, לקבל תפלה של יד, לבתר צלותא דמעומד
 דהיא לקבל תפלה דרישא, ורא כגונא דדא • עובדא כגונא דדבורא •
 וראי בעובדא ומלולא תלייא צלותא • ואי פגים עובדא מלולא לא
 אשכח אתר דשרייא ביה, ולאן איהו צלותא, ואתפגים ההוא בר נש
 לעילא ותתא, (ולא עוד אלא) דבעינן לאחזאה עובדא ולמללא
 מלולא עליה, ורא הוה צלותא שלים • ווי ליה לבר נש
 דפגים צלותיה פולחנא דמאריה עליה כתיב (ישעיה א') פי

תבאו

(א) כן כתיב וכן כס' שלח לך קע"ט כ' מקדים ספקלין ללילית וי"ל דאיירי כמעטם שלסם ומקדים סמטולס אכל לדין סדר סתתסם טוס
 טוס לספך דמעלין כק' ולכן רייק כסמור לקדים סלילית לחסילין משום דאי ירי לדין ססור וכן טוס כסור סטור וסס' ע וגב לפי ססור
 לין לשנות סס' (משאע ספלנין בקדמיתא ולבתר עליה דמלור' א"ס) ולין ססמח כן רק כמ"ס סס"ז וכדכתב טוס ו"ל כסמור •
 מל' : (כ) סכא משמח ללית וליכ"ח בקדמיתא א"ס •

תבאו לראות פני וגומר גם כי תרבו תפלה אינני שומע, דהא בעובדא
 ובמלולא תלייא מלתא. תא חזי כיון דבר נש עביד צלותא כגוונא
 דא בעובדא ובמלולא, וקשיר קשורא דייחודא, אשתכח דעל ידיה
 מתברכן עלאין ותתאין. כדן בעי ליה לבר נש לאחואה גרמיה בתר
 דסיים צלותא דעמידה, באילו אתפטר מן עלמא, דהא אתפרש מן
 אילנא דחי, וכניש רגלוי לגבי ההוא אילנא דמותא דאהדר ליה
 פקדוניה כמה דאת אמר (בראשית מ"ט) ויאסוף רגליו אל המטה. דהא
 אודי חטאוי וצלי עליהו. השתא בעי לאתכנשא לגבי ההוא אילנא
 דמותא, ולמנפר ולימא לגביה אליך. נפשי אשא בקדמיתאי.
 (דק"ט ע"ב) יהיבנא לך בפקדונא, השתא דקשירנא ייחודא ועבידנא עובדא
 ומלולא ברקא יאות, ואודינא על חטאי, הא נפשי מסירנא לך ודאי.
 ויחזי בר נש גרמיה באילו פטיר מן עלמא, דנפשיה מסיר להאי אתר
 דמותאי, כגין כך לא אית ביה ואו, דואו אילנא דחי הוא. והאי אילנא
 דמותא הוא, והא קמשמע לן דהוא דמלה (פ"ט מאי קמשמע לן הוא דמלה)
 דאית חובין דלא מתכפרן עד דאתפטר בר נש מעלמא דהא הוא דכתיב
 (ישעי' כ"ב) אם יכפר העון הזה לכם עד תמותון, והאי יהיב גרמיה ודאי
 למותא, ומסיר נפשיה להאי אתר לאו בפקדונא כמה בליליא, אלא
 כמאן דאתפטר מן עלמא ודאי. ותקונא דא בעי בכוונה דלכא, וכדן
 קדשא בריך הוא מרחם עלוי ומכפר ליה לחוביה. זכאה הוא בר נש
 דידע למפתי ליה ולמפלח למאריה ברעיותא ובכוונה דלכא. ווי ליה
 למאן דאתי למפתי למאריה בלבא רחיקא ולא ברעיותא כמה דאת
 אמר (תהלים ע"ח) ויפתוהו בפיהם ובלשונם יכובו לו ולבם לא נכון עמו.
 הוא אומר (ס"ג כ"ט) אליך נפשי אשא, ולא כל מלוי אלא בלבא
 רחיקא, דא גרם עליה לאסתלקא מעלמא עד לא מטון יומי, בזמנא
 דהאי אילנא אתער בעלמא למעבד דינא. ועד דא בעי בר נש
 לאדבקא נפשיה ורעיותיה במאריה, ולא ייתי לגביה ברעיותא כדיבא
 כגין דכתיב (ס"ג ק"ט) דובר שקרים לא יכון לנגד עיני. מאי לא יכון
 אלא בשעתא דהוא אתקין גרמיה להאי ולביה רחיקא מקדשא בריך
 הוא, קלא גפיק ואמר לא יכון לנגד עיני. (אמאי) האי בעי לאתתקנא
 גרמיה, לא יכון, לא בעינא דיתתקן. כל שבן אי אתי ליחדא שמא

קדישא ולא מיחד ליה בדקא יאות וזבאה חולקיהון דצדיקיא בעלמא
 דין ובעלמא דאתי עלייהו כתיב (ישעיה ס"ו) ובאו וראו את כבודי וגומר
 ובתיב (תהלים ק"מ) אך צדיקים יודו לשמך וגומר . אתא רבי אלעזר
 ונשיק ידוי אמר אלמלא לא אתינא לעלמא אלא למשמע מלין אלין
 ד"י . אמר רבי יהודה זבאה חולקנא וזבאה חולקיהון דישראל דאינון
 מתדבקין בקדשא בריך הוא דכתיב (דברים ד') ואתם הרבקים וגומר .
 (ישעיה ס') ועמד כלם צדיקים וגומר . ברוך " לעולם אמן ואמן . מליך
 " לעולם אמן ואמן :

פרשת נשא

וידבר " אל משה לאמר . נשא את ראש בני גרשון וגומר . רבי
 אבא פתח (דברים ל"ב) אשר לא יחשוב " לו עון ואין ברוחו
 רמיה . האי קרא לאו רישיה סיפיה ולאן סיפיה רישיה, ואית לאסתכלא
 ביה והא איקמיה . תא חזי בשעתא דצלותא דמנחה דינא שריא
 בעלמא, (א) ויצחק תקן צלותא דמנחה, (ב) וגבורה עלאה שלטא בעלמא,
 עד דאתי ועאל ליליא בגין (ג) לקבלא ליה (ליליא) . ומזמנא דשאר
 צלותא דמנחה אתפרש שמאלא לקבלא ואתער ליליא . בתר דאתער,
 כל אינון גטורי פתחין דלבר כלהו מתערין בעלמא ואתפשטו . וכל
 בני עלמא טעמין טעמא דמותא, והא אתמר בפלגות ליליא ממש
 אתער שמאלא כמלקדמין, (ד) ונודא קדישא סלקא ריחין, והיא משבחת
 וארימת קלא, וכדין סלקא ושריא רישא לעלא בשמא, (דקכ"א ע"ב) ושמא
 מקבל לה . כדין ברוזא קארי בעלמא, דהא עידן הוא לאתערא לשבחה
 ליה למלכא, וכדין תושבחתן מתערין ואתבסמותא (ה) דכלא אשתבת,
 זבאה חולקיה מאן דאתער לזוגא וזוגא דא . כד אתי צפרא וימינא
 אתער ומחבקא לה, כדין זוגא דכלא אשתכח כחדא . (ס"א למלכא

כר

(א) כאל"ס סח"כ כשהגלס אכרסס אח סאל"ל לעילא אמר יתקן מס וס וכו' לא יס גאן מנחה סולח עמר ויקון חסלס מנחה ולכך
 נקרה חסלס וז מנחה ע"כ . זכרוא סס"ס רוגס לחקן גס אח סמ' סס"ס מנחה סולח גי' ס' כי ידוע סטעלס ס"ס לאס ומנחה סוד
 רחל ינגן להיח מילתק סוד ארס כל סנכוריות רלס לחקן גס אח רחל וסנס עלס ומנחה ג' ילח ; כי רלס לחקן אח סס' סנקכות סוד .
 סרמ' (אח"י עיין בל"ה נדפס ר"ש פרסח ויסלח כסוד מן סכא כידו מנחה ע"ס ירוק' מל"ן) . (ב) סוד סוד וק' דל"י סכנסס
 כועיר סק' עולס וכנסס מחכסע לחס וסנס כל קלס כלול מכילכ וסס סוד אלס דסיינו אויפוס לאס י"פ לאס ג' נכורס סלס"ח סל'
 מח"ן ק"ג אורוח דסמל ססס ממילוי קס' העולה עליון לכן אמר נכירס עלאס (ג) ס' כעבור סחש"ן אח סלילס כ' קבל סוד לס"ן
 סק' וסלס כנודו וסענין כי כיוון מנחה ואל לך כל סויגוס סס כלאס אמנס עור סלילס י"ס כוע"י רששו רמחין ססס כססר"ס ססל"ר"ס
 חן וליס ססחלקין לגמדי וכו' ס' לילס כמור כי כן להס סוד קרר סל סעילין סל"סס כי אס חלוביות מ' דחכונס : כ"ס"ו : (ד) חיסס
 ק' סס יחיא סכניס עוליס נלמר כ"ס"ס כ"ן סחיות ס : (ס) ס"ר"ס כל ספיל"ק כל"ך ועיר סס"ו ויוב יעקב ולסס כח"ס וכל"ן ה'
 סססססססס ססס סעיקר וזוג וס סוד דק לכסכ נכורוס לל"ז סל' כ"ויג דסרר ס סס"ס ל"חל סמר וזוג"ן דכל"ל ר"ל ס"י י"ח :

כד אתי צפרא וימינא אתער ומחבק לה, כדין זווגא דכלא אשתבה
 כחדא, וכדין תושבחתן מתערין ואתבסמותא דכלא אשתבה, זכאה
 חולקיה מאן דאתער לזווגא זווגא דא) תא חזי בשעתא דבני נשא
 דמיבין וטעמין טעמא דמותא, ונשמתא סלקא לעילא, קיימא באתר
 דקיימא, ואתבחינת על עובדהא דעבדת כל יומא וכתבין להו על
 פתקא • מאי טעמא, בגין דנשמתא סלקא לעילא ואסהידת על עובדוי
 דבר נש, ועל כל מלה ומלה דנפיק מפומיה • וכד ההיא מלה דאפיק
 בר נש מפומיה איהי בדקא יאות, מלה קדישא דאורייתא וצלוחתא,
 ההיא מלה סלקא ובקע רקיעין וקיימא באתר דקיימא, עד דעאל
 ליליא ונשמתא סלקא ואחיד לההיא מלה ואעיל לה קמי מלכא, וכד
 ההיא מלה לאו איהי בדקא יאות, ואיהי מלה ממילין ביישין מלישנא בישא,
 ההיא מלה סלקא לאתר דסלקא, וכדין אתרשים ההיא מלה וההוא חובא
 עליה דבר נש דרא הוא דכתיב (מייכסו) משוכבת חיקך שמור פתחי פיך,
 ובגין כך אשרי אדם לא יחשוב יי לו עון • אימתי כשאין ברוחו רמיה:

רעיא מהימנא

מבן שלשים שנה ומעלה ועד בן חמשים שנה כל הבא לעבוד עבודת
 עבודה ועבדת משא באהל מועד • פקודא דא להיות הלויים
 משוררים במקדש, ואף על גב דאוקימנא לעילא, הכא צריך לחדש
 מלין, דהא כהן איהו מקריב קרבנא ואיהו מיכאל • לוי איהו גבריאל,
 איהו צדיק לגנא • ורוא דמלה (תהלים מ"ב) יומם יצוה יי חסדן דא חסד
 כהנא רבא • דמיכאל איהו כהן הדיוט לגביה מאריה, ועם כל דא
 דהדיוט איהו אצל מאריה • מלך דחיות הקדש איהו, וברכת הדיוט
 אל תהי קלה בעניך והאי איהו יומם יצוה יי חסדו • ובלילה שירה
 עמי, דא גבירה • שירה, (דברים ל"ג) בכור שורו הדר לו (יחזקאל ה') ופני יסור
 מהשמאל • וגבריאל שלוחיה וצריך לשורר ולנגן בחדוה בחמרא
 דאורייתא. (לאתעסקא לשלמא קרבנא קמי מלכא בחדוה • ומלין
 דלית ליה רשף) לאתעסקא באורייתא יקיים (איכסו ב') קומי רני בלילה
 לראש אשמורות, ויימא באשמורות כמה סליחות ותחנונים
 ובקשות, בכל מיני רגה בגרוניה, דאיהו כנור לאפקא ביה קלא

בש"ת

(ב) בשית כנפי ריאה עם ורדא • בשית עוקאן דקנה ודא ו, ויפוק ליה מלבא דתמן בינה, כמה דאוקמוה מארי מתניתין הלב מבין • יפוק בן מבינה, מבן יהדאיהו, דאיהו אפרוח בשית גרפי, ויסלק ליה בשית עוקאן דקנה, דאינון שש מעלות לכסא, ותרין כרסיין אינון, (ירמיה י"ו) כסא כבוד מרום מראשון ואינון לבא ופומא. ל"ב (שמות י"ו) ויאמר כי יד על כס יה מלחמה ל"י בעמלק, כבוד סמ"אל • פומא דכס"א כ"ס יה הדא הוא דכתיב (תהלים ע"ב) תקעו בחדש שופר • מאי שופר קנה • ו' קול דסליק מן הקנה לגבי פומא דתמן ה, בחמש מיני תקונין דדבורא דאינון שפון ושנים וחד, שפון תרין • שנים וטוחנות תרין מינין • חיד הא חמש דטחנין בנהר דאיהו קול, כגונא דטחנין ריחיא • לאפקא קול ודבור דנפיק מבינה דלבא • במחשבת דאיהו שמא מפרש בעשר מיני תילים, ובשופר אין פוחתין מעשרה שופרות • ואורייתא קלא דילה, דבור דילה, בינה דילה, דאוקמוה איהו חכס המבין דבר מתוך דבר, מחשבה דילה, חשיב קמי קדשא בריך הוא מכל קרבנין ועלוון הדא הוא דכתיב (ויקרא י"ז) זאת התורה לעולה ולמנחה • ע"כ"ד כ' פקודא המועל בהקדש וכו' איש או אשה כי יעשו מכל חטאת האדם וגומר תא חזי כתיב (שופט' ד') וחבר הקיני נפרד מקין מבני חובב חותן משה וגומר יחבר הקני, מבני בניו דיתרו הוה כמה דאת אמר (שמות א' ט"ו) ויאמר שאול אל הקני וגומר • אמאי אקרי קני והא אוקמוה, וכתיב (כרמית ט"ו) את הקני ואת הקניזי • ואתמר דעבד קנא במדברא בעופא דא, כגין למלעי באורייתא ואתפרש מן מתא • נפרד מקין, אתפרש מהווא עמא דהוה בקרמיתא, ואתדבק ביה בקדשא בריך הוא ונפרד מקין וזכאה בר נש דזכי באורייתא למיזל ולא תדבקא באורחוי, דכר בר נש אזיל (דקכ"ב ע"ב) באורחוי דאורייתא, משיך עליה רוחא קדישא עלאה כמה דאת אמר (ישעיה ל"ב) עד יערה עלינו רוח ממרום, וכר בר נש סטי אורחוי, משיך עליה רוחא אחרא מסטרא אחרא דהיא סטרא דמסאבא, וסטרא דמסאבא אתער מסטרא דנוקבא דתהומא רבא, דתמן מדורין דרוחין בישין, דנזקי לבני נשא דאקרין נזקי עלמא, דהא (קמ"ג א' כ')

מסטרא

(א) תנ"ח כ"ס ודכ"ב יסוד וקב"ב סודו ו' יסוד א"מא וק' שלו סממטט ל"י ככפי ריחש עשרת א"י וכו' סן ל"י וכו' כליל מכולס ופ"י ל"ד ב"י ריחש • סממ"א :

מסטרא דקין קדמא אשתכחו ויתרו בקדמיתא כומרא לעבורה זרה
 הוה, ולהווא סטר הוה פלח ומשיך עליה רוחא מההוא אתר, ואף
 על גב דאקרי קני, לבתר (ה) נפרד מקין (ודאי) ואתדבק (נ"א ואתחבר)
 ביה בקדשא בריך הוא, (מאי משמע) דכל מאן דאתדבק ביה
 בקדשא בריך הוא ועביד פקודי אוריתא, כביכול הוא קיים עלמין
 עלמא דלעילא ועלמא דלתתא, והא אוקמוה ועשיתם אתם כתיב
 וכל מאן דעבר על פקודי אוריתא, כביכול פגים לעילא פגים
 לתתא, פגים לגרמיה פגים לכל עלמין. מתל לאינון מפרישי
 ימין דשאטין (ספ"ח דמסרין) בארבעא קם חד שטיי"א בנייהו
 בעיא לנקבא וכולי ועל דהוה י"ש א"ו אשה כי יעשו וגומר
 (כ) האדם וגומר (ג) (הושע ז') והמה כאדם עברו ברית. אדם
 עבר על פקודא חד דאוריתא, גרים ליה לגרמיה מיתה
 וגרם לכל עלמא. פגים לעילא פגים לתתא, וההוא חובא תליי"א
 עד דיקיים קדשא בריך הוא עלמא כמלקדמין, ויתעבר ההוא פגמו
 מעלמא הדא הוא דכתיב (ישעיה כ"ד) בלע המות לנצח ומחה " אלהים
 דמעה מעל כל פנים וגומר ובגין כך כי יעשו מכל חטאת האדם (כתיב)
 האדם, אדם קדמא. למעל מעל בני, דמאן דיפוק מרחמי וינקא מן
 דינא, הוא גרים פגמו וכולי, ועל דארחמנא לישובן מחייבי דהאי עלמא
 ומן פגמו דילהון, כמה זכאין מסתלקי בגנייהו, בר כל מה דגרמי
 לעילא ותתא :

רעיא מהימנא

זהר

פקודא דא היא מצות תשובה, ודא
 איהי בינרה, ובעוונותינו
 מדרחב בי מקדשא, לא אשתאר
 לנא אלא ודני דברים לבד, ודא
 מרכות

רבי יצחק ורבי יהודה הוה אזלי
 מאושא לליד אמר רבי יהודה
 (נ"א יצחק) נימא מלין דאוריתא
 ונזיל פתח רבי יהודה (יצחק)
 אמר

(ה) ר"ל נחטפו ממה שנים אחרת' סיס נק קין ונחסי' ד מעשי' נעשו מקין קני' ה"ס ספ' ספיד רשעים ואינם סלי ותינו קאי על רשעו
 סרעס' סיניו ואינם עיר רשעים ללא נדקים רחל' קין רומי על רשעים וקני רומי על נדקים א"ס (תח"י כ"א) אכבוד מייסמח קין ואיס
 טיוב של קין כמ"ס רבינו סל"ו ו"ל ועשו א עם מהם כתי' סכל ונתן לו לכרם כתי' חתומ' יתרוס ווס נפרס גיסי למס' כמ"ס ו"ל
 נתן' (כ) כוס מרוריק מה שחורף אל חטא' א' כ"ס חטאת חתום כאלו הוא חטא כילל אעתי' כל מין אלוס יחד ויסענין טוכן
 נחמור טכילס מרג' שין כפנס אעס' אימי סיחיד' (ג) ח"ח חיון דחמאי טיכיה חטא יכ"ו יתחין ונתמן מהכנס סכילל אנפנמי כל כ"א
 עילא כחטאו של אר' דר' אס' כילל אח כילס' ומכ' אימו ספנס כל סכסמות מיטכעניס ככליס יסי' סכניס סכיללח אח כ"ו"ס וסיני
 סמ' יסמות א"ס לכולס עם כל א' ו"ל ואלמלא סיס חטא' חרס סיי סעולמות מחיקניס וכל סרע סיס מחתרי' ונמכ' אס' סיס סוכס נכל
 סעולמות סנעס' כעולס ולכן כילס מתייחס' אלי' סרמ' .

מלכות • ומאי בינה בן י"ה • והאי
 בן ו' איהו ודאי • וכל מאן דחזר
 כתיובתא, כאלו חזר את ה' לאת
 ו, דאיהו בן י"ה • ואשתלים ביה
 יהוה • ודא איהו תשובה, תשוב
 ה' ודאי לגבי ו' • דאת ה' ודאי
 איהו ודוי דברים, ורזא דמלה
 (פוסע י"ד) קחו עמכם דברים ושבו
 אל יי אמרו אליו וגומר ונשלמה
 פרים שפתינו • דודאי כד בר נש
 איהו חוטא גרים לאתרחקא מהא
 ו, דאסתלק בן י"ה דא יהו מאת
 ה, ובגין דא אתחרב בי מקדשא,
 ואתרחקו ישראל מתמן ואתגלו
 בני עממא • ובגין דא כל מאן
 דעביד תשובה, גרים לאחזרא ה'
 לאת ו', ופורקנא בדא תלוי •
 ובגין דא הכל תלוי בתשובה, דכך
 אמרו קדמאי כל הקצים ברו ואין
 הדבר תלוי אלא בתשובה, דאיהו
 שלימו דשמיה • ועל דא (סוקאל כ')
 ואעשה למען שמו ועוד (ישעיה מ"ט)
 למעני למעני אעשה • ואם לאו
 חזרין, אנגא אעמיד לון מלכא
 שקשין גזרותיו משל פרעה, ויחזרון
 על כרתייהו הדא הוה דכתיב
 (דברים ר') ושבת עד יי אלהיך, עד
 יהוה ודאי • ותשובה דא אתקריאת
 חיים, (משלי ר') כי ממנו תוצאות
 חיים, דאינון נשמתין דישאל •

ואמר (שמות כ"ה) כי יפתח איש בור
 או כי יכרה איש בור וגומר • מה
 כתיב בתריה בעל הבור ישלם
 וגומר, ומה על דא כך, מאן דגרים
 לאבאשא עלמא בחובוי על אחת
 כמה וכמה, אלא תוהנא דאף על
 גב דאבאיש עלמא, אמאי אית ליה
 תשובה כמה דכתיב איש או אשה
 כי יעשו וגומר והתודו את חטאתם
 והשיב • אלא ודאי דא מהניא
 להו בגין דעביד תשובה, כביכול
 הוא עביד ליה ממש דהא מה דפגים
 לעילא אתקין ליה, וכמה בתשובה
 דכתיב איש או אשה כי יעשו
 וגומר והתודו את חטאתם והשיב,
 תשובה אתקין כלא, אתקין לעילא
 אתקין לתתא, אתקין לגרמיה אתקין
 לכל עלמא • פתח רבי יצחק
 (יהודה) אבתריה ואמר (דברי ר') בצר
 לך ומצאוך כל הדברים האלה
 וגומר בצר לך, מכאן דתשובה
 מעליא מכלא עד לא ישרי דינא
 בעלמא, דבתר דשרי דינא, תקיף
 חיליה מאן יעבר ליה מעלמא
 ויסלק ליה • דהא (דקכ"ב ע"ב) בין
 דשאר דינא לא אסתלק עד
 דישתלים, בתר דאשתלים ועבר
 תשובה, אתקין עלמין כלהו •
 משמע דכתיב ומצאוך כל הדברים
 האלה כאחרית הימים וכתיב ושב

ואיהו הבל דנפק ועאל בפומא
 דבר נש בלא עמל וכלא יגיעה •
 ה' דבהבראם ועלה אתמר (דכריס ח')
 כי על כל מוצא פי ייחיה האדם
 והיא על רישיה דבר נש • עלה
 אתמר (כמדבר י"ב) ותמונת יי יביט •
 (סהלס ל"ט) אך בצלם יתהלך איש
 ובגין דאיהו על רישיה דבר נש
 אסיר ליה לבר נש למיזל ארבע
 אמות בגלויא דרישא, דאם הייה
 אסתלקת מעל רישיה דבר נש
 מיד אסתלקו חיים מניה • ואי
 תימא דכך שריא על אומין דעלמא
 אף על גב דלא אתברי ברוח
 שמיא וארעא וכל תולדין דבהון
 לא שרייא ודאי • דמשרה בעיה
 מקדשא בריך הוא דלא תשרי
 שכינה על אומין דעלמא • ויהב
 ליה הבלא דקיימא על אומין
 דעלמא מאן נפקא אז על חייביא
 דאינון ערב רב מעורבין עם
 ישראל, אלא ודאי לית כל אפיא
 שוין • אפילו ישראל לאו אינון
 שוין • כל שכן אחרנין אלא ודאי
 על האי דיוקנא דאת ה' אוקמוה
 מתנה טובה יש לי בגנזי ושבת
 שמה • וכד האי שריא על ישראל
 לית לון יגיעה ולא שעבוד • ובה
 נפש עמלה ויגיעה (סמית ל"ב) שבת
 וינפש דנפש אחרא אית על רישיה

עד יי אלהיך וגומר כי אל רחום
 יי אלהיך וגומר • באחרית הימים
 מאי אכא הכא, אלא לאכללא כנסת
 ישראל דאיהו בגלותא ואשתכחת
 בעאקו דילהון ולא שבקת לון
 לעלמין, ובגין כך קדשא בריך הוא
 אף על גב דאשרי דינא בעלמא
 בעי דיהדרון ישראל בתשובה
 לאוטבא להו בהאי עלמא ובעלמא
 דאתי, ולית לך מאן רקאים קמי
 תשובה • תא חזי אפילו כנסת
 ישראל תשובה אקרי, ואי תימא
 תשובה עלאה • (ס"ב מעליה)
 (כ"ב ואת עלאה) מכל אתר לא
 שכיח, אלא דא אקרי תשובה, כד
 אהדר רחמי לקבלהא, והיא תבת
 על כל אינון אכלוסין וינקא לון
 ותשובה מעליא כד אתמסר נפשא
 לגבה, ונטיל לה בזמנא דאיהו
 בתשובה, כדן בלא אתתקן לעילא
 ותתא, ואתתקן הוא וכל עלמא •
 חייבא חד בעלמא קלקולא דכמה
 אחרנין בגיניה, ווי לחייבא ווי
 לשביביה • תא חזי יונה בגין דלא
 בעא למהך בשליחותא דמאריה
 כמרה בני נשאה דוון אתאכידו
 בגיניה בימא, עד דכלהו אהדרו
 עלוי ודאינו ליה בדניא בימא, וכדן
 אשתזיבו כלהו, וקדשא בריך הוא
 חס עליה לבתר ושוזיב כמה אכלוסין

בעלמא אימת, כד אהדר למאריה דבר נש • דאתקריאת עבד ואיהי
 מגו עקתיה • הדא הוא דכתיב דיוקנא על בר נש • ואיהי עבד
 (יונס ג') קראתי מצודה לי אל • דמלבא, דמנענעא כל איברין דבר
 ויענני • וכתיב (תהלים קי"ח) מן המצר נש למיזל בארתין טבין, ולקיימא
 קראתי יה ענני במרחב יה וגומר : כהון שתי מאות ושמונה וארבעים
 פקודין לשריא עלייהוה דבהבראם

דכך סליק הבראם לשתי מאות ושמונה וארבעים • ודיוקנא אחרת
 על רישיה דאתקריאת יראה, ודא י' ועלייהו אתמר (בראשית ב') ויברא
 אלהים את האדם בצלמו בצלם אלהים • תרין דיוקנין טבין דאינון
 דכר ונוקבא • דכר מסטר דאת י', נוקבא מסטר דאת ה' • ותרין אתוון
 אתערין ליה לבר נש לתורה ולמצוה • י' יראה ודא איהי על רישיה
 דבר נש, ומנה ייעול דחילו ללבא דכר נש למדחל מקדשא בריך הוא,
 ולנטרא גרמיה דלא יעבר על פקודין דלא תעשה ה', אהבה על
 רישיה דכר נש, ומנה עאל רחימו דקדשא בריך הוא על שתי מאות
 ושמונה וארבעים איברין דיליה, לקיימא כהון פקודין דעשה • ו' איהי
 על רישא דבר נש, ומנה ייעול על פומא דכר נש מלודין לאולפא
 באוריתא • ובהאי קחו עמכם דברים ושובו אל • ובהאי דיהא
 בכון היראה והאהבה והתורה, יתחזר יהו דאיהו כינה תשובה, ו' תשוב
 לגבי ה' דאיהי עובדא דבראשית • ואיהי תלתין ותרין אלהים •
 (דקב"ג ע"ב) וישתלים יהו"ה, ובה יהא לכון נייחא מכלא, ובה שבת וינפש,
 ובה יתכליל יהו, ובגין דא ויכלו שלימו דכלא, בה אתברי כל עלמא,
 ועלה קיימין שמיא וארעא וימא וכל בריין דאתברון דכתיב (בראשית כ')
 אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, בה בראם ואם היא אתרחקת
 מעלמא אפילו רגעא, כלא אתחרב ואתבטל, ולא הוי קיומא בעלמא.
 האי ה' לא תיזיל מגופא וביה קיימא, וכד היא תיזיל מניה הא סם
 המות תיתי ותישרי עליה, דתתקרי טומאה, נבלה, פסולה, מלאך המות,
 חשך, אפלה, ושרייא על גופא דכר נש • ובההוא זמנא אתקרי בר נש
 מת • ורזא דמלה (ויקרא י"ט) כי לא אחפון במות המת נאם • אלהים
 והשיבו וחי • כל פקודין דעשה דהו עתידין לשרייא בשתי מאות
 ושמונה וארבעים איברין דיליה, כלהו מתאבלין עליה • ורזא דמלה

(ישעיהו כ"ו) דרכיו ראיתי וארפאהו וגומר, ולאכליו • מאי ולאכליו • אלין
שתי מאות ושמונה וארבעים איבריין דקא מתאכלן עליה, דאינון
דיוקנא עלאה דשריא על רישיה, דבה שריא יהוה דכמה דאית (ויסלח קס"ט
כ' סמות ק"ז כ') דיוקנא טבא על צדיק, ומנהיג ליה לכל עוברין טבין
לזכאה ליה לעלמא דאתי • כך אית דיוקנא בישא על רישא דחייביא
לאנהגא לון בעוברין בישין דירתין גיהנם, ובגין דא אית הבל ואית
הבל, אית הבל טב דאתמר ביה כי (דכריס ח') על כל מוצא פי יי יחיה
האדם, ואית הבל ביש דאתמר ביה (קהלת כ') גם זה הכל ורעות רוח
ותא חזי בעוברין דבר נש אשתמודע פרצופא דאיהו עליה, ובפרצופא
דאנפוי הדא הוא דכתיב (ישעיהו ג') הכרת פניהם ענתה כס • בדיוקנא
אשתמודע פרצופא דחיה דשריא עליה, אם הוא אריה או שור או
נשר או אדם, מהמרכבה דקדשא בריך הוא ושכינתיה, או מהמרכבה
דמלאך שר הפנים • או מהמרכבה בישא דסמאל • או מהמרכבה
דארבע יסודין דעלמא, ולית בהון לא יצר הטוב ולא יצר הרע, אלא
כבעירן דעלמא • ובגין דא כמה הכלים אית בכני נשא כל חר למיניה •
ורזא דמלה (כחשית ח') תוצא הארץ נפש חיה למינה • ובגין דא במרה
שאדם מורד, בה מודרין לו • ובכל פרצופא אית ממנא עליה • תא
חזי לשית יומי בראשית, לכל חר אית ליה פרצופיה דההוא דרגא
דאנהיג ליה • ולא תשכח יום דלית ביה טוב • ואף על גב דביומא
תנינא לא אית ביה טוב • ביומא תליתאה תשכח ליה, ובגין דא
אתמר ביה תרי זמני טוב • וכל יומא אית ליה גדר מלכך, דלא ייעול
כל בר נש לדהוא טוב • כגון חשך דכסי לנהורא, דתשכח ביומא
קדמאה אור, ותשכח ביה חשך • בכל יומא תשכח נטירא • ואינון
נטירין, אינון כגון קוצים לכרם • ואית נטירין אחרנין כגון נחשים ועקרבים
ושרפים, ונטרין ההוא טוב דלא ייעול תמן דלאו איהו ראוי למיעל • ואי
לאו • כל חייביא הוו עאלין ברזין דאורייתא • ובגין דא מאן דאיהו
חייבא, וייעול למנדע רזין דאורייתא, כמה מלאכי חבלה דאתקריאו
חשך ואפלה, נחשים ועקרבים, חיות ברא אתקריאו, ומכלכלים מחשכתיא
דלא ייעול לאתר דלאו דיליה • אבל מאן דאיהו טוב, כל אלין נטירין
אינון לממריה, וקטיגור • געשה סניגור • וייעולן (ליה) לטוב הגנוז

וימרין ליה, מרנא הא בר נש טוב וצדיק ירא שמים, בעי לאעלא
 קדמך ואמר לנו (תכליס קי"ח) פתחו לי שערי צדק אבא כס אודה יה .
 ההוא טוב הגנוז יימא לון, פתחו ליה בהאי תרעא דאתקרי אהבה,
 או בהאי תרעא דאיהי תשובה . כל צדיק ייעול בפום דרנא דיליה,
 ורזא דמלה (יסעיס ל"ו) פתחו שערים ויבא גוי צדיק וגומר . כען צריך
 לאהדרא על פתח התשובה, וכי מכמה מינין איהי, תשובה דעבדין
 בני נשא כלהו טבין, אבל לאו כל אפי"א שוין . אית בר נש דאיהו
 רשע גמור כל ימיו, ואיהו עובר על כמה פקודין דלא תעשה, ומתחרט
 ומודה עלייהו, ולבתר כן לא עבר לא טב ולא ביש . לדא וראי
 ימהול ליה קדשא בריך הוא . אבל לא דיזכה לתשובה עלאה . אית
 בר נש לבתר דייתוב מחטאיו ומתכפר ליה, איהו אזיל בדרך מצוה
 ומתעסק בכל כחו בדחילו ורחימו דקדשא בריך הוא, דא זכי לתשובה
 תתאה דאתקרי ה', ודא איהי תשובה תתאה. ואית בר נש דלבתר
 דמתחרט מחוביו ויעביד תשובה, יתעסק באורייתא בדחילו ורחימו
 דקדשא בריך הוא, ולא על מנת לקבל פרס . דא זכי לאת ו' דאיהו
 בן י"ה, ועל שמיה אתקרי בינה . ודא גרים דתשוב ו' לגביה ה' . ומלת
 תשובה כך היא, תשב ו' לה' . ולעולם לא שריא ה' בכר נש ולא ג'
 (דקב"ג ע"ב) בלא דחילו ובלא רחימו דאינון י"ה . יראה ואהבה קרינון
 לון ודאי, ומתמן אתייהיבו התורה והמצוה דאינון בן ובת . ובגין
 דישראל מקיימין התורה והמצוה, אתקריאו בניס לקדשא בריך הוא
 ה' דא הוא דכתיב (דברים י"ד) בניס אתם ליי אלהיכם . הנסתרות, יראה
 ואהבה דאינון במוחא ולבא . בחללא דגופא . וכרישא . והנגלות,
 התורה והמצוה דאינון בגופא וכרישא לבר, ורזא דמלה הכי הוא ודאי,
 דאי בר נש דחיל לקדשא בריך הוא או רחיס ליה, דא לא ידע בר
 נש אחרא, בגין דאיהו מלה דלא אתגלייא אלא בינו לבין קונו . אבל
 בר נש דמתעסק באורייתא ואזיל בפקודין דעשה, דא אתגלייא לכל
 בר נש, בגין דקדשא בריך הוא עבד ליה פומא באתגלייא לאתעסקא
 באורייתא, ועינין לאסתכלא בה, ואודנין למשמע בה . ועבד קדשא
 בריך הוא בכר נש ירין ורגלין וגופא, למעבד בהין פקודין דעשה, אם
 כן חוטמא למאי נפקא מניה, (בראשית כ') ויפה באפיו נשמת חיים דא

איהי דיוקנא דעל בר נש דאתמר ביה (סס כ"ח) ויחלוס והנה סלם •
 סלם, ודאי איהי נשמת חיים, כרס"א לשם יהו"ה דאיהו היראה והאהבה,
 התורה, והמצוה, ובה שר"א, והאי כרס"א מנה גזרות כל נשמתי
 דישראל, ואיהי דיוקנא על רישא דבר נש • והנה מלאכי אלהים
 עולים ויורדים בו • אלין הכלים דסלקין ונפקין בגופא כהאי סלם,
 איהו חר, שביעאה דכלא, ואידהו מצב ארצה תרין, וראשו מגיע
 השמימה תלת • והנה מלאכי אלהים, עולים תרי • ויורדים תרי, אינון
 לקבל ארבע רוחות והשמים והארץ, ורזא דמלה (קס"ט ב) הכל הכלים
 אמר קהלת הכל הכלים הכל הכל, אינון שבעה, לקבל כרס"א דאיהו
 הפלם והשמים והארץ וארבע יסודין דעלמא, ואינון שבעה • לקבל
 שבעה יומי בראשית. אית כל ברין דשמיא וימא וארעא, כגון חיות,
 עופות, בהמות, דגים, וכמה תולדין דתליין מניה • ובגין דכלא אתברי
 כהאי צולמא דעל כל ישראל דאיהו צדיק, אתמר ברוזן (בראשית ט)
 ומוראכם וחתכם יהיה על כל חית הארץ ועל כל עוף השמים וגומר •
 ודא ממלל על בני נשא דאינון מתילין לחיון ברא ולבעירן ולעופין
 ולנוני ימא • דאית בר נש דמזליה שור ומזליה אריה ומזליה נשר ומזליה
 אדם • וכל אלין למה מתפחדין מהאי דיוקנא דאינון מתמן אתבריאו,
 אלא משום דשם יהו"ה שריא עליה, ורזא דמלה (דברים כ"ח) וראו כל
 עמי הארץ וגומר וכל מאן דפגים עובדוי אתפגים דיוקניה • ושם
 " לא שר"א באתר פגים, ובההוא פגמו שריא חשך, בגין פגמו
 דסיהרא דשר"א ביה חשוכא, והאי בר נש כמה דאיהו פגים דיוקניה
 כך אתפגים איהו לתתא, או אתעביד אלם או חרש או סומא או
 חגר, בגין דיהא רשים לעילא ותתא • וההוא חשך שריא בפגמו
 דיליה, ומיד אשתמודעאן ביה דרגין קדישין, דאינון חילוי דקדשא
 בדין הוא ומתרחקין מניה, דכבר ידעין דבההוא פגמו לא שר"א
 מלכא • ובגין דא חילוי דמלכא מתרחקין מניה • דחילין
 דמלכא לא שר"א ולא מתקרבן אלא באתר דמלכא שריא,
 דכך אינון מתנהגין אכתריה כאברין בתר גופא, ובההוא אתר
 דשרי ההוא חשך, כמה מלאכי חבלה דאתקריאו נחשים ועקרבים
 מתקרבין ליה ויהבין ליה כמה נשיבין, ואלין אינון יסודין • ואי אית

ליה ממונא דעובדין טבין דעביד, אתמעטון מניה, ואיך אתמעטון מניה, אלא כל זכות דנחית ליה מלעילא, יהיב ליה לאלין מלאכי חבלה ובטלין מניה ייסורין, ואי לית ליה זכו ולא חובא לעילא, אלא כלא לתתא, בכל זכו דעביד נחית ליה ממונא ואומין דעלמא מתקרבין ליה לקבל מלאכי חבלה, ויהיב לון ממונא ואשתויב מנייהו. ובגין דא הוה ישראל מקרבין לעזאזל לגבי ההוא חשך, ושבעים פרים לקבל שבעים אומין לקיימא קרא (משלי כ"ט) אם רעב שונאך האכילהו לחם ואם צמא השקהו מים. ומיד דהדרין בתיובתא, אתעבר ההוא חשך מההוא פגימו וישתלים. ורזא דמלה (שמואל ב' י"ב) גם יי העביר חטאתך לא תמות. ומיד אתהדר ביה שמא דיי ויתרפי ביה סאינון נשיכין דייסורין הדא הוא דכתיב (ישעיהו ו') ושב ורפא לו. ומגן דאתהדר קדשא בריך הוא מיד דהדר בתיובתא, ואשתלים ההוא פגימו הדא הוא דכתיב (מלאכי ג') שובו אלי ואשובה אליכם, ודא איהו בתשובה גמורה, דגרים לאהדרא בינה דאיהו יהו לגבי ה', דאיהו מלכות דאזלא מנדרדא מן (דקב"ד ע"ב) קנאה, דאיהו ההיא דיוקנא דמתקטרין בה כל פקודין, ובה מתקטרין עשר ספירן, כד בר נש עבד פקידא חדא ולא יתיר, ועביר לה כרחילו ורחימו דקדשא בריך הוא, בגינה שריין עליה עשר ספירן. וכל מאן דקיים פקודא חד כדקא יאות, כאלו מקיים שתי מאות ושמונה וארבעים פקודין בעשה, דלית פקודא דלאו איהו כלילא מכלהו שתי מאות ושמונה וארבעים ע"כ:

רעיא מהימנא

זהר

איש איש כי תשטה אשתו וגומר. מאי האי לגבי האי אלא כמה דכתיב למעול מעל בני רבי אעזר אמר איש איש מאי האי איש איש דהא כחד סני, אלא הא אוקמוה. אבל איש איש, משמע איש דאיהו איש וקיים קרא דכתיב שמה מים מבורך וגומר. כדן הוא איש בעלמא, איש לגבי אתתיה,

אליהו קום אפתח עמי בפקודין דאנת הוא עוזר לי בכל סטרא, דהא עלך אתמר בקדמיתא פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן, ובן אהרן ודאי איהו אח דילי, אח לצרה יולד. פתח ואמר. פקודא לדון בדיני סוטא הדא הוא דכתיב ועבר עליו רוח קנאה וקנא וגומר ודאי רוח

קנאה

ומעלה

ומעלה בו מעל, הוא בחד סגני
 אמאי תרי, אלא חד לעילא וחד
 לתתא. חד לכנסת ישראל וחד
 לבעלה. בגין כך והביא האיש את
 אשתו. אמאי אל הכהן, הוא דמלה
 בגין דכהנא שושבינא אירו
 דמטרוניתא. הבא אית לאסתכלא
 הא כתיב (ויקרא ס') ושחט את בן
 הבקר, ושחט אחרא ולא כהנא,
 דכהנא אסיר ליה בדינא, בגין דלא
 יפגים ההוא אתר דאחיר ביה, ואת
 אמרת והביא האיש את אשתו
 אל הכהן למדן דינאה. אלא ודאי
 כהנא לדא חזי בגין דאירו
 שושבינא למטרוניתא, וכר נשי
 עלמא מתברכן (כ"ט אתאחדת)
 בכנסת ישראל, ועל דא אתתא
 דלתתא מתברכא בשבע ברכות
 דאחידת בה בכנסת ישראל, וכהנא
 קאים לאתקנא מלי דמטרוניתא
 ולעיינא בכל מה דאצטריך, בגין
 כך כהנא לדא ולא אחרא. ואי
 תימא דאירו עביד דינא, לאו הכי
 אלא לאסגאה שלמא בעלמא קא
 אשתדל כהאי ולאסגאה חסד.
 דאי ההיא אתתא אשתכחת זכאה,
 כהנא אסגי שלמא בהו. ולא עוד
 אלא דמתעברא כברה דבר,
 ואתעביד שלמא על ידוי. ואי
 לא אשתכחת זכאה, איהו לא עביד

דינא

קנאה מתרין סטרין אשתכח, חד
 בשקרא וחד בקשוט, בגין דא ברוח
 שקרא וקנא את אשתו והיא לא
 נטמאה. ותנינא ועבר עליו וגומר
 וקנא את אשתו והיא נטמאה, וכי
 אית קושטא ברוח מסאבא, אלא
 כבר נש מסטרא דאילנא דטוב
 ורע, תמן יצר הרע נחש, בזמנא
 דאית לבר נש אתתא שפירא בכל
 עובדין טבין דאתמר בה (משלי י"ב)
 אשת חיל עטרת בעלה, יצר הרע
 אית ליה קנאה, כגונא דאשכחנא
 דקני לאדם על אנתתיה, עד דפתי
 לה וגרם לה מיתה, ולזמנין שליט
 ערה בחובין ומסאב לה, והיא
 אתעבידת נבלה, ויצר הרע מסטרא
 דימינא דיליה דרגא דישמעאר
 אתקרי נחש, ומסטרא דשמאלא
 דרגיה דעשו סמאל. אתקרי כלב,
 ממנא דגהינס דצוות הב הב דרא
 הוא דכתיב (משלי ד') לעלוקה שתי
 כנות הב הב, וברעיתא דיליה
 למיכל נשמתא מסאבא כנורא
 דיליה גהינס, ועבר עליו רוח קנאה
 וקנא ארת אשתו בקשוט והיא
 נטמאה, ובגינה אתמר (ויקרא כ"ט) ונת
 איש כהן דא מיכאל, כי תחל
 לזנות את אביה היא מחללת באש
 תשרף, ותמן אתוקרא ההיא זוהמא
 ואתלבגרת איהי מניה, ככסף

דאתלבג

דינא, אלא ההוא שמא קדישיה
 דאיהי קא משקרת ביה הוא עביד
 דינא והוא בדיק להיתא חזי כהנא
 לא עייל גרמיה להאי, אלא כד היא
 יהבת גרמיה קמיה לחפאה (כ"ה
 לזכאה), (דקכ"ד ע"ב) זמנא ותרין שאיל
 לה, כיון דאיהי בעיא לאשתכחא
 זכאה, כדין כהנא עביד עובדא
 בגין לאסגאה שלמא כהנא כתיב
 שמא מדישא חד זמנא בארע
 מישר לבתר כתיב ליה ^{יהוה} למפרע
 אתון סריטין כטהירין דינא כדינא
 רחמי ברחמי רחמי כדינא ודינא
 ברחמי אשתכחת זכאה, אתון
 רחמי אשתכחו ודינין סלקין לא
 אשתכחת כדקא יאות רחמי סלקין
 ודינין אשתארו וכדין דינא אתעביד
 רבי אלעזר פתח ואמר (שמות ט"ו)
 ויבאו מרתה ולא יכלו לשתות
 מים ממדה כי מרים הם הא
 אנקמיה אמר תוהנא איך בני
 עלמא לא מסתכלין ולא משתדלין
 במלין דאורייתא, הכי אית
 לאסתכלא אמאי כתיב הכא שם
 שם לו חק ומשפט ושם נסהו אבל
 ודאי הוא דמלה דהכא על מייא
 הורה, בגין דמצראי הוו אמרי
 דבנייהו דישראל הוו מנייהו, והוו
 כמה בישראל דחשדין לאנתתייהו
 כדא עד דקדשא כריך הוא מטא

דאתלבן כנורא, וההוא עופרת
 דוהמא אתוקד, ואתעביד עפר
 ואתאביד כגוונא דא בישראל, כד
 אינון מחללין אורייתא, קדשא כריך
 הוא יעול לון בגלותא דבני עשו
 ובני ישמעאל, תחות שעבודא
 דלהון דדרגיייהו כלב ונחש
 ואתדנו תמן וכהון יתבררו ויתלבנו
 ויצורפו כצרוף הכסף וכבחון הזהב
 הדא הוא דכתיב (זכריה י"ג) ויצרפתים
 כצרוף את הכסף וכחנתים כבחון
 את הזהב, עד דיתקיים בהו (ישעיה ל')
 אם יהיו חטאיכם כשנים בשלג
 ילבינו ואילנא דטוב ורע בניגיה
 אתמר (שמות ט"ו) ויורהו יי עץ וישלך
 אל המים וימתקו המים וגומר
 בגין דהוו ישראל עם ערב רב
 כלהו הוו אילנא דטוב ורע, ועל
 דא חציו מתוק מסטרא דימינא
 וחציו מר מסטרא דשמאלא
 ובזמנא דערב רב הוו מחטיאין
 לון לישראל, הוי כאילו הוו כלהו
 מסטרא דדע ומיא אתהדרו כלהו
 מרדין, כההוא עץ מר במיא הדא
 הוא דכתיב ויבאו מרתה ולא
 יכלו לשתות מים ממדה כי מרים
 הם והאי עץ מר, איהו כגוונא
 דנסינא דסוטה, אי סטת תחות
 בעלה אינון מיין דאשקיין לה
 אתהדרו מרדין, וכהון וצבתה כסנה

לון להאי אתר, ובועא למבדק לון. ונפלה ירבה, ואי לא סטת מה כתיב
 מה כתיב ויבאו מרתה וגומר ויצעק ונקתה ונזרעה זרע ואולידת בר
 אל " וגומר אמר קדשא בריך הוא למשה, משה, מה את בעי הא
 במה חבילין קיימין גבייכו הכא, ואנא בעינא למבדק הכא נשיתון
 דישראל, כתוב שמא קדישא ורמי למיין, ויבדקון בלהון גשיין וגוברין,
 וליא ישתאר לעו על בני, ועד דיבדקון בלהו הכא לא אשרי שמי
 עליהו, מיד ויורהו " עץ וישלך אל המים, דא שמא קדישא ההוה
 דהוה כותב כהנא למבדק נשיתון דישראל, כרין שם שם לו חק
 ומשפט ושם נסהו " ואי תימא נשיתון דישראל יאות, אינון אמאי,
 אלא אוף אינון בעיין דלא אסתאבו בנשיתון דמצראי, ונשיתון דישראל
 לא אסתאבו במצראי כל אינון שנין דהוו בנייהו, וכלהו נפקו
 גוברין ונוקבין זכאין, ויאשתכחו זרעא דישראל קדישין זכאין, כרין
 (דקכ"ס ע"ב) קדישא בריך הוא אשרי שמיה בנייהו, ועל דא על מיין
 ודאי שם שם לו חק ומשפט ושם נסהו, אוף הכא במיא בדיק כהנא
 לאתתא ובשמא קדישא :
 ומן העפר אשר יהיה בקרקע המשכן • מאן העפר, הוה
 תנינן כתיב (קס"ג ב) הכל היה מן

עפר

מסטרא

מסטר'א דטוב, דאכלין טהרה כשר
 היתר, ולא מערב רב דאכלין טומאה
 פסול אסור דאינון מסאבין,
 דמסאבין גרמיהו בנדה שפחה
 גויה זונה בגין דאינון בנוי דלית
 דאיהי נדה שפחה גויה זונה חורין
 לשרשיהו ועלייהו אתמר (ישעי' י"ד)
 כי משרש נחש יצא (6) צפע, ובזמנא
 דאילנא דטוב ורע שלטא, דאיהו
 חולין דטהרה וחולין דטומאה, אינון
 חכמים דדמיין לשבתות וימים
 טובים, לית לון אלא מרה דיהבין
 לון אינון חולין, כגוונא דיום השבת
 דלית ליה אלא מה דמתקנין ליה
 ביומי דחול. ובזמנא דשלטא
 אילנא דחיי, אתכפייא אילנא דטוב
 ורע, ולא יהא לעס הארץ אלאמה
 דיהבין לון תלמידי חכמים, ואתכפייין
 תחותיהו וכאלו לא הוו בעלמא
 והבי אסור והתר טומאה וטהרה
 לא אתעבר מעס הארץ, דמסטר'יהו
 לית בין גלותא לימורת המשיח
 (לנבייהו) אלא שעבוד מלכיות
 בלבד, דאינון לא טעמין מאילנא
 דחיי, וצריך לון מתניתין באסור
 והתר טומאה וטהרה, אלא יהון
 מכוזים קדם תלמידי חכמים,
 כגוונא דחשובא קמינהורא דערב
 רב אינון עמי הארצות אינון

העפר והכל שב אל העפר. הכל
 היה מן העפר אפילו גלגל חמה,
 כל שבן בני נשא דאשתבחו מניה.
 אמר רבי יוסי אלו כתיב ומן העפר
 ולא יתיר, הוינא אמר הכי. אבל
 כיון דכתיב ומן העפר אשר יהיה
 בקרקע המשכן, משמע דאחרא
 הוא. אלא כתיב (ישעי' מ"ו) יתן
 כעפר חרבו, אלן מאריריהו
 (כ) דקיסטין ובליסטראין מארי
 דדינא קשיא. משמע דכתיב
 בקרקע המשכן, דאחדן לתתא.
 ועל דא יקח הכהן ונתן אל המים
 מי המרים המאדרים אלן מי ימא
 דאינון מרירין, מאי הוא. דא שמא
 קדישא, בשעתא דאשתכח כדינא
 כדון אקרון מי המרים המאדרים,
 ובגין כך מא דימא דלתתא כלהון
 מרירין. תא חזי האי ימא קדישא
 כמה נהרין מתיקין עאלין בגווה,
 ובגין דאיהי דינא דעלמא, מימיו
 מרירין בגין דאחד בה מותא לכל
 בני עלמא. ואף על גב דאינון
 מרירין, כד מתפשטין מתוקין אינון.
 לזמנין מיין דימא מרירין. לזמנין
 ימא דבלע לכל שאר מימין ואקרי
 ימא דקפא, ובלע כל אינון אחרנין
 ושאיב לון בגווה ולא ניגדין לבר,
 לזמנין שארן מייא ונגדין מההוא

חשובין

יסא

(א) געט בני עמלק. (ב) פי כעלי כלי מלחמה וכליסטראין סס אכני שקלע. (ג) סדס"ב

ימא כל מה דנגיד לתתאי, ובכמה
 נוגין קיימא האי ימא . המים
 המארים, בשעתא דאתי חיויא
 ויחטיל זוהמא כדן המים
 (פ) המארים, ועל דא כהנא עביד
 עובדיה לתתא, ואומי אומאה
 ואתעביד דינא . תא חוי אי אתתא
 אשתכחת זכיייתא, אלין מיין עאלין
 בגווה (דק"ס ע"ב) ואתהפכן מתיקן,
 ונקיין גרמיה וקיימין בגווה עד
 דמתעברא, כיון דמתעברא, רהו
 משפרי בשפירו לעוברא דמעהא,
 ונפיק ברא שפירא נקי בלא מומא
 דעלמא . ואי לאו, אינון מיין עיילין
 בגווה וארחא ריחא דזוהמא, ואינון
 מיין מתהפכין לחוייה במעהא,
 במה דקלקלא אתפסת, וארתחוי
 קלנא לכלא, והא אוקמוה חברייא
 תה חוי בר אינון נשי עלמא
 באתריוהו קיימי ואתדנו, ועל דא
 ההוא ארתר ממש דאינהו קיימי
 ביה אתדנו, זכאה חולקהון דישרץ
 דקדשא בריך הוא אתרעי בהו
 ובעי לדכאה להו . רבי חוקיה
 פתח (תפלים קכ"ב) אשתה כגפן פוריה
 וגומר . מה גפן לא מקבלת עלה
 אלא מדידה, כך אתתא דישראל
 קיימא בהאי גוונא, דלא מקבלא
 עלה אלא ההוא בר זוגה, כשפנינא

ל"ט

חשוכין . ולא אתקריאו ישראל,
 אלא עבדין זבינין לישראל, כגין
 דאינון כבעירן והא אוקמוה וישראל
 אתקריאו אדם, ומנין דאית בהון
 בעירא ואדם הדא הוא דכתיב
 (יחוקל ל"ב) ואתן צאני צאן מרעיתי
 אדם אתם . ואתן צאני צאן מרעיתי
 אינון עמי הארצות . טבין מסטרא
 דטוב, אדם אתם, תלמידי חכמים
 ובקרא דאנמי רמיז ליה (תפלים ע"ב) לך
 עמי שומע לי ישראל וגומר . בתר
 דאמר עמי, אמאי קאמר ישראל,
 אלא עמי, עם הארץ . ישראל, תלמיד
 חכמ' ובגנייהו אתמר (סמות י"ב) ובני
 ישראל יוצאים ביד רמה . כגוונא
 דפליג לון קדשא בריך הוא בטורא
 דסיני פליג לון כפורקנא בתרייתא
 דישראל דאתמר בהון (סס י"ג)
 וחמושים עלו בני ישראל מארץ
 מצרים, מסטרא דאילנא דחיי
 דאינון חמשין שנין דיוכלא אתמר
 בהון (סס ט"ו) המה יעלו בהר
 ובהון (סס י"ד) ויסע מלאך האלהים
 ההולך לפני מחנה ישראל, ולון
 אתמר (סס י"ט) ואשא אתכם על
 כנפי נשרים דאינון ענני כבוד
 ואביא אתכם אלי, ובני ישראל
 יוצאים ביד רמה, הכי יפיק לתלמיד
 חכמ' בכל האי יקר, וכגוונא דאתמר

בעם

כתורא

(ה) גי מלכיה זכב סגסג וכן עולה מלוי פועם סמך וי"ו ט"ח ק"י סמ"ו : (כ) כל פ"א כענין סמ"ס :
 פ מ"ה

(נ"ו) כתורא דא, דלא מקבלא אלא
 ההוא בר זוגה. ועל דה כגפן
 פוריה בירכתי ביתך. מהו פוריה,
 כמה דאת אמר (דברים כ"ט) פורה
 ראש פוריה, פורחת דאפיקת ענפים
 לכל סטרא. ואן, בירכתי ביתך
 ולאו לבר בשוקא, כגין דלא תיתי
 לשקרא כבדית עלאה, ושלמה אמר
 (משלי כ) העוזבת אלוף נעוריה ואת
 ברית אלהיה שכחה, מאן ברית
 אלהיה, ההוא אתר דאקרי ברית
 והיא אתקשרא ביה, כגין כך
 בירכתי ביתך. אמר רבי חזקיה
 (כ) תונבא ליתי על ההוא בר נש
 דשבק לאנתתיה דיתחזי משערא
 דרישא לבר. ודא הוא חד מאינון
 צניעותא דביתא. ואתתא דאפיקת
 משערא דרישא לבר לאתתקנא
 ביה, גרים מסכנותא לביתא, וגרים
 לכנהא דלא יתחשכון בדרא, וגרים
 מלה אחרא דשריא כביתא, מאן
 גרים דא, ההוא שערא דאתחזי
 מרישה לבר. ומה כביתא האי,
 כל שכן בשוקא, וכל שכן חציפותא
 אחרא, וכגין כך אשתך כגפן פוריה
 בירכתי ביתך אמר רבי יהודה
 שערא דרישא (דקב"ו ע"א) דאתתא
 דאתגלייא, גרים שערא אחרא

לאתגלייא

(ח) בעם הארץ מסטרא דטוב.
 (ס) ויתיצבו בתחתית ההר. הכי
 יהון במפקנא בתרייתא תחות
 תלמידי חכמי, כעבדא דאזיל
 לדגליא דסוסיא דמאריה, וכגוונא
 דאמר לון בתחתית ההר אם
 תקבלו תורתו מוטב ואם לאו שם
 תהא קבורתכם. הכי ימא במפקנו
 דפורקנא בתרייתא, אם תקבלון
 עליכון תלמידי חכמים במפקנו
 דגלותא כאדם דרכיב על סוסיא
 ועבדא דמשמש ליה, מוטב. ואם
 לאו, תמן תהא קבורתכם בגלותא.
 וערב רב כגוונא דאתמר בהון
 (שמות כ) וירא העם וינועו ויעמדו
 מרחוק, רהבי יהון רחיקיא מן
 פורקנא, ויחמון לתלמיד חכם ולעמא
 קרישא ככל האי יקר, ויאינון
 רחיקיא מנייהו, ואי בעו לאתחברא
 כהדייהו מה כתיב בהו (ס"ט) לא
 תגע בו יד כי סקול יסקל או ירה
 ירה. כההוא זמנא יתקיים בהו
 בישראל (דברים ל"ב) יי בדר ינחנו
 ואין עמו אל נכר, והא אוקמוה אין
 מקבלין גרים לימות המשיח, ורשעים
 בחשך ידמו אינון ערב רב, וכגין
 דא אמר נביא עלייהו (יחזקאל י"ב)
 ואל אדמת ישראל לא יבאו אמר

אריהו

(ח) מכלל י"ב לסיבית שלת כפס סקב"ה הסר רק על עמי חזק השמים ילף על ח"ח כלל וברחסיק נמי במד כן. א"ס (כ) פ"ר קללנו
 וע"כ יכות וכו' ס"ד"כ :

אלהו רעיא מהימנא הא שעתא
 איהי לסלקא לעילא באומאה
 אימא אנת דהא בניך אנא בעי
 לסלקא, דיהיב לי קדשא בריך הוא
 רשו לאתגלייא לך בבית אסורים
 דילך, בקבורה דילך, ולמעבר עמך
 טיבו דאנת מחולל בחוכין דעמא.
 הדא הוא דכתיב (ישעיהו כ"ג) והוא
 מחולל מפשעינו אמר ליה רעיא
 מהימנא באומאה עלך בשמא
 דיהוה, לא תאחר בכל יכולתך,
 דהא אנא בצערא סגי, ויפן כה
 וכה וירא כי אין איש עוזר לי
 לאפקא לי מהאי צערא, כהאי
 קבורה, דאתמר עלי ואתן את
 רשעים קברו, ולא אשתמודען בי,
 ואני חשיב בעינייהו בין ערב רב
 רשיעא ככלב מת דסרח, (בינייהו)
 דחכמת סופרים תסרח בינייהו,
 בכל קרתא וקרתא ובכל ארתא,
 דישראל מפוזרין בינייהו בין מלכוון,
 ואתהדרו אינן ערב רב רעין על
 ישראל, עאנא דקדשא בריך הוא
 דאתמר בהו (ישעיהו ל"ד) ואתן צאני
 צאן מרעיתי אדם אתם, ולית לון
 יכולת למעבר טיבו עם תלמיד
 חכמים, ואנשי חיל ויראי חטא
 מסובבים מעיר לעיר ולא יחננו,
 ומחרמיין ערב רב בינייהו דלא

יסהבון

לאתגלייא ולאפגמא לה, בגין כך
 בעיא אתתא דאפילו (ס) טסירי
 דכיתא לא יחמוץ שערא חד מרישה,
 כל שבן לבר . תה חזי כמה
 בדכורא שערא הוא חומרא דכלא,
 הכי נמי לנוקבא . פוק חמי כמה
 פגימו גרים ההוא שערא דאתתא .
 גרים לעילא גרים לתתא, גרים
 לבעלה דאתלטייא, גרים מסכנותא,
 גרים מלה אחרא בביתא, גרים
 דיסתליק חשיבותא מבנהה .
 רחמנא לשיובן מחציפו דילהון .
 ועל דא בעיא אתתא לאתכסויא
 בזיוותי דביתא, ואי עברת כן מה
 כתיב (תהלים קכ"ב) בניה כשתילי
 זיתים . מהו כשתילי זיתים . מה
 זית דא בין בסתוא בין בקייטא
 לא אתאכידו טרפוי ותדיר אשתבח
 ביה חשיבות יתיר על שאר אילנין .
 כך בנהה יסתלקון בחשיבו על
 שאר בני עלמא, ולא עוד אלא
 דבעלה מרתברך בכלא, בכרכאן
 דלעילא בכרכאן דלתתא, בעויתרא
 בבנין בבני בנין . הדא הוא דכתיב
 (סו) הנה כי כן יבורך גבר ירא
 " ובתיב יברכה " מציון וראה
 בטיב ירושלם כל ימי חיך וראה
 בגים לבניה שלום על ישראל
 (ישראל סבא קדישא) :

איש

(ב) כ"י קירות ביתא כמו קמחית :

איש כי יפליא לנדור וגומר רכי אלעזר פתח (ישעיה נ') מדוע באתיו ואין איש וגומר מדוע באתי כמה חביבין אינון ישראל קמי קדשא בריך הויה, דבכל אתר דאינון שרין קדשא בריך הוא אשתבח בנייהו, כגין דלא אעדרי רחילותא דיליה מנהון מה כתיב (שמות כ"ה) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם ועשו לי מקדש סתם דכל בי כנישתא דעלמא מקדש אקרי ודא אוקמיה ושכינתא אקדימת לבי כנישתא, זכאה ההוא בר נש דאשתבח מאינון עשרה קדמאי כבי כנישתא, כגין דבהו אשתלים מה דאשתלים, ואינון מתקדשי בקדמיתא בשכינתא והא אתמר והא בעיא דישתכחו עשרה בזמנא חדא כבי כנישתא ולא ייתו פסקי פסקי, דלא יתעכב שלימו דשייפין דהא בר נש בזמנא חד עבד ליה קדשא בריך הוא ואתקין ליה

יריבון לון כאתרין סגיאין אלא דבר קציב, דלא יהא תקומה לנפילו דלהון, ואפילו חיי שעה וכל חכמים ואנשי חיל ויראי חטא בצערא בדוחקא כיגונא חשיבין ככלבים, כנים (איכה ד') המסולאים בפז איבה נחשבו לנכלי חרס בראש כל חוצות, דלא אשכחו אכסניא בנייהו, ואינון ערב רב אינון עתירין בשלוה בחדווא בלא צערא בלא יגונא כלל גולנין מארי שוחד, דאינון דינין רישי עמא (כרמית ז') כי מלאה הארץ חמס מפניהם, עלייהו אתמר (איכה ה') היו צריה לראש באומאה עלך זמנא תניינא בחיי צבאותא הישראליושב הכרובים, דכל אלין מלין לא יפלון מפומך בכל יבלתך למלא כהון קמי קדשא בריך הויה, ולא חזאה דוחקא דלהון : ע"כ

(אמור ס"ט א' כי אם כחולה וכו')

כחדא בל שייפוי, הדא הוא דכתיב (דברים ל"ב) הוא עשך ויכוננך (חסד) (וזה הוא) תא חזי כיון דבר נש אשתלימו שייפוי, בההוא זמנא אתתקן לכל שייפא ושייפא כדקא יאות, כגוונא דא כיון דשכינתא אקדימת לבי כנישתא, בעיין עשרה דישתכחון תמן כחדא וישתלים מה דישתלים, ולבתר דאתתקן כולא, ובמה הוא תיקונא דכלא כמה דאת אמר (משלי י"ד) ברב עם הדרת מלך, ועל דא עמא דאתיאן לבתר כן כולהו תיקונא דגופא, וכד אתת אקדימת שכינתא וכני נשא לא אתיאן כחדא כדקא יאות, קדשא בריך הוא קארי מדוע באתי ואין איש מאי ואין

איש, דלא מתתקני שייפי ולא אשתלים גופא, דכר גופא לא אשתלים
 אין איש, ובגין כך ואין איש דייקא. ותא חזי בשעתא דגופא אשתלים
 לתתא, קדושה עלאה אתיא ועאל בהאי גופא, ואתעבד תתאה כגוונא
 דלעילא ממש, וכדין כלא בעיין דלא יפתחון פומא כמילי דעלמא,
 בגין דהא קיימי ישראל בשלימו עלאה, ומתקדשי בקדושה עלאה
 זבאה חולקהון. איש כי יפליא וגומר מאי כי יפליא, דאתפרש משאר
 בני עלמא, לאתקדשא כגוונא דלעילא ולאשתכחא שלים, בשעתא
 דבר נש אתי לאתרכאה מדכין ליה. בר נש דבעי לאתקדשא מקדשין
 ליה, ופרשי עליה קדושה דלעילא, קדושה דאתקדש בה קדשא בריך
 הוא. (מסל) רבי אבא פתח (תהלים ק"ג) לדוד כרכי נפשי אתי וכל קרבי
 את שם קדשן, במה אית לה לבר נש לאסתכלא ולמנדע בפולחנא
 דמאריה, דהא בכל יומא ויומא כרוזא קארי ואמר (משלי ה') עד מתי
 פתאים תאהבו פתי וגומר (ירמיה כ') שובו בנים שובכים ארפא
 משובותיכם, ולית מאן דירכין אודניה, אוריתא קא מכרוזא קמיהו ולית
 מאן דישגח. תא חזי בר נש אזיל בהאי עלמא, והוא חשיב דדיליה
 הוא תדיר וישתאר כגוניה לדרי דרין, עד דאיהו אזיל בעלמא יהבין
 ליה בקולרא, עד דאיהו יתיב, דיינין ליה (ב) בקונפון עם שאר בני
 דינא. אי אשתכח ליה סניגורא הא אשתזיב מן דינא דהא הויה
 דכתיב (איוב ג') אם יש עליו מלאך מליץ אחד מני אלף להגיד לאדם
 ישרו ויחננו ויאמר וגומר מאן (רקביו ע"ב) הוא סניגורא, אלן עובדין
 דכשרן דקיימי עליה דבר נש בשעתא דאצטריך ליה. ואי לא ישתכח
 עליה סניגורא, הא אתחייב מן דינא לאסתלקא מן עלמא. בההיא
 שעתא כד איהו שכיב בקולרא דמלכא, עד דזקיף עינוי חמא דאתין
 לגביה תרין דכתבין קמיה כל מה דעבד בהאי עלמא וכל מה דאפיק
 מן פומא ויהיב דינא (כ"ה חושבנא) על כלא, וכתבין קמיה דהא הויה
 דכתיב (עמוס ה') כי הנה יוצר הרים ובורא רוח ומגיד לאדם מה שחוו וגומר
 והוא אודי עליהו, מאי טעמא, בגין דההוא עובדא דאיהו עביד, סלקא
 וקיימא עליה לאסהדא ביה, וקיימין לאסהדא עליה, וכלהו גחתין
 ואתרשימו קמיה וקיימי קמיה, ולא מתעבדן מניה עד שעתא דאתדן

בהו

(f) פי' מיטש סריונים כנדרים סרש' כ'

כהו כההוא עלמא . תא חוי כל אינון מלין דעביד בר נש בהאי
 עלמא, בלהו זמינין וקיימי לאסהדא כיה ולא אתאכידו מיניה, ובשעתא
 דמפקי ליה לקברא בלהו מתעתדן ואולי קמיה, ותלת כרוזי מכרוי
 חד קמיה וחד מימיניה וחד משמאליה, ואמרי דא פלניי דמרד
 במאריה . מרד לעילא מרד לתתא, מרד באורייתא מרד בפיקודוי .
 חמו עוכרוי חמו מלוי טב ליה דלא אברי . עד דמטי לגבי קברא,
 בלהו מתין אתרגזן מרובתייהו עליה, ואמרי ווי ווי דדא אתקבר בגזון .
 עוכרוי ומלוי אקרמן ועאלין לקברא, וקיימי עליה דההוא גופא, ורוחיה
 אזלא ושאט ומתאבלא על גופא . כיון דבר נש אתטמר בבי קברי,
 דומיה קדים (ס"ו קאים) ונפיק, תחות ידיה תלתא בי דינא די ממנן
 על דינא דקברא, ותלת שרביטי דאשא כידייהו, ודיינין רוחא וגופא
 כחדא . ווי על ההוא דינא ווי על עוכרוי, בשעתא דאיהו תפיס בקולרא
 דמלכא, ואתדן דיניה ואשתלים דלא אשתבח עליה סניגוריא . סנטירא
 דמלכא נחית וקאים קמיה לרגלוי, וחד סייפא שננא בידיה . זקיף
 בר נש עינוי, וחמי כתלי ביתא דמתלהטן באשא (רוינא) מניה . אדהכי
 חמי ליה קמיה כוליה (6) מלי עיינין . לבושוי אשא דלהיט קמיה
 דבר נש . הכי הוא וראי, דהא כמה בני נשא חמו מלאכא כשוקא
 וקיימי קמיה, ושאר בני נשא לא חמאן ליה . ואי תימא הא כתיב
 (תהליכ קיד) עושה מלאכיו רוחות וגומר . היך יכיל לאתחזא בארעא .
 אלא מלה דא הא אוקמוה, רביון דנחית מלאכא לארעא אתלבש
 בגופא, ואתחזי למאן דאתחזי בההוא לבושא דאתלבש ביה . ותי
 לאו . לא יכיל למסבל ליה עלמא ולא אתחזא . כל שבן וכל שבן
 האי דכל בני עלמא צדיבין ליה . תלת טפין כחרכיה וכולי . והאי
 אוקמוה חכריא . כיון דחמי ליה אזדעע כל גופיה, ורוחיה ולביה לא
 שביך, בגין דאיהו מלכא דכל גופא, ורוחא דיליה אזלא ככל שייפי
 גופא ואשתאיל מנייהו, כבר נש דאשתאיל מחבריה למיהך לאתר
 אחרא . כדן הוא אומר ווי על מה דעבר, ולא מהנייא ליה אלא אי
 אקדים אסוותא דתשובה עד לא מטא ההיא שעתא, דחיל ההוא
 בר נש ובעי לאתטמרא ולא יכיל . כיון דחמי דלא יכיל, הוא פתח

ענוי

עינוי, ואית ליה לאסתכלא ביה ואסתכל ביה בעיינין פקחין . וכדין
הוא מסיר גרמיה ונפשיה . וההיא שעתא הוא עידן דדינא רבא, דבר
נש אתרן ביה בהאי עלמא . וכדין רוחא אזלא בכל שייפי גופא
ואשתאיל מינייהו, ושאט בכל שייפין ואודעזעא לכל סטרוין, וכל שייפי
גופא כלהו מזדעזען . בר מטא רוחא לכל שייפא ושייפא ואשתאיל
מניה . נפיל זיעא על ההוא שייפא, ורוחא אסתליק מניה . ומיד מית
ההוא שייפא . וכן בכלהו . כיון דמטי רוחא למיפק, דהא אשתאיל
מכל גופא, כדין שכנתא קיימא עליה ומיד פרחא מן גופא . זכאה
חולקיה דמאן דאתדבק בה, ווי לאינון חייבייא דרחיקין מנה וללא
מתדבקין בה . וכמה כי דינא אעבר בר נש בר נפיק מהאי עלמא,
חד ההוא דינא עלאה דקאמרן בר נפיק רוחא מן גופא . וחד דינא כד
עובדוי ומלוי אזלין קמיה וכרוזי מכרוזי עלוי . וחד דינא כד עייל לקברא,
(דקכו ע"ב) וחד דינא דקברא . וחד דינא דתולעתא . וחד דינא דגהינס .
וחד דינא דרוחא דאזלא ושאיט בעלמא, וללא אשכח אתר עד
דישתלימו עובדוי . ודאי שבעה עדנין יחלפון עלוי . כגין כך בעי
בר נש כד איהו אשתכח בהאי עלמא לדחלא מן מאריה, ולאסתכלא
בכל יומא ויומא בעובדוי וייתוב מנייהו קמי מאריה . כד אסתכל
דוד מלכא באינון דינין דבר נש כד אסתלק מהאי עלמא, אקדים
ואמר (ספלים ק"ג) ברבי נפשי את יי, עד דלא תפוק מעלמא השתא,
דאנת אשתכחת עם גופא . וכל קרבי את שם קדשו, אתון שייפי
דמשתתפי ברוחא השתא דאשתכחת עמכון, אקדימו לברכא שמא
קדישא, עד לא ימטי זמנא דלא תיכלון לברכא ליה ולאודאה עליכון,
תא חזי איש כי יפליא לנהור נדר, גזיר דאקדים ברהאי עלמא
לאתקדשא בקדושא דמאריה :

מיין ושכר יזיר חומץ יין וגומר . הבא אית לאסתכלא כיון דאסיר
ליה חמרא, ענבים למה דהא בכהני כתיב יין ושכר אל תשת
וגומר יכול ענבים נמי לא, בענבים שרי . הבא לנזיר מאי טעמא אסר
ליה ענבים . אלא עובדא דא ומלה דא רזא עלאה הוא, לאתפרשא
מן דינא בכלא . והא ידיעא ההוא אילנא דחב ביה אדם קדמאה
ענבים הוו, ודא הוא רזא דמלה דהא יין ושכר וענבים בסטרא חד

אתאחדו • יין לעילא ואוקמוה, שכר לשמאלא, דהא שכר מיין נפקא,
 ענבים דכניש כלהו לגביה, ודא הוא אילנא דחב ביה אדם קרמאה •
 בגין כך כלא כחד סטרא אתאחד • ואי תימא דהאי נזיר שביק
 מהימנותא עלאה, לאו הכי, אלא לא אתחזי ביה עובדא מסטר
 שמאלא כלום • תא חזי דהכי אוליפנא מספרא דרב המנונא סביא
 והכי הוא כתיב גדל פרע שער ראשו, בעי דיתרכי שער רישיה ודיקניה,
 ויתפריש מיין ושכר וענבים, בגין דכלהו סטר שמאלא, ולא תליין שערא.
 יין אימא עלאה • שכר סטרא דאחידו ביה ליואי, ונפקי מיין עלאה
 ולא תלי שערא • ובגין כך כד סליקו ליואי להאי אתר, בעיין לאעברא
 כל שערא דילהון כמה דאת אמר והעבירו תער על כל בשרם. (ק"ב כ)
 ענבים אימא תתאה, דכניש יין ושכר לגווה, ועל דא אתפרש מכל
 סטר שמאלא, דלא לאחזאה עובדא דילהון לגביה • ענבים דא לא
 תלי שערא ודיקנא, דהא נוקבא בעיין לספרא שערא כד אתיא לאזרווגא
 בדכורא • והא דיקנא לא אשתבח בה • בגין כך הוא תלי שערא
 דרישא ודיקנא, ורזא דמלה נזיר אלהים אקרי, ולא נזיר • פריש מדינא
 כלא • תא חזי על דא כתיב וכפר עליו מאשר חטא על הנפש וגומר •
 על נפשו לא כתיב, אלא על הנפש סתם, ומאי איה, דא ענבים דאקרי
 נפש, ועל דא כתיב חטא, בגין דסטר דיליה יין ושכר הוא, וגרע מניה
 אתר דינא • חטא • מאי חטא, אלא גרע דינא של הנפש, אי הכי
 אמאי וכפר עליו, בגין דהשתא קא אתיב לאתחברא בהדיהו, ולא
 מקבלן ליה הני אתרי, עד דימלך בכהנא וכפר עליה, כגין דאיהו
 שרי לון לבר בקדמיתא, כיון דהשתא אתי לגבייהו בעי לאתחברא •
 תקונין דכפרה ויקבלון ליה, ודא הוא דזא דמלה • (ודאי ככלא) ואי
 תימא שמשון נזיר אלהים הוה, אמאי אתענש • אלא שפיר הוא מלה
 דבעל בת אל נבר, והוה ליה לאתחברא כדודיה כמה דאתחזי ליה •
 והוא דהוה קדיש, אערב ההיא קדושה כבת אל נבר, ושביק אתריה
 דאתחזי לההיא קדושה, ובגין כך אתענש • ואית מאן דאמר דלית
 ליה חולקא בההוא עלמא • מאי טעמא, בגין דאמר (סופטיס י"ד)
 תמות נפשי עם פלשתים, וכסר חולקיה בחולקא דפלשתאי דימורת
 נפשיה עמהון בההוא עלמא. כך (דק"ו ע"ב) הוה מכרוז על נזירא לך לך

אמרין נזירא סחור סחור לברמא לא תקרב • והא אוקמוה חברייא •
 ליואי מה כתיב בהו, וכה תעשה להם לטהרם הוה עליהם מי חטאת
 והעבילו תער על כל בשרם • כיון דעברי שיערא ועבדי כל האי כרין
 אקרי ליואה טהור ולא קדוש • אבל האי נזיר בגין דאתפרש מהאי
 סטרא, אקרי קדוש ולא טהור, בגין כך כתיב כל ימי גדר נזרו וגומר
 אשר יזיר ל"י קדוש יהיה וגומר. גדרל פרע שער ראשו, משום האי
 דכתיב (רמב"ל ז') ושער ראשה בעמר נקא, דבהאי דמי לגזונא דלעילא •
 אמר רבי יהודה בר רב בשערי ממש אשתמודע דאיהו קדישא דכתיב
 קוצותיו תלתלים תאני רבי שמעון אלמלא ידעי בני נשא מאי קאמרי
 בהאי שיערא וברוא דיליה (ס"א) בהני שערי ובהני מלין) כמה דאיהו
 ברוא דרזין, אשתמודען למאריהון בחכמתא עלאה • עד כען רזי
 דאורייתא, מכאן ולהלאה סתרי תורה סתרה ואתננה קדש ל"י :

אמר אברהם המגיה להסיר מכסול מדרך המעיינים אשר לא הופיע עליהם עדין אור
 בקבלה השומע ישמע והמכין יכון כי כל המלות אשר הכיח האלקי ר"ש כ"ו
 כופ הספרי הקדוש כגון מנחא דגולגולתא • שערי רישיא • חללי דמוחא • חוטמא דעתיקא • אודני •
 דיין • ורגלין וזלתא מהכלים הגשמיים ותארי' אחרים שחאר בהם יי' ית' וכפרט באדרא קדישא
 רבא ובאדרא קדישא זוטא כי באלו השני מקומות רבו החארים הללו • הלא המה מורים מרוב
 וספירות ועניניה סנימיים שכליים וכל האברים שכו החכמים הללו הם לדמיון וקומנים לרברים
 לא לשום סקומים ונעלמים דבר נשמי וחמרי חלילה וחס כי חין דמיון כינו ית' וכינוט בשום נר
 מהלודים וכל שכן מנר הענש והתכנית יי' ויילנו משגיאות • אכ"ר :

האררא רבא קדישא

באדרא רמשפטים קב"כ פירשו קלת תקוין

תניא אמר רבי שמעון לחבריא (א) עד אימת נתיב בקימא דחד סמכא
 כתיב (תהלי' קי"ט) עת לעשות ל"י הפרו תורתך, (כ) יומין זעירין ומארי
 דחובא דחיק • ברזא קרי כל יומא ומחצרי חקלא זעירין אנון •
 זאינהו (ג) בשוליי (כ"א בשורי) ברמא • לא אשגחן ולא ידעין לאן אתר אזלין
 כמה דיאות • אתכנשו חברייא לבי אדרא, מלובשין שרין סיפי
 ורומחי בידיבון • אודרו בתקוניבון • בעיטא • בחכמתא • בסובלתנו •
 בדעתא • בחיוו • בידין • ברגלין • (כ"א בחילא דידין ורגלין) אמליכו
 עליבון למאן (כ"א למלכא) דברשותיה חיי ומותא • למגזר מלין

דקשט

(א) סמיו עובקיס עד עמס כעולס חקסו ססיה כעמיד ח' זס ע"ג זס ורשכ' י רלס לסודיעס סתיקין ססול כסוד ג' קייס : (ב) סעכני
 סשוכות ניכ סול' כסוד חקעכות ולכן מארי דחוכא סיה ס' מ' יס לי כח לדחוק • סרמ' : (ג) סס אינס כהסחלות סססבה סל סקודסס
 סנק' כרס אלס סס כסוף סכרס כעין סחלור כרמ' סלי לל סערתי :

רבי תנאי

דקשוט • מלין דקדושי עליונין ציתי להו • וחדאן למשמע להו ולמנדע להו • יתיב רבי שמעון ובכה ואמר וי אי גלינא וי אי לא גלינא • חבריא דהו תמן אשתיקו • קם רבי אבא ואמר ליה אי ניהא קמיה דמר לגלאה הא כתיב (ס"ה כ"ה) סוד יי ליריאיו • והא חבריא אלין דחלין דקדשא בריך הוא אנון • וכבר עאלו באדרא דבי משכנא מנהון עאלו מנהון נפקו • תאנא אתמנו חבריא קמיה (ה) דרבי שמעון ואשתכחו רבי (ב) אלעזר בריה (א) ורבי אבא (ד) ורבי יהודה (ה) ורבי יוסי בר יעקב (ו) ורבי יצחק (ז) ורבי חזקיה בר רב (ח) ורבי תייא (ט) ורבי יוסי (י) ורבי ייסא • ידן יהבו לרבי שמעון (יא) ואצבען זקפו לעילא, ועאלו בחקלא ביני אילני ויתבו • קם רבי שמעון וצלי צלותיה • יתיב בגויהו ואמר כל חד ישוי ידיו (יב) בתקפי • שוו ידיהו ונסיב לון • פתח ואמר (רכ"ט כ"ו) ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה מעשה ידי חדש (דק"ח ע"ה) ושם בסתר • וענו כלם ואמרו אמן • פתח רבי שמעון ואמר עת לעשות ליי' משום דהפרו תורתך • מאי הפרו תורתך, תודה דלעילא דאיהי מתבטלא אי לא יתעביד בתקונוי (ס"ה שמא) דא • ולעתיק יומין אתמר כתיב (רכ"ט ל"ג) אשריה ישראל מי כמוך • וכתיב (שמות ט"ו) מי כמכה באלים יי • קרא לרבי אלעזר בריה אותביה קמיה, ולרבי אבא מסטרא אחרא • ואמר אנן כללא דכלא, עד השתא אתתקנו קימין • אשתיקו, שמעו קלא וארכובתן דא לדא נקשן • מאי קלא • קלא דכנופיא עלאה דמתכנפי • חדו רבי שמעון ואמר (חכיק ב') יי שמעתי שמעך ידאתי, (אמר) (קל"ח כ') (יג) התם יאות הוה למהוי דחיל אנן בחביבותא תליא מלתא דכתיב (רכ"ט ו') ואהבת את יי אלהיך • וכתיב (ס"ו) מאהבת יי אתכם • וכתיב (ס"ו) אהבתי אתכם וגומר • רבי שמעון פתח ואמר (משלי י"ה) הולך רכיל מגלדה סוד ונאמן רוח מכסה דבר • הולך רכיל, האי קרא קשיא (בין דאתמר רכיל אמאי הודך

אמאי צ"ל לעשות לה

(א) כסוד טרעא : (ב) חכמה : (ג) כינס : (ד) חסד : (ה) ח"ח : (ו) גבורה : (ז) נלח : (ח) יסוד : (ט) מלכות : (י) סוד : (יא) סוד יירי חסדים : (יב) ג' דס"ג כדכתיב סכא כחוקפי ור"ל כחוק שלי כי לכן יסב כיניסם וסיינו דקא' כקר סבי שור ירייסו ונסיב לון פי' חנק ולוק יודיס כדי לייחסם וססוד טיא מפני ארטי' טוא כסוד טרעא ותחכרים כסוד חסדים ונמלאו כולם נחובים כחוכו כנלע ד' ולב כ' כ' כחוקים ומפ' שכל א' יתן ידיו וז' ע"ב זו כחיקו דחא דמאי קא' כקר סבי ונסיב לון • וקו דלמאי אלעדין למימר לטו סבי פשיעא שנסיוס לכניו ולוסדים סבי ככא ססוי יושבים כרחם וכויע • סרמ' : (יג) כי חקוק סיס מסגברתם אכל רשכ' מהחסדים חספלים לסגלות ויאן כסס אחיסם לחוליה ויאן פחד בסגולתם א"ח"כ מלמחי כס' סגנוליס דפ' ס' שמעתי רח' י"ג כסוד ישאנו ר' ע ובחביון חקוק ל' סרוגי • מלכות ססוי : בילס מהגברתם ולכן יתוח למרחל און בחביבותא ססוי כסוד ' חסדים וטרסר כנ"ל וכדרו' אחר כענין קר' ס"ב עם החכרים כתיב כי ' טסיה חלאי מן יסוד כמעט דייספ סוי כלוליה מה יגוי' סרוגי מליכס סוי מסגבר כנ"ל וי' חלמ' ד' רשכ' סוי יי חסדים ולב סודכו ליכ"ב : חז' סקליפס חילעט כסס ורשכ' ענלס סיסוד וכן לתקנס וללגגס • סרמ' : ז' ט

הולך) • איש רביל מבעי ליה למימר, מאי הולך • אלא מאן דלא
 אתישב ברוחיה ולא הוי מהימנא • ההוא מלך דשמע אזיל בגויה
 כחידא במיא עד דרמי ליה לבר • מאי טעמא • משום דלית רוחיה
 רוחא דקיומא • אבל מאן דרוחיה רוחא דקיומא ביה כתיב (ישעיה כ"ב)
 ונאמן רוח מכסה דבר • ונאמן רוח, קיומא דרוחא, (כמו ותקעתיו יתר
 במקום נאמן) ברוחא תליא מלתא • וכתיב (קהלת ה') אל תתן את פיך
 לחטיא את בשרך • ולית עלמא מתקימא אלא ברוא • וכי אי (קל"ט ה')
 במלי עלמא אצטריך הוא, במלין רוין דרוי, דעתיק יומין דלא
 אתמסרן אפילו למלאכין עלאין על אחרת כמה וכמה • אמר רבי
 שמעון לשמיא לא אימא דיציתון (ס"א דיציתון) לארעא לא אימא
 דתשמע • דהא אנן קיומי עלמין • תנא רוי דרוין כד פתח רבי שמעון
 ברוי דרוין • אזרעוע אתרא וחברין אתחלחלו • גלי ברוא ופתח
 ואמר • כתיב

ואלה (בראשית ל"ו) המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך
 וגומר • זכאין אתון צדיקיא דאתגלי לכוון רוי דרוין דאורייתא,

דלא אתגליין לקדישי עליונין, מאן ישגח בהאי ומאן יזכרה בהאי,
 דהוא סהדותא על מהימנותא (דמהימנותא) (ה) (דנהיר למאתן ושבעין

עלמין, ומניה נהיר אוריחא דנהירין ביה צדיקיא לעלמא דאתי
 הדא הוא דכתיב (משלי ר') וארח צדיקים כאור נגה הולך ואור עד נכון
 היום • מן ההוא ארחא מתפרשן לשירת מאה ותליסר אורחיה, דפליג
 בזעיר אנפין דכתיב (ספלים כ"ה) כל (כ) ארחות יי חסד ואמת לנוצרי
 בריתו וגומר) דכלא. (ק"ל כ' קכ"ט ט' קכ"ט קל"ו ט') צלותא ברעוא יהא דלא
 יתחשב לחובא לגלאה דא • ומה יימרון חבריא דהאי קרא קשיא
 הוא, דהא לא הוה ליה למכתב הכי • דהא חזינן כמה מלכים הוו
 עד דלא ייתון בני ישראל, ועד לא יהא מלכא לבני ישראל • ומה
 אתחזי הכא, וכדא אתערו חבריא • אלא הוא דרוין הוא, דלא יכלן
 בני נשא למנדע ולאשתמודע ולמרחש בדעתיהו בהאי :

תאנא (קל"ד קמ"ב ט') עתיקא דעתיקין טמירא דטמירין, עד דלא זמין
 תקונוי (דמלכא) ועטורי עטורין • שירותא וסיומא לא הוה •

והיה

(6) ט"ס כי מקומו טיך, בדף קכ"ט ט' ס"ו כ"כ ונמחק מכאן ס"ג כ'. (כ) מריב ע"כ כ' כוללים רמ"ז וס"ס סרמ"ז

והנה מגליף ומשער ביה, ופרים קמיה חד פרסא ובה גליף ושיער
מלכין ותקונוי ולא אתקימו הדא הוא דכתיב ואלה המלכים
אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך לבני ישראל מלכא קדמאה .
לבני ישראל קדמאה . וכלהו דגליפו (ולא אתקיימו) בשמהן אתקרין
ולא אתקימו . עד דאנח להו ואצנע להו . ולבתר זמנא הוא אסתלק
(כ"ה הנה מסתכל) בההוא פרסא ואתתקן בתקונוי . ותאנא כד סליק
ברעותא למברי אורייתא טמירא תרי אלפי שנין ואפקא מיד אמרה
קמיה מאן דבעי לאתקנא ולמעבד, (קל"ח ט"ו) יתקן בקדמיתא תיקונוי .
תאנא בצנעותא דספרא עתיקא דעתיקין סתרא דסתרין טמיר דטמירין
אתתקן (דקל"ח ט"ז) ואזרמן (כ"ה) כלומר אשתכח ולא אשתכח . לא
אשתכח ממש . אבל אתתקן . ולית דידע ליה משום דהוא עתיק
דעתיקין) (אבל בתקונוי ידיע) כחד סבא דסבין עתיק מעתיקין טמיר
מטמירין . ובתקונוי ידיע מארי דחזור, בסו (ס"ה בסומק) וחיוו (ה) בוסטיא
(ס"ה בוצינא) דאנפוי (כ"ה באנפוי) . יתיב על כורסייא דשביבין לאכפייא
לון . ארבע מאה אלפי עלמין אתפשט חוורא דגולגלתא דרישוי .
ומנהירו דהאי חוורא ירתי צדיקיא לעלמא דאתי ארבע מאה עלמין .
הדא הוא דכתיב (כ) ארבע (כראשית כ"ג) מאות שקל כסף עובר לסוחר :
בגולגלתא יתבין (בכל יומא) תליסר (ס"ה תריסר) אלפי רבוא עלמין
דנטלין עלוי דגלין וסמכין עלוי, ומהאי גולגלתא נטיף
טלא לההוא דלבר, ומל"יא לרישיה בכל יומא . דכתיב שראשי נמלא
טל ומההוא טלא דאנער מרישיה לההוא דאיהו לבר (כראשית ק"ז) יתערון
מתייא לעלמא דאתי (דכתיב ט"ה) שראשי נמלא טל . מלאתי טל
לא כתיב אלא נמלא) דכתיב (ששים כ"ו) כי טל אורות טליך . אורות .
נהורא דחוורתא דעתיקא . ומההוא טלא מתקיימין קדישי עליונין .
והוא (ר"כ) מנא דטחנין לצדיקיא לעלמא דאתי . ונטיף ההוא טלא
לחקלא דתפוחין קדישין הדא הוא דכתיב (שמות י"ה) ותעל שכבת הטל
והנה על פני המדבר דק מחספס, וחיוו דההוא טלא חוור . כהאי
גוונא דאבנא (מ"ט) דבדולחא דאתחזייא כל גוונין בגווה הדא הוא
דכתיב (כמרכב ה') ועינו בעין הבדולח האי (ג) גלגלתא (ד) חוורא דיליה

ולא ידע

אנהיר

(א) כנס"י פי' עינל : (ב) פי' ד' יודין וכו' דר' אומיות : (ג) כמר א"ל : (ד) אור חסד דעתיק :

אנהיר (ה) לתליסר עיבר גלופין בסחרנוי . לארבע עיבר בסטרא
 חד . ולארבע עיבר בסטרא דא, בסטרא דאנפוי . ולארבע עיבר
 בסטרא דא, לסטרא דאחורא . וחד לעילא דגלגלתא (פירוש כלומר
 מסטרא דלעילא) . ומהאי אתפשט ארכא דאנפוי לתלת מאה
 ושבעין רבוא עלמין . וההוא אתקרי ארך אפים . (פירוש כלומר
 ארכא דאנפין) והאי עתיקא דעתיקין אתקרי אריכא דאנפין . וההוא
 דלבר אתקרי זעיר אנפין : לקבליה דעתיקא סבא קדש קדשים
 דקדשיא . וזעיר אנפין (תל"ה ב) כד אסתכל להאי כללא (ס"ה טלא)
 דלתתא אתתקן . ואנפוי מתפשטין ואריכין בההוא זמנא . אבר
 לאו כל שעתא כמה דעתיקא . ומהאי גלגלתא נפיק חד עיבר חיור
 לגלגלתא דזעיר אנפין לתקנא רישיה, ומהאי לשאר גלגלתין דלתתא
 דלית לון חשבנא . וכל גלגלתא יהבין אגר (חודתא) אודאותא
 לעתיק יומין . כד עאלין בחשבנא תחות שרביטא . ולקביל דא
 (ק"ו) בקע לגלגלת לתתא כד עאלין בחשבנא :

בחללא דגלגלתא, קרומא דאזירא דחכמתא עלאה סתימאה דלא
 פסק . והאי לא שכיח (ק"ז) ולא אתפתח . והאי קרומא
 אתחפיא על מוחא דאיהו חכמתא סתימאה . ובגיני כך אתכסייא
 (ס"ה ובגין דאתכסייא) האי חכמתא בההוא קרומא דלא אתפתחא
 (ס"ה בגין דא אקרי חכמתא סתימאה) והאי מוחא דאיהו האי
 (ס) חכמתא סתימאה . שקיטואשתכיךבאתריה כחמר טב על דורדייה,
 והיינו דאמרי . סבא דעתוי סתים ומוחיה סתים ושכיך . והאי קרומא
 אתפסק בזעיר אנפין, ובגיני כך מוחיה אתפשט ונפיק לתלתין ותריין
 שבילין דדא הוא דכתיב (כלאסית ד') ונהר יוצא מערן . מאי טעמא
 משום דקרומא אתפסק דלא מחפיא על מוחא, (ועל כל פנים קרומא
 פסיק לתתא) והיינו דתנינן ברישומי אתוון, תו רשים רישומא לעתיק
 יומין דלית דכוותיה, (דכיה תלייא תמים דעות שלים מכל סטרוי, וסתים
 ושכיך ושקיט כחמר טב על דורדייה) :

תאנא בגלגלתא דרישא תלין אלף אלפין רבוא ושבעת אלפין וחמש
 מאה קוצי דשערי חיור ונקי, כהאי עמרא כד איהו נקי דלא אסתכך

דא

דא כדא • דלא לאחזאה ערבביא בתקונוי • אלא כלא על ברייה •
 דלא נפיק נימא מנימא ושערא משערא • וכל קוצא וקוצא אית ביה
 ארבע מאה ועשר נימי דשערי, כחשבון (ס) קדוש • וכל נימא ונמא
 (דקב"ט ע"ה) להיט בארבע מאה ועשר עלמין • וכל עלמא ועלמא סתים
 וגניז ולית הידע לון בר איהו (כ) ולהיט (לשבע) לארבעמאה ועשר
 עיבר • ובכל נימא ונימא אית מבוועא דנפיק ממוחא סתימאה (דבתר
 כותלא) ונהיר ונגיד בההוא נימא לנימין דזעיר אנפין • ומהאי מתקן
 (ס"ה מתון) מוחיה • וכדין נגיד ההוא מוחא לתלתין ותרין שבילין •
 וכל קוצא וקוצא מתלהטן ותלין • מתתקנן בתקונא יאה בתקונא
 שפירא • מחפין על גלגלתא • מתתקנן קוצי דנימין מהאי סטרא
 ומהאי סטרא על גלגלתא • ותאנא כל נימא ונימא אקרי (ס"ה איהו)
 משיבא דמבוועא (ס"ה ממבוועין) (ס"ה אינון מבוועין) סתימין דנפקין ממוחא
 סתימאה • ותאנא משערוי דבר נש אשתמודע מאי הוא אי דינא אי
 רחמי, מכד עברין עלוי ארבעין שנין ואפילו כד איהו עולם בשעריה
 בתקוניה • (ס"ה בדיוקניה) (ס"ה בדיוקניה) ובגבי עינוי • קוצין דשערי
 תלין בתקונוי נקיים בעמר נקא עד כתפוי • עד כתפוי סלקא דעתך •
 אלא עד רישי דכתפוי דלא אתחוי קודלא • משום דכתיב (ירמיה כ) •
 כי פנו אלי עורף ולא פנים • ושערא סליק אבתרוי דאודנין דלא לתפיא
 עלוי • דכתיב להיות עיניך פתוחות • שערא דנפיק מבתר אודנוי
 כוליה בשקולא, לא נפיק דא מן דא תקונא שלים • תקונא יאה •
 תקונא שפירא תאיב למחמי, תיאובתא וחדותא דצדיקיא דאינון כזעיר
 אנפין • למחמי ולא תדבקא בתקונוי דעתיקא סתימאה דכלא • (ג) תלת
 עשר נימין דשערין קיימי מהאי סטרא ומהאי סטרא דגלגלתא
 לקביל אנפוי • ובאינון שריין שערי לאתפלגא • לית שמאלא בהאי
 עתיקא סתימאה כלא ימינא • אתחוי וליא אתחוי • סתים וליא
 סתים • והאי בתקונוי כל שבן ביה • (שמות ס"ד כ) ועל האי תאיבו בני
 ישראל לצרפא בלבהון דכתיב היש"ב בקרבנו אם אין • כון זעיר
 אנפין דאקרי" • ובין אריך אנפין דאקרי אין • אמאי אתענשו • משום

ואינון קצונוי

דרכא

י' יודין ו' איתיות רשע ע"כ וע' כסער אריך ס' סרס' : (כ) כר' גבס ככלן גרסי' ת' עיבר כמו סכ' מכלילת סעמידים ימסס
 סכ' סרכ כמל' דף קמ"ז מקורא מג' שססן דזוק טיטב : (ג) ס' קבוצין דשערות ויולאין מאירא דגולגלמח' :
 בסדר 7

והכא כד אתגלי מצחא תיאובתא (ס"ט חביבותא) ודעוה שלים
 אשתכח • וכד רוגזון אשתככו ומתכפין קמיה • מרהאי מצחא
 (ס"ט דלתתא) נהרין ארבע מאה בתי דנין • כד אתגליא האי עת
 רצון • וכלהו משתכבין קמיה • הדא הוא דכתיב (דניאל ו') דינא יתיב •
 (כלומר יתיב באתריה (דקב"ט ע"ב) ודינא לא אתעביד) ותאנא שערא
 לא קאים כהאי אתר, משום דמתגליא ולא אתכסייה • אתגלייה
 דיסתכלון מארי דדינא וישתככון ולא יתעבידו • תאנא האי מצחא
 אחפשט במאתן ושבעין אלפין נהורין דבוצינין (ס"ט דנהורין) מערן
 עלאה • דתניא אית ערן דנהיר לערן • ערן עלאה לא אתגלייה •
 והוה כתים בסתימא, ולא מתפרשא לארחין כדקאמרן והאי ערן
 דלתתא מתפרש בשבילוי לתלתין ותרין (עיבר) שבילין • ואף על גב
 דמתפרש האי ערן בשבילוי • לית דידע ליה בר האי זעיר אנפין
 וערן דלעילא לית דידע ליה ולא שבילוי בר ההוא אריך אנפין • הדא
 הוא דכתיב (ס"ט כ"ט) אלהים הבין דרכה והוא ידע ארת מקומה •
 אלהים הבין דרכה • דא ערן דלתתא דידע זעיר אנפין • והוא ידע את
 מקומה • דא ערן דלעילא דידע עתיק יומין סתימא דכלא •
 עינוי דרישא חורא משתניין משאר עינין, לית כסותא על עינא •
 ולית גבינין על עינא • מאי טעמא דכתיב (תהלים קכ"ט) הנה לא
 ינום ולא יישן שומר ישראל • ישראל דלעילא • וכתיב (ירמיה ל"ב) אשר
 עיניה פקוחות • ותאנא כל מה דאתי ברחמי • לית כסותא על עיניה
 ולית גבינין על עינא • כל שבן רישא חורא דלא בעי מדי (ס"ט נטורו)
 אמר רבי שמעון לרבי אבהו למאי היא רמיזא • אמר ליה לנוני
 ימא • דלית כסותא על עינא ולית גבינין על עינא • ולא ניימין ולא בעיין
 נטורא על עינא • כל שבן עתיקא דעתיקי דלא בעי נטורא • וכד
 שבן דאיהו משגח לכלא • וכלא מתזן ביה • ולא נאים • הדא הוה
 דכתיב (תהלים ל"ג) הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל • ישראל
 דלעילא • כתיב הנה עין יי אל יראיו • וכתיב (זכריה ז') עיני יי המרה
 משוטטים בכל הארץ • לא קשיא הא בזעיר אנפין • הא באריך
 אנפין • ועם כל דא תרי עינין אינן • ואתחורו (ס"ט וארתחורו) לחד
 עינא, דאיהו חור בגו חור וחור דכליל כל חור •

חורא קדמארה נהיר וסליק ונחית לאסתכלא (ס"ב לאתכללא) דצדיר
 בצרורא • תאנא כטש האי חורא ואדליק תלת בוצינין
 דאקרונ הוד והדר וחרוה, ולהטין בחרותא בשלמותא:
 חורא תנינא נהיר וסליק ונחית, ובטש ואפיק (ס"ב ואדליק) תלת
 בוצינין אחרנין • דאקרונ נצח וחסד ותפארת • ולהטין
 בשלימותא בחרותא :

חורא תליתאה להיט ונהיר ונחית וסליק, ונפיק מסתימותא דמוחא •
 ובטש כבוצינא אמצעיתא שביעארה • ואפיק ארחא למוחא
 תתאה (ואפיק ארחא ללבא תתאה) ומתלהטין כלהו בוצינין דלתתא •
 אמר רבי שמעון יאות הוא, ועתיק יומין יפקח עינא דא עלך בשעתא
 דתצטריך ליה • תאנא חור בגו חור וחור דכליל כל חור :

חורא קדמארה נהיר וסליק ונחית לתלת בוציני דלסטר שמאלא,
 ולהטין ואסחן בהאי חורא כמאן דאסחי גופיה בבוסמין טבין
 ובריחין, על מה דהוה עלוי בקדמיתא :

חורא תנינא נחית וסליק ונהיר לתלת בוציני דלסטר ימינא, ולהטין
 ואסחן בהאי חורא • כמאן דאסחי בבוסמין טבין ובריחין על
 מה דהוה עלוי בקדמיתא :

חורא תליתאה נהיר וסליק ונחית ונפיק נהירו דחורא דלגו לגו מן
 מוחא • ובטש בשערא אכמא כד אצטריך • וברישא ובמוחא

דרישא • ונהיר לתלת כתרין דאשתארו, כמה דאצטריך לגלאה אי
 גיחא קמי עתיק סתימא דכלא • ותאנא לא סתים האי עינא • ואינון
 תרין ומתחורין (ס"ב ואתחורו) לחד, בלא הוא ימינא • (לא הוה)

לית ביה שמאלא • לא נאים ולא אדמין ולא בעי נטירותא • לית
 מאן דאגין עליה • הוא אגין על כלא • והוה אשגח על כלא •

ומאשגחותא דהאי עינא מתזונן כלהו • תאנא אי עינא דא אסתים
 רגעא חדא, לא יכלין לקימא כלהו • בגין כך אקרי עינא פקחא •

עינא עלאה • עינא קדישא • עינא דאשגחותא • עינא דלא אדמין
 (ד"ב ע"ב) ולא נאים • עינא דהוא נטורא דכלא • עינא דהוא קיומא

דכלא • ועל האי כתיב (מסלי כ"ד) טוב עין הוא יבורך • אל תקרי יבורך
 אלא יברך • דהאי אתקרי טוב עין, ומניה מברך לכלא • ותאנא לית

נהירו לעינא תתאה לאסתחאה מאדמימותא מאכמותא • בר כד
 (חזי) (ס"א אתחזי) אתסחי מהאי נהורא חורא דעינא עלאה
 דאקרי טוב עין • ולית דידע כד נהיר עינא עלאה דא קדישא, ואסחי
 לעינא תתאה דא בר איהו • וזמינן צדיקיא זכאי עליונין למחמי דא
 ברוחא דחכמתא דא הוא דכתיב (ישעי' כ"ב) כי עין בעין יראו •
 אימתי, בשוב יי ציון • וכתיב אשר עין בעין נראה אתה יי • ואלמלא
 עינא טבא עלאה דאשגח ואסחי לעינא תתאה • לא יכיל עלמא
 למיקם רגעא חדא :

תאנא בצניעותא דספרא • אשגחותא דעינא תתאה • כד אשגח
 נהירו עלאה ביה • ועייל ההוא נהירו דעלאה בתתאה דמיניה
 נהיר כלא דא הוא דכתיב (כמכר י"ד) אשר עין בעין נראה אתה יי •
 כתיב (תהלים ל"ג) הנה עין יי אל יראיו וכתיב (זכריה ד') עיני יי המה משוטטים
 בכל הארץ • זכו עיני יי אל יראיו, עינא דלעילא • לא זכו, עיני יי
 המה משוטטות, עינא דלתתא • דתניא מפני מה זכרה יוסף
 דא שלמא ביה עינא בישא • מפני שזכה לאשתגחא בעינא טבא
 עלאה דא הוא דכתיב (בראשית מ"ט) בן פורת יוסף (ה) בן פורת עלי
 עין • אמאי הוא בן פורת עלי עין, כלומר על סבת עין (כ) דאשתגח ביה
 וכתיב טוב עין הוא יבורך • מאי טעמא, כי נתן מלחמו לדל • מאי
 טעמא אקרי חר • תא חזי בעינין דתתאה אית עינא ימינא ואית עינא
 דשמאלא • ואינון תרי בתרי גווני • אבל הכא לית עינא שמאלא •
 ותרווייהו בדרגא חד סלקי, וכלא ימינא • ובגיני כך עינא חד ולא
 תרי • ותאנא עינא דא, דהוא עינא דאשגחותא • פקיהא תדיר •
 חייבאן תדיר • וחדאן (ס"א וחזאן) תדיר • דלא הוי הכי לתתאה, דכלילן
 בסומקא ובאכמא ובחורא בתלת גווני • ולא הוי תדיר פקיהא • דליה
 גבהנא (ג) סוטרא (ס"א כליה גביני סודרא) (ס"א דליה עיניה בגביני
 דמכסאן) על עינא • ועל דא כתיב (תהלים מ"ד) עורה למה תישן יי •
 (מלכי כ"ט) פקח יי עיניה • כד אתפקח • אית למאן דאתפקח לטב •
 ולמאן דלא אתפקח לטב • ווי למאן דאתפקח ועינא אתערב בסומקא,
 וסומקא

(ה) א"כ כתיבועים חדשים שחסרם שיקרם חמסא נ"ה חיות וכאשר מתפשטים כועיר שהוא ר' נים' קול' ע"כ ותנה ח"פ קול בית' כח יעס כללית סו ס"י פ"ה וכנגד זה יוסף ג"ר סויות הרמ"ז: (ג) עמ"ש כעתח עינים כרבות דף ח' סוף ע"ד ומסס כל"דס ור"ק מא"ן: (ג) סכס של כסוי סעין שבו הנכניס והוא מענין ר"ל כמ' נרס דסיורא כמי כריק:

וסומקא אתחזי לקבליה ומכסייא עינא • מאן ישתזיב מניה • אבל
 עתיק יומין טבא דעינא • חוור בנו חוור • וחווור דכליל כל חוורי •
 זבאה חולקיה למאן די שנח עלויה חד חוור מנייהו • ועל דא ודאי
 כתיב טוב עין הוא יבורך • וכתיב (ישעי' כ') בית יעקב לכו ונלכה
 באור • • תאנא (עם כל דא) שמיה דעתיקא סתים מפלא, ולא מתפרש
 באורייתא בר מן אתר חר דאומי זעיר אנפין לאברהם דכתיב
 (בראשית כ"ב) בי נשבעתי נאם • נאם דזעיר אנפין • וכתיב (שם מ"ט) כך
 יברך ישראל • ישראל דלעילא • וכתיב (ישעי' מ"ט) ישראל אשר כך
 אתפאר, ישראל קאמר דא • ותנינן עתיק יומין אמרו, והאי והאי
 שפיר • תניא כתיב (דניאל ז') חזי הוית עד די כורסוון רמיו ועתיק יומין
 יתיב • כורסוון רמיו, מאן הוא • אמר לרבי יהודה קום בקימך ואתקין
 כרסייא דא • אמר רבי יהודה כתיב (שם) כורסייה שביבין די נור •
 ועתיק יומין יתיב על האי כורסייא • מאי טעמא, דתניא אי עתיק
 יומין לא יתיב על האי כורסייא, לא יכיל לאתקיימא עלמא מקמי
 ההוא כורסייא, כד יתיב עתיק יומין עליה (לכפייא) אתכפיא
 ההוא כורסייא • ומאן דרכיב שליט, בעידנא דנטיל מהאי כורסייא
 ויתיב על כורסייא אחרא • כורסייא קדמאה רמיו • דלא שלטא אלא
 איהו דרכיב ביה עתיק יומין • אמר רבי שמעון לרבי יהודה יתתקן
 ארדך וייתי כך מעתיק יומין • ותנא חזי כתיב אני • ראשון ואת
 אחרונים אני הוא • כלא הוא, והוא סתים מכל סטרוי (בהאי) חוטמא •
 תאנא בחוטמא אשתמודע פרצופא • ותא חזי מה (דק"ל ע"ב) בין עתיקא
 לזעיר אפין, דא מאריה דחוטמא מחד נוקבא חזין, ומחד נוקבא חזין
 דחזין, האי חוטמא • הוא פרדשקא דביה נשיב רוחא דחזי לזעיר אפין
 וקרנין ליה סליחה • והוא נחת רוח אתבסמותא דרוחא, דרוחא דנפיק
 (מהבא) מאינון נוקבי, חד רוחא נפיק לזעיר אפין לאתערא (ס"ה חזין
 מכל סטרין חירו מכל סטרי חזין דחזין) ליה בגנתא דערן, וחד רוחא
 דחזי, דביה זמין לאתערא לזמנא לבריה דדוד למנדע חכמתא •
 גמהווא נוקבא אתער ונפיק רוחא ממוחא סתימאה, וזמין לאשראה
 על מלכא משיחא דכתיב (ישעי' י"ח) ונחה עליו רוח • רוח חכמה
 ובניה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת • • הא הבא ארבע רוחין •

והא רוחא חדא אמרינן • אמאי תלת • קום רבי יוסי בקיומך • קום
 רבי יוסי ואמר • ביומוי דמלכא משיחא לא ימרין חד לחד אליף לי
 חכמתא דכתיב (ירמיה ל"ב) ולא ילמדו עוד איש את רעהו וגומר • כי
 כלם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם • ובההוא זמנא יתער עתיק
 יומין רוחא דנפיק ממוחא סתימאה דכלא • וכד ישלוף דא • כל
 רוחין דלתתא יתערון עמיה • ומאן אינון • אינון (תרין) כתרין
 קדישין דזעיר אנפין • ואינון שיתא רוחין (אחרנין דיהב) (פ"ט דרהב)
 (אינון) דאינון תלת רוחין • דכלילן תלת אחרנין דכתיב רוח חכמה
 ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת יי • דתנינן כתיב (ר"ט פ' כ"ט)
 וישב שלמה על כסא יי, וכתיב (מלכים א' כ) ישש מעלות לכסא • ומלכא
 משיחא זמין למיתב בשבעה • שיתא אינון ורוחא דעתיק יומין דעליהו
 הא שבעה כמה דאתמר • (תלת רוחי אינון דכלילן תלת אחרנין) •
 אמר ליה רבי שמעון רוחך ינוח לעלמא דאתי • תא חזי כתיב
 (יחזקאל ל"ו) כה אמר יי (מלכים א' כ"ט) מארבע רוחות בואי הרוח וגומר •
 וכי ארבע רוחי עלמא מאי עבדי הכא • אלא ארבע רוחין יתערון •
 תלת אינון, ורוחא דעתיקא סתימא ארבע, והכי הווי • דכד יפוק דא
 נפקין עמיה תלתא דכלילן בגו תלתא אחרנין • וזמין קדשא בריך
 הוא לאפקא חד רוחא דכליל מכלהו • דכתיב מארבע רוחות באי
 הרוח • ארבע רוחות באי לא כתיב כאן, אלא מארבע רוחות באי •
 וביומוי דמלכא משיחא לא יצטרכון למילף חד לחד • דהא רוחא
 דלהון דכליל מכל רוחין יודיע כלא • חכמה ובינה עצה וגבורה
 (רוח) דעת ויראת יי • משום רוחא דכלילא מכל רוחי • בגין כך
 כתיב מארבע רוחות דאינון ארבע דכלילן בשבעה דרגין עילאין
 דאמרן • ותאנא דכלהו כלילן בהאי רוחא דעתיקא דעתיקין, דנפיק
 ממוחא סתימאה לנוקבא דחוטמא • ותא חזי מה בין חוטמא לחוטמא •
 חוטמא דעתיק יומין חזין מכל סטרוי • חוטמא דזעיר אנפין כתיב
 (שמואל ב' כ"ט) עלה עשן באפו ואש מפיו תאכל וגומר • עלה עשן באפו
 ומההוא עשן דליק נור • כד סליק תננא, לכתר גחלים בערו ממנו •
 מהו ממנו (ג' ע"ט) מאותו עשן, מההוא חוטמא, מההוא אשא • תאנא
 כד הוה רב המנונא סבא בעי לצלאה צלותיה, אמר לבעל החוטם

אני מתפלל, לבעל החוטם אני מתחנן. והיינו דכתיב (ישעיה מ"ח) ותהלתי אחטם לך. האי קרא עתיק יומין אמרו. תאנא אורכא דחוטמא תלת מאה וחמשה ושבעין עלמין אתמליין מן ההוא חוטמא, וכלהו מתדבקין בועיר אפין. האי תושבחתא דתקונא דחוטמא הוא, וכל תקוני דעתיק יומין. אתחזון ולא אתחזון. אתחזון למארי מדין ולא אתחזון לכלא:

פתח רבי שמעון ואמרוי מאן דאוישיט ידוי בדריקנא יקרא עלאה, דסבא קדישאטמיראסתימא דכלא (כ"ט טמירוסתיםמכלא) דיקנא דההוא תשבחתא. דיקנא דסתים ויקיר מכל תקוני. דיקנא דלי. ידעין עלאין ותתאין. דיקנא דהיא תשבחתא דכל תשבחין. דיקנא דלא הוה בר נש נביאה וקדישא דיקרב למחמי ליה. דיקנא דהיא תליא בשעריו עד טבורא דלכא. חורא כתלגא, יקרא דיקרין, טמירא דטמירין. מהימנותא דמהימנותא דכלא. תאנא בצניעותא דספרא (דקל"ט ע"ט) דהאי דיקנא מהימנותא דכלא. נפיק מאודנוי ונחית סוחרניה דפומא קדישא. ונחית וסליק וחפי בתקרובתא (סג"ד) דבוסמא טבא חורא דיקרא, (ס"ט דבדריקנא) ונחית (ס"ט חורא יקרא דדיקניהנחית) בשקולא וחפי עד טבורא. הוא דיקנא יקרא מהימנא שלימא, דנגדין ביה תלת עשר נביעין מבוועין דמשח רבות טבא. בתלת עשר תקונין מתתקנא:

תקונא קדמאה. מתתקן שערא מלעילא, ושאר מההוא תקונא דשער רישיה, דסליק בתקוני לעילא מאודנוי. ונחית מקמי פתחא דאודנין בחד חוטא בשקולא טבא עד רישא דפומא: תקונא תניינא. מתתקן שערא מרישא דפומא. וסליק עד רישא אחרא דפומא (וסליק) בתקונא שקיל:

תקונא תלתאה. מאמצעיתא דתחות (ס"ט דהאי) חוטמא, מתחורת תרין נוקבין נפיק חד ארחא. ושערא אתפסק בההוא ארחא, ומרי מהאי גיסא ומהאי גיסא שערא, בתקונא שלים סוחרניה דההוא ארחא:

תקונא רביעאה. מתתקן שערא (ונחית) תחות פומא מרישא חרא לרישא חרא בתקונא שלים:

- תקונא חמישאה · תחות פומא נפיק ארחא אחרא בשקולא דארחא
 דלעילא, ואלין תרין ארחין רשימין עד פומא מכאן ומכאן :
- תקונא שתי תאה · מתתקן שערא וסליק ונפיק מלדע לעיל לרישא
 דפומא, וחפי תקרובתא דבוסמא טבא עד רישא דפומא
 דלעילא · ונחית שערא לרישא דפתחא דארחא תתאה דפומא :
- תקונא שביעאה · פסיק שערא ואתחזון תרין תפוחין בתקרובתא
 דבוסמא טבא, שפירן ויאן למחזי · בניניהון אתקיס עלמא
 דדא הוא דכתיב (משלי ט"ז) באור פני מלך חיים :
- תקונא תמינאה · נפיק חר חוטא דשערי סוחרני דדיקנא · ותלין
 בשקולא עד טבורא :
- תקונא תשיעאה · מתערי ומתערבין שערי דיקנא עם אינון שערי
 דתלין בשקולא (דתלין) ולא נפקי דא מן דא :
- תקונא עשיראה · ומתערבין נחתין שערי תחות דיקנא, וחפין בגרונא
 תחות דיקנא :
- תקונא חד סר · דלא נפקין נימא מן נימא ומתשערן בשיעורא
 שלים :
- תקונא תריסר · דלא תלין שערי עד פומא, ופומא אתפני מכל סטרוי,
 ויאן שערי סחור סחור ליה :
- תקונא תליסר · דתלין שערי בתחות דיקנא מכאן ומכאן, ביקרא יאה
 ביקרא שפירא, מחפין עד טבורא · לא אתחזי (ס"א לאתחזאה)
 מכל אנפי תקרובתא דבוסמא · בר אינון תפוחין שפירין חורין דמפקין
 חין לעלמא · ומחזין חידו לזעיר אנפין · בתליסר תקונין אלין נגדין
 ונפקין תליסר מבויעין דמשח רבות · ונגדין לכל אינון דלתתאה ·
 ונהדין בההוא משחא · ומשיחין מההוא משחא דבתליסר תקונין
 אלין · בתליסר תקונין אלין אתרשים דיקנא יקרא סתימאה דכלא
 דעתיק דעתיקין · מתרי תפוחין שפירן דאנפוי, נהדין אנפוי דזעיר
 אנפין · וכל חזור (ס"א וחזור) · ושושן דאשתכחן לתתא · נהדין
 ומתלהטין מההוא נהורא דלעילא · תקונין תליסר אלין אשתכחו
 בדיקנא · ובשלימורת דיקנא בתקוני · אתקרי בר נש נאמן · דכל
 דחמי דיקניה תלי ביה מהימנותא :

תאנא בצניעותא דספרא • תליסר תקונין אלין, דתלין בדיקנא יקירא,
 בשביעאה (מנהון) משתכחי בעלמא • ומתפתחי כרתליסר
 תרעי דרחמי • ומאן דאושיט ידיה לאומאה • כמאן דאומי בתליסר
 תקוני דיקנא • האי באריך אנפין • בזעיר אנפין בכמה • אמר לרבי
 יצחק קום בקיומך • וסלסל בסלסלא דתקונא דמלכא (פ"ט ברקנא)
 קדישא היאך יתקנון • קם רבי יצחק פתח ואמר • (עייבא ז') מי אל
 כמוך נושא עון וגומר • ישוב ירחמנו וגומר • תתן אמת ליעקב וגומר •
 תאנא תליסר מכילין אתחזון הכא, וכלהו נפקין מתליסר מבוועין דמשת
 רבות דתקוני (דקל"ט ע"ב) דיקנא קדישא, עתיקא דעתיקין • טמירא
 דטמירין • תנא תקינא דדיקנא טמיר וסתים • טמיר ולא טמיר • סתים
 ולא סתים, בתקוניו ידיע ולא ידיע :

תקונא קדמאה • היא תנין דכל שיערא ושערא וכל נימא ונימא
 לא מתדבקא לחברתא • ושארן נימין דדיקנא לאתקנא
 מתקונא דשער רישא, הבא אית לאסתכלא, אי כל נימין דשער רישא,
 ונימין דדיקנא יקירא עלאה בחד נימא אתכללו • (פ"ט בחד מתקלא
 אתקלו) אמאי אלין אריבין ואלין לא אריבין אמאי (ק"ט) נימין דדיקנא
 לא אריבין כולי האי וקשיין • ואלין דרישא לא קשיין אלא שעיעין •
 אלא כל נימין שקילין דרישא ודיקנא, דרישא אריבין על כתפין למיגד
 מרישא לרישא דזעיר אנפין, מההוא משיכא דמוחא למוחא דיליה,
 ובגיני כך לא הוו קשיין • ועל דא אתחזון למהוי רכיבי • תאנא מאי
 (משלי ט') דכתיב (ס"ח ט' ק"מ ט' רס"ב ט') חכמות בחוץ תרנה • ולכסוף כתיב
 ברחובות תתן קולה • האי קרא לאורישיה סיפיה ולאן סיפיה רישיה •
 אלא חכמות בחוץ תרנה, כד נגיד ממוחא סתימאה דאריך אנפין
 למוחא דזעיר אנפין באינון נימין • כאלו מתחבראן לבר תרין
 (כרחשית קמ"ט ב' ק"מ) מוחין, ואתעביד חד מוחא • בגין רלית קיומא למוחא
 תתא אלא בקיומא דמוחא עלאה • וכד נגיד מהאי להאי כרתיב
 תתן קולה חד • ובגין דנגיד ממוחא למוחא באינון נימין, (כאלו
 מתחבראן לבר תרין מוחין ואתעביד חד מוחא באינון נימין) אינון
 לא אשתכחו קשיין • מאי טעמא, משום דאי אשתכחו קשיין, לא
 נגיד חכמתא למוחא בהון • בגיני כך לית חכמתא נפקא מבר נש

דאיהו קשישא (ס"ה קשיא) ומארי דרוגזא דכתיב (קס"ט) דברי חכמים
 בנחת נשמעים. ומהבא אוליפנא מאן דשערוי דרישיה קשישן, לאו
 חכמתא מתישבא עמיה. ועל דא אינון אריכי למיתי תועלתא לכלא.
 מאי לכלא. למיעל על חוטא דשרדא דמתשקין מן מוחא. ובגין
 דא לא תלי שערא דרישא על שערא דדיקנא. דשערא דרישא תלי
 וסליק על אודנין לאחורוי, ולא תלי על דיקנא, משום דלא אצטריך
 לאתערבא אלין באלין. דכלהו מתפרשן בארתייהו. תאנא כלהו
 שערי בין דרישא בין דדיקנא כלהו חורוי בתלנא. (ה) ותאנא אינהו
 דדיקנא קשישאי כלהו. מאי טעמא. משום דאינון תקיפא דתקיפין,
 לאחסין (כ"ה לאחתא) אינון תלת עשר מכילן מעתיק דעתיקין. והני
 מכילן מקמי אודנוי שריין. והני מכילן סתימן אינון. דלא יתערבון
 באחרנין. (ס"ה דאתחסינו לתתא, והכי תנינא מקמי אודנוי שריין שערי
 משום דבלחודייהו אינון, ולא אתערבו באחרנין) ואי תימא דלית
 אחרנין בותייהו, לא. דתניא תליסר מכילן דרחמי מעתיקא קדישא,
 מי אל כמוד חד. (ק"ט) נושא עון תרי. ועובר על פשע תלת. לשארית
 נחלתו ארבע. לא החזיק לעד אפו חמש. כי חפץ חסד הוא שית.
 ישוב ירחמנו שבעה. יכבוש עונותינו תמניא. ותשליך במצולות ים
 כל חטאתם תשעה. תתן אמת ליעקב עשרה. חסד לאברהם חד
 סר. אשר נשבעת לאבותינו תריסר. מימי קדם תליסר. לקבל דא
 אל רחום וחנון וגומר ואינון לתתא. ואי תימא משה איך לא אמר
 אלין עלאין. (קל"ח) אלא משה לא אצטריך אלא לאתר דדינא אשתכח,
 ובאתר דדינא אשתכח לא בעי הכי למימר. ומשה לא אמר אלא
 בעידנא דישראל האבו, ודינא הוה תלייא. ובגיני כך לא אמר משה
 אלא באתר דדינא אשתכח. אבל בהאי אתר סדורא דשבתא דעתיק
 יומין מסדר נביאה. ואינון תליסר תקונין דדיקנא עלאה קדישא
 טמירא דטמירין. תקיפין לתברא ולאכפייא כל גורי דינין. מין
 חמי דיקנא עלאה קדישא טמירא דטמירין דלא אכסיף (קל"ט) (ס"ה אתכסי)
 מניה, ובגין כך כל שערוי קשישין ותקיפין בתקונוי. (דקל"ב ע"ה) ואי
 תימא אי הכי הא שערי דלתתא אינון אכמי, אמאי לא הוו דאכרא.

דתניא

דתינא כתיב (ס"ה) קוצותיו תלתלים שחורות בעורב • וכתיב (רמ"א ו')
 ושער רישיה בעמר נקא • לא קשיא, הא בדיקנא עלאה הא בדיקנא
 תתאה • ועל דא כד אתייהיבת אורייתא לישראל אתייהיבת באש
 שחורה על גבי אש לבנה • ועקרא דמלה משום דהני שערי בגין
 דממוחא אשתכחו, לאתמשכא למוחא דלתתא, ואינון לעילא מן
 דיקנא, דיקנא בלחודוי הוא • וכל תקונוי בלחודיהון אשתכחו • דיקנא
 בלחודוי • ושערי בלחודייהו :

תקונא קדמאה, תקונא דשאר מרישא דשערי דרישא ותאנא כל
 תיקוני דיקנא לא אשתכחו אלא (ממוחא דלכא) ממוחא דרישא
 (ס"ה מתיקוני דרישא) והכא לא פריש הכי, דהא לא היו אלא תקונא
 דא דנחית מן רישא דשערי דרישא הכי אשתכח • (סס"ר כאן) ומהאי
 דיקנא אשתמודע כל מה דהוי כרישא דאלף עלמין דחתימין (ס"ה אלף
 עלמין חתימין) בעוקא דרכיא • עוקא דכליל כל עוקין • ארכא דכל
 שערא דנחית מקמי אודנוי לא הוי ארכא • ולא אתרבק דא כרא •
 ולא (ס"ה דכלא) נחתין אלין שערין מכד נגדין אתמשכין (ס"ה אלא מכד
 נחתין אלין שערין נגדין ואתמשכין) ותליין • ושיריתא דתקונא קדמאה
 תלתין וחד קוצי שקילן, אתמשכין עד רישא דפומא • ותלת מאה
 ותשעין נימין אשתכחו בכל קוצא וקוצא • תלתין וחד קוצי שקילין
 דהו בתקונא קדמאה, תקיפין לאכפייא לתתא כחשבן א"ל • מהו
 א"ל • תקיף יכול • ובכל קוצא וקוצא מתפרשין תלתין וחד עלמין
 תקיפין שלטין לאתעיינא • (ס"ה לאתפשטא) (ס"ה לאכפייא ואתפשטו) תלתין
 וחד בהאי סטר, ותלתין וחד בהאי סטר, וכל עלמא ועלמא מניה מתפרש
 לאלף עלמין דכסיפין לעדנא רכא • וכלא סתים כרישא דדיקנא דכליל
 תקיפא וכלילן בהאי א"ל, ועס כל דא האי א"ל אתכפייא לרחמי
 דרחמי דעתיק יומין, (אתבסס) ואתכלל ואתפשט ביה, אמאי עד פומא,
 משום דכתיב (ס"ה) דינא יתיב וספרין וגומר, מאי דינא יתיב • יתיב
 לאתריה דלא שלטא • הדא הוא דכתיב (ישעיה ט') פלג יועץ אל
 גבור • אל (ה) דהוא גבור • ואתבסס (כדיוקנא) בדיקנא קדישא
 דעתיק יומין • ודא דכתיב מי אל כמוך בעתיק יומין, אתמר בתקונא

קדמאה

קדמא דדיקנא קדישא עלאה :

עלמא קדמא דנפיק מתקונא קדמא, שליט ונחית וסליק לאלף אלפין ורבוא רבבן מארי תריסין, ומניה מתאחדין בקסטא בעוקא רבא :

עלמא הננינא דנפיק מהאי תקונא . שליט ונפיק ונחית וסליק לשבעה ותמשין אלף דרגין מארי דיבבא . ומתאחדן מניה לאכפייא בקודלא בחורא (ס"ב בחורא) :

עלמא תליתאה דנפיק מהאי תקונא . שליט ונחית וסליק לשתא ותשעין אלפין מארי דיללא, ומתאחדן מניה (כ) בבויסיטא לקויסיטרא, (ס"ב בבויסיטא לקוסרא) ומהאי תקונא מתכפין כללון, ומתבסמן במריא דדמעין דמתבסמן בימא רבא . מאן חמי תקונא דא דדיקנא קדישא עלאה יקירא דלא אכסיף מניה . מאן חמי טמירותא (ס"ב יקירותא) דקוצין דשערי דתליין מהאי סבא יתיב בעטרא דעטריין, עטריין דכל עטריין . עטריין דלא אתכללו בעטריין . עטריין דלא כשאר עטריין . עטריין דעטריין דלתתא מתאחדן מנהון . ובגין כך הני תקונין אינון תקונין דלתתא מנהון מתאחדין . תקוני דאתתקן דאצטריין לאתברכא מאן דבעי ברבא . דכל תקונין דאתתקן בקבליהון ברכאן משתכחין . (לקבליהון) ואתעביד מיה דאתעביד, כלא כליל בהני תקונין . כלא זקפן לקבלי תקונין דמלכא תקיפא עתיקא סתימא דכלא . וכלהו אתבסמן מתקונין אלין . (דמלכא עתיקא) תאנא אי עתיק דעתיקין קדישא דקדישין לא אתתקן באלין תקונין, לא אשתבחו עלאין ותתאין . וכלא הוי כלא הוי . ותניא עד כמיה זהירין אלין (ס"ב אתתקן באלין תלתא ותלתין) תקוני דדיקנא עד תליסר, (דלתתא) וכל זמנא (דקל"ב ע"ב) דתליסר אלין משתכחין וזהירין אלין דלתתא . וכלא בחשבנא דאלין תליסר, אשתבח דיקנא דמלכא עתיקא יקירא מכלא . כלא בחד איהו, טמירא ויקירא, ובגין דאיהו יקירא וטמירא מכלא . לא אדכר ביה באתר דאורייתא (ס"ב לא אדכר באורייתא) ולא אתגליא, ומה דיקנא אתגליא . דיקנא דכהנא רבא

עלאה

(א) גליקעס פירשט ו"ל סארי יללס אלי דבוקים כחוק כסס אל אזני כמו סלכס סמרוכקת כפתיחם זיני כחליס זגס ככדיל ועושם כו דושס יטו' ולפ"ז נ ס כן כבוסיטע ככף' סרמ"ו :

עלאה, ומהאי דיקנא נחית לדיקנא דכהנא רבא דלתתא, (מאי דיקנא דכהנא רבא) דיקנא דכהנא רבא בתמניא תקונין אתתקן. ובגין כך תמניא תקונין לכהנא רבא כד משחא נחית על דיקניה הדא הוא דכתיב (ספלים קל"ג) בשמן הטוב על הראש יורד על הזקן וגומר. ומנא לן דכתיב שבת אחים גם יחד. גם לרבות כהן גדול דלתתא, דכל זמנא דכהנא רבא דלתתא משמש בכהונא רבא, כביכול כהן גדול דלעילא משמש בכהונא רבא. דא תקונא חד דדיקנא דעתיק סתימא דכלא. אמר ליה רבי שמעון יאות אנת רבי יצחק למחמי ביקרא דתקוני דדיקנא וסבר אפי דעתיק יומין עתיקא דעתיקין. זכאה חולקך וזכאה חולקי עמכון בעלמא דאתי.

תקונא תנינא מתתקן שערא מרישא דפומא עד רישא אחרא דפומא בתקונא שקיל. קום רבי חזקיה וקאים בקיומך. ויאוקיר יקרא דתקונא דא דדיקנא קדישא קם רבי חזקיה שארי ואמר (ס"ו) אני לדודי ועלי תשוקתו. מי גרם שאני לדודי. משום דעלי תשוקתו. מסתכל הוינא וארו חמית נהורא יקרא דבוצינא עלאה. נהיר וסליק לתלת מאה וחמשה ועשרין עיבר. וחד חשוך הוה ארתסחי בההוא נהורא. כמאן דאתסחי בההוא נהרא עמיקא, דמימיו מתפלגין ונהרין ונגדין לכל עיבר ממה דעלוי. וסליק ההוא נהורא בשפתא דימא עלאה עמיקא. דכל פתחין טבין ויקרין בההוא פתחא אתפתחין. אנא שאיל מהם (ס"ה מהו) פשרא דחמית. פתחו ואמרו נושא עון חמיתא. אמר דא הוא תקונא תנינא, יתיב אמר רבי שמעון האידנא אתקשר (ס"ה אתבסס) עלמא בריך אנת רבי חזקיה לעתיקא דעתיקין. אמר רבי שמעון כלהון בוצינין חברין דאתין בהאי עוקא קדישא. אסהדנא עלי שמיא עלאין דעלאין, וארעא קדישא עלאה דעלאה. דאנא חמי השתא. מה דלא חמא בר נש מיומא דסליק (ס"ה) משה זמנא תנינא לטורא דסיני. דאנא חמינא אנפאי נהירין כנהורא דשמשא תקיפא, דזמין למיפק באסותא לעלמא דכתיב (מלאכי ג') ורחת לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה, ועוד דאנא ידענא

דאנפאי

(פ) כתיב כשם סגולתים סכנת ממורי ולק"ס כי רשבי" סים דוגמת מרע"ס אך לא כסוד יוסרא עילאה כמו ס"ה"ס כפעם חז"ק כתיב כשמש סתימא לו כלקות סזיז וו"ס כלדורא ומנח קנינא דסליק לעורא דסיני אנתמעט ממנו. אף חלק ס סגול אף יעורא דויקרא ס"ה"ס.

דאנפאי נהירין ומשה ליה ידע ולא אסתכל **הדא הוא דכתיב**
 (שמות ל"ד) **ומשה לא ידע כי קרן עור פניו** • ועוד **דאנא חמי בעיני**
תליסר מכילין גליפין קמאי, ונהירין כבוצינין • וכד אתפרש כל חד
 מניהו מפומיכוון • אסתלק ואתקן ואתעטר ואתטמר בטמירותא דתקונוי
 דדיקנא • וכל אחרנין אשתארן • ובעוד דכל חד מתפרש בפומיכוון •
נהיר ואתעטר ויטיב כמלכא כגו חיליה • וכד אסתים לאתפרשא •
סליק וארעטר בעטרא קדישא • ואתתקן ואתטמר ויטיב
 בתקונוי דדיקנא קדישא • וכן לכל חד וחד • אודרוזו חברין קדישין •
דהא כקוימא דא לא יהא עד דייתי מלכא משיחא • קום רבי חזקיה
תנינות ואוקיר תקונא תליתאה דדיקנא קדישא • תנא עד לא קם
 רבי חזקיה קלא נפק ואמר • אין מלאך אחד עושה שתי שליחויות •
אתרגיש רבי שמעון ואמר • ודאי כל חד וחד באתריה • ואנא ורבי
אלעזר ברי ורבי אבא אשתלים שלימתא עלאה • קום רבי חייא • קם
 רבי חייא פתח ואמר (ירמיה ס') **ואומר אהה"ו אלהים הנה לא ידעתי**
דבר כי נער אנכי • וכי ירמיה לא הוה ידע למלא, והא כמה מלוזין
 נפקו מפומוי עד לא אמר דא, והוא אמר מלה כריבא דכתיב הנה
 לא ידעתי דבר • אלא (תאנא) חס ושלום דאיהו אמר על דא • אלא
 הכי תאנא, מה בין דבור לאמירה • אמירה הוא דלא בעי לארמא
 קלא • (דקליג ע"ב) **דבור בעי לארמא קלא ולאכרוזא מלין דכתיב**
 (שמות כ') **וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר** • ותאנא כל
עלמא שמעו ההיא דבור • וכל עלמא אודעו • ובגין כך כתיב
וידבר ולא כתיב ויאמר • אוף הכא כתיב הנה לא ידעתי דבור לאכרוזא
מלה ולאוכתא ברוח קודשא לעלמא, אי הכי הא כתיב וידבר"ו אל
משה לאמר • אלא מאן היא נביאה עלאה כמשה דלא זכה בר נש
 (ב) כותיה, דהוא שמע דבור בהכרוזה • ולא דחיל ולא אודעו •
ושאר נביאים אודעו אפילו באמירה, ודחלין בדחילו • ותאנא
תקנא קרמא דדיקנא ותנינא לאתבא (ס"א) **לאקפא** (כ"א) **לאייתאהו**
 דתליתאה

(א) כחכ ס"מ ר"ל רע"ג רמל"ו וידבר אל יוסע • י"ל רסס חירוי כערי מקלט שכר נאמר למס ועוד שפעס א' סיס ולי ב' אס
 דאלני כיוסעס דיש עטס וקף קען כססס וסוי מדבר כמ"ס כלסין ס' שמיני גירכר ס' אל חסין וקבלו סלל מסס נאמר יאמרנו ללסין
 ולכן כססיק שפעס כין ס לאל חסין לומר סלל דבר לו חלל ע' חללני מסל"כ כמסס סכל ספ' כמסן כלסר לסירות סקול לו קול חלוי
 סרמ'ו • (יעמ"ס רכינו סדקת כסוד ודכתי על סג"ס חיס סכלסיו כע"ס חניס על ח"י"ב כ' גר"ק מא"ו)

לתליתארה • דכתיב (לויכ ל"ג) הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם
גבר • (תרי נוסחי) ותא חוי דתרין תקינין קדמאין למיתי לתליתארה
הו דהוא :

תקונא תליתאה • מאמצעיתא דתחות חוטמא מתחות תרין נוקבין •
נפיק חד ארחא • ושערא אפסיק (ס"ה אתפסק) בהוא ארחא •
אמאי אתפסק • משום (דכתיב ועובר על פשע) דהאי ארחא אתתקן
לאעבדא ביה • ובגין כך יתיב תחות נוקבי חוטמא האי ארחא •
ושערא לא אתרבי בהאי ארחא • משום דכתיב ועובר על פשע •
למיהב אעבדא עד (ס"ה על) פומא קדישא דיימא סלחתי • תאנא
כמה (ב) ערקיסאות מחכאן לההוא פומא, ולא אתגלי לחד מניירו •
דהא אסתלק ואתעטר ידיע ולא ידיע • תאנא בצניעותא דספרא
מהו דכתיב פשע • זכו עובר • לא זכו פשע • (מאי משמע עובר על
פשע, שפע, דאקרים ש"ן לפ"א, לא זכו עומד ולא עובר) האי בזעיר
אנפין • מאי בין האי להאי • בזעיר אנפין כד נחית ההוא ארחא
מתחות נוקבי חוטמוי כתיב (כמדבר י"ב) ויחר אף יי כס וילך • מאי
וילך • דנפיק ריחא דרוגזא מאינון נוקבי, ומאן דאשכח קמיה אויר
ולא אשתכח • הדיא הוא דכתיב (ישעיהו מ') כי רוח יי נשבה בו, באריך
אנפין כתיב (מנכה ז') ועובר על פשע • וכתיב (לויכ ל"ז) ורוח עבדה
ותטהרם • ותאנא הכא כתיב עובר על פשע בההוא ארחא • התם
(שמות י"ב) ועבר יי לנגוף את מצרים, זכארה חולקיה דמאן דזכי להאי •
ודא הוא תקינא תליתאה (דארחא) דדיקנא יקרא קדישא עלאה
עתיקא דעתיקי אמר רבי שמעון ודאי קדשא בריך הוא יסגי לאוטבא
לק ויחדי לאננא עלך ותאנא מאי דכתיב (ישעיהו ס"ה) שוש אשיש ביי
בעתיק יומין אתמר, דהא הוא חדותא דכלא תאנא בשעתא דאתגלי
האי ארחא דדיקנא דעתיק יומין, כלהו מארי דיבבא וילדה ומאריהון
דינא סתימין ושתיקין, ולית דיפתח פטרא לאבאשא, משום דהאי
ארחא אתגליה לתקנא, ומהאי מאן דאחיד (ס"ה דאחירת) ואזהר
(ס"ה משום דהאי ארחא סימנא לשתיקותא, ומהאי הוא מאן דאחזי
ואזהר) לשתקארה, להאי ארחא רשים, דהוא סימנא דעתיקא קדישא :

תקונא

תקונא רביעאה מתתקן שערא ונחית) תחות פומא מרישא חדא לרישא
 חדא הדא הוא דכתיב (מיכה ז') לשארית נחלתו כמה דאת אמר
 (מלכים ב' י"ט) ונשאת תפלה בעד שארית הנמצאה, הנמצאה ממש,
 שארית • דכתיב (פסלים ג') שארית ישראל לא יעשו עולה :

תקונא חמשאה נפיק אורחא אחרא מתחות פומא הדא הוא דכתיב
 (מיכה ז') לא החזיק לעד אפו • קום רבי יוסי קם רבי יוסי פתח
 ואמר (תהלים קמ"ד) אשרי העם שככה לו אשרי העם שיי אלהיו • אשרי
 העם שככה לו • מהו שככה לו • כמה דאת אמר (ספ"ד ז') וחמת המלך
 שככה, שכין מרוגזיה • דבר אחר שכין ברוגזיה הדא הוא דכתיב
 (כמדבר י"ב) ואם ככה את עושה לי הרגני נא הרוג, דא הוא דינא דדיני,
 אשרי העם שיי אלהיו • רחמי רחמי • דבר אחר שככה, שמה דכליל
 כל שמהן • וקדשא בריך הוא מעבר רוגזיה, ואנח ביה לזעיר אנפין,
 ומעביר על כל אינון דלבר • דתניא ארחא עלאה דדיקנא קרישא,
 (עלאה עתיקא דעתיק) דאיהו נחית (בדיקניה) • תחות נוקבי דחושמא
 דעתיקא • והאי ארחא דלתתא שקילין אינון בכלא • דא לעילא
 (דקל"ג ע"ב) ודא לתתא לעילא עובר על פשע, לתתא לא החזיק לעד
 אפו • ותנין לא החזיק דלא אית אתר למיתב • כמה דלעילא יהיב
 אתרא לאעברא, כך לתתא יהיב אתר לאעברא תנא בכל אתר
 דבהאי עתיקא טמירא דכלא, ארחא אתגלייא, טב לכלהו דלתתא,
 דהא אתחזי עיטא למעבד טב לכלא • מאן דסתים ולא אתגלייא לית
 עיטא, ולית מאן דידע ליה אלא היא בלחורוי • כמה דערן עלאה לית
 דידע ליה אלא הוא עתיקא דעתיקי • ועל האי כתיב (תהלים ל"ב) מה
 גדלו מעשיך • מאד עמקו מחשבותיך • אמר רבי שמעון יתתקנון
 עוברך לעלמא דאתי מעם עתיקא דעתיקין :

תקונא שתיתאה מתתקן שערא וסליק מלרע לעילא, וחפי תקרובתא
 דבוסמא טבא עד רישא דפומא דלעילא • ונחית שערא
 (דרישא) לרישא דפתחא דארחא תתאה דפומא • קום רבי ייסא
 ואתקין תקונא דא • קם רבי ייסא פתח ואמר (ישעיה ג"ד) וחסדי מאתך
 לא ימוש • וכתיב ובחסד עולם רחמתיך • הניקראי קשין אחרדי, ולא
 אקשו, דתנין אית חסד ואית חסד • אית חסד דלגו ואית חסד דלבר •

חסד דלגו הא דאמרן דעתיקא דעתיקין, והוא סתים בסטרא ד' /
 דדיקנא דאקרי פאת הזקן. ולא בעי בר נש לחבלא האי סטרא.
 משום האי חסד דלגו דעתיק יומן, ובגין כך בכהן דלתתא כתיב ביה
 (ויקרא כ"ב) לא יקרחו קרחה בראשם ופאת זקנם לא יגלחו. מימי
 טעמא, בגין דלא לחבלא אורחוי דחסד דעתיקא, דכהן מסטרא רא
 קא אתי ותאנא בצניעותא דספרא, בכלא אצטריך חסד לאתרבאה
 ולמבני, ולא לקטעא ליה, ולא לאשתצאה מעלמא. והאי דכתיב וחסדי
 מאתך לא ימוש חסד דעתיק יומין. ובחסד עולם. חסד דאקרי
 חסד עולם, והאי הוא אתרא דזעיר אנפין דכתיב (ספלים פ"ט) אמרתי עולם
 חסד יבנה, והאי חסד דעתיק דעתיקין הוא חסד דקשוט. וחסד
 דקשוט לאו בחיי גופא אתמר, אלא בחיי דנשמתא. ובגין כך כתיב
 (מייכ"ו) כי חפץ חסד הוא. דא הוא תקינא שתיתאה דדיקנא יקירא
 דעתיק דעתיקי :

דעתיקי

תקינא שביעאה פסיק שערא, ואתחזן תרין תפוחין, בתקרוכתא
 דבוסמא שפירן ויאן למחזין פתח רבי שמעון ואמר (סיר ג')
 כתפוח בעצי היער וגומר. מה תפוח זה כליל בתלית גווני. כך
 קדשא בריך הוא תרין תפוחין כליל שתא גווני, ותרין תפוחין אלין
 דאינון תקינא שביעאה, אינון כללא דכל שיתא תקינן דאמינא.
 ובגניהון אתקיים (משלי י"ו) באור פני מלך חיים. ותאנא מהני תפוחין
 נפקין חזין לעלמא, ומחזיין חידו לזעיר אנפין. כתיב (במדרש ו') יאר יי
 פניו אליך. וכתיב באור פני מלך חיים. באור פני מלך אלין אינון
 תרין תפוחין דתקרוכתא דבוסמא דאמינא. יאר יי פניו אליך, פנים
 דלבר דכר נהרן מתברך עלמא. ותאנא כל זמן דהני בוציני דלבר
 נהירין. כל עלמא מתברך, ולא אשתכח רוגזא בעלמא. ומה אי הני
 דלבר כך. תרין תפוחין דנהרין תדירא, דחדאן תדירא על אחת
 כמה וכמה. תניא. כד אתגליין תרין תפוחין אלין, אתחזי זעיר אנפין
 בחדוותא. וכל אינון בוצינין דלתתא בחדוותא. וכל אינון דלתתא
 נהרין, וכל עלמין חדאן ושלמיין מכל שלימותא. וכלא חדאן ונהרין.
 וכל טיבו לא פסיק. כלהו אתמליין בשעתא חדא. כלהו חדאן
 בשעתא חדא. תא חזי פנים דלבר, אית זמן דנהרין ואית זמן דלא

נהרין

נהרין • ובגין כך כתיב יאר יי פניו אליך • (תהלים כ"ו) יאר פניו אתנו
 סלה • מכלל דלא הוי תדירא, אלא כד אתגליין תפוחין דלעילא •
 תאנא אלן תפוחין דסתימין נהרין וחורין תדירא • ומנהון נהרין
 לתלת מאה ושבעין עיבר • וכל שיתא תקונין קדמאין דכדיקנא ביה
 כלילן • הדא הוא דכתיב (מכס"ו) ישוב ירחמנו • ישוב, מכלל דזמנין
 טמירין וזמנין אתגליין הכא הוא ישוב ירחמנו • ובהאי דלתתא הוא
 ואמת • דא הוא תקונא (דקל"ד ע"ב) שביעאה דכליר שיתא • בתנין
 תפוחין דבעתיקא דעתיקין :

תקונא תמינאה • נפיק חד חוטא דשערי סוחרניה דדיקנא, ותלין
 בשקולא עד טבורא קום אלעזר ברי אתקין תקונא דא קם
 רבי אלעזר בריה פתח ואמר • הכל תלוי במזל ואפילו ספר תורה
 שביהיכל • מלה דא אוקימנא בספרא דצניעותא • והכא איר
 לאסתכלא • וכי הכל תלוי במזל • ותנינן ספר תורה קדש, ונרתקו
 קדש • וההיכל קדש • וכתיב (ישעיה' ו') וקרא זה אל זה ואמר קדוש
 קדוש קדוש • הא תלת אינון • וספר תורה לקבליהון • נרתקו קדש •
 וההיכל קדש, והוא קדוש • והתורה נתנה בשלש קדושות • בשלש
 מעלות • בימים שלשה • ושכינה בשלש • לוחות • וארון • והיכל • והכל
 בספר תורה תליא • ואיהו תליא במזל • וכתיב (ירמיה' ו') ומאותות
 השמים אל תחתו, מאן דאיהו בקדושות הללו, להוי תליא במזלא •
 אלא הכי אוקימנא בספרא דצניעותא • האי חוטא יקרא קדישא,
 דכל שערי דדיקנא תלין ביה • אתקרי מזל, מאי טעמא, משום דכל
 קדשי קדשין דקודשיא בהאי מזלא תלין • וספר תורה אף על גב
 דאיהו קדוש • לא חל עליה עשר קדושין עד דעייל להיכל • כיון
 דעייל להיכל, אתקרי קדוש בעשר קדושות • כגוונא דלעילא דלא
 אתקרי היכל אלא כד אתחברן עשר קדושות • ותאנא הכל תרוי
 במזל • דאיהו האי חוטא יקרא קדישא דכל שערין תלין ביה • אמאי
 אקרי מזל, משום דמניה תלין מזלי • ומזלי מניה עלאין ותתאין • ובגין
 כך איהו תליא, וביה תלין כל מלי דעלמא עלאין ותתאין • ואפילו
 ספר תורה שבהיכל דמתעטר בעשר קדושות, לא נפיק מכלליה עם
 שאר קדושין, וכלהו תלין בהאי • ומאן רחמי להאי תקונא אתכבשן

חוביהון מקמיה ומתכפין הדיא הוא דכתיב (מיכה ז') יכבוש עונותינו
 אמר ליה רבי שמעון בריה רבי לקדשא דקדישין עתיק מכלא :
 תקונא תשיעאה מתערבין שערי עם אינון שערי דתלין ולא נפקין
 דא עם דאי קיסרבי אבא קס רבי אבא ואמר אלן אינון שערי
 דמתערבין עם אינון דתלין אקרון מצולותים משום דנפקי ממותרי
 מוחא ומהאי אתרא רמיו כל מארי דתבעין חובי דבני נשא ומתכפין
 אמר רבי שמעון בריה רבי תהא לעתיק יומין :

תקונא עשיראה נחתין שערי תחות דיקנא וחפין בגרונא תחות
 דיקנא קום רבי יהודה קס רבי יהודה פתח ואמר (ישעיה כ') ובאו
 במעורות צורים ובמחלות עפר מפני פחד ו' וגומר מפני פחד י' הא
 אתידע דמאן דאיהו לבר פחד י' אתקרי ומהדר גאווה אינון
 שערי דתחות דיקנא ואתקרון הדר גאווה תרי תקונא עשירא (מיכה ז')
 תתן אמת ליעקב :

ותקונא חד סר דלא נפקי נימא מן נימא חסד לאברהם
 תקונא דתריסר דלא תליין שערי על פומא ופומא אתפני מכל סטרין
 ויאין שערי סחור סחור ליה בגין רלא אשתכח טרחותא
 כמה דאצטריך טרחותא במאי קא מיירי דינא באתר (כ"ט בתר) דינא
 טרחותא אשתכח וכי שערי דדיקנא טרחא אינון או דינא אינון
 והא כלא רחמי אתחזון אלא דלא אתטרח בישובא (ס"ט בנשובא)
 דרוחא דזעיר אנפין דתאנא מהאי פומא קדישא עלאה קדש קדשים
 נשכא רוחא מאי רוחא רוחא דאיתרק (ס"ט דאתדבר) ביה דמתלבש
 ביה (כ"ט דאתתקן ומתלבש ביה) זעיר אנפין ומהאי רוחא מתלבשין
 כל אינון דלתתא וכד ההוא רוחא נפיק אתפרש (ט) לתלתין ושבעה
 אלף עיבר ואתפשט (ס"ט ואתפרשא) כל חד בלחודוי לאתריה וכל
 מאן דאתחזי לאתלבשא מניה אתלבש ועל דא שערין לא אשתכחו
 על (כ) פומא קדישא משום דרוחיה נפיק ולא בעי מלך אחרא
 לאתערבא ביה ולקרבא בהדיה ודא הוא טמירותא דכלא דלא
 אתדבק לא לעילא ולא לתתא והוא סתים בסתימא דסתימין דלא
 אתידע (יקלד ע"ב) דא הוא דלא אתתקן ולא הוה ביה תקונא

ובגין

(ט) כל כמנין סג' סיוולט מן ספס' ס"ט : (כ) ע"י רעע רע"י רנכה כסומס רל"ט סג' ס' ד' ס"ב וכסמסמס ס"ט ד' ר' כ"י סג' ס' ז'

ובגין כך רוח דנפיק לכר , (דנפיק) מהווא דלכר , ומתלבשין ביה
 נביאי מהימני אתקרי פה " אבל בהאי עתיקא דעתיקין לא אתפרש
 ולית מאן דידע רוחיה בר איהו . ובגין כך שערוי שקילין סותרניה
 דפומא, ופומא אתפני מכל סטרוי . ובהאי אתרחיצו אבהתנא לאתלבשא
 בהאי רוחא דמתפשט לכמה עיברין , באתר דכל שערי שקילין
 בסותרנוי (כסול כסו' 1) (הדא הוא דכתיב (מכס 1) אשר נשבעת לאבותינו)
 ודא הוא תקונא קדישא עלאה דתריסר . דמכאן אשתלשלו תריסר
 תחומין לעילא . תריסר תחומין לתתא . תריסר תחומין לתריסר שבטי
 אבהתא . (6) הדא הוא דכתיב אשר נשבעת לאבותינו

תקונא דתליסר תליין שערי דתחות דיקנא מכאן ומכאן , ביקרא יאה
 וביקרא ישפירא וחפיין עד טבורא . ודא אתחזיין מאנפי
 תקרובא דבוסמא בר אינון תפוחין שפירן חוורין . אמר רבי שמעון
 זבאה חולקיה דמאן דאשתכח בהאי אדרא קדישא עלאה דאנן ביה .
 זבאה חולקיה בעלמא דין ובעלמא דאתי . דאנן יתבין בקדושה
 עלאה, אשא עלאה אסחר לן (ס"ה בין אשא עלאה דאסחר לן) והא
 כל תקונין עלאין (לדיוקנא) דדיקנא קדישא אתתקנו, ואתעטרו
 ואסחרו לדוכתייהו . והאי תקונא דתליסר הוא תקונא יאה דביה
 אחידן כלא, בלהו מתכספין למזקף רישא לקבליה, מניה תליין כל
 אינון דבועיר אנפין אחידן . מניה תליין עלאין ותתאין, וכל גניזין עלאין
 ותתאין גניזין ביה וביה כלילן . ואיהו מזלא דמתולי מניה כלא . דא
 הוא תקונא שלימתא דאשלים לכל תקונין דא אשלים לכלא :

תאנא אלין תקונין אקרון (ס) ימי קדם יומין קדמאין דקדמאי . ואינון
 דאשתכחו בועיר אנפין אקרון ימי עולם . ותאנא אלין ימי
 קדם בלהו מתתקנן בתקונא דדיקנא דעתיקא דעתיקין . טמירא
 דטמירין (כליל בהו) והאי דתליסר כליל להון . כמה דאתמר, ודא
 יומא לא אתכליל בהדיהו אלא הוא כליל כלא . ובהווא זמנא
 דאתער עתיק יומין בתקונין דלעילא, ההוא אתקרי יום אחר, דביה
 זמין לאוקיר דיקניה הדא הוא דכתיב (זכריס י"ד) יום אחר הוא יודע

(א) סק' סמנ'ל רבי פי' ב' חקיקים ולעיל לא סמנ'ל אה' ר' חקיקס ס'פס'ס כ' מסס וע'ק של' כידך ר'ג' אה' ר'י . ולקוס' ס'פ' ת' רמס'
 ס'לם ר' חקיקס ש'חור ויקוס וטום ח'גיס כ'ק' און מללך א' עישס כ' של'ח'ות סכל ככלאן ר'י פירסס כעסס א' סכל ל'ק'ז' סכ' ל'א' ת'
 סמנ'ל ונ'ל דדיו כמס ש'מס'ס ל'סכ'ם סכל סכ'ר'ים וסורס'ו סוף כ'ר'כ'תו :

ל"י • הוא בלחודוי יתיר מכלא הוא דכליל כלא, הוא^ו אתקרי בשמא
 ידיעא • דתנינן באתר דאית יום אית לילה, דלית יום בלא לילה •
 ומשום דההוא זמנא זמן יהא דיקרא דדיקנא, והוא בלחודוי ישתבח
 לא אתקרי לא יום ולא לילה • דלית יום אקרי אלא מסטרא דילן,
 ולית לילה אקרי אלא מסטרא דילן • ומשום דהא תקונא כליל כלא,
 לא אתידע ולא אתחזי מניה, ומניה נגיד משחא דרביתא לתליסר
 עיבר מבוועין, לכל אינון דלתתא דנהרין בההוא משחא, (אתתקנו)
 בתליסר תקונין אלין אתתקנא דיקנא קדישא עלאה, ואלין תקונין
 דבהאי דיקנא מתתקנן ונחתן לכמה עיבר • ולא אתחזון היך מתפשטין
 והיך נפקין • מכלא אסתימו ומכלא אתטמרו • לית דידע אתר להאי
 עתיקא בפשיטותא דילהון, בלהון כלילן כמה דאתמר • אתידע ולא
 אתידע • טמיר ולא טמיר • עליה אתקרי (ישעיה מ"ב) אני יי הויה שמי
 וכבודי לאחר לא אתן • וכתיב (תהלים ק') הויה עשנו ולו אנחנו •
 וכתיב (דניאל ז') ועתיק יומין יתיב • באתריה יתיב ולית דידע ליה יתיב
 ולא שכיח וכתיב (תהלים קל"ט) אורך על כי נוראות נפלאותי וגומר :

אמר רבי שמעון לחבריא כד אתפריס פריסא דא דאתון חמין
 עלנא • אנא חמינא דנחתו כל תקונין בגווה ונהירו באתר
 דא • וחד פרוכתא בוצינא דקדשא בריך הוא, (פ"ב בויטיא דקדושא)
 פריסא בארבע סמכין לארבע עיבר • (דקל"ה ע"ב) סמכא חד הוא יתיב
 מתתא לעילא וחד מגרופיא בידיה • ובמגרופיא ארבע מפתחין שנינן
 (פ"ב שניין) מכל סטרוי • ומתאחרן נפרסא ונחתין לה מעילא לתתא •
 וכן לסמכא תנינא ותליתאה ורביעאה • ובין סמכא לסמכא אחידן
 תמניסר דגלי דסמכי, ומתנהרין בבוצינא דגליפא (פ"ב בבויטיא
 דגליפא) בההוא פריסא • וכן לארבע עיבר • וחמינא אלין תקונין
 דנהרין עלה, והיו מחכאן מלי דפומנא לאתעטרא ולאסתלקא כל
 חד באתריה • וכד הוו מתתקנן מפומנא, כל חד וחד סליק ואתעטר
 ואתתקן בההוא תקונא דאתתקן הכא מכל (פ"ב בהבל דכל) פומא
 דחד מינן • ובשעתא דחד מינן פתח פומא לתקנא בההוא תקונא •
 והוא תקונא הוה יתיב ומחכה למלה דנפיק מפומיבון, וכדין סלקא

בדוכתיה

(ה) טעם טוה מכי טל ס"ג תקוים סס כ"י קלוות כין דקתא עלאס וכין רמוחן ס"המאס דיק ותסל"ח ס"מ"א

כדוכתייה ואתעטר • וכל סמכין מכאן ומכאן חדאן על דשמעין מה
 דלא ידעו • וצייתין לקליבון, כמה רתיבין קיימין הבא בגניבון • זכאין
 אתין לעלמא דאתי, דכלהו מלי דנפקי מפומיבון בלהו מלין קדישין,
 מלי כשרן דלא סטאן לימינא ולשמאלא • וקדשא בריך הוא חרי
 למשמע וציית להני מלי, עד דהוא אנמר (ס"א אגור) דינא די לעלמא
 דאתי תימרון זמנא אחרא כל הני מלי קדישין • עלייכו כתיב (ס"ד ו)
 וחכך כ"ן הטוב וגומר דוכב שפתי ישנים • מאי דוכב שפתי ישנים
 דאפילו לעלמא דאתי מרחשן שפוותייכו אורייתא קמיה • השתא
 ארתקנו וארתבנו דעתא למתקן תקוני דועיר אנפין, היך
 ירתקן והיך יתלבש ברתקוני • מתקוני עתיק יומין קדישא
 דקדישין, טמירא דטמירין טמירא מכללא • דהשתא חובתא (ס"א)
 חכמתא) ערייכו למגור דינא קושטארה יאה ושפיריה •
 ולא תקנא כל תקונין על כוריהון, תקוני דועיר אנפין מתקוני דאריך
 אנפין • אתתקנו ואתפשטו תקוני מכאן ומכאן, כחיוו (בר נש) (למשלמא)
 ומשלפא ביה רוחא דטמירא דכל טמירין בגין למיתב על
 כורסייא • דכתיב ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה,
 כמראה אדם דכליל כל דיוקנין • כמראה אדם דכליל כל שמהן •
 כמראה אדם דביה סתימין כל עלמין עלאין ותתאין • כמראה אדם
 דכליל כל דזין דאתאמרו ואתתקנו עד דלא אברי עלמא, ואף על גב
 דלא אתקיימו :

תאנא בצניעותא דספרא • עתיקא דעתיקין עד לא זמין תקוני (ס"ב) באני
 מלכין כנס מלכין (כ"א גליף מלכין) ומשער מלכין, ולא הוו
 מתקיימי • עד דדחי (ס"א דאנח) לון ואצנע לון לבתר זמנא • הדא הוא
 דכתיב (בראשית ל"ו) ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום, בארץ אדום
 באתר דכל דיגין מתקיימין תמן • וכלהו לא אתקיימו • עד דדישא
 חוורא עתיקא דעתיקין אתתקן, בד אתתקן תקין כל תקונין דלתתא, תקין
 כל תקונין דעלאין ותתאין • מכאן אוליפנא כל (ס"ב) רישא דעמא דלא
 אתתקן הוא בקדמיתא • לירת עמא מתתקנא • ואי איהו מתתקן
 כלהו מתתקנן • ואי איהו לא מתתקן בקדמיתא • לא יכלין עמיה
 לאתתקנא

(א) כינס מלכים ומעמירם : (ב) ס"א אור סל דת דמ חק סממסט אור סכעטן כאלילום ועיין כה"ל :

לאתתקנא . מנלן מעתיק יומין, דעד לא אתתקן הוא בתקוניו, לז
 אתתקנו כל אינון דבעו לאתתקנא . וכלהו עלמין אתחרבו הדא
 הוא דכתיב (ס) וימלוך באדום בלע בן בעור . וימלוך באדום הוא
 הדא (ס"ו יקרא) הוא . אתר דכל דינין מתקטרין תמן ותליין מתמן
 בלע בן בעור . תאנא הוא גזרת דינא תקיפא דתקיפין . דבגניה
 מתקטרין (פ) אלף אלפין מארי דיבכא ויללה . ושם עירו דנהכה, מאי
 דנהכה . כלומר דין הבא, כמה דאת אמר לעלוקה שתי בנורת הב
 הב . כיון דסליק לאתישבא ביה, לא קאים ולא הוה יכול למיקם .
 וכלהו עלמין אתחרבו, מאי טעמא, משום דאדם לא אתתקן . דתקונא
 דאדם בדיוקניה כליל בלא . וכיל (דקל"ס ע"ב) בלא לאתישבא ביה, ובגין
 דתקונא דאדם לא אשתכח . לא יכילו למיקם ולאתישבא, ואתבטלו,
 ואתבטלו סלקא דעתך . והא כלהו באדם אתכלילן . אלא אתבטלו
 ואסתלקו מההוא תקונא עד דייתי תקונא (כ"ו דיוקנא) דאדם . וכד
 אתא האי דיוקנא . אתגלפו (ס"ו אתכללו) כלהו, ואתחזרו לקיומא
 אחרא . מנהון אתבסמו (ס"ו מנהון אתבסמו ולא אתבסמו) . ומנהון
 לא אתבסמו כלל . ואי תימא והא כתיב וימת וימת . דאתבטרו
 לגמרי, לאו הכי . אלא כל מאן דנחית מדרגא קדמא דהוה ביה,
 קארי ביה מיתה . כמה דאת אמר (שמות ג) וימת מלך מצרים . דנחת
 מדרגא קדמא דהוה קם ביה . וכיון דאתתקן אדם, אתקרו בשמהן
 אחרנין ואתבסמו בקיומא ביה, ונקיימין בדוכתייהו, וכלהו אתקרו בשמהן
 אחרנין מן קדמאין . בר ההוא דכתיב ביה ושם אשתו מהיטבאל
 בת מטרו בת מי זהב . מאי טעמא משום דהני לא אתבטלו כשאר
 אחרנין . משום דהוה דבר ונוקבא . כהאי תמרא ולא סלקא אלי
 דבר ונוקבא, ובגין כך השתא דאשתכחו דבר ונוקבא, לא כתיב בהו
 מיתה כאחרנין ואתקיימו . אבל לא אתיישבו עד דאתתקן דיוקנא
 דאדם . וכיון דאתתקן דיוקנא דאדם . אתחזרו ואתקיימו בקיומא
 אחרא ואתיישבו :

תאנא בד סליק ברעותא דרישא חורא למעבד יקרא ליקריה, תקין
 וזמין ואפיק מבוצינא דקרדינותא חד ניצוצא, (נשב ביה אתתקן)

אתתקן

(פ) שם סדעא שכו אל שרי שבמילואו סוף אלף ונס כסוד מינוי אלמס דספן שריבט וזמין כלי ס כלק . סכ"ו :
 ס סכ"ו

(ס"ה) אתתקן וסליק רעותיה) ואתפשט לתלת מאה ושבעין עיבר .
 וניצוצא קאים, ושארין נפיק אוירא דכ"א ומתגלגלא (נשב ביה) ואתפשט
 ונפיק חר גולגלתא תקיפא . ואתפשט לארבע סטרין, וכהאי אוירא
 דכ"א אשתאיב ניצוצא ואתאחד, וכליל (ס"ה) ואתכליל) ביה . ביה
 סלקא דעתך . אלא אתטמר ביה, ובגין כך האי גולגלתא אתפשט
 בסטרוי . והאי אוירא הוא טמיר דטמירין דעתיק יומין . ברוחא דגניז
 בהאי גולגלתא אתפשטו אשא מסטר חד, ואוירא מסטר חד . ואוירא דכ"א
 קאים עליה מהאי סטר . ואשא דכ"א קאים מהאי סטר . מאי אשא
 הכא . אלא לאו הוא אשא . אבל (בוצינא) דא ניצוצא דאתכליל
 באוירא דכ"א . נהיר למאתן ושבעין עלמין, ודינא מסטרוי אשתבח .
 ובגין דא האי גולגלתא אתקרי גולגלתא תקיפא . בגולגלתא דא
 יתבין (ה) השעה אלפי רבוא עלמין, דנטלין עלוי וסמכין עלוי . בהאי
 גולגלתא נטיף טלא מרישא חורא דאתמלי מניה תדיר . ומהאי טלא
 דאנער מרישיה . זמינין מיתיא לאחייאה . והוא טלא דאתכליל בתרי
 גונוי מסטרא דרישא חורא . חויר בגויה (ס"ו) בגויה) דכליל כלדו
 חוירי, (וכלהו חוירי) אבל כד אתישבן בהאי רישא דזעיר אנפין .
 אתחוי ביה סומקא . כהאי בדולחא דאיהו חויר ואתחויא גונוא
 סומקא בגונוא חורא, ובגין כך כתיב (רמב"ל י"ב) ורבים מישני אדמת
 עפר יקיצו אלה לחיי עולם ואלה לחרפות לדראון עולם . לחיי עולם
 בגין דאתחויאו לההוא חורא דאתי מסטרא דעתיק יומין אריכא
 דאנפין . לחרפות לדראון עולם . בגין דאתחויאו לההוא סומקא
 דזעיר אנפין . וכלא כליל בההוא טלא . הדא הוא דכתיב (ישעיה כ"ו)
 כי טל אורות טלך . אורות תרין . וההוא טלא דנטיף . נטיף כל
 יומא לחקלא דתפוחין בגונוי חוירא וסומקא . האי גולגלתא אנהיר בתרי
 גונוי להאי סטר ולהאי סטר . ומהאי אוירא דכ"א אתפשטו
 אנפוי למאה וחמשין רבוא עלמין . ובגין כך אתקרי זעיר אנפין .
 ובשעתא דאצטריך . אתפשטו אנפוי ואריכין בההוא זמנא, בגין
 דאשגח באנפוי דעתיקא דעתיקין וחיים לעדמא . ומהאי גולגלתא
 נפיק חר עיבר לכל אינון דלתתא, ויהבין אגר אוירא ואתא לעתיק יומין

לא חורקא

כד

תלמוד

בד עאלין בחשבנא (רקל"ו ע"ב) תחות שרביטא • ולקבל דא בקע לגלגלת לתתא, בד עאלין בחשבנא • והאי בקע אנר אוראותא אשתבח מניה לעתיק יומין :

בחלליה דגולגלתא (ס"א בגולגלתא דא) תלת חללין אשתכחו, דשרייא מוחא בהו, וקרומא דקיק חפייא עלייהו • אבל לא קרומא קשישא סתימא בעתיק יומין • ובגין דא האי מוחא אתפשט ונהר (ס"א ונפיק) לתלתין ותרין שבילין • הדא הוא דכתיב ונהר יוצא מערן • ותאנא בתלת חללין דגולגלתא מוחא שרייא, מחללא חד מתבקע (ס"א ומתפשט) חד מבועא לארבע סטרין, ונפיק מההוא מוחא דשרייא בהאי חללא תלתין ותרין שבילין רוחין דחכמתא :

מחללא תניינא מתבקע ומתפשט חד מבועא אחרא • ומתפתחין חמשין תרעין • מאלין חמשין תרעין אתאחדן חמשין יומין דאורייתא, חמשין שנין דיובלא • חמשין אלף דרין דומין קודשא בריך הוא לאתבא רוחיה ליה ולשרייא ביה :

מחללא תליתאה • נפקין אלף אלפין אדרין ואכסדראין, דרעתא שרייא עלייהו ודרי בהו • והאי חללא שרי חלליה (ס"א מדגריה) בין האי חללא ובין האי חללא • ואתמליין מתרין סטרין כל אינון אדרין הדא הוא דכתיב (משלי כ"ד) וברעת חדרים ימלאו • ואלין תלת מתפשטין בכל גופא להאי סטרא ולהאי סטרא • ובאינון אחיד כל גופא, ואחיד בהו גופא מכל סטרו • ובכל גופא ארתפשטין ואשתכחן :

תאנא בגולגלתא דרישא, תליין אלף אלפי רבוא ורבוא רבבן קוצי דשערי אכמן, ומסתבבין דא בדא, ומתערבין דא בדא, ולית חושבנא לנימין דכל קוצא וקוצא דאחידן ביה • דכין ומסאבן • ומכאן אתאחדן טעמי אורייתא בדכייא במסאבא • בכל אינון סטרין דאינון דכין • ובכל אינון סטרין דאינון מסאבן • יתבין קוצי מסתבבין ותקיפין, מנהון שעיעין ומנהון תקיפין, ובכל קוצא וקוצא יתבין נימין תלין על תלין • מתלהטין ותליין כגיבר תקיף מארי נצח קרבין • בתקונא יאה בתקונא שפירא תקיפא, (בחיר כארזי) דכרכין ותקיפין • הדא הוא דכתיב (ס"ה ס"ו) בחור כארזים • מתתקנין קוצין דשערי, ותליין תלין על

תלין

תלין מהאי סטרא להאי סטרא על גלגלתא הדא הוא דכתיב (סג)
 קווצותיו תלתלים ותאנא יתבין תלי תלין • משום דמשיבין ממבועין
 סגי אין דתלת רהטי מוחא • ממבועא דחללא חר דגולגלתא, איתמשבן
 שערי במשיכותא, ומתעבדין תלין דתליין מבמה מבועין דאיתמשבן
 מהאי חללא • מחללא תניינא נפקי חמשיין מבועין, ואיתמשבן שערי
 מאינון מבועין במשיכותא ואתעבדין תלין דתליין, ומתעבדין בקוצין
 אחרנין • מחללא תליתאה, נפקי אלף אלפין אדרין ואכסדראין •
 ואיתמשבן שערי במשיכותא מכלהו, (ומתעבדין תלין על תלין ומתעבדין
 בקוצין אחרנין) • ובגין כך אינון קוצין תלין על תלין • וכלהו משיבין
 דאיתמשבן מתלת חללין דמוחא דגולגלתא, וכל אינון נימין וכל אינון
 קוצי תליין וחפיין לסטרא דאודנין, ובגין כך כתיב (דניאל ט') הטה ליה אונג
 ושמע, ובהאי תלין תליין (כ"ג ובהאי תלייא) ימינא ושמאלא, נהורא
 וחשובא, רחמי ודינא • וכל ימינא ושמאלא תלי כהאי ולא בעתיקא •
 בפלגותא דשערי, אתחוי חר ארחא דקיק, דמתאחדא מההוא
 ארחא דעתיק יומין • ומההוא ארחא אתפרשן שית מאה
 ותליסר ארחין, דאתפלגון בארחין דפקודי דאורייתא • דכתיב (תהלים כ"ד)
 כל ארחות יי חסד ואמת לנוצרי בריתו ועדותיו • תנא בכל קוצא
 וקוצא מתאחדן אלף אלפין מארי דיבבא ויללא, דתליין בכל קוצא
 וקוצא, מאינון תקיפין • ומאינון שעיעין מאריהון דמתקלא (פ"ג מאריהון
 דרחימותא ואיהו מתקלא בינייהו) בגין כך אית ימינא ואית שמאלא •
 מצחא דגולגלתא אשגחותא דאשגחותא • ולא מתגלייא בר ההוא
 זמנא דצריבין חייבייא לאתפקרא ולעינא בעובדיהון • ותאנא
 בר אתגלייא האי מצחא, אתערו כל מאריהון דדינא • וכל עלמא
 דינא אתמסר • (דקליו ע"ב) בר ההוא שעתא בר סליקו צלותהון
 דישראל לקמי עתיק יומין, ובעי לרחמא על בנו, גלי מצחא דרעא
 דרעוין, ונהיר בהאי דועיר אנפין ואשתכיך דינא • בהאי מצחא נפיק
 חר (פקודי רל"ג כ') שערא דמתפשט ביה ממוחא, דאפיק חמשיין תרעין •
 וכד אתפשט אתעביד מצחא דאשגחותא לחייבי עלמא, לאינון דלא
 מתכספי בעובדיהון הדא הוא דכתיב (ירמיה ג') ומצח אשה זונה היה
 לך מאנת הכלם ותניא שערא לא קאים בהאי אתר דמצחא, בגין

דאתגלייא לאינון דחציפין בחובייהו. ובשעתא דמתער קדשא ברין
הוא לאשתעשעא עם צדיקיא, (ס) נהירן אנפודי דעתיק יומין באנפודי
דזעיר אנפין, ומתגלייא מצחיה ונהיר להאי מצחא, וכדין אתקרי עת
רצון. וכל שעתא ושעתא דינא תלי, והאי מצחא דזעיר אנפין
אתגלייא. אתגלייא מצחא דעתיקא דעתיקין ואשתכיד דינא ולא
אתעביד. תאנא האי מצחא אתפשט (ט) במאתן ארף סומקי דסומקי
דאתאחדן ביה וכלילן ביה, וכד אתגלייא מצחא דזעיר אנפין, אית רשותא
לכלהו לחרבא. וכד אתגלייא מצחא דרעוא דרעוין דנהיר להאי
מצחא, כדין כלהו משתכבין. (קכ"ט ר"ג) ותניא עשרין וארבע בתי
דינן משתכחין בהאי מצחא, וכלהו אקרון נצח (ס"א מצחא וכל חד
אקרי נצח) ובאתוון (ג) רצופין (ד) (דאפינ) הוא מצח. ואית מצח ואית
נצח דאינון נצחים. והיינו דתנן נצח נצחים. ואינון במצחא ומתפשטן
מנהון בגופא, באתרין ידיען. תניא מאי דכתיב (סמואל א' ט"ו) וגם נצח
ישראל לא ישקר ולא ינחם כי לא אדם הוא להנחם. האי רוצח
אוקימנא, כל ההוא נצח דאתפשט בגופא, זמנין דתלי על עלמא
למידן, ותב ומתחרט ולא עביד דינא אי תיבין, מאי טעמא, משום
דקאי בדוכתא דאקרי אדם ויכיל לאתחרטא. אבל אי באתר דאתקרי
ראש (בהאי מצחא) אתחוי ואתגלייא האי נצח, לאו הוא עידן ואתר
לאתחרטא. מאי טעמא. משום דלא הוה מאתר דאקרי אדם. דהא
לא אתגלי פרוצופא וחוטמא אלא מצחא בלחורוי. ובאתר דלג
אשתכח פרוצופא לא אקרי אדם. ובגין כך לא אדם הוא להנחם,
בנצח דבשאר תקוני גופא :

עיני דרישא משתניין משאר עיינין, שריקותא דבגבתא דעל ריסי
עיינין מבחלן (דכל עיינין באכמותא תליין תלין על תלין דשערי.
ואינון תקונא דעל עיינין ברישא דמצחא. ומתאחדן מתרוייהו שבע
מאה אלפי מארי דאשנחותא (דעל תריסי דעיינין). בכסותא דעיינין
להטין אלף וארבע מאה רבוא דמתאחדן בגבינין דאינהו כסותא.

ואשנחותא

(ס) שוין טעם בל"י בילעתי פני א"ל ו א כסוד ב' סיוות דח חיוורתי אנמסכס כמניו וע"ש. (כ) סס כסוד כ' פרקן סחין רכ"ט
דמתיק סמחית כח כ' דוא ע' כח' סרמז': כל דר"ל בלתייהו מרכוקת ורלוסות וכן אוקיות א"כ ג' יבד' סמחלכיס סל"ח כחכירחס
סלכוו כעגל ססחלף סמ"ס ככו'ן וצמול כעס סעגל כלח. א"ס: (ד) ע' כשער אירי פ"ו וסס כרלס דברסיקן אסיין רלסין וכן ס"ה
פס"ז רכ"ז פ' אכל כמ"י א"ר ע"ד כ גריס דלסין ופי שמ סול פני סל' ר"ל כל לכניו כח"כ. סרמז':

ואשגחותא דעינא דעתיק יומין עליהו. ובשעתא דסלקין אינון כסותא,
 אתחזי כמאן דאתער משנתיה. ואתפקחן עינוי וחמאן לעינא פקיתא.
 ואתסחן בחד חזירא דעינא טבא. הדר הוא דכתיב (ס"ה) רוחצורת
 בחלב. מאי בחלב, (בחזירא דלעילא קדמאה) בחזירא קדמאה
 דעינא טבא. ובההיא שעתא אשתכח אשגחותא דרחמי. (כ"ה) ובגין
 כך צלותא דישראל סלקא, בגין דיפקח עינוי ויתסחן בההוא חזירא)
 ועל דא צלי דוד (תהלים מ"ו) עורה למה תישן. הקיצה. דיפקח עינוי
 ויתסחן בההוא חזירא. וכל זמנא דעינוי לאו מתפקחן. כל מאריהון
 דדינן כפיין להו לישראל. ושאר עמין שלטין עליהו. ובזמנא דיפקח
 עינוי, יתסחן בעינא טבא ורחמי על ישראל. ואסתחר (ס"ה) ואתוהר)
 עינא ועביד נוקמין בשאר עמין. הדר הוא דכתיב (ס"ה) העירה והקיצה,
 העירה לאתסחאה בההוא חזירא. הקיצה, למעבד נוקמין לאינון
 דכפיין לון עינוי. כד אתפקחן, אתחזון שפירין כהני יונים בסומק ואכס
 וירוק. חזיר לא אתגלי אלא בזמנא דאסתכל בעינא טבא. ומסתחאן כל
 אינון גוונין בההוא חזיר ומאינון גוונין דמתגליין. נפקין שבעה עינין
 דאשגחותא, דנפקי מאכמא (רקל' ע"ה) דעינא הדר הוא דכתיב (וכריס ג) על
 אבן אחת שבעה עינים. מאן אבן אחת, אכמותא דעינא. מסומקא נפקין
 שבעה רהיטין דסמכין (כ"ה) דסחרן. לסטר שמאלא. ומתלהטין באשא
 דלסטר צפון. ומתאחדן לאתפשטא בעלמא לגלאה ארחין דתיביא
 הדר הוא דכתיב (ס"ד) שבעה אלה עיני. המה משוטטים בכל
 הארץ. מירוקא נפקין שבעה טהירין (ס"ה) נהירין. דקטרא דלסטר
 (כ"ה) רהיטין דסחראן לסטר דרומא. ומתאחדן לאתפשטא בעלמא.
 לגלאה ארחין ועוברין דבני נשא, בין טב בין ביש דכתיב (איכ"ל"ה) כי
 עינוי על דרכי איש וגומר. וכד אסתחאן בחזירא. משתכחין כלדו
 לאשגחא לכל מארי קשוט, לאוטבא עלמא בגיניהון. וכל אשגחותא
 דההוא חזירא הוי לטב על ישראל. ואשגח בסומקא למאן דעאקין
 להו. הדר הוא דכתיב (סמות ג) ראה ראיתי. ראה לאוטבא לון ראיתי
 לנקמא לון מדעקין לון. ובגין כך כתיב (תהלים מ"ו) עורה למה תישן.
 הקיצה אל תזנח לנצח. עורה והקיצה, תרי אשגחותא. תרי פקיתי.
 תרי טבן. רחמי ונוקמין.

גוונא קדמארה · סומקא בגו סומקא, כליל וסתים · כל סומקין
מקמיה לא אתחון · וסוחרניה דהווא סומקא אסחר חד חוטא
אכמא ואקיף ליה :

גוונא תנינא אכמא · כאכמא חד דנפיק מתהומא חד זמן לאלף
שנים בימא רבא · וכד נפיק האי אכמא אתי רגשא ותקפא
על ימא · וקליה דימא וגלגלוהי אולין ואשתמעין לגונא רבא
דאקרי לוינתן, ונפיק מתהומא · והאי אכמא מתגלגלא בתקפא דימא
ונפיק לבר · והיא אכמא דכל אכמין סתימין קמה · (ס"א והיא אוקמוה
דכל ארחין סתימין קמה) וכך היא אכמותא דעינא, אכמא דכליל
וסתים כל שאר אכמין · וסוחרניה דהווא אכמא אסחר חד חוטא
סומקא (ס"א לסטר חד) ואקיף להווא אכמא :

גוונא תליתאה · ירוקא דירוקי, דכליל וסתים כל ירוקין · ובסוחרניה
דהווא ירוקא אסחרו תרין חוטין · חוטא סומקא לסטר חד ·
וחד חוטא אכמא לסטר חד · ואקיפין להווא ירוקא · וכד אסתחר
(כ"א אתגלי) חוירא ואסתחי עינא · כל אינון גוונין לא משתבחין
ומשתקעין לתתא · (סומקא ירוקא אכמא) ולא אתחוי בר ההווא
חוירא דנהיר מעתיק יומין · ונהירין מניה כל אינון דלתתא (כ"א הוא)
ולית גוונא אתחויא בר ההווא חוירא בלחודוי · ובגין כך אסתלקו
כל מאריהון דסומקא ואכמא, דאינון תאומין כחדא הדא הווא
דכתיב (ס"ד) שניך בעדר הקצובות שעלו מן הרחצה שכלם מתאימות ·
מאי מן הרחצה · מהווא אסחותא דעינא קדישא עלאה · שכלם
מתאימות · מתערבן דא בדא ואתרבקן דא בדא · ומה דאמר שניך
בעדר הקצובות · ואת אמרת שכלם מתאימות · כלומר חוירא דילהון
כהווא חוירא דעינין, כד אסתמן בחורתא דעינא עלאה · ודא זמינין
למנדע צדיקיא ולמחוי ברוחא דחכמתא · כמה דאת אמר (ישעיה כ"ד) כי
עין בעין יראו אימתי, בשוב י"ציון וכתיב (כמדבר ט"ו) אשר עין בעין נראה
אתה י' וכדין פקחותא דעינין לטב · ואית פקחותא דעינין לטב, ואית
פקחותא דעינין לביש ולטב, כמה דכתיב פקח עיניך וראה שוממותינו
וגומר · הא הכא לטב ולביש · וכתיב (ישעיה ל"ג) עיניך תראנה ירושלם
נוה שאנן אהל בל יצען בל יסע יתדותיו לנצח · הא הכא לטב ולביש,

דלא אתעביד דא בלא דא · תנא בצניעותא דספרא, מהו עיניך
 תראנה ירושלם נוה שאנן, וכי ירושלם נוה שאנן הוא · והא כתיב
 (ס"ה) צדק ילין בה · ובאתר דאשתכח צדק לאו שקיט ולאן שאנן
 הוא, אלא עיניך תראנה ירושלם נוה שאנן · נוה שאנן לעתיק יומין
 אתמר · (דישנח באלין) דההוא עינא שקיט ושאנן · עינא דרחמי ·
 עינא דלא נטיל מאשגחותא דא לאשגחותא אחרא · ובגין כך
 כתיב עינך תראנה, חסר יוד ולא עיניך · ומה דאמר ירושלם ולא
 ציון · הכי אצטריך לאכפיה (דקל"ו ע"ב) לדינה דאשתכח בה ·
 ולרחמא עלה · (ותאנא כתיב (דברים י"ב) עיני יי אלהיך בה מראשית
 השנה ועד אחרית שנה · הדא הוא דכתיב צדק ילין בה דבה אשתכחו
 גורי דינין יתיר מכל שאר אתרי) דכתיב צדק ילין בה, דבה
 אשתכחו גורי דינין יתיר מכל שאר אתרי ותאנא כתיב עיני יי אלהיך
 בה מראשית השנה ועד אחרית שנה השתא עיני יי אלהיך בה, וכדין
 פקיותא דעינין בה לטב ולביש, בגין דאית בהו ימינא ושמאלא,
 דינא ורחמי, ולזמנא דאתי ישתכח בה עינא חד דרחמי, עינא דעתיקא
 דעתיקין · הדא הוא דכתיב (ס"ד) וברחמים גדולים אקבצך · כיון
 דאמר רחמים מהו גדולים · אלא אית רחמי ואית רחמי · רחמי
 דעתיק דעתיקין אינין אקרון רחמים גדולים, רחמי דזעיר אנפין אקרון
 רחמים סתם · (מס"ב) הוא משום דאית ביה ימינא ושמאלא דינא ורחמי)
 ובגין כך וברחמים גדולים אקבצך דעתיק יומין :

תאנא כהני עיינין בתרין גוונין מנייהו בסומקא ואכמא, שראן תרין
 דמעין · וכד בעי קודשא דקודשין לרחמא על ישראל, אחית
 תרין דמעין לאתבסמא בימא רבא · מאן ימא רבא · ימא דחכמתא
 עלאה · כלומר דיתסחון בנהרא (ס"ב בחורא) במבועא דנפיק מחכמתא
 רבא, ומרחם להו לישראל :

חוטמא, תאנא בצניעותא דספרא חוטמא דזעיר אנפין, בחוטמא אשתמודע
 פרצופא · בהאי חוטמא אתפרשא מלה דכתיב (שמואל ב' כ"ב)
 עלה עשן באפו וגומר · עלה עשן באפו, בהאי תננא אתכללו אשא
 וגחלי דנורא · דלית (ס"ב) בחוטמא אשתמודע פרצופא, תלת שלהובין
 מתוקרן בנוקבוי, מהאי חוטמא אתפשטן תלת גווני, תננא ואשא וגחלי

דנורא דכתיב עלה עשן באפו ולית) תננא בלא אשא ולא אשא
 בלא תננא וכלהו אסתליקו (ס"א אתדליקו) ונפקין מחוטמוי ותאנא
 כד אתחברו תלית אלין דכליזן בהאי תננא דנפיק מחוטמא
 אתקמט חוטמא ונשיב ונפיק תננא אכמא וסומקא ובין תרי
 (כ"א בתרי) גווני וקרין ליה אף וחימה ומשחית ואי תימא אף וחימה
 דכתיב (דכריס ט') כי יגורתי מפני האף והחימה, דאינון תננא אכמא
 וסומקא משחית מנא לן דכתיב (כראשית י"ג) לפני שחת י את סדום
 ואת עמורה שחת המשחית בנורא דליק מוקדא ותאנא חמש
 גבוראן אינון בהאי זעיר אנפין ואסתלקו לארף וארבע מאה
 גבוראן ומתפשטאן בחוטמוי בפומא בדרועוי בידין באצבעין
 ובגין כך כתיב (תהלים ק"ו) מי ימלל גבורות יי כתיב הכא גבורות
 וכתיב התם (ד"ס ט"א כ"ט) לך יי הגדולה והנבירה, אלא הכי תאנא כד
 אתחבראן כלהו גבוראן כחדא אתקרי גבורה חדא וכלהו גבוראן
 שריאן לנחתא מחוטמוי ומהאי תליין אלף (אלפין) וארבע מאה
 רבוא לכל חד מנייהו, ובהאי תננא דאפיק מחוטמוי, תליין ארף
 (אלפין רבוא) וארבע מאה (וחמש) דמסטר גבורה דא, וכלהו גבוראן
 תליין מהאי חוטמא דכתיב (תהלים קמ"ב) דור לדור ישבח מעשיו וגומר
 וכד שארי גבורה דא כלהו גבוראן מתלהטן ושטאן (כ"א ונחתין)
 עד דנתתן ללהט החרב המתהפכת כתיב (כראשית י"ט) כי משחיתים
 אנחנו את המקום הזה וכתיב (ס"ס י"ג) לפני שחת י את סדום
 ואת עמורה וכתיב (ס"ס י"ט) ויי המטיר על סדום ועל עמורה אלא
 הכי תאנא לא דיין לרשעים וכולי אלא דמהפכי מדת רחמים למדת
 הדין, והיאך מהפכי והא כתיב (מלאכי ג') אני יי לא שניתי אלא בכל
 זמנא דעתיק דעתיקי רישא חורא (אתגלייא) רעוא דרעוין אתגלייא
 דחמין רברבין אשתכחו בכלא ובשעתא דלא אתגלייא, כל זינין
 (ס"א דינין) דזעיר אנפין זמינין וככיכול רחמי עביד דינא ההוא
 עתיקא דכלא דתניא כד אתגלייא עתיקא דעתיקין רעוא דרעוין
 כלהו בוציני דאתקרון בשמא דא נהירין ורחמי אשתכחו בכלא
 ובשעתא דלא אתגלי טמירא דטמירין ולא אתנהרין אלין בוצינין
 מתערין דינין ואתעביד דינא מאן גרים להאי דינא רעוא דרעוין דלא

אתגלי, ובגין כך מהפכין חייבייא רחמי לדינא ומה דאמר הכ"ז
 מאת יי מן השמים, בועיר אנפין אתמר. ומשמע דכתיב מן השמים,
 אש ומים רחמי ודינא. לאפקא מאן דלית ביה דינא כלל. תאנא
 האי חוטמא זעיר. וכד שארי תננא (דקל"ח ע"ב) לנפקא נפיק בבהילו
 ואתעביד דינא. ומאן מעכב להאי חוטמא דלא יפיק תננא.
 חוטמא דעתיקא קדישא, דהוא אקרי ארך אפים מפלא. והיינו רזא
 דתנינן יי פסיק טעמא בגווייהו. בכלהו אתר דשמא אדכר תרי
 זמני, פסיק טעמא בגווייהו, בגון אברהם אברהם יעקב יעקב. שמואל
 שמואל. כלהו פסיק טעמא בגווייהו, חוץ משה משה דלא פסיק טעמא
 בגווייהו. מאי טעמא אברהם אברהם. בתראה שלים קדמאה
 לא שלים, דהשתא שלים בעשר נסיוני. ובגין כך פסיק טעמא
 בגווייהו, דהשתא לא הוה איהו כדקדמיתא. יעקב יעקב. בתראה
 שלים. קדמאה לא שלים. דהשתא אתבשר ביוסף ושראת עליה
 שבינתא. ועוד דהשתא אשתלים בארעא אילנא קדישא כגווננא
 דרעילא, בתריסר תחומין, בשבעין ענפין, מה דלא הוה כקדמיתא.
 ובגיני כך בתראה שלים קדמאה לא שלים, ופסיק טעמא בגווייהו.
 שמואל שמואל פסיק טעמא בגויה. מאי טעמא. בתראה שלים
 קדמאה לא שלים, דהשתא הוה נביאה, וקודם לכן לא הוה נביאה.
 אבל משה משה לא אפסיק טעמא בגווייהו, דמיומא דאתייליד
 שלים הוה דכתיב (שמות כ) ותרא אותו כי טוב הוא. אוף הכא יי
 פסיק טעמא בגווייהו, קדמאה שלים בתראה שלים (ב) בכלהו. ומשה
 באתר דינא אמר לנחתא לון מעתיקא קדישא רחמין לזעיר אנפין.
 דהכי תנינן כמה חילא דמשה דאחית מכילן דרחמי לתתא. וכד
 אתגלי עתיקא בועיר אנפין, כלא כרחמי אתחזון. וחוטמא אשתכח,
 ואשא ותננא לא נפיק כמה דאת אמר (ישעיה מ"ח) ותהלתי אחטטלך.
 ותאנא בתרין נוקבין דחוטמא, בחד נוקבא נפיק תננא להיט ומשתקעא
 בנוקבא דתהומא רבא. ומחד ניקבא נפיק אשא דאוקיד בשלהובו,
 ומתלהטא (בארבע אלף) באלף וארבע מאה עלמין דבסטר שמאלא,
 ומאן

(6) פי' עשני יוקר שלם ורחמים מן טראשין אהנס לכי מס בני' כחילת סאדרא דחני יג מרות סס בולא מאגע איכעל שטיס סל'
 אחר מסה על עתיקא לסגניו כסוים רב עם יג מרות ססול ואל לפסכו לכוולו רחמים ודוק י' ס' :

ומאן דגרים לקרבא בהאי • אקרי אש • אשא דאכלא ואוקיד כל
 שאר אשין • והאי אשא לא אתבסס אלא באשא דמדבחא • והאי
 תננא דנפיק מנוקבא אחרא, לא אתבסס אלא בתננא דקרפנא
 (דמדבחא) וכלא תל"א בחוטמא • בגין כך כתיב (בראשית ט) וירח •
 את ריח הניחוח דכלא בחוטמא תל"ן, לארחה האי חוטמא בתננא
 ואשא סומקא • ובגין כך אתקבל ברעוא • והאי (הוא) דכתיב (כמדבר י"ב)
 ויחר אף • (דברים י"ב) וחרה אף • (שמות כ"ב) וחרה אפי • (דברים ו') פן
 יחרה אף • כלא בועיר אנפין אתמר ולא בעתיקא : תאנא כתיב
 (דניאל ט) הטה אלהי אונך ושמע האי (פ"א תאנא בצניעותא דספרא
 דגא עמיקא למשמע טב וכיש ודא איהו

אודנא דאתעביד תחות שערי ושערי תל"ן עליה (ואודנא הוא למשמע)
 ואודנא אתעביד ברשומי רשימין לגאו • כמה דעביד
 (ס"ד דבארי) דגא בעקימא (להאי ולהאי) • מאי טעמא בעקימא •
 בגין דיתעכב קלא לאעלא במוחא ויבחין ביה מוחא בין שגלביש
 (בגין למשמע טב וכיש) ותאנא מהאי עקימא דבגו אודנין • תל"ן
 כל אינון מארי דגדפין דכתיב בהו (קהלת י') כי עוף השמים יוליד את
 הקול ובעל כנפים יגיד דבר • בגו אודנא נטיף מתלת חללי דמוחא
 להאי נוקבא דאודנין • ומההוא נטיפא עייל קלא בההוא עקימא,
 ואתצריך בההוא נטיפא בין טב ובין ביש • טב, דכתיב (תהלים מ"ט) כי
 שומע אל אביונים • ביש, דכתיב (כמדבר י"ב) וישמע • ויחר אפן ותבער
 בם אש • והאי אודנא סתים לבר • ועקימא עייר לגו לההוא
 נוקבא דנטיפא מן מוחא, בגין למכנש קלא לגאו דלא יפוק לבר, ויהא
 נטיר וסתים מכל סטרוי • בגין כך הוא רזא, ווי לההוא דמגלי רזין •
 דמאן דמגלי רזין באילו אכחיש תקונא דלעילא, דאתתקן למכנש
 רזין ולא יפקון לבר • תניא בשעתא דצוחין ישראל בעאקא, ושערי
 מתגל"ן מעל אודנין, כד"ן עייל קלא (אודנין) בההוא נוקבא דנטיף
 ממוחא וכנש (ס"א ובטש) במוחא • ונפיק בנוקבי דחוטמא • ואתוער
 חוטמא ואתחמס, (כ"א ואתקמט) ונפיק אשא ותננא מאינון נוקבין, ומתערין
 (דקל"ט ע"ב) כל גבוראן ועביד נוקמין • ועד לא נפקין מאינון נוקבין
 אשא ותננא, סליק ההוא קלא לעילא ובטש ברישא דמוחא • (ס"א ברישא

במוחא) ונגדין תרין דמעין מעיינין. ונפק מנחירווי תננא ואשא, בההוא קלא דנגיד לון לבר, בההוא קלא דעייל באודנין, אתמשכאן ומתערן (ס"ה ומתערבין) כולי האי, ובגין כך כתיב וישמע יי ויחר אפו ותבער בס אש יי. בההיא שמיעה דההוא קלא אתער (מוחא) קלא. תנא כתיב הטה אלהי אונך (פלומר ארכין) (ס"ה אודנין) שית מארה אלהי רבוא אינון מאריהון דגדפין דתליין באלין אודנין. וכלא אתקרין אזני יי, ומה דאתמר הטה יי אונך. אונך בזעיר אנפין אתמר. מסטרא דחד חללא דמוחא תליין אודנין. ומחמשין תרעין דנפקין מההוא חללא (דא הוא) אית תרעא חד דנגיד ונפיק ואתפתח (בההוא) נוקבא דאודנא דכתיב (איוב ל"ד) כי און מלין תבחן. וכתיב (תהלים ו') ובוהן לבות וכליות. ומסטרא דאתפשטותא דההוא חללא דחמשין תרעין דאתפשטו בגופא באתר דלבא שארי, מתפשט ההוא חללא דחמשין תרעין ואודנא קרי ביה בחינה. ובלבא קרי ביה בחינה. משום דמאתר חד מתפשטין) בההוא נוקבא דאודנא, ומסטרא דאתפשטותא דההוא חללא דחמשין תרעין, אתפשט בגופא באתר דלבא שארי, ועל דא באודנא קרי ביה בחינה ובלבא קרי ביה בחינה דכתיב כי און מלין תבחן וכתיב ובוהן לבות וכליות, משום דמאתר חד מתפשטין :

תאנא בצניעותא דספרא כמה דאודנא דא אבחן בין טב ובין ביש. כך כללא. דבזעיר אנפין אית סטרא דטב וביש, ימינא ושמאלא. רחמי ודינא, והאי אודנא כליל במוחא. ומשום דאתכליל במוחא בחללא חד. אתכליל בקלא דעייל ביה. ובאודנא קרי ביה שמיעה. ובשמיעה אתכליל בינה. שמע, כלומר הבן. אשתכח (ס"ה ואסתכל) דכלא בחד מתקלא אתקל. ומלין אלין למאריהון דמארין אתיהבן, למשמע ולאסתכלא ולמנדע. תא חוי כתיב (חבקוק ג') יי שמעתי שמעך יראתי וגומר. האי קרא אשתמודע, דכד נביאה קדישא (ס"ה מהימנא) שמע ואסתכל וידע וקאים על תקונין אלין. כתיב יראתי. תמן יאות הוא לדחלא ולא תביל קמיה. האי בזעיר אנפין אתמר וכד אסתכל וידע מהו כתיב יי פעלך בקרב שנים חייו. האי לעתיק יומין אתמר ובכל אתר דאשתכח יי פיוד

ה"א תרי זמני • או באלף דלת ויוד ה"א, חד לזעיר אנפין • וחד לעתיקא דעתיקין, ואף על גב דכלהו חד וחד שמא אקרו • ורננין אימתי אקרי שם מלא • בזמנא דכתיב "אלהים • דהאי הוא שם מלא • דעתיק דכלא ודזעיר אנפין • וכלא הוא שם מלא אקרי, ושאר לא אקרי שם מלא • כמה דאוקימנא • (כ"ח ט"ז ב') ויטע "אלהים • שם מלא בנטיעת גנתא • ובכל אתר "אלהים אתקרי שם מלא • " כלא הוא בכללא • ובההוא זמנא אתערון רחמים בכלא • " פעלך בקרב שנים חייהו • לעתיק יומין אתמר • מאן פעלך • זעיר אנפין • בקרב שנים • אינון שנים קדמוניות דאקרון ימי קדם • ולא אקרון שנות עולם • שנים קדמוניות אינון ימי קדם • שנות עולם אלן ימי עולם, והכא בקרב שנים • מאן שנים • שנים קדמוניות • חייהו למאן • חייהו לזעיר אנפין, דכל נהירו דיליה מאינון שנים קדמוניות אתקיימו • ובגין כך אמר חייהו • ברגז רחם תזכור • ליהווא חסד עלאה דעתיקא דעתיקין • דביה אתער רחמין לכלא • למאן דבעי לרחמא ולמאן דיאות לרחמא :

תאנא אמר רבי שמעון אסהדנא עלי שמיא ולכל אלן דעלנא קיימין • דחדאן מלין אלן בכלהו ערמין • וחדאן בלבאי מלי • ובגו פרוכתא עלאה דפריסא עלנא מתטמרין וסלקין • וגניז להו עתיקא • דכלא גניז וסתים מכלא • וכד שרינא למללא • לא הוו ידעין חבריאי • דכל הני מלין קדישין מתערין הכא • וזכאה חולקיבון חבריאי דהכא • וזכאה חולקי עמבון בעלמא דין ובעלמא דאתי • (ב) פתח רבי שמעון ואמר (דכריס ד') ואתם הדבקים ב"י אלהיכם וגומר • מאן עמא קדישא כישראל דכתיב בהו (ס"ג ל"ג) אשריך ישראל מי כמוך וכתיב מי כמוך באלים " • משום דאתרבקותא דילהון הוא בשמא קדישא בעלמא דין • ובעלמא דאתי יתיר מהכא • דהתם (דקל"ט ע"ב) לא מתפרשן מניה מההוא צרורא דצרירין ביה צדיקייא • הדא הוא דכתיב ואתם הדבקים ב"י • ולא כתיב הדבקים ל"י אלא ב"י ממש :

תאנא בד נחית מן דיקנא יקירא עלאה דעתיקא קדישא סתים וטמיר מכלא, משחא דרבות קדישא לדיקנא דזעיר אנפין • אתתקן

דיקנא

(6) י"א כ"א מתחיל מחלון עד סופו ר' כהן קל"ט ס' :

דיקנא דיליה בתשעה תקונין · ובשעתא דנהיר דיקנא יקריא
 דעתיקא דעתיקין כהאי דיקנא דזעיר אנפין, נגדין תליסר מבויעין
 דמשחא עלאה כהאי דיקנא, ומשתכחין ביה עשרין ותרין תיקונין,
 ומניה נגדין עשרין ותרין אתון דשמא קדישא (מתחיל מסוף קל"ט ע"ב)
 (כ"א) ובעלמא דאתי · משום דאתרבקותא דילהון הוא בשמא קדישא
 בעלמא דין, ובעלמא דאתי יתיר מהכא, דהתם לא מתפרשין מההוא
 צרורא דחיי דצרירין ביה צדיקא דדא הוא דכתיב ואתם הדבקים
 ב"י ב"י ממש, עליכו כתיב אשריך ישראל מי כמוך עם נושע ב"י
 וכתיב מי כמוך באלים יי, השתא אתכווננו דעתא לאוקורי למלכא,
 ולאוקיר יקרא דדיקנא קדישא דמלכא · תנא מתתקן דיקנא עלאה
 דיקנא קדישא בתשעה תקונין, ודא איהו דיקנא דזעיר אנפין, וכד
 נחית מן דיקנא יקרא עלאה דעתיקא קדישא כהאי דיקנא דזעיר
 אנפין, נגדין תלת עשר מבויעין דמשחא עלאה כהאי דיקנא, ומשתכחין
 ביה עשרין ותרין תיקונין, ומניה נגדין עשרין ותרין אתון דשמא
 קדישא) ואי תימא לא אשתבח, ולא אמר שלמה אלא לחיין
 (ולא קרי דיקנא) אלא הכי תאנא בצניעותא דספרא, כל מה דאטמר
 וגניו ולא ארכר ולא אתגלייא, ההוא מלה הוי עלאה ויקרא מכללא,
 (משום) ובגין דא היא סתים וגניו · ודיקנא משום דהוא שבתא
 ושלימותא ויקירותא מכל פרצופא, נגזיה קרא ולא אתגלייא, ותאנא
 האי דיקנא דאיהו שלימותא דפרצופא ושפירותא דזעיר אנפין, נפיק
 מאידנאי ונחית וסליק וחפי בתקרובתא דבוסמא · מאי תקרובתא
 דבוסמא · כמה דאת אמר (ס"ד ה') לחיין כערונת הכושם, (ולא ערונות)
 בתשעה תקונין אתתקן האי דיקנא דזעיר אנפין · בשערי (דדיקנא)
 אכמי מתתקנא בתקנא שפיר · בגבר תקיף שפיר למחזי · דכתיב
 (ס"ז) · בחור כארזים :

ל'א"ל'א

תקנא קדמאה · מתתקן שערא מלעילא, ונפיק ההוא ניצוצא (כ"א) וס"ז
 בוצינא דקרדינותא, ונפיק מכללא דאוריא דכ"א, וכבטש
 בתחות שערא דרישא מתחות קוצין דעל אודנין · ונחית מקמי פתחא
 דאודנין נימי על נימי עד רישא דפומא ·
 תקנא תנינא · נפיק שערא וסליק מרישא דפומא · עד רישא

אחרא דפתחא דפומא · נחית מתחות פומא עד רישא אחרא ·
נימין על נימין בתיקונא ישפירא :

תקונא תליתאה · מאמצעיתא רתחות חוטמא, מתחות תרין נוקבין ·
נפיק חד ארחא · ושערין זעירין תקיפין מליין להווא ארחא ·
ושאר שערין מליין מהאי גיסא ומהאי גיסא סוחרניה דהווא ארחא ·
וארחא לא אתחוי לתתא כלל · אלא הווא ארחא דלעילא דנחית
עד רישא דשפותן, ותמן שקיעא הווא ארחא :

תקונא רביעאה · נפיק שיערא ואתתקן וסליק וחפי בעלעוי דתקרוכתא
דבוסמא :

תקונא חמישאה · פסיק שיערא ואתחזין תרין תפוחין מכאן ומכאן ·
סומקן כהאי ורדא סומקא · ומתלהטן במאתן ושבעין עלמין
דמתלהטין מתמן (ס"ו מנהון) :

תקונא שתיתאה · נפיק שיערא כחד חוטא בסחרניה דדיקנא ותליין
עד רישא דמעוי, ולא נחית עד טבורא :

תקונא שביעאה · דלא תליין שערי על פומא · ופומא אתפני מכל
סטרוי · ויתבין שערי בתקונא סחור סחור ליה :

תקונא תמינאה · דנחתין שערי בתחות דיקנא דמחפין קדלי ·
דלא אתחזיא · בלהו שערי דיקין · נימין על נימין מליין
מכל סטרוי :

תקונא תשיעאה (מתערבין שערי עם אינון) · דמתחברן (כ"ו אתמשכן)
שערי בלהו בשקולא מעלייא (ס"ו מלייא) עד (כ"ו עם) אינון
שערי דתלין · בלהו בשקולא שפיר · כחד גיבר תקיף מארי נצח
קרבין · בתשעה תקונין אלין · נגדין ונפקין תשעה מכוועין דמשח
רבות דלעילא · ומהווא משח רבות · נגדין לבל אינון דלתתא ·
תשעה תקונין אלין אשתכחו בדיקנא דא · ובשלימות תקונא דדיקנא
דא · אתקרי (בר גש לתתא) גיבר תקיף · דכל מאן דחמי דיקנא
קימא בקיומה · תליא ביה גבורה תקיפא · עד כאן תקונא דדיקנא
עלאה דזעיר אנפין :

אמר רבי שמעון לרבי אלעזר בריה קום ברי (קדישא) סלסל
תקונא דדיקנא · דמלכא דדישא בתקונוי אלין ·

(דקל"ט ע"ב) קס רבי אלעזר פתח ואמר מן המצר קראתי יה ענני במרחב יה
 וגומר עד מבטוח בנדיבים תנא הכא תשעה תקונין דבדיקנא
 דא להני תקונין אצטריך דוד מלכא בגין לנצחא לשאר מלכין
 ולשאר עמין תא חזי כיון דאמר הני תשעה תקונין לבתר אמר
 כל גוים סבכוני בשם יי כי אמילם אמר הני תקונין דאמינא למאי
 אצטריכנא משום דכל גוים סבכוני ובתקונא דדיקנא דאיתשעה
 תקונין דאינון ישם יי אשצינון מן עלמא הדא הוא דכתיב בשם יי כי
 אמילם ותאנא בצניעותא דספרא תשעה תקונין אמר דוד הכא
 שיתא אינון בשמא קדישא רשית שמהן הוו ותלת אדם ואיתימא
 תרין אינון תלתא הוו דהא נדיבים בכלל אדם הוו (ה) תנא שיתא
 שמהן דכתיב מן המצר קראתי יה חר ענני במרחב יה תרין יי
 לי לא אירא תלת יי לי בעוזרי ארבע טוב לחסות ביי חמשה טוב
 לחסות ביי שיתא אדם תלת דכתיב יי לי לא אירא מה יעשה רי
 אדם חר טוב לחסות ביי מבטוח באדם תרי טוב לחסות ביי
 מבטוח בנדיבים תלת ותא חזי רזא דמלה דככל אתר דאדכר אדם
 הכא לא אדכר אלא בשמא קדישא דהכי אתחזי משום דלא
 אקרי (הוה) אדם אלא במה דאתחזי ליהומאי אתחזי ליה שמא קדישא
 דכתיב (כראשית ג') וייצר יי אלהים את האדם בשם מלא דהוא יי אלהים
 כמה דאתחזי ליה ובגין כך הכא לא אדכר אדם אלא בשמא
 קדישא ותנא כתיב מן המצר קראתי יה ענני במרחב יה תרי
 זמני יה יה לקבל תרי עלעוי דשערי אתאחדן ברוי ומדחמא
 דשערי ארממשבן ותרלין שארי ואמר יי לי לא אירא יי
 לי בעוזרי בשמא דלא חסר בשמא דהוא קדישא ובשמא
 דא אדכר אדם ומה דאמר מה יעשה לי אדם הכי הוא דתנא כל
 אינון כתרין קדישין דמלכא בר אתתקנן בתקוניו אתקרין אדם
 דיקנא דכליל כלא ומה דאשתלי מתענא אתקרי שמא קדישא ותערא
 ומה דביה אתקרי יהוה ואתקרי אדם בכללא דתערא ומה דביה

ומה

(ח) זס יוכן כמ"ס כח ורכ"ס א' יתא חינון ע אקרון ופי' טרב ולס"ס אט"ק טוה כעל ר'ק ואל"כ נחוספ"ס לו נס' דל' ולו טוה אס
 עכ ולכן טו חיקיכ"ס נרמו ס כ"ט שמתן ורג' סנוספ"ס סס כס"ד סס אדס כי כנרולתו או נק' אדס ורג' נקד"ס כריכ"ס אט"ס ס"ד
 יסוד יתא אכרעט ו"ל ולס"סו כלול מת' ונ' לכן כ"ל רכ"ס וכו סנוריכות כי טוה סמאפ"ס וחוקן לכל סקנוות ס"ח לו"ל וס"ג לנוקבל
 וסס כס"ס אדס רמו סס מלא טו"ס כאלפ"ן טוה מ"ס ימ"ס ס"ל טוה אלס"ס יידיע כי כסחגולו או סמאפ"ס ס"ח כו ככ"ו ולכן ס"ט
 ע' טוה אדס ולספ"ס למ"ר כ"כ סרל"סניס מסי'ק נק"אוי יס ממני ססס כנגד ח"ג אכסס סל"רות סק"סיס כנרוע י' סרס"ל :

(ס"ה ומה דאשתליף מתערא אתקרי שמא קדישא, תערא ומה דבירה
אתקרי יהוה, אתקרי אדם בכלא תערא ומה דביה) ואלין תשעה
תקונין דאמר דוד הכא לאכנעא שנאווי • בגין דמאן דאחיד דיקנא
דמלכא ואוקיר ליה ביקירו עלאה, כל מה דבעי מן מלכא מלכא עביד
בגניה • מאי טעמא דיקנא ולא גופא, אלא גופא אזיל בתר דיקנא ודיקנא
לא אזיל בתר גופא, דדיקנא איהו עיקרא דכל גופא • וכל הדירא
דגופא בתר דיקנא אזיל, וכולא בדיקנא תלייא • (ולא גרסינן מן ודיקנא
עד גופא) ובתרי גווגי אתי האי חושבנא, חד כדקאמרן • תרין • מן
המצר קראתי יה חד, ענני במרחב יה תרי, " לי לא אירא תלת • מה
יעשה לי אדם ארבע • " לי בעוזרי חמיש, ואני אראה בשונאי שיתא,
טוב לחסות ב"י שבעה, מבטוח באדם תמנייא • טוב לחסות ביהוה
מבטוח בגדיבים תשעה (ס"ה טוב לחסות ב"י מבטוח באדם שבעה,
טוב לחסות ב"י שמונה • מבטוח בגדיבים תשעה) מן המצר קראתי
יה, מאי קא מיירי, אלא דוד כל מה דאמר הכא על תקונא דא קאמר,
(דכי יהודה אמר) מן המצר קראתי יה, מאתר דשאר דיקנא לאתפשטא,
דהוא אתר דחיק מקמי פתחא דאודנין • מעילא תחות שערי דרישא •
ובגין כך אמר יה יה תרי זמני • (ובאתר) ובתר דאתפשט דיקנא
ונחית מאודניו ושאר לאתפשטא, אמר " לי לא אירא, דהוא אתר דלא
(דחיל) דחיק, וכל האי אצטריך • (אדם אתקרי ועל אתפשטותא
האי אצטריך) דוד לאכנעא תחותיו מלכין ועמין, בגין יקרא דדיקנא
דא • ותאנא בצניעותא דספרא • כל מאן דחמי בחלמיה דדיקנא
דבר נש עלאה אחיד בידיה • או דאוישט ידיה ליה • ינדע דשלים
הוא עם עלאי • וארמי תחותיה אינן דמצערין ליה • תנא מתרגמן
דיקנא עלאה בתשעה תקונין • והוא דיקנא דזעיר אנפין בתשעה
תקונין מתתקן :

דירגא

(ק"ס ע"ה) תקונא קדמאה מתתקן שערא מעילא, ונפיק מקמי פתחא
דאודנין, מתחות קוצי דתליין על אודנין, ונחתין שערי
גימין על גימין עד רישא דפומא • תאנא כל אלין גימין דבדיקנא, תקיפין
נתיר מכל גימין דקוצין דשערי דרישא • ושערי דרישא אריכין (וכפיין)
והני לאו אריכין, ושערי דרישא מנהון שעיעי ומנהון קשישין • ובשעתא

דאתמשכן שערי חוירי דעתיק יומין, לשערי דזעיר אנפין כתיב (משלי ט')
 חכמות בחוץ תרנה מאי בחוץ, בהאי זעיר אנפין דמתחברין תרימוחי תרי
 מוחי סלקא דעתך, אלא אימא ארבע מוחי. תלת מוחי דהוו בזעיר
 אנפין, ואשתכחו בתלת חללי דגולגלתא דרישא. וחד מוחא שקיט
 על בורייה דכליל כל תלת מוחי, דאתמשך מניה משיכן כלילן שקידן
 בשערי חוירי. להאי זעיר אנפין לתלת מוחי דביה, ומשתכחן ארבע
 מוחי בהאי זעיר אנפין. בגין כך אשתלימו ארבע פרשיות דכתיבין
 בתפלין, דאתכליל בהו שמא קדישא דעתיק יומין עתיקא דעתיקין
 זעיר אנפין. דהאי הוא שלימותא דשמא קדישא דכתיב (דברים כ"ט)
 וראו כל עמי הארץ כי שם י נקרא עליך ויראו ממך. שם י שם י
 ממש, דאינון ארבע דהיטי כתי דתפלין. ובגין כך (קל"ט כ' רס"ב ט') חכמות
 בחוץ תרנה. דהכא משתכחין דהא עתיקא דעתיקין סתימא דסתימין
 לא אשתכח, ולא זמין חכמתא דיליה, משום דאית חכמתא סתימא
 דכלא ולא אתפרש. ובגין דאתחברו ארבע מוחין בהאי זעיר אנפין.
 אתמשכן ארבע מבויעין מניה לארבע עיבר. ומתפרשן מחד מבויעא
 דנפיק מכלהו. ובגין כך אינון ארבע. ותאנא האי חכמתא דאתכלילא
 בארבע, אתמשכא בהני שערי דאינון תליין תלין על תלין. (כ"ט הוא)
 וכלהו קשיין ותקיפין. ואתמשכן ונגדין כל חד לסטרוי. ואלף אלפין
 ורבוא רבבן תליין מנייהו, דליתיהו בחושבנא. דהא הוא דכתיב
 (שיר כ') קוצותיו תלתלים. תלי תלים. וכלהו קשיין ותקיפין לאתפרא
 בהאי חלמיש תקיף. ובהאי טגרא דאיהי תקיפא. עד דעבדין נוקבין
 ומבויעין מתחות שערא, ונגדין מבויעין תקיפין לכל עיבר ועיבר ולכל
 סטר וסטר. ובגין דהני שערי אכמי וחשוכן כתיב (סו"ט י"ט) מגלגלה
 עמוקות מני חשך ויוצא לאור צלמות. ותאנא הני שערי דדיקנא
 תקיפין (בלחודוי) משאר שערי דרישא. משום דהני בלחודייהו
 מתפרשן ומשתכחו, ואינון תקיפין בארחייהו, אמאי תקיפין, אי תימא
 משום דכלהו דינא, לאו הכי. דהא בתקינן אלן אשתכחו דחמי,
 (ודינא) ובשעתא דנחתין תליסר מבויעי נהרי דמשחא, אלן כללהו
 דחמי. אלא תאנא כל הני שערי דדיקנא כללהו תקיפין, מאי טעמא,
 כל אינון דרחמי בעיין למהוי תקיפין לאכפייא לדינא, וכל אינון דאינהו

דינא · הא תקיפין אינון · ובין כך ובין כך בעיין למהוי תקיפין מתרין
 סטרין · כד בעי עלמא רחמין, רחמי תקיפין ונצחין על דינא, וכד בעי
 דינא, דינא תקיף ונצח על רחמי · ובגין כך בעיין למהוי תקיפין
 מתרין סטרין, דכד בעו רחמי · שערי דינון ברחמי קיימין, ומתחזיין
 (ס"ג ומתאחדן) דיקנא באינון שערי, וכלא הוו רחמי · וכד בעיין דינא
 אתחזיין דיקנא באינון שערי · וכלא אתקיים בדיקנא · וכד אתגליין
 דיקנא קדישא חוורא · כל הני וכל הני מתנהרין ומסתחין כמין
 דאסתחי בנהרא עמיקא ממה דהוה ביה · ואתקיימו כלהו ברחמי,
 ולית דינא אשתכח. וכל הני תשעה כד נהרין כחדא, כלהו אסתחין
 ברחמי · ובגין כך אמר משה זמנא אחרא (כמדכר י"ג) " ארך אפיוסורב
 חסד · ואלו אמת לא קאמר, משום דרוא דמלה אינון תשעה מכילן
 דנהרין מעתיק יומין לזעיר אנפין · וכד אמר משה זמנא תניינא ·
 תשעה תקונין אמר · (ס"ד) ואינהו תקוני דיקנא דמשתכחי בזעיר אנפין,
 ונחתין מעתיק יומין ונהרין (דק"מ ע"ב) ביה · ובגין כך אמת תליין
 בעתיקא, והשתא לא אמר משה ואמת · תנא שערי דרישא דזעיר
 אנפין כלהו קשישי תלין על תלין, ולגא שעיעין. דהא חמינא דתלת
 מוחי בתלת חללי משתכחין ביה, ונהרין ממוחא סתימאה · ומשום
 דמוחא דעתיק יומין שקיט ושכיך כחמר טב על דורדייה, שערוי כלהו
 שעיעין ומשיחין במשחא טב · ובגין כך כתיב ^וראשה בעמר נקא, והאי
 דזעיר אנפין קשישין ולא קשישין · דהא כלהו תליין ולא מתקמטי · ובגין
 כך חכמתא נגיד ונפיק · אבל לא חכמתא דחכמתא דאיהי שכיכא
 ושקיטא · דהא תנינן דלית דינע מוחיה דעתיק יומין בר איהו, והאי
 דכתיב (איוכ כ"ח) אלהים הבין דרכה והוא ידע את מקומה (קכ"ט כ') בזעיר
 אנפין אתמר · אמר רבי שמעון בריך ברי לקדשא בריך הוא בעלמא
 דין ובעלמא דאתי :

תקונא תניינא · נפיק שערא וסליק מדישא דפומא עד רישא אחרא
 דפתחא דפומא · ונחית מתחות פומא עד רישא אחרא, נימין
 על נימין בתקונא שפיר · קיום רבי אבא · קם רבי אבא פתחואמר (כד
 תקונא דדיקנא דא מתתקן בדיקנא דמלכא) (ס"ה בתקוני מלכין) כד

תקונא

תקונא דא מתתקן בדיקנא דמלכא, אתחזי כגבר תקיף שפיר למחזי רב ושלטי. הדא הוא דכתיב (ספלים קמ"ו) גדול אדוננו ורב כח. וכד אתבסס בתקונא דדיקנא יקרא קדישא וישגח ביה, אקרי בנהירו דיליה אל רחום וגומר. והאי תקונא תניינא אתתקן בדנהיד בנהירו דעתיק יומין אתקרי רב חסד. וכד מסתבלי דא כדא אתקרי בתקונא אחרא ואמת, דהא נהירו אנפיה. (פ"ט דא נהירו דאנפין) ותאנא נושא עין אתקרי. דא תקונא תניינא בגוונא דעתיקא קדישא. אבל משום ההוא ארחא דנפיק:

בתקונא תליתאה. תחות תרין נוקבין דחוטמא. ושערין תקיפין זעירין מליין לההוא ארחא. לא אתקרון הכא נושא עין ועובר על פשע, ואתקימו באתר אחרא. ותניא תלת מאה ושבעין וחמש חסדים כלילין בחסד דעתיק יומין. וכלהו אקרון חסדי קדמאי רבתיב (ס"ט פ"ט) איה חסדי הרשונים. וכלהו כלילין בחסד דעתיקא קדישא סתימא דכלא. וחסד דזעיר אנפין אקרי חסד עולם. ובספריה דצניעותא (שמות קע"ו ב') קרי ביה לחסד קדמאה דעתיק יומין רב חסד. ובזעיר אנפין חסד סתם. ובגין כך כתיב הבא (שבת ל"ט) ורב חסד. וכתיב (ס"ט) נוצר חסד לאלפים סתם. ואוקימנא האי רב חסד. מטה כלפי חסד לנהרא ליה ולאדלקא בניני. דתנא האי ארחא דנחית תחות תרין נוקבין דחוטמא, ושערין זעירין מליין לההוא ארחא, ליה אקרי ההוא ארחא עובר על פשע, דלית אתר לאעברא ליה בתרי גווני, חד משום שער דאשתכחו בההוא ארחא, דהוא אתר קשיא. לאעברא. וחד משום דנחית אעברא דההוא ארחא עד רישא דפוסא ולא יתיר ועל דא כתיב (שיר ה') שפתותיו שושנים, סומקין כורדא. נזמפות מור עובר, סומקא תקיף, והאי ארחא דהכא בתרי גווני לא. (פ"ט בתרי גווני אנזים ולא) אתבסס, מכאן מאן רבעי לאנזמא. תרי זמני בטש בידיה בהאי ארחא:

תקונא רביעאה. נפיק שערא ואתתקן, וסליק וחפי בעולעוי בתקרוכתא דבוסמא. האי תקונא יאה ושפירא לאתחזיא, הוד והדר הוא. (פ"ט הוד עלאה) ותניא (ב) הוד עלאה נפיק ואתעטר ונגיד לאתאחדא

ריאה

(ס"ה ל"א) דעלעין בעולעו, ואתקרי הוד זקן. ומהאי הוד והדר תלן אלן לבושי דאתלבש בהו, ואינן פורפירא יקרא דמלכא דכתיב (מסל"ס ק"ד) הוד והדר לבשת. תקונין דאתלבש בהו ואתתקן כהאי דיוקנא דאדם יתיר מכל דיוקנין ותאנא (דקמ"א ע"ב) האי הוד כד אתנהר בנהירו דדיוקנא עלאה (כ"ה דא) ואתפשט בשאר תקונין נהירין. האי הוא נושא עון מהאי גיסא. ועובר על פשע מהאי גיסא, וכנין כן לחיו כתיב. ובצניעותא דספרא אקרי הוד והדר ותפארת. דהוא תפארת הוא עובר על פשע. שנאמר ותפארתו עבוד על פשע, אבל האי תפארת לא אוקימנא אלא בתקונא תשיעאה. כמה דאת אמר ותפארת בחורים כחם. ותמן אקרי תפארת, וכד אתתקל (ס"ה אסתכל) במתקלא חד סלקין. אמר רבי שמעון יאות את רביאבא לאתברכא מעתיקא קדישא דכל ברכאן נפקין מניה:

תקונא חמישאה, פסיק שערא ואתחזין תרין תפוחין מכאן ומכאן, סומקן כהאי ורדא סומקא. ומתלהטן במאתן ושבעין עלמין. הני תרי תפוחין כד נהרין (מתרין סטרי) מנהירו דתרי תפוחין קדישין עלאין דעתיקא. אתמשך סומקא ואתי חוירא. כהאי כתיב יאר " פניו אליך ויחנך. דכד נהרין מתברך עלמא. ובשעתא דאתעבדו סומקא כתיב ישא " פניו אליך, כלומר יסתלק ולא ישתבח רוגזא בעלמא. תאנא כלהון נהורין דאתנהרין מעתיקא קדישא אתקרונן חסדי קדמאי. וכנין אינון. נהרין כל אינון חסדי עולם:

תקונא שתיתאה. נפיק שערא כחד חוטא דשערי כסחרניה דדיוקנא, ותליין עד רישא דמעו, ולא נחית עד טבורא. תנא תקונא דא הוא דאקרי פאת הזקן. ואיהו חד מחמש פאין דתליין בחסד, (וברחמי) ולא אבעי לחבלא האי חסד כמה דאתמר. וכנין כך לא תשחית את פאת זקניך כתיב:

תקונא שביעאה. דלא תליין שערי על פומא. ופומא אתפני מכל סטרוי. ויתבין שערין בתקונא סחור סחורליה. קום רבי יהודה קם רבי יהודה פתח ואמר (דמיאל ר') בגורת עירין פתגמא. כמה אלף רבבן מנשבן (ס"ה מתישבן) ומתהיימן כהאי פומא ותלין מניה, וכלהון אקרוין פה. דלא הוא דכתיב (מסל"ס ל"ג) וברוח פיו כל צבאם, ומההוא

רוחא דנפיק מפומא, מתלבשן כל אינון דלבר דתליין מהאי פומא .
 ומהאי פומא (ס"א רוחא) כד אתפשט האי רוחא . מתלבשן ביה כמה
 נביאי מהימני . וכלהו פה " אתקרין . ובארטר דרוחא נפיק ל"ו
 אתערבא מלה אחרא . וכלהו (פיות) מחכאן לאתלבשא בהווי
 רוחא דנפיק . והאי תקינא שליטא על כלהו שיטא . משום דהכ"ו
 מתקיימן כלהו ומתאחרן . ובגיני כך שערוי שקילין סוחרניה דפומא
 ואתפני מכל סטרוי . (והאי תקינא שליטא על כלהו) (משום דהכ"ו
 מתקיימן כלהו ומתאחרן) . אמר רבי שמעון בריך אנת לעתיקא
 קדישא :

תקינא תמינאה דנחתין שערי בתחות דיקנא, ומחפיין קדלא דלא
 אתחוי . דתניא אין למעלה לא ערף ולא עפוי, ובזמנא דאגח
 (ס"א דנצח) קרבי אתחוי משום לאחזאה גבורתא, דהא חנינן אלף
 עלמין אתאחדן מניה דרא הוא דכתיב (ס"ר ד) אלף המגן תלוי עליו
 כל שלטי הגבורים . ואלף המגן רזא הוא בצניעותא דספרא, כל
 שלטי הגבורים דאתו מסטר גבורה חד מאינון גבוראן :

תקינא תשיעאה דאתמשכן (ס"א דמתחברן) שערי בשקולא מעליא עד אינון
 שערי דתליין כלהו בשקולא שפיר, כחד גיבר תקיף מארי
 נצחן קרבייא, משום דכלהו שערי אתמשכן בתר אינון דתליין, וכללא
 דכלהו באינון דתליין . וכלא אתמשך (ססר כאן) ועל דא כתיב (מס"ב)
 תפארת בחורים כחם . (ונראה על הים כבחור טוב דרא הוא דכתיב)
 וכתיב (ס"ד) בחור בארזים, כגיבר עכיד גבוראן, ורא הוא תפארת, חילא
 וגבורתא ורחמי .

תנא אמר רבי שמעון כל הני תקינן וכל הני מלין בעינא לגלארה
 למאריהון דאתקלו במתקלא, ולא לאינון (לא עאלו) דעאלו
 ולא נפקו אלא לאלין דעאלו ונפקו . דכל מאן דעיל ולא נפיק, טב
 ליה דלא אברי . כללא דכל מלין דעתיקא דעתיקין וזעיר אנפין כללא
 חד, כללא הוה . כללא הוי, כללא יהא, לא ישתני . ולא משתני . ולא
 שנא . אתתקן בתקונין אלין . (אשתלים) דיוקנא דכליל כל דיוקנין .
 דיוקנא דכליל כל שמיה . דיוקנא (דקמ"א ע"ב) דאתחוי בגונוי כהאי
 דיוקנא, (כ"א בגייה כל דיוקנין) לאו האי דיוקנא הוי, אלא כעין האי
 דיוקנא

דיוקנא • כד אתחברן עטרין ובתרין, כדן הוא אשלמותא דכלא •
 בגין דדיוקנא דאדם הוי דיוקנא דעלאין ותתאין דאתכללו ביה •
 ובגין דהאי דיוקנא כליל עלאין ותתאין • אתקין עתיקא קדישא תקונוי
 ותקונא דזעיר אנפין בהאי דיוקנא ותקונא • ואי תימא מה בין האי
 להאי • כלא הוא כמתקלא חדא, אבל מכאן (כ"ט מנן) (אתפרשן ארחוי)
 אתפשטן רחמי ומכאן (כ"ט ומנן) אשתכח דינא • ומסטרא דלן
 הוו שניין דא מן דא • ורוין אלן לא אתמסרו בר למחצדי חקלא •
 קדישא • וכתוב (תהלים כ"ט) סוד " ליריאי • כתיב (כראשית כ) וייצר " •
 אלהים את האדם, בתרי יודין • אשלים תקונא גו תקונא, טברקא •
 דנושפנא • ודא הוא וייצר • תרי יודין למה • הוא דעתיקא קדישא
 ודא דזעיר אנפין • וייצר, מאי צר • צר צורה בגו צורה (ודא הוי •
 וייצור) • ומהו צורה בגו צורה • תרין שמהן דאתקרי שם מלא • " •
 אלהים • ודא הוא רוא דתרין יודין דוייצר, דצר צורה גו צורה • תקונא
 דשמא שלים " אלהים • ובמה אתכלילו • כדיוקנא עלאה דא דאקרי
 אדם • דכליל דבר ונוקבא • ועל דא כתיב את האדם, דכליל דבר
 ונוקבא • את לאפקא ולמסני זינא דנפיק מניה (מדבר ונוקבא) • עפר
 מן האדמה • דיוקנא בגו דיוקנא • ויפה באפיו נשמת חיים, טברקא •
 דנושפנא גו בגו, וכל דא למה • בגין לאשתלפא ולעיילא ביה סתים
 דסתימא עלאה עד סופא דכל סתימין • (הדא הוא דכתיב (ס) ויפה
 באפיו נשמת חיים) נשמתא דכל חיי דעיילא ותתא תליין מההי •
 נשמתא ומתקיימי בה • ויהי האדם לנפש חיה, לאתרקא • ולעיילא •
 בתקונין כגוונא דא, ולא שלפא לההיא (כ"ט מההיא) נשמתא מדרגא •
 לדרגא, עד סופא דכל דרגין • בגין דיהו ההיא נשמתא משתכחא
 בכלא ומתפשטא בכלא • ולמהו כלא ביחודא חד, ומאן דפסיק האי
 יתורא מן עלמא, כמאן דפסיק נשמתא דא • ומחוי דאית נשמתא
 אחרא בר מהאי • ובגין כך ישתצי הוא ודוכרניה מן עלמא • לדר
 דין • בהאי דיוקנא דאדם שארי ותקין כללא דבר ונוקבא • כד
 אתתקן האי דיוקנא בתקונוי, שארי מחדוי מבין תרין דזעין, באתר
 דתליין שער דדיוקנא דאתקרון (כ"ט דאתקרי) תפארת • ואתפשט האי
 תפארת ותקין תרין חדן, ואשתלף לאחורוי ועבר גולגלתא דנוקבא,

כלא סתימא מכל סטרוי • בשערא בפרצופא דרישא • ובכללא חרא
 אתעבדו בהאי תפארת : ואקרי אדם דכר ונוקבא **הדא הו"א**
 דכתיב (ישעיה מ"ה) כתפארת אדם לשבת בית :

כד אתברי פרצופא דרישא דנוקבא • תלייא חד קוצא דשערי
 מאחורוי דזעיר אנפין, ותלי עד רישא דנוקבא • ואתערו שער
 ברישהא כלהו סומקי דכלילן בגו גווי • הדא הוא דכתיב (ס"ו)
 ודלת ראשך כארנמן • מהו ארנמן, גווי דכלילן בגו גווי • תאנא אתפשט
 האי תפארת מטבורא דלכא • ונקיב ואתעבר בגיסא אחרא • ותקין
 פרצופא דנוקבא עד טבורא, (פ) ומטבורא שארי ובטבורא שלים, תו
 אתפשט האי תפארת ואתקן מעוי דדכורא, ועייל (ואתתקן) בהאי
 אתר כל רחמין וכל סטרא דרחמי • ותאנא בהני מעי אתאחדן שית
 מאה אלף רבוא מארי דרחמי • ואתקרון בעלי מעין דכתיב (ירמיה ל"ב)
 על כן המו מעי לו רחם ארחמנו נאם יי • תנא האי תפארת כליל
 ברחמי וכליל בדניא, ואתפשט רחמי בדכורא ואתעבר ונקיב (פ"ב)
 ונהיח לסטר אחרא, ותקין מעוי דנוקבא • ואתתקנו מעהא בסטרא
 דדניא • תאנא אתתקן דכורא בסטריה במאתן ותמניא וארבעין
 תקונין דכלילן ביה • מנהון לגו ומנהון לבר, מנהון רחמי ומנהון דינא •
 כלהו (דקמ"ב ע"ב) דדינא אתאחדו בדניא דאחורוי דנוקבא אתפשטת חמן,
 ואתאחדו ואתפשטו בסטראה, ותאנא חמישא ערייתא (כ"ב תקונין) אתגליין
 בה, בסטרא דדינין חמישה • ודינין חמישה (כ"ב בסטרא דדינא ודינאה)
 אתפשטן במאתן וארבעין ותמניא ארחין • והכי תנא קול באשה ערוה •
 שער באשה ערוה • שוק באשה ערוה • יד באשה ערוה • רגל באשה
 ערוה • דאף על גב דתרין אלין לא שנייה חברנא • תרין אלין יתיר
 מערוה אינון :

ותאנא בצניעותא דספרא • אתפשט דכורא ואתתקן בתקוני, ואתתקן
 תקונא (ג) דכסותא דביא • והאי הו"א (ג) אמה דביא, ארכיה
 דההוא אמה מאתן וארבעין ותמניא עלמין, וכלהו תלין בפומא דאמה
 דאתקרי יוד • וכיון דאתגליא יוד פומיה דאמה, אתגלי חסד עלאה,
 והאי

(א) סוף כסדר כ' רבנן חס' חס' כ"ס דכניס כסוד אור מקין סלח מניע עד טיכודל דלכא וססיר עד עכו"ל דגיפח וסייט
 מעיכודל שארי ובי' סדמ"ו : (כ) יסיר חנקתם : (ג) יסוד ו

והאי אמה חסד הוא דאתקרי, ותלי (כ"ג והאי חסד הוא תלי) בהאי פום אמה. ולא אקרי חסד עד דאתגליא יו"ד דפום אמה. ותא חזי דלא ארתקרי אברהם שלים בהאי חסד. עד דאתגליא יו"ד דאמה. וכיון דאתגלי אקרי שלים. הדא הוא דכתיב (בראשית י"ז) התהלך לפני ויהיה תמים, תמים ממש. וכתיב (שמואל ב' כ"ב) ואהיה תמים לו. ואשתמרה מעוני. מאי קא מיירי רי"שא וסיפא. אלא כל דגלי האי יו"ד, ואסתמר דלא עייל ליו"ד ברשותא אחרא. ליהוי שלים לעלמא דאתי, וליהוי צדיר (א) בצדורא רחי. מאי ברשותא אחרא דכתיב (מלאכי ב') ובעל בת אל נכר. ובגין כך כתיב ואהיה תמים לו. דכיון דהוא תמים בגלויא דיו"ד ואשתמרה מעוני. וכיון דאתפשט אמה דא. אתפשט סטר גבורה מאינון גבוראן (בשמאלא) דנוקבא, ואשתקע בנוקבא באתר חד. וארשים בעריתא כסותא דכל גופא דנוקבא. ובההוא אתר אקרי ערוה דכלה. אתר לאצנעא לההוא אמה דאקרי חסד. בגין לאתבסמא גבורה דא דכליל חמש גבוראן בהאי חסד, דכליל בחמש חסדין. חסד ימינא, גבורה שמאלא, אתבסם דא בדא ואקרי אדם כליל מתרין סטרין. ובגין כך בכלהו כתרין אית ימינא ושמאלא דינא ורחמי. תנא עד לא זמין תקונוי דמלכא עתיקא דעתיקין. בנה עלמין ואתקין תקונין לאתקימא, ההוא נוקבא לא אתבסמ', ולא אתקימו. עד דנחית חסד עלאה (אתקימו) ואתבסמו תקוני נוקבא בהאי אמה דאקרי חסד (ב) הדא הוא דכתיב (יפ"ט כ') (בראשית ל"ח) ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום, אתר דכל דינין משתכחין תמן. (אינון תקוני אתתא, אשר היו לא כתיב, אלא אשר מלכו) ולא אתבסמו עד דאתתקן כלא ונפיק האי חסד ואתיישב בפומא דאמה. הדא הוא דכתיב וימת וימת, דלא אתקימו ולא אתבסמו דינא בדינא ואי תימא אי הכי דינא כלהו. והא כתיב וימלוך תחתיו שאול מרחובות הנהר, והא לא אתחזי דינא. דתנין רחובות הנהר איהו בינה. דמינה מתפתחין חמשין תרעין דנהורין ובוצינין לשית סטרי עלמא. תאנא כלהו דינא, בר מחד דאתקיס בתראה. והאי שאול

מרחובות

(א) יו"ד יו"ד דל"ח ב"ח לבור. סמ"ו (אח"י ח"י) כי כורר כ"פ רמ"ח כמ"ג תוכין וכו' וכיון דאתגלין וכו' יו"ד יו"ד ע"ג ומתקיים רמ"ח ככוס ימעשא ויכס ללד' ד' חתיים וא"ס כה"פ. מ"ו (י) : (כ) פ"י סי"ב י"ל סרינין תקיפין ילכו חמק אחר ח"יב דל"ח כין ח"יב ר"ל כין אחר ח"יב דניקבא לכן לא נטר כח"ר ואלם ממלכים. דנוקבא ד"ל אלא אחר ח"יב אכס. וימנע חק א"ל סאזר. ברמ"ו :

מרחובות הנהר (והא לא אתחוי דינא דתנינן רחובות הנהר אידהו
 בינה דמינה מתפתחין חמשין תרעין דנהורין ובוצינין לשית סטרי
 עלמא תאנא כלהו דינא בר מחד דאתקים בתראה ויהאי שאור
 מרחובות חנהר) דא הוא חד סטרא דאתפשט ונפיק מרחובות הנהר,
 וכלהו לא אתקימו • לא תימא דאתבטרו, אלא דלא אתקימו בההוא
 מלכו, (דבסטור נוקבא) עד דאתער ואתפשט האי בתראה מכלהו •
 דכתיב וימלוך תחתיו הדר מאי הדר, חסד עלאה, ושם עירו פעו^ו בהאי
 פעי בר נש דזכי לרוחא דקודשא ושם אשתו מהיטבאל, בבאן אתבסמו
 דא בדא ואתקרי אשתו, מרה דלא כתיב בכלהו. מהיטבאל
 אתבסמותא דדא בדא • בת מטור תקונין דמסטור גבורה • בת מי
 זהב • אתבסמו ואתכלילו דא בדא, מי זהב רחמי ודינא, באן אתרבקא
 אתתא בדכורא • בסטרוי אתפרשן בדרועין בשוקין :

ו
 דא
 גא
 ל

דרועין דדכורא חד ימינא וחד שמאלא, דרועא קדמאה (ס"ב קדישא)
 (דקמ"ב) תלת קשרין אתקשרו ביה ואתכלילו תרין דרועין ואתכלילו
 סלקא דעתך, אלא תלת קשרין בימינא ותלת קשרין בשמאלא, תלת קשרין
 דימינא אתכלילין בתלת קשרין דשמאלא • ובגין כך דרועא לא כתיב אלא
 חד, אבל ימינא לא כתיב ביה זרוע אלא (שמית ט"ה) ימינך • ימין י
 אתקרי בתלת קשרין דאבהתא דאחסינו לחולקיהון • ואי תימא הא
 בתלת חלליה מוחא דגולגלתא משתכחין • תאנא כלדהו תלת
 מתפשטין ומתקשרין בכל גופא, וכל גופא אתקשר בהני תלת ומתקשרין
 בדרועא ימינא ובגין כך תאיב דוד ואמר (תהלים ק"ו) שב לימיני, משום
 דהוא אתחבר עמהון דאבהתא ויתיב תמן לכרסייא שלימתא • ובגין
 כך כתיב (ס"ט קי"ח) אבן מאסו הבונים ונומר משום דיתיב לימינא •
 היינו דכתיב (דניאל י"ט) ותנוח ותעמוד לגורלך לקץ הימין, כלומר כמאן
 דזכי לחכיכותא דמלכא • זבאה חולקיה דמאן דפריש מלכא ימיניה
 וקביל ליה תחות ימיניה, והאי ימינא כד יתיב קשרין ארפשטו •
 ודרועא לא אושיט ידיה (ס"ב) וקשרין לא אתפשטו ודרועא לא אושיט
 יתיב בתלת קשרין דאמרן • וכד מתערין חייבייא ומתפשטן בעלמא •
 מתערין תלת אחרנין דאינון דינא קשייא, ואושיט דרועא • וכד אושיט
 דרועא יד ימינא הוא, אבל אתקרי זרוע • זרועה הנטויה (כ"א) תלת

קשרין אתקשרו ביה, ואתכלילו תלת קשרין דימינא ותלת קשרין
 דשמאלא, בתלת קשרין דאבהתא דאחסינו לחילקיהון. ואי תימא בתלת
 חללי מוחא דגלגלתא משתכחין תאנא כולהו תלת מתפשטין ומתקשרין
 בכל גופא, וכל גופא אתקשר בהני תלתא, ומתקשרין בדרועא ימינא, והאי
 ימינא כד יתיב קשרין לא אתפשטו, ודרועא לא אושיט ויתיב בתלת
 קשרין דאמרן, וכד חיבייא מתערין. מתערין תלת אחרנין דאינון דינא
 קשיא, ואושיט דרועא ואתקרי זרוע "זרועך הנטויה" בזמנא דתלת
 אלין אתכלילין בתלת אחרנין, אקרי כלא ימינא, ועביד דינא ברחמי
 הדא הוא דכתיב ימינך "נאדרי בכח ימינך" תרעץ אויב, כגין
 דמתערין רחמי בהו. ותאנא בהאי ימינא מתאחדן תלת מאה
 ושבעין אלף רבוא דאקרון ימינא. ומאה ותמנין וחמשה אלף רבוא
 מזרוע דאקרי זרוע "מהאי ומהאי תלייא דרועא, והאי והאי אקרי
 תפארת דכתיב (ישעיה ס"ג) מוליך לימין משה, הא ימינא. זרוע הא
 שמאלא. דכתיב (ס"ז) זרוע תפארתו דא ברא. ותאנא בידא שמאלא
 מתאחדין ארבע מאה וחמשים רבוא מארי תריסין, מתאחדין בכל
 אצבעא ואצבעא. ובכל אצבעא ואצבעא עשר אלפין מארי
 תריסין משתכחין. פוק וחשוב כמה אינון דבידא. וההוא ימינא אקרי
 סיעא קדישא, דאתי מדרועא דימינא מתלת קשרין. (ואף על גב
 דאקרי יד הוי סיעא) דכתיב (כ"ט וכתוב) (שמואל ב' ג') והנה ידי עמך.
 ומתאחדן מהאי אלף וארבע מאה וחמש אלפין
 מאריהון דסיעין בכל עלמא. ואקרון יד "עלאה יד" תתאה.
 ואף על גב דבכל אתר יד "שמאלא זכו ימין" אתכלל ידא
 בזרועא והוי סיעא ואקרי ימין, ואי לאו יד "תתאה" תאנא כד
 מתערין דינין קשיין לאחתא בעלמא, הכא כתיב (תהלים כ"ה) סוד "י
 ליראיו. ותאנא בצניעותא דספרא, רכל דינין דמשתכחין מדכורא
 תקיפין ברישא ונייחין בסופא, וכל דינין דמשתכחין מנוקבא נייחין
 ברישא ותקיפין בסופא. ואלמלא דאתעבירו כחדא, לא יכלין עלמא
 למסבל. עד דעתיק דעתיקי סתימא דכלא, פריש דא מן דא, וחבר
 לון לאתבסמא כחדא. וכד פריש לון, אפיל דורמיטא לזעיר אנפין,
 ופריש לנוקבא מאחורוי דסטרוי, ואתקין לה כל תקונהא, ואצבעא

ליומא דיליה למיתהא לדכורא הדא הוא דכתיב (בראשית כ') ויפל יי
 אלהים תרדמה על האדם וישן • מהו וישן, האי הוא דכתיב (תסלים ס"ד)
 עורה למה תישן יי • ויקח אחת מצלעותיו • מאי אחת • דא היא
 נוקבא • כמה דאת אמר אחת היא יונתי תמתי, וסלקא ואתתקנא •
 ובאתרהא שקיע רחמי וחסד הדא הוא דכתיב (בראשית ג') ויסגור בשר
 תחתנה, וכתיב (ישוקלל ל"ה) והסירותי את לב האבן מבשרכם ונתתי
 לכם לב בשר • ובשעתא דבעא למיעל שבתא, הוה כרי רוחין ושרין
 ועלעורין • ועד לא סיים לון אתת מטרוניתא בתקונהא
 ויתיבת קמיה • בשעתא דיתיבת קמיה אגח לון לאינן
 ברייאן, ולא אשתלימו • כיון דמטרוניתא יתבת עם מלכא
 (דקמ"ג ע"ב) ואתחברו אנפין באנפין • מאן ייעול בינייהו, מאן הוא
 דיקרב בהדיהו • בגין כך סתימא דמלה, עונתן של תלמידי חכמים
 דידעין רזא דנא משבת לשבת, וכד אתחברו אתבסמו דא בדא, ומא
 דכלא אתבסם ביה • ובגין כך אתבסמו דינין דא בדא ואתתקנו
 עלאין ותתאין • (סוף כ') ותאנא בצניעותא דספרא (בראשית תיקונים ק"א ג')
 בעא עתיקא קדישא למחוי אי אתבסמו דינין • ואתרבקו תרין אלין
 דא בדא • ונפק מסטרא דנוקבא דינא תקיפא דלא יכיל עלמא
 למסבל דכתיב (בראשית ד') והאדם ידע את חוה אשתו ותהר ותלד את
 קין ותאמר קניתי וגומר, ולא הוה יכיל עלמא למסבל, משום דלא
 אתבסמת, וחויא תקיפא אטיל בה זוהמא דדינא קשיא • ובגין כך לא
 הוה יכיל לאתבסמא • וכד נפיק דא קין מסטר דנוקבא נפק תקיף
 קשיא • תקיף בדינוי • קשיא בדינוי • כיון דנפק אתחלשת ואתבסמת,
 בתר דא אפיקת אחרא בסימא יתיר • וסליק קדמאה דהוה תקיפא
 קשיא, וכל דינין לא אתערבו (ס"א אתערעו) קמיה. (ס"ב וכל דינין אתערבו
 עמיה) תא חזי מה כתיב ויהי בהיותם בשדה • בשדה דאשתמודע
 לעילא • בשדה דאקרי שדה דתפוחים • ונצח האי דינא לאחוי משום
 דהוה קשיא מניה, ואכפיייה ואטמריה תחותיה • עד דאתער בהאי
 קדשא בריך הוא ואעבריה מקמיה • ושקעיה בנוקבא דתהומא רבא •
 וכליל לאחוי בשקועא דימא רבא דמכסם דמיעין עלאין • ומנהון
 נחתין נשמתין לעלמא אינש לפום אורחוי • ואף על גב דטמירין אינן,

הוא האלולות

מתפשטין דא ברא ואתעכדו גופא חד • ומהאי גופא נחתין נשמתהון
 דרשיעיא חייביא תקיפי רוחא • מתרויהון כחדא סלקא דעתך, אלא
 דא לסטרוי ודא לסטרוי • זכאין אינון צדיקיא דמשלפי נשמתהון מהאי
 גופא קדישא דאקרי אדם דכליל כלא, אתר דעטרין ובתרון קדישין
 מתחבראן תמן בצרודא (דאתקלא) דאתכלא • זכאין (אינון צדיקיא)
 אתון חבריא דכל הני מלין קדישין דאתאמרו ברוח קדישא
 עלאה, רוח דכל קדישין עלאין אתכללן ביה, אתגליין לכו מלין דעלאין
 ותתאין צייתין להו, זכאין אתון מאריהון דמארין מחצרי חקלא, דמלין
 אלין תנדרעון ותסתכלון בהו • ותנדרעון למאריכון אנפין באנפין עינא
 בעינא • ובהני מלין תזכון לעלמא דאתי הדא הוא דכתיב (וכריס ד')
 ודעת היום והשבות אל לבבך כי " • " עתיק יומין • הוא האלהים,
 וכלא הוא חד, פריך שמייה לעלם ולעלמי עלמאי :

אמר רבי שמעון חמינא עלאין לתתא ותתאין לעילא, עלאין לתתא
 דיוקנא דאדם, דהוא תקונא עלאה כללא דכלהו • (מסר) תאנא
 כתיב (משנ"י) וצדיק יסוד עולם, דכליל שית (ה) בקרטופא כחדא •
 והאי הוה דכתיב שוקיו עמודי שש ותאנא בצניעותא דספרא,
 באדם אתכלילו כתרין עלאין בכלל וכפרט • וכאדם אתכלילו כתרין
 תתאין בפרט וכלל • כתרין עלאין בכלל כמה דאתמר בדיוקנא דכל
 הני (תקונין) דיוקנין בפרט, באצבעין דידין חמש, כנגד חמש
 כתרין תתאין • באצבעין דרגלין דאינון פרט וכלל • דהא גופא ל
 אתחוי בהדייהו • דאינון לבר מגופא • ובגין כך לא הוו בגופא, דגופא
 אעריו מנייהו • אי הכי מאי (וכריס ד') ועמדו רגליו ביום ההוא • אלא
 רגליו דגופא מאריהון דדינין (ס"ה דמארין) למעבד נוקמין, ואקרין בעלי
 רגלים • ומנהון תקיפין ומתאחדן מאריהון דדינין די לתתא בכתרין
 תתאין • תאנא כל אינון תקוני דלעילא דבגופא קדישא (כדכר
 ונוקבא) כללא דאדם, אתמשיך דא מן דא • ומתאחדן דא ברא •
 ואשקן דא לדא כמה דאתמשיך דמא בקטפין דורידין, לדא ולדא
 להבא ולהבא • מאתר דא לאתר אחרא, ואינון משקין (ס"ה קסטין)
 דגופא • (כ"ה לגופא) אשקין דא לדא מנהרין דא לדא • עד

דאנהירו

(ה) כהני

דאנהירו כלהו עלמין ומתברבאן כגניהון . תאנא כל אינון בתרין
 (דקמ"ג ע"ב) דלא אתכלילו בגופא . כלהו רחיקין ומסאבין . ומסאבין
 כל מאן דיקרב לגביהון למנדע מנהון מלין . תאנא מאי תאיכותא
 דילהון לגבי תלמידי חכמים . אלא משום דחמן כהו גופא קדישא
 ולא תכללא כהו כההוא גופא . וכי תימא אי הכי הא מלאבין קדישין
 וליתהון בכללא דגופא . לא, דחס ושלום אי להוון לבר מכללא
 דגופא קדישא . לא הוון קדישין ולא מתקמי . ובתיב (דניאל י) וגויתו
 כתרשיש . ובתיב (יחזקאל ב) וגבותם מלאות עינים . והאיש גבריאל
 כלהו בכללא דאדם . בר מהני דליתהון בכללא דגופא . דאינון
 מסאבין ומסאבין כל מאן דיקרב בהדיהו . ותאנא כלהו מרויחא
 דשמאלא דלא אתבסס באדם משתכחין . ונפקו מכללא דגופא
 קדישא . ולא אתדבקו ביה . ובגין כך כלהו מסאבין . ואזלין וטאסין
 עלמא ועיילין בגוקבא דתהומא רבא . לאתדבקא בההוא דינא
 קדמא דאתקרי קין, דנפיק בכללא דגופא דלתא, ושאטין וטאסין
 כל עלמא ופרחין . ולא מתדבקן בכללא דגופא . ובגין כך אינון
 לבר מכל משרין דלעילא ותתא, מסאבין אינון כהו כתיב (ויקרא יג)
 מחוץ למחנה מושבו . וכרוחא דאקרי הכל דאתבסס יתיר בכללא
 דגופא קדישא . נפקין אחרנין דמתבסמן יתיר . ומתדבקן בגופא
 ולא מתדבקן . כלהו תליין באוירא . ונפקין מהאי כללא דאלין
 מסאבין . ושמעין מה דשמעין מלעילא . ומניהו ידעי לתתא דקאמרי
 להו . ותאנא בצניעותא דספרא . כיון דאתבסמו לעילא כללא דאדם
 גופא קדישא . דבר וניקבא אתחברו זמנא תליתא, ונפק אתבסמותא
 דכלא . ואתבסמו עלמין עלאין ותתאין . ומכאן אשתכלל עלמא
 דלעילא ותתא, מסטרא דגופא קדישא . ומתחברן עלמין ומתאחדן
 דא ברא ואתעבדו חד גופא, (ובגין דכלהו חד גופא, שכינתא לעילא
 שכינתא לתתא, קודשא בריך הוא לעילא קודשא בריך הוא לתתא)
 ומשלפא רוחא ועיילא כחד גופא . ובכלהו לא אתחזי אלא חד .
 (ישעי' ו) קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו, דכלא
 הוא חד גופא :

תאנא כיון דאתבסמו דא ברא (כתיב תורי זהב נעשה לך עם

נקודות ה'כספ' ארתקשרו דינא ורחמי, (פ"ט) אתבסמא דינא
 ורחמי) • ואתבסמת נוקבא בדכורא • ובגניי כך לא סלקא דא בלא
 דא, בהאי תמר דלא סלקא דא בלא דא, (פ"ט) ועל האי תנינן מאן דאפיק
 גרמיה בהאי עלמא מכללא דאדם, לבתר כד נפיק מהאי עלמא לא עייל
 בכללא דאדם דאקרי גופא קדישא • אלא באינון דלא אקרון אדם •
 ונפיק מכללא דגופא • תניא תורי זהב געשה לך עם נקודות ה'כספ'
 דאתבסמו דינא ברחמי, ולית דינא דלא הוו ביה רחמי • ועל האי כתיב
 נאו לחי"ך בתורים צוארך בחרוזים, בתורים כמה דכתיב תורי זהב געשה
 לך וגומר, בחרוזים כמה דכתיב עם נקודות ה'כספ' • צוארך בכללא
 דנוקבא • דא מטרוניתא, אשתכח בי מקדשא דלעילא וירושלם
 דלתתא (פ"ט) הא מקדשא רכלא (ומקדשא) • וכל דא מדאתבסמת
 בדכורא ואתעביד כללא דאדם • ודא הוא כללא דמהימנותא, מאי
 מהימנותא • דבגויה אשתכח כל מהימנותא • ותאנא מאן דאקרי
 אדם ונשמתא נפקת מגיה ומית • אסיר למיבת ליה בביתא למעבד
 ליה לינה על ארעא, משום יקרא דהאי גופא דלא יתחוי ביה קלנא
 דכתיב (תהלים מ"ט) אדם ביקר בל ילין • אדם דהוא יקר מכל יקריא
 בל ילין, מאי טעמא, משום דאי יעבדון הכי נמשל כבהמות נדמו •
 מה בעירי לא הוו בכללא דאדם, ולא אתחוי בהו רוחא קדישא •
 אוף הבא בכעירי גופא בלא רוחא, והאי גופא דהוא יקרא דכלא לא יתחוי
 ביה קלנא • ותאנא בצניעותא דספרא • כל מאן דעביד לינה להאי
 גופא קדישא בלא רוחא • עביד פגימותא בגופא דעלמין • דהא בגין
 (דקמ"ד ע"ט) דא, לא עביד לינה באתרא קדישא בארעא דצדק ילין בה
 (פ"ט) לבתרא קדישא דמלכא בארעא דכתיב צדק ילין בה, משום
 דהאי גופא יקרא אתקרי דיוקנא דמלכא • והאי עביד ביה לינה
 הוי כחד מן בעירי דדא הוא דכתיב (תהלים מ"ט) נמשל כבהמות
 (ע"כ) נדמו) תאנא (כראשית ו') ויראו בני האלהים את בנות האדם, (פ"ט) בני
 האלהים) אינון דאטמרו ונפלו בנוקבא דתהומא רבא, את בנות האדם •
 האדם הירוע • וכתיב וילדו להם המה הנכורים אשר מעולם וגומר •
 מההוא דאקרי עולם • כדתנינן ימי עולם • אנשי השם, מנהון נפקו

רוחין

(f) כ' ט' כחסימין על כתיב ועל ר"ל דמספרי עליוני למעט ותחת כי למעט יכרי עלא לטות מלחא דמסיסא וילחא כחסימין

רוחין ושדין לעלמא לאתדבקא ברשיעיא הנפילים היו בארץ לאפקא
 אלין אחרנין דלא הוו בארץ הנפילים עיניה ועו"אל הוו בארץ
 בני האלהים לא הוו בארץ ורוי הוא וכלא אתמר כרתיב (סג)
 וינחם " כי עשה את האדם בארץ לאפקא אדם דלעילא דלא הוי
 בארץ וינחם " כזעיר אנפין אתמר ויתעצב אל לבו ויעצב לא
 נאמר אלא ויתעצב איהו אתעצב דביה תלייא מלתא לאפוקי
 מאן דלא אתעצב אל לבו בלבו לא כתיב אלא אל לבו כמאן
 דאתעצב (ומקבל) למאריה דאחוי האי ללבא דכל לבין ויאמר "
 אמחה את האדם אשר בראתי מעל פני האדמה וגומר לאפקא
 אדם דלעילא ואי תימא אדם דלתתא בלחורוי לאו לאפקא כלל
 משום דלא קאים דא כלא דא ואלמלא חכמה סתימא דכלא כלא
 אתתקן כמרישא הדא הוא דכתיב (משלי ט) אני חכמה שכנתי
 ערמה אל תקרי שכנתי אלא שכינתי ואלמלא האי תקונא דאדם
 לא קאים עלמא הדא הוא דכתיב (סג נ) " בחכמה יסר ארץ וכתיב
 (כרישית י) ונח מצא חן בעיני "

ותאנא כלהון מוחי תליין כהאי מוחא והחכמה היא כללא דכלא
 הוא ודא חכמה סתימא דכה אתתקיף ואתתקן תקונא
 דאדם לאתיישבא בלא על תקוניה כל חד באתריה דהא הוא דכתיב
 (קהלת ו) החכמה תעזו לחכם מעשרה שליטים דאינון תקונא שלימא
 דאדם ואדם הוא תקונא דלגו מניה קאים רוחא דהא הוא דכתיב
 (שמואל ב' יו) כי האדם יראה לעינים ויי יראה ללבב דאיהו בלגו לגו
 ובהאי תקונא דאדם אתחוי שלימותא מהימנותא דכלא דקאים על
 כורסייא דכתיב (יסיקאל ב) ודמות כמראה אדם עליו מלמעלה וכתיב
 (דניאל ו) וארו עם ענני שמיא כבר אנש אתי הוהועד עתיק יומיא מטא
 וקרמוי הקריבויה עד כאן סתימאן מלין וברירן טעמין וכארה
 חולקיה דמאן דידע וישגח בהון ולא ישעי בהון דמלין אלין לא
 אתיהיבו אלא למארי מארין ומחצדי חקלא דעאלו ונפקו דכתיב
 (סופר יד) כי ישרים דרכי ויצריקים ילכו בס ופושעים יכשלו בס תנא
 בבה רבי שמעון וארים קליה ואמר אי במלין דילן דאתגליין הכא
 אתגניזו חכרייא באדרא דעלמא דאתי ואסתלקו מהאי עלמא יאות

ושפיר הוה כגין דלא אתגליין לחד מבני עלמא דדר ואמר הדרי בי דהא גלי קמיה דעתיקא דעתיקין סתימא דכל סתימין דהא לא ליקרא דירי עבידנא ולא ליקרא רבית אבא ולא ליקרא דחברייא אליו, אלא כגין דלא ישעין בארחוי, ולא יערון בכסופא לתרעי פלטרין ולא ימחון בידיהון. זכאה חולקי עמהון לעלמא דאתי:

תנא עד לא נפקו חבריא מההוא אדרא (ב) מיתו (ג"כ ע"ב 6) רבי יוסי ברבי יעקב ורבי חזקיה ורבי ייסא וחמו חברייא.

דהו נטלין לון מלאכין קרישין בההוא פרסא. ואמר רבי שמעון מלה ואשתבכו צוח ואמר. שמא חס ושלום גזרה אתגור עלנא לאתענשא. דאתגלי על ידנא מה דלא אתגרי מיומא דקאים משה על טורא דסיני דכתיב (שמות ל"ד) ויהי שם עם ארבעים יום וארבעים לילה וגומר. מה אנא הכא, אי כגין דא אתענשו שמע קלא זכאה אנת רבי שמעון. זכאה חולקך וחולקא דחברייא אליו דקיימין בהדך, דהא אתגרי לבון מה דלא אתגרי לכל חילא דלעילא אבל תנא

(דקמ"ד ע"ב) חזי דהא כתיב (יחזקאל) בכבודו יסדנהובצעירו יציב דלתיה וכל שכן דברעו סגי ותקיף אתדבוקו נפשיתהון בשעתא דאדאתנסבין זכאה חולקהון דהא בשלימותא אסתלקו. (דלא הוה כן לאינון דהו

קמיהו אמאי מיתו) תנא בעוד דאתגלין מלין אתרגישו עלאין ותתאין (דאינון רחיבין) וקלא אתער במאתן וחמשין עלמין דהא מלין עתיקין לתתא אתגלין ועד (כ"ט ועוד) דאלין מתבסמן נשמתיהו באינון מלין נפקת נשמתיהו בנשיקרה וארתקשרו בההוא פרסא ונטלין להו מלאבי עלאי. וסלקין לון לעילא ואמאי אליו משום דעאלו ודלא נפקו זמנא אחרא מן קדמת דנא וכלהו אחריני עאלו ונפקו. אמר רבי שמעון כמה זכאה חולקהון דהני תלתא, וזכאה חולקנא לעלמא דאתי כגין דא נפק קלא תניינות ואמר (דכ"ט ר"י) ואתם הרבקים בני אלהיכם חיים כלכם היום קמו ואולו בכל אתר דהו מסתכלי סליק ריחין אמר רבי שמעון שמע מנה דעלמא מתברך כגין והו נהרין אנפוי

אליו

דכלהו

(א) כס' מגליל' ס' פ' טעמס שמאי אחסס חכ' כפי טעס מחסרסס ממגוליס ח' ח' כס' (ככל כריס סאדרת) וכצעלוי כסותי' סס למקסס הסחיס כשאריו סס ע"כ ופי' סדכר סדכר סריך אלה הן ספרים המגולים שגולים ומסתלקים להחיר למעלה ולכן נ"כ סנ' חכרים נחפלו למקיס ססרסס ססותי' ססשאריו סס י' ס' לקמן וסכח מיחת סלכח ססכריס סויל משיס דעאלוי ולח' כפקו ומנח' סחרי' ס' ר"ל רססוס סלח כסוי עוד לא ידעו לכסמר ונכחו כיומר כהרושס עד סשאריו סס ס' סמ"ו :

דכלהו . ולא הוו יכלין בני עלמא לאסתכלא בהו . תאנא עשרה
 עאלו ושבע נפקו . והוה חרי רבי שמעון . ורבי אבא עציב . יומא
 חד הוה יתיב רבי שמעון ורבי אבא עמיה . אמר רבי שמעון מלה
 וחמו לאלין תלתא דהוו מייתין להון מלאבין עלאין . ומחזין להו
 גניזין ואדרין דלעילא בגין יקרא דילהון . והוו עיילי לון בטיר
 דאפרסמונא רביא נח דעתיה דרבי אבא . תאנא מההוא יומא לא
 אערו חבריא מבי רבי שמעון . וכד הוה רבי שמעון מגלה הוין
 לא משתכחין תמן אלא אינין . והוה קארי להו רבי שמעון שבועה
 אנן עיני יי דכתיב (זכריה ד) שבועה אלה עיניי . ועלן אתמר :

אמר רבי אבא אנן שיתא בוציני דנהרן משביעאה . אנת הוה
 שביעאה דכלא . דהא לית קיומא לשיתא בר משביעאה .

דכלא תלי בשביעאה . רבי יהודה קארי ליה שבת . דכלהו שיתא
 יומי מגיה מתברכין . דכתיב שבת ליי . קדש ליי מה שבת ליי קדש

אוף רבי שמעון שבת ליי קדש . אמר רבי שמעון תוהנא על ההוה
 (ב) חגיר חרצן מאריה דשערי . אמאי לא אשתכח בבי אדרה

דילן בזמנא דאתגלין מלין אלין קדישין . אדהכי אתא אליהו
 ותלת (ג) קטפורי נהירין באנפיה . אמר ליה רבי שמעון מאי

טעמא לא שכיח מר (ד) בקרוטא (ה) בקרטמא גליפא דמאריה
 ביומא דהלולא . אמר ליה חייך רבי . שבע יומין אתבריהו

קמי קודשא בריך הוא כל אינון דייתון וישתכחון עמיה . עד לא
 עיילתון בבי אדרא דילכון . (וכעינא לאשתכחא זמין קשיר בכתפוי) .

ואנא הונא זמין ס ובעינא קמיה לאשתכחא (זמין תמן) וכדין קטיד
 בכתפי (ז) ולא יבילנא . דההוא יומא (ס) שדרני קודשא בריך הוא

למעבד נסין לרב המנונא סבא וחברוי . דאתמסרו (י) בארמונא
 דמלכא . וארחישנא להו בנסא . דרמינא להו כותלא דהיכלא

דמלכא . ואתקטרו בקטרוי דמיתו ארבעים וחמשה (י) פרדשבי .
 ואפיקנא לרב המנונא וחברוי . ורמינא (יא) ואולכנא לון לבקעת

אנן

אוננו

(א) תגור מחכים והוא אל ה' ו' ל' ע"כ כו' וישנם מחכיו וחס' רש' ו'ל' מחכים על שלח כח לא דר' ו' : (ב) כ'ל'וי' : (ג) כ'ל'וי' וסודות
 על ימות סל הד'ין י' י' ו' ימלת קד' ע"כ כו' מ'כ' מ'כ'ל' ס' מ'ל'וי' ו'ין לכו'ס' מ'ל'וי' ו'ס' ו'כל' ל'כ' ע'י'נו' : (ד) ו'ח'ג' ו'כ'מ'ל'א' כ'כל'
 כ'ר'י' מ'ל'כ' ע'ל' כ'ל' י'ש'ר'א'ל' ס'ס' ז'ול'ת' כ'ול'ת' א' ח'כ'ל' ל'ר'ב' ח'מ'נ'א' ו'כ'ח'ד'ר'א' ס'ס' ל'ר'י'ן' כ'כ'ל' כ'ח'י'כ'ו'ח'י' מ'ס'ר'י' ל'מ'ח' : (ס) מ'י'כ'ח' ס'י'ף' ד'ו'ק'א' כ'י'
 ר'כ' ס'מ'כ' כ'א' ס'כ'א' ג'ל'ג'ל' מ'י'ט' ו'ה'ל'י' ו'ל' ח'ל'מ'יד' מ'י'ט' ס' כ'מ' א' כ'ו'ח' ל'ר' ל'כ'ך' ע'ל'י' מ'י'ט'ל' ד'ח'י'י'כ' כ'כ'י'ד' ר'כ'ו' ג'ו'י' ח'ז'י' ו'ל' - מ'א'י' :
 (ז) כ'ס'י'כ' ו'ח'מ'ן' ס'מ'ל'ן' : (ז) א'ר'י'ס' :

אונז ואשתזיבו • וזמיננא קמיהו נהמא ומי"א דלא אכלו תלת יומין •
 וכל ההוא יומא לא בדילנא מניהו, וכד תבנא אשכחנא (6) פרסא
 דנטלו כל אינון סמכין, ותלת מן חברי"א עלה • ושאי"דנא לון ואמרו
 חולקא דקודשא בריך הוא מהלולא דרבי שמעון וחברוי • זכארה
 אנת רבי שמעון וזכארה חולקך וחולקא דאינון חברי"א דיתבין קמך •
 כמה דרגין אתתקנו לכו"ן לעלמא דאתי • כמה בוצינין דנהורין זמינין
 לנהרא לכו • ותא חזי יומא דין בגינך אתעטרו חמשין כתרין לרבי
 פנחס בן יאיר חמוך • ואנא אזילנא עמיה בכל אינון נהרי דטורי
 דאפרסמונא דכי"א, והוא בריר דוכתיה • (ס"ב) ואנא חזינא דהא בריר
 דוכתיה) ואתתקן • אמר ליה (ב) קטירין צדיקיא בקרטופא דעטרין •
 (דקמ"ס ע"ב) בריש ירחי ובזמני ושבת יתיר מכל שאר יומין • אמר ליה
 ואף כל אינון דלבר • דכתיב (ישעי' ס"ו) והיה מדי חדש בחדשו ומדי
 שבת בשבתו וגומר • אי אלין אתיין, כל שכן צדיקיא • מדי חדש
 בחדשו למה • משום דמתעטרי אבהתא דתיכא קדישא ומדי שבת
 בשבתו, דמתעטר שביעאה בכל אינון שיתא יומין • דכתיב ויברך
 אלהים את יום השביעי וגומר • ואנת הוא רבי שמעון שביעאה
 דשיתא • תהא מתעטר ומתקדש יתיר מכלא בתלת ערונין דמשתכחין
 בשביעאה • וזמינין חברי"א צדיקיא אלין לאתעדנא בגינך
 לעלמא דאתי • וכתיב (ס"ג) וקראת לשבת ענג לקדוש • מכבד •
 מאן הוא קדוש • דא (ג) רבי שמעון בן יוחאי דאקרי מכובד בעלמא
 דין ובעלמא דאתי :

עד כאן האדרא רבא קדישא

<p>רעיא מהימנא פקודא עשרין ותרין דא לברכא כהנא ית עמא בכל יומא בזקיפו דאצבען, ולברכא ברכתא בכל יומא, לאשתכחא ברכהין עילא</p>	<p>דבר אל אהרן וא"ל בניו לאמר כה תברכו וגומר רבי יצחק פתח ואמר (ספלים ק"ג) וחסד יי מעולם ועד עולם על ידי"איו וצדקתו לבני בני • כמה גדולה היראה לפני הקדוש</p>
---	--

(6) ספר יביתא : (ב) קאריס סגריס כליד טעויות סס סגמיות ר"ל כליד סגמיות : (ג) חסאי כי חייבה לקריש ית כיעודית
 שמעון כקדוק מדין :

הקדוש ברוך הוא, שבכלל היראה | עילא ותתא, דהא אצבען קיימן
 ענוה, ובכלל הענוה חסידות. | ברזא עלאה. חמש גו חמש. חמש
 נמצא שכל מי שיש בו יראת חטא | דימינא וחמש דשמאלא. חמש
 ישנו בכלן, ומי שאינו ירא שמים | דימינא אינון שבחא יתירא ער
 אין בו לא ענוה ולא חסידות : | אינון דשמאלא, בגין דהא ימינא
 אית ליה שבחא יתירא ער שמאלא,

וער דא בכרכתא דקא בריך כהנא ית עמא, אצטריך לוקפא ימינא
 על שמאלא, ולעינינא בעינא טבא. וכד פריש ידוי כהנא,
 שכינתא שרייא על אינון אצבען, דהא קדשא בריך הוא אסתבם
 עמיה דכהנא באינון ברכאן, ושראל מתברכין מתרין סטרין מעילא
 ותתא. מעילא שכינתא שרייא על אינון אצבען, וכהנא דקא מברך.
 תא חיי מלין דקא עבדי מתערין מלין לעילא, כגוונא דא בפרישו
 דאצבען דכהנא לתתא, אתערת שכינתא למיתי ולשרייא עלן. וכן
 כמה מלין אינון בעלמא דמתערין מלין לעילא, דהא באתערותא
 דלתתא אתער חילא אחרא לעילא. והא אוקימנא בכמה דוכתי.
 והיינו טעמא דלולב והיינו טעמא דשופר. וכמה אינון בהאי גוונא
 עשר אצבען, מתערי שכינתא לשרייא עליהו. מתערי עשר דרגין
 אחרנין לעילא לאנהרא. וכלא בשעתא חדא. ועל דא אסיר ליה
 לבר נש לוקפא אצבעאן בזקיפו למגנא, אלא בצלותא ובברכאן
 ובשמא דקדשא בריך הוא, והא אוקימנא דאינון אתערו דשמא קדישא
 ורזא דמהימנותא : זקיפו דאצבעאן, ממנן בההוא זקיפו דילהון עשרה
 שליטין כמה דאוקמוה וכהנא בעי לברכא בעינא טבא באסתכמותא
 דשכינתא כמה דאתמר. בההיא שעתא דברכתא דא נפקא מפומיה
 דכהנא, אינון שתין אתוון נפקין וטסין ברקיעא, וממנן שתין רברבין
 על כל את ואת וכלהו אודן על כל אלן ברכאן. מאי טעמא שתין אתוון
 בברכין אלן. בגין דשראל שתין רבוא אינון, וברזא דשתין רבוא קיימן
 תדיר בעלמא, וכל חד וחד איהו חד (רבוא), שמא קדישא דנפקא מהאי
 סלקא לעילא עד ההוא כרסייא דלעילא. וכלא שכינתא עלאה
 ושכינתא דלתתא אודן בכהנא באינון ברכאן, וכל אינון שתין ממנן. ועל
 דא כתיב ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם. וכדין קדשא

בְּרִיךְ הוּא מְבָרֵךְ לֹוֹן לְיִשְׂרָאֵל עַד בְּאֵן. (פְּקוּדָא תַּלְתּוּ וְעֶשְׂרִין לְכַבֵּד
אָב וְכוּלִי : פ"ג ה')

זוהר

תַּאנָּא מִי שִׁצֵּא מִן הִירָאָה וּנְתַלְבֵּשׁ בְּעֵנֹה, עֵנֹה עֵרִיף וּנְכַלְל בְּכֵלְהוּ
הִרָא הוּא דְכְּתִיב (מַסְלִי כ"ו) עֵקֶב עֵנֹה יֵרֵאת " כֹּל מִי שִׁישׁ
בוּ יֵרֵאת שָׁמַיִם זֹוכֵה לְעֵנֹה, כֹּל מִי שִׁישׁ בוּ עֵנֹה זֹוכֵה לְחִסְדוֹת, וְכֹל
מִי שִׁישׁ בוּ יֵרֵאת שָׁמַיִם זֹוכֵה לְכֹל, לְעֵנֹה, דְכְּתִיב עֵקֶב עֵנֹה יֵרֵאת
" לְחִסְדוֹת, דְכְּתִיב וְחֹסֵד " מְעוֹלָם וְעַד עוֹלָם עַל יֵרֵאוּ. תַּאנָּא כֹּל
אָדָם שִׁישׁ בוּ חִסְדוֹת נִקְרָא מְלֹאךְ (דְקַמ"ס ע"ב) " צְבָאוֹת הִרָא הוּא
דְכְּתִיב (מַלְאכֵי כ') כִּי שִׁפְתֵי כֹהֵן יִשְׁמְרוּ דַעַת וְתוֹרָה יִבְקֹשׁוּ מִפִּיהוּ כִּי
מְלֹאךְ " צְבָאוֹת הוּא. מִפְּנֵי מַה זֹכֵה כֹהֵן לְהִקְרָא מְלֹאךְ " צְבָאוֹת.
אָמַר רַבִּי יְהוּדָה מַה מְלֹאךְ " צְבָאוֹת כֹהֵן לְמַעְלָה, אָף כֹהֵן מְלֹאךְ " צְבָאוֹת
לְמַטָּה. וּמֵאֵן הוּא מְלֹאךְ " צְבָאוֹת לְמַעְלָה, זֶה מִכֹּאֲלֵי הַשָּׁר
הַגְּדוֹל רֵאתִי מְחֹסֵד שֶׁל מַעְלָה, וְהוּא כֹהֵן גְּדוֹל שֶׁר מַעְלָה. כְּכִיכּוֹל
כֹהֵן גְּדוֹל דִּלְתַתָּא אִקְרִי מְלֹאךְ " צְבָאוֹת, מִשּׁוּם דֵּאתִי מְסַטְרָא דְחֹסֵד,
מְהוּ חֹסֵד, רַחֲמֵי גוּ רַחֲמֵי. וּבְגִין כֵּךְ כֹהֵן לֹא אֲשַׁתְּכַח מְסַטְרָא דְרִינָא.
מֵאִי טַעֲמָא זֹכֵה כֹהֵן לְחֹסֵד, בְּגִין הִירָאָה הִרָא הוּא דְכְּתִיב (תְּהִלִּים ק"ג)
וְחֹסֵד " מְעוֹלָם וְעַד עוֹלָם עַל יֵרֵאוּ. עוֹלָם וְעוֹלָם מְהוּ. אָמַר רַבִּי
יִצְחָק כַּמָּה דֵּאֲתַתְקַן בְּאֲדָרָא קְדִישָׁא, עוֹלָם חֵד עוֹלָם תְּרִי. אָמַר רַבִּי
חֵיִיא אִי הֵכִי מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם מִבְּעֵי לִיה. אָמַר לִיה תְּרִי עֲלֵמָא
נִינְהוּ וְאֲתַהֲדְרוּ לְחֵד. אָמַר רַבִּי אֲלַעְזָר לְרַבִּי יִצְחָק עַד מְתִי תַסְתּוּם
דְּבְרִיךְ, מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם כִּלְלָא דְרִזָּא עֲלָאָה, אָדָם דִּלְעִילָא וְאָדָם
דִּלְתַתָּא, וְהֵיִינוּ עוֹלָם וְעוֹלָם. וְכְּתִיב יְמֵי עוֹלָם, וְכְּתִיב שְׁנוֹת עוֹלָם
וְהָא אֲוִקְמוּהּ בְּאֲדָרָא קְדִישָׁא עֲלָאָה. עַל יֵרֵאוּ, דְכֹל מֵאֵן דֵּאִיהוּ דְחִיל
חֲטָאָה אִקְרִי אָדָם. אִימְתִי. אָמַר רַבִּי אֲלַעְזָר דֵּאִית בִּיה יֵרֵאָה עֵנֹה
חִסְדוֹת כִּלְלָא דְכֹלָא. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה וְהָא תַנִּינֵן אָדָם כִּלְלָא דְדַכְּר
וְנוֹקְבָא אָמַר לִיה וְדֵאִי הֵכִי הוּא, בְּכִלְלָא דְאָדָם, דְמֵאֵן דֵּאֲתַחְבֵּר דְכֹר
וְנוֹקְבָא אִקְרִי אָדָם, וְכִדִּין דְחִיל חֲטָאָן. וְלֹא עוֹד אֲלֵא דְשְׂרִיִיא בִּיה
עֵנֹה. וְלֹא עוֹד אֲלֵא דְשְׂרִיִיא בִּיה חֹסֵד. וּמֵאֵן דִּלָּא אֲשַׁתְּכַח דְכֹר
וְנוֹקְבָא לֹא הוּוּ בִּיה לֹא יֵרֵאָה וְלֹא עֵנֹה וְלֹא חִסְדוֹת. וּבְגִין כֵּךְ אִקְרִי

אדם כללא דכלא וכיון דאקרי אדם שרייא ביה חסד דכתיב (ספ פ"ט)
אמרתי עולם חסד יבנה וגומר . ולא יכיל לאתבנאה אי לא אשתכת
דבר ונוקבא וכתיב וחסד " מעולם ועד עולם על יראיו . יראיו כללא
דאדם . דבר אחר וחסד " מעולם ועד עולם, אליו אינון כהני דאתו
מסטרא דחסד, ואחסינו אחסנא דא דנחית מעולם דלעילא לעולם
דלתתא . על יראיו, כהני דלתתא דכתיב (ויקרא י"ג) וכפר בעדו ובעד
ביתו לאתכללא בכללא דאדם . וצדקתו לבני בנים, משום דזכרה
לבני בנים . אמר רבי יהודה אי הכי מהו וצדקתו, וחסדו מבעי ליה .
אמר רבי אלעזר היינו רוא דתנינן בזאת, (בראשית כ') כי מאיש לקחה
זאת . וכתיב לזאת יקרא אשה, וזאת אתכלילת באיש דהיינו חסד .
וזאת נוקבא חסד דבר . ובגין כך דבר דאתי מסטרא דחורא דא
אקרי חסד . וזאת אתקרי צדק, דאתיא מסטר סומקא . ובגין כך אקרי
אשה, והיינו דכתיב וצדקתו . מאי וצדקתו, צדקתו דחסד ברת זוגו
דאתבסמא דא כדא . ובגין כך תנינן כל כהן שאין לו בת זוג אסור
בעבודה דכתיב וכפר בעדו ובעד ביתו . אמר רבי יצחק משום דלית
שכינתא שריא כמאן דלא אנסיב וכהנא בעין יתיר מכל שאר עמא
לא שרייא כהן שכינתא . וכיון דשרת כהן שכינתא, שרייא כהן חסד
ואקרון חסידים, ובעיין לברכא עמא דהא הוא דכתיב (ספלים קמ"ט) וחסידך
יברכוכה וכתיב (דברים ל"ג) תמיד ואורך לאיש חסידך . ומשום דכהנא
אקרי חסיד, בעי לברכא, ובגין כך כתיב דבר אל אהרן ואל בניו לאמר
כה תברכו . מאי טעמא, משום דאקרון חסידים וכתיב וחסידך יברכוכה .
כה תברכו את בני ישראל אמור להם . כה תברכו כלשון הקדש .
כה תברכו ביראה . כה תברכו בענוה . אמר רבי אבא כה תברכו ,
תאנא האי צדק אתקרי כ"ה, דכל דינין מתערין מכה, (כ"ה מינה) והיינו
דאמר רבי אלעזר (ב) מהו מכה רבה, כלומר מכה מן
כה . וכתיב (שמות ז') והינה לא שמעת עד כה כמה דאנויים
משה . וכתיב בזאת תדע כי אני " וכלא חד . וכתיב (ספ) ולא
(דקמ"ו א) שח לבו נס לזאת, דומינא לחדבא ארעיה, ומהאי כ"ה מתערין דינין,
ומדאתחבר עמה חסד אתבסמת . ובגין כך אתמסר דא לכהן דאתי

כחסד

(פ) ל' דס"ק מסו טכס ומפ"ט דסי"ט כמו וכס וסדר מפ"ט יי"ק כמו טן כס : ס' :

מחסר, בגין דתתברך וחתבסם כ"ה דהא הוא דכתיב כה תברכו,
כלומר אף על גב דהאיכה אשתכחת בדינין, תבסמון לה ותברכון לה
דכתיב כה תברכו את בני ישראל, תברכו כהאי חסד לכה, ורתבסמון לה
לקבל"הו דישאל, בגין דלא ישתכחון כה דינין דהא הוא דכתיב
כה תברכו את בני ישראל אמור להם אמרו לא כתיב, אלא אמור,
לאפקא משרבו הפר"צים דלא מפרסמין מלה, דהא לא אתפקדו
לפרסמא שמא, משמע דכתיב אמור להם אמור סתם דבר אחר
אמור, כיון דכתיב כה תברכו, אמאי לא כתיב תאמרו אלא תני רבי
יהודה אמור להם זכו להם, לא זכו אמור סתם רבי יצחק פתח (דמלא י)
וראיתי אני דניאל לבדי את המראה והאנשים אשר היו עמי לא ראו
את המראה וגומר וראיתי אני דניאל לבדי והא תנינן אינרו
נביאי, ואיהו לאו נביא, ומאן נינהו חגי זכריה ומלאכי אי הכי אתעביד
קדש חול, והא כתיב לא ראו, אמאי דחילו, וכדניאל כתיב וראיתי
אני ולא דחיל, ואיהו לאו נביא הא חול קדש אלא הכי תאנא כתיב
(תסלים כ"ו) אם תחנה עלי מחנה לא ירא לבי אם תקום עלי מלחמה בזאת
אני בוטח בזאת, הא דאמרן ואת עדכא חולקיה לאתחסנא ולמעבד
ליה נוקמין ותנא עביד קדשא בריה הוא לרוד רתיבא קדישא עם
אכהתא כתרין עלאין קדישין דכלא, דאחסינו אכהתא ותאנא מלכו
ירית דוד לבנו בתרוי, ובאתר מלכו דלעילא אתקף, ואחסין הוא
ובנוי מלכו דא, דלא אעדי משולטניהון לדדי דרין ותאנא בשעתא
דהאי כתרא דמלכותא אתער לבנוי דרוד, לית מאן דקאים קמיה
וראיתי אני דניאל לבדי את המראה, משום דמכנוי דרוד הורה
דכתיב (דמלא 6) ויהי בהם מבני יהודה דניאל חנניה וגומר והו"ו
תמא וחדי כהאי, דהיא מסטר אחסנת חולקא עדכא דאכוי, ומשום
דהוה דיליה, הוא סביל ואחריני לא סבלי דאמר רבי שמעון בשעתא
דהאי כ"ה אתער בדינוי, לא יכלין בני עלמא למיקם קמיה ובשעתא
דפרסין כהני יד"הו דאתין מחסד, אתער חסד דלעילא ואתחבר
כהאי כה, ומתבסמא ומתברכא כאנפין נהירין לבני ישראל, ואתעדי
מנהון דינין דהא הוא דכתיב כה תברכו את בני ישראל, ולא לשאר
עמין בגין כך כהן ולא אחרא, כהן בגין דיתער האי כתרא דיליה

חסד על ידוי, דאקרי חסיד דכתיב (דברים ל"ג) לאיש חסידך, ויהוא אתי
מסטרא דחסד וכתיב (תהלים קמ"ט) וחסידיך יברוכה, אל תקרי יברוכה
אלא יברכו כ"ה כה תברכו, בשם המפורש כה תברכו, בלשון
הקדש. תאנא אמר רבי יהודה בשעתא דכהנא דלתתא קם ופרים
ידוי, כל כתרין קדישין דלעילא מתערין ומתתקנין לאתברכא, ונהרין
מעומקא דבירא דאתמשך להו מההוא עומקא דנפק תדיר, וליא
פסיק ברכאן דנבעין מבויעין לבלהו עלמין, ומתברכין ומתשקנין מבלהו
ותאנא בההוא זמנא לחישותא ושתיקותא הוי לכל עלמין. למלך דבעי
לאזרווגא במטרוניתא, ובעי למיעאל לה בלחישו, וכל שמשין
מתערין בההוא זמנא ומלחשין, הא מלבא אתי לאזרווגא במטרוניתא.
מאן מטרוניתא דא כנסת ישראל, מאן כ"י, כנסת ישראל סתם תאנא אמר
רבי יצחק כהן בעי לוקפא ימינא על שמאלא דכתיב וישא אהרן את ידו
אל העם ויברכם, ידו כתיב ולא ידיו, משום דשכחא דימינא על שמאלא.
אמר רבי אלעזר רזא הוא משום דכתיב (בראשית ג') והוא ימשול
בך. תאנא כהן דבעי לפרסא ידוי. בעי דיתוסף קדושה.
(דקמ"ו ע"ב) על קדושה דליה, דבעי לקדשא ידוי על ידא דקדישא.
מאן ידא דקדישא, דא ליואה, דבעי כהנא ליטול קדושה דמיא מידוי,
דכתיב וקדשת את הלויים, הא אינון קדישין. וכתיב בהו בלויים
(במדבר י"ח) וגם את אחיך מטה לוי וגומר. שכט אביך כלל. מכאן
דכל כהן דפרים ידוי, בעי לאתקדשא על ידי דקדישא ליתוסף קדושה
על קדושתיה, ועל דא לא יטול קדישה דמיא מבר גש אחרא דלא
הוי קדישא. וכצניעותא דספרא תאנא, לוי דאתקדש כהנא על ידוי
בעי הוא לאתקדשא בקדמיתא. ואמאי לוי. ויתקדש על ידא דכהנא
אחרא. תאנא כהנא אחרא לא בעי, דהא כהן דלא שלים, לא בעי
האי כהנא שלים, לאתפגם על ידא דפגימא דלא שלים. אבל לוי
דאיהו שלים, ואתחוי לסלקא בדוכנא ולמפלה במשכן זמנא, הא שלים
הוא, והא אקרי קדוש דכתיב וקדשת את הלויים. אמר רבי תנחום
אף אקרי טהור דכתיב (דברים ט"ז) וטהרת אותם. ובגין כך בעי לאתוספא
כהנא קדושה על קדושתיה. תאנא כהנא דפרים ידוי, בעי דלא
יתחברון אצבען דא כדא, כגין דיתברכין כתרין קדישין כל חד וחד

בלחדוי

בלחודו כמה דאתחזי ליה בגין דשמא קדישא בעי לאתפרשא באתון
 רשימין, דלא לאערבא דא בלא ולא יתבון (כ"ט ולא תכוונא) באינון
 מלין. אמר רבי יצחק בעי קדשא כריך הוה דיתברכין עלאי בגין
 דיתברכין תתאי, ויתברכין עלאי דאינון קדישין בקדושה עלאה, על
 ידא דתתאי דאינון קדישין בקדושה עלאה, דאינון קדישין מכל קדישין
 דלתתא דכתיב (תהלים קמ"ט) וחסידך יברכוכה. אמר רבי יהודה כל
 כהן דלא ידע הוא דא, ולמאן מברך ומאן היא ברכתא דמברך, לאו ברכתא
 דיליה ברכתא והיינו דכתיב (מלאכי כ') כי שפתי כהן ישמרו דעת
 ותורה יבקשו מפיהו. מאי דעת, דעת סתם, ותורה יבקשו מפיהו,
 עלאין יבקשו מפיהו. ומאי יבקשו מפיהו, תורה. תורה סתם
 היך אחידא תורה דלעילא דאקרי תורה סתם דתניא תורה שבכתב
 ותורה שבעל פה באינון כתרין עלאין דאתקרון הכי. מאי טעמא כי
 מלאך יצבאות הוא ותנינא דבעי כהנא לכוונא באינון מלין דלעילא
 ליחדא שמא קדישא כמה דאצטריך :

רעיא מהימנא

אמר רבי שמעון תאנא בצניעותא

דספריה. שמא קדישא	פקודא בתר דא, ברפת כהנים,
אתגלייא ואתכסייא, דאתגלייא	יברכך יאר יי. ישא
כתיב פי' יוד הא ואז הא,	י, מקורא דתלת שמהן אלין יוד
דאתכסייא כתיב (ט) באתון אחרן	הא ואז הא (פ"ט) יוד הי ויהי
ומההוא דאתכסייא ההוא טמירא	ה"י קדושה אהיה אהיה אהיה,
(פ"ט) אחרנין וההוא דאתכסייא	דמקורא דיליה יוד הא ואז הא,
הוא טמירא דכלא. אמר רבי יהודה	קשורא דתרוייהו יחוד דתרוייהו
ואפילו ההוא (כ) דאתגלייא אתכסיא	אדני דביה א"י דרמיזין איהדונהי
(ג) באתון אחרן, בגין ההוא טמירא	(פ"ט) יאהדונהי ודא עמודא.
דטמירין כגו, דהא הכא בעי כהנא	דאמצעיתא ושכינתא איהי.
לצרפא שמא קדישא ולמיחת רחמי	יאהדונהי (פ"ט) מקורא מתלת.
(כלהו) דכלהו כלילין בדבור	שמהן אלין יוד הי ויהי וכולי
דעשרין ותרין אתון (פ"ט) דכלהו	דרמיזין יאהדונהי ודא עמודא

דאמצעיתא

מכילין

(פ) פי' ח' סבסבס כסוד מ"ס. (ג) פי' מ"ס. (ד) פי' ח' סב' ס' ארזי ארזס כדקנא לבן כ' קלס' כפין
 דתתאי י"ב ט"כ כסודור ועמק' פי' כל סטק' וע' כלק קפ"ט כ' סל' פ' ארזי פי' יעמד ופס' חז' ו' מ"ט כ' :

אֲנִי הָיִיתִי

מכילן) ס' כרתרי דרחמי . ובר'ני | דאמצעיתא . שכינתא איההדונה"י
אתון דהאי שמא, סתימאן עשרין | (כ"ט אידהונה"י) ורמזין א"רביעאה
ותרין מכילן דרחמי, ותלת עשר | מתרין שמרון מפרשן דרשימין
דעתיקא סתיס וגניזי מכלא ותשעה | בהון : ע"כ

חלל רע"ו א' כוימנל חוש נערה ;

דאחגליין מזעיר אנפין, (ס"ט בועיר
אנפין) ומתחברן כלהו בצרופא דשמא חד, דהוה מכון כהנא כד
פריס ידוי בעשרין ותרין אתון גליפן . ותאנא כד הוה צניעותא בעלמא,
הוה מתגלייא שמא דא לכלא . מדאסגי חציפותא בעלמא סתיס
באתווי . דכד הוה מתגלייא, כהנא מכון ושמא מתפרש, במאי מכון .
מכון בסתימא דטמיר וגניזי, ומתגלייא ומתפרש, מדאסגי חציפותא
בעלמא סתיס כלא באתון רשימין . ותא חזי דכל הני עשרין ותרין
אתון (ס"ט רחמי) (ס"ט דכל הני עשרין ותרין מכילן דרחמי) (דקמ"ו ע"ט) משה
אמרן בתרי זמני . זמנא קדמאה, אמר תלת עשר מכילן דעתיקא
דעתיקין סתימא דכלא, לנחתא אלין לאתר דדינא אשתכח לאכפיא
להו . זמנא תניינא, אמר תשעה מכילן דרחמי דכלין בועיר אנפין,
וגהירין מעתיקא סתימאה דכלא . וכלהו כליל כהנא כד פריס ידוי
לברכא עמא, ומשתכחן דמתברכין כלהו עלמין בסטרא דרחמי,
דאתמשכן מעתיקא טמירא סתימא דכלא . וכל הני עשרין ותרין
אתון מכילן סתימאן . 'ברכך ' וישמרך . אלין תלת קראי . ותלתא
שמהן דתריסר אתון כלילן לקכליהון, ובכלא אתכוון כהנא, וכל
עלאי ותתאי מתבסמן בעשרין ותרין אתון דסתימן בהני תלתא קראי,
לקבל עשרין ותרין (אתון) מכילן דרחמי דכליל כלא . ובגין כך פתיב
אמור ולא אמרו כמה דאיקימנא . אמור דבעי לכווננא בכל הני
סתימין בכל הני דרגין אמור, במלין סתימין דלעילא . אמור חושבן
שתי מאות ושמונה וארבעים אברין דבאדם חסר חד . מאי טעמא .
דבחד תליין כלהו . וכלהו מתברכאן בהאי ברכתא בהני תלת
קראי בדאמרן . להם, לאתכללא בהאי ברכתא עלאין ותתאין תאנא
אמר רבי יוסי יומא חד יתיבנא קמיה דרבי אלעזר בר רבי שמעון
שאינא ליה אמינא, רבי מאי קא חמא רוד דקאמר (תהלים ל"ו) אדם
ובהמה תושיע ' , אדם תינח בהמה למה, אמר לי ' יאות שאלת, כלא

במניינא הוא זכו אדם לא זכו בהמה · אמינא רבי רוא דמלה קא
 בעינא · אמר לי כלא אתמר · ותא חזי קרא קדשא בריך הוה
 לישראל אדם כגוונא דלעילא, וקרא להו בהמה, וכלא כחד קרא
 דכתיב (יסוקל ל"ד) ואתן צאני צאן מדעיתי וגומר · ואתן צאני צאן
 מדעיתי, הא בהמה · אדם אתס הוא אדם · וישראל אקרו אדם ובהמה,
 ובגין כך אדם ובהמה תושיע · ועוד רוא דמלה, זכו אדם כגוונא
 דלעילא · לא זכו בהמה אקרון · וכלהו מתברכן בשעתא דרא · אדם
 דלעילא ובהמה דלתתא · וכל שבן דכלא אית בהו בישראל הדא הוא
 דכתיב אדם ובהמה תושיע · ותא חזי לית ברכתא לתתא אשתכח,
 עד דישתכח לעילא · ומדאשתכח לעילא, אוף לתתא אשתכח, וכלא
 הכי תלייא לטב ולכיש, לטב, דכתיב (סוטה ג) אענה את השמים והם
 יענו את הארץ, לכיש, דכתיב (ישעיהו כ"ד) יפקוד · על צבא המרום
 במרום ועל מלכי האדמה על האדמה · אמר רבי יהודה בגין כך (האי
 תפארת פתח ביה) כתיב אמור להם סתם, לאתברא עלאין ותתאין
 כלהו כחדא, יברכה דכתיב כה תברכו בתחלה, ואחר כך אל בני
 אמור להם סתם, לאתברא כלהו כחדא, יברכה · לעילא וישמרך
 לתתא · יאר · פניו לעילא ויחנך לתתא · ישא · פניו לעילא · וישם
 לך שלום לתתא רבי אבא אמר כלהו כחדא מתברכן בעשרין ותרין
 אתון גליפן דשמא קדישא דאתכלל וסתים הכא בעשרין ותרין אתון
 מתברכן כלהו · ואינון רחמי גו רחמי, דלא אשתכח בהו דינא · ולא
 והכתיב ישא · פניו אליך · אמר רבי אבא ישא, יסלק ויעבר בגין דלא
 ישתכח דינא כלל · תאנא אמר רבי יוסי בשעתא דכהנא פרים ידוי,
 אסיר ליה לעמא לאסתכלא ביה, משום דשכינתא שרייא בידוי · אמר
 רבי יצחק אי הכי כיון דלא חמאן, מה אכפת להו דהא כתיב (שמות ל"ג)
 כי לא יראני האדם וחי, כחיהון לא חמאן אבל כמיתתהון חמאן ·
 אמר ליה משום (ב) דשמא קדישא רמיזא באצבען דידוי, וכעי בר
 נש לדחלא, ואף על גב דלא חמאן שכניתא, לא בעאן לאסתכלא
 בידיהו דכהני, בגין דלא ישתכחון עמא חציפאן לגבי שכניתא · תאנא

בההיא

(א) חלף סי' י"ד סי' כנימטריא סלכע ייבולא מר"ח ס"ח ס'טמים ו'אח ס'ארץ וסוף חלף ס'איים וסוף ס'איים · ס'ס' מע ס'איים י'ס' ס'ן
 ס'איים · ס'רס"ב

בההיא שעתא דכהנא פריס ידוי, צריכינ עמא למיתב בדהלו באימתא,
 ולינדע דההיא שעתא עידן רעיתא אשתכח בכלהו עלמין, ומתברכין
 עלאינ ותתאין ולית דינא בכלהו. והוא שעתא דאתגרי סתימא
 עתיקא דעתיקין בזעיר אנפין, ואשתכח שלמא בכלא. אמר רבי
 שמעון בהני תלת קראי (דקמ"ז ע"ב) דישיהון יוד יוד יוד, יברכך יאר ישא
 כלהו לאחזאה מהימנותא שלימא, ולא תברכא [זעיר אנפין] מעתיקא מאן
 דאצטריך, יוד יוד יוד לאתברכא זעיר אנפין מעתיקא דכלא, ובגין
 כך יברכך י לעילא, וישמרך הכא לתתא וכן כלהו, ותאני תנא קמי
 דרבי שמעון האי מאן דמצער בחלמיה, ליתי בשעתא דכהני פרסי
 ידיהו ולימארבוננו של עולם אני שלך וחלומותי שלך וכולי אמאי, משום
 דההיא שעתא אשתכחו רחמי בעלמין כלהו, ומאן דיבעי צלותיה
 בצעריה אתהפך ליה דינא לרחמי :

ושמו את שמי. מהו ושמו את שמי. אמר רבי יהודה יתקנו כמה
 דכתיב ושמו אותם איש איש על עבודתו ואל משאו. לאתקנא
 בברכתהון כתרין דימינא לימינא, וכתרין דשמאלא לשמאלא כדקא
 חזי. דבעיא דלא ישעון כהון לאתקנא כלא, בגין דיתברכון עלאין
 ותתאין, ואי יעבדון הכי מה כתיב ואני אברכם, למאן, לאינון כרהני
 דכתיב (בראשית כ"ו) ומברכך ברוך ובתיב (סג) ואברכה מברכך, אינון
 מברכין לעמא ואנא אברך להו, ולפיכך כתיב ושמו, ולא כתיב יאמרו
 או יזכרו. תאנא כל כהן דלא רחמין ליה עמא לא יפרוס ידוי.
 ועובדא הוה כחד כהן דקם ופריס ידוי, ועד דלא אשלים אתעביד
 תלא דגרמי. מאי טעמא משום דלא בריך בחכיבותא, וקם אחר
 ופריס ידוי וברוך ואתתקן ההוא יומא. כל כהן דהוא לא רחים
 לעמא, או עמא לא רחמין ליה, לא יפרוס ידוי לברכא לעמא דכתיב
 (משלי כ"ב) טוב עין הוא יבורך, אל תקרי יבורך אלא יברך. תאנא
 אמר רבי יצחק בא וראה מה כתיב בההוא רשע דבלעם, בשעתא
 דאתמסר ליה לברכא לישראל, הוה משגח בעינא בישא, בגין דלא יתקיים
 ברכתא והוה תלימלוי בההוא עינא בישא דכתיב (כמרכב כ"ד) נאם בלעם
 בנו בעורמאי בנו בעור, מההוא דהוה סאני להו יתיר מכל בני עלמא.
 ונאם הגבר שתום העין, דסתים עינא טבא מנייהו בגין דלא יתברבון

ולא יתקיים ברכתא אמר רבי יהודה הכי הוא ודאי דאשתכח פקיעא
 (פ"ג דאשכחן פקיעא) דעינא לברכא דכתיב (דמלא ט') פקח עיניך בגין
 לברכא. וברכתא דרב המנונא סבא הכי אמר קדשא בריך הוה
 יפקח עינוי עלך. ובההוא רשע כתיב שתים העין, בגין דלא יתברכו
 על ידוי. ואמר רבי יצחק בגין כך פהנא דברוך בעינא טבא ברכתיה
 אתקיים, ודלא מברך בעינא טבא כתיב (מסלי כ"ג) אל תלחם את לחם
 דע עין ואל תתאו למטעמותיו, כלומר אל תבעו מניה ברכתא כלל.
 אמר רבי יוסי תא חזי כתיב (דכריס כ"ג) ולא אברה " אלהיך לשמוע
 אל בלעם וגומר. לשמוע אל בלעם, אל בלק מבעי ליה, דהא בלק
 עביר בלא מהו אל בלעם, אלא משום דהוה סתים עינוי בגין דלא
 יתברכו ישראל. תאנא אמר רבי יוסי אמר ליה קדשא בריך הוא
 לבלעם, רשע את סתים עינך בגין דלא יתברכו בניי. אנא (פ"ג) אפקח
 עיני וכל מלין דתימא אהפך להו לברכאן דהא הוא דכתיב ויהפך
 " אלהיך דך את הקללה לברכה כי אהבך וגומר ועל דא כתיב טוב עין
 הוא יבורך כי נתן מלחמו לדר, מהו מלחמו, כמה דאוקימנא דכתיב
 (ויקרא כ"ג) לחם אלהיו מקדשי הקדשים וגומר משמע דקדשי הקדשים
 לחם אלהיו נפק מניה, ובגין כך כי נתן מלחמו לדר. תניא במד
 חביבין ישראל קמי קדשא בריך הוה, דעלאי ליה מתברכי אלה
 בגיניהון דישאל דתנינן אמר רבי יהודה אמר רבי חייא אמר רבי
 יוסי נשבע הקדוש ברוך הוא שלא יכנס בירושלם של מעלה עד
 שיכנסו ישראל בירושלם של מטה שנאמר (סוטה י"ג) בקרבך קדוש
 ולא אבא בעיר. כלומר כל זמנא דשכינתא הכא בגלותא, שמי
 דלעילא לא אשתלים, וכל תקונין ליה אתקנו, כביכול אשתמו
 (דקמ"ס פ"ב) שמא קדישא חסרא. רבי אבא הוה אויל ללוד. פגע ביה
 רבי זירא בר רב אמר ליה הא חמינא אפי שכינתא, ומאן דחמי אפי
 שכינתא בעי למיזל ולרהטא בתרהא דהא הוא דכתיב (סוטה י"ג) ונדעה
 נרדפה לדעת את " וכתוב (ישעיהו כ') והלכו עמים רבים ואמרו לנו
 ונעלה אל הר " וגומר. כי מציון תצא תורה וגומר. ואנא בעינא
 דמהך

(פ"ג) דל דה"ס דכתב יורה כלעם כי טיב כעניו ס' לכיך אס' ידאל י"ל דהא כלעם ספחה עיניו וספחה למס יקח' כי טיב כעניו ר'
 ד"ל ספחה ס' סתן כעניו לכיך ולפקוח אס' עיניו כדקאמר אבא אפקח עיני וכו' וק"ל ס' ס' :

למהך כתרך, ולמילך מאינון מלי מעלייתא דאתון טעמין כל יומא
 (ס) מאדרא קדישא מאי דכתיב (בראשית ט"ו) והאמין בני ויחשבה לו
 צדקה, אי קדשא כריך הוא חשבה לאברהם, או אברהם לקדשא
 כריך הוא ואנא שמענא דקדשא כריך הוא חשבה לאברהם, ולא
 אתישבא כלבאי אמר ליה הכי אוקימנא ולא הכי רזוי תה חזי
 ויחשבה, ויחשוב לו לא כתיב, אלא ויחשבה אברהם ודאי חשבה
 לקדשא כריך הוא דתניא כתיב (ס) ויוצא אותו החוצה אמר ליה
 קדשא כריך הוא צא מאצטגנינות שלך לאו ההוא אורחא למנדע
 ישמי את חמי ואנא חמינא אברם אינו מוליד אברהם מוליד
 מבאן ולהלאה אשתדרו בארחא אחרא ביה יהיה זרעך מאי ביה,
 היא כתרא עשיראה קדישא דמלבא למנדע שמה, והיא כתרא דדינין
 מתערין מנה ותאנא ביה יהיה זרעך ממש בההיא שעתא חדי
 אברהם לאסתכלא ולמנדע שמה ולא תדבקא ביה, משום דאתבשר
 בכ"ה, ואף על גב דדינין מתערין מנה, חשבה אברהם לההוא כתרא
 אף על גב דהיא דינא, באלו היא רחמי דהא הוא דכתיב ויחשבה,
 מאי ויחשבה, לההוא כתרא צדקה, רחמי אמר רבי יצחק כ"ה כתרא
 עשיראה היא, ואתקרי צדק ודינין מתערין מנה, ואברהם אף על גב
 דידע דדינין מתערין מנה מהאי צדק הוא חשבה צדקה, דדינין לא
 מתערין מנה בגין דהוא רחמי תו אמר רבי אבא מאי דכתיב (ס כ"ה)
 וי ברך את אברהם בכל, כמה דאת דאת אמר כי כל בשמים ובארץ,
 וכתיב כה תברכו, דבגינייהו דישראל מתברך האי כ"ה עד ידי
 דכהנא, בגין דיתברכו ישראל לתתא וישתכח כרכתא בכלא, ולזמנא
 דאתי כתיב (מסילת קל"ד) יברכך יי מציון וגומר (ס קל"ה) ברוך יי מציון
 שוכן ירושלים

ויהי ביום כלת משה וגומר תאנא רבי יוסי ביום שנכנסה כלת
 לחפה במאי אוקימנא ביום כלת משה אלא מלמד
 דערל ידוי דמשה נכנסה אמר רבי יהודה וכי עד השתא אתעכבת
 דלא עיילת לדוכתה, והכתיב (שמות מ') ולא יכול משה לבא אל אהל
 מועד וגומר אמר רבי יצחק אין מוקדם ומאוחר בתורה ויהי ביום

כלת

(ס) אפי' כן כן סחמי' ללמי' כלום מקיס יסיס ככית או כין סילנות נק' קרי' כטו ארז'ו סר'ג' :
 ססמט ב

בלת משה, בלת של משה ודאי • דתנינן אמר רבי שמעון מאי דכתיב
 (פסלים ס"ח) עלית למרום שבת שבי וגומר אלא בשעה שאמר לו קדשא
 בריך הוא (סמות ג') של נעלך מעל רגליך, אודעו עהר אמר מיכאל קמי
 קדשא בריך הוא רבונו של עולם תבעי לסתור אדם • והא כתיב
 (בראשית ה') זכר ונקבה בראם ויברך אותם, ולית ברכתא אשתכח אלא
 במאן דאיהו דכר ונוקבא, ואת אמרת לאתפרשא מאתתיה • (ה) אמר
 ליה הא קיים משה פריה ורביה, השתא אנא בעינא דיתנסב בשכינתא,
 ובגיגיה יחות שכינתא לדי"רא עמיה דהא הוא רכתיב עלית למרום
 שבת שבי, ומאי שבי, (ב) שכינתא דאתנסיבת עמך ילקחת מתנות באדם,
 באדם לא כתיב, אלא באדם הידוע למעלה • וביומא דנחתת שכינתא,
 ההוא יומא דאתנסבא במשה נחתא דהא הוא דכתיב בלת משה, בלת
 משה ממש • וביהושע דאנפוי כאנפוי סיהרא כתיב (יהושע ה') של
 נעלך, דלא אתפרש אלא בזמנין ידיען, דהא לא אתנסיבת עמיה
 שכינתא כל כך, ולא אתחזי ליה דכתיב (ס) ויפל יהושע ער פניו
 ארצה • אבל הכא בלת משה ודאי • מתנות באדם, מתנת כתיב • זכאה
 חולקיה דמשה דמאריה בעי ביקריה על כל שאר בני עלמא :

ניאמר יי אל משה נשיא אחד ליום, מהו ליום • אמר רבי יהודה יומין
 דלעילא, דאתחנכו (דקמ"ו ע"ב) לאתברכא באינון תריסר תחומין
 דמתפרשא, וכל חד אתתקן ואתתקן בברכתא על ידי דאלין דלתתא
 תאנא כלהו מתברכין בגין מדבחה דלעילא, ואפילו תתאה ואפירו
 אומות העולם מתברכין • דתניא אמר רבי שמעון אלמלא לא
 אקריבו אלין תריסר נשיאין, לא יביל עלמא למיקם קמי תריסר נשיאי
 ישמעאל דכתיב (בראשית כ"ה) שנים עשר נשיאים לאומותם מדאקריבו
 אלין דישראל, נסיבו שולטנותא דכלהו • בגין כך נשיא אחד ליום,
 וכל מה דאקריבו כגוונא דלעילא אקריבו, בגין דיתברכון כלהון •
 אלים ששים עתודים ששים כמה דכתיב ששים גבורים סביב לה
 דבסטור גבורה • כף אחת עשרה זהב וגומר והא אתמר זכאה
 חילקהון דצדיקיא דקדשא בריך הוא מריק עליהו ברכאן וציירת

צלותהון

(ה) משמע דרי בכ' וכריס בכ"ג ואנן ק"ל ככ"ה ויקח זכר ונקבס יכמיה ס"א כ' : (ב) לפיכך קורא לברייתא שבי דמ"א ככל
 פ' קונטרס א"כ לירופי טיים סבורע"ס ס"ס כנ"י א"י ממש וסכס ס"ח"ל דנס ח"ח ז"ס לעומת ז"ס עשה אלס ס ויאיכא שבי נס כמרככת
 טוומאס ע"ב דר"ל ויזכ ממנו שבי אינס אלף אכסס ס' וכפרש"י פ' חקת : א"ס :

צלותהון ועלייהו כתיב (תקלים ק"ב) פנה אל תפלת הערער ולא בזה
את תפלתם וגומר ברוך " לעולם אמן ואמן " ימרוך " לעולם
אמן ואמן :

פרשת כהעלותך

וידבר " אל משה לאמר דבר אל אהרן ואמרת אליו כהעלותך
את הנרות וגומר רבי יהודה פתח (ס"ט י"ט) והוא כחתן יוצא
מחפתו וגומר זכאה חולקהון דישראל דקדשא בריך הוא אתרעי
בהון, ויהב להון אוריתא דקשוט, אילנא דחיי דביה אחיד בר נש
(ס"ט נ"רית) חייך להאי עלמא וחייך לעלמא דאתי, דכל מאן דאשתדרל
באוריתא ואחיד בה אית ליה חייך, (ס"ט א' אחיד בחייך) וכל מאן דשביק
מלי דאוריתא ואתפרש מאוריתא כאלו מתפרש מחייך, כגין דהייך
חייך וכל מלוי חייך דרא הוא דכתיב (משלי ד') כי חיים הם וגומר וכתיב
(ס"ט ג') רפאות תהי לשרך וגומר : תא חוי אילנא דחיי אחיד מעליה
לתתא, והאי שמשא דנהיר לכלא נהורא דיליה שארי מרישא
ואתפשט בגופא דאילנא בארע מישר, סטרין אחידן ביה חד לצפון ב'
וחד לדרום, וחד ימינא וחד שמאלא : (ואינון) בשעתא דשמשא נהיר
כמה דאתמר, מההוא גופא (ס"ט ג' גופא) דאילנא אתקיף לדרועא
דימינא ואנהיר בתוקפיה, ומתוקפיה נהיר שמשא ואתכליל בנהוריה, והוא
כחתן יוצא מחפתו, מאן איהו חפתו, דא איהו (ס"ט כ') עטרה שעטרה לו אמו
ביום חתנתו יוצא מחפתו, דא איהו רישא דכל נהורא כמה דאת אמר
בקרא דאבתריה מקצה השמים מוצאו, דא שיריתא דכלא דאקרי
מקצה השמים, וכדין נפיק כחתן ממיש בר נפיק לאערעא לכלתיה
דחיתתא דנפשו, ופריש דרועוי ומקבל לה : כהאי גוונא והוא כחתן
יוצא מחפתו : אזלא שמשא ואתפשט לגבי מערב, כיון דמערב
אתקריב, סטר צפון אתער לקבליה בקדמיתא, וקריב למערב וזוויג
ליה באתריה כמה דאתמר דכתיב (ס"ט כ') שמאלו תחת לראשי, ולבתר
סטר דרום דאיהו ימינא דכתיב וימינו תחבקני : כדין ישיש כגבור
לרוץ ארע, לאנהרא סיהרא ואוקמוה : תא חוי כהעלותך את הנרות,
אלין בוצינן עלאין דכלהו נהירין כחדא מן שמשא : (כאן ס"ט) רבי

אָבֵנָה פֶּתַח (תהלים פ"ט) אֲשֶׁרֵי הָעַם יוֹדְעֵי תְרוּעָהּ יי כְּאוֹר פְּנֵיךְ
 יִהְלְכוּן . (פ) הָאֵי קִרְיָה אוֹקְמוּהָ אֲבָל תֵּלָה חוֹי זְכַאִין אֵינּוֹן
 יִשְׂרָאֵל דְּקִדְשָׁהּ בְּרִיךְ הוּא יִהְיֶה לוֹן אֲזוּרֵייתָהּ קִדְשֵׁיהָ
 (דקמ"ט ע"ב) וְאוֹרִיף לוֹן אֲרַחוּי לְאַתְדַּבְּקָא בֵּיהּ וְלִמְיֹטֵר פְּקִידֵי דְאֲזוּרֵייתָהּ
 לְמוֹכֵי בְּהוּ לְעִלְמָא דְאֲתִי וְקָרִיב לְהוּ בְּשַׁעְתָּא דְנַפְקוּ מִמְצָרִים, דְּהָא
 כְּדִין אָפִיק לוֹן מִרְשׁוּתָא אַחְרָא, וְסָלִיק לוֹן לְאַתְאֲחֵרָא בְּשַׁמְיָה, וְכִדִּין
 אֲקִרוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּנֵי חוֹרִין מְכֻלָּא, דְּלֵא יִתְבוּ תַּחְתּוֹת רְשׁוּתָא אַחְרָא וְסָלִיק
 לוֹן לְאַחְרָא בְּשַׁמְיָה, דְּסָלִיק עַל כְּלָא דְשְׁלִיט עַל עֵלְאִין וְתַתְּאִין, וּמְגו
 רַחֲמֵימָתָא דִּילְהוֹן קִרְיָה לוֹן (שמות י) בְּנֵי בְכוּרֵי יִשְׂרָאֵל, בְּגוֹנוֹנָא (דְּקִדְוֹשָׁה)
 עֵלְאָה . (ועל דא) קִטְל (ס"ה וְקִטְל) כֹּל בְּכוֹר דְלַעֲיֵלָא וְתַתָּא, וְשָׂרְיָה
 קִטְרִין וְאִסְרִין דְעֵלְאִין וְתַתְּאִין בְּגִין לְאַפְקָא לוֹן, וְעַבְד לוֹן בְּנֵי חוֹרִין
 מְכֻלָּא, וְעַל דָּא לֵא בְּעָא קִדְשָׁהּ בְּרִיךְ הוּא לֵא מְלֵאךְ וְלֵא שְׂרָף אֵלָא
 אִיהוּ . וְעוֹד דְּהָא אִיהוּ יָדַע לְאַבְחָנָא וְלִמְנַרְע כְּלָא, וְלִמְשָׁרֵי אִסְרִין,
 וְלֵאוּ אֵינּוֹן בְּרְשׁוּתָא דְשְׁלִיחָא אַחְרָא אֵלָא בִּידֵיהּ . תָּא חוֹי בְּהוּוֹא
 לִילֵיא דְבְּעָא קִדְשָׁהּ בְּרִיךְ הוּא לְקִטְלָא כֹּל אֵינּוֹן בְּכוּרֵי כְּמָה דְאַתְמַר,
 בְּשַׁעְתָּא דְרַמְשׁ לִילֵיא אֲתוּ מְזַמְרִין לִזְמֵרָא קְמִיָּה, אָמַר לוֹן לֵאוּ עֵרֵן
 הוּא, דְּהָא שִׁירְתָּא אַחְרָא מְזַמְרִין בְּנֵי בְּאַרְעָא, בְּשַׁעְתָּא דְאַתְפְּלִיג לִילֵיא
 אַתְעַר רוּחַ צְפוֹן, וְקִדְשָׁהּ בְּרִיךְ הוּא כְּדִין עַבְד נֹוֹקֵמִין, וְיִשְׂרָאֵל עַבְדִּין
 שִׁירְתָּא בְּקוֹל רֶם, (פ"ה וְיִשְׂרָאֵל מְזַמְרִין וְאַמְרִין הִלְלָא בְּקוֹל רֶם) וְכִדִּין
 עַבְד לוֹן בְּנֵי חוֹרִין מְכֻלָּא, וּמְלֵאכִין עֵלְאִין וְכֹל מְשָׁרִין כְּלֵהוּ הוּוּ צִיִּיתִין
 לְהוֹן לְקִלְיָהוֹן דְיִשְׂרָאֵל, בְּתַר דְאַתְגְּזֵרוּ רְשִׁימוּ לְבַתִּיהוֹן מֵהוּוֹא דְמָא
 וּמְדָמָא דְפִסְחָא כְּתַלְת רְשִׁימִין, (ס"ג י"ב) עַל הַמְשַׁקּוֹף וְעַל שְׁתֵּי הַמְּזוּזוֹת,
 מָאֵי טַעְמָא, הָא אוֹקְמוּהָ בְּגִין דְאִיהוּ רְשִׁימָא קִדְשָׁהּ, וּמְתַכְלָא בְּר
 אִיהוּ נְפִיק וְחָמֵי הֵהוּא דְמָא דְהוּוּ רְשִׁים עַל הֵהוּא פֶּתַח, חֵיִים עֲלִיִּיהוּ
 דְיִשְׂרָאֵל הָדָא הוּא דְבַתִּיב וּפִסַּח יי עַל הַפֶּתַח וְגוֹמֵר . הִכְנָה אֵית
 לְאַסְתְּכֵלָא אֵי קִדְשָׁהּ בְּרִיךְ הוּא אֲתִי וְקִטְלֵי בְּאַרְעָא דְמְצָרִים וְלֵא

שְׁלִיחַ

(א) לְעֵיל פּ וְיִקְרָה תִי כ' וְאִמְרוּ לְט' כ' וְכ' שִׁירְעִים סְכוּבוֹת אִי יוֹדְעֵי אֲבוּרֵי כַח מְרִין אֲכַל כֹּאן מְפִרְשׁוּ שְׁעִיקֵי קִיל סְקִינְר וּסְדוּרֵי סִיף
 נְחִיקִין מִיחַ סַרְעָה כִי שֵׁס יֵשׁ סִד חֲנַח כְּנֹ' כִסְ'ס' ע"ג וְיֵשׁ יוֹדְעֵי תְרוּעָה פִי מִיִּשְׁכֵּן חֲנַח סְבַרְעָה וְסִיבֵי מֵאֵי דְמַסִּיק לְקַמֵּן אֲפִיק
 קֵלָל דְרֵשִׁי כְּלָלָא כְּחַדָּא וְכַל סַעֲבִין כּוּלֵי נִמְשָׁךְ כְּדִרְוֵשׁ סַרְעָה וְע"כ סַחְתִּיל זְכַאִין יִשְׂרָאֵל וְכֹ' וִירְלֵם מִפְּנֵי שֵׁס מוֹאֲרֵשִׁים וּמוֹשַׁפְעִים מִן
 הַרְעָה וְכַן זְכוּ אֵל אִירְחָא קִדְשָׁהּ מִכּ יִסְרוּחַ סַל אִוֵּחַ שְׁמוֹסֵכֵס כְּדַעַת אֲעִיר וְכֵהֵס סִדֵּר חֶק' וְכֵס רֵמֹו כְּמַלְכָּא זְכַאִין לְמַם אֲגוּרַע שִׁיִּשְׂרָאֵל
 דְּזַבְּבֵי כְּמַגְרִים וְכִדְרֵי כֹל הַגְּלוּבוֹת וְלַעֲוִימָה כֵן קִרְיָה אֲתִי יִשְׂרָאֵל כִּסְ' זְכַאִין וְסִרְאִים שֵׁס' נַחַן לְכוּ תוֹרְתוּן סְקִדְרוּשָׁה וּסְכָן סְסִיזֵר' סִלֵּי' וְיֵשׁ
 דְלֵם סַקְכֵס לִזְכוּת אֲתִי יִשְׂרָאֵל וְכֹ' פִי לִזְכֵּס וְדִרְקֵי מֵאִין .

שליח אחרא, רשימא דא דעל פתחא למה, והא כלא גלי קמיה. ותו
 מהו ולא יתן המשחית, ולא ישחית מבעי ליה. אלא ודאי הכי הוא
 דכתיב (ס) וי' הכה כל בכור. וי' הוא ובית דינו, והוא בי דינא
 הכא אשתכח. ובכלל בעי לאחזאה עובדא בגין לאשתזבא, דהא
 כגוונא דא על נבי מדבחא בגין דלא אשתכח מחבלא, האי בעובדא
 ובזמנא דלא אצטריך האי כגון ראש השנה דאיהו יומא דדינא, ומאריהון
 דילישנא בישא קיימין עלייהו דישראל, בעינן מלין צלורזין ובעותין,
 ובעינן לאחזאה עובדא כמה דאוקימנא והא אתמר, ובמה, בשופר
 (לאחזאה שופר) לאתערא שופרא אחרא, ואנן מפיקים בההוא קלא
 רחמי ודינא כחדא, כלא כדקא יאותי כמה דההוא שופר עלאה אפיק
 קלא דאיהו כללא כחדא, ולא אתערא רחמי קאזלינן, ולתברא מאריהון
 דדינא דלא ישלטון בהאי יומא, וכד רחמי מתערין כלהו בוצינן עלאין
 נהרין מהאי גיסא ומהאי גיסא כדין (משלי י"ו) באור פני מלך חיים תא
 חיו בשעתא דכהנא (רבא) אתכוון לאדלקא בוצינן לתתא, והוה קריב
 קטרת בוסמין בהאי שעתא, כדין בוצינן עלאין נהרין, ואתקטר כלא כחדא,
 וחדו וחדוותא אשתכח בכלהו עלמין הדא הוא דכתיב (ס) כ"ו שמן
 וקטרת ישמח לב, ועל דא בהעלותך את הנרות. רבי אלעזר ורבי
 יוסי ורבי יצחק הוו אזלי באורחא, פגעו באינון טורי קרדו, עד דהוו
 אזלי וקף עיניו רבי אלעזר וחמי אינון טורי רמאי, והוו חשוכן ודחלן
 בדחילו אמר רבי אלעזר לאינון חברי'א אילו אבא הכא לא הוה
 דחילנא, אבל כיון דאנן תלתא, ומילי דאורייתא ביננא דינא הכא לא
 אשתכח. פתח רבי אלעזר ואמר כתיב ותנח התיבה בחדש השביעי
 בשבעה עשר יום לחדש על הרי אררט וגומר. כמה חביבין מלי
 דאורייתא, דבכל מלה ומלה אית רזין עלאין, ואורייתא כלל' עלאה
 אקרי. ותנינן בתליסר מבילן דאורייתא, כל דבר שהיה בכלל ויצא
 מן הכלל ללמד, לא ללמד על עצמו יצא אלא ללמד על הכלל כלו
 יצא, דהא אורייתא דאיהי (דקמ"ט ע"ב) כללא עלאה, אף על גב דנפק
 מנה חר ספור בעלמא, ודאי לא אתי לאחזאה על ההוא ספור, אלא
 לאחזאה מילין עלאין ורזין עלאין, ולא ללמד על עצמו יצא אלא
 ללמד על הכלל כלו יצא, בגין דההוא ספור דאורייתא או ההוא

עובדא, אף על גב דהוא נפקא מכלל דאורייתא, לאו לאחזאה על
 גרמיה נפק בלבד, אלא לאחזאה על ההוא כללא עלאה דאורייתא
 כללא נפק, כגון האי דכתיב (כחלשית ס) ותנח התכה בחדש השביעי
 בשבעה עשר יום לחדש על הרי אררט. ודאי האי קרא מכללא
 דאורייתא נפק, ואתי בספור דעלמא, מאי אכפת לן אי שרי בהאי או
 בהאי, דהא באתר חד לישרי, אלא ללמד על הכלל כלו יצא. וזכאין
 אינון ישראל דאתיהיב להו אורייתא עלאה דאורייתא דקשוט. ומאן
 דאמר דההוא ספורא דאורייתא לאחזאה על ההוא ספור בלבד קאתי,
 תיפח רוחיה. דאי הכי לאו איהי אורייתא עלאה, אורייתא דקשוט,
 אלא ודאי אורייתא קדישא עלאה איהי, אורייתא דקשוט. תא חזי
 מלך בשר ודם לאו יקרא דיליה הוא לאשתעי מלה דהדיוטא, כד
 שכן למכתב ליה, ואי סליק ברעתך דמלכא עלאה קדשא בריך הוא,
 לא הוו ליה מילין קדישין למכתב ולמעבד מנייהו אורייתא, אלא
 דאיהו כניש כל מילין דהדיוטין, כגון מילין דעשו. מילין דהגר.
 מילין דלכין בעקב. מילין דאתון. מילין דבלעם. מילין דבלק.
 מילין דזמרי. וכניש להו וכל שאר ספורין דכתיבין ועבד מנייהו
 אורייתא. אי הכי אמאי אקרי תורת אמת. (ספלים י"ט) תורת יי תמימה.
 עדות יי נאמנה. פקודי יי ישרים. מצות יי כרה. יראת יי טהורה.
 משפטי יי אמת. וכתיב הנחמדים מזהב ומפז רב. ואלין אינון מלי
 דאורייתא. אלא ודאי אורייתא קדישא עלאה איהי, אורייתא דקשוט
 תורת יי תמימה וכל מלה ומלה אתי לאחזאה מילין עלאין, דההוא מלה
 דההוא ספור לאו לאחזאה על גרמיה בלבד קא אתי, אלא לאחזאה
 על ההוא כללא קאתי כמה דאוקימנא. תא חזי ותנח התכה וגומר.
 האי קרא כך כל שכן אחרנין (ס"ג) האי קרא כך איהו והא אתמר)
 בשעתא דדינא תלי על עלמא ודינין שריין, וקדשא בריך הוא יתיב
 על כרסיה דדינא למידן עלמא, בההוא כרסייא כמה רשימין אתרשימו
 ביה, כמה פתקין גניזין בגויה, בגו אחמתא דמלכא כלרהו ספרים
 דפתיחו, תמן אתגניזו, בגין כך לא אתנשי מלה מן מלכא, והאי כרסייא
 לא אתקן ולא שרייא אלא בחדש השביעי, ראהו יומא דדינא יומא דכל
 בני עלמא אתפקרן ביה, בלהו עברין קמי ההוא כרסייא. ועל דא

ותנח התכה בחדש השביעי, בחדש השביעי ודאי דאיהו דינא דעלמא,
 על הרי אדרט, אלין (סמכי ברס"א) מאריהון דדינין, מאריהון דיבכא
 ויללא, וכלהו שליחין (ס"א רכלהו שביחין) בההוא יומא קמי קדשא
 בריך הוא. וכמה מארי תריסין אתערו בההוא יומא, וכלהו קיימי
 תחות ההוא ברס"א כדינא דעלמא. וישראל מצלאן צלותא בההוא
 יומא, ובעאן ומתחננן קמיה ותקעין בשופר, וקדשא בריך הוא חיים
 עלייהו ומהפך דינא לרחמי. וכל עלאי ותתאי פתחי ואמרי (ס"א פ"ט)
 אשרי העם יודעי תרועה, ועל דא בעינא בההוא יומא דההוא דתקע
 דיבע עקרא דמלה ויכוון ביה בתרועה, ויעביד מלה בחכמתא ועל
 דא כתיב אשרי העם יודעי תרועה, ולא כתיב תוקעי תרועה, והיא
 אתמר. אולו כל ההוא יומא, כד רמש לדיא סליקו לחד אחר
 ואשכחו חד מערתא. אמר רבי אלעזר ליעול חד גו מערתא ז'
 אשתבח אתר דאיהו יתיר מתתקן. עאל רבי יוסי וחמא מערתא.
 אחרא כגודה ונהורא דשרגא ביה, שמע חד קלא דהוה אמר בהעלותך
 את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות. הכא נטלא
 בנסת ישראל נהורא, ואמא עלאה (דק"כ ע"א) מתעטרא, וכלהו בוצינין
 מינה נהרין, בה תרין (ב) טופסירין דקיקין פרחין שושבינין (ס"א שבשכין)
 בלהו קטרין לגבי עלאה, ומתמן לתתא. שמע רבי יוסי וחד, אתא
 לגבי רבי אלעזר אמר ליה רבי אלעזר ניעול דקדשא בריך הוא
 אקדים לן האי יומא לאתרחשא לן בנסין. עאלו, בין דעאלו חמו
 תרין בני נשא דהוו לעאן באורייתא. אמר רבי אלעזר (תפלים ל"ד) מה
 יקר חסדך אלהים ובני אדם בצל כנפיה יחסיון. קמו אלין וירגבי
 בלהו וחדו בלהו אמר רבי אלעזר מה יקר חסדך אלהים דאשכחנא
 לכו, חסד עבד לן קדשא בריך הוא באתר דא השתא אדריקו
 בוצינין. פתח רבי יוסי ואמר:

בהעלותך את הנרות את העליותך ממש באדלקותך, דהא בחדא
 אתעביד על ידא דכהנא תרין פולחנין, דאינון קשורין.
 חדא, ומאן אינון שמן וקטרת בדכתיב (משלי כ"ז) שמן וקטרת (כ) ישמח

לב

(ה) אדום דקיס כח רס וסס ש' שבינין של המלך יחברד יחרוסס (יחרי"כ פ"י שנהכיוון דהוה ועמק מ) : (כ) גס סכס כ שמן וקטרת
 מ"ס נקטר כל י"ח ד כ"י א"י כשמן יתיר בר ל קן ישמח לכ ג"י שמו ילפי ססס קטרת חרף ס"י כ"י ים דוח ס"י רלז' מסיק נסר י"ז
 מעון ככ נאמר כלשון יקר ד' חרי"כ :

לב • דכתיב (שמות ל') והקטיר עליו אהרן וגומר • וכתיב ובהעלות
 אהרן את הנרות בין הערבים יקטירנה • מאי שנא הכא
 בהטיבו, ומאי שנא התם ובהעלות אמר רבי יהודה כלא חד
 מלה • רבי יוסי אמר בהטיבו, כמה דאת אמר (ס"ה) כי טובים רודיק
 מיין • טובים רויי חמרא כמה דאת אמר (ירמיה מ"ד) וישבע לחם ונהיה
 טובים • רבי יהודה אמר הטבה ממש כמה דאת אמר (משלי ט"ו) וטוב
 לב משתה תמיד, ובהעלות, דהא בזמנא דאתשקיין ואתרויין משקיו
 דנחלא, כרין עלאין עלויא וברכן (ס"ה) עלאין ותתאין) משתכחי בכלהו
 וחדו בכלא • ועל דא ובהעלות • רבי אחא אמר בשעתא דעמיקא
 דכלא נהיר, (ס"ה) דסתימא דכלא נהיר בנחלא, נגיד (ס"ה) נהיר) בארז
 מישר לאשקאה כלא, כרין כתיב בהעלות, (ס"ה) בהטיבו) בגין דהא
 מעומקא דכלא נפקי, בהעלות, דאתי מסטרא עלאה (בראשית דכ"ב ב')
 דעמיקא (ס"ה) דסתימא) דכלא דאקרי מחשבה, וכלא חד מלה, וכרין
 פנסת ישראל אתברכא, וברכאן משתכחי בכלהו עלמין • רבי יצחק
 פתח כתיב בנה בניתי בית זבול לך מכוון לשבתך עולמים, בית זבול
 ודאי, בר אתפקדו בידהא כל גנוי מלכא ושלטא בהו, כרין אקרי
 בית זבול ורקיע חד אית דאקרי זבול, דהא דא אשכח לקבלה ברכאן
 ולסדרא כלא, ודאי אקרי בית זבול • תא חזי כתיב (דברים ל"ג) ולזבולן
 אמר שמת זבולן כצאתך ויששכר באהלך, מלמד דאשתתפו כחדא,
 דא נפיק ואנח קרבא, ודא יתיב ולעי באוריתא, ודא יהיב חולקא
 לדא • בחולקיה דזבולן ימא, וכנסת ישראל אקרי יסכנרת, והכי אתחזי בגין
 דהא תכלת נפיק מתמן, ואיקמוה דהא לתתא כגוונא דלעילא, יס
 כנרת לעילא יסכנרת לתתא • תכלת לעילא תכלת לתתא, וכלא באתר
 חד • ועל דא ירית זבולן למיפק לאנחא קרבא ומנלן דהכי הוא דכתיב
 (ס"ה) עמיס הר יקראו שם יבחו זבחי צדק, זבחי צדק ודאי, מאי טעמא,
 כי שפע ימים ינקו • ויששכר חולקיה באוריתא, ויהיב לזבולן חולקא
 דאוריתא ודאי, ועל דא אשתתפו כחדא לאתברכא זבולן מיששכר,
 דברכתא דאוריתא היא ברכתא דכלא • רבי אבא אמר אתמנרת
 דאוריתא ודאי הכי הוא ודרגא דא שתיתאה יהיב אנר (ס"ה) חד
 שתיתאה יהיב אנר) אורית' ואחסין לה לכנסת ישראל, אחסין חוורא

והנחלא

בית זבול

לתכלתא ועל דא תנינן משכיבין בין תכלת ללבן, דישתמורען גיוני
 דהא כדן אקרי בק"ד. חוורא אתי לעלמא ותכלתא אתעבר. ועל
 דא כל קרבין דמלכא וכל זייני מלכא, בידהא אתמנן והא אוקימנא
 (חסר תחלת המ' וע' פ' וילך רפ"ו א') (כמרכב כ"ב) באר חפרוה שרים כרוה נדיבי
 העם, באר דא כנסת ישראל, חפרוה שרים, דא אבא ואמא דאולידו
 לה. כרוה נדיבי העם, אלן אבהן (תהלים מ"ו) דכתיב נדיבי עמים נאספו
 עם אלהי אברהם וגומר בגין (דק"ג ע"ב) לאתברכא מנהון על ידי
 דדרגא חד, ומנו, צדיק דקאים עלה, ועל דא אמרינן כד האי כ"ד
 נטלא, בסייעא דאבהן נטלא. ואקרי באר ואקרי ים. אקרי כ"ד,
 בשעתא דיצחק נפיק מווינא מסטרא דאימא, ואתי לאמשכא אבתרא
 דדא ומלי לה, כדן אקרי באר דיצחק. באר דמרים, והא אוקמוה,
 ים, כד אתנהרא מנהרא עלאה דאבא, כדן אקרי ים, דנחלן אלן
 לגווה כמה דאת אמר (קהלת א') כל הנחלים הולכים אל הים והים איננו
 מלא. ומימא דגלתה כנסת ישראל בגלותא כתיב (איוב י"ד) אלו מים
 מני ים, דא כנסת ישראל. ונהר יחרכ ויבש, דא צדיק. ועל דא כתיב
 (ישעיה כ"ז) הצדיק אבר וגומר, דהוא הוה נהר עלאה ויקרא דעיל
 בגווה. והוא כניש כל אינון נהרין ונחלן דנגרין מנגידו דהוא נהר
 קדישא, דלא פסקין מימיו לעלמין, דנגיד ונפיק מעדן עלאה והוא
 עייל בגווה (ב) ומלי אגמהא, ומתמן ירתין עלמין כלהו (אתונו וירתינן)
 ברכן ככלא. תא חזי בשעתא דאתברכא כנסת ישראל עלמין כלהו
 אתברכן, וישראל לתתא ינקין ומתברכן בגינה, והא אוקימנא דהיא
 אננא עליהו דישאל כמה דאתמר כתיב (שמות י"ד) ויסע מלאך
 האלהים ההולך וגומר. מלאך האלהים, דא כנסת ישראל והיא
 אוקימנא דהיא שעתא בסייעא דאבהן נטלא. וכד אינון משתכחין
 לגבה כלא משתכחי, ובגין כך אתמסר באלן קראי שמא קדישא
 דכיל בהון אבהתא, כמה דאוקימנא חד קרא כסדרא וחד למפרע.
 וחד כסדרא, ויסע מלאך האלהים ההולך וגומר. דא כסדרא, בגין
 דאברהם אשתכח הבא וכל אינון דאתו מסטריה, ועל דא אידו
 כסדרא כגוונא דא :

אמר המניח כאלו מלאקי כקוב פסוק ויסע כסדר כל אות ואלו ככית אחד כמרוכב עם זה הלשון וקממלם כולם כקוף חלק שני:

הבא אתעטר אברהם בעטריו ואעטר לה לכנסת ישראל, ואלין אתון כלהו בארח מישר למיהך ביממא דכתיב (תפלים מ"ט) יומם יצוה יי חסדו ובלילה שירה עמי. ועל דא כתיב ויסע, אימתי נטלין במטלנייהו הוי אימא ביממא כד נהיר שמשא. ודא חד קרא דאיהו בשבעין ותרין אתון. תניינא דיצחק הכי נמי, דאשתבח בשבעין ותרין אתון, לאשתבחא בדינא לגבי מצראי ולגבי ישראל ברחמי, ועל דא כתיב ויבא בין מחנה מצרים ובין מחנה ישראל, לקביל אלין ולקביל אלין. ויהי הענן והחושך, דהכי הוא יומא דיצחק דעיבא הוי, עננא וחשוכא מניה הוא, ובגין כך סדורא דאתון למפרע (בארח עקימא) ולא בארח מישר בגוונא דא:

באן מלאקי כתיב פסוק ויבא למפרע כל אות ואלו ככית אחד כמרוכב עם זה הלשון:

ועל דא אתון כלהו למפרע דכתיב ויהי הענן והחושך, דכיון דעאל יצחק בדינוי לא קרב זה אל זה, כתיב זה אל זה, אינון דאתו מסטרא דאברהם לא קריבו דא ברא, דהא לא יכלין, בגין דהאי באר אתרבקא ביצחק כמה דאת אמר ויאר את הלילה, דכד אתמל"י. לאתחברא (ס"ט לאתקפא) ביצחק לא קרב זה אל זה, ולא יכיל לקרבא עד דאתא יעקב ואתחבר באברהם ונטל ליצחק ושאריו ליה באמצעיתא, כדן אתקשר מהימנותא דא ברא ודא ברא ואשתזיבו ישראל. ותנין באתר דאבהתא אשתכחי, (ס"ט) שאר צדיקיא משתכחי גבייהו, ועל דא שמא דא סליק לסטרין אחרנין מתפרשן, אף על גב דכלהו נפקין לארחה חד. כד נהרא האי באר מסטרא דיצחק וארתקשר ביה, אהתעביד ימא רבא תקיפא, וגדגדין תקיפין סליקין ונחתין בזעף, ורונזא בתקיפו, נטיל לעילא (דקנ"א ע"ה) סליק ונחית לתתא, אברהם אתי לקבלא (ס"ט) לקבליה, ומגו רונזא וזעפא וחימתא ותקיפו זה אל זה, לא הוו מתקרבין עד דאתא יעקב ושכ"ד רנזא ומאיך, ותבר גלגלי ימא דהא הוא דכתיב (שמות י"ד) ויש משה את ידו על הים ויולך יי את הים ברוח קרים עזה וגומר.

סאן

(ז) דג"ד ס"ט נ"ט א"ס נ"ט ס"ט כ"ט ו"ו ו"ו ס"ט וכו' ו"ו ס"ט א"ס דא סליק לסטרין אחרנין וכו' ס"ט ד"ד קי"ח
מסאן אסרין יוסף וגם רוד סכו כללית מסאן נקיבות וסרי ס"ט א' כונתו כרות: ס"ט א' :

מאי ברוח קדים עוה, דא רוח יעקב עוה תקיף לקבליה לתברא
 רגזא דהאימא, וישם את הים (ב) לחרבה ויבקעו המים, (כ"א סוף) אריק
 ימא מימי רגזין, ואתפליגו מיא לסטרא דאברהם ולסטרא דיעקב
 הדא הוא דכתיב ויבקעו המים לסטרא דא ולסטרא דא, ועל דא
 אתון כלהו בארע מישר כדקא יאות :

כאן סיס כתיב פסוק ויט כסדר כל אות ואות ככית אחר כמרוכב עם זה שלשון :

אלין אתון בארע מישר בסטרא דיעקב וכל אינון דאתו מסטריה,
 וכד אתא יעקב אתחבר באברהם ונטל ליצחק ושאר ליה
 באמצעיתא, כדן אתקשר מהימנותא דא כדא ודא כדא, ועל דא
 עובדא בתקונא בשמא קדישא, בזווגא דאברהם אשתמודע דאיהו
 קשורא חד, קשורא מהימנא למהוי התיבא שלימתא, ובזוגא דאבהן
 כחדא אתעביד כלא וידעין חברייתא למיהך בארע מישר לאתקנא
 עובדין כדקא יאות, ובשמא דא קשורא דאבהן, אשתכחו אורחין לדינא
 ולרחמי, לסייע, לחסד, לדחילו לאורייתא, לחיי, למותא, לטב, לבייש .
 זכאין אינון צדיקיא דידעין ארחוי דאורייתא וידעין למיהך באורחוי
 דמלכא קדישא, זכאין אינון בעלמא דין ובעלמא דאתי :

וכאן מלאתי הע"כ שנות סיוולאים מנ' פסוקים אלו כמרוכב כל סס ושס מנ' אותיות ככית אחר ישר
 ספוד ישר וסימניך יפי חור ונלא דרפסתי אותו מפני יקר תפארת קדושתו :

הא אבהן במטלנין בעובדין בקשורין דמתקשרי דא כדא . וכד
 מתחברן כחדא לית מאן דיקים קמייהו. ותנינן באתר דאבהתא
 אשתכחו שאר צדיקיא משתכחי גבייהו, ועל דא שמא דא סליק לסטרין
 אחרנין מתפרשן, אף על גב דכלהו נפקין לארתא חד (כאן סיין מה שנסוף
 סס' סימן ס') שבעה קשורין אינון דמתקשרי בהו תלת אבהן וארבעא
 אחרנין, רישא ואמצעיתא בקשורא חדא, ואלין אינון דחפרו בידא
 דמיא. תנינא זה אל זה ואינון קשורא חדא (כ) בתלת יודין. תליתא
 שלימו דכל מהימנותא, רביעא תרין קיימין דגנפא קיימא עלידיו .
 חמישאה טב וכיש, נהרא דנפיק אילנא דחיי ומותא (כראשית רכ"א א')
 עמיקתא דכלא . שתיתא דנא ברחמי, שביעאה בקדמיתא אתמר

בהרוא

(A) כ"ל סיבה לחרבם ויבקעו עם כ' סיבות ויסולל כנ"ו אחרים ויעקב : (ב) כ"ל דמסאף עשר נישח ססס כיוצא כל סס ססיס
 כמסמ חלק דסיינו וז"ל סכ"ט רב"ו ודנ"ו : 16

בההוא רישא דאמרן, בגין דאיהו אמצעייתא דכלא, ובגין דאיהו
אמצעייתא דכלא אקרי (שמות כ"ב ט') אני, קיימא דכל ענפין דמתאחדן
מסחרניה. (ט) שבעה דרגין אלין מדרגא חדא לדרגא חדא (ס"א אחרא)
אשתמודעא רתיבא חדא, בכל אינון דמתאחדאן ביה, וכן מדרגא
לדרגא, וכלהו אתנהגן אכתריה דההיא דרגא דאתפקדא עליהו
והא אוקימנא מלי. תא חוי בשעתא דאלין דרגין משתכחי, כד
מהימנותא אשתכח, ואלין שבעה עננין דאסחרו להו לישראל, בגין
כך כד נטלא שכינתא באבהתא נטלא, וכד אלין נטלין כלהו דרגין
אחרנין נטלין בהו, וברין אתעטרת כנסת ישראל כדקא יאות. ת"י
חוי זבולן דקאמרן ירית ים כנרת, ים כנרת סתם, והכי אתחוי. י"י
הכי יהודה מה חולקא אית ביה, אלא יהודה נטל מלכותא כלל
ואתאחד ביה בכל סטרין. רבי אלעזר אומר, דהי פרושתא הא
אתמר עובדא דמנרתא ותקונהא וכל מה דבה. אמאי הכא זמנא
אחרא, אלא כיון דנשיאים קריבו (לעילא) קורבנא דמדבחה וכו'
תקונא דאתחוי אתא קרא ואשתעי עובדא דמנרתא דהיא תקונא על
ידא דאחרן, דהא לעילא מנרתא וכל בוצינין (ס"א תקינין) דילה על
ידא דאחרן נהרין כלא. תא חוי מדבחה תריסר נשיאין הוו לחנכא
ליה ולא תקנא ליה, והא אוקמוה תריסר אינון שכטין לארבעא סטרין
ארבעה דגלים, וכלהו תריסר. וכלא בגוונא דלעילא, מנרתא
(דק"א ע"ב) אתמני בשבעה בוצינין לאדלקא על ידא דכחנא, וכלא
בגוונא דלעילא, ומנרתא על את קיימא ובניסא אתעבידת, והיא
אוקמוה בעובדא דמנרתא, ומדבחה פנימאה, ומנרתא, קיימי כחדא
לחרוותא דכלא דבתיב שמן וקטרת ישמח לב, ואוקימנא דתרי מדבחן
הוו. חד פנימאה דכלא, והאי קיימא לחרוותא. וחד לבר לקרבא
קרבינין, ומדאי פנימאה נפיק להאי דלבר, ומאן דחמי ויסתכל ינדע
חכמתא עלאה רזא דמלה ארני יהוה, ועל דא לא אתקרב קטרתא
אלא בשעתא דשמן אשתכח. אשכחנא בספרא דשלמה מלכא,
קטרת הוא לחרוה ולסלקא מותנא. מאי טעמא, בגין דדינא מהאי

דלבר

(ט) - כ"ב ס"א ד' כ"ב כחכ ח חלקים ס' לכל סטריס ויס סתאמר ק"ל גס סרכ לא כ"ב ולא ידענא מנ"ל. ודאי לא דק דכריי סויסר ודכרי
סרכ שטעמחני כמסמח ע"א וסמכין. גס ככ ודאי ק"ח ב' עשסי ל' חלקים וסוף לענין אחר. ס"א כ"ב.

דלכר אשתכח, וחדוותא וחדו וקשורא דנהירו מההוא פנימאה, דכל חידו ביה קיימא - וכד האי אתער, כל דינא אסתלק מהאי ולא יכיל למעבד דינא, ובגין כך קטרת קיימא לבטלה מותנא, ועל דא קטרת קשירו הוא דכלא ודא אתקריב בההוא פנימאה - זכאין אינון ישראל בעלמא דין ובעלמא דאתי עליהו כתיב (ישעיה מ"ט) ויאמר לי עבדי אתה ישראל וגומר :

קח את הלויים וגומר - הא אוקמוה דבעי לדכאה (ס"ה לדברא) לון, ולא משכא לון לאתקשרא באתרייהו, בגין דאינון דרועא שמאלא וסטרא דדינא, וכל מאן דאתי מסטרא דדינא בעי דלא ירבי שערא, בגין דאסני דינא בעלמא ועל דא אתתא כהאי גוונא, דלא יתחוי שערא לבר, ובעינא לאתחפייא רישה ולכסי שעראה ואוקימנא והא אתמר, וכדין אתברכין כל אינון דאתיין מסטרא דדינא - ועל דא בליואי כתיב וכה תעשה להם לטהרם וגומר והעבירו תער וגומר - ואתמר ליואי לא סלקין לאתרייהו עד דירם לון כהנא, בגין דימינא מדבר תדיר לשמאלא - רבי שמעון אמר ביומא דסרקין ליואי בדוכתייהו בתרין פרים, מאי טעמא פרים, אלא אינהו כפרים לקבלא בשמאלא להאי פרה דאקרי פרה אדומה - כהנא כל חילא וכל תקונא ביה תלייא, בגין דכל חילא דגופא כדרועא ימינא קיימא - ועל דא כהנא דרועא דישראל כלהו הוי - וביה קיימא לאתקנא כלא ולאיתקנא עלמא. (פ"ה מאי טעמא פרים, אלא אינהו שמאלא כפרים לקבל בשמאלא - תא חזי כהנא דרועא ימינא דישראל כלהו הוה, וביה קיימא לאתקנא עלמא ולאיתקנא כלא, בגין דכל חילא דגופא כדרועא ימינא קיימא, וכל תיקונא ביה תלייא) ועם כל דא לא אשתכח בלחודוי, אלא בגופא ושמאלא, וגופא עקרא הוא דכלא :

(מ' והניף כשייך כחן עיין סוף סוף הס' סימן ט')

זאת אשר ללויים וגומר - תא חזי ליואה בר חמש ועשרין שנין יפלת, בר חמשיין שנין סליק לדוכתיה ואתעטר, וחמש ועשרין יפלת, דהא בר נש (פ"ה) תא חזי ליואה בר חמש ועשרין שנין סליק לדוכתיה ואתעטר, וחמש ועשרין יפלת, עד דסליק לדרגא דחמשיין, כד סליק להאי דרגא דחמשיין שנין ולהלאה, נחית מן תוקפא דאשא

דכיה

במדי

דביה וכוין דאשא וחמימותא אתקריר, היא פגים לההוא ארתר
 דאתקשר ביה, ועוד דקלא דזמרא לא אתקשר בהדיה כל כך, וקלא
 בעי דלא יתפגם אלא בעי לאתקפא, דהא באתר דדינא תקיף קיימא
 ולא בחלשא. וכגין כך בעי דלא יפגים ההוא אתר דאתקשר ביה,
 דאיהו דינא תקיפא ולא חלשא. ועל דא לא בעי לאחזאה חולשתא
 כלל בכל סטרין. זכאה הוא בר נש דאשתדל באורייתא וינדע אורחוי
 דקדשא בריך הוא, ולא סטי לימינא ולשמאלא דכתיב (סו"ט י"ד) כי
 ישרים דרכי יי :

וידבר יי אל משה במדבר סיני וגומר. אמר רבי אבא מאי טעמא
 אוהר להון הבא על פסחא, והא אתמר להו במצרים, אלא
 בשנה השנית הוה, דישאל חשיבו דהא פסח לאו איהו אלא במצרים,
 וכיון דעברו ליה זמנא חדא במצרים (א) חשיבו דלא אצטריך יתיר.
 אתא קדשא בריך הוא ואוהר לון עליה, דלא יחשבון דהא קא עבר
 זמניה במצרים ולא יצטריך, כגין (דקני"ב ע"ב) כך במדבר סיני בשנה
 השנית לאתקנא להו לדרי דרין. ואף על גב דהא אוהר להו במצרים,
 השתא פקיד לון זמנא אחרא בההוא אתר דכל פקודין דאורייתא
 ביה אתיהיבו, ועל דא בשנה השנית. מאי בשנה השנית בחדש
 הראשון. אלא דא עלאה היא, חד שנה וחד חדש, מדה בין הדי
 לדאי, חדש דא (ב) סיהרא. שנה דא שמשא דנהיר לסיהרא. וכדין
 הוה בזמנא דכל פקודין דאורייתא אתמסרו ביה. רבי שמעון אמר ווי
 לההוא בר נש דאמר דהא אורייתא אתא לאחזאה ספורין בעלמא
 ומלין דהדיוטי. דאי הכי, אפילו בזמנא דא אנן יכלין למעבד אורייתא
 במלין דהדיוטי ובשבחא יתיר מפלהו, אי לאחזאה מלה דעלמא
 אפילו אינון (ג) קפסירי דעלמא אית בנייהו מלין עלאין יתיר. אי
 הכי, גזיל אכתרייהו ונעביד מנייהו אורייתא כהאי גוונא. (ד) אלא כל

מדין

(א) חמש סמ"ל דסכתיב ושמרס את סוכר וגו' עד עולם ולא קי' ולא קישיא ס"ל דסא כתיב כתיבס וס"ס כי חכוי' אל סחין סלה
 סכתיב כתיב סחין אכל כמכר סכתיב דלא כחתיבו וע' פ"ט י"ב כה אכל לא ס"ל לר' אבא כמכר דר' אלא נעש ספסא אלף כסנא
 סכ' אף ס"ל כתיבס' ריכמותא שמשו כל מ' שנס' סמ"ל (אח' ו) מ' כסמין ויע' דסא אסר' למו כמזרים כוכח' דלסוקי' מס' שחברי
 קיסבי' לו' שיעשו ספס' נחור וחו' לא ואלמתי' לוס כמטעות על ריכ' ספסא וע' פירך כספסא אחר דכל פקודין וכי' ותי' מסי' סא לא ס"ל ל'
 סאי' לישא' ויעשו' את ספסא אלף כגין דחשיכו' וממ' סמ"ל וממ' רלס סמעיין דרברי' מק"מ אינס ככתיבס' מ"ל (ב) סלכנא
 סוככא סמערב למורה כדס' א' מס' סממס סוככ כסנא ח' סמ"ל (ג) סייס ושלעייס יס' לסס כמס סמריס ורכרי' סייס סלומריס
 מסס חכמס ומוסר כנודע' כס' סוכרונות לזכר מס' סייט לדעת ולסכין מס' סייס כרי' סייס נוסר מן סעתי' פ"ט י"ב (ד) רלס כעין
 מס' סלי' ר' אכא דוא עלמס אז' סייס וויכ' עלס לון' סוקס סממכ' וחווס סחריס וכסכית כאלס סוער' חרס סל' ס' ס' כתר' סוק' סנלס
 ככל סוממס וספירס מן סחור' סול ועדי' ואלתי' כמ' ק' ו' ו' ו' כסיר סיילין דליריפת' וסילין דמסככ' וע' מ"ט סמ"ל

מלין דאורייתא מלין עילאין אינון ורזין עילאין • תא חזי עלמא עלאה
ועלמא תתאה בחד מתקלא אתקלו • ישראל לתתא מלאכי עלאי לעלא,
מלאכי עלאי כתיב בהו (תהלים ק"ד) עושה מלאכי רוחות (האי באתר עלאה)
בשעתא דנחתין לתתא (אף על גב דנחתין) מתלבשי בלבושא דהאי
עלמא ואי לאו מתלבשי בלבושא כגוונא דהאי עלמא לא יכלין למיקם
בהאי עלמא, ולא סביל לון עלמא • ואי במלאכי כך, אורייתא דברא
להו וברא עלמין בלהו וקיימין בגינה, על אחת כמה וכמה, ביון דנחתת
להאי עלמא, אי לאו דמתלבשא כהני לבושין דהאי עלמא, לא יכיל
עלמא למסבל • ועל דא האי ספור דאורייתא לבושא דאורייתא איהו,
מאן דחשיב דהויא לבושא איהו אורייתא ממש, ולא מלה אחרת,
תיפת רוחיה ולא יהא ליה חולקא בעלמא דאתי בגין כך אמר דוד
(ס"ק"ט) גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך • מה דתחורת לבושא
דאורייתא • תא חזי אית לבושא דאתחזי לכלא, ואינון טפשין כד
חמאן לכר נש בלבושא דאתחזי לון שפירא, לא מסתכלין יתיר, חשיבו
דהויא לבושא גופא, וחשיבו דגופא נשמתא • כהאי גוונא
אורייתא אית לה גופא, ואינון פקודי אורייתא דאקרון גופי תורה, האי
גופא מתלבשא בלבושין דאינון ספורין דהאי עלמא • טפשין דעלמא
לא מסתכלי אלא בהויא לבושא דאיהו ספור דאורייתא, ולא ידעי
יתיר, ולא מסתכלי כמה דאיהו תחות הויא לבושא • אינון דירעין
יתיר לא מסתכלן בלבושא, אלא כגופא דאיהו תחות הויא לבושא •
חכימין עבדי דמלכא עלאה, אינון (י) דקיימו כטורא דסיני, לא
מסתכלי אלא בנשמתא דאיהו עקרא דכלא, אורייתא ממש (וילעלמא)
ולזמנא דאתי זמינין לאסתכלא בנשמתא דנשמתא דאורייתא • תא
חזי הכי נמי לעלא, אית לבושא, וגופא, ונשמתא, ונשמתא לנשמתא,
שמייא וחיליהון אלין אינון לבושא, ובנסת ישראל דא גופא דמקבלא
לנשמתא, דאיהו תפארת ישראל, ועל דא איהו גופא לנשמתא •
נשמתא דאמרן דא תפארת ישראל, דאיהו אורייתא ממש • ונשמתא
לנשמתא דא איהו עתיקא קדישא, וכלא אחיד דא כדא • ווי לאינון
חייביא

(ח) סמטא לוחן אלין יודעין סידרת סודי לא עמד: על ה"ס • ה"ס (אח"י) לא חסא כוחא אלף ר"ל סליס מאמניס כסוד אמנס סמאמיס
ולא ידעו אינס ככלל וסומי סלין מאמין ס"ט סוד נורע ס' מפרדס • ובאל ערד וו"ט כסוס כסוד אין סכין • מאין •
ב ר"ל

חיבייא דאמרי דאורייתא לאו איהי אלא ספורא בעלמא, וחינון
 מסתכלי בלבושא דאולא יתיר, זכאין אינון צדיקיא דמסתכלי באורייתא
 בדקא יאות. חמרא לא יתיב אלא בקנקן, כך אורייתא לא יתיב אלא
 בלבושא דא, ועל דא לא בעי לאסתכלי אלא במה דאית תחות
 לבושא, ועל דא כל אינון מילין וכל אינון ספורין לבושין אינון :
 ויעשו בני ישראל את הפסח כמועדרו. מאי ויעשו, אמר רבי יוסי הא
 אתמר, כל מאן דאחוי עובדא לתתא כדקא יאות כאילו עביד
 ליה לעינא דהא בניניה אתער ההוא מלה, כביכול כאילו הוא עביד
 ליה והא אתמר :

רעיא מאימנא

זהר

פקודא תלתין למעבר פסח שני,
 על אינון דלא יכילו, או
 דאסתאבו במסאבו אחרא. אי
 הוא דפסח הוא דמהימנותא דישרא
 עאלין בה שלטא בניסן, וכדין איהו
 זמנא לחדוה, איך יכלין אלין דלא
 יכילו או דאסתאבו, למעבר בירחא
 תניינא דהא אעבר זמנא. אלא
 כיון דכנסת ישראל מתעטרה
 בעטרהא בניסן, ליה אתעדיארת
 בתרהא ועטרהא מנה תלתין
 יומין, וכל אינון תלתיין יומין מן
 יומא דנפקו ישראל מפסח, יתבא
 מטרוניתא בעטרהא וכל חילהא
 כחרוה. מאן דבעי למחמי
 למטרוניתא יכיל למחמי, כרוזא
 כרוזא כל מאן דלא יכיל למחמי
 מטרוניתא, יתי ויחמי עד לא ינעלון
 תרעי. אימתי כרוזא כרוזא, בארבעה
 עשר לירחא תניינא, דהא מתמן

(דק"כ ע"כ) איש איש כי יהיה טמא
 וגומר. איש איש תרי זמני
 אמאי, אלא איש דהוא איש, ויתחוי
 לקבלא נשמתא עלאה והוא פנים
 גרמיה. דלא שרייא עלוי שכינתא
 (ס"ו שירותא) (ס"ו נשמתא) עלאה,
 מאי טעמא, בגין דאיהו גרים, והוא
 מסאב ליה לגרמיה, ועל דא איש
 איש. איש דיתחוי למדווי איש
 והוא מסאב גרמיה דלא ישרי עלוי
 קדושה דלעילא :

או בדרך רחוקה, דא איהו חר
 מעשרה דאינון נקודים
 באורייתא, וכלהו אתיין לאחזאה
 מלה. מאי בדרך רחוקה, בגין
 דבר נש דאיהו מסאב גרמיה
 מסאבין ליה לעילא. כיון דמסאבין
 ליה לעילא. הנה איהו בדרך
 רחוקה. מההוא אתר וארחה
 דורעא דישראל אחידן ביה, הא

בדרך רחוקה אחד, דארתרחק
 למקרב לבון ולא תקשרא בכון
 כמה דאתון מתקשרין. אמר רבי
 יצחק והא כתיב כי יהיה טמא
 לנפש, או בדרך רחוקה, דאתתון
 תרין מלין. משמע דכתיב או.
 אמר רבי יוסי כאן עד לא מסאבין
 ליה. כאן בתר דמסאבין ליה,
 ומשמע אפילו האי או האי לא ישרי
 עלוי קדושה דלעילא, ולא יעבדון
 פסחא בזמנא דישאל עבדון ליה.
 ואי תימא הא בירחא תניינא עביד
 אי לא מתקן גרמיה. לא אלא
 כיון דמתדכי ומתקן גרמיה, הא
 ירחא תניינא למעבד פסחא, מכאן
 כל בר נש דמדכי גרמיה מדכאן
 ליה. דאי תימא דכדגא עלאה
 יתיר קאים בירחא תניינא. לאו
 הכי, דהא ישראל זרעא קדישא
 דעבדו פסחא בזמניה, נטלו להו
 לסידרא ולשמשא כחד, ומלין
 דנטיל יסודא בקדמיתא נטיל
 בניינא. מאי יסודא, לא תימא
 יסודא עלאה דצדיקא דעלמא,
 אלא יסודא דאבן טבא כמה
 דאת אמר (תהלים קי"ח) אבן מאסו
 הבונים היתה לראש פנה, והיא
 הוא אבן דשאר' עליה מאן דשאר'
 אבן

עד שבועה יומין תרעין פרתיהן
 מכאן ולהלאה ינעלון תרעי (ב) ועל
 דא פסח שני : ע"כ

(פקודת דה לספור ספירת העומר כ"ז ח')

פקודא דא שחיטת הפסח בזמנו,
 ואברתריה פסח ראשון
 ופסח שני לאכול אותן כמשפטן,
 וטמאים להיות נדחים לפסח שני
 דאיהו פקודא תליתאה. תנאין
 ואמוראין, אירת בני נשא כחולין
 דטהרה מסטרא (ג) דמיכאל,
 וכחולין דהקדש, כגון בשר קדש
 ואינון מסטרא דגבריאל, כהן ולוי.
 ואית בני נשא דאינון כיומין טבין,
 ואינון קדש קדשים. שכינתא איהי
 פסח ראשון מימינא, ופסח שני
 משמאלא. פסח ראשון מימינא
 דתמן חכמה. פסח שני משמאלא
 דתמן בינה. ובגין דגבורה
 מתעברין כל אשין נוכראין דאינון
 בקש ותבן לגבי אש דגבורה,
 טמאים נדחים לפסח שני. וכל
 טומאה נדה, ומצורע, וזב וזבה,
 ויולדת, באשא דגבורה איהו שורף,
 דנשמתא איהו מאנא דקדשא
 בריך הוא, ואיהו לא שרי בה עד
 דאתלבנת באשא דגבורה דכתיב
 (ירמיה כ"ג) הלא כה דברי כאש נאם

ר' ל' דר"ס פסח כש פתח דר"ק. א"ס (אח"י קינו מחזור ותיב תיכיה מל"ן) (כ) כ"ל רל"ב ח' ספח קדוש ס' כאל ועפרס נכר ח' ור"ק א"ס

אמר רבי יהודה ודאי כלא נטיל
 אפילו בירחא תניינא, אבל ליה
 איהו כמאן דנטיל ליה בזמניה,
 מאי טעמא דא דנטיל פסחא
 בזמניה, נטיל מתתא לעילא ולא
 נחית, בגין דמעלין בקדש ולא
 מורדין. ודא דנטיל בתר זמניה,
 (דקניג ע"ב) נחית מעילא לתתא, בגין
 כך שויין בכלא ולא שויין, דדא
 סליק ולא נחית, ודא נחית ולא
 סליק. בגין כך מאן דמקרב פסחא
 בזמניה שבחא יתיר אית ליה,
 זכאין אינון ישראל דזכאין בכלא,
 דזכאין באורייתא, וכל מאן דזכי
 באורייתא זכי ליה בשמא קדישא
 זכאין אינון ישראל בעלמא דין
 ובעלמא דאתי :

י ובהאי אשא אם ברזל הוה
 מתפוצץ ואם אבן הוה נמות
 ובימינא (כ"ג ובמ"א) דתמן תורה
 שבכתב דאיהי מים (ויקרא י"ב) וטהרה
 ממקור דמיה, ואתדכי בה מצורע
 וטמא מת וכן וטמא בכל מיני שרץ
 הדא הוא דכתיב (מקרא ל"ו) וזרקתי
 עליכם מים טהורים וטהרתם
 וגו'. בעמודא דאמצעיתא מאנא
 אתיחדת בכעלה, דאיהי אתתא
 בתר דאתקדשת בשמאלא,
 ואתדכאת במי מקורה בימינא.
 ואומרים על מאני דפסחא, כלים
 שנשתמשו בהן בצונן, מטבילין
 בצונן והן טהורים, אינון נשמתין
 דאינון מסטרא דרחמי ודאינון
 רחמנים מארי חנאו וחסדא לא צריכינן

לאדכאה במים פושרים כבינוניים, כל שכן כחמי חמין, דבריון
 מתדכין רשעים גמורים, דמחממין גרמייהו באשא דיצר הרע ועלייהו
 אתמר כל דבר אשר יבא באש, בגין דזוהמא דלהון נפישא. אבל
 צדיקים גמורים בצונן, דעלייהו אתמר כל המשים ריח (ב) בין הדבקים
 מצננים ליה גהינס. ואי נשמתין חמריים דאינון כמאני חרס, שבירתן
 זו היא טהרתן כמה דאת אמר נשברו נטהרו. ורזא דמלה (תכלים כ"ג)
 זכחי אלהים רוח נשברה וגומר. אבל אינון דמשתדלין באורייתא
 דבכתב ובאורייתא דבעל פה, דאינון אש ומים, ואינון דמשתדלין כרוי
 דאורייתא דאיהו אור דכתיב בה (משלי ה) ותורה אור, באורייתא אינון
 מתדכין בה ועוד בפרק הרואה. הרואה תמרים כחלום, תמו עונותיו
 הדא הוא דכתיב (איכס ד') תם עונך בת ציון, בגין דתמרים ביה תם, דרגא
 דעקב דאתמר ביה (כראשית כ"ט) ועקב איש חובין מדים ועל דא

המרים

(ח) פ"י איתיה סדכיהא כ"ג ונחיריים מהם נתייזים סין דין פ"ג כ"ב כס' כסא מנן יצ"כ

תמרים תמן ת"ס ותמן מ"ר • הכא רמיו וימתקו המים הדיא הוא דכתיב
 (שמות ט"ו) ויורהו יי עץ וימתקו המים, מהכא מאן דאשתדל באורייתא
 דאיהו עץ, חובין דיליה דאתמר בהון (סס ס"ב) וימרו את חייהם בעבודה
 קשה, קדשא בריך הוא מחיל ליה ויתחזרון מתיקין, דיומין ייתון דיתקיים
 בהו כמפקנו דמצרים דאתמר ביה (סס) וימת יוסף וכל אחיו וכל הדור
 ההוא- ובגלותא בתראה לית מיתה אלא עוני, דעני חשוב כמרת
 לקיים בהון (כפניס ג') והשארתי בך עם עני ודל וחסו בשם יי, לאתקיימא
 בהון (שמואל ב' כ"ב) ואת עם עני תושיע. ואלין עתירים דישתארו בהון
 יתקיים בהון (שמות ט') נרפים אתם נרפים, נרפים הם באורייתא • נרפים הם
 למעבד טיבו עם מארי תורה ואנשי חיל המסוככים מעיר לעיר ולא
 יחננו, ונרפים הם בכבוד המס, דאי תימא כבדין אינון בכבוד המס ולא
 עבדין טיבו, כגין דא תכבד העבודה על האנשים ויעשו בה, דכוכד
 המס עליהו, ואל ישעו כדברי שקר דאינון משקרין ואמרין דכוכד
 המס עליהו, ובגין דא לא יעבדון טיבו, אינון משקרין במלוליהו
 ואמרין דמהכוכד דתכבד עליהו תבן אין נתן ממונא דשקרא דביה
 טועין לקדשא בריך הוא, ובגין דלא ישעון ביה ולא חסו בשם יי אין
 נתן לעבדיך • ואלין דאית לון טמיר ונגיו ממונא דלגו, דאיהו תובן
 כגון תוך האוצר ותיבה, אתקיים בהו ותוכן לבנים תתנו, ודיא כספים לבנים
 דיהון בההוא דרא, בההוא זמנא שם שם לוחקו משפט, ואינון מארי משנה,
 אוף הכא ויבאו מרתה אתהדר לון אורייתא דבעל פה, מרה ברחקין
 סגי אין בעניותא דיתקיים בהו וימרו את חייהם בעבודה קשה, זו
 קושיא, בחמר דא קל וחומר, ובלבנים דא לפון הלכה, ובכל עבודה
 בשדדה דא כרייתא • את כל עבודתם אשר עבדו בהם
 בפרך דא תיקו. ורעיא מהימנא תמן אתקיים בך שם שם לו
 חק ומשפט ושם נסהו, ובהאי עץ הדעת טוב ורע דאיהו איסור
 והיתר, ובאינון רזין דאתגליין על ידך וימתקו המים, כמלח דממתקא
 בשרא, הכי יתמתקון ברזיא דאתגליין על ידך כל אינון קושיין ומחלוקות
 דמיין מדין דאורייתא דבעל פה, אתהדרו מתיקן מי אורייתא, ויסורין
 דילך ברזין אלין דאתגליין על ידך יהון לך מתיקין, ויהדרון לך כל
 דחקין דילך כחלמין דעברין • וחל"ס בהיפוך אתון מל"ח, דממתקת

ית בשרא, אוף ייסורין ממתקים כמה דאוקמוה. ולרשעים מתהדרין
 ייסורין מלח סדומית, דאיהי מסמא את העינים לקיימא בהו (אויב י"ה)
 ועיני רשעים תכלינה, ואינון (רק"ג כ') ערב רב רשיעי דיתקיים בהו כההוא
 זמנא (דניאל י"ב) יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים והרשעו רשעים, יתלבנו
 אינון מארי משנה. ויצרפו, אינון זרעא קדישא דשאר עמא הדא
 הוא דכתיב (זכריה י"ג) וצרפתים כצרוף את הכסף. והרשעו רשעים,
 אינון ערב רב. (דניאל י"ב) והמשכילים יבינו, אינון מארי קבלה דאתמר
 בהון (ס) והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע, אלין אינון דקא משתדלין
 בזהר דא דאקרי ספר הזהר, דאיהו כתיבת נח דמתכנשין בה שנים
 מעיר ושבע ממלכותא. ולזמנין אחד מעיר ושנים ממשפחה, דברוון
 יתקיים (סמות ב') כל הבן הילוד היארה תשליכוהו. ודא אורה דספרא דא
 וכלא על סיבה דילך. ומאן גרים דא עורב דאנת תהא כההוא זמנא
 כיונה, דשליח אחרא דאקרי בשמך, בעורב דאשתלח בקרמיתא
 ולא אתהדר בשליחותא, דאשתדל בשקצים דאתמר בהון עמי הארץ
 שקץ, בגין ממונא דלהון, ולא אשתדל בשליחותיה לאהדרא לצדיקא
 כתיובתא, כאילו לא עביד שליחותא דמאריה, וכך יתקיים רזא דיונה
 דעאל בעמקין דתהומי ימא, הכי תיעול אנת בעמיק דתהומי אוריתא
 הדא הוא דכתיב ותשליכני מצולה בלבב ימים, ויהון חכמה חסד
 נצח לימין, דבגנייהו אמר דוד (תהלים קי"ח) ימין יי עושה חיל ימין יי
 רוממה ימין יי עושה חיל. ותלת משמאלא יתקשרון כחדא, דאינון
 בינה גבורה הוד, ותלת דרגין דאמצעיתא כתר תפארת יסוד דאחידן
 בימינא ושמאלא, ובגין דחוא לך נביא מתקשר בתלת דרגין דאמצעיתא,
 פתח עלך האי קרא (ישעיה כ"ב) הנה ישביל עבדי יום ונשא וגבה מאד.
 ובגין דאנת תהא אחיד בתרין משיחין, אמר דוד על תלת ימינין
 דמשיח בן דוד ימין יי תלת זמנין. תלת שמאלין דאחיד בהון משיח
 בן אפרים, אמר מסטרא דחד שמאלא גבורה לא אמות, כי אחירה
 מסטרא דשמאלא דהוד דילך, דאתמר ביה ונתן ההוד (ה) למשרה,
 אתייהיב כך מסטרא דבינה. בגין דביה הוית אנת חרב ויבש בכלא
 בגין משיח בן אפרים, באורייתך, בנביאיתך עליה, כגופך דסבילת כמה

תלת

מיני

(ה) סט"ט סי' י"ד וביקרא דה"ל טעמס יי פ"ט כ'

מיני יסודין בגין דלא ימות הוא, ובעית רחמי עליה, אתמר ביה כי אחיה מסטרא דבינה • ובגין דא לא אמות מסטרא דגבורה, כי אחיה מסטרא דבינה, אילנא דחיי דאתגבר עליה קרית שמע של שחרית, וקשיר ליה בקשורא דתפלין, בימינא דאברהם דאיהו שחרית • ואספר מעשה יה • מסטרא דהוד • יסוד יסרני יה חכמה ובינה, מימינה ומשמאלא בתלת ימינין ותלת שמאלין. ולמות לא נתנני עמודא דאמצעיתא, בתלת דכליל כתר וצדיק ואיהו בן יה, ומיד יקים ו' לה ביה בימינא ושמאלא, ברחמי ותחנוני, בכמה פיוסים לה ולכנהא הדא הוא דכתיב (עמס ט) כיום ההוא אקים את סכת דוד הנופלת, ובגין דא אמר נביא (ירמיה ל"ב) בכבי יבאו ובתחנונים אוכלים • קם רעיא מהימנא ונשיק ליה וברוך ליה, ואמר וראי שליחא דמארך אנת לגבן • פתחו תנאין ואמוראין ואמרו רעיא מהימנא אנת הות ידעפל דא, ועל ירך הוא אתגלייא, אבל בעונה דילך דאתמר כך (כמדבר י"ט) והאיש משה ענו מאד, כאלין אתרין דאנת מתבייש לאחזקא טיבו לגבך, מני קדשא בריך הוא לן, ולבוצינא קדישא, למהני בדרך ובפומך באלין אתרין : ע"כ

(ע"ח ח' פקודא כתר דא וכו')

זהר

וביום הקים את המשכן • רבי חייא פתח (תסילים ק"ב) פזר נתן לאביונים צדקתו עומדת לעד קרנו תרום בכבוד • פזר נתן לאביונים • מאי פזר, כמה דאת אמר (משלי י"ב) יש מפזר ונוסף עוד י יכול פזר בעלמא, קא משמע לן פזר נתן לאביונים, בין דיהיב למסכני האי פזורא יאות, מאי ונוסף עוד, כבלא ונוסף עוד בעיתרא ונוסף עוד כחיי האי קרא הכי מבעי ליה יש מפזר ויוסף עוד, מאי ונוסף, אלא ההוא אתר דשרי ביה מיתה, הוא גרים ליה דיתוסף מחיים דלעילא לאוספא ליה • אמר רבי יהודה אמר רבי חייא קרא אסהיד, דכל מאן דיהיב למסכני אתער אילנא דחיי, לאוספא לה היא אילנא דמותא, ובדין אשתבח חיים וחרו לעילא, ובר נש דגרים דא, בשעתא דאצטריך ליה, ההוא אילנא דחיי קאים עליה, וההוא אילנא דמותא אגין עלוי, ובגין כך ונוסף עוד

(כמה דאת אמר) (תפלים קי"ב) צדקתו (דקנ"ד ע"ב) עומדת לעד ימאי עומדת לעד, עומדת עליה דבר נש לזמנא ליה קיומא וחיים כמה דאיהו יהיב ליה חיים, ואתער לגביה חיין, הכי נמי יהבין ליה, ואינון תרי אינון יהבין ליה) קיימין עליה לשיזבא ליה ולאוספא ליה חיין. קרנו תרום בכבוד. תא חזי עלמא דאמרן, ההוא (ק"ד"ב) קרן תרום. וכמה, בכבוד דלעילא, דהאי בר נש גרים לחברא לון כחדא, ולארקא ברכאן לעילא ותתא. רבי אבא אמר בכל זמנא דמשכנא אתקם בעובדיהון דבני נשא, כדין ההוא יומא יומא דחרווא דכללא, ומשח רבות קדישא ארתק בהנהו בוצינין ונהרין בלהו, מאן דגרים דא גרים ליה (כההוא עלמא דאת) דישתויב בהאי עלמא ויהא ליה חיים בעלמא דאת, הדא הוא דבתיב (משלי י"ב) וצדקה תציר ממורת. וכתיב (ס"ד) וארח צדיקים כאור נגה הולך ואור עד נכון היום:

עשה לך שתי חצוצרות כסף וגומר רבי שמעון פתח (יחזקאל ב') ובלכת החיות ילכו האופנים אצלם ובהנשא החיות מעל הארץ ינשאו האופנים. ובלכת החיות, (ב) בקוצפרא דלעילא הוו אזלי, דאי תימא דהאי לעילא לעילא, לאו לתתא, אלא בגוונא האי מקמי אנפין והאי לבתר אנפין. (ג) זיקא מארבע זיקין בארבע מדורין בארבע סטרין, בזיון דאתברון (ד) בקולמיטון דאנפין נהירין. בגין כך בעין (נא"שר) במראה החיות דאינון ארבע זיין דגלין פרישן, אריה. נשר. שור. אדם דכליל בלהו מלאכין דשלטין וכלילן כלא. דגלא קדמאה, משריית מויינא אריה, מיכאל רשים בפרישו, דגלא פרישא לימינא. מזרח שירותא דשמשא אויר במטלנוי בגרהירו. תרין ממנן תחות ידיה. יופיאל צדקיא"ל. חד לאורייתא וחד למיהך בשוקא דאזיל, כד אלין נטלין נטלין כמה משיריין מויינין מסטרא דימינא וכלא חד. לסטרא שמאלא שמשא אזיל (ס"ה) נטר כל חד לסטר שמשא. שמשא אזיל ונהיר ומעטר להו, אלף ורבון ממנן תחותוי, וכלהו כדחילו באימתא בזיע ברתת. אריה אושיט ידיה ימינא בניש לכל חילוי לגביה, תלת מאה ושבעין אלף אריוותא סוחרניה דההוא אריה, ואיהו בנייהו באמצעיתא.

כד

(6) ברש"י וכן העניין: (כ) רוח מלכע ריחית. (ג) כספא לסיים. עומר וסידור כס ס ספא לסיים (כ"ה) כספים של נטלים ככרתי ופיין מה"מ פי"ב ככל. ס"ה"ב.

כד געי האי אריה מודעוען רקיעין, וכל חילין ומשריין מודעועין מדחילו
 דיליה, מההוא קלא נהר די נור מתלהטא ונחית באלף וחמש מאה
 (חמש מאה) דרגין דגיהנם לתתא, כדן כלהו חייבין דגהינם מודעוען
 ומלהטן אשא ועל דא כתיב (עמוס ג) אריה שאג מי לא ירא געי
 תנינות, תלת מאה ושבעין אלף אריותא כלהו געאן . אושיט ידיה
 שמאלא, כל מאריהון דדיגין לתתא דחלין ואתכפיין תחות ההוא ידא,
 וההוא ידא פשיט עלייהו וכלהו תחותיה כמה דאת אמר (בראשית מ"ט)
 ידך בערף אויבך. ארבע גרפין לכל חד וחד מאשא חוורא, כלרו
 מלהטין, כל אפיין (6) דחוור ושושן בחוורתא דההוא אשא שקיען .
 ארבע אנפין לכל חד וחד לארבע סטרין, כלהו נהירין בחוורא דשמשא,
 חד לסטר מזרח נהיר בחדו, וחד לסטר מערב דאתכניש נהוריה, וחד
 לסטר צפון חשוך בלא נהירו, כצלא דשמשא לגבי שמשא, צלא חשוך
 שמשא נהיר, בנין דשמשא וצלא ימינא ושמאלא ואולין כחדא, חשוכן (ס"6)
 חשבון ראולין עמיה כל אינון דנטלין זיינא, וכלהו מימינא ומשמאלא בתלת
 רישין, רישא חדא דיליה (כ) שבעין וארבע אלף ושית מאה, אלין אינון
 רישא חד . נפקי חילא בימינא דאיהו אריס עלייהו, בר כל אינון ממנן
 דלתתא תחות אלין שלטונין, אלין על אלין, דרגין תתאין עם עלאין
 דלית לון חשבנא. רישא תנינא דאזיל ברישא קדמאה, חשבן דיליה
 חמשין וארבע אלף וארבע מאה, בר כל (דקניד ע"ב) אלין ממנן דתחות
 לארבע סטרין דלית לון חושבנא . רישא תליתאה דאזיל בתרייהו,
 חמשין ושבעה אלף וארבע מאה, כגוננא דנטיל ימינא הכי נמי נטיל
 שמאלא, הכי נמי מקמייהו, הכי נמי מבתרייהו, כיון דנטיל האי קדמאה
 והורד המשכן, וכלהו ליואי אמרי שירתא, מארי דתשבתן כלהו
 מסטריה, כדן (יחזקאל ב') כי רוח החיה באופנים כתיב דגלא תנינא משריאי
 מזיינא, נישד, אוריאל, דרום . תרי ממנן עמיה שמשיאל חסדיאל,
 האי נשר סליק, וכל מאריהון דגרפין מקמיה, כמה משריין סלקין בכל
 סטרין, כל חד וחד בתוקפא דשמשא, רוחא דרוחא פנימאה נפיק,
 וההוא רוחא מטי להאי נשר, וסליק אברוי ומכסייא לגופא כמה
 דאת

(6) כחור וזרע : (כ) חזק כל ס' מאלו מיישין מכוון לכל הסכטים דרישא ס' סיה על ישראל סכ' על ימסר כ' על זכרון וכו' כחור
 ישיין ולקמן : סרמ' :

דאת אמר (איוכ ט"ז) המבינתך יאכר נץ יפריש כנפיו לתימן. [כגוונא
 כרוגמא בעין כנשר יעיר קנן] האי גשר נץ בהדיה יונה בהדיה נץ,
 וכל מארי דגדפין כלהו מצפצפן וחדאן. חד (ב) משטרא (ג) (ס"א) חד
 סמבא) קמיה, סליק מתתא לעילא, כמה ציפרין נחתין ועארין מצפצפן
 וחדאן, אזלין ושאיין. כד נטיל אושיט גדפא ימינא, כניש לכל חילוי
 תלת מאה וחמשיין ארף מארי דגדפין, בתרי גופי נש"ד ואריה כחדא,
 ארים קלא כלהו אחרנין סלקין ונחתין, מצפצפן מסטרייהו מכמה
 דרגין, תלת רישין אינון כחדא במשריין אלין וכלהו בחד חשבון וחשבון
 דאלין רישין. רישא חדא ארבעין ושית ארף וחמש מאה. רישא
 תניינא חמשיין ותשע ארף ותלת מאה. רישא תליתאה ארבעין
 וחמש אלפין ושית מאה וחמשיין, מאלין תרי סטריין נפקי תרין כרוזי
 דאזלי מקמי כלהו משיריין. כד אלין תרי מכרוזי, כל חילין וכל משריין
 חיוון ועירין עם רברבן כלהו מתכנשי. מאן חמי נטילא דכלהו
 רקיעין, כלהו נטלין במטולא במשריין לקמיה דההוא משכנא, בשעתא
 דחד מנייהו חהוא דאתי מסטרא דאריה פשיט קלא, בגין דלא
 ירעועין כל אינון קלין. כדון מתכנשיין כל אינון משריין. בשעתא
 דאחרא קרי, מתבר קלא ולא פשיט. כל אינון משריין דהאי גשר
 כלהו מתכנשי לנטלא במטלנייהו. לקביל אינון שתי הצוצרות כסף,
 כגוונא דא כלא לתתא. תא חזי כד אלין נטלין מה כתיב (יחוקב"ל ב'
 ובלכת החיות ילכו האופנים אצלם, אינון דמתכנשי לגבייהו, כגוונא
 דרישא אסתכל הכי נמי כלהו. דגלא תליתאה, שור, גבריא"ד, צפון,
 תרין ממנן עמיה קפציא"ל חוקיא"ל, האי שור מסטרא דשמאלא, קרנוי
 סלקין בין תרין עינוי, רגזו באסתכלותא, עיינין מלהטן כאשא דנור
 דליק, נגח ורפסא ברגלוי ולא חיים, כד געי האי שור נפקין מנוקבא
 דתהומא רבא כמה חבילי שריקין, (ס"א טריקין) כלהו געאן ושטאן
 קמיה, וחיתתא ואחמתא דכל חובין תלייא קמיה, דהא כל חובי עלמא
 כלהו בספרא סליקין וכתיבין. שבעה נהרי דאשא נגדין קמיה, כד
 צחי אזיל לגבי ההוא נהר דינור ושאיב ליה בגמיעאה חדא, וההוא
 נהר אתמלי כדבקדמיתא ולא כריב, כל אינון חילין שאבין אשא

אכלה

אכלא אשא ואלמלא דמסטרא דארירה נפיק חד נהרא דמיינה
 דמכבין נחלתייהו לא יכיל ערמא למסבל חשוכא דשמישא תמן
 אשתכח לא אשתכח נהירו כמה גרדיני נמוסין אזלין ושטאן בחשוכא
 וההוא נהר דדליק בסטרא דא נורא אוכמא חשוך ואי תימא דלא אית
 אשא חוורא אשא אכמא אשא סומקא אשא דתרי גוויי לא תימא דהא
 ודאי הכי הוא ועסכל דא לעלא לעלא הכי אשתכח, ומתמן נגיד לאלין
 תתאי תנינן אורייתא כמה אשתכחת אשא חוורא ואשא אכמא על גבי
 אשא חוורא, בתרי אשי אשתכחת אורייתא תא חזי אשא חדא הוא
 ודאי אתפליג לארבעה, חדא מיא (דק"ס ע"ב) איהו, ורהאי אתפליג
 לארבע רוחא חדא איהו, ודאי אתפליג לארבע תלת רישין אשתכחו
 (ס"ב אתחברו) במשריין אלין, חשבן דילהון רישא חדא שתין ותרי
 ארף ושבע מאה רישא תרי, ארבעין וחד ארף וחמש מאה רישא
 תליתא, תלת וחמשין ארף וארבע מאה, בר כל אינון דרגין אחרנין
 דאתפרשן בסטרייהו, ולית לון חשבנא, כלהו דרגין על דרגין, בר כמה
 גרדיני נמוסין דאינון לתתא חציפין ככלבא נשכין כחמרא, ווי מאן
 דאשתכח גבייהו ודינא דילהון בסטרא רביעאה דגלא (ב) רביעאה
 אדם, רפאל, מערב, בהדיה אסוותא, בסטרא דאדם אתכליל דינא
 עלאה, עליה אתסי' דאי (ס"ב חד) אחיד בקרנוי דשור בר מבעי לאעלא
 לון לתהומא רבא וכפית לון דלא יוקיד עלמא בתר דא שרייא
 קול דממה דקה, דינא (ס"ב הבא) מלה כחשאי, לא משתמע מלה
 דהברא כלל בסטרא דא שרייא מאן דשריא, סליק מאן דסליק,
 שמישא אתכניש לאנהרא להאי אתר, בגין כך ותקעתם תרועה בסטרא
 דרום, אבל הכא לאו האי ולאוי האי, אמאי תרועה, לאכפיייה
 סטרא צפון, ובגין כך סטרא צפון לאחורא תא חזי שתי חצוצרות, בגין
 דאינון מסטרי תרי דקאמרי, ממזרח ומדרום, אינהו זמינין לתברא דינין
 ולאכפייא לון, ועל דא אינון מכסף, ובגין כך וביום שמחתכם ובמועדיכם
 וגומר ותקעתם בחצוצרות סתם בין לעלא בין לתתא, זכאין אינון
 ישראל רקדשא בריך הוא כע' ביקריהון, ויהיב לון חולקא עלאה
 על כל שאר עמין, וקדשא בריך הוא אשתבח בהו בתשבחתיהו הודא

הוא

(ב) וסו דגל דן אכל דגל טעריס חסר כלון מספר ג' רישין דליס סמ"א

פ' בעלי דין

הוא דכתיב (ישעיה מ"ח) ויאמר לי עבדי אתה ישראל וגומר :

ויהי בנסוע הארון ויאמר משה וגומר רבי אלעזר אמר הכא אית
 לאסתכלא, נ' דאיהי מחזרא לאחזרא הכא בתרי דוכתי אמאי,
 ואי תימא נ' כפופה הא ידעא . נ' כפופה נוקבא . נ' פשוטה כללא
 דדבר ונוקבא, והא אוקימנא באתר דא . ויהי בנסוע הארון אמאי
 אתהדר לבתר כגוונא דא, תא חזי נ' באשרי יושבי ביתך לא אתמר,
 בנין דהיא בגלותא, והא אוקמוה חברי'א דכתיב (עמוס ס') נפלה לא
 תוסיף קום בתולת ישראל וגומר . אלא מה כתיב לעילא וארון ברית
 יי נוסע לפניהם דרך שלשת ימים לתור להם מנוחה, כיון דהוה נטיל
 ארונא נוץ נטיל עליה, (כ"ט עמיה) והא שכינתא על גבי ארונא יתיב
 תא חזי חביבותא דקדשא בריך הוא לגבייהו דישראל, דהא אף על
 גב דאינון סטאן מארח מישר, קדשא בריך הוא לא בעי לשבקא לון,
 ובכל זמנא אהדר אנפוי לקבלייהו, דאי לאו הכי לא יקומון בעלמא .
 תא חזי ארונא הוה נטל קמייהו ארח תלתא יומין, נ' לא הוה מתפרש
 מניה ונטיל עמיה, ומגו רחימו דלהון דישראל, אהדר אנפוי ואסתחר
 מלגבי ארונא, כהאי א"ל לא דעולתא כד איהו אזיל אהדר אנפוי
 לאתר דנפיק . ועל דה' בנסוע הארון, נוץ אסחר אנפין לקבלייהו
 דישראל, וכתפי גופא לגבי ארונא . ועל דא כד ארונא הוה נטיל
 משה אמר קומה יי, לא תשבוק לן, אהדר אנפך לגבן, כדן נוץ
 אתהדר לגבייהו כגוונא דא, כמאן דמהדר אנפיה למאן דרחים, וכד
 הוה שארי ארונא (וישראל) למשרי, כדן אהדר נוץ אנפוי מישראל,
 ואתהדר לגבי ארונא, ובכלא אתהדר . אמר רבי שמעון אלעזר
 בודאי הכי הוא, אבל הכא לא אהדר אנפוי מישראל, דאי הכי בעי
 נון לאתהפכא כגוונא דאתרא עלאה, (ס"ט דלעילא) האי ז' מנוור
 לאחזרא, והאי בארח מישר לגבי ארונא, אלא ודאי לא אהדר אנפוי
 מנייהו . ומה עביד, בשעתא דשארי ארונא למשרי אמר משה שובה
 יי, כדן שארי ארונא ושכינתא קאים בסטרא אחרא, ואנפין לקבלייהו
 דישראל ולקבליה דארונא, (ובגין כך) וכדן כללא כליל (לגוזה) לכוונא
 (דק"ט ע"ב) לארונא ולישראל, אלא דישראל גרמו לבתר דכתיב וירי
 העם כמתאוננים . אמר רבי אלעזר אנא דאמרן מספרא דרב ייבא

סבא דאמר, דבין כהאי גיסא ובין כהאי גיסא אתהדר . אמר ליה
שפיר קאמר, אבל דא דאמינא הכי תשכח בספרא דרב המנונא סבא
והכי הוא ודאי :

והמן כזרע גר הוא . אמר רבי יוסי לקיימא זרעא וחילין בארעא
כמה דאת אמר (בראשית מ"ט) גר גדור יגודנו . מה זרעא דגר
נטלי חולקיהון בארעא אחרא, כך מן שרייא עליהו דישראל רבו
מארעא קדישא . דבר אחר כזרע גר הוא . כזרעא דגד' חוורא,
ואקפי כד נחית לאורא, ואתנגרים (ס"ו ואגשים) (ס"ו) ואתבלע) כגופא
והא אוקמוה חבריאי . ועינו כעין הכדולח . כההוא כדולחא דאיהו
חוור כגוונא דימינא (ס"ו חוורא דעינא) דלעילא . (כזרע גר הכי לא אקרין
בארעא דמצראי, אבל לכך מחרשי זריעא כזרע גר הוא, כזרע גר
חוורא ואתקפיה כד נחית מלעילא לתתא) אמר רבי יצחק מאי שנא
דאמר משה במלה דא (חליש) לעילא כנוקבא, דכתיב ואם כברה
את עושה לי, את, אתה מבעי ליה, אלא לאתר דמותא שארי ביה
קאמר, וההוא אתר דנוקבא איהו, בגין כך אמר הרגני נא הרוג, ודא
אילנא דמותא, והא אוקימנא דבאילנא רחי לא שרייא ביה מותא,
ועל דא אתהדר לגבי אילנא דמותא ואמר את, ולא אמר אתה, והכי
מבעי ליה . מיד

ויאמר " אל משה אספה לי שבעים איש וגומר אמר ליה קדשא
ברוך הוא, את בעי מותא בכל זמנא, חרי לך ואצלת מן הרות
וגומר . (6) תא חזי דהבא ידע משה דאיהו ימות ולא ייעול לארעא,
דהא אלדד ומדד מלה דא הוה אמרי, על דא לא לבעי ליה לאיניש
בשעתא דרוגזא שארי ביה, ללטייא גרמיה, דהא כמה קיימי עליה
דמקבלי ההיא מלה, בזמנא אחרנא דבעא מיתה לא קבילו מניה,
בגין דכלא לתועלתא דישראל הוה . השתא לאו איהו אלא מגו
רגזא ודוחקא, ובגין כך קבילו מניה . ועל דא אשתארו לבתר אלדד
ומדד ואמרו דא, דמשה יתכניש ויהושע ייעול לון לישראל לארעא,
ובגין כך אתא יהושע לגבי משה וקני עליה דמשה . ומשה לג
אשגח ביקרא דליה, ועל דא אמר אדני משה כללא, מאי כללא

מנע

(6) משמע טוה"ל ואמר משם טרנני כל טרנ לפיק נקבס עליו מיחס ולכך ידע מכלן שיחז כמדברי

מנע מנהוין אינון מלין כמה דאת אמר (שמות ל"ו) ויכלא העם מהביא •
 (בראשית ח') ויכלא הגשם מן השמים • מניעותא ממש • ומשה לא בעא
 פוק חמי ענותנותיה דמשה, מה כתיב המקנא אתה לי וגומר • זכאה
 חולקיה דמשה דאיהו סליק על כדהו נביאי עלאי (כ"ב) עלמא • אמר
 רבי יהודה כל שאר נביאין לגבי משה כסיהרא לגבי שמשא • רבי
 אבא הוה יתיב ליליא חד ולעי באוריתא, והוה עמיה רבי יוסי ורבי
 חזקיה • אמר רבי יוסי כמה אינון בני נשא תקיפי לבא, דלא משגחי
 במלי דההוא עלמא כלום • אמר רבי אבא בישא דלבא דאחידא
 בכל שייפי גופא, קא עביד לון • פתח ואמר (קבלת ר') יש רעה אישר
 ראיתי תחת השמש ורבה היא על האדם • יש רעה, דא איהי תוקפא
 (ח) בישא דלבא, דבעי לשלטאה במלי דהאי עלמא, ולא אשגח במלי
 דההוא עלמא מדי, אמאי איהי רעה • קרא דבתריה אוכח דכתיב
 איש אשר יתן לו האלהים עושר וגבסו וגומר • האי קרא קשיא, כיון
 דכתיב ואיננו חסר לגפשו מכל אשר יתאורה, אמאי ולא ישליטנו
 האלהים לאכול ממנו דהא אינו חסר לגפשו כלום • אלא רוא איהו, וכל
 מלוי דשלמה מלכא מתלבשן אינון במלין אחרנין, במלי דאוריתא דאינון
 מתלבשן בספורי עלמא תא חזי אף על גב דבעינן לאסתכלא בלבושא,
 השתא האי קרא הכי קאמר, דבר נש אויל בהאי עלמא ויהיב ליה
 (דק"ו ע"ב) קדישא בריך הוא עותרא, בגין דיזכי ביה לעלמא דארתי,
 וישתאר לגבי קרן, מאי קרן, ההוא דאיהו קיים, דאיהו אתר לאתצדרא
 ביה נשמתא • בגין כך בעי לאשארא אבתריה (כ"ב) עותריה) להאי
 קרן, והאי קרן יקבל ליה בתר דיפוק מהאי עלמא, בגין דהאי קרן הוא
 אילנא דחי דההוא עלמא, ולא קיימא בהאי עלמא אלא איבא דנפיק
 מניה, ועל דא איבא דיליה אכיל בר נש דזכי בהאי עלמא, ודוקרן
 קיימא ליה לההוא עלמא למזכי ביה בחיין עלאין דלעילא • ומאין
 דסאיב גרמיה ואתמשך בתר גרמיה, וליתיה חסר לגפשיה ולגרמיה
 כלום, וההוא אילנא אשתאר, ולא שוייה לקבליה בדחילו ולקבלא
 ליה לעילא • כדן ולא ישליטנו האלהים לאכול ממנו, ולמזכי בההוא
 עותרא, וראי איש אחר יאכלנו כמה דאת אמר (איוב כ"ז) יבין וצדיק
 ילכש

(ח) כ' יכר סרע ח'ס

ילבש בגין כך בעי בר נש למזכי במה דיהיב ליה לקדשא כריך הוא
 להחוא עלמא, וכדין אכיל מניה בהאי עלמא, וישתאר לנביה ההוא
 קרן לעלמא אחרא, למהוי צרורא בצרורא דחיי. אמר רבי יוסי ודאי
 תו אמר רבי יוסי כתיב אם ככה את עושה לי הרגני נא ונומר. וכי
 משה דאיהו ענו מכל בני עלמא, כגין דשאלו מניה ישראל למיכל
 מסר גרמיה למיתה. אמאי. אמר רבי אבא האי מלה אוליפנא ורוא
 עלאה איהו, משה לא אבאיש קמיה ולא שאל למיתה על דשאלו
 ישראל. תא חזי משה אתאחד והוה סליק במרה דלא אתאחד
 נביאה אחרא (דהא אחיד בצדקה הוה). ובשעתא דאמר ליה קדשא
 כריך הוא למשה (שמות ט"ו) הנני ממטיר לכם לחם מן השמים. חדי
 משה ואמר, ודאי השתא ההוא שלימו כי אשתכח. דהא כגני אשתכח
 מן לישראל. כיון דחמא משה דאהדרו לנחתא לדרגא אחרא ושאלו
 בשר ואמרו ונפשנו קצה בלחם הקלוקל אמר אי הכי הוא, הא דרגא
 דידי פגים. דהא כגני יכלון ישראל מן במדברא, (קפ"ב) הא אנא
 פגימא ואהרן פגים ונחשון בן עמינדב פגים. אמר ואם ככה את
 עושה לי הרגני נא הרוג, דחשיבנא (ס) נוקבא במיכלא דילה (ואנא
 נחית מן שמיא דאיהו דרגא עלאה, לנחתא לדרגא דנוקבא

ונחנא עדיף מן שגור נביאי
 עלמא, ועל דא אמר ואל
 אראה (אהורתי) ברעתי ודאי
 לנחתא לדרגא תתאה, כדין ויאמר
 " אל משה אספה לי שבעים איש
 את שאיל אתר דמית' לא תבעי
 אתר דלא תהא פגים בדרגא דילך,
 ועל דא כתיב ואצלתי מן הרוח
 אשר עליך דכלדו אינון דתמן
 אתאחדו) בסיהרא ובעי שמשא
 לאנהרא לה, ועל דא ושמת' עליהם
 בגין לאנהרא מן שמשא כנהורא

(ס"ב) ואנא נחית מן שמיא לארעא
 את עושה לי, לנחתא לאתר
 דנוקבא ולמפגם לאתרי ודרגי, אי
 הכי הרגני נא הרוג אסנא מצאתי
 חן בעיניך ואל אראה ברעתי
 רעתי היא ודאי, לאחדא בדרגא דא
 תתאה, כדין ויאמר " אל משה
 אספה לי שבעים איש מקני ישראל
 הא אינון למיתן להו מיכלא אחרא,
 ולא תהא פגים בדרגא דילך, ועל
 דא ואצלתי מן הרוח אשר עליך

רשמתי
 דסיהרא
 (ח) וחסד ל חסד חסו אל מסס כניקבס וקטו כח קחול רחם ס"ח כלפי מעלס ויכרלס רס"ס כמו אל מסס מררינסי סכס חסו וסמגן
 כל וחסס סכס כמו מלססעסיע כו סרס"ז

בהעלותך דקניו עיא ועיב

דסיהרא (ס"ה) ובגניני האי מיכלא | ושמתי עליהם, מאי טעמא בגין
 דא לא) אתייה על ידא דמשרה | דאינון אתאחרו בסיהרא וכולי :
 בגין דלא יתפגים • זכאה חולקא

דמישה דקדשא בריך הויה בעי ביקריה עליה כתיב (משלי כ"ג) ישמח
 אביה ואמך וגומר ישמח אביה, דא קדשא בריך הוא, ואמך דא
 כנסת ישראל • ותגר יולדתך, דא אימא דמישה דלתתא, קדשא בריך
 הוא רחים ליה יתיר מכל נביאי עלמא בלא אמצעי כלל, (ס"ה דה"ה)
 משה אסתלק על כל נביאי עלמא בלא אמצעי כלל כמה) דכתיב
 פה אל פה אדבר בו, והא אוקימנא בכמה אתר :

ויצעק משה אל יי לאמר אל נא רפא נא לה • הא אוקמוה והויה
 דא דשמא קדישא (ה) מחד סרי אתוון, ולא בעא משה לצלאה
 יתיר, בגין דעל דידיה למלכא לא בעי (דקניו ע"כ) לאטרחא יתיר, בגין
 כך קדשא בריך הוא בעא על יקרא דמישה • ובכל אתר קדשא בריך
 הוא בעא על יקריהון דצדיקייא יתיר על דידיה, ולזמנא דאתי עתיד
 קדשא בריך הוא למתבע עלבונא דישראל מעמין עובדי עבודה זרה,
 ולמחרי לון בחדוותא דציון דכתיב (ירמיהו ל"ה) ובאו ורגנו כמרום ציון
 וגומר וכדין (ישעיהו כ"ט) ובא לציון גואל וגומר בריך יי לעולם אמן
 ואמן • ימלוך יי לעולם אמן ואמן :

פרשת שלח לך

וידבר יי אל משה לאמר • שלח לך אנשים ויתרו את ארץ כנען
 וגומר • רבי חייה פתח (איוב ל"ח) המימיד צוית בקר ידעת השחר
 מקומו, שחר כתיב, ה"א אתרחקא משחר מאי טעמא • אלי
 אמר רבי חייה בשעתא דנטי ערב (כ) ושמישה נטי למיער
 כדין אתחלש תוקפיה, כדין שלטא שמאלא ואשתכח דינא בעלמא
 וארז פשט, (רעילא) וכדין בעי בר נש לצלאה ולכוונא רעותא
 (ס"ה לצלאה דישכח רעותא) קמי מאדיה דאמר רבי ייסא כד נטי
 שמישא ואתחלש, כדין אתפתח חר פתיחו בשמישא ואתכניש חיליה,
 ושמאלא •

(א) דל אל נא רפא נא לה ס"ה חותיית יולל ממני ס"ה קדיש כדאיתא בספרי המקיכל ס"ה א"ס : (כ) שהשחר נעשה חלושם לשחר
 כחוקמה כמו כיום ממזל :

וּשְׂמַאלָא שְׁלִיט, וּיִצְחָק (ב) בְּרִי בִירָא תַחֲוֵתִיה, בִּין דְּעֵאֵל לִילִיָּא
 (ג) פְּתָקָא דְקוּטְפָא (ג) בְּאַחְמַתִּיה שְׁבִיחַ, וּכְמַה חֲכִילִין טְרִיקָן (אֲוֹרִיקָן)
 אַתְפִּשְׁטוּ כְּעֵלְמָא, וּכְלָהּוּ שְׁטָאן בְּעֵרְבוּכִיָּא, וְאֲזִרִי וְחִיכִיָּאן בְּנַפְשָׁן
 דְרִשְׁעִיָּא (ס"ד רבני נשא), וּמוֹדְעִין לֹון מְלִין מְנַהֹון כְּדִבְרִין וּמְנַהֹון קְשׁוּט,
 וּמֵאֵן דִּישְׁתַּכַּח בִּינִיָּהּוּ אַתִּיָּהִיב לֹון רִשׁוּ לַחֲכֵלָא, וּכְלָהּוּ בְּנֵי עֵלְמָא
 נִימִין (וְאַתְבְּנָשׁוּ) וְטַעְמִין טַעְמָא דְמוֹתָא וְהָא אֲוִקִימָנָא . תָּא חֲזִי כְּד
 אַתְעַד רוּחַ צְפוּן, כְּדִין אַתְקַבְּלָא כְּנִסְתָּא יִשְׂרָאֵל בְּשְׂמַאלָא, (וְאַתְחַבְּרוּ
 כַּחְדָּא) וְשְׂרִיָּא בְּדִרוּעָא כַּאֲתֵרָה, וְקִדְשָׁא כְּרִיךְ הוּא אַתִּי לַאֲשְׁתַּעֲשַׂעָא
 עִם צְרִיקִיָּא דְכְּנִינְתָא דְעַדָן, וּכְדִין כָּל מֵאֵן דִּיתְעַד לְמַלְעִי כַּאֲוִרִיָּתָא
 בְּהֵיָא שְׁעַתָּא, הָא אַשְׁתַּתַּף בְּהֵדָה, כְּגִין דְּהֵיָא (יְתַבְת) וְכָל אַכְלוּסִין
 דִּילָה מְשַׁבְּחָן לְמַדְכָּא עֵלְאָה, וְכָל אֵינֹון דְאַשְׁתַּכְּחוּ (כ"ג) דְאַשְׁתַּתְּפוּ
 בְּהֵדָה) בְּתוֹשְׁבַחְתָּא דְאֲוִרִיָּתָא, כְּלָהּוּ כְּתִיבִין בְּכֵנִי הֵיכְלָא וְאַקְרוּן
 בְּשְׂמִיהֹון וְאַלִין רִשִׁימִין בִּימָמָא . תָּא חֲזִי שְׂמָא חֲדָא קְדִישָׁא אִירָת
 (ד) כְּגֵלוּפִי אַתּוּן, דְּהוּא שְׁלִטָא מְפִלְגוּ לִילִיא וְאַילךְ, וְאַינֹון אַתּוּן ס'
 דְּמִנְצַפְךָ כְּלִיל לֹון, ס' אֲוִקְמוּהָ (יִשְׁעִיָּה ט') לְסַרְבָּה הַמְּשֵׁרָה, ג' הוּוּה (ס) (כ"ג ג'
 ס') אַסְתִּים לְהָאִי וְלְהָאִי, כְּדִין כְּתִרִין כְּלִילִין הוּוּהוּ (כ"ג י') דְשְׂמָא קְדִישָׁא,
 אַתְקִין לִיה וְסְתִים מְבוּעָהָ, בְּתַר דְאֲוִלִידַת פְּתִיחָא הוּוּת כַּחַד רִישָׁא
 דְּפִתְחָא, כְּד אַתְחַרִיב בִּי מְקִדְשָׁא אַסְתִּימוּ מְבוּעִין מִכָּל סְטְרִין . וְאַכְלִיל
 אַתּוּן אַחֲרָן וְאַינֹון שְׁבַעָה, תֵּלַת מְהָאִי סְטְרָא וְאַרְבַּע מְהָאִי סְטְרָא .
 כְּלָךְ . וְסִימִן (ס"ד ד') כְּלָךְ יָפָה רַעִיתִי וּמוֹם אֵין כְּךָ, וְ דָבָר וְנוֹקְבָא
 כְּלִיל כַּחְדָּא, דָּא כְּלִיל תֵּלַת מְכָאֵן וְתֵלַת מְכָאֵן וְאַינֹון שִׁית . וְאַוִקִימָנָא
 בְּאַלִין תְּרִין אַתּוּן ס' אַתְכְּלָרוּ תְּרִיסַר אַתּוּן . סְלִיק מְנִיָּהּוּ תְּרִי, חֲד
 לְאַת חֲד וְחֲד לְאַת חֲד (ו) . (כְּלָךְ סַעְפָּה וְאַעוּצָה) . הֵבִי אַתְגְּלִיפוּ
 אַתּוּן, וְרֹזָא דָּא בְּכִי תַצָּא לְמַלְחָמָה קְדָא דְכְּתִיב (דְּכִרִים כ"ב) כִּי יְהִיָּה
 גְּעֵרָה בְּתוֹלָה, גְּעַר כְּתִיב, בְּתַר דְאַסְתְּלִיק לִילִיא וְצַפְרָא גְּהִיר, כְּדִין ה'
 סְלָקָא וְאַתְכְּלִילַת בְּנְהוּרָא עֵלְאָה, וּכְדִין יִדְעַת הַשְּׁחַר מְקוּמוּ, דִּידַע

ס' א' הו'ו

ס' א' הו'ו

דורא
 (א) חוטר כאל : (ב) פתח וכתב סכריהם וסכלין כחוקף סרין . פי שער סכנורות וסכריהם ככיסו מני ירוש ליסוד דמ' וע' מק'ם
 סר' כ' : (ג) ר"ל כאלם של סכנור'ם עליהם שבת ומנוי וסיניו מסוד עטרת ולמטה שבתהח חמ'ם כעילם סכריה'ם כנ"ג כעל ספרים
 כשער אכ"י ע"ג : (ד) סוף ס' שחכר ר' אלעזר נק' כן סרמ' . אח'י וכ"כ פיר' ו"ל כח"א ריש דף רכ"ד אף ס' ר' אלעזר עלמו אמר'ם
 מ"א' : (ה) כן כח"ב לפני ואין בירי לפרשי ואח"כ מלחתי סנסם ממסר'י למת כמקום כ' סוגה כ' וסוף יארם כעניו דאמרו כחוקים
 כ' כינס סיניו יסודם כית ליסוד אלא וסינו כחשית כ' ראשית ועור אמרו כי כ' ו' כסממם עס' ונגעשית ס סחומם גנס סוף יסודם
 כמו שפירש : (ו) אפי קבלתי בעפ'ם יעל'ם ויולא מפ' כ'מלוינס ויכד עליס פשע'ם וכו' וסאחריו מפ' יפקיד ס' על לבא ספרים
 ולכן קאנח' סופרים אל ס' ס' סוקים כח קתן חלוס אחר מוטור סודם ס' אסוף כסוד ס'כ' וסאמטת סאלס סס כסוד סכלכ' . דרמ' .
 ס' וכ"כ

(דודא'י) שחר מקומו דה"א ואתכלילת בגויה ת"א חזי משה
 הוה שמשא ובעא לאעלאה לארעא אמר ליה קדשא
 בריך הוה משה, כד אתי נהורא דשמשא אתכליל סיהרא
 (דקניו ע"א) בגויה השתא דאנת שמשא היך יקימון כחדא שמשא וסיהרא
 לא נהיר סיהרא אלא בשעתא דאתכניש שמשא, אבל השתא לית
 אנת יכיל . אי תבעי למנדע מנה, שלח לך אנשים לגרמך בגין
 למנדעתא חזי משה אי תימא דהוא לא ידע דלא ייעול לארעא בזמנא
 דא . לאו הכי, אלא ידע והוה בעי למנדע מנה עד לא יסתלק, ושלח
 לאלין מאללי, בין דלא אתיבו מלה כדקא יאות, לא שלח זמנא אחרא.
 עד דקדשא בריך הוא אחזי ליה דכתיב (דברים ל"ו) עלה אל הר העברים
 הוה וראה את הארץ . וכתיב (ס"ג) ויראהו יי את כל הארץ . ולא דא
 בלחודו, אלא כל אינון דזמינין למיקם בכל דרא ודרא כלהו אחזי
 ליה למשה, ואתמר ואוקמוה חברי"א. בין דשאר משה למשלח מה
 אמר לון, היש בה עץ, וכי מה הוא דקאמר, ואי תימא דלא ידע, אלא
 (לקמן) ימא מלה . אבל הכא) הכי אמר משה, אם יש בה עץ . הא
 ידענא דאנא אייעול לתמן . מאי עץ, דא אילנא דחיי, ותמן לא הוה
 אלא בגן עדן דארעא, אמר אם יש בה עץ דא, אנא אייעול לתמן, ואי
 לא, לאו (ה) אנא יכיל למיעל . אמר רבי חייא כתיב (במדבר ט"ו) וימצאו
 איש מקושש עצים ביום השבת . מאן עצים הכא, ומאן הוא דא, אלא
 דא צלפחד, והוה דיין על אלין אילנין, הי מנייהו רב על אחרא, ולי
 חשש ליקרא דמאריה, ואחלף שבת לשבת דרא הוא דכתיב (ס"ג כ"ו)
 כי בחטאו מת, בחטאו ו' מת (ורוא דכלא ודאי מקושש עצים) בגין כך
 הוה דיניה סתים, ולא אתפרש דיניה כדינין אחרנין, בגין דמלה דא
 בעי בחשאי וסתים ולא גלייא, ועל דא לא אתמר באתגלייא, וקדשא
 בריך הוא עבד יקר ליקריה רבי יוסי אמר שאר עצים כהדי שבת הוה
 מקושש, וקביל עונשא לפום שעתא ואתכפר חוביה, ועל דא (כ) אתקשי
 משה כדינא דבנתא, דלא ידע אי אתכפר למהוי לבנתיה חילק

ואחמנא

[א] יכיל רכיבו סה"י אל כפ"פ מריס סלח גם כנו ימי לא כן עכ"ל מסע דלא כרבינו קול נ' מוס יקק על חו"ס נחמ"ל סה"י
 דכ"ר ר' קולנימוס ולא סביל קול וסודרי . ומ"מ כ"י אחר סמליה מרע"ס לסתפלל ליכנס ויכ"א סתוכתי סה"י (כ) מסע אלג
 לא נחכשו לא סיו ככ חיי כועלות הלך כאלן . ח"ס

ואחסנא אי לאו (ה) ביון הדבר שמים דצלפחד קדשא בריך הוא
 דכתיב בן בנות צלפחד דוכרות, אתידע דהא אתכפר חוביה . תא
 חזי תרין איננין איננין חד לעילא וחד לתתא, בדא חייזן וכדא מותא,
 מאן דאחלף לון גרים ליה מותא כדאי עלמא ולית ליה חולקא
 כדהוא עלמא ועל דא אמר שלמה (משלי כ"ה) דבש מצאת אכול
 דיין וגומר ארון ותורה כחד קיימי, תורה עקרא, ארון כיתא . ועל דא
 ארון חסר בלא וא"ו בכל אתר, ארון הברית ארון העדות . בכל אתר
 אהרן דרועא ימינא, בר כחד דכתיב (כמדבר ג) כל פקודי הלויים אשר
 פקד משה ואהרן נקוד לעילא . אמר רבי יצחק משה אילנא דחיי
 נקט, ועל דא בעא למנדע אי הוה שכיח בארעא אי לאו, וכנין כן
 אמר היש בה עין אם אין והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ, דהא
 אילנא דחיי אתחמד לכלא, ואיננין לא אייתיאן אלא ענבים ורמונים
 ותאנים, באילנא אחרא תליין ואחידן . תא חזי

שלח לך אנשים, בניגן . רבי יהודה פתח (משלי כ"ו) בצנת שלג ביום
 קציר ציר נאמן לשלחיו ונפש אדוניו ישיב . בצנת שלג ביום
 קציר, דאהני לגופא ולנפשא . ציר נאמן לשלחיו . אלו בלב ופנתם
 דהוו שליחי מהימני לגבי יהושע ונפש אדוניו ישיב, דאהדרו שכינתא
 לדיירא כהו בישראל ולא אסתלק' מנייהו . ואלין דשדר משה גרימו
 כבייה לדרין בתראין, וגרימו לאסתלקא מישראל במה ארף ורבבן .
 וגרימו לסלקא שכינתא מארעא מבינייהו דישראל, איננין דשדר
 יהושע ונפש אדוניו ישיב . רבי חזקיה ורבי ייסא הוו אזלי בארעא
 אמר רבי ייסא לרבי חזקיה (ט) תמינא באפך דהרהורא אית בגוונך .
 אמר ליה הא ודאי, האי קרא אסתבלנא ביה כיון דאמר שלמה
 (קס"ב ג) כי מקרה בני האדם ומקרה הבהמה מקרה אחד להם וגומר .
 ותנין דכל מלוי דשלמה מלבא בלהו סתימין מדרגין דחכמתא . אי
 הכי קרא אית ביה לאסתבלא, דהא פתחא לאיננין דלאו בני
 מהיטנותא

ואי

(א) ואחיה כי סא דאמרינן כחלק דף ג' דאל' אליהו וכו' לטוב לריכ"ל רכמס שקזיר סס אכיו אכעז לאכיו לעלמא דאחי ע"ש
 ופירש"י ועלכו סס שקזיר שקכ"ס כי נלפתו מאירן : (ב) מלכד חפשוט ע"ל כי סמחרס ד"ח נמשך מאיר עליון וזין ספק סכאזר
 סאזס יחרס כחרס יאירז סכי סלמו מסא"כ אס ככיר כספקות ואל' ד' חוקים סא ודאי כלי' דאעקא סאמרי סכר' סכרל סאזס סן סכסמס
 סכח אור כשסרו א"כ א"ך ח' סלמס כי מקדס כני סקדס וכו' ואלס סכונס על סחומר סא חנינן וכו' ואל' כ' ע"כ סמדכר על ענייני סכסמס
 יזסו סקסס כעניי' ססל ספחח וכו' סס מכחיסיס ח' סריזס סכמס ימלאי לסלזוט כוס יח' נראס סכעילס ספקר וזין סכסמס וגמסר
 ללכא סמרוס דרך מקדס סרמ' .

(דקניז ע"כ) מהימנותא אשתכח ביה • אמר ליה ודאי הכי הוא, ואיר
 ביה למגרע ולאסתכלא • אדהכי חמו חד בר נש דהוה אתי • שאר
 לון מייא דהוה צחי, והוה לאי בתוקפא דשמשה • אמרו ליה מאן
 את • אמר לון יודאי אנא, ואנא לאי וצחינא • אמרו לעית באוריתא •
 אמר לון עד דאנא עמכון במלין, אסלק להאי טורא ותמן אסב מייא
 ואשתי • אפיק רבי ייסא חד זפירא מלי מין ויהב ליה • בתר דשתה
 אמר נסלק עמך למייא • סליקו לטורא ואשכחו חד חוטא דמייא
 דקיק, ומלי (ה) קטפורא חד, יתבו • אמר לון ההוא בר נש השתא
 שאילו דהא אנא אשתדלנא באוריתא על ידוי דחד בר, דאנא עיילית
 ליה לבי רב ובגנייה רווחנא באוריתא • אמר רבי חזקיה אי על ידא
 דכרך טב הוא, אבל מלה דאנן ביה אנא חמינא דלאתר אחרא בעי
 לאסתלקא • אמר ההוא בר נש אימא מלך, דלומנין (ו) באפרקסתא
 דענייא תשכח מרגניתא • אמר ליה האי קרא דאמר שלמה, סח ליה •
 אמר ליה במה אתון פרישן משאר בני נשא דלא ידעי • אמרו ליה ובמה •
 אמר לון על דא אמר שלמה האי קרא, ולא אמר האי מנרמיה בשאר
 אינון מלין, אלא אהדר אינון מלין דטפשיא עלמא דאמרי כך • ומאי
 אמרי, כי מקרה האדם ומקרה הבהמה וגומר טפשיא דלא ידעי ולא
 מסתכלן בחכמתא, אמרי דהאי עלמא אזיל במקרה, וקדשה בריך
 הוא לא אשגח עלייהו, אלא מקרה האדם ומקרה הבהמה מקרה
 אחר וגומר • וכד שלמה אסתבל באלין טפשיאין דקאמרי דא קרי
 לון בהמה, דאינון עבדין נרמיהו בהמה ממש, בגין דאמרי מלין אלין •
 ומגלן קרא דעליה אוכח דכתיב (קס"ג) אמרתי אני בלבי על דברת
 בני האדם לברם האלהים ולראות שהם בהמה המה להם, אמרתי
 אני בלבי וחשיבנא בהאי לאסתכלא, (ג) על מה • ער דברת בני
 האדם על ההוא מלה דטפשותא דאינון אמרי, לברם האלהים
 בלחודייהו, ולא יתחברון בהדי בני נשא אחרנין דאית לון מהימנותא,
 ולראות שהמה בהמה המה להם • (ד) ולראות בהו אינון בני מהימנותא

שהם

(א) ר"ל כלו' כמו קדרס : (ב) כפרטיליו של עני פי' ככיס סעני לפעמים תמלא בו מרגנית עם ספרותא • סרס"כ : (ג) פירוש סאין
 על דברת ר"ל בעבור אלף פי' על איתי סרבר סחימריס בני סחרס ולכן סקדיס על מס ואמר על ססוס מלס יכו ואמר דברת ל' גרישע
 כי כן על דברתי מלבי זרק ר"ל על דבר סדכר סלא, כפינו ווסו דברת ל' נקסס : (ד) כלומר כוכני לפקות טיני סחאמיניס שיראו ססס
 כססס ממש סח כס יודעת אלף מס שרואס וסעיקר סרומס סהס מסיני כלע כן כעיר סס"ס דעה טילס סססו ססוס מריס כ"ן גיסי
 כססס וסס"ס כסס"ס ג"י כלע וכסאני מס ססמעתי סטיטסר"ף ג"י כע"ר • סמ"א :

שהם כהמה ממש ודעתיהו כבעירא המה להם בלחודייהו ולא לאעל אה
 לבני מהימנותא בדעתא דטפשותא דא ועל דא המה להם ולא לאחריני,
 ומה דעתא דילהון כי מקרה בני האדם ומקרה הבהמה מקרה אחד לכלם
 ונומר • תיפח רוחיהון דאינון בעירי • אינון טפשא • אינון מחוסרי
 מהימנותא • ווי לון ווי לנפשייהו • טב להו דלא ייתון לעלמא • ומה
 אתיב לון שלמה על דא, קרא אבתריה ויאמר • ומי יודע רוח בני
 האדם העולה היא למעלה ורוח הבהמה היורדת היא למטה לארץ •
 ומי יודע באינון טפשא דלא ידעי ביקרא דמלכא עלאה, ולא מסתכלי
 באורייתא, רוח בני האדם העולה היא למעלה, לאתר עלאה לאתר
 יקר לאתר קדישא, לאתונא מנהירו עלאה, מנהירו דמלכא קדישא,
 למהוי צרורא בצרורא דחי, ואשתכחת קמי מלכא קדישא עולה
 תמימה ודא הוא העולה היא למעלה • ורוח הבהמה היורדת היא
 למטה לארץ, ולאוי להווא אתר דהורה כל בר נש דכתיב ביה
 (בראשית ט') בצלם אלהים עשה את האדם וכתיב (משלי כ') נר יי נשמת
 אדם • איך אמרי אינון טפשא דלאו מבני מהימנותא ורוח אחד לכל •
 תיפח רוחיהון עלייהו כתיב (תהלים ל"ה) יהיו כמוץ לפני רוח ומלאך יי
 דוחה • אלין ישתארוון בגהינם, לאינון דרגין תתאין, ולא יסתלקין לדרי
 דרין • עלייהו כתיב (ספ"ד) יתמו חטאים מן הארץ ורשעים עוד אינם
 כרכי נפשי את יי הללויה • אתו רבי חזקיה ורבי ייסא ונשקו רישיה אמרו
 ומה כל כך הנה עמך ולא ידענא • זכאה האי שעתא דאערענא כך •
 (דקניז ע"ב) תו אמר וכי על דא בלחודייהו שלמה, והא באתר אחרא
 אמר בגוונא דא • פתח ואמר (קס"ג ט') זה רע ככל אשר נעשה תחת
 השמש • זה רע ודאי, מאי זה רע, דא הוא מאן דאושיד זרעא בריקניא
 וחביל אורחוי, בגין דהאי לאו מדוריה בקדשא כריך הוא, ולא יהא
 ליה חולקא בעלמא דאתי דא הוא דכתיב (תהלים ס') כי לא אל חפץ
 רשע אתה לא יגורך רע • על דא אמר זה רע, דלא יהא ליה מדורא
 לעלא • כי מקרה אחד לכל וגם לב בני האדם מלא רע (בגין דא)
 והוללות כלבכם בחייהם, שטותם תקיע כלבייהו ואינון מחוסרי
 מהימנותא, ולית לון חולקא בקדשא כריך הוא וכאינון בני מהימנותא,
 לאו בעלמא דין ולא בעלמא דאתי דא הוא דכתיב (קס"ג ט') ואחריו

אל המתים. תא חזי קדשא בריך הוא אוהר לבני עלמא ואמר
 (דכריס 3) ובחרת בחיים למען תחיה, (כהאי עלמא ובעלמא דאתי)
 וחיין דההוא עלמא ניהו. אינון חייבין מחוסרי מהימנותא מאי קא
 אמרי, כי מי אשר יבחר וגומר. אף על גב דיבחר בר נש בהאי עלמא
 (ס"ט כההוא עלמא), כמה דאמד לאו הוא כלום, דהא מסירא דא
 בידנא אל כל החיים יש בטחון, ומסירא דא בדייהו (קפלט ט) כי לכל
 חי הוא טוב מן האריה המת. היך יהא לן חיין כההוא עלמא ועל דא
 זה רע ודאי, דלא ידורון במלכא עלאה ולא יהא לון חולקא ביה ואף
 על גב דכל הני קראי תשבח סמיבין לחברייה במלין אחרנין. אבל
 ודאי שלמה קא אתא לנגלאה על אינון חייבין מחוסרי מהימנותא,
 דלית לון חולקא בקדשא בריך הוא בעלמא דין ובעלמא דאתי.
 אמרנליה תבעי דנתחבר בהרך ותזיל בהרן. אמר להו אי עבידנא
 הכי אוריתא יקרי עלי כסיל, ולא עוד אלא דאתחייבנא בנפשאי.
 אמרו ליה למה. אמר לון דהא שליחא אנא, ושדרו לי בשליחותא
 ושלמה מלכא אמר (משלי כ"ו) מקצה רגלים חמס שותה שולח דברים
 ביד כסיל. תא חזי מרגלים על דלא אשתכחו בני מהימנותא ושלוחי
 מהימנותא, אתחייבו בנפשייהו בעלמא דין ובעלמא דאתי. נשק לון
 ואזל ליה. אזלו רבי חזקיה ורבי ייסא, עד דהוו אזלי פגעו באינון בני
 נשא. שאילו רבי חזקיה ורבי ייסא עליה אמרו מה שמייה דההוא בר נש,
 אמרו רבי חגי הוא, וחברא דבין חברייה הוא, ושדרו ליה חברייה
 דבבל למנדע מלין מרבי שמעון בן יוחאי ושאר חברייה. אמר רבי ייסא
 ודאי דא הוא רבי חגי דכל יומי לא בעא (6) לאחזאה גרמיה כמה דידיע,
 ועל דא אמר לן דהא בריה זכה ליה באוריתא, בגין דאמר קלא (סס)
 ראית איש חכם בעיניו תקנה לכסיל ממנו. ודאי שליחא מהימנא
 איהו, (חכאה הוא שליחא מהימנא) וחכאה איהו מאן דשדר מלוי
 בידא דשליחא מהימנא. תא חזי אליעזר עבד אברהם מבני כנען
 הוה, כמה דאת אמר (טושיע י"ב) כנען בירו מאוני מרמה. וכנען כתיב
 עליה (כרמשי"ט ט) ארור כנען עבד עבדים יהיה לאחיו. ובגין דהוה
 שליחא

(6) מסכת שוכה כס"ל ר"ם ורש"י וחס"י כמליטע דף כ"ג כ"כ"ג ומשנו דבין כמסכתא ולא כמו זכריתא מפי' טרמכ"ס. אטמס אטמא
 ולטענן דינא גס טרמכ"ס מורס ומ"ג כ"פ"ט. מ"ג"ן

שליחא מהימנא מה כתיב ביה (סס כ"ד) בא ברוך " ברוך " ממש ועל דא אכתיב הכי באוריתא, בגין דנפק מההוא קללה ואתברך, ולא די ליה דנפיק מנה, אלא דאתברך בשמיה דקדשא בריך הוא, ואוליפנא דאתא מלאך ואעיל מלה דא (ס) בפומיה דלבן :

וישלח אותם משה וגומר כלם אנשים בלהו זכאין הו, ורישי דישראל הו, אבל אינון דברו לגרמיהו עיטא בישא, אמאי נטלו עיטא דא, אלא אמרו אי ייעלון ישראל לארעא, נהעבר אנן מלמהו רישין, ומני משה רישין אחרנין, דהא אנן זכין (ס) במדבר למהו רישין, אבל בארעא לא נזכי, ועל דנטלי עיטא בישא לגרמיהו מיתו אינון וכל אינון דנטלן מלייהו :

(דקניח ע"ב) אלה שמות האנשים אשר שלח משה וגומר אמר רבי יצחק משה (ס) אסתכל וידע דלא יצלחין בארתייהו, כדן צלי עליה דיהושע, כדן כלב הוה כדוחקא אמר מה אעביר, הא יהושע אזיל בסיעתא עלאה דמשה, דשרר ביה (ד) נהירו דסיהרא, והוא אנהיר עליה בצלותיה בגין דאיהו שמשא : מה עבר כלב, אישתמיש מנייהו ואתא לגבי קברייה דאבהן (ס) וצלי תמן צלותיה . אמר רבי יהודה ארח אחרא נטיל, ועקים שבילין, ומטא על קברי דאבהן ואסתכן בגרמיה דהא כתיב ושם אחימן ששי ותלמי ילדי הענק . אבל מאן דאיהו כדוחקא לא אסתכל מדי . כך כלב בגין דהוה כדוחקא לא אסתכל מדי, ואתא לצלאה על קברי אבהן לאשתזכא מעיטא דא :

ויקרא משה להושע בן נון יהושע . רבי יצחק אמר וכי הושע קראיה קרא, והא כתיב (שמות י"ו) ויאמר משה אל יהושע . (סס ל"ג) ויהושע בן נון נער . (סס י"ז) ויחלוש יהושע . אלא אמר לו משה יה יושיעך מנייהו . רבי אבא אמר כיון דשרדריה למיעל לתמן, אצטרך למהו שלים, ובמה, בשכינתא, דעד ההיא שעתא נער אקרי כמה דאוקימנא

(א) בא ברוך אלו בני תיבות . בא ברוך סיס מניח סקל' כחוד סיו של לבן וזוהי בא ברוך ה' וזו נרשו יסם כסם שנאמר ויאמר בא ברוך ה' ולא נאמר ויאמר אליו לרשמו שלא סתם אמריו של לבן שמדעתו אמרו דק ויאמר סנבל כפיו אוהו סוכר סרמ' . מה' וסס כל זס וכס סנו' כחלקים על מוח לבן כמ"ס גור' סרמ' ז'ל ועטמ'ל דף ק"א א' . מה' : (כ) ס' מסוס דא' סוף סוג דחל גורו סמוכר הו' מלאח אסך יעקב כנו' כלה ק"ח א' וב' . סרמ' : (ג) ע"ד ספסע יוכן כמ"ס כסיעט דל' ד מרגלים ע"ס מעט-סס נקראו וכי וס'ס אלו שמות וכו' ויקרא מס' דלס סבין כשמוס וידע ססו עמידים לסרע לבן קרא אה סוכע כמס יוסע לו' י'ס יושיעך וז'ס ככף יסתכל ס' כשמוס וידע סרמ' . אה' סנס סכנמרל לא סוכיר כל ססמוס כסנחומת סרשט סאיוני דר'ס כל סמוסס לגנ' ע"ס סא'ן : (ד) ק"ג סחנר ו כה יר' סכמוס סוף סוד ו' וסר יס' וכו'ס ססמיק סרין וכסלמס סוים : (ס) וסלסיס סס כן כמין כל' כ' :

דאוקימנא, ובההיא שעתא קשיר ליה משה בחדה, ואף על גב דאשכחן יהושע בקדמיתא, (6) קרא קרייה הכי על ההוא דזמין למקרייה. אמר משה ודאי לא אצטריך דאלמיעל תמן אלא בשכינתא, והכי אתחזי:

היש בה עץ אם אין ונומר רבי חייא אמר וכי לא הוה ידע משה דאית בה כמה אילנין משניין דא מן דא, והא הוא שבה לה לישראל בכמה זמנין, והוא אסתפק בדא. והא קדשא בריך הוא קאמר ליה למשה בקדמיתא דהיא ארץ זבת חלב ודבש. אמר רבי יוסי הא אתערנו חברייא דכתיב (סו"ב 6) איש היה בארץ עוז איוב שמו. אמר רבי שמעון רמו להם רמזא דחכמתא, על מה דשאיירו בקדמיתא דכתיב (סמות י"ו) היש יי בקרבנו אם אין. אמר תמן תחמון אי היא אתחזיא להאי או להאי. אמר לון אי תחמון דאיבא דארעא כשאר ארעי דעלמא, יש בה עץ אילנא דחי, ולא מאתר עלאה יתיר. ואי תחמון דאיבא דארעא יתיר ומשנייא מכל אתר דעלמא, תנדרעון דהא מעתיקא קדישא, קא נגיד ואתמשך חהוא שנוייא עלאה מכל אתרי דעלמא, וכדא תנדרעון היש בה עץ אם אין, ודא בעירתון בקדמיתא (דכמעיון בעיתון) למנדע דא דכתיב היש בקרבנו, בקרבנו דייקא או אם אין. ועל דא והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ למנדע שנוייא דיליה. והימים ימי בכורי ענבים. והימים, מאי קא מיירי דהא ואז בכורי ענבים סני ליה, אלא והימים אינון דאשתמודען, כלהו הוו מתחברן בההוא זמנא בההוא אילנא דחטא ביה אדם הראשון, כמה דתנינן ענבים היו, ועל דא והימים אינון דאשתמודען, ימי בכורי ענבים דייקא:

07

ויערו כנגב ויבא עד חברון ויבאו מבעי ליה. אלא אמר רבי יוסי כלב הוא דאתא לצלאה על קברי אבהתא. אמר כלב, יהושע הא ברכיה משה בסיועא עלאה קדישא ויכיל לאשתזבא מנייהו, ואנא מה אעביד, אימלך למבעי בעותא על קברי אבהתא בגין (כ) דישתזיב מרזיהון (ס"ט מעיטא בישא) דשאר מאללין. רבי יצחק אמר מאן דהוה

רעים

(א) הכל עדין לא סיי י"י קוראין איהו יושע: (ב) מסונו טיא סלא יסתייט וטי"ל מ"ד 61 סאטן כעלמך וכי' וסנס סתדנולט סיו חכמים נדול'ס ובעבד סחרס לא רלי שוככסי יס"אל ללח וכו"ל דכרו לנרמייטו עיטול כישא וסנס סיו יי כילולת דיסוד סב"ל ומכונתס סרוכס ולקן נתיירל כלכ שיקקטי ממ"י וסספלל די יססיב מדוסיין דייקס רסיון סס"ס י"ס ד

(ה) רשים מכלהו דא עאל בגוויה, (כ) דביה תליא כלא . ותא חזי מאן
 הוא משאר אחרי דיכול לאעלא תמן, דהא כתיב ושם אחימן ששי
 ותלמי, ומרחילו דילהון מאן יכיל לאעלאה (דקניט ע"ה) במערתא אלא
 שכינתא עאלת תמן בכלב, לבשרא לאבהן דהא מטא זמנא לאעלא
 בנייהו לארעא ראומי לון קדשא בריך הוא, ודא הוא ויבא עד חברון .
 תאנא אחימן ששי ותלמי ממאן נפקו, זרעא הוּו מאינון נפילין דאפיל
 לון קדשא בריך הוא בארעא, ואולידו מבנת ארעא ומנייהו נפקו גיברי
 עלמא כמה דכתיב (כראסיתו) המה הגבורים אשר מעולם אנשי השם,
 אשר מעולם דשמישי (כ"ה) מדאתברלי עלמא משתכחי . אנשי השם,
 אחימן ששי ותלמי :

ויבאו עד נחל אשכול וגומר . רבי יהודה פתח (ישעיה מ"ב) כה אמר
 האל יי בורא השמים ונוטיהם וגומר . כמה אית להו לבני
 נשא לאסתכלא בפולחנא דקדשא בריך הוא, כמה אית להו לאסתכלא
 במלי דאורייתא, דכל מאן דאשתדל באורייתא כאילו מקרב (ו) כל
 קרבנין דעלמא לקמי קדשא בריך הוא, ולא עוד אלא דקדשא בריך
 הוא מכפר ליה על כל חוביו, ומתתקנין ליה (ו) כמה כרסיין לעלמא
 דאתי . (ספר) רבי יהודה הוה אזיל בארחא בהדי רבי אבא שאר
 ליה, אמר (ו) מלה חד בעינא לשאלא, כיון דיבע קדשא בריך הוא
 דזמין בר נש למחטי קמי ולמגור עליה מיתה, אמאי ברא ליה, דהא
 אורייתא הוה תרי אלפין שנין עד לא אברי עלמא וכתיב בה
 באורייתא (כמדרכי"ט) אדם כי ימות באהל, (ס"ז) איש כי ימות . וימת,
 ויחי פלוני וימת . (י) מאי קבעי קדשא בריך הוא לבר נש בהאי
 עלמא, דאפירו אי אשתדל באורייתא יממא ולידי ימות, ואי לא אשתדל
 באורייתא ימות, כלא בחד ארחא, בר פרישותא דהוה עלמא כמה
 דאת אמר . (קהלת ט) כטוב בחוטא . אמר ליה (י) אורחוי דמארך
 וגורי

(6) לא ביחא ליה כס שייכא עד חכרון חוץ כלב דתיל"ב כפי' ויבא כלב ולכן אומר שרומם לנושא רשום ותשוב רמפני חשיבותי אינו ככלל
 נמיהס וסרמו לשכי' ועד' שכל' כ' חוקה'ל ל'ו ויבא אל חגוים אשר כלו סס שמוסכ אל סס'ית וכמשרו'ל וגם כאלן ויבא רמו לשכי' : (כ) כי
 חוץ העיקר להביע את החיוב וכמ' כי ס'א אז אוכלס וכו' וז' ות' וכו' כי אין מלכדו להושיע מסערי'ים החזוים ססיו סס אחימן
 וכו' מן הוכי'ים שלל נקלעו כמעט סמ' ולח' עכרסס אכל מפילתס לפי'וס דיי'ס קיי'ס מלך וסי'מניך ככל' אש'ח אחימן ששי תלמי כל
 חו' שמש כי לה סיס לסס מיתוק . סרמ' : (ג) וכח'א ר'ק'א' כמס'כ' אזי מוחל כשכילס יוחר מכל קדככות שכעולס וכמ' ק' דק'ס כסוף
 יח' כ'ס' י'ס ט'ס כדק' מל'ן . (ד) חו' מ'ס לקמן קס'כ' א' וכ' ש'ס מדרגות אושר סונות לכעלי מקרא ולכעלי אכרס סרמ' : אש'
 יעמ'ס מ'ס' סס'ל וסכ'תיו כקונס' מ'ק ע'ס מל'ן : (ח) עיקר שאלתו למס ילבע המוח כמי שלימד חמיר אלל סקק'ס ש'חר ש'ס'יו
 לכניו דיהע'ל ויימיה לכה כר'א ויב' ד'ן ירע'חי מכר'ס' ל'א דח' אורי'ת' וכו' : (ו) וזו כ'ס' ש'אלתו למס לא חושיל סת'ו לחיל'ו מן
 סמיסס (ז) כי סו' ש'אלס עמוקס כ'ידע'ת סס' ס' סג'ל' ג'עוכר'ת לס'יות סג'ל'ו לפניו ול'ס כעלס סכ'וים ועל כ'ולל כענין זל' יח'ת

(6) וגזרי רמארך מה לך למטרח בהו, מה דאית לך רשו למנדע ולאסתכלא שאיל, ודלית לך רשו למנדע כתיב (סס ל) אל תתן את פיך לחטיא ארת בשרך, דארחוי דקדשא בריך הוה וסטרין גניזין עלאין דהוא סתים וגניז, לית לן לשאלא. אמר ליה אי הכי הא אורייתא כלא סתים וגניז, דהא היא שמא קדישא עלאה הוי, ומדן דמתעסק באורייתא כאלו אתעסק בשמיה קדישא, ואי הכי לית לן לשאלא ולאסתכלא. אמר ליה אורייתא כלא סתים וגלייא, ושמיה קדישא סתים וגלייא וכתיב (דכריס כ"ה) הנסתרות ליי אלהינו והנגלות לנו ולבנינו, הנגלות לנו, דאית רשו לשאלא ולעיינא ולאסתכלא בהו ולמנדע בהו. אבל הנסתרות ליי אלהינו, דליה אינון וליה אתחזין, דמאן יכיל למנדע ולאסתכלא דעתוי סתימא. וכל שכן למשאל. תא חזי לית רשו לבני עלמא למימר מלין סתימין ולפרשא לון, בר בוצינא קדישא רבי שמעון, דהא קדשא בריך הוא אסתבס על ידוי, ובגין דדרא דליה רשימא הוא לעלא ותתא, ועל דא מלין אתמרו באתגלייא על ידוי, ולא יהא דרא כדרא דא דאיהו שארי בגויה עד דייתי מלכא משיחא. אבל תא חזי כתיב (כראשית ה') ויברא אלהים את האדם בצלמו בצלם אלהים ברא אותו (ובכלא הוה כעין דוגמא דלעלא. תא חזי) הוא דמלה. תלת עלמין אית ליה לקדשא בריך הוא דאיהו גניז בגוין. עלמא קדמאה ההוא עלאה טמירא דכלא, דלא אסתכל ביה ולא אתיידע ביה בר איהו, דאיהו גניז בגוה. עלמא תניינא דאיהו קשיר בההוא דלעלא, ודא הוא דקדשא בריך הוא אשתמודע מניה כמה דכתיב (תהלים קי"ט) פתחו לי שערי צדק. וזה השער ליי. ודא הוא עלמא תניינא. עלמא תליתאה ההוא עלמא תתאה מנייהו, ראשתבח ביה פרודא, ודא הוא עלמא דמלאכי עלאי שרין בגויה, וקדשא בריך הוא אשתבח ביה ולא אשתבח. אשתבח ביה השתא, בר בעאן לאסתכלא ולמנדע ליה אסתלק מנייהו ולא אתחזי, עד דכלהו שאלי איה מקום כבודו. (ימוקאל ג') ברוך כבוד יי

מסקובו

במי' ח' ל"ט ב' : (6) חיינו למס אלטר ר"י למס יגד פליטס נודיס סמוח טר' שמתחלם גברא סתום למוח סיון רמכיר פוס כי יתום וכן דר"ל כדיל' לן סתוי ממקיימת וכל נכן מכיל' מ' א"ש כי יתום וכן לן ל' א"ש אל' יתכח' מיתפ' טבסם וכן אכס מס' לן ר'חיס למטרח סתום אלל נאטר אכרס כסכנס יוכל למוח טס מכיל' מ' וימח טט' כ"מ דסיינו שמפס גמור אכסיס ושיר מכיל' מ' ויחי ססיק וימח טב' טט' כפרסם כראשית סתוי נדיקיס סתוי וסמן סרכס וסמ' לל כילולו מן סתום וכיון טט' ססיק סיפור סתוי' מ' כ' יסיר סק כגד ועסיד לטיות לעפי' סיטוס נדיק כפרע' מ' סרמ' :

ממקומו • והאי הוא עלמא דלא אשתכח ביה תדירא • כגוונא דא
 בצלם אלהים עשה את האדם, כדן אית (דקנט ע"ב) ליה תלת עלמין •
 עלמא קדמאה, האי עלמא דאקרי (6) עלמא דפירודא, ובר נש
 (7) אשתכח ביה ולא אשתכח, כד (8) בעאן לאסתכלא ביה, אסתלק
 (9) (וידי אסתב) מנייהו ולא אתחוי • עלמא תניינא, עלמא דאיהו קשיר
 בהווא עלמא עלאה, ודא הוא גן עדן די בארעא, דדא הוא קשיר
 בעלמא אחרא עלאה, ומהאי אתידע ואשתמודע עלמא אחרא, עלמא
 תליתאה, עלמא עלאה טמירא גניז וסתים, דלית מאן דידע ליה כמה
 דכתיב (יטעיה ס"ד) עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו •
 וכלא כגוונא עלאה (קדמאה דאמינא ובקשוט) דכתיב (כאלט ט')
 בצלם אלהים עשה את האדם, (תא חוי ודאי) על דא כתיב (דכריס י"ד)
 בנים אתם ל"י אלהיכם וגומר כמה דאוקמורה יואלין אינון בעלם
 אלהים, ואלין ירתין ירותא עלאה כגוונא דיליה, ועל דא אזרח
 באורייתא לא תתגודרו ולא תשימו קרחה, דהא לא אתאביד, והא
 שכיח בעלמין טבין עלאין ויקירין, להוין חדאן כד יסתלק צדיקא
 מהאי עלמא • ותא חוי אלמלא לא חב אדם, לא (7) יטעם טעמא
 דמותא כהאי עלמא בזמנא דעייל לעלמין אחרנין, אבל בגין דחב
 טעם טעמא דמותא עד לא יעול לאינון עלמין, ואתפשט רוחא מהאי
 גופא ואשאר ליה כהאי עלמא, ורוחא אסתחייא בנהר דינור לקבלא
 עוגשא, ולבתר עיילא לגן עדן רבארעא, ואזרמנא ליה מאנא אחרא
 דנהורא כהאי פרצופא דגופא דהאי עלמא ממש, ואתלבש ואתתקן
 ביה, ותמן הוא מדורא דיליה תדיר, ואתקשר בריש ירחי ושבת' בנשמתא
 וסליק ואתעטר לעילא לעילא דהא הוא דכתיב (יטעיה ס"ו) והיה מדי
 חדש בחדשו וגומר • מדי חדש בחדשו אמאי, אלא רזא דמלה בגין
 חדתות' דסיהרא, דאתעטרא (עטרוי) לאנהרא מן שמשא בהווא
 זמנא, וכן מדי שבת בשבתו • מדי שבת דא סיהרא • בשבתו דא
 שמשא, דנהורא אתיא לה מן תמן • ועל דא כלא חד מלה ודא הוא

ברורא

(6) סוף חסרי יודע נוכח בו סוף טעיה פירוד ומבטל פירוד ולע ל כעולם סג' אסתחיל מן סכריאס אמר ולאשתכח כים פירודת
 מהוס סס סרע מוטעו אכל ככלן אסד עלמא דפירודא : (7) ו כתי' פירוד אחר וסוף ענין טעיהם אטכטסם מסחלקה אפארס כמלא
 וכל כמלא נופו ולא כמלא רוחו וכמלא לאחרים ולא לעלמו : (8) וסו סירוד טעלמי כי סמות יפירוד : (9) ובראס דלז סיס פירוד אדם
 כי ימות וכו' כפיטס מסלכ למכ דסינו סספרו כי סעס וסכנסי לעלמין אחרין סרמז' אפי' וספילא כפיטע דכתי' ט"ו דף י"ד
 דסס קיסנאן ס"ס ודרי' מלין :

בריא דמלה, בר לחיביא דכתיב בהו מיתה לכדדו עלמין, כרת
מכלהו עלמין, ואשתצין מכלא כד לא עיילי בתשובה. אמר רבי
יהודה בריך רחמנא דשאלנא ורווחנא מלין אלין וקאימנא עלייהו.
אמר רבי שמעון מפרשתא דא אוליפנא רוא דחכמתא, ואשתמעו
מנה רזין עלאין ויקירין תא חזי קדשא בריך הוא משבח באורייתא
ואמר, אזילו באורחי, אשתדלו בפולחני, והא אנא מעייל לכוך לעלמין
טבין לעלמין עלאין. בני נשא דלא ידעי לא מהימני ולא מסתכלי,
קדשא בריך הוא אמר אזילו אלילו ההוא עלמא טבא, ההוא עלמא עלאה
דכסופא, אינון אמרי איך ניכול לאללא ליה ולמנדע כל האי. מה
כתיב עלו זה בנגב, אשתדלו (ה) באורייתא ותחמון דהא היא קיימא
קמייכו, ומנה הנדעון ליה :

וראיתם את הארץ מה היא וגומר. תחמון מנה ההוא עלמא, דהא
'רותא דאחסנא דאנא עייל לכו בה. ואת העם היושב
עליה, אינון צדיקיא דבגנתא דערן דקיימן שורין שורין ביקרא עלאה
בדרגין עלאין. החזק הוא הרפה. בה תחמו אי זכו לכל האי כד
אתקפו על יצריהון ותברו ליה, אי לא. או כד אתקפו באורייתא למלעי
בה ימא וליליא, או אי ארפו ידיהו מנה, וזכו לכל האי. המעט הוא
אם רב, אי סגיאין אינון דאשתדלו בפולחני ואתקיפו באורייתא, בגין
דזכו לכל האי, אי לא. ומה הארץ השמנה היא אם רזה. מדאורייתא
תנדעון מה הארץ, מה ההוא עלמא, אי אסגי טיבו עלאה ליתבהה,
או אי אזעיר מנה כלום. היש בה עץ אם אין, האית בה אילנא דחי
לעלם ולעלמי עלמין, או אי צורא דחי אשתכח בגווה, אם לא :
(דק"ס ע"ה) ויעלו בנגב ויבא עד חברון. ויעלו בנגב, בני נשא סלקין
בגווה בנגב, בלבא עצלא כמאן דאשתדל במגנא
בנגיבו, דחשיב דלית בה אגר, חמי דהא עותרא דהאי עלמא אביד
בגינה, חשיב דכלא הוא בנגב כמה דאת אמר (בדאסית ח) חרבו המים,
ומתרגמינן נגיבו, לבתר ויבא עד חברון, עד דאתי לאתחברא בה
קארי ושאני בה. ושם אחימן ששי ותלמי. (ט) תמן חמי פליגן סגיאין,

טמא

(ה) כ"י רמי לחורה כ"כ סגיא ימין ע"ג מימינו אש דח ומ"ג יחור אש ארץ ככנו סיני איתו ארץ שנינו לככנעים לכ"י סק"ס וע"ג
ב"בנו ח"ס : (כ) רמי כחמימן אחי מן כלל אחים ויריס שחולקים יחד אע"פ שאם כחמים וממרה שש' ר"ל כו' מ"כ חלוקות ועם
עמא עטור אסור מיתר כשר פסול ותלמי הם דקדוקי אורייתא במ"ג על ד"ע סגיס דרז"ש ע"כ קתן וקתן קלי מליס וכ"י :
ה טי

טמא וטהור, אסור ומותר, בשר ופסול, עונשין ואגריין, אלין אינון ארחי
 דאורייתא דקדוקי אורייתא. ילידי הענק דאתיילידו מסטר דגבורה.
 וחכרון שבע שנים נבנתה, אלין אינון שבעין אנפין דאורייתא, שבעין
 פנים אית לה לכל סטרא עשרה, וחכרון דא אורייתא, מאן דאשתדל
 בה אקרי חבר. לפני צוען מצרים תנינן אורייתא אית לקביל
 אורייתא, והיינו תורה שבכתב ותורה שבעל פה, והאי (מלשון)
 חכרון מתורה שבכתב נפקת כמה דאת אמר (משלי ו) אמור
 לחכמה אחותי את. והאי נבנתה שבע שנין, דבגין כך אקרי בת
 שבע. לפני צוען מצרים, כמה דאת אמר (מלכים ב') ותרב חכמת שלמה
 מחכמת כל בני קדם ומכל חכמת מצרים. ויבאו עד נחל אשכול,
 אלין אינון מלי אגרה, דרשה, דתליין מסטרא דמהימנותא. ויכרתו
 משם זמורה וגומר. אולפין מתמן ראשי פרקין ראשי מלין, אינון דבני
 מהימנותא חדאן במלין, ומתברכן מלין בגווייהו, ומסתכלן שרשה
 חד ועקרא חד, ולא אשתכח בהו פרודא. אינון דלא משתכחי בני
 מהימנותא ולא אולפי אורייתא לשמה, שוין ליה למהימנותא בפירודא
 דרא הוא דכתיב וישאווהו כמוט בשנים, בפירודא. מהו כמוט, כמה
 דאת אמר (תהלים קכ"ב) אל יתן למוט רגלך. ומן הרמונים ומן התאנים
 (ב) כלא שוין להני מילי לסטרא אחרא, לסטרא דמינאי לסטרא
 דפירודא. דרא הוא דכתיב וישוכו מתור הארץ. וישוכו, תייבין לסטרא
 בישא, ותייבין מארחא דקשוט, אמרי מה איכפת לן עד יומא לא
 חמינא טב לעלמא, אעמלנא בה ביתא ריקס. יתיבנא בקלנא דעמא
 ולהווא עלמא מאן יזכי ומאן ייעול לגוויה, טב לן דלא אטרחנא כלי
 האי. ויספרו לו ויאמרו וגומר. הא אעמלנא ולאינא בגין למנדע
 חולקא דהווא עלמא. וגם זבת חלב ודבש היא, טב הווא ההווא
 עלמא עלאה כמה דידיענא באורייתא, אבל מאן יכול למזכי ביה.
 אפס כי עז העם, (ג) תקיף הוא, דלא יחשיב כל עלמא כלל, בגין דיהא ליה
 עותרא סניא לאשתדלא ביה, מאן הוא דיוכי בה ודאי אפס כי עז
 העם היושב בארץ, מאן דבעי למזכי בה בעי למחוי תקיף בעותרא
 כמה דאת אמר (משלי י"ח) ועשיר יענה עזות. והערים גדולות בצורות.

כהין

(א) פ"י רמונים מל' ושא"ס ומקצ' חילוקהו ח' מלוקס שמפנים אחרים כהובאס ומרמיס ככי ארס כלכן : (ב) ר"ל מי ארילס כלעיד
 נריך אלס יחזוב וס סעולס כלילוס וע"כ מריך סיסוס לו עושר כרי שלס ידלס כענייני ע"ס : א"ס :

בתין מליין כל טובא דלא יחסרון מכלא, ועם כל דא וגם ילירי הענק
ראינו שם, בעי גופא תקיף גיבר כארי (דישתבח תמן תדירא) בגין
דהיא מתשת חיליה דבר נש, לאשתדלא בההוא איסור והתר טמא
ומהור בשר ופסול, מאן יכול לזבאה בה, ועוד. עמלק יושב בארץ
הנגב. אי ימא בר נש דאפילו בכל דא יזכי, עמלק יושב בארץ הנגב,
הא יצרא בישא קטיגורא מקטרגא דבר נש דישתבח תדיר בגופא.
והתתי והאמורי וגומר כמה מקטרגי משתכחי תמן (בגין) דלא יכיל
בר נש למיעל בההוא עלמא כלל, מאן יזכי ליה ומאן ייעור בגויה במלין
אלין. ויניאו את לב בני ישראל. בגין דאפיקו שום ביש עלה כמה
דאת אמר ויוציאו את דבת הארץ. אינון בני מהימנותא מאי קרי
אמרי, אם חפץ בנו י ונתנה לנו. כיון דישתדל בר נש ברעותא
דלכא לגבי קדשא בריך לא בעי מנן אלא לבא, ויסתמרון ההוא
רשימא קדישא דכתיב (ישעיהו ס') ועמך כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ.
אבל (דקס ע"ב) אך ביי אל תמרודו, בעי דלא ימרדון באורייתא, דאורייתא
לא בעי עותרא ולא מאני דכספא ודהבא. ואתם אל תיראו את עם
הארץ. דהא גופא תבירא, אי ישתדל באורייתא ישבחה אסוותא ככלא
הדא הוא דכתיב דפאות תהי לשרך. (משלי ג') ושקוי לעצמותיך, וכתיב
(שם ד') ולכל בשרו מרפא. וכל אינון מקטרגי אינון מברזאן והאמרי
פנו אתר לפלנייה עבדא דמלכא, בגין כך אל תיראו כי לחמנו
הם. אינון בגרמיייהו מזמנן מזוני בכל יומא לאינון דמשתדלי באורייתא
כמה דאת אמר (משלי א') ואת העורבים צויתי לכלכלך, וכתיב והעורבים
מביאים לו לחם ובשר. סר צלם מעליהם, מאן צלם דא תוקפא דדינא
קשייא, מאי טעמא אעדי, משום ד" אתנו אל תיראום, כלא אעדיאו
בגין אורייתא, זבאה חולקהון דאינון דמשתדלי באורייתא לשמה, דהא
מתקשרי בקדשא בריך הוא ממש, ואקרונ אחים ורעים הדא הוא
דכתיב (תהלים קכ"ב) למען אחי ורעי אדברה נא שלום כך :

ויבאו עד נחל אשכול וגומר. רבי אבא אמר (ב) כרתו ההוא אשכול,

אתו

(ב) ע"י שכיבונו לחוק כח סקליסם ואשכול ס"ס יסוד א"י שסכל בו ויסוד א"י גפן וסוף כנרון ו"ל שס"ג אלטס גימ' גרין ועקרו מסס ומורס ג' ג' אלטס לסמשיך סדיכון מסס ועוד אשכול סגכים סס רגלי לאס סוד עק"כ ענוס גימטריא סגכים וכן עקב כלשון יחיד סמתיחודים ככתר רחל ורלי לסחוט אוחס ולגסוך ייגם כענין חוס אכל אתו לנעלל וכו' כי גכרס קרושס על סקליסם ולג וכו' כ"ל סלכ ספוא סס כ"ן ויסושע פני לכנס כ"י סס יסחטוסי ככשרות ויעשו יחיר קרוש כ"ע אוחיות דסעס וכסכלמ' וע"ג סוכטס כרין חנק וכלי נסמור דוק כו' עירוס ססכחכס כסס א"י וסמלא סעסס וסעוסי ס"ס נ"ג ויגפן סוף ח' וסע"ג כלי"ס פ' עקב. וע"ל סגפן סונוס יסוד

אתו לסלקא ליה לא יכילו • (ה) אתו לנטלא ליה לא יכילו, ארתו
 כלב ויהושע נטרו ליה וסליקו ליה ואודקף על ידיהו הדא הוא דכתיב
 וישאורו במוט בשנים, באינון שנים יחדן • זמורה, מאי קא בעאין
 אלא אשכול הוה תלייא ביה, ובעוד דהוה מתחבר באתריה
 אקרי זמורה • לבתר קרייה מוט • דכתיב וישאורו במוט, ההוה
 דאשתמודע ההוא דכרתו, מכאן ידעו יהושע וכלב דאינון אתחזיין
 למיעל לארעא, ולמהני לון בה חולק ואחסנא • עד דהו אתיין אמלכו
 עליהו כלהו • קאים כלב באיבא • אמר איבא איבא, אי בגיגך אנן
 מתקטלין מה אנן בחולקך, מיד קליל גרמיה ויהבו לון • רבי אלעזר
 אמר לא יהבו לאחרי, דהא כתיב וישאורו במוט, וכתיב בשנים, ובכלהו
 לא הו שנים כוותייהו, ומכאן אוליף יהושע לבתר דכתיב (יהושע כ')
 וישלח יהושע בן נון מן השטים שנים אנשים מרגלים, והני שנים הא
 אוקמוה קדמאי, וכד מטו לגביהו דישראל יהבו לון, ואינון אשתארו
 ועברו גרמיהו שיריים • רבי יצחק אמר כד הו מטאן לגביהו דאינון
 ענקים, הו שוויין ההוא חוטרא דמשה קמיהו ואשתזיבו, ומנלן דההוא
 חוטרא יהיב לון הדא הוא דכתיב ויאמר אליהם עלו זה בנגב • כתיב
 הבא עלו זה, וכתיב התם (שמות ד') ואת המטה הזה ונומר. ובגיניה
 אשתזיבו • דאי תימא הני ענקיין שבקי לון, אלא אתו לנסבא לון
 והו שוויין לקמיהו ההוא חוטרא ומשתזבי (ס"ו ומשתמטי) מקמיהו •
 רבי יהודה אמר מסורת שמא קדישא מסר לון משה, ובגיניה אשתזיבו
 מנייהו • רבי חייא אמר תלת שמיהן אקרונ גפלים • ענקים • רפאים •
 וכלהו אורכי יומי • גפילין אקרונ בקדמיתא, לבתר כד אתחברון בכנת
 בני נשא ואולידו מנייהו אקרונ ענקים • לבתר דהו אזלי וישטאן בהאי
 עלמא ומתרפיין מההוא דלעילא, אקרונ רפאים • אמר רבי יהודה
 והא כתיב (איוב כ"ו) הרפאים יחוללו, (דברים כ') רפאים יחשבו אף הם
 בענקים • אמר ליה הכי הוא, בנין דענקים אתו מהאי סטרא ומריאי
 סטרא, ואתיין אשו יתיד בארעא • כגוונא דא רפאים ומנייהו נפקי, והו
 אורכי

יסוד חמא סחיא טוריס ועולם סס סג כקידוח אלפים ו' סקידות גימט' יין וכונסם סיסם לנכוס כראש רחל כח' כ' שלם ולכן נעלי נס
 סחלים ורמזים ססס ב"ס חבל כאלו לא יכלו לנכוס לפי שלם סועילו לעסיה כנפן ססס אורס כס : (ה) רלו לסעלוחו לסגוס כלסס
 סדיגיס קסיס וכל יכילו ורכו לססייעי לסעיל סוס לסחוח כרחל ססס ראסס וסח"ס וסכמ"ס סגס רומו לרגלי לסס רלו לסלקס סחידן כח"ד
 רחל לסוכי"ס סייג לקוז כ"ס סס"ד סס"ד טו"ר אחי כעעלס לסכסכו : סס :
 במדבר

אורכי יומי, וכד מתחלשי, אתחלש פלגות גופא ופלגות קאים, כיון
 דפלגות גופא הוה מית, הוה נסבי עשבא מעשבי כרא ושדיין לפומייהו
 ומיתו, ובגין דאינון בעאן לקטלא גרמייהו אקרון רפאים אמר רבי
 יצחק שדיין גרמייהו בימא רבא וטבעאן ומתין הדא הוה דכתיב
 הרפאים יחוללו מתחת מים ושכניהם רבי שמעון אמר (ה) אלמלא
 הוה עיירין ישראל לארעא בסימנא (כ"א באומנא) (דקס"א ע"ה) דלישנא
 בישא, לא הוה קאים עלמא רגעא חד מאן אומנא דלישנא בישא נחש
 ורוא דמלה מדאתא נחש על חוה אטיל בה זוהמא אמר רבי שמעון
 ועל כלא מחל קדשא בריך הוא, בר מן לישנא בישא בגין דכתיב
 (תהלים י"ב) אשר אמרו ללשוננו נגביר שפתינו אתנו מי אדון לנו תא
 חזי כמה עבד ההוא לישנא בישא, גזר על אבהתנא דליה ייערון
 לארעא ומיתו אינון דאמרו, ואתגזר בכיה לדרי דרין (כ"ש הכ"א)
 דאפיקו לישנא בישא על כלא) בכיבול כיון דאפיקו על ארעא
 קדישא כאילו אפיקו עליה, בגין כך קני קדשא בריך הוא על דלי
 (כלומר קני לשמיה) וקאימו ישראל כלוהו לאשתצאה מערמא, אלמלא
 בעותיה דמשה :

ויספרו לו ויאמרו וגומר אמר רבי חייא מאי שנא הבא ויספרו, ולא
 בתיב ויגידו או ויאמרו, אלא כל חד דאולף מלה בלחודו .
 ויגידו, בכל אתר רמז קא רמז בחכמתא והא אתמר ויאמר, אמירה
 בעלמא, ויאמרו הרהורא דלכא ויאמרו תפקידתא, והא אוקימנא
 בכמה אתר ויספרו, פרישותא דמלה בכל אתר באנו אל הארץ,
 הלכנו מבעי ליה אלא באנו, עאלנא לתמן לההיא ארעא דהוית
 משבח בכל יומא, והוית אמרת דלית דכוותה וגם זבת חלב ודבש
 היא רבי יצחק אמר מאן דבעי למימר כדכא אמר מלה דקשוט
 בקדמיתא, בגין דיהמנו ליה כדכוי רבי חייא אמר (אלא) הכי אמרו
 עאלנא לההיא ארעא דהוית משבח לה כל יומא, ואמרת דלית
 דכוותה (וגם זבת חלב ודבש היא), וארימת שבחא על כלא, ולא הכי
 דהא זה פריה, אתכלא חד מאינון ועירין קטפו אמרו אי לרא אחסין

קדשא

(ה) יש אלמלא שטח כמו אל כרא' כשנת אלמלא משמירן ישראל כי שבתות וכסותיהם אלמלא כגדום וכו' וקטובם שכל כלי סחור טוי
 מחממים כש"ל ילך כשאר כלבים שמן ערעיר מלכיהם שמתו במדבר חככי שקבלו לחר מספורגלים סרפ"ו אח"י סת סטות כמגילה כ"א
 ח' כחכו ג"כ ריש כ"י פ"י נחית אלמלא מאין :

קדשא בריך הוא לישראל, וסבלו כל אינון עקתיך וליאותיך, הא בארעא
 דמצרים אתכלין ואיבין דארעא יתיר על חד תרין. אפס כי עו
 העם, אורחיה דעלמא דאינון גברין מגיחי קרבא יתבין לבר לאסתמרא
 ארחין, והבא אפילו אינון בני מתא תקיפין גברין, והערים בצורות,
 דאפילו כל מלכין דעלמא יתכנשוין עליהו לא יעבדון כהו פגמומא.
 אמר רבי יוסי כל מה דאמרי בלישנא בישא אמרו, וקשיא מכלהו
 דכתיב עמלק יושב בארץ הנגב. לבר נש דנשכיה חוייא, כד בעאן
 לאגומא ליה, אמרי הא חוייא הבא. רבי אבא אמר ודאי דה קשיא
 מכל מה דאמרו, כלומר ההוא דאנח קרבא בכלא, הא הבא זמין.
 ובאן אתר, בארץ הנגב דהא הוא אתר לאעלאה ביה. מיד ותשא
 כל העדה ויתנו את קולם, קביעו בכיה לדורות לעלמין בדהוא ליליא.
 אמר רבי יוסי עיטא נסיבו על כלא לאפקא שום ביש. מאי על כלא
 על ארעא ועל קדשא בריך הוא. אמר רבי יצחק על ארעא תינת,
 על קדשא בריך הוא מנין. אמר ליה משמע דכתיב (ה) אפס כי עו
 העם, מאן יכיל בהו, כי עו העם דייקא. וכתיב עמלק יושב בארץ
 הנגב, כדון גרמו כל האי כמה דאתמר. ובעיא קדשא בריך הוא
 לשיצאה לון מן עלמא דהא חוייא דכתיב (ס ק"ו) ויאמר להשמידם
 לולי משה בחרו עמד בפרץ לפניו וגומר:

ועתה יגדל נא כח יי. רבי אחא ורבי יוסי אמרי, וכאין אינון ישראל
 מעמין עובדי עבודה זרה דעלמא. דקדשא בריך הוא אתרעי
 בהו ואתכני בהו ואתפאר בהו, דהא עלמא לא אברי אלא בגניהון
 דישראל דישתדלון באוריתא, בגין דחד בחד אתקשרן, וישראל לתתא
 בהאי עלמא אינון קייומא דיליה וקייומא דכל שאר עמין, אימתי, בזמן
 דעבדי רעותא דמאריהון. תא חזי כד ברא קדשא בריך הוא בר
 נש בעלמא, אתקין ליה כגוונא עלאה, (יקירא) ויהב ליה חיליה ותוקפיה
 באמצעיתא דגופא, דתמן שריא לבא דהוא תוקפא (ומזוונא) דכל גופא,
 ומתמן אתון כל גופא (וכל אינון שייפי דגופא מתמן אתונו) והיה
 לבא אחיד (דקס"א ע"ב) ואתקף באתר עלאה דלעילא, דאידהו מוחיא
 דרישא דשאר ליעלא (ואחיד ביה), ודא אתקשר ברא, וכגוונא דדא
 אתקין

(ה) וכערכין דק ע"ו ילפי מדכתיב כי חוק סוף ממנו כ"י קמ"י כפ"ס אינו יכול לסוביא כליו ופי' דרומו לכירור משכרת הכלים מתן י

ר"ל

אתקין קדשא בריך הוא עלמא ועבד לחד גופא, ואתקין שיפי דגופא
 סחרניה דלכא, ולכא שארי באמצעיתא דכל גופא, וכל אינון שיפין
 אתזנו מההוא לכא, דהוא תוקפא דכלא וכלא ביה תליין, וההוא לכא
 אתקשר ואתאחד במוחא עלאה דשריא לעילא תה חזי כד ברזא
 קדשא בריך הוא עלמא, אשרי (ס"א אסדר) לימא דאוקיינוס דאסחר
 כל ישובא דעלמא, וישובא דכל שבעין אוימין כלא אסחר לירושלם.
 וירושלם באמצעיתא דכל ישובא שריא, והיא אסחר להר הבית, והר
 הבית אסחר לעזרות דישראל, ואינון עזרות סחרן ללשכת הגזית דתמן
 סנהדרי גדולה יתבין, ותנינן לית ישיבה בעזרה אלא למלכי בית דוד
 בלחודייהו, ולשכת הגזית אסחר למזבח, והמזבח אסחר לבית האולם
 (ס) והאולם להיכל, וההיכל לבית קדש הקדשים, דתמן שכינה שריא
 וכפורת וברוכים וארון, והכא הוא לכא דכל ארעא ועלמא, ומחבא
 אתזנו כל אינון אתרי דישובא, דאינון שיפי דגופא. ולכא דא אתזן
 ממוחא דרישא, ואתאחיד דא כדא דא הוא דכתיב (שמות ט"ו) מבין
 לשכתך פעלת " כגוונא דא לעילא לעילא, ואיהו ברזא דמלכא
 עלאה ברזא יקרא סתימאה. ימא עלאה לקביל דא, דאית ימא לעילא
 מן ימא, וימא מן ימא. תה חזי נהר דינור אסחר לבמה משריין
 מקבלה שבעין סטרין גליפין משבעה דליקין, ואינון סחרן לאינון
 שמש דלגו מנייהו, ואינון סחרן לארבע רתיבין, ואינון סחרן לההיא
 קרתא (ט) קדישא דרביעא עלייהו. ותאנא תמן עזרות לגו מעזרות,
 ולית ישיבה בעזרה דתמן אלא למלכיהון דבית דוד בלחודייהו, ותמן
 משתכחי ויתבי, וסנהדרי גדולה משתכחי תמן בלשכת הגזית, וההוא
 בי דינא עלייהו דמשמש לאתר דמשמש, ודינא אתיהיב מתמן לקדישין
 עליונין, עד דמטא לאתר דאקרי קדש הקדשים דביה כלא, ותמן הוא
 לכא שריא, ודא אתזן מן מוחא דלעילא, ואתאחיד דא כדא כגוונא
 דא לעילא לעילא, ואיהו ברזא דמלכא עלאה ברזא יקרא סתימאה,
 עד דאשתכח דכלא אתזן ממוחא עלאה סתימאה דכלא, וכד יסתכלון
 מלי כלא אתקשר דא כדא ודא כדא. תא חזי כד אנהיר עתיקא

סתימא

(ס) זו גרסה כנולה וכלל זכוס יקירך ל'ע סכתיב במקמ' הרבי' (כ) ס' ח'כ' כהן ר' מיניס כעיס סניע אל סקדיס יסן סס ר'
 קל טוח דחש כ יסוקאל רוח יסמן והם ינגס ח'ס :

סתימא כמותא, ומוחא אנהיד ללפא בדרך (6) נעם " והא אוקימנא.
 ודא הוא כח " ההוא חילא דאתי מעתיקא קדישא סתימא דכל
 סתימין " גדל נא, דיתרבי ויסגי לעילא לעילא ויתנגיד ויתמשך
 לתתא " כאשר דברת, כמה דאוקמוה " לאמר, למילף מהכא כל
 דרין בתראין לעלם ולעלמי עלמין, למימר לדא בשעתא דעקתא " .
 למימר דא בשעתא דרווחא, ומאי הוא, " אך אפ"ס וגומר והא
 אוקימנא מלי " אמר רבי יצחק אמת אמאי סליק מבאן, אמר רבי
 חייא אינון גרמו ליה דאסתליק מבאן, דהא בשקדא דברו גרמיהו,
 בההיא מדה דבר נש מודר בה מודדים ליה, וכן שאר אחרי אסתלקו
 דלא יכיר משה למימרינהו, בגין דאינון גרמו " סלחתי כדברך, בדברך
 ממש והא אתערו חבריא " והא אתמר :

אמר המניה כך מנאסו כהעחקות אשר לפני ומחוק הלשון נראה שחוקר התחלק סמאמר ונס כמקוות
 אחרים ממנו חסר ועם כל זה לא רציתי להסמיטו מן הספר לסגדיל " הודס ולסאדיר :

דא עם דא מה דלא הוו יכלין למללא מקדמת דנא, נפקו מההוא
 פתחא ויתבו בגנתא תחות אלנין, אמרו דא לדא כיון דאנן הכא
 וחמינן כל דא, אי נמות הכא וראי ניעול לעלמא דאתי יתבו, שינתא
 נפלת עלייהו ודמכו " אדהכי הא ההוא ממנא אתא (דקס"ב ע"6) ואתער
 לון, אמר לון קומו פוקו לגו פרדס דאבראי " נפקו חמו לאלין מארי
 מקרא דהוו אמרי בההוא קרא :

כמדבר הורה יתמו " הא באתר אחרא לא " ושם ימותו, הא באתר
 אחרא לא, ודא כגופין אבל בנשמתין לא, כגוונא דכניגנתא
 אמר לון ההוא ממנא פוקו, נפקו בהדיה אמר לון שמעתון מדי לגו
 ההוא דנא, אמרו שמענא דהא חד קלא הוה אמר, מאן דפסק יתפסק,
 מאן דקצר יתקצר, מאן דקצר יתארך " אמר לון ידעתון מאי האי,
 אמרו לא " אמר לון חמיתון ההוא נשרא רכרבא, וההוא ינוקא דקא
 מלקט עשבין, רבי אילאי דנציבין הוה הוא וכריה, ומטא הכא, וחמא
 הוא וינוקא בריה מערתא דא, כיון דעאלו לגו חשוך לא יכירו למסבל
 ומיתו, וההוא ינוקא בריה קיימא בכל יומא קמיה דבצלאל, בשעתא
 דנחית

(6) פ"א ע"א סביבם הנקראת נעם פ' נס נקראת כח " כי סיים כחור סתילי י"ד אופיות כחכמס " כל אופיות סילי סמילי הס
 סייס ככניס כמ"ס סוכ על פ"א סס מ"כ כרישן דמלבן סאטו ומלל ומלל ומלל סיס ככ"כ ססס רישן דמלבן ופ' מק"מ פ"י סכל סייס כ"כ
 פ' למי

נחית ממתכתא עלאה, ואמר קמיה תלת מלין. עד לא יפתח בצלאד
ברזין סתימין דחכמתא, דכל מלוי רזין סתימין אינון (יטעיה ס"ה) דעין לא
ראתה לאהים וזלתך (סוף פ' חיי ערה) האי (מאן) דאמר מאן דפסק יתפסק. מאן
דפסק מלין דאורייתא על מלין בטלין, יתפסקון חיייהי מהאי עלמא ודיניה
קיימא בההוא עלמא. מאן דקצר יתקצר, מאן דקצר אמן ולא מאריך
ביה גו נייחא, יתקצר מחיין דהאי עלמא, מאן דקצר יתארך, מאן
דאמר אחד אצטריך לחטפא אלף, ולקצרא קריאה דילה, ולא יעכב
בהאי את כלל. ומאן דעביד דא יתארכון חיייו. אמרו ליה תו אמר
(ה) תרין אינון וחדא אשתתף בהו ואינון תלתא. וכד הוו תלתא אינון
חד. אמר לון אלין תרין שמהן דשמע ישראל, דאינון " " , אלהינו
אשתתף בהו, ואיהו חותמא דגושפנקא אמת. וכד מתחברן כחדא
אינון חד ביחודא חדא. תו אמר תרין אינון וחד אתהדר. כד שליט
טאס על גרפי רוחא ושאט במאתן אלף ואתטמר. אמר לון יאלין
תרין ברובים דהוה רכיב בהו קדשא בריך הוה. ומן יומא דאנגניז
יוסף מאחוי, אנגניז איהו (ס"א חד) ואשתתף חד לגבי בנימן, הדר
הוא דכתיב (תהלים י"ח) וירכב על כרויב ויעף וידא על כנפי רוח ואנגניז
במאתן אלף עלמין ואתטמר ההוא דרכיב עליה, דאינון מאתן אלף
גניזין אינון דיליה בריך הוא. פוקו מהכא זכאין אתון. נפקו יחב לון
ההוא ממנא וורדא חדא ונפקו. כד נפקו אסתים פום מערתא ולא
אתחזי כלל. תמו ההוא נשרא דהוה נחית מההוא אילנא, ועאל גו
מערתא אחרא. ארחו אינון בההוא וורדא ועאלו תמן, אשכחו ההוא
נשרא אפום מערתא, אמר לון עורו זכאי קשוט חברין, דהא לא חמינא
חדה דחברותא מן יומא דאנא הכא אלא בכו. עאלו, מאטו לפרדס
אחרא וההוא נשרא בהדיהו. כד מטו לגבי אינון מאריהון דמשנה,
אתהדר ההוא נשרא בדיוקנא דאדם, בלבוש יקר מנהרא בנותייהו
ויתיב עמהון כחדא, אמר לאינון דיתבי הבו יקר למארי מתניתא.

דארה

(א) לפי מ"ג ספר' כיחוד ק"ג כס"כ ע"ג אב' זא"ג תרין חיובן שס"ז ז"ן או ילירם עשים שס"ג מ' ס' וכן סעוליס לפי' או לכריאס ס"ג
אלטינו כבוד מכיוות סעמידס וס"ח חרף דאשחקף כפי ונק' שוקף לכייתוס מתחכרת עב שניס לום נחסרים ולום נכבודס וחד ס'
ג' אס על כביס וכמו כן סוף ממש סוד כריאס על ילירם ועשים וסס סוד כ' הויית מ' ס' וכן ואלתינו אי' יאס תמלאנו אלף למד' ס'
י"ד כון וי"ו עוליס ע"ג ועס ל"ו רמ"ס וכן סרי אמח ע"ס ועס י"ד אוקיוס על ג' סמנות הרי חיק' ס' וי"ס חותמ' דנושפנקא אמ' ס'
וגס ג' סמנות כריכע עוליס חכ'ו ועוד ר"ת אמח סוף אי' מ' ח' וגס אס חכה סס סריס כאלפיס כוח יפ"ס ח"ג' ופ"ס חכ"ס יעלה אמ' ס'
ע"ס ח"ס וס' אלתיס אמח ולכן מסיימין כק"ג ס' אלפיכס אמת ועוד ידוע יבעלות ילירם ועשים לכריאס סס עוליס דוקא ער' ז"ל כריאס
סוף סוד זק' שס"ג ס' ס' עוליס אמת' וססס כעלותס לפי' דמתקנין כחדא או אינו כיתודאחדל וסוף סוד אחר' חס"ז :

דאתו הכא, דהא מאריהון אחמי לון פליאן רברבן הכא אמר חד
 מנייהו אית בכו סימנא. אמרו הין אפיקו תרין ורדין וזרחו כהו,
 אמרו תיבו מארי מתכתא תיבו זכאי קשוט אחידו בהו ויתבו. כההיא
 שעתא אולפו תמן תלתין הלכות דלא הוו ידעי מקדמת דנא, ורזין
 אחרנין דאורייתא. אהדרו לגבי אינון מארי מקרא, ואשכחו דהוו
 אמרי (ס"ט ע"ב) אני אמרתי אלהים אתם ובני עליין כלכם. אני אמרתי
 בשעתא דאקדימתון עשיה לשמיעה, דהא אלהים אתם וגומר בין
 דאמשכתון בתר יצר הרע, אכן כאדם תמותון וגומר. מה מיתתו של
 אדם אחית ליה לעפרא, בגין דיתמחי ההוא יצר הרע די כגווייה, וההוא
 יצר הרע איהו דמית ואתעכל בגויה. (דקס"ב ע"ב) אמר ההוא סבא
 דעלייהו, אוף הכא כתיב ופגריכם אתם יפלו במדבר הזה, מאי פגריכם,
 דא יצר הרע כליל דבר ונוקבא, חסרונין דאית בכו, דיצר הרע נחית
 תדיר לחסרונא ולא סליק. בקדש מעלין ולא מורדין, במסאבו מורדין
 תדיר ולא עוליין. ועל דא אקרון פגריכם, חסרונין דלכון. כמה דאת
 אמר (סמאל ב' 3) אשר פגרו מעבור את הנחל וגומר סופא דקרא אוכת
 דכתיב יפלו, ולא כתיב תפלו, ועל דא במדבר הזה יתמו אינון פגרים
 ושם ימותו, בגין דרעיתא דקדשא בריך הוא לשיצאה להני פגרים
 מעלמא לעלם. (6) אמר להו רבי אילאי זכאי קשוט עולו ותחמו, דהא
 רשו אתמסר לכו למיעאל עד ההוא אתר דפרוכתא פריסא, זכארה
 חולקיכון. קמו ועאלו גו דוכתא חדא, והוו תמן מאריהון דאגדה,
 ואנפיהון מנהרן כנהירו דשמשא, אמרו מאן אלין, אמר להון אלין
 מאריהון דאגדה, וחמאן בכל יומא נהירו דאורייתא כדקא
 יאות. קיימו ושמעו כמה מלין חדתין באורייתא, ודא אתייהיב לון
 רשו למיעל לגווייהו אמר ליהו רבי אילאי עולו לדוכתא אחרא
 ורתחמו. עאלו לנו גנתא אחרא, וחמו אוף הכי כדון
 קברין ומיד מתין, ומתהדרין חייין בגופין מנהרן קדישין, אמרו ליה
 מאי האי, אמר ליהודא עבדי בכל יומא, ומיד דשכבו מתעכלא ההוא
 זוהמא בישא דקבילו בקדמיתא, וקיימין מיד בגופין חדתין מנהרין,
 באינון גופין קדישין דקיימו על טורא דסיני, כגזונא דאתן חמאן קיימו

כלהו

(6) זי ע"ד כהנאס"ח דף נ"ב כ"ל אור"ל פקד"ר"ט ט"ס יתיב י"ט"ש :

בלהו על טורא דסיני בגופין בלא לכוּבא כלל . כיון דאמשיכו עלייהו
 יצר הרע, אתהדרו בגופין אחרנין דגופין קדמאין גופין נוכראין הדא
 הוא דכתיב (סמות ל"ג) ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חורב . קלא
 אתער זילו אתכנשו, הא אהליאב קאים על קיומיה, וכל אינון קתדראין
 קמיה, לשעתא פרחו בלהו ולא חמו מדי, אשתארו בלחודריהו תחות
 אילנין דגנתא, חמו פתחא אחרא עאלו תמן, חמו היבלא חדא עאלו
 ויתבו תמן . תרין עולימין הוו תמן, זקפו עיינין וחמו חד משכנא
 מרקמא בכל זיני ציורין וגוונין דעלמא, ועליה פריס פריסא דנהורא
 מנצצא, דלא יכלין עיינין לאסתכלא . (וכפום תרין מלין חמו גו ההוא
 משכנא עד אתר דפרוכתא פריסא דלא חמו) מתמן ולהלאה לא חמו
 כלום . ארכינו אורנין ושמעו חד קלא דהיה אמר, בצלאל רביעאה
 איהו לנהורין עלאין . יוסף רביעאה איהו גו נהורין דאדם קדמארה
 סליקו דלעילא חביבא דכלא עליה כתיב (כמדבר כ"ט) ונסכו רביעית
 ההין בקדש וגומר, מאן דיסתכל וחמי יסימון עיניה . מאן דלא יסתכל
 חמי ואתפתח אילנא דתמני סרי בד כפיף יזקוף ויתקיים אי לא כפיף
 חויא בישא אכיל ליה . מאן דעאל תרין כרוכין לגורעותיה אתעביד.
 מאן דמעין, רחיק מרעותיה . קרבנא דרביא שלים לאתקבלא . פסק
 ההוא קלא. אמרו אינון תרין עולימין סימנא אית בגווייכו, אמרו הין
 אפיקו אינון תרין ורדין ארחו בהו, אמרו תיבו עד דתשמעון תרין מלין
 ברזין עתיקין מגו מארי מתיבתא, ויהון תריר ברוא בגווייכו, אמרו הין .
 אמר רבי שמעון כל הני מלין וכל מה דחמו בתבו, וכד מטו הכא
 הוה כתיב (תהלים ט"ז) אשמרה דרכי מתטוא בלשוני . ואנא שאילנא
 לאבי אבא כמה הוו אינון תרין מלין, ואמר לי חייב ברי אינון תרין מלין
 באנו עלמין וחריבו עלמין מאן דאשתמש בהו . כיון דשמעו אלין תרין
 מלין אמרו אינון גוקי פוקו פוקו לכו, לית רשותא יתיר למשמע, אפיק חד
 מנייהו תפוח אחד ויהב לון, אמר ארחו כדא, ארחו ביה ונפקו, ומכל
 דחמו לא אנשו כלום . נפקו, הוה ממנא אחרא אתא אמר לון
 חברייה רבי אילאי שדרני לכו, תזורכו ליה הכא אפום מערתא,
 והוא ייתי ויודע לכו מלין עלאין דלא ידעתון . דאיהו תבע מגו
 (דקס"ג ע"ב) מתיבתא דיהא ליה רשו לגלאה לכו מלין . נפקו בהזריה

ואוריכו אפוס מערתא והוּו מהדרן מלי דא לדא מכל מה דחמו ואולפו
 תמן . אדהכי הא רבי אילאי אתא נהיר כשמשא, אמרו ליה אורייתא
 חדתא שמעתא . אמר לון ודאי, ורשו יתבו לי דמימר לכו מלי .
 אתחברו כחדא אפוס מערתא ויתבו . אמר לון זכאין אתון דאחמי
 לכון מאריכון כגוונא דעלמא דאתי, והא רית לכו דחילו ואמתני,
 אמרו ודאי הא אתנשי מנן ארחא דכני נשא, ותוהא איהו על כל מה
 דחמינן בהאי טורא . אמר לון חמיתון אלין טוריא, כלהו ראשי מתיבתי
 לעמא דא דכמדברא, וזכו השתא מה דלא זכו כד הוו בחיין . ואלין
 רישי מתיבתי, כלהו בריש ירחי ושבתי ומועדיא מתכנשי לגבי טורא
 דאהרן כהנא, ומתערי לגביה ועאלין גו מתיבתא . דיליה, ומרתחדשן
 תמן בדכיו דטלא קדישא דנחית על רישיה, ומשח רכו דנגיד עליה,
 ועמיה מתחדשן כלהו בחדושין דרחימין דמלכא קדישא, עד דאקרי
 הבא מתיבתא דרחימותא, ואיהו נטיל בכל מתיבתא בטמירו דקיק
 מתעפפן כנשרין גו מתיבתא דנהורא, ואיהי מתיבתא דמשה, וכלהו
 קיימי לבר ולא עאלין לגו, בר אהרן בלחודיו, וכפוס שעתא אקרו
 בשמא . ולית מאן דחמי ליה למשה, דהא ההוא מסוה דאנפוי פריס
 קמיה, ושבע ענני יקר סחרניה . אהרן קאים גו פרגודא דלתתא מן
 משה, ופרגודא פסיק ולא פסיק בגווייהו . וכל רישי מתיבתי לבר
 מפרוכתא דפרגודא דא . וכל שאר לבר מאינון עננין, וכפוס חדושי
 דנהירו דאורייתא דאתנהרא הכי מנהרן אינון עננין, ואתקלישו בדקיקו
 דנהורא, עד דאתחזי ההוא מסוה, ומגו ההוא מסוה חמאן נהורא
 דנהיר יתיר מכל נהירין דעלמא, ואינון אנפי משה . אנפוי לא אתחזון
 כלל ולית מאן דחמי לון, בר ההוא נהירו דנפיק מגו ההוא מסוה
 בתר כל אינון עננין . משה אמר מלה סתם לאהרן, ואהרן פריש
 לרבכי מתיבתי . במה פריש, בכל אינון מבוועין דאסתימו מניה כד
 מטא זמניה דיהושע . והשתא איהו מהדר לון . בכמה פליאן ומקורין
 ומבוועין ונחלין דנבעין מכל מלה ומלה, כל גשין זכין דהאי דרא
 אתאן למרים אוף הכי בהני זמנין, וכדין סלקין כלהו בתמרות עשן
 גו מדברא דא . וההוא יומא אקרי יומא דהלולא . גשין כלילי
 שבתות וכלילי יומין טבין כלהו אתאן לגבי מרים, וידעין אשתדלותא

בִּידְעָה דְמֵאֲרֵי עֲלֵמָא • זָבָאָה דְרָא דָא מְכַל דְרִין דְעֵלְמָא • נִפְקִי
מִמְתִּיבְתָא דְמֹשֶׁה, וּפְרַחֵי לְגַבֵּי מְתִיבְתָא דְרִקִיעָא, וְאִינוּן דֵּאֲתַחְזוּן
פְּרַחֵי לְגַבֵּי מְתִיבְתָא עֲלֵאָה עַל הַהוּא דְרָא (ב) כְּתִיב (סְפֵלִים קמ"ד) אֲשֶׁר־
הָעַם שָׁכְבָה לֹו אֲשֶׁר־יָהּ הָעַם שֵׁי אֱלֹהֵיו • פָּתַח רַבִּי אֵילָאִי וְאָמַר
(דְכִרִיס י"ח) תָּמִים תְּהִיָה עִם יי אֱלֹהֶיךָ • מַה בֵּין תָּם לְתָמִים, בְּאֲכָרְהֶם
כְּתִיב (בְרַאשִׁית י"ז) הִתְהַלַּךְ לִפְנֵי וְהָיָה תָמִים • יַעֲקֹב דֵּאֲשֶׁתְלִים יְתִיד
כְּתִיב בֵּיה (סס כ"ס) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם • אֲמַאי אֲקָרִי אִישׁ תָּם, בְּגִין דְלֵא
אֲשֶׁתָּאָר בֵּיה פְּסוּלַת כְּלָל, דְהֵאָּ פְרִיעָה הוֹרָה בֵּיה • בְּמַה אֲתַפְרַע
(ס"ה) פְרִיעָה הוֹרָה בֵּיה דֵּאֲתַפְרַע) וְאֲתַדְכִּי מֵהֵהוּא פְּסוּלַת • בְּגִין דְהֵהוּא
אֲתַר דֵּאֲתַקִּיף לְפְסוּלַת דְלָגוּ, אֲתַר דְפְרִיעָה שְׂאֲרֵי אִיהוּ שׁוֹר, דִּיּוֹקְנָא
דְשְׂמֵאלָא דְכְרִסְיָא דִלְיָה • וְהֵהוּא שׁוֹר אֲקָרִי שׁוֹר תָּם, דְהֵאָּ רְתִיבָא
דְכְרִסְיָא רְשִׁמָא דְכְרִית אִית בֵּיה, וְעַל דָּא הָאִי שׁוֹר אֲקָרִי תָם, וַיַּעֲקֹב
אֲחִיד בֵּיה בְּגוּוִיָה, וּבְהָאִי שׁוֹר עֵבִיד (כ) פְרִיעָה וְאֲעֵבֵד זֹהֵמָא דְפְּסוּלַת
כְּלָה • בְּמִתְנִיתָא דְבְצֵלָאֵל כְּתִיב (סס ג') וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת רַחֵל בְּשֵׂרָה
כְּתִיב פְקִידָה, וּבְרַחֵל כְּתִיב זְכִירָה, אֲמַאי • בְּגִין דְזָכוֹר אֲתַרְשִׁים בֵּיַעֲקֹב
דֵּאִיהוּ בְרִית שְׁלִים כֹּד אֲתַעֲבִיד (ס"ה אֲתִיִּלִּיד) יוֹסֵף • וּבְמַה כֹּד נָטַל
שׁוֹר בְּהַדְרִיָה דְלָא יִתְקִיף לְסַטְרָא אַחְרָא • וּבְגִין כֹּךְ אֲתַקְרִי יוֹסֵף בְּכֹר
שׁוֹר, בְּכֹר דְהֵהוּא שׁוֹר (דְקַס"ג ע"ב) דְנָטַל יַעֲקֹב בְּכֹר שׁוֹרוֹ וְדָאִי, וְהֵהוּא
שׁוֹר • שׁוֹר תָּם וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם רַבּוֹן וְשְׁלִיט מֵאֲרִיָה דְבִיתָא, דְהֵהוּא
שׁוֹר תָּם שְׂאֲרֵי בְּגוּוִיָה, בְּגִין דֵּאִית שׁוֹר מוּעַד בְּסַטְרָא עֲרֵלָה דְפְרִיעָה •
וּבְמַה גְרַדִּינִי נִימוּסִין נִפְקֵן מְנִיָה, עַד דְרָגָא כְּתִרִיתָא דֵּאֲקָרִי שְׂאִירָה,
הֵהוּא דֵּאֲפִיל בֵּיתִין דְעֵלְמָא דְלָא דִיִּרִין בְּהוּ בְנֵי נִשְׂאָ • וּכְלָהוּ נִפְקִי
מֵהֵהוּא שׁוֹר מוּעַד • וְדָא בְּחִבּוּרָא דְחִמּוֹר בִּישְׂאָ, וּבְגִין כֹּךְ (דְכִרִיס כ"ב)
לֹא תַחְרוּשׁ בְּשׁוֹר וּבְחִמּוֹר יַחְדָּיו • בְּגִין דְלָא לֵאֲתַעֲרָא לְהוּ • וּבְהֵהוּא
מְתִיבְתָא דְבְצֵלָאֵל וּכֹן כְּתִרִין מְתִיבְתִי, וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם • בְּעֵלָה דְהֵהוּא
תָּם • וּמָאן אִיהוּ, א' רֹזָא דְרוֹ, וּכְדִּי הוּוּ כְּלָל דְכֹר וְנוֹקְבָא כְּחַדָּא, כְּרִין
נָטַל כָּל אֲתוּוֹן אֵלִין אֲתָם • וְאִיהוּ אֲמִית • (מוֹכֵס ו') תַּתָּן אֲמַת לַיַּעֲקֹב
כָּלל דְכֹר וְנוֹקְבָא כְּחַדָּא שְׁלִימוֹ דְכָלָא, אֲבָרְהָם לֹא אֲתַפְקֵד עַל פְרִיעָה,

וכר

(א) ר"ל שכתב בני תמס ע"כ רומז מ' ז"ל על דור שמדבר א"ס"י: (ב) כל מילוי טרענס מ"א ר"ס י"ד ע"ן כו"ל ס"ו וסוף מילוי שור
ב"ן ו"ו ר"ס וסוף טרענס ש"ס כ"מ מלא רלס לטעמא חס יוסף שור כלחכ"ג טילס טילס טרי כשור מילס ופריעס • ומילוי רשע
בלת ע"ן מ"ו וכן מילוי יסיר י"ד סמ"ך ו"ו רלס טילס שור • סף מלא י"ד ו"ו סמ"ך מ"א טולס וכיר וגי' כבודס • טרעס :

א משמע

וכד עאל, עאל להאי תם ולגו דרגין דיליה דאקרון כחדא ים, והיינו
 תמים, לבתר אסתלק אברהם ועאל לגו ואתקשר עם ימינא עלאה.
 תמים תהיה עם יי אלהיך ודאי, כמה דאיהו תמים כללא חדא, אוף
 אנת תהא עמיה תמים, עמיה ודאי כמה אתעביד בר נש תמים דיהא
 ת"ס י"ם. תם כמה דאתמר. י"ם כל אינון דרגין קדישין דיליה אקרון
 י"ם, ולא אתפרשן מניה לעלמין. (תרי נוסחי) אוף אנת כגוונא דא,
 לאעדא מנך דרגין נוכראין, ולא תקשרא בתמים למהוי בך דרגין
 קדישין רזא דים, ודרגא קדישא. ת"ס. לקבלא א' רזא דיעקב. בר
 נש אצטריך למהוי בכל יומא ת"ס י"ם כגוונא דא ממש השתא פריש
 מאן דפריש במתיבתא, דסיהרא קדישא שפירא איהו בחוורו, וכל
 גוונין מנצצן בה ומרקמן, ואיהו כההוא שפירו וחורו דשמשא ממש.
 ובההוא ימא דילה, גו שבעין שגין נפקא נונא חדא, ואפיק מניה גוון
 תכלת, ואיהו נטלא גוון דא ותקינת ליה, ואתחפייא לבר בהאי גוון.
 לאו דהאי גוון לבושא דילה, דהי (משלי ל"ב) שש ודרגמן לבושה.
 אבל חופאה דלבר האי גוון הוא, כגוונא דא הוה משכנא, דכוליה
 בשפירו מרקמא לגו, ולבחר ופרשו בגד כליל תכלת. מאי טעמא,
 בגין דתחות י"ם דא אית מצולות י"ם, כלל דבר ונוקבא, ואית לון עינא
 בישא לאסתכלא, וכד מסתכלין זמין לעינייהו גוון (ה) תכלא, ולא יכלא
 עינייהו לשרטאה ואיהו אתתקנת לגו בכל גוונין מרקמן כדקא יאות
 מתתחמן לארבע סטרין דעלמא. כגוונא דא בר נש דלביש ציצית
 אתעביד בכל יומא תמים. ת"ס, בארבע כנפים מתקנן כדקא יאות,
 י"ם, כההוא תכלת דנונא דשבעין דרגין דימא, סטרא בישא. כד
 אסתכל בהאי בר נש, לא יכיל לאבאשא ליה בעינא בישא. וכדין
 איהו תם י"ם עם יי אלהיו ממש בתקונא חדא, איהו לעילא ואיהו
 לתתא. לבתר אסתלקת איהו גו דרגין עלאין. אוף הכי בר נש
 אסתלק איהו לבתר, בתפילין גו דרגין עלאין. ועל דא תמים תהיה
 עם יי אלהיך. עמיה ודאי. ודאי בשעתא חדא כרגעא חדא איהו
 אתקנא לעילא, ובר נש אתקן לתתא. אמר רבי אילאי כל אלן
 דהכא כגוונא דא מתקנן, למהוי כל חד תמים עם יי. ועל רזא דא

כמרבר

במדבר הורה יתמו, ואי תימרון דבר אתמר לביש אתמר, הכי הוה
ודאי, דהוה לון למהוי כל חד תמים עם " בארעא קדישא, אתר ד"י
שארי תמן, למהוי אפיין באפיין כחדא עמיה. והשתא כל חד הוי תמים
במדברא דהי לבר, אתר רחיק מתמן, דלא יסתבר אנפיין באנפיין
בהדיה למהוי עם " כדקא יאות. ושם ימותו, כמה דחמיתון דעבדון
בבל יומא, זבאה חולקבון חברי"א קדישין דזכיתון לכל האי. הני תרי
מערתא אחרנין דילכו דלא תשכחו כל דא תמן, דאינון גו מתיבתא
דמשה. יתבי מרחיק, ועל דא כתיב במשה (דכ"ט י"ב) עניו מאד מכל
(דקס"ד ע"ב) האדם, ונביאה עלאה קביל לון למתיבתא דיליה מיומא
דשארן למחמי כל דא עד ההיא שעתא שבעה יומין. והא לא הוה
מסתכלן בהאי עלמא כלום. אמר לון רבי אילאי זכאין קדישין אימא
לכו מלין דשמעתון, ומלה קדמאה כד תנרעון מדידו דמשחתא
בשמא גליפא מפרש, תנרעון (ואף על גב דבצלאל רביעאה איהו
דנהורין עלאין דכתיב (שמות ג') ואמלא אותו רוח אלהים בחכמה
יבתבונה ונדעת. מאן דלא אסתכל חמי ואתפתח. מאן דלא אסתכל
באינון תלת מלין טמירין מה לעילא מה לתתא וכולי, זמן איהו
לאתפתחא באורייתא ולפקחא עינין בה. אילנא דתמני סרי שדרתו
דבר נש, כד כפיף קמי מאריה יזקיף ויתקיים לתחית מת"א. אי לא
כפיף כמודים, אתעביד חויא ולית ליה תקומה להווא זמנא. מאן דעאל
בין תרין כרובים לגו. מאן דעאל שיעור תרין פתחין לגו כי כנשתא,
אתדבק במאריה ורעותיה אתעביד. מאן דמעין בצלותיה ואסתכל
בה, רחיק מרעותיה דשאי. קרבנא דרביא, כד קריב בר נש כריה
לבי ספרא או למילה, דא קרבנא שלים לאתקבלא. מכאן ולהלאה
רחימין זילוג (ס"ב) אלעזר כרי שפיר קאמרת כפום מה דאוליפת. אבל
חס ושלום דאף על גב דרחל הות עקרא כההוא זמנא, יעקב חכים
הוה. ואלמלא לא ידע יעקב דלאה אנתתיה, לא קביר לה במערתא
לאתחברא בהדיה בחבורא חרא, ויהא קביר לה לבר מארעא. אבל
ללאה אעיל לה גו ארעא, ולרחל שוי לבר. מית יעקב אתקבר בגווה
בחבורא חרא, כמה דעבדו כל שאר אבהן, אוף הכי אדם. מתה חוה
בקדמיתא אתקברת תמן. ותמן ידע אדם דהאי דוכתא אתחזי ליה,

מית אדם אתקבר בגווה בחבורא חדא • מתה שרה אתקברת תמן,
 וחוה חמאת וחדאת לקבלה וקמת וקבלה לה, שיעורא דחוה לגבי שרה
 שיעורא דתרין אמין ולא יתיר, מת אברהם אתקבר לגבי שרה בחבורא
 חדא • מתה רבקה אתקברת תמן, ושרה חמאת וקמת וקבלה לה •
 מת יצחק אתקבר בהרה בחבורא חדא • מתה לאה אתקברת תמן •
 ורבקה חמאת וקמת וקבלה לה • מת יעקב אתקבר בהרה בחבורא
 חדא • וכלהו דכר ונוקבא כחדא בחבורא חדא • סרורא דלריון
 היך שבני, נשין לגבי נשין ודכורין לגבי דכורין, אדם כרישא חוה סמוך
 ליה • שרה לגבי חוה • אברהם סמוך לשרה • יצחק סמוך לאברהם •
 רבקה סמוך ליצחק • לאה סמוך לרבקה • יעקב סמוך ללאה •
 אשתכח אדם בסטרא דא יעקב בסטרא דא • דא רישא ודא סופא •
 בספרא דשלמה מלכא איהו כדקא יאות והכי הוא, אדם וחווה בקדמיתא,
 ושרה ואברהם סמוך לון • יצחק ורבקה לזוין אחרא בארע מישר
 בשורה חדא • יעקב ולאה באמצעיתא • ואינון נשין לגבי נשין •
 ודכורין לגבי דכורין • ואדם וחווה שרה ואברהם, יעקב ולאה רבקה
 ויצחק • אדם בסטרא דא, ויצחק בסטרא דא, ויעקב באמצעיתא • יצחק
 לגבי אבוה לאו ארע עלמא • ועס כל דא יעקב אצטריך באמצעיתא
 ובכל אינון זוגין, כמה דאתקברו הכי יקומון ורהיבי ישתכחון, לאה
 תחדי כהדי משיח בריה דדוד דנפיק מנה לגו • רחל תחדי כהדי
 משיח בריה דיוסף דנפיק מנה לכר מירושלם, וכלא לדוכתייהו. אלין
 הבא ואלין הבא, דאינון מרגלאן דאבן טבא בלהו, בין בלהו מגדלין
 אית חר מגדל דאבן טבא באמצעיתא • ודא סליק לרום רקיעא, ולא
 אתחזי השתא עד ההוא זמנא דיתגלי רב מתיבתא חמא ליה, והוה
 רשים ביה לעילא האי קרא (משלי י"ח) מגדל עו שם יי בו ירוץ צדיק
 ונשגב • ופריש רב מתיבתא קרא דא, מגדל עו, דא בנסת ישראל,
 (רקסד ע"ב) בו ירוץ צדיק, ביה רעותיה דצדיק תדיר ועל דא ונשגב ההוא
 מגדל דלא ינפול לעלמין כמה דהוה. ורבי כרוספדאי חמיד לבא
 פריש האי קרא עד לא אסתלק, ופריש שפיר • מגדל עו, דא תיבא
 וספר תורה דאיהו עו לשואה ביה ולאפקא ליה מגו היכל, דיוקנא
 דהיכל פנימאה דמניה נפקא תורה, וההוא מגדל שם יי איהו ודיוקנא
 דליה

ס"א. מגדל לין
 ס"ב.

דיליה ואצטריך בשית דרגין • בו ירוץ צדיק, במאן במגדל או בספר
 תורה • אלא קרא דריש בהאי ובהאי • כד דרש במגדל, אצטריך
 צדיק דא דליהו חזן הכנסת זכאה דקשוט ודיוקנא דצדיק עלאה •
 כד דריש לספר תורה, מאן דסליק לספר תורה למקרי אורייתא, אצטריך
 צדיק • וצדיק אקרי • מאן אקרי צדיק מכלהו • שתייתא דסליק
 מאינון שבעה • אמר רבי שמעון ודאי דאיהו לא סליק כל יומי אלא
 (ה) שתייתא לאינון דסלקין, בו ירוץ צדיק, בספר תורה ירוץ דברי (פ) צדיק
 דא • ונשגב, ממאן מדחילו דמלאך המות דהא אוריך יומין • ונשגב,
 דלא יתנוק לעלמין • בההוא מגדל דסלקא בין אינון מגדלין, קיימא
 נהירו חד בדיוקנא דספר תורה, כד אתי ההוא ציפרא נטלא ההוא
 מגדל מאתריה, וקאים גו אמצעו דעזרה, גו גדפי דכרובים • הורה
 (פ"ה ומה דהוה) רומיה לרום שמיא, מאיך ועאל תחות אינון כרובים,
 ושורוי בין רישי כרובים. תלת מאה פתחין תמן, בפתחא דאמצעיתא
 קיימא נהירו דא דיוקנא דספר תורה, ביה זמין מלך ישראל למקרי
 בפרשת הקהל, ודא ליהו מלכא משיחא ולא אחרא • ובההוא ספר
 תורה דההוא נהירו, אי חסידא קדישא, זכאה איהו דמפומיה ישמעון
 קל געימו דמלוי, מאינון מלין סתימין דפריש באורייתא • בכל ריש
 ירחי ושבתו ומועדויא וזמניא, כד בעאן כל בני מתיבתי לסלקי
 לעילא לגו מתיבתא דרקיעא, כלהו מתכנפי לגבי מלכא משיחא •
 ואיהו פריש מלין • ומגו מתיקו דמלוי בתיאונתא סלקין, כלהו עשר
 מלין גניזין לך מאינון מלין דאיהו פריש ליומא דשאלתין דילך • כד קיימא
 ההוא מגדל באמצעו דעזרה • ופתחא דא פתח, פתחין אינון כרובים
 פומייהו ופרשי גדפייהו, ונהיר נהירו עלאה על ההוא פתחא, וההוא
 ספר תורה פתית, ואינון כרובים פתחי ואמרי (תהלים ל"ה) מה רב טובך אשר
 צפנת ליראיך • וגומר • וסגירו פתחין, וספר תורה אתגליל, מאן חמא
 נהירו דנהרא דההוא ספר תורה, כוליה נהורא דנהיר • אתון דיליה
 שרהובי דאשא מארבע גונון דאינון דעלמא עלאה, כלהו בלטי ומנצצי,
 לית מאן דיכיל למיקם בהו בר משיח • סגיר פתחא דא, כרובים משתככי,

וההוא

(ה) יש מי שדקדק שיקור סלקין וספיקס ספיקס סולאן שאם עולים יתקו חו"ה ספיקס הוא אחר חמישי ולא הסמוך למשלים ע"כ כמחבר סי'
 רפ"ב מאין: (כ) ר"ל זס סלדיק ר' כרוסעדאי ט"ל סלדיק ימים סרבה כדמסיק: א"ס:

וההוא מגדל פרח וקיימא באתריה בין שאר מגדלין • בההוא פתחא דאמצעיתא אית (6) עטרה דפו עלאה ויקרא, גניזא דלא אתחזי השתא, גליפא מחקקא בכל זיני אבני יקר, וזמינא למהוי על רישא דמלכא משיחא כד סליק בההוא מגדל, ותרין נשרין דא מסטרא דא ודא מסטרא דא נטלי לה בידייהו יכד סליק מלכא משיחא מתתקנין נשרין ונטלין עטרה דא. בשעתא דישרי למקרי, יתפתח פתחא אחרא, ומתמן תפוק ההיא יונה דשרר נח בימי טופנא דכתיב (בראשית ט') וישלח את היונה, היונה ההיא דאשתמודעא ולא מלילו בה קדמאי ולא ידעו מה היא, אלא מהכא נפקת ועבדת שליחותא • ובשעתא דכתיב ולא יספה שוב אליו עוד, לא ידע בר נש לאן אזלת והיא תבת לאתרא ואתגניזת כפתחא דא, ואיהי תטול עטרה בפומאיה ותשוי על רישיה דמלכא משיחא מטי ולא מטי וכדין כתיב (תהלים כ"ב) תשית לראשו עטרת פז • וכיון דיקרי מלכא משיחא בספר תורה, יקומון תרין נשרין דא מבאן ודא מבאן, ויונה מאיך ומלכא משיחא נחית ועטרה על רישיה עד דנגא בתראה • ותרין נשרין פרחין לעילא על רישיה, ויונה תבאית (דקס"ט ע"ב) ועטרה בפומיה, ויקבלון לה אלין תרין נשרין • דוד מלכא זית רענן אקרי קמי קדשא כריך הוא דכתיב (תהלים כ"ב) ואני כזית רענן בבית וגומר • עלה זית, דא מלכא משיחא כריה דדוד, ודא איהו דרמיו יונה דא ביומוי דנח דכתיב (בראשית ט') והנה עלה זית טרף בפיה • ההוא עלה זית טרף וחטף ליקרא דיליה, במה בפיה. דקיימא על רישיה ומקבלא יקר מהאי יונה, והאי דכתיב טרף ולא טרפה, (אלא) כדכורא דא דעביד חילא ונצח, במתיבתא דדקיעא יונה דכר הוא, ומגו דאקרי יונה כתיב כנוקבא וכתיב כדכורא בזמנא דמקבלא יקר (תהלים כ"ב) דא מגדל דא כד תב לאתריה נהיר כנהירו דעינא דשמשא דכתיב (תהלים פ"ט) בסאו בשמש נגדי, ואף דכרסייה אחרא ליהוי ליה בניסין ואיתין רברבין. בריש מגדל דא אית עופין דנור (ס"א דרורא) דקא מצפצפאן כד סליק צפרא צפצופא דנעימו, דלית נעימו

(ה) פ"ל סמוק מ"ס מ"ב נ"ב חוקים הם יעין פ' אמת ס' י"ח כמ"ח חס"ח לראש פנים פ' ועין פ"ז ס' ק"ב ס' ילקח (ס"ג א' וקל"א כ' יעין עטרה וזל מ"ס ס"ב כ')

געמו ונגונא כהווי נעמו • לעילא מכלדו זינן אחרנין ושפנינין
 אחרנין, דקא פרחין באורא סלקי ונחתי נחתי וסלקי, לא משתכבין
 לעלמין • אתוון רברבן ואתוון זעירן פרחין בנייהו • אי חסידא קדישא
 בשעתא דאתוון פרחין, חמי בר גשמתוון רברבן כתיב באורא לפום
 שעתא בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ, (והארץ היתה
 תוהו ובוהו ונומר • מהכא אהררי אתוון רברבן כמלקדמין) בטשי
 אתוון זעירן בהו ופרחין, ואתחוי מנייהו כתוב ויאמר אלהים יהי אור
 ונומר • וירא אלהים את האור ונומר • לבתר מהדרי אתוון זעירן
 ובטשי באתוון רברבן, ומתחוי מנייהו דכתיב ויאמר אלהים יהי רקיע
 ונומר וכן כל עובדא דבראשית פליאן רברבן וחרו לעינין עובדאן
 דאתוון אלין, זכאה עמא דכל דא מחכאן ס, אי חסידא קדישא מאן
 דנטיר ברית שוי ליה אבתרו ואיהו לקמא, ואי תימא מאן נטיר
 לאחורא, הא נטירו רב ועלאה מכלא דנטיר ליה • ומאן איהו צדיק
 עלאה ברחימו סני • עאל בין צדיק וצדק ואשתכח נטיר מכל סטרין
 זכאה מאן דנטיר ברית דא, ועל דא ישראל אתחזון כל דכירין דנטירן
 את קיימא דא קמי מלכא קדישא • מאן איהו דיכיל לזקא לברא
 דאיהו באמצעו, אבוה מכאן ואמיה מכאן ואיהו בנייהו, ודא כד איהו
 אחרי " • תא חזי יהוא רקיע כד סחרא בגלגולא מנגנא בנגונא
 ומקל נהימו דמיין דנבעין לא ידע ההוי נגונא כד אינון אננין די
 בארבע סטרין, מליין מנביעו דמיין דנבעין מאן דאיהו לגו בתרין סטרין
 קיימא תמן, חד בחרוה, דלית חרוה כההיא חרוה בעלמא לקיימא
 (ס ס) עברו את " בשמחה • וחד ביראה, דלית דחילו כההוא דחילו
 בעלמא לקיימא (ס ס) עברו את " ביראה חד מעינא דמייא דנביע
 מסטר מזרח דא הוא דאמר יחזקאל נביאה, מהאי מעינא לא יכלין
 לסימא שבחא כל בני עלמא, באתר דאתייליד תמן לסטר מזרח, לית
 עומקא ורומא דיליה אלא זרתא ולא יתיר, כד נבעין מיא וסלקין
 סלקין כל זיני מרגלאן דעלמא ולא נפלין לבר, השתא אתחזון בגוון
 חד לפום שעתא נפלין אלין והא סלקין אחרנין בגוון אחרא בכל זיני
 גוונן דעלמא, נפלי אינון מרגלאן ולא נפלי לבר, סחרנין דההוא נביעו
 חזור ושושן סחרן, ולא יכלין כל בני עלמא למיקס על אינון גוונן,

כלהו שלהובין מלהטאן ולא יכלין לאסתכלא בהו, ל"א ידע חשיבו
 דעובדא, טרפין דלהון מנצצן בכמה גוונין ס, עובד ציור אומונו דמארי
 עלמא, חפיין על תלת מאה ושבעין וחמשה כרובין דתחזתייהו בתר
 שבכין אחרנין לגו. ואינון שבכין סחור דעורה לגו. ולעילא מנהון
 אינון (דקס"ס ע"ב) גופנין פרישאן, תחות גופנין אינון כרובין, כלהו גרפיין
 פרישן משלבן אלין באלין. הכא אמר רב מתיבתא, דכל מאן
 דאסתכל באינון גופנין כנהדין אנפוי כנהירו דשמשא. אינון שבכין
 דאתחמן סחור סחור דעורה, כלהו מרקמן בחויטין דנהדין בגוונין
 סניאין, מלהטן בארבע מיני זהורין דאשא, שלהובין סלקין וגוונין
 מנצצן, ולזמנין שלהובין משתככי ונהורין וגוונין סלקין ובטשי אלין
 באלין. שית אלף אננין לגבי אינון שבכין, ארבע גוונין לארבע סטריין
 דעורה, אלין אינון רכרביין, ונביעו דמיין חייין כבל סטרי. ואינון נפלי
 באינון אננין ובלעי באתרייהו, ואלין מיין לא ידעי לאן אזלין. באמצעו
 דעורה יקומון כלהו ישראל ויתחזון קמי מלכא קדישא. כסטר דרום
 בעורה דא אתייליד חד מעיינא דמיא ואתדמי (ס"ט ואתרבי) דק
 ישטפון מיא כל עלמא. מאן דייעול בהו יהון עד ברבים, ייעול בהו
 גיבר רב ייעול בהו עד ברבים, אי תינוק בר יומא עד ברבים, מאן
 דשתי מנייהו יתחכם ויתפקח בחכמתא. מעיינא דאנפיק מגו מרגלא
 חדא זעירא בכותלא דדרום, אינון מיין בלעין גו אתרא, (ס"ט גו אתר
 דא) ומתמן יפקון לבר ממקדשא עד דיעלו לנחל שטים, וישטפון ההוא
 זמה דאולדין מיא דשטים. ועל דא מיין אלין בעורה כגין אינון
 דאתחזון תמן רבורין, והו שתיאן מן מיא ל"א (ס"ט) חיישי כנוקבי
 במיתיהון לאתחזאה קמי מלכא קדישא. תו דהא יתפקחון למנדע
 מילין סתימין דמלכא עלאה, גו מקדשא דא כל הרהורין (ס"ט) ישתכחון
 בר הרהורא דחרורה דמלכא קדישא. ענפא חד נפיק גו אמצעו
 דההוא מעיינא. אמר רב מתיבתא כד קריבנא לההוא ענפא גו
 מעיינא, אסתלק ענפא לעילא לעילא, כל מדי דקריבנא הכי אסתלק,
 יסודא ושרשא דההוא ענפא לאו איהו אלא במייה. ההוא ענפא
 חפי עלמין, כל גוונין דעלמא באינון טרפין דיליה, איכא דיליה ל"א.

ידע

(ה) ר"ל ל"ג דסדר זוטא אחד מהם כפסגה כלל : (כ) סיניו כזכורים מלכ ח"ס :
 בסדר

ידע מהו ולא יכלין למנדע, ואמר דקא שאיל למשיח על ההוא איבא
 ואמר, איבא דה גניז לאיש משענתו בידו מרוב ימים • מאן דזכי
 למנדע דא לינדע • רקיע חד אית על ההוא ענפא פריש לעילא,
 מההוא רקיע אזיל טלא על גבי מעינא דא ולא יתיר • כד אסתכל
 בר נש לההוא רקיע מרחיק, דמי תכלא • קריב יתיר, דמי סומק • קריב
 יתיר, דמי ירוק • קריב יתיר, דמי חוור דלית חוורו בעלמא כגיניה •
 טלא דקא אזיל מניה אשתאיב בההוא ענפא, ועביד איבא דא ואתלבי
 ההוא רקיעא איהו אזיל בגלגולא יתיר ממה דעינין יכלין לאסתכלא,
 כל אינון נטורי קיימא קדישא דבעון לאתחזאה קמי מלכא, דהא לא
 אתחזון אלא בגין לאתחזאה דאינון בני גזירו קדישא, ועל דא (שמעית כ"ג)
 יראה כל זכור, אינון בני קיימא קדישא • דייק רב מתיבתא זכור,
 ולא זכור, דהא זכר כתיב ולא זכור, מאי זכור, אלא כל אינון דנטרין
 קיימא קדישא ולא חבאן ביה, אינון הוו בני מלכא, דבכל יומיא
 משתבח בהו ודכיר לון תדיר • ועל דא זכור, ההוא דאית ביה קיימא
 קדישא, דדכיר לון מלכא בכל יומא, דלית שבחא קמי מלכא עלאה
 (אלא) כמאן דנטיר קיימא דא • ועל דא בעי דיתחזון תלת זמנין
 בשתא קמיה • תלת זמנין אמאי, אלא בגין אבהן קדמאי דקבילו
 להאי ברית, קדמאה לכל פקודין דאורייתא, ובגין כך תלת זמנין אינון
 בשתא • אברהם קביל ברית • יצחק קביל ברית • יעקב הוה שלים
 מכלהו ועל דא כתיב ביה (בראשית כ"ט) ויעקב איש תם, שלים מכלא •
 אברהם תמים אקרי, ולא הוה כל כך שלים, אבל תם
 שלים מכלא • מה כתיב בנח (ס"ו) איש צדיק תמים היה
 בדורותיו, דהוה, רשים ברשימו קדישא בינייהו • ואמר רב מתיבתא
 בכל אתר דכתיב תמים, דרשים ברשימו קדישא באת קיימא דברית, ובגין
 (דקס"ו ע"ב) דנטר ברית אקרי תמים בדורותיו, מה דלא הוו כלהו הכי
 דאינון מחכלן ארחייהו, ועל דא כתיב את האלהים התהלך נח • וכי
 מאן יכיל למיהך עמיה • אלא כל מאן דנטיר ברית קדישא, אודוונת
 ביה שכינתא ושראת עליה ובגין כך (דברים י"ח) תמים תהיה עם יי
 אלהיך • תמים תהיה, ולבתר עם יי אלהיך בזוונא חדא, דכיון דנטיר
 ברית דא עם יי להוי ולא אתפרש מניה • באברהם כתיב (בראשית י"ז)

התהלך לפני והיה תמים, גזירו דאת קיימא • התהלך לפני , מהכא
 דלא יהך נכרא בתר אתתא, אלא קמהא, ארח כשר איהו, והא כתיב
 (שמות כ"ג) הנה אנכי שולח מלאך לפניך • (שם ל"ב) ושלחתי לפניך מלאך •
 לאברהם דלא הוה גזיר דחה ליה לקמה • ועל דא לא כתיב הירח
 תמים והתהלך לפני • אלא התהלך לפני, דלא יאות אנת עד שתהא
 תמים, וכן בכלהו, כיון דבר נש תמים ונטיר ליה, מיר היא לקמיה
 ואיהו אבתרה, כשר איהו לדא • לגרעונא מה כתיב, (שמות ה' ט"ז) כי
 שב מאחרי, נח גזיר הוה ותמים • פריעה לא הוה ביה, ובגין דלא
 הוה ביה פריעה מה כתיב את האלהים, ולא אחר האלהים, לקמיה
 לא הוה בגין דהוה גזיר • לאחורא לא הוה, בגין דלא אתפרע • איך
 הוה, את האלהים, סמך ליה ולא יכיל לאסתכלא ביה, דלאו כשר
 כל כך • בישראל כתיב (שמות י"ג) וי' הולך לפניהם יומם בעמוד ענן
 ולילה בעמוד אש וגומר • כיון דאמרו ישראל (שם י"ד) המבלי אין קברים
 במצרים וגומר • כי טוב לנו עבוד את מצרים • בביכול אתחלש
 דעתא • כתיב ויסע מלאך האלהים ההולך לפני מחנה ישראל וילך
 מאחריהם, ויסע למעבד בהו ניקמין. (שם) ועל דא חרי משיח וחדי רב
 מתיבתא, דקא אתבשר בדא ואמר רב מתיבתא דהא דייק
 למשיח ואמר, מנא הוה לדניאל דקאמר (דניאל כ') פרים פריסת
 מלכותך ויהיבת למדי ופרס, מאינן ארתון דופרסין אשתמע
 ליה, והכא מאי היא אמר ליה הכי הוא ודאי, פרים פריסת מלכותך
 חייבא על ידי דמשיח אחרא, ולבתר ישלוט מלך פרס ויטול מלכוון
 סגי'אין, והוא ישלוט על ארעא קדישא תריסר ירחי, והוא ישלוט ויקטול
 סגי'אין וההוא משיחא, ולבתר יפול ויקבלון מלכותא קרישי עליונין •
 ועל דא ופרסין, מלכא דפרס אשתמע הכא • אי חסידא קדישא כמה
 חרוה על חרוה בההוא מעיינא • בההוא מעיינא מגדלא בר זיני
 אילנין דנציב קדשא בריך הוא בגן עדן, וכלהו קיימי לאסוותא טרפין
 ואיכין וענפין, ולחדי לבא תדיר • ולית בינייהו כפנא ודאגה ואנחה
 לעלמין • וכאה עמא דכל דא מתכאן • וכל דא גזי לון • אמר רבי
 שמעון בקרקע דהאי מקדשא אית מאלין פליאן • אמר ליה אי רבי
 אי רבי זכאה חולקך דכל האי • ס בההוא • ס על גבי ההוא מעיינא

רקומא אבל לית מאן דיכיל לאסתכלא ביה, לזמנין נהירו דל"ה
 נהורא לזמנין חשובא לזמנין גיון ארגוונא מנצצן דלא יכלין עיינין
 לאסתכלא לעילא היא דשאלת חסידא קדישא מההוא קרקע דמקדש
 רב מתיבתא לא פריש מניה, דהא גניז איהו גו ירדנא, והא אמינא
 לך מה דאמינא אבל נשאל מלה דא ותנדע מה דתנדע ירדן דא
 עאל ואתמשך זמנא חדא בשתא גו ההוא נהר דנפיק מעדן, לאו מאיגון
 ארבע נהרין דאתמשכן מניה, אלא ביה ממש, כיון דמטי לגביה איהו
 אתמשך ואתפשט ועאל גו ירדנא, וכיון דמטי גו קרקע דמקדש
 אשתבח תמן תלת יומין, ולא אתפשט ולא אתמשך לאתר אתרא
 ואמר רב מתיבתא דכד אהדר ההוא נהר לאתריה, שביק תמן כל זיני
 ציורין דקא עביד קדישא בריך הוא בנן עדן, דאינון ציורין נגיזין
 דתחות דוכתייהו. (מס"ר) אלן הכא ואלין הכא וסלקי ונחתי כדקדמיתא,
 בההוא סטר דרום אית תלת מאה וחמשיין עמודין מכל זיני מרגלאן,
 ואלין אינון דנהרין תדיר, ונטפין בוסמין טמדין דלא אתגלו לעלמין
 ארבע אגנין בכל (רקס"ו ע"ב) עמודא ועמודא נעיצין, וכד אינון בוסמין
 נטפין מאינון עמודין, נפלי בהו ואתמליין כלהו אננות, ודלא נפקין
 בוסמין לבר. מאינון בוסמין זמינין לזמנא דאתי לאקטרא בכל יומא
 קטורתא קמי מלכא קדישא, דלא יהון מפתישו דבני נשא אינון בוסמין
 לא ידע עקרא דלהון וממה הו, אלא מאינון עמודין נפלין תמן תרין
 נשרין בכל עמודא ועמודא מתנצצן מתלהטין בכל גזתי, שבע מאה
 נשרין אינון פרחין אלין הכא ואלין הכא בגלגולא דעמודין. כד
 אסתתין לא יכלין עיינין לאסתכלא דוכתא יבהו. תלת אתון בלטין
 ופרחין מפומא דא לפומא דא בגלגולא דעמודין ונשרין. כל אינון
 אתון מרקמן באשא חוודא ודהבא ידוקא. תרין אלפין ומאה מנרתין
 תליין בין אינון עמודין, ותרין אלפין ומאה שרגין בכל מנרתא ומנרתא
 דלקין ביממא, וביליא מתדעבי על צערא דישראל. כד אתי צפרא
 דלקין כלהו מגרמייהו. אדהו יתבי, אמרי הא רמש ליליא. אמר
 ליה לרבי שמעון אי חסידא קדישא נהירו דעלמא, טורל פנקסא
 דאחמתא דא, וטורל שרגא וכתוב מלין אלין, דהא מטא זמנא דלין
 דפקדא כל חד וחד לגו קבריה. עד פלגו ליליא דקדישא בריך הוא

עאל נז גנתא לאשתעשעא בהדי צדיקיא, וכדין כל חד וחד פרח
 לתמן • ולמחר נהוי גבך, הואיל ויהבו לן רשו לאשלמא דזרונא דקא
 משרדי לך, פרחו • בכה רבי שמעון ונעא • פתח ואמר (משלי ט) אילת
 אהבים ויעלת חן דדיה ירווך בכל עת באהבתה תשגדה תמיד •
 אורייתא אורייתא נהירו דכל עלמין, כמה ימין ונחלין ומקורים ומכועין
 מתפשטי מנך לכל סטרא, מנך בלא, עלך קיימי עלאין ותתאין, נהירו
 עלאה (כדא) מנך נפקא • אורייתא אורייתא מה אימא לגבך, אילת
 אהבים את ויעלת חן (גבי) עלא ותתא רחמיך דילך, מאן זכי לינקא
 מנך כדקא יאות, אורייתא אורייתא שעשועים דמארך, מאן יכיל לגלאה
 ולמימר סתרין ונגיזין דילך • בכה ואעיל רישיה בין ברכוי ונשק לעפרא,
 אדהכי חמא כמה דיוקנין דחכרייא סתריה • אמרו ליה לא תדחל
 בריה דיוחאי • לא תדחל בוצינא קרישא, כתוב וחדו גז חדוה דמארך.
 כתב כל אינון מלין דשמע בההוא ליליא, ולעא לון ולהג לון וליא
 אנשי מלה • וההוא שרגא נהיר קמיה כל ההוא ליליא עד דאתא
 צפרא • כד אתא צפרא זקף עינוי וחמא חד נהירו דהנה נהיר ברקיעא,
 מאיך עינוי לתתא, אהדר כמלקדמין וחמא נהירו בכל רקיעא דנהיר,
 וסליק בההוא נהירו דיוקנא דביתא בכמה ציורין • חדא רבי שמעון,
 ולפום רנעא אנגזי ההוא נהורא. אדהכי הוה אינון תרין שליחן
 אתיין • אשכחיהו רישיה בין ברכוי • אמרו ליה שלמא עליה דמו,
 שלמא למאן דעלאין ותתאין בעאן לאקדמא ליה שלם קום • קם רבי
 שמעון וחדא בהו • אמרו ליה ולא חמית נייחא דרוחא דעבד לך
 מארך • חמת נהירו דביתא ברקיעא, אמר לון חמינא, אמרו ליה ביה
 שעתא אפיק ההומא בי מקדשא, ואעבריה קדשא כריך הוא בימא
 רבא, ומנהירו דיליה הוה נהיר ברקיעא • אמרו ליה רב מתיבתא
 בעא בשלמד, והא ידע דאנן שליחן לגבך • וכמה מלין חדתיך עתיקין
 אתחדש באורייתא בהאי ליליא • אמר לון במטו מנייכו אמרו חד
 מלה מנייהו • אמרו לא אתייהיב לן רשו, אלא למאי דאתינן לגבך,
 אבל מלה חדתא הוה לגבך השתא. (יש"ל ל"ג) פתח רב מתיבתא
 ואמר (כיראשית י"ב) ויאמר " אל אכרם לך לך מארעך ונומר דא כנין
 לאתנהרא ביה נהירו כנונא דא • מאן דלא זכי באתר דא, יהיך

וינטר גרמיה לארזו אחרא ויזכה ביה • אע"פ דרליק ונהודא
 לא סריק ונהיר ביה • יענעון ליה וסלק ביה נהורא
 ונהיר • והוינן זמינן למשמע • אבל בגין למיתו גבך ליה
 (דקסו ע"ב) בעינן לאתעבא • חרי רבי שמעון, אמרו ליה אי חסידא
 קדישא, כל מלין די בגוון באוריתא, מלין זעירין אינון בכל מלה ומלה,
 ואינון מלין זעירין כמרה אינון מלין רברבין ועלאין, עד דלית לון
 שיעורא, דהא לית בגוון ספקא, אלא ברירו דאוריתא עד פוריייה
 והשתארב מתיבתא פריש מלין סתימין על דא, בגין דעקרא דנשמתא
 אמאי לא נהיר באתר דא, וזכי לאתנהרא באתר אחרא • ועד כען
 לא זכינן בהו בגין למיתו גבך • ומלה אחרא זכינן למשמע מניה •
 ריחא דאזלא (ב) בערטורא בההוא עלמא בלא בגין, אנתתיה יתעביד
 ליה מאנא לאתבנאה איהו • מאי טעמא אנתתיה, איהו שרגא
 דאתדליקת מניה, ותרווייהו שרגא חדא הוו, נהורא דא נפק מנהורא
 דא, אתדעד דא, אתדליק מנו נהוריה ממש, בגין דחדא נהורא הוו •
 השתא רבי נהדר למילין קדמאין, וכד נהדר לאתרוין נטול, רשו מרב
 מתיבתא באינון מילין דנקבל מניה ונימא קמך • זכאה חולקך דאת
 זכי לנהורין סתימין מכל סטרין, מעילא ומתתא מדאי עלמא ומעלמא
 אוחרא • אמר רבי שמעון מלה חדא בעינא למנדע אי תיכול לאודעא
 לי • נשין בההוא עלמא, אי זכאן לסלקא לעילא או היך אינון תמן •
 אמר ליה אי רבי אי רבי • כדא אית לן רזא יתידא, (ס"ח יקירא) בגין
 דלא לגלאה סטרין דתמן • אבל דא יהך ויטול רשו ונימא לך •
 אדהכי פרח חד ואתכסי מנייהו ואול ליה, גלפוס שעתא תב לגבייהו
 אמר לון זמינא הוינא למיעאל, והוו כלהו בעטורא חדא, דדייני דינא
 דחד בר נש דקאים על פתחא דגן עדן, ואינון כרובין אחירו ביהולא
 שבקו ליה למיעאל תמן, והנה בצערה בנייהו וצוח צווחין על גבי
 פתחא, ושמעו כלרו צדיקיה דתמן, והשתא הוו מתכנפי כל בני
 מתיבתא למיעאל לגבי מלכה משיחה לעינא בדיניה • ואתיניה
 לאודעא לכו, ודא חבראי אצטריך למהך תמן, דכרווא הודה אעבר
 בכל אינן בני מתיבתא, דליהוון בנישן השתא קמי משיח נפל

פתקא חדא ויהב לרבי שמעון • אמר טול דא ועיין במרה דתמן עד
 דניתי גבך, פרתו תרווייהו, ורבי שמעון נטל פתקא וחמא מיה דחמא
 כרוין דתמן כל ההוא יומא, בליליא חמא שרגא ונפיל ביה שינתא
 ודמך עד צפרא, בד נהר יממא קס, ופרח הרווא פתקא מניה, והוא
 אינון תרווייהו אתיין אמרו ליה קום רבי זכא חולקך, קום, בגינך
 חמינן וזכינן לכמה סתרין עלאין, כמה חדות אחזיו לן, בד יהבו רשו
 לגלאה לך כל מה דאת בעי • ריש מתיבתא עלאה נפק לגבן • ואמר
 שאילו בשלמיה דבר יוחאי, אתריה דבר יוחאי הא פנוי ליה מכמה
 יומין, לית מאן דיקרב לגביה זכא איהו • רבי רבי בד פרחנא מגבך,
 (בגינך) עלאנא וחמינא כל בני מתיבתא דהא מתכנפי לגו היכלא
 חדא דמשיח תמן, ודיינו דינא דההוא בר נש דקאים על פתחא,
 שסיה לית לן רשו לגלאה • אצטער רבי שמעון על דא • אמר ליה
 לא תצטער רבי על דא, אנת תדע בדא ליליא בחלמך • אבל דינא
 דינו עליה, דגזר משיח דלהוי ההוא • בר נש לבר בהרווא צערא
 ארבעין יומין • לסוף ארבעין יומין יצערון ליה כדינא בצערא דגהינם
 שעתא ופלגא • וכל דא בגין דיומא חדא, חד מן חבריאי הוה פריש
 מלי דאורייתא, בד מטא לחד מלה ידע האי בר נש דיתכשל ביה,
 ואמר לחבריאי שתוקו לא תימרון מדי, ובגין דשתיקו חבריאי אתכשל
 בההוא מלה ואכסיף • וההוא כסופא דגרים האי בר נש, דינין ליה
 בהאי דינא (דקס"ז ע"ב) קשיא בגין דלא בעי קדשא בריך הוא לשבקא
 חובא דאורייתא אפילו כמלא נימא • דינו דיניה ונפקו כל בני מתיבתא,
 ואנא שאילנא רשו • דהא בריה דיוחאי שאיל שאלתא דא, ועל דא
 אחזיו לי מה דלא ידענא מקדמת דנא • אי רבי שירת היכלין אחזיו
 לי בכמה ענוגין ועדוניהן, באתר דפרוכתא פרישא בגנתא • דהא
 מההוא פרוכתא ולהלאה לא עאלין דבורין כלל • בהיכלא חדא
 אית בתיה בת פרעה, וכמה רבוא ואלפי גשין זכיין בהדה, וכל חדא
 וחדא מנייהו דוכתיין דנהורין ועדוניהן בלא דחקא כלל אית לה • תלת
 זמנין בכל יומא כרווי אכריו, הא דיוקנא דמשה נביאה מהימנא
 אתי, ובתיה נפקת לאתר דפרגודא חדא דאית לה וחמא דיוקנא
 דמשה וסגידת לגביה, ואמרה זכא חולקי דרביתי גהירו דא • ודא

איהו ענוגין דילה יתיר מכלהו, אהדרת לגבי נשין ואשתדלן בפקודי
 אורייתא, כלהו באינון דיוקנין דהוּוּ בהאי עלמא, בלבושא דנהורא
 בלבושא דדכורין, בר דלא נהרי הכי פקודין דאורייתא דלא זכו
 לקיימא לון בהאי עלמא. משתדלי בהו ובטעמייהו בההוא עלמא.
 וכל הני נשין דיתבין בהדי בתיה בת פרעה, אקרון נשין שאננות דלא
 אצטערו בצערא דגהינס כלל. בהיכלא אחרא אית סרח בת אשר
 וכמה נשין רבוא ואלפין בהדה. תלת זמנין ביומא מכריזין קמה הא
 דיוקנא דיוסף צדיקא אתא, ואיהי חדאת ונפקת לגבי פרגודא חדא
 דאית לה, וחמאת נהירו דדיוקנא דיוסף וחדאת וסגידת לגביה, ואמרת
 זכאה האי יומא דאתערית בשורה דילך לגבי סבאי. לבתר אהדרת
 לגבי שאר נשין ומשתדלן בתושבחן דמארי עלמא ולאודאה שמייה.
 וכמה דוכתין וחדו אית לכל חדא וחדא, ולבתר אהדרן לאשתדלא
 בפקודי אורייתא ובטעמייהו. בהיכלא אחרא אית יוכבד אמיה דמשה
 נביאה מהימנא, וכמה אלפין ורכבן בהדה. בהיכלא דא לא מכריז
 כלל, אלא תלת זמנין בכל יומא ויומא, אודת ומשבחת למארי עלמא
 איהי וכל אינון נשין די בהדה, ושירתא דימא מזמן בכל יומא, ואיהי
 בלחודהא אמרת מהבא (שמות ט"ו) ותקח מרים הנביאה וגומר את
 התוף בידה וגומר, וכל אינון צדיקייא די בגן ערן צייתין לקל נעמו
 דילה. וכמה מלאכין קדישין אודאן ומשבחן עמה לשמא קדישא.
 בהיכלא אחרא אית רבורה, אוף הכי וכל שאר נשין בהדה, אודן
 ומזמן בהדיא שירתא דאיהי אמרת בהאי עלמא. אי רבי אי רבי
 מאן חמי חרוה דצדיקיא, ודנשין זכין דעברין לגבי קדשא בריך הוא.
 (6) לגו לגו אינון היכלין, אית ארבע היכלין טמירין דאמהן קדישין, דלא
 אתמסרן לאתגלאה, ולית מאן דחמי לון, בכוליה יומא אינון בלחודיהון
 כמה דאמינא לך, וגוברין אוף הכי, ובכל ליליא אתכלילן כלהו כחדא,
 בגין דשעתא דזווגא איהו בפלגות ליליא, בין בהאי עלמא. בין בההוא
 עלמא. זווגא דההוא עלמא אתדבקותא דנשמתא בנשמתא נהורא
 בנהורא. זווגא דהאי עלמא גופא בגופא, וכלא כמה דאתחוי, זינא

בתר

(6) פי' סייכלים כל כנסים סס וס לפניס סס ואל ר' אטמות סס לפניס מסמכיי, זככלא כדמיכ מדף קע"א ב' ח"ט לגו לכו ותיין
 טק"ט וחזין סדר עמידתן. ט"ז ב'

בְּתֵר זִינְיָה, זׁוּנְגָא בְּתֵר זׁוּנְגָא, בְּתֵר גּוּפָא, זׁוּנְגָא דְהֵהוּא עֲלְמָא נְהוּרָא.
 בְּתֵר נְהוּרָא הֵיכְלִין דְאַרְבַּע אַמְהֵן אַקְרוּן הֵיכְלִין דְבְנֹת בּוֹטְחוֹת, וְלֹא
 זְכִינְיָא בְּהוּ לְמַחְמֵי. זְכָאָה חוֹלְקִיהוּן דְצְדִיקָיָא גִבְרִין וְנוֹקְבֵי, דְאִזְלֵי
 בְּאַרְחַ מִישֵׁר בְּהָאֵי עֲלְמָא. וְזְכָאָן לְכַלְהוּ עֲנוּגִין דְהֵהוּא עֲלְמָא. אִי
 רְבִי אִי רְבִי אֲלִמְלָא בְרַ יוֹחָאֵי אַנְתָּ, לֹא אַתְמַסְר לְגַלְאָה. זׁוּנְגָא דְהֵהוּא
 עֲלְמָא, אַתְעֵבִיד אִיבָא (דקס"ח ב') יִתִיר מֵאִיבָא דְאַתְעֵבִיד בְּהָאֵי עֲלְמָא בּוּזׁוּנְגָא
 דִּלְהוּן, בּוּזׁוּנְגָא דְהֵהוּא עֲלְמָא בְּתִיאֹבְתָא דְלְהוּן כְּחָדָא, כְּדִ מְתַדְבְּקֵן
 נִשְׁמַתִין דָּא עִס דָּא, עֵבֵרִי אִיבִין וְנִפְקֵי נְהוּרִין מִנִּי הוּא אַתְעֵבִיד שְׂרָגִין וְאִינוּן
 נִשְׁמַתִין לְגִיּוּרִין דְמִתְגִיּוּרִין, וְכֹל הֵנִי עֵיילִין (6) לְהֵיכְלָא חָדָא. וְכֹד
 מִתְגִיּוּרָא גִיּוּרָא חָדָא, פְּרַחָא מְהֵהוּא הֵיכְלָא נִשְׁמַתָּא, וְעָאֵלֵת תְּחוֹת
 גְּדַפָּאָה דְשְׂכִינְתָּא וְנִשְׁקַת לָהּ, כְּגִין דְאִיהִי אִיבָא דְצְדִיקָיָא, וּמְשַׁדְרַת לָהּ
 לְגוּ הֵהוּא גִיּוּרָא וְשְׂרָאָת בִּיהִי. וּמְהֵהוּא זְמַנָּא אַקְרִי גַר צְדִיק. וְהֵינֵנו
 רְזָא דְכְּתִיב (משלי י"ב) פְּרִי צְדִיק עֵץ חַיִּים, מִרָה אִילְנָא דְחַיִּי אֶפְיָק
 נִשְׁמַתִין. אוּף הֵכִי צְדִיק אִיבָא דִּילֵיהּ עֵבִיד נִשְׁמַתִין. רַב מְתִיבְתָּא אֲמַר
 כְּתִיב (בראשית י"ב) וְתָהִי שְׂרִי עֵקֶרָה אֵין לָהּ וְלֹד. מִמָּאֵי דְאֲמַר וְתָהִי
 שְׂרִי עֵקֶרָה, לִית אַנָּא יוֹדַע דְלִית לָהּ וְלֹד. מָאֵי אֵין לָהּ וְלֹד. אֲלָא
 הֵכִי אֲמַר רַב מְתִיבְתָּא, וְלֹד לֹא הוּת מוֹלְדָא. (כ) אֲבַל נִשְׁמַתִין הוּת
 מוֹלְדָא. בְּאַתְרֵבְקוּתָא דְתִיאֹבְתָא דְאִינוּן תְּרִין זְכָאִין הוּוּ מוֹלִידֵי נִשְׁמַתִין
 לְגִיּוּרֵי, כֹּל הֵהוּא זְמַנָּא דְהוּוּ בְּחֵרֵן כְּמָה דְעֵבֵרִין צְדִיקָיָא כְּגִין עֵרֵן.
 כְּמָה דְכְּתִיב (ס"ב) וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּחֵרֵן. נִפְשׁ עָשׂוּ וְדָאֵי חֲדִי
 רְבִי שְׁמַעוֹן, אֲמַר לִיהּ הֵהוּא גְּבֵרָא אִי רְבִי מַה אִימָא לָךְ, בְּכֹל רִישׁ
 יְרַחֵי וְשַׁבְתֵּי וּמוֹעֲדֵינָא וּזְמַנֵּינָא, אִינוּן דְבִנְרִין סְלִקִין לְאַתְחֻזָּאָה קָמִי
 מְלַכָּא מְדִישָׁא, דְבִנְרִין וְלֹא נִוְקְבִין כְּמָה דְאַתְ אֲמַר (סמ"ג) יִרְאֵה כֹּל
 זְכִירָךְ. וְכֹד אֶהְדְּרֵן, מְהֵדְרֵן בְּכַמְרָה מְלִין חֲדָתִין, וְאֶהְדְּרֵן מְלִין
 קָמִי רַב מְתִיבְתָּא. יוּמָא דָּא אֶהְדְּרֵן מְלִין חֲדָתִין קָמִי רַב מְתִיבְתָּא עַל
 רִזִין עֲתִיקִין, צְדִיק וְטוֹב לוֹ. צְדִיק וְדַע לוֹ. דְבַלְהוּ סְלִקִין גוּ מְתַקְלָא

דאילנא

(א) כְּרָאָם סְטוּף סְטִיכֵל סָא' שְׁכַנְטֵי סְחַחִין וְכִדְרָאָה כְּסִי בְּרִאשִׁית לֹא כִ': (ג) וְאֶכְתִּיב ק' דְלִכְמוּכֵי קִרְאָ וְשִׁי אֵין לָהּ וְלֹד יִמְכַלָּא כְּסִיבֵי
 וְשִׁי עֵקֶרָה אֵין לָהּ וְלֹד שִׁיבֵי לֹא אֲכַל נִשְׁמַתִין סוּף מוֹלְדָא וְיִלְכֵי כְּמֵשׁ כְּלִי' פ' לָךְ לָךְ שְׁתַּדְרִיקִים עוֹשִׂים כְּפִשְׁתֵי לְגַרִים כְּכַת תּוֹרַתִס
 וְכֹי וְנִכְן לֹא סִים נִישָׁא אִלָּא אֲסַם וְהַקָּסָם דְכִים מִדְּרוּג עִס שִׁים וְסִיכֵי וְאִינוּן זִינֵי לְפִי שְׁסִים עֵקֶרָה עִכֵי וְאִכֵי חוֹכֵךְ סְכִיכֵי לֵי חֲחַלֵס
 סְטִיחָה שִׁים עֵקֶרָה כִי כוֹס יִסֵּם מְלִיחָה לְמֵאֵי דְרִיקִין מֵאֵין לָס וְלֹד סָא נִשְׁמִית סִי עוֹשִׁין וְטַעְמוֹ לִפִּי שְׁסִים עֵקֶרָה וְחֵן זִינְגָם כְּרָאָ
 זִינֵי סְרַמֵי אֲחֵי עֵיין פּוֹדֵר קְרִמוּחֵי דִף עִס רִישׁ טִבֵי וְלִי מֵאֵין:

דאילנא עד לא ייתון לעלמא, וכפום (ס) טקלא דמתקלא הכי אית לון
בהאי עלמא . רב מתיבתא נחית וגלי ממה דשמע לעילא, מלה חדא
גלי ולא יתיר . אעא דלא סליק נהוריה יבטשון ביה ואנהיר . גופא
דלא סלקא ביה נהורא דנשמתא, יבטשון ביה ויסלק נהירו דנשמתא,
ויתאחדון דא בדא לאנהרא, (תרי טסחי) בגין דאית גופא דנהירו
דנשמתא לא נהיר ביה עד דיבטשון ביה, כדן נהיר נהירו דנשמתא
ואתאחד' בגופא, וגופא אתאחד בה . גופא כדן סליק נהירו מגו
נשמתא, מהדר מרומם ומשבת מצלי צלותיה ובעותי מברך למאריה,
הא כדן בלא נהיר. בגין דאית גופא דלא יכילת נשמתא לאנהרא
ביה עד דיבטשון ביה, וכדן נהיר ואתאחד דא בדא . אית אעא דלא
אתאחד בנהורא, ולא סליק נהורא ביה עד דיבטשון ביה וכדן נהיר .
סטרא אחרא בעי למעבד הכי ובטש בחייבייא, וכל מה דבטש כדן
(מט"ז י"ג) ונר רשעים ידעך, מחרף ומגדף לכל סטרין לא יכיל לאנהרא
כלל וכדן כתיב (קהלת כ') כי מה האדם שיבא אחרי המדך, ובעי
לאתדמי ליה ולא יכיל . ועל דא (תהלים י"ט) " צדיק יבחו, ובטש ביה
וכדן נהיר ואתקיף בנהירו . יבחו, כמה דאת אמר (ישעיה כ"ט) אבן
בחן . נחין רבי שמעון ונשיק לעפרא . אמר מלה מלה אבתרך דדיפנא
מיומא דהוינא, והשתא אשתמודע לי מלה מגו שרשא ועקרא דכלא
אמר ליה אי רבי אי רבי כד סלקין לעילא כל אינון רוחין דכורין
ונוקבין, בההוא זמנא שמעין (ס"ט כמה) מלין חדתין ועתיקין . נחתין
ועאלין לגו מתיבתא ומהדרין מלי קמי רב מתיבתא, ואיהו אוליף לון
מלה על קיומיה, כד סלקין מתפשטין מלבושיהון וסלקין, כד נחתי
מתלבשין בלבושיהון דההוא גופא . אי רבי אי רבי כמה חדתין מלין
מגו רב מתיבתא . זכאה איהו מאן דאזער גרמיה בהאי עלמא, כמה
איהו רב ועלאה בההוא עלמא, והכי פתח רב מתיבתא . מאן דאיהו
זעיר איהו רב . ומאן דאיהו רב איהו זעיר, דכתיב (בראשית כ"ג) ויהיו
(דקס"ח ע"ב) חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים . מאה דאיהו
חשבון רב כתיב ביה שנה, זעירו דשנין חד אזעיר ליה . שבע דאיהו
חשבון זעיר, אסגי ליה ורבי ליה דכתיב שבע שנים . תא חוי דלא רבי

קדשא

(ס) סי' כינר טעסקל אל מעשין ורוסס על נבביל לדיק ורע יו כרי זקאיר כו כסטרו דלא כסרף כנבביל רזשין . סי' ט"ז

קדשא בריך הוא אלא לדאזעיר, לא אזעיר אלא לדרכי, זכאה איהו
 מאן דאזעיר גרמיה בהאי עלמא, כמה איהו רב בעלויא כהוא עלמא,
 אדהכי שמעו שירתא דימא בקל נעימו, דלא שמעו מיומא דאתבריא
 קל נעימו דשירתא כהוא נעימו דהו אמרי. וכד סיימו (שמות ט"ו) "ו"
 ימלוך לעולם ועד. חמו ארבעא דיוקנין ברקיעא. וחד מנייהו רב
 ועלאה מכלהו. וההוא רב ועלאה מנייהו אתער קלא ואמר (ירמיה כ')
 כה אמר "זכרתי לך חסד נעורך אהבת כלולתיך וגומר. ושאת
 ברקיעא ואגניז, קם אחרא אכתריה ואמר (ישעיה מ"ב) והולכתי עוריס
 בדרך לא ידעו בנתיבות לא ידעו וגומר. סייס ושאת ברקיעא ואגניז.
 פתח אידך ואמר (ס"ט ס"ט) ישושם מדבר וציה ותגל ערבה ותפרח
 כתבצלת. ושאת ברקיעא ואגניז. פתח אידך ואמר (ס"ט מ"ג) כה אמר
 "בוראך יעקב וגומר. (ס"ט) כה אמר "הנותן בים דרך ובמים עזים
 נתיבה וגומר. תכבדני חית השדה תנים ובנות יענה וגומר סייס ושאת
 ברקיעא ואגניז. כדין דחילו סניא ואמתני נפל עלייהו, כד הוה נהיר
 ימא קלא אתער כמלקדמין ואמר, עמא תקיפא כאריה גברין כנמרין,
 הכו יקר למאריכון דכתיב (ס"ט כ"ט) על כן יכבדוך עם עז וגומר.
 שמעו קל חילין ומשריין דהו אמרי (ר"ס ב' כ"ט) לך "הגדולה והגבורה
 והתפארת והנצח וההוד וגומר, עד ומרום על כל ברכה ותהלה.
 תוהו ואזלו. אדהכי נהר ימא, אהדרו רישא וחמו כל מדבריא
 חפי בענני יקר מנהרן מנצצן בגוונין סניאין. אמרו דא לדא ודאי
 קדשא בריך הוא בעי לאשתבחא בתושבחתא דדא דמדברא, דלא
 הוה בעלמא דרא עלאה כדרא דא, ולא יהא עד דייתי מלכא משיחא.
 ודאי כל מה דאחמי לן קדשא בריך הוא, לא הוה אלא כגין לאודעא
 לן חביבו דמאריהו עלייהו, לאודעא דאית לון חולקא טבא, ואינון
 בני עלמא דאתי, ורומנא דאתי כד יוקים קדשא בריך הוא מתייא,
 זמינן אלין לאחייא בקרמיתא כמה דאת אמר (ישעיה כ"ו) יחיו מתיך.
 ואלין אינון דרא דמדברא. אמר ליה אי מלה חרתא ידעת דאנא
 ערטירא בה. אמר ליה אימא. אמר קלא דהדרת בעינא למנדע,
 כד נש יהיב קלא בחקלא או באתר אחרא, והדרת קלא אתרא ולא
 ידע. אמר ליה אי חסידא קדישא, על מלה דא כמה קלין אתערו,

ובמה דקדוקין הו' קמי רב מתיבתא, וכד נחת רב מתיבתא אמר, הכי
 אוקמוה מלה במתיבתא דרקיעא, ורוא יקרא איהי (פרשת משפטים) תא
 חזי תלת קלין אינון דלא אתאבידו לעלמין, בר קלין דאורייתא וצלוחתא,
 דאלין סלקין לעלא ובקיעין רקיעין, אבל קלין אחרנין אינון דלא
 סלקין ולא אתאבידו ואינון תלת. קול חיה בשעתא דאיהי על
 (ס) קלביטא. ההוא קלא משטטא ואזלא באורא מסייפי עלמא עד
 סייפי עלמא. קול דבר נש בשעתא דנפיק נשמתייה מגופיה, ההוי
 קלא משטטא ואזלא באורא מסייפי עלמא עד סייפי עלמא. קול
 נחש בשעתא דפשיט משכיה, ההוא קלא משטטא באורא ואזלא מסייפי
 עלמא עד סייפי עלמא. אי חסידא קדישא במה מלה דא רבא
 ויקרא. אלין קלין מה אתעביד מינייהו, ולאן אתר עלין ושארן.
 אלין קלין דצערא אינון, ואזלין ומשטטי באורא ואזלי מסייפי עלמא עד
 סייפי דעלמא, ועאלין גו נקיין ומחילין דעפרא ואתמרן תמן. וכד
 (דקס"ט ע"ב) יהיב בר נש קלא אינון מתערין לגבי ההוא קלא. קלא
 דנחש לא אתער לגבי קלא דבר נש, הייך יתער, במחאה, כד מחי
 בר נש מחאה אתער קלא דנחש דאתמר לגביה ההוא קלא, ולאו
 קלא אחרא. קלא אתער בתר קלא, זינא בתר זיניה. ועל דא ביומא
 דראש השנה קול שופר אתער קול שופר אחרא, זינא בתר זיניה
 אזלא. ארחה דנחש לביש איהו לקטלא ולמחאה, בההוא קלא
 ממש לא אתער קלא דהאי נחש, אלא בתר זיניה, ודא איהו כד בר
 נש מחי בחוטרא בארעא וקרי ליה לזיניה, כדן אתער ההוי קלא
 דנחש לאתבא לזיניה, ורוא דא איהו טמירא. אמר רבי שמעון ודאי
 מלה דא מלה סתימא היא. ותוהנא איך שלמה מלכא לא ידע מלה
 דא. אמר ליה שלמה מלכא מנדע ידע ולא כל כך. אבל מה דלא
 ידע, ההוא קלא מרה תועלתא אית בה והיך יתבא. ורב מתיבתא
 הכי אמר, דקדוקא דא לא ידע שלמה מלכא, דהא ההוא קלא איהו
 כלילא רוחא, ונפשא, והכל נרמי מעצבוניא דבשרא, ומשטטא באורא
 וכל חד מתפרש דא מן דא. וכד מטא ליהוה אתר דעאל ביה יתבא
 כמיתא, וכל אינון חרשין וקוסמין ידעין אתרין אלין בחרשייהו, ונתנין

לארעא

לארעא ושמעין קלא דא, דמתחברין אינן רוחא ונפשא והכל דגרמי
 ואודעין מלה. ודא איהו (ה) אוב מארץ. ועל דא רדיף שלמה למנדע
 מה דאתעביד מההוא קלא ולא ידע, זכאה חולקך רבי דאתבריר לך
 מלה דקשוט, בר בר נש אתער קלא, מיד (מתחברין) אתער ההוא קלא
 ולית ליה רשו לארכא יתיר. אלא בעין ההוא קלא דאתער בר נש
 ולא יתיר, ואי אריך בר נש קליה, איהו לא אריך כל כך בהדיה, אלא
 לסופא דקלא בגין דלא יכיל לארכא, מאי טעמא, בגין דבר נפקא
 בקדמיתא אתאריך מסיפא עלמא עד סיפא עלמא, והשתא דעאל
 תמן לא יכיל לארכא קלא דהא לית אתר לאתפשטא תמן כדבבקדמיתא.
 חדי רבי שמעון ואמר, אלמלא לא זכינא למשמע אלא מלה דא די
 לי למהוי חדי, דזכינא למשמע מלין דקשוט דההוא עלמא. אמר
 ליה אי חסידא קדישא, אלמלא ידעת חדוה דמלין בההוא עלמא
 קמי רב מתיבתא, תהא חדי יתיר. אמר ליה מאי חרושא הוה השתא
 כד אתית לגבאי, אמר רב מתיבתא פתח ואמר (בראשית מ"ו) ויוסף ישית
 ידו על עיניו, חדוה הוא, אמאי סתימו דעיניו למיתרה. בגין דעיניו
 גוונין דהאי עלמא אינון, וחיוו ודיוקנא דהאי עלמא בהו, איהו אסתים
 מניה האי עלמא, חיוו דהאי עלמא אסתים עינוי, כל חיוו דהאי
 עלמא הוה אתחשך מניה, וחשכין מניה חיוו דעיניו, לית ליה חיוו
 בהאי עלמא מתמן ולהלאה. אמר רבי שמעון יאות תקונא דקדמא,
 וחכמתא דלהון יתיר מפלאכין קדישין. אמר ליה יוסף אמאי ישית
 ידו מכל בנוי, ואי תימא על בשורה דיליה, מבעי ליה ויוסף חי תראה,
 אמר ליה ישית ידו, בגין דרחימו דיליה הוה, ובגין כך דא אסתים
 מניה נהירו דהאי עלמא, ודא נטיל ליה. מאן דאסתים עינוי רחימא
 דיליה אחוי הכי, חיוו דילך דהאי עלמא אתאביד, הא אנא חיוו דילך
 באתרך, מכאן ולהלאה יתקנון לך חיוו אחרא דההוא עלמא.
 אמר רבי שמעון מה אתהני האי למיתה, ומה תועלתא אית ליה בהאי,
 מאן דיבעי למשאל מה דאצטריך לאפקתא עינוי, בגין לאחזארה
 דערין אודמן איהו לאתבא לחיוו דהאי עלמא כדבבקדמין. אמר ליה

א

(ז) ה"ל סוד הנל דגרמי. סוף מסיד הקטנים ז"ס כ"ו ללך פ"ס למהו נו וכתב: "ה"ל סוף סקלך בשלח וז"ל ח"י כ"ס
 בסוף דקטנים פ"ס סוף ח"י עין ז"ס סוף כ"ו ד פיורז"ל ס"י פרמ"כ ז"ל ק"י סוף ח"י

א' חסידא קדישא, ודאי אי לא אסתים מניה כל חיזו דהאי עלמא,
 ולא אתאביד כלא מניה, לא להוי ליה חזו וחולקא דההוי עלמא.
 עלמא דא בהפוכא איהו מההוא עלמא דאנן ביה, דבוזמא דתחית
 מתיא, אפירו כחוטא דשערא לא יהא מעוכדא דהאי עלמא, דכלא
 אתאביד בקדמיתא (טלא יבטיל ליה וישוי ליה) כההוא טלא,
 (דקס"ט ע"ב) (בקרמיתא) ויתעבר מניה כל זזהמא, ולבתר יתעביד כחמירא
 דא, ומניה יתעביד גופא כריה חרתא, כך הכא. אמר ליה רבי שמעון
 ודאי ידענא דאתון מלובשין תמן בלבוש יקר דגופא דביא קדישא,
 אי הוה כגוונא דא בהאי עלמא בר נש דאתחזי בההוא גופא, כגוונא
 דאתון קיימין בההוא עלמא. אמר ליה מלא דא שאירו קמי רב
 מתיבתא תרין עולמין דאתלבשו ביננא, כתר דסבלו צערא על חובא
 דלא אתחזי לגלאה, ושאיירו דא קמי רב מתיבתא, ואיהו אמר דהה
 הוה כהאי עלמא הכי מנלן דכתיב (דקס"ט) ויהי ביום השלישי ותלבש
 אסתר מלכות, אתלבשת בההוא דיוקנא דההוא עלמא. מלכות, דא
 רוחא דקודשא, דהא מלכות שמיא נשיב רוחא מההוא רוחא דאורא
 דההוא עלמא. ואתלבשה ביה אסתר. וכד עאלת קמי מלכא
 אחשורוש וחמא ההוא לבושא דנהורא דיוקנא דמי למלאך אלהים.
 פרחא מניה נשמתה לפום שעתא. מרדכי אהף הכי דכתיב (ס"ט)
 ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות. לבוש מלכות ודאי, דיוקנא
 דההוא עלמא. וער דא כתיב כי נפל פחד מרדכי עליהם, פחד
 מרדכי ולא פחד אחשורוש. אמר רבי שמעון כמה מתיקין אינון מלין
 זבאה חולקי, והא ידענא דצדיקיא כההוא עלמא מתלבשן בלבושא
 דאקרי לבוש מלכות, והכי הוא ודאי. אמר ליה אויך אדגן ערן נשיבו
 דרוח קודשא אינון, ומתלבשן ביה צדיקיא כגוונא דהוה בהאי עלמא,
 ולבתר רוח קודשא שראת על רישא דכל חד וחד, ואתעטר ואתעבדת
 ליה עטרא, וכך הוה למרדכי דכתיב בלבוש מלכות, דיוקנא דההוא
 עלמא, ולבתר ועטרת זהב גדולה, דא עטרת דשריאת על רישיהון
 דצדיקיא כההוא עלמא. כד קבילו ישראל אוריתא כגוונא דא הוה
 להון. עד דחבו דכתיב בהו (סמות ל"ג) ויתנצלו בני ישראל את עדים
 מהר חרב. אתפשטו מההוא לבושא, וכן כתיב ביהושע כהנא רבא

(וכי"ב ב') הסירו הפגדים הצואים מעליו וכתיב וילבישוהו בגדים, אל"ן
 לבושין דההוא עלמא, מהבא מלין קדמאין ומהבא דכל זמנא דגופא
 דהאי עלמא קיימא בקברא בקיומא, לא אתלבש רוחא בלבושא
 דההוא עלמא דכתיב ויסירו הפגדים הצואים מעליו בקדמיתא, ולבתר
 וילבישוהו בגדים, ומלאך יי עומד, מהו עומד, אלא דא הי"א עטרא
 דאקרי מלאך יי, דקיימא על רישיהון דצדיקיא, ודא איהו עומד. עומד
 על רישא לעילא. לבתר דאתלבשין בהאי לבושא דיקר. תרין גופין
 פחדא לא יכלין למיקם, פל זמנא דהאי קיי"ם, רוחא לא מקבלא
 אחרא. אתעבר דא, הא אתרא זמינא מיד ודאי. דא נפיק ודא עאל,
 כגוונא דיצר טוב ויצר רע. בהאי עלמא לא בעי קדשא כרין הו"א
 דתרווייהו יקומון פחדא, אמר ליה תוהנא על מה דכתיב והשטן עומד
 על ימינו לשטנו. וכי יהושע בן יהוצדק כן, שאר בני עלמא. על
 אחת כמה וכמה. אמר ליה חסידא קדישא כמה טמירין סתימין מלין
 אל"ן, (אמר ליה) אף על גב דחברייא ידעין במלין דההוא עלמא, לא
 יכלין למנדע ברזין אל"ן אמר ליה. כיון דבר נש בההוא עלמא, מה
 תועלתא אית לההוא שטן לאסטאה ליה. ולא די ליה דאפיק נשמתיה
 מניה וקטיל ליה. אמר ליה אי חסידא קדישא זכאה חולקך. ת"א
 חזי תיאובתא דשטן לא הוה, אלא בגין דלא יתלבש ההוא זכאה
 בלבושא דכיא קדישא, רכיון דחזי ההוא שטן דלבושא דיליה אתדתיא
 ולא אתחשיב, על דא אסטי ליה. מאי טעמא, בגין דאי אתלבש בההוא
 לבוש יקר, מיד לבושא דזוהמא ועבדתא דההוא שטן יתבטל ויעבר
 מעלמא, ולא ניחא ליה לשטן, ותו דבכל זמנא דלא אתלבש, פקדא דוחא
 לההוא גופא דזוהמא דיליה. וניחא ליה לשטן. וכיון דאתלבש
 (דק"ע ע"ח) בההוא לבוש יקר, הא אתבטיל גוונא דיצרא בישא וגופא
 דיליה, ולית ליה דוכרנא בהדיה לעלמין. ואי תימא דאנן פקדון לבי
 קברי בריש כל ליליא לאו על גופא אלא על נפשא, (דאזלא ערטרדאה)
 דהא כל זמנא דבשרא קיימא, רוחא פקדא עלה דנפשא, ונפשא פקדא
 לגופא. אבל השתא פקדונא דילן איהו (י) לנפשא, דאיהי משתכבא

ואשתארת

גם אמר הל"ן ספ"י על סמכא אלף על סכלא דגרמי סוף סכאל מחובר עם סמנמות ע כדריש סקנותי זכס סליקות"ס וכש"כ
 סכנולס ס"ב טרפ"ו

ואשתארת (ה) בשכובי גו גרמי וּבגין כך בריש כל ליליא פקדונא
 דרוחא לנפשא, ולא על בשרא, אי חסידא קדישא תא ואגלי לך מלה
 סתימא, בניינא דגופא דבר נש הכי הוא, רוחא מעם רוחא דקדשא .
 (יחזק' ע"ו ז"ה ב' רל"ד ב') נשמתא מגו אילנא דחיי . בין דרוחא קדישא
 יהב חילא, מיד רתיבין דיליה יהבין חילייהו, חילא דלהון גרמי ושייפין
 כלהו מסטרא דלהון, ותקנייהו דא על דא, סטרא אחרא יהבת בשרא,
 ומסטרא דילה אתיא בשרא ולא מלה אחרא, רתיבין דילה יהבין כל
 אינון גידין וערקין לאמשכא דמא לבשרא, בתר דאלין יהבי חילייהו,
 שמיא יהבי חילייהו ומאן אינון, עור דאתמשך על כלא כגוונא דלהון,
 לבתר מתחברן שמיא וארעא כחדא, ויהבי ארבעא יסודי אלין, אשא
 ומיא ואוירא ועפרא, לאגנא על אלין ולחפיא על כלא, לבתר כל חד
 נטיל חולקיה דיהב ואתבטל, רוחא דקדשא ורתיבין דיליה חולקיהו
 קיימא, רוחא דקדשא רוחא דיליה קיימא ונשמתא סלקא . רתיבין
 דרוחא דקדושא גרמין דלהון קיימין, ועל דא חשיבו דגופא גרמין הוה,
 ובגין כך כתיב (ישעיה כ"ח) ועצמותיך יחליין . ובשרא לא כתיב ביה
 הכי, וכל זמנא דבשרא דסטרא אחרא קיימא בקיימא, ההוא שטן
 קיימא לאסטנא, אתאביד בשרא לית ליה רשו לאסטנא, דהא לית
 ליה על מה דיסתמיך, ועל דא כתיב (איוב ל"ג) יכל בשרו מרואי ושפו
 עצמותיו לא ראו . מההוא חיוז דשטן דקיימא לאסטנא דלא יכל,
 כיון דיכל בשרו ושפו עצמותיו לא ראו . לא אתחזון לקרבא לגביה,
 דלית ליה בהון חולקא, בין דשף כל חד וחד מדוכתיה, לא תבע
 עלייהו ולא קאים לאסטנא כגניייהו, לבתר דבשרא מתעכלא, הוה
 לא יתבע דינא ולא קאים לאסטנא, דהא לית ליה על מה דיסתמיך,
 ולא אדכר לבר נש בשום מלה דעלמא . אמר רבי שמעון השתא
 ידענא מלין על תקונייהו . ודאי יאות הוא ליה לאסטנא, אמר ליה
 רבי (שמעון) חגור זינך ותקין גרמך, אי תבעי למנדע מלין דשארית,
 או אי תשאל בהני מלין אימא לי . אמר ליה ודאי הא ידענא דביתאי
 שכיבת דלא ידענא מנה כלום וחברייא ידעין . נשין . מאי טעמא
 דעתייהו קלה . אמר ליה דעתא אתיא בשית דרגין, וכל חד נטיל

חולקיה

(ה) פי' זוקטח חוץ טעמות וע' ס"מ ל"ט כ' ס"כ"ב :

ו' צ"ה תחלת

חולקיה, מה דאשתאר קל איהו, אבל יקרא דא, אי לאו דאשת כסילות
 אשתתף בה, במלה דא לאתשאל, דהא ידענא דלאו על דביתך שאלת
 אליה על מה דכתיב (סעיף ו"ב) הנה י רוכב על עב קל
 והוא עב קל אקרי דעת מההיא כלה יראת י, ואיהו קיימא
 באמצעיתא בגוונא דדעת עלאה . אבל (ס"א ועל דא) אקרי
 קל . והא ידענא שאלתא דילך מאי היא . אבל שארי וחגור זינך
 וקטיר קטרך, דהא עידנא הוא לגלאה כמה דשארית עובדא דעל
 אנפי רוחב ביתא . אולם דעורה לנו . בהאי עורה אית תריסר פתחין
 לפום חושבן שבטיא דישראל . בפתחא חדא כתיב ראובן . וכפתחא
 אחרא כתיב שמעון . וכן כל שבטיא דישראל רשימין על אינון פתחין,
 בזמנא דיסלקון לאתחואה קמי מאריה דעלמא . מאן דעייל בפתחא
 דרשים ביה ראובן, אי משבטא דראובן איהו מקבלין ליה פתחין, ואי
 לא, פלטין ליה לבר . וכן בכלהו, דלא יקבלון פתחין אלא למאן דאיהו
 מההוא שבטא דרשים בהו . וכדא יתחקקון וישתמודעון כל חד וחד.
 תלת מאה ושתין וחמש עמודין דנהורא מלהטא, אית בכל סטרא
 מאינון ארבע סטרין, כל אלין עמודין אקרון עמודים חיים,
 בגין דלא קיימא נהורא דלהון (דק"ע ע"ב) שביך באתר חד . וכלהו
 אלין סלקין ואלין נחתין, יהבי דוכתא דא לדא, אלין דסלקין בטשין דא
 בדא ומנגני נגנא, ואלין דנחתין אוף הכי . אלין דסלקין דנגני נגנא,
 מאי נגנא מנגני, שיר יתמא . (סעיף כ"ח) מוזמר שירו לין שיר חדש כי
 נפלאות עשה וגומר . שיר חדש . וכי אית שיר עתיק . אלא שיר דער
 בען מלאכין קרישין לא שבחו ליה, בגין דאיהו חדש . מאי טעמא
 איהו חדש, בגין דההוא דמחדש עולימוי משבח ליה ואמר ליה, והכי
 אמר רב מתיבתא, דא אקרי חדש ואיהו חדש, בגין דדביק בשמשא
 ולא אתפרש מניה, לאפקא סטרא אחרא דלית ביה חרושא דכתיב
 ביה (קבלה ב') ואין כל חדש, זמן הוא ואתכלי ולא אתחדש . (ס"א ולא
 עביד תולדין דאלמלא עביד תולדין הוה כטשטש עלמא) תו
 פתח רב מתיבתא שרה אתחדש בערוגא, דרגא דילה גרים דכתיב
 (בראשית י"ח) אחרי בלתי היתה לי עדנה . מאי עדנה, משיכו
 דערן עלאה . ובגין דאתמשך עלה מסטרא דנוקבא, כתיב עדנה בה,

ובגין כך כתיב היתה ולא היה • ואדוני זקן • וכי אף על גב דאיהו
 זקן לא אתחזי לאולדא • אלא לאו מלתא זעירתא אמרה לגביה,
 (דאברהם אלא) רבנין (לאוער גרמה דאתרבקת) ההוא (מלך) זקן
 (ד"ס דאתרבקא) (ובסיל) לא אתחדש ולא עבד תולדין, דאלמלא הוה
 עבד תולדין הוה מטשטשא עלמא. (ס"ס) אלא אמרה לגבי דאברהם
 בגין דהוא זקן לא אתחדש ולא עבד תולדין) • ועל דא אהדר מלין
 קדשא בריך הוא למה זה צחקה שרה וגומר • ואי תימא והא כתיב
 ואברהם זקן בא בימים • אלא בא בימים • באינון יומין עלאין דמחדשי
 עולמין כנשרא • ועל דא נגונא דא נגונא דההוא חדש איהו • הושיעה
 לו, למאן • לההוא חדש הושיע ימינא דמלכא עלאה ודרועא דיליה •
 אינון דנחתי אוף הכי מנגני ואמרי שירא אחרא יתמא • ומאן איהו,
 (תהלים ק') מזמור לתודה דאיהו (ס"ס) יתמא • אוף הכי נהורא דלהון חד
 אתחזי • וכד מתגלגלי אתחזון חמש גוונין דנהורין בכל עמודא ועמודא,
 עמודין אלין כלהו חללים מלגאן • וכד סלקי ונחתי, נפקי מנייהו
 שלהובין דנורא כגוונין חיזור ושגשג • לעילא מכל עמודא ועמודא
 אית תלת תפוחין, רבטשי בהו תלת גוונין סומק ירוק וחווה, בכל גוון
 זגון מלהטן אתון בלטי משלהובא ירוקא דאשאי, ולת משתככי
 לעלמין, ולית מאן דיקום עלייהו • ארבע גלגלין מתחמן עובר ציור
 בכל עמודא ועמודא, באינון גלגלין אית פליאן דכרבן, כד מסתחרן
 מפקין מנייהו זגין דדהבא ואבני יקר • ומיד מתכנשי בגווייהו ולא
 נפלי לארעא, כד נפקין אינון זגין דדהבא ואינון אבני יקר •
 גו אסתחרותא דגלגלין אשתמע קלא דאמרי (ישעיה כ"ד) זאת נחלת
 עבדי • וצדקתם מאתי נאם • תרין אריין בכל גלגלא וגלגלא, אריא
 חדא מסטרא חדא ואריא חדא מסטרא חדא, וכלהו מאשא ירוקא,
 ובגלגולא דקא מסתחרן גלגלין, מתחבבן אלין באלין ואולי כלהו •
 בגלגולא מתרבקן דא כדא • כד סלקין עמודין מנהמן אריין אלין
 באלין, ותפוחין פרחין באורא וסלקין לעילא, ובטשי אלין באורא,
 וחכו

(א) ולפי חמשה חזים אלא כע"כ כ"כ כענין ירח ספרות ע"כ ר"ח מזמורה יתמא דכרי לפי סופר • גם מזמור נקרא ש"ר יתמא
 ס"ס • אח"י עיין נקטון דף ר"א ע"כ וד"ק • מל"ן :

ותכו לאתרייהו ומתמן נפלי, ואריין פשטי ירייהו לנטלא לון, וסלקין
אלין מנרמייהו • אי חסידא קדישא • מאן חמא חכמתא דאומנודצ"ר
קדשא בריך הוא בעמודין אלין. בפלגו יומא נפקי תרין נשרין בכל
גלגלא וגלגלא, ולא ידיע אתר דנפקי מתמן, ושריין על רישיהון דאלין
אריין, וכדין משתככי עמודין וגלגלין וקיימי בקיומייהו • ותפוחין נפלי
על פומייהו דנשרי ומקבלי לון, ומיד פרחין מפומא לפומא, ואזלין
ומשטטי בינייהו ותכו לאתרייהו, ולא ידיע מאן היא. לבתר שעתא
ופלגא, נשרין ארימין קלא ומנגנין נגונא תאיבא, ואתמרין ולא ידיע כתי
אתריסחרנייהו דאינון עמודין, אית שבבין עובד ציור אשא סימקא ונהורא
חורא, וחוטין דדהבא סחור סחורין לכל סטר, ומעיינא דמיא כמה דאת
אמר (דקע"א ע"ב 6) (וכריס י"ד) והיה ביום ההוא יצאו מיסתיים מירושלם חצים
אל הים הקדמוני וחצים אל הים האחרון. הכא פריש רב מתיבתא
קרא דא לגו, וקליה אשתמע לבר • ומדהורה פריש קרא דא • (אי
קדישא אי קדישא) קל ינוקא אתער מלבר, ההוא ינוקא דהוה פריש
תלמודיה וגמיר קמי חר עמודא דעלמא, בריה דרבי יהודה דרבית
אנת, והוה אחדי ביה לדינא, וקליה אתער מלבר בהאי קרא ואמר,
מיא דאינון מלרע, היך סלקין לעילא מניה לאתר עלאה יתיר מניה
בכמה דרגין, ומה אצטריך לון לאינון מיין לעילא • ומה אתר דכל
(תפוחי) מבועין ונחלין נפקין מניה, ולית פסיקו למבועי ונחלי, אתשקי
מאתר נגיב, מאן חמא חפירא דבירא, יהיב מיין למבועא דנביע • וכי
ירושלם יהיב מיין אל הים הקדמוני, אתר דכל מימין דעלמא נפקי
מתמן ונבעין מניה • אי חסידא קדישא, לקלא דא אשתככו וצ"רתו
כל קלין דבני מתיבתי דתמן, ובגין כך לא יכילו מארי דדינא למקרב
גביה • בכה רבי שמעון, אמר ליה לא תבכי בוצינא קדישא, זכארה
חולקך דאפירו ינוקי מנך אמרי רוין סתימין דאורייתא. תא ואימא לך
מה דעכדו בני מתיבתי על קליה דההוא ינוקא, כד עאל קליה דההוא
ינוקא (ז) כגירא לגו, וכלהו צייתי ליה • בההיא שעתא אזרעוע רב
מתיבתא וכל אינון דהו קמיה, ואמר מאן אינון דלא שבקין לההוא
ברא דאלהא ח"א למיעל, קמו ואחידו ביה תלת עמודין דקיימי קמי

רב

רב מתיבתא ועאל, וכל בני מתיבתי אתכנשו לגביה אמר רב מתיבתא
אימא קראיך ברא קדישא אמר עד כען דחילנא, דהא אנא ממתבתא
אחרנא הוינא והכי אמרו לי בר מארי דדינא הוה אחדין בי אמר
ליה לא תדחל ברא קדישא, הכא תהא ביננא שבעה יומין ותתסחי
בכל יומא מטלא קדישא ולבתר יסלקון לך לגו ההוא מתיבתא
בשאר ינוקי דהכא

(6) פתח ההוא ינוקא ואמר והיה ביום ההוא, לא ידע מאן הוה.
אלא בכל אתר ביום ההוא, יומא בתראה הוה אמר.
אקרי יום ההוא. אלא דא הוא יומא דאחיד סופא בשירותא, שירותא
אקרי הוה, כמה דאת אמר (כמדבר י"ח) ועבד הלוי הוא, פולחנא דלוי
לדרנא דאקרי הוה טמיר וגניז, ואקרי ההוא (ה' הוה) לאחזאה סופא
דכל דרגין דאיהו שירותא וכלא חר, ובגין דאיהו סופא אתוסף ביה
ה' (פ"ח הלוי הוה). הוא טמיר וגניז, ודא אקרי יום ההוא לאחזאה סופא
דכל דרגין דאחיד בשירותא, וכלא חר) זמינא ירושלם לאפקא מיין
ולנבעא נביעו, הכא אית לומר סופא דכל דרגין לאו איהו ירושלם,
אלא ודאי ירושלם ויומא ההוא כלא חר. מה בין האי להאי. אלא
ירושלם פל דרגין קדישין דילה, כד אסתחון אקרונ ירושלם, והכי
אתחמון ואית דרגין דסחרן ואקרונ עזרות, אלין פנימאין ואלין לבר,
ואית דרגין דאקרונ כד אסתחון לשכות, (פ"ח כד אסתחון, אלין פנימאין
ואלין לבר אקרונ ירושלם, ואית דרגין דסחרן ואקרונ עזרות, ואית
דרגין דאקרונ לשכות) ואית דרגין דאקרונ כד אסתחון היכל ודביר.
לגו מכל אינון דרגין אית חר נקודה (תקלים מ"ה) כבודה בת מלך פנימה.
נקודה דא אקרי יום ההוא, וסימניך (דכריס ג') ההוא יקרא ארץ, וכד
יקום יומא דא, מגו שבכין דעורה יקום נביעו דמיא, וההוא נביעו מן
הים הקדמוני להוי כגוונא דאמא דבדה בין דרועהא, ומסגיא חלקא
דיניק אתמלי פומיה ואתרבי ביה, אריק חלקא לפומא דאמיה. כך
חצים אל הים הקדמוני. נטליה רב מתיבתא וגשקיה אמר חייך
(פ"ח חייך העלמא דמלה דא) הכי אוקמויה במתיבתא דרקיעא
והכי הוא ודאי. יום האחרון דרגין בתראין דילה. אי חסידא קדישא

כמה חרזה על חרזה אתוסף בההוא ינוקא גו בני מתיבתי, שבע
ועשרין טעמי דאורייתא אמר ההוא ינוקא, ושבעין כתרין אעטרוהי
לאבוה בההוא יומא, זכאה חולקיה מאן דזכי למילף לכריה. אמר
רבי שמעון לא זכה אבוה למילף ליה. אמר אבוה שבקורא סתימא
(דקע"ב ע"ב) הוה בהאי ינוקא על מה דאסתלק מעלמא, ועל דבעו למידן
דיניה ואשתויב מניה, דא הוה באתגלייא דהוה מכסיף לרביה קמי
כליה בשאלתין וקושיין דיליה, ולא חייש למהך לאחרא לאתקנא
תלמודוי, וחליש דעתא דרביה, ועל דא בעו למידן ליה בדינא תקיפא,
ובגין כך אף על גב דאשתויב ממאריהון דדינא, לא אשתויב הכא
שבעה יומין הוה דלא אשתלים דיוקניה, (ס"ב דיניה) ובר הוה אסתחי
בכאבא יתירא קמי כלא כל אינון שבעה יומין, עד דאשתלים דיוקניה
ועל דאסתלק מעלמא לא תבעי למנדע. אי רבי אי רבי זכאה
חילקך. תא חוי תחות עגולא דאינון שבבין דתמן, באינון מיין דההוא
נביעו דמעיינא, אתרשים נביעו חר ואתפשט ונפיק לבר, ועאל גו ימא
רבא (דתמן), ורשים ביה ארחא כלבב דימא, ומניה שתי לויחן ורוי
וחרי ואתרכי ברבוייא, וכד נפיק נביעו אחרא, ההוא נביעו אתפשט
ואזיל בטמירו תחות תהומא לגו ימא כתראה, וכל אינון מים זדונים
ומיין תקיפין מאיך לון וכפיף לון, דלא יפקין לחבלא בני עלמא. וסימן
(יטע"ג מ"ג) הנותן בים דרך ובמים עזים נתיבה. ובאמצעיתא דההיא
עזרה אית תרין כרוכים, עובדא דאומנא דמלכא קדישא, ולא יכלין
לקיימא בהו עלאין ותתאין, ותחותייהו זמינן כל ישראל לקיימא, דלא
יפקין מתחות גרפייהו לבר, זכאין ליהוון כל דעאלין תחות גרפייהו.
תליסר אלפי מגדלין דשמשא דנהירמניצוצא דמרגלא בצעצועא (ס"ב)
בניצוצא) כדקא יאות. רב מתיבתא בגין כך זכה לההוא יקר. מאן
יכיל למימר מאינון מלין, דקא מתחדשן בכל יומא מקמי רב מתיבתא.
אי רבי בכל זמנא דרוחין רבודין סלקין לעילא. נשין בההוא זמנא
נפקי בלהו, ומתבנשי לגו היכלא דבתיה תמן, וחדאין תמן בכמה
מלין עתיקין. ומתמן נפקין ועאלין בלהו. והיא עמהון לגו היכלא
דסרח, וחדאין בכמה מלין חדתין ועתיקין, ומתמן נפקין והיא עמהון
ועאלין לגו היכלא דיוכבד. וכן בכל אינון היכלין. השתא רבי אימא

לך רוא חדא • תא חזי בכל שמטה ושמטה, ברוח נפיק אתכנישו
 גוברין ונשין וכל אינון בני מהימנותא וסליקו, כדין כלרו מתפשטין
 דבורין ונשין וסלקין, וכל אינון ינוקי מחלב עאלין לגו מתיבתא (פ"ה)
 אתכנישו בני מהימנותא, גוברין ונשין וכל אינון ינוקי מחלב וסליקו,
 כדין כלרו מתפשטין דבורין ונשים וסלקין, וכלרו עאלין לגו מתיבתא)
 דרקעא וחדאן חרוה • ועלויא דלהון, ותמן חרו על חרו • והוא גער
 דמפתחן דמאריה בידיה, קם ואמר לון כמה מלין חרתין ועתיקין,
 וכלרו חמאן חרוה דלית חרוה כההיא חרוה • לבתר עאלין כלרו
 לגו כמה פרוכתין, וכמה היכלין גניזין תמן, דאינון גהרין כנעם • כגו
 היכלא דאהבה דקדשא בריך הוא, ורא הוא דכתיב (תהלים כ"ו) לחות
 כנעם • ולבקר בהיכלו, (קל"ז כ' שמות קי"ג כ') לבתר פרחין ינוקין לעירא,
 ואינון פרחין לתתא ומהדרין לדוכתיירו ומתלבשן כדבקרמיתא •
 זכאה עמא רכל טובא דההוא עלמא מחכאן • אמר רבי שמעון כמה
 מתיקין מלין דשמענא • זכאה חולקא דידי דזכינא לכל האי למשמע,
 זכאה יומא דנפיקנא הכא • אמרי ליה רבי, תלת יומין אית לן רשו
 למיתי גבר ולבתר יומא חד נזיל ולא אית לן רשו למיתי ובההוא
 יומא יתוספס. חרוה דילך ס. איהו משיך משיכו מסטר דיליה, ואתטמר
 ואתחפא תחות אתר דאקרי (מלכים ה' י"ד) תא הרצים עד פלגו לדיא •
 מבתר פלגו לדיא שלהוכא דעמודא דיצחק נפיק, ובטש בהאי
 תרנגולא דאקרי גבר, כגזונא דגבר אחרא עלאה עליה, כיון דבטש
 ביה האי גבר, קרי ויהיב שית קלין וכלרו בסכלתנו • בשעתא דאיהו
 קרי כל תרנגולין דהאי עלמא קראן, ונפיק מניה שלהוכא אחרא •
 ומטי לון תחות גדיפיהו וקראן, איהו מה קרי, בשעתא קדמאה
 קרי ואמר (תהלים כ"ט) קול • בכח קול • בהדר • ובשעתא
 תניינא קרי ואמר (מזכ"ו) קול • לעיר יקרא וגומר •
 בשעתא תליתאה קרי ואמר קול • חוצב להבות אש
 (דקע"ב ע"ה) בשעתא רביעאה קרי ואמר קול • יחיל מדבר וגומר •
 בשעתא חמשאה קרי ואמר קול • על המים וגומר • בשעתא שתיתאה
 קרי ואמר קול • יחולל אילות וגומר • לבתר קרי ואמר (ישעיה מ') קול
 אומר קרא ואמר מה אקרא וגומר • ורא איהו תרנגולא דקרי ולא

שכיך ולכתר קרי כמלקדמין, ומאי קרי, כל עובדין דבני עלמא בגין
 דאיהו מגריה דאחמתא (ס"ח דחכמתא) וקסת הסופר בחרצוי, וכל
 עובדין דבני עלמא כתב בכל יומא • ובליליא בתר דקרי כל קריאן
 אלין, קרי כל מה דכתב ביומא • ואלמלא רגלוי אצבעאן דיליה דאינון
 תרין דרגין, חד ההוא דקיימא באמצעיתא דאיהו רב, וההוא דקיימא
 מאחורא דאיהו זעיר דקא מעכבין ליה, יהא מוקיד עלמא בשלהובוי •
 ומה עכדי, כיון דסליק צפרא וחוטא דנהירו נפיק מסטר דרום, כדן
 (6) מתחברין כלהו ואתעבדין תרין רגלין תרי טלפין בעגלא, לקיימא
 דכתיב (ישוקאל ט') וכף רגליהם ככף רגל עגל והא ידעת דא דא •
 שאלת ענפא דגורן ס. לגו בעורה דא אית תלת מאה ושתין וחמשה
 היכלין כחושבן יומי שתא, ובכל פתחא ופתחא כתיב (תהלים קכ"ב) יהי
 שלום בחילך שלוה בארמנותיך, לא ידע מאי הוא כהני היכלין, אלא
 כלהו אתחמן עובד ציור • שבע סדרין דמרגלאן אתחמן אלין כאלין
 בכל חד וחד • אי חסידא קדישא כמה משבח רב מתיבתא היכלא
 חדא, דאיהו כריש סטר מזרח דעורה דא, בגין דארבע אינון בארבע
 סטרין דעלמא, אבל היכלא דסטר מזרח אסני נהורין דיליה יתיר
 מכלהו. יומא חד בימא רבא לויחן נפיק, וכל ימא אודעוע, וכל גוני
 אזלין לכאן ולכאן, כד מטי לויחן בפתחא דפתחא דתהומא, שארי
 למחרי ואשתכך תמן ס. תהומי ס. אלא ההוא ס. כחיוו דמעין, ואתחפין
 נהורין ולא אתחזון כל אינון נהורין, בר נהורא דהיכלא דבסטר מזרח
 דא. ההוא מרגלא דקא אפיק לויחן מגו ההוא תהומא דאקרי סגרון •
 ממה אתעביד, אלא יומא דא דקא אפיק לויחן דאודעוע ימא, יומא
 דאתחרב בי מקדשא תשעה באב איהו, וההוא מרגלא דכד דכיר קדשא
 בריך הוא לבנוי ואושיד (סמות מ"ב) תרין דמעין לגו ימא רבא, חד נפיל לגו
 תהומא דא דאקרי סגרון • וחד נפיל לגו תהומא אחרא דאקרי גילבא,
 בגין דחמש תהומי אחרנין אינון בימא רבא • אבל לא חשיבין כהני
 אחרנין, ובין דנפלי אינון דמעין קפאן גו תהומי חד • וחד אטבע גו
 תהומא דאקרי גילבא ס. דתתא גו שמרים דחמרא דוירדין בישין, נפיק
 חד דעעורא מקטרנא מזיקא קרמא, ואיהו ברוחא דיוקנא דאדם ס.

כד
 (א) ר"ל כל פלגנעוה ומשמע כלילם יש לנכריאל וכל כח דיליס דיליס כתרנגול וכיוס בעשיה רבליס ככף רגל עגל ונמלא כע"ו סרי
 כלילם חין לסם רק ארבע כנפים סכ"י ט"ז לספות סרגליס • ח"ס :

כד קריב לנו קודשא ב"ן דמתעבר מתמן, ובעי לנחתא לתתא לאתלבשא
 בלבושא לנזקא עלמא, נחית הוא ורתיכו, ולבושא קדמאה דק"ה
 נקיט תבנית שור, דיוקנא רשור, וקדמאה לנזיקין מאינון ארבע שור
 איהו. ואינון ארבע אבות לנזקא עלמא. וכלהו תלתא אבות נזיקין
 בר שור, כלהו דיליה, ועל דא כתיב (תסל"ס ק"ה) וימירו את כבודם
 בתבנית שור אוכל עשב. מהו אוכל עשב, הא דרשינן ביה. אבל
 עקרא דמלה מתמצית הלחם, ולא שבעת זיני דגן לית ליה בהו חולקא
 ולא יאות ליה למהוי תמן: מדוכתיירו, ואלין יתבין ברוכתיירו,
 עד לא נפקי אלין זמינין אלין. נהירו ונציצו דלהון לא יכלין עיינין
 למסבל. אזלין בסחרנין לית להון שכיכו לעלמין. כד אסתכל בר
 נש כהאי היכלא, מיד באסתכלותא קדמאה אתחזי זעיר, ולא זעיר.
 אסתכל יתיר אתחזי רב, תו אסתכל אתחזי יתיר רב. כל מה
 דאסתכל הכי אתחזי באתפשטותא רב ועלאה. עד דדמי באסתכלותא
 (דקע"ב ע"ב) כמלא נימא דלית ליה שעורא, עובדין סגיאין לגו דלא
 ידע אומנו דלהון, מניה נהרא עזרה וכל מה דאית בה, בר כרובים
 דנהורא דלהון סלקא עד רום רקיעא. בגונונין סגיאין ונהורין מנצצין,
 אלף וחמש מאה וחמשה ושבעין גופנין עבדין איבין בעזרה דא סתיר
 חובק את ידיו במרירו ואנינו דילה, ולבתר אוכל את בשרו בער
 כרחיה, דלית ליה רשו לשלטאה על מלה אחרא, מה אתהני ליה בכל
 מה דאסטי ועביד ועמל, דלבתר לית ליה רשו אלא על דילה, לבתר
 מרקיד וחדי ככסיל בלא דעתא כלל, ואזיל בלא תועלתא, ואכיר
 לבשרא. ובשאר לית ליה רשו. מרירו דעילא ותתא כד ישראל
 בעאקו, ואכלי לון שנאיהון, ולא יחבי חילא בעובדין טבין דלהון
 לאפקא מניה, ואפילו מבשריה דאיהו מהאי סטר, אבאיש קמי מלכא
 קדישא דאיהו רחום וחנון, אבל על דילה רוחא קדישא ונשמתא
 קדישא, לית עלאין ותתאין יכלין לשלטאה עלוי כלל. ועל דא כל
 (6) תסקופין וכל מה דאסטי ההוא דע, דחשיב למשלט על רוחא
 קדישא, ולבתר לא יכיל וישוב ואוכל את בשרו. מה תועלתא הוה
 ליה. ועוד דאינון חפאן כלירו (7) בערטידאה תקיף, ולית שכיכו

(6) ס"ה עלילות דכרים חרובו תסקופי מלון: (כ) ס"ה ערפל וענו חסד מכסס לב משען וסיעתו כרי עלא יכירו אל פסולות ס' ואל
 מעטס ידיו לכן יסרסס עלא יכנס ס"ה ז'

רעלאין

לעלאין ותתאין • תא ואימא לך מלה • אי תימא דחידו הוא למלאך
המות כד קטיל בני נשא • לאו • אלא בגין דחמי דרעותא דמאריה
ככך, אחוי גרמיה בחידו למעבד רעותיה דקדשא בריך הוא דכתיב
(תסליס קמ"ח) רוח סערה עושה דברו • אמר ליה רבי שמעון והא איהו
אזיל ומרקד בחדוה קמי נשין, אמר ליה אי חסידא קדישא ודאי הכי
הוא, לאחזאה קמי מלכא דניחא ליה ברעותיה דמלכא • אבל נייחא
דיליה בהספדא דנשין, איהו רקיד ואודניה להספדא • אמר ליה אי
הכי אמאי אזיל ואסטי על בר נש לעילא ואדכר לחובוי • אמר ליה
בגין דאיהו זקן וכסיל, וחשיב למשלט על רוחא, וכל תאובתיה בגיני
כך איהו, לסוף לא שליט אלא על דיליה, בשרא דיליה • ועל דא
כתיב (י' ס"ו) ישוב עמלו בראשו ס. אזיל ובעי לארנשא עלמא, ומיא
סליקין מגו שאר תהומין ובעאן לחפיא עלמא, אינון דמעין רתיחין
יתיר מכל אשא דעלמא, ומגו תוקף דרתיחו דלהון אקפו מיא גו ימא
דנקפא, ואלמלא דרמו קדשא בריך הוא חד נשיבו מסטרא דאברהם
מעמוד דיליה ואחוי על עלמא, לא יכיל למיקם אפירו רגעא חדא •
אינון דמעין כד נפלין גו ימא, אשתמע קלא בין ימא עד מערפלא
דכפלתא, ומקל נהימו דלהון דקא אשתמע תמן כד עאלין גו ימא,
מתערין אבהן קדמאי, וקמו וחשבו דקדשא בריך הוא בעי לאהפכא
עלמא, עד דקלא נפיק ואמר לון לא תדחלון רחימין קדישין, בגיניכון
דכיר קדשא בריך הוא לבניכון, ואיהו יבעי למפרק לון ואתון תחמין
ס. אלפא כיתין כלהו משלכין ומתצרפאן אלין באלין, וארתחברן
בצרופא דשמה קדישא, כיון דאתחזון אתון בצרופא דא
אלין גניזין ונפקן אחרנין, וכן כלהו, אלין גניזין ואלין נפקין
כלהו לגו בחלולא דאינון כפתורים, תו פרחי תלת זמנין
ביומא באורא, ונפקי לבר, וקיימא שמה בארבע אתון
תליין באורא שעתא ופלגא, לבתר גניז דא, מיד נפיק מגו אורא
מחלולא דיליה שמה דתריסר אתון, פרח ותליא באורא שעתא
חדא ולא יתיר • לבתר גניז דא, ונפקא מיד צרופא דאתון אחרנין
שמה דעשרין (ס"ו דעשרין ותריין) אתון, ותליין באורא שעתא אחרא
ואגניז • ומיד נפקי אתון מחלולא אחרא, שמה דתמניא ועשרין אתון

מתעטרין כלהו בכתרייהו, וקיימי שעתא ופלגא ואגניז דא, ומיד נפקי תלייא
 כאורא שמארעשרין וחמש אתון בצרופיהו, וקיימא שעתא ואתלת רגעין, נפקי
 אתון דארבעין ותריין אתון סלעלמא קיימא ס שמהן, אלא אתון כלהו לא
 (דקע"ג ע"ב) משתככי לעלמין, בלטי ומנצצי לבר, וסלקי ונחתי לית מאן
 דיביל לקיימא בהו, בר משיח בטורח סגי. דא גניז לכהר דקיימא
 תריין שעתין ועשרין ותריין רגעין, והאי שמא גליפא דשבעין ותריין
 אתון קא נפיק, וקיימא ותלייא כאורא שעתא ופלגא, כל הני שמדון
 לא נפקי ולא אתחזון אלא זמנא חדא ביומא. אבר אינון אלפא
 ביתין, אתחזון פרחין כאורא ומצרפן אלן באלין תלת זמנין ביומא.
 בד פרחן אתון דאלפא ביתין, אלן פרחן מכאן ואלן מכאן ומתצרפן
 כלהו. בד נחית תמן רב מתיבתא, שארי משיח חמא בצרופא דאלפא
 ביתא, אתון כמה דחמא דניאר דאינון. (ה) כמרתוס ננקפי זאלרן.
 כל מערי שבתא בד מקדשין ישראל יומא לתתא, ברוזא כרין לארבע
 סטרי עלמא, אתכנשו משריין קדישין. אתקנו כרסיין (קדישין), מין
 חמי חדורא בתלת מארה ותשעין רקיעין, כמה ממנן כמה שלטונין
 מתכנשין לאתרייהו: כיון דישראל לתתא מקדשין, (וקדשא בריך הוא)
 כרין אתער אילנא דחיי, ואקיש באינון טרפין דיליה רוח נשיבו חד
 מגו עלמא דאתי, ואינון ענפים דאילנא מתנענען וסלקין ריחין דעלמא
 דאתי. ההוא אילנא דחיי אתער, ואפיק נשמתין קדישין ופריש על
 עלמא. ועם כל דא נשמתין נפקין ונשמתין עאלין, אלן מתערי אלן,
 אלן נפקין ואלן עאלין ואילנא דחיי כחרוה. וכרין ישראל כלהו
 מתעטרין בעטרין דאינון נשמתין קדישין, כלהו בחרוה בנייחא. וכל
 השבת אית לון ההוא חרוה וההוא בנייחא, וכל צדיקיא די כגנתא,
 כלהו סלקין ומתענגין בענוגא עלאה דעלמא דאתי. כיון דנפיק שבת
 כלהו נשמתין פרחין וסלקין. תא חזי בד עייל שבתא נשמתין נחתין
 לשרייא על עמא קדישא, ונשמתין דצדיקא סלקין לעילא. בד נפיק
 שבתא, נשמתין סלקין אינון דשארן עלייהו דישראל, ונשמתין נחתין
 אינון נשמתין דצדיקא. כיון דסלקין כלהו נשמתין דשארן עלייהו
 דישראל, סלקי וקיימין בדיוקנא קמי מלכא קדישא, וקדשא בריך הוא

שאל

(ה) סוף לירוף הנה מנה חקל ופרסין יכן סוף כ"ס כמסדרין דף כ"ב ח' מה' נ'

שאיל לכלהו מאי חרושא הוה לכו בההוא עלמא באוריתא • זכאה
 איהו מאן דחרושא דאוריתא אמרת קמיה • כמה חרוה עביד קדשא
 בריך הוא, כגיש לפמליא דיליה ואמר שמעו חרושא דאוריתא דאמרת
 נשמתא דא דפלוגי, וכלהו מוקמי ההיא מלה בתרי מתיבתי • אינון
 לתתא, וקדשא בריך הוא לעילא חתים לההיא מלה תא חזי כד מלה
 אתחדש באוריתא, ונשמתא דנחתא כשבתא אתעסקת באינון מלין
 חרתין, וסלקי לעילא, כל פמליא דלעילא צייתין לההוא מלה, וחזירת
 הקדש מתרבין בגרפין ומתלבשן בגרפין • וכד שאיל לון קדשא בריך
 הוא ולא תבין ושתקין, ברין חיות הקדש מה כתיב (יחזקאל 6) בעמדם
 תרפננה כנפיהם, כמה דאת אמר (איוב 35) כי עמדו לא ענו עוד •
 (בבבא ס' 1) וכפתחו עמדו כל העם • ואי תימא שתיקה אמאי קרו ליה
 עמידה • אלא כדבירא אית שבעה שייפין דמתגעגען בהדיה • לכא •
 דיאה קנה • ולשון • שניים • שפון • בשר • ובשתיקה קיימו בקייומיהו
 בלא גענועא • ועל דא קרי לשתיקה עמידה, דהא רב המנונא סבא
 (נ"א רב מתיבתא) אמר (תהלים 5) ישלח עורך מקדש וגומר • מקדש
 דא קרוש ידים, ומציון יסעדה, דא המוציא דאיהו סעיד לכא דבר נש,
 יזכור כל מנחותיך, כל לאסגאה מלה אחרא דא נטילת ידים
 בתרייתא • ועולתך ידשנה סלה, דא ברבת המזון בזמן • ואי את עביד
 כן יתן לך כלבכה וכל עצתך ימלא • ובשבת מקדש דא קרושא
 רבא, ועל מלה דא אתעטרו צדיקייא בגן עדן משבת לשבת אחרא •
 תו פתח ואמר (ישעיה 5) על הר דקע'ג ע"ב) גבוה עלי לך מבשרת ציון
 וגומר • על הר גבוה, האי ודאי הר העברים אתר דמשה אתקבר •
 והא אוקמוה דשכינתא תסלק לתמן ותבשר עלמא • אבל כלא איהו •
 מבשרת ציון, דא איהו חפצי בה אתתא דנתן בר דוד, אימא איהו
 דמשיחא מנחם בר עמיאל, ואיהו תפוק ותבשר ואיהו בכללא
 דמבשרת ציון. קלא ישתמע בעלמא, ותריין מלכין יתערון בעלמא
 לאגחא קרבא, ויפוק שמא קדישא על עלמא • מה תבשר ותיכיה
 הנה יי אלהים בחזק יבא וזרעו מושלה לו הנה שברו אתו ופעולתו
 לפניו • הנה שברו אתו, דקדשא בריך הוא כרין ככל פמליא דלעילא
 ויימא לון, אתכנשו ודאינו דינא • מאן דמסר נשמתיה על קרושת

שמי אגריה מאי הוא, ואינון ימרון כך וכך. מאן דסביל כמה חרופין וגרופין בכל יומא עלי מהו אגריה. אינון אמרי כך. מאן דאתענש בכל יומא עלי מהו אגריה. אינון אמרי כך. הדיא הוא דכתיב הנה שכרו אתו ופעולתו לפניו. מהו ופעולתו, אלא כמה דכתיב (תהלים ל"ב) מה רב טובך וגומר, פעלת לחוסים כך. דא הוה פעולתו. נגד בני אדם מהו. אלא נגד אומות העולם. אשר צפנת ליראיך. מהו אשר צפנת. וכי מאן יגזול ויטול מן ידיו מהו דהוה בעי למיהב דכתיב צפנת. אלא פוק וחמי עובדין דרחמנו דעבד קדשא בריך הוא, כמה דאיהו מחי, ביה יהיב אסוותא. במא מחי בשמאלא. בימינא קריב. ובשמאלא מחי. כמה דמחי, ביה יהיב אסוותא לעלם. כתיב (ירמיהו א') מצפון תפתח הרעה. ובצפון מחי. דמתמן נפקי כל דינין וכל גזירין קשיין. (ב) וביה שרי כל אגר טב וכל טיבו דזמין קדשא בריך הוא למיהב לישראל, לזמנא דאתי קרי קדשא בריך הוא לצפון ויימא ליה, כך יהבית כל טיבו וכל אגר טב לבני, דסבלו כמה בישין בהאי עלמא על קדושת שמי. הב אגרין טבין דיהבית כך. הדיא הוה דכתיב (ישעיהו מ"ג) אומר לצפון חני ולתימן אל תכלאי וגומר. וכי ארחא הכי הוא דדרום לממנע ברכאן, והא כל ברכאן מסטרא דדרום וכל טבין דעלמא מדרום נפקי, ואיהו אמר לתימן אל תכלאי, אלא בההיא שעתא יתער קדשא בריך הוא לאברהם ויימא ליה, קום דהא מטיא זמנא דאנא פריק לבניך, ולמיהב לון אגר טב על כל מה דסבלו בגלותא. ומגו דאברהם הוה בזבינו דלהון דכתיב (דברים ל"ב) אם לא כי צידם מכרם, דא אברהם. הוה ליה כמאן דלא טב בעינוי. ואחמי גרמיה כמאן דבעי דילקון על חוביהון יתיר, ויימא גבו מחוביהון גבו מחטאיהון, אמר ליה קדשא בריך הוא לאברהם ידענא. כלא איהו מה דאמרת לאנפין, אנא אוף הכי לאנפין. אל תכלאי, אנא בעי לפייסא לך על בניך. לא תמנע טיבו מנהון, לך תמנע אגר טב מנהון, כמה וכמה סבלו על חוביהון. ובגניי כך אומר לצפון חני, ורהינו אשר צפנת, ודא הוה

מרה

(א) ורחא סא א טוס האר. וכל אלעחיד החטלה הנכודה על הסכר ואירוח הנכורה מטילה מחסדים. וס' מס רב טיב' גימ' ל' האר לבו. נגד יפן אר רב מסל סימן כי מס אער עחס פעלה לח סיס כך הית מעלמא דהתגליא וסינו נגד בני האדם כל יום יום. וכן סיני בני קדם יב סכחי ענו. הן מ' הול מק' ס' ה' ועכשי ונעמיד לביא סין סגנון. סרמ'.

מקרה דהה"י מבשררת • ורתו תבשר זמנא תניינא בשעתא
 דשכינתא תסלק על ההוא טורא עלאה, ותהך ותבשר לאברהן, מיד
 תהך לירושלם ותחמי לה בחרבנה • תיעול לציון ותמן תקרקר קירא
 כמלקדמין, על אתר גי מותבא ועל יקרא דילה ביהווא אתר • ותמן
 אומיאת דלא תיטול מתמן ולא תפוק, עד דקודשא בריך הוא יפרוק
 לבנהא. ודא חפצי בה תבשר כמלקדמין ואמרת (ישע"י כ"ב) צהלי ורני
 יושבת ציון כי גדול בקרבך וגומר • מאי גדול בקרבך, דא קדשא
 בריך הוא דאיהו אתי לגבה לאקמא לה מעפרא וימר לה (ס"ג כ"ב)
 התנערי מעפר קומי שכי ירושלם ירושלם איהי, וירושלם שמה ודאי •
 ובדא אוף הכי כמה חרו על חרו הוי לצדיקא בגן עדן, ובגין כך
 זכאה איהו מאן דנשמתייה בשבת אסהידת קמי מלכא על חרושא
 דאורייתא, דקדשא בריך הוא וכל פמליא דליה, וכל אינין נשמרין
 לצדיקא דהו בגן עדן, בלהו מתעטרן ביהווא מלה • תו שמענא
 בוצינא (דקע"ר ע"א) קדישא, דכמה יקר על יקר ועטרה על עטרה מעטרן
 לאבוה דההוא בר נש תמן, בשעתא דאמר קדשא בריך הוא אתכנשו
 למשמע חרושא ומלין חדתין דאורייתא משמיה דפלוגי בר פלוגי, כמה
 אינון דנשקין על רישיה, כמה צדיקא מעטרין ליה בד נחתין, זכאה
 חולקהון (י) דכל אינון דמשתדלין באורייתא יומא דשבתא משאר
 יומין • ע"כ

רעיא מהימנא

ראשית עריסותיכם חלה תרימו תרומה וגומר • פקודא דא להפריש
 חלה לכהן, חלה הכי חושבניה תלת וארבעין בצים, וחומש
 ביצה חד מחמש, ואית חומש חד מן חמשים דאיהו, ודא סימן בגין
 דאיהו מיבאל גבריאל נוריא, ל חלה שכינתא דכאתר דאלין מלאכין
 תמן אבהן תמן ובאתרא דאבהן תמן שכינתא תמן, ובה ויחל, בה צלינא
 הדא הוא דכתיב (שמות ל"ב) ויחל משה את פני יי אלהיו, (דכ"ט ג') אדני
 יהוה אתה החלות להראות את עבדך, ובה חלה זכות אבות • (כ) ובה

תמה
 (א) מכלן טרוס דנס לח"ל ליתור שנת מוצרס בו ירוץ לויק ונאצב סלימוד מסחול ומו אלמסר לו יעסיק כסתיי פורס כמ"ט רכ"י
 סתיי י"ל • מתי' • (ב) מכלן מיכח כהד"ף כמ"ט ג' ז' ס' כמסר ר"י בשכה רנ"ה וזכיה אכית לצדיקים לת חמה דכף רחמס וכיס אכית
 טוס לרשעים ונעלס זס מסיר ק"ס דכח"ף דף קס"ח כחכ דמוסר אתי דלג כמס"ס ע"ט • מס"ף

תמה זכות אבות לרשעים דהוּ מקבלים אגרייהו בהאי עלמא דמסטר
 דימינא דתמן י דאיהו חכמה שרותא דשמא דיהוה, דאיהו אחוי
 זכותא על בנהא מימינא, דתמן שתי מאות ושמונה וארבעים פקודין
 דעשה. מסטר דאת ה' בתראה דאיהי לשמאלא דגבורה, דתמן לא
 תעשה, דאינון שלש מאות וששים ותמשה, דתמן נדרגין רשעים גמורים
 תמה לון זכות אבות, ואתהפך לון שם יהוה הוהי, ואוליפנא מהמן
 הרשע (מסטר ה') וכל זה אינון שויה לוי : ע"כ

זהר

ויאמר י אל משה לאמר דבר אל בני ישראל וגומר ועשו להם
 ציצית על כנפי בגדיהם לדורותם וגומר רבי חזקיה פתח
 (זכריה ג') ויראני את יהושע הכהן הגדול וגומר כמה זכאין אינון ישראל
 דקדשא בריך הוא בעי בקריהון על כל בני עלמא ויהב לון אורייתא
 קדישא, ויהב לון נביאי מהימני דמדברי להו באורייתא בארץ קשוט
 תא חזו כל נביאי ונביאי דאוקים קדשא בריך הוא לישראל, כלדו
 אתגלי קדשא בריך הוא עליהו בדרגין עלאין קדישין, וחמו זיו יקרא
 קדישא דמלכא מאתר עלאה, אבל לא קריב כמשה דהוה קריב
 למלכא יתיר מכלא, דהא זכאה חולקיה יתיר מכל בני עלמא דעליה
 כתיב (במדבר י"ב) פה אל פה אדבר בו ומראה ולא כחידות, ושאר נביאי
 הוו חמאן מאתר רחיקא כמה דאת אמר (ירמיהו ל"ב) מדחוק ייראה לוי
 (שמות י"ב) אמר רבי חזקיה הכי אוליפנא כתיב (שמות כ') וילך איש מבית
 לוי ויקח את בת לוי (ה) וילך איש, דא קדשא בריך הוא כמה דאת
 אמר (שם ט"ו) יי איש מלחמה מבית לוי, דא קדשא בריך הוא, איתר
 דחכמה עלאה ודהוה זהר (ס"א נהר) מתחברן כחדא ולא מתפרשן
 לעלמין, מבית לוי, דאשרי לוינתן כל חידו (נ"א בלחורוי) בעלמא דא
 הוא דכתיב (מלכים ק"ד) לוינתן זה יצרת לשחק בו ויקח את בת לוי, דא
 קדשא בריך הוא אתר דנהירו דסיהרא נהיר. ותהר האשה ותלד
 בן האשה ודאי כמה דאת אמר (בראשית כ') לזאת יקרי אשה,
 בקדמיתא בת לוי הוא ודאי, וכי בת לוי בקדמיתא והשתא אשה

אלא

(ה) ס"א מאמר יס כשמות י"ב א' טל כל איות וחות בשם מדרשנו ירש"כ :

אלא הכי אוליפנא, אתתא ער לא אודוונת אתקרי בת פלוני, בתר
 דאודוונת אתקרי אשה, והכא בת ואשה, כלא כחד דדנא הוה.
 ותצפנהו שלשה ירחים אלין תלת ירחין דדינא קשיא שריא בעלמא.
 ומאי גינהו, תמוז וא"ב וטבת. מאי קא משמע לן, דער דלא נחת
 משה לעלמא שכיח הוה הוא לעילא, ועל דא אודוונת ביה שכינתא
 מן יומא דאתיליד, מכאן אמר רבי שמעון רוחיהון דצדיקיא שכיחין
 אינון לעילא עד לא יחתין לעלמא. ולא יכלה עור הצפינו ותקח לו
 וגומר. מאי ותקח לו תיבת גמא, דחפת ליה בסימנה למהוי נטיר
 מאינון נוני ימא דשאטין בימא רבא כמה דכתיב שסרמש ואין מספר,
 והיא חפת ליה למהוי נטיר מנייהו בחפו (ג"ה דסטרא דיוכלא יקרא)
 דכני ימא בלא יקרא, בתרי גוונין בחיור ואכס, ואנח ליה למשרה
 למישט בינייהו (דקע"י ע"ב) לאשתמודע ביניהון, בגין דזמין הוא לסלקא
 בינייהו ומנא אתרא לקבלא אורייתא. ותרד בת פרעה. דא היא
 דאתיא מסטרא שמאלא דדינא קשייא, כמה דאתמר לרחוץ על
 היאור. על היאור דייקא, ולא על הים. ואי תימא הא כתיב (שמות י"ז)
 ומטה אשר הכית בו את היאור. ומשה לא הכה אלא כים, וקרייה
 קרא יאור, אלא יאור הוה דמתא אהרן על ידא דמשה, ושנייה קרא
 דאיהו עבר, כהאי גוונא (ד"ה) וימלא שבעת ימים אחרי הכות יי את
 היאור, ואהרן הכה, אלא על דאתא מסטרא דקדשא בריך הוא קרייה
 קרא הכות יי, לבתר קרייה בשמא דמשה. ונערוותיה הולכות. אינון
 שאר משריין דאתיין מסטרא דא. (ד"ה) ותפתח ותראהו את הילד.
 ותראהו, ותרא מבעי ליה, מאי ותראהו. והא אמר רבי שמעון לית
 לך מלה באורייתא או את חר באורייתא, דלא אית ביה רזין יקירין
 ועלאין. אלא הכי אוליפנא, רשימא דמלכא ומטרוניתא אשתכחת
 ביה, ואינון רשימא דנאז' הא, מיד ותחמול עליו וגומר. עד כהן
 לעילא. מכאן ולהלאה לתתא, בר האי קרא דכתיב ותתצב אחותו
 מרחוק, אחותו דמאן אחותו דהאי איהו דקרא לכנסת ישראל אחותי
 כמה דאת אמר (ט"ו) פתחי לי אחותי, מרחוק, כמה דאת אמר
 (ירמיהו ל"ג) מרחוק יי נראה לי, מאי משמע, משמע דאינון זכאין עד לא
 נחתו לעלמא אשתמודען אינון לעילא לגבי כלא, וכל שבן משה,

ומשמע דנשמתי הון דצדיקייא אתמשך מאתר עלאה כמה דאוקימנא .
 ורוא דמלה אוליפנא, דמשמע דאב ואם אית לנשמתי, כמה דאית
 אב ואם לגופא בארעא, ומשמע דבכל סטרין בין לעילא בין לתתא
 מדבר ונוקבא כלא אתיא ואשתכח, והא אוקמוה רזא דכתיב (בראשית 6)
 תוצא הארץ נפש חיה . הארץ, דא כנסת ישראל . נפש חיה, נפשה
 דארס קדמאה עלאה כמה דאתמר . אתא רבי אבא וגשקיה, אמר
 וראי שפיר קא אמרת והכי הוא כלא . זכאה חולקיה דמשה נביאה
 מהימנא על כל שאר נביאי עלמא, בגין כך לא אשתדל ביה בר
 אסתלק מעלמא בר קדשא בריך הוא, דאעליה לפרגודיה, ועל דא
 סליק משה בנבואה עלאה ובדרגין יקירין מכל נביאי עלמא, ושאר
 נביאי חמאן בתר כותלין סגיאין . (וכרס ג) ויראני את יהושע הכהן
 הגדול . מאי קא חמא, דהוה קאים קמי מלאכא ומתלבש בלבושין
 מלובלכין, עד דברווא נפיק ואמר הסירו הפגדים הצואים מעליו . אמר

רעיא מהימנא

ציצית, פקודא דא איהו לארכרא
 כל פקודי אורייתא בגינה,
 כמה דאת אמר וראיתם אורתו
 וזכרתם את כל מצות יי ועשיתם
 אותם, דא איהו סימנא דמלכא
 לארכרא ולמעבד . כתיב (שמות כ"ח)
 ועשית ציץ זהב, והא אוקימנא רזא
 דציץ לאתעטרא ביה כהנא רבא,
 ודא איהו ציץ לאסתכלא ביה
 עיינין, דאיהו סימן דעלמא עלאה
 דאתעטר ביה כהנא רבא, ובגין
 כך אסתכלותא דיליה מכפרת
 על עזות פנים, דלא קיימא לקמיה
 אלא פנים דקשוט, רזא דכל אינן

רבי יצחק כתיב הכא ועומד לפני
 המלאך . מאי לפני המלאך, דהוה
 דאין דינוי ההוא דכתיב ביה (קסלמס)
 ואל תאמר לפני המלאך כי שגגה
 היא . מאי קא משמע לן, דכל בר
 נש דלא זכי בהאי עלמא
 (6) לאתעטפא בעטופא דמצוה
 ולא תלבשא בלבושא דמצוה, כד
 עייל בההוא עלמא קאים בלבושא
 מנופא דלא אצטריך, וקאים בדינא
 עליה . תא חזי כמה לבושין
 מודפנין בההוא עלמא, וההוא בר
 נש דלא זכי בהאי עלמא בלבושין
 דמצוה, כד עייל לההוא עלמא
 מלבשין ליה בחד לבושה
 דאשתמודע לגבי מאריהון דגהינם,

וזהוהו

פנים

(6) משמע שרץ עטוף ולבוש וקיימי קליט גדול ועל פ קען . פ"ס :

וההוא לבושא ווי למאן דאתלבש פנים עלאין, דאינון פנים דקשוט פנים דאמת דכלילן באמת דיעקב . ציצית, איהו נוקבא, רזא דעלמא תתאה, אסתכלותא לאדברא, ציץ דבר ציצית נוקבא, ודא לכל בר נש . ציץ לכהנא . ותנינן אסיד לאסתכלא בשכינתא, בגין כך אית תכלא, בגין דתכלת איהו כרסייא לבית דוד ותקונא דיליה, ודא איהו דחלא מן קדם . לדחלא מההוא אתר ועל דא ודאיתם אותו וזכרתם את כל מצות . . ודא כרסייא

רדיינין בה דיני נפשות, כמה דאוקמוה דכל גווינין טבין לחלמא בר תכלא, דאיהו כרסייא דסליק בדינא דנפשות . כתיב ונתנו על ציצית הכנף פתיל תכלת . ונתנו על הכנף לא כתיב . אלא ונתנו על ציצית, דדא איהו דחפי על שאר חוטיין . ודאיתם אותו וזכרתם, ובתיב (דכיום כ"ט) זכור את אשר עשה לך עמלק . מאי טעמא דא . אלא לברא דפריץ גדרא ונשכיה פלבא, כל זמנא דאבוי בעי לאובחא לכריה הוה אמה הוי דכיר כד נשיך לך פלבא . אוף הכא ודאיתם אותו וזכרתם, דדא איהו אתר דסלקין נשמתין למידן . כגוונא דא (כמדברי ב"ב) והיה כל הנשוק וראה אותו וחי, אמאי, אלא כד סליק לעיניו וחי דיוקנא דההוא דנשיך ליה, הוה דחיל וצלי קדם . והוה ידע דאיהו עונשא דחייביא . כל זמנא דברא חמי רצועא דאבוי, דחיל מאבוי . אשתזיב כרצועא אשתזיב מכלא . מאן גרים ליה לאשתזבא, ההוא דחמי בעיניו ההוא רצועא . ההוא רצועא גרים ליה לאשתזבא . ועל דא וראה אורתו וחי, חמי רצועא דאלקי ליה, ואיהו עביד ליה לאשתזבא, אוף הכא ודאיתם אותו וזכרתם ועשיתם ודאי, ואי לא, הא רצועא דהאי יגרום לכון למהוי תכין לפולחנא דילי תדיר, וכדין ועשיתם ולא תתורו . אחרי לבככם, ימנע מנכון בישין אורחין אחרנין ודאי . לא תתורו ולא תעבדון בישין, ועל דא סלקא גוון תכלא דא, תכלת דמיא לכסא

הכבוד

כסדר פיל תוקרי דין

הכבוד, מה כסא הכבוד עבד לבר נש למהך לארחא דמישר לדכאה
 ליה, אופ האי תכלת עבד לבר נש למהך בארח מישר ודאי, דכלא
 אית לדחלא מהאי אתר למיהך במישר. כתיב (ישעיה כ"ד) מכנף הארץ
 זמירות שמענו צבי לצדיק ואמר רזי לי וגומר. מכנף הארץ, דא
 כנף דציצית דאיהו כנף הארץ. זמירות שמענו, אלן שאר חוטין
 דנפקין ותלין מאתר עלאה, גו אינון שבילין עלאין דנפקין מחכמה
 עלאה, צבי לצדיק, דא צדיק חי העולמים, דאינון חוטין אינון שפידו
 דיליה, דהא מניה נפקין, וכל חוטא כלילא בתרין סטרין. וכד אסתכלנא
 אמינא רזי לי רזי לי, דהא מגו רזא עלאה דכל מהימנותא נפקין.
 וכד אסתכלנא בתכלת, וחמינא רצועה לארקאה אתר דחילו למדחל,
 אמינא אוי לי, דבני נשא לא ידעי לאשגחא ולאסתכלא על מרה
 מתעגשין לשקרא, בהאי בוגרים בנרו דהא קורין קרית שמע בלא
 ציצית, וסהרין סהרותא דשקרא, ואלן אינון בוגרים דבגרו משקדי
 דגרמייהו. ובגד בוגרים בגדו, לבושא דלהון בלא ציצית אקרי בגד
 בוגדים. לבושא דאינון בוגדים דבגדו, דמשקרי וסהרין סהרותא
 דשקרא בכל יומא, ווי לון ווי לנפשיהון דסלקי בההוא כרסייא דתכלא
 למידן, ועלייהו כתיב (ספלים ק"ב) דובר שקרים לא יבון לנגד עיני. ההוא
 בגד דלהון אשתמודע לגבי כל מאריהון דדינין, ווי לון דלית לון
 חולקא בעלמא דאתי. זכאין אינון צדיקיא דמלבושיהון ותקוניהון
 אשתמודען לעילא, לאוטבא לון בהאי עלמא ובעלמא דאתי. ע"כ כאן.
 (שמות מ"ב א' יהיה לאות וכולי). פקודא דא מצות ציצית, כליל תכלת
 ולבן, דינא ורחמי בנורא, אשא חוורא לא אביל. תכלא אביל ושצי,
 ותאכל העולה, חוור מימינא תכלת משמאלא. עמידא דאמצעיתא
 יחוד בין תרווייהו ירוק, ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין מאימתי קורין
 את שמע בשחרית משיכיר בין תכלת ללבן, ובגין דא תקינו פרשת
 ציצית למקרי לה ביחודא ע"כ כאן. (כאן שייך מה שכתוף ס"ט ס' ר' וסימן ס').

זהר

אמר רבי יהודה כמה סרדי עבד קדשא כריך הוי
 לסהרא בהו בבני נשא, וכלהו בעיטא ובסהרותא
 קייסין

קיימין לקבליה • קם בצפרא אושיט רגלוי למרחק, סהדייא קיימין לקבליה מכריזין ואמרין רגלי חסידיו ישמור וגומר • שמור רגרך באשר תלך • פלם מעגל רגלך • אפתח עיניו לאסתכלא בעלמא, סהדייא אמרו עיניך לנבח יביטו • קם למללא, סהדייא אמרו (תהלים ל"ו) נצור לשונך מרע וגומר • אושיט ידוי במלי עלמא, סהדייא אמרו סור מרע ועשה טוב • אי ציית להו יאות • ואי לא, כתיב (זכריה ג') והשטן עומד על ימינו לשטנו, כלהו סהדין עליה בחובוי לעילא • אי בעי בר נש לאשתדלא בפולחנא דקדשא כריך הוא, כלהו סהדין סניגורין קמיה, וקיימין לאסחדא עליה טבאן בשעתא דאצטריך ליה • קם בצפרא מכרך כמה כרכאן • אנח תפילין ברישיה בין עינוי, בעי לזקפא דישיה חמי שמא קדישא עלאה אחיד ורשים על רישיה, ורצועין תליין מהאי גיסא ומהאי גיסא על לביה • הא אסתכל ביקרא דמאריה, אושיט ידוי חמי ידא אחרא מתקשרא כקשורא דשמא קדישא, אהדר ידיה ואסתכל ביקריה דמאריה. אתעטף בעטופא דמצוה בארבע זיוויין דכסותיה, ארבע מלבין נפקין לקדמות ארבע, ארבע סהדי קשוט דמלכא תליין מארבע זיוויין, ותליין בהו בענבים באתכלא • מה אתכלא דאיהו חד, ותליין ביה כמה ענבים מהאי סטר ומהאי סטר, כך הא מצוה חדא ותליין ביה כמה ענבים וזגין וזמורין צדירין בהו. שבעה רהיטין אלן, אינן שבעה צדירין דתכלתא, דבעי לכרכא ביה בכל חד וחד, או לאסגאה עד תליסר, מאן דיוסיף לא יוסיף עלייהו עד תליסר, מאן דימעט לא ימעט משבעה • ותאנא האי תכלת הוא רזא דדוד מלכא, ודא חוטא דאברהם דזכה ביה לכנוי בתריה, מאי תכלת, תכלית דכלא (ודאי) רבי יהודה אומר כסא הכבוד אקרי. רבי יצחק אמר שבעה כריכן דאיהי שכינתא שביעתא דכלא ודאי, דהא היא מתברכא משתא אחרנין על ידא דצדיק, ואי תלת עשר, תלת עשר אינון כמה דאוקמוה בתלת עשר מכילן, והאי היא פתחא דכלדהו, והיא חוטא חד ורשימא בגוונתא, וגוונא דילה נפיק מחד נונא דאזיל ביים כנרת, וכנרת על שמה אתקרי, ועל דא כנור הוה תלוי לעילא מערסא דדוד, דהא (דדוד) ודאי איהו כנור דדוד, מנגן מאליו למלכא קדישא עלאה, ובגין כך גוונוי עייל עד ריקיעא, ומרקיעא עד כרסייא

והבא כתיב מצוה כמה דאת אמר (מלכים ב' י"ט) מצות המלך היא (מסכת ג')
 מדוע אתה עובר את מצות המלך • כי מצות המלך • ותאנא יסודא
 ושרשא במלכא מתעטרין כחדא, והאי היא כתרא ופתחא לכל שאר
 כתרין דכתיב (מלכים ק"ט) פתחו לי שערי צדק • וכתיב זה השער לי,
 ועל דא כתיב וראיתם אותו וזכרתם את כל מצותי, לאכללא בהאי
 כל שאר כתרין, ועל דא אינון סהדי סהדותא ולא קיימי בדוכתייהו,
 בגין דאיהי מצות ותנינן תשמישי מצוה נזרקין • ואי תימא הא לולב
 וערבה וכו', תשמישי קדושה אינון אמאי נזרקין • אלא תשמישי
 קדושה בגין דרשימין בכתיבה (ט) דשמא קדישא • אמר רבי יצחק
 אינון חוטיין לאחזאה היך תליין מכאן ומכאן לארבע סטרי עלמא
 מהאי אתר, ואיהי שלטא על כלא ברזא דלב, דאיהי לבא דכל האי
 עלמא ולבא דעלא ותלייא כלב עלאה, וכלא הוא כלב דנפק מחכמה
 עלאה • אמר רבי יצחק שעורא דהאי (ס"ט ואורכא) דהאי, ארתמר
 באתוון גליפן דרבי אלעזר • אמר רבי יהודה אמר קדשא בריך הוא,
 מאן דבעי למהך בתר דחלתי, יהך בתר לבא דא, ובתר עיינין דקיימין
 עלה • מאן אינון עיינין, כמה דאת אמר (ס"ט ל"ה) עיניי • אל צדיקים,
 אבל אתם לא תתודו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם • מאי טעמא
 (רקע' ע"ב) בגין דאתם זונים אחריהם • אמר רבי חייא מאי טעמא
 הכא יציאת מצרים דכתיב אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים, אלא
 בגין דכר נפקו ממצרים בהאי (כ) חולקא עאלו, ובהאי קטיל קדשא
 בריך הוא קטולא דמצרים, ועל דא באתריה אתדכר ובאתריה אזהר
 להו כדא • מאי באתריה, בגין דהאי מצוה היא אתר דילה • תאני
 רבי ייסא כתיב (מלכים ו') כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות •
 כימי, כיום מבעי ליה, דהא כחד זמנא נפקו ולא אתעכבו • אלא כאינון
 ימין עלאין דאתברכא בהו כנסת ישראל, כך זמין קדשא בריך הוא
 לאפקא להו לישראל מן גדותא וכדין כתיב (ישעיה י"ב) ואמרתם ביום
 ההוא הורו ליי קראו וגומר • זמרו • כי גאות עשה מודעת זאת בכל
 קארין • מאי מודעת זאת, בגין דהשתא אשתמודעא זאת בעטופא

דסצוה

(א) פ' דמסכת קדוש טרומין ככתב לנטין ואלוין דה'מין כלמט לטון וערכם נדקין • סמ"ג ע"ג סמ"ג ע"ג : (ב) פירוש
 דמבגרים וכו' למטה כתי' ס' וכו' פ'לגו לכת' דכורת' מלכ' כמ"ג כסר ס"א דף קנ"ג • ח"י"ן :

דמצוה (קמ"ח א') בהוא זמנא אשתמודעא ואת בכמה נמוסין דילה
דיעביד קדשא בריך הוא אתין נסין בעלמא, כדין כתיב (זכריה י"ד) ביום
ההוא יהיה " אחד ושמו אחד ברוך " לעולם אמן ואמן . ימרוך " :
לעולם אמן ואמן :

פרשת ויקח קרח

ויקח קרח בן יצחק בן קהת בן לוי וגומר . רבי אבא פתח (תהלים י"ט)
הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש ונופת צופים . כמה
עלאין פתגמי אוריתא, כמה יקירין אינון, תאיבין אינון לעילא תאיבין
אינון לכלא, בגין דאינון שמא קדישא, וכל מאן דאשתדל באוריתא
אשתדל בשמא קדישא, ואשתויב מכלא, אשתויב בעלמא דין ואשתויב
בעלמא דאתי . תא חזי כל מאן דאשתדל באוריתא אחד באילנא
דחיי, כיון דאחיד ביה בכללא אחיד דכתיב (משלי ג') עין חיים היא
למחזיקים בה וגומר . (ב) רבי יצחק אמר כל מאן דישתדל באוריתא
חירו אית ליה מכללא, חירו ממיתה כמה דאמרן, בגין דחירו עליה
שריא ואחיד ביה . אילו ישראל מתעטרין באוריתא ישתויבו מכלא,
ולא ישתכחו בגלותא, ורא הוא דכתיב (פ"א אילו ישראל מנטרין אוריתא
ישתויבו מכלא ולא ישתכחו בגלותא כתיב) (שמות ל"ב) חרות על
הלחות, (ג) אל תקרי חרות אלא חירות, וחירות דא (אוקמוה) באוריתא
אשתכח. אורייתא איה חילא דימינא כמה דאת אמר (דברים ל"ג) מימינו
איש דת למו, ושמאלא אתכליל בימינא, מאן דעביד ימינא שמאלא
ושמאלא ימינא, הא איהו כאילו חריב עלמא . תא חזי אהרן ימינא .
לינאי שמאלא . קרח בעא למעבד חלופא דימינא לשמאלא, בגין כך
אתענש, ולא עוד אלא דאשתכח ביה לישנא בישא ואתענש בכלא .
רבי יהודה אמר שמאלא אתכליל תדיר בימינא, קרח בעא לאחלפא
תקונא דלעילא ותתא, בגין כך אתאביד מעירא ותתא . ויקח קרח .
מאי ויקח, נסיב עיטא בישא לגרמיה, כל דרדף בתר דלאו דיליה, איהו

עריק

(א) כראש שכל לטוסיף עור מעלם לחו' כי ר' אבה סכיא טבח אבה שיסודו סוף טלמיות ועיר וס' ל' דללס ור' טוסיף נס מכח ל'מ
דללס . איז מססס אור מקיף . לכ'ל חירו איה לים ירוע ארין כח לקל' כח'מ כי פניס דוקא אל הפנימי וטוסיף כתיבס חירו ארין
על'ס סוף א'מ ור'ס מחטטריין שרונז אל א'מ : (ב) ק'ל לשון על סלוחות סקרי סלוחיות סוו סעכר לסכר כטודס וס'ל' לסחיות כלוחות
וייבכ ססכונס סרספס וחוקק על סלוחות סכח וסככ'לס סקכלו סל'סחיות סחמט סיוסן מעכס ס' ור'ס ססככ סרוס על סלוחות ס'
נקרס פל'סן כח וסכנינז סיוסן סכככ אלכיס וסס יסכך סריוס . סרמ'ז :

עריק מקמיה, ולא עוד אלא מה דאית ביה אתאביד מניה · קרח
 רדיף בתר דלאו דיליה, דידיה אביד ואחריה לא הווח · קרח אזל
 במחלוקת, מאי מחלוקת, פלוגתא · פלוגתא דלעילא ותתא, ומאן
 דבעי לאפלא תקונא דעלמא, יתאביד מכלהו ערמין · מחלוקת
 פלוגתא דשלוס, ומאן דפליג על שלום פליג על שמא קדישא, בגין
 (דקט"ו ע"ב) דשמא קדישא שלום אקרי · תא חזי לית עלמא קאים
 אלא על שלום, כד ברא קדשא כריך הוא עלמא לא יכיל לאתקיימא,
 עד דאתא ושרא עליהו שלום, ומאי הוא, שבת דאיהו שלמא דעלא
 ותתאי וכדין אתקיים עלמא, ומאן דפליג עליה יתאביד מעלמא ·
 צלפחד פליג על שבת דהוה מקושש עצים, ומאן אינון עצים, אינון
 אילנין אחרנין (קכ"ז ב) בדקאמרן, ואינון מלין (ס"ח אילנין) דחול, וחול
 בקדש לא שריא (מכאן ולהלאה, מלי דחול בשבת אסיר ודאי) דפליג
 על שלמא דעלמא · רבי יוסי אמר כתיב (ספלים קי"ט) שלום רב לאוהבי
 תורתך וגומר · אזריתא הוא שלום דכתיב (משלי ג) וכל נתיבותיה
 שלום · וקרח אתא לאפגמא שלום דלעילא ותתא, בגין כך אתעניש
 הוא מעילא ותתא ·

ויקומו לפני משה וגומר · האי קרא אוקמוה חבריית · רבי שמעון
 אמר קריאי מועד, קראי כתיב חסר יוד, אמאי קראי אלא הכי
 הוא, מלכותא דארעא בעין מלכותא דרקיעא, ורואדא כל אינון כתרין
 עלאין דשמא קדישא אתאחיד בהו, כלהו זמינין מאתר דאקרי קדש
 הדא הוא דכתיב (ויקרא כ"ג) מקראי קדש, ואימתי (כ"ח) בשעתא דמועד
 זמין בעלמא, כגוונא דאינון כתרין עלאין דזמינין מקדש עלאה, הכי
 נמי קדש תתאה זמין לחילוי, לאעטרא ולאעלאה ליהו קדש עלאה
 ידיעא, קדש תתאה חכמת שלמה, הכי נמי איהי זמינא לכל חילאה,
 ואינון חיילין כולהו זמינין לאתעטרא כהאי קדש תתאה, בזמנא דמועד
 שריא בעלמא, וכגוונא דחילאה קיימין לעילא, הכי נמי קיימי ממנן
 דעמא כדונמא דילה לתתא, ועל דא אקרין קראי מועד, ובגין דאינון
 לתתא קראי מועד חסר, (כגוונא דלעילא) אבל בשלימו יתיר אינון
 אנשי שם ודאי, ולא אנשי יי, ודא הוא רוא כנקבו שם יומת ואוקיימנא
 ועל דא אקרי הבא אנשי שם ודאי, כיון דמסטרא דגבורה קא אתיין

אנשי שם אינון, הא שבח דלרוון יתיר, אבל אינון נטלו לגרמיהו ואתאחרו במחלוקת .

בקר ויודע י את אשר לו . אמאי בקר, ואמאי קדוש ולא טהור, אלא אינון מסטרא דטהור קרא אתיין, וקדוש כהנא . אמר משה (ב) בקר, דכרין כתרין דכהנא אתער בעלמא אי אתון כהני הא בקר פלחו עבודה דבקר, וכרין ויודע י את אשר לו ואת הקדוש . את אשר לו סתם . דא ליואה : ואת הקדוש, דא כהנא, כרין (ג) והקריב אליו, ולית מאן דאבחיין מלה אלא בקר, אי תתחזון לאשתארא בסטור דינא, בוקר לא סכיל לכו, דהא לא זמניה הוא, ואי תתחזון לאשתארא בחסד, הא זמניה הוא ותשארוני גביה ויקבל לכו, כמה . בקטרת, דהא קטרת בעיא לשושבינא, לאתקטרא על ידיה בכלא . ולא תקשרא . מאן שושבינא, דא כהנא, וכגין כך והיה האיש אשר יבחר י הוא הקדוש, ולא הטהור, תרין דרגין אינון . (ג) קדוש . וטהור . כהן קדוש . לוי טהור . ועל דא הקדוש כתיב .

ויפלו על פניהם ויאמרו אל אלהי הרוחות לכל בשר . תא חוי משה ואהרן מסרו גרמיהו למיתה . כמה, כגין דכתיב ויפלו על פניהם ויאמרו אל אלהי הרוחות, רוחת כתיב חסרו ואו, וכגין כך אילנא דמותא הוא, ובכל אתר גפילת אנפין לה הוא אתר הוי . ועל דא אל אלהי . אל, דהא הוא דכתיב (תכליס ז) ואל זועם בכל יום . אלהי הרוחות, דאיהו אתר צורא דנשמתין דעלמא, וכל נשמתין תמן סלקין ומתמן אתיין . (כ"ח תמן אתחזיין) רבי יהודה פתח (אייב ל"ד) שמעו חכמים מלי ויודעים האזינו לי . האי קרא אליהו אמרו . תא חוי מה כתיב (ס"ג ל"ב) ובשלושת רעיו חרה אפו על אשר לא מצאו מענה וגומר . דהא אינון הו אמרי מילין, ואיוב לא הוה אתנחם עלייהו . מהכא אוליפנא, מאן דעאל לנחמא לאבל, בעי ליסדא מילין בקרמיתא . (רקע"ז ע"פ) דהא חברייא דאיוב הו אמרי מלי קשוט, אבל לנחמא . ליה

(א) ולכן לא כל בקר יודע אלא בקר אידע ס' שמתי עד אליהו ספקר וכו' יודע ס : (ב) רייק רתי והקריב קח' אפי' סיל' יקריב הלוי ועיר וכו'ין דכתיב ויודע אל'כ וסקריב אלא דקח' חקקר סטור סבורס קירכס כעלויניס וכוקר לירופי קרוב וז' כשביא זמן אלעז ספקר חי יודע ס' ימשך מדעתו ח' ג' ולסיוף סעיקר שלו סקסריס לבן ססאס סוס סנכורות וכן ס' ס' ס' ס' רומי לבירות ולי כשיודע ס' ספקר יקריב אליו : (ג) ס' ס' סענס סססריס לירל ולסמקסן מן סמוחין וסנכורות לסעלות למעגלם וסייני סעמיס ססרל סכיוור כנענס ככה סרין סכ' ע' איסרל' איסרל' סקרוס וססריס ככרליס מסס וס' עסרסם אל כריונין וכן אסרו כסרסן סורעס ס' כ' ל' סטור אלא מסטרא ומסאכא וכ' ס' ס' ס' :

ליה לאו, בגין דבעי מלין דאיהו יודי עלייהו (בארח קשוט), וכדין יקבל
 עליה דינא ויודי למלכא קדישא עליה. מה כתיב ואליהוא חכה את
 איוב בדברים וגומר. דאודי לבתר לקדשא בריך הוא וקביל עליה
 דינא דשמיא. תא חזי כתיב (איוב ל"ה) לכן אנשי לבב שמעו לי חלילה
 לאל מרשע ושדי מעור. לכן אנשי לבב שמעו לי, שרימין בכלא
 לאבחנא מלין. חלילה לאל מרשע, הדא הוא דכתיב ואל זועם בכל
 יום, ושדי מעור, דא סמך לקבל. דא (והא אוקמוה) אל שדי. (סו) כי
 פועל אדם ישלם לו, הא בר נש אזיל בהאי עלמא, ועביד עבידתוי
 וחטי קמי מאריה, ההוא עובדא תליא עליה לשלמא ליה דינא הדא
 הוא דכתיב כי פועל אדם ישלם לו, ההוא עובדא ישלם לו. ועם כל
 דא אם ישם אליו לבו, בין דבר נש שוי לביה ורעותיה לאתבא קמי
 מאריה, כדין אל אלהי הרוחות רוחו ונשמתו אליו יאסוף, לאתצדרא
 בצרורא דחיי, ולא שביק לנפשיה לבר לאתדנא כדינא אחרא. רבי
 יוסי אמר האי מלה רוא (אחרא) היא כדינן טמירין דקדשא בריך
 הוא. כי פועל אדם ישלם לו, לאתדנא כדיניה ובאינון עובדין דבר
 נש עביד בהאי עלמא, וסליק ליה לאתדנא בעובדוי ויתאכיר מעלמא.
 מה כתיב בתריה מי פקד עליו ארצה ומי שם תבל כלה. מי פקד
 עליו ארצה, דא הוא אחויה דפריק ליה, ומי שם תבל כלה, דבאני
 ביתא ובני בניין עלמא ותקינא וישובא, מה כתיב בתריה אם ישם
 אליו לבו. האי בר נש דפקיד עליה למבני בנינא, בעי לכוונא לבא
 ורעותא לגביה דהוא מיתה. מכאן בר נש דאתי על ההיא אתתא
 בגין שפירו ותיאובתא דילה, הא בניין עלמא לא אתבני, דהא רעותא
 ולבא לא אתכוון לגבי מיתה, ובגין כך כתיב אם ישם אליו לבו,
 ברעותא דלבא דיכוין לגביה, פדין רוחו ונשמתו אליו יאסוף, ואתמשך
 גביה לאתבנאה בהאי עלמא, מה כתיב בתריה יגוע כל בשר יחד
 ואדם על עפר ישוב. יגוע כל בשר יחד, ההוא גופא יתבלי בעפרא
 וכל ההוא בשרא, והשתא אדם על עפר ישוב, הא חדתותין דבנינא
 כמלקדמין, ויתוב על עפרא דבנינא דגופא אחרא, כמה דהוה
 בקדמיתא. ועל דא רוחא ונשמתא בידוי דקדשא בריך הוא, וחייס
 עלייהו דבני נשא דלא יתאכירו מהאי עלמא ומעלמא אחרא, בגין כך

אל אלהי הרוחות לכל בשר

וַיֹּאמֶר מִשְׁרֵה אֵל אַהֲרֹן קַח אֶת הַמַּחְתָּה וְגֹמֵר • רַבִּי חַיִּיא פָּרַח
 (משלי י"ז) חַמַּת מֶלֶךְ מִלֹּאבֵי מוֹת וְאִישׁ חָכֵם יִכְפַּרְנָה, כַּמָּה אֵיִת
 לְהוּ לְבַנֵּי נִשְׂא (א) לְאַסְתִּמְרָא מַחֻבֵּי־יָדוֹ וּלְנִטְרָא עֹבְדֵי־יָדוֹ, דְּהָא
 (ב) בַּכְּמָה זְמַנִּין עֲלֵמָא אַתְרָן, וּבְכָל (ג) יוֹמָא וְיוֹמָא עֹבְדִין (ד) בַּמַּתְקֵלָא
 סְלִיקִין, (ה) וּמִשְׁנִיחִין עֲלֵיהוֹן לְעֵילָא (ו) וְאַכְתִּיבוּ קַמֵּיהּ • וְכַד עֹבְדֵי־יָדוֹ
 דְּבַנֵּי נִשְׂא לֹא מַתְבַּשְׂרִין קַמֵּי מַלְכָא, (ז) סְלִיק רְגֵזָא וְדִינָא אַתְעַד דְּהָא
 הוּא דְכַתִּיב חַמַּת מֶלֶךְ מִלֹּאבֵי מוֹת, וְעַל דָּא כְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא כְּעֵי כַד
 נִשְׂא (ח) לְאַזְדַּהֲרָא מַחֻבֵּי • וְאִישׁ חָכֵם יִכְפַּרְנָה • בַּשַּׁעֲתָא דְמַרְיָהוֹן
 דְּדִינִין קִימִין עַל עֲלֵמָא וְרְגֵזָא תְּלִי, אִי אֲשַׁתְּכַח בְּדָרָא זְכָאָה דְרִשִׁים
 לְעֵילָא, קַדְשָׁא כְּרִיךְ הוּא אֲשַׁנַּח בֵּיהּ וְאַשְׁתַּכַּךְ רְגֵזָא • לְמַלְכָא דְאַתְרָנָא
 עַל עַבְרֵי, וְהוּהוּ תְּבַע עַל סְנַטִּיר לְמַעְבַּד בְּהוּ דִינָא, אַדְהֵכִי עַאל רַחִימָא
 דְּמַלְכָא וְקַם קַמֵּיהּ, בִּינִין דְּחַמָּא לִיהּ מַלְכָא אַתְנַהֲרִינָא אַנְפּוֹ, שְׂאֲרֵי הֵהוּא
 רַחִימָא דְּמַלְכָא לְאַשְׁתַּעֵי בְּהַדִּיהּ, וּמַלְכָא חֲרִי לְבַתֵּר כַּד אַתָּא סְנַטִּירָא
 חֲזָא אַנְפּוֹ דְּמַלְכָא חֲדָאן, אַסְתַּלַּק וְאִזִּיל לִיהּ וְלֹא עֵבִיד דִּינָא, וּבְדִין
 הֵהוּא רַחִימָא כְּעֵי לְמַלְכָא עַל עַבְדּוֹ וּמַכְפַּר לְהוּ, וּבְגִין כַּךְ וְאִישׁ חָכֵם
 יִכְפַּרְנָה • אוֹף הֵבֵא כַד חַמָּא מִשְׁה דְּרְגֵזָא הוֹרֵה (דְּקַע"ז ע"ב) תְּלִי, מִיד
 וַיֹּאמֶר מִשְׁה אֵל אַהֲרֹן, בְּגִין דְּאִיהוּ שׁוֹשְׁבֵינָא דְמַטְרוֹנִיתָא, וְקַטְרַת לֹא
 סְלִקָא אֲלֵא בִידּוֹ, דְּאִיהוּ אֲסַנֵי שְׁלֵמָא בְּעֲלֵמָא וְקַשִּׁיר קַשְׂרָא דְמַהִימְנוּתָא.
 קַטְרַת, הֵא אֹוקְמוּהּ חֲדוּתָא דְעֵילָא וְתַתָּא, קַשׁוּרָא דְמַהִימְנוּתָא, סְלִיקוּ
 דְּרְגֵזָא הָדָא הוּא דְכַתִּיב (משלי כ"ו) שֶׁמֶן וְקַטְרַת יִשְׁמַח לֵב, וּבְדִין וְאִישׁ
 חָכֵם יִכְפַּרְנָה, יִנְקִי וְיִדְכִי לְהֵהוּא רְגֵזָא וְרַחֲמִין מַתְעַרִין • רַבִּי אֲלֵעֶזֶר
 (ג"ה רבֵי אַבָּא) אָמַר • אֵל תְּכַרִּיתוּ אֶת שִׁבְטֵי מִשְׁפַּחֹת הַקְּהָלִי מִתּוֹךְ
 הַלְוִיִּים, בְּגִין דְּאִינוּן גִּזְעָא וְשִׁרְשָׁא דְלִינְאֵי • וְזֹאת עֲשׂוּ לְהֵם וְחִיו וְלֹא
 יָמוּתוּ, דְּכַעֵי כְּהֵנָּא לְאַתְקֵנָא לְהוּ, דְּאָף עַל גַּב דְּקַרִּיבִין אִינוּן לְקַדְשָׁא,
 דָּא

(א) דְּסִינָא סִיד מִיעַ לְחִיקִין הַכְּזֵי וְלֵעֲשֵׂא עֵיב לְסַמְזִין הַסְּדוּם : (ב) וְסִין יִלְעָף עֵינֵי לְעוֹן סְדוּר וּיְכִירֵיכִי חֵי לְחֹכֵם : (ג) כִּי לֵכֵן
 יוֹם יֵשׁ כְּחֵי פִרְעוֹת לְסַתְקוֹן וְסִינֵי עֵבֶר יוֹסֵו בְּעַל קִרְבֵּי כִידוּעַ : (ד) הֵם מַחֻבֵּי לֵךְ שֵׁשׁ בְּסִיכְלֵי וְכֹחַ שְׁכִינָה שֶׁסַּס כְּחוֹת רִין לְסַפְטוֹ
 וְיִדוּעַ שֶׁנִּי סַס אֲשֵׁרֵי סְדִין סַס קִלְיָה וְלֵאֱלֹהִים אֲרִנֵי סַעוּלִים מְהִינֵי לְדָק וְסַס מַתְעַלִּים סְכִירוּס : (ה) סִין עֵינֵי ה' אֲשֶׁר סַס כְּנֹו כַּפִּי
 כְּקִירֵי רִכְבֵּי ה' שְׂמַנִּית עַל שְׁלִימוֹת סְכִיבֵים שֵׁשׁ לְכֹוּעַל חֹחַס סַמְעֵזִים : (ו) כְּעוֹד סִינֵי זֹכְרִים וְיִדוּעַ סַמְחַסְכַּס שְׁחִיחַס לוֹ כַּסַּס :
 (ז) יִדוּעַ מְסוּד כִּינֵר חֲסַד לְאַלְפִים סַכֵּב ב' כְּחֵי דְרִין חֵי ל' וּמַדַּת סַחֲסַר מוֹרִידִים סִינֵינִין הַקְּסִים לְמַלְלוֹת וְקַבֵּי זֶגַס אֲלֵמִים אֲרִנֵי עֵלִיָּם
 כְּעַסִּים יִכְמִים עֵיכֹות חֵיורִים אֲלוֹ סִדוּינִין סַס כְּעַסִּים לְעַלוֹת יוֹסֵו סְלִיק רְגֵזָא קַמֵּי מַלְכָּא : (ח) כִּי שֶׁסַּס כְּכַסֵּל בְּאִיִּס עֵינִין וְסִיחַס מְחִירֵי רַשִׁים
 בִּיבְרִינֵי כְּחֵי סִינֵי רַשִׁים לְמַעַלָּס וְכַמַּסִּים וְהַעֲלֵתִי נְגִרֵי וּשְׁמַחֻבֵּי כִי כוֹס יוֹעִיל לוֹ כְּחַסֵּי אַחֲגִין עֵלִי • רַמְזָא : (ט) חָכֵם רִיחָקָא כִּי
 חֲסוֹן סִידוֹ עַכְ"ל כַּךְ דְּוַכְמַסִּים אַחֲכִירֵי סְכִירוּרִין סִין סְקִירַת לְעַלוֹת כִּילּוּבֵי סְקוּדָסִים לְמַקְסִים :

לא יעלין אלא בתקונא דכהנא, דהוא ידע סימנא דימטון לגביה ולא יתיר, וכד מכסיא למאני קדשא כדין כסויה אחרה שרי, ואסיר לון לקרבא למחמי, דהא מלה בחשאי לא אית לגבייהו, אלא לכהני וועל דא דמלה דלהון ועובדא דלהון ברזא ובחשאי. וליואי לארמא קלא בגין כך כהני בחשאי וברזא. ועל דא אסיר לון חמרה, דחמרה לארמא קלא ורגלאה רזין איהו, בגין כך ליואי אתמסרו לארמא קלא דהא כרינא אתאחד, דינא באתגלייא איהו, ולפרסמא מלה קמי כלא. אבל כהנא כל מלוי ברזא ובחשאי ולא באתגלייא, (סימנא דכלה שמאל תהיה דוחה וימין מקרבת). בגין דאירו ימינא. (מקרב) כד דינין שריין בעלמא מסטרא דשמאלא, ימינא יהיה מקרבה, ובמרה בקטרת דאיהו בחשאי, ברזא דקיק ופנימאה מכלא. תא חזי כד האי מדבחא אחרא שארי לאתערא אתערותא, כד לא ישתכחו זכאין, מדבחא פנימאה אתער לגביה וקאים לקבליה ודינין משתככי, ועל דא קיימא לקבל דא וכדין דינא אסתלק. רבי אלעזר אמר (כמדבר ר) זאת עבודת בני קהת באהל מועד קדש הקדשים בשעתא דכני קהת נטלין קדש קדשים, כדין אתי כהנא וחפי כלא עד לא יקרבו לנטלא ליה, ולא הוה חמאן לעלמין מה דאינון נטלין, אלא כלא בכסוייא. מנייהו כמה דכתיב (ס) ובא אהרן בנסוע המחנה והורידו את פרוכת המסך, ורוב כסויה דמאני מקדשא תבלת איהו, בגין דתבלת היא (קל"ג כ) אוקמיה ואתמר. בתר דאתכסייא כלא, מקרבין בני קהת דנטלין, ולא מקרבין אלא באינון בדים דנפקין לבר דהא הוא דכתיב (כמדבר ר) וכלה אהרן ובניו לבסות את הקדש בנסוע המחנה ואחרי כן יבאו בני קהת לשאת וגומר. בגין כך קטרת דאיהו פנימאה, וכל מה די ברזא לכהנא אתמסר. ועל דא ויקח אהרן כאשר דבר משה וירץ אל תוך הקהל ויתן את הקטרת דאיהו (ס) פנימאה רזא דכהנא, כדין ויכפר על העם ויעמוד בין המתים ובין החיים, בין אילנה דחי

דברי ר' יוחנן

ובין

(א) כי קטרת סוף טעולה לא כליי אור שחמד סוף משיורי מלכין קדמאין וסוף סוף מן דרחל וכשעולים מעוררים וזוהו טעלין ומאירי חסדי יסודי א"י ה"פ קמ"ג ספורס קטורת כמ"ס שם וקטורת ישמח לב ועשיתו ע"י סכסן מייחד גם ספורת אכא ומאירי ספורס כמקום סיום יסודי איתא וי"ס ספורן עמר כין אילנא דחיי וכן אילנא דמיתא סנדע שמסחוס ולמעט ס"ס ע"ן סחיי"ס סוד כ' יסודות ורא"ל כ' סחיי"ס ג' רל"ג ע"ב קס"א ומסס ולמעט סוף ע"ן סדעט טו"ד וסייבו אילנא דמיתא שסס מקום סמלכות וכשעולה סקטריה סטעלס אל"ס י"א סגילכות או ספורו סספורס כמקום סחוס שסס ס"ף אילן סקייס ואלנא דמיתא וכדין צמירא קייב דא כדא ונעטס וזוהו ועיר ויבוקים וירדו סייס לעולם כי סימני. סוף סססר מקרב סחי סגילכות ואל"ן סחיי"ס מכל כס אילנא דמיתא. סרמ"ו

ובין אילנא דמותא, כדן ימינא קריב דא כדא ותעצר המגפה, זכאה
 חילקא דכהנא • דכהנא אית ליה חילא לעילא ואית ליה חילא לתתא,
 והוא גרים שלמא לעילא ותתא, וככל זמנא שמאלא פלח לימינא
 דהא הוי דכתיב וילוו עליך וישרתוך, וימינא בשמאלא משתכחי
 במקדש • רבי אלעזר הוה קאים קמיה דרבי שמעון אבוהי • אמר
 ליה כתיב (קהלת ט) ראה חיים עם אשה אשר אהבת כל ימי הכלך •
 אמר ליה תא חזי ראה חיים עם אשה אשר אהבת (פ"ה והוה אמר
 רבי שמעון כתיב ראה חיים עם אשה אשר אהבת) דא הוא רוא דבעי
 בר נש לאכללא חיים באתר דא • דא כלא דא לא אזלא • ובעי בר
 נש לאכללא מדת יום בלילה ומדת לילה כיום, ודא הוא ראה חיים
 עם אשה אשר אהבת, מאי טעמא, בגין כי היא חלקך בחיים, דחיים
 לא שראן אלא על דא ובעמלך אשר אתה עמל תחת השמש, כמה
 דאמר (משלי ג) בכל דרכיך דעהו והוא יישר ארחותיך ותא חזי בר
 מלוי דשלמה מלכא בדרהו סתימין לגו בחכמתא, והני קרי' ^{סתי}
 אתחזון דהותרה רצועה כמה דכתיב (פ"ה אמר ליה רבי
 אלעזר כתיב) בתריה בר אשר תמצא ידך לעשות בכחך
 עשה כי אין מעשה וחשבון וגומר • הני קרי' אית לאסתכלא
 ביה, בר אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה, וכי שלמה
 (דקע"ח ע"ב) דחכמתא עלאה ביה יתיר על כל בני עלמא אמר הכי •
 אלא (פ"ה אמר ליה) כל מלוי דשלמה מלכא על ריזא דחכמתא
 אתמרו • תא חזי (קהלת ט) כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה
 דא הוא דבעי בר נש לאכללא שמאלא בימינא, וכל מה דהוא עביד
 מבעי ליה דלא יהון אלא כלילן בימינא • כל אשר תמצא ידך • דא
 שמאלא • לעשות בכחך דא הוא ימינא כמה דאת אמר (שמות ט"ו)
 ימינך • נאדרי בכח • וביון דבר נש יזדהר דכל עובדוי יהון לסטרא
 ימינא, ויכליל שמאלא בימינא, כדן קדשא כריך הוא שארי כגווייה
 בהאי עלמא, ויבניש ליה לגביה לההוא עלמא דאתי, ולא ימא בר
 נש בשעתא דאתינא לההוא עלמא, כדן אתבע מן מלכא דחמי
 ואיתוב קמיה, אלא כי אין מעשה וחשבון ודעת וחכמה כתר דיסתלק
 בר נש מהאי עלמא, אלא אי בעי בר נש דמלכא קדישא ינהיר ליה
 לההוא

לההוא עלמא ויתן ליה חולקא לעלמא דאתי ישתרל בהאי עלמא
לאכללא עובדוי בימינא . וכל עובדוי יהון לשמא דקדשא בריך הוא
דהא לבתר כד יתכניש מהאי עלמא, לאתדנא בדינא תקיפא
בדינא דגהיננס, לירת תמן עיטא וחכמה וסכלתנו לאשתובא
מן דינא . דבר אחר כי אין מעשה וחשבון ודעת וחכמה בשאול .
בגהיננס אית ביה מדורין על מדורין . מדורא תתאה שאול . מדורא
תתאה מניה אבדון, ודא סמך לדא, מאן דנחית לשאול יהונן ליה
ומתמן יצפצף ועולה הדא הוא דכתיב (שמואל ב' ט') מוריד שאול ויעל
ומאן דנחית לאבדון תו לא סליק לעלמין . מאן דאית ביה עובדא
אי טבא איהו מאריה דחושבנא, הא אוקמוה דבכל ליליא ויליא עד
לא ישכב ועד לא נאים, בעי בר נש למעבד חשבנא מעובדוי דעבד
כל ההוא יומא, ויתוב מנייהו ויבעי עלייהו רחמי, מאי טעמא בההיא שעתא,
בגין דההיא שעתא אילנא דמותא שארי בעלמא וכל בני עלמא טעמין
טעמא דמותא, ובעי בההיא שעתא למעבד חשבנא מעובדוי ויודי
עלייהו, בגין דאיהי שעתא דמותא, ואלין אקרין מארי דחשבנא . וכן
מאן דאשתרל בדעת ובחכמה למנדע למאריה, כד יעברון ליה
לאסתבאה ולאסתכלא באינון חייבין דאתטרידו בגהיננס ובדרגא
דשאול, וכלהו צווחין מאינון דרגין, הוא לא ישתאר תמן ולא ישתבח
בינייהו, ועל דא אין מעשה וחשבון ודעת וחכמה בשאול, ולא ישתבח
אלא לעילא לעילא, באתר דכמה נהורין ובוצינין, וכמה (ה) כסופין
שארן ביה. וקדשא בריך הוא אתי (ביה) לאשתעשעא עם שאר צדיקייא
די בגן עדן . וכתא חולקהון רצדיקייא בהאי עלמא ובעלמא דאתי עלייהו
כתיב (תהלים ק"ט) אך צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך :

ועבד הלוי הוא את עבודת אהל מועד וגומר . רבי אבא פתח היושב
על חוג הארץ וגומר . תא חזי כד בעא קדשא בריך הוא
למברי עלמא, (כ) סליק ברעותא קמיה וברא ליה (ג) באורייתא, (ס"ה) כד
סליק ברעותא קמי קדשא בריך הוא למברי עלמא, אסתכל באורייתא
וברא ליה (ו) ובה (ז) אשתכלל הדא הוא דכתיב (משלי ט) בהכינו שמם שם

אני

(ה) תלמוד וטענינן : (כ) שלם כמתחכם : (ג) ס"ה וייב דח"כ דה"ק כסוד כי ס"ה חכמתכם ובינתכם : (ד) בחי' ס"ה ומל' וטו
כסכ"י שם ס' וס' ס' ענין סמקלף :

אני • (ה) ובתיב (ס) ואהיה אצלו אמן • והא איקמוה אל תקרי אמן
 אלא אומן • בר אתא למברי אדם, והא אתמר אמרה תורה וכי
 למננא אתקריאת ארך אפים ורב חסד • בההיא שעתא דנפק אדם
 לעלמא, הוה זיו פרצופא דיליה מעילא ומתתא, והוה דחלין מניה כל
 בריין ואוקמוה תא חזי לא אתקיים עלמא ולא אשתלים, עד ההיא
 שעתא דנפק אדם בשלימו דכלא, ואתקדש יומא ואתתקן כרסיה
 קדישא למלכא, כדין אשתלימו עלאי ותתאי, ואשתכחו חדוון בכלהו
 עלמין. (סקדמס) בההיא שעתא דבעא יומא לאתקדשא, הוה נפקי רוחיהו
 דשדין לאתברי גופא דלהון, ואתקדש יומא ולא אתבריאו, ואשתאר
 עלמא כמה דאתפגים מעבידתא ואסתחר. (דקע"ח ע"ב) (ס"ה) (ואתחסר)
 כיון דאתקדשו (עלמין) ישראל ואשתלימו בדרגיהוון, ואשתכחו ליואי
 בסטר שמאלא כד (ס"ה) כדין אשתלים ההוא פגימא דעלמא דמסטר
 שמאלא, ועל דא בעאן לאתרכאה ליואי, וכדין כלא אתכליל בימינא
 ועלמא לא אתפגים, ובגין כך כתיב ועבד הלוי הוא • הוא אשלים
 לסטר שמאלא, הוא אשלים לפגימו דעלמא, ואפילו ההוא סטר
 דצפון דאשתאר חסד בעלמא כד ברא קדשא כריך הוא עלמא •
 ליואה בארונא אשלים לכלא, מאי בארונא, בההוא מטולא דהוה נטלי
 במשכנא אשתלים כל ההוא פגימו על ידיה. (ג) הוא לעילא לשמאלא,
 הוא אתכליל בימינא, תו הוא דא (ג) עתיקא. (ס"ה) תא חזי ולא ברסיין
 מן תו אלמלא דינא לא אשתכח בעלמא, לא הוה ידעי בני נשא
 (ה) מהימנותא עלאה, ולא ישתדלון בני נשא באוריתא, ולא יתקיימו
 פקידי אוריתא, פולחנא שלימותא דישתכח בעלמא לגבי מלכא קדישא,
 מאן עביד לה, הוי אומר דא ליואה • ותו ועבד הלוי הוא כמה דאת
 אמר (דכריס ד') כי יי הוא (ה) אלהים, הוא אשלים שלימותא למהוי כלא
 חד, הוא פשיטא לקבלא לכנסת ישראל כמרה דאת אמר (סור כ')
 שמאלו תחת לראשי, בגין לתכרא זווגא כחדא, מאן אתער רחימותא
 הוי אומר הוא, תו הוא, כמה דאת אמר (ס"ה) תו הוא דא עתיקא כמה
 דאת אמר כי יי הוא אלהים) (תהלים ק') הוא (ו) עשנו ולו אנחנו עמו

בגין

(א) כתיב כ אעור מסכי זים לפסיכ כי סס אני יס לומר שספורס כמלח סס אכל אין ראיס גסס כעסס פסועל ו"ס יאסיס אללי אסיו
 ועמ"ס כידעי כינס פ' פולדות דף קל"ד כ' סרס' (ב) מלכיו : (ג) כתר מ"ס סתקן מנלוים ע"י. (ד) סדין מכיל סקור סיוככו
 לכתוב מעגרי סרמ' (ס) כינס : (ו) ס' :

בגין כך הוא (ה) לתתא הוא לעילא, הוא (ו) אתגלייא הוא (ג) סתים, הוא אלהים • רבי יצחק אמר זמין קדשא בריך הוא לאנהרא לסיהרא כנהורא דשמשא, ונהורא דשמשא יהא על חד שבע זמנין הדא הוא דכתיב (ישעיהו ל) והיה אור הלכנה כאור החמה וגומר וכתיב (ס"ב) לא יבא עוד שמשך וירחק לא יאסף • וכתיב (ס"ג) לא יהיה לך עוד השמש וגומר :

רעיא מהימנא

כל פטר רחם לכל בשר וגומר ואת בכר הבהמה הטמאה תפדה • פקידא דא לפדות פטר (ו) חמור, לפדות לעלמא דאתי, ואי קודם דאזיל ליהוא עלמא לא יפרדה גפשיה ורוחיה ונשמתיה באוריתא, עתיד לאחזרא להאי עלמא כדבקרדמיתא ישוב לימי עלומיו, ולקבל נפשא ורוחא ונשמתא. כתיב (איוב ל"ג) הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר, וישראל בגין דפריון דלהון תוה בלא תורה, דאיהו כסף כסופא דעלמא דאתי, אהדרו תלת זמנין אחרנין בגלותא, וכפורקנא בתרייתא דפורקנא דלהון יהא באוריתא, לא יהדרון לעלם בגלותא • אתו רבנן וכריכו ליה ואמרו רעיא מהימנא • קדשא בריך הוא יפרדה לך, וכל ישראל יפרון על ירך ותתחדש עמהון ואינון עמך • פקידא בתר דא לרון בערכי בית, וברזא דחכמתא בית דבר נש דא אתתא, אי איהי אתתא דטוב ורע, ובעי להמיר רעה בטובה, יפרדה לה מההוא רע ויהיב לה ערך דילה • אבל אתתא דאילנא דחיי אתמר בה (ס"ד) לא יערכנה זהב וזכוכית ותמורתה כלי פז, ואין לה ערך כמה דאתמר (משלי י"ב) אשת חיל עטרת בעלה ואתמר (ס"ה) אשת חיל מי ימצא וגומר • ודא שכינתא, מאן דגמיל חסד עמה לית ערך לאגרא דיליה • ומאן דחאב לגבה לית ערך לעונשא דיליה • (ס"ו) כמה שפחות אית לה דמשמשין לה, וכל חדא וחדא מנייהו אית לה ערך, וכל חד וחד צריך פריון, אבל מאן דירית נשמתא או רוחא או נפשא משכינתא לא צריך פריון, דשכינתא עלה אתמר (ישעיהו מ"ב) אני יי הוא שמי

וכבודי

(ח) מלכיות : (ג) חסדיות : (ד) כחור (ד) כל דל' פטרי רחם וכל פטרי חמור : (ס) כל סקל פס יס"א וכל מי שמהחזר ללחמא מסס בריך פריון כשלקום ועוכס גינסס • ס"ס :

וכבודי לאתר לא אתון, דפרדיון דילה בקדשא ב"ה תלייא דאמשכון
 לה (לגפי) ישראל בקשורא דתפלין, באות דשבת, באות דיומין
 טבין, באות דכרית ותורה בכמה פקודין, דפרדיון דילה תליא בקדשא
 בריך הוא הדא הוא דכתיב (יחזקאל כ') ואעש למען שמי ובגניה (ויקרא כ"ו)
 ואף גם ואתיהכי כמה פקודין אינון דעבדון בני נשא על מנת לקבל
 פרס, וכמה חובין, ולכל פקודא אית ליה ערך בההוא עלמא, אבל
 עונשא למאן דאעבר עליהו, אין ליה ערך ושיעור. פקודא בתר
 דא לדון במחרים נכסיו לכהן הדא הוא דכתיב כל חרם
 בישראל לך יהיה, ורזא דא באדם ובהמה כל פטר רחם לכל
 בשר אשר יקריבו ליי באדם ובבהמה. רחם, בהיפוך אתוון כחשבון
 (דקע"ט ע"ב) מאתים ושמונה וארבעים איברים דבר נש, עליהו אתמר
 (מכילתא ג') ברנז רחם תזכור. בתר דכעיס בר נש ומחרים ההוא בעירא
 לגביה, הא שרייא אל אחר נחש דאתמר ביה (בראשית ג') ארוור אתה
 מכל הבהמה, ואיהו לשמאלא דבר נש, בגין דא מני קדשא בריך הוא
 למיהב לכהנא דאיהו רחמי ברכה, לאתכפייא רגז דאתער בההוא
 בר נש מרה חרבא דמלאך המות, ואתער ימינא רגביה ברחמי,
 ואתכפייא רונזא דשמאלא, והאי איהו ברנז רחם תזכור. מאן דכעיס
 דאית ליה בכעס סם המות, דעליה אוקמוה מארי מתניתין כל הכועס
 כאילו עובד עבודה זרה, בגין דסטרא אתרא אתוקדת בבר נש, ובההיא
 בעירא דיהיב לכהנא אתפרש חרם מניה, וסמאל אל אחר חרם
 ונוקבא דיליה קללה, כלולה מכל קללות שבמשנה תורה, וקדשא
 בריך הוא בריך בכל אורייתא כלה, וכל ברכאן מימינא דאחיד בה
 כהן, ובגין דא כל חרם צריך למיהב ליה לכהנא, דאיהו אכיל ליה
 בנורא ושצי ליה מעלמא, ושכיך אשא משמאלא בימינא דאיהו מיא,
 וביה וחמת המלך שככה. פקודא בתר דא להפריש תרומה גדולה,
 ואוקמוה תרי ממאה, מאי תרומה, רבנן דמתיבתא האי תרומה דצריכין
 לאפרשא תרי ממאה, בסתרי תורה מאי ניהו, מאן דבעי למטעם אי
 הוא זר יומת, והיינו אל זר סמאל, דקדשא בריך הוא אמר (שמות כ"ט)
 ויקחו לי תרומה, תרי ממאה, ליחדא ליה תרין זמנין ביומא, דהיינו תרי
 ממאה בתשעה וארבעים אתוון דשמעו בריך שם כבוד מלכותו לעולם

ועד דערבית, ובתשעה וארבעים אתון דשחרית חסרין תרין ממאה, אינון
שכינתא עלאה ותתאה, בתרווייהו צריך ליתדא לקדשא בריך הוא.
אמה דתרווייהו • מדה דתרווייהו, מאה באמה, אמה באתווי מאה
איהו, ואיהו בהפוך אתון הא"ס. ועוד ויהי באכלכם מלחם הארץ
תרימו תרומה לי, תרימו כגון רים ידהו נשא, ואינון עשר אצבעאן
דסליקו דלהון לעשר ספירן, דאינון יוד הא ואו הא דסליקו מ"ה.
ובאתון דאלפא ביתא מה סליק מא"ה, י"ם ה"ן, והאי איהו דאוקמוה
רבנן מארי מתניתין (דכריס י') ועתה ישראל מ"ה יי אלהיך שואל מעמך,
ואמרו אל תקרי מה אלא מאה, לקבל מאה ברכאן דמחייב בר נש
לברכא למאריה בכל יומא, והאי איהו דצריך בר נש למטעם בכל יומא
למאריה, ובגין דא ויקחו לי תרומה • וכפה תרומות אינון, אית תרומה
מדאורייתא תורה מ', והאי איהו (ב) תרומה, תורה דאתייהיבת בארבעים
יום, ואי תימרון דאכילנא מנה הא כתיב (שמו"ג ל"ד) ויהי משה בדר
ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא אכל ומים לא שתה • נטירת
הוה עד השתא האי תרומה לקדשא בריך הוא • וכיון דמלכא לא אכל,
איך אכלין עבדי, דהא לבתר דאמר (שיר"ה) אריתי מורי עם בשמי
לבתר אכלו רעים • ייכלון עבדוי • פקודא בתר דא להפריש
מעשר ללוי, ואיהי שכינתא מסטר דימינא דאיהו חסד, תרומה גדולה
לכהן, מסטרא דשמאלא דאיהו גבורה, תרומת מעשר ללוי, דאיהו
שכינתא יוד ה"י ואו ה"י. שלשה עשרונים לפך, מסטרא דההוא
דאתמר ביה לפני שור מהשמאל, ודא גבורה. ועשרון לכבש ודא
יוד הא ואו הא (כ"ט יוד ה"י ואו ה"י) דסליק לעשר אתון ה"י
עשרון • ועשר למ"ה ומ"ה למאה • אכל שלשה
עשרונים יי יי (דא יוד ה"י ואו ה"י) וסלקין לל', ועשר ספירן כהון
סלקין שלשה וארבעים ביצים, וכל יוד חומש ביצה ותוספת מצד ה',
והכי מעשר • דאיהו פקודא להפריש ישראל מעשר מסטרא דאת י'
מעשר מן המעשר, חד מחמש מסטרא דאת ה', כל עשורין דאת י'
ואיהי שכינתא חד מעשר ספירן, אחד ממעשי איהו מסטרא דתפארת
דאיהו חמישי מכתר, וכר תחשוב ממלכות עד תפארת, תשכח תפארת

חמש

חמש מתתא לעילא, ושכינתא חמשה לגביה, ומסטרא אחרא איהי שני
עשרונים לאיל, וכלילת י"ה הכף בשקל הקדש, עשרה עשרה י"ה ה'
לאיל דא, ודאיהו שקל הקדש, והאי איהו עשרה עשרה הכף בשקל
הקדש. ועוד שני עשרונים, י"ז מן וייצר, לאיר ו' מן וייצר, וכלילת
(כ) א' י' לעילא י' לתתא ו' באמצעיתא, ועוד שלשה עשרונים אינון י' י'
פקודא בתר דא להפריש תודה, ורבנן מארי מתניתין איקמוה דתודה
עשרים עשרונים, ומתפלגין עשר עשרונים לחמץ, ועשר למצה, ומעשר
של מצה עושים שלשים מצות, ומעשרה של חמץ עושים עשרה
חלות, ודא איהו סלת חלות מצות כלולות בשמן, מעשרה עשרונים
דאינון יו"ד ה' י' נא' ה' ה' הו' עבדין שלשים מצות, דאינון י' י' ה' ה'
שמא זמנין איהו לימינא וזמנין איהו לשמאלא, וזמנין באמצעיתא,
רחמי מכל סטרא לימיניה ולשמאליה, וזמנין יו"ד לימינא ואין פוחתין
ביה מעשרה מלכות, ולזמנין יו"ד לשמאלא ואין פוחתין ביה מעשרה
שופרות, ולזמנין יו"ד (רקט"ט ע"כ) באמצעיתא ואין פוחתין ביה מעשר
זכרונות, (כמדבר ט') על פי י' יחנו ועל פי י' יסעו את משמרת י' שמרו
דכל יו"ד אית לה ארבע אנפין, תלת חיוון אינון לקבל תלת יודין,
וארבע אנפין לכל חיה לקבל ארבע אתון דיהוה על פי י' יחנו ויסעו.
שמרו, דא שכינתא דנטרא לאינון דשמרי שבתות וימים טובים, דבנין
כך לא זזת שכינה מישראל בכל שבתות וימים טובים ואפילו בשבתות
(ס"ח ביומי) (ג) דחול. אלא דאיהי סגרת ומסוגרת בהון, ובכל צלותא
איהי עולה ליהוה, עד דמטאת למרכבתא (דחיוון) דאבהן עלאין,
דאינון גדולה גבירה תפארת, דאית להון תריסר אנפין לקבל תריסר
שבטין. וכפום דאיהי אולפת זכות על אלין מארי צלותין ומארי
זכוון, בכל פקודא ופקודא דאורייתא, הכי יחנו על זכוון דלהון וכן
יסעו לגבייהו. והכי נחתא שמירה לגבייהו אינון דעבדין זכוון על
מנת לקבל פרס, נחית קדשא בריך הוא במרכבתא דעבד ובארבע
שומרין דיליה. ומאן דעביד זכוון שלא על מנת לקבל פרס, נחירת
עלייהו במרכבתא דיליה, ולרשיעייא נחית עלייהו בעובדייהו באינון

שרין
(ה) בראש סוף ס' ג' שיש בו ח' ונ' יודין. סרמ' : (כ) ה"כ כנסת תרכ"ב פי' כדון פולך כמדבר ולא ידע יום שנת וכו' פי' נמי
דמלכות שנת לפי סוף שירשכ כס' ויש סיגוי בזמן שנת וכו' ע"ג וכו' פירשת: שאיל שנת מסורה לכס וכו' כה"ס כפ"ד ובמדרש אלקבו
דף ל"ו פירש למעלה מן' פי' כוס :

שדין ומזיקין ומלאכי חבלה במרכבתא דלהון לאתפרעא מגרוון.
 (ס"ו זכוון שלא על מנת לקבל פרס, קדשא בריך הוא נחית עליה
 במרכבתא דיליה ובארבע חיוון דיליה. ומאן דעביד זכוון על מנת
 לקבל פרס נחית עלייהו במרכבתא דעבד מטטרוין ובארבע שומרין
 דיליה, ולרשיעיא נחית עלייהו בעובדייהו באינון שדין ומזיקין ומלאכי
 חבלה עון ומשחית אף וחימה במרכבתא דילהון לאתפרעא מנהון).
 פתחו מארי מתניתין ואמרו ודאי הכי הוא זכארה חולקך רעיא
 מהימנא ע"כ. ברוך יי לעולם אמן ואמן. ימרוך יי לעולם אמן ואמן:

(תפא דע"ס כ' ועכשו הויתו וכו')

פרשת זאת חקת התורה

וידבר יי אל משה ואל אהרן לאמר זאת חקת התורה אשר צוה
 יי לאמר וגומר. רבי יוסי פתח (דברים ד') וזאת התורה אשר
 שם משה לפני בני ישראל. תא חזי מלין דאורייתא קדישין אינון עלאין
 אינון מתיקין אינון כמה דכתיב (תהלים י"ט) הנחמדים מזהב ומפז רב
 ומתוקים מדבש וגומר. מאן דאשתדל באורייתא כאלו קאים כד
 יומא על טורא דסיני וקביל אורייתא דדא הוא דכתיב (דברים כ"ו) היום
 הזה נהיית לעם, והא אוקמוה חבריא כתיב הכא זאת חקת התורה
 וכתיב וזאת התורה, מה בין האי להאי. אלא הוא עלאה הוא והכי
 אוליפנא. וזאת התורה, לאחזאה כלא ביחודא חד, ולאכללא כנסת
 ישראל בקדשא בריך הוא לאשתכחא כלא חד. בגיני כך וזאת
 התורה, אמאי תוספת וא"ו, אלא הא אתמר לאחזאה דכלא חד כלא
 פרודא. (כ) וזאת, כלל ופרט כחדא דכר ונוקבא. ובגין כך וזאת התורה
 ודאי. אבל זאת כלא תוספת וא"ו, חקת התורה ודאי, ולא התורה,
 דינא דאורייתא, גזרה דאורייתא, תא חזי זאת אשר לפניי, ולא וזאת,
 דהא מסטרא דדינא (קשייא) קא אתיין, ולא מסטר דרחמי. אמר רבי
 יהודה והא כתיב (כמדבר ד') וזאת עשו להם וחיו ודא בלויאי אתמר,
 ואת אמרת זאת ולא וזאת. אמר ליה ודאי הכי הוא וקרא מוכח,
 מאן דאחיד סמא דמותא אי לא יערב ביה סמא דחיי, הא ודאי ימות,

ועל

ועל דא וזאת עשו להם וחיו ולא ימותו, בגין דסמא דחיי מערב בהדי
 וזאת עשו וחיו ולא ימותו, ודאי וזאת אצטריך להו ולא זאת • כגני
 כך וזאת התורה ממש, ביחודא חד ביחודא שלים כללא דדבר ונוקבא
 זה • זאת ה' בלחודו, ועל דא זאת חקת התורה • רבי שמעון ורבי אבא
 ורבי אלעזר ורבי יצחק הוו שכיחי כבי רבי פנחס בן יאיר אמר רבי פנחס
 לרבי שמעון כמטותא מנך אנת דאוקמי ערך לעילא, ומילך באתגליא,
 מה דלא אתיהיב רשותא לברנש אחרא, כפרשתא דא אימא מלה חדתא,
 אמר ליה ומאי אמר ליה זאת חקת התורה אמר ליה הא שאר חבריא אמרו,
 (דק"פ ע"ב) אמר לרבי אלעזר בריה, אלעזר קום בקייומך ואימא מלה
 חד כפרשתא דא, וחבריי • ימרון אבתרך • קם רבי אלעזר ואמר
 (כופ"ד) וזאת לפנים בישראל על הגאולה ועל התמורה לקיים וגומר •
 האי קרא אית לאסתכלא ביה, אי אינון קדמאי עבדי הסכמה דא
 בדינא דאורייתא, ואתו בתראי ובטליה, אמאי בטליה והא מאן דבטיל
 מלה דאורייתא באלו חריב עלמא שלים • ואי לאו איהו בדינא דאורייתא,
 אלא הסכמה בעלמא, אמאי נעל הבא • אלא ודאי בדינא דאורייתא
 הוה וברזא עלאה אתעבירת מלה, ובגין דהוה קדמאי חסידו זכאי מלה
 דא אתגלייא בנייהו, ומדאסגיא חייבי בעלמא אתעבירת (ס"ב אעברו)
 האי מלה בגוונא אחרא, בגין לאתפסאה מלין דאינון ברזא עלאה.
 (והא אוקמוה) • תא חזי (שמית ג') ויאמר אל תקרב הלום של נעליך
 מעל רגליך וגומר • וכי אמאי נעל הבא, אלא אתמר דפקיד ליה על
 אתתא לאתפרשא מנה, ולאזרווגא באתתא אחרא דנהירו קדישא
 עילאה ואיהי שכינתא, וההוא נעל אוקים ליה באתר אחרא, אעבר
 ליה מהאי עלמא ואוקים ליה בעלמא אחרא, ועל דא כל מה דירחיב
 מיתה לבר נש בחלמא טב, נטיל מאניה מן ביתא ביש, כגון סנדליה •
 מאי טעמא, בגין דאעבר רגליה דאינון קיומא דבר נש מהאי עלמא,
 וכניש לון לעלמא אחרא אתר דמותא שארי ביה דכתיב (ס"ד י) מה
 יפו פעמיך בנעלים בת נדיב • (מאי האי בת נדיב, דא פת דאברהם
 דכתיב נדיבי עמים נאספו עם אלהי אברהם, ולא אלהי יצחק) ורזא
 דמלה בין חברייא איהו • ודא כד מיתה נטיל לון • אבר בזמנא
 דחייא שליף מסאניה ויהב לבר נש אחרא בגין לקיימא קיים קרא
 עביר

עבד בגורה דלעלא • געל דחליצה בגוונא דלעלא גער אחרת
 וכלא אתר חד (כ"ג רוא חרא) • תא חזי ההוא (ב) מיתא דאסתלק
 מעלמא בלא בנין, האי בת גדיב לא (ג) כנישת ליה להווא בר גש
 לגבה, ואזיל לאתטרדא בעלמא דלא אשבת אתר, וקדשא בריך הוא
 חיים עליה ופקיד לאחיה למפרק ליה, לאתבא ולאסתקנא בעפרא
 אחרא כמה דכתיב (איוב ל"ד) ואדם על עפר ישוב (קע"ז ב) ואוקמוה •
 ואי ההוא פרוקא לא בעי לקיימא לאחיה כהאי עלמא, בעי למקטר
 חד געל ברגליה, וההיא אתתא דתשרי ליה, ומקבלת להווא געל
 לגבה, אמאי געל, אלא בגין דהווא געל בגין מיתא הווא, (ס"ג בגין
 דהווא געל קיימא דמיתא הווא כהאי עלמא) ואתייב ברגליה
 דחייא אחויה, ואתתא מקבלת להווא געל לגבה, לאחזאה דהא הווא
 מיתא בין חייא אהדר בעובדא דא, והווא בהפוכא מהווא געל דנטיל
 מיתא מחייא • והשתא האי געל נטיל חייא ממיתא, (ט) ובהווא געל
 ההוא מיתא לא אזילא בין חייא. (כ"ג) ובעי געל דהווא מיתא לא אזיל
 ביה בחייו) ואתתא נטלא ליה לגבה לאחזאה דההיא אתתא עטרת
 בעלה, נטלא ליה ומקבלת ליה לגבה, ובעי לבטשא ליה להווא געל
 בארעא, לאחזאה דשביך גופיה דהווא מיתא, וקדשא בריך הוא
 לזמנא דא או לבתר זמנא חיים עליה ויקבל ליה לעלמא אחרא • תו
 בטשותא דהווא געל בידא (ס"ג מידא) דאתתא לארעא, לאחזאה
 דהא יתבגי הווא מיתא בעפרא אחרא דהאי עלמא, והשתא יתוב
 לעפריה דהווא מתמן בקדמיתא, (אכדין יתוב לעפריה) וכדין הווא
 אתתא תשתרי למעבד זרעא ואוקמוה • תא חזי עד דא מאן דבעי
 לקיימא קיים, נטיל געליה ויהב לתכריה לקיימא עליה קיימא ודברת
 גדיב, הדא הוא דכתיב וזאת לפנים בישראל על הגאולה, מאי וזאת,
 קיימא שלים בכלא • לפנים בישראל, בד הווא צנועין קדישין, לקיים
 כל דבר, כל דבר ממש, דהא דא הוא קיימא, וכדין וזאת התעודה

בישראל

(א) סענין הוא שכל כל סמת כלל ככך נדחם סמרי אהר שכללגול אחר סיו לו כנים וחור נסתקן כחיקין אחר כידוע וסכל מיירי כמי
 שכל סיו לו כנים כלל כמתן מקודם וז"ל סמוך מיקח דהסתלק מעלמא פי' כמעשים אחרים וסין מוכרח עכשיו לנטוק כס'ור וכל עשאו :
 (ב) לא סני לו לא כנישת ליה אלא סוסף לסמוך כ"ג פי' לאתו סכינו' סנסנגלל או לאשקוי מס סכבר קדם לסמלים כמעשים סרלסונים
 דלח"ס לא סכקת חיי כ"ע ואמרי לא גרסת לנכס פי' שכל סכמות של ישראל רואות סני סכנים כעת ספטרס וסוכות כח' כתיב כבוד
 ס' יאסדן וסולכות עם סככנים למקומן סכל לום סמת כלל כנים סקדלס סככנים כמותו סכל לא סקסמנו סליס • סרמ' : (ג) כן
 סירדסן סככנס וכלומר דע' חליפת סכנעל גורמת סלשם ססין סל סמת סמוך סל ילעוד לסיות נדח כע' ס כן סחיים קינעו סמסל' ס
 ויעלל סכסוף עער סכללגול'ס לסמסר'ו זל'ל זכנ סנים סרמ'ו : סל'ין :

בישראל ודאי · דלא תימא דהסכמה בעלמא היא ומדעתיהו עבדי לה, אלא קיימא עלאה הוה למהוי עובדיהון (בקיומא) ברזא דלעילא · כיון דאסג'אוו חייבין בעלמא, כסי'אוו מלך כגוונא אחרא בכנפא דמלבושא, והאי מלבושא הוא תקונא עלאה, ורזא דמלך (דכריס כ"ג) ולא יגלה כנף אביו כתיב :

(דק"פ ע"ב) זאת חקת התורה, זאת רא את קיימא דלא אתפרש דאמן דא (וכד אתפרע דא כלה) דאקרי זה, ומנוקבא עייל לדבר, ועל דא שמו' ר'וכו' ר'בחדא מתתברן חקת התורה, חק התורה מכעי ליה מאי חקת · אלא חקת ודאי, (מס' ס' ב') ואוקימנא ה' ד' הות (כ"א חק) והא אתמר, אבל ת' הוא ד'ונ' מחבר כחדא, ונון' הא אתמר. נו'ן אמאי אקרי הכי בנון', אלא כמה דאתמר (ויקרא כ"ט) ולא תונו איש את עמיתו · דהשתא היא באנפאה נהירין ועבדא אונאה לבני נשא, לבתר מתיא בחוויא ושצי וקטיל, ואמרה לא פעלתי און, ועל דא הכי אקרי בנון' דאתמר עליהו ת' כלא כחדא דלת' נו'ן, דלית ריש (ה"א ר' ה"א) ריש ודלת, חר מלה הוא · ובאתון גליפן אינון [ת"ח] חק, ורת' וכלא חר מלה :

רעיא מהימנא

פרה ארמה תמימה אשר אין בה מום וגומר, אסור לחרוש בשבת חרישה דשור, דאתמר (תהלים קכ"ט) על גבי חרשו חורשים · ושכינתא תתאה איהי פרה ארמה מסטרא דגבורה, תמימה מסטרא דחסד דאיהו דרגא דאברהם דאתמר ביה (בראשית י"ז) התהלך לפני והיה תמים · אשר אין בה מום · מסטרא דעמודא דאמצעיתא, אשר לא עלה עליה עול · מסטרא

דשכינתא

דבר אל בני ישראל ויקחו אליה פרה, האי פרה לרביזתא קא אתי'א, לדכאה למסאבי, פרה דקבילת מן שמאלא, ומאן הוה לשמאלא שור כמרז דאת אמר (יחזקאל ב') ופני שור מהשמאל · ארמה, סומקא כוורדא דכתיב (שיר ב') כשושנה בין החוחים, אדומה גורת דינא · תמימה (ב) מאי תמימה כמה דתנינן שור תם ושור מועד · (קס"ג ב') שור תם דינא (ב) דפייא שור מועד דינא קשייא · אוף הכא תמימה, דינא דפייא גבורה תתאה

דא

(ח) ס' זכך - נאמר אין כס מום ואם תמימה כדמימות ליתא פרומם כולם : (כ) שטות במקום גילוי הסודים :

דא (6) היא תמימה * (פ) נכודה דשכינתא עלאה דאיהי חירו, עלאה דא היא דינא קשיא, והיא באתר דאיהי שלטא והור הקרב (ג) יד החזקה תקיפא * אשר אין לית רשולסטרא אחרא לשלטאה בה מום כמה דאת אמר (פיר ד) לא שטן ולא משחית ולא מלאך כלך יפה רעיתי ומום אין בק, אשר המות, דאינון מסטרא דגהינם ע"כ * לא עלה עליה עור * על כתיב

כמה דאת אמר (שמואל ב' כ"ג) ונאם הגבר הוקם על * מאי טעמא * בגין דהיא שלומי אמוני ישראל, ועליה לאו היא, אלא עמה * אשר לא עלה עליה על היינו דכתיב (עמוס ה') בתולת ישראל בתולה ואיש לא ידעה :

ונתתם אותה אל (ד) אלעזר * מצותה בסגן ואוקמוה * מאי טעמא ליה ולא לאהרן * אלא אהרן שושבינה דמטרוניתא, ועוד דאהרן לא אתי מסטרא דטהור אלא (קע"ז כ') מסטרא (ה) דקדוש, ובגין דדא אתייה לטהרה לא אתיהיב ליה * כל מלה דהאי פרה היא בשבע, שבע כבוסיס וכולי והא (ע"ז כ') אתמר * מאי טעמא, בגין דהיא שבע שני שמטה, ובת שבע אתקרי, ועל דא כל עובדוי בשבע * תא חזי כל מאי דאתעביד מהאי פרה בגין לרכאה ולא לקדשא, ואף על גב דאתיהיב לסגן, הוא לא שחיט ולא שריף, בגין דלא ישתבח דינא בסטרוי, וכל שכן אהרן דאיהו בדרגא שלים יתיר, דלא בעי לאשתכחא תמן ולאודמנא תמן * האי פרה כיון דאתעביד אפר, בעי למשדי ביה עץ (ו) ארו (ו) ואזוב (ח) ושני תולעת והא אלין אתמרו * ואסף איש טהור ולא קדוש * והניח מחוץ למחנה במקום טהור, דהא טהור לא אקרי אלא מן סטרא דמסאב בקדמיתא, רוא דכלא האי דכתיב למי נדה חטאת היא, בגין דכל (ט) דינין תתאין וכל אינון דאתו מסטרא דמסאבא, כד איהי ינקא מסטרא אחרא ויתיבת בדינא כמה דאתמר (ישעיה ל"ה) מלאה דם הורשנה מחלב, כדן כלרוו מהערי ומסתלקי

(6) ג' מלכות ע"ה : (כ) ללא אעיקרה מיד הזקם ד"ה ותיא כחוקם אורוה מכוסים ולכן משם הכח לצור מועד שאמר כפרתם על קס"ג כ' אפיר מועד סוף כספרי ערלה פריעם שארי ככריעם מחגלה השליש החסר ס השכיסם ולעימת זס סערגם של ספריעם עד שלח פריע וסס ריכו ללה אפין כהם מיתוק מלך סחסיס חבל סור סס ח'ס נכורח רחל הנמחקיס כחסיס סמנוליס ות'ס גימטריא ח' אלסיס מחסיס י'כו יפ'א ספ'ל ופ'ס ספ'י'מ אכל מועד סיר ק'ד לירופי אלהיס סיס כס ח'פ אופיות כי משס כוק' דקל' : (ג) גימטריא מועד' חיקה : (ד) סוף מסור חסרי א"י שסס נכורות אכל ונק' סעריא דעסור ס'כ כ' : (ה) מאכא ממס : (ו) דעת : (ז) יסוד : (ח) ח'ת : (ט) ס'ד פ'ס אורומס ע' ס'ס י'ד כ' ס'ל'מ :

ומסתלקי ושראן בעלמא, כיון דעברי האי עובדא דלתתא
 וכד האי דינא באתר דא דהאי פרה, ורמאן עלה עין
 (דקפ"ט ע"ט) ארו וכולי • כדן אתחלש חילא דלהון, ובכל אתר דשראן
 אתברו ואתחלשו וערקין מניה, דהאי חילא דילהון אתחו כגונא
 דא לגביהו, כדן לא שראן בכר נש ואתדפי • ועל דא אתקרי מי
 נדה, מיא לדכאה כד עלמא שארי כדינא, וסטרא מסאבא אתפשט
 בעלמא, הכא אתכלילן כל זיני מסאבו וכל זיני דכיו, ובגין כך טומאה
 וטהרה כללא עלאה דאורייתא ואיקמוה חברייה • אמר רבי שמעון
 אלעזר עבדת דלא ימרון חברייה מלה אכתרך • פתח רבי שמעון
 ואמר (תהלים ק"ד) המשלח מעינים בנחלים וגומר • ישקו כל חירתו שדי
 וגומר • הני קראי דוד מלכא ברוחא קדישא אמרן ואית לאסתכלא
 בהו • תא חזי בשעתא דחכמתא עלאה כטש בגליפוי, אף על גב
 דהיא טמירא בכל סטרין, פתח ואתנגיד מניה חד נהרא מליא בתרעין
 (כ"ט ומליא לתרעין) עלאין, כמבועא ומקורא דמיא דמלי (ט) קופא
 רבא מניה, ומתמן אתמשבאן מבועין דנחלין ונהרין בכל סטר, כך
 האי בחד שביל דקיק דלא אתיידע משיך ונגיד ההוא נהר דנגיד
 ונפיק, וממלי לההוא עמיקא, ומתמן אתמשבאן מבועין ונחלין ואתמלין
 מניה הדא הוא דכתיב המשלח מעינים בנחלים וגומר • אלין נהרי
 עלאי קדישי דאפרסמונא דבייא, וכלהו אתשקיין בחד מההוא נביעא
 דנחלא עלאה קדישא דנפיק ונגיד, לבתר ישקו כל חיתו שדי היינו
 דכתיב (כראשית כ') ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים • הני ארבע
 ראשין אלין אינון חיתו שדי, כללא דכל אינון משריין וכל אינון חילין
 דאחידן בהו, שדי, (כ) אל תקרי שדי אלא שדי דהוא (ג) נטיל ואשלים
 שמא מיסודא דעלמא, ישברו (ד) פראים צמאם, אלין אינון דכתיב בהו
 (יחזקאל ה') והאופנים ינשאו לעמתם כי רוח החיה באופנים • מאן חיה

נחלאו

אלא

(א) שממלא נהר גדול מלא מים ממנו כלי גדול ורומז על מ' דבינה שממנס נעשה ללא ועיין מק"מ • דרש"כ : (כ) פי' דסילל חיה
 טרם ואמר שחומר שדי ל-מחו לטס שדי שכן סוף סוף לו כמסטר וסכיס על מט : (ג) חיינו שמו כס רכו שכן סוף מקבל כל כחו
 מו' ועירא ס' יסוד וס' ו של חיקו וכנגד ו' חיותה של סס מט' ע ומכ"י שעל סילרס נא' ומסס יפרד כי כין • לט' סס' חלי כרו
 לט' ו' מפרידים כמו ש'סכס כין י' ס' לכן נק' כסס שדה שרומ חוכיות חלא שחא שדי ל-מחו לטס מט : (ד) חלו סאופכים של טעשים
 ססר וסיר סנדלפון סעולם פ' וביינו כרוא' וסא' יקירם חרמו ססס כמעיס מתאספויס יחד כל הנכורות ונק' פראיס ססס יחד חלויס
 מתקו שדי כי כן נאמר פרא למוד מרכז ססס סחורכס וססאסס ולכן י' כס למ'א לתי' גיעערו'א ס'מ ססוף מלא שילס עש'יס ונס
 אפ'ין כ' קלא' סרמ'א :

אלא אלן חיתו שדי, ארבע אינון וכל חד וחד לחד סטרא דעלמא,
 והוא אקרי חיה ואופנים לקביל כל חד וחד, ולא אזלין אלא מרוח
 דהיא חיה דאזיל עליהו, וכד אלן מתשקיין מדהוא שקיין עלאה,
 כל שאר חילין אחרנין השתקיין וארתוון ומשתרשן בשרשיהו,
 ואתאחדן אלן באלין בדרגין ידען דא הוא דכתיב עליהם עוף
 השמים ישכון וגומר. משקה הרים מעליותיו וגומר. אלן שאר דרגין
 עלאין, לבתר כל דא מפרי מעשיה תשבע הארץ, ארעא עילאה קדישא,
 וכד איה מתברכא כל עלמין כלהו חדאן ומתברכאן, דא בשעתא
 דברכאן משתכחי משקיו דנחלא (בראשית כ"ב ס"ב) עמיקא דכלא, ובשעתא
 דעלמא יתיב בדינא, ברכאן לא משתכחן לנחתא בעלמא, וכדין
 אסתאב מקדש (ס"ב) ובשעתא דברכאן לא משתכחי לנחתא בעלמא,
 כדין עלמא יתיב בדינא, ומסטרא דשמאלא רוח ארזער ואתפשט
 בעלמא) וכמה חבילי טריקין משתכחי בעלמא ושראן (בכמה אתרי)
 על בני נשא, ומסאב ההוא רוחא להו, כבר נש דגוע ורוח מסאבא
 שרייא עליה, הכי נמי שרייא למאן דיקרב בהדיה דא הוא דכתיב
 תסתיר פניך יבהלון וגומר. האי קרא מאי קא מיירי, אלא תסתיר
 פניך יבהלון, דהא לא אתשקיין לאשתכחא ברכאן לעלמין. תוסף
 רוחם יגועון, ואתער רוחא אחרא מסטר שמאלא ורוח מסאבא שרייא
 על בני נשא, על אינון דמיתין ומאן דקאים בהדיהו ועל שאר בני
 נשא, מאי אסוותא דילהון, הא דכתיב ואל עפרם ישובון, דהי עפר
 שריפת החטאת (ס"ב) דא עפר מקדשא דלעילא) בגין לאתדכאה ביה,
 והיינו רוא (קבלת ס') הכל היה מן העפר ואפילו גלגל חמרה, לבתר
 דמהדרן להאי עפר בגין לאתדכאה ביה, מתעבר רוח מסאבא ואתער
 רוחא אחרא קדישא ושאר ביעלמא. דא הוא דכתיב תשלח רוחך
 יבראון. יבראון ויתסון באסוותא עלאה דרוחא אחרא. ותחדש פני
 אדמה, דהא אתדכיא (אתתא לבעלה) וחדתותי דסיהרא אשתכח
 ועלמין כלהו מתברכין. זכאה חולקהון דישראל דקדשא בריך הוא
 יהיב לון עיטא דכלא אסוותא, בגין דיוכון לחיי עלמא דאתי וישתכחו
 דביין בהאי עלמא, קדישין לעלמא דאתי עליהו כתיב (יוחקאל ל"ד) וזרקתי
 עליכם מים טהורים וטהרתם:

(רקפ"א ע"ב) ויבאו בני ישראל כל העדה מדבר צין וגומר • (ב) רבי יהודה אמר אמאי פרשתא דפרה סמיכה למיתת מרים הא אוקמוה, אלא בין (ס"א) (כ) כמה דאתעביד דינא ברהאי פרה לדכאה למסאבי, אתעביד דינא במרים לדכאה עלמא, ואסתלקת מן עלמא • בין דאסתלקת מרים, אסתלק ההוא באר דהוה אויל עמהון דישראל במדברא, ואסתלק בירא בכלא • אמר רבי אבהו כתיב (ו) ואתה בן אדם שא קינרה על בתולת ישראל, וכי ערה בלחודהא • לא, אלא כגין דכלא אתבר בגינה • בגינה אתבר ימינא אבתרה, דהוה מקרב לה גבי גופא, גופא דאיהו שמשא אתחשך בגינה ודאהוארזא דכתיב (תהלים ס) הושיעה ימינך וענני גופא (ס"א) בגינה דכתיב חשך השמש בצאתו וכתיב) דכתיב (ישעיה כ) אלביש שמים קדרות, דהא שמשא אתחשך בגינה, כגוונא דא ותמת שם מרים וגומר • ולא היה מים לערה, דהא אסתלק בירא דעילא ותתא • לבתר אתבר ימינא דכתיב יאסף אהרן אל עמיו, ולכתר אתחשך שמשא דכתיב ומות כהר וגומר • והאסף אל עמך וגומר, הא (תהוה קפ"א ס"א) דרועא ימינא אתבר וגופא דאיהו שמשא אתחשך • ותא חזי לא אשתכח דרא בעלמא, כדרא דמישה קיימא בעלמא ואהרן ומרים • ואי תימא ביומוי דשלמה הבי נמי • לאן דהא ביומוי דשלמה (ה) שליט סיהרא ושמשא אתכניש, וביומוי דמישה אתכניש סיהרא (ה) ושמשא שלטא. תלת אחין הוו משה אהרן ומרים כמה דאת אמר (מייכה ו) ואשלח לפניך את משה אהרן ומרים, משה שמשא, אהרן דרועא ימינא • (ו) חזר דרועא שמאלא • ואמרי לה נחשון בן עמינדב • בקדמיתא מיתת מרים • אסתלקת סיהרא • אסתלק באר • לבתר אתבר דרועא ימינא, דמקרב תדיר בסיהרא באחיהו ועל דא כתיב (שמות ט"ו) ותקח מרים הנביאה אחות אהרן • אחות אהרן וראי • דאיהו דרועא דמקרב לה באחדיתא באחיה עם גופא • לבתר אתכניש שמשא ואתחשך, כמה דאוקימנא דכתיב והאסף אל עמך גם אתה וגומר

וכאה

(א) אע"ג דר"ל לא דריש סמוכין אלא כמ"ק כבר כהניו חו והלכות עולם דקובץ דמזבח דריש וסכא ודאי מוכח דכתיבין למורה סדמ"ז אח"י מח"י דפשיטא לוי למר מכשילא ל"י חס ר"י וס' הו"א ר"י בר אלעאי אהו"א ר"י סחם דמתני' וכרייתא • מח"י • (ב) פי' סוקסא לו פתח כר"ק ניסן כשנס סב' ימרים מחק כשנת סמ' ולכן הניחו כמה במקום כיון וזמן לזרז כי סמ' כמק"מ ע"ס • סופ"כ • (ג) כס לעיל ר"ל כי כהר זס ספ' יע' מש"ס סדמ"ז • אח"י עמ"ש לעיל דק' ל' ע"כ ודוק • מח"י • (ד) שבע השקמה כ"ס מאיר מתוך כאלכות • (ה) לזר אבה מאיר ולא ע"י סמ' • (ו) ג"י מילוי דירדן •

זבאה חולקהון דמשה אהרן ומרים דאשתכחו בעלמא ביומוי דשלמה
 שלטא (6) סיהרא בתקינהא, ואתחזי בעלמא ואתקיים שלמה בחכמתא
 דנהירו דילה ושליט בעלמא. כיון דסיהרא נחתא בחובוי • אתפגים
 יומא בתר יומא, עד דאשתכח בקרן (7) מערבית ולא יתיר, ואתייהיב
 שבטא חד לבריה • זבאה חולקא דמשה נביאה מהימנא • כתיב
 (קבלת 6) וזרח השמש ובא השמש וגומר • האי קרא אוקימנא • אבל
 וזרח השמש, כד נפקו ישראל ממצרים, דנהיר שמשא ולא סיהרא •
 ואל מקומו שואף וגומר • הא כתיב ובא השמש במדברא עם שאר
 מתי מדברא, כיון דעאל שמשא לאן אתר אתכניש, אל מקומו, כגין
 לאנהרא לסיהרא דרא הוא דכתיב שואף וזרח הוא שם, דאף על גב
 דאתכניש וזרח הוא שם וראי, דהא לא אנהיר סיהרא אלא מנהורא
 דשמשא ורא הוא דכתיב (דכריוס 3⁶) הנך שובב עם אבותך וקם,
 אף על גב דתתכניש הנך קיים לאנהרא לסיהרא • כך הוא משה
 ועליה כתיב האי קרא מה יתרון לאדם בכל עמלו וגומר •
 מה יתרון לאדם בכל עמלו • דא יהושע דאשתדל לאחסנא
 ארעא דישראל, ולא זכה לאשלמא לסיהרא כדקא יאות,
 דהא איהו אעמל בהו בישראל תחת השמש, תחותיה דמשה,
 תא חזי ווי לההוא כסופא ווי לההיא כלימא, כגין דפלת ולא
 נטל אתריה ממש, אלא תחות שמשא, ולא הוה ליה נהירו מדיליה,
 אלא נהירו דנהיר ליה • ואי הכי מה תושבחתא הוה ליה הואיל ולא
 אשלים להכא ולהכא • ובכל אתר דאמר שלמה תחת השמש, על
 דרגא דיליה קאמר • (קבלת 6) ראיתי תחת השמש • (סס ג) ועוד ראיתי
 תחת השמש • (סס ט) שבת י וראה (דקפ"ב ע"ב) תחת השמש וכן כלהו
 ובגין דרגא דיליה קאמר, ורא הוא דאדמלה וראי • רבי שמעון אמר
 וראי מאן דנטיל סמא דמותא בלחודוי עליה כתיב בכל עמלו
 שיעמול תחת השמש וראי, ומאן הוא תחת השמש, הוי אימא דא
 סיהרא, ומאן דאחיד סיהרא בלא שמשא עמלו תחת השמש וראי, ורא
 הוא חובא קדמא דעלמא, ועל דא מה יתרון לאדם בכל עמלו,
 לאדם בכל עמלו, לאדם קדמא, וכן לבלהו דאתין בתריה דחבו

ס נא דא דלנא יהושע

באתר

באתר דא • הולך אל דרום וסובב אל צפון היינו דכתיב (דברים ל ג)
מימינו איש דת למו, ימינו זה דרום, איש דת, צפון, ודא כליל בדיא,
סובב סובב הולך הרוח, האי קרא קשיא, סובב סובב הולך השמש
מבעי ליה, מאי הולך הרוח, מאן רוחא דא דא הוא תחת השמש דאקרי
רוח הקדוש • ודא (הוא) רוח הולך וסובב לאלין תרין סטרין לאתחברא
בגופא ועל דא כתיב הרוח ההוא דאשתמודע, השמש סתם דאשתמודע
(ס"ו לאתחברא בגופא דאיהו שמשא, ההוא דאשתמודע) חולקא
דישראל • ועל סביבותיו שב הרוח, מאן סביבותיו אלין אבהן דאינון
רתיבא קדישא, ואינון תלית ודוד, וארבע רוחי דאתחברן ביהו.
(ס"ו ודא רוחא דאתחברת בהו) (ס"ו ודוד הוא רוחא רביעאה דאתחבר
בהו) הא אינון רתיבא קדישא שלימתא, ועל דא כתיב (קט"ו ק"ט) אבן
מאסו הבונים היתה לראש פנה, בגין דכל מלוי דשלמה מלכא
סתימין פלהו בחכמתא, וכלהו לגו כגו דהיכלא קדישא, ובני נשא לא
מסתכלי בהו, וחמאן מלוי כמלין דבר נש אחרא, אי הכי מה שבחא
הוא לשלמה מלכא בחכמתיה משאר בני נשא, אלא ודאי כל מלה
ומלה דשלמה מלכא סתים בחכמתא :

פתח ואמר (קהלת ו') טובה חכמה עם נחלה ויותר לרואי השמש, אי
לאו דהא אתגלייא מלה דא, לא (שמענא ודא) ידענא מאי קאמר,
טובה חכמה, דא היא חכמה דהיא תחת השמש, כרסייא מתתקנא
ליה, טובה חכמה עם נחלה יאה ושפירא כד איהי שריא עמהון דישרא,
דאינון נחלה ועדכא דילה לאתקשרא כה • אבל תושבחתא יתיר
לרואי השמש, לאינון דזכו לאתחברא בשמשא ולא תקשרא ביה, דהא
אחיד באילנא דחיי, ומאן דאחיד ביה בכלא אחיד, בחיין דהא עלמא
ובחיי דעלמא דאתי ודא הוא דכתיב (ע"ב) ויתרון דעת החכמה תחיה
בעליה • מאי ויתרון דעת, דא אילנא דחיי, יתרון דילה מהו, החכמה
ודאי, דהא (שמ"ב כ"ב) תורה מחכמה עלאה נפקא • תו טובה חכמה
עם נחלה, טובה חכמה ודאי עם נחלה, דא צריקא דעלמא דאידהו
נהורה דשמשא, דהא תרין דרגין אלין כחדא יתבי, ודא הוה שפירו
דילהו, אבל ויותר לרואי השמש, לאינון דמתאחדין (לה) בשמשא
תוקפא דכלא שבחא דכלא, ודא הוא דעת אילנא דחיי והא אוקמוה •

גם בלא דעת נפש לא טוב, מאן נפש, דא נפש טוב דדוד מלכא, ודא חכמה דקאמרן. ובגניני כן יתרון דעת החכמה דמתמן אשתרש"ל אילנא ואתנטע לכל סטריין, וכן לכל אינון דאחידן ביה כהאי אילנא. ועל דא שלמה מלכא לא אשתכח אלא כההוא דרנא דיליה, ומתמן ידע בלא, והוה אמר עוד ראיתי תחת השמש. ושכתי וראיתי וגומר. וכן כלהו, זכאין אינון צדיקיא דמשתרלי באוריתא וידעין ארחוי דמלכא קדישא וסתמין עלאין רגניזין באוריתא דכתיב (סוף י"ד) כי ישרים דרכי יי וגומר. (ספר)

יאסף אהרן אל עמיו וגומר. רבי חייא פתח (קס"ג ד') ושכח אני את המתים שכבר מתו וגומר. האי קרא אתמר ואוקמוה. ת"ר חזי כל עובדוי דקדשא בריך הוא בדינא וקשוט, ולית מאן דאקשי לקבליה וימחי בידיה וימר ליה מה עבדת, וכרעותיה עביד בכלא. ושכח אני (דקפ"ב ע"ב) את המתים. וכי שלמה מלכא מי שכח למתייא יתיר מן חייא, והא לא אקרי חי, אלא מאן דאיהו בארע קשוט כהאי עלמא כמה דאת אמר (סמ"ח כ' כ"ג) ובניהו בן יהוידע בן איש חי, והא אוקמוה חברייא, ורשע דלא אזיל בארע קשוט אקרי מת, ואיהו משכח למתים מן החיים, אלא ודאי כל מלוי דשלמה מלכא בחכמתא אתמרו והא אתמר. ושכח אני את המתים, אילו לא כתיב יתיר הוה אמינא הכי, אבל כיון דכתיב שכבר מתו, אשתכח מלה אחרא בחכמתא. שכבר מתו, זמנא אחרא אסתלקו מן עלמא ואתתקן בעפרא

מלתא חזינא

ותב בהאי עלמא בגין דיתתקן ובתר דאשתלים זמניה מית, ודאי הוא שכחא משאר מתי עלמא

(כ"א דממנא עליה ומית כהאי עלמא ואתתקן בעפרא בגין דיתתקן באתר דישתלים זמניה מת, הא ודאי דא הוא שכחא משאר מתי עלמא, אי תימא אתדן זמנא אחרא כההוא עלמא הא כתיב לא תקום וגומר):

דחא קביל עונשא זמנא ותריין, ודא ודאי אתריה אתתקן בשכחא יתיר מאינון חי דעד לא קבילו עונשא ועל דא כתיב ושכח

אני

(א) כ"א בוכש ט' מיתס קמייחא וז' מיקס כמריחא ועל'ס כאויו עילס לא גרוו עור :

אני את המתים שכבר מתו דייקא, אלין אינון חיינ ואקרו מתים, מאי טעמא אקרון מתים, בגין דהא טעמו טעמא דמותא, ואף על גב דקימי בהאי עלמא מתים אינון, ומבין מתייא אהדרו. ועוד על עובדין קדמאין קיימין לאתקנא ואקרון מתים. מן החיים אשר המה חיים. דעד לא טעמו טעמא דמותא, ולא קבילו עונשייהו ולא ידעי אי זכאן בההוא עלמא ואי לאו. תא חזי זכאין דזכאן לאתקשרא בצדורא דחיי אינון זכאן למחמי ביקרא עלאה דמלכא קדישא כמה דאח אמר (תפלים כ"ו) לחזות בנועם. ולבקר בהיכלו, ואינון מדוריהון יתיר ועלאה מכל אינון מלאכין קדישין וכל דרגין דילהון, דהא ההוא אתרא (ס"א חדרה) עלאה לא זכאן עלאין ותתאין למחמי ליה הדרה הוא דכתיב (ישעיה ס"ד) עין לא ראתה אלהים זולתך וגומר. ואינון דלא זכאן כל כך באינון דוכתי. אית לון לתתא כפוס אדחיהו. ואלין ליה זכאן לסלקא לההוא אתר, ולמחמי כמה דחמאן אינון דלעיליה, ואלין קיימי בקיומא דערן תתאה ולא יתיר. ואי תימא מאן ערן תתאה, אלא דא ערן דאקרי חכמה תתאה, ודא קיימא על גן דבארעא, ואשגחותא דהאי ערן עליה (וליה יתיר), ואלין קיימי בהאי גן. ואתהנון מערן דא. מאי בין ערן תתאה לעלאה, כיתרון האור מן החשך, ערן תתאה אקרי עדנא נוקבא. ערן עלאה אקרי ערן דבר, עליה כתיב עין לא ראתה אלהים זולתך. והאי ערן תתאה אקרי גן לערן דלעילא, והאי גן אקרי ערן לגן דלתתא. ואלין דמשתכחי בגן תתאה, אתהנון מהאי ערן דעלייהו בכל שבת ושבת ובכל ירחא וירחא דרא הוא דכתיב (ישעיה ס"א) והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו. ועל אלין אמר שלמה מן החיים אשר המה חיים עדנא, דהא אלין בדרגא עלאה (כ) יתיר מניירו. מאן אינון שכבר מתו וקבילו עונשא תרי זמני, ואלין אקרון כסף מזוקק דעאל לגורא זמנין ותריין, ונפיק מניה זוהמא ואתברר ואתנקי. וטוב משניהם את אשר ערן לא היה, ההוא רוחא דקאים לעילא ואתעקב לנחתא לתתא, דהא קאים בקיימיה ולית ליה לקבלא עונשא, ואית ליה מזונא מההוא מזונא (דקפ"ג ע"ב) עלאה דלעילא לעילא טב מכלהו

מאן

(כ) ר"ל חזקן סגלו במגול המצע דסכא"ס כנגול סכ"כ"ס יוסר מנשמת חדשות סגל ס"ו עדין כסולס. ס"ס :

מֵאֵן דְּלֹא אֲתַפְרֵשׁ וְלֹא אֲתַגְלִיִּיא, וְכָל מְלוֹי בְּסַתִּימָא אֵינּוּן, דָּא הוּא
 זְכָאָה חֲסִידָא דְנִטְר פְּקוּדֵי אֹרִייתָא וְקִיִּים לֹוֹן, וְאֲשַׁתְּדַל בְּאֹרִייתָא
 יִמְמָא וְלִילֵי, דָּא אֲתֵאֲחִיד וְאֲתַהֲנִי בְּדִרְגָּתָא עֲלָאָה עַל כָּל שְׂאֵר
 בְּנֵי נִשְׂא, וְכֻלְהוּ אֲתֵאֲחֲרֵן (ס"ג אֲתוּקְדֵן) מִחֲפָה דְהָאִי. תָּא חוּי בְּשַׁעְתָּא
 דְּאִמְר קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמֹשֶׁה יֹאסֵף אֲהֲרֹן אֵל עֲמִי, אֲתַחֲלֵשׁ חֵילָא
 דִּילֵיהּ, וְיִדַע דְּהָא אֲתֵבֵר דְרוּעָא יִמְיָנָא דִּילֵיהּ וְאֹדְרַעוּעַ כָּל גּוּפִיהּ, כִּיּוֹן
 דְּאִמְר קַח אֵת אֲהֲרֹן וְאֵת אֲלֻעֶזֶר בְּנֵי, אִמְר לֵיהּ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 מֹשֶׁה הָא דְרוּעָא אֲחֵרָא אוּזִיפְנָא לֶךְ (ס"ד אֲזִמְיָנִית לֶךְ) וְהַפְּשֵׁט אֵת
 אֲהֲרֹן וְגוּמַר. וְאֲהֲרֹן יֹאסֵף, הָא אֲלֻעֶזֶר יְהֵא לְגַבְךָ זְמָנָא (ס"ה יִמְיָנָא) דָּא
 תַּחֲוֹת אֲבִי, וְעַם כָּל דָּא לֹא אֲשֵׁלִים אֲתֵר בְּהֵוּא זְמָנָא כְּאֲבִי, דְּהָא
 עֲנֵי יִקֵּר אֲסַתְּלֵקוּ וְלֹא אֲהֲרֹו אֵלָא בּוֹכּוּתָא דְמֹשֶׁה וְלֹא בּוֹכּוּתָא
 דְּאֲלֻעֶזֶר :

וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כְּאֲשֶׁר צִוָּה וְגוּמַר. אִמְרֵי לַעֲיֵנִי כָּל הָעֵדָה, אֵלָא כְּגִין
 דְּאֲהֲרֹן הוּוּ רַחֲמֵימָא דְעַמָּא יִתִּיר מְכֻלָּא, וְלֹא יִמְרוּן דְּהָא אֲתַגְלִיד
 עַל יְדָא דְמֹשֶׁה, וּמֹשֶׁה מְשִׁיב לְאֲהֲרֹן כַּמְלִין עַד דְּסִלְקֵי לְטוּרָא, וְכָל
 יִשְׂרָאֵל הוּוּ חֲמָאן בְּשַׁעְתָּא דְאַפְשִׁיט מֹשֶׁה לְבוּשׁוֹ דְּאֲהֲרֹן וְאַלְבִּישׁ לֹוֹן
 לְאֲלֻעֶזֶר. מְאִי טַעְמָא מֹשֶׁה, אֵלָא מֹשֶׁה אֲלִבְיָשִׁינוּן לְאֲהֲרֹן כַּד סִלֵּק
 לְכַהֲנָתָא (הֲדָא הוּוּא דְכַתִּיב) וְלִבְשׁ מֹשֶׁה אֵת אֲהֲרֹן אֵת בְּגָדָיו
 וְכַתִּיב וְלִבְשׁ אוֹתוֹ אֵת הַמַּעֲלִיל, הִשְׁתָּא מֹשֶׁה אַעֲרִי מְנִיהּ מַה דִּיהֵב
 לֵיהּ, וְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַעֲרִי מְנִיהּ מַה דִּיהֵב לֵיהּ, וְתַרְוִייהוּ אֲפְשִׁיטוּ
 לֵיהּ לְאֲהֲרֹן מְכֻלָּא, וּמֹשֶׁה אַעֲרִי לְבַר. וְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְגוּ. וְעַד
 דְּאַעֲרִי מֹשֶׁה, קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא אַעֲרִי זְכָאָה חוּלְקָא דְמֹשֶׁה. זְכָאָה
 חוּלְקָהוֹן דְּצַדִּיקִיָּא דְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּעִי בִּיקְרִיהוּן. אֲתַקֵּן קִדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא לְאֲהֲרֹן עֲרִסָא וּמְנַרְתָּא דְדַהֲבָא דְנֶהְרָא. וּמְדִידִיהּ נְטִיל,
 מַהֲהוּא מְנַרְתָּא דְהוּוּ דְלִיק בְּכָל יוֹמָא תְּרִי זְמָנִי, וְאַסְתִּים פּוּם מְעַרְתָּא
 וְנַחְתּוּ. רַבִּי יְהוּדָה אִמְר פּוּם מְעַרְתָּא הוּוּ פְתִיחָא, דְּכָל יִשְׂרָאֵל הוּוּ
 חֲמָאן לְאֲהֲרֹן שְׂכִיב, וּבוֹצִינָא דְמְנַרְתָּא דְלִיק קְמִיָּה, וְעַרְסִיהּ נְפִיק וְעֵייל,
 וְעֲנָנָא חֹד קָאִים עֲלֵיהּ, וְכַדִּין יַדְעוּ יִשְׂרָאֵל דְּהָא אֲהֲרֹן מִית, וְחֲמוּ דְהָא
 אֲסַתְּלֵקוּ עֲנֵי כְבוֹד הֲדָא הוּוּ דְכַתִּיב וַיֵּרְאוּ כָּל הָעֵדָה כִּי גֹועַ אֲהֲרֹן
 וְגוּמַר. וְהָא אוּקְמוּהּ. וְעַד דָּא כְּבוֹ לְאֲהֲרֹן כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל גּוֹבְרִין וְנִשְׁיִן

וּטָף, דְּהָא רַחֵמָא מְכַלְהוּ הוּהּ • רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר הֲנִי תַלְתָּא אֲחִין
 עֲלֵאִין קְדִישִׁין, אֲמַאי לֹא אֲתַקְבְּרוּ בְּאַתְרֵךְ, וְשִׁיפִין אֲתַבְּדוּן תְּרֵהֲבָא
 וְחַד הֲבֵא וְחַד בְּאַתְרֵךְ אַחְרָא • אֲלֵא אִית דְּאֲמַרִי בְּאַתְרֵךְ דְּבַעַן יִשְׂרָאֵל
 לְאַסְתַּבְּנָא, כִּיָּה מִית כָּל חַד וְחַד בְּגִין לְאַגְנָא, עֲלִיָּהוּ וְאַשְׁתַּזְבֹּן, אֲבַל
 כָּל חַד וְחַד מִית כְּדָקָא חֲזִי עֲלִיָּהוּ • מְרִים בְּקִדְשׁ, בֵּין צַפּוֹן לְדָרוֹם,
 אַחֲרָן לְסַטְרֵי יִמִּינָא, מִשָּׁה כְּדָקָא חֲזִי לִיה, אֲחִיד הֵהוּא טוֹרָא לְטוֹרָא
 דְּאַחֲרָן וּכְנִישׁ לְקַבּוּרְתָּא דְּמְרִים לְגַבִּי, הֵהוּא טוֹרָא אֲחִיד לְתַרִי סַטְרֵי •
 וְעַל דָּא אֲתַקְרִי הַר הָעֵבְרִים, דְּתַרִי סַטְרֵי טוֹרָא דְּמַעְבְּרִי, וְאַחִיד לְסַטְרָא
 דָּא וּלְסַטְרָא דָּא • זְכָאָה חוֹלְקֵהוֹן דְּצַדִּיקִיא בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא
 דְּאֲתִי • וְאַף עַל גַּב דְּאִינוּן בְּאַתְרֵךְ אַחְרָא, בְּעֵלְמָא אַחְרָא עֲלֵאָה זְכוּתְהוֹן
 קִיָּמָא בְּעֵלְמָא דָּא לְדַרְי דְּרִין • וּבִשְׁעַתָּא דְּיִשְׂרָאֵל תִּיַּיבִין בְּתוֹבְתָא
 קָמִי קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְגִזְרָה אֲתַגְזֵר עֲלִיָּהוּ, כְּדִין (6) קָאֲרִי קְדִישָׁא בְּרִיךְ
 הוּא לְצַדִּיקִיא דְּקִיָּמִי קָמִיהָ לְעֵילָא וְאוֹדַע לוֹן, וְאִינוּן מְכַטְרֵי הֵהוּא
 גִּזְרָה וְחַיִּים קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלִיָּהוּ דְּיִשְׂרָאֵל • זְכָאִין אִינוּן צַדִּיקִיא
 דְּעֲלִיָּהוּ כְּתִיב (יִשְׁעִיָּה כ"ט) וְנַחֲךָ יי תְּמִיד וְגוֹמֵר :

וְיַדְבֵּר הָעַם בְּאַהֲרִים וּבְכַמֶּשֶׁה וְגוֹמְרֵי פִרְשָׁתָּא דָּא בְּאַתְרֵךְ אַחְרָא אֲסַתְּלִיקֵם
 אִינוּן מִי מְרִיבָה דְּמִשָּׁה וְאַחֲרָן: רַבִּי יִצְחָק פִּתַּח (אֲסַתְרֵי ס') וַיְהִי בַיּוֹם
 הַשְּׁלִישִׁי (דְּקַפ"ג ע"ב) וּתְלַבֵּשׁ אֶסְתֵּר מַלְכוּת • (כ) מְגִלַת אֶסְתֵּר בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ
 נִאֲמְרָה, וּבְגִין כֵּךְ כְּתוּבָה בֵּין הַכְּתוּבִים • וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, דְּאַתְתַּחֲלַשׁ
 חֵילָא דְּגוּפָא, וְהָא קִיָּמָא (ג) בְּרוּחָא בְּלֹא גוּפָא, כְּדִין וּתְלַבֵּשׁ אֶסְתֵּר
 מַלְכוּת • (קַס"ט כ') מְאִי מַלְכוּת, אִי תִימָא בְּלָבוּשֵׁי יָקָר וְאַרְגוּמָא, הָא לֹא
 הֲבִי אֲקָרִי • אֲלֵא וּתְלַבֵּשׁ אֶסְתֵּר מַלְכוּת, דְּאַתְלַבֵּשֶׁת בְּמַלְכוּת עֲלֵאָה
 קְדִישָׁא, וְדָאִי לְבִשָּׁה רוּחַ הַקֹּדֶשׁ • מְאִי טַעְמָא זְכָתָה לְהָאִי אַתְרֵךְ, בְּגִין
 דְּנִטְרָא פּוּמָא דְּלֹא לְחַוּוּאָה מְדִי • הֲדָא הוּא דְּכְתִיב (אֲסַתְרֵי כ') אִין אֶסְתֵּר
 מְגִדַת מוֹלְדֵתָהּ, וְאוֹלִפְנָא כָּל מָאן דְּנִטְר פּוּמִיהָ וְלִישְׁנֵיהּ זְכִי לְאַתְלַבֵּשׁ
 בְּרוּחָא דְּקוֹדֶשׁא • וְכָל מָאן דְּסִטִי פּוּמִיהָ לְמַלְכָּה בִישָׁא, הָא וְדָאִי הֵהוּא
 מְלָכָה בִישָׁא עֲלֵיהָ • וְאִי תִימָא הָא נְגַעִים אוֹ צַרְעַת דְּמוֹקְדָן כְּחֻזִיא
 עֲלֵיהָ

וְנֹא לְאִין

(6) טוֹקֶס לְמַטְרָל שְׂכַם אַחֲרֵי ע' כ' יַעֲלֵ א' שְׂכַם אֲמַר שְׂכַמֵּשׁ טוֹרִיעַם לְרוּחַ רוּחַ לְגַמֵּם וְכַן אִי אֲסַתְרֵי טוֹרִיעַם לְגַמֵּם וְכַן
 תִּי כְּלִים • וְעַד שִׁים יִכּוֹל לְטַקְשׁוֹת מִן וְיִחִי רַח"ו רַח"ם וּפ' חֲרוֹמֵם דִּף קַמ"ב שְׂכַם סָא נִסְמַרְעִית סָלֵךְ לֵךְ לֵק"ם דַּסְתָּא חֲזִירִי
 כְּשִׁטְרָאִים לְכַס' ק' מִשָּׁכָן וְתוֹ רַסְכָּא עֲטִיקִין שִׁי' שְׂשַׁךְ קַש' שְׁלִימָם וְסִיף מְגַשֵּׁת עַד כִּסָּא סַכְכּוֹד וְלֵךְ לְרִיכִים לְאַמְלַעֲתָא רוּחֹת
 סְלִיִקִים • מִד'ו' : (כ) מ' מ' לְעֵיל ת"ב דִּף קַל"ב כ' כְּמַגֵּן • מִאִין : (ג) מִשְׁמַע סָלֵס ב' יַיִם וְג' לִילֻחַ סוּי כְּרוּחַ כְּלַל טוֹף : ח' ס' :
 ח' קַמֵּ

עליה והיא אוקמוה • וידבר העם באלהים ובמשה • דאמרו מלה בישא
 בקרשא בריך הויה, ובתרגומו ועם משה נצנו למרה העליתונו, (ח) שון
 כלהו אפי"א שוויין • בגין כך אודמן לגבייהו (ט) חוויין דמוקדן לון
 באשא, ועייל אשא למיעייהו ונפלין מתין כמה דאת אמר וישלח יי
 בעם את הנחשים השרפים • רבי הייא אמר חוויין הוו אתיין מלחשן
 בפומייהו ונשכין ומתין • מאי מלחשן, כמה דאת אמר (קטל"ג י) אם
 ישוך הנחש בלא לחש, אשא הוו מלחטן בפומייהו ונשכין, ושדיין אשא
 בהו ואתוקדאן מעייהו ומתין, והא מלין אלין אסתלקו לאתר אחרא •
 ומשם בארה (י) הוא הבאר • מאי שנא דהכא בארה ולבחר באר,
 אלא בארה לבחר דמתבנשו מי"א לנו ימא ונחתי לתת.

באר, בשעתא דיצחק מלי"א ליה, היא הבאר, הוא כתיב, ורוא דא כמה
 דכתיב (כמדכ"י ח) ועבר הלוי הוא רבי אבא אמר בכל אתר הוא וקרין
 היא, דכר ונוקבא כחד, וכללא עלאה ה' נוקבא, ו' (פיקודי רל"ג ט) דכר
 א' כללא דכלא, דהא א' בשלימו שרייא, ובאין אינון ישראל אף על
 גב דאינון לתתא, אינון אחידאן בכללא עלאה דכלא, ובגין כך כתיב
 (תהלים ק) הוא עשנו ולא אנחנו, באלף כתיב, (ו) כללא דו"ה וא' דכליל
 כללא • רבי שמעון אמר רוח דמי"א דא הויה רוח הקדש הנשב
 בקדמיתא • כמה דאת אמר (סיר"ד) הפיחי נני, לבחר נזלין מי"א למלי"א
 לה הדא הוא דכתיב (תהלים קמ"ו) ישב רוחו ילדו מים ישב רוחו בקדמיתא
 ולבחר ילדו מים, ועד לא נשיב האי רוחא לא נזלין מי"א, מאי ק"א
 משמע לן, משמע דבעי בכלא לאתערא מלה בעובדא, או במלה,
 או לאתחזאה בחיזו דעובדא, והכא עד דרוחא לא נשיב, לא נזלין
 מי"א לגביה דהווא רוח • הוא הבאר, היא הבאר קרינן • מאי שנא
 בקדמיתא בארה, והשתא באר, אלא בקדמיתא (ט) נוקבא בלחודה,
 והשתא דקאמר הוא, כללא דרכר ונוקבא אקרי באר, ובאתר דאשתכח
 דכר אפילו (ו) (מאה) מלה נוקבא, דכר קרינן לכלא • אשר אמר יי

רמשה

(א) עשו כלם פנים ארס לתקועו עם ימא פ"י חזון עבר לקונו פנים של משלה לכל משח כחמוס העליתו וי"א כני"א מתלמידי
 טועם • טרס"ב • (ב) כחסיס ארס • (ג) וקרין היא הכתיב ח"ס סיכר תוי שבכתב וסקרית חכבע"פ היא ס קבס • (ד) ע"י מילוי וז"ל
 חו"ל מילוי מלה סו"ל • ח' במלל סו"ל רח"ל ח"ך ס"ף מלמעט לזעלב • (ה) מלכד מ"ש כראש סהמ"ר ע"ל כ"י אין זיכ מוקס שיקבל
 כחר שחסיס ח' אכסיף כמקום ל' וסנס כ' סתרגומין אומרים ומחזין החסיבת להון כיי"א וז"ל ומסס כחר כלומר יתקן להס כחר חלל
 וז"ל סקו"ף את סכאר כלשון נקבס • טרס"ו • (ו) כל היינו דקיל לעכין ערוח ק כזיס כזיס ח' יכתיב ק"י כ' ח"ס • חז"ל עיקר
 כנסתא מלה ולינו מאס • מתין

למשה אסוף את העם בגין דהאי באר לא אעדי באר מנייהו . ואי תימא
 היך יכלין לשאבא מניה בלא, אלא איהו נפיק לתריסר נחלין, ונביעו
 אתמלי ונפיק לכל סטרין . ובדין הוו ישראל בשעתא דשאון ובעיין
 מי"א קיימין עליה ואמרי שידתא, ומה אמרי, עלי באר, סלקי מימין
 לאנפקא מיין לכלא ולא תשקאה מנך, וכן אמרי תושבחתא דהאי
 באר, באר חפרוה שרים וגומר . מלה קשוט הוו אמרי וכך הוא .
 מהבא אוליפנא, (כ"ג תא חזי) כל מאן דבעי לאתערא מלין דלעילא
 בין בעובדא בין במלה . אי ההוא עובדא או ההוא מלה לא אתעביד
 כדקא יאות, לא אתער מדי . כל בני עלמא אזלין לבי כגשתא
 לאתערא מלה דלעילא . אבל זעירין אינון דידעין לאתערא, וקדשא
 בריך הוא קריב לכלא דידעי למקרי ליה ולא תערא מלה כדקא
 יאות, אבל אי לא ידעי למקרי ליה לאו איהו קרוב דכתיב (ס"ג קמ"ט)
 קרוב יי לכל קוראיו וגומר . מאי באמת, דידעי לאתערא מלה דקשוט
 כדקא יאות וכן בכלא . אוף הבא הוו אמרי ישראל הני מלין מלין
 דקשוט, בגין לאתערא (רקפ"ד ע"ב) להאי בירא ולא שקאה לון לישראל,
 ועד דאמרי הני מלי לא אתער . וכן אפילו באינון חדשי עלמא
 דמשתמשי בזינון בישין, עד דעבדי עובדי דקשוט לגבייהו, הוי
 לה אמרי מלי דקשוט בגין לאמשבא לון בהני גונוי דבעיין,
 לא מתערין לגבייהו ואפילו דצווחי כל יומא במלין אחרנין או
 בעובדי אחרא, לה משכין לון לגבייהו לעלמין ולה מתערין
 לקבלייהו . תא חזי כתיב (מלכ"ס ח' י"ח) וימראו בשם הבעל וגומר מאי
 טעמא . חד דלאו רשו כההוא בעל כהאי . ועוד דמלין לא מתבשרן
 בינייהו, ואנשי לון קדשא בריך הוא מנהון דרא הוא דכתיב (ס"ג) ואתה
 הסכות את לבס אחרנית . זכאין אינון צדיקייא דידעי למקרי
 למאריהון כדקא יאות . אמר רבי שמעון הבא בעינא לגלאה מלה .
 תא חזי כל מאן דידע לסדרא עובדא כדקא יאות, ולסדרא מלין כדקא
 יאות, הא ודאי מתערי לקדשא בריך הוא לאמשבא מלין עלאין דמתבשרן,
 ואי לא, לא אתבשר לגבייהו, אי הכי כל עלמא ידעי לסדרא עובדא
 ולסדרא מלין, מאי חשיבו דילהון דצדיקייא דידעי עקרא דמלה
 ועובדא וידעי לכונא לבא ודעותא יתיד מאלין אחרנין דלא ידעי כל

כך • אלא אל"ן דלא ידעי עקרא דעוכדא כולי האי אלא סדורא
בעלמא ולא יתיר, משכין עלייהו משיכו דבתר כתפוי דקדשא בריך
הוא דלא טס באורא דשגיהו אקרי • ואל"ן דידעי ומכווני לבא
ודעו, מפקי ברכאן מאתר דמחשבה, ונפקי בכל גזעין ושרשין בארע
מישר פרקא יאות, עד דמתברכאן עלאין ותתאין, ושמא קדישא עלאה
מתפרך על ידיהון • זבאה חילקהון דהא קדשא בריך הוה קרינ
לגביהון וזמין לקבליהון, בשעתא דקארון ליה הוא זמין לון, בשעתא
דאינון בעאקו הוא לגביהו, הוא אוקיר לון בעלמא דין ובעלמא דאתי
הדיא הוה דכתיב (הקלים 6'3) כי בי חשק ואפלטרוו אשגברו כי
ידע שמי :

ויאמר " אל משה אל תירא אותו וגומר • רבי יהודה פתח (משלי 6'^ל)
לא תירא לביתה משלג כי כל ביתה לבוש שנים • תא חוי
בנסת ישראל ינקא מתרי סטרי, השתא ברחמי השתא בדינא, כד
בעיא ינקא ברחמי, אשתכח אתר לאתישבא ביה • כד בעיא לינקא
בדינא, אתר אשתכח לאתישבא ביה ולמשרי עלוהי, דהכי הוא בכל
אתר לא שארי מלה דלעילא, עד דאשתכח אתר למשרי עלוי • ועל דא
בנסת ישראל לא תירא לביתה משלג, מאי טעמא, בגין דכל ביתה
לבוש שנים, לא שרי האי אלא בהאי, חוור בסומק וסומק בחוור והא
אוקמוה • תא חוי כתיב ויאמר " אל משה אל תירא אותו, תרין אותו
אינון שלימין באוריתא (6) בתדי וויז, חד דא וחד (סמות 6'כ) עד דרוש
אחיה אותו, מאי טעמא, בגין דאינון אות ממש, עד דרוש אחיה, אחיה
ממש, אותו, דבעי לפרשא ההוא אות דההוא אבידה, יאוף הכא דין
אורתו, דא עוג דאתדבק באברהם ומאנשי ביתה הוה, וכד אתגור
אברהם מה כתיב וכל אנשי ביתו וגומר, דא עוג דאתגור עמיה וקביל
האי את קדישא, בין דחמא עוג דישראל מקרבין גביה אמר הא ודאי
אנא אקדימנא זכותא דקאים לון, ודא שוי לקבליה • ביה שעתא דחיל
משה היך יכיל לאעקרא רשימא דרשים אברהם • אמר ודאי הוה
ימינא דילי מית, דהא ימינא בעיא להאי • אי נימא הא אלעזר, ימינא

דסיקרא

(8) חל כס' סלנו סיסס חסריס ויל' כמ' ס' בלק ר' ב' גבי מנכעות דמתיכח דרקינא כתיב כי ונמתיכח דקב' ס' כתיב
חסר יחפ' לו' ג' כחן סכ' מכ' ישיכות כתיב איתו כו' וכן יל' לקמן ס' בלק ר' ב' כ' דרוש עינו חסר וכס' ס' סלנו הוא מלל וכן
לפי' כדור' גבי סילגסס וכלום פסל וזולתס ורע כי יס עוד יחך לת' סלנו הורשות וע' ס' פתח וכל' ס' כתיב • סרמ' י

דסי'הרא הוא ולא דילי, והאי את לימינא היא, דאברהם לימינא הוא.
 מיד אמר קדשא בריך הוא אל תירא אותו, ולא תדחל להווא אורת
 דיליה, ואפילו לימינא לא אצטריך. כי בידך נתתי. (ב) שמאלא דילך.
 יעקר ליה מעלמא, דהא הוא פגים רשימא דיליה, ומאן רפגים להאי
 את אתחוי לאתעקרא מעלמא, כל שכן שמאלא דילך דאירוי ידך.
 יעקר ליה מעלמא, בגיני כך (וקפ"ד ע"ב). אתעקר מעלמא ואפילו דאיהו
 תקיפא מבני גברייא, ובעא לשיצאה להו לישראל, נפל בידיה דמשה
 ואשתצי. בגין כך כלא שציאו ישראל. בנוי וכל עמיה וכל דיליה
 כמה דכתיב ויכו אותו ואת בניו ואת כל עמו, וכתיב ונד אותו ואת
 בנו, כעו כתיב חסר יוד וקרינן בניו, והא אוקמוה חברייא. זכאין אינון
 ישראל דמשה נביאה הוה בינייהו, דבגיניה עכיד לון קדשא בריך הוא
 כל הני אתוון ואוקמוה, וקדשא בריך הוא לא גזר קיימיה עם שאר
 עמין לאתקשרא ביה, אלא עם ישראל דאינון בנוי דאברהם דכתיב
 בו (בראשית י"ו) ובין זרעו: אחריה לדרתם לברית עולם. וכתיב (ישעיה כ"ט)
 ואני זאת בריתי אותם אמר יי רוחי אשר עליה וגומר. לא ימוש מפיה
 וגומר. ברוך יי לעולם אמן ואמן.

פרשת וירא בלק

וירא בלק בן צפור וגומר. רבי שמעון אמר. וירא. (ב) מה ראייה
 חמא, ראייה ממש, חמא (ג) במשקופא דחכמתא (ד) וחמא בעינוי.
 חמא במשקופא דחכמתא כמה דכתיב (בראשית קמ"ב) (בראשית כ"ו) וישקף
 אבימלך מלך פלשתים בעד החלון מאי בעד החלון כמה דאת אמר
 (שופטים ה') בעד החלון נשקפה ותיבב אם סיסרא. (אלא) דא (ס"א ורא)
 חלון דחכמתא דזנבי שוליהון רכבביא, ואינון חלוני דחכמתא. וחד
 חלון אירת דכל חכמתא ביה שרייא, ובה חמי מאן דחמי בעקריא
 דחכמתא. אוף הכא וירא בלק בחכמתא דיליה. בן צפור. (ה) כמה

דאמרו

(א) משמע שרבו משה כיד שמאל שלו. א"ס: (ב) כלי מאי דעיה וכחך ראייתו טובא קמ"ל מס אלא כחלון חכמתו וגם
 בעיניו מס אלא כמעט חלפיר כדלקמן. ומחרי"ן ו"ל כחך דכסבי דייקא אח כל אה עשש רח"ל וידך טעם לראות אח סבל
 וסבסום ונפלאות טעמו לישראל כאותו טרם אס לא כמשקופא דחכמתא ונכון טוה: (ג) בחלון חכמתא: (ד) ולכן נה כאן
 וירא ולא וישקף לכלול כ' ש"איות דחכמתא ודעיינו וגם לא נה בעד חלון לעעם וס: (ה) לל כדלקמן קל"ו כ' ססים כן
 יתרו אכל עכשיו כל ליתן טעם דלמס לא כאמר כן יתרו ואל"ת משום כבודו א"כ למס לו לימסוי אחר אביו. ואני כחכתי כדריש
 שיקרו יקרא לגזר כביותי ולכן לא הזכירונו יודל כסדי ו' שמותיו משום שכל סו קייחמס סתו' ויחניו לסדיס משא"כ וס סדך
 כביותו וכל' שטו ס"ה גס יתרו מחטמך סחכמס סלפיר ולמדו לבלק כני סרמ"ו. אח"י יש לפס"כ סרמס וכסרעו דלקמן אמה
 מכני כנוי דיתרו ואלכ"ל. מח"ן:

ס כתיב

דאמרו • אכל בן צפור ממישרהא חרשוי הוו בכמה זינין דההוא צפור,
 נטיל צפור מכשכש בעשבא מפרכו באוירא, עביד עובדין ולחיש לחיש,
 וההוא צפור הוה אתי, וההוא עשבא מפרח באוירא בפומיה, מצפצפא
 קמיה ואעיל ליה בכלוב חר, מקטרא קטרתין קמיה, ואיהו אודע ליה
 כמה מלין. עביד חרשוי ומצפצפא עופא ופרח וטס לנבי גלוי עינים,
 ואודע ליה ואיהו אתי • וכל מלוי בההוא צפור הוו • יומא חר עבד
 עובדוי, ונטיל ההוא צפור ופרח ואזל ואתעכב ולא אתא, הוה מצטער
 בנפשיה עד דאתא, חמא חר שלהובא דאשא דטס אבתריה ואוקיד
 גדפוי • כדן חמא מה דחמא ודחיל מקמיהו דישראל • מה שמה
 דההוא צפור, ידוע, וכל אינון דמשמשי וידעי לשמשא בההוא צפור
 לא ידעין חרשוי כמה דהוה ידע בלק • וכל חכמתא דהוה ידע בההוא
 צפור הוה ידע • והכי הוה עביד, גחין קמיה וקטיר קטרתא, חפי רישיה
 וגחין ואמר • איהו אמר העם וציפרא אתיב ישראל • איהו אמר מאד,
 ס וציפרא אתיב רב • על שום רב עלאה דאזיל ברו • שכעין זמנין
 צפצפו דא ודא, איהו אמר דל, וציפרא אמר רב, כדן דחיל דכתיב ויגר
 מואב מפני העם מאד כי רב הוא • רב הוא ודאי, וכיני חרשין
 דקסדיאל (כ"א דכשדיאל) קדמאה אשבחן, דציפרא דא הוו עבדין ליה
 בזמנין ידעין מכסף מערב ברהבא • רישא דדהבא • פימא דכסף •
 גדפוי מנחשא קלל מערב בכספא • גופא דדהבא, נקודין דנוצי בכסף,
 רגלין דדהבא • ושויין בפומא לישן דההוא צפור ידוע • ושויין לההוא
 צפרא בחלון חר, ופתחין כוין לקבר שמשא • ובליליא פתחין כוין
 לסיהרא • מקטרין קטרתין ועבדין חרשין ואומאן לשמשא • ובליליא
 אומאן לסיהרא, (דקפ"ה ע"ב) ודא עבדין שבעה יומין • מכאן ולהלאה
 ההוא לישנא מכשכשא בפומא דההוא צפרא, נקדין לההוא לישנא
 במחטא דדהבא, והיא ממללא רכרבן מגרמא, ובליליא הוה ידע בלק
 בצפך דא (ודאי) • ועל דא (ב) בן צפור, ובגין כך חמא מרה דבר נש
 אחרא לא יכיל למנדע ולא יכיל למיחמי'ם (תהלים ס"ח) כתיב אמר יי
 מבשן אישבי אישבי ממצולות ים, אירת לן לשוואה לבא למהימנותא
 יקרשא בריך הוא, דכל מלוי מלי קשוט ומהימנותא סגיא • דכין

דמלה

(ב) כנא"י בן כהירק ופי' מל' כינס וכל' סכן נק' גם סתלמיר וכלק למד כל חכמתו מאותו פסוק • ס"ח' :

דמלה אמר, כלא אתעביד. ורא בר נש דחיק לבא ואמר לכמה שנין
ולכמה זמנין ישתלים דא דאיהו בך, כפום דכרכנו דיליה דכל עלמין
מליא יקריה הכי הוא מלוי, בר נש זעיר וכל מלוי אינון לפום שעתא,
הכי הוא לפום שעתא, אבל בתיובתא ובכענתא ובכעובדין טבין ובדמעין
סגיאין, איהו קדישא רב ועלאה על כל עלמין, אזהיר נהוריה וקמיט
קדושתיה לגביה דבר נש למעבד רעותיה. אמר יי, לזמנא דאתי זמין
קדישא כריך הוא לאתערא ולא תבא מבשן, כל אינון דקטלו לון חיות
ברא ואכלו לון. בגין דאית בעלמא (פ"ה אוף הכא מלך הבשן) אתר
מותבא דכל חיון דכרבן, (6) וטורין רמאין וסגיאין, וטמירין אלן באלין.
וערוד מדברא תקיפא תמן, איהו עיג (בין) ערודי דמדברא הוה, ושכיח
תמן תיקפא דיליה, בגין דהוה מלך הבשן, דכל מלכי עלמא לא יכלין
לאגחא קרבא ביה, בגין תיקפא דבשן. ואתא משה ואגח ביה קרבא.
סיחון, סייחא דמדברא הוה סיחון, ורחצנו דמואב. עליה הוה, כי ארנון
גבור מואב בין מואב ובין האמורי. תא חוי בשעתא דחריכו ישראל
קרתא דסיחון, כרוזא אתעבר במלכו דשמיא אתכנשו גברין שלטנין
על שאר עמין, ותחמון מלכו דאמוראה היך אתחרב, בהדיא שעתא
כל אינון שלטנין דהוו ממנן על שבע עממין אתכנשו, ובעו לאהדרא
מלכו לישנה. בין דחמו תקפא דמשה אהדרו לאחורא דא הוה
דכתיב (כמרכ"ב) על כן יאמרו המושלים באו חשבון, אינון שלטונין
ממנן עלייהו דאתכנשו, והוו אמרי באו חשבון, מאן הוה דין דחריב
לה, תבנה ותכוונן בדקדמיתא ותהדר מלכו לישנה. כד חמו גבורתא
דמשה ושרהובא דמלכו, אמרו כי אש יצאה מחשבון להבה מקרית
סיחון. בין דכתיב מחשבון, אמאי מקרית סיחון, דהא קרית סיחון
חשבון הוה דכתיב כי חשבון עיר סיחון מלך האמורי, אלא שלהובא
דמלכו שמיא נפק וחרב כלא בשעתא דאינון אמרין תבנה ותכוונן
עיר סיחון סתם, ולא אמרו חשבון, דחשיבו דבגין כך יתבני למותבא
דאמוראה. כרין אתיכו ואמרו לא יכלנא, מאי טעמא בגין דכל ארדחין
ושבילין אסתתמו בתקפא דרב עלאה דלהון, אי נהדר ונימא ונדכר
חשבון דתבנה. הא אש יצאה מחשבון, אי נהדר ונימא (סתם) קרית

סיחון

סיחון, הא להבה יצאה מקרית סיחון ודאי • כיון דההוא שלהובא
 דאשא שריא תמן עלה, לית מאן דיביל לה לאהדרא לה לישנה, דהא
 מכל סטרין לית לן רשו, מפאן ולהלאה אוי לך מואב, דהא ההוא
 דהוה מגן עלך אתבר, ובגין כך מואב כיון דחמו דמגן דלהון אתבר
 כדן ויגר מואב מפני העם מאד • מאי מאד, יתיר ממותא, כי רב הוא
 דהא כדן איהו הוה רב, ורב הוה זעיר דכתיב (עובדים ב) הנה קטן
 נתתיך בגוים • וישראל הוה רב באתר עשו, דכתיב ביה ורב • מ"י
 טעמא, בגין דחמו דשלטו ישראל עילא ותתא, דכתיב את כל אשר
 עשה ישראל לאמורי, אשר עשה ישראל מבעי ליה • מ"י את כל
 לאסגאה עילא ותתא, עילא דאפילו משלטניהון דברבגין ושלטנין
 דלעילא • ואפילו משלטניהון דברבגין ושלטנין דלתתא • ועל דא את
 כל אשר עשה • ועל דא כי רב הוא, באתר דרב בוכרא קדישא דכתיב
 בני בכרי ישראל ואי תימא דקדשא בריך הוה בעא הכי וליהו מן
 דינא • תא חזי • עשו קליפה הוה וסטרא אחרא הוה, כיון דנפק קליפה
 (דקפ"ס ע"ב) ואתעבר, הא מוחא שכיחא, (ס"ב שפחה) ערלה קדמא
 קאי לבר • ברית איהו (רב ועלאה) ויקריה מכלא, ואיהו אתגלי
 לבתר :

ויאמר מואב אל זקני מדין עתה ילחכו וגומר • רבי חייא פתח (וכריס ב)
 ויראני את יהושע הכהן הגדול עומד לפני מלאך " וגומר •
 כמה אית ליה לבר נש לאסתמרא ארחוי כהאי עלמא, ולמהך בארז
 קשוט, בגין דכל עובדוי דבר נש כתיבין קמי מלכא, ורשימין קמיה
 בלהו במניינא, ונטורי תרעי קיימין וסהרין קיימי ותבעי דינא (ב) תריסן,
 ודינא קיימא לקבלא סהדותא, ואינין דטענו טענתא מרחשן, ולא ידיע
 אי יהכין מימינא ואם ישמאלון משמאלא, דהא בר רוחי בני נשא
 נפקי מהאי עלמא, כמה אינון מקטרגין דקיימין קמייהו, וברוין נפקין
 הן לטב הן לביש כפוס מה דנפיק מן דינא דתניא בכמה דינין אתרן
 בר נש כהאי עלמא בין בחייו בין לבתר, דהא כל מלוי כדינא אינון
 וקדשא בריך הוא תריר ברחמנו ורחמוי על כלא, ולא בעי לדייני
 בני נשא כפוס עובדהון דהכי אמר דוד (תהלים ק"ב) אם עונות תשמור

וְנֹאֲמַרְתְּמֵלֶיךָ

יְהִי מִי יַעֲמֹד • הֲבֵא אִיתְּ לְאַסְתַּכְּלָא בִּיּוֹן דְאָמַר אַם עוֹנוֹת תִּשְׁמֹד
 יְהִי אֲמַאי יי (ר"ס אַדְנִי) אֶלָּא תִלְתָּא דְרַגִּין דְרַחֲמֵי אֲדַכְרֵי דוֹד הֲבֵא •
 אַם עוֹנוֹת תִּשְׁמֹד יְהִי, אַם חוֹבִין סָגִיאוּ עַד דְסִלְקִין לְעִילָא לְגַבִּי אָבֵא
 וְאִמָּא, (ס) הָא יי (ר"ס אַדְנִי) דְאִירוּ רַחֲמֵי, וְאִי שְׂמֵא דָא אָף עַל גַּב
 דְאִירוּ רַחֲמֵי יתְעַד בְּדִינָא, וְכֹל דְרַגִּין אֲסַכְּמוּ בְּדִינָא, דְרַגָּא חֲדָא אִית
 דְנִהַדְרֵי לְגַבִּיהַ, דְכֹל אֲסוּתִין מְנִיהַ נְפִיקִין, אִירוּ יְחוּס עֲלֵן, וּמֵאֵן אִירוּ
 מִי • מ"י יַעֲמֹד וְדֵאֵי • מ"י יִרְפָּא לֵךְ (כְּמָה דָאֵת אֲמַר (סִיכֵס כ) כִּי
 גְדוּל כִּים שְׂבַרְךָ מִי יִרְפָּא לֵךְ) וְעַל דָּא יְהִי יי (ר"ס אַדְנִי) וְאִי אֵלִין
 שְׂמֵהֵן יִסְתַּמוּן מִנֵּן, מ"י יַעֲמֹד, דְכֹל אֲוֹרְחִין דְתִיּוֹבְתָא וְרַחֲמֵי פְתִיחִין
 מְנִיהַ • תָּא חֲזִי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן יְהוֹצֶדֶק צְדִיק גְּמוּר הוּוּ, גְּבֵרָא דְהוּוּ עָאֵל
 לְפָנֵי וּלְפָנִים, דְעִיִּילוּרוּהוּ לְמַתִּיבְתָא דְרַקִּיעָא • אֲתַכְנִשׁוּ כֹל בְּנֵי
 מַתִּיבְתֵי תַמְן לְעִינָא בְּדִינָיהַ • וְכֹךְ אֲרַחוּ דְהוּוּ מַתִּיבְתָא דְרַקִּיעָא
 כְּדֵ עִיִּילֵי לִיהַ לְדִינָא, כְּרוּזָא נְפִיק וְאֲכַרְזִי כֹל בְּנֵי מַתִּיבְתָא עוּלֵי
 לְאֲדָרָא טְמִירָא, וְכִי דִינָא מִתְכַּנְשִׁי, וְהַהוּוּ רוּחָא דְכֹרֵשׁ נִשְׁסֻלְקֵי
 עַל יְדֵי דְתַרְזִין מִמֵּן, בִּיּוֹן דְעָאֵל קָרִיב לְגַבִּי חַד עַמּוּדָא דְשְׁלֵהוּבָא
 מְלַהֲטָא דְקִיִּימָא רַמְן, ס' וְאַגְלִים בְּרוּחָא דְאִוִירָא דְנִשְׁיב
 בְּהַהוּוּ עַמּוּדָא, וְכַמְרָא אֵינּוֹן דְסִלְקִין לִוֵּן רַמְן, ס' בְּגִין דְכֹל
 אֵינּוֹן דְמִשְׁתַּדְלֵי בְּאוּרִייתָא וּמַחְרָשֵׁי בַּהּ חֲדוּשִׁין, מִיד אֲכַתּוּב לְגַבִּי בְנֵי ס'
 מַתִּיבְתָא אֵינּוֹן מְלִין, כְּדִין כֹּל אֵינּוֹן בְּנֵי מַתִּיבְתָא אֲתָאן לְמַחֲמֵי לִיהַ •
 אֵינּוֹן תְּרִין מִמֵּן נְפִיקִין וְסִלְקִין לִיהַ לְהַהוּוּ מַתִּיבְתָא דְרַקִּיעָא, מִיד קָרִיב
 לְגַבִּיהַ הַהוּוּ עַמּוּדָא דְאַגְלִים תַּמְן • עָאֵל לְמַתִּיבְתָא וְחַמְאֵן לִיהַ, אִי
 מְלַה כְּדָקָא יְאוּת וְכַאֵה אִירוּ • כְּמָה עַטְרִין מְנַצֵּצֵן מְעַטְרִין לִיהַ כֹּל
 בְּנֵי מַתִּיבְתָא • וְאִי מְלַה אַחְרָא הוּוּ, וְוִי לִיהַ (ס) לְהַהוּוּ כְּסוּפָא • דְחִין
 לִיהַ לְכַר וְקֵאִים גּוּ עַמּוּדָא, עַד דְעִיִּילֵי לִיהַ לְדִינָא רַחֲמָא לְשִׁיבֹן •
 וְאִית אַחְרָנִין דְסִלְקִין לִוֵּן תַּמְן, כְּדֵ קִדְשָׁא כְּרִיד הוּוּ כְּפִלוּנְתָא בְּכִנֵּי
 מַתִּיבְתָא, וְאֲמַרֵי מֵאֵן מוּכַח הָא פְלוּנֵי דְאוּכַח מְלַה, כְּדִין סִלְקִין
 לִיהַ תַּמְן וְאוּכַח הַהוּוּ מְלַה בֵּין קִדְשָׁא כְּרִיד הוּוּ וּבִין בְּנֵי מַתִּיבְתָא,
 וְאִית אַחְרָנִין דְסִלְקִין לִוֵּן תַּמְן לְדִינָא, וְדִינִין לִיהַ תַּמְן לְכַרְדָּא לִוֵּן

וּלְלַבְנָא

(6) ק' ללא כתיב כסוס אלל כלרנוס וסוף דין ועיין גפ' כראשית ע קפ"ו מ"ג כסס ט"ח א"ס : (ב) עמ"ס תרז סמגן כתיב
 סלמסס ס"י ק"ס וכספר דרכים אחרים דף ק"ד ל' ע"ג : מא"ן : (ג) חזר נסמר : (ד) לנאותם גיטס

וללבנא לזון • אמר ליה רבי יוסי אי הכי בלא דינא אתפטר בר נש
 ואסתלק מהאי עלמא • ואי בדינא אסתלק, אמאי אתרן זמנא אחרינא
 אמר ליה הכי אוליפנא והכי שמענא, דהא ודאי בדינא אסתלק בר
 נש מהאי עלמא, אבל עד לא ייעול למחיצתהון דצדיקייא, סלקי ליה
 לדינא ותמן אתרן בההוא מתיבתא דרקיעא • ותמן קיימא ההוא
 ממנא דגהינם לאסטאה, זכאה איהו מאן דזכי מן דינא, וזכי
 לאו, וההוא ממנא דגהינם נטיל ליה בשעתא דמסרין
 ליה בידוי, ומקלע ליה מתמן לתתא, כמאן דמקלע אבנא
 (דקפיו ע"ב) (6) בקרטיפא (ס"ח בקוספתא) דכתיב (שמואל ב' כ"ה) ואת נפש
 אויבך יקלענה כתיך כף הקלע וגומר • ושדי ליה לגהינם וקביל
 עונשיה כפום מה דאתרן • תא חזי (וכריס ג') ויראני את יהושע הכהן
 הגדול עומד לפני מלאך וגומר • דסליקו ליה לדינא גוההוא מתיבתא
 דרקיעא בשעתא דאתפטר מהאי עלמא, עומד לפני מלאך • דה
 הוא ההוא גער ריש מתיבתא, דאיהו חתיך דינא על כלא והשטן, מאי
 והשטן, ההוא דממנא על נפשתא בנהינם, דתיאובתיה למיסב ליה,
 ותדיר קיימא ואמר הב הב, הבו חייבין לגהינם • לשטנו • לאדכרא
 חובוי, ברין ויאמר " אל השטן יגער " כה השטן ויגער " כה • תרין
 גערות אמאי, אלא חד לדומה • וחד לההוא דנפקא מניהנם דקיימא
 תדיר לאסטאה • תא חזי ההוא שטן עלאה נחית כמה דאוקמורה,
 דאגלים בדיוקנא ישור, וכל אינון רוחין בישין דאתרנו לאעלא בנהינם,
 לחיך לזון ברנעא חרא, וחטף לזון ונחית ויהב לזון לדומה לבתר דבלע
 לזון • ודא הוא דכתיב ויאמר מואב אל זקני מדין עתה ילחנו הקהל
 את כל סביבותינו כלחוך השור • דאשתמודע השור דקיימא לביש על
 כל בני עלמא • את ירק השדה, אינון רוחין דבני נשא דאינון ירק
 השדה, השדה ההוא שדה דאשתמודע • אמר רבי יוסי אי הכי חכים
 הוה בלק • אמר ליה וראי והכי אצטריך ליה למנדע כל ארחוי דההוא
 שור, ואי לא ידעי להו לא יביל למעבד חרשיו וקסמוי • אמר רבי יוסי
 ודאי הכי הוא ויאות אמרת • ותוקפיה דההוא שור מכי מכריזו על
 התבואה, (כאן מסר) כל אינון יומין דמכריזין, וכל יומין דמכריזו על רוחיהון

דבני

(6) כקלט וכן קוספתא וסכל ענין ה'

דבני נשא • (קל"ז ב) ואינון יומי ניסן ויומי תשרי והא אתמר :

(כאן מתחיל זוקר אלם הדרכים כו שס סייך ינוקא דפ' בלק) ר"ל וכו' סייך כאן :

רבי יצחק ורבי יהודה הוו אזלי באורחא, מטו לההוא אתר דכפר
 סכנין דהוה תמן רב המנונא סבא, אתארחו באתתא דיליה
 דהוה לה (א) ברא חד זעירא, וכל יומא הוה כבי ספרא, ההוא יומא
 סליק מבי ספרא ואתא לביתא חמא לון לאלין חכימין. אמרה ליה אמיה
 קריב לגבי אלין גוברין עלאין ותרווח מנייהו ברכאן קריב לגבייהו, עד לא
 קריב אהדר לאחורא. אמר לה לאמיה לא בעינא לקרבא לגבייהו.
 דהא יומא דא (ב) לא קרו קריאת שמע, והכי אולפו לי כל מאן דלא
 קרי קרית שמע בעונתיה בגדוי הוא כל ההוא יומא, שמעו אינון ותוהו,
 ארימו ידיהו ובריכו ליה, אמרו וראי הכי הוא, ויומא דא אשתדלנא
 בהדי חתן וכלה, דלא הוה לון צרכייהו והוו מתאחרן לאזדוננא, ולא
 הוה בר נש לאשתדלא עלייהו, ואנן אשתדלנא בהו ולא קרינן קרית
 שמע בעונתיה, ומאן דאתעסק במצוה פטור מן המצוה. אמרו ליה
 ברי במה ידעת. (ג) אמר לון בריחא דלבושייכו ידענא בד קריבנא
 לגבייכו, תוהו יתבו נטלו ידיהו ובריכו רפתתא. (ד) רבי יהודה הו
 ידוי מלובלכן (נטיר ידוי) וברין (ה) עד לא נטיר. אמר להו אי
 תלמידי דרב שמעיה חסידא אתון, לא הוה לכו לברכא בידים
 מוזהמות. ומאן דברין בידים מוזהמות חייב מיתה. פתח (ו) ההוא
 ינוקא ואמר (שמות ל) בבאם אל אהל מועד ירחצו מים ולא ימורו
 וגומר. ילפינן מהאי קרא דמאן דלא חייש להאי, ויתחוי קמי מלכא
 בידן מוזהמן חייב מיתה. מאי טעמא, בגין דידוי דבר נש יתבין
 ברומו של עולם. אצבעא חדא אית בידיא דבר נש ואיריהו אצבעא
 דארמא משה. כתיב (ס) ועשית בריחים עצי שטים חמשה לקדשי

צדע

(א) סוד חכמת ינוקא זו יאר יטקי סט כוסר טוף מפי: שכבר סיו פ"א בעי' וכו' לגר' ואל"כ טוירכו לחור לארס חיקין וזו נכנסו
 כספי כל ס' ד' יחו כיוון קטיוחס ולכן סיו חמשים מופלאים וכו' כס' הנגלושים יז"ל לקמן קל"א כ' אום סיטקא סוט כדעתא של ס
 ר"ל סיו מרחו שלשים ס' סרמ': (ב) ומוכח דחכרי רכ"י עכ"פ סיו מחפללים נמי וכו' מוכח לעיל דל' ועמ"ש כח"כ דף קפ"ח כסגסוי
 ויש סס ע"ס וז"ל קלח ודף וס ע"כ וס ויקסל כל' מ'ה"ן: (ג) מ"כ עיוכן כמ"ש כמדרש ריש אשד סר מריח בק"ש אשדס קודל דיוחס
 אס חסר איו מוכס ועטס סירחו חלי כריח טוף כמ"ש פרסח מנחס רל"ג כ' סס סיכות של פ' שמע סס ס' עלין דשושכס כשלח סירח
 ועור סרמ"ח מלות יש לסס רלח מניי ריח וז' סינוקא שכל מיני ריח סיס מריח כלכוש חוץ מכל ק"ש עכ"ל וס' לרי"ח שנגין ג' דמ"ס
 וכו"מ שמוגס וז' כוללח לכל סמלות מ"מ סרדור' וז' כסחי סרס וז' סיס מכיר כריח סכנדיס כינוקא דבלק: (ד) אין לפקסות חמשס
 ח' כ"ז דעסרות רי"ח אפי"ו וכו' דסחס ח"ירי לאכול וכלן מיירי לכרף עיכר לעשייחן סרמ'ו: אח"י עמ"ל דף קס"ח כ' מ"ה"ן: (ס) ס'י
 סרמ'ו ארלס לכרף נע"ו עיכר לעשייחן: (ו) לסיטוקו כני אל רכ סמנונא סכא כרמ' ר"ש לקסע לכן סמחיל כסוד ס"ח ויח"ג שידיע ארס
 סמנונא סיס כ"י מרע"ס וס' גריח ס סרסוס ס"ג וס"ח יכריחס כחיכ כנ"י סיוות כמירע: ועוד סיוס כניוקר פת"ח טולס מ"ד וס"ג
 מ ד טולס כריח ואלו כללע ח' אסי"א יעקב וגס וז' קא וז' קא טולס מ"ד טוף כיעקב וס' אסיס מרובע לרפל ג"כ טוף כריח סרמ'ו: ו

צלע המשכן האחד וחמשה בריחים לקרשי צלע המשכן השנית .
 ובתיב והברית התיכון בתוך הקדשים מכריח מן הקצה אל הקצה, ואי
 תימא דההוא בריח התיכון אחרא הוא, דלא הוה בכלל דאינון
 חמשה . לאו הכי, אלא ההוא בריח התיכון מאינון חמשה הוה, תרין
 מכאן ותרין מכאן וחד באמצעיתא, הוא הוה בריח התיכון עמידא
 דיעקב רזא דמשה. (דקפ"ו ע"ב) לקבל דא חמש אצבעאן בידא דבר נש
 והברית התיכון באמצעיתא רב ועלאה מכלא, ביה קיימן שאר אחרנין,
 ואינון חמש בריחין דאקרין חמש מאה שנין, דאילנא דחיי אזיל בהו .
 וברית קדישא אתער (ס"א אתגזר) בחמש אצבען דידא, נמלה (כ"א סתימא)
 תימא הוא על מה דאמרת, ועל דא כל ברכאן דכהנא באצבען תליין .
 ופרישו דידא דמשה על דא הוה . אי כל דא אית ברוו, לית דינא
 למהוי בנקיו כד מברכין בהו לקדשא בריך הוא, בגין דבהו וכדו נמא
 דלהון מתברך שמה קדישא . ועל דא אתון (ב) דתכמיתו טובא, הך
 לא אשגחתון להאי . ולא שמשותן לרבי (כ) שמעיה חסידא, ואירו
 אמר כל טנופא וכל לכלובא סליקו ליה לסטרא אחרא, דהא סטרא
 אחרא מהאי טנופא ולכלובא אתון. (תריומה ק"ד כ) ועל דא מים אחרונים
 חובה, וחובה אינון, תווהו ולא יכילו למללא . אמר רבי יהודה ברי
 שמא דאבוך מאן הוא . שתיק ינוקא רגעא חדא קם לגבי אמיה ונשק
 לה . אמר לה אמי על אבא שאילו לי אלין חכימין, אימא לון .
 אמר ליה אימיה ברי בדקת להו . אמר הא בדקית ולא אשכחית
 בדקא יאות, לחי שא ליה אמיה ואהדר לגבייהו אמר להו אתון שאלתון
 על אבא והא אסתלק מערמא, ובכל יומא דחסידי קדישין אזלין
 בארשא, איהו טייעא אבתרייהו . ואי אתון קדישי עליונין, הך ליה
 אשכחתין ליה אזיל טייעא אבתריכו, אבל בקרמיתא חמינא בכו
 והשתא חמינא בכו, דאבא לא חמא חמרא דלא (ס"א דלהו) טעין
 אבתריה, חמרא למסבל עולא דאוריתא . ובין דלא זכיתון דאבא
 יטעין אבתריכו, לא אימא מאן הוא אבא . אמר רבי יהודה לרבי
 יצחק כדרמי לן האי ינוקא לאו בר נש הוא . אכלו, וההוא ינוקא הוה

אמר

(6) ס"א וכדוהי דעט שארס מח"ב כנו כרים סודרה : (כ) כחוב כליוקטוס שלי שמים כילין של דמט'ם מעלמטום נסאיהו וס'ים
 כ"א יסוף ס'ים ססכל סנ' כתי' דאחתי כתר עולל דרשבי' ע'ם . ס'ים :

אמר מלי דאורייתא וחדושי אורייתא • אמרו הב ונברך • אמר להו
 יאות אמרתון • בגין דשמא קדישא לא מתברך בכרכה דא אלא
 בהזמנה • פתח ואמר (ספלים ל"ד) אברכה את " בכל עת וגומר • וכי
 מה חמא דוד לומר אברכה את " אלא חמא דוד דבעי הזמנה ואמר
 אברכה, בגין דבשעתא דכר נש יתיב על פתורא, שכינתא קיימא
 תמן וסטרא אחרא תמן • בד אומין בר נש לברכה לקדשא
 בריך הוא שכינתא אתתקנת (כ"ה בהזמנה דא) לגבי עילא לקבלא
 ברכאן, וסטרא אחרא אתפפיא, (כ"ו) ואיהי אתתקנת בכרכתא לגבי
 עילא וסטרא אחרא לאו איהו בכללא) ואי לא אומין בר נש לברכא
 לקדשא בריך הוא, סטרא אחרא שמע ומכשפשא למהוי ליה חולקא
 כההיא ברכה ואי תימא בשאר ברכאן אמאי לא אית הזמנה • אלא
 ההוא מלה דברכה דקא מברכין עליה איהו הזמנה • ותא חזי דהכי
 הוא דהאי דמברך על פרי, ההוא פרי איהו הזמנה ומברכין עליה •
 ולית ליה חולקא לסטרא אחרא וקודם דא דהוה ההוא פרי ברשות
 דסטרא אחרא לא מברכין עליה • וכתיב לא יאכל, בגין דלא יברכון
 על ההוא פרי ולא יתברך סטרא אחרא, בין דנפק מרשותיה יאכל,
 ומברכין עליה ואיהו הזמנה לברכתא, וכן בר מלין דעלמא דקא
 מברכין עליהו, כלהו הזמנה לברכתא • ולית ברהו חולקא לסטרא
 אחרא • ואי תימא אוף הכי לברכת זמון כסא דברכתא הוה הזמנה •
 אמאי הב ונברך • אלא היאיל ובקדמיתא כד הוה שתי אמר בורא
 פרי הגפן • הא הזמנה הוי • והשתא לברכת מזונא בעינן שנוי להזמנה
 אחרא, דהא כסא דא לקדשא בריך הוא הוי ולא למזונא, ובגין כך
 בעי הזמנה דפומא ואי תימא נברך שאכלנו משלו דא הוה הזמנה
 ברוך שאכלנו דא הוא ברכה הכי הוה וראי • אבל נברך הזמנה
 אחרא איהו, הזמנה דבורא פרי הגפן (ס"ה דפומא) דקדמיתא איהי
 הזמנה לכוס דברכה סתם • והאי כוס בין דאנטיל, איהו הזמנה אחרא
 במלה דנברך לגבי עלמא עלאה, דכל מזונין וברכאן מתמן נפקין, ובגין
 כך איהו בארס סתים, דעלמא עלאה סתים איהו ולית לגביה הזמנה, אלא
 דא כוס דברכה (ובמלה דנברך) • אמר רבי יהודה זכאה חולקנא דמן
 (דקפז ע"ה) יומא דעלמא עד השתא לא שמענא מלין אלין, וראי הא

אמינא דדא לאו בר נש איהו . אמר ליה ברא מלאכא ד"י רחימא
 דיליה, האי דאמרת ועשית בריחים עצי שטים חמשה לקרשי צלע
 המשכן וגומר וחמשה בריחים וגומר . וחמשה בריחים לירכתים
 ימה . הא בריחים טובא איכא הבא, וידים אינון תרין . אמר ליה
 דא הוא דאמרין מפומיה דבר נש אשתמע מאן איהו . אבל הואיל
 ולא אשגחתון אנא איכא . פתח ואמר (קס"ח כ) החכם עיניו בראשו
 וגומר וכי באן אתר עיניו דבר נש אלא בראשו, דילמא כגופו יזו
 בדרועיה, דאפיק לחכם יתיר מכל בני עלמא . אלא קרא הכי הוא
 ודאי דתנן לא יהך בר נש בגלויא דרישא ארבע אמות . מאי טעמא
 דשכינתא שרייא על רישיה, וכל חכים עיניו ומלוי בראשו אינון, כההוא
 דשרייא וקיימא על רישיה, וכד עיניו תמן, לינדע (ה) דההוא נהורא
 דאדליק על רישיה אצטריך למשחא, כגין דגופא דבר נש איהו פתילא,
 ונהורא אדליק לעילא, ושלמה מלכא צווח ואמר ושמן על ראשך אל
 יחסר, דהא נהורא דבראשו אצטריך למשחא, ואינון עובדין טבאין
 ועל דא (כ) החכם עיניו בראשו ולא באתר אחרא . אתון חכימין
 ודאי ושכינתא שרייא על רישיכו, היך לא אשגחתון להאי דכתיב
 ועשית בריחים חמשה לקרשי צלע המשכן האחד . וחמשה בריחים
 לקרשי צלע המשכן השנית . האחד והשנית אמר קרא . שלישית
 ורביעית לא אמר קרא . דהא אחד ושנית דא חשיבו דתרין סטרין,
 ובגין כך עביד חושבנא מתרין אלין . אתו אינון וגשקיהו ובמלקדמין.
 בכה רבי יהודה ואמר, רבי שמעון זכאה חולקך . זכאה דדא דה
 דהא בזכותך אפילו ינוקי רבי רב אינון טגרין רמאין תקיפין, אתאת אמיה
 אמרה לון רבותי במטו מנייכו לא תשגחון על ברי אלא בעינא טבא .
 אמרו לה זכאה חולקך אתתא ברירא מכל שאר נשין, דהא קדשא
 בריך הוא בריר חולקך וארים דגלך על כל שאר נשין דעלמא . אמר
 ינוקא, אנא לא מסתפינא מעינא בישא, דבר נונא רבא ויקורא אנא,
 ונונא לא דחיל מעינא בישא דכתיב (בראשית מ"ח) וידגו לרוב בקרב
 הארץ, מאי (ג) לרוב, לאסגאה על עינא, ותנין מה דגים דימא מיא

חפ"י

(ח) ספ"ט דשבת גבי נתן דלוייתא כתיב . ח' שהיו נר דילק על ראשו ספ"ז . ח"י וכו' רש"י ונסתדרין ולא וכל חמשה
 סוכא כסדר סדכות ע"ש . מ"י : (ג) רוחו לט"ל כר"מ קכ"ב שאור זרע ס' ס"ח סכניה בסודם חמשה קענס כידוע
 חסו רמו סקסס פי"ט חכס : (ג) שטים די שאר וידגו אלל לריכות על סעין פי"ג גס סעין מרסס לשנוט כסס לסמעיעוס
 ברכת

חפי עליהון ולית עינא כישא וכולי • לרוב ודאי בקרב הארץ • בגו
 בני אנשא על ארעא, אמרו ברא מלאכא ד"י לית בנא עינא כישא
 ולא מסטרא דעינא כישא אתינן • וקדשא בריך הוא חפי עלך בגדפו
 פתח ואמר (סג) המלאך הגואל אותי מכל רע יכרך וגומר • האי קרא
 אמר יעקב ברוח קודשא, אי ברוח קודשא אמר ליה רזא דחכמתא
 אית ביה • המלאך, קרי ליה מלאך וקרי ליה שמהן אחרנין • הכא
 אמאי אקרי מלאך, אלא כד איהו שליחא מלעילא, וקבילת זהרא מגו
 אספקלרייאה דלעילא דנדן מברכין לה אבא ואימא להאי, אמרי לה
 ברתי (ס) זילי נטורי ביתך פקירי לביתך • הכי עבירי לביתך זילי
 וזוני לון, זילי דההוא עלמא דלתתא מחכה לך, בני ביתך מחכאן
 מזונא כנך, הא לך כל מה דתצטרכי למיהב לון, כדון איהי מלאך
 ואי תימא והא בכמה דוכתי אקרי מלאך, ולא אתי למיזן עלמין • ועוד
 דבשמא דא לא זן עלמין, אלא בשמא ד"י, הכי הוא ודאי • כד שליח
 מגו אבא ואמא אקרי מלאך, וכיין דשאריל על דוכתינן על תרין כרוכין
 " שמייה למשה כד אתחזי ליה בקדמיתא אקרי (כראשית ק"כ כ) מלאך
 ליעקב לא אתחזי הכי אלא כדוגמא דכתיב (סג כ"ט) ורחל באה,
 דא דיוקנא דרחל אחרא דכתיב (י"מ ל"ז) כה אמר " קול ברמה
 נשמע וגומר • רחל מככה על כניה • ורחל באה סתם, עם הצאן דרגין
 דילה, אשר לאביה ודאי, וכלהו אתמנן ואתפקדן בידהא, כי רועה
 היא איהי מנהגא לון ואתפקרא עלייהו • והכי (דקפ"ז ע"ב) במשה כתיב
 (שמות ג') וירא מלאך " אליו כלבת אש • ואי תימא יתיר הוא שכחא
 דאברהם, דלא כתיב ביה מלאך, אלא (כראשית י"ח) וירא אליו " באלוני
 ממרא וגומר, התם באברהם אתחזי ליה אדני, (כ) בארץ רלת, כגין
 דכההוא זמנא קביל ברית, ומה דהוה אתכסי עד כען מגיה, אתחזי
 ליה רבון ושליט, והכי אתחזי, דהא כדון כההוא דרגא אתקשר
 ולא יתיר, וכגין כך בשמא דאדון רבון עליה • אבל משה דלא הוה
 ביה פרודא דכתיב (שמות ג') משה משה דלא פסקא טעמא, כמרה
 דכתיב אברהם אברהם דפסקא טעמא • כגין דהשתא שלים מה

דלא

ברבא סריכוי סוף חנכר וזכרם אפי בקרב סארין בין בני אדם סרמ"ו • אח"י ולפי ס"י סערוך יתושב סיעוב דס"י לחור פירושא
 דסע"י אנתקין כסם מהעיל כסם ומעלן כיותר • מא"ן : (ב) כריאס טעל סיכל לכנח סססיר נסמר לפתח חטלס רוכן ולכין
 שמיס • סרמ"ו : (כ) כנל"י נריס ל"ס וכתיב שסס אנתללס לאכרסס ס"ס סמלכות יריס ארל"י א"ס נ"ל סללתי ונ"ו :
 א על

דלא הוה מקדמת דנא • פרישו אית בין אברהם דהשתא לאברהם
 דקדמיתא. אבל משה מיד דאתייליד אספקלריא דנהרא הוה עמיה
 דכתיב (ס"ג כ') ותרא אותו כי טוב הוא • (בראשית 6) וירא אלהים את
 האור כי טוב • משה מיד אתקשר בדרגא דיליה, ובגין כך משה ולא
 אפסיק טעמא, ועל דא לגבי דמשה אזעיר גרמיה דכתיב מלאך •
 יעקב קרא ליה בשעתא דהוה סליק מעלמא מלאך • מאי טעמא
 בגין דבההיא שעתא הוה ירת לה לשלטאה, משה בחייו • יעקב
 לבתר דסליק מעלמא • משה בגופא יעקב ברוחא, זכאה חולקא
 דמשה • הגואל אותי מכל רע, דלא אתקריב לעלמין לגבי סטרא
 דרע, ולא יביל רע לשלטאה ביה • יברך את הנערים, כדן יעקב הוה
 מתקן לביתיה, כבר נש דאזיל לביתא חדתא ומתקן לה בתקונו
 ומקשט לה בקשוטיו • יברך את הנערים, אינון דאשתמודען, אינון
 דאתפקדן על עלמא, לאתמשכא מנייהו ברכאן, תרין כדובין אינון,
 ויקרא בהם שמי, השתא אתקין ביתיה ואיהו אסתלק בדרגיה, בגין
 דחבורא ביעקב הו • גופא אתרבק באתר דאצטריך, ותרין דרועין
 בהדיה • לבתר דאינון נערים מתברכן בקרא יאות, כדן וידגו לרוב
 בקרב הארץ, ארחא דנוגין לאסנאה גו מיין, ואי נפקן מגו מיא ליבשתא
 מיד מתין • אלן לאו הכי, אלא אינון מן ימא דבא, וסגיאן דלרוון
 לאפשאה ולאסגי בקרב הארץ איהו • מה דלית הכי לכל נוגין
 דעלמא • מה כתיב לעילא ויברך את יוסף ויאמר, ולא אישכחן ליה
 הכא ברכאן, דהא לבתר בריך ליה דכתיב (ס"ג מ"ט) בן פורת יוסף,
 אלא כיון דברך לאלין נערים • ליוסף בריך דהא לא יבלי לאתברכא
 אלא מגו יוסף • ומגו דאיהו בטמירו ולא אתחוי לאתגלאה, כתיב
 בטמירו, ויקרא בהם שמי ושם אבותי, (לכסאה עליה) מן האכזרה
 מתברכן ולא מאתר אחרא • בקרב הארץ, דא הוא כסויא לתפאה
 מה דאצטריך • אתו ונשקיה כמלקדמין • אמרו הכו ונברך • אמר
 איהו אנא • אברך, דכל מה דשמעתון עד הכא מנאי הוה, ואקיים
 בי (מס"ג כ"ג) טוב עין הוא יבורך • קרי ביה יברך, מאי טעמא, בגין
 דנתן מלחמו לרל • מלחמא ומיבלא דאורייתא דילי אכלתון • אמר
 דבי יהודה כרא רחמא דקדשא בריך הוא, הא תנינן בעל הבית בוצע

ואורח מכרך • אמר ליה לאו אנא בעל הבית ולא אתון אורחין •
 אבל קרא אשכחנא ואקיים ליה • דהא אנא טוב עין ודאי בלתי
 שאילו דלכון אמינא עד השתא, ולחמא ומיכלא דילי אכלתון • נטר
 כסא דברכתא וברוך, וידוי לא יכלי למסכל כסא והוה מרתתי • כד
 מטא לעל הארץ ועל המזון, אמר כוס ישועות אשא ובשם יי אקרא •
 קיימא כסא על תקיניה ואתיישב בימיניה וברוך, לסוף אמר יהיה
 רעוא דלחד מאלין יתמשכון ליה חייך, מגו מלכא אלנא דחיי דכל
 חייך ביה תליין • וקדשא בריך הוא יערב ליה, וישכח (6) ערב לתתא
 דיסתכם בערכותיה בהדי מלכא קדישא • כיון דברוך אסתים עניו
 רגעא חדא לבתר פתח לון אמר חבריאי שלם לכון מרבון טב, דכל
 עלמא דיליה הוא • תוהו וככו ובריכו ליה • בתו ההוא ליליא, בצפרא
 (דקפ"ח ע"ב) אקרימו ואזלו • כד מטו לגבי רבי שמעון סחו ליה עובדא •
 תוה רבי שמעון אמר בר טנרא תקיפא איהו ויאות הוא לבך ויתיר
 ממה דלא חשיב בר נש, בריה דרב המנונא סבא הוה • אזדעזע רבי
 אלעזר אמר עלי למהך למחוי לההוה בוצינא דדליק • אמר רבי
 שמעון דא לא סליק בשמא בעלמא, דהא מלה עלאה אית ביה • ורוא
 איהו דהא נהירו משיכו דאבוי מנהרא עליה, ורוא דא לא מתפשטא
 בין חבריאי • יומא חדא הוה חבריאי יתבין ומתנגחין אלין כאלין, והוה
 תמן רבי אלעזר ורבי אבא ורבי חייא ורבי יוסי ושאר חבריאי • אמרו
 הא כתיב • (דברים כ') אל תצר את מואב ואל תתגר בס מלחמה וגומר •
 בגין רות ונעמה דהוה זמינין לנפקא מנייהו • צפורה אתת משה דהות
 ממדין, ויתרו וכנוי דנפקו ממדין, דהוה כלהו זכאי קשוט על אחת כמה
 וכמה • ותו משה דרביאו ליה במדין • ואמר ליה קדשא בריך הוא נקום
 נקמת בני ישראל מאת המדינים • אי הכי משוא פנים אית במלה,
 דיתיר אתחו בני מדין לשזבא מן מואב • אמר רבי שמעון לא דמי
 מאן דזמין למלקט תאני, למאן דכבר לקיט לון • אמר ליה רבי אלעזר
 אף על גב דכבר לקיט לון, שבחא איהו • אמר ליה מאן דלא לקט
 תאני נטיר תאנה תדיר דלא יהא בה פגם, בגין תאני דזמינת לאייתאה •
 כיון דלקיט תאני שביק לה לתאנה ורתו לא נטיר לה • כך מואב

דומינא

(6) טל רבי יצחק סחפבל זכן סיס ר"ט ע"ב כענדו כולקתא פ' ויתיר ר"ח ט' וכו' ע"ב • סימז :

דזמינא לאייתא אינון תאני, גמיר ליה קרשא כריד הוא דכתיב אל תצר את מואב. מדין דקא יהיבת תאני ואלקישו לון כתיב (כמדכר כ"ה) צדור את המדינים דהא מבאן ולהלאה תאנא דא לא זמינת לאייתא פירין, ובגין כך אתחזיית ליקידת אשא פתח ואמר.

ויאמר מואב אל זקני מדין וגומר. מואב אינון שארו, ובגין אינון תאני דזמין מואב לאפקא לעלמא, אשתזיבו מעונשא. רבי אלעזר בעא למיחמי לרבי יוסי ברבי שמעון בן לקוניא חמוי, והוה אזלי רבי אבא ורבי יוסי (ד"ה ל"ג ורבי חייא) בהדיה, אזלו בארחא והוה אמרי (ה) מלי דאורייתא כל ההוא ארחא. אמר רבי אבא מאי דכתיב ויאמר "אלי אל תצר את מואב ואל תתגר בם מלחמה" וגומר. וכתיב (זכריה כ') וקרבת מול בני עמון וגומר. מלה דא כמלה דא. מה הפרש בין דא לדא. אלא אתחזי דשקלי הוה. ותנינן כד הוה מקרבי לגבי בני מואב הוה ישראל אתחזיין לגבייהו בכל מאני קרבא (ולא) כדבעו אתגרין בהו. ולגבי בני עמון הוה ישראל מתעטפי בעטופייהו ולא אתחזון מאני קרבא כלל. וקראי מוכחן בשקולא דא כדא. אמר רבי אלעזר ודאי הכי הוא, ותנינן דדא דהות חציפא ואמרת מואב, דכתיב (כבלשית י"ט) ותקרא את שמו מואב, אתחזון ישראל חציפין לגבייהו כפה דאיהי הות חציפא דאמרת מואב, מאב הוה כרא דא. אבל זערתא דאמרת בן עמי וכסיאת ארחה. ישראל הוה מכסיין ארחהו לגבייהו, מעטפי עטופא בטלית ואתחזון קמייהו כאחין ממש. והא אוקמורה. עד דהוה אזלי אדכר רבי אלעזר מההוא ינוקא, סטו מארחה. תלתא פרסי ומטו להתם. אתארחו בההוא ביתא, עאלו ואשכחו לההוי. ינוקא דהוה יתיב ומתקנין פתורא קמיה, כיון דחמא לון קריב גבייהו אמר ליהו עורו חסירי קדישין. עורו שתילין דעלמא, אינון דעילא ותתא משבחין לון. אינון דאפילו (ו) נוני ימא רבא נפקין ביבשתא לגבייהו. אתא רבי אלעזר ונשקיה ברישיה. הדר כמלקרמין ונשקיה בפומיה. אמר רבי אלעזר נשקיה קדמארה על נונין דשכקין מיא ואולין ביבשתא. ונשקא תניינא על ביעין דנונא דעברו איבא טבא

בעלמא

(א) פי' ובכיל כך לא נזכר ר"ל מסתא ינוקא חלא אחך וסוירכו לנעוה מדרכס נ' פרסי כמ"ג כסמוך וזו מנכי סטיו טוסק ס כפו בכל סודך: (ב) סס סטריקיס דני יס סט' טוולאס גסס מג' ע' ללמד ט"ח אר כע"ט וכ"ג שאכיו שטו רב סמטניל' סיס ולכן רמזו כמשל כונו וכן סיס סמטעס כדאיחל כפ' כדאיס' ו' סגרי' אלעזר ולרבי אבא נבלס רב סמטוניל' סרמ'.

בעלמא • אמר ההוא ינוקא בריהא דלבושייכו חמינא דעמון ומואב
מתגרי בכו, היך אשתזכתון מנייהו • מאני קרבא לא הוו בידיכו ואי
לאו לרחצנו תהבון בלא דחילו, (רקפ"ט ע"ב) תוהו רבי אלעזר ורבי אבא
וחבריה • אמר רבי אבא זכאה ארחא דא, וזכאה חולקנא דזכינא
למיחמי דא • אתקינו פתורא כמלקדמין • אמר חבימין קדישין תבעו
נהמא דתפנוקי בלא קרבא ופתורא דמאני קרבא • או נהמא דקרבא •
או תבעון דברבא למלכא בכל מאני קרבא דהא פתורא לא אסתליק
בלא קרבא • אמר רבי אלעזר ברא דחימא חביבא קדישא הכי בעינן,
בכל הני זיני קרבא אשתדלנא בהו, וידעינן לאנחא בחרבא ובקשתא
וברומחא ובאבנין דקירטא, ואנת רביא עד לא חמירת היך מגיחין
קרבא גיברין תקיפין דעלמא, חדי ההוא ינוקא אמר ודאי לא חמינא
אבל כתיב (מלכים ב' ד') אל יתהלל חוגר כמפתח, אתקינו פתורא בנהמא
ובכל מה דאצטריך • אמר רבי אלעזר כמה חרו אית בלבאי ברביא
דא, וכמה חרושין יתחדשון על פתורא דא • ועל דא אמרית דידענא
דזני פעמוני רוחא קדישא הוו אולין ביה • אמר ההוא ינוקא מין
דבעי לנהמא על פוס חרבא יכול • חדי רבי אלעזר אהדר וקריב ינוקא
לנביה, אמר ליה בגין דשבתת גרמך אית לך למינח קרבא בקדמיתא,
ואנא אמרית בקדמיתא, דקרבא ליהוי בתר אכילה • אבל השתא מאן
דבעי סולתא תולה (כ"ג י"ת) מאני קרבא בידוי • אמר רבי אלעזר לך
יאות לאחזאה מאינון מאני קרבא דילך • פתח ההוא ינוקא ואמר
(במדבר ט"ו) והיה באכלכם מלחם הארץ תרימו תרומה ל' • קרא דא
על עמר התנופה אתמר, מאי תניפה, אי בגין דאניף ליה כהנא לעילא
איהו תנופה • מאי אכפת לן אי אניף אי מאיך • אלא ודאי אצטריך
לארמא לה לעילא, והיינו תרומה • ואף על גב דדרשינן תרי ממאה
והכי הוא, אבל תנופה מאי (ס"ב דא) הוא ארמותא • ורוא דחכמתא
הבא • אי חסידי קדישין מארי דרומחין לא שמשותון לרבי שמעיה
חסידי דאי לאו, תנדיעון תנופה מאי היא • חטה מאי היא • שעורה
מאי היא • תנופה דקאמרינן היינו תנו פה, ורוא דיליה תנו כבוד ל'
אלהיכם • דהא פה (עלאה) היינו כבוד, דבעינן למיהב ליה לקדשא
ברוך הוא • ועל דא אבעי לן לארמא לעילא, לאחזאה דליה אנן יהבין

להאי פה • דלית שבחא למלכא עלאה אלא כד ישראל מתקני ליה
 להאי כבוד, ויהבי ליה למלכא כבוד, ודא רזוא תנו פה, תנו כבוד
 וארמא איהו ודאי קרא דשרינא ביה ויהי באכלכם מלחם הארץ •
 וכי לחם הארץ שעורה אירו, לאו הכי, ואנן שעורה מקרבין, בגין
 דשעורה קדמארה לשאר נהמא דעלמא • שעורה אירו שעור הא
 דהא אתר ידע הוא בשיעורא דהא • חטה בהא נקודא באמצעיתא,
 דלית חולקא לסטרא אתרא דחובא תמן (אלא) חטה בריתא דמתחטא
 לקמי אבוה ועבר לה רעותה, ומאי חטה כללא דעשרין ותרין אתון •
 אמר רבי אלעזר אף על גב דהוה לן למשמע • הבא אית לן למימר
 ולדרכא קשתא • אמר ההוא ינוקא הא מגנא לקבל גירא • אמר רבי
 אלעזר ודאי חטה הכי קרינן לה • אבל חמינן בשבטים בלהו דלית
 בהו ח'ט, ובה אית ח'ט וקרינן חטיה • אמר ההוא ינוקא ודאי הכי הוא,
 דהא ח'ט שריא סמיה לה, בהו בשבטין לא הוה אתון אלן דקא אתו
 מסטרא דקדושה דלעילא, אבל לגבה שריא • ואי בעית לאפקא חרבא
 ותימא אמאי נקטת אתון אלן ההיא בריתא, אלא אי תנרע חובא
 דאדם הראשון דאמרו חטה הוה, תנרע הא ואילנא דאבר נצת, כלא
 סטרא דטוב נקיט לכל סטרא אתרא וכפיא ליה • חברייה קדמאי
 פרישו מלה דא ושרו לה מרחיק, חטה סתם • אתו בתראי ואמרו חטה
 מפש • אתה ישעירו ופריש לה דכתיב וממחרה כי לא
 תקרב אליך, ועל כן נקודרה באמצעיתא דלית יהא חטארה,
 דאלו נקודרה לא הוה חטארה ליהוי • וחלופא בין ט' לת'
 תבירו לסטרא אתרא, ברירו דמלה • אתון חברייה דלא שמשותן לרבי
 (דקפ"ט ע"ב) שמעיה חסידא אמרין (ב) דבחמשת זיני דגן לא אית חולקא
 לסטר אתרא • ולאוי הכי, דהא כל מה דאתבלי בארעא לסטר אתרא
 אית ביה חולקא, ומאן חולקא אית ליה, מוזן דתרפנו רוח דכתיב
 (תהלים ב) לא בן הרשעים כי אם כמוזן אשר תרפנו רוח • ודא הוא
 רוחא דקדושא וכתיב (ס"ט ק"ג) כי רוח עברה בו ואיננו וגומר • בגין
 דרוח קדשא מפור ליה בכל סטרין דעלמא דלא ישתכת, דא בנוקבא,
 דכורא מאי הוא, תבן • ומוזן ותבן כחדא אזלין, ועל דא פטור ממעשר

דלית

(ב) כלג' דס"ל דרוח ורוחן כמו מין וכן סס ושיין מסכת כרכות דף ל"ז - סמ"א :

דלית בהו חולקא בקדושא ה' דגן בנקיו בלא תבן ומוץ ח"ט דכר
 ונוקבא מוץ ותבן ה' בנקיו דדגן ועל דא שלימו דאילנא חטה איהו
 ואילנא דחטא ביה אדם הראשון חטה הוה, דכלא איהו ברזא ובמלה
 דחטה (פ"ה בקדשא ה' נקיו דדגן בלא תבן ומוץ, ועל דא שלימו
 דאילנא חטה איהו, וכלא איהו ברזא דחטה) • תווה רבי אלעזר ותווהו
 חברי'א אמר רבי אלעזר ודאי הכי הוא • אמר ההוא ינוקא הכי הוא ודאי
 קדא דשרינן ביה דהא שעורה אקדים למיתי לעלמא, ואיהו מתתקן
 למיכלא דבעירא סתם • ואיהו רזא דאלף הרים דמגדלין בכל יומא
 והיא אכלה לון • ואקרי לחס תרומה מיכלא דההוא תרומה • ואתקריב
 בליליא דהא כתיב (ויקרא כ"ב) ובא השמש וטהר ואחר יאכל מן הקדשים
 כילחמו הוא מן הקדשים דא תרומה • מן הקדשים ולא קדשים דהא קדש
 סתם לא אקרי תרומה דחומר בקדש מבתרומה תנן ארעא קדישא ברשו
 דקדשא בריך הוא הוה, ורשו אחרא לא עאל תמן, היך אבדיקת ארעא אי
 קיימת במהימנותא ולא אתחברת ברשו אחרא, בקריבו דתרומה דא
 דשעורים, כגוונא דרזא דסוטה • אמר רבי אבא ודאי שגנא דחרבא
 לגבך, אמר ההוא ינוקא ודאי אתקפנא כמגן וצנה לאגנא מניה אמר
 רבי אבא ארעא קדישא לית בה רשו אחרא ולא עאל תמן • מוץ
 ותבן ממאן הוה • פתח ההוא ינוקא ואמר (כ"א ט"ז פ"ה) ויברא אלהים את
 האדם בצלמו וגומר • ובתיב ויאמר להם אלהים פרו ורבו • וכי אי
 לאו דאתא נחש על חוה לא יעביד (מ"ט פ"ה ב) תולדין לעלמא • או אי
 לא חאבו ישראל בעובדא דעגלא, לא יעבדון תולדין • אלא ודאי אי
 לא ייתי נחש על חוה, תולדין יעביד אדם מיד ודאי, רהא גזרה אתגזר
 מיד דאתברי דכתיב פרו ורבו ומלאו את הארץ ואינון תולדין כלהון יהון
 בנקיו בלא זוחמא כלל • אוף הכי ארעא קדישא, דהא לא עאל בה
 רשו אחרא, אית בה מוץ ותבן דלאו מההוא סטר, ולבר מארעא ההוא
 מוץ ותבן דסטר אחרא הוה, דאזלא בתר קדושה בקוף פתר בני נשא •
 אתו רבי אלעזר וחברי'א ונשקוה • אמר לון דמי לי דרווחנא במאני
 קרבא נהמא דפתורא • אמר רבי אלעזר ודאי הכי הוא, דהא כל זיני קרבא
 בידך אינון ומצלחן בידך, אתו ונשקוהו במלקדמין פתח איהו ואמר (מ"ט
 ובגפן שלשה שריגים וגומר) • עד הבא חזיונא דמלה, דהא מכאן ולהלאה

חזיונא דיליה הוה דכתיב וכוס פרעה ביד, אבל חזיונא דמלה בניניה
 דיוסף הוה, ולבשרא ליה דישמע יוסף וינדע • תנינן שבועה דקיעין
 אינון ואינון (שבועה) היכלין • ושית אינון וחמש אינון • וכלהו נפקי
 מגו יין עתיקא קדישא עלאה, ההוא יין משיך ליה יעקב מרחיק, וסחיס
 ליה מענבים דההוא גפן • כדן יעקב אמשיך ליה ההוא יין דקא
 אתחזי ליה, וחדי ושתה (ס"ט כ"ו) הדא הוא דכתיב (כרמית קמ"ו ב') ויבא
 לו יין וישת • הכא אכליל עילא ותתא • ועל דא ארחיק מלה ומשיך
 לו במשיכו דתרי תנועי, והיינו לו, ליה לתתא ליה לעילא (כתרין סטרין
 אחיד) חנוך מטטרון אמר ויבא לו יין, דארמי מייא בההוא יין • ואי
 לאו דארמי ביה מים, לא יביל למסבל, ושפיר אמר חנוך מטטרון, ובגין
 כך אמשיך לו בתרי טעמי דהא בתרין סטרין אחיד, וההוא יין אזיל
 מדרגא לדרגא, וכלהו טעמין ביה, עד דיוסף צדיקא טעים ליה דאיהו
 דוד נאמן הדא הוא דכתיב (ס"ו) כיין הטוב הולך לדודי למישרים,
 (דקפ"ט ע"ב) מהו כיין הטוב, דאתא יעקב וארמי ביה מיא, דא הוא יין
 הטוב, והכי הוא כמה דאמר חנוך מטטרון • תווה רבי אלעזר ותווה
 רבי אבא אמרו הא חמרא (ס"י מלאך) דילך הוא, נצחת מלאכא קדישא
 פומא דרוח קודשא • אמר ליה עד כען ההוא גפן מחכה למעבד
 פירין • ובגפן דא איה גפן דאשתמודעא בקודשא, בגין דאית גפן
 אחרא דאיה אקרי גפן נכריה • וענבין דילה לא אינון ענבין, אלא
 קשיין אחידין לבא נשכין בכלבא • אינון ענבין אקרון (ירמיוס ב') סורי
 הגפן נכריה, אבל גפן דא עלה כתיב ובגפן, ההיא דאשתמודעא • ההיא
 דכל קדישין טעמו חמרא עתיקא חמרא טבא חמרא דיעקב יחב ביה מיא,
 עד דכל אינון דידעין לטעמא חמרא טעמו ליה והוה טב לחכא וההיא
 גפן כד מטא לגבה, אושיטת תלתא שריגין, ואינון תלת דיוקנא דאבהן
 דאתקדשת בהו, ולית קדושה אלא ביין ולית ברכתא אלא ביין באתר
 דחדוה שרי • והיא כפורהחת, בכלה דאתקשטת ועאלת ברחימו כחדוה
 דההוא יין דאתערב במיאי • כדן עלתה נצה, סליקת רחימו דילה
 לגבי דודה, ושריאת לנגנא ולאעלא ברחימו, וכדן אתמליין ואתבשלן
 אינון ענבין רכיבן, ומליין מההוא חמרא טבא עתיקא, חמרא דיעקב
 ארמי ביה מיא • ועל דא מאן דמכרך עד היין ומטי על הארץ, אצטרך

למרמי ביה מיא, בגין דלית ליה לברכא רחם יי על ישראל עמך בר
 במיא גו חמרא, ואי לאו מאן יכיל למסבר, דא הוה לבשרא ליוסף
 בגין דביה הוה תלייא מלתא. חנוך מטטרון אמר, שלשה שריגים ודאי
 לקבל תלת אבהן, והא ארבע אינון דילה • אלא דא הוא דכתיב
 והיא כפורחת • בזמנא דאיהי סליקת ופרחת בכנפיהא לסלקא, כדין
 עלתה נצה, דא הוא ההוא רביעאה דאשתאר דסליק בהדה ולא
 אתפרש מנה הדא הוא דכתיב (סנחל כ"ג) וירכב על כרוכ ויעף כד
 יעוף כפורחת, בזמנא דפורחת • ושפיר אמר חנוך מטטרון והכי הוא •
 תווה רבי אלעזר ותווה רבי אבא אמרו, מלאכא קדישא שליחא
 מלעילא, הא חמרא דילך הוא, נצחת בהא דרוח קדשא אתו כלהו
 חברייא ונשקוה • אמר רבי אלעזר בריך רחמנא דשרדני הכא • אמר
 ההוא ינוקא • חברייא (6) נהמא וחמרא עיקרא דפתורא אינון, כל שאר
 מיכלא אבתרייהו אתמשך, והא אורייתא רווחת לון ודילה אינון
 אורייתא בעאת מנייכו בבועו ברחימו ואמרת לבו לחמו בלחמי ושתו
 בין מסכתא, והואיל ואורייתא זמינת לבו והיא בעאת מנייכו מלה דא
 אית לבו למעבד רעותא דילה • (כ"ג הוא) במטו מנייכו הואיל ואיהי
 זמינא לבו דתעבדון רעותה • אמרו הכי הוא ודאי • יתבו ואכלו
 וחרו בהדיה • בין דאכלו אתעכבו על פתורא • פתח איהו ואמר :
 ויאמר מואב אל זקני מדין וגומר • ויאמרו זקני מואב אל זקני מדין
 לא כתיב, אלא ויאמר מואב • עולמין גטלו עיטא מסביא,
 וסביא אתמשכו אבתרייהו, ואינון יהבי לון עיטא, מאי עיטא זהבו לון •
 עיטא בישא גטלו לגרמיהו • אמרו לו למואב, גדולא בישא גדלנא
 ביננא ומנו משה רביהון, על חר כומרא דהוה ביננא דרבי ליה וגדיל
 ליה בביתיה, ויהב ליה ברתיה לאנתו • ולא עוד אלא יהב ליה ממנא
 ושרד ליה למצרים לשצאה כל ארעא • ואיהו וכל ביתיה אתמשכו
 אבתריה, אי לההוא רביהון ניכול לאעקרא מן עלמא, כל עמא דיליה
 יתעקרו מיד מעלמא • וכל עיטא בישא מההוא מלה דפעוד ממדין
 הוה ותא חזי דכלא הוה ממדין • וכל עיטא דלהון על משה הוה •
 ובעיטא דלהון שברו לבלעם • בין רחמו דבלעם לא יכיל, גטלו עיטא

אחרא

(6) ט' שכר דש נסכ ככ' סוכרים נסכ כס' כסככס סגסס סזין יין כמ' ויכס כו יין ולכ סרי ססקורס מומנטן כנניסס : סרמ' :

אחרא בישא לגרמייהו ואפקירו נשייהו ובנתייהו יתיר ממואב דהא על נשי
מדן כתיב (כמדכר ל"ב) הן הנה היו לכני ישראל ונזמר וכלא ממדן הוה, גטלו
(דק"ט ע"ב) עיטא כהדי נשיאה דלהון דיפקיר ברתייה • דחשיבו לנטלא
למשה ברשתיהון, בכמה זיני חרשין אעטרו לה דיתפס רישא דלהון,
וקדשא בריך הוא משיב חכמים אחר, אינון חמן דרישא יתפס ברשתא
דלהון, ולא ידעו חמו ולא חמו • חמו רישא דעמא דנפיל בהדה, וכמה
אלפין אוחרנין וחשיבו דמשה הוה, אפקירו לה ופקירו לה על משה
דלא תזרווגי לאחרא אלא ביה • אמרה לון במה אנדע • אמרו ההוא
דתחמי דכלא קיימי קמיה, ביה תזרווגי ולא באחרא • כיון דאתא זמרי
בן סלוא, קמו קמיה ארבעה ועשרים (כ"ב) תשעה וחמשיין) אלף משכמא
דשמעון, בגין דהוה נשיאה דלהון, והיא חשיבת דהוא משה ואזרוונת
ביה • כיון דחמו כל אינון שאר לדא, עברו מה דעברו והוה מה דהוה •
וכלא הוה ממדן בכמה זינין, ובגין כך אתענשו מדן • וקדשא בריך
הוא אמר למשה (כמדכר ל"ב) נקום נקמת בני ישראל מאת המדינים •
לך אתחזי ולך יאורתי • למואב אנא שביק רון לבתר דיפקון תרין
מרגלאן מנייהו • הא דוד בריה דיישי דאיהו ינקום נוקמין דמואב, ויסחי
קדירה דמליא טנופא דפעור הדא הוא דכתיב מואב סיר רחצי ודאי
ועד דאינון תרין מרגלאן לא נפקו לא אתענשו, כיון דנפקו, אתא דוד
ואסחי קדירה מטנופא דלהון • וכלהו אתענשו, מדן בימי משה • מואב
בימי דוד • תא חזי תייביא דמדן דעס כל דא לא שכיבו מכל בישין
דלהון • לבתר דרין דחמו דמית יהושע, וכל אינון זקנים דאתחזו
למעבד נס על ידיהו, אמרו השתא שעתא קיימא לן • מה עברו, אתו
לנבי עמלק אמרו, אית לכון לאדכרא מה עברו לכון בני ישראל
ומשה רביהון ויהושע תלמידא דיליה, דשיצו לכון מעלמא השתא הוא
עדנא דלית ברוי מאן דאגין עלייהו, ואנן בהדייכו דכתיב (סופטים ג)
מדן ועמלק ובני קדם וגומר (ס) מפני מדן עשו בני ישראל את
המנהרות וגומר • לא הוה בעלמא מאן דיעביד בישא בכלא כמדן
ואי תימא בעמלק, בגין קנאת ברית דקריבו לנבי ברית • ועל דא קני
קדשא בריך הוא קנאה לעלמין דלא יתנשי, אמרו ודאי הכי הוה
ולית הבא ספקא בעלמא פתח ואמר • (יכריס כ') ויאמר יי אלי אל תצר

את מואב וגומר . ויאמר יי אלי . וכי עד השתא לא ידענא דעם משה
הוה ממלל קדשא בריך הוא ולא עם אחרא, דכתיב ויאמר יי אלי .
אלי למה, אלא למשה פקיד קדשא בריך הוא דלא לאבאשא למואב,
אבל לאחרא לא . לדוד לא פקיד דא ובגין כך אלי . אל תצר את
מואב, אפילו לתחום זעירא דילהון . דהא מנייהו יפוק מהן דימן
נוקמין לישראל וינקום נוקמיהו, ואיהו דוד דאתא מרות המואבדי,
ואל תתגר בם מלחמה, כל דא אתפקד למשה . הא לאחרא שרי .
ואי תימא ליהושע ולאינון זקנים דהוו דאוריכו יומין בתריה שרי, לאו
הכי, בגין דכלהו מבי דינא דמשה הוו, ומה דאתסר למשה אתסר
להו . ועוד דלא נפקו עדיין אינון מרגלאן טבאן, דהא ביומיהו דשופטים
נפקא רות, וברתיה דעגלון מלכא דמואב הות . מית עגלון דקטל ליה
אהוד . ומנו מלך אחרא . ודא ברתיא אשתארת והות בבי אומנא
ובשרי מואב, כיון דאתא תמן אלימלך נסבה לבריה, ואי תימא דגיידיה
אלימלך תמן, לא . אלא כל אורחי ביתא ומיכלא ומשתיא אוליפרת,
אימתי אתגיירא, לבתר כד אזלת בגעמי, כדן אמרת עמך עמי ואלהיך
אלהי . (6) נעמה בבני עמון ביומי דדוד נפקא כדן שראת רוח קודשא
עד דוד, אמר ליה דוד, כד כל עלמא מדירנא ואפילנא עדבין, ישראל
חבל נחלתו הוו, דכירנא מה דעבדו מואב בחבל נחלתו, במואב מה
כתיב וימרדס בחבל, כההוא חבל נחלת יי . כל אינון דהוו מההוא
זרעא, ההוא חבל אחיד בהו . כתיב מלא החבל . מהו מלא החבל,
אלא ההוא דכתיב (ישעיהו ו) מלא כל הארץ כבודו הוה אמר דא
הוא לאחייא, ודא הוה לקטלא, וההוא חבל אחיד באינון דאתחזון
לקטלא, ובגין כך אחיד בחבל ופשיט חבל, על מה דעבדו כההוא
חבל נחלת יי . ומדן, גרעון שציי כל ההוא זרעא, דלא אשאיר מנייהו
מכל אינון דאבאישו לישראל בעיטא יאו במלה אחרא . ולכלהו
דאבאישו לישראל קדשא בריך הוא גטיר לון דבבו, ונטל מנייהו
נוקמין . אבל אי זמינין למיתי מנייהו טב לעלמא, (דק"צ ע"ב) אריך
רוגזיה ואפיה עמהון עד דיפיק ההוא טב לעלמא, ובתר כן נטיל
נוקמא ודינא מנייהו אמר רבי אלעזר הכי הוא ודאי ודא הוא ברירו

דמלה

(6) סלי רטוי כולשו שמועי ומכי משמעון מילייסו דרכוואקא קמלי ודלל כמ"ט סריז נודע כיסודס כריש ס'ות לר"מ . מל"ן 1

דמלה • אמר ההוא ינוקא מכאן ולהלאה חברי'א אתקינו מאני קרבא
 ב'די'כו ואגחו קרבא • פתח רבי אלעזר ואמר (ספלים ק"ג) ברכו " ^(כרמית נ"ב)
 מלאכיו גבורי כח וגומר • דוד מלכא זמין לברכא לקדשא
 בריך הוא, זמין לחילי שמיא דאינון ככביא ומולי ושאר חילין, ושתף
 לנשמתא דיליה בהדיהו לברכא לקדשא בריך הוא הדא הוא דכתיב
 ברכו " כל מעשיו בכל מקומות ממשלתו ברכי נפשי את " חתים
 בנפשיה כל ברכאן, זמין למלאכי מרומא לברכא ליה דכתיב ברכו " ^(כרמית נ"ב)
 מלאכיו וגומר, ועד לא אתו ישראל, מלאכי מרומא הוו עבדי ושלמי
 עשייה בין דאתו ישראל וקיימו על טורא דסיני ואמרו נעשה ונשמע
 נטלי עשייה ממלאכי השרת, אתכלילו בדברו, ומכרין עשייה הורת
 בארעא, ישראל בלחודייהו ומלאכין קדישין בלחודייהו • ישראל גמרין
 ושלמין עשייה • ועד דא גבורי כח עושי דברו בקדמיתא, ולב'תר
 לשמוע • זכאין אינון ישראל דנטרו עשייה מנייהו ואתקיים בהו • אמר
 ההוא ינוקא נטר גרמך ואצלח במאנך • וכי שבחא דא בלחודוי נטרו
 ישראל ולא אחרא, אמר שבחא דא אשכחנא ולא אחרא אמר ההוא
 ינוקא בין דחרב דילך לא אצלח • או אנת לא מנענעא ליה כדקא
 חזי, שבק חרבא למאן דאגח קרבא • שבחא עלאה דלא אתמסר
 למלאכי עלאי בלחודייהו אלא בהדי ישראל, מאן איהו, קדוש, ברכה
 אתמסר לון בלחודייהו כמה דאתמסר לישראל • אבד קדוש לא
 אתמסר לון בלחודייהו אלא בהדי ישראל, דלא מקדשי קדוש אליה
 בהדי ישראל ואי תימא והא כתיב וקרא זה אל זה ואמר • אימתי
 בזמנא דישראל מקדשי לתתא • ועד דישראל לא מקדשי לתתא
 אינון לא אמרי קדושה, בגין דקדושה מתלת עלמין סלקא ולא מתרין,
 והיינו וקרא זה הא חד • אל זה הא תרין • ואמר הא תלתא • תלת
 עלמין אינון, לקבלייהו תלת קדושות • ובגין כך שבחא דישראל
 דנטלין קדושה לתתא בלחודייהו • אמר רבי אלעזר הכי דהוא ודאי
 ומלין אלין אוקימנא לון • ותו אוקימנא דהא תלת קדושות אתמסרו
 לישראל לתתא מן האי קרא, והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש
 אני " • והתקדשתם חד • והייתם קדושים תרין • כי קדוש אני " הא
 תלתא, הכא אתמסר לון קדושה • אמר ליה יאות, והא לא אדברת

מרומחא עד דנטלת ליה אנא סבתר כתפך ושוי לה כידך • מפני
 ולהלאה תדבר לרומחא דאיהי כידך • תוב לאתר דשבתא אמר רבי
 אלעזר מלין דאנן בהו בכרכה אינון • ברכו מאי ברכו משיכו ברכאן
 מאתר דכל ברכאן נפקין, עד דיתעבדון ברכה בסגיאן משיכו דאתמשיך,
 ומגו סגיאן דמיין בההיא ברכה מיר' פשוט מיין נוגין סגיאן לכמה
 זיגין • וההוא משיכו מאי הוא, (6) ה' משיכו דגהורא דגהיר מגו ההוא
 אספקלריאה דגהורא, דאתמשיך מעילא לתתא • האי למלאכי עלאי
 דאינון בבי מרומא דאדרא עלאה אתמר ברכו • אנן דיתבי לתתא אמאי
 אמרי ברכו את • בגין דאנן צריבין לאמשבא עלן להאי ארת, ובה
 ניעור לגבי מלכא לאחזארה אנפוי, ועל דא אמר רוד (ס"ט י"ז) אני
 בצדק אחזה פניך, אני בצדק ודאי • ובגין כך שירותא דצלותא ברכו
 את • לאמשבא על רישן האי את • וכיון דאנן משכן להאי את עלנא,
 אית לן למימר צלותא ולשבחא • ובגין כך אסור לברכה לבר נש עד
 לא יצלי בר נש צלותיה, ומשיך על רישיה להאי את, ואי יקדיסו יברך
 לבר נש בקדמיתא, הא אמשיך לההוא בר נש כמה על רישי, באתר
 דהאי ארת • ובגין כך למלאכי עלאי כתיב ברכו • • ואנן ארת • •
 לתוספת • אמר ההוא ינוקא ודאי הא דענא דמאני קרבא דילך טבין
 אינון אדבר מנהון ולא תנשילון ודאי גבורה דבר נש דאנן קרבא
 (דק"ט ע"ב) ברומחא וחרבא איהו • אבל מהו גבורי כח עושי דברו
 לשמוע בקול דברו • אמר רבי אלעזר הא אמרית • אמר ההוא ינוקא
 הא ידענא דחילא דדרועא דילך אתחלש, השתא איהו עדנא דלא
 לאמתנא, אלא לאלקאה בקירטא אבנא כתר אבנא • כמה דאת אמר
 (שם ט"ז) בקלעויבאבן בבחילו דא כתר דא • חדי רבי אעזר וחדו רבי אבא
 וחברייא • פתח ההוא ינוקא ואמר שחורה אני ונאווה בנות ירושלם
 וגומר • אל תראוני שאני שחרחורת וגומר • מלין אלין הא אוקמוה •
 אבל בשעתא דאיהי גו רחימו סגיא לגבי רחימהא, מגודחיקו דרחימו
 דלא יכלא למסבל, אועירת (י"ג ג) נדמה בזעירו סגי עד דלא אתחזיאת
 (את) מנה אלא זעירו דנקודא חדא, (ומאי איהי, י) כדן אתחסיאת
 מכל חילין ומשריין דילה • ואיהי אמרת שחורה אני, דלית באת דא

חורו

חוורו בגוויה בשאר אתון • ודא שחורה אני, ולית לי אתר לאעלא
 לכון תחות גרפאי • כאהלי קדר • תנינן דא י' דלית בה חוורו לנו •
 כיריעות שלמה, (6) דאו, ובנין כך אל תראוני • לא תחמון בי כלל דאנא
 נקורא זעירא. מה עברין גברין תקיפין חילין דילה, שאגין כארין
 תקיפין כמה דאת אמר הכפירים שואגים לטרף, ומגו קלין ושאגין
 תקיפין דקא משאגין כארין גברין תקיפין דחילא, שמערחימא לעילא
 וידע דרחימתיא היא ברחימו כוותיה, מגו רחימוי עד דלא אתחזיאת
 מדיוקנא ושפירו דילה כלל • וכדין מגו קלין ושאגין דאינון גברי חילא
 דילה, נפיק דודה רחימה מגו היכליה בכמה מתנן בכמה נבזבזן בריחין
 ובוסמין, ואתי לגבה ואשכח לה שחורה זעירא בלא דיוקנא ושפירו כלל
 כלל, קריב לגבה מחבק לה ומנשק לה, עד דאתערת זעיר זעיר מגו
 ריחין ובוסמין • ובחורה דרחימא דעמה, אתבניאת ואתעבדת בתקונהא
 בדיוקנהא בשפירו דילה ה' כמלקדמין, ודא גבורי כח עשו לה ואתדרו
 לה לדיוקנהא ושפירו דילה, דתוקפא וגבורתא דלהון גרימו דא •
 ועל דא כתיב גבורי כח עושי דברו • עושי דברו ודאי, דמתקנין ליה
 להאי דבר ומהדרין ליה לדיוקנא קדמארה. (ומכאן ולהלאה) כיון
 דאתקנת ואתעבדת בדיוקנהא שפירא כמלקדמין, כדין אינון וכל
 שאר חילין קיימין לשמוע מה דאיהי אמרת, ואיהי קיימא כמלכא גו
 חיליה, ודא הוא עושי דברו ודאי. כגוונא דא לתתא בזמנא דחייבין
 בדרא, איהי אתכסייא ואזעירת גרמה, עד דלא אתחזיאת מכל דיוקנהא
 בר נקודה חרא, וכד אתאן גבורי כח וזכאי קשוט, כביכול עושים
 להאי דבר • ואנהירת זעיר זעיר ואתעבדת בדיוקנהא בשפירו דילה
 ה' כמלקדמין • אתו חברייא ונשקיה אמר רבי אלעזר אלמלא יחוקאר
 נביאה אמר דא תוהא הוי בעלמא נטליה רבי אלעזר ונשקיה כמלקדמין
 אמר ההוא ינוקא אנא אברך • אמרו את בריך ולך יאות לכרכא •
 אמר כמה אתון קדישין, כמה ברכות זמינין לכו מאימא קדישא בגין
 דלא מנעתון לי לכרכא • פתח ואמר (משלי י"ב) מונע בר יקבוהו לאם
 וברכות לראש משביר, האי קרא כמשמעו • אבל תנינן כל בר נש
 חייב בכרפת המזון • ואי לא ידע, אתתיה או בנוי מכרכין ליה, ותבא

סארו

מארה להווא נברא דלא ידע לברכא, עד דיצטריך לאתתיה ולבנוי
דיברכון ליה, ואי הוא ידע, אצטריך לחנכא לבריה ולמיהב ליה כסא
לברכא. ומאן דמנע ליה דלא יתחנך, יקביהו לאוס, מונע בר דלא
לברכא לקדשא בריך הוא ולא יתחנך במצות, יקבוהו לאוס. יקבוהו
מבעי ליה, או יקבוהו לאומים דהא לאס חד הוא כמה דאת אמר
ולאם מלאם יאמץ, מאי יקבוהו לאם, אלא (פ) לאם כתיב, לאימא
קדישא. יקבוהו להאי בר נש דמנע להווא בר מלברכא לקדשא
ברוך הוא. אנא ברא יחידא הוינא לאמי, הכו לי כסא ואברך למלכא
קדישא, דיהב בביתא דאמי גוברין דחילא, דמלילנא קמייהו מלין תקיפין
וזבינא לון ובגין כך אנא אברך. וקודם דא אתישב קרא על תקוניה הא
(דק"ט ע"ב) דשרינן ביה, מונע בר יקבוהו לאם, מאן דאמנע בר כמה
דאתמר יקבוהו לאם כמה דאת אמר (ויקרא כ"ד) ויקוב בן האשה הישראלית
את השם. אוף הכא יקבוהו יפרשון ליה לאם, יפרשון חטאוי לאמא קדישא,
וברכה לראש משביר, להווא בר נש דיחנך בריה לברכא לקדשא בריך
הוא, ולחנכא ליה בפקודי אורייתא, ורוא דמלך, כתיב ברוא דלעילא מה
שמו ומה שם בנו כי תדע, ההוא שם ידיעא יי צבאות שמו. שם בנו.
ישראל שמו דכתיב (שמות כ) בני בכרי ישראל, והא ישראל כל מפתחן
דמהימנותא ביה תליין, ואיהו משתבח ואמר (תהלים כ) יי אמר אלרי
בני אתה. והכי הוא ודאי, דהא אבא ואמא אעטרו ליה וברכו ליה
בכמה ברכאן, ואמרו ופקידו לכלא נשקו בר. נשקו ידא להאי בר.
כב יכול שלטנו יהב ליה על כלא, דכלא יפלחון ליה, פן יאנף. בגין
דאעטרו ליה כדינא ורחמי. מאן דזכי לדינא לדינא, מאן דזכי
לרחמי לרחמי. כל ברכאן דלעילא ותתא להווא בר סלקין ומתעטרן,
ומאן דמנע ברכאן מהאי בר, יפרשון חטאוי קמי מלכא (ס"ח אימא)
קדישא. לאם ממש. וברכה לראש משביר. מאן דמכרך (קמ"ו כ)
ואזמין בכסא דברכה למאן דאצטריך ליה, בהאי אתבר סטרא אחרא
ואתכפייא בתבירו, ואסתלק סטר קדושה ודא הוא דכתיב וברכה
לראש משביר. כמה דאיהו מסלק ומכרך לקדשא בריך הוא, ועביד
לסטר אחרא דיתבר, הכי קדשא בריך הוא משיך עליה ברכאן מלעילא

וההוא

והוא דאקרי ברכה שרייא על רישיה • מכאן ולהלאה חברייא הבו
 ונברך • יהבו ליה כסא דברכה וברך • וחברייא כלהו הוו בחדוה,
 דהא מיזמא דהלולא דרבי אלעזר לא חדו חברייא כההוא יומי •
 דיתבו תמן • אקדימו ובריכו ליה בחדוה ברעו דלבא • אמר ההוא
 ינוקא לית לכו לאתפרשא אלאמנו מלי אורייתא והכי תנינן פתח ואמר
 (שמות י"ג) וי' הולך לפניהם יומם בעמור ענן וגומר • וי' זקיף טעמא
 לעילא • אמאי, אלא בההיא שעתא כמה יאות ושפירו הות להאי
 כלה, דאתכפיאת עד השתא בגלותא, והשתא אזלת בזקיפו דרישא
 באכלוסהא בחדוה, בוי' זקיף טעמא לעילא • הולך לפניהם יומם •
 עד הבא לא ידע אי האי כלה אולא לקמייהו אי לא, דהא טעמא
 אפסיק בניהורה, אלא איהו הורת תמן • אבל מאן דאזיל
 קמייהו, סבא עלאה מאריה דביתא, ההוא דאומי (כ"ה דאזמין)
 ליה קדשא בריך הוא, ומנו אברהם דכתיב (תקלים מ"ב) יומם יצוה י'
 חסדו • וכתיב (ירמיה ל"ג) אם לא בריתי יומם ולילה • יומא דכל יומין
 כדילן ביה, יומא דשאר יומין, איהו שאר כל יומין ודאי • ועל דא אקרי יומם
 ולא יום • וכגין כך הולך לפניהם יומם • הוא אזיל ביממא, ובלילה
 אזלת בליליא דכתיב ולילה בעמוד אש להאיר להם, דא כלה כל
 חד בדרקתוי ליה • ואתון חברייא יומם ולילה יהא קמיכו בכל שעתא,
 נשקוהו ונברכוהו כמלקדמין ואולו, אתו לגבי רבי שמעון וסחו ליה עובדא
 תווה, אמר כמה יאות הוא, אבל לא סליק בשמא • אעא דקיק כד
 סליק גהוריה, סליק לפום שעתא • ומיד כבה ואשתקע ותוהא אמינא
 גהורא דא כמה הוי • פתח ואמר (תקלים ק"ב) גבור בארץ יהיה זרעו
 דור ישרים יבורך • כד בר נש איהו גבור בארץ • גבור באורייתא
 גבור ביצריה • גבור בארץ ודאי, סליק גהוריה ואתמשך ביה משיכו
 סגי, כדן דור ישרים יבורך • יבורך כתיב • אמר רבי אבא והא חמינן
 ינוקי דאמרי מלין עלאין, וקיימין לבתר רישין דעלמא • אמר ליה
 ינוקא דאמר מלה חדא או תרין לפום שעתא, בלא בונגה דלדוהן,
 מוכטח בר נש כדא, דיזכי למילף אורייתא בישראל • אבל דא
 דנהורא דיליה קיימא על קיומיה בדעתא שלים, לאו הכי •
 ותו דהא קדשא בריך הוא תיאובתיה דיליה לארחא בתפוחא דא •

(דקנ"ב ע"ב) זכאה חולקיה • זכאין אתון צדיקייא דכתיב בכו (מלכים כ' ר"ט)
 ויספה פריטת בית יהודה הנשארה שרש למטה ועשה פרי למעלה •
 שרש למטה כגון אבוי דאסתלק מעלמא ואיהו שרש למטה במתיבתא
 דרקינא, ועשה פרי למעלה במתיבתא עלאה, כמה טבא שרשא
 ואיבא • ואי לאו דלא אהא מקטרגא לקדשא בריך הוא, הואיל
 ותיאובתיה לארחא ביה, לא הוה מאן דייכול לשלטא ביה • אבל
 יהא רעוא דאמיה לא תחמי צעדא עליה, וכן הוה • (כנ"י כתוב ע"כ סיוס
 פריטת אלה סדכרים :)

וישלח מלאכים אל בלעם בן בעור פתורה וגו' (הנה עם יצא ממצרים
 וגומר) • הכא אית עשרין ותמניא תיבין, לקבל תמניא ועשרין
 דרגין דחרשי קוסמין דצפוד • ואית לאסתכלא, מאן דבעא למללא
 ביה בבלעם ולא תחברא בהדיה, אמאי שדר ליה מיד עד לא יירתי
 לגביה מלין בפירושא דקאמר הנה עם יצא ממצרים ועתה לכה ארה
 לי • הוה ליה לאתחברא בהדיה בקדמיתא, ולפייסא ולשותרא ליה,
 ולבתר לאודעא ליה מלוי • אלא אמר רבי יוסי מהכא אשתמודע,
 דהא ידע בלק רעותיה דהוה רשע, דבעא לאתיקרא תדיר במלין
 דברבין, ולירתי ליה תיאובתא אלא כד עבד בישין, בלק קסם קסמין
 ועבד חרשין ואתקין צפרא • וידע דדרגין דמשה עלאין ויקירין, וחרש
 בחרשוי וקסם בקסמוי, וידע דדרגין דבלעם הוו לקבלייהו, מיד וישלח
 מלאכים אל בלעם בן בעור פתורה • שמא דאתרא הוה כמה דאת
 אמר מפתור ארם נהרים לקללק • אמאי אקרי הכי, בגין דכתיב
 העורכים לגד שלחן • ופתורא הוה מסדר תמן כל יומא, דהכי הוה
 תקונא דסטרין בישין, מסדרין קמיייהו פתורא במיכלא ובמשת"י,
 ועבדין חרשין ומקטרין לקמי פתורא, ומתבגשין תמן כל רוחין מסאבין
 ואודעין לון מה דאינון בעאן, וכל חרשין וקוסמי דעלמא עד ההוה
 פתורא הוו • ובגין כך אקרי שמא דאתרא ההוא פתורא, דהכי קורין
 בארם נהרים לשלחן פתורא • פתח ואמר (סמות כ"ט) ועשית שלחן עצי
 שטים וגומר וכתיב ונתת על השלחן לחספנים וגומר • כל אינון מאני
 קודשא בעא קדשא בריך הוא למעבד קמיה, לאמשבא רוחא קדישא
 מעילא לתתא • ההוא רשע דבלעם הוה מסדר הכי לסטרא אחרא •

והיה מסדר שלחן ונהמא דאקרי לחם מגזאל כמה דאתמר דהכי אזיל
 סטר אחרא בתר קדושרה כקוף בתר בני נשא ושלמה מלכא צווח
 ואמר, (קס"ג כ) כי מה האדם שיבא אחרי המלך את אשר כבר עשוהו
 והא (קס"ד) אתמר קרא דא תא חזי כתיב " בצאתך משעיר בצעדך
 משרה אדום ארץ רעשה וגומר בשעתא דבעא קדשא בריך הוא
 למיהב אורייתא לישראל, אזל וזמין להו לבני עשו ולא קבלוה כמה
 דאת אמר (דכ"ג ג) " מסיני בא וזרח משעיר למו ולא בעו לקבלה
 אזל לבני ישמעאל ולא בעו לקבלה דכתיב הופיע מהר פארן, בין
 דלא בעו אהדר לון לישראל הכי תנינן השתא אית לשאלא, והא
 תנינן דלית חטאה כד בר נש מדקדק דיוקין דאורייתא וישאל שאלתיו
 לאנהרא מלוי הא קרא לא אתי שבא ואית לשאלא, קדשא בריך
 הוא כד אזל לשעיר למאן נביאה דלרוזן אתגלי וכד אזל לפארן
 למאן נביאה דלרוזן אתגלי אי תימא דאתגלי לכלרו, לא אשכחן
 דא לעלמין, בר לישראל בלחודייהו על ידי דמשה והא אתמר דהכי
 מבעי קרא למימר, " לסיני בא וזרח לשעיר למו הופיע להר פארן, מהו
 משעיר למו ומהו מהר פארן כלא אית למנדע ולאסתכלא והא
 שאילנא ולא שמענא ולא ידענא, כד אתא רבי שמעון אתא ושאל
 מלה כמלקדמין, אמר ליה הא שאלתא דא אתאמרת, " מסיני בא
 כמה דאת אמר (שמות י"ט) הנה אנכי בא אליך בעב הענן ומסיני בא
 ואתגלי עלייהו וזרח (דקצ"ב ע"ב) משעיר למו, ממה דאמרו בני שעיר
 דלא בעאן לקבלא, מהאי אנהר לון לישראל, ואוסיף עלייהו נהורא
 וחביבו סגיא אוף הכי הופיע ואנהר לישראל מהר פארן, ממה דאמרו
 בני פארן דלא בעו לקבלא, מהאי אוסיפו ישראל חביבו ונהירו יתיר
 כדקא יאות ומה דשאלת על ידא דמאן אתגלי עלייהו, (תא חזי)
 רוא עלאה איהו ואתגלי מלה על ירך, אורייתא נפקת מרוזא עלאה
 דרישא דמלכא סתימא, כד מטא לגבי דרועא שמאלא, (ס"ה ימינא)
 חמא קדשא בריך הוא בההוא דרועא דמא בישא, דהורה מתרבי
 מתמן אמר אצטריך לי לבררא וללבנא דרועא דא ואי לא ימאיך
 ההוא דמא בישא יפגים כלא, אבל אצטריך לבררא מהכא כל
 פגימו מה עבר, קרא לסמאל ואתא קמיה ואמר ליה תבעי אורייתא

דילי, אמר מה כתיב בה . אמר ליה לא תרצח . דליג קדשא בריך הוא
לאתר דאצטריך . אמר חס ושלום, אורייתא דא דילך היא ודילך
יהא, לא בעינא אורייתא דא . אתיב ואתחנן קמיה, אמר מאריה
דעלמא, אי את יהבה לי כל שלטנו דילי אתעבר, דהא שלטנו דילי
על קטילא איהו, וקרבין לא יהון, ושלטנו דילי על ככבא דמאדים .
אי הכי כלא אתבטל מעלמא, מאריה דעלמא טור אורייתך וליא
יהא חולקא ואחסנא לי בה . אבל אי ניחא קמך, הא עמא כנוי דיעקב
לון אתחזי, ואיהו חשיב דהא דלטורא אמר עלייהו, ודא הוא וזרח משעיר
למו, משעיר ממש נפק נהורא לון לישראל . אמר סמאל ודאי אי בנוי
דיעקב יקבלון דא, יתעברון מעלמא ודא ישלטון לעלמין . אתיב ליה כמה
זמנין ואמר ליה, אנת בוכרא ולך אתחזי . אמר ליה יהא ליה בכירותא
דילי, והא אזרבן ליה ואנא אודיתי . אמר ליה הואיל ולא בעית למהוי
לך בה חולקא, אתעבר מנה ככלא . אמר יאות . אמר ליה הואיל
וכך הב לי עיטא איך אעביד דיקבלון לה בנוי דיעקב דאת אמר .
אמר ליה מאריה דעלמא אצטריך לשחדא לון, טור נהורא מנהירו
דחילי שמייא והב עלייהו וכדא יקבלון לה, והא דילי יהא בקדמיתא,
אפשיט מניה נהירו דחפיא עליה ויהב ליה, למיהב לון לישראל
דהדא הויה דכתיב וזרח משעיר למו . משעיר ממש . דא
סמאל דכתיב (ויקרא י"ו) ונשה השעיר עליו . למו, לישראל .
כיון דביער דא ואתעבר דמיה בישה מדרועא שמאלא,
אתדר לדרועא ימינא (ס"ו שמאלא) חמיה ביה אוף הכי, אמר הכי
נמי אצטריך לנקיא מדמא בישא דרועא קרא לרהב אמר ליה
תבעי את אורייתא דילי . אמר ליה מה כתיב בה, דליג ליה ואמר לא
תנאף, אמר ווי אי ירותא דא יחסין לי קדשא בריך הוא, ירותא בישא
דיתעבר בה כל שלטני, דהא ברכתא דמיא נטילנא, ברכתא דנוני
ימא דכתיב (בראשית 6) פרו ורבו וגומר . וכתיב והפרתי והרבתי אותו
וכולי, וכתיב (ס"ט ט"ו) והוא יהיה פרא אדם . שארי לאתחננא קמי
מאריה, אמר ליה מאריה דעלמא, תרין בנין נפקנא מאברהם, הא בנוי
דיצחק הב לון ולון אתחזי . אמר ליה לא יכילנא דאנת בוכרא ולך
אתחזי . שארי לאתחננא קמיה ואמר, מאריה דעלמא בכירותא דילי

יהא דיליה, והאי נהורא דאנא יריתנא על דא, טול והב לון וכך עבד
הדא הוא דכתיב (דברים ל"ג) הופיע מהר פארן, מאי שנא בסמ"אל
כתיב וורת, וברה"ב כתיב הופיע. אלא נטל בהוא נהירו דאפשיט
מניה סמ"אל, חרב וקטולא, לקטלא בדינא ולקטלא כדקל. יאות
הדא הוא דכתיב ואשר חרב גאותך אף על גב דלא היה דילך ונטל
בהוא ברכתא דאפשיט מניה רה"ב זעיר, כמאן דאופע זעיר מברכתא
דלהון למעבד פריה ורביה, בגין כך הופיע מהר פארן ולא כתיב וורת בין
דנטל מתנן אלן לישראל מאינון דברבנין שלטנין. אתא וקרא להו לכל
(דק"ג ע"ב) רבבות קדש, דממנן על שאר עמין, ואתיבו ליה אוף הכי,
ומכלהו קביל ונטל מתנן למיהב לון לישראל. לאסיא דהוה ליה חד
מאנא מליא מסמא דחיי, ונטר ליה לכריה. בעא למיהב ליה לכריה
ההוא פלייטון דסמא דחיי. אסיא הוה חכים, אמר עבדין בישין אית
בכיתי, אי ינדעון דאנא יהיב לכרי נכוזא דא, יכאיש בעינייהו ויבעון
לקטלא ליה. מה עבד, נטל זעיר מסמא דמותא ושוי אפתחא דמאנא,
קרא לעבדוי אמר לון, אתון מהימנן קדמי, תבעון להווא סמא.
אמרו נחמי מאי היא, נטלו למטעם עד לא ארחו בעו למימת, אמרו
בלבייהו אי האי סמא יהיב לכריה ודאי ימות, ואנן גירת לדבוננא.
אמרו קמיה, מרנא סמא דא לא אתחוי אלא לברך, והא אנרא דפולחנא
שבקנא גבך, והב ליה לשוחדא דיקבל סמא דא. כך קדשא בריך
הוא אסיא חכים. ידע דאי יהיב אוריתא לישראל עד לא אודע
לון, ככל יומא הוה רדפין לון לישראל עלה וקטלין לון, אבל עבד דא
ואינון יהבו ליה מתנן ונכוזבון בגין דיקבלון לה, וכלהו קביל לון משה
למיהב להו לישראל הדא הוא דכתיב (ספרים ס"ח) עלית למרום שבית
שבי וגומר. ובגין כך ירתו ישראל אוריתא בלא ערעורא ובלא
קטרוגא כלל. בריך הוא בריך שמיה לעלם ולעלמי עלמאי. תל
חזי עדים דבני ישראל אלן מתנן ונכוזבון דקבילו, ובגין כך לא הוה
שליט עלייהו מותא ולא סטרא אחרא, ולא די לון די נטלו אוריתא
בלא ערעורא כלל, אלא דקבילו נכוזבון ומתנן מכלהו. בין דחטו
מה כתיב (שמות ל"ג) ויתנצלו בני ישראל את עדים. (6) אינון מתנורת

בארם

(6) לפי מ"א ספר יצ"ל כפ"י ישמח סמס וכו' א"כ מאי דליתר לקחם ממנו כח"ס ורוק סיטב. מל"ג :

כְּאֲדָם • מֵה אֲשֶׁתָּאֵר מִנְהוֹן, הֵהוּא שְׂבִי דְכְתִיב עֲלִית לְמָרוֹם שְׂבִית
 שְׂבִי וְגוֹמֵר • אוֹסְפוֹ וְחֲטוּ מֵה כְתִיב • (כְּמִדְבָר כ"ו) וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי מֶלֶךְ
 עַרְדַּ וּכְתִיב וַיִּלְחַם בִּישְׂרָאֵל וַיִּשָּׁב מִמֶּנּוּ שְׂבִי, (וְעַם כָּל דָּא) וְכָל זְמַנָּא
 דִּישְׂרָאֵל תְּכִין לְאַבוֹהוֹן דְּכְשְׂמִיא, אִינוּן נְכוּזְבוּן (וְכֹלָא) יִתְהַדֵּר לְגַבִּייהוּ
 וְאִתְחַפִּיין בֵּיהּ, וְלִזְמַנָּא דָּאֵי כֹלָא יִתְהַדֵּר דְכְתִיב (דְּכָרִים ב') וְשָׁב יי
 אֵלֶיהֶךָ אֵת שְׁבוּתְךָ וְגוֹמֵר • מִכָּאן וְלַהֲלָאָה אִימָא מִלְךְ • אָמַר רַבִּי
 יוֹסִי (סוֹפְטִים ה') " בְּצִאתְךָ מִשְׁעִיר בְּצַעֲדְךָ מִשְׂדֵּה אֲדוּם אֶרֶץ רַעֲשָׂה •
 בְּשַׁעֲתָא דְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא תָּב מִשְׁעִיר דְלָא קְבִילוּ אוּרִיתָא, אֶרֶץ
 רַעֲשָׂה וְגוֹמֵר • מֵאִי טַעְמָא רַעֲשָׂה, כְּגִין דְּבַעֲזָת לְאַהֲדָרָא לְתוֹהוּ וְכַהוּ
 דְהָכִי אֲתַנִּי קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא כְּעֵלְמָא, אִי יִקְבִּלוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוּרִיתָא
 מוּטָב, וְאִם לֹא אֲהַדֵּר עֵלְמָא לְתוֹהוּ וְכַהוּ • כִּיּוֹן דְחֲמָתָא אֲרַעָא דְהָא
 אֲזַמִּין קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְכָל עַמְמִיא דִּיקְבִּלוּן אוּרִיתָא וְלָא קְבִילוּ,
 וּמְכַל עַמְמִיא לֹא אֲשֶׁתָּאֵרוּ אֲלֵא יִשְׂרָאֵל בְּלַחֲוֹדִייהוּ, חֲשִׁיבַת אֲרַעָא
 דִּישְׂרָאֵל לֹא יִקְבִּלוּן כּוּוֹתִייהוּ וּבְגִין כֵּךְ אֶרֶץ רַעֲשָׂה • כִּיּוֹן דָּאֲמַרוּ
 נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע מִיָּד שְׁקֵטָה הָדָא הוּא דְכְתִיב (תְּהִלִּים ע"ו) אֶרֶץ יִרְאָה
 וּשְׁקֵטָה • יִרְאָה בְּקִדְמִיתָא, וְלִבְסוּף וּשְׁקֵטָה • וְתָא חֲזִי כְּגִין דִּישְׂרָאֵל
 אֲמַרוּ נַעֲשֶׂה, לֹא דְחֲלִין מִן כָּל עֲשִׂירֵי דִּיבְלוּן כָּל חֲרָשֵׁי דְעֵלְמָא
 לְמַעְבַּד, וְלֹא מְכַל קְסָמִין וְחֲרָשִׁין דְעֵלְמָא • מֵאִי טַעְמָא, חַד כְּגִין דָּא
 וְחַד כְּגִין בְּדִ אֲפִיק לִין קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מִמְצָרִים, תְּכַר קְמִייהוּ כָּל
 זִינֵי חֲרָשִׁין וְקְסָמִין דְלֹא יִכְלִין לְשַׁלְטָאָה עֲלִייהוּ, וְהֵיכִי שַׁעֲתָא דָּאֲתָא
 בְּלֶק הוּא יָדַע דָּא • מִיָּד וַיִּשְׁלַח מְלָאכִים אֶל כְּלַעַם בֶּן בְּעוֹר פְּתוּרָה
 אֲשֶׁר עַל הַנֶּהָר וְגוֹמֵר • מֵאִי פְתוּרָה • אֲלֵא דִּיתְקִין פְּתוּרָה וַיְבַעֵי
 מִתַּמָּן עֵיטָא מֵדֵי יַעֲבִיד • אֲשֶׁר עַל הַנֶּהָר • עַל נְהָרִים מְבַעֵי
 לֵיה • מֵאִי עַל הַנֶּהָר • וְדָאֵי הָכִי הוּא, דְעַל חַד נְהָרָא קִימָא תְדִיר רַבִּי
 אֲלַעְזָר וְרַבִּי אָבָא הוּוּ אֲזִיל לְמִיחְמֵי לְרַבִּי יוֹסִי כְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקוּנִיא
 חֲמוּי דְרַבִּי אֲלַעְזָר • קָמוּ בְּפִלְגוּת לִילִיא לְמַלְעֵי בְּאוּרִיתָא יִתְבוּ • אָמַר
 רַבִּי אֲלַעְזָר הִשְׁתָּא הוּא עֲדָנָא דְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עָאֵל בְּגִנְתָּא דְעַרְן
 לְאֲשֶׁתְעֲשָׂעָא כְּצִרְיָקִיא דְתַמָּן. אָמַר רַבִּי אָבָא שְׁעֲשׂוּעָא דָּא מֵאִי הוּא,
 וְהִךְ יִשְׁתַּעֲשַׂע בְּהוּ • אָמַר רַבִּי אֲלַעְזָר מֵלֵה דָּא הוּא סְתִימָא אִידְהוּ
 (דְקָה"ג ע"ב) טְמִירָא לְגַבִּי דְלֹא יָדַע • אָמַר לֵיה וְכִי כְרִיקְנִיא הוּוּ סְמִינִין

דברבין דמקדמת דנא כהאי עלמא, דלא ידעו וליא רדפו אכתרה
 למנדע על מה קיימי כהאי עלמא, ומה הוּוּ מחבאן (6) בההוא עלמא.
 פתח רבי אלעזר ואמר (ישעיה כ"ט) "אלהי אתה ארוממך אודה שמך
 כי עשית וגומר. האי קרא רזא דמהימנותא איהו. " רזא עלאה
 שירותא דנקודה עלאה סתימא דלא ידע, אלהי רזא קוד דממה
 דקה, ואיהו שירותא דקיימא לשאלא, ואסתים ולא ידע ולית מאן
 דאתיב עליה, בגין דאיהו סתים וטמיר וגניו. אתה דא ימינא שירותא
 דקיימא לשאלא ולא תבא ביה, והווי כהן עלאה. כמה דאת אמר
 (תהלים ק"י) אתה כהן לעולם על דברתי מלכי צדק. מאן על דברתי
 מלכי צדק, אלא כהן עלאה דא איהו דקיימא על דבר, בגין דההווי
 דבר לא קיימא אלא בימינא. וההוא דבר מאן איהו. מלכי צדק כד
 שמיה. ומאי דאמר דברתי, בגין דאתקשר ביה ברוד. וכל מלי שבחא
 דיליה בההוא דבר אתיין. ועל דא דברתי. ובגין כך אתה דא כהן.
 והא אוקימנא דתלת דוכתי אינון דאקרי כל חד אתה. ארוממך, בלא
 כחדא. אודה שמך, כדקא יאות והאי שם ידע. כי עשית פלא, כסויה
 ולבושא לאתלבשא נהורא סתימא עתיקא, ראשיתא דרגא עלאה
 אדם קדמאה טמירא בכסויה דנהורא אחרא. דבר אחר כי עשית
 פלא. כי עשית אלף. ומהו אלף. הא תנינן אלף בית. אלף בינה,
 אבל דיוקנא דא איהו תלת סטרין, ראשית דרזא עלאה דאדם קדמאה,
 בגין דבריוקנא דא אית תרין דרועין, חד מכאן וחד מכאן וגופא
 באמצעיתא, וכלא רזא חדא. ואיהו רזא דיחודא א' ובגין כך אלף
 לחושבנא אחד והיינו כי עשית פלא יורב המנונא סבא אמר הכי, כי
 עשית פלא, פלא דא הוא חד דרגא מאינון פלאות חכמה, ומאן איהו,
 דא (איוב כ"ח) נתיב לא ידעו עיט ואיהו פלא. עצות מרחוק, קרא להאי
 בקדמיתא פלא, והכא אמר פלא עצות מרחוק, אלא התם אצטריך
 לממני שית סטרין לדרגין עלאין פלא. יועץ: אל, גבור, אבי, עד,
 שר, שלום, והכא לא אתא לממני חשבנא. אבל עצות מרחוק מאי
 נינהו, תרי בדי ערכות דכל עיטא דנביאי מתמן אתיא. אינון אקרון
 עצות מרחוק. אמונה אומן, תרין דאינון חד נהר וגן, דא גפיק מעדן

ורא

(6) ככא' תי' סהליית כפ' נח ס' עירומט קע'ג אחרי מוח ס'ו כח' ל'ו. סרמ' :

ודא אשתקי מניה, הא הכא כל רזא סתימא דמהימנותא (חסר) (ויסוד כסוף
 סס' קי' י"ד וי"ה) אמר רבי אלעזר בלעם חייבא מאן קטיר ליה והיך
 אקטיר. אמר רבי יצחק פינחס וסיעתיה קטורה דכתיב הרגו על
 חלליהם, ותנינן בקרתא דמרין הוה עבד בחכמתא דחרשוי, דטאסין
 באורא הוה ומלכי מדין, ואלמלא ציץ דקרושה וצלוחתא דפנחס
 דאפילו להון על קטיליא הדא הוא דכתיב על חלליהם וכתיב (ויסוד י"ב)
 ואת בלעם בן בעור הקוסם הרגו בחרב. אמר ליה רבי אלעזר כל
 דא ידענא. אמר רבי שמעון אלעזר כל מלוי דבלעם חייבא תקיפין
 אינון, והא אוקמוה חכרייא דכתיב (דכייס ל"ד) ולא קם נביא עוד בישראל
 כמשה. ואמרו בישראל לא קם אבל באמות העולם קסומנו בלעם.
 והא אוקימנא מלה, משה לית דכוותיה בכתרין עלאין, בלעם לית
 דכוותיה בכתרין תתאין, דא בסטרא דקרושא ודא בסטרא דשמאלא.
 ואי כל דא הוה בידיה וכל כך תקיף בחכמתא, גבר דישבח גרמיה
 בחילא תקיף דכתיב ואנכי אקרה כה, אעקר לכה מהאי היאך יכלו
 לקטלא ליה. אלא בספרא דחכמתא דשלמה מלכא הכי אמר, תלת
 סימנין אינון. סימן לעברה ירקון. סימן לשטות מלין. סימן דלא ידע
 כלום שבוחי, ודא אכרע לשאר, שוטה בכל עבירות כלא אית ביה.
 והא כתיב (משלי כ"ז) יהלך זר ולא פיך, ואם לאו זר, פיך. לאו הכי,
 אלא אי לא הוי מאן דאשתמודע לך, אפתח פומך למללא באוריתא
 ולאורעא מלי קשוט באוריתא. וכדין פתיחו דפומך באוריתא ישבחון
 מילך וינדעון מאן אנת, דלית מלה בעלמא דישתמודעון ליה לבר נש
 אלא בזמנא דאפתח פומיה. פומיה הודע לכני נשא מאן הוא. ההוא
 רשע דבלעם שבוחי משבח גרמיה בכלא. ועם כל דא גניבו
 דדעתא קא גניב, ואסתלק במלוי. במלין זעירין הוה עבד דכרבין,
 מה דאמר על אינון דרגין מלין מסאבין הוה אמר, וקשוט אמר, אבל
 ההוא רשע הוה אמר ומשבח גרמיה בארחתים, ואסתלק במלוי, דכל מאן
 דהוה שמע חשיב דאסתלק על כל נביאי עלמא דכתיב שומע אמרי אל
 ויודע (דקכ"ד ע"ב) דעת עליון, מאן גבר בעלמא דהוה שמע מלין אלין דלא
 חשיב דלית בעלמא נביאה מהימנא כגיניה, וקשוט הוה והכי הוה.
 נאם שומע אמרי אל, הכי הוה. ויודע דעת עליון, הכי הוה. וההוא

רשע הוה אמר על דרגין דאתרבק בהו • שומע אמרי אר, מלה
 דאיהו בסליקו עלאה, והכי אמר, שומע אמרי אל, האל לא כתיב דהא
 (מלכים י"ט) האל תמים דרכו, אבל סתם אל, אל אחר איהו (שמות ל"ד)
 כי לא תשתחוה לאל אחר • שומע אמרי אל • מלה זעירא איהו,
 ודמי למאן דלא ידע דאיהו רב ועלאה • שומע אמרי אל, ההוא
 דאקרי אל אחר דכתיב כי לא תשתחוה לאל אחר, ויודע דעת עליון
 על כל דרגין דמסאכו אינון דמנהגי ארבא דימא וסערה • ארבעין
 חסר חד אינון • וההוא רב החובל דכלהו מתנהגי על ידו, איהו
 עליון על כלהו • בדא הוה מתדבק ההוא רשע, ואמר דהוה ידע דעת
 עליון, דרגא דאיהו עליון על כלהו מנהגי ארבא. מאן שמע הכי דלא
 אתבהיל בדעתיה, ויימא דלא הוה כגיניה בעלמא, אלא ההוא רשע
 משבח גרמיה בארס סתים • ואמר מלי קשוט, וגניב דעתא דבני
 עלמא. אשר מחזה שדי יחזה • מאן דשמע דא חשיב דהוה חמי מה
 דלא חמי אחרא בעלמא, מחזה שדי דא ענפא חדא מאינון ענפין
 דהו נפקין משדי, ולמה דבחכמתא דא אחוי תלת, לקבל ש' דשדי,
 לקבל תלת ענפין דביה, ואחוי תרין נביאין בדי ערבות דתמכין ביה,
 לקבל שבעין ותרין ענפין דעינא בישא לסתמא לון. כד אתא בלק
 אמר אנא איכול לון, עמלק בהדי חכמתא דא אתא לגבייהו ויביל
 לון, ושרד לבלעם ואמר ליה, אנא תרין אתוון דעמלק אית בי דאינון
 לק, דאינון סיומא דעמלק. אנא לי לק ולעמלק לק. לי סיומא ובר
 שירותא בל. אמר ליה רבי שמעון הכי אימא, שירותא דבלק בל,
 ושירותא דבלעם בל, שירותא דבלק הוה ביה בבלעם • וסיומא
 דעמלק הוה ביה בבלק, וסיומא דבלעם הוה שירותא דעמלק, ורי
 תימא דלא ניכול להון בגין דתרשיא דרבהון משה דהוה פשיט
 ידיה, האי ידא אית באלין רברבין, דיכלי בחרשין לאתתקפא יתיר,
 והיינו דכתיב וקסמים בידם, בידיהם לא כתיב אלא בידם, ידא לקבל
 ידא הכי שדר ליה בלק לבלעם, ולהכי מחזה שדי כדאמרן יולדהכי
 אתעגשו ואתעגשו לעילא ואקרון מחזה כמה דאת אמר (מלכים ה' ד')
 ומול מחוז אל מחזה, ענפא דנפק מתמן • ומאן ההוא מחזה, ענפא
 ועזאל, דאינון נופל וגלוי עינים, ואיהו מחזה שדי דהוה חמא נופל

וגלוי עינים • אן הוה בלעם בההיא שעתא • אי תימא במדין, הוה
 כתיב ועתה הנני הולך לעמי • אי אזל ליה, מאן יהביה במדין • אלא
 ההוא רשע כיון דחמא דנפלו מישראל ארבעה ועשרין אלף על עיטוי,
 אתעכב תמן והוה בעי מנייהו אגרוי • ובעוד דאתעכב תמן, אתא
 פנחס ורברבני חילא לתמן • כיון דחמא לפנחס פרח באורא, וירצין
 בנוי עמיה יונס ויומברוס ואי תימא הא מתו בעובדא דעגל דהא
 אינון עבדו, אלא הכי הוה ודאי ודא הוא דכתיב ויפול מן העם ביום ההוא
 בשלשת אלפי איש • וכי לא הוה ידעי חושבנא זעירא דא, והרי כמה
 חושבנין אחרנין רמאין עלאין ורברבנין ידע קרא לממני, והכא בשלשת
 אלפי איש • אלא אינון בנוי דבלעם יונס ויומרוס דהוה שקלי בשלשת
 אלפי איש • אלא ההוא רשע כל חרשין דעלמא הוה ידע, ונטל
 אוף הכי חרשין דבנוי דהוה רגילין בהו, ובהו טאם ואסתלק • פנחס
 חמא ליה דהוה בר נש חד טס באורא, והוה מסתלק באורא
 מעינא, רמא קלא לבני חילא, אמר אירצ מאן דינע למפרח
 אבתריה דהוה רשע, דהא בלעם איהו חמו ליה דהוה טאם, צליה
 בריה דשבטא דרן קס ונטל שלטנו דשליט על חרשין, ופרח בתריה, כיון
 דחמא ליה ההוא רשע, עבד ארחא אחרא באורא, ובקע חמש אורין
 בהוה ארח (דק"ד ע"ב) ואסתלק ואתכפי מעינא, כדין אסתבן צליה בההיא
 שעתא, והוה בצערא דלא הוה ידע מה יעביד • רמא ליה קלא פנחס ואמר
 (ה) טולא דתנייניא דרבועין על כל חויין (כ) הפוך במויך, מיד ידע וגלי
 ההוא ארחא ועאל לגביה, מיד אתגלי ונחתו תרווייהו קמיה דפנחס.
 תא חזי ההוא רשע כתיב ביה וילך שפי, דא הוא עליון דדרגין דליה
 חויא דבורא, צליה נטל תרין דבר וניקבא, ובההוא שליט עליה, בנין
 דשלטנו דשליט עליהו נטל, ואתכפיין קמיה • ודא הוה שפיפון עלי
 ארח, על ההוא ארח דעבד ההוא רשע דכתיב (כראשית ט"ט) יהי דן נחש
 עלי דרך • דא שמשון • שפיפון עלי ארח, דא צליה • הנושך עקבי

סוס

(ח) פי' סכין סבגל שעשם כל ע"כ סכנינים וסכחים סוכלים וזולעים על כל חויין וכולם חתה כל שלו וחתה רשותו •
 ספך שעות שלך מכנגד מי ללם כדי שירא סוכ סוף כלעם • אי' לזא ומשכעם לנחש סקדמוני שיחא ללם לעבד סוכ"כ •
 כל סכנינים סוככים על כל סכחים סס מל' סמ"ל וכת וזנו • (כ) ססוך כחוקר ססם שערותיו אפר סס גירמים כלל
 שלך יתראט כלעס לכן אמר ספך כמויך כדי שיסתלק סלל מעליו • י"א ססום כיוון כדכריו שלעק ללם סאמעטיס לל' ס'
 ולפי' ססוף לנחש ססס כמעט זס כענייניו כזעפין וסכחים לסלעט על סקליסם חילונית ולסכניט כלעס ססחיו לכן אמר ססס
 ללל' סוף סולא דמקייח' ר"ל כל סכנינים סוככע על סכחים סכחו סחיקי ססוך כמויך ר"ל חוור ססוך וזו ססללטי וכן ססס
 וסלל' כסמרו מיד ידע תלי וכי' וססערות סוף סמיד רטע על סכות סססססס סססו :

סוּם דא עירא, דהוה בהדיה דדוד וְהוה ארְתִי מִדֵּן, וּבְגִינְיָה תְלִינְיָא
גְבוּרְתִּיהָ בְדוּד דְכְתִיב (שמואל ב' ח') וַיַּעֲקֹר דוּד אֶת כָּל הָרֶכֶב • וּפְל
רוֹכְבוֹ אַחֲוֵי, דא שְׂרִיה דְזִמִּין לְמִיתִי בְהַדִּי מְשִׁיחָא דְאַפְרִיס, וְאִירֵוּ
הוּי מְשַׁבְטָא דְדָן, וּזְמִין אִירֵוּ לְמַעַבְד נִוְקִמִין וְקִרְבִּין בְּשֵׁאר עַמִּין • וְכֵד
דא יְקוּם כְּדִין הוּי מַחֲכָה לְפִירְקָנָא דִישְׂרָאֵל דְכְתִיב כְּרֹאשִׁית מ'ט) לִישׁוּעָתְךָ
קוּיִתִּי י' • וְאַף עַל גַּב דְּאוּקְמוּהָ לְהָאֵי קְרָא, אֲבָל כְּרִירוֹ דְּמִלְּהָ כִּמְהָ
דְּאַתְמַר וּכְמָה דְּאוּקְמוּהָ • וְעַל דא אֲתָא קְרָא וְאוֹכַח • כִּיּוֹן דְּנַחַת הָהוּא
רְשַׁע לְקַמֵּי פְנַחַס • אֲמַר לִיה רְשַׁע כִּמְהָ גִלְגוּלִין בִּישִׁין עֲבָדַת עַר
עֲמָא קְדִישָׁא • אֲמַר לִיה לְצִלְיָה תָא וְקַטְלִיה, וְלֹא בְשֵׁמָא, דְּלֹא אֲתַחוּזִי
הָאֵי לְאַדְכְּרָא עֲלִיהָ קְדוּשָׁה עֲלָאָה, בְּגִין דְּלֹא תַפּוּק נְשַׁמְתִּיהָ וְתַתְּכַלִּיל
בְּמִלִּין דְּדַרְגִּין קְדִישִׁין וְתַתְּקִיִּים בִּיהָ מַה דְּאֲמַר תַּמּוֹת נַפְשֵׁי מוֹת יִשְׂרָאֵל •
בְּהָיָא שְׁעָתָא עֲבַד בִּיהָ כִּמְהָ זִינֵי מוֹתָא וְלֹא מִית, עַד דְּנִטְל חֲרָבָא
דְּהָהָה תְּקִין (ס"ה חֲקִיק) עֲלוּי חוּיָא מְהָאֵי סְטְרָא • וְחוּיָא מְהָאֵי סְטְרָא • אֲמַר
לִיה פְּנַחַס בְּדִלְיָה טוֹל (כ"ה קְטוֹל לִיה) וּבְדִלְיָה יְמוֹת, כְּדִין קְטַל לִיה וְיִכִּיל
לִיה, דְּכֵךְ אֲרַחוּי דְּהָהוּא סְטְרָא, מֵאֵן דְּאֹזֵל אֲבַתְרָהָא בְּהָ יְמוֹת, וּבְהָ תַפּוּק
נְשַׁמְתִּיהָ וּבְהָ תַתְּכַלִּיל וְהָכֵי מִית בְּלַעַס וְדִינִי לִיה כְּדִינִין בְּהָהוּא עֲלֵמָא, וְלֹא
אֲתַקְבַּר לְעַלְמִין • וְגִרְמוּי כְּלָהוּ אֲתַרְקְבוּ, וְאַתְעַבִּידוּ כִּמְהָ חוּיִין מְזוּהָמִין
מְנֻזְקֵי שְׁאָר כְּרִיִן, וְאַפִּילוּ תוֹלְעֵתִין דְּהָוּ אֲכִלֵי בְּשִׂרֵיהָ אֲתַהֲדְרוּ חוּיִין
אֲשַׁכְּחָנָא בְּסַפְרָא דְּאַשְׁמַדָּאֵי דִּיהָב לִיה לְשַׁלְמָה מְלַכָּא, דְּכָל מֵאֵן
דְּהָוה כְּעִי לְמַעַבְד חֲרָשִׁין תְּקִיפִין סְתִימִין דְּעִנָּא • אֵי יַדַּע טְנָרָא דְּנַפְל
תַּסֵּן בְּלַעַס, יִשְׁכַּח מְאִינוֹן חוּיִין דְּהָוּ מְגִרְמוּי דְּהָהוּא רְשַׁע • אֵי יְקַטִּיל
חַד מְנִיָּהוּ, רִישָׁא דִּילִיהָ בִּיהָ יַעֲבִיד חֲרָשִׁין עֲלָאִין • בְּגוּפָא דִּילִיהָ חֲרָשִׁין
אַחֲרָנִין, בּוֹגְבָא דִּילִיהָ חֲרָשִׁין אַחֲרָנִין, תִּלְתָּ זִינֵי חֲרָשִׁין אִית בְּכָל חַד
וְחַד • מְלַכְתָּ שְׁבָא כְּדֵ אֲתַתֵּר לְגַבֵּי שְׁלֹמֹה, מְאִינוֹן מְלִין דְּשִׁאִילַת
לְשַׁלְמָה • אֲמַרְתָּ גִרְמָא דְּחוּיָא דְּתִלְתָּ חֲרָשִׁין בְּמַרְהָ נְתַפְּס • מִיד
(מְלָכִים ס"ו) לֹא הָיָה דְּבַר נְעֻלְס מִן הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא הִגִּיד לָהּ • אִיהִי
שִׁאִילַת עַל דָּא, וְהוֹת אֲצַטְרִיכַת לְאִינוֹן חוּיִין • וְלֹא יְכִילַת לְנִטְלָא
חַד מְנִיָּהוּ • מַה אֲתִיב לָהּ, מְלִין דְּהָוּ בְּלַבָּה כֵךְ אֹדַע לָהּ דְּכְתִיב
וַיְגִד לָהּ שְׁלֹמֹה אֶת כָּל דְּבָרֵיהָ • אִינוֹן חוּיִין לֹא יְכִלֵי לִוְן כָּל בְּנֵי עֲלֵמָא
כֵךְ מְפִלָּה דְּרָזָא חֲרָא, וּמְאִי אִירֵוּ, שְׁכַבְתָּ וְרַע רֹתַחְתָּ, וְאֵי תִימָא מֵאֵן

גרמיה בהדי אינון דמסרי גרמייהו ונפשייהו על קדושת שמייה • שוי
 גרמיה בהדי מסכנא, דכתיב כי עני ואביון אני • שוי גרמיה בהדי
 חסידים דכתיב שמרה נפשי כי חסיד אני, בגין דאצטריך ליה לבר נש
 דלא לשואה גרמיה רשע • ואי תימא אי הכי לא יפרט חטאוי לערמין,
 לאו הכי, אלא כד יפרט חטאוי כדן איהו חסיד דאתי לקבלא תשובה,
 אפיק גרמיה מסטרא בישא דהוה בטנופא דילה עד השתא, והשתא
 אתרבק בימינא עלאה, דאיהי פשוטה לקבלא ליה • ולא תימא דלא
 מקבל ליה קרשא כריך הוא, עד דיפרט חטאוי מיומא דהוה בעלמא
 או (כ"א אי הכי אף) אינון (דקל"ס ע"כ) דאתכסון מניה דלא יכיל לאדבקא,
 אלא לא אצטריך לפרשא בר אינון דיכפר מנייהו, ואי שוי רעותיה
 בהו, כל אחרנין אתמשבן אבתרייהו, דהא תנינן אין בודקין חורי ביתא
 עלאין לעילא, ולא אינון תתאין לתתא כביעור חמץ, אלא כיון דכדיק
 כפום חיוו דעינוי מה דיכיל לאדבקא, בלא אתמשך בתר דא ואתבטל
 בהריה • והכי גרסי בנגעים, ארבעה ועשרין ראשי אברים אינון דלא
 מטמאין משום מחיה • וכהנא לא הוה אטרח אבתרייהו ויהיננו דכתיב
 (ויקרא י"ג) לכל מראה עיני הבהן, אתר דיכיל בהנא למחוי מכתשא
 באסתכלותא חרא, ולא אצטריך למאכא גרמיה ולארמא עינוי הבא
 והבא • (ה) אוף הכי לא אצטריך לפרטא חטאוי (למבעי) מן יומא דהוה,
 דאינון חורי ביתא תתאין, ולא אינון דאתכסו דלא יכיל לאדבקא,
 דאינון חורי ביתא עלאין לעילא • אלא לכל מראה עיני הבהן וכלהו
 אתמשבן אבתרייהו • ועל דא שוי דוד גרמיה גו חסידים, שוי גרמיה
 בהדי עבדים דכתיב (תהלים קכ"ג) הנה בעיני עבדים אל יד אדונייהם •
 וכתיב (ס"ה כ"ה) הושע עבדך אתה אלהי • שוי גרמיה בהדי אינון דמסרי
 נפשייהו על קדושת שמייה (כ) דכתיב (ס"ה) שמח נפש עבדך כי אליך
 " נפשי אשא • בכל הני ארבע עבד גרמיה דוד מלכא קמי מאריה •
 אמר רבי אלעזר (ג) ארימית ידי בצלו לקמי מלכא קדישא, דהא תנינן

אסיר

(א) כ"ל לא תוחס עבד כמיוז אלא שכתב ונס לא תוחס אלא ט"ל יריעס כלל כסס : (ב) סא דלא מייח' ממזויר כ"ס תקודס
 נו : י"ל דלא כל חסלס א' כן אלא למלוס ולחייבה שמיסר עלמיו על קדושת שמי וסכא מסדר לכל חסלות וכקשות סוף אי
 נכסיה א"ס : (ג) סק ס"מ ד'ל מס חסלס עשו אכרסס סס ולא ר"א כאלן שמיסס לא עשו אלא שכוקס • וי"ל אלאו כן אכל
 לא סוימו יריסס עב'ל ול' אכרסס כיון לסתפלל לס' אלא ישלטו יל'סר כל' סכ"כ יל'כניע איוס דכר ולא סקקייס שבוטח
 כר'אוי א"כ כמ"ש ככ"ד עשאן אירס פי' שסריס את ידיו לתת שבת לס' על נלחוכו ו"ל סכא וככרכלאן שכוכת ססתפלל על ססוקד
 הו מסכת על עטכר א' סיא כסאמינו ססכל נסיס כככרו ואל' אסוף ססריס ססתפלל לס' שישרסו חסיד כמיט סאן וסרו סעין
 כ'סרפ סיס סכיאמינו וסעטטו וכו' ותמלת ר"ל ט' ססתפלל שמי ססתפלל כקקונא דא לא ססרד ללוסיס כריקניא סרמי' :

בסדר

אסיר ליה לכו נש לארמא ידוי לעילא, בר בצלו ובכרכאן ותחנונים
למריה דכתיב (בראשית י"ד) הרמורתי ידי אל י אל עליון, ומתרגמינן
ארימית ידי בצלו, דהא אצבעאן דידין מלין עלאין אית בהו. והשתא
אנא הכי עבידנא ואמינא, דכל מאן דאלין ארבע יסדר קמי מאריה,
ועביד גרמיה ברעיותא בתיקונא דא כדקא יאות, בתקונא דא לא תהדר
צלותיה בריקניא. בקרמיתא עבד, לסדרא שבחא קמי מאריה ולזמרא
קמיה. ודא בתושבחן דקמי צלותא, ולבתר עבד לבתר דצלי צלותא
דעמידה, איהו עבדא דסדר צלותא דמאריה. ולבתר עבד לבתר
דצלי כל צלותיה ואזיל ליה. ועל דא דוד תלת זמנין עבד גרמיה
בצלותא דא עבד, דכתיב הושע עברך אתה אלהי, שמח נפש עברך,
וכתיב (תהלים פ"ו) תנה עוזך לעבדך. הא תלת זמנין אצטריך לשוארה
גרמיה עבד, לבתר לשואה גרמיה גו אינון דמסרי נפשיהו על קדושת
שמייה, והיינו ביחודא דשמע ישראל, דכל מאן דשווי הכי רעותיה בהאי
קרא, אתחשיב ליה כאלו מסר נפשיה על קדושת שמייה לבתר לשואה
גרמיה עני, בזמנא דעאל ודפיק דשין דרומי מרומים כד אמר אמר
ויציב וסמך גאולה לתפלה, למהוי בצלותא דעמידה תביר לבא עניא
ומסכנא. ולשואה רעותיה לאתכללא גו מסכני בתבירו דלבא במאיכו
דנפשא. לבתר לשואה גרמיה גו חסידים בשומע תפלה, לפרשא
חטאוי, דהכי אצטריך יחיד בשומע תפלה, בגין לאתדבקה בימינא
דפשוטה לקבלא לאינון דתבין, וכדין אקרי חסיד, הא ארבע אלן כדקא
יאות. מאן כליל לכל הני, ההוא דקא אצטריך לכללא לון, והאי איהו
עבד דאכליל לכל שאר. תלת עבדין אינון בתלת דוכתיין וכלהו חד,
ועלייהו כתיב הנה בעיני עבדים אל יד אדוניהם וגומר. בין עבד
לעבד אינון אחרנין, בין עבד קדמאא לעבד תניינא אית ליה לממסר
נפשיה על יחודא דקדושת שמייה, ולשואה גרמיה עני ומסכנא בצלותא
דעמידה, ולשואה גרמיה גו חסידים בשומע תפלה. עבד תליתארה
בתר דסיים וסדר כלא. תנן בההיא שעתא דסדר בר
נש כל הני סדורין ארבע ברעו דלכא, קדשא בריך הוה
ניחא קמיה ופריש ימיניה עליה בההוא עבד תליתארה וקרי
עליה ויאמר ליה עבדי אתה דכתיב (ישעיה מ"ט) ויאמר

לוי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר • ודאי צלותא
 (דקצ'ו ע"ו) דהאי בר נש לא יהדר בריקניא לעלמין • אתא רבי אבא
 ונשקיה • אמר רבי אלעזר תא חזי תרי עבד מאינון תלתא אינון
 דכללי כל הני, דהא תליתאה קיימא לחתמא ביה חותמא לעילא,
 לשואה ביה ידא ימינא דמלכא ולאשתבחא ביה • אבל הני תרין
 קדמא ונתנינא אינון כללא דכלא • ודוד שבח גרמיה בהו דכתיב
 (מסלס קי"ו) אנא יי כי אני עבדך אני עבדך וגומר • דאלין כללי דכל
 שאר תליתאה בך קיימא למפרק לי דכתיב הושע עבדך אתה
 אלהי מאן דמסדר דא ידיע להוי ליה דקדשא בריך הוא משתבח
 ביה וקרא עליה עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר, אתא רבי אבא
 ונשקיה אמר רבי אבא על דא קרינן (סס י"ט) הנחמדים מזהב ומפז
 רב וגומר כמה מתיקין מלין עתיקין דסדרו קדמאי, ואנן כד טעמין לון
 לא יכלין למיכל, ודאי הכי הוא והא קרא אוכח על תלתא עבדן
 ואינון חד ובאתר חד • ותרין כדקאמר, וחד דאיהו לאתעטרא ביה
 קדשא בריך הוא דכתיב (ויקרא כ"ה) כי לי בני ישראל עבדי עבדי
 הם וגומר • לא ימכרו ממכרת עבד, בגין דקדשא בריך הוא אצטריך
 לאתעטרא בהאי תליתאה • ועל דא לא ימכרו לשמא דעבד • דהא
 דקדשא בריך הוא הוי • פתח רבי אלעזר ואמר (ישעיהו ל) מי בכס
 ידא יי וגומר • מאי שומע בקול עבדו, האי קרא אוקמוה חברייא בצלותא
 והכי הוא, מאן דרגיל למיתי לבי כנשתא לצלאה, ויזמא חדא לא אתי
 קדשא בריך הוא שאיל עליה ואמר מי בכס ידא יי שומע בקול עבדו
 אשר הלך חשכים ואין נגה לו • מאי שומע בקול עבדו, כמאן • אי
 תימא כנביאה או גבר אחרא, מאן יהב נביאה או גבר אחרא לצלותא •
 דבגין דצלי צלותיה שומע בקול נביאה או גבר בעלמא • אלא
 ההוא דצלי צלותין בכל יומא, (ב) איהו שומע בההוא קול דקרי ליה
 קדשא בריך הוא ומשתבח ביה ואמר דאיהו עבדו ודאי, שומע בקול
 כמאי קול, כההוא דאקרי עבדו, שבחא עלאה איהו דנפק עליה קול
 דאיהו עבדו • ותו דקלא אשתמע בכל אינון רקיעין, דאיהו עבדא
 דמלכא קדישא, ודא איהו שומע בקול עבדו, אשר הלך חשכים ואין

נגח

(ה) כי כמרנ דזעג דלוקי לא שטע מליס שטע ונכין • ועיל סנחמטו זומעת קן כעלותם כליכם למעלס •

נגה לו • וכי בגין דלא אתא לצלויה הלך חשכים • אלא אוקמוה • אבל
עד לא יתכנשון ישראל לבתי כנסיות לצלאה, סטרא אחרא ק"מא
וסגיד כל נהורין עלאין, דלא יתפשטון ויפקון על עלמין • ותלת זמנן
ביומא אזלי סטר אחרא דכר ונוקבא ומשטטין בעלמא, וההוא עירן
אתקן לצלותא בגין דלא הוי תמן קטרוגא כלל • וכדן איהו עירן
לצלותא, בגין (כי תשא ק"ט ע"ב) דאינון אזלי למשטטא בטורי חשוד וחר
נשפה, כדן פתיחין בוי נהורין עלאין, ונפקי ושריאן על בתי כנסיות
ברישיהון דאינון דצלאן צלותין, ומתפלגן נהורין על רישיהו, וקדשא
ברוך הוא שאיל על ההוא דלא אשתכח תמן ואמר, חבל על פלגיא
בדהו רגיל הבא, והשתא דהלך חשכים ואתעבר מקמי נהורין, והלך
לשטטא בטוריא בעלמא, נפק מההוא נגה נהורא דנהיר, ולית סביה
חולקא, אין נגה לו, כמה דאתפליג ושריא על אחרנין דתמן, כמה
טבין אתאבידו מניה (אין נגה לו השתא דהלך חשכים) • ואלו הוה תמן
יבטח בשם יי בכללא דעבד קדמאה • וישען באלהיו ברוא דעבד
תניינא • אמר רבי שמעון אלעזר ברי ודאי רוח נבואה שרייא עלך •
אמר רבי אבא אריא בר אריא, מאן יקום קמייהו כד שאגי למטרף
טרפא • כל אריין דעלמא תקיפין, ואלין יתיר מכלהו • כל אריין
דעלמא קשיין לאפקא טרפא מפומייהו, ואלין נוחין לאפקא מפומייהו
טרפא • אינון טרפי טרפא ויהבי לכלא • אשר הלך חשכים, אשר
הלכו מבעי ליה • אמר רבי אלעזר (שמות קפ"ח קמ"ח כ' נ"ד ה') בגין דאינון
שריין בחבורא ומיד מתפרשן, הלך חבורא, חשכים אתפרשן, שראן
בחבורא ואתפרשן מיד • כגוונא דא (יחזקאל ה') רוח סערה באה
כלל (ה') דכר ונוקבא • באה, והיא שבקת ליה מתפרשן : (לעיל קפ"ו ה')

ע"כ מנאקו ול"ר חסד כהעתיק

וירא בלק וגומר רבי אלעזר אמר ודאי מה (קפ"ו) דאמר רבי חייא מלה
סתימא הוה • אבל כתיב (תהלים פ"ד) גם צפור מצאה ביתודרור
קן לה וגומר • וכי דוד מלכא על צפרא בעלמא הוה אמר מלה דא •
אלא כמה דתנינן, כמה חביבין נשמתינן קמי קדשא בריך הוא • אי
תימא כל נשמתינן דעלמא, לאו הכי, אלא אינון נשמתיהון דצדקייא
דתמן

(ה') וסור נ"כ רוח נדולס וסוק סרמ' • עת' טע"ט רט"ו פ' וישלח דמסג' לכוין זכ' ונקמס ועד"ס סכל דקדווק טלוס מל'ין

דתמן מדוריהון בהדיה, מדוריהון לעילא ומדוריהון לתתא • והכי
 אתמר גם צפור מצאה בית, אלין רוחיהון דצדיקיא • תנינן תלת שורין
 אינון לגן עדן, ובין כל חד וחד כמה רוחין ונשמתין מטיירין תמן
 (דקצו ע"ב) ואתהנן מריחא דענוגין דצדיקיא דלגו, ואף על גב דלא זכו
 למיעאל • אבל ענוגא דרוחיהון דצדיקיא דלגו (ישעיה ס"ד) עין לא ראתה
 אלהים וגומר • יומין רשימין אית בשתא ואינון יומי ניסן ויומי תשרי, דאינון
 רוחין משטטן ופקדן לאתר דאצטריך • ואף על גב דזמנין סגיאין
 משטטן, אבל יומין אלין רשימין אינון, ואתחזון על גבי שורין
 דגנתא כל חד וחד כחיו דצפרין מצפצפן בכל צפרה וצפרה •
 וההוא צפצופא שבחא דקדשא בריך הוא, וצלוחא על חיי בני נשא
 דהאי עלמא, בגין דאלין יומין ישראל כלהו מתעסקין במצות ובפקודין
 דמארי עלמא • וכדין בחדו אתחזון צפרן מצפצפן, ועל גב שורין דגן
 עדן מצפצפן משבחן ואודן, ומצלן על חייא דהאי עלמא • אמר רבי
 שמעון אלעזר ודאי שפיר קאמרת, דודאי אינון רוחין תמן, אבל מה
 תימא ודרור קן לה אמר הכי אוליפנא, דא היא נשמתא קדישא
 דסלקא לעילא, וסלקא לאתר טמיר וגניז דעין לא ראתה אלהים
 זולתך וגומר • אמר רבי שמעון אלעזר ודאי שפיר קאמרת ושפיר איהו •
 אבל כל דא בגן עדן דלתתא הוא, וכמה דאמרת הוא, והכי הוא ודאי
 גם צפור מצאה בית, אלין רוחין קדישין דזכו למיעל ולמיפק לבתר, בגין
 דמשטטן (קס"ב ס') ואתחזון כחיו דצפורין, ואלין רוחין מצאה בית •
 ודאי כל חדא וחדא אית לון מדורין ידעאן לגו, ועם כל דא כלהו
 נכוין מחפה דחברייהו, אינון דאית לון דרור וחירו מכלא • וקדשא
 בריך הוא אחוי לון היכלא טמירו חדא גניז דעין לא ראתה אלהים
 זולתך, וההוא היכלא אקרי קן צפור • ומתמן מתעטרין עטרין למשיח
 בזמנא דאתי, וביומין רשימין תלת זמנין בשתא, קדשא בריך הוא
 בעי לאשתעשעא באינון צדיקיא, ואחוי לון ההוא היכלא טמירא גניז דלא
 ידעין ולא אשתמודען ביה כל צדיקיא דתמן • אשר שתה אפרוחיה
 את מזבחותיך, אלין אינון צדיקיא דאשתכלרו בכנין קדישין, דזכו לתורה
 שבכתב ולתורה שבעל פה בהאי עלמא, ואלין אקרין תרין מדבחן
 מתעטרן לקמי מלכא קדישא, דהא זכותא דבנייהו בהאי עלמא אינון

עלייהו, ומעטרין להו תמן מאן ריחא זכאה לכל האי, האי דשתה אפרוחיה
 לאולפא למזבחתיך וגומר. מכאן ולהלאה אימא מילך דהא בלא
 כסופא אתחזינא תמן. פתח כמלקדמין רבי אלעזר ואמר גם צפור
 מצאה בית. דא יתרו. ודרור קן לה. דא בנוי דהו בלשכת הגזית
 אולפי אורייתא, וחתכין מלין דאורייתא כפומייהו. מצאה בית מהו.
 אלא בקדמיתא נטלו ושארו במדברא. נטלו מעניגא דמדרין וממתיקו
 דתמן ושרו במדברא. כיון דחמא קדשא בריך הוא דעל אורייתא
 הוה כסופא דלהון. משיך לון מתמן ואעיל לון ללשכת הגזית. ודרור קן
 לה, בלא חר, צפור דרור בלא איהו חר, (שופטים ד') חבר הקני (שמואל ב' ט"ו)
 ויאמר שאול אל הקני וגומר. תא חזי מה כתיב וירא בלק בן צפוד. וכי
 מאי שנא דאדכיר שמא דאבוי משאר מלכין אלא יתרו אתמשך ואתעבר
 מעבודה זרה ואתא לאתדבקא בישראל הוא ובנוי, וכל עלמא נדוהו
 (דק"ו ע"ב) ורדפו אבתריה. בלק מבני בנוי הורה, ואתעבר מארחה
 דאבוי. כיון דחמו סבי מואב וסבי מדין דהו בהדי הדדי, באחורה
 דילהון בעבודה זרה בחולקא דילהון, דיתרו ובנוי אתדבקו בשכינתא,
 ודא אתמשך מנהון, אתו ואמלכוהו עלייהו בהאי שעתא, דכתיב ובלק
 בן צפוד מלך למואב בעת ההיא. בעת ההיא הוה מלך מה דלא
 הוה מקדמת דנא. ועל דא כתיב בן צפוד, מה דלא אתחזי למעבד
 הכי. וירא בלק. וישמע מבעי ליה. מהו וירא, ראיה חמא וידע דזמין
 הוא למנפל בידא דישראל, וישראל למנפל בידוי בקדמיתא. ולכתר
 איהו בידא דישראל. וירא בלק בן צפוד. רבי אבא פתח (סיר ח') אם
 לא תרעי לך היפה בנשים צאי לך בעקבי הצאן. כנשתא דישראל
 אמרת לנבי מלכא עלאה. כנישתא דישראל, מהו כנישתא, דא איהו
 עצרת בנישון, כמה דאת אמר (כמדבר י') מאסף לכד המחנורת. מאן
 דבניש לכד משריין עלאין לגביה. ומגו דלזמנין נוקבא אקרי כנישתא,
 ואתמר עצרת, כמה דאת אמר (בראשית כ') כי עצור עצר יי, דנקיט ולא
 יחיב, הכי הוא ודאי. דהא מגו מהימנו סגיא דילה דלא אשכחן בה
 מומא, (ס"ב מוחא) יהבו לה בלא עכובא כלל. ואיהי כד מטה לגבה
 כל מאן דבנישא, עצר ומעצר ומעכבת דלא נחית ונהיר, אלא כפויס
 טליא טפין טפין זעיר זעיר, מאי טעמא, בגין דלא אשתבח לתתא.

מְהִימְנוּתָא, אֵלָא כְּמָה דְאֵת אָמַר זְעִיר שְׁם זְעִיר שְׁם, זְעִיר זְכוּתָא וְזְעִיר
 אֲנֵהוּתָא דְטָלָא, מְדָה לְקַבֵּל מְדָה. דְאֵלְמָלָא תִּשְׁכַּח מְהִימְנוּתָא כְּמָה
 דְאֵשְׁתַּכְחוּ בָהּ, אֲרִיקַת בְּכַל סְטָרָא וְסְטָרָא כְּלָא עֵכוּבָא כְּלָל, וְאִיהִי
 חֲדָתָא, וּכְדִין יְהִיבִין לָהּ מִתְנָן וּנְכוּבוֹן סְנִיָּאִין דָּא עַל דָּא, וְלֵיָּא יְהוּן
 מְעַכְבִּין לָהּ כְּלָל. אֲבָל תְּתָאִין אִינוּן מְעַכְבִּין לִוְן וּמְעַכְבִּין לָהּ, וּכְדִין
 אִיהִי עֲצֵרַת. עֲצוּר עֲצֵר יי וְדָא, כְּבִיכּוּל יְהִיב תְּמַצִּית וְלָא יְתִיר, וְעַם
 כָּל דָּא כְּאִימָא יְהֵבַת לְבָנִין בְּטַמִּירוּ דְלָא יְדַעִין בָּהּ, הִכִּי עֵבִידַת לִוְן
 לְבָנָהּ אִשְׂרָאֵל. וְאוּלִּיפְנָא מְגוּ בּוּצִינָא קְדִישָׁא, דְבִשְׁעָתָא דְאִיהִי סְלִיקַת
 לְמַלְקֻט עֲנוּגִין וְכִסּוּפִין, וּמוּמָא אֵשְׁתַּכַּח בְּהוּ בִישְׂרָאֵל לְתַתָּא, כְּדִין מְטִי
 לְגַבְהָ טַפְּהָ דְחֲרָדֵל, וּמִיד (ס) אֲעִידָת וִיתִיבַת עֲלֵהּ יוּמִין כְּמִנִּין. וּכְדִין
 יְדַעִין לְעֵילָא דְמוּמָא בְּהוּ בִישְׂרָאֵל, וְאַתְעֵר שְׂמַאלָא מִיד וּמְשִׁיךְ חוּטָא
 לְתַתָּא. (סז כ"ו) וְתַכְהֵן עֵינֵיו מְרֹאוֹת. מַה דְהוּהּ מְסַתְבֵּל בְּעֵין שְׁפִירוּ
 בְּכִלְלָא דְאֲבֵרָהֶם כְּלָא דִינָא כְּלָל, כְּדִין וְתַכְהֵן עֵינֵיו מְרֹאוֹת, מְרֹאוֹת
 וְדָא, מְלֹאסְתַּכְלָא בְּכִלְלָא דְרַחֲמֵנוּ, כְּדִין אֲתַעֲרוּ דְסַמְאֵל בְּקַל תְּקִיף
 לְאַתְעֵרָא עַל עֲלְמָא, כְּמָה דְאֵת אָמַר וַיִּקְרָא לַעֲשׂוּ בְנֵי הַגְּדוֹל וְגוֹמֵר.
 גְּדוֹל אִיהוּ לְגַבֵּי מְשַׁרְיִין דְסְטָרָא אַחְרָא, אִיהוּ גְדוֹל וְנִהְיֵג לְכָל אַרְבִּין
 דִּימָא, דְעֲרִטְיִין בְּרוּחָא בִישָׁא לְאַטְבְּעָא לִוְן בְּעוּמְקָא דִימָא, בְּאִינוּן
 מְצוּלוֹת יָם דִּילִיָּה. וְכֵד קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא הוּא בְּרַחֲמֵנוּ, כְּדִין כָּל חֲטָאִין
 וְכָל חוּבִין דִישְׂרָאֵל יְהִיב לִיָּה, וְאִיהוּ אֲטִיל לִוְן לְמְצוּלוֹת יָם. כָּל מְשַׁרְיִין
 דִּילִיָּה מְצוּלוֹת יָם אֲקֵרוּן, וְאִינוּן נְטִילֵי לִוְן וּמְשַׁטְטֵי בְרוּזִין לְכָל שְׂאֵר
 עַמִּין. וְכִי חֲטָאִין דִישְׂרָאֵל וְחוּבִין דְלֵהוּן זִרְקִין וּמִתְפַּלְגִין לְעַמָּא דְלֵהוּן.
 אֵלָא אִינוּן מְחַכְּאֵן וּמְצַפְּאֵן לְמִתְנָן דְלְעֵילָא, כְּכִלְבֵי לְקַמִּי פְתוּרָא. וְכֵד
 קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא נְטִיל כָּל חוּבֵיָּהוּ דִישְׂרָאֵל וְזִרְיק עֲלֵיהוּ, וְכֵלְהוּ חֲשָׁבֵי
 דְמִתְנָן וּנְכוּבוֹן דְאִיהוּ בְּעָא לְמִיָּהֵב לִישְׂרָאֵל, דְאֵעֵבֵר מְנִיָּהוּ וְיִהֵב לִוְן.
 וּמִיד כְּלֵהוּ כְּחֲדָא זִרְקִין (ס"ב בְּחִידוּ וְזִרְקִין) לִוְן עַל שְׂאֵר עַמִּין. תָּא חֲזִי
 כְּנִישְׁתָּא דִישְׂרָאֵל אִיהִי אֲמַרַת בְּקִדְמִיתָא (ס"ג בְּגִלוּתָא) שְׁחוּרָה אֲנִי
 וְנֵאוּהָ, אֲזַעֲרִית גְּרָמָה לְקַמִּי מְלְכָא עֲלָאָה. וּכְדִין שְׂאִילַת מְנִיָּה וְאֲמַרַת
 (ס"ד) הַגִּידָה לִי שְׂאֵהָבָה נְפִשִׁי אִיכָה תִרְעָה אִיכָה תִרְבִּיץ בְּצִהְרִים.

הרין

(ס) פ' סוסרס ממכון סכח וסערס לס' ו' ימים כמספר ויש מפרשים לזון קרין כי קרנוס אשס חרס אסחא מעריל וסמכוין
 ככ' ספירוסים אחר סוף - סרס' כ':

תרין זמנין איכה איכה אמאי, אלא אייה רמיזא על תרין חרבנין דתריין
 מקדשין • דקראן כלא איכה איכה • איכה תרעה בחרבן ביתראשון •
 איכה תרביץ בחרבן בית שני • ועל דא תרין זמנין איכה איכה • תרעה
 תרביץ • לאו דא כדא, גלותא דבבל דאיהו זמן זעיר קארי ביה תרעה,
 ועל גלותא דארום דאיהו זמן סגוי קארי ביה תרביץ • ועל דא תרין
 זמנין איכה איכה ותו תרעה תרביץ • ירעה מבעי ליה • ירביץ מבעי
 ליה אוף הכי, דהא על ישראל אמרת • אלא אייה אמרת על נפשה
 איכה תרעה כלתך לבנהא בגלותא דיהון בין שאר עמין, איכה תרביץ
 בצהרים • היך תטוף אייה עליהו מלין ומיין גו חמימו דצהרים • שלמה
 אהיה בעוטיה, בשעתא דישראל קראן מגו עאקודחיקו דלהון, ושאר
 עמין (דקני' ע"ב) מחרפין ומגרפין לון אימתי תפקון מן גלותא • אלהכון
 היך לא עביד לבון נסין. (אינון משבחן גרמייהו • ואמרי כה תרעה לן
 ביומין קדמאין • כה תרביץ במיין קדישין, לצננא חמימו דרשפין ושללהובין
 דלהון • ואינון משבחן כל דא) (כ"ה ואינון משבחן לקדשא בריך הוא
 ואודן ליה על כל צערא וארכו דגלותא, ואמרי כה תרעה לן ביומין
 קדמאין, כה תרביץ עמנא בגלותא ותפרוק לנא לזמנא בתראה, כל
 דא שבחא ומחוימנותא תאיבין לון ישראל •) ואנא יתיב בעוטיה, ולא
 יכילת למעבד לון נסין, ולמיהב לון נוקמין • איהו אתיב לגפה • אם
 לא תרעי לך היפה בנשים • האי קרא הכי מבעי ליה, אם לא תרעי
 היפה בנשים • לך אמאי • אלא אם לא תרעי לך, לאתקפא גרמך
 בגלותא ולא תקפא חילא לאננא על בנך • צאי לך • צאי לך לאתקפא
 בעקבי הצאן • אינון תנוקות דבי רבן דאולפי תורה • ורעי את גריותיך •
 אלין עתיקי משדים, דקא מסתלקי מעלמא ואתמשכן לבי מתיבתא
 עלאה, דאיהי על משכנות הרועים • על דייקא • במשכנות הרועים
 לא כתיב, אלא על משכנות הרועים, דא מתיבתא דמט' טרון דתמן כל
 תקיפין וינוקין דעלמא, ומנהיגי אוריתא בהאי עלמא באיסור והתר
 בכל מרה דאצטריכו בני עלמא, דהיי עקבי הצאן אינון תנוקות
 בדקאמין • אמר רבי אלעזר עקבי הצאן, אינון תלמידי דבי רב, דקא
 אתיין לבתר בעלמא, ואשבחן אוריתא בארע מישר וארעא פתיחא,
 ועל דא אינון מחדשן מלין עתיקין בכל יומא, ושכינתא שריא עליהו

וצייתא למליהון כמה דאת אמר (מלכ' ג') ויקשב " וישמע • אמר רבי
 אבא הכי הוא נדאי • וכלא חד מלה • דבר אחר אם לא תדעי לך •
 לך למה • אלא בכל אתר דישראל בגלותא איהי עמהון בגלותא •
 ועל דא כתיב לך, וכתיב (ישעי' ס"ג) בכל צרתם לו צר • ודא הוא לך •
 היפה בנשים • היפה, איהי אמרת דאידיהי אבמתא כמה דאת אמר
 (סיר' ה') שחורה אני • ואיהו אמר לגבה יפה, את שפירתא היפה בנשים,
 שפירתא איהי על כל דרגין וכתיב יפה את רעיתי • דבר אחר היפה
 בנשים, טבתא בטיבו, דעבדת טיבו לבנהא בטמירו בגניזו, וקדשא
 בריך הוא סגי טב עליה • כל מה דעבדת לבנהא בטמירו בגניזו, אף
 על גב דלא מבשרן עובדין, מכאן דאתחזי לאבא כד אמא רחמא על
 בנין, ותאיב עליה כל מה דעבדת לבנהא רחמין בטמירו, אף על גב
 דלא מבשרן עובדון • אמר רבי אבא תוהנתא על ההוא דכתיב
 (דכיס' כ"ב) וכי יהיה לאיש בן סורר ומורה וגומר • ותפשו בו אביו ואמו
 וגומר ותנינן דבהיא שעתא אמר קדשא בריך הוא למשה כתוב,
 אמר ליה משה מאריה דעלמא שביק דא, אית אבא דעביד בדין
 לבריה, ומשה מרחיק הוה חמי בחכמתא כל מה דזמין קדשא בריך
 הוא לבני ישראל. אמר מאריה דעלמא שבוק מלה דא • אמר ליה
 קדשא בריך הוא למשה חמינא מה דאת אמר, כתוב וקבל אנרגי •
 את ידעת ואנא ידע יתיר, מה דאת חמי עלי ההוא עובדא, דרוש קרא
 ותשכח • בהיא שעתא רמו ליה ליופיא לרבנא דאורייתא, אמר למשה
 אנא דרישנא להאי קרא • כתיב כי יהיה לאיש, דא קדשא בריך הוא
 דכתיב (שמות ט"ו) " איש מלחמה • בן דא ישראל • סורר ומורה דכתיב
 (סוסי' ד') כי כפרה סוררה סרר ישראל • איננו שומע בקול אביו ובקול
 אמו, דא קדשא בריך הוא וכנסת ישראל ויסרו אותו דכתיב (מלכ' ב' י"ז)
 ויעד " בישראל וביהודה ביד כל נביאי כל חוזת וגומר • ולא שמע
 אליהם • דכתיב ולא ישמעו אל " וגומר • ותפשו בו אביו ואמו בדעתא
 חדא בהסכמה חדא • והוציאו אותו אל זקני עירו ואל שער מקומן,
 אל זקני עירו • אל זקני עירם ואל שער מקומם מבעי ליה • מאי אל
 זקני עירו ואל שער מקומו • אלא אל זקני עירו דא קדשא בריך הוא,
 ואל שער מקומו דא כנסת ישראל, זקני עירו אלין יומין קדמאין יומין

עתיקין (סבין) דכלא, שער מקומו דא מוסף שבת, ועם כל דא אף על
 גב דכלא ידעין, דינא לעילא איהו, בגין דבי דינא דאמא ואבא קריבין
 אינון לישראל ואחרין בהו, וכל קריב לא דאין דינא לקריביה, ופסול
 איהו לדינא. בקדמיתא מה כתיב אל זקני עירו ואל שער
 מקומו, בין דחמא קדשא בריך הוא דינון קריבין, מיד סליק
 דינא משער מקומו, מה כתיב בתריה ואמרו אל זקני עירו
 (דק"ט ע"ב) לחוד. ואל שער מקומו לא כתיב, אלא אל זקני עירו. בגנו
 זה ודאי, ולא דשאר עמין. סורר ומורה אינון שומע בקולנו, מאי
 שנא דהא בקדמיתא לא כתיב זולל וסובא. ולבתר כתיב זולל
 וסובא. אלא מאן גרים להו לישראל למהוי סורר ומורה לגבי אבוהון
 דבשמיא, בגין דאיהו זולל וסובא בשאר עמין דכתיב (תהלים ק"ו)
 ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם. וכתיב ויאכל העם וישתחוו, דעקרא
 ויסודא אכילה ושתיה כד עבדין בשאר עמין. דא גרים לון למהוי
 בן סורר ומורה לגבי אבוהון דבשמיא, ועל דא ורנמוהו כל אנשי
 עירו באבגים, אלין כל שאר עמין דהוו מקלעים להו באבגים, וסתרין
 שורין ומנתצין מגרלין ולא מהני לון כלום. בין דשמע משה כדן כתב
 פרשתא דא. ועם כל דא היפה בנשים, טבא ויקרא בנשים דעלמא,
 צאי לך בעקבי הצאן, הא אוקימנא אלין בתי כנסיות ובתי מדרשות.
 ורעי את גריותיך. אלין ינוקי דבי רב דלא טעמו טעם חובא בעלמא,
 על משכנות הרועים, אלין מלמדי תנוקות ורישי ישיבות. דבר אחר
 על משכנות הרעים, חסר ו. אינון בישין, אלין מלכי האמורי, דנטרו
 ישראל ארעא דלהון לרעיא מקניהון, ולכי מרעה יהב ישראל ארעא דא,
 כדן שמע בלק דארעא דהות חשיבא כל כך, עבדו ישראל קרבא
 דא וסתרין לה, עד דשוו לה כי מרעה. כדן אשתדרל בכל מה
 דאשתדרל ושתף בהדיה לבלעם. וירא בלק, רבי חוקיה פתח
 (ישעיה כ"ז) כה אמר יי שמרו משפט ועשו צדקה כי קרובה ישועתי
 וגומר. כמה חביבין ישראל קמי קדשא בריך הוא, דאף על גב דאינון
 חאבו קמיה, וחבין קמיה בכל זמנא וזמנא, איהו עביד לון לישראל
 זדונות כשנגות, והכי אמר רב המנונא סבא תלת בבי דינן תקינו רבנן
 בסדרי מתניתא, חדא קדמיתא בארבע אבות גזיקין השור וכור.

תניינא שלית דאשתכח • תליתא שותפין ורזא דאכידה, מאי טעמא,
 אלא קדשא בריך הוא בכל זמנא עביד לון לישראל זרונות כשגגות.
 ואינון דסדרו מתניתין דתלתא כבי, הכי סדרו וארח דקרא נקטו דכתיב
 (שמות כ"ב) על כל דבר פשע, והאי פשע איהו דלאו בזרון, ומאן איהו
 על שור^ו על שה, דא בכא קמא דהכי הוא באינון מלין • על שלמה,
 דא בכא מציעא • (ב) על כל אכדה, דא בכא תליתא • דארח קרא
 נקטו • דכד מטא לכבא מציעא הוה אמר, שירותא דקא נקטו בטלית
 דא אמאי, כיון דאשכח קרא, אמר ודאי דא הלכה למשה מסיני,
 וביארו כל מלי דרבנן • כה אמר " • מאי שנא • בכל דוכתא דנביאי
 דכתיב כה אמר " • ובמשה לא כתיב הכי • אלא משה דהוה נביאותיה
 מגו אספקלרייא דנהרא דלעילא, לא כתיב ביה כה, אבל שאר
 נביאים דהוה מנבאין מגו אספקלרייא דלא נהרא, נביאו מגו כה.
 (כ"ב) לאחזאה דכלא איהו חר בלא פרוזא, דאף על גב דאמרו וכולן
 לא אמרו אלא מגו כה) :

על חמור

ועתה לכה נא ארה לי את העם הזה וגומר • ועתה, רבי אלעזר
 אמר, אמר ההוא רשע ודאי שעתא קיימא לי למעבר מרה
 דאנא בעי • חמא ולא חמא יאות • חמא כמה אלפין נפלין מישראל
 על ידו לזמן זעיר, אמר ודאי השתא שעתא קיימא לי, ובגין כך ועתה
 ולא בזמנא אחרא • לכה • לך מבעי ליה • מאי לכה • אמר נזדרו
 גרמן לההוא דרחיף בגדפוי עליהו, לההוא דשמיה כה • ועתה לכה
 נגח קרבא כההוא כה • (ועתה לכה כמה דאת אמר (מלכים י"ז) ועתה
 לשלל מואב) אמר עד השתא לא הוה בעלמא מאן דיכול להו, בגין
 ההוא פטרונא דקיימא עליהו, השתא דשעתא קיימא לן, לכה נעביד
 קרבא, וכל עיטא דההוא רשע לכה הוה דכתיב ואנכי אקרהו כה
 אעקר לההוא כה מאתריה, ותרווייהו בעיטא בישא להאי כה הוה
 כמה דאת אמר (מלכים כ') על " ועל משיחו, לא ידעו דהא לכתר
 האי כה אעקר לון מעלמא • כי עצום הוא ממני • וכי עד ההיא
 שעתא אן אגחו ביה קרבא ונצחו ליה, באן אתר אערעו בחרבא
 דלהון, והוה גברין (דקל"ח ע"ב) בגברין לאחזאה גבורתא דלהון • מאי

(ה) ק' וכל דיני אכרה ככ"מ ט"כ ח"ס :

כי עצום הוא ממני • אלא ההוא רשע חכים הוה וחמי למרחיק, חמא
 לרוד מלכא דאתי מרות המואביה, גיבר תקיף כאריה ועביד קרבין
 תקיפין ונצח למואב, ושוי לון תחות רגלוי • אמר עצום הוא ההוא
 דירתא ההוא גבורתא, חד מלכא דלהון מינן יפוק לשיצאה למואב •
 אולי אוכל נכה בו • האי קרא הכי הוה ליה למימר, אולי אוכל
 אפה בו • או אולי נוכל נכה בו • אלא ההוא רשע הוה חכים • אמר
 חמינא ידא חדא דחד אריא תקיפא פריש (קע"ט) (רגלא) ידא, לי
 איכול עמך דנתחבר תרוונא (ונתחבר) ונגרע מההוא אריה ידא דא
 עד לא ייתי ההוא מלכא לעלמא ולא יתרך ית מואב מאתריה • ארה
 לי • מאי ארה לי • אמר רבי אבא ההוא רשע בתרי לי שני קאמר
 לבלעם • חד אמר ארה לי, וחד אמר קבה לי, מה בין האי להאי,
 אלא אמר ליה ארה לי עשבין וחרשין דרישי דחויין, ושוי לון בקדרה
 דחרשיא, כיון דחמא דחיליה יתיר בפומא, תב ואמר ולכה נא קבה
 לי • ואפילו הכי ההוא רשע דבלק לא שבק חרשוי, אלא לקיט כר
 ויני עשבין חרשי דרישי דחויין, ונטיל קדרה דחרשין ונעיץ לה תחות
 ארעא אלף וחמש מאה אמין, ונגני ליה לסוף יומין. כיון דאתא דוד
 כרה בתהומא אלף וחמש מאה אמין, (ער אלף וחמש מאה אמין)
 ואפיק מיא מן תהומא ונסך על מדבחה • בההיא שעתא אמר אנא
 אסחי ההיא קדרה (תהלים מ) מואב סיר רחצי • סיר רחצי וראי, ער
 אדום אשריך געלי, מאי אשריך געלי, אלא דא אוף הכי למרחיק הוה
 דכתיב (כראשית כ"ה) ויאמר עשו אל יעקב הלעיטני נא מן האדום האדום
 הוה כי עיף אנכי, הלעיטני, הלעטה כמש פתיחו דפומא וגרונא
 למבלע • אמר דוד להווא בלען מלעט הלעטין, אנא ארמי עליה
 געלי למסתם גרוניה • עלי פלשת אתרווע, אוף הכי דא למרחיק
 אסתכי דוד, אמר כגען סטרא בישא דסטרא אחרא איהו, ופלשתים
 מתמן אינון, לסטרא אחרא מה אצטריך, תרועה דכתיב (כמדבר י) וכי
 תבאו מלחמה בארצכם והרעותם וגומר, לתברא חיליה ותוקפיה, ובגין
 כך עלי פלשת אתרווע, והכי אתחוי לון :

ועתה לכה נא ארה לי את העם הזה כי עצום הוא ממני • רבי
 חזקיה פתח (ישעיה י"א) והיה צדק אזור מתניו והאמונה אזור

חלציו . האי קרא כלא איהו חד , מאי חדושה אתא לאשמועין ,
דהא צדק היינו אמונה , ואמונה היינו צדק . אזור מתניו , היינו
אזור חלציו , לא אשכחן קרא בהאי גוונא . אלא לאו
צדק באמונה , ואף על גב דכלא חד וחד דרגא איהו . אבל
בזמנא דקיימא דינא קשייא , ומקבלא מסטר שמאלא
כדין אקרי צדק , דינא ממש . והיינו (ס"ט כ"ו) כי כאשר משפטיך
לארץ צדק למדו יושבי תבל . דהא דרגא דמשפט רחמי איהו . וכד
אתקרב משפט בצדק , כדין אתבסם (כלא) ויכלין בני עלמא למסבד
דינא דצדק , (ועל דא צדק לאו איהו באמונה) . אמונה , בשעתא
דאתחבר (בה כדין איהו) אמת לחדוה וכל אנפין נהירין , כדין אקרי
אמונה . ואית וותרנותא לכלא , וכל נשמתי סלקין מתחייבי בכמה
חייבין רחייבין בישינ , וכיין דבפקדון סלקן (אקדים) אהדר לון ברחמי
וחס עלייהו . וכדין אקרי אמונה , ולית אמונה בלא אמת . השתא
אזור מתניו ואזור חלציו . מהו תרין אזורין הכא , ומתנים וחלצין אף
על גב דחד אינון , תרין דרגין אינון , חד לעילא וחד לתתא , לעילא
בשירותא אקרי מתנים , לתתא בסופא אקרי חלצין כמה דאת אמר
(ישע"י ל"ב) וחגורה על חלצים , בסופא על ריש ירכים . כד אתתא בצערא
מנתקן אינון חלצים מריש ירכין ושויאת ידהא בכאיבא עלייהו , ובגין כך
לגבורה ולקרבא צדק אזור מתניו . והכי אצטריך לרחמנו ולטב . אמונה
אזור חלציו , בחד דרגא ידן עלמא , ושלטא לתרין סטרין , חד רחמי
(דקצ"ט ע"ב) לישראל , וחד דינא לשאר עמין . ואי תימא צדק דינא תקיף
איהו , והא כתיב (ויקרא י"ט) בצדק תשפוט עמיתך . (דברים י"ג) צדק צדק
תדריך וכמה אינון . ודאי הכי הוא . דהא צדק לית ביה וותרנותא
כלל , אופי הכי מאן דדאין לחכריה לא אצטריך למעבד ליה וותרנותא
מן דינא כלל , אלא בצדק , דלא ישגח לרחימו . מאזני צדק , בלא וותרנו
להאי סטרא ולהאי סטרא למאן דיהיב ולמאן דמקבל , ובגין כך חד
דרגא איהו ואתפלג לתרין סטרין , והני תרין סטרין , תרין אזורין קיימן ,
חד לשאר עמין וחד לישראל . ובשעתא דנפקו ישראל ממצרים , אתאזר
באזורין אליון , חד דקרבא וחד הוה דשלמא . (מסר כ"ח) (וכלא הוה בצדק)
כד אתיעט בלק אמר ואגרשנו מן הארץ . אמר , ההוא דרגא דקרי

ס' ואפילו

אתחבר

אַתְּאֲחֲרָן בִּיה, מִן הָאָרֶץ וְדָאִי • וְדָא הוּא בִי עֲצוּם הוּא מִמְנֵי וְדָאִי, מֵאֵן
 "כּוֹל לֹאֲנָחָא וְלִקְיִמָּא בְּהוּ בִישְׂרָאֵל, דְּרִגָּא דְלֵהוֹן תְּקִיף הוּא מְדִילִי •
 וּבְגִין בְּךָ וְאִנְרִשְׁנוּ מִן הָאָרֶץ, וְאִי מֵהָאִי אֶרֶץ אִנְרִשְׁנוּ וְאִתְרַךְ יִתִּיה
 מִינִיה, אִיכּוֹל לְמַעַבְדַּ כָּל רְעוּתִי • חִילָא דְלֵהוֹן בְּמָאִי אִידְרוּ, בְּפִימָא
 וּבְעוֹבְדָא, הָא פּוֹמָא דִילָךְ וְעוֹבְדָא דִילִי • כִּי יִדְעִיתִי אֶת אֲשֶׁר תְּבָרַךְ
 מְבוֹרֵךְ וְגוֹמֵר • וְכִי מֵאֵן הוּא יִדְעֵה אֶת אֲוִקְמוּהָ • דְהָא בְּקִדְמִיתָא כְּתִיב
 (כַּמְדִּבֵּר כ"ו) וְהוּא נֹלְחַם בְּמֶלֶךְ מוֹאֵב הִרְאִישׁוֹן וַיִּקַּח אֶת כָּל אֲרָצוֹ מִיַּדוֹ,
 דְּאִנְרִ לִיה לְכַלְעֵם וְכוּלִי • אֲבָל כִּי יִדְעִיתִי, יִדְעִיה וְדָאִי יִדְעֵה בְּחֻכְמָתָא
 דִילִיה • אֶת אֲשֶׁר תְּבָרַךְ מְבוֹרֵךְ, מָאִי אֲצִטְרִיךְ הִכָּא בְּרַכָּה • דְהָא בְּגִין
 קָלְלָה הוּא אִזִּיל, וְאִי הִהוּא מְלָה דְהוּא יִדְעֵה מִן בְּלַעַם בְּקִדְמִיתָא קָלְלָה
 הוּא • מָאִי אֶת אֲשֶׁר תְּבָרַךְ מְבוֹרֵךְ • אֲלֵא מְלָה הִכָּא וְלֹא יִדְעֵנָא בְּה
 וְלֹא זְכִינָא בְּה עַד דְּאֲתָא רַבִּי אֲלֵעִזֵּר וְדִרְשׁ • (תַּלְמוּד ל"ד) אֲבָרַכָּה אֶת יי
 בְּכָל עֵת תְּמִיד תְּהִלְתּוֹ בְּפִי • וְכְתִיב (ס"ו י"ז) אֲבָרַךְ אֶת יי אֲשֶׁר יַעֲצִנִי
 מֵאֵן דְּאֲצִטְרִיךְ בְּרַכְתָּא מִן תְּתָאִי אֶת, דְּהָא אֲתֵאֲחֵד בְּהוּ כְּשִׁלְהוֹבָא
 בְּפִתְלִיהָ • וְדוּר דְּהוּא יִדְעֵה דָא אֲמַר אֲבָרַכָּה, אֶת • אֲמַר הִהוּא רִשְׁעָה
 הִהוּא דְרִגָּא דְלֵהוֹן אֲחִיד בְּהוּ, בְּגִין בְּרַכְּאֵן דְלֵהוֹן דְקָא מְבָרַכִין לִיה
 בְּכָל יוֹמָא, חִילָא אִית לָךְ לְבְרַכָּה לְהִהוּא דְרִגָּא וְתַעֲקֵר לָה מִנְיִדְרוּ,
 וְדָא הוּא כִּי יִדְעִיתִי אֶת אֲשֶׁר תְּבָרַךְ מְבוֹרֵךְ וְגוֹמֵר • וּבְדָא נִיכּוֹל בְּהוּ •
 תְּבָרַךְ לְהִהוּא דְרִגָּא, וְתִילוּט לְפִתְלִיהָ • וְעַל דָּא אֲמַר וְאֲנֹכִי אֲקַרְהָ בְּה,
 אֲעַקֵּר לָה מִנְיִדְרוּ דְלֹא יִתְאֲחֵד בְּהוּ, וְתוּ אֲקַרְהָ בְּה, אֲנִגִּיד וְאֲמַשִּׁיךְ
 לְהִהוּא דְרִגָּא בְּחֻבְבִין וּמְסָאֲבוּ וּבְקִרִי וּבְטוֹמָאָה דְעַבְדוּ כְּנֻי, וְהִיא תְּעַבִּיד
 עֲמַהוֹן גְּמִירָא • מִיד וְיִלְכוּ זְקֵנִי מוֹאֵב וְזְקֵנִי מִדִּין וְקַסְמִים בִּידֵם, דְלֹא
 יִמָּא הִהוּא רִשְׁעָה דְלֹאֵן (ב) הַמְּנִיה אִינוּן זִינִי חֲרִשִׁין דְּאֲצִטְרִיךְ, וְיִתְעַכֵּב
 עֲלֵיהוּ (מ"ט שְׁחַסְרִי כֵּאֵן תְּמַלֵּא כְּסוּף הַסֵּפֶר ס' יו"ד) פֶּתַח וְאֲמַר (יִרְמִיָּה ל') וְאֲתָה אַל
 תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב וְאֵל תַּחַת יִשְׂרָאֵל כִּי אֲתָךְ אֲנִי וְגוֹמֵר • הָאִי קָרְיָה
 אֲתֵמַר וְאֲתַעְרוּ בִּיה, אֲבָל עַד כַּעַן אִית לְאֲתַעְרָא יִתִּיר, אֲתָה, מָאִי אִיהוּ,
 דְּזֵא אֶרֶץ הַבְּרִית, דְּדָא אִיהוּ דְרִגָּא דְאִזְלָא בְּגִלְתָּא בְּהִדִּי בְּנֵהָא עֲמָא
 קְדִישָׁא • מִשָּׁה בְּשַׁעְתָּא דְבַעַא רַחֲמִין עֲלֵיהוּ דִישְׂרָאֵל מַה כְּתִיב, (ס"ו י"ב)
 וְאִם כָּכָה אֶת עוֹשֶׂה לִי הִרְגִנִי נָא הִרוּג וְאֲוִקְמוּהָ אֲבָל הִכִּי אֲמַר מִשָּׁה

דרנא

(ב) ס' עמ' כ"א ס' עמ' כ"א ס' עמ' כ"א ס' עמ' כ"א ס' עמ' כ"א ס' עמ' כ"א ס' עמ' כ"א ס' עמ' כ"א ס' עמ' כ"א

דרגא חד דיהבת לי אקרי אתה, בגין דלית ליה פרישו ממך, ה' דילה
 אתאחד בהו בישראל, אי את תשיצי לון מעלמא, הא ה' דשמא דא
 דאתאחד בהו אתעבר מניה, אי הכי את עושה לי, דה' עקרא דשמא
 דא אתעקר, ועל דא אמר יהושע לבתר (יפסע ו') ומה תעשה לשמך
 הגדול, דהא ודאי שמא דא עקרא ויסודא דכלא • אתה הוא • ומושה
 אף על גב דקדשא בריך הוא לא אמר ליה, הכא ידע דהא בהא
 תלייא, וחוכה גרים • ואתה אל תירא עבדי יעקב וגומר כלא חד, כי
 אתך אני, הא אוקימנא כי אתי אתה לא כתיב, אלא כי אתך אני • כי
 אעשה כלה בכל הגוים וגומר • בכל הגוים אעשה כלה • רב המנונא
 קדמאה אמר, דחיקו ועאקו דישראל כמה טב, וכמה תועלתא גרים
 לון • רפיון דשאר עמין, כמה בישין גרים לון • דחיקו ועאקו דישראל
 גרים לון, דטב ליהו ותועלתא, ומאי ניהו (דקצ"ט ע"ב) פלה, (6) כלא דחיק.
 רפיון דשאר עמין גרים לון רפיון וכיש, והאי איהו כלה, והכי אתחזי
 לון, דהא כל רפיון בלא דחיקו דהוה לון בהאי עלמא, גרים לון רפיון
 לבתר בלא דחיקו • כלה, (שע"ס ו') כי כלה ונחרצה שמעתי, כי אעשה
 כלה • (7) כלא ברפיון • לישראל דהוה לון דחיקו ועאקו • פלה (8) ס' ס'
 וככלה תעדה כליה, מאן בליה • אלן ישראל דאינון בליס דהאי פלה,
 ישראל דהוה לון דחיקו ועאקו (עמוס ט') אקים את סבת דוד הנופלת,
 סבת שלום • לשאר עמין דהוה לון רפיון, צרה וצוקה כלה ברפיון, כמה
 דהוה לון בקדמיתא • ועל דא כי אעשה כלה בכל הגוים וגומר •
 ואותך לא אעשה כלה • דהא לא אתחזי לך • דהא דחיק הוית
 בקדמיתא זמנין סגיאין בדחיקו דגלותא תדיר, ודחיק תהיה פלה. (9) ס'
 תרית כליה) ויסרתך למשפט, האי קרא הכי מבעי ליה ויסרתך
 במשפט, דהא אימתי יסורי בשעתא דדינא • (והכא לאו הכי אלא)
 מאי ויסרתך למשפט, אלא כתיב (שע"ס ו') • במשפט יבא עם זקני
 עמו • והוה יומא אקדים קדשא בריך הוא אסוותא לישראל עד לא
 ייערון לדינא, בגין דייכלון לקיימא ביה, ומאי אסוותא, היא דכלל שעתא
 ושעתא קדשא בריך הוא יתיב יסורין לישראל, זעיר זעיר בכל זמנא

חמנא

(6) כ' אופיות הנזכרות בדמיתא וככלל קערוס: (ב) בין סכ' ובין סל' טיטוס דפויים וז"ל לתיבא דכלל דוחקא וז"ל כ' סל' קאמתי
 דף כ"ב כ"מ"ו:

זומנא ובכל דרא ודרא · בגין דכד ייעלון ליומא דדינא רבא דיחון
 מתייא, לא ישלוט עליהו דינא · ונקא לא אנקך מהו · אלא כד ישראל
 בלחודייהו ולא עאלין בדינא עם שאר עמין, קדשא בריך הוא עבד
 לון לגו משורת הדין, והוא מכפר עלייהו, ובזמנא דעאלין בדינא בשאר
 עמין, מה עבד, ידע קדשא בריך הוא דהא סמ"אל אפטרופוסא דעשו
 ייתי לאדברא חוביהון דישראל וכניש בלהו לגביה ליומא דדינא, והא
 קדשא בריך הוא אקדים להו אסוותא, ועל כל חובא וחובא לקי, ונקא
 להו ביסורין זעיר זעיר ודא הוא ונקא ביסורין, ובגין כך בדינא דקשוט
 לא אנקך מעלמא בדינא, בתר דסקלת ייסורין זעיר זעיר ותו לא אנקך,
 אף על גב דאתון בני, לא אשבוק חוביכון אלא אתפרע מנכון זעיר
 זעיר, בגין דתרוין זבאין ליומא דדינא רבא · כד אתאן לדינא, אתא
 סמ"אל בכמה פתקין עלייהו · וקדשא בריך הוא אפיק פתקין דיסורין
 דסבלו ישראל על כל חובא וחובא, ונמותו כל חובין ולא עבד לון
 וותרנותא כלל, כדן תששכחיה וחיליה דסמאל ולא יכיל לון ויתעבד
 מעלמא הוא וכל סטרוי וכל עמין דרא הוא דכתיב ואתה אל תירא
 עבדי יעקב וגומר, בגין כך ויסרתך למשפט ונקא לא אנקך ודור
 מלכא אמר (תהלים י"ב) כי הנה הרשעים ידרכון קשת כוננו וגומר · ואף
 על גב דהאי קרא הא אוקמוה על שכנא ויואח ממנן דחזקיה אתמר,
 אבל האי קרא על סמ"אל וסיעתיה אוף הכי אתמר, דכל עובדוי
 ועיטוי על ישראל גינהו בלק ובלעם ההוא ארח ממש נקטו, והא
 אתמר דחבורא בישא עבדו · אמרו עמל"ק, עם ל"ק, עמא דלקא לון
 כחויא דמחי בזנבא דיליה, הא אנן יתיר · בל"ק ב"א ל"ק · אתא מאן
 דלקי לון ברעיותיה, בלעם ב"ל עם · לית עמא ולית רעיא, שמא דילן
 גרים לשיצאה לון ולא עקרא להו מעלמא, וקדשא בריך הוא חשיב
 בגוונא אחרא שמיחון, בכלק ב"ל, בכלעם ב"ל, הא (מלאכי כ"ג ט"ז) כלב"ל,
 מה אתון אשתארו עמ"ק, כלב"ל עמקא דמחשבה דלהון דלא ישלטון
 בעלמא · ולא ישתארון בעלמא אמר רבי שמעון אלעזר יאות אמרת,
 אבל בלק תיפח רוחיה בגהינם · ובלעם ישתחקין תמן גרמיו ורוחיה ·
 והכי הוא עיטא בישא נטרו על פטרונא · על האי כה דחשיבו
 לאעקרא להאי כה וחשיבו לסטרא בישא לסלקא ליה בפומא ובעובדא ·

(6) אמר ההוא רשע: קדמאי אשתדרו ולא יכילו דור הפלגה אשתדרו ולא יכילו. עבדו עובדא, ופומא חסר מנייהו, דלישנהון אתבלבל ולא יכילו. אבל אנת הוה פומך שגן, ולישגך מתתקן בתרין סטרין אלין ארת אשר תברך מבורך ואשר תאור יואר. ההוה סטרא דאת בעי לסלקא לעלא, בפומך ולישגך אסתליק, וההוא סטרא דאת בעי למילט, בחילא דפומך תילוט (וסטרא קמך) וכלא בך תלייא (דר ע"ב) דהא עובדא אתתקן. אבל במלה תלייא כלא ועל דהוה בעובדא דנחש אנא אתקיין, ואנת תשלים כלא בפומך, ההוא סטרא דתברך מבורך וההוא סטרא דתאור יואר. והוא לא ידע דקדשא בריך הוא (אויב י"ב) מסיר שפה לנאמנים וטעם זקנים יקח, וכלא ברשותיה קיימא. מסיר שפה לנאמנים, אלו דור הפלגה רבלבל לישנהון דלא ישלטון במלה כלל דכתיב (בראשית א') אשר לא ישמעו איש שפת רעהו. וטעם זקנים יקח, אלו בלעם ובלק דתרוייהו הוו בעיטא תרא דכתיב ויער בלק ובלעם פר ואיל במזבח. תא חזי ההוא רשע דבלעם כל עובדוי לביש ברום לבא. תרוייהו הוו סלקין קרבנא דכתיב ויער בלק ובלעם. וכל מדבחין בלק הוה מסרר. ואיהו רשע הוה משבת גרמיה ואמר את שבע המזבחות ערכתי ואעל פר ואיל במזבח. ואלו לבלק לא שתף בהדיה. אמר קדשא בריך הוא רשע כלא ידענא, אלא שוב אל בלק ואת לא צריך למלא, אלא וכה תדבר, הדיא הוא דכתיב וטעם זקנים יקח. דבר אחר וטעם זקנים יקח, דכתיב וילכו זקני מואב וזקני מדין וקסמים בידם. טעמא דאינון זקנים נטר מנייהו ולא יכילו למשלט בחרשייהו כלל. וידברו אליו דברי בלק. מלין באתגלייא ולא בלחישו, פגים אודנא הוה, ופגים עינא, ופגים רגלא. מתלת דוכתין הוה פגים. מתקן הוה לסטרא אחרא, והבי אצטריך להווא סטרא אחרא אתר דשרייא פגים, זינא לזיניה:

ויאמר אליהם לינו פה הלילה והשיבותי. אינון כתיב וידברו אליו. ואיהו כתיב ויאמר אליהם לינו פה הלילה. בגין דליליא איהו שעתא דסטרא אחרא הוי לחרשיא, בשעתא דמשתכחי ושרטי סטרין

(א) מלאכי בוסר דיקוע כ"י משם סארי וז"ל טעם שם כתיב כל שם שכולת י"ב תיקי דיקת דלרין יט דעיר וכן י"א חזקין וס"א כותן לם ג' שם ח"ך כרי כם זפת ד' ובמחורו פיר ל"ט אחר ע"ג וביחורו כ"ב וספסר א"ש כם חכרבו לספסר סמבית ג"ל לם' וספס ל"ס ה' ככ"ח וכשחניין ככ"ח פסוקי כ"כח כסכים לסארי וז"ל פמלא חת קמס ד"ש איוס זכיוו דוק סיטע' סאין: בסריכר

סטרין בישין ומתפשטן בעלמא • כאשר ידבר יי אלי • שבוחי קי
 משבח גרמיה בשמא דיי • וישבו שרי מואב • ושרי מדין אתפרשו
 מנייהו ולא בעו למיתב תמן, וסכי מואב אשתארו דכתיב וישבו שרי
 מואב בלחודייהו, יאות עבדו מדין דאתפרשו מכל וכל מנייהו, ואלמלא
 לא הוו מחאן בסופא, דהוו בעיטא דבלעם לשלחא נשיהון לישראל
 בשטים למטעי לון, וקרא אוכח חובא דלהון דכתיב (במרכב כ"ה) כי
 צוררים הם לכם בנכליהם אשר נכלו לכם על דבר פעור ועל דבר
 כזבי בת נשיא מדין אחותם וגומר • בתרין אלין חאבו, והוה חובא
 דלהון סגי • מחו בזבא לבתר • ובגין כך אלין אשתארו בהריה, ואלין
 אזלו בלחודייהו • דבר אחר וישבו שרי מואב עם בלעם, כמה יאות
 הוה לון לבני מדין דאזלו אי רעותא דלהון הכי • אבל ישיבה דיתיבו
 אינון דמואב, גרמא לון טב בגין דאשתארו תמן, ומאן דאזלו אינון
 דמדין גרמי לון ביש, מאי טעמא, אלין חששו ליקרא דמלה דקדשא
 בריך הוא ויתיבו, ואלין לא חששו לה כלום ואזלו לארתייהו, בשעתא
 דאמר ההוא רשע והשיבורתי אתכם דבר כאשר ידבר יי • מיד
 אזרעו אינון דמואב למלה דא ויתיבו תמן • ואינון דמדין לא חששו
 לדא כלום ואזלו לון ואתענשו לבתר, ועל דא וישבו שרי מואב עם
 בלעם • בההוא ליליא ההוא רשע לחיש לחישין ועביד בלטיין, ואמשיך
 עליה רוחא מלעילא, מיד ויבא אלהים אל בלעם, אלהים סתם
 דרגא דיליה מסטרא אחרא דשמאלא :

ויאמר מי האנשים האלה עמך • דרגא דיליה מסטרא אחרא
 דשמאלא הוה, דקא אצטריך למשאל. ואף על גב דחברייה
 אתערו בדא בגוונא אחרא, ואינון אמרי דקדשא בריך הוא (עבד ביה)
 גסיונא עבד ליה במלוי • תלתא הוו, חד חזקיהו, וחד יחזקאל, וחד
 בלעם • תרין לא קיימו כדקא יאות וחד קאים, ומנו יחזקאל דכתיב
 (יחזקאל ל') התחינה העצמות האלה, ואיהו תב ואמר ויאמר יי אלהים
 אתה ידעת • חזקיהו אמר (מלכים ב' כ') מארץ רחוקה באו אלי מבבל •
 בלעם אמר בלק בן צפור מלך מואב שלח אלי חשיב אנא בעיני
 מלכין ושליטין, וקדשא בריך הוא שאיל ליה למטעי ליה דכתיב
 (ס"ב י"ב) משגיא לגוים ויאבדם ואוקמוהו, חד כותי שאיל לרבי אלעזר

אמר ליה חילא תקיפא חמינא ביה בכלעם יתיר ממשה דאילו במשה
 כתיב ויקרא אל משה, ובכלעם (ר"י ע"ב) כתיב ויקר אלהים אל כלעם,
 וכתיב ויבא אלהים אל כלעם. אמר ליה למלכא דיתיב בהיכליה
 עד כרסייא. חד סגיר קרא לתרעא. אמר מאן הוא דבטש לתרעא,
 אמרו סגיר פלן. אמר לא ייעול הכא ולא יטנף היכלא, ידענא דר'י
 בשליחא אימא ליה לא חייש. ויזיל ברי ויסתאב ויקרב בהרדיה.
 אבל אנא איזיל ואגזים ביה, דירחק ארחיה ממותבא דברי ולא יסאב
 ליה, אקדים מלכא ואתא לגביה ואגזים. ואמר ליה סגיר סגיר מנע
 דגלך מארחא דברי שארי תמן, ואי לאו אומינא דחתיבין יעברון גופך
 בני שפחותי. רחימא דמלכא קרי לדשא. אמר מלכא מאן הוה?
 אמרו רחימך פלגיא. אמר רחימא חביבא דנפשאי לך ימרי ליה
 קלא אחרא אלא אנא. צווח מלכא ואמר פלגיא פלגיא עיל חביבא
 דנפשאי רחימא דלי, אתקיננו היכלין למולא עמיה. כך כלעם איהו
 סגיר רחיקא מבני נשא, קרא לתרעא דמלכא, שמע מלכא אמר סגיר
 מסאבא לא ייעול ולא יטנף היכלא דיר'י. אנא אצטרך למיזל
 לאגזמא ליה, דלא יקרב לגבי תרעא דברי ולא יסאב ליה, ועל דר'י
 ויבא אלהים אל כלעם וגומר, אמר ליה סגיר סגיר לא תלך עמהם
 לא תאור את העם כי ברוך הוא. לא תקרב לגבי דברי הן לטב
 הן לביש, מסאב את בכלא. אבל במשה כתיב ויקרא אל משה, קלא
 דמלכא ולא על ידי שליחא אחרא. מאהל מועד, מהיכלא קדישא
 מהיכלא מתקנא מהיכלא קרא, דעלאין ותתאין תאיבין לגביה ולא
 יכלין למקרב לגביה.

ויאמר כלעם אל האלהים בלק בן צפור. (ה) והוא אמר מלך מואב
 מלכא חשיבא שלח אלי. מלך מואב. חמו גאותא דההוא
 רשע (דאפירו ליה לבלק לא חשיב כלום) דכתיב מלך מואב, ור'א
 אמר למואב, מכלל גברא דלא אתחוי למלכא, והא אתעביד מלכא.
 למואב קדמאה מה כתיב ביה והוא נלחם במלך מואב הר'אישון.
 מלכא בר מלכא חשיבא בר חשיבא. אבל דא מלך למואב כתיב.

קרא
 (ה) יתום אמר מלך מואב מלכא חשיבא שלח אלי חמו גאותא דההוא רשע דאפי' ליה לבלק לא חשיב וסא דכתיב מלך מואב וכל אמר
 מלך למואב דלא אחזיו וכו' סא חשיבא כלל' פי דקל' דהאין כלק בן צפור מורס דאינו נחשבי וק' דאמר מלך מואב דחשיב ותי'
 דאמר מלך מואב לפתגמא סמך נדיל שלח אלי' כן בירדס' מוכ' טרי' יעקב מאגי' ז'ל כ"י - מאין:

קרא אסהיד מלך למואב . והא אתערנא דאתכוון הוא לגאאותא
 לבא זבבל מלכין דעלמא שלחין לגבאי שלוחיהון . (פ"ה ויאמר בלעם
 אל האלהים בלק בן צפור מלך מואב שלח אלי, חמו גאאותא דההוא
 רשע דאמר מלך מואב, ולא אמר מלך למואב, במלכא דמואב
 קרמאה מה כתיב ביה והוא נלחם במלך מואב הראשון, מלכא בר
 מלכא חשיבא בר חשיבא, אבל דא מלך למואב כתיב וקרא אסהיד עליה
 מלך למואב בעת ההיא, גברא דלא אתחו למואב, והא אתעביד
 מלכא . והא אתערנא דמתכוון לגאאותא דלכא רב, דכל מלכין
 דעלמא שלח לגבאי שלוחיה וחשיבנא גביה) (וחשיבנא לגבייהו)
 רבי פנחס הוה אזיל למחמי ברתיא, אנתו דרבי שמעון דהות במרעא,
 והוה אזלי עמיה חבריאי . והוא הוה רכיב פחמריה . עד דהוה אזיל
 בארחה פגע בתרין ערבאי, אמר לון בחקל דא אתער קלא מיומין דעלמא
 אמרו ליה מיומין דעלמא לית אנן דעין מיומין דילן אנן דעין דהא יומא חד
 הוה אינון לסטין מקפחי ארחין דנוכרין כההוא חקלא, ופגעו באינון יודאי
 ואתו לקפחא לון . ואשתמע מרחיק בהאי חקל קל דחמרא דא דנהק
 תרי זמני, ואתא שלהובא דאשא בההוא קלא (כ"ה כההוא חקלא)
 ואוקיד לון, ואשתזיבו אינון יודאי . אמר ליהו ערבאי ערבאי במלרה
 דא דקא אמרתון לי, תשתזובון יומא דא מלסטין אחרנין דקא מחבן
 לכו בארחה. ככה רבי פנחס אמר מאריה דעלמא, רחשא דניסא דא
 (ה) עכדת בגיני, ואשתזובון אינון יודאי ולא ידענא . פתח ויאמר
 (תהלים קל"ו) לעושה נפלאות גדולות לבדו כי לעולם חסדו . כמה טיבו
 עביר קדשא כריך הוא עם בני נשא, וכמה ניסין ארחיש לון בכל
 יומא, ולא ידע אלא איהו בלחודוי. בר נש קם בצפרא וחויא אתי
 לקטלא ליה, ובר נש שוי רגליה על רישיה וקטיל ליה, ולא ידע ביה
 בר קדשא כריך הוא בלחודוי, הוי לעושה נפלאות גדולות לבדו .
 בר נש אזיל בארחה ולסטין מחבאן ליה למקטליה, אתא אחרא ואתייהיב
 כופרא תחותיה והוא אשתזיב, ולא ידע טיבו דעבד ליה קדשא כריך הוא
 ונסא. דארחיש ליה בר איהו בלחודוי, הוי לעושה נפלאות

גדולות

(ח) ענין זה יובטח עמ"ס כס' סגולות דרשב"י ס"ס כ"לון של אה"ס וס"י ע"ל כחנבלל כחמירי לחקון ושכ"י ס"ס כ"לון לכך שכ"י
 ילניס וס"ס ב' ימים כלי חילום ע"כ סס וכל ככלון נחקק חיקון כפיעל כמס סגילי אה סיסודים מן סלסטס ולפי ס"כ ס"ס מלכנס
 לכך שמח כוס וסידם לעליון שעס כן כערו ס"מ' :

גדולות לבדו לבדו עבד וידע ואחרא לא ידע אמר לחברייא חברייא
 (בר"ב ע"ב) מה דשאלנא להני ערבאי דמשתכחי תדיר בחקלי, אי קלא
 דחברייא דאינון משתדלי באוריתא שמעו, דהא רבי שמעון ורבי אלעזר
 בריה ושאר חברייא אזלין לקמז, ולא ידעין מנן, ושאלנא להני ערבאי
 עלייהו, דידענא דקליה דרבי שמעון ירגיז חקלין וטוריין, ואינון גלו לי
 מה דלא ידענא. עד דהוו אזלין, אינון ערבאי אהדרו לגביה, אמרו
 ליה סבא סבא אנת שאלתא לן מן יומין דעלמא, ולא שאלתא על
 יומא דא דחמינא תוהא על תוהא, חמינא חמינא בני נשא יתבין וחד
 סבא בהדיהו, וחמינא עופי מתכנפי וקא פרשין גרפין על רישיהו,
 אלין אזלין ואלין תבין, וטולא לא אתעבר מעל רישיהו, וההוא סבא
 ארים קליה עלייהו ואינון שמעין. אמר עד דא שאלנא ערבאי ערבאי
 תהבון וארחא דא תהא מתקנא קמייכו, ככל מה דתבעון, תרין מלין
 אמרתון לי דחרינא בהו אזלו, אמרו ליה חברייא ההוא אתר דרבי
 שמעון שארי ביה היך אנן ידעין, אמר לון שבוקו למארי פסיען דבעירי,
 דהוא ידריך פסיעוי לתמן. לא הוי טעין חמריה, וחמריה סאטי מארחא
 תרין מלין ואזל לתמן, שארי נהיק תלת זמנין. נחת רבי פנחס, אמר
 לחברייא נתתקן לקבלא סבר אפי יומין, דהשתא יפקין לגבן אנפי
 דברבי ואנפי זוטרי, שמעו רבי שמעון נהיקו דחמרא אמר לחברייא
 ניקום דהא קלא (דחרווא) דחמרא דסבא חסידא אתער לגבן, קסרבי
 שמעון וקמו חברייא. פתח רבי שמעון ואמר. (תהלים ז"ט) מזמור שירו
 ליי שיר חדש כי נפלאות עשה וגומר. מזמור זקיף טעמא לעילא (ב)
 (שירת יתמא קרינן להאי) אמאי, אלא רשים טעמא רבא דהא אתי
 ההוא מזמור מתעטרא בעטרא עלאה לעילא על רישיה, ואתי זקיף
 מאן הוה אמר שירה דא, אינון פרות באינון גועין דהוו געאן. שירו
 ליי שיר חדש, למאן הוו אמרין שירו, לבמה רתיבין לכמה ממנן לבמה
 דרגין דהוו אתאן תמן, ונפקו לקבלא ליה לארונא, (סתם) ולהון הוו
 אמרי שירו ליי שיר חדש, דבר. מאי טעמא הבא שיר, ומשה אמר
 שירה נוקבא, אלא התם במשה ארונא חדא, (כ"ט לחודא) זאת, נפקת
 מן גלותא היא ואוכלוסהא ולא יתיר, וכגין כך את השירה הזאת

נוקבא

(ח) סי' קמט"ז כ"ג פורס מי אמרו קמ"ו. אחי' בן סיראי' כע"ז וכדעת רש"י גרסא. לעיל דף ק"ע כ"ג וע"כ כ"ט ור"ס. מ"ו :

נוקבא • אכל הכא ארונא ומה דהוה גניז בגויה נפיק, ובגין ההוא
 דהוה גניז בגויה אתמר שיר חדש, דכר • כי נפלאות עשה, מה דעבד
 בפלשתים ומה דעבד בטעוותהון • הושיעה לו ימינו, למאן לעצמו •
 מאן עצמו, ההוא מזמור עצמו, ורוחא עלאה קדישא דגניז ביה, ימינו
 ההוא דרית (ב) סבא • ודא ימינו אתקיף כההוא מזמור ולא שביק
 ליה בידא דאחרא • הכא אית לגלאה מלה חדא, כל זמנא דההוא
 ימינא הוה לארחשא ניסא, אתקיף בהאי מזמור ושוי ליה לקמיה
 לאתקפא ביה, כאבא דאתקיף ימיניה בחרוי דבריה לקמיה, ואמר
 מאן הוא דיקרב לגבי כרי, כיון דסרח לגבי אבוי, שוי אבוי ידוי על
 כתפוי לאחורא, ושרייה בידא דשנאוי, כביכול בקדמיתא כתיב (אמית ט"ו)
 ימינך יי נאדרי בכח • בכח מאן, ההוא דאשתמודעא • בערבאי קירין
 לחדוי דבר נש בת, ההוא ימינא נאדרי ואתקיף בכח • מאן הוא דיקרב
 לגבי כרי, לבתר מה כתיב (איכה ב) השיב אחור ימינו מפני אויב • שוי
 ימיניה על כתפיה ודחי ליה בידא דשנאוי, בקדמיתא ימיניה לקמיה
 בחדוי לאתקפא ביה, ולבתר לאחורא על כתפוי לדחייא ליה, והכא
 הושיעה לו ימינו וזרוע קדשו, תרין דרועין לאתקפא ביה • אי אינן
 פרות דלא אתרגילו בנסין, אלא ההיא שעתא כגועא דלהון אמרו
 שירתא דא • נהיקו דחמרא דסבא חסידא דרגיל בנסין על אחת כמה
 וכמה דאמר שירה, חבריאי אי תימרון דחמרא לא הוה ארחיה בכך
 מיומא דאברי עלמא • פוקו וחמו אתון דבלעם חייבא דנצחת לרבונה
 בכלא • חמריה דרבי (ד"ה ע"ב) פנחס בן יאיר על אחת כמה וכמה •
 ותו אתון דבלעם כד מלילת, מלאכא עלאה הוה עלה מלעילא השתא
 אית לגלאה חבריאי שמעו, פי האתון דאברי ערב שבת בין השמשות,
 סלקא כדעתייכו דפומא הוה פתיחא מההוא זמנא • או תנאי דאתני
 קדשא בריך הוא מההוא זמנא, לאו הכי, ורוחא הכא דאתמסר לחכימי
 דלא משגחן לטפשו דליבא • פי האתון, דרגא דאתני ההוא עלאה
 דסטר נוקבי, ההוא הוה דשריא על ההוא אתון ומליל עליה, וכד כרא
 קדשא בריך הוא להאי דרגא דאקרי פי האתון, סתם ליה כגו (האתון)
 נוקבא דתהומא רבא, ואסתים עליה עד ההוא זמנא • כד מטא ההוא

זמנא

(ב) ס' א' ר' כ' כ' ל' ז' ע"ה ס' מ"ו

זמנא פתח ההוא נוקבא ונפק ושרא עלה ומלילת כגוונא דא ותפתח
הארץ את פיה את לאסנאה דומיה דאיהו פיהארץ אתפי האתון
לאסנאה קמריאל דאקרי פי האתון פי הבאר כגוונא דא מאן פי
הבאר ההוא דרנא דהוה ממנא עליה לתתא ואיהו תחות פי יי ומאן
איהו יהודי אל שמייה תלת פומין אלין אתבריאו ערב שבת בין
השמשות בשעתא דקדש יומא סלקא פי דממנא על כל שאר פומין
ומאן איהו ההוא יומא דאסתלק ואתקדש בכלא ההוא דאקרי פי
"ערב שבת בין השמשות אברון שאר פומין אתקדש יומא
סליק פומא דשליט על בלא פי " אדהכי חמו לרבי פנחס דהוה אתי
מטו לגביה אתא רבי פנחס ונשקיה לרבי שמעון אמר נשקנא
פי " דאתבסם בכוסמין דגנתא דיליה חדו כחדא ויתבו כיון דיתבו
פרחו כל אינון עופין דהוו עבדי טולא ואתברדו אהדר רישיה רבי
שמעון ורמא לון קלין ואמר עופי שמיא לית אתון משגיחין ביקרא
דמאריכון דקאים הבא קיימו ולא נטלו מדוכתייהו ולא קריבו לגבייהו
אמר רבי פנחס אימא לון דיהכון לארחייהו דהא לא יהיבין רשו
לאהדרא אמר רבי שמעון ידענא דקדשא בריך הוא בעי למרחש
לו ניסא עופין עופין זילו לארחיכון ואמרו להווא דממנא עליכון דהא
בקדמיתא הוה ברשותיה והשתא לאו ברשותיה קיימא אבל סליקנא
ליה ליומא דטנרא כד סליק עיבא בין שני תקיפין ולא מתחברין
אתברדו אינון עופי ואילו אדהכי הא תלת אילנין מתפשטין בענפין
לתלת סטרין עלייהו ומעינא דמיא נבעין קמיהו חדו בלהו חברייא
וחדו רבי פנחס ורבי שמעון אמר רבי פנחס טורה סגי הוה לאינון
עופי בקדמיתא וטורה בעלי חיים לא בעינן דהא (תהלים קמ"ה) ורחמי
על כל מעשיו כתיב (6) אמר רבי שמעון אנא לא אסרחנא לון
אבל אי קדשא בריך הוא חס עלן לית אנן יכלין לדחייא מתנן דיליה
יתבו תחות ההוא אילנא ושתי מן מיא ואיתהנו תמן :

פתח רבי פנחס ואמר (ס"ו) מעין גנים באר מים חיים ונוזלים מן
לבנון מעיין גנים וכי לית מעיין אלא ההוא מן גנים והא
במה מעיין טבין ויקירין אית בעלמא אלא לית כל הנאות שוין

איה

(6) עמ"ס כרמא דף קל ע"ג מל"ן

תקליט ג' ימים

אית מעיין דנפיק במדברא באחר יביש^א, הנאה אית למאן דיתיב
 ושתי, אבל מעיין גנים, כמה איהו טב ויקירא, ההוא מעיין עביד טיבו
 לעשבין ואיבין, מאן דקריב עליה אתהני בכלא, אתהני במיא אתהני
 בעשבין אתהני באיבין, ההוא מעיין מתעטרא בכלא. כמה וורדן
 כמה עשבין דריחא סחרניה, כמה יאות ההוא מעיין משאר מעינין,
 באר מים חיים ויהי אוקימנא כלא בכנסת ישראל קאמר. איהי מעיין
 גנים. מאן גנים, אית ליה לקדשא בריך הוא דקא משתעשעא בהן,
 ומעיינא חדא עלווייהו דקא אשקי לון ורוי לון, טמיר וגנין, וכלהו עבדין
 פירין ואיבין גנתא חדא אית לתתא מנייהו, וההוא גנתא גטיר סחרא
 מכל סטרין דעלמא, תחות האי גנתא אית גנים אחרנין עבדין איבין
 לזנייהו. והאי גנתא אתהפך והוי מעיין דאשקי לון. באר מים חיים, כד
 אצטריך הוי מעיין, וכד אצטריך הוי באר, מה בין האי להאי, לא דאמי כד
 אתמשבין (ד"ב ע"ב) מיא מאילייהו, לכד שאבין מיא לאשקאה. ונוזלים מן
 לבנון. מאי נוזלין, אלין נוזלים אהדרו למעיין. כד נבעין מיין ונוזלים
 טפין מלעילא אלין בתר אלין, מיין מתיקן דנפשא אזלא אבתרייהו.
 כך אינון חמש מקורי דנפקו מן לבנון, אתעבידו נוזלים בהאי מעיין,
 כך קדשא בריך הוא רחיש לן ניסא באתר דא, קרינא על מעיינא דא
 קדא דא. (ס"א) מאי נוזלים, אלין חמש מקורי דנפקו מן לבנון לעילא,
 אתעבידו נוזלים, דכד אהדרו למעיין, נבעין מיין ונוזלים טפין אלין
 בתר אלין, מיין מתיקן דנפשא אזלא אבתרייהו, כך קדשא בריך הוא
 רחיש לן ניסא באתר דא בהאי מעיין, ועל מעיינא דא קרינא קדא
 דא. תו פתח ואמר (ב) (דכ"ה כ) כי תצור אל עיר רבים להלחם
 עליה לתפשה וגומר, טבין אינון ארחין ושבילין דאורייתא, דהא בכל
 מלה ומלה אית כמה עיטין כמה טבין לבני גשא, כמה מרגלאן דקא
 מנהרין לכל סטר, ולית לך מלה באורייתא דלית בה כמה בוצינין
 מנהרין לכל סטר, האי קרא איהו כפוס פשטיה. ואית ביה כפוס
 מדרשיה. ואית ביה חכמתא עלאה לאודהרא למאן דאצטריך. זכאה

כלל

חולקיה

(1) זמס תיבס ספ שיקדס סחרס פ' כפני עולם לעבין וס אלס כפי סכר מחסכו וס' חינו מלס חלל לישאל א"כ ליעיבית כפ סל
 מעלס כי סקרב אל עיר ובר' ולרת עלים ולי יכוס לא חכרות ובר' אלס מיכח דיש עור טכ'ן כמים ואסכר עור לומר ספוא סמוך לעבין
 סל מעלס סכ' וסעלחס לס' אלטיכס ולו כורא' יסעורר ססען לעסית דין ולליו יחסר ס כי סכור ובי' ועיר כל' כי סואל סס' ס'ו
 וליס כחורס עכ"ל זיש סייכות לעלויס בעבין סדרשות סלס ורמוס' סרמ' :

חולקיה מאן דאשתדל באורייתא תדיר מאן דאשתדל בה מה כתיב
 ביה (תפלים ה') כי אם בתורת יי חפצו ובתורתו יהנה יומם ולילה והיה
 בעץ אמאי דא סמך לדא אלא מאן דאשתדל באורייתא יומם
 ולילה לא ליהוי כאעא יבישא, אלא בעץ שתול על פלגי מים (ה) מה
 אילן אית ביה שרשין ואית ביה קליפין ואית ביה מוחא, ואית ביה
 ענפין ואית ביה טרפין, ואית ביה פרחין ואית ביה איבא, שבעת זנין
 אלן סלקין לשבעה עשר, לשבעין אופ מלין דאורייתא אית בהו
 פשטי דקרא דרשא רמו דקא רמין חכמתא גימטרייאורת רזין
 טמירין רזין סתימין אלן על אלן פסור וכשר טמא וטהור אסור
 והתר, מכאן ולהלאה מתפשטאן ענפין לכל סטר והיה בעץ ודאי, ואי
 לאו, לאו איהו חכם בחכמתא תא חזי כמה חביבין אינן דמשתדלי
 באורייתא קמי קדשא בריך הוא, דאפילו בזמנא דדינא תלייא בעלמא
 ואתייהוב רשו למחבלא לחבלא, קדשא בריך הוא פקיד ליה עלווייהו
 על אינן דקא משתדלי באורייתא, והכי אמר ליה קדשא בריך הוא
 כי תצור אל עיר, בגין חוביהון סגיאין דחטאן לקמאי ואתתיבו בדינא,
 ימים רבים מאי רבים (תלתא יומין דא בתר דא אקרי ימים רבים,
 אופ הכא כי תצור אל עיר ימים רבים) תלתא יומין דא בתר דא
 דאשתמודעא דבר במתא, מנלן דימים רבים תלתא יומין אינן דכתיב
 (ויקרא ט"ו) ואשה כי יזוב זוב דמה ימים רבים וכי ימים רבים אינן,
 אלא תלתא יומין דא בתר דא אקרי ימים רבים אופ הכא כי תצור
 אל עיר ימים רבים, תלתא יומין דא בתר דא דאשתמודעא דבר
 במתא תא ואפקיד לך על כל בני ביתי לא תשחית את עצה, דא
 ת"ח דדא איהו במתא, דאיהו אילנא דחי, אילנא דיהיב איבין
 דבר אחר את עצה, ההוא דיהיב עיטא למתא לאשתובא מן דינא
 ואוליף לון ארחא דיהבון בה ועל דא לא תשחית את עצה לנרות
 עליו גרזן, לנרחא עליה דינא, ולא לאושטא עליה חרבא מלהטא
 חרבא משגנא, ההיא דקטלא לשאר אינשי דעלמא כי ממנו תאכל
 וכי ההוא מחבלא אכיל מגיה לא אלא כי ממנו תאכל ההיא
 טגרא תקיפא, ההיא דכל רוחין תקיפין וקדישין נפקין מנה, דלית

הנאה

(f) עמ"כ הני כעניי כלאש דור ריש חקם ס' פ"ד :

הנאה ותיאובתא לרוח קודשא בהאי עלמא, אלא אורייתא דההוא זכאה, כביכול איהו מפרנס לה ויהיב לה מזונא בהאי עלמא, יתיר מכל קרבנין דעלמא. בקרבן מה כתיב (ס"ו ב') אכלתי יערי עם דבשי אכלו רעים. ומיומא דאתחרב בי מקדשא ובטלו קרבנין, לית ליה לקדשא בריך הוא אלא אינון מלין דאורייתא, ואורייתא דאתחדשא בפומיה, בגין כך ממנו תאכל, ולית לה מזונא בהאי עלמא אלא ממנו ומאינון דכנותיה, וכיון דממנו תאכל ואיהו זן לה, אותו לא תכרות. הוי (טמיר) זהיר ביה דלא תקרב ביה. כי האדם (דר"ב ע"ב) עץ השדה, דא אקרי אדם דאשתמודע עילא ותתא. עץ השדה, אילנא רברבא ותקיף דההוא שדה אשר ברכו יי, (דא) סמך עליה, אילן דאשתמודע לההוא שדה תדיר. לבא מפניך במצור, מלה דא אהדר לרישא דקרא דכתיב לא תשחית את עצה, ההוא דיהיב לון עיטא ואתקין למתא לבא מפניך במצור, איהו יהיב לון עיטא לאתקנא ולאהדרא בתיבתא, ואתקין לון מאני זיינין (6) בוקינס ושופרין. לבא מפניך. מאי לבא מפניך, לבא לקמאי, ולאעלא מפניך מקמי דחילו דירך במצור, באתר דעלאין ותתאין לא יכלין לאעלא תמן, ומאן איהו, דדגא דבעלי תשובה עאלין תמן, ומאן איהו תשובה דא איהו מצור אתר תקיף וטנרא תקיפא, וכיון דעיטא דא נטלין, אנא מכפר לחוביהו ואתקבלן ברעוא לקמאי, וכל דא פקיד קדשא בריך הוא על אינון דמשתדלי באורייתא, בגין כך זכאין אינון דקא משתדלי באורייתא, אינון אילנין רברבין בהאי עלמא. חמו מרה עבר קדשא בריך הוא דנטע אלן אילנין, זכאה ארתה דא, ולא די אילנא חדא אלא תלתא אילנין רברבין פריסן ענפין לכל סטר, עביד לן קדשא בריך הוא, יהא רעוא קמי שמיה דלא יתעדון לעלמא אילנין אלן ודא מעיינא מאתר דא, ועד יומא קיימין תמן וחהויא מעיינא דמא, וקראן לון בני נשא נציבו דרבי פנחס בן יאיר ע"כ. (מסר חסד) פתח רבי שמעון ואמר וישא את עיניו וידא את הנשים ואת הילדים ויאמר מי אלה לך ויאמר הילדים אשר חנן אלהים את עבדך. תא חזי ההוא רשע דעשו יהיב עיניו לעיינא על נשין, ובגיניה אתקין

תיקוני

(6) כחולרות (וקול שופר וכלי מלחמה - סרס"ב):

תיקוניו יעקב שני שפחות בקדמיתא ובניהון לבתר דחשיבו יתיר, לאה
אבתרייהו ובנהא לבתר, לבתר רחל ובתרא יוסף, והוא עבר לפניהם,
כד סגידו כלהון מה כתיב, ותגשנה השפחות הנה וילדיהן ותשתחוון,
ולבנתר כתיב ותגש גם לאה וילדיה וישתחוון, ואחר נגיש יוסף ורחל
וגומר. והא יוסף לבתרייתא הוה ורחל לקמיה, אלא ברא טבא רחמא
צדיקא דעלמא יוסף, כיון דחמא עיניה דההוא רשע מסתכל בגשין,
רחל על אמיה, נפיק מאבתרה ופריש דרועיו וגופיה וכסי עלה, בגין
דלא יתן ההוא רשע עיניו באמיה, כמה אתסגי שית אמין לכל סטר
וחפא עלה, ולא יכיל עיניה דההוא רשע לשלטאה עלה. כגוונא דא
וישא בלעם את עיניו, (פ) עינו כתיב, ההוא עינא בישא (תרין עינין הוה
זקיף אלא בשעתא) דבעא לאסתכלא עליהו. וירא את ישראל שוכן
לשבטיו, מהו שוכן לשבטיו, אלא שבטא דיוסף הוה תמן ושבטא
דבנימין. שבטא דיוסף דלא שלטא בהו עינא בישא דכתיב (סס מ"ט)
בן פורת יוסף. מאן בן פורת, דאתסגי לכסאה על אמיה, בן פורת עלי
עין, דלא שלטא ביה עיניה בישא. שבטא דבנימין דכתיב ביה
(דכריס ז"ג) ובין כתפיו שכן. וכתיב ישכון לבטח. מאי לבטח, דלא
רחל מעינא בישא ולא רחל מפגעין בישין. אמר ההוא רשע אנא
אעבר שורה דא דלא אתקיים, ואנא אסתכל כדקא יאות. רחל הות
תמן, חמאת דעינא דההוא רשע משננא לאבאשא, מה עכדת, נפקת
ופרישת גרפאה עליהו וחפאת על ברהא, דא הוא דכתיב וישא
בלעם את עיניו וירא את ישראל, כיון דחמא רוח דקידשא עינא משננא,
מיד ותהי עליו רוח אלהים, על מאן על ישראל, דפריש גרפוי וחפא
עליהון. ומיד תב ההוא רשע לאחורא. בקדמיתא ברא חפא ער
אימיה. והשתא אימא חפאת על ברא. אמר קדשא בריך הוה
בההיא שעתא דחפא איהו על רחל אמיה, דלא ישלוט עינא דההוא
רשע עלה, חייך בשעתא דיתי עינא בישא אחרא לאסתכלא ער
בנה ועל בני, אמך תחפי עליהו. את חפית על אמך. אמך תחפי
עליהו, את חפית על אמך אמך תחפי עלך, וישא את עיניו וירא את
הנשים. האי קרא ברזא דחכמתא אתמר, ביומא דכפורי דכני עלמא

קיימי

(f) כס"ח סכ"י כתיב מלך ועמ"ש ס' תוקח קס"ד ת' שרמ"ו :

לענין

קיימי כדינא, וישראל תיבין בתשובתה קמי קדשא בריך הוה
 לכפרה על חוביהו, וההוה מקטרגא קיימא עלייהו דחשיב
 לאובדא לון על חוביהו, שלחי ליה ההוה דורונא, וכדין כתיב כי
 אמר אכפרה פניו במנחה ההולכת לפני דמקבל ההוה מקטרגא להוה
 דורונא, אתהפך להו סניגורא, זקיף וחמי לון לישראל כלהו מתענן
 בתעניתא, יחפי בגרין חמי נשין חמי ינוקין כלהו בתעניתא, כלהו
 (דר"ג ע"ב) נקיים בנקיו ויאמר מי אלה לך, שמא קדישא לך מי אלה
 לך. שאיל על ינוקי, ואמר הילדים אשר חנן אלהים את עבדך, וכי
 אמאי אצטריך לאתבא ליה כלום, אלא כיון דמקבל ההוה שוחד
 אתהפך להו סניגור. זקיף עינוי וחמי לון לישראל כגזונא דא, חשיב
 דבגין דחילו דיליה אינון קיימין בך. שאיל על ינוקי ואמר מי אלה
 לך (ואמר בארח סתים הילדים). מהו מי אלה לך. אלא אמר תינח
 אתון דחבתון קמי מלכא. אבל אלון ינוקי אמאי קיימין הכי, מי אלה
 לך. ויאמר הילדים, רוח קדשא אמר ועל דא זקיף טעמא ויאמר
 הילדים, בארח סתים. אשר חנן אלהים את עבדך, וכי רוח הקדש
 אמר את עבדך. אלא רוח קדשא אמר, אינון ינוקי דלא חאבו ולא
 טעימו טעמא דחטאה, (א) ומסר לון קדשא בריך הוא בידא דההוה
 ממנא דילך, וקטיל לון בלא חובא כמרה דאת אמר (קסל"ד) ומיד
 עושקיהם כח, ודא הוא את עבדך. כיון דשמע מאינון ינוקי, מיד סליק
 לגבי קדשא בריך הוא ואמר, מאריה דעלמא כל ארחך כדינא דקשוט,
 ואי דינא שריא על ישראל בגין חוביהון איהו, ינוקין דלהון דלא חאבו
 לקמך, אמאי מסרת לון לקטלא לון בלא חובא. וקדשא בריך הוה
 נטיל מלוי בכך (ב) וחם עלייהו. וההיא שתא לא הוי אסכדא בתנוקות.
 וההוה מקטרגא נטיל קנאה מההוה ממנא דתחות ידיה, אמר וכי לי
 יהיב קדשא בריך הוא אינון דמתלבשן בחטאין וחובין, ולההוה ממנא
 דילי מסר ינוקין בלא חובא דלא טעמו טעמא דחובא, מיד אזל
 לאפקא לון מתחות ידיה ולא ישלוט בהו. ועל דא אקדים ליה ואמר

דיה

(א) כ' חרמ"ל סל"ג חק ר"ל כמחנה חנם עכ"ל ואיכ"ל ש"ס לפ' מלח חק ככ"ג וכתב"ל כ"פ לא חתם אבל ככ"א ק' לפרש שכל
 כרין יוצר אס לא אכל דלגבי סיניקס נק חנם שס לא חטאו כאחורו נוף. ועי"ל סלג"י ס"א נחכ לדרק מסידת כמחנה כידס כי י"ז
 לה כהנה מוכ' סרמ"ו: (ב) מילא שר"ך לחק דהינוקות כ"חכ בין כחעניח בין להניחם לכ"ס כל סיוס אף קטנים כיוחר כרי שנים
 יכללו מלמדיס. א"ס:

ליה הילדים אשר חנן אלהים את עבדך • להווא עבדך בלא חובא
 ובלא חטאה, ובגין דלא יהא שבחא לממנא דיליה יתיר מניה, בעני
 לאפקא לון מן ידוי • כד סלקין צלותין דישראל ביומא דא קמי קדשא
 בריך הווא מה כתיב, והווא עבר לפניהם, הא רוח קודשא אעבר
 לקמיהו • (כמה דאת אמר (מיכה ב') ויעבור מלכם לפניהם) והוא ודאי
 עבר לפניהם • וישתחו ארצה שבע פעמים, רוח קדשא אוער גרמיה
 לגבי עילא שבע זמנין, לגבי שבע דרגין עלאין דעליה, ואקטין גרמיה
 לאכללא לון עמיה כל חד וחד • עד גשתו עד אחיו • להווא דרגא
 דרחמי, דהא בן וכת אינון, בן (שמות ד') בני בכורי ישראל • בת כנסת
 ישראל, רוח קדשא עביר אזעירו דגרמיה עד גשתו • כיון דמטא לגביה,
 תבע מיניה ואודע ליה צערא דבנייהו לתתא, ותרוייהו עאלין להיכלא
 טמירא גניזא דיום הכפורים, אימא דלהון, ותבעין על ישראל לכפרא
 לון כדין כתיב (ויקרא י"ו) כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם וגומר •
 אכפר עליכם לא כתיב, אלא יכפר עליכם • והשתא הילדים, אלין
 חכימין דהבא, קדשא בריך הוא יהב לון רוזן דאורייתא לאתעטרה
 בהו ולאשתכללא (כ"ג ולאשתכללא) בהו • עינא בישא לא שלטא
 עליהו, בגין עינא טבא רוח קדשא דרבי פנחס דשריא עליהו • אתא
 רבי פנחס ונשקיה • אמר אלמלא לא אתינא ארחא דא אלא למשמע
 מלין אלין די לי • זכאה ארחא דא דאתינא לגבך וקדשא בריך הוא
 הבא דאסתכם עמנא • ולא די אילנא חד אלא תלת, אבל מעינא דא
 דיוקנא עלאה הוא לגבי ההוא מעינא טמיר וגניז • תלת אילנין אלין,
 תלת ארוזין אינון דאקרוין ארוזי לבנון • ואינון דיוקנא דתלת אילנין
 רברבין הוא דאבהן. (פ"ג דאסתכם עמנא • מעינא דא דיוקנא דההוא
 מעינא עלאה דטמיר וגניז • תלת אילנין אלין אינון דיוקנא •
 דתלת אילנין רברבין, הוא דאבהן) זכאה חולקנא • בההיא שעתא
 ארכינו אלנין חד על רישיה דרבי שמעון, וחד על רישיה דרבי פנחס,
 וחד על רישיה דרבי אלעזר, אתפשטו ענפין לכל סטר על רישיהון
 דחברייא • בכה (נ"ג חד"י) רבי פנחס ואמר, זכאה חולקי וזכאין עיני
 דחמאן כך • ולא על דידך ועל דידי חדינא בלחודריהו, אלא על רבי
 אלעזר ברנא קא חדינא, רחשיב איהו קמי מלכא קדישא כחד מינן •

קם וג' שקיה אמר רבי שמעון אלעזר קום בקיזמך ואימא לקמי מארך
 מלין דיליה • קם רבי אלעזר • (דר"ג ע"ב) פתח ואמר (מ"בס ו') עמי זכור
 נא מה יעץ בלק מלך מואב וגומר • עמי, כמה קדשא בריך הוא אבא
 רחמן על בני, אף על גב דחאבו גביה, כל מלוי ברחימו לגבייהו
 כאבא לגבי בריה • חטי בריה לגבי אבוי אלקי ליה, כל כך דאלקי
 ליה לא תב מארחיה, גויף ביה במילין ולא קביל • אמר אבוי לא בעינא
 למעבד לברי כמה דעבדנא ער יומא, אלו אלקייה יהא חשיש ברישיה,
 הא כאבא דיליה גבאי • אהא גויף ביה, הא דיוקניה משתגירת, מה
 אעביד, אלא איזיל ואתחנן לגביה ואימא ליה מלין רכיבין בגין דלא
 יתעצב • כן בכל זיגין איזיל קדשא בריך הוא בישראל, שארי עמהון
 לאלקאה ולא קבילו, גויף בהו ולא קבילו • אמר קדשא בריך הוא
 חמינא בכרי דבגין מלקייתא דלקינא לון אינון חששו ברישירון • ווי
 דהא מגו כאבא דלהון חשישנא אנא דכתיב (ישעיה ס"ג) בכל צרתם
 לו צד, גויפנא בהו אשתנא דיוקנא דלהון דכתיב (איכה ד') חשך משחור
 תארם לא נכרו בחצות, ווי כד אסתכלית בהו ולא אשתמודעו השתא
 אהא מתחנן לגבייהו גו תחנונים • עמי מה עשיתי לך ומה הלאיתך,
 ברי יחידאה דילי חביבא דנפשא, חמי מה עבדית לך, שליטית לך על
 כל בני היכלי, שליטית לך ער כל מלכין דעלמין, ואי עבדית לך
 עובדין אחרנין ענה בי, אנת הוי סהיד בי • עמי זכר נא מה יעץ בלק
 מלך מואב ומה ענה אותו בלעם בן בעור • זכור נא, הוי דכיר במטו
 מנך מה יעץ • השתא אית לאסתכלא מה הוה עיטא דבלק על עמא
 קדישא, (ספר בא') ואוריתא לא חשיבת ליה לבלק כלום, כמה דהוה
 ללבן דכתיב ארמי אובר אבי. (טיק פ' שלח לך דקס"א ב' מ' סמחול דא עס דא)
 אשורנו וגומר, ציורא ודיוקנא דאבוי אתרשים ביה ממש, ומההוא
 זמנא דהוה במעיה דאמיה, מסטרא דילה אתמתח ואשיט פסיעה
 לבר יתיר, כי מראש צורים אראנו דא דיוקנא וציורא דאבוי ממש
 כיון דהוה במעיה דאמיה אשורנו, אושיט פסיעה לבר כגוונא דא ת'
 ודא הוא ומגבעות אשורנו. כמתיבתא עלאה גבעת חסר ו', (רמארה
 דכלא ההיא עלאה דכלא) • כמתיבתא דרקיעא ומגבעות באת ו',
 ואשלים לתרין סטרין, חד דהא האי גבעת לא אתפרשא מן ברה

לעלמין ולא שבקת ליה • ועל דא אתכליל ו' בהרה לעלם • וחד דהא
 גבעה דלתתא כרה דאתכליל כה אצטריך לזמנא דאתי, כד ייתי
 מלכא משיחא לנטלא ליה גבעת עלאה, ולאעלא ליה גו גרפהא, בגין
 לאתקפא ליה ולאוקמא^ו בחיין עלאין, ומנה יפוק בההוא יומא משיחא
 דדוד • ורוא דא (ספלים כ') אספרה אל חק' • אמר אלי בני אתה אני
 היום ילדתיך • זמין אנא לומר ליההוא אתר דאקרי חק ולבשרא ליה
 (אמר אלי בני אתה אני היום ילדתיך) • בההוא יומא ממש יפיק ליה
 ההוא חק מתחות גרפהא, בכמה חיין בכמה עטרין בכמה כדכאן
 כדקא יאות, וההוא חק לא ישתאר בלחודוי • יתכליל ביה משיחא
 אחרא כריה דיוסף, ותמן יתקף ולא כאתר אחרא, ובגין דאיהו גבעה
 תתאה דלית בה חיין, ימות משיח דא ויתקטיל, ויהא מית עד דתלקוט
 חיין גבעה דא מהאי גבעה עלאה ויקום • ובגין כך במתיבתא דרקייעא
 ומנבעות שלים באת ו', על תרין סטרין אלין (פתיב) • אבל במתיבתא
 עלאה חסר בלא ו', לאחזאה מלה דלית בה קושיא וספק • הן עם
 לכרד ישכון, ביחודא בלא ערבוביא אחרא • כל יחודא שלים הכא
 איהו • " אלהינו " • דהא רוא דליה מראש צורים איהו, ואתיחד
 כרישא בגזעא ושבילא • " דא רישא עלאה אוירא דסלקא • אלהינו
 דא גזעא דאתמר גזע ישי • " דא שבילא דלתתא, ועל רוא דא אתיחד
 ביה כדקא יאות, ובגין דאתמתח ביה שבילא אצטריך • (כאן סדר) רוא
 דאתגזר בתרי מתיבתי, וכאה הולקך רבי שמעון דזבית למלין עלאין
 דמארך, ומארך אתרעי כך כמה שיעורא דמתיחן דשבילא דא בשיעורא
 עלאה דרישא (ו' ע"ט) וגזעא ושבילא ואתלבשן במתיחו דא • ועל דא
 מתיחו (וא. דאחד) דא' (כ"ד) שיעורא דשית סטרין, וכלא אתיחד בהאי את
 (כ"ט ד' א"ח ד') (כ"ט את) • ובגין כך לכרד ישכון כדקא יאות • ובגוים
 לא יתחשב, ישראל אית לון כתב ולשון, וככל את יכרין לאסתכלא
 כדויקנא וצירא כדקא יאות • אבל בגוים עובדי עבודה זרה, לא
 יתחשב רוא דנא, בגין דלית לון כתב ולשון, ולית לון לאסתכלא
 ולמנדע כלום, דהא (וימיס ר') הבל המה מעשה תעתועים • ולא יתחשב
 רוא דנא במחשבה ובאסתכלותא דלהון, הואיל ולית לון כתב • ובאין
 אינון ישראל • מי מנה עפר יעקב ומספר את רובע ישראל (מי), ההוא

נקודה עלאה, רישא וגזעא ושבילא בטמירו איהו, ולא קיימא לשאלא
 לבר. אבל משעתא דשאר ליתבנאה, ולמעבד היכלא ברעותיה
 ואקרי מ"י, שארי לאתבנאה דיוקנא דיליה ממש. אפיק נוקבא דיליה
 בדיוקנא דאמיה, מ"י דא"י (ה) רישא וגזעא ושבילא, (י) ואתפשט לאתבנאה
 בפשיטו דחד היכלא לתרין סטרין באני. ואף על גב דאפיק לישראל
 דאיהו ו', אוף הכי אפיק לניקבא דיליה כחדא ואזמנה לגביה. מנה
 כמה דאת אמר (דניאל ה') וימן להם המלך, (ספר ט') ומשלוח מנות, יהב
 ליה נבזבזא רב ויקרא, ואפיק לה כחדא מניה, בההוא פשיטו דאתפשט
 אפיק תרווייהו כחדא (כגוונא דא) פשיט להכא ולהכא, אפיק ברא
 וברתא ברגעא חדא, ועל דא שמים וארץ ברגעא חדא אתבריאו
 כחדא בשעתא חדא. ומספר את רובע ישראל, רובע ישראל הוה
 דא בגינך רבי אתמסר זכאה חילקך. רובע ישראל. רביעית מן
 מדידו דישראל איהו ברית, אמאי אקרי רובע, אלא שיעורא דגופא
 ארבע בריתות הוי בשיעורא דיליה. וברית רובע איהו בשיעורא
 דמדידו דגופא, כלא אפיק מ"י ע"כ. רבי אלעזר הוה אזיל למחמי לרבי
 יוסי חמויורבי אבא וחברוי אזלו עמיה. פתח רבי אלעזר ואמר (תפלים ה')
 " בקר תשמע קולי וגומר. " בקר, מאי בקר, אלא דא בקר דאברהם
 דאתער בעלמא דכתיב (בראשית כ"ו) וישכם אברהם בבקר, דהא בר
 אתי צפרא ההוא בקר אתער בעלמא והוא עידן רעוא לכלא, ולמעבד
 טיבו לכל עלמא לזבאין ולחייבין, וכדין עידן צלותא הוא למצלי קמי
 מלכא קדישא, ועל דא בשעתא דאתי צפרא כל אינון אסירי מלכא
 אשכחו ניהא ועידן צלותא איהו עליהן וכל שכן אינון דתייבין בתיוכתא
 ובעאן בעיתיהון לקמי מלכא קדישא, בגין דהאי שעתא חד ממנא
 נפיק לסטר דרום ורפאל שמייה, וכל זיני אסוותא בידו, ומסטר דרום
 נפק חד ריחא ומטי לגבי ההוא ממנא דממנא על אסוותא. וכד מטי
 צלותא לקמי קדישא בריך הוא, פקיד לבי דינא דיליה דלא יפתחון
 בדינא, בגין דחיים בידא דקדישא בריך הוא ולא בידהון. ומגו דאיהו
 עידן רעוא, בעא קדישא בריך הוא זכותא דההוא בר נש אי ישתבח
 בצלותא, (אות ואי לא חשיב ליה בשוגג) או דאיהו מארי דתיוכתא

חס

חס עליה. (ק"ז כ) בההיא שעתא קל צפרין דמקננן אשתמעו
 דכתיב (תקלים ק"ד) אשר שם צפרים יקננו. ואינון צפרין אודאן
 ומשבחן לקדשא בריך הוא, וההוא אילת השחר אתער בעלמא ואמר
 (ס"ה ל"ה) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך וגומר. כדן ההוא ממנא
 נפיק ועביד כל מה דאתפקד. ואי תימא דויני אסוותא בידוי כמה
 דאמרן. לאו הכי, דהא אסוותא לאו הוי אלא בידוי דמלכא קדישא,
 אבל בשעתא דפקיד קדשא בריך הוא אסוותא לההוא בר נש, איהו
 נפיק, וכל אינון מקטרנן דממנן על מרעין בישין דחלין מניה. כדן
 ההוא רוחא דקא נסע מסטרא דדרום אושיט ליה לההוא בר נש, והא
 אסוותא אשתכח, וכלא בידוי דקדשא בריך הוא ועל דא כתיב "
 בקר תשמע קולי. ולא כתיב " תשמע קולי, אלא לגבי בקר דאברהם
 קאמר, בקר אערך לך ואצפה, תרי בקר אמרי. אלא חד בקר
 דאברהם וחד בקר דיוסף דכתיב (בראשית מ') הבקר אור, ומתרגמינן צפרא
 (דרד ע"ב) נהר, נהר ודאי. אערך לך ואצפה. אערך לך מהו, אלא
 אסדר לך בוצינא דילך לאדלקא כמה דאת אמר ערבתי נר למשיחיי.
 ולגבי בקר דיוסף קאמר, דההוא סדורא דבוצינא דיליה הוא. ואצפה.
 מהו ואצפה. הא כל בני עלמא מצפאן ומחכאן לטיבו דקדשא בריך
 הוא, ואפילו בעירי דחקלא, ומה שבחא דדוד יתיר מכל בני עלמא,
 אלא מלה דא שאילנא והכי אמרו ליה, ואיהו מלה קשוט דאתי מרחיק.
 נהורא קדמאה דברא קדשא בריך הוא הוה נהיר, עד דלא הוה
 יכלין עלמין למסבליה. מה עבד קדשא בריך הוא, עבד נהורא
 לנהוריה לאתלבשא דא ברא. וכן כל שאר נהורין עד דעלמין כלהו
 אתקיימו בקיומיהו ויכלין למסבל. ובגין כך אתפשטו דרגין ואתלבשו
 נהורין, ואינון אקרונ כנפים עלאין, עד דמטו להאי בקר דיוסף, ואיהו
 נטיל כל נהורין עלאין ומנו דכל נהורין עלאין ביה תליין, וזויה סליק מסיפיי
 עלמא עד סייפיי עלמא דלעילא, עד דעלמין דלתתא לא יכלין למסבל אתא
 דוד ואתקן האי בוצינא, חופאה להאי בקר דיוסף לאתחפאה ביה,
 ולקיימא עלמין דלתתא בסדורא דבוצינא דא, ועל דא כתיב בקר
 אערך לך ואצפה כמה דאת אמר (שמות כ"ו) ויצפהו זהב טהור, ובגין
 דההוא בוצינא דדוד איהי ובה תלייא, אמר דאיהו ליהוי חופאה

להאי בקר • אתא רבי אבא ונשקיה אמר אלמלא לא נפקנא בארחה
 אלא למשמע מלה דא ד"י • עד דהוו אזלי • הא יונה חד מטא לגבי
 רבי אלעזר שריאת וקא מצפצפא קמיה • אמר רבי אלעזר יונה כשרה
 מהימנא הוית תדיר בשליחותיך, וילי ואימא ליה הא חבריאי אתאן
 לגבך ואנא עמהון, ונסא יתרחיש ליה לתלתא יומין ולא ינפול עליה
 דחילו, דהא בחרוה אנן אזלין לגביה • אתיב זמנא אחרא ואמר, לא
 חדינא סגיא, ובאישי בעיני סגי, על חד רמונא מליא דאתייהיב תחותיה
 ויוסי שמיה, אזלת ההיא יונה מקמיה, ואינון חבריאי אזלי אמר רבי
 אבא לרבי אלעזר מאי האי, תוהנא סגי משה דחמינא • אמר ליה
 יונה דא אתאת לגבאי בשליחותיה דרבי יוסי חמי דאיהו בבי מרעיה,
 וידענא מהאי יונה דאשתויב, וחלופא אתייהיב עליה ואתסי • עד
 דהוו אזלי הא עורבא חד קאים לקמיהו, קרי בחילא ומצפצפא צפצופא
 סגי • אמר רבי אלעזר להבי את קיימא ולהבי אנת מתקן, זיל לארחך
 דהא ידענא • אמר רבי אלעזר, חבריאי גיזיל ונגמול חסד לרמונא
 דהוה מליא מכלא, ורבי יוסי שמיה דפקיעין איהו, דהא אסתלק
 מעלמא דין ולית מאן דחוי לאשתרלא ביה, ואיהו קריב לגבן • סטו
 מארחא ואזלו לתמן • בין דחמו לון כל בני מאתא נפקו לגבייהו •
 ועאלו תמן בבי רבי יוסי דפקיעין אינון חבריאי אלין • ברא זעירא
 הוה ליה לרבי יוסי, ולא שבק לבר נש דימטי לערסא דאבוי בתר
 דמית • אלא איהו בלחודוי הוה סמיך ליה ובכי עליה, פומיה בפומיה
 מתדבקא פתח ההוא ינוקא ואמר, מאריה דעלמא כתיב באורייתא
 (דכ"ס כ"ב) כי יקרא קן צפור לפניך וגומר שלח תשלח את האם וגומר •
 הוה געי ההוא ינוקא ובכי אמר, מאריה דעלמא קיים מלה דא
 דאורייתא, תרין בנין הוינא מאבא ואמי • אנא ואחת זעירתא מנאי •
 הוה לך למיסב לן ולקיימא מלה דאורייתא, ואי תימא מאריה דעלמא
 אם כתיב ולא אב, הא הכא כולא הוא אבא ואמא • אימא מיתת
 וגסיבת לה מער בנין • השתא אבא דהויה חפי עלן, אנסיב מער
 בנין, אן דינא דאורייתא • בכו רבי אלעזר וחבריאי לקבר בכיה וגעו
 דההוא ינוקא פתח רבי אלעזר ואמר (משלי כ"ה) שמים לרום ויארץ
 לעומק וגומר • עד דהוה אמר רבי אלעזר קרא דא, הוה עמידא

דאשא פסיק בינייהו, וההוא ינוקא הוה דביק בפומיה דאבוי ולא
הוה מתפרשאן. אמר רבי אלעזר או בעי קדשא בריך הוא למרחש ניסא,
או בעי דלא ישתדל בר נש אחרא עליה, אבל על מילין דההוא
ינוקא ודמעוי לא יכילנא למסבל, עד דהווי יתבין שמעו חד קלא דהוה
(ד"ס ע"ב) אמר זכאה אנת רבי יוסי, דמלין דהאי גדיא זעירא ודמעוי
סליקו לגבי ברסייא דמלכא קדישא ודנו דינא. ותליסר בני נשא אזמין
קדשה בריך הויה למלאך המות בגינך, והיא (ה) עשרין ותריין שנין
אזמין לך, עד דתולין או ריתא להאי גדיא שלימא חביבא קמי קדשא
ברוך הוא. קמו רבי אלעזר וחברייא ולא שבקו לבר נש למיקם
בביתא, מיד חמו ההוא עמודא דאשא דסליק ורבי יוסי פתח עיניו,
וההוא ינוקא דביק פימיה בפומיה. אמר רבי אלעזר זכאה חילקנא
דחמינא תחית המתים עינא בעינא. קריבו לגביה ההוא ינוקא נאים
כמה דגוע מהאי עלמא, אמרו זכאה חילקך רבי יוסי, וברוך רחמנא.
דארחיש לך ניסא על געיא ובכיה דבגך ובמלוי, דהכי דפיק במלין
שפירין לתרע שמיא, במלוי ובדמעוי אוסיפו לך חיין. נטלוהו לההוא
ינוקא ונשקיהו ובכו עמיה מחדוה סגי. ואפקוהו לביתא אחרא ואתערו
עליה, ולא אודעו ליה מיד, אלא לבתר הבי. חדו תמן תלתא יומין
וחדישו בהרי ההוא רבי יוסי כמה חרושין באוריתא. אמר לון רבי
יוסי חברייא, לא אתייהבת לי רשו לגלאה מההוא דחמינא בההוא
עלמא אלא לבתר תריסר שנין. אבל תלת מאה ושיתין וחמש דמעין
דאושיד ברי, עאלו בחשבנא קמי מלכא קדישא, ואזמין לכו חברייא
דבשעתא דפתח בההוא פסוקא ונגעא באינון מלין, אזדעונו תלת מאה
אלפי ספסלי דהווי במתיבתא דרקיעא, ובלהו קיימי קמיה דמלכא
קדישא ובעו דחמי עלי וערכו לי. וקדשא בריך הוא אתמלי רחמין
עלי, ושפר קמיה אינון מלין, והיך מסר נפשיה עלי. וחד אפטרופוסא
הוה קמיה ואמר, מאריה דעלמא הא כתיב (תהלים ס) מפי עוללים
ויונקים יסדת עוז למען צוררך להשבית אויב ומתנקם. יהא רעא
קמך זכו דאוריתא, וזכו דההוא רביא דקא מסר נפשיה על אבוי,

והוה

דרחום

(א) ק"מ מס ויית' ר"ח א' דלא מודעי ליה לכ"כ וכו' ע"ג ואפ' דהכא פי חוסיפו על חסנים שחיו הקובים ולא כידעו חסנים סקולוכים
אבל נכיר' ילחא ככר חיס שניו סקולוכים כלס' וכל'ל גבי כנימין סודיק פ"ק דכתרא ונל כמו שגורמי ככ ע' ור"ק:
ה רכיון

דתחום עליה וישתויב. (כ) ותליסר בני נשא אומין ליה תחותי, וערכונא
 יהב ליה מדינא תקיפא דא, כדן קרא קדשא בריך הוה למלאך
 המות ופקיד ליה עלי, דליתוב לבתר עשרין ותרין שנין, דההו ליה
 ערכונא קמיה, אלא ליתוב לידוי משכונין דהוו בידוי השתא חברייא
 בגין דחמא קדשא בריך הוא דאתון זכאי קשוט, אתרחיש ניסא
 לענייכו. פתח רבי יוסי ואמר. (שמואל ב' 6) "ממית ומחיה מוריד שאול
 ויעל. האי קרא אית לאסתכלא ביה, וכי "ממית, והא שמא דא סמא
 דחין איהו לכלא. ומלה דא דמותא לא שריא ביה, ובכל אתר שמא
 דא יהיב חין לכל עלמא. מהו "ממית, חשבין בני נשא דאיהו קטיל
 לכל בני נשא, אלא "ממית ודאי, היך אידהו ממית אי תימא בגין
 דכד אסתלק מעל בני נשא, דהא בעוד דאיהו עליה לא יכלין כד
 מקטרגין דעלמא לנזקא ליה, בשעתא דאסתליק מניה מיד כל מקטרגין
 יכלין ליה, ומית בר נש. לאו הכי, אלא "ממית, למאן ממית. לההוא
 משיכו דסטרא אחרא בישא, בין דמשיכו דסטרא בישא חמי ליה
 לזיו יקריה דקדשא בריך הוא, מיד מית ולית ליה קיומא אפילו רגעא
 חדא, בין דההוא משיכו דסטר אחרא מית ואתעבר מן עלמא, מיד
 מחיה, למאן מחיה, לההוא משיכו דרוח קדשא דאתי מסטרא דקדושה,
 מחיה ליה ואוקים ליה בקיומא שלים, כלא עביד קדשא בריך הוה
 בזמנא חדא. ומה דאמר מוריד שאול ויעל, מוריד לההוא רוח קדישא
 לשאול, ועביד ליה תמן טבילה לאתדבא, ומיד סליק ליה (ולשאול
 לאתדנא תמן, ומיד סליק ליה ועבר ליה טבילה) ועאל לאתרא צטריך
 בגן עדן, ואנא חברייא בההיא שעתא דאסתלקנא מעלמא, רוחא דילי
 אסתלק ודמך מיד, עד שעתא זעירא דאתיאי לי קדשא בריך הוה,
 וגופא הוה מית. בשעתא דפתח כרי באינון מלין, כדן פרחת נשמתיה
 (כ"ה נשמתו) וערעת בגשמתא דילי, דהוה סלקא מגו דכיו ומגו טבילה,
 ועאלת באתר דעאלת ותמן אתדן דינהא, ואתייהבו לי עשרין ותרין
 שנין דחין בגין דמעין (דכ"ה ע"ב) ומלין דכרי, מכאן ולהלאה אית לי
 לאשתדלא כמה דחמינא, דהא לית לי לאשתדלא במלין דהאי עלמא,
 כיון

(כ) זכיון איתן ריבין ליתח חמורו כדמסמע כעובד דר' אלעזר כ"ה וס' ה"א א"ס נדול לריך חמורו כמס' הכזים ווס וסו
 ואתן א"ס חמור: ולאימים חסח כפסך ולאימים דייקא: מ"א:

כיון דחמינא מה דחמינא, ובעי קדשא בריך הוא דלא יתאכר ויתנשי
 מנאי כלום. פתח ואמר (ספלים ק"ח) יסור יסרני יה וגומר, דוד מלכא
 אמר דא על כל מה דעבד בהאי עלמא, ואמר על אבטחונתא דהוה
 ליה בההוא עלמא, על כל מה דאעבר בהאי עלמא, דרדיפו ליה והוה
 (ליה) עריק בארעא נוכראה בארעא דמואב ובארעא דפלשתאי, ומכלהו
 שזיב ליה קדשא בריך הוא ולא שביק ליה למותא, ואמר על אבטחונתא
 דההוא עלמא. אמר דוד אי הכא חבנא לגבי קדשא בריך הוא, הכא
 אלקינא וקבילנא עונשא דילי, ואדכי לי מכל מה דחבנא, ולא שביק
 עונשא דילי לההוא עלמא. ודאי יסור יסרני יה בהאי עלמא, בגין
 לנקאה לי. ולמות לא נתנני בההוא עלמא, לנשרא נקמתא מנאי.
 ואנא הא קדשא בריך הוא אנקי לי זמנא חדא בהאי עלמא, מכאן
 ולהלאה אצטריכנא דלא אהא בכסופא בעלמא דאתי. פתח ההוא
 ינוקא בריה ואמר (במדרב כ"ו) אבינו מת במדבר והוא לא היה בתוך
 העדה וגומר, אבינו, הא טעמא לעילא אריך מלה ומשיך לה, אי חסידין
 קדישין במה משיכו דצערא במקרי אבינו, לית צערא ולית כאבא
 דרוחא ונפשא אלא ברקראן הכי. אבינו בכאבא מלבא. מת במדבר,
 וכי אחרנין לא מיתו במדברא, דהבא רשים ליה ואמר דאירו מת
 במדבר, והא אלף ורכבן מיתו במדברא, אלא במה בני נשא ערטילאין
 על דא, מנהון אמרי דהוא מקושש עצים הוה דכתיב כי בחטאו מת.
 ומנהון אמרי הכי ומנהון אמרי הכי, ואנא הכי אוליפנא יומא דאבא
 נפל בכי מרעי, אולפני לי דא. ואנא חמינא מה דחמינא דפקיד לי
 אבא דלא לגלאה. אלא במה וכמה הוו דמיתו במדברא, ולא על
 חובא דקרח ולא על חובא דמרנלים כד אתגזר גזרה, אלא קודם
 (ס"ב דמיתו על חובה דקרח על חובא דמרנלים כד אתגזר גזרה וקודם)
 מתן תורה, ובתר עגלא דעברו אינון מטעי עלמא ואינון דאתמשכו
 אבתרייהו, אבל טענה דטעינו אינון בנתין דמית במדבר, איהו הורה
 צלפחד רב לבי יוסף, ומגו דלא הוה ידע ארחוי דאוריתא בדקא יאות
 לא הוה נשיא, והוא הוה דלאנטר פומיה ומלוי לקכליה דמשה ועליה
 כתיב (ס"ג) וימת עם רב מישראל. גבר דלא ידע אוריתא, (ס"ד) רב
 באוריתא ואיהו רב משפחה, רב דזרעא דיוסף מבנוי דמנשה, ובגין

דחב במדבר במלולא לגבי משה, חשיבו דמשה אנטיד דכבו, ובגין
 כך קריבו לקמיה דמשה ואלעזר וכל הנשיאין וכל רישי אבהן, ולא
 מלילו עם משה אלא לקמיהו, בגין דקניאו קנאה מניה. מכאן מאן
 דחייש מן דינא יקרב אחרנין ויסגי בגוברין בהדי ההוא דינא, בגין
 דישמעון דינא מניה וידחל מנייהו, ולא יהא דן אלא כדקא יאות, ואי
 לא ידחי ליה מן דינא. ואינון לא ידעו דהא (ס"ט י"ג) משה ענו מאד
 מכל האדם אשר על פני האדמה. ולא ידעו דמשה לאו הכי. כיון
 דחמא משה כך, אמר חמינא דכל כנופיא דגוברין דכרכין מישראל,
 וכל רישי אבהן וכל נשיאי כנשתא עלי קריבו. מיד אתפרש משה
 מן דינא דהא הוא דכתיב (ס"ט כ"ו) ויקרב משה את משפטן לפני יי
 (אמר משה לא אתחוי לי דינא דא) ענותנותא דמשה אקריב את
 משפטן לפני יי. דינין אחרנין ארחא דא לא נטלי, דאף על גב דכנופיא
 סגי עליהון, אינון דיני אקרון עוי פנים, לית בהו מענותנותא דמשה
 כלל זכאה חולקיה דמשה. חדו רבי אלעזר וחברייא. אמר ההוא
 ינוקא אהדרנא למלין קדמאין. אבינו מת במדבר, אבינו האי טעמא
 דמי נחש תלייה. ער קדליה ומשיך זנביה בפומיה, בטעמא
 דההוא דאתמשך עליה לעילא, מרת במדבר, במלולא דפומיה, אתבהיל
 ההוא ינוקא כבהילו ואתקיף בקודלא דאבוי ובכה ואמר. צלפחד דא
 במלולא מית, ואנת אבא במלולא אהדרת לעלמא דא, אהדר אבוי ונשיק
 (ד"ו ע"ב) ליה ונפיף ליה. בכו רבי אלעזר וחברייא כלהו ואבוי ככה
 בהדייהו, נטלוהו כלהו ונשקוהו בפומוי על רישיה ועל עיניו, ואבוה
 הוה בכי בהדיה, אמר ליה רבי אלעזר ברי, הואיל ואמרת מלה דא
 מהו כי בחטאו מת. אמר ההוא ינוקא אבא אבא בחד מלה סגי לון,
 בחטאו דההוא נחש דכריך בזנביה לעילא, ומשיך טעמא בחטאו,
 מאי בחטאו, בחטא דההוא נחש (ולא בחטא אחרא), ומאי איהו, מלולא
 דפומיה, כי בחטאו מת. טעמא דההוא משיכו דההוא נחש כרוך
 בזנביה, בחטאו ודאי. נטליה רבי אלעזר בתוקפיה בין דרועוי ובכו
 כלהו חברייא. אמר לון רבנן שבוקו לי בהדי אבא, דעד כען לא
 אתיישבא רוחי (ס"ט רוחיה) אמר רבי אלעזר לרבי יוסי אימא כמדה
 יומין ושנין דהאי ינוקא. אמר לון חברייא כמטו מנייכו לא תבעון דא,

דהא עד לא מטון עלוי חמש שנין אמר ליה רבי אלעזר חס ושלום
 דהא בעינא טבא אשנחנא ביה, ומה דאמרת חמש שנין אינון חמש
 שנין אשר אין חדיש וקציר, דלא תקצור ליה לערמין. אמר רבי אלעזר
 לרבי אבא נתיב הבא עד שבעה יומין בגין דאתיישבא ביתא, דהא
 כל שבעה יומין דנשמתא נפקת מן גופא, אזלת ערטילאה, והשתא
 דאהדרת עד כען לא אתיישבת בדוכתהא עד שבעה יומין. אמר
 רבי אבא כתיב (דברים ט"ו) פתוח תפתח את ירך לאחיך לענייה ולאביונה,
 קרא דא הא תנינן ליה דלא ישביק בר נש עניא דיליה ויהב לאחרא,
 הא רבי יוסי חמוך בבי מרעיה, גיזיל ונגמורל חסד עמיה. וברתר
 דנהדר ניעול בהאי, והא כל זמנא דנהך ונהדר בארחא דא, נתמי
 תחית המתים. אמר רבי אלעזר ודאי הכי הוא נשקוהו לההוא
 ינוקא ברכוהו ואזלו. אמר רבי אבא תוהנא על דרדקי דדרא דא
 כמה תקיפא חיליהו, ואינון טנרין רברבין רמאין אמר רבי אלעזר
 זכאה חולקיה דאבא מריה דדרא דא. דהא ביזמוי בעי קדשא כריך
 הוא לאתקנא תרין מתיבתין דיליה, ולמעבד לון ישובא רברבא
 ועלאה כדקא יאות, דהא לא יהא כדרא דא עד דייתי מלכא משיחא,
 אזלנ עד דהו אזלי. אמר רבי אבא האתנינן על חד סרי מלין נגעין אתין
 על בני נשא. ואלין אינון על עבודה זרה, ועל קללת השם, ועל גלוי
 עריות, ועל גניבה, ועל לשון הרע. ועל עדות שקר. ועל דיניא
 דמקלקל ית דינא. ועל שבועת שוא. ועל דעאל בתחומא דחכריה,
 ועל דמחשב מחשבין בישין. ועל דמשלח מדנים בין אחים. ואית
 דאמרי אף על עינא בישא, וכלהו תנינן כמתניתא עבודה זרה מנין דכתיב
 (שמות ל"ב) וירא משה את העם כי פרוע הוא כי פרעה אהרן. מאי כי
 פרוע הוא, דאלקו בצרעת. כתיב הבא כי פרוע הוא. וכתיב התם
 (ויקרא י"ג) והצרוע אשר בו הנגע בגדיו יהיו פרומים וראשו יהיה פרוע
 ועל קללת השם דכתיב (שמות ט"ו) היום הזה יסגרך. כידי וכתיב
 (ויקרא י"ג) והסגירו הכהן. אמר רבי אבא מלה דא לא אתיישבא
 ואצטריך לעינא ביה. אמר רבי אלעזר הכי הוא וראי, פלשתי דא
 קריב לייחוסא דדוד הוה ובריה דערפה הוה והיינו דכתיב (שמות ט"ו)
 ממערכות פלשתים, אל תקרי מערכות, אלא ממערות פלשתים, דשווייה

לאמיה כמערתא דא • וכיון דכתיב ויקלל הפלשתי את דוד באלהיו,
 אסתכל ביה דוד בעינא בישא, ובכל אתר דהוה מסתכל בעינא בישא,
 כל זני צרעת אתמשכן מעיניה דרוד • והכי הוה ביואב, כיון דאסתכל
 ביה דוד בעינא בישא מה כתיב (ס"ב כ"ג) ואל יכרת מבית יואב זכ
 ומצורע וגומר, והקבא בפלשתי דא, כיון שקלל את השם אסתכל ביה בעינא
 בישא, וחמא במצחיה דאצטרע, מיד ותטבע האבן במצחו, ואתרבתק
 הצרעת במצחו, וכלא הוה אשתקעת עינא בישא דצרעת במצחו,
 ואשתקעת אבנא ממש במצחו, ודאי מצורע הוה, רשע חייבא (ה"י"כ) דבלעם,
 עינא דיליה הוה בהפוכא מעינא דרוד • עינא דרוד הוה מרקמא מכל זני
 גונון • לא הוה עינא בעלמא שפירא למחוי בעינא דרוד • כל גונון
 דעלמא מנצצן ביה, וכלא ברחימו למאן דדחיל חטאה דכתיב
 (תכ"ט ק"ט) יראיך יראוני וישמחו • חדאן כד חמאן לי • וכל גונון
 חייבין דחלין מקמיה • אבל עינוי רכלעם חייבא עינא בישא ככלא,
 בכל אתר דהוה מסתכל, בשלהובא שצי ליה, דהא לית עינא בישא
 בעלמא בעינא דהווא רשע, דאיהו בהפוכא מעינוי דרוד • על גלוי
 עריות, דכתיב (ישע"ה ג') ושפה י קדקוד בנות ציון • וכתיב (ויקרא י"ד)
 ולשאת ולספחת • על הגנבה, דכתיב (זכריה ה') הוצאתיה נאם י צבאות
 ובאה אל בית הגנב וגומר • וכלתו ואת עציו ואת אבניו, מאן הוא
 מלה דמכלה עצים ואבנים, דא צרעת דכתיב (ויקרא י"ד) ונתן את הבית
 את אבניו ואת עציו • על לשון הרע, דכתיב (כמדבר י"ב) ותדבר מרים
 ואהרן במשה וגומר • וכתיב (ס"ג) ויפן אהרן אל מרים והנה מצורעת
 על עדות שקר, בגין דסהידו ישראל שקר ואמרו (שמות ל"ב) אלה אלהיך
 ישראל בקד תקיף, דכתיב (ס"ג) קול מלחמה במחנה, בגין דא (כמדבר ה')
 ישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב וגומר • על דין דמקלקל דינא,
 דכתיב (ישע"ה ה') באבול קש לשון איש וחשש וגומר, ופרחם כאבק
 יעלה וגומר • מאי טעמא, כי מאסו את תורת י צבאות • ואין פרחם
 אלא צרעת, דכתיב (ויקרא י"ג) ואם פרוח תפרח הצרעת • על דעאל
 בתחומא דחבריה מנין, מעוניהו, דעאל בתחומא דכהונה דכתיב
 (ד"ה ב' כ"ז) והצרעת זרחה במצחו, ועל דמשלת מרגים בין אחים,
 דכתיב (כ"ג) ונגע י את פרעה, דאיהו שלח מרגים בין אברהם

ושרה • ועל עינא בישא, כמה דאתמר, וכלהו הוו ביה בההוא רשע
 דבלעם תא חזי מה כתיב פתורה אשר על הנהר • מאי על הנהר •
 דיהב עינא בישא על ההוא נהר דקיימא כהו בישראל דכתיב
 (ישעיהו ט"ו) הנני נוטה אליה כנהר שלום, והוא אתא בההוא פתורה
 ואגרי כהו אמר רבי אבא כל הני מלין הוו ודאי כבלעם • אבל גלוי
 עריות מנין, דכתיב (כמרכב ל"ה) הן הנה היו לבני ישראל בדבר בלעם
 למסוד מעל בני וגומר, הא הכא עבודה זרה וגלוי עריות • סהדותא
 דשקרא, דכתיב וידע דעת עליון, ודעת בהמתו לא הוה ידע • קלקל
 ית דינא, דכתיב לך איעצך, דהא דינא קיימא, ויהב עיטא בישא
 לאבאשא, וסטא מן דינא ואמליך בישין עליהו • עאל בתחומא דלאו
 דיליה, דכתיב ואעל פר ואיל במזבח וכתיב ארת שבע המזבחות
 ערכתי • משלח מדנים בין אחים, בין ישראל לאביהם שבשמים, לשון
 הרע, לא הוה בעלמא בגיניה, קללת השם, דכתיב ואנכי אקרה כה •
 וכלהו הוו ביה • עינא בישא כמה דאתמר, וכלא על ההוא נהר
 דישראל יהב עינוי לאתגרא ביה • ארץ בני עמו, וכי לא ידענא דארץ
 בני עמו היא • אלא רוא דא דכל בני עמו מתדבקן ביה והוא אתמר:

(ספר ועיין בסוף ספר סימן י"ד)

וירא בלק בן צפור וגומר • רבי יוסי פתח (משלי כ"ג) אל תלחם את
 לחם רע עין וגומר • דא בלעם דברוך להו לישראל • ואל
 תתאו למטעמותיו, דא בלק, דקדשא בריך הוא לא אתרעי לאינן
 עלוון דאתקין קמיה • תא חזי כשעתא דחמא בלק דהא סיחון ועוג
 אתקטלו ואתגסיבת ארעהון, חמא, מא חמא דאיהו אמר וירא • אלא
 חמא כחכמתא דיליה דאיהו וחמשה עלאי דמדון ועמיה, נפלין בידא
 דישראל, חמא ולא ידע, ועל דא אקדים לבלעם דחיליה בפומיה,
 כגונגא דישראל דחילהון בפומיהון, ואפילו בלעם תאיב הוה יתיר
 מבלק • וההיא ידיעה דאיהו הורה ידע, כליליא הורה ידע, כגין
 דאינן כרתין תתיון וחמרי, לא שכיחי אלא במשמרה
 ראשונה דליליא, ועל דא הוה ליה אתנא דהאי גיסא, לאתחברא
 (ה"ו ע"ה) חמרי בהדה ברישא דליליא • ואי תימא הא כתיב ויבא
 אלהים אל בלעם לילה, הכי הוא ודאי, ואוקימנא ההוא ממנא דממנא

עליהו, והוא הוה אתי לקבליה, כגוונא דא (f) (כחשית ל"א) ויבא אלהים אל לבן הארמי וגומר. וכלא חד מלה, בגין דא איהו אמר לרב רבי כלק לינו פה הלילה. כיון דהוה אתי ההוא ממנא, בלעם הוה אתי לגבי אתניה ועבד עובדיה ואמר מלי, וכדין אתנא אודעא ליה, ואיהו אחזי עובדא למשרי עלוי ההוא רוחא. ומאי אחזי, הוה הוה ידעדחמרי שטאן ושראן בקדמיתא דליליא, כדין אחזי עובדא וקאים לאתניה באתר מתתקן, ועבד עובדוי וסדר מלוי. וכדין הוה אתי מאן דאתי ואודע ליה על דא דההיא אתון. כיון דליליא חד אמר ליה לאתלך עמהם, מאי טעמא תב תניינות להאי, אלא אינון ברשותא דלעיליא קיימי, והא תנינן בדרך שאדם רוצה ללכת בה מוליכין וכולי, בקדמיתא כתיב לא תלך עמהם, כיון דחמא קדשא בריך הוה דרעותיה הוה למיהך. אמר ליה קום לך אתם ואך ארת הדבר וגומר. מרה עבד בלעם, כל ההוא ליליא הוה מהרהר ואמר, ומה אן הוא יקרא דילי אי בקטורא אחרא אתקטרנא, אשגח כל ההוא ליליא בחרשו, וקא אשכח סטרא דיהא הוא ברשותיה, אלא מסטרא דאתניה. והיינו דאמר רבי יצחק אמר רבי יהודה, כאלין כתרין תתאין אית ימינא ואית שמאלא, מסטרא דימינא חמרי כמה דאוקימנא, ומסטרא דשמאלא אתני ותאנא עשרה אינון דימינא ועשרה לשמאלא, ודא הוא דאמר רבי יוסי, יוסף כד אתפרש מאבוי, ידע בחכמתא דלעילא כרזא דכתרין קדישין עלאין, כיון דהוה במצרים אוליף בההיא חכמתא דילהון באינון כתרין תתאין, היך אחידן אינון דימינא ואינון דשמאלא, עשרה דימינא ועשרה דשמאלא, חמרי ואתני. ובגין כך רמו לאבוי ממה דאליף תמן דכתיב (ס"מ"ח) ולאביו שלח כזאת עשרה חמורים וגומר. אמר רבי יוסי אינון דימינא כלילן כלהו בחד דאקרי חמור, והאי הוא ההוא חמור דכתיב (רכיים כ"ב) לא תחרוש בשור ובחמור יחדיו. והאי הוה חמור דזמין מלכא משיחא למשלט עליה כמה דאוקימנא. ואינון דשמאלא כלילן כלהו בחד דאקרי אתון, דהא מסטרהא נפיק עירא, קטרוגא דדרדקי כמה דאוקימנא, והיינו דכתיב (זכריה ט') עני ורוכב על חמור ועל עיר

בן

(ה) אע"ג דאמר ואלתי אכריס וכוונתו דלגמי אכריס ויחזק אמר לו כל דסייבי דכתיב לאמר ר"ל סקרוגא כרוך טוה אמר לספר שני לאמר לו. א"ס :

בן אתונות, אתנת חסר • עשרה דכלילן כחר ודא הוא דא רבי שמעון
 מאי דכתיב (כרמית מ"ט) אסרי לגפן עירה • אסרי לגפן, זמין קדשה
 בריך הוה לקשרא בגינהון דישראל דאקרון גפן • עירה, דאיהו
 קטגורא דילהון, ובגין דאקרון שורק דכתיב (ירמיה ב') ואנכי נטעתיד
 שורק • בני אתנו, ההוא דנפיק מסטרא דהאי אתון, והני עשרה מימינא
 ועשרה משמאלא, ואתכלילן בהני תרי, כלא אינון משתכחי בקסם •
 ואית עשרה אחרנין דימינא ועשרה דשמאלא, דמשתכחי בנח"ש ועל
 דא כתיב כי לא נחש ביעקב ולא קסם בישראל, מאי טעמא, בגין כי
 "אלהיו עמו • מסטרא דנח"ש נפק שור • מסטרא דקסם נפק חמור,
 ודא הוא שור וחמור • ועל דא בלעם בין דידע דאתקשר ברשותא
 אחרא ואמר ליה אך את הדבר וגומר • אבאיש ליה ואמר, ומד אן
 הוא יקרא דילי, מיד אסתבל בחרשוי ולא אשכח דיהא ברשותיה אלא
 האי אתון • מיד

ויקם בלעם בבקר ויחבוש את אתונו, למעבד רעותיה בה ורעותא
 דבלק, ועל דא ויחר אף אלהים כי הולך הוה • הוה דייקא,
 דאפיק גרמיה מרשותיה ממה דאמר ליה ואך את הדבר וגומר • תא
 חזי דהכי הוה, דהא בקדמיתא יחב ליה רשותא ואמר קים לך אתם,
 השתא דהוה אזיל אמאי ויחר אף אלהים, אלא בגין דהולך הוה, הוה
 ברשותיה דיליה לנפקא מההוה דאמר ליה ואך את הדבר • אמר ליה
 קדשא בריך הוא (דר"ז ע"ב) לשע, את מתקן ומזרוזייןך לנפקא מן רשותי,
 חייך אנת ואתנד ברשותי תהוון, מיד ויחיצב מלאך " מאי ויחיצב,
 אמר רבי אבא נפק וקאים באומנותא אחרא מאומנותא דיליה, דהאי
 מלאכא דרחמי הוה, והיינו דאמר רבי שמעון, חייביא מהפכי רחמי
 לדינא • לשטן לו, דהא לא אומנותא דיליה הוה • אמר רבי אלעזר
 לא שני מלאכא ולא נפק מאומנותא דיליה, אלא בגין דהוה הוה
 מלאכא מסטרא דרחמי, וקאים לקבליה סתיר חכמתא דיליה וקלקל
 רעותיה דהא הוה דכתיב לשטן לו • לו הוה שטן ואשתכח שטן
 אבל לאחרא לא הוה שטן • תאנא אמר רבי שמעון כמה חכים הוה
 בלעם בחרשוי על כל בני עלמא, דהא בשעתא דאשגח לאשכחיה
 עיטא לנפקא מרשותיה דקדשא בריך הוא, מההוה מלה דכתיב ואך

את הדבר וגומר • אסתכל בחרשוי ולא אשכח בר ההיא אתון, מר
 כתיב ויחבוש את אתונו, אטעין לה בכל חרשין ובכל קסמין דהוה
 ידע, ואעיל בה ואכליל לה מבלהו, בגין למילט לרוג לישראל • מיד
 ויחר אף אלהים כי הולך הוא • הוא דייקא כמה דאתמר, מה עבד
 קדשא בריך הוא, אקדים למלאכא דרחמי לקיימא לקבליה ויסתרי
 חרשוי וקסמוי • ותא חזי רעד השתא לא כתיב "ולא אתחזי בקסמוי
 וחרשוי והא אוקמוה, והשתא כיון דאתקין אתניה וזרזה בתקוני חרשוי
 בסטרא דדינא למילט לישראל, אקדים קדשא בריך הוא למלאכא
 דרחמי לקבליה, ובשמא דרחמי, בגין לסתור חכמתא דיליה, ולאספסאה
 לאתגיה מההוא ארשא כמה דכתיב ותט האתון מן הדרך • מן הדרך
 דייקא • וער דא לא כתיב ויתיצב מלאך האלהים, ויעמוד מלאך
 האלהים, אלא מלאך " דרחמי • אמר קדשא בריך הוא רשע את
 אטענת לאתנך בחרשך, בבמה סטרי דדיני לקבל בני • אנא אעבר
 טעונך ויהפך מארשא דא, מיד אקדים מלאכא דרחמי לשטן לו • לו
 דייקא כמה דאתמר :

ותרא האתון את מלאך " וגומר • אמר רבי יצחק וכי אמאי חמאת
 היא, ובלעם דהוה חכים כל כך לא חמא • אמר רבי יוסי חס
 ושלום דההוא רשע יסתכל בחזיו קדישא • אמר ליה אי הכי הוה
 כתיב נופל וגלוי עינים • אמר ליה לא שמענא כהא מירי ולא אימא
 אמר ליה אנא שמענא, דכר הוה אצטריך לאסתכלא הוה נפיל וחמי
 והשתא לא אצטריך לאסתכלא • אמר ליה אי הכי בדרגא עלאה
 יתיד הוה על כל נביאי מהימנותא, דאיהו גלוי עינים חמי ואסתכל
 ביקרא דקדשא בריך הוא, והא רבי שמעון אמר בלעם בחרשוי הוה
 ידע באינון כתרין תתאין דלתתא כמה דכתיב (יחזקאל י"ג) ואת בלעם בן
 בעור הקוסם • קוסם קראיה קרא, דמנופא דמנופי, היך יסתכל ביקרא
 דמאריה • ועור הא אמר רבי שמעון בחזיו חר דחוא לפום שעתא
 דכתיב ויגל " את עיני בלעם, אתעקימו עיניו, ואת אמרת דהוה חמי
 בגלוי דעיניו ואסתכל ביקרא דקדשא בריך הוא • אמר ליה אנא
 אהדרנא לקבלך, דידי ודיך בעי צחותא, ודאי רוזי אוריתא עלאין ולא
 יכלין בני עלמא למיקם עליהו, בגין כך אסיר לאקדמא במלה דאוריתא,

עד דישמע מלה וידע לה על בוריייה • אתו לקמיה דרבי שמעון אמרו
 מלה קמיה • פתח ואמר (תפלים ט) מה אנוש כי תזכרנו וגומר, הרי
 קרא אוקמוה דמכנן דעלמא אמרוה, בשעתא דסליק ברעוניה דקדשא
 בריך הוא למברי אנשא, קרא לכתות כתות דמלאכי עלאי ואותיב לון
 קמיה, אמר לון בעינא למברי אדם, אמרו קמיה (סס מ"ט) אדם ביקר בל
 ילין וגומר, אושיט קדשא בריך הוא אצבעא דיליה ואוקיד לון • אותיב
 כתות אחרנין קמיה אמר לון בעינא למברי אדם • אמרו קמיה
 (דר"ס ע"ה) מה אנוש כי תזכרנו • מה טיבו דבר נש דא • אמר לון בר
 נש דיהא בצלמא דידן, דיהא חכמתא דיליה עלאה מחכמתכון כיון
 דברא אדם והטא ונפיק בדימוס קמיה, אתו עזא ועזאל אמרו קמיה
 פתחון פה אית לן גבך, הא בר נש דעברת חטי קמך, אמר לרו
 אלמלא תהוון שכיחי גביהו וכולי • מה עבר קדשא בריך הוא, אפיל
 לון מדרגא קדישא דילהון מן שמיא • אמר רבי שמעון השתא אהדרנא
 לתיובתייכו, דבלעם אמר נופל וגרוי עינים, אי נימא דלא הוה הכי
 ושבוחי קא משבח גרמיה, היך יכתוב קדשא בריך הוא מלה כדיבא
 באורייתא • ואי מלה דקשוט היא, איך ישתבח ההוא רשע בדרגא
 עלאה על כל נביאי מהימנותא • ועוד דהא לא שריא קדושה דלעילא
 אלא באתריה דאתחזי ליה • השתא אהדרנא למלה קדמארה, כתר
 דאפיל לון קדשא בריך הוא מאתר קדישא דילהון, טעו כתר נשי
 עלמא ואטעו עלמא, הבא אית לאסתכלא והא כתיב (תפלים ק"ד) עושה
 מלאכיו ריחות וגומר • והא אלין מלאכין הון, איך יכילו לאתקיימא
 בארעא • אלא תא חזי כל אינון מלאכין דלעילא, לא קיימין ולא
 יכלין למיקם בר בנהורא עלאה דנהיר לון וקיים לון, ואי פסיק מנייהו
 ההוא נהורא דלעילא לא יכלין למיקם, כל שכן אלין דאפיר לון
 קדשא בריך הוא, ופסק מנייהו ההוא נהורא דלעילא דאשתני זינייהו
 וכד נחתו ושליט בהו אוירא דעלמא, אשתנו בדרגא אחרא • תא חזי
 מנא דהוה נחית להו לישראל במדברא, ההוא מנא הוה מטלא
 דלעילא, דהוה נחית מעתיקא סתימא דכל סתימין • וכד הוה נחית
 הוה נהוריה נהיר בכלהו עלמין, ומניה אתון חקל דתפוחין ומלאכי
 עלאי • וכד הוה נחית לתתא ושליט ביה אוירא דעלמא אנליד ואשתני

זיויה, ולא הוה זיויה אלא כמה דכתיב (כמכר י"ב) והמן כזרע גר הוא
 וגומר ולא יתיר • כל שכן מלאכין, כיון דנחתו ושליט בהו אורחא,
 אשתנו מהוה דגא קדמאה דהו • מה עבד קדשא בריך הוא, חמא
 דאטעיין עלמא, קשר לון בשלשלאי דפרולא בטורי דחשוכא • באן
 אתר יתבי, בעמיקא דטורי אותיב ליה לעזא, ורמי חשוכא באנפוי,
 בגין דההיא שעתא דקשר לון קדשא בריך הוא אתתקף וארגיז כלפי
 מעלה, וקדשא בריך הוא אפיל ליה בעומקא עד קדליה, וזריק חשוכא
 באנפוי • עזא ל דלא אתתקף, אותביה גביה ונהיר ליה חשוכא •
 ובני עלמא דידעין אתרייהו אתיין לגבייהו, ואולפיין לון לבני נשא
 חרשין ונחשין וקסמין, ואינון טורי חשוכא אקרין הררי קדם, מצי
 טעמא בגין דחשוכא אקרים לנהורא • ובגין כך טורי חשוכא הררי
 קדם אקרין. לבן ובלעם מנייהו אולפי חרשין, והיינו דאמר בלעם מן
 אדם ינחני בלק מלך מואב מהררי קדם וגומר • תא חזי בלעם הוה
 קא משבח גרמיה מהאי אתר, ואמר נאם שומע אמרי אל וגומר •
 בגין דעזא ועזא ל אמרי לאינון בני עלמא, מאלין מלין עלאין דהו
 ידעי בקדמיתיה לעילא • ומשתעי מעלמא קדישא דהו ביה
 דדא הוא דכתיב שומע אמרי אל, שומע קול אל לא כתיב, אלא
 אמרי אל, אינון אמירן דאמריה מניה, מאן דאתי מפרקא ושאלין ליה
 מאן את אתי, מלשמע מלין דמלכא קדישא • כך נאם שומע אמרי
 אל, ויודע דעת עליון • דהוה ידע שעתא דתליא דינא בעלמא, ומכוון
 שעתא בחרשוי • אשר מחזה שדי יחזה • מאן מחזה שדי, אלין אינון
 נופל וגלוי עינים, ואלין אינון (לך לך פ"ט ע"ב) עזא ועזאל, נופל דא עזא,
 דאעמיק ליה קדשא בריך הוא בעומקא חשוכא, וייתיב בעימקא
 עד קדליה כדקאמרן • וחשוכא אודרק באנפוי, ועל דא אקרי נופל
 נפל זמנא חדא מן שמיא, ונפל זמנא אחרא לבתר בעומקא דחשוכא.
 עזאל הוא גלוי עינים, דהא לא אודרק חשוכא עליה, דלא אתתקף
 ולא ארגיז לעילא כההוא דלעילא • (דל"ט ע"ב) ובלעם קרי לון מחזה
 שדי, דאינון נופל וגלוי עינים, ובההוא זמנא ליה אשתאר בעלמא
 דישתבח גבייהו בר איהו • ובכל יומא הוה אסתים באינון טורי עמהון
 דדא הוא דכתיב ינחני בלק מלך מואב מהררי קדם • מהררי

אצל
 0

קדם ודאי, ולא מארץ בני קדם. אמר רבי שמעון כמה זמנין אמין
 מלה דא, ולא מסתכלי חברייהו, דהא קדשא בריך הוא לא שרייא
 שבינתא אלא באתר קדישא, באתר דאתחזי לשריא עריו. ובן
 קדשא בריך הוא מכריז ואמר (דכריס י"ח) לא ימצא בה מעביר בנו
 וגומר. והוא אתי לאתערבא בתרייהו. אלא זכאה חולקהון דישראל,
 דקדשא בריך הוא קדיש לון לשרייהו בינייהו והיינו דכתיב (ס"ג כ"ג)
 כי " אלהיך מתהלך בקרב מחניך וגומר, ובגין דהוא מתהלך בקרב
 מחניך, כתיב והיה מחניך קדוש וגומר, ובכתיב (ויקרא כ') והייתם קדושים
 וגומר. ובכתיב (ס"ג ס"ג) אל תטמאו ככל אלה וגומר. ובכתיב (ס"ג ס"ג) ואקץ
 כס וגומר, דלא יכילנא לקרבא גבייהו ושרו לי לבר, זכאה חולקהון דישראל,
 וזכאה חולקהון דנביאי מהימני קדישי, דאינון קדישין, ואית לון חולקא
 לאשתמשא בקרושא עלאה. ותרא האתון את מלאך " נצב בדרך
 וחרבו שלופה בידו, בההוא ארחא דהוה אשתקע (ס"ה אשתבח) בנווה.
 וחרבו שלופה בידו. וכי אי איהו נפיק לקביל האי אתון, מאי בעי
 חרבא. ואי איהו נפיק לקבליה דבלעם, אמאי חמאת אתניה ואיהו
 לא חמא. אלא לבלא אודמן ההוא מלאכא, אודמן לקבליה דאתון
 לאפקא לה מן ההוא ארחא דאתטען בה, ובמה ברחמי. ואודמן לקבליה
 דבלעם לאענשא ליה, על דאיהו הוה בעי למיהך ברשותיה, ולי
 ברשותא אחרא. אמר רבי יוסי השתא אית לשאלא, אי כלוי הו
 אתין מסטרא דבתרין תתאין, ולאן מאתר אחרא, אמאי כתיב ויבא
 אלהים אל בלעם וגומר. ואך את הדבר וגומר. אמר רבי יצחק
 (בגנייהון דישראל אתהדר מלאכא למלא עמיה. דאי תימא דקדשא
 בריך הוא מליל עמיה והוא אמר אך את הדבר וגומר. חסו שלום דהא
 ההוא מלאכא אמר ליה ואפס את הדבר וגומר. דאי תימא ויאמר
 אלהים אל בלעם וגומר). הכי אוליפנא, דהאי אלהים דהבא, בלהו
 מלאכא הוה, וההוא איהו אתר דאתי מסטרא דדינא קשייא, דביה
 אחידן חילא ותוקפא דאינון בתרין תתאין, דהוה משתמש בהו
 בלעם, ובגין כך ויבא אלהים אל בלעם. ויאמר אלהים אל בלעם,
 דלזמנין אתקרי מלאכא בשמא עלאה. ותט האתון מן הדרך, סטאת
 מן ההוא ארחא דהות טעינא מסטרא דדינא קשייא, לקבליהון דישראל.

ו.א.ד.ל.ע.ל.א

ובמה חמיה בלעם דהיא סטאת מההוא ארחא . אלא הכי אמר רבי שמעון דאפילו בארחא בעא לאבאשא להו לישראל בחילא דאתניה, ובין דלא סליק בידוי מה כתיב ויך את האתון במקל, אטען לה ואלבש לה בזרוזי דינא קשייא תקיפא דרא הוא דכתיב במקל, (א) במקל דייקא דאיהו דינא קשייא תקיפא, במקלו לא כתיב אלא במקל . פוק חמי כמא תקיפא חכמתא דההוא רשע, ותיאובתא דיליה לאבאשא להון לישראל דאיהו אשגח לנפקא מרשותא דלעילא, בגין דתיאובתיה לאתיקרא ולאבאשא להו לישראל :

ויעמוד מלאך יי במשעיר הכרמים וגומר . מה כתיב לעילא, בקדמיתא כתיב ותט האתון מן הדרך ותלך בשרה ותלך בארחה מישר מסטרא דשרה, (אתער) ואתרכינת ממה דהוה בה . ויך בלעם את האתון להטותה הדרך, לאסטאה לה מההוא ארחא דשרה . אמר רבי יוסי בין מלאכא ובין בלעם, הורה אתנא בעיקרו לכתר בר חמיה בלעם דלא הורה יכיר, כדון ויך את האתון במקל כמה דאתמר, ויעמוד מלאך יי וגומר . אמר רבי אבא כמה אית רן לאסתכלא כמלי דאורייתא . הני קראי רמיזי (דר"ט ע"ב) בחכמתא עלאה . וכי למגנא נפק האי מלאכא לאתחזאה לחד אתנא, או למיקם בין כרמייא לקבלה, זמנא הכא וזמנא הכי . אלא כלא רזא עלאה הוא, וכלא בעי קדשא כריך הוא בגין לאגנאי עלייהו דישראל, ולא ישלטון בהו זנין בישין, בגין דאינון חילקיה דקדשא כריך הוא, (ב) ויעמוד מלאך יי וגומר . (ג) תאנא מסטרא דאמא בר איהי מתעטרא, נפקין בעטרהא (ד) אלף וחמש מאה סטרי גליפין בתכשיטהא, וכד בעאת לאזדווגא במלכא, אתעטרא בחד עטרא (ה) דארבע גוונין . (גוונין) אינון גוונין מתלהטן בארבע סטרי עלמא, כל גוונא וגוונא מתלהטא (ו) תלת זמנין בההוא סטרא, דאינון (ז) תריסר תחומי גליפין ועאלין ואתכלילו (ח) בתריסר אחרנין, ברישא דעטרא . אית ארבעא שורין לארבעא סטרי, ואינון מגדלות כמה דאת אמר (ט) מגדלות מרקחים, מהו מרקחים כמה דאת אמר (ס) מכל

אנקת

(א) כל דכמקל בני' כ"פ חלס סס דינא קשייא וריכא רפיה ססמך סריניס ררך ססח סערי . א"ס (כ) עיין בפירוס רמיניס מסימק סערי ח' פ"י דף כ' : (ג) כל מאמר יס חיה על סדר ססחלסלות דדיבין מלכיה רמא עד כירא עמיקתא : (ד) ס"פ חלס ידורין : (ה) ד' איתיות חסין כסור ח"כ תרג' : (ו) ג' לריפין : (ז) י"ב לריבוי אסיה : (ח) כ"כ דסריה סרימ' :

ו' לא כ"ג

אבקת ריכל ועל כל מגדלא ומגדלא תלתא פתחין קביעין באבנין
טבן, מכל סטרא וסטרא . האי עטרא נהירא (ס"א טהירא) (ס"ב טמירא)
(ג) בדלוגין דאופיר, בגין יקרא דמלכא כמה דכתיב (יסעיף י"ג) אוקיר
אנוש מפז וגומר . תחות עטרא תליין זגי דדהבא בסחרנהא, זגיא
דרהבא מסטרא דא זגיא דרהבא מסטרא דא וחד רמונא, כגון ההוא
רמונא אית בה (ד) אלף זגין, וכל זגיא מנייהו מתלהטא בסומקא בחוורא
ההוא רמונא אתפלג בפלוגין ארבע, וקיימא פתיחא לאתחזאה זגהא,
(ה) תלת מאה ועשרין (ו) וחמש זגין לסטרא דא, וכן לכל סטרא וסטרא,
עד דמתלהטין ארבעא סטרי עלמא מחיזו דכל פלכא ופלכא, ואינן
אקרון פלח הרמון כמה דכתיב כפלח הרמון רקתך מבעד לצמתך.
ארבעא גלגלין בפלכי ארבע זגין, נטלין בגלגולא לההוא עטרא, וכד
נטרי לה אודקפן לעילא, עד דמטו לגלגולא דפלכא עלאה דנהים
ימא ולידיא, מתחברין כל אינון פלכין ונטלין לעטרא ווקפן לה .
וקלא דאינון גלגלין אשתמע בכלהו רקיעין, לקל געימותא מתרעשין
כל חילי שמיא, וכלהו שאלין דא לדא עד דכלהו אמרי (יסוקל ב) ברנך
כבוד יי ממקומו, כד מזווג מלכא במטרוניתא סלקא עטרא דא
ואתישבת ברישא דמטרוניתא, כדן נחית חד עטרא עלאה, קביעא
דכל אבן טבא וחיזור ושושן בסחרנהא, בשית גלגלין אתיא לשית
סטרין דעלמא, שית גדפין דנשר נטרין לה, בפלכוי חמשיין (ס"ג פלכין)
עגבין סחרנהא דגליף בה אימא עלאה, קביעאן באבן טבא חוור
וסומק ירוק ואוכס תכלא וארגוונא, שית מאה ותלת עשר זווין לכל
סטרא וסטרא . (ד) אלף ושית מאה מגדלין לכל סטרא וסטרא . וכל
מגדלא ומגדלא, טורין קביעין פרחין לעילא אשתאבן בכיתונא (ס"ד)
כפתורא דאימא עלאה במשחרבות רילה . כדן אימא בלחישו נגיד
מתנן עלאין, ושדר וקבע לון בההוא עטרא, לבתר אנגיד נחלי דמשח
רבות קדישא על רישא דמלכא, ומרישיה נחית הדווא משחא טבא
עלאה על היקניה יקירא, ומתמן נגיד על אינון לבושי מלכא הדא הוא
דכתיב (תהלים קל"ו) כשמן הטוב על הראש יורד על הזקן לבתר אתהדר

עטרא

(א) כחם יוסיד : (ב) ס"ר אי מילי ומילי דחלמיס דוסין : (ג) ח'פ פרי : (ד) ע' כשער י"ח ע"ה
ע"י סמ"ו

עטרא ומעטרא ליה אימא עילאה כההוא עטרא, ופרישא עליה ועל
 מטרוניתא לבושי יקר כההוא עטרא, כדון קלא אשתמע בכלהו עלמין
 צאנה וראנה וגומר. חרותא הוא בכל אינון בני מלכא, ומאן אינון,
 כל אינון דאתו מסטריהו דישראל. דהא לא מזדוגי בהו ולא קיימי
 עניהון בר אינון ישראל, דאינון בני ביתא ומשמשי להו, כדון ברכאן
 דנפיק מנייהו דישראל הוא. וישראל נטלין כלא ומשדרי חולקא
 מגיה לשאר עמין. ומההוא חולקא אתזנו כל אינון שאר עמין. ותאנא
 מבין סטרי חולקהון דממנן על שאר עמין, נפיק (דר"ט ע"כ) חד שביל
 דקיק, דמתמן אתנגיד חולקא לאינון תתאי, ומתמן מתפרש לכמה
 סטרין. ודא קרינן ליה תמצית, דנפיק מסטרא דארעא קדישא, ועל דא
 עלמא בוליה מתמצית דארץ ישראל קא שתי. מאן ארץ ישראל, הא
 אוקימנא יובין לעילא ובין לתתא כל אינון שאר עמין עובדי עבודה
 זרה לא אתזנו אלא מההוא תמצית. ולא תימא דאינון בלחודהון, אלא
 אפילו אינון כתרין תתאין מההוא תמצית שתיין. ודא הוא במשעול
 הכרמים, שביל מרבכי שאר עמין דמתברכין מגיה. בר חמא ההוא
 מלאכא דהא בלעם אסטי לאתון לההוי שבילא דכתיב להטותה
 הדרך, מיד ויעמוד מלאך יי במשעול הכרמים, לאסתמא שבילא, דלא
 יסתיעון ביה אינון שאר עמין עובדי עבודה זרה ואינון כתרין תתאין.
 ואזלא הא כהא דאמר רבי יצחק בתיב (ס"ו ע"ב) שמוני נטרה וגומר.
 לנטרא ולכרבא לשאר עמין בגלותא, וישראל דאינון כרמי שלי לא
 נטרה, בגין דאינון בגלותא ולא מתברכין בדקא חזי. גדר מזה וגדר
 מזה. אמר רבי אבא היך יביל ההוא מלאכא לאסתמא ההוא שבילא,
 אלא בגין דסיועא אחרא הוה ליה, קדשא כריך הוא וכנסת ישראל.
 רבי יהודה אמר אוריתא מסייעא ליה דכתיב מזה ומזה הסכתובים.
 כההיא שעתא מה כתיב ותרא האתון וגומר, ותלחץ אל הקיר, מתי
 ותלחץ אל הקיר כמה דאת אמר מקרקר קיר וגומר, קיר פטרונא ההוא
 דשלטא עליהו. ותלחץ את רגל בלעם אל הקיר, היא לא יהבא ליה
 סיועא כלל. ובעקוּתא אשרת (ס"ו א' אשרת) ליה לההוא קיר. ורמזא

ליה האי, כדון ויוסף להכותה כהאי סטרא :

ויוסף מלאך יי עבד ויעמוד במקום צרו וגומר. כההיא שעתא אסתים

לה כל אורחין וכל סיועין, דלא אשתכח בה מכל סטרא דעלמא
 סיועא, כרין ותרכין תחת בלעם. כד חמא בלעם דלא הוה יכיל, מה
 כתיב ויחר אף בלעם ויך את האתון במקל, כמה דאתמר דאטען לה
 ואלבש לה בנורווי דינא קשיא תקיפא, ויפתח " את פי האתון וגומר.
 היינו חד מאינון מלין דאתבריאו ערב שבת בין השמשות. אמר רבי
 יצחק מאי סגי האי לבלעם, או לאתון, או לישראל, בהני מלין. אמר
 רבי יוסי דחייבין ביה אינון רברבין דהוו עמיה, וכד משו לבלק אמרו
 ליה וכי להאי שטיא שדרת ליקרא, לא תשכח ביה ממשות ולא במלון,
 ובאינון מלי דאתנא אתבזא מן יקריה. רבי חייא אמר אלמלא לא
 אמרת אתנא האי, לא שביק בלעם ההוא דיליה, ובמלי דאתנא ידע
 דאתבר חיליה. רבי אבא^ס כתיב ותפתח הארץ וגומר. וכתיב ויפתח
 " את פי וגומר. מאי שנא ארץ מאתון דלא כתיב בה ויפתח " את
 פי הארץ. אלא התם משה גזר על פומה ופתחת ועבדת ארעא פקודא
 דמשה, ולא יאות דקדשא כריך הוא יעבר פקודיה, דהא משה גזר
 ופקיד ופצתה האדמה את פיה. ועל דא היא עבדת פקודוי דכתיב
 ותפתח הארץ את פיה. אבל הכא לא אשתכח מין דגזר, אלא
 רעותא דקדשא כריך הוא הוה, והואיל ורעותיה הוה בכך כתיב ויפתח
 " את פי האתון. מניה אתא מלה ומניה אשתכח. רבי יהודה אמר
 אסתכלנא בפרשת דא ובאלין מלין, ואתחזיין דלאו מלין דצריבין אינון.
 וכי מאחר דכתיב ויפתח " את פי האתון, בעיין למהוי אינון מלין מלי
 מעלייתא, מלי דחכמתא, ואי כמה דאתערין חברנא דאיהו משבח
 דסוסיא דיליה רעי ברטיבא, והיא תבת ואמרה הלא אנכי אתונך,
 מהכא הוה לה למפתח, והיא לא פתחה אלא מה עשיתי לך, ואי הכי
 אמאי קא טרח קדשא כריך הוא למפתח פומה להני מלין אמר רבי אבא
 ודאי באלין מלין אוליפנא דעתא דבלעם, דלאו כדאי הוא למשרי
 עליה רוח קדשא, ואוליפנא דהא לית יכירו באתניה לאכאשא או
 (דר"י ע"ב) לאוטבא. ואוליפנא מהאי אתון דהא לית חילא בבעירי
 לאשראה עליהו דעתא שלים. תא חזי בלעם בההיא מלה דאתניה,
 ובההוא דעתא טפשא לא יכיל למיקם, בדעתא עלאה על אחת כמה
 וכמה.

סלמי

בלק דר"י ע"א

ותאמר לבלעם מה עשיתי לך וכי ברשותי הוה למעבד טב וביש
 לאו, דהא בעירי לא מתנהגן אלא במה דנהגו לון וז"ל
 דהא הוא אטעין לה בחרשוי וברשותיה קיימא, ויאמר בלעם לאתון
 כי התעללת בי, הורה ליה לחייבא מנה, ודרוזא אתיב לקבלה
 טפשותא דמלהא, כדן חייבו מניה ואתקליל בעניייהו וידעו דאיהו
 שטייא ומה אמר כי התעללת בי לו יש חרב בידי, אמרו שטייא דא
 אי איהו יכיל לשצאה עמין בפומיה, היך לא יכיל לשיצאה לאתניה
 והוא בעי חרבא, ואוליפנא דלית חילא בבעירי לאשראה עליירו
 רוחא אחרא, דאי ימרון בני נשא אי ימללון בעירי כמה דעתא שלים
 יפקון לעלמא פוק ואוליף מהאי אתנא, דהא קדשא בריך הוה
 אפתח פומה חמי מלוי :

(מלאתי כתוב כהעסקות חסר כלן)

ויהי בבקר ויקח בלק את בלעם וגומר רבי יצחק אמר בלק חכים
 הוה בחרשין יתיר מבלעם, בר דלא הוה מכוין שעתא ללטייא
 משל וכולי בגין כך ויקח בלק את בלעם וגומר הוא הוה אתקין
 ליה ואחיד ליה לכלא ויעלהו במות בעל, מאי ויעלהו במות בעל
 אלא אשגח בחרשוי במאי סטרא יתאחיד בהו, ואשגח דזמינין ישראל
 למעבד במות וילמפלח לבעל כמה דכתיב וילכו אחרי הבעל
 וירא משם קצה העם, חמא רברבי דעמא ומלכא דלהון דפלחין ליה
 כמה דכתיב (מלכים א' י"ט) ויקראו בשם הבעל, וכתיב (ס"ט) אם יי האלהים
 וגומר פיון דחמא בלעם דזמינין ישראל להאי, מיד ויאמר בלעם אל
 בלק בנה לי בזה שבעה מזבחת (חסר כתיב) רבי יוסי ורבי יהודה
 חד אמר לקבלי מדבחן דקרמאי אקריב אינון שבעה מדבחן וחד
 אמר בחכמתא עבד כלא, ואשגח דחולקהון דישראל בשבעה דרגין
 אתקשרו בגין כך אסדר שבעה מדבחן לבר נש דהוה ליה רחימא
 חד דשבק ליה אבוי, ובני נשא מסתפו לקטמא בהדיה בגין ההוה
 דחימא, ליומין אתא בר נש חד ובעא לאתערא קטמו בהדיה אמר
 מה אעביד, אי אתער ביה קטמא ההוה רחימא דאתקשר בהדיה ולא
 יבילגא (אמר) מה עבד, שדר ליה דורון להווא דחימא אמר ההוה

רחימא

רחימא וכי מה אית ליה להאי בר נש גבאי, ידענא דבגין ההוא בר
 רחימאי הוא, אמר האי דורון לא ייעול קמאי זמינו ליה לכלבי ויכלוגיה.
 כך בלעם אתא לאתערא קטטו בהו בישראל, וחמא דלא יכיל בגין
 ההוא רחימא עלאה דילהון, (כמה דאת אמר (משנ"י כ"י) רעך ורע אביך
 וגומר). שארי לתקנא קמיה דורון. אמר קדשא בריך הוא רשע ומה
 אית לך גבאי. את בעי לאזרוונא בבני הרי דורונך זמין לכלבי. תא
 חזי מה כתיב ויקר אלהים אל בלעם. ואמר רבי שמעון לשון קרי
 וטומאה, דורונך לאלין אתמסר ולא ייעול קמאי רבי אבא אמר ויקר כמה
 דאת אמר (ספלים קמ"ו) לפני קרתו מי יעמוד, הוא הוה זמין דבההוא
 דורון יכיל בהו בישראל, מה כתיב ויקר אלהים, קריר גרמיה מן דא
 דהוה חשיב ויקר אלהים כמה דאתמר דאתער עליה מסטרא דמסאבותא.
 רבי אלעזר אמר ויקר, בלעם חשיב דבההוא דורון ייעול לאבאשא
 להו לישראל, וקדשא בריך הוא אעקר ר"ה מקמיה לההוא דורון,
 ואעקר ליה לבלעם כמה דהוה חשיב, ואעקר מההוא דרגא הדרי.
 הוא דכתיב ויקר. כמה דאת אמר (משנ"י ל') יקרוה ערבי נחל. אמר
 ליה רשע לית אנת כדאי לאתקשרא בהרי (דר"י ע"ב) ולמיעל קמאי,
 דורונך לכלבי אתמסר. אמר רבי שמעון תא חזי האי רשע געליה
 דכלא הוה, דלא תשכח בכל פרשתא דא ויאמר " אל בלעם, אז
 ידבר " חס ושלום, מה כתיב וישם " דבר בפיו וגומר, כמאן דשוי
 חסמא בפיוס חמרא דלא יסטי הכא או הכא, כך וישם " דבר בפיו
 בלעם וגומר. אמר ליה קדשא בריך הוא רשע, את חשיב דעל ידך
 יהא ויתקיים ברכה בבני או אפכא. לא צריכין אינון לך, כמה דאמרין
 לצרעה וכולי, אלא את שוב אל בלק, וכד תפתח פומך לא יהא ברשותך,
 ולא בפומך תלייא מלולא אלא וכה תדבר. הרי כ"ה דזמינא לברכה
 לון, כה המלך ברכה בבני, דכד תפתח פומך יהא המלך מלין
 לאתקימא על בני, דלא אשבוק מלין לך. תא חזי דכך הוא, כיון
 דאתא לבלק ובלק שמע כל אינון מלין, הוה חשיב דהא מפומיה
 דבלעם נפקין, אמר לקוב אויבי לקחתיה, אמר בלעם סב אלין חרשין
 בידך בגין לאעכבא הכא להאי כהזאי את תיכול לאעכבא (ס"ו לאעקרא) ס
 לה בהאי חרשין, אגא אעקר מאינון מלין דהיא אמר' מה כתיב ליה

סליה

התיצב

התיצב כה על עולתך, בהאי ובאלין חרשין תעבב לה, ואנכי אקרה
 כ"ה, כלומר אעקר לה מאלין מלין. אמר ליה קדשא בריך הוא רשע,
 אנא אעקר לך, מה כתיב בתריה ויקר אלהים אל בלעם, וההוא דבר
 ארים קלא במלולי דכ"ה. ויאמר שוב אל בלקוכה תדבר, כ"ה תדבר
 ודאי. תא חזי בקדמיתא לא כתיב התיצב כה על עולתך, אלא
 התיצב על עולתך ואלכה אולי יקרה יי לקראתי. בין דחמא דכ"ה
 אמר אינון ברכאן, כדין אמר התיצב כ"ה על עולתך ואנכי אקרה
 כ"ה. לכה ארה לי יעקב, כלומר (ה) לקוט. רבי יוסי אמר אשדי
 לון מההוא דרגא דאינון קיימי כמה דאת אמר (שמות ט"ז) צדה אורה.
 אמר אי תיכול למשדי לההוא דרגא דילהון, הא כלהו אתעקרו מעלמא.
 ולכה זועמה ישראל, ישראל דלעילא דישתכח רוגזא קמיה כמה
 דאת אמר (תהלים ז') ואל זועם בכל יום:

כי מראש צורים וגומר אמר רבי יצחק מראש צורים, אלין אינון
 אבהתא דכתיב (ישעיה כ"ה) הביטו אל צור חוצבתם. ומגבעות
 אשורנו. אלין אמהן, בין מהאי סטרא ובין מהאי סטרא לא יכלין
 לאתלטייא. רבי אבא אמר כי מראש צורים, מאן יכיל להו לישראל,
 דהא הוא אחיד מרישא דכל צורים נפקי, (שמות ס"ד) ומאן אינון צורים,
 גבורן. דהא כל דינין דעלמא מאינון גבורן נפקי, ואינון אתאחדן בהו.
 ומגבעות אשורנו, אלין שאר משריין (ס"ה בתריין) דאתאחדן בהו. הן
 עם לבדר וגומר. כמה דאת אמר (דברים ל"ב) יי בדר ינחנו, מי מנרה
 עפר יעקב וגומר. הא אוקמוה. אלא אמר רבי יוסי תרין דרגין אינון
 יעקב וישראל, בקדמיתא יעקב ולבתר ישראל. ואף על גב דכלא חד
 תרין דרגין אינון, דהא דרגא עלאה ישראל הוא, מי מנה עפר וגומר.
 לתתא, מאן הוא עפר. רבי שמעון אמר האי דכתיב ביה (ישעיה מ"ה)
 יתן כעפר חרבו וגומר. מאן חרבו, הא ידעא דכתיב (ס"ג ל"ד) חרב ליי
 מלאה דם, עפר, ההוי אחר דאתברי מניה אדם הראשון דכתיב
 (בראשית כ') וייצר יי אלהים את האדם עפר וגומר. (כ) ומההוא עפר
 כמה חיילין וכמה משריין נפקו, כמה (ג) טפסין כמה גרדיני נמוסין
 כמה

(ה) מנורת אריתי מרי: פ"מ': (ב) כ"י מ' סנה עבר יוכלין עפסין שלסכיות אז נידון חכיס ולככי קלע סס בליסטרות ור"ל כ"ל
 כעלי סרין: פ"ש"כ: (ג) שלסכת ונקלי דקמיס וכלס סס ממוכיס שלוקי סרין כעולס כנודע:

כמה גירין כמה בליסטראות, כמה רומחין וסייפין וזיינין אשתבחו מההוא
 עפר ומי מנה) כמה דאת אמר (פויב ג"ה) היש מספר לגרודיו • ומספר
 את רובע ישראל • רבע ישראל היא ה"א, וחד מלה היא, רובע ישראל
 כמה דאת אמר (שמות כ"ג) רובין תחת משאו, רביע הרא הוא דכתיב
 (שיר ג) מטתו שלשלמה • דבר אחר רבע, כמו רביעית מישראל לתתא
 רבע אתקרי (6) לפום כתרין, משמע דוד דאיהו רגלא רביעא דכורסיא
 דבר אחר מי מנה עפר יעקב וגומה, כל אינון דחשיבין עפרא כמה
 דאוקימנא • ומספר את רובע ישראל, דכתיב היש מספר לגרודיו, רבע
 ישראל כמה (דר"א ע"ב) דאוקימנא דבר אחר מי מנה עפר, אינון פקידין
 דאינון בעפרא בזריעה בנטיעה כחצרה והא אוקמורה חברייה •
 ומספר את רבע, כמה דאת אמר (ויקרא י"ב) בהמתך לא תרביע •
 (אמר רבי אבא בלק חכים הוה בחרשוי בכלעם, בר דלא ידע לבוין
 שעתא לרטי"א)

וישא משלו ויאמר • וידבר לא כתיב, מאי וישא משלו רבי חייא אמר
 הוא הוה זקיף קלא לגבי ההוא ממלל, וישא משלו כלעם •
 ויאמר, האי כה, כמה דכתיב וכה תדבר, ואמירה מנה הוה • תא חזי
 כיון דחמא כלעם דבבל חרשוי וכבל ההוא דורון לא יביל לאעקרא
 ההוא כה, כמה דאת אמר ואנכי אקרה כה, אעקר להאי כה. אמר
 ליה קדשא בריך הוא רשע, אנת סבור לאעקרא לה, אנא אעקר לך
 משלשולך מה כתיב ויקר אלהים אל כלעם כמה דאתמר • לבתר
 כיון דחמא דלא יביל, הדר ואמר וכרך ולא אשיבנה, ולא אשיבנו
 מבעי ליה, אלא ולא אשיבנה ודאי • לההיא דכתיב כה, וכה תדבר,
 לית אנא יביל לאהדרא לה • אמר כלעם בתרין דרגין בעינא לאעלא
 בהו • בעינא לאעלא בהו מדרגא דיעקב ולא יבילנא • בעינא לאעלא
 בהו מסטרא אחרא דישאל ולא יבילנא • מאי טעמא, בגין דשמיה
 דא או דא לא אתקשר בזינין בישין הרא הוא דכתיב לא הביט און
 ביעקב וגומר • תאנא תרין דרגין אינון נחש וקסם • לקבליהון (7) עמל
 ואון אמר כלעם הא ודאי אשכחנא לקבלי דהני • יעקב וישאל • און
 לקבליה

(6) לפי מדרגות עליונות שמשם נשפט אם חסד ואם רחן כן מסכיח'ס מקראת לבי כחיים ססוף : (7) כתיב' כ"א ט' אמר כי עמל ואון
 סס ס"מ ומש' סרמ' :

לקבליה דיעקב, דאיהו קטיר בנחש. עמל לקבליה דישראל, דאיהו קטיר בקסם. כיון דחמא דלא יכיל, אמר ודאי לא הכיט און ביעקב וגומר מאי טעמא, בגין דיי אלהיו עמו וגומר. ואי תימא בהני ל"א יכילנא, בקסם ונחש יכילנא, כתיב כי לא נחש ביעקב וגומר ולא עוד אלא דכל חילין דלעילא וכל משריין בלהו, לא ידעי ול"א מסתבלי בנמוסי דמלכא עילאה, עד דשאלו להני תרי יעקב וישראל ומאי אמרי, מה פער אל. אמר רבי אלעזר כל הני מלין כה אמר, והוא ארים

קלא לקבלה, ולא ידע מאי הוא, ולא אשתמע בר קליה:

הן עם כלביא יקום וגומר. מאן עמא תקיפא בישראל. בשעתא דאתנהיר צפרא, קסומתגבר באריא לפולחנא דמאריהון, בכמה שירין בכמה תושבחן, משתדלי באוריתא כל יומא, ובליילה לא ישכב וגומר כד בעי בר נש למשכב על ערסיה, מקדש שמא עלאה, אמליך ליה לעילא ותתא. כמה גרדיני נמוסין מתקשרן קמייהו בשעתא דפתחין פומהון על ערסיהו בשמע ישראל, ובצען דחמי קמי מלכא קדישא בכמה קראי דרחמי. רבי אבא אמר הן עם כלביא יקום. זמנין האי עמא למיקם על כל עמין עובדי עבודה זרה באריה גיבר ותקיף, ויתרמי עלייהו. ארחייהו דכל אריוותא למשכב על טרפיהו, אבל עמא ד"א לא ישכב עד יאכל טרף. דבר אחר הן עם כלביא יקום, לקרבא קרבנין ועלוון קמי מלכהון על גבי מדבחא. ותנא (בראשית ו' כ') בשעתא דקורבנא אתוקד על גבי מדבחא. הוון חמין דיוקנא דחד אריא רביע על ההוא קרבנא ואכיל ליה. ואמר רבי אבא אוריאל מלאכא עלאה הוה, וחמאן ליה בדיוקנא דאריא תקיפא רביע על מדבחא, ואכיל לון לקרבנין. וכד ישראל לא הוון זכאין כל כך, הוון חמאן דיוקנא דחד בלבא חציפא רביע עליה, כדן הוון ידעי ישראל דבעיין תשובה וכדן תייבין. לא ישכב וגומר, אליון קרבנין דליליא כגון עלוון, ודס חללים ישתה, דקדשא בריך הוא אגח קרבא דילהון על שנאיהון רבי אלעזר אמר לא ישכב מהו לא ישכב. אלא בכל ליליא וליליא כד בר נש איהו אזיל בפקודי דמאריה, לא (דרי"א ע"ב) שכיב על ערסיה עד דקטיל (ב) אדף ומארה

ועשרים

(ה) זס מוכו כמה בנוע כי סך קב"ה ס ס ס'ג כין כסוד ק"ך לירופי אלסיוס וס' איתיות. כין כסוד ספ"ס כ"ס וס"ס כ"ס קל"ס. וירוע מירוש סק"ל דרוס"ג' כעט"ס יירד"ח ע' ספ"י כניק' קדישאח' לעו' דנוק' בישאח' וס"ס קל"ס חיל סמספר המכיון בלסון ספ"י סזיכס לברוב ספ"ד ס"ס עוטס חיקון כללי ל"מ:

ועשרים וחמש מאינון זיינין בישין דשריין עמיה רבי אבא אמר (6) אלף אינון דסטר שמאלא דכתיב (תהלים 6) יפול מצדך אלף כמה דכתיב (סס קמ"ט) יעלוו הסידים בכבוד וגומר (סס) רוממות אל בגרונם וגומר לעשות נקמה וגומר הרי הוא דכתיב לא ישכב וגומר וריא הוא לעשות בהם משפט וגומר. אמר רבי חזקיה לקבלי תלת זמנין דהוא מחא לאתניה ואטען לה בחרשוי, אתברכוני ישראל תלת זמנין. רבי חייא אמר לקבליה אתברכוני ישראל תלת זמנין, דסרקין ישראל לאתחזאה קמי מלכא קדישא :

ורא בלעם כי טוב בעיניי וגומר ולא הלך בפעם בפעם לקראת נחשים וגומר. מאי לקראת נחשים. אמר רבי יוסי דהני תרין זמנין קדמאי הוה אזיל בכל חרשוי, ובעא למילט לישראל, כיון דחמא רעותיה דקדשא בריך הוא דאמר שוב אל בלק, דהא מלוך לא בעיין בני, מלוך אחרא זמין מהאי כה, כמה דכתיב וכה תדבר, כה תדבר ולא את. כה תדבר, דשלטא על כל שלטין חרשין וקסמין וזינין בישין, דלא יכלון לאבאשא לבני, כדן בעא לאסתכלא ברו: בעינא בישא. תא חזי האי רשע כד אסתכל בהו בישראל, הורה מסתכל באלין תרין דרגין יעקב וישראל, לאבאשא לון או בהאי או כהאי בחרשוי, בגין כך כל ברכין וברכין יעקב וישראל אתברכו. וירא בלעם כי טוב וגומר. במה חמא, חמא די בשעתא דאנפי מלכא נהירין, זיני בישין לא קיימי בקיומיהו, וכל חרשין וכל קסמין לא סלקא בחרשייהו. תא חזי בהני תרי זמנין כתיב ויקר ויקר אלהים ויקר. אל בלעם וגומר, וכתיב וכה תדבר, והשתא כיון דחמא דהא לא אשתכח רוגזא וחרשוי לא סלקין, כדן ולא הלך בפעם בפעם וגומר. כיון דאפריש ואסתלק גרמיה מחרשוי, שארי (ברוחא אחרא) באתערותא אחרא לשבחא לישראל. אמר רבי יהודה מאי אתערותא הכא. אמר ליה (רוח אלהים ולא רוח יי אלא) אתערותא דרוחא חרה נוסטרה דשמאלא, ההיא דאתקשרו תחותי אינון זינין וחרשין דיליה. אמר רבי אלעזר הכי אוליפנא, דאפילו האי זמנא לא שרייא ביה רוחא דקודשא אמר ליה רבי יוסי אי הכי הא כתיב ותהי עליו רוח אלהים,

ובכל

ובכל אינון זמנין אוחרנין לא כתיב כהו הכי, אמר ליה הכי הוא •
 תא חזי כתיב (משלי כ"ב) טוב עין הוא יבורך, והא איקמוה אל תקרי
 יבורך אלא יכרך, ובלעם הוה רע עין, דלא אשתכח רע עין בעלמא
 כוותיה, דבכל אתר דהוה מסתכל בעינוי הוה מתלטייא ועל דא
 אמרו האי מאן דאעבר בריה בשוקא ומסתפי מעינא בישא, יחפי סודרא
 על רישיה, בגין דלא יכיל עינא בישא לשלטאה עליה • אוף הכא
 כיון דחמא בלעם דלא יכיל בחרשוי וקסמוי לאבאשא לישראל, בעא
 לאסתכלא כהו בעינא בישא, בגין דבכל אתר דהוה מסתכל בעינוי
 בישין הוה מתלטייא תא חזי מה רעותיה דיליה לקבליהון דישראל,
 כתיב וישת אל המדבר פניו, כתרנומו ושוי לעגלא די עברו ישראל
 כמדברא אפוהי, בגין דיהא ליה סטר סיועא לאבאשא להי השתא
 חמי מה כתיב וישא בלעם את עינוי וירא את ישראל בעא לאסתכלא
 כהו בעינא בישא, ביה שעתא אלמלא דאקדים לון קדשא בריך הוא
 אסוותא, הוה מאבד לון באסתכלותא דעינוי, ומאי אסוותא ירב
 קדשא בריך הוא לישראל כההיא שעתא, דא הוא דכתיב ותהי עליו
 רוח אלהים ותהי עליו, (6) על ישרץ קאמר, כמאן דפריש סודרא על רישיה
 דינוקא, בגין דלא ישלוט כהו עינוי, כדן שארי ואמר מה טובו אהליך
 יעקב • תא חזי כל מאן דבעי לאסתכלא בעינא בישא, לא יכיל אלא
 כד משבח ואוקיר להווא מלה דבעי לאלטייא בעינא בישא, ומרה
 ארחה, אמר חמו כמה טבא דא, כמה יאה דא, בגין דישלוט ביה
 עינא בישא • אוף הכא אמר מה טובו אהליך יעקב, כמה אינון יאן כמה
 (דר"ב ע"ב) אינון שפירן, כמה נטיען שפירן דאתנטען מינייהו, דמיין
 לאינון נטיען דנטע קדשא בריך הוא כגנתא דערן יאין • מאן יתן
 ואלין נטיען אשתכחו מאינון מסכני דבהו :

אין
 0

זל מים מרליו וגומר • לברנש דהוו ליה ידן שפירן יאן למחזי, אעבר
 חד בר נש דעינא בישא, אסתכל באינון ידן, נקיט כהו, שארי
 לשבחא, אמר כמה אינון שפירן כמה אינון יאן, חמו אצבען מגזרה
 דשפירו עלאה, לבתר אמר מאן יתן ידן אליון דשריין בין אכנין יקירין
 ובלבושי יקר דארגוונא בביתיה, לאשתמשא כהו, ויהוין גניזין בתיבותא

דיליה

(6) כן נראה שטוב דעת סתום' ככתיב דף ס, פ' ע"ט ורוק סעט' סד' י :

דיליה • כך בלעם שרי לשבחה מה טובו אהלך חמו כמה שפירן כמה
 יאן וכולי, לבתר אמר יזל מים מדליו, לא ישתבח נטיעא שפירא דא
 נטיעא דאורייתא, דבר מאינון מסכנין (דליו כלומר מסכנות) וזרעו במים
 רבים, דלא יסגי ולא ירבי רוחא דקודשא • אמר ליה קדשא בריך הוא
 רשע, לא יכלין עינך לאבאשא, הא פריסו דקודשא עלייהו. כדן אמר
 אל מוציאן ממצרים וגומר, הא לא יכלין כל בני עלמא לאבאשא לון
 דהא חילא תקיפא עלאה אחיד בהו, ומאי איהו, אל מוציאן ממצרים,
 ולא עוד אלא בתועפות ראם לון דלא יכיל בר נש לאושיט ידיה עליה
 מגו רומיה, ומדאשתבח בזקיפו עלאה הכי, יאכל גוים צדיו וגומר, ולית
 מאן דיכיל לאבאשא לון, ואפילו בזמנא דלא זקיף לא יכלין הרא
 הוא דכתיב ברע שבב • לא דחיל, בגין דאשתבח גיבר בארי וכלביא,
 אפילו כד אינון בני עממיא וברע ושכב בנייהו, כארי הוא ישתבח
 בגמוסי אורייתא באורחי אורייתא • (ואף על פי כן) שולטנותא אית
 להו במאריהון, דאפילו כל מלביא דעלמא לא יעקרון להו, כאריא דא
 כד שביב על טרפיה לא יכלין לאקמא ליה מניה דרא הוא דכתיב
 ברע שבב כארי וגומר • אמר רבי אלעזר לא אשתבח בעלמא חכים
 לאבאשא כבלעם רשיעא, דהא בקדמיתא הוה אשתבח במצרים, ועל
 ידוי קשירו מצראי עלייהו דישראל קשורא, דלא יפקון מעבדותיהון
 לעלמין, ודא הוא דאמר מה איכול לאבאשא להו, דהא אנא עבידנא
 דלא יפקון מעבידתא דמצראי לעלמין, אבל אל מוציאן ממצרים,
 ולקבליהון (כ"ג ולקבליה) לא יכלין חכמין וחרשין דעלמא :

ועתה הנני הולך לעמי וגומר רבי יהודה פתח (דברים כ"ג) לא תסגיד
 עבד אל אדוניו וגומר, עמך ישב בקרבך, כמה חביבין מלי
 דאורייתא • כמה חביבה אורייתא קמי קדשא בריך הוא • כמה חביבה
 אורייתא דאורייתא לה קדשא בריך הוא לכנסת ישראל • תא חזי
 בשעתא די נפקו ממצרים, שמע בלעם דהא חרשוי וקסמוי וכל אינון
 קשרין לא סליקו בהו בישראל • שארי לגררא גרמיה ולמירט רישיה,
 אזל לאינון טורי חשוכא, ומטא לגבי אינון שלשלאי דפרזלא, וכך הוא
 ארחא דמאן דמטי גבייהו, בין דעאל בר נש ברישי טוריא, חמי ליה
 ע"אל ההוא דאקרי גרוי עינים • מיד אמר לעזרא, כדן יהבין קלא

ומתכנשין גבייהו חו"ן רב רבי דמוקדן וסחרין לון, משרדי אונמתא
 זעירתא לקבליה דבר נש ותנא כמין שונרא היי, ורישה כרישא
 דחוייא, ותרין זנבין בה, וידהא ורגלהא זעירין בר נש דחמי לה חפי
 אנפוי, והוא מייתי חד קטורתא מאוקידו דתרנגולא חוורא שדי באנפיהא
 והיא אתירי עמיה, עד דמטי לגבי רישא דשלשלאי, וההוא רישא
 דשלשלאי נעיץ בארעא ומטי עד תהומא, ותמן בתהומא חד סמך
 והוא נעיץ בתהומא תתאה, ובההוא סמך אתקשר רישא דשלשלאי
 כד מטי בר נש לרישא דשלשלאה, בטש בה תלת זמנין, ואינון קראן
 ליה, כרין כרע וסגיד על ברכוי ואויל ואטים עינוי עד דמטי גבייהו.
 כרין יתיב קמייהו, וכל אינון חו"ן סחרין ליה מהאי סטרא ומהאי סטרא,
 פתח עינוי וחמי לון אודעזע ונפל על אנפוי וסגיד לקבלייהו, לבתר
 אולפין ליה חרשין וקסמין ויתבי גבייהו (דר"ב ע"ב) חמשין יומין. בד מטא
 זמנא למיתך לארחה, ההיא אונמתא וכל אינון חו"ן אולין קמיה עד
 דנפיק מן טורייא בין ההוא חשוכא תקיפא. ובלעס כד מטא גבייהו
 אודע לון מלה ואסגר גרמיה בטורייא עמהון. ובעא לקטרגא לון
 לאתבא לון למצרים, וקדשא בריך הוא בלבד וקלקל כל חכמתא
 דעלמא וכל חרשין דעלמא, דלא יכילו לקרבא בהרייהו. תל חוי
 השתא בין דחמא בלעס דלא יכיל לאבאשא לישראל, אהדר גרמיה
 ואמליך ליה לבלק מה דלא בעא מיניה בגין לאבאשא לון ועיטא
 דיליה הוה באינון נוקבי דמרין דאינון שפירן, ואלמלא דאמר לה
 משה לא הוינא ידע דכתיב (כמדבר ל') הן הנה היו לבני ישראל בדבר
 בלעס. בין דחמא קדשא בריך הוא רחמא עיטא דיליה אמר הא ודאי
 גרמך בעיטך יפול. מה עבד ההוא חילא דשלטא על כל חרשין אחמי
 ליה סופא דכלא, וכי אית להו רשותא לזמן רתיק. אמר רבי יצחק
 עינא חמא, ומלין אתמרו מההוא דקאים עליה והא אוקמוה. וישא
 משלו ויאמר, מאן דאית ליה למימר, מאי טעמא, בגין דלא יתקיימון
 מלין דגעלא, ברעיתא עלאה (ס"ב בגין דיתקיימון מלין דלעילא) בדעתא
 עלאה באוריתא:

אראנו ולא עתה, דהא מלין אלין, מנייהו אתקיימו בההוא זמנא, ומנייהו
 לבתר, ומנייהו בזמנא דמלכא משיחא. (פס' ססד כסן תמנא כ"ו ס"ד דף

ס"ח ה' ע"ט) תנן זמין קדשא בריך הוא למבני ירושלם, ולאחזאה חד
 ככבא קביעא, מנצצא בשבעין רהטין ובשבעין זיקין נהרין מניה
 באמצעות רקיעא, וישתאלון ביה שבעין ככבין אחרנין, ויהא נהיר ולהיט
 שבעין יומין, וביומא (ה) שתיאה יתחוי בחמש ועשרין יומין לירחא
 שתיאה, ויתכניש ביומא שביעאה לסוף שבעין יומין. יומא קדמאה
 יתחוי בקרתא חדא דרומי. וההוא יומא ינפלו תלת שורין עלאין
 מההיא קרתא דרומי, והיכלא רברבא ינפול, ושליטא דההיא קרתא
 ימות. כדן יתפשט ההוא ככבא לאתחזאה בעלמא, ובההוא זמנא
 יתערון קרבין תקיפין בעלמא לכל ארבע סטרין, ומהימנותא לא ישתכח
 בינייהו. ובאמצעות עלמא כד יתנהיר ההוא כוכבא באמצעות רקיעא,
 יקום מלכא חד רב ושליט בעלמא ויתגאה רוחיה על כל מלכין, ויתער
 קרבין בתרין סטרין ויתגבר עלייהו, וביומא דיתכרי (ס"ח דיתכס') ככבא
 יודעזע ארעא קדישא חמשה וארבעין מלין סחרניה אתר דהורה בי
 מקדשא, ומערתא חדא מן תחות ארעא יתגלי, ומההיא מערתא יפוק
 אשא תקיפא לאוקרא עלמא, ומההיא מערתא יסגי חד עופא (ס"ח ענפא)
 רברבא עלאה דישלוט בכל עלמא, וליה אתיהיב מלכותא, וקדישי
 עליונין יתכנישו נביה. וכדן יתגלי מלכא משיחא בכל עלמא, וליה
 אתיהיב מלכותא, ובני עלמא בשעתא דיתגלי, יהון משתכחין בעקתא
 בתר עקתא. ושנאיהון דישראל יתגברון, כדן יתער רוחא דמשיחא
 עלייהו, וישיצי לאדום חייבא וכל ארעא דשעיר יוקיד בנידא. כדן
 כתיב וישראל עושה חיל. הךא הוא דכתיב והיה אדום ירשה והיה
 ירשה שעיר אויביו, אויביו דישראל, וכדן וישראל עושה חיל. ובההוא
 זמנא יקום קדשא בריך הוא למתייא דעמיה, ויתנשי מנהון מיתה הךא
 הוא דכתיב (תפלים קי"ח) ימין י עושה חיל. לא אמות כי אתיה. וכתיב
 (עובדים א') ועלו מושיעים וגומר, וכדן (וכתיב י"ד) והיה י למלך. אמר רבי
 אבא מאי דכתיב בי בשמחה תצאו וגומר. אלא כד יפקין ישראל מן
 גלותא שכינתא נפקא עמהון ועמה יפקין. הךא הוא דכתיב (ישעיה כ"ה)

כי

(א) ל"ע דום ח"א חסיס כ"ס אלוו כו' כסכה רלפ"ו יסיה ר"ס כד' וק"ל לא אד"ו ר"ס וליכא למימר דאסתר חסיס או אלוו מפיכר
 וכדאמרין כד"ס י"ט כ' ד"א' א' כי אהא עולם א' עכרום ללולל וכו' זס איהו דסא כל ספ"ו דס"כ חייירי כוסן פסיס י"ס כפי זס בסיס
 וס' חייירי כו"פ טיס סיפנל-מלכא סזחא דסקדזין יודאי ע"ס סחכון כ' סחא וסיי אלוו לשיילס ססי יכ"כ ס"ס לסריס וסחיזו
 טעיר פ"י תק"ח ע"ס.

כי בשמחה תצאו • ששון, דא קדשא בריך הוא • רבי יצחק אמר דא
צדיק הדא הוא דכתיב (ס"ט כ"ב) ששון ושמחה ימצא בה • אמר רבי
שמעון צדיק ששון אקרי, ומן יומא דכנסת ישראל נפלת בגלותא,
אתמנעו ברכן מלנחתא לעלמא מהאי צדיק • בההוא זמנא מה כתיב
(ס"ט י"ב) ושאתם מים בששון, דא צדיק • ממעיני הישועה, אלין אבא
ואמא • דבר אחר אלין נצ"ח והוד • וכלא ממבועי נביעין עמיקין •
כדין (ס"ט) ואמרת ביום ההוא אורך • וגומר • (ס"ט) צהלי ורני וישבת ציון
וגומר • ברוך • לעולם אמן ואמן • ימלוך • לעולם אמן ואמן •

פרשת פנחס

(דר"ג ע"ב) וידבר • אל משה לאמר פנחס בן אלעזר וגומר • רבי
אלעזר פתח ואמר (משלי ב') שמע בני מוסר אביך ואר
תטוש תורת אמה • (יתרו פ"ה) שמע בני מוסר אביך, דא קדשא בריך
הוא • ואל תטוש תורת אמה, דא כנסת ישראל • מאי מוסר אביך,
מוסר דאורייתא דאית בה כמה תובחין כמה עונשין כמה דאת אמר
(ס"ט ג') מוסר • בני אל תמאס ואל תקוץ בתוכחתו, ובגין דכל מאן
דאשתדל באורייתא כהאי עלמא, זכי דיפתחון ליה כמה תרעין לההוא
עלמא, כמה נהורין בשעתא דינפוק מהאי עלמא היא אקדימת קמיה
ואזלא לכל נטורי תרעין מברות ואומרת (ישעיה כ"ו) פתחו שערים ויבא
גוי צדיק • אתקינו כרסין לפלנייא עבדא דמלכא, דלית חרו לקדשא
ברוך הוא אלא מאן דאשתדל באורייתא, כל שבן בר נש דמתער
בליליא לאשתדלא באורייתא, דהא כל צדיקניא דכננתא דערן צייתין
לקליה, וקדשא בריך הוא משתכח בינייהו כמה דאוקמוה • (ב' ע"ד ה')

היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני • רבי שמעון אמר
האי קרא דזא דהכמתא אית ביה • היושבת בגנים, דא כנסת ישראל
דאיהי בגלותא עם ישראל ואזלא עמהון בעקתייהו • חברים מקשיבים
לקולך • משריין עלאין כלהו צייתין לקולך, לקול תושבחתך בגלותא •
השמיעני

(ב) כדאם דאורי על הכמה שזולתם כע"ש לרעות כננים שפוח טע"ו א"כ נכ"ס קודא אל כתי מדרשות כמו שפירש' כפ' כמה חסס
שכסס כטועים חסידי עין סקיים • וע"ד רמז כ"א שנים נדרש מל' ארמי בני ככית אשל ור"ל את נשמת קדושא שאח יושבת כישכס ללמוד
כזמן שאח בני אדם נכנים חכמים מקשיבים לקולך וגם לי שמיעני • ע"ל שכל למודי סתרי נכ"ס סתרי יסוד כולם על ב"ן
כריות סתרים שכח • ועוד כי כל תעלמות נכני זס מפנימיות סתורו סתות זוס מחילוקיות ססס ז"ך חיותות וכו' וכו' נמשעית
ב"ן • סרמ"ז

השמיעני, במה דאת אמר (סס כ) הראני את מראיך השמיעני את
 קולך. השמיעני קלא דאינון חבריא דמשתדלי באורייתא, דהא
 לית תושבחתא קמאי באינון דמשתדלי באורייתא. אמר רבי שמעון
 כביכול כל אינון דזכאן לאשתדלא באורייתא, ומכד פליג ליליא,
 ואתיין במטרוניתא כד נהיר יממא לקבלא אנפי מלכא, ארתקיף ואחסין
 בשכינתא, ולא עוד אלא דשרייא ביה הוט של חסד כמה דאוקימנא.
 תא חזי כל מאן דזכי לאתתקף בשכינתא, יסתמר גרמוהי מאינון
 מלין דאחידון לקכלה, כגון מאן, אינון דלא משקרי באת קדישא כגון בתא
 נכר, וכל מאן דנטיר גרמיה, כביכול כנסת ישראל אחידא ביה ונטרא
 ליה, והיא אקדימת ליה שלם, וכל שבן אי זכי וקני להאי. ואמר רבי
 שמעון אתחזיין ישראל לאשתצאה בההיא שעתא, בר דאקדים
 פנחס להאי עובדא ושכיך רוגזא דהא הוה דכתיב פנחס
 בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי וגומר. דבר אחר
 פנחס בן אלעזר וגומר. אמר רבי שמעון, בן בן תרי זמני לאשלמי
 אובדא. קא אתי. אמר רבי שמעון האי בר נש דנטיר גלגולא
 דנשמתא ולא זכי דיתתקן ביה, באילו משקר בקושטא דמלכא, ואנא
 קרינא עליה האי קרא (ויקרא ה) או מצא אברה וכחש בה ונשבע על
 שקר. וכחש בה, טב ליה דלא אברי. תנינן צדיק גמור אינו נדחה,
 וצדיק שאינו גמור נדחה. מאן הוא צדיק גמור, ומאן הוא צדיק שאינו
 גמור, וכי מאן דלא שלים במלוי צדיק אקרי, אלא צדיק גמור ידע
 דהא לא נטיל גלגולין עקימין, ובאחסנתיה בני בניין ואתקין שירין,
 וחצב בירין ונטע אילנין. צדיק שאינו גמור, דבני בניין באחסנתיה
 אחרא, חפר בה בירין ואערד, היא אתקין אבני יסודא כמלקדמין
 ואעמל בה, ולא ידע אי אשתאר דיליה. מסטרא דיליה טב וצדיק
 אקרי, ומסטרא דההוא אחסנתא לאו הכי. לבר נש דבני בניין שפירן
 יאן למחוי, אסתכל ביסודא וחמי ליה שקיע עקימא מכל סטרין, היא
 בניינא לא שלים עד דסתר ליה ואתקין ליה כמלקדמין, מסטרא
 דההוא בניינא דיליה אשתכת טב ושפיר, (ירמיה ע"ב) מסטרא דיסודא
 ביש ועקים, ובניין כך לא אקרי עובדא שלים. לא אקרי בניינא שלים,
 בניין כך צדיק שאינו גמור אקרי, ונדחה ועל דא (מכילת ב) כבלע רשע

צדיק

0
 נא עובדא

צדיק ממנו. תא חזי מאן דמקנא לשמא קדישא דקדשא בריך הוא, אפילו לא זכי לגדולה ולא אתחוי לה, (כ"ה) רוח לה ונטיל לה) ודאי ירית לה ועייל לה. פנחס לא אתחוי ליה בההוא זמנא, ובגין דקנא לשמא דמאריה רוח לכלא וסליק לכלא, ואתתקן ביה פלא, וזכרה לאשתמשא בכהונה עלאה מההיא שעתא. פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן, ראשלים לתרין דרגין, בגין דקנא לשמא דמאריה, דאתתקן מה דאתעקם. רבי יהודה פתח ואמר (תהלים פ"ו) שמרה נפשי כי חסיד אני הושע עבדך וגומר. סופיה דקרא אית לאסתכלא, ולבתר קרא בלא. סופיה דקרא כתיב הבוטח אליך, הבוטח בך מבעי ליה מאי הבוטח אליך, אלא כביכול דוד מבטח ליה דלא יעבר ליה פלגורת ליליא בשנתא כמה דכתיב (ס"ט ק"ט) חצות לילה אקום להודות לך. קמתי מבעי ליה, אלא אקום ואתקשר בך לעלמין. שמרה נפשי, שמור מבעי ליה, והא חגיגין דלית את באורייתא דלא אית בה רזין עלאין ויקירין, שמרה לקדשא בריך הוא קאמר, שמרה לההוא חולקא דאתאחד ביה נפש דכד נפשא נפקאת מהאי עלמא, אתיא למידת עלמא אי זכי כמה חילין עלאין נפקין לקבלה ולנטרא לה ולא עלא לה במדורא דדוכתהא, והאי ה' נטיר לה לאתאחדא עמה ברישירחי ושפתי, ואי לא זכי כמה גרדיגי טהירין אודמנן לקבלה ודחו לה לבר, ווי לההיא נפשא דמתגלגלא בריקנייא כאבנא בקיספיתא דלא היא דכתיב (שמואל א' כ"ה) ואת נפש אויביך יקלענה בתוך כף הקלע. ידוד בעי בעיתיה קמי קדשא בריך הוא ואמר, שמרה נפשי דלא ידחון לה לבר, וכד מטי לקבלה יפתחון לה פתחין ותקבל לה קמך. כי חסיד אני, וכי חסיד אקרי אמר רבי יהודה אין, דכתיב (ב) (ישעיה כ"ח) חסדי דוד הגאמנים, בגין כך שמרה נפשי דלא תשבוק לה למהך לבר. רבי יצחק אמר כל בר גש דאית ליה חולקא בצדיק, ירית להאי ארץ כמה דכתיב (ס"ט) ועמך כלם צדיקים וגומר. והאי צדיק חסיד אקרי, אמר דוד בתר דבקאי אתר אחידנא, חסיד אני. ובגין כך שמרה נפשי לאתקשרא בך. רבי חייא פתח (תהלים פ"ב) ערות בהוסף שמו. הא אוקמורה דאוריף שבעין

פרקין

(ב) כלום ח"כ ורקל סתם דלא סס הספרים מנולים ותינו כלמנים ותינו פרמוני עם ופס עינים ולי כלום ח"כ סס פסיינים ולי כל נק בר מנופת וסו למסך לבר :

פתקין, ולשון הקדש יתיר, הדא הוא דכתיב (תהלים פ"ב) שפת
לא ידעתי אשמע אבל מאי עדות? תא חזי בשעתא
דאתתיה דפוטיופר הורת אחידא ביה לההיא מלה, הורה יוסף
עבד גרמיה כמאן דלא ידע לישנא דילה, וכן בכל יומא עד ההיא
שעתא בתרייתא דכתיב (בראשית ט"ז) ותתפשהו בכגרו, מאי (פ) ותתפשהו,
אלא בגין דעבד גרמיה כמאן דלא ידע לישנא, ורוח הקדש צווח
לקבליה (משלי י) לשמרך מאשה זרה מנכריה אמריה החליקה מאי
קמשמעלן, אלא כל מאן דנטיר גרמיה מהאי, אתקשר בה בשכינתא,
ואחיד בההוא עדות, ומאי הוא, ה' דאתוסף ביה דכתיב עדות ביה יוסף
שמו, אוף הכא? אתוסף בפנחס על דקני בהאי רבי יוסף פתח
(תהלים קל"ו) על נהרות ככל שם ישכנו גם בכינו בזכרנו את ציון את ירושלם
מבעי ליה, כמה דכתיב אם אשכחך ירושלם תשכח ימיני מאי
בזכרנו את ציון? לבר נש דהוה ליה היכלא יקרא יאה ושפירא, אתו
לסטין ואוקירו ליה, צערא דמאן הוא, לאו דמאריה דהיכלא? אוף
הכא שכינתא בגלותא שרייא, צערא דמאן הוא, לאו דצדיק. ואולא
הא כמה דאוקמוה דכתיב (ישעיה כ"ז) הצדיק אבד אבד ממש אוף
הכא בזכרנו את ציון, בזכרנו ההוא צערא דיליה על זונגהא, צערא דיליה
הוא? אמר רבי יוסף מאן דאוקיר שמא דמאריה בהאי ונטיר הוה,
זכה דיוקיר ליה מאריה על כלא, מגלן מיוסף דכתיב (בראשית מ"ב) וירכב אותו
במרכבת המשנה אשר לו וכתיב ונתון אותו על כל ארץ מצרים.
(דר"ד ע"ב) ולא עוד אלא כד עברו ישראל ית ימא, ארונא דיוסף עאל
בגו בקרמיתא, ולא הוה מיא קיימין על קיימיהו קמיה הדא הוא דכתיב
(תהלים קי"ד) הים ראה וינזף, מאי וינזף, אלא ראה ההוא דכתיב ביה
וינזף ויצא החוצה? תא חזי זכי ליקרא בחייו, וזכי ליקרא במיתתיה,
בחייו אמאי, בגין ההוא זמן דלא בעא לאתדבקא בה דכתיב וימאן
ויאמר אל אשת אדניו? וכתיב ולא שמע אליה לשבב אצלה להיות
עמה, בגין כך זכה בהאי עלמא, כיון דכתיב ותתפשהו בכגרו וכתיב
וינזף ויצא החוצה, זכה לכתר דעאל לגו פרוכתא עלאה, והכי אתחזי
ליה

(א) יכי בחפסחה סכר חזו לעשיהו ילנה היל ליקים ינחבקי ולי לסגירי סולק סלל פחסהו בלא סכין כינחס טר ולי ברנזי חפסחה
ויהו כהמר נכבה עמי יכירי

ליה, דידיה נטל בהאי עלמא ודידיה נטל בעלמא אחרא • פנחס זכה
 בהאי עלמא וזכה בעלמא דאתי, וזכה לקיימא יתיר מכל אינון דנפקו
 ממצרים, וזכה לכהנא עלאה הוא וכל בנוי אבתריה • ואי תימא דלא
 (ב) (כ"ה דהא) זכה לכהנא עד לא עבד עובדא דא, אין (ס"ה לא) דהא
 אינון דאמרי (דלא) דזכה קודם, לאו הכי • אלא במאי אוקימנא תחת
 אשר קנא לאלהיו, דמשמע דבגין עובדא דא רווח כהונתא מה דלא
 היה קודם • תא חזי כל כהן דקטל נפש פסיל ליה כהונתיה לעלמין,
 דהא ודאי פסיל ההוא דרגא דיליה לגביה, ופנחס מן דינא פסיל
 לכהנא הוה, ובגין דקנא ליה לקדשא ברין הוא, אצטריך ליחסא ליה
 כהנת עלמין ליה ולבנוי אבתריה לדרין דרין • אמר רבי יצחק תא חזי
 רשים הוא פנחס (כ) לעילא ורשים הוא (ג) לתתא עד לא יפוק לעלמא,
 דהא עם אינון דנפקו ממצרים אתמני • רבי אלעזר ורבי יוסי ורבי
 חייא הוו אזלי במדברא אמר רבי יוסי הא דכתיב בפנחס הנני נותן
 לו את בריתי שלום • שלום ממלאך המות, דלא שליט ביה לעלמין
 ולא אתדן בדינוי, ואי תימא דלא מית, ודאי לא מית כשאר בני עלמא,
 ואורין יומין על כל בני דרא, בגין דבהאי ברית עלאה אחיד ווכד
 אסתלק מעלמא, בתיאובתא עלאה ווכד ביקותיה שפירא אסתלק משאר
 בני עלמא • רבי אלעזר פתח ואמר (זכריה ג) ויראני את יהושע הכהן
 הגדול עומד לפני מלאך יי וגומר • תא חזי ווי לאינון בני נשא דלא
 מסתכלאן ביקרא דמאריהון, וכל יומא ויומא כרוזא קארי עליהו ולא
 משגיחין, אתא בר נש לאסתכלא בפקודי אוריתא, כמה סניגורין קיימין
 לאדברא עליה לטב • אתא בר נש ואעבר על פקודי אורייתא, אינון
 עובדין קטיגורין עליה לביש קמי קדשא ברין הוא • יהושע כהן גדול
 הוה ואוקמוה, מה כתיב ביה והשטן עומד על ימינו לשטנו • ומה בהאי

כך

(א) מודיע עולם כ"ח סתקין גדול כ"כ יכותו שאע"פ שפנחס מקורו ככל זאת לא רי שחור ונחקקו אלא שנתעלם מאר ווי' וחי' תימא
 וכו' ידעם שלא יחזק דבר גדול מן סבוכטא ככסונס גדילה סערי ככר סים כסן לוא' אין כ"י תמא סוף סס"ס כסן קידס לכן ולא כמד'
 כפ' ע"י לא נחכסן פנחס עד שטרנו לומר וכו' או' סים כסן חבל תת וכו' וכו' סר"מ אפי' עשס שחוסס • סרמ' (אח"י לא כתב סר"מ
 חלא גבי נשי' אית כפ"ס אכל לא לעכורס וכן מכוור' כש"ס ומ"מ י"ס לישכ כמ"ס כר"ד דף קכ"ח • ועיקר סנסחא כל' דסג' ופי' תימא
 דלא זכס לכסנא עד לא עבד עובדא לא דסא אינון דאמרי דלא זכס קידס ללא סכ"י • מתי' : (ב) נראס סס"ס מ"ס סר"כ כפ' אשר עמדתי
 לשני' : (ג) עורכו למעלס קידס סג' לך ש"כיו לקח מככות יתרו וס"א ערין לא נחגייר כסנכנח וחלר לי את סנחס ואמריין ככ"ב ק"ע
 ד'אכוס ד'תימס ו'תימס ד'תימס ס"ו מכני יוסף ויתרו וכווראי שס סתימין לא כעסס עד שנתגייר יתרו וסכ"א חלא וסר"ל דמס לו לשכט
 יוסף לקח מסל יתרו עורכי כמרין או' ש"ח י"ס ס"ס ועיין לא כולר כנחס וסכ"ה נחדסס ונכר כחורס • וכוס מוכן מ"ס סרסח וס"א
 כ"ו כ' ס"ק ותלר לו את פנחס אמאי' ארכר סכ"א פנחס ועל' עיובס • וסוד רושס זס סוף שוכר ירדס נסמחו ממלכות אלילות ועימדס
 ככ"י יס' ירססס כין סמלכ"ס • ירסס למעט סכרמו זכותו זס לסנין על אסרן כנזכר ס"ס בואר ע"ס כ"י מתי' סועילס נדקתי • ונל' נוד

כך, בשאר בני עלמא דלא מסתכלי ביקרא דמאריהון על אחת כמה
 ובמה חמי מה כתיב ויהושע היה לבוש בגדים צואים ואוקמוה
 אבל בגדים צואים, ודאי אינון לבושין דאתלבשא בהו רוחא בההוא
 עלמא, זכאה חולקיה דמאן דלבושוי מתתקנין ושלמין בההוא עלמא,
 והא אתמר כל מאן דבעין לאעלא לגהינם, אינון לבושין דמלבשין
 ליה היך אינון, מה כתיב הכא ויהושע היה לבוש בגדים צואים ועומד
 לפני המלאך מאן מלאך, דא מלאך דממנא על גהינם, וממנא ער
 מאן דחמי באינון לבושין, עד דאתיב קלא ואמר הסירו הבגדים
 הצואים מעליו מהכא אית לאסתכלא, דעוברין בישין דברגש עבדין
 ליה אינון לבושים צואים ויאמר אליו ראה העברתי מעליך עונך
 והלבש אותך מחלצות אלבישיניה לבושין אחרנין מתתקנין, דבהו
 אסתכל בר גש בזיו יקרא דמאריה תא חזי כגוונא דא פנחס, דלא
 אסתלק מעלמא עד דאתתקנו קמיה לבושין אחרנין, דרוחא אתהני
 בהו לעלמא (דר"ד ע"ב) דאתי, בשעתא חדא אתפשט מאלין ואתלבש
 באלין, לקיימא דכתיב הנני נותן לו את בריתי שלום עד דהוו אזלי
 שמשא הוה תקיפא, ויתבו תחות צלא דחד טגרא דמדברא אמר רבי
 אלעזר ודאי צלא דדוותא דנפשא הוא :

אמר רבי חייא לרבי אלעזר אליו יומין מראש השנה עד יומא בתראה
 דחג בעינא למיקם עלייהו אמר רבי אלעזר הא אתמר וחברייא
 אתערו בהו אמר רבי חייא ודאי הכי הוא אבל אנא שמענא לכוזינא
 קדישא עלאה מלה בהו, אמר ליה אימא ההוא מלה אמר ליה עד
 לא קאימנא ביה אמר רבי אלעזר אף על גב דחברייא אוקמו מלה
 ושפיר הוא, אבל סדורא דהני יומי רזא דחכמתא הוה בין מחצדי
 חקלא תא חזי הא אתמר סדורא דחידא כלא בחד היך הוי והא
 אתמר פתח ואמר (ישעיה כ"ב) השף יי את זרוע קדשו, דא (ה) דרועא
 חדא דביה תליא ישועה דביה תליא פורקנא ולמה למיקם לה לכנסת
 ישראל מעפרא, ולקבלא לה לגביה לאזרוונא בחדא, וכד האי אתער
 לקבלא כמה דחילו שריא בעלמא עד דינת ההוא דרועא תחות רישהא

לאתחברא

דל"ה תליא ניקמא

(ח) לויח כסיף בער החכילין סדרוע הסמאל הוא נכודת וירך סס ככנימיוס כמסך רוחא כו מע"ק אל סמ' חנינתת סס ככחיתת סמ' כורן סמ' ס אל לעח' ל' ימסך כנילוי אל סמ' סיק' או מלכא מסיחא כנו' כאל' כענין ב' נוקבא דחיעמא :

לאתחברא כמה דאת אמר (סיי ב) שמאלו תחת לראשי וגומר, וכדין
 נייחא דינא ומכפר חובין * לבתר אתי ימינא לחבא, כדין חרות
 שריא בעלמא וכל אנפין נהירין, לבתר אזרוגת בגופא, וכדין כליא
 אקרי אחר בלא פרוגא, כדין הוא שלימו דכלא וחדוותא דכלא, ודאי
 ודאי, מה דלא אשתכח הכי בשאר זמני, כגוונא דהאי סדורא דהני
 יומין מראש השנה עד יומא בתראה דחג. כראש השנה אתער דרועא
 דשמאלא לקבלה לה למטרוניתא, וכדין כל עלמא בדחילו בדינא,
 ובעי ההוא זמנא בתיוכתא שלים לאשתכחא עלמא קמי קדשא בריך
 יהוא, לבתר אתיא מטרוניתא, ובעיין בני היכלא בתשעה לירחא
 למעבר חרותא, ולמטבל בנהרא לדכאה גרמיהו כזוגא דמטרוניתא,
 ביומא אחרא הוא זוגא דילה, לשוואה שמאלא תחות רישא דמלכא
 כמה דאת אמר שמאלו תחת לראשי * וכדין ישראל בתעניתא עד
 חוביהו ומכפרא להו, דהא אימא עלאה אנהירת אנפיה למטרוניתא
 בזוגא, ומתכפרין כל בני היכלא, כיון דשמאלא מקבלה לה בהאי
 יומא, דרישא דמטרוניתא שרייא על שמאלא * ביומא קדמא דחג
 יתער ימינא לקבלה בגין לחבא, וכדין כל חדוה וכל אנפין נהירין,
 וחדוותא דמים צלין לנסכא על מדבחא, ובעיין בני נשא למחרי בכל
 זיגין דחרוה, דהא ימינא גרים בכל אתר דשאר ימינא חרותא אצטריך
 בכלא, כדין חרותא היא לאשתעשעא לבתר ביומא תמינאה חרותא
 דאורייתא הוא, דהא כדין זוגא דגופא, הוא זוגא דכלא למהוי כליא
 חד, ודא הוא שלימו דכלא. ודא יומא דישאל הוא ודאי, וערבא דידהו
 בלחודיהו דלית ביה חולקא לאחרא * ובאין אינון ישראל בעלמא
 דין ובעלמא דאתי עלייהו כתיב (דברים יד) כי עם קדוש אתה ליי
 אלהיך וגומר :

והוא ימינא

פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתו מעל בני ישראל
 וגומר * רבי יהודה פתח (איוכ ד) זכור נאמי הוא נקי אבד ואיפה
 שרים נבחדו (6) תמן תנינן מאן דחמי קשת בגונוי אצטריך לברכא

(א) כיון ד' ט"ל טעיק קיום פ"ל א' כי מהתח סגולת קשת אלף מפני שכוונתו עם' כשנע וקשת הוא לאו זכור שכוונתו וע"ד
 השטט הוא מעין מים היפני' ו'ג כפי' חזו' אקבחה ככר קדשם לתייח קודם סמניל אלף אש' וניחם לזיח ע"ד עור הגל ח"ס ולכן
 מקדים ענין סוכים שממנו ג' א"ח שסבל לסוכי' סכריה סכרם ס' עם סוף' כשכוונתו אלף ישיב לסוכי' מכול * ועד'ס ססוד סדעת יס' כי
 כ' כתי' ס' נעלמת יס' חחיל' סדעת דפי' כה סוכים סכ' כסילוח סחכלים ככקיעת ספס ונק' כרית סל' סג' ככשפעת סעסס דרך
 ס חוד וסול' כרית סמיער וסלססס גרמ'ס כמלך יכ' דסינו וכירס או סוכרס כסס או ל' זכרת וכמר'ל מקק' סוכר ולמי ספנימ'ס
 סדעת

ברוך זוכר הברית, בגין דדא איהו ברית קיימא קדישא דשוי קדשא
 בריך הוא (דרטיו ע"א) בארעא, דלא ייתי עלה מי טופנא. בגין דכד סגיאוי
 חייבין בעלמא, בעי קדשא בריך הוא לאובדא לון, וכדין דכיר לון
 האי אומאה דאומי לארעא דכתיב תרי זמני לא לא אוסיף לקלל
 ולא אוסיף להכות, דא איהו אומאה כמה דכתיב אשר נשבעתי מעבור
 מי נח : (קשור עם הרעיוט מהימנא)

רעיא מהימנא

זהר

אמר ליה רעיא מהימנא שפיר
 קאמרת, אבל בגין דאליהו
 דאיהו פנחס קני על ברית, צריך
 לחדתא מלין סגיאין ביה, דהאי
 פרשתא כתיבא באוריתא על שמיא
 דעליה אתמר (מלכיא' א' י"ט) קנא קנאתי,
 תרי קנאות, חד בשד"י דלעילא
 ותניינא בשד"י דלתתא, ובגין דא
 עבד תרין שבועות (ד' כ"ה) בתרין לא
 לא בתרזווייהו, ותרין זמני לא לא
 אבל רבי יהודה אמר מאן דחמי
 קשת בגוונוי נהירין, צריך לברכא
 ברוך זוכר הברית, ובגלותא דלאו
 איהו נהיר בגוונוי כדקא יאורת,
 ולא עוד אלא דלזמנין נהיר זעיר
 וזמנין לא נהיר כלל, זמנין אתחוי
 בשלימו וזמנין לאו, דקשת קא
 רמז גוונוי לזכוון דכהנים לויים

רבי יוסי אמר קשת אתא לאגנא
 על עלמא, למלכא דכל זמנין
 דכריה חב לקבליה, אתא מלכא
 לאלקאה ליה ארזגלי עליה
 מטרוניתא בלבושי יקר דמלכו
 מלכא חמי לה, סליק דוגזא דכריה
 וחרו בה דכתיב (בראשית ט') וראיתיה
 לזכור ברית עולם, ועל דא לא
 אתחוי קשת בעלמא אלא בלבושי
 יקר דמלכו, ובשעתא דאית (ב) צדיק
 בעלמא איהו ברית, למיקם ברית
 זאגין על עלמא. (ג) לא הוי צדיק,
 הא קשת, לאתחואה דהא עלמא
 איהו קיימא לאובדא, אלא בגין
 קשת דא. (ד) רבי אלעזר אמר
 לעולם לא אתלבש קשת דא אלא
 בלבגשי דאבהן קדמאי. ירוק
 זסומק. וחיוור. ירוקא דא לבושא

ישראלים

דאברהם

סודת סוף יסודות דלוי' לין זוכר ג"ל ע"כ ק"פ וזמנס מנ' כח' על קדשו חנו לא נמך חספע לחין אלא מחלפין ימחשור לוס
 מסימנס סכרנס נאמן ככריתו סוף סמטור וקיים כמאמרו ס"א סל ולשלחם יס לכיוון כמלת זוכר סכרית סרמ' : (א) כרש"י
 עי"ל ס"ט ב : (ב) ס"י'ס לדיק זוכל אינו כרש"י : (ג) ס"ל כר' שעלמ' של קש' לסגין ילכו ב' גיינוי' זוכר ויח' שלס' אכית :
 (ד) ס"ג סרכ זלס' סלפי גירסת ספסרים לא יכון ולין לו סכנס' אכל לגרמא סרכ כל להוסיף על מ"ש רבי יסודס לעיל אומאס וכו'
 דכתיב תרי זמני לא לא שניאס אלא סתם כל' שנועס א' ור"מ חוסין סכן ב' שביעית סא חס ב' לא חוסין יסכ' ע"ד כל' לא אגאח'
 סח"כ ולס' יסרס' ולס' יסוס' דמסכא כקפא לן כסלס' שביע' סכרות סחלו' לא אעסס' כ"כ סייח' שנועס וסר' ב' שביעית א' ככתיבת דעס'
 איד' למ' חו' ס"א סרל' שניס' ויאמר א' אל' לכו יסגסר' ככתי' מעש' סס"ס דעס' דליי'ס' סרמ' (אח' עכ"ל כתיבו סקירות סרל' א' ס"ב
 שביע' סכרות ריש' ב' שביעית זכתי' לא סיי' שביע' מכת סרל' שניס' וזכמ' : (מל' י)

דאברהם, ואצטבע לבושה
 (ס"ח טו) דאכד נפק מניה ישמעאל
 סומקא דאגוון יצחק דאתיא סומקא
 ואצטבע כד נפיק מניה עשו
 ואתמשך ההוא סומקא לתתא
 עד כוכבא דמאדים דאתאחד ביה
 עשו חוורא דא איהו לבושה טבא
 דיעקב, דהא לא אשתנו אנפוהי
 לעלמין רבי אבא אמר יאות הוא
 אבל הכי אמר בוצינא קדישא
 חוור דא אברהם דאתלבן בחוורא
 דנורה סומק דא יצחק ודאי
 ירוק דא הוא יעקב דקיימא בין
 תרין גוונין וכתיב ביה ביעקב
 (ישעיהו כ"ט) לא עתה יבוש יעקב
 ולא עתה פניו יחוורו, דהא כל
 ערסיה שלים הוה, והכי הוא, לא
 עתה יבוש יעקב לאתחזא בגוון
 סומק כיצחק דנפק מניה עשו
 ולא עתה פניו יחוורו כאברהם
 לאתחזא בגוון חוור דנפק מניה
 ישמעאל אלא נטר גוונין
 לאתעטרא בהו על אבהן דיליה
 (דרשו ע"כ) ובאלין לבושים מתלבשא
 קשת בשעתא דאתחזי קמי מלכא
 תא חזי רוא דברית קדישא היא
 את יוד, דמתעטרא ברשימו עלאה
 והא (ס"ח ודא) איהי דאתרשים
 בברית תדיר לעלמין, ובגין דקני

וישראלים כד אינון שפירין, דנהיר
 קשת בגונוני דאינון תלת קום
 אנת רבי יוסי (ס) הגלילי ואימא
 דהא מלין שפירין קאמרת בחבורא
 קדמאה, דקשת לא אתינא אלא
 לאננא על עלמא, למלכא דבכל
 זמנא דבריה חב, ומלכא חזי
 למטרוניתא, סליק רוגזא דבריה
 דכתיב וראיתיה לזכור ברית עולם
 ועל דא לא אתחזי קשת אלא
 לאננא על עלמא ולא אתגלייא
 אלא בלבוש יקר דמלכו, ובשעתא
 דאית צדיק בארעא איהו ברית
 למיקם ברית וכו' בגלותא קדשא
 בריך הוא אתרחק ממטרוניתא,
 ואיך מטרוניתא אתלבשא לבושי
 מלכות, אבל בגלותא לבושה
 דקדרות ואיהי אמרת (ס"ח ב) אל
 תראוני שאני שחרחרת אלא ודאי
 ההוא קשת דאתגלייא בגלותא
 לאו איהו אלא מטטרוז, דאתקרי
 שד, ואיהו עבדו זקן ביתו דשליט
 בכל דיליה (בגלותא) ובנוי
 אתקריאו עבדים דקדשא בריך
 הוא, ובנוי מטרוניתא בניס, ובגין
 דא אם כבנים אם בעבדים וכזמנא
 דאתחרב בי מקדשא אוקמוה
 דעבדים חפו ראשם, ונתדלדלו
 אנשי מעשה, ודאי אנשי מעשה

פנחס

אתקריאו

(א) כף לב סגלילי וככל לפי סכסכו כי וס' ל' חכר ד' קרמ':

פנחס על ברית אתרשים בשמיה
 הכא את דא, פנחס יוד זעירא
 איה יוד דאיה ברית וראי, דנפיק
 מגו יוד עלאה קדישא, ועל דא
 איהו קאים בקיומא שלים קמי
 מלכא קדישא ולא אתאביד מגו
 עלמא, והכי הוא נקי מהוא חובה
 דפעור, ולא אתאביד תדיר מגו
 קדישא דעלמא, (פ"ה) ולא אתאביד
 מגו עלמא) ואיפה ישרים נכחדו.
 (ה) אלין נדב ואביהויל דלא
 אשתצאו מן ההוא עלמא בגציה:

אתקריהו על שם מטרוניתא
 דאתמר עלה (משלי ל"ב) רבות בנות
 עשו חיל ואת עלית על כלנא.
 אבל אי אית צדיק דזכווי ועובדוי
 לאנהרא בהון מטרוניתא, ולמפשט
 מנה לבושי קדרותא דפשטין,
 ולקשטא לה בלבושין דגוונין
 נהירין דרוין דאורייתא מה כתיב
 ביה וראיתיה לזכור ברית עולם,
 וראיתיה ברוין נהירין דאורייתא,
 דאו"ר ואתקרי הדא הוא דכתיב
 (משלי) כי נר מצוה ותורה אול, וכאלין
 רוין אתמר וראיתיה, ובההוא

זמנא סליק מניה רוניא דבריה (אסתר ו)
 נחמת המלך שככה, ויימא לה
 מלכא בצלותא דעמידה קמיה (ס"ה)
 מה שאלתך וינתן לך ומה
 בקשתך. בההוא זמנא שאלת על פורקנא
 דילה ובנהא ועמה הדא
 הוא דכתיב (ס"ו) תנתן לי נפשי
 בשאלתי ועמי בבקשתי. אבל קשת
 דאתחזיא בעלמא בגלותא דעבדא
 איהו, זמנין דנפיק בשלימו כד בנוי
 מבשרין עובדוי, ולזמנין לא
 אשתכח בשלימו כד בנוי לא
 מבשרין עובדוי. (כאן מסר) ואי לאו
 בגין אות יוד דשדי דקני עלה
 פנחס, דאגין ליה משבטא דשמעון,
 הווי קטלין ליה ואובדין ליה מעלמא,
 ובגין דא זכור נא מי הוא נקי
 אכר, דא פנחס (איוכ ד) ואיפה
 ישרים נכחדו, אלין דמבשרין
 עובדיהון קמי מלכא ומקנין על
 שמיה ומקדישין ליה פרבים,
 הכי מקדישין ליה לעילא בין
 ממנן דשאר עמין, ואשתמודעון
 ליה כל ממנא בכנוניה, אבל
 ישראל אשתמודעין לעילא
 כלא בשם יהוה דאיהו חיי כל
 בנויין, וכל שם וכנוי סהיד
 עליה. א"ל סהיד עליה דאית
 ליה יכולת על כל אל הדא
 הוא דכתיב (ס"ז) אני אדרוש אל
 אל, אל מארי דאל. אלהים סהיד
 עליה דאיהו אלהים. אדנ"י סהיד
 עליה

(f) פי' נקבלגלו כפנחס שחזא אליהו כדאיחז לעיל כר"ט ובמקובלים. וסנס סימא סלקתי כי מלת נכחדו בני' נו"א עם סכולל וסוף
 משה דקלמר ואיפס' ישרים נכחדו אלין נו"א. א"ס :

סביל'קין

עליה דאיהו אדוני האדונים. אוף הכי כל שם דכל מלאך, אית לכל
 חד שם ידוע, לאשתמודעא לכל כת פההוא שם דמלכא דיליה. אבל
 ישראל אשתמודען ליה'ורזא דמלה בר נש חד יכיל למהוי ליה כמה
 סוסוון, אוף הכי כל ישראל אינון בנוי דאדם, וכל כרא צריך למדווי
 ליה לאבוי כסוס וכחמור למשווי, ולמהוי כפיף תחותוי, והאי איהו
 רזא (תקלים ז') אדם ובהמה תושיע יי, דאיתו כרא דאדם ועבד נרמיה
 כבהמה תחותוי. ובגין דא איהו פקודי דקודשא כריך הוא באורייתא
 למהוי אח מיבם לאתתיה דאח, למעבד כרא לאחוי בגין דלא יתאבד
 מההוא עלמא. והאי איהו כגון רזא דכלאים בציצית, דאמרו מר
 שאסרתי לך כאן התרתי לך כאן. אסרתי לך כלאים דעלמא.
 התרתי לך כלאים דציצית. אסרתי לך אשת אח, התרתי לך יבמה,
 כגון מרכיבים תפוחים או דקלים מין במינו. ואסור לארכבא מין
 בשאינו מינו, ואתמר ביה (דכיים ב') כי האדם עין השדה, וביבמה מרכיבין
 מין בשאינו מינו, (ת"י י"ט ט"ו ע"ב) בגין דלא להתאבד נפיש המת (ס"ט כ"ה) ולא
 ימחה שמו מישראל. והאי איהו רזא דגלגול. גלגל לית ליה תנועה
 בלא אמת המים. אוף הכי אמת המים רזא דאת ו', כיה אתעבד
 גלגל גלגול. ורזא דמלה מה גלגל אין לו תנועה בלא אמת המים,
 אוף הכי גלגל איהו יי, ולית ליה תנועה בלא אמת המים דאיהו, יבמה
 ה', והאי איהו כינה בן י"ה, באות י' כרא עלמא דאתי עולם ארוך
 דאיהו ו', ובגין דא מאן דלית ליה בן לאו איהו מבני עלמא דארתי,
 דימא לקבליה ומניה נפיק מבינייהו ו', (תקיים ע"כ ט') ומניה מתפלגין כמה
 נחלי דאינון מסכבין עלמא, עד דחורו לימא דנפקו מתמן. ובגין דא
 אמר קרא (קבלת ט') כל הנחלים הזלכים אל הים והים אינו מלא
 אל מקום שהנחלים וגומר, עד דאהדרו כגוונא דנפקו. אוף
 הכי ודרוח (ס"ט י"ב) תשוב אל האלהים אשר נתנה, כגוונא דיהב לה
 (דרי' ע"ב) שלימתא, אם תשוב בתובתא דאיהו כינה בן י"ה עלאדה,
 את ה' סליקת באת יי לחמשיין, עשר זמנין חמש, הא איהו י"ס, י"ה בן,
 נחל דנפק מן ימא ואתפליג לכמה נחלין, כגוונא דאילנא דאתפשט
 לבמה ענפין, ואי לא חזר נשמתא שלימתא כגוונא דאשתלמת, אתמר
 בה שם הם שבים ללכת, איהי וכל נשמתין אחרנין. אוף הכי ליהו

איהו שלים בכך אי לית ליה בת, דאיהו עלמא דין למהוי שלים בהאי
 עלמא דאתברי בה' הדא הוא דכתיב (בראשית כ') אלה תולדות השמים
 והארץ בהבראם. (אלה) יהו (אויכ ל"ג) הן כל אלה יפעל אל פעמים
 שלש עם גבר. ורשיעיא דאתמר בהון (קסלת ח') ובכך ראיתי רשעים
 קבורים וכאן גרמו אלה אלהיה ישראל, דאתמר עליהו (עמוס ה') על
 שלשה פשעי ישראל. בתר דקלקלו גרמייהו תלת זמנין ולא זכו
 ביה, דאתמר ביה (קסלת י"ב) מקום שיפול העץ שם יהו, על ארבעה
 לא אשיכנו דהיינו ה', ואתדנו (ב) בנהינם במשחית אפוחימה ולבושין
 דתלת אתון אלן אשתמורעין בקשת, דאינון חיור סומק וירוק, מאן
 דייתי כומנא חדא איהו חיור. בתניינא סומק. בתליתא. ירוק.
 ובגין דביעקב אתפלדיו אתון, ואשתרש אילנא ואתנטע ואתרבא
 ואתעביד איבא טבא, (ישעיה כ"ט) לא עתה יבוש יעקב ולא עתה פניו
 יחורו למהוי מרכבתיה ביצר הרע, דאיהו נחש וכל מיני חיה בישא,
 ובגין דא (הושע י"ב) וישר אל מלאך ויובל. ובגין דאתקרי אדם אילנא,
 איהו רזא דא, לאילנא דאיתנטע באתר דלא עביד איבא. מה עבד
 עקר ליה ונטעיה באתר אחרא, ובגין דא אוקמוה מארי מתני', דלא
 הוי מוחזק למהוי עקר, עד דאזיל לארץ ישראל ואתנטע תמן באתתא.
 אוף הכי צדיק, דאיהו מפלטל מאתר לאתר, מבית לבית, כאילו ייתי
 בגלגולא זמנין סניאין והיינו (שמות כ') ועושה חסד לאלפים לאוהבין,
 עד דיוכה לעלמא (וראתי) שלים. אבל לחייביא לא איירתי ליה יתיר
 מתלת זמנין, ואי חור בתיובתא אתמר ביה גלות מכפרת עון, ובגין דא
 אוקמוה מארי מתני', צדיקים שוב אינן חוזרים לעפרם, אלא קא דמיז
 (ויקרא י"ד) לוועפר אחר יקח וטח את הבית. (אויכ ל"ד) ואדם על עפר
 ישוב, (קסלת י"ב) וישוב העפר אל הארץ כשהיה בגין שהוא מנוגע ולית
 ביה אלא אשה רעה יצר הרע דאתמר בה אשה רעה צרעת לבעלה,
 מאי תקנתיה, גרשנה ויתרפא, דאיהי גרמת (בראשית כ"ז) ויגרש את
 האדם, האדם דא נשמתא, א"ת בת זוגו דאדם. (משלי כ"ז) כצפור נודדת
 מן קנה בן איש נודד ממקומו, ובגין דא (תהלים פ"ד) גם צפור מצאה
 בית, היינו יכמה, ודרור קן לה, היינו גואל. אשר שתה אפרוחיה.

בן

בן זבת • זכאה איהו מאן דעבד (לון) קינא, (ויקרא כ"ה) וגאל את ממכר
 אחיו, דאיהו מכור בעבור דלאו דיליה, ובגין דא אמר משה (דברים ג')
 ויתעבר יי בי למענכם • הבא הוא סוד העביר • רעיא מהימנא שזיב
 שתין רבא כמה זמנין דאתי בגלגולא, ובגין דא זכות בלהו תלייא
 קדשא כריך הוא ביה • ובגין דא אוקמוה רבנן אשה אחת ילדה
 במצרים ששים רבוא בכרס אחד • ואף על גב דאוקמוה רבנן במלין
 אחרנין, שבעים פנים לתורה, דהכי ארח דמארי רזין, אמרין מרגלית
 לתלמידיהון ולא אשתמודעין ביה ברמיזא, אהדר לון ההוא מלה
 במלי שחוק, כגוונא דההוא דאמר דביצה אחת אפילת שתין כרכין,
 (אתא ביצה ונפלת מן עופא דהוה פרח באוירא ומחאת אלין שתין
 כרכין) ומארי דליצנותא אמרו, דלא אמר הוא אלא דבר נש כתב
 ששים כרכין, ואתא ביצה ונפלת מן עופא ומחקת שתין כרכין דכתיבה,
 וחס ושלום דמארי אוריתא אמרין מלין דשחוק ודברים בטלים
 באוריתא • אלא הא אוקמוה, אפרוחים, אלין מארי משנה • או בצים,
 אלין מארי מקרא • וכגוונא דנפל מההך נפול דאיהו בד נפלי, נפילת
 ביצה דאיהו אתרוג שיעורא בכביצה • ובגינה אתמר (עמוס ט') ביום
 ההוא אקים את סבת דוד הנופלת, ונפלו עמה (סיר ו') ששים המה
 מלכות, דאינון כריכין בה כגון כיצר כורכין את שמעואינון לקבל ששים
 מסכתות, ועלמות אין מספר, אלין (תהלים ע"ה) כתולות אחריה רעותיה,
 דאינון הלכות דלית לון חושבן, וההוא נפול איהו בן י"ה איהו בתוך
 חמשין תרעין דבינ"ה, דהיינו י"ה חמש זמנין עשר • ו' איהו נפול
 דנפל בתר ההיא דאתמר (ישעיה י"ד) איך נפלת משמים הלל בן שחר •
 ואתקרי נפול ולא נפל ולא נופל, בגין דביה נפול יו, ונחית
 בהון לגבי ה' ה' דאתמר בהון (ירמיה ס') ותלכנה שתיהן הדא הוא דכתיב
 (דברים כ"ב) שלח תשלח, חד מבית ראשון ותניינא מבית שני, לאקמא לון
 הדא הוא דכתיב (דברים ע"ב) ישמחו השמים ותגל הארץ • תא חזי
 האי שמשא אתגלייא ביממא ואתכסייא בליליא, ונהיר בשתין רבוא
 ככביא, אוף הכי רעיא מהימנא בתר דאתכניש מעלמא, נהיר בשתין
 רבוא נשמתין דישראל אי דרא כדקא יאותי והאי איהו דא דגלגולא
 דאמר עליה קהלת (קהלת ס') דור הולך ודור בא, ואוקמוה דלית דור

פחות משישים רבוא • והארץ לעולם עומדת, דא כנסת ישראל ההיא
דאתמר בה (יטע"ס ק"ו) והארץ הרום רגלי, כראשית כ"ס) והיה זרעך בעפר
הארץ • ועוד רוא אחרא אוקמוה רבנן, הדור שהולך הוא הדור שבא
הלך חגר בא חגר, הולך סומא בא סומא, ועוד אוקמוה רבנן דעתיד
הוה משה לקבלא אורייתא בדרא דטופנא, אלא כגין דהוו רשיעייא
הדא הוא דכתיב (ס"ו) בשג"ם הוא בשר • בשג"ם זה משה, ואמאי
קרי ליה בשג"ם • אלא קהלת חסר ב' מן בשג"ם לכספאה מלה אמר
(קס"ט ס) אמרתי שג"ם זה הבל, ואוקמוה על יתרו למה נקרא שמו קני
שנפרד מקין • קם בוצינא קדישא ואמר על דא כתיב (כראשית ד') קניתי
איש את יהוה, דחזא' ליה ברוח הקדש, דעתידין בניו למיתב בלשכת
הגזית ואוף הכי רבי ואלעזר בן פדת דהוה דחיקא ליה שעתא, דלא הוה
ליה אלא קב חרובין מערב שבת לערב שבת כמו לרבי חנינא, אמאי
האי, בתר דהות בת קול נפקת ואומרת כל העולם כלו אינו ניזון אלא
בשביל חנינא בני • אלא איהו גרים קודם, דחרב ק"ב מן " דאירו
יב"ק, אוף הכי לא הוה ליה אלא קב חרובין, דאת " איהו יחוד, ומניה
אתיא נביעו לאת ב' דאיהי ברכה ואיהי קדש, ומניה אתקדשת ק'
דאיהי קדש • ורבי אלעזר בן פדת גרם למהו חרובין דיליה ק"ב,
דאינון ק' דוישה ב' רכה, אוף הכי לא הוה ליה אלא קב חרובין. אוף
הכי איוב בן יבמה הוה, ובגין דא אתענש על מה דאידע לו כבר •
ואינון דלא ידעי רוא דא אמרי בני חיי ומזוני לאו בזכותא תלייא •
מלתא אלא במזלא תלייא מלתא, והא חוינא לאברהם דחוא במזליה
דלא הוה עתיד למהו ליה ברא, וקדשא בריך הוא אפיק ליה לברא
בדכתיב (ס"ט ט"ו) ויוצא אותו חחוצה ויאמר הבט וגומר • ואוקמוה
דאמר ליה צא מאצטגנינות שלך, והעלהו למעלה מהככים ואמר
לו הבט נא השמימה וספור הככים, עד הכא מלין דרבנן וצריך
לפחשא לון בדרך נסתר • תא חזי כל בריין דעלמא קודם דאתיחיבת
אורייתא לישראל הוה תליין במזלא, ואפילו בני חיי ומזוני, אבל בתר
דאתיחיב לישראל אפיק לון מחיובא דככביא ומזלי, ודא
אוליפנא מאברהם, כגין דהוו עתידין בניו לקבלא ה' מאברהם, דאיהי
חמשה חומשי תורה דאתמר בה (ס"ג כ') אלה תולדות השמים והארץ

בהכרואם, בה' כראם. אמר לאברהם בגין האי ה' דאתוסף בשמך,
 השמים תחתך וכל ככביא ומזלי דנהירין בה', ולא עוד אלא דאתמר
 בה' (ס"מ"ו) הא לכם זרע, וזרעתם בה' א, (ס"ז כ"ה) כי ביצחק יקרא לך
 זרע, ובגין דא כל המשתדל באורייתא בטיל מניה חיובא דככביא
 ומזלי. אם אולף לה כדי לקיימא פקידאה ואם לאו, כאלו לא אשתדל
 בה, ולא בטיל מניה חיובא דככביא ומזלי, כל שכן עמי הארץ דאינון
 אמתין לבערין, דאוקמוה עלייהו (דכ"ס כ"ו) ארור שוכב עם כל בהמה,
 דלא אתבטלון מנהון חיובא דככביא ומזלי דא. (ספ"ט ק"ג) אנוש
 כחציר ימיו כציץ השדה כן יציץ, ואתמר ביה גער הייתי גם וקנתי,
 לבתר (ס"ז ל"ו) ישוב לימי עלומי דאילנא דאתקציצו ענפין עתיקין
 דיליה וצמחו כמלקדמין בשרשוי, אהדרו בעלמא כמלקדמין. מיתו
 סבין, ואתהדרו להאי עלמא עילמין, והיינו רזא דמחדש קדשא בריך
 הוא בכל יום תמיד מעשה בראשית, דמתין ארץ בכל יומא ומחדשין
 ארץ בכל יומא. (ס"ז ק"ה) ויין ישמח לבב אנוש, דא יינא דאורייתא דהכי
 סליק יין כחושבן סוד, ומה יין צריך למהוי סתים וחתים דלא יתנסף
 לעבודה זרה, אוף הכי צריך למהוי סתים וחתים סוד דאורייתא וכל
 רזין דיליה, ולא אשתקיין אלא לידאיו. ולא למננא עבדין כמרה
 פקודין ביין ומברכין ביה לקדשא בריך הוא, ויין אית ליה תרי גוונין
 חיור וסומק, דינא ורחמי, והיינו ב' תוספת ביין, כגוונא דשושנה חוורא
 וסומקא, חיור מסטרא דימינא סימק מסטרא דשמאלא, ומאי רבב
 אנוש, לב הוה ליה למימר, אלא אית לב מסוד ללב ואינון

ל"ב אלהים דעובדא דבראשית, ב' מן בראשית, ל' מן לעיני כל
 ישראל איהו ל'ב, תניינא דא ל'ב ל'ב שנים, ששים וארבע, חסר
 תמינא לשבעים ושתיים דאיהו ויכלו אינון שבעה ימי בראשית, תמינא
 מאי היא. הוי ספר בראשית עם (בראשית ה) זה ספר תולדות אדם
 (ה) זה שבעים ושתיים, והא שבעים ושתיים כחושבן ביין, מאי להצהיל
 פנים משמן אינון תריסר פנים, ארבע דאריה ארבע דשור ארבע דגשור
 (דר"י ע"ב) דאינון מיכאל אריה, ארבע אנפין דיליה יהוה, ארבע אנפין

דשור

(ה) פ"י כ"ג אל בראשית ע"ג אל ז"ס חס"ט חס"ט כמ"ק יואות ו' כמספר כריל ט יע"ס כ"ג אל בראשית סס ע"כ לבן הולך לנ"א
 ספר עם בראשית כ' חמ"אס יס"ק ספר בראשית אלא לרמזו כ"ג קר"ב :

דשור ואיהו גבריא ל ואינון יהוה, ארבעא אנפין דנשר ואיהו נוריא ל
 ואינון יהוה, ואינון ממנן תחות חסד פחד אמית דרגין דתלת אבהן,
 ואוקמוה רבנן האבות הן הן המרכבה, וסלקין נהורין לחשבן יב"ק
 ואינון מלך מלך ימלוך, יהוה אהיה ארנ, וסך הכל יב"ק:

רבי אבה ורבי יוסי שבה חורי הרף טיך כאן

רבי שמעון הוה יתיב ולעי (א) בפרשתא דא אתא לקמיה רבי אלעזר
 בריה אמר ליה נדב ואביהוא מאי עבדתיהו בפנחס, אי לא
 הוה פנחס בעלמא כד מיתו, ובתר אתא לעלמא ואשלים דוכתייהו
 שפיר, אבל פנחס בעלמא הוה, (ב) וסגן קאי) ונשמתייה ביה בקומיה
 קאי אמר ליה ברי ריא עלאה הכא והכי הוא, דבשעתא דאסתלקו
 מן עלמא לא הוו מתמרין (ג) תחות גרפי טגרא קדישא מאי טעמא,
 בגין דכתיב (כמרכב ב) וכנים לא היו להם, דאזעירו דיוקנא דמלכא, דהא
 אינון לא אתחוו לשמשא בכהונא רבא. בשעתא דקני פנחס על ברית
 קדישא, ועאל בגו כמה אכלוסין, וסליק לין (ד) לגיפין על רומחא
 לעיניהו דכל ישראל, כד חמא שבטא דשמעון, בכמה אכלוסין דאתו
 לגביה פרחא נשמתייה מניה, ותרין נשמתיין דהוו ערטיראין בליה
 (ה) דוכתא, אתקריבו בה ואתכלילו כחדא, ואתהדרת נשמתייה כלילא
 רוחא דאתכליל בתרין רוחין, ואתתקפו ביה, כרין רוח דוכתייהו
 למיהו כהנא (רבא), מה דלא (אתחזי) מן קדמת דנא, ועל דא כתיב
 (זכור נא מי הוא נקי אבד, דלא אתאביד בההיא שעתא ולא
 אביד רוחיה כד פרחא מניה. ואיפה ישרים נכחדו אלין בני אהרן
 דאתהדרו לעלמא מה דאבד כתייהו, ועל דא כתיב ביה בפנחס בן
 בן תרי זמני. פינחס בן אלעזר בן. מה כתיב לעילא מפרשתא
 דא (כמרכב ב) ויאמר אל משה קח את כל ראשי העם והוקע אותם
 ליי נגד השמש. וכי על הקטלין בליליא או על הקטלין ביממא ביומא
 דעיבא, כתיב נגד השמש. אמר רבי יהודה דתהא מיתתהוון באתגלייא
 כמה דחבו באתגלייא. אמר רבי שמעון לאו בגין כך אתמר, אליה
 מהבא אוליפנא (ו) בדרגא דחב בר נש לקדשא כריך הוא, לההויה

אתר

(א) וסיה מוכר לגוף לבי חסיד סנו לקמן ור"א לא ס"ס יודעו עדיין לכך שאלו מאי עבדתייהו. רמ"ז: (ב) חתח כנפי סכינים וס"א
 יקראם סלע קיים: (ג) לביאכין ומרי וכו' כנודע: (ד) עירומים כלא סתלכשות לפרו רוחי כע"ס: (ה) כמדונס סהארס חועת
 לחק"ס באיחז מדרגס לריך סהרס לחיור כקאזכר וס"א ענין חזונת סמסקל וקאזכר סגור כנודע:

אַתָּר אַצְטְרִיךְ לַמַּעֲבָד תִּקְנֵתָא לְנַפְשִׁיהּ, אֵינֹן חֲבוּ בְכַרִּית קְדִישָׁא
 דְּאֶקְרִי שְׁמֵשׁ, בְּגִין כִּךְ דִּינָא דִּילְהוֹן אִיהוּ כְּנַגְדֵּי הַשְּׁמֵשׁ וְלֹאן בְּאֶתְרֵי
 אַחְרָא • מִכָּאֵן דְּלֹא אַצְטְרִיךְ בַּר נֶשׁ לְתַקְנָא נַפְשִׁיהּ אֲלֵא בְּהוֹרָא
 אַתָּר דְּחַב לְגַבִּיהּ, וּמֵאֵן דְּלֹא יַעֲבִיד הַכִּי לִית לִיהּ תְּקוּנָא לְעַלְמִין כְּדָקָא
 יָאוּת • רַבִּי חֵיִיא פִּתַּח (תְּהֵלִים ק"ד) יִשְׁבְּעוּ עֲצֵי י" אַרְזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטַע
 מִה כְּתִיב לְעֵילָא וַיֵּין יִשְׁמַח לִבִּב אֲנוּשׁ וְגוֹמֵר • וְכִי מַהֲהֵא לְהֵא, אֲלֵא
 הַכִּי אֹלִיפְנָא דְכְּתִיב (כְּרֵאֲשִׁית י"ח כ') (ס) מִצְמִיחַ חֲצִיר לְבַהֲמָה וְגוֹמֵר •
 וְכִי שְׂבַחָא דְבַהֲמָה דֹּאִית לֵה חֲצִיר אַתָּא דוּד לְמִימַר בְּרוּחַ קוֹדֶשׁא •
 אֲלֵא מִצְמִיחַ חֲצִיר, אֲלֵין אֵינֹן שְׁתֵּין אֲלֵף רַבּוּא דְּמִלְאֲכִין שְׁלִיחִין
 דְּאֶתְבְּרִיאוּ בְיוֹמָא תְּנִינָא דְּכְרֵאֲשִׁית, וְכִלְהוּ אֲשָׁא מִלְּהֵטָא • אֲלֵין אֵינֹן
 חֲצִיר, אֲמֵאי חֲצִיר, בְּגִין רְצִמְחִין כְּחֲצִיר דָּא בְּעַלְמָא, דְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא
 אֶתְקִצְרוּ הַשְּׁתָא, וְלִבְתָּר צִמְחִין וּמַהֲדֵרִין כְּמִלְקָדְמִין, וְעַד דָּא כְּתִיב
 מִצְמִיחַ חֲצִיר לְבַהֲמָה • הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (מִשְׁלֵי י"ב) יוֹדַע צְדִיק נֶפֶשׁ
 בְּהַמְתּוֹ, וְתַנְיִן אֲלֵף טוֹרִין סְלִקִין לֵה בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, וְכָל טוֹרָאוּטוֹרָא
 שְׁתֵּין רַבּוּא הוּי, וְהֵיא אֲכֵלָה, וְעֵשֶׁב לְעַבּוֹדַת הָאָדָם, אֲלֵין נִשְׁמַתְהוֹן
 דְּצְדִיקֵיִיא, דְּהֵהוּא אָדָם דְּרִכִּיב וְשְׁלִיט עַל בְּהֵמָה דָּא, אֲכִיל וְאֶעִיד לוֹן
 בְּגוֹוִיהּ, וְכּוֹבוֹתְהוֹן אֲתֵין כָּל עַלְמָא מַהֲהוּא אָדָם דְכְּתִיב בֵּיהּ (יִסְחָקָל ח')
 וְעַל דְּמוֹת הַכֶּסֶף דְּמִית כְּמִרְאָה אָדָם וְגוֹמֵר • וְעַל דָּא כְּתִיב הָאָדָם,
 הֵהוּא דֹאשְׁתְּמוֹדַע, בְּגִין לְהוֹצִיא לְחַם מִן הָאָרֶץ, לְאַפְקָא מְזוֹנָא לְעַלְמָא
 מִן הָאָרֶץ קְדִישָׁא • וַיֵּין, דָּא חֲמֵרָא עֲתִיקָא דְנִגִיד מִלְּעֵילָא, יִשְׁמַח לִבִּב
 אֲנוּשׁ • אֲנוּשׁ דָּא רֹזָא דְהֵהוּא נַעַר (דְּרִיז ע"ב) דְּסִלִּיק לְסִיבּוֹ, וְאֶתְהַרַר
 כְּמִלְקָדְמִין, וְעַל דָּא כְּתִיב (תְּהֵלִים ק"ג) אֲנוּשׁ כְּחֲצִיר יָמִיו • לְהַצְהִיל פָּנִים
 אֲלֵין אֵינֹן פָּנִים דְּאֶקְרוּן אֲנָפִי רַבְרָבִי וְאֲנָפִי זוּטְרִי, מִשְׁמֵן מְנַגִּידוֹ דְּעַלְמָא
 דְּאֲתִי מִשְׁחָ וּרְכוּ קְדִישָׁא עֲלָאָה, וְלַחֵם לִבִּב אֲנוּשׁ יִסְעַד, הֵהוּא לְחַם
 דְּאֲזִילוּ שְׁחָקִים וְשַׁחְנֵן מִנָּא לְמִיכְלָא דְּצְדִיקֵיא סְתָמָא, וּמִתְמֵן אֶתְנַגִּיד
 לְכַמְהָ חֵיילִין דְּאֶקְרוּן לִבִּב אֲנוּשׁ, וְכִלְא אֲתִי מְנַגִּידוֹ עֲלָאָה, יִשְׁבְּעוּ עֲצֵי
 י" אֲלֵין אֵינֹן אֵילָנִין עֲלֵאֵין פְּנִימָאֵין, אַרְזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטַע, דְּהֵיא אֶתְעַקְרוּ
 וְנָטַע לִזֵּין קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא, מֵאי בֵּין עֲצֵי י" לְאַרְזֵי לְבָנוֹן, עֲצֵי י" אֲלֵין
 עֵץ הַחַיִּים וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, אַרְזֵי לְבָנוֹן אֲלֵין חֲמִשֵּׁין תְּרַעִין דְּאֶקְרוּן
 חֲמֵשׁ מֵאוֹת שְׁנָה, אֲשֶׁר נָטַע אֲשֶׁר שְׁם צְפָרִים יִקְנְנוּ • בְּטוֹלְהוֹן (י"ג)

מקננן נשמתיהון דצדיקיא, וכל חיילין קדישין אתונו מתמן . חסידה ,
ברתיה דאברהם אבינו דאקרי חסיד, ועבד חסד עם כל בני עלמא,
בגין כך אקרי (סמות ז"ס ב' 6) חסידה, ברושים ביתה בין דרועי עלמא יתבא
ובחבורא קדמאה

רעיא מהימנא

זהר

אמר רעיא מהימנא, בוצינא קדישא
שפיר אמרו רבי אבא ורבי
חייא ורבי יוסי, אבל כי רוח עברה
בו ואיננו, הכא צריך למפתח מלין,
מאי עברה בו, דא עברה וזעם
וצרה . חד מאינון מלאכין רעים,
דבגין דלא ישתמודעו ביה אינון
מארי חובין, צריך למעבד ליה שנוי
מקום ושנוי השם ושנוי מעשה,
כגוונא דאברהם דאתמר ביה
(בראשית י"ב) לך לך מארצך
וממולדתך, הרי שנוי מקום . (ס"ט ז')

רבי אבא ורבי יוסי קמו למלעי
באוריתא בפלגות ליליא עד
דהוו יתבי ולעאן באוריתא אמר
רבי יוסי, הא דאמר רבי חייא אנוש
כחציר ימיו שפיר קאמר, אבל
במאי אוקימנא סופיה דקרא פי
רוח עברה בו ואיננו ולא יכירנו
עוד מקומו . אמר ליה הכי הוא
ודאי, אנוש כחציר ימיו כמה דאמר,
בציץ השדה, והוא שדה
דאשתמודע, בן יציץ, דאתחדש
ואתהדר כמלקדמין, (הכי יציץ
וסליק מאי טעמא בגין) כי רוח
עברה בו ואיננו, דא הוא רוחא
עלאה טמירא קדישא גניזא מכלא
דכליל ליה בגויה, וכדין ואינגוודא
הוא רוא דחנוך דכתיב ביה (ס"ה)
ואיננו כי לקח אותו אלהים, דא
אלהים עלאה . רוח עלאה רוח
גניזא טמירא, ולא יכירנו עוד מקומו,
דהא אתכליל רוחא זעירא ברוחא
עלאה, מה כתיב בתריה וחסד יי
מעולם ועד עולם, ועאל ליה בהנא
רבא לגו קדש קדשים, ונטיל ליה

בזמנא

ואוליד

(6) משמע רגל כמחטי דמנן כן ב' גיסי, סכור אכרסס אה כוראוו נדרים דל"ב ב' . א"ס :

ואוליד ליה כמלקדמין, ואתחדש
 כנשר עולמין ואתהדר איהו גער
 עד דהוו יתבי חמו חד טולא
 דקיימרה עלייהו, אזליה ואתיה
 אזלא ואתיא כגו ביתא תווהו
 אמר רבי אבא, יוסי בני אימא לך
 מה דהוה לוי עם בוציננה
 קדישי, יומא חד הווינן אזלין
 בבקעתא דאזנו, ורהוינן לעין
 באוריתא כל ההוא יומא,
 (דרי"ס ע"ב) ומגו תוקפא דשמשא
 אותבינן גבי חד טיגרא כגו ניקבא
 חדא, אמנא ליה מאי האי דבכל
 שעתא דחייבין אסגיאו בעלמא,
 ודינא שרייא בעלמא, זכאין דבהון
 לקאן עלייהו, דהכי תנינן בחובא
 דדרא, קדישיא וצדיקיא יתפסון
 אמאי, אי בגין דאינון דלא מוכיחין
 לעלמא על עובדייהו כמה אינון
 דמוכיחין וליה מקבלי מגייהו,
 וצדיקיא אתכפין קמיייהו, ולי
 בגין דלא יהוי מאן דיגין על עלמא,
 לא יהון מתין ולא יתפסון בחוביהו,
 דהא חרווה איהו לצדיקיא באבודא
 דילהון. אמר לי בחובא דדרא
 ודאי מתפסין צדיקיא והא איקימנא
 הני מילי, אבל בשעתא דיתפסון
 צדיקיא במרעין או במכתשין בגין
 לכפרא על עלמא הוי כרין יתכפרון
 כל חובי דרא, מנלן, מכל שייפי

בזמנא דאערע עמיה, שאלין ליה
 שאר משחיתין עליה, דא הוא מארי
 חובך, איהו עני לון ואמר ואיננו,
 כד ארתרך מאתריה וארזנטע
 באתר אתרא אתמר ביה ולא יכירנו
 עוד מקומו, כגין (ויקרא י"ד) דעפר
 אחר יקח וטח את הבית, ודא איהו
 דאונתין את הבית את אבניו
 ואת עציו, אינון גרמין וגידין ובשרא
 דהוה, חור עפרא מה כתיב ביה
 (ישעיה ס"ט) ונחש עפר לחמו, כגין
 דהוה מניגע, וילבחר ועפר
 אחר יקח וטח את הבית ובני
 ליה גרמין וגידין ואתחדש, כבית
 ישנה דעבדין לה חדשה, ודאי
 איהו דאתחדש, ומאי דאמר ולא
 יכירנו עוד מקומו, על רוח דאתכליל
 רוחא זעירא ברוחא עלאה, האי
 איהו מתלא לאילן דלא עביד איבין
 גטלין ענפין דיליה, ומרכיבין ליה
 בענפיה דאילנא אחרא עלאה
 רעביד פירין, ואתכליל דא כדא
 ועביד פירין בההוא זמנא אתמר
 ביה ולא יכירנו עוד מקומו, אנף
 הכי בר נש דיתיב בקרתא דיתבין
 בה אנשין בישין, ולא יכיל לקיימא
 פקודין דאורייתא, ולא אצרה
 באוריתא, עביד שגוי מקוס ואתעקר
 מתמן ואשתרש באתר דדירין
 ביה גוברין טבין מארי פקודין,

דאתפקדו אשתארו תלת יומין אחרנין • יומא דביעאה אתפקד אומנא
קדמאה למעבד אומנא דיליה דכתיב ויאמר אלהים יהי מארת וגומר,
והיינו שמים • ביומא חמשאה אפיקו מיא דאיהו אומנא אחרא דכתיב
ויאמר אלהים ישרצו המים וגומר • ביומא שתיתאה עבדת ארעא

רעיא מהימנא

אמר קדשא בריך הוא, אנא
ושבינתי שותפותא דנשמתא,
ואבוי ואמיה שותפותא דגופא,
דאבוי מזרע לובן דעיינין, ודגרמין,
וגידין, ומוחא • ואתתא שחור
דעיינין, ושערא, ובשרא, ומשכבא •
ואוף הכי שמיא וארעא וכל חיילין
דלהון אשתתפו ביצירתיה, מלאכים
מנהון יצר הטוב ויצר הרע למהוי
מצוייר מתרוייהו, שמשא וסיהרא
לאנהרא ליה ביממא וליליא, חיון
ובערין ועופין ונוגין לאתפרנסא
מנהון • כל אילנין וזרעין דארעא
לאתפרנסא מנהון • מה עבד
קדשא בריך הוא, אעקר לאבוי
ולאמיה מננתא דערן, ואייתי להו
עמיה למהוי עמיה בחדוה דבנוי,
ולית חדוה כחדוה דפורקנא דכתיב
בה (ד"ס ט"ו) ישמחו השמים ותגל
הארץ ויאמרו בגוים " מלך • (סג)
אז ירננו עצי היער מלפני " כי בא
לשפוט את הארץ: ע"כ

אומנותא דילה • דכתיב ויאמר
אלהים תוצא הארץ נפש חיה
וגומר • בין דתלת אומנין אלין
אשלימו עובדיהו • אמר לון קדשא
ברוך הוא אומנותא חדא אית לי
למעבד ואירו אדם, אתחברו
כחדא ואנא עמכון נעשה אדם,
גופא דילכון ואנא אהא שותפו
עמכון ונעשה אדם, כמה
דבקדמיתא הוה בשותפו הכי נמי
לבתר • אבא דביה עביד עבידתא
דשמיא ועבידתא דמיא • ואתתא
דאיהו אומנא תליתארה כגוונא
דארעא, וקדשא בריך הוא
דאשתתף בהדיריהו, ועל רזא דא
כתיב בעושי • ואף על גב דאבא
ואמא אתפרשו מהאי עלמא, חדוה
בכל שותפותא הו' דתנינן בשעתא
דבר נש (ד"כ ע"ב) שתיף לקדשא
ברוך הוא לחרוה דיליה, קדשא
ברוך הוא אתי לגנתא דערן ואעקר
מתמן (דאודע תמן) לאבוי ואמיה
דאינון שותפין בהדיה, ואייתי לון
עמיה למהוה חדוה וכנולהו זמינין
תמן ובני נשא לא ידעין, אבל
בעקו דבר נש קדשא בריך הוא

זמין לגביה בלחודוי, ולגא אודע
לאכוה

אחר, ואתי ליה לגביה, וכל שכן כד שרין בגווה צדיקיא
 אחרין, לחדתא כהוא אתר דאמרינן מלי דאורייתא • כגונא דלי
 דהוה אתי רבי פנחס בן יאיר למפקד לאתרוה, ואשכח אלן צדיקיא
 מחדתין מלין דאורייתא, ואתחדש במלקדמין ההוא מלה דרבי פנחס
 בן יאיר קמיה • אמר רבי אבא יאות מלה דרבי פנחס בן יאיר, דהא
 לא כתיב לכן הנני נותן, אלא לכן אמור הנני נותן לו, וכי מלה דא
 הוה גניזא מחסידא דא תחות ידך ולא הוית אמר • זכאה חולקנא דזבינא
 למחוי בסיעתא דטולא קדישא הכא • אוף הוא פתח ואמר משמיה דרבי
 פנחס • (קטלת ה) כל אשר תמצא ירך לעשות בכחך עשה וגומר, כמה
 יאות ליה לבר נש בעוד דבוצינא דליק ושריא על רישיה • לאשתדלא
 ולמעבד רעותא דמאריה, בגין דההוא נהורא דבוצינא איהי כ"ח דשריא
 עליה ועל דא כתיב (כמכר י"ד) יגדל נא כח יי כח יי, דא הוא כח דשריא
 על רישיהון דצדיקיא, וכל אינון דמשתדלין ברעותא דמאריהון • ועל
 דא תנינן כל העונה אמן יהא שמיה רבא מברך בכל כחו, (דא איהו
 כחו) ודאי אצטריך לאתערא כל שיפוי כחילא תקיף בגין דבאתערותא
 תקיף דאתקף, אתער ההוא כח קדישא עלאה ואסתלק גו קדשא,
 ואתבר חילא ותוקפא דסטרא אחרא ועל דא (דר"ב ע"ב) בכחך אצטריך
 למעבד רעותא דמארך, כי אין מעשה וחשבון וגומר • בגין דבההוא
 כח אית מעשה, אשתדלותא לאשתדלא בהאי עלמא דאקרי מעשה,
 עלמא דעובדא, למשלם סופא דמחשבה, וחשבון, דא הוא עלמא
 דתליא בדבורא, דהא חשבון בדבורא תליא, ועל דא כל גימטריאות
 ותקופין ועבורין דעלמא בסיהרא הוו, ודעת, דא איהו רוח דשירת
 סטרין דתליין במחשבה, ואקרוין עלמא דההוא מחשבה, וחכמה, דכלא
 תליא מניה, וכל אלן כלילן בההוא כח, מה דלאו הכי בסטרא דשאל
 דגא דגהינס, דהא כל בר נש דלא אשתדל בהאי כ"ח בהאי עלמא,
 לאעלאה ביה במעשה וחשבון ודעת וחכמה, סופיה לאעלאה בשאל
 דלית ביה מעשה וחשבון ודעת וחכמה • דהא סטרא אחרא ארז
 שאול איהי דכתיב (משלי י) דרכי שאול ביתה מאן דאתרפי מהאי
 כ"ח קדישא, אתקף ביה סטרא אחרא דשאל ביתה, אשר אתה הולך שמה
 וכי כל בני עלמא אזלי לשאול • אין • אבל סלקין מיד דכתיב

(שמואל ב' כ') מוריד שאול ויעל, בר אינון חייבין דלא הרהרו תשובה
 לעלמין, דנחתין ולא סלקין. ואפילו צדיקים גמורים נחתין תמן. אמאי
 נחתין, בגין דנטלין כמה חייבין מתמן וסלקין לון לעילא, (תמן עבדין
 לון להרהר בתשובה). ומאן אינון, דהרהרו בתשובה בהאי עלמא
 ולא יכילו, ואסתלקו מן עלמא וצדיקיא נחתי בגיניהון דחייבין גו שאול
 ונטלין לון, וסלקין לון מן תמן. אמר רבי יוסי כתיב (קהלת ו') אחת
 לאחת למצא חשבון, חשבון דגימטריאות דקיימן בסיהרא באן דרגא
 דילה אינון. לא אתיב ליה. אמר שמענא ולא אדברנא מלה. קסההוא
 טולא ובטש בעינוי דרבי אבא, נפל על אנפוי מגו דחילו. עד דהוה נפל
 על אנפוי נפל קרא בפומיה דכתיב (ס"ו) עיניך ברכות בחשבון על שער
 בת דבים. ואלין עיינין דילה פרפראות לגו חכמה עלאה, דאתמשכא
 מלעילא, ומגו חשבון ותקופין ועבורין אתמליין, ואתעכידו ברכות
 דנפקן מימין לכל סטריין, ואינון עיינין עד דאתפקדן לכל חושבן
 ועבורין דסיהרא בלבד (ס"ב דלבר) ובכבין ומזלי, למעבר חשבון, ודא
 איהו על שער בת דבים, דא איהי סיהרא דלבר. אמר רבי אבא לרבי
 יוסי ההוא מרגלא קדישא דהוה תחות ירך מגו סיעתא דחסידא
 קדישא דאיהו גבן, כמה שפיר איהו, ואהדרנא ביה. דהה וראי לא
 אצטריך לאפקא אתתא למשרי באתר אחרא, עד דבעלה יפקד לה
 ויהיב לה רשו למהך, ואודעין לבעלה בקדמיתא ומפייסין ליה, דהוא
 יפקד לה ויהיב לה רשו למיהך לההוא אתר. כך קדשא בריך הוא
 פייס למשה, ועד דיהב ליה רשו ואמר ליה אימא אנת הנני נותן לו
 את בריתי שלום למשרי בגווייה, ועד דיהב לה רשו למהך תמן לא
 אזלת. מגלן מצדיקו של עולם, דיהיב לה רשו למשרי גו צדיקי בהאי
 עלמא, ויתבא עמהון בכלה גו קשוטתא. וצדיקא דעלמא חמי וחרי
 בהאי, אבל בין דרועי דבעלה שכיבת, ואתהדרת למהוי בהדיה, ותבת
 לבעלה כמה דאת אמר (ספ"ב) בערב היא באה ובבקר היא שבה.
 בערב היא באה לגבי בעלה, ובבקר היא שבה לגבי צדיקיא דעלמא,
 וכלא ברשותא דבעלה. (הדא הוא דכתיב (מקלים ל') וצדיק חונן וגותן)
 ומשה כך אמר הנני נותן לו את בריתי, כמה דצדיק דלעילא גורתן,
 אוף אגא הנני נותן, מתנה למהדר מתנה איהו, ובגין ברית דא רוח

אינון

לא תצטריך

כהונה עלאה • ואי לא תהא בהדיה, לא אתקשר פנחס בדרגא דכהונה
 עלאה, דהא ברית דבקא איהו תדיר בימינא עלאה, וימינא עלאה דא
 זמין למבני בי מקדשא דאיהו ברית • אמר רבי אבא אדכרנא מלה
 חדא דשמענא מבוצינא קדישא, דשמע משמיה דרבי אליעזר
 יומא חד אתא לקמיה חד חכים גוי, אמר ליה סבא סבא תלת בעיין
 (דרכ"א ע"ב) בעינא למתבעמנך, חד דאתון אמרין דיתבני לכו בי מקדשא
 אחרא, והא לא הוו למבני אלא תרין זמנין בית ראשון ובית שני •
 בית שלישי (ובית רביעי) לא תשכח באורייתא, והא מרה דהוה ליה
 למבני כבר אתבנון, ולעולם לית ביה יתיר, דהא תרי בתי ישראל קרא
 לון קרא ובתיב (מני כ) גדול יהיה כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון,
 ותו דאתון אמרין דאתון קרבין למלכא עלאה יתיר מכל שאר עמין,
 מאן דמתקריב למלכא איהו חדי (יתיר) תדיר, בלא צערא בלא דחילו
 ובלא דחיקו • והא אתון בצערא ובדחיקא וביגונא תדיר יתיר מכל
 בני עלמא, ואנן לא אתקריב לן צערא ודחיקא ויגונא כלל • אנן קריבין
 למלכא עלאה, ואתון דחיקין מניה ועל דא אית לכו צערא ודחיקא
 אבלא ויגונא, מה דלא אית לן • ותו דאתון לא אכלי נבלה ומרפדה,
 בגין דתהוון בריאין וגופא דלכו ליהוי כבריאיתא • אנן אכלינן כל מה
 דבעינן, ואנן תקיפין בחילא כבריאיתא וכל שייפין דילן בקיימיירו •
 ואתון דלא אכלין, חלשין כלכו במרעין בישין ובתכירו יתיר מכל שאר
 עמין, עמא דסני לכו אלהכון בכלא • סבא סבא לא תימא לי מדי,
 דלא אשמעינך ולא אקבל מנך • זקיף עיני רבי אליעזר ואשגח ביה
 ואתעביר תלא דגרמי • כיון דנח רוגמיה, אהדר רישיה ובכה ואמר •
 אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ • כמה תקיף חילא דשמא קדישא,
 תקיפא בכל ארעא, וכמה חביבין מלין דאורייתא, דלית לך מלה זעירא
 דלא תשכח לה באורייתא, ולית מלה זעירא דאתיא באורייתא דלא
 נפקת מפומיה דקדשא בריך הוא • מלין אלין דשאל ההוא רשע אנא
 שאלנא יומא חד לאליהו, ואמר דהוה במתיבתא דרקיעא אתסדרו
 קמיה דקדשא בריך הוא והכי הוא, דכד נפקו ישראל ממצרים, בעא
 קדשא בריך הוא למעבד לון בארעא, במלאכין קדישין לעילא, ובעא
 למבני לון ביתא קדישא, ולנחתא ליה מגו שמי רקיעין, ולנטעא לון

לישראל נציבא קדישא, כגזונא דריוקנא דלעילא. הדיא הוא דכתיב
 (שמות ט"ו) תביאמו ותטעמו בהר נחלתך. באן אתר, במכון לשבתך
 פעלת יי, בההוא דפעלת אנת יי ולא אחרא. מבזן לשבתך פעלת יי
 דא בית ראשון. מקדש יי כוננו ידך דא בית שני, ותרזויהו אומונתא
 דקדשא בריך הוא אינון, ומדארגיו קמיה, במדברא מיתו, ואכנס לון
 קדשא בריך הוא לבנייהו בארעא, (דאליפו עובדיהון) וביתא אתבני
 על ידא דבר נש. ובגין כך לא אתקיים, ושלמה הוה ידע דבגין דהאי
 עובדא דבר נש לא יתקיים, ועל דא אמר (תהלים קכ"ו) אם יי לא יבנה
 בית שוא עמלו בוניו בו, דהא לית ביה קיומא. ביזמוי דעזרא גרם
 חטאה ואצטרכון אינון למבני, ולא הוה ביה קיומא. ועד כען בניינא
 קדמאה דקדשא בריך הוא לא הוה בעלמא, ולזמנא דאתי כתיב
 (סס קמ"ו) בונה ירושלים יי, איהו ולא אחרא. (6) ובניינא דא אגן מחכאן
 ולא בניינא דבר נש, דלית ביה קיומא כלל. בית ראשון ובית שני
 יחית לון קדשא בריך הוא כחדא מלעילא, בית ראשון באתכסיא ובית
 שני באתגלייא, ההוא בית להוי באתגליא דאתקרי בית שני, דיתחזי
 לכל עלמא אומונתא דקדשא בריך הוא, חדוה שלים ורעיותא דלכא
 בכל קיומא. ההוא בית ראשון באתכסיא, אסתלק לעילא על גבוי
 דההוא דאתגלייא, וכל עלמא יחמון ענני יקר דסחרן על גבי דההוא
 דאתגלייא, וכגו דאינון עננין בית ראשון בעובדא טמירא דסליק עד
 רום יקר שמיא, ובניינא דא אגן מחכאן. ועד כען לא הוה בעלמא,
 דאפילו קרתא דירושלים לא ליהוי אומונתא דבר נש דהיא כתיב
 (זכריה כ') ואני אהיה לה נאם יי חומת אש סביב וגומר. אי לקרתא
 כתיב הכי, כל שכן ביתא דאיהו דיוקא דיליה. ועובדא דא הוה אתחזי
 למחוי כרישא. כד נפקו ישראל ממצרים, ואסתלק עד לסוף יומין
 בפורקנא (דרכ"א ע"ב) בתראה שאלתא אחרא דודאי אגן קרבין למלכא
 עלאה יתיר מכל שאר עמין ודאי הכי הוא, דישראל עבד לון קדשא
 בריך הוא לבא דכל עלמא. והכי אינון ישראל בין שאר עמין כלכא
 בין שייפין כמה דשייפין לא יכלי למיקם בעלמא אפילו דגעא חדא
 בלא לבא, הכי עמין כלהו לא יכלין למיקם בעלמא בלא ישראל, ואוף

הכי

הכי ירושלם בגו שאר ארעאן כלבא בגו שייפין, ועל דא איהו
 באמצעיתא דכולי עלמא כלבא גו שייפין, וישראל מתנהגן גו שאר
 עמין בגוונא דלבא גו שייפין. לבא איהו רביך וחלש, ואיהו קיימא
 דכל שייפין, לא ידע מצערא ועקא ויגונא כלל אלא לבא, דביה קיימא
 דביה סוכלתנו. שאר שייפין לא אתקריב בהו כלל, דהא לית בהו
 קיימא ולא ידעין מדי, כל שאר שייפין לא קריבין למלבא דאיהו
 חכמתא וסוכלתנו דשריא במוחא, אלא לבא, ושאר שייפין רחיקין
 מניה ולא ידעין מניה כלל. כך ישראל למלבא קדישא קריבין, ושאר
 עמין רחיקין מניה. שאלתא אחרא דישראל לא אכלי נבלות וטרפות
 וטנופא ולכלובא דשקצים ורמשים כשאר עמין, הכי הוא, דהא לבא
 דאיהו רביך וחלש, ומלבא וקיימא דכל שאר שייפין, לא נטיל למזוניה
 אלא ברירו וצחותא דכל דמא, ומזוניה נקי וברירא, ואיהו רביך וחלש
 מכלא, ושאר פסולת אנח לכל שייפין, וכל שאר שייפין לא משגיחין
 בהאי, אלא כל פסולת וביש דכלא נטלין, ואינן בתקיפו כמה דאתחזי
 לון. ועל דא בכל שאר שייפין, אית אבעביעין שאת או ספחת סגירו
 דצדעת. ללבא לאו מכל הגי כרום. אלא איהו נקי ברירא מכלא
 לית ביה מומא כלל. כך קדשא בריך הוא נטיל ליה לישראל דאיהו
 נקי וברירו דלית ביה מומא, על דא בתיב (ס"ד) כלך יפה רעיתי ומים
 אין בך. אתא רבי יוסי נשיק ידוי אמר אילו לא אתינא לעלמא אלא
 למשמע דא, דיי:

ושם איש ישראל המכה וגומר. אמר רבי יצחק האי קרא הכי הנה ליה
 למכתב ושם איש ישראל אשר הכה פנחס, ולא המכה אשר
 הכה. לא נאמר אלא בארח סתים. אלא הכי אמר רבי ארעור
 (כ"א רכ"ה ב) רבי שמעון כיון דסלקיה קרשא בריך הוא לפנחס לכהנא
 רבא, לא בעא לאדכרא ליה לפנחס בקטלנותא דבר נש, דהא לא
 אתחזי לכהנא רבא. עד לא סלקיה לכהנא רבא אדכר ליה ואמר
 וירא פנחס ויקח רמח וגומר. וידקור את שניהם וגומר. כיון דסלקיה
 לכהנא רבא לא אדכר שמיה בקטלנותא, דלא אתחזי ליה, וחם עליה
 יקרא דקדשא בריך הוא, דכהנא רבא לא אתחזי לאדכרא בקטלנותא,
 ושם האשה המכה, אוף הכי. רבי שמעון הוה אזיל מקפוטקיא לרוד
 ורבי

ורבי יהודה אױל עמיה, עד דהוּ אױל פּנע בהוּ רבי פּנחס בן יאיר
 יתרין גוברין טוענין אבתריה, שכיך חמריה דרבי פנחס, טעניו ליה
 ולא אױל. אמר רבי פנחס שביקו ליה, דהא ריחא דאנפין חרתין
 קא ארח, או נסא אתעביד לן השתא. עד דאינון תמן נפק רבי שמעון
 מבתר חד טנרא. נטל חמרא ואול, אמר רבי פנחס ולא אמרית לכו
 דהא ריחא דאנפין חרתין קא ארח. נחת וגפוף ליה רבי פנחס ובכה,
 אמר ליה חמינא בחלמי דאתיא שכינתא לגבי ויהבת לי נכזבון רברבן
 וחדניא בה, הא השתא כמה דחמינא. אמר רבי שמעון מקל פרסי
 דחמרך ידענא דאנת הוא, השתא חדוה שלים. אמר רבי פנחס גתיב
 ברוך חד, דמלי דאורייתא אצטריך צחותא, אשכחו עינא דמיא ואילנא
 יתבו אמר רבי פנחס מסתכל הוינא דהא לתחית המתים כארחה
 דארעא אחרא יעביד לון קדשא בריך הוא, ומה דהות השתא קדמא
 ליהו כדן בתראה, מנרן, מאינון עצמות, הגהו גרמין דאחיה
 לון קדשא בריך הוא על ידי יחוקאר דכתיב (יחוקאל ל״)
 ותקרבו עצמות עצם אל עצמו בקדמיתא, ולבתר פתיב
 (דרכ״כ ע״ב) וראיתי והנה עליהם גידים ובשר עלה וגומר, ויקרם עליהם
 עור מלמעלה ורוח אין בהם, דהא מה דאפשיט בקדמיתא ליהו
 בתראה, בקדמיתא עור ולבתר בשר. בקדמיתא אפשיט מרוחא,
 ולבתר עור ולבתר בשר ולבתר עצמות. אמר רבי שמעון בדא אקשן
 קדמאי, אבל גרמין אלין דאתיא קדשא בריך הוא, נסין ואתין משניין
 עבד בהו קדשא בריך הוא. תא חזי מה כתיב (פייכ י׳) זכור נא כי
 כחומר עשיתני ואל עפר תשיבני. מה כתיב בתריה הלא כחלב
 תתיכני וכגבינה תקפיאני. עור ובשר תלבישני ובעצמות וגידיים
 תסוככני. זמין קדשא בריך הוא לבתר דיתבלי בר נש בעפרא, ומטי
 זמנא דתחית המתים, דההוא גרמא דישתאר למעבר ליה בעסא דא
 וכגבינה דחלב, ונכיע כחלב דהוא נביעו נקי מצוחצה בצחותא ההוא
 גרמא, כד יתערב ההוא גרמא ויתמחי כחלבא, ולבתר יקפיא ליה
 ויתצ״יר בצ״יורא כגבינה בקפיאותא, ולבתר יתמשך עליה עור ובשר
 ועצמות וגידיים דהוּ. הוא דכתיב הלא כחלב תתיכני וכגבינה
 תקפיאני. התכתני לא כתיב, אלא תתיכני, הקפיתני לא כתיב, אלא

תקפיאני, הלבשתני לא כתיב, אלא תלבישני, סוככתני לא כתיב, אלא תסוככני, כלהו לבתר זמנא משמע, ולביתר מה כתיב חיים וחסד עשית עמדי, דא רוחא דחיי . ואי תימא עשית עמדי כתיב, ולא כתיב תעשה, אלא הכי אמר, חיים וחסד עשית עמדי בההוא עלמא שדית בי רוחא דחיים, אבל ופקודתך, דמטרוניתא דמלכא שמרה רוחי, איהי נטרות לרוחי בההוא עלמא, מאי ופקודתך דאת זמין לפקדא לה בקדמיתא (שמרה רוחי) . וזא דמלך דא, כל נפשין דצריקיא גניזין וטמירין תחות ברסייא דמלכא, ואיהי נטרא לון לאתבא לון לדוכתייהו הדא הוא דכתיב ופקודתך שמרה רוחי, מאי ופקודתך, כמה דאת אמר (ספנים ק"ט) פקודתו יקח אחר, פקודתך, דא מטרוניתא דמלכא דכל רוחין אינון פקדונין בידיהא דהא הוא דכתיב בידך אפקיד רוחי וגומר ואיהי נטרא לון, בגין דא שמרה רוחי, ואיהי נטרא לה, בגוונא דא אמר דור :

רעיא מהימנא

אמר רעיא מהימנא ווי לון לבני נשא דאינון אטימין לבא סתימין עיינין דלא ירעין, דכד אתי ליליא תרעין דגהינם אתפרתחו דאיהי מרה ועשנין דילה דמתפשטין וסלקין עד מוחא, וכמה תילין דיצר הרע מתפשטין בכל איברי דנופא, ותרעין דאיהו לבא דגן עדן, מסתמין ולא מתפתחין, דכל נהורין דעיינין מלכא נפקין ותרעין דלכא אינון עיינין מסתמין בגין דלא מסתכלין באלין מוסיקין דאינון לילית, ולא שלטין בנהורין דלכא דאינון מלאכים, דמתפשטין בכל אברים כענפין דאילנא לכל סטרא בההוא זמנא אינון כלהו נהורין

סתמין

(ספ"ו) שמרה נפשי כי חסיד אני . שמרה דא מטרוניתא דמלכא דאיהי נטרא נפשי, בגין כי חסיד אני, ובכל אתר דכתיב סתם, רא מטרוניתא כמה דאת אמר ויקרא אל משה . (שמות ט"ו) ויאמר אם שמוע תשמע בקול יי אלהיך בכה רבי פנחס ואמר ולא אמרית לך דשכינתא יהבת לי נבוכון ומתנן, זכאה חולקי דזכינא למחמי לך ושמענא דא . אמר ליה בההוא זמנא תינח ההוא גרמא, שאר גרמין דישתכחון מה יתעביד מנהון . אמר ליה כלהו יתכלילו בההוא נביעו דהאי גרמא ויתכלילו בהדיה ויתעביד כלא עסה חדא, ותמן יתצייר ציורא

כמה

כמה דאתמר הדא הוא דכתיב **סתימין בלבא, ומתכנשין לגביה**
 (ישע"ס כ"ח) **ועצמותיך יחליץ, מאי**
יחליץ כמה דאת אמר (סושע"ה)
חליץ מהם, כלהו יתעברון מקיומיהו
ויתכלילו בהאי גרמא למהוי עסה
חדא וכדין (ישע"ס כ"ח) והיית כגן
רוה ובמוצא מים וגומר :

ודביר, ורוא דמלה (תקלים ל"ט) **נאלמתי דומיה (החשתי מטוב וכדכ"ב**
געפר) דומיה, דום י'היבהווא זמנא חמש עשרה אמה גברו מויקין על
גופא ואינין בכסלא (ה) לעוגיא (רכ"כ ע"ב) וכגוונא דנח שלח את
היונה בשליחותיה, אוף הכי שלח נשמתא באדם רוחא בשליחותיה,
ובגין דא צריך בר נש לפקדא לה במטרוניתא הדא הוא דכתיב
(תקלים ל"ב) בדרך אפקיד רוחי, ואם היא אסירא בחובוי דגופא בידא
דחילין דיצר הרע, מרה כתיב בדרך אפקיד רוחי פדית אותי י' אל
אמת ועוד בזמנא דאיהי חייבת מה כתיב ברוחיה (משלי י"ד) יד ליד
לא ינקה רע, דאזיל מיד ליד במשריין דיצר הרע דשריין עליה בחובין
דיליה, וזרקין ליה מאתר לאתר והאי איהו דאחוי גרמיה במדינה
אחרת או במלכו אחרא, ולזמנין באשפה כפוס חובוי ואי איהו זכאה,
כל משריין דיצר טוב כלהו ופניהם וכנפיהם פרודות לקבלא רוחיה,
וסלקין ליה לעילא לאתר דחיון דכרסייא, ותמן חזי כמה חזיונות דמיונות
ומראות דנבואה, ובגין דא אוקמוה רבנן דחלוס אחר מששים בנבואה,
ועוד (תקלים כ"ו) שמדה נפשי כי חסיד אני, אף על גב דאוקמוה בנמרא, ולא
חסיד אני שכל מלכי מזרח ומערב ישנים עד ארבע שעורא, ואני
(ס"ק י"ט) חצות לילה אקום להודות לך, ולא עוד אלא שכל מלכי מזרח
ומערב וכולי, ואני ידי מלוכלכות בדם שפיר ושליא כדי לטהר אשה
לבעלה. מיד אזדמן ליה צפרדע ואמר ליה, למה את משבח גרמך
למימר חצות לילה אקום להודות לך, ואנא כל ליליא לא שביבנא

לשבחא

(6) בכרכא ד'ו סיב"י וק'ו כמו סרין א"ב"א ל"ס"ו פלח כנדרים ר'ו ופ'י כמלל תלס סמקף תפריס וסערובס כן סמיקין קיימי עלן
 וסמיקין אותנו וכלע"ד א"ב"א 6 ממחלפת כאחס"ע וכמו ע"ב עוגס דס"ט תפריס וכן א"ב"א תפריס כמו עוגוס סמיקין סמיקין סמיקין

לשבחא ליה ולנגנא קמיה, אמר דוד ווי למנא דההוא צפרדע דלא ידע
 מאי דאנא אמינא, דלא אמינא כי חסיד אני, אלא בגין דאיקמוה רבנן ולא
 עם הארץ חסיד, דאורייתא אתייהיבת מימינא דקודשא בריך הוה
 דאיהו חסד, ובגין דא מאן דאתעסק באורייתא אתקרי חסיד, בגין דא
 אמינא לקדשא בריך הוא שמרה נפשי, ולא תדון לה בעובדי אלין
 עמי הארצות דאתמר בהו ולא עם הארץ חסיד. ואי תימא כמה עמי
 הארצות אינן דעברו חסד, אלא הכי אוקמוה אי זה חסיד זה המתחסד
 עם קונו, כגון דוד דהוה מחבר. ומאי הוה מחבר, אורייתא דלעילא
 הוה מחבר עם קדשא בריך הוא, ובגין דא שמרה נפשי כי חסיד אני.
 וכד בר גש מית, מה כתיב בה בהאי נפש (משלי ו) בהתהלכך תנחה
 אותך בשבבך תשמור עליה והקיצות לתחית המתים היא תשיחך, דא
 לתחית המתים שפיר דיוקים ליה לבר נש, אבל לאגרא לנשמתא בעלמא
 דאתי מאי הוי, אלא קדשא בריך הוא מלביש לה כקדמיתא בענני כבוד,
 כקדמיתא תיעול במראה דאיהו כגוונא דגופא כליל בשני מאות ושמונה
 וארבעין איברים, אוף הכי תיעול במראה כליל בשני מאות ושמונה
 וארבעין פקודין, ובשני מאות ושמונה וארבעין נהורין דמתפרשן מההוא
 מראה דאתמר ביה (כמדברי י"ב) ויאמר אם יהיה נביאכם יי במראה אליו
 אתודע, ובלבושין דענני כבוד. (כראשית ט) וראיתיה לזכור ברית עולם. דא
 אספקלריא המאירה, (כראשית ט) (ב) בחלום אדבר בו. דא אספקלריא
 דלא נהרא כליל משלש מאות וחמשה ושישים נהורין כחשבן ישנה, והיינו
 אני ישנה, חדר בעלמא דין וחד בעלמא דאתי. ואינן בעובדי ירוי דקדשא
 בריך הוא, ורזא דלהון (שמות ג) זה שמי לעולם י"ה עם שמי ט"ס"ה

ס"ג פנים

ו"ה עם זכרי שני מאות ושמונה וארבעין, וכרוזין נחתין וסלקין
 קמיה הבו יקר ליקרא דמלכא, והיינו (כראשית ב) ויברא אלהים את האדם
 בצלמו בצלם אלהים ברא אותו, וההוא דעבר ליה ברתין דיוקנין
 בתרין גלים דאתמר עלייהו (סיר ס) היושבת בגנים, איהו עלת על כלא
 דאתמר עלה (דכיוס ד) כי לא ראיתם כל תמונה, ועל שאר דיוקנין כתיב
 תמונת כל וגומר, (כמדברי י"ב) ותמונת יי יביט. ושש מאות ושלושה עשר
 מלאכין סלקין לה לנשמתא באלין דיוקנין בלהו, ופניתם וכנפיהם

פרודות

(ב) כ"ל דכחלס כ"ל ס"ו אגפוס וין סרפס סת"ל אספקלריא רלג כס"ס - ט"ס :
 כמדברי

פרודות, לקיים קרא דכתיב בהון (שמות י"ט) ואשא אתכם על פנפי
 נשרים ואביא אתכם אלי, כגוונא דנפקו ממצרים ואזלו בענני כבוד
 ובכל ההוא יקר, כההוא גוונא תהא מפקנותא דנשמתא מגופא דטפה
 סרוחה, למיזל לתרין גנים דאתברי שמיא וארעא דלרוון בשם יי
 ובגיניה אתמר (תהלים כ"ו) ישמחו השמים ותגל הארץ • כההוא זמנא
 יתקיים בכר נש (ישעיהו ל') ולא יכנף עוד מוריה לגנך (ס"ו) בשמים
 יכסה פניו, אלא והיו עיניך רואות את מוריה • ומסטרא דאלין מראות
 זכה משה רבנו עליו השלום רבן של נביאים וחכמים :

אמר בוצינא קדישא אנת הוא דזכית בחייך למה דיזכון צדיקייא בתר
 חייכון זכאה חולקך • דבר אחר שמרה נפשי כי חסיד אני, אמאי
 כדי שאתחסד עם אני דאתמר ביה אני והו", ווי ליה למאן דאפריש
 (דרכ"ג ע"ב) אני מן הוא, דאתמר (תהלים ק') הוא עשנו ולא אנחנו, דכלא
 חד בלא פרודא הדא הוא דכתיב (דברים ל"ב) ראו עתה כי אני אני הוא
 אני אמית ואחיה מחצתי ואני ארפא ואין מידי מציל • אני יהוה אני
 דהוא ולא אחר • ודא אני מן אדני, יהוה עמודא דאמצעייתא, ובגין
 דיהוה איהו לימינא דאיהו חסד, אמר שמרה נפשי דאתחסד בך עם
 אני, דאיהו אדני לגבורה, ובתפארת אתחברן תרין שמהן יאהרונה,
 ודא דמלה בחסד ובגבורה, (יחזקאל ה') ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה
 ובתפארת דאתקרי (שמות ט"ו) יהוה איש מלחמה, מה כתיב (יחזקאל ה')
 שמים חוברות איש • תרתין שמהן מתחברן ביה כחרא, ושמים מכפות
 את גיוותיהן תפארת אתקרי גוף (דניאל י') וגיותו כתרשיש • יאה יהוה
 (תהלים פ"ו) הושע עבדך אתה אלהי, שמח נפש עבדך, תנה עוף לעבדך,
 תלת זמנין אתעביד דוד עבד בתהלה דא, לקבל תלת זמנין דאוקמוה
 מארי מתניתין דבעי בר נש למהו עבדא בצלותא, בכרכאן קדמאין
 בעבד דמסדר שבחוי קמי רביה • באמצעיות בעבדא דבעי פרס
 מרביה • באחרונות בעבד דמודה קדם רביה בפרס דקביל מיניה
 ואזיל ליה, ותלת זמנין דבעי למעבד עבד מסטרא דעבודה • דאוקמוה
 מארי מתניתין דלית עבודה אלא תפלה, ותלת אבהן אתקריאו עבדים
 מסטראה • על שם שכינתא דאיהו עבודת יי • ואוף הכי משה עבד
 יי, ובגין דא כי לי בני ישראל עבדים, אבל לגבי אחרתין כל ישראל

בני מלכים הם מסטרא דמלכות, ואיהי אמאי אתקריאת עבודה, באורח
 דאתתא למיפלה לבעלה, ואורח בגין למפלה לאבוהון. ודוד אתעביד
 עני, חסיד, ועבד. הדיא הוא דכתיב (ס) תפלה לדוד הטהר " אונך
 ענני כי עני ואביון אני. שמרה נפשי כי חסיד אני, הושע עבדך אתה
 אלהי הבוטח אליך. אתעביד עני לתרעה דמלכא. דאתמר בה
 (ס כ"א) אדני שפתי תפתח, אדני היב ל אתעביד עני לתרעה דהיכלא
 דמלכא ומה כתיב הטה אדני אונך ענני, ודיא שכינתא תתאה דאיהי
 און לקבלא צלותין ולמשמע לון כדכתיב (ס כ"ב) כי לא בזה ולא שקץ
 ענות עני ולא הסתיר פניו ממנו ובשועו אליו שמע. דאיהו אתעביד
 עני ודל מסטרא דארז ד' מן אחד, למשאל מן א"ח דאיהו עמודא
 דאמצעיתא לקיימא ביה (ס ק"ח) דלותי ולי יהושיע, דלא ימות משיח
 בן אפרים. ושאל מניה בההוא תרעה בגין ישראל העניים, לקיים
 בהו (ס י"ח) ואת עם עני תושיע, ולכתר שאיר בגין כהנ"י דחזור
 עבודה למקומה, ואתעביד עבד. ולכתר דיהיב לון אוריתא מסטרא
 דחסד, למעבד גמול עם דלית מן אוריתא, ובגין דיא אתעביד חסיד.
 כד מטא לתלת ספיראן עלאין פתח ואמר (ס ק"א) " לא גבה לבי
 ולא רמו עיני ולא הלכתי בגדולות ובגפלאות ממני. שלמה אומר, הא
 בינה איהי דמשה, אשאל בחכמה עלאה דאיהי לעיל מדרגיה, מה
 כתיב (קס"א) אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני, והא כתיב (מלכים א' ה')
 וי נתן חכמה לשלמה. חכמה זעירא. ובעא לסלקא מתתא לעילא
 ואתרחיקת מניה, בגין דאפילו לבינה לית בר נש בעלמא דיכיל לסלקא
 בר ממשה, כל שכן לעילא מניה דאיהי חכמה עלאה, מסטרא דילה
 חכם עדיף מנביא. ואף על גב דאוקמוה בארז דרשא על (ס) פרה
 אדומה, שבעים פנים לתורה. רבי אלעזר קים לחדשא מלון קמי
 שכינתא, די תהא עזר לאביך, דשמך גרים עזר אל, אל מימינה. עזר
 משמאלא הדיא הוא דכתיב (בראשית כ') אעשה לו עזר כנגדו, במאי בזרע
 שפיר דאיהו הפך עזר, ויקום רבי יוסי עמך דאיהו כרס"א שלימתא
 למאריה, דהכי סליק יוסי לחשבון הכס"א אלהים בחשבון ויקום עמיה

ס דרכי

רבי

(ה) עין רמ"ג כ' יפירס הדימס נק' שכינתא עלאה דמיה כינס וספון ים. ונקדלפת נ"כ שכינתא חתא מ סס כדף רמ"ג כ' וכן כפ' חקת
 ק"פ כ' וסודס סס"מ ד' י' כ' יוס' כ"מ כ"ד א' ע"ע. טרס"כ :

רבי יהודה דביה הוד, וביה י"ה, וביה יהו"ה, ד' ארבע חיון, ופניהם
 וכנפיהם פרודות כלהו לקבלא ליה, ומניה דוד דהודה לקרשא בריך
 הוא, דרנא בהודאורת דאירו מצד הוד. ויקום עמיה רבי אלעאי
 כג' מטריא יב"ק, בקי' בהלכתא, ויקום עמיה רבי יודאי דחשבניה. א"ל
 כגון מיכאל, מלאכין רשימין באל, כגון (ס"ג ל"ב) יש לאל ידי, ורזא
 דאל א' דמות אדם. ל' תלת חיון, דאינון ארבע אנפין לכל חד דרמיון
 ב"ה' בחשבון ל' (כ"ה תלת יודין עולים ל') ואינון בראשי תלת אזכרות
 דאינון " מלך " מלך " ימלוך לעולם ועד. ויקום רבי אבא עמרוון
 דאיהו השבניה ארבע, ארבע חיון, (דרכי ע"ב) רבי שמעון איהו כאילנא
 ורבי אלעזר בריה וחברוי דאינון חמשה דאדכרנא, כענפין דאילנא
 דברכין, דרמיון לדרועין ושוקין. קום רבי שמעון ויתחדשון מלין מפומך
 בהאי קרא דמלקרמין, למנצח תמן נצח, נגון צח, וביה אתקרי יהודה
 מארי נצחן קרבין לגבי אומין עובדי עבודה זרה דעלמא ורחמין ודינא
 לישראל, ורזא דמלה ובאבוד רשעים רנה מל, שכעין שמהן אית ליה,
 ועם נצח והוד שבעים ושתים כחשבון חסד, ורזא דמלה (תהלים י"ח) נעימות
 בימינך נצח יהוד, ביה (ד"ה 6 י"ח) הודו ליי צדיק, ביה (תהלים ל"ג) רננו
 צדיקים ביהו"ה וביה (ירמיה ל"ב) רנו ליעקב שמחה. תפארת, ביה הללו
 אל הללויה הללו יה דתמן יהו"ה. כנגון וכומר, חסד וגבורה. בשיר
 ובברכה, חכמה ובינה באשרי, כתר, בתהלה, מלכות. מזמור ביה רז
 וביה מו"ם, מסטרא דזמר דאוריתא וזמר דצלותא, זמר מסטרא אחרא
 איהו מו"ם זר. זמרא בביתא חרכא בביתא, גרה שפחה בת עובדי
 עבודה זרה זונה, ורא אתון מזמור. נגון, תמן גן. הכי שפירו דנגונא
 ביה הלל, כגון (שמות י"ב) ליל שמורים הוא ליי להוציאם מארץ מצרים.
 אשרי, דביה שרי עלמא משבחין. (תהלים קמ"ד) אשרי העם שככה לו.
 בברכה, (ס"ג ל"ד) אברכה את יי בכל יעח. בתהלה, תמיד תהלתו בפי.
 (ס"ג) על שושן עדות, דא הוד דאיהו שושן, סומק שליט על חוור,
 דנצח, שליט איהו חוור על סימק. מאי עדות, דא צדיק איהו ברירת,
 דאיהו אחיד לשמיא וארעא דרא הוא דכתיב (דברים ד') העידותי בכס
 היום את השמים ואת הארץ. מאי מכתם, מך ת"ס. מך, איהו צדיק,
 תם, עמודא דאמצעיתא דרנא דיעקב. איש תם, גוף וברית השבינן

חר. ללמד, חסד וגבורה דמתמן אורייתא אתיהיבת ללמוד וללמד •
 אמר ליה שפיר קאמרת, אבל (פסלים י"ט) למנצח על השמינית, דלא
 תזוז נצח מן הוד דאיהי ספירה שמינית, אמר למנצח על השמינית •
 אמר בוצינא קדישא אי הכי בינה דרגא דילך, ואמאי אוקמוה ונתן
 ההוד למשה שנאמר (כמדבר כ"ו) ונתת מהודך עליו • אמר ליה שפיר
 קא שאלתא, ה' סלקא באת י' חמש זמנין עשר לחמשין תרעין דבינה,
 ואתפשטותא דלהון מחסד עד הוד, הן חמש, עשרה בכל ספירה •
 אינון חמשין, ובגין דא מבינה עד הוד כלא אתפשטותא •
 חדא לבתר אתא צדיק ונטיל כל חמשין תרעין בלחודוי, למהוי
 שקיל לכל חמש, ואתקרי כל, דנטיל כל חמשין תרעין
 ואיך הכי כלה נטילת לרו כלהו • אמר כען ודאי ארזי שב
 מלה על בירייה ועוד למנצח, תמן מ"ל עם נצח, ודא מ"ל מן חשמל,
 מן ח"ש הוד ונצח, אינון לקביל תרין שפון • ובגין דא אתקריאו שפון
 חיון אשא ממלא • ובחגיגה, עד היכן מעשה מרכבה, ואוקמוה מן
 וארא עד חשמל, דמסטרא דגבורה אתקריאו חיון אשא • ונהר דנפיק
 מזיען דילהון יסוד, כלהו תלת אינון מרכבה לתפארת אדם • מעשה
 מרכבה דא מלכות, ובתלת אלין איהו חכמה ובינה ודעת • ובגין דא
 אוקמוה מארי מתניתין, דאין דורשין במעשה מרכבה כיחיד אלא
 אם כן הוא חכם ומבין מדעתו • ואית מרכבה לתתא מזעיר אנפין דאיהו
 מטטרון, אדם הקטן, דבמרכבה דיליה דאיהו פרדס רדיפי מיא דאורייתא
 דנפיק מגו פרדס דיליה לתלת מארבע דאתמר עליהו נכנסו לפרדס,
 והא אתמר דאיהו צפרא דחזא רבא בר בר חנה לכיף ימא דאורייתא
 דימא מטי עד קרסולוי, ורישיה מטי עד צית שמיא, ולא אכשילו תלת
 ביה משום דנפישו מיא דיליה, אלא משום דרדיפי מיא ואוקמוה •
 אבג כליל לון דסלקין לשיח, לקבל ארזון מטטרון, רביעא ד'
 (מלכים ב' י"ט) קול דממה דקה, דתמן אתי מלכא ואיהו אדם לשבת על
 הכסא: א, יי מים עליונים ומים תחתונים, דלית ביניהו אלא כמלא
 נימא דאיהו ו' נטוי ביניהו ברקיע, דאיהו מבדיל בין מים למים, דיהא
 הבדלה בין נוקבא לדכורא, בגין דא (כרחשית ב') ויהי מבדיל ורזא דמלה
 יאהרונה, מים עליונים זכרים, י' עלאה. מים תחתונים נקבות, י' תתאה.

סאלצעה

שית אתון בנייהו כחשבן ו' דא מטטרין דאיהו בין א' ועוד יו"ד נקודה, ו' גלגל, ולית תנועה בגלגל בשית סטרין כחשבן ו', אלא בהיא נקודה והיא נקודה איהי יחידא דכלא ואסהידת על ההוא יחיד דלית ליה שני, דאימיה עליה רבנן, שצריך ליתרו כדי שתמליכוהו על (דרכי ע"א) השמים ועל הארץ ועל ארבע רוחות עלמא. ב' שמים וארץ, ג' עמידא סביל לון, ד' ארבע חיון, ה' כרסייא, ו' שית דרגין לכרסייא ועוד אבגדהו זחט אדם, ייחוד דיליה מלכות עשיראה (ה) דאדם השע איהו, לקבל השע אתון. זכאין אינון ישראל דידעין רוא דמאריהון. דבר אחר צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לחמי ריח ניחוחי רבי יהודה אמר בקרבנא אית עשן ואית ריח ואית ריח ניחח, עשן איהו מפטרא דדינא הדא הוה דכתיב (דברים כ"ט) כי אז יעשן אף יי (תהלים י"ח) עלה עשן באפו והש מפיו תאכל. ריח ניחחי רחמי, (סיר ז) וריח אפך בתפוחים:

אמר רעיא מהימנא והא תרווייהו עשן וריח אינון באף, וקראין סהדי חר עלה עשן באפו, ותנינא וריח אפך בתפוחים ואמאי אתקרי חר עשן דינא. ותנינא רחמי, אלא בחוטמא אית תרין חלונין, ואתמר בשמאלא עלה עשן באפו. מאי עלה, אלא מלבא דאיהו בשמאלא לקבל גבורה, מימינא נחית רוחא לגביה, לקררא ליה ולשכבא רוגזיה מסטרא דחסד, דתמן מוחא. חכמה לימינא הרוצה להחכים ידדים. בינה בלבא כלפי שמאלא, הרוצה להעשיר יצפין, ובגין דא עלה עשן באפו מן בינה לגבי חכמה דאיהי לימינא, ומקבל ליה בחדוה בנגונא דליואי. והאי עשן לא סליק אלא על ידי אש דאדליק בעצים, דאינון אברים מליין פקודין עצי עולה. מארי תורה אורייתא דאיהי אדליקת פהון אש בתוקפא דגבורה, ועלה עשן בהון בפנינה, עשן המערכה. ומדסליקת לאף אתקרי קטרת הדא הוא דכתיב (דברים ל"ג) ישמו קטרה באפך, ולית דבטיל מותנא בעלמא בקטרת דאיהו קשורא דדינא ברחמי, עם ריח ניחח באף, תרגום דקשר קטירו. אמר רבי יהודה זכאה חולקנא דרווחנא מלין סתימין באתגלייא. עוד אמר בוצינא

קדישא

(ה) דא' ער ט' נ"י אדם פיא ז"א סוף כו' כ"א חטע ספ' ונס אדם כמ' ק"ל יחיד דיליס פיא כסוד פטערס עסס שורס מ' סס"א כח ס כנודע אלגני כסוד מילוי רמ"ח י"ט ואס חמנס מל' עד י' כוס אל"ף כס' כ' נ"ג וכו' ועלם סכינס כנו' כתי' ט' א' סרמ"ו: פ ט'

קדישא דבתר דצלותא איהי בקרבנא, מאן דיימא פטום הקטרת בתר תהרה לדוד, בטיל מותנא מביתא :

אמר רעיא מהימנא בען בעי למנדע איך אתקיננו צלותין לקבר קרבנין, אלא תלת צלותין לקבל את הכבש האחר תעשה

בבקר. דא צלותא דשחרית דאתמר בה (בראשית י"ט) וישכם אברהם בבקר

אל המקום אשר עמד שם את פני יי ואוקמוה רבנן דלית עמידה אלא

צלותא. ואת הכבש השני תעשה בין הערבים, לקבל צלותא דמנחה

דתקינן לה יצחק הדא הוא דכתיב (ס"ג כ"ד) ויצא יצחק לשוב בשדה

צלותא

לפנות ערב, ולית שיחה אלא צלותא דערבית, לקבל אמורין ופדרין

דמתאכלין כל הלילה הדא הוא דכתיב (ס"ג כ"ט) ויפגע במקום וילין

שם כי בא השמש, ולית פגיעה אלא צלותא. אדהכי דאנן בארתר

דא, אמאי כתיב ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו וישכב במקום

ההוא. וכי לא הוה ליה כרים וכסתות למשכב. אלא הואיל ואתנ

חתן לגבי בלה, אף על גב דלא הוה ארחוי למשכב אלא בכרים וכסתות,

ואיהי יהיבת ליה אבנים למשכב, יקבל כלא ברעותא דלכא ודהא

אתמר. ואוף הכי אתמר בחבורא קדמאה מאי דכתיב ויאמר יעקב

כאשר ראם, אמר רבי שמעון תיב ואימא קרא :

(ככותב דף רכ"ה ב' אלא פניעה בר"מ ס"ג)

זהר

רעיא מהימנא

אמר רבי פנחס מסתבל הוינא

שמירה בלב איהו ודאי,

(דחמה בלב) (פ"א ולב דוגמא דלב

עלאה) ועל דא שמור בלב וליאו

באתר אחרא. זכירה בזכר

במוחא, דרכיב ושלטי על הלב.

ולית זכירה אלא במוחא. ועל

דא זכור לזכר ושמור לנקבה.

מוחא דאיהו דכורא דכיב ושלטי

על הלב. לב שליט ורכיב על

הכבד. כבד סמאל ונחש דאבדא

ואיהו

אמר רעיא מהימנא לית קרבנין

אלא לרחקא סטרין מסאבין

ולקרבא דרגין קדישין, וארתמר

בחבורא קדמאה דילדוין (ערקין

דכבדא אלין אשים וכל אינון

חילין ואתמר) ערקין דכבדה (אית

מנהון רב רכיב) אית מנהון רב רכיב

וועירין, ומתפשטין מנהון לכמה

סטרין, ואלין נטלין אברין ואמורין

ופדרין דמתאכלין כל הלילה, דהא

קרבן כלא ליי, אמר בוצינא קדישא

רעיא

ואיהו חד (ס"ו ואינון דבר ונוקבא) (ה"כ"ד ע"ב) יותרת הכבר וכבר ועל דא בקרבנא יותרת הכבר דא נחש, כבר מיכלא דרכורא רזא דסמ"אל אמר רבי שמעון ורזא כך הוא ויאות הוא, ובכירא דמלה ורזא וסתרין דקרבן הכי הוא ככד נטיל בקדמיתא הוא ויותרת דיליה (ס"ו) ולבתר יותרת דיליה) סמאל וכת זוגו, וכל אינון ערקין דכברא חילין ומשריין דיליהון ונטילו דיליהון, דאכלין חלבין שמנינו דקרבנא הדא הוא דכתיב ואת החלב אשר עליהם, וכדין קריב כלא לגבי לב ולב לא נטיל מבולא אלא ודוי דאתעביד ביה, וסליק בההוא תננא וצלוחא דאתעביד עליה דקרבנא, לב קריב לגבי מוחא רעותא דיתודא דכהנא ביה, ויחדוותא דליואי מוחא דא נהורא דאתיא ממוחא עלאה, מוחא קריב לגביה טמיר מכלא דלא אתידע כלל (ס"ו) לגביה הכלל דלא אתפרע כלל) וכלא אתקשר דא בדא, ומוחא קריב נחת רוח דכלא, ערקין דכברא אלין אשים וכל אינון חיליהון ככד כמרה דאתמר יותרת נקבא, ניקבא דיליה אמאי יותרת דלא אתחברת בדכורא אלא כד אשארית לה

שעתא

רע"א מהימנא והלא אמרת לעיל דקרבנין דקדשא כריך הוא לאו אינון אלא לקרבא "בה"ו" ב"ה אלא אף על גב דכל קרבנין צריכינן לקרב קמיה, איהו פליג לכל משריין מאכלין דקרבנין לכל חד כדקא חזי ליה, לשכלים, מזוני דאורייתא, ומשתייא דינא, ומיאי דאורייתא, לטבעיים, דאינון שדים דאינון כבני אדם, יהיב לון אילין מאכלין טבעיים, דנחית אשא דלהון למיכל לון כמה דאוקמוה רבנן אי זכו הוה נחית כמו אריה דאשא למיכל קרבנין, ואי לא הוה נחית תמן כמין כלבא דאשא ואוף הכי כד מית בר נש, אי זכי נחית בדמות אריה לקבלא נפשיה, ואי לאו בדמות כלב, דאמר דוד עליה הצילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי וביגין לשויבא קדשא כריך הוא גופיהון דישראל מנהון ונפשהון, מני לקרבא קרבנין דבעירן וגיפן באתריהו, לקיים (מצ"ב כ"ו) אם רעב שונאך האכילהו לחם ואם צמא השקהו מים אבל קדשא כריך הוא לא נטיל אלא רעותא דלבא ותבירו דיליה (דאיהו ישראל) הדא הוא דכתיב (תפלים כ"א) זכחי אלהים רוח נשברה לב נשבר ונדכה אלהים לא תבוה, כגוונא

רבלי

שעתא לבתר דעברת נאופהא
 ושקא ליה תו יותרת נקבה דכד
 בעיא לאתחברא בכר נש
 אתעבדת לגביה שיורין דלא
 אתחשבת כלל לבתר אירי
 אתקרבת זעיר זעיר לגביה עד
 דאתעבדת ליה חבורא חדא
 ומאלין ערקין דכברא מתפשטן
 אחרן זעירין לכמה זיינין וכלא
 נטלין אמורין ופדרין וכלהו כלין
 בכבר לכ דאיהו עקרא בקדושה
 נטיל ומקריב למוחא כמה דאתמר
 לב שריא על תרין כליין ואינון תרין
 כרובין יחבין עיטא ואינון רחיקין
 קריבין ימינא ושמאלא וכלהו נטלין
 ואכלין כל חד בדקא יאות עד
 דאתקשר כלא כחדא זבחי אלהים
 רוח נשברה דא מתקריב ללב רוח
 נשברה ודוי וצלותא דהא ודאי
 (קפל י"ט) ויהרוח תשוב אלהים אשר
 נתנה וכבר מקריב ליה לגביה לב
 דאיהו סניגורא עליה וכלא קשורא
 כחדא בקורבנא מן כבד נפקין כל
 מרעין וכל מכתשין לכל שייפי
 גופא וביה שריין לב איהו זכיד
 מכלא מניה נפקין כל טב וכל
 בריאותא דשייפין כלהו וכל תוקפא
 וכל חדוה וכל שלימו דאצטריך
 לכל שייפין :

דכלי חרס דאתמר בהון נשברו
 נטהרו כהנא מוחא לוי לבא
 גופא ישראל ואתמר בהון כהנים
 בעבודתם ולויים בדוכנסו ישראל
 במעמדם ואי כבד בעי לקרבא
 לגבי דלבא חלבים דאינון מסאבין
 איהו לא נטיל אלא שמנינו דחלב
 טהור כגוונא דאית בגופא חלב
 טהור וחלב טמא דם צלול בלא
 פסולת ודם עכור בפסולת וערקין
 דלבא חילין קרישין וערקין דכברא
 חילין מסאבין אוף הכי אינון
 משריין דיצר הרע ומשריין דיצר
 הטוב אלין ממנן על ערקין דלבא
 ואלין ממנן על ערקין דכברא אוף
 הכי תרי אומי ישראל ואומין
 דעלמא עוכדי עבודה זרה אמר
 ליה רעיא מהימנא שפיר קא
 אמרת בכלא אבל אפילו ישראל
 לאו כלהו שוין דאית בהון בני
 מלכות מסטרא דמלכות קדישא
 כדילא מעשר ספיראן ומכר
 הוויין וכנוויין ואית מנהון עברין
 מסטרא דעכד דאיהו עבדו זקן
 ביתו ואית מנהון בבערין ואתמר
 בהון (יחזקאל ל"ד) ואתן צאני צאן
 מרעיתי אדם אתם ואינון דרמין
 לענא קדשא בריך הוא מני לקרבא
 בעירן באתריהו לכפרא עליהו
 ואינון דרמין למלאכין קרבנין דלהון אינון עוברין טבין דממנן עליהו

מלאכים דמקרבנים לקדשא בריך הוה באתרייהו. ואינן דהוּו כנין
 ליהוה הדיא הוא דכתיב (דברים י"ד) בנים אתם לוי אלהיכם, פחובין
 דלהון מתפרדי אתון, ותקונא דלהון הוא אורייתא דאיהו שם יהוה,
 לקרבא אתון י' בה' ו' בה' בקרבנא דלהון, הרי בכל קרבנין בין
 דבערין בין דמלאכין דממנן על פקודין • בין במלכותא, בין
 בשמיה, כלא צריך לקרבא לקדשא בריך הוא (דאורייתא דיליה)
 באתון קדישין, ואיהו רכיב בארבע חיון דמלאכים, ואיהו רכיב
 בארבע יסודין, דמנהון אתבריו ארבע חיון טבעיים, ואיהו הוה
 דמקרב מיא באשא ורוחא בעפרא הדיא הוא דכתיב (תויב כ"ה) עושה שלום
 במרומי. ואיף הכי הוא מקרב מיכאל דאיהו מים שבליים, עם גבריאל
 דהוא אש שכלי, ואיהו מקרב אורי אל דאיהו אויר דהיינו רוח שכלי,
 עם רפאל דאיהו אפר דהיינו עפר שכלית. דמיד דאסתלק קדשא
 בריך הוא מבינייהו, לית בהון חילא • ואי תימא הדיא כתיב בכל קרבנין
 ליהוה הוא י' ואיך אמרנא דאית פרודא באתון • אלא האי אתמר בדרגין
 דאתבריו ואתקריאו בשמיה, ולא דאינן איהו ממש הדיא הוא דכתיב
 (יבעים מ"ג) כל הנקרא בשמי ולכבודי כראתיו יצרתיו אף עשיתיו, דאית
 אתון דיהוה באצילות דלית בהון פרודא והפסקה, דאינן כמבועין
 לגבייהו דאשקיין לאילגין, ובגין אלן דאתבריו אדמין י' לדישא, ו'
 לגופא, ה' ה' לעשר אצבעאן • אבל עלת העלות על כלא דאתקרי
 יהוה אתמר ביה (ס"ה) ואל מי תדמיני ואשוה י' אמר קדוש, (ס"ה) ואל
 מי תדמיון אל ומה דמות תערכו לו, (מלאכי ג') אני י' לא שניתי • לא
 ממו ביה חובין לאפרשא אתווי י' מה' ו' מה', דלית ביה פרודא ועליה
 אתמר (תהלים ה') לא יגורך רע, איהו שליט על כלא ולית מאן דשליט
 ביה • איהו תפיס בכלא ולית מאן דתפיס ביה, ואיהו לא אתקרי יהוה
 ובכל שמיהן, אלא באתפשטות נהוריה עלייהו, וכד אסתליק מנייהו
 לית ליה מגרמיה שם כלל מנהון עמוק עמוק מי ימצאנוק, לית נהורא יכיל
 לאסתכלא ביה דלא אתחשבת, אפילו כתר עליון דאיהו נהוריה תקיף על
 כל דרגין ועל כל חילי שמיא עלאין ותתאין, אתמר עליה (ס"ה) ישת חשך
 סתרו, ועל חכמה ובינה ענן וערפל סביביו, כל שכן שאר ספיראן, כל
 שכן חיון • כל שכן יסודין דאינן מתים, איהו סובב על כל עלמין, ולית

סובב לזן לכל סטרא עילא ותתא, ולא רבע סטרין בר מיניה, ולית מאן דנפיק מרשותיה לבר, איהו ממלא כל עלמין ולית אחרא ממלא לזן. איהו מחיה לזן, ולית עליה אלהא אחרא למיהב ליה חיון דרא הוא דכתיב: (כמיה ט) ואתה מחיה את כלם, ובגנייה אמר דניאר (הניאל ד') וכל דארי ארעא כלא חשיבין וכמצבייה עביד בחיל שמיא, איהו מקשר ומיחד זינא לזיניה עילא ותתא, ולית קורבא להו בארבע יסודין אלא בקדשא בריך הוא, כד אירו בניירו. מיד דחבו אליו דאתקריאו בניים אתם ליהוה אלהיכם, אסתלק מן אתון, אשתארו בפרודא. ומאי תקוניה, לקרבא אתון בקדשא בריך הוא י בה' ו' בה'. אוף הכי אינון עבדין דיליה מסטרא דחיון. בחובין דלהון גרמו ליה לאסתלקא מנהון, מאי תקנתא דילהון, לנחתא קדשא בריך הוא עליהו ולקרבא לזן. אוף הכי אינון דהו מארבע יסודין דאינון עאנא דקדשא בריך הוא, דגרמו לסלקא מנייהו קדשא בריך הוא,

ס
דלהון

מאי תקנא, לקרבא לזן לקדשא בריך הוא, ובגין דא בכלהו מני קרבן ליהוה, את קרבני לחמי לאשי, אוף את הכבש אחד תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים. וכתיב שתי תורים או שני בני יונה, כל זינא אזיל לזיניה. וקדשא בריך הוא מקרב כלא באתר דא. איהו עלת על כלא דלית אלהא בר מיניה. ולית מאן דיביל לקרבא חילין בר מיניה, אבל חילין דאומין דעובדי עבודה זרה אינון מסטרא דפרודא, ווי למאן דגרים בחובוי לאעלא אתון וחיון ויסודין, דמיד אסתלק קדשא בריך הוא מישראל, וייעלון אומין עובדי עבודה זרה בנייהו, לית לזן קריבות בקדשא בריך הוא, דלית קרבנין בחוצה לארץ. ובגין דא אוקמוה רבנן הדר בחצה לארץ דומה כמי שאין לו אלוה. בההוא זמנא דאמר מלין אלין, נחתו כל אתון קדישין, וחיון קדישין, וארבעא יסודין לגביה וכריכו ליה, ואמרו על ידך רעיא מהימנא נחית עלן קדשא בריך הוא ומתקרבין זינא (דכ"ס ע"ב) לזיניה בריך אנת לקדשא בריך הוא בארבע יסודין, כען אתבריר כלא על בורייה:

(וכחבורא קדמאה קיבס רל"ד כ')

זהר

פתח ואמר (תהלים ל"ו) בטח בני ועשה טוב שבון ארץ ורעה אמונה. בטח

בני

ב"י בדקא יאורת . ועשרה טוב , תקונא דברית קדישא , דתהא
 מתקן ליה ונטיר ליה בדקא ליה בדקא יאות . ואי תעביד דא , אנת תהא הכא
 בארעא , ויתזן מנך ויתפרנס מנך הדיא אמונה דלעילא . ותו (פ"ה מתקן
 ליה ונטיר ליה . שכונ ארץ , ארץ קדישא עלאה ארץ החיים , דהדיא
 ארץ תשרי בההוא טוב . ורעה אמונה , הדיא אמונה דלעילא יתזן
 ויתפרנס מניה על ידך . ואי תעביד דא) תתענג על " ויתן לך משאלות
 לך , כל דא אתתקנת בתקונא דברית , בין דאפתנת ברית , אתקן
 כלא . פנחס בגין דקני על ברית דא , זכה לכלא ולא עוד אלא דאגין
 על כל ישראל , וכיה אתקיים והתענג על " , דהא סליק ואתקשר לעילא
 (וואנהיר) באור קדמא דברא קדשא בריך הוא , ונגני ליה . בההוא
 אור דאתהני אברהם מניה , וקשרא דאחרן כהנא אתקשר ביה , לבתר
 דאסתלק לכהנא רבא , לא אדכר ליה קטלנותא דזמרי ולא יאות , בגין
 דלא יתאחד כלל כענפוי דסטרא אחרא , ולא אתחוי לאדכרא עליה ,
 דכל מאן דקטיל , ענפין דסטרא אחרא אית ביה , ופנחס הא מתאחיד
 בימינא ולית ליה חולק בסטרא אחרא כלל , ועל דא לא אדכר הכא . מה
 דאתחוי שבחא , איהו גנאי ליה ונחיתו מדרגא עלאה דאתאחיד ביה ,
 ועל דא כתיב המכה אשר הכה סתם , ושם האשה המכה . ולא
 אדכר על ידא דמאן . אמר רבי פנחס זכארה דרבי דשמעון מילך
 באורייתא , וזכארה חולקי דזכינא לכך . אמר רבי שמעון זכארה דרבי
 דאנת וחסידותך אשתכח בגווה . עד דהוו יתבין ומפייסין דא לדא
 אתא רבי אלעזר בריה דרבי שמעון ואשכח לון תמן . אמר רבי פנחס
 ודאי דכתיב (פרשת ל"ב) ויאמר יעקב כאשר ראם מחנה אלהים זה .
 אמר ליה רבי שמעון אלעזר ברי , תיב ברי ואימא קרא . יתיב רבי אלעזר

פתח ואמר (ס"ה) ויעקב הלך לדרכו

ויפגעו בו מלאכי אלהים מאי

ויפגעו בו , אלא אית פגיעה לטב

ואית פגיעה לביש ואית פגיעה

לצלותא . אלא בשעתא דהוה

אזיל לחרן מה כתיב ויפגע במקום ,

צלותא דערבית הוה דצלי בההוא

רעיא מהימנא

אלא פגיעה איה פייסא , דכר

ייתי חתן לגבי כלה , לית ארת

לחתן לייחדא בכלה אלא כפייסא ,

ולביתר יעבר עמה ליגדה ורהיינו

(ור"ה וילן שם) כי בא השמש . אמר

רעיא

מקום

מקום כמה דאת אמר הנה מקום אתי, וצלותא דערבית בהווא אתר אתחזי. תו ויפגע במקום מלי פיוסין איהו, דאתא שמשא קדישא לגבי סיהרא, בעלה לגבי אתתא מכאן דלא יאות לבעל למיתי לגבי אתתא, אי לה הו' במלי פיוסין לפייסא לה דכתיב ויפגע במקום ולכתר וילן שם כד הוה אתי יעקב מחרן מה כתיב ויפגעו בו, שדרת היא לפייסא ליה למיתי לגבה. ויאמר יעקב כאשר ראם, מ'י כאשר ראם, אלן מלאכין דיום ומלאכין דלילה הון, ואתכסיאומניה ולכתר אתגליין ליה, ועל דא כאשר ראם כתיב מחנה אלהים זה מהכא דהו' אלן דיממא ואלן דליליא. אינון דליליא כתיב בהו' (דרכו ע"ב) מחנה אלהים, ואינון דיממא כתיב בהו' ועל דא ויקרא שם המקום ההו' מחנים, תרין משריין. והשתא משריין קדישין חמינא הכא יזכאה ארתי דאתינא הכא. אמר רבי שמעון מאן דפתח פתחא י"מא. אמר רבי אלעזר תנינן כל מאן דאמר תהלה לדוד בכל יום תלת זמנין, איהו ברעלמא דאתי. והא אתמר טעמא אי כגין פרנסה ומזונא דכל עלמא, תרין זמנין אינון בכל יומא, בצפרא

רעיא מהימנא אי הכי מאי ניהו כי בא השמש, דהא ארח דרשא אוקמוה לשון ככיה, והיינו כי בא השמש. אלא מהכא אוליפנא, מאן דמייחד באתרתיה צריך בליליא למכבי שרגא, וכיממא לאו ארח דרבנן לשמש מטתן, אלא בלילה ארח צנעא. ובגין דה' מתי אתעביד לינא, כי בא השמש דאתפני שמשא מעלמא. ובגין דא אוף הכי דצריך לאתבסיי' מן שמשא, והכי צריך לאתבסיי' אמאלין מלאכין דאינון מיצר הטוב מימינא בכמה משריין. ומיצר הרע דאזיל לשמאלא בכמה משריין. ובגין דא בתר דאתא צפרא אמר כאשר ראם, ומסטרא דיעקב דהוה איש תסלא הוה עמיה אלא חילין דמלכא. ומטרוניתא, ובגין דא ויקרא שם המקום ההו' מחנים. אינון מלאכין דיממא כתיב כאשר ראם מחנה אלהים זה. וכד ארתי מלאכים דליליא דארבנשו בהודיה לנטריה ליה, אמר ויקרא שם המקום ההו' מחנים, בגין דצלותא איהי בלדה דה' הו' דכתיב (סי' ד') אתי מלבנון פלדה אתי וגומר, אתקרי הכא אתי, ובאוריתא דככתב אתמר עלה (שמות ל"ג) הנה מקום אתי, ובגין

דאיה

וכפניא

ובפנייא דכתיב (שמות י"ג) בתרת יי
 לכם בערב כשר וגומר אמרי
 תלת זמנין בכל יומי, אלא תרין
 למזונא דבני אנשי ודכל עלמא,
 וחד למיהב תוקפא לההוא אתר
 דפתיחו ידוי ותרין מזונין אלין
 משניין דא מן דא, וכלרוו תלת
 מזוני כתיבי הכא, (מסילים קמ"ה) ואתה
 נותן להם את אכלם בעתו דא
 מזונא דעתירי, ריהיב מיכלא סגי
 בעתו, האחד תרין דכתיב ומשביע
 לכל חי רצון, דא מזונא דמסכני
 דאינון שבעין מרצון, ולא מגו
 מיכלא סגי. תלת דכתיב פותח את
 ידה, דא תוקפא לההוא אתר
 דכפתיחו ידוי נפקת רצון ושבעא
 לכלא. תו הכי אוליפנא, דליה
 איהו אלא תרי זמני, בגין מזונא
 ופרנסה בכל יומא, דאלין חייבא
 על בר נש. ואי אמר יתיר לאובגין
 חובה איהו, אלא בגין שבחא גו
 תושבחן דזמירות דדוד מלכא מאי
 טעמא, בגין דפרנסה לא חזי
 למשאל אלא בתר צלותא ופרנסה
 דמאריה. (פ"ה דנפיק ידוי דקדשא
 כריך הויא וכריך ושבעין מרצון
 ועל דא לאו חייבא היא אלא תרי
 זמני ביומא, ושבחא איהו לקדשא
 כריך הוא לתת לו זמירות דדוד
 מלכא) מיכלא ייכול בקדמיתא

רעיא
 של
 עשר

דאיהו אתקריאת מקום בעלמא
 דין, אתמר בה ויפגע במקום וילן
 שם ובגין דא איהו אמרת (ירמיה ט')
 מי יתנני במדבר מלון אורחים
 דהות רשו בפני עצמה, ולא עס
 אינון דקבעין לה חובה עמרוזן
 בלא חתן דילה. ובכל שעתא
 דבר נש מצלי, קדשא כריך הויא
 אקדים ונטר ליה, ורוא דמלה והאיש
 משתאה לה, ולית איש אלא קדשא
 כריך הוא הדא הוא דכתיב (ס"ט ט"ו)
 יי איש מלחמה. (כרחשית כ"ד) ויהי
 הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה
 יוצאת, כגון (זכריה ט') ויצא כבדק
 חצו, ואי תימרוז דהא אוקמוה
 רבנן לעשרה קדמה שכינתא
 ואתיא, לאחד עד דיתבי, ס דהיא
 י, קדמה ה, לאחר דאיהו ו, עד
 דיתבי לא אתיא לגביה ה' תניינא,
 ורוא דמלה דבאתר דלית תמן ייה
 לא אתיא תמן ה, ומאן דבעי ליחדא
 אתוון צדיך בתחנה ובתחנוני, ובגין
 דא ואתחנן אל יי, באדנ' ולשכינתא
 בתחנונים, ולקדשא כריך הויא
 כרחמי, עד הכא: את הכבש האחד
 תעשה בבקר ואת הכבש השני
 תעשה בין הערבים. דאיהו רוא
 דכבשי רחמנא, דאוקמוה עלייהו
 רבנן גבי כבשי דרחמנא למה לך,
 אלא מלין דיהון תחורת כבשוני

ולכתר יבלון עבדוי הדא הוא
 דכתיב (ס"ד ס') באתי לגני אחותי
 כלה אכלתי יערי עם דבשי שתיתי
 יני עם חלבי לכתר אכלו רעים .
 אכלתי יערי, דא צלותא דמיושב .
 עם דבשי, דא קרית שמע . אכלתי
 יערי, דא צלותא דמיושב ההוא
 יער (דרכי ע"ב) לבנון, יוצר אור,
 (משרתים) והאופנים וחיות הקדש
 (בלם קדושים) כל הגני אקרון יער
 אילנין ונציבין דביה . עם דבשי,
 דא קרית שמע דאיהו מתיקו דכלא
 בכמה צופין ומתיקין, שתיתי יני .
 דא צלותא דמעומד, מטבו דיינא
 עלאה דאתנטר, ודא בשלש ברכות
 ראשונות . עם חלבי, אלין אינון
 שלשה ברכות אחרונות . ואתכלילן
 אלין באלין . עד כאן מיכלא
 דמלכא . לכתר דאכל מלכא
 אכרו רעים לעילא, שתו ושכרו
 דודים לתתא, ועל דא לית חיובא
 דמוזנא אלא לכתר צלותא .
 בצלותא דמנחה (בערב) קודם
 צלותא, מאי טעמא, בגין דעד לא
 אשתבח דינא קשיא, בעוד דאנפין
 דמלכא נהירין ימא תהלה לדוד
 בהאי סדורא דמוזנא, דלכתר
 דדינא שריא ותלי עד עלמא, לא
 שעתיא אירו . אתא רבי פנחס
 ונשקיה :

דעלמא, יהון מכוסין תחות לבושך,
 מה לבוש איהו מכסה על גופא,
 אוף הכי צריך לכסאה רזין
 דאודיתא, כל שבן רזין דקרננין,
 דאינון פגוננא דקריבו דאתתא
 לגבי בעלה, ומה קריבו דתרוייהו
 צריך באתפסא, אוף הכי צריך
 קרפיון לכסאה לון מבני ערין
 רשיעייא חצופין, דלית לון בשרת
 פנים ולא ענוה . וכמה מיני ממזרין
 אינון, בני עריות, בני נדה, דנר ה'
 מנה, ואשתכח באתרה שפחה בת
 אל נכר זונה . והאי איהו רזא
 (משני ב') תחת שלש רגזה ארץ וגומה,
 תחת עבד כי ימלוך ונכל כי ישבע
 לחם ושפחה כי תירש גבירתה,
 דנר ה' מאתרהא דאיהי מטרוניתא
 יצר הטוב, ועאלא באתרא שפחה
 יצר הרע ורזא דמלה (ויקרא י"ד) כנגע
 נראה לי בבית, היינו דם טמא
 דנדה, ומה התם והסגירו הפהן
 שבעת ימים, אוף הכי שבעת ימים
 תהיה בנרתה . (גלות מלרע זכר) עד לה'
 אלוהים נדפס כפרשת טו דף ג"ב עמוד ב'
 זכאין אינון איברים דמתקדשי
 בשערת תשמיש, דאינון עצי
 העולה דאחיהן ברוזן אשין
 קדישין, שם יהוה דאחיד באשין
 דלהון, ובגין דא באורים כבדו
 י, עד כאן בבשי דרחמנא דהיינו

ו לא משיכי

אֵת הַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד תַּעֲשֶׂה כַּבָּקָר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה
 בֵּין הָעֲרֻבִים, שְׁלִימוֹ דַקְרָא וְעִשְׂרִית הָאִיפָה סֶלֶת וְזָכָא אִיהוּ
 מֵאן דֵּאֲנִיד מִמוּחִיה טַפָּה סֶלֶת נָקִיה בְּלֹא פְסוּלָת, וְאִיהוּ רְמִיזָא בְּאֵת
 י' מִן אֲדָנִי כְּלִילָא בַעֲשֵׂר סְפִירָאן, דְּאִיהוּ בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כֶּתִית רְבִיעִית
 הָהִין וְאִיהוּ בְּלוּלָה בַמֶּקְרָא בְּמִשְׁנָה בְּתַלְמוּד בְּקַבְלָה. (כִּיּוֹן סִיג' מ"ט כִּדָּף
 ד'מ ד'כ' אר"מ וּבְשִׁירִית סְאִיפָה) יְחֻקְאֵר בְּד חֲמָא יִשְׁכִּינְתָּהּ מִגּוֹ קְלִיפִין, חֻוּא
 עֵמָה עֵשֶׂר סְפִירָאן בְּלֹא פְרוּדָא בְּלֵל, וְאֵלִין אֵינּוּן מוּחָא מְלִגּוֹ כְּלוּדּוֹ
 חֻוּא לֹוּן מִגּוֹ נֶהֱר כְּבֵר דְּלִתְתָּא, אִיהוּ (בְּכֻלִּים ס"ח) לְכַב אֱלֹהִים רְבוּתִים,
 כֹּל רְבוּא עֵשֶׂר אֲלִפִין, רְבוּתִים עֵשֶׂרִין אֲלָף, אֲפִיק תְּרֵי שְׂאִינָן, אֲשִׁתְּאֵרוּ
 תְּמִנֵי סָר, בְּהַשְׁבֵּן ד' י' עֲלִמִין, דְּכִלִּיל עֵשֶׂר סְפִירָאן, דְּאֵתְלִבֵּשׁ
 בְּט"ט מִן מְטַטְרוֹן, ט"ט מִן טַטְפָּת, וְאֵתְמַר בִּיה (דְּכִיס ו') וְהִיוּ לְטַטְפּוֹת
 בֵּין עֵינֵיהּ. מֵאן עֵינִין, אֵלִין לְעִילָא דְּאֵתְמַר בְּהוּ (יְחֻקְאֵל ב') נִפְתַּחוּ הַיְשָׁמִים
 וְאֵרְאֶה מְרֹאוֹת אֱלֹהִים. מֵאן מְרֹאוֹת, אֵלִין אֵינּוּן עֵשֶׂרָה מְרֹאוֹת.
 דְּמְטַטְרוֹן דְּחֻוּא כְּשֶׁרְגָא בְּגוֹ עֵשִׂישִׁיתָא, תַּשַּׁע בְּאֵתְנָלִיִּיא וְחַד סְתִים.
 מְרֹאָה חֲדָא דְּאִיהוּ חִיוּן קְדָמָאָה מֵאֵלוֹ עֵשֶׂרָה, דָּא אִיהוּ דְּאֵתְמַר בִּיה
 וּמִמַּעַל לְרַקִּיעַ אֲשֶׁר עַל רֵאשִׁים בְּמְרֹאָה אֲבָן סְפִירָא רְמוֹת כֶּסֶף וְאָף עַל
 גַּב דְּאֵתְפָּרֵשׁ לְעִילָא, צְרִיךְ לְחַדְתָּא עֲלֵיהּ מְלִין דְּחַדוּשִׁין. אִמַּר קְדָשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא לְמִשְׁרִין דְּלְעִילָא, מֵאן דְּמִצְלִי, בֵּין יְהֵא גְבוּר, בֵּין יְהֵא חֲכָם,
 בֵּין יְהֵא עֲשִׂיר, בְּזִכּוֹן גְבוּר, חֲכָם בְּתוֹרָה וְעֲשִׂיר בְּמִצּוֹת, לֹא יֵיעִיד
 בְּהִיבְלָא דָּא צְלוּתִיה, עַד דְּתַחֲוּן בִּיה סִימְנִין אֵלִין, דְּיִהֵב גְּרַמִּיה בִּיה,
 תְּקוּנִין דִּילִי, וּבְגִין דָּא אֲוֻקְמוּהּ מֵאֲרִי מִתְּנִיתִין אִם הֲרַב דּוּמָה לְמִלְאָךְ
 " צְבָאוֹת תּוֹרָה יִבְקֶשׁ מִפִּיהוּ, לְמֵאן דְּיִהֵא רְשִׁים בְּאֵלִין סִימְנִין בְּלִבוּשִׁיה
 תְּקַבְּלוּן צְלוּתִיה, סִימְנָא חֲדָא דְּיִהֵא רְשִׁים בְּצְלוּתִיה כְּתַכְלַת כְּכַנְפֵי
 מִצּוֹת צִיצִית, דְּאִיהוּ דְּמִי לְרַקִּיעַ דְּאִיהוּ מְטַטְרוֹן, דְּיוֹקְנָא דִּילִיהּ תְּכִלָּא
 שְׁבִצִיצִית, וּבְגִין דָּא שִׁיעוּר הַצִּיצִית אֲוֻקְמוּהּ רְבֵנָן טֶלֶת שְׁהַקְטִין מִתְּכִסִּי
 בְּה רֵאשׁוֹ וְרֵבּוֹ. וְהֵאֵי אִיהוּ דְּאֵתְמַר בִּיה (יִשְׁעִים י"ב) וְנָעַר קֶטֶן נוֹהֵג בָּם,
 וְהֵאֵי אִיהוּ נוֹהֵג בְּאַרְבַּע חִיוּן דְּאֵינּוּן ד', וְאִיהוּ כְּלִיל שְׁשׁ מַעְלוֹת לְכֶסֶף
 דְּאֵינּוּן ו', וּבְגִין דְּאִיהוּ כְּלִיל עֵשֶׂר מִתְּלַבְּשִׁין בִּיה עֵשֶׂר סְפִירָאן י', וּבִיה
 הָוֵה אֲתַחְזִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּשִׁכְנִיתִיה, דְּאִיהוּ כְּלִילָא מֵעֵשֶׂר סְפִירָאן
 לְנִבְיָא. וּמְסַטְרָא דְּשִׁכְנִיתָא דְּאִיהוּ עֵשֶׂרָה, תְּכִלַּת שְׁבִצִיצִית, אִיהוּ

תכלת דכל גוונין, דאיהי תכלית דעשר ספיראן, וביה ותכל כל עבודת
 אהל מועד, ואיהי לשון כלה דהא הוא דכתיב (כמדבר ו) ויהי ביום סבלת
 משה להקים ארת המשכן, ואיהמניה רבנן בלת כתיב, ואיהי תכלת
 דשרגא דאביל תרבין ועלוון, ועליה אמר יחזקאל דמות כמראה אבן
 ספיר דמות כסא. סגולה דהאי אבן, מאן דירית לה לא שלטא נורא
 דגהינם עליה, לית נור בעלמא מקלקל לה, ולא כל מיני (ב) מתכות,
 כל שכן מיא דלא מזיקו לה, מאן דירית לה אתקיים ביה (ישעיה מ"ג) כי
 תעבור במים אתך אני וגומר. וכל עלאין ותתאין דסטרא אחרא
 דחלין מניה. תכלת דימא בגיניה אתמר כי תעבור במים אתך אני.
 (ג) דבסגולה דא סוס ורוכבו רמה בים, דא ממנא דמצרים.
 מגוון דא דחלין עלאין ותתאין, משריין דימא דחלין מניה,
 ומשריין דרקיעא דאיהו תכלת מניה דחלין, משריין דתכלת (פ"ה)
 ומשריין דרקיעא משריין דנורא דגהינם דחלין מניה, והאי תכלת
 (תל"ז ע"ב) איהו דין דינא אדנ', דינא דמלכותא דינא, ותריין גוונין רשימין
 בטלית חד חוור וחד תכלת, ועל תריין גוונין אלין אתמר (שמות כ"ד) ותחת
 דגליו כמעשה לבנת הספיר. לבנת, לוכן דספיר דאיהו כליל בתריין
 גוונין, רחמי ודינא, חוור ואבס, אבמו דתכלת. ועל תריין גוונין דמיו.
 רבנן מאימתי קורין את שמע בשחרית, משיכיר בין תכלת ללכן. למהוי
 ברתא דמלכא קרית שמע יחודא דקדשא בריך הוא, כליל מתריין גוונין
 אלין דאינון יהוה אדנ', רחמי ודינא, כגוונא דקדשא בריך הוא כליל
 תריין גוונין יהוה אדנ', למהוי רחמי ודינא, וכסא דין וכסא רחמים (מטטרון)
 כמראה אבן ספיר דמות כסא, מאי דמות כסא, אלא לקבל כרסיא
 דאית ליה שבעים ושתיים גשרים, דיהא בר נש רשים בשבעים ושתיים
 קשרים וחליין דציצית, לקבל שבעים ושתיים גשרים דכרסיא, דאינון
 שמונה עשרה קשרים וחולין לכל סטרא, דכרסיא דאיהי דה' לכל
 סטרא בארבע חיוון דכרסיא דאינון ד', ושית דרגין דכרסיא דאינון
 ו', ודא מטטרון איהו כליל ארבע חיוון דהא הוא דכתיב (ישעיה י"א)
 ונער קטן נוהג בם ואינון מיכאל גבריאל גוריא' רפאל, מטטרון

שש

(6) פ"ה סגולה וכמניין יסודן סוס ורוכבו רמה בים, דינא דמלכותא דינא, ותריין גוונין רשימין בטלית חד חוור וחד תכלת, ועל תריין גוונין אלין אתמר (שמות כ"ד) ותחת דגליו כמעשה לבנת הספיר. לבנת, לוכן דספיר דאיהו כליל בתריין גוונין, רחמי ודינא, חוור ואבס, אבמו דתכלת. ועל תריין גוונין דמיו. רבנן מאימתי קורין את שמע בשחרית, משיכיר בין תכלת ללכן. למהוי ברתא דמלכא קרית שמע יחודא דקדשא בריך הוא, כליל מתריין גוונין אלין דאינון יהוה אדנ', רחמי ודינא, כגוונא דקדשא בריך הוא כליל תריין גוונין יהוה אדנ', למהוי רחמי ודינא, וכסא דין וכסא רחמים (מטטרון) כמראה אבן ספיר דמות כסא, מאי דמות כסא, אלא לקבל כרסיא דאית ליה שבעים ושתיים גשרים, דיהא בר נש רשים בשבעים ושתיים קשרים וחליין דציצית, לקבל שבעים ושתיים גשרים דכרסיא, דאינון שמונה עשרה קשרים וחולין לכל סטרא, דכרסיא דאיהי דה' לכל סטרא בארבע חיוון דכרסיא דאינון ד', ושית דרגין דכרסיא דאינון ו', ודא מטטרון איהו כליל ארבע חיוון דהא הוא דכתיב (ישעיה י"א) ונער קטן נוהג בם ואינון מיכאל גבריאל גוריא' רפאל, מטטרון

שש

כמדבר

שש מעלות לכסא דסלקין שש מאות • ציצית בתרין יודין, ואי חסר
 יוד הא חירק באתרה הכי סלקא, בכל סטרא בארבע כנפי ציצית
 ותלת עשר חליין דציצית אינון שש מאות ושלשה עשר • ועוד שש
 מעלות לכסא, ברזא דא ואז סליק לחשבן שלש עשרה, דאתרמיז
 בתלת תיבין ויפע ויבא ויט דאינון זהו אנ"י והו. חמש קשרין ה' לכל
 סטרא, א' טלית חד לכלהו, ובאת ה' אשתלים שמונה עשרה דאינון
 ט"ט, למהוי חיה לכל סטרא כליר ארבע חיות, ולכל חיה ארבע אנפין
 וארבע גרפין, אינון שנים ושלשים אנפין וגרפין, ואינון תליין מחירה
 דאיהי אדם, ואינון שנים ושלשים כחשבן יוד ה' א' ה' א' ה' א' ה' א'
 ואז, תליסר חליין בכל ארבע כנפי, והואז מתייחד עם כל ארבע חיות
 ואשלים לעילא אשלים לתתא • עמודא דאמצעיתא איהו מטטרון,
 לאשלמא לעילא כגוונא דתפארת, שמיה כשם רביה, בצלמו כדמותו
 אתברי, דאיהו כליר כל דרגין מעילא לתתא ומתתא לעילא, ואיהו
 אחיד באמצעיתא דרא הוא דכתיב (שמות כ"ו) והכריח התיכון בתוך
 הקרשים מכריח מן הקצה א הקצה, ואיהו כליר ארבע אנפין וארבע גרפין
 דכל חיה וחיה דלעילא, דאינון יאהרונה י' אז ישיר משה, בכל חיה ארבע
 אנפין וארבע גרפין, כגוונא דא אז באריה • אז בשור • אז בנשר •
 אז באדם • דאינון שנים ושלשים אנפין וגרפין, בחשבן אז ארבע
 זמנין. ואינון ארבע אנפין יהו"ה, ארבע גרפין אדנ"י • לקבל ארבע
 בגדי זהב וארבע בגדי לבן, דלביש כהנא לכפרא על ישראל • לקבל
 אדנ"י שפתי תפתח • וצלוחתא דתפלה, יהו"ה כחתימה שמונה עשרה
 ברכאן דצלוחתא, ותמני סרי זמנין יהו"ה אית בהון שתים ושבעים אתוון
 בחשבן ויכלו, דכלילין בצדיק חי' עלמין • ובארבע חיון יהו"ה אדנ"י,
 תמניא לכל סטרא אינון שלשים ושתים אתוון, ושלש עשרה ארתוון
 דאשתכחו מן זהו אנ"י זהו, הא תלת עשר דכלילין עילא ותתא, בהון
 אשתלים אדם דאיהו חמשה וארבעין, עמודא דאמצעיתא • לעילא
 באילנא דחי' לית קליפין (אסתר ד') כי אין לבא אל שער המלך בלבוש
 שק, לתתא אית קליפין כמטטרון דאיהו בדיוקנא דעמודא דאמצעיתא,
 דבזמנא דקדשא בריך הוא לבר ממלכותיה, אתכסי בגרפין ואנפין
 דעבר דיליה דרא הוא דכתיב (שמות כ' כ"ב) וירכב על כרוב ויעף ואינון

קליפין דסחרין לארבע חיוון דמטטרוין אינון תהו, (מלכים ב' ו' י"ט) והנה רוח
 גדולה וחזק מפרק הרים ומשבר סלעים לא ברוח יי, כהו, ואחר הרוח
 רעש לא ברעש יי, הא תרין קליפין ירוקא וחזור, דקליפין דאגוזא חד
 תהו קו ירוק • תניינא בהו אבנין מפולמין, קליפא תקיפא כאבני
 מפולמא, לקבל תרין קליפין אלין מוין ותבן דחטה. קליפה תליתאה
 דקיקא לקבל סובין דחטה, דהכי איהו מתדבק בחטה ולא יכיר
 לאתפרשא מתמן, דטחנין ליה בריחיא דאינון לקבל טוחנות דפוימא
 דבר נש, דצריך למטחן בהון מלין דאורייתא, עד דיהון כקמח סלת
 נקיה, ובנפה דאיהי שפה אתכריר פסולת דאיהו סובין (דאורייתא) עד
 דישתכח הלכה סלת נקיה • כההוא זמנא נטיל לה לבא ומוחא, וכל
 אברין דגופא דאתפשט בהון נשמתא, ואתפרנסת בה נשמתא, כגוונא
 דגופא אתפרנס במלין דעלמא, דזה לעמת זה עשה האלהים נהמא
 דגופא ונהמא דאורייתא, הדא הוא דכתיב (משלי ט') לכו לחמו בלחמי
 והאי קליפא איהי בקליפא דמתדבקא במוחא דאגוזא, ובזמנא דאגוזא
 איהי רכיבא, אתפרש ההיא קליפה ממוחא דאגוזא בלא קושייא,
 ובזמנא דאגוזא איהי (דרכי ע"כ) יבשה, קשה לבר נש לאעברא ליה
 מתמן, כי עדין הקושיא במקומה עומדת, ובגין דא מני קדשא בריך
 הוא לבר נש לאהדרא בתיובתא בכחרותיה, קודם דזיקין ביה יצר הרע
 הדא הוא דכתיב (ויקרא י"ט) מפני שיבה תקום • קדם שיבה דירך •
 והאי קליפה איהי אש, ואתמר בה ואחר הרעש אש לא כאש יי •
 רביעאה תהום, חלל דאגוזא ביה קול דממה דקה, תמן קא אתי מלכא
 (יסוקא ב' ב') ומתובה כעין החשמל מתוך האש. ואלין קליפין אינון רישימין
 בארבע אברים דגופא • בריאה תמן ליחא, דמינה אשתכחו סרכות
 דריאה, רגליה יורדות מות שאול צעדיה יתמוכו, ותמן רוח חזק מפרק
 דדפיק בכנפי ריאה דבר נש, והאי איהו רוחא דאסעיר גופיה דבר נש,
 מה דכפף ליה אליהו תחותיו וסליק לעילא ביה הדא הוא דכתיב
 (מלכים ב' כ') ויעל אליהו בסערה השמימה, והאי דפיק על ריאה דשותה
 כל משקין, ובהון ורוח אלהים מרחפת על פני המים, האי איהו קליפה
 לרוחא דקדשא • לשמאלא רוח סערה עליהו אתמר (קבלת י') לב חכם
 לימינו ולב בסיל לשמאלו, דוד אעבר ליה מלבו וקטיל ליה הדא

הוא דכתיב (תהלים ק"ט) ולכי חלל בקרבי, ובגין דא זכה לנשבה רוח
 צפונית בכנור דיליה, ואתמר ביה (יחזקאל ל"ז) כה אמר יי מארבע
 רוחות באי הרוח, והוה מנגן ביה בכנור בארבע מיני נגונין, בשיר פשוט
 דאיהו יי, ובשיר כפול דאיהו י"ה, ובשיר משולש דאיהו יהו, ובשיר
 מרובע דאיהו יהו"ה, הא אינון עשר אתוון, דעבר דוד לקבליהו עשרה
 מיני תהלים, וסלקין לשבעים ושתים אנפין כחשבן עשר אתוון אליו.
 ומתי סליקו בשבעים ושתים מיני נגונא כד אתעבר שילטנותא דעון
 משחית אף וחימה, דבהון דפיק רוח סערה בארבע סטרין, דסלקין
 לעשר כתרין (ס) ולשבעים ושתים אימין, הדא הוא דכתיב (משלי י"ב)
 ובאבוד רשעים רנה. דמיבאל גבריא"ל נוריא"ל רפאל שלטין על
 ארבע סטרין (ס"ב יסודין) טבין דכר נש, דאינון מיא ואשא ורוחא
 ועפרא, וכל חד אית ליה ארבע אנפין. עון משחית אף וחימה תליין
 (ד"ב שלטין) על מרה לכנה דריאה דעביד סרכא, ובמרה סומקא דכבד
 דאתאדם במאדים, ובמרה ירוקא דאחידת בכברא, דאיהו חרבא דמלאך
 המות דאתמר בה (ס"ב) ואחריתה מרה כלענה חדה כחרב פיות.
 ובמרה שחורה, לילית שבתי שילטנותא בטחול, דאיהו עציבו שאול
 תחתית עניותא וחשוכא בכיה והספרא ורעבון. מיד דמתעברין אליו
 קליפין מבר נש, שלטא עליה אילנא דחיי בשבעים ושתים אנפין, דאינון
 י"ה יהו יהו"ה, דאשתבחו עשרה תליין מארבע רוחות דאינון יהו"ה
 דאתמר בהון כה אמר יהוה מארבע רוחות באי הרוח, דא הוא רוחו
 דמשיח דאתמר ביה (ישעיה י"ב) ונחה עליו רוח יי כד איהו מנשב באון
 ימינא דלבא, דתמן חכמה מסטרא דחסד, דכיה הרוצה להחכים ידרים
 בחכמה יוחס"ד נשב בכינה, דבחכמה יי, בכינה ה', כתפארת ה', במלכות
 ה', יהוה דפיק בכלהו ארבע דסלקין לעשר ולשבעים ושתים, מחשבה
 דלבא דא יו"ד ה"א וא"ה א"מ ינא איהו מים ואיהו יד הגדולה, משמאלא
 אש ואיהו יד החזקה בעמודא דאמצעיתא י"ד רמה דאיהו רוחא
 דקדשא, וכלא בן י"ה (יחזקאל ח') כי רוח החיה באופנים אל אשר יהיה
 שמה הרוח ללכת ילכו, ביה מתנהגים מיא ואשא דאחיד בתרווייהו,
 ודפיק

(ח) ממע ז"ס ט"כ חמיית כמלא ז"ס נ"כ ט"כ פריס יכ"ל דפני פנים הם עזו ויחמנאל שנקלים ככל ע יוכלטי לל לים כפי ילכני
 כתיב רק ורח משעיר סיפיע מסר פאלד א"ס :

ורפיק בערקין דמוחא דאיהו מים, ובערקין דלבא דאיהו אש, ורוח
 בכנפי ריאה. בכל אבר ואבר דגופא, אשתכח גלגלי ימא דאורייתא
 וגלגלי רקיעא דאינון אשא, כלהו סלקין ונחתין ביה, ואיהו אתריה בין
 רקיעא וימא, מאנא דיליה ארעא דאיהו שכינתא וכנוונא דעופין פתיחו
 גרפייהו לקבלא רוחא לפרחא ביה, הכי כל איברים דגופא פתיחו
 בכמה מקורין, בכמה פרקין, בכמה ערקין, בכמה אדרין דלבא, אדרין
 דמוחא, לקבלא ליה, דאי לאו דנשיב בכתינ דלבא, הוה נורא דלבא
 אוקיד כל גופא, וכמה סולמין, ואדרין, דערקין דקנה דלבא, וקנה דריאה,
 כלהו מתתקנין לגביה. כד סליק דבורא על כנפי דריאה אתעביד קול,
 בהווא זמנא (קבלת י) כי עוף השמים יולד את הקול (תהלים כ"ט) קול
 " על המים. מסטרא, דמיא דאיהו מוחא, דתמן סליק בכנפי ריאה קול
 " חוצב להבות אש מסטרא דלבא, כד נפיק מפומא אתקרי דבור.
 ולקבל תרין כנפי ריאה דפתחין גרפין לקבלא ליה הדא הוא דכתיב
 (יחזקאל ב) ופניהם וכנפיהם פרודות כלמעלה. הכי שפון נטלין ליה
 לדיבור. ופרחין ליה לעילא, וכנוונא דאינון חמש כנפי (ס"ב ענפי) ריאה
 כלהו פתיחו בלא סרכא לקבלא האי קול, הכי נמי צריכין למהוי חמש
 דתקונין דפומא כלהו פתיחו בלא סרכא, בחמש תקונין דאינון
 (דרכ"ט ע"ב) אהלע בגרון. בומף בשפון. גיבל בחיך. דטלנת בלישנא.
 זסרין בשינים. ודבור דיהא בהון בלא סרכא ועכובא כלל הדא
 הוא דכתיב (כראשית כ"ו) ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יוצאת,
 דא צלותא דאיהו דבור ובגינה אתמר אם שגורה תפלתי כפי יודע
 אני שמקובל, ואי אית סרכא ונפקא בעכובא, יודע אני שמטורף, בגין
 סרכא בריאה דאיהו טרפה. וקול דא שמע ישראל דביה (יחזקאל ב)
 ואשמע את קול כנפיהם, ודא יהוה דאיהו קול, כד נפיק לקבלא שכינתא
 בצלותא בחשאי דאיהו דבור, דביה אדני שפתי תפתח. כל איברין
 פתיחו כלהו גרפייהו בשתי מאורת ושמונרה וארבעים תיבין, דאינון
 בארבע פרשיין דקרית שמע, דבהון נחית קלא, וכד נחית כמה צפרין
 מצפצפין לגביה בכמה מיני נגון, כלהו על איברין דגופא דאינון ענפי
 אילנא, ובכל גרפין דכל אבר דתמן דיורא דצפורא דאיהו אדני, בכל
 ענפא וענפא אשתכח פתיחא לגבי דבעלה, אדני שפתי תפתח איהו.

פתחא לגביה בצלותא דעמידה לית אבר משימי מאות ושמונה וארבעים
אברים דשכינתא, דלאו איהו פתיחא לקבלא ליה, ובגין דא אתקריאת
שיחת מלאכי השרת, איהו צפצוף עופות, דאינון נשמתין דשריין באברים,
איהו שיחת דקלים דאינון ענפין דאילנא, ובההיא זמנא דנחית יהוה
לגבי אדני' ככל אבר, אתמר בהו בעמדם תרפנה בנפיהם. והאי רזא
דחשמל • חיות אש עתים חשות ועתים ממללות, ואמרו מארי מתניתין
במתניתא תנא, כשהדבור יוצא מפי הקדוש ברוך הוא חשות, וכשאין
הדבור יוצא מפי הקדוש ברוך הוא ממללות, בההוא זמנא דמתייחדין
קול ודבור כחדא דאינון יאהרונהי חשות, אבל בזמנא דפניהם וכנפיהם
פרודות יהוה מן אדני' בפרודא, איהו אשתכח בארבע אנפי חיון,
בלהו פתיחן לקבליה ממללות, למשאל מזונא בגין דמזון לכלא ביה,
אדני' אשתכח בכנפי החיות, בלהו פתיחן לגבי חיון, שאגין בקול
דאיהו יהוה בלהו בימינא, אופנים מצפצפן בדבור דאיהו אדני'
בשמאלא, בשרפים מתחברים קול ודבור באמצעיתא • יאהרונהי בהון
ועוף יעופף הדא הויא דכתיב (ישעי' ו') ויעף אלי אחד מן השרפים,
ואתמר בהון ועוף השמים יוליך את הקול ובעל כנפים יגיד דבר •
ושרפים שש כנפים לאחד מסטרא דאת ו', דאיהו עמודא דאמצעיתא
כליל ימינא ושמאלא, ואיהו כליל שית תיבין, בשתים יכסה פניו ובשתים
יכסה רגליו ובשתים יעופף (סימ' תקינא תניינא ועל דמות הכסא דמות
כמראה אדם עליו מלמעלה, רשימו דספר תורה, ואיהו כתפארת אדם
לשבת בית יואוקמוה רבנן כל הקורא קרית שמע ערבית ושחרית
כאילו מקיים (יוסע' 6) והגית בו יומם ולילה. דטלת לבנה איהו לימינא
מסטרא דחסד, ואתמר אל מלך יושב על כסא רחמים ומתנהג בחסידות,
(ישעי' י"ו) והוכן בחדר כסא, חסד סליק שבעים ושתים חוליין וקשרין
דטלית, ואית טלת מסטרא דמטטרוין דאיהו ט"ט, כליל שמונה עשר
בין קשרין וחוליין לכל סטרא, חמש קשרין לקבל חמשה חומשי תורה,
ותליסר חוליין לקבל תליסר מכלין דרחמי דאורייתא, דאתמר בהון
בשלוש עשרה מדות התורה נדרשת, ובגינה אתמר כמראה אדם עליו
מלמעלה, בדיוקנא דתפארת דאיהו תפארת אדם עליו מלמעלה, ואתקרי
בשמיה יוד ה"א ואו ה"א, (סס מ"ג) כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו

יצרתיו אף עשיתיו. ולעילא כמראה אדם דא שכנתא, דאיהו בחיזו
 דעמודא דאמצעיתא בארבע אנפין ובעשר ספיראן דאינון ארם, וארבע
 אנפין דארם ארבע אתוון, ואינון י"ד אתוון וברהון (סושי י"ב)
 וביד הנביאים אדמה, ועוד אתקרי ח"י מסטרא דצדיק, וביה קדשא
 בריך הוא אתקרי או אדם דאיהו עמודא דאמצעיתא, ט"ל ושכינתיה
 ה', ובה' איהו אדם, בגין דט"ל הכי סליק בחשבון יוד הא ואו, והאי
 איהו מוריד הט"ל לגבי ה' אי קשר דטלת ח"י עלמין דקשיר קדשא
 בריך הוא בכל סטרוין בארבע כנפות דטלית תפלין משמאלא דא
 הוא דכתיב (שע"ה ס"ב) נשבע יי בימינו ובורוע עז, בימינו וזו תורה, ובורוע
 עזו אלו תפלין, יהו"ה בארבע פרשיין, אדנ"י היכלא לארבע אתוון
 בארבע בתי דתפלין, קשר של תפלין דיד דא צדיק רח"י
 עלמין, דאיהו קשורא דתרווייהו בורוע שמאלא קשר דרישא דא
 עמודא דאמצעיתא דאחיד ביה יהו"ה אהיה לעלא, דאינון (כת"ר)
 חכמה וכינ"ה. קרית שמע דאיהו יחידא באמצעיתא, ואיהו אחיד בין
 ציצית ותפלין, רכלהו פרשיין דציצית ותפלין אינון כלילן ביחודא
 דקרית שמע, ומסטרא דעמודא דאמצעיתא דאיהו טלת ותפלין
 דאתמר בהו (שמות י"ג) והיה לאות על ידכרה ולטוטפת בין עיניך
 (כמרכי ט"ו) ועשו להם ציצית (דרכ"ס ע"ב) ש' של תפלין הלכה למשה
 מסיני, (דברים כ"ה) וראו כל עמי הארץ כי שם יי נקרא עליך וראו ממך
 ואוקמוה מאי שם יהו"ה, אלו תפלין שבראש ש' ש' של תפלין, תרין
 שינין שית מאה, ש' ש' שית דרגין, ושבע ענפין דתרין שינין הא תלת
 עשר, וכלא שש מאות ושלוש עשרה. ולית פקודא דלאו איהו שקלא
 לכל אוריתא כגונגא דא כל מצוה איהו יהו"ה, י"ה עם שמי' שלש
 מאות וחמשה וששים, ויה עם זכרי שני מאות ושמונה וארבעים, ובגין
 דא כל מצוה איהו שקלא לשש מאות ושלוש עשרה. והא אוקמוה
 שמע ישראל כליל שש מאות ושלוש עשרה מסטרא דציצית, ושש
 מאות ושלוש עשרה מסטרא דתפלין, איהו בכל אתר. והיו לטוטפות
 טטפת, ט"ט רח"י עלמין צדיק, לקבליה מטטרון פת תפארת.
 מטטרון סוס דתפארת, דביה כל ספיראן מתלבשין, והכי איהו כגופא
 לנשמתא. וכד קדשא בריך הוא אסתלק מניה, אשתאר אלם, לית
 ליה

תפלין
 תפלין

ליה קול ולא דבור, אשתכח דקדשא כריך הוא ושכינתיה איהו קול
 ודבור דכל מלאך ומלאך, ובכל קלא ודבור דאורייתא, ובכל קלא
 דצלותא, ובכל פקודא ופקודא, בכל אתר שולטנותיה בעלאין ותתאין.
 איהו חיים דכלא איהו סביל כלא. ולית אדני כלא יהוה, כגוונא
 דלית דבור כלא קול, ולית (ה) קול כלא דבור, והאי איהו קשט
 בעלמא דאצילות, אבל בעלמא דפרודא אית קול כלא דבור קשר
 של תפלין שדי אחיד ביה עילא ותתא ודא צדיק ד"י עלמין
 אחיד ביה קול ודבור. אדהכי הא רעיא מהימנא אודמן לגבי סבא
 ואמר סבא סבא, תפלין וציצית ופרשת מוזה, אינון תלת פקודין כלילין
 בקרית שמע וקרית שמע פקודא רביעאה, וציצית אדכר תלת זמנין
 ובתפלין אדכר בהו תרין זמנין אות. ובציצית ז של תזכרו דצריך
 להתין בה, ובמוזה שדי מלבר יהוה מלגו, ופרשיין סתימין ופתיחן
 אמאי, ושיעור ארכה דציצית ורחבה דתקינן ארך כל הציצית תרין
 עשר אצבעאן בגודל, מצות תכלת שלישי גדיל ושני שלישי ענף. ובין
 קשר לקשר כמלא גודל, וכל חליא וחליא תהיה משולשת, והכי תפלין
 אמאי במזחא, ולקבל לבא, ושיעור רצועתהון אמאי אינון עד לבא
 לשמאלא, ועד טבורא לימינא, ורצועה דיד עד דיכרוך וישלש תלת
 זמנין באצבע צדא. אלא ודאי בגד חשוב לאו איהו אלא שלש על
 שלש לכל סטרא אינון תריסר, לקבל ארבע בגדי לבן, וארבע בגדי
 זהב, וארבע בגדי דכהן הדיוט. ומסטרא דברכת כהן הדיוט קא רמזו
 אל תהי ברכת הדיוט קלה בעיניך. שלישי גדיל ושני שלישי ענף דאיהו
 תכלת, וכל חליא משלשת, כל משלש מסטרא דקדושה הדרה הויה
 דכתיב קדושה לך ישלשו, וישראל שלישיה בגין דושלישים על כלו
 דציצית מסטרא דעמודא דאמצעיתא דאיהו תליתאה לאכהן, וכל דבר
 משולשהו יל, כל תיבה משלשת מסטרו, חליא כליא מתלת כריכות
 משלשין דא שכינתא, קדושה לך ישלשו, ואיהי משלשת בעמודא
 דאמצעיתא, כליל תלת ענפי אכהן דאינון ש' מן שבת, שכינתא בת
 יחידא חליא תכלת שבציצית, וזבאה גופא דהכי איהו רשים בשכינתא

תפלין

מלוא
מלוא
מלוא

וקדשא

(ה) פ"ה פ"ח כנה דבור כ ס מ" כי כאליתא לא יגודך דע לעשות ח"ו כירוד אכל כביע אית קול וכי כי יתן מפרד אלו וכן כחכ
 ס"כ כפירוש פ"ט ז'

וקדשא כריך הוא על כנפי דמצוה, רשים ברציעה דאיהו תפלה דיד
בתלת כריכות באצבע צרדא, דאיהי כגוונא דחלייא כריבא בתלת
כריכות באצבעא. רשים בקשר דתפלין כליל בתרין קשרין, סרקין חמשה
עשר משלשין, תרין בקשרא חד. שלשה עשר חליין אית בהון תשעה
ושלשים כריכן כחשבן ט"ל, ושלשה עשר חליין כחשבן אחד, סלקין
בן, והאי איהו בן י"ה עמודא דאמצעיתא. כל קשר כדיוקנא דכף ימינא,
כל חליא כדיוקנא דאצבע דאית ביה תלת פרקין לקבל תלת כריכות,
והכי בכל אצבעא תלת פרקין, לבר מגודל, דאיהו שיעור בין קשר
לקשר דציצית כמלא גודל. איהי מדה דחוטמא, ומדת רעין ימינא
ושמאלא, ואיהו מדה בין עין לעין, ומדה דאזן ימינא ושמאלא, ומדה
דכל שפה ושפה, ומדה דלישנא, מדה אחת לכל היריעות. אמה שיעור
דגופא לארבע סטרין ועילא ותתא, דאינון שית אמות, ובכל אמה ואמה
שלשה פרקין, שמונה עשר פרקין בשית אמין, ואינון רוא דשמונה עשר
נענועין דלולב לשית סטרין תלת נענועין לכל סטרא ועלייהו אתמר
(ס"ו) זאת קומתך דמתה לתמר. ודא שיעור קומה מקור. ישראל
כשכינתא איהו שמונה עשרה ארבע זמנין, דאינון ארבע סלקין שבעים
ושנים. ורוא דחיון קומה דלרזון (דרכיט ע"ב) ונביהן ונוכה להן ויראה
להם, ונביהם, ארבע חיון דמרכבתא תתאה, ונוכה להם, חיון דמרכבתא
מציעתא, ונביהם, ארבע חיון דמרכבתא תליתאה, וכלהו שנים עשר. ורוא
ואינון מלאות עינים כגוונא דא, סכיב לארבעתן, יהודה
יהודה יהודה, וביארי דקומה רשימין בהון בצלותא, כאן
אתר, אלא כל הכורע כורע בכריך וכל הזוקף זוקף בשם זקיפות
ארבעה. וכריעות ארבעה, הא הבא קא רמין באלין זקיפות וכריעות
מוליך ומביא למי שארבע רוחות העולם שלו. מעלה ומוריד למי
שהשמים והארץ שלו. ואינון שית סטרין שמים וארץ וארבע רוחות
לקבל תלת ברכאן קדמאין ותלת בתראין, בעושרה שלום במרומיו
ארבע, כריעה וזקיפא לשמאלא וכריעה וזקיפא לימינא, והאי איהו
נותן שלום לשמאלו וימינו, (פ) לשמאל רבו ולימין רבו, הא אינון תריסר
בין כריעות וזקיפות ובהון שבעים ושתיים עינין, ששה כריעות כרהון

שמונה

(פ) משמע דכעושה גוים כסוף לימן מחלם טעם זאכל רכז וזאכן בת קול סכא י' ס' בסדר

שמונה עשר גענועין, שלשה בכל פעם ראש וגוף וזנב, דצריך למכרע בשמונה עשרה חליין, סלקין שבעים ושתים, באלין שבעים ושתים עיינין דקדשא בריך הוא, גהרין שבעים ושתים גרפין דשכינתא, וקמת עלייהו ואתקריאת עמידה, דבקדמיתא נפילה איהו, וצריך לאקמא לה בשם יהוה ב"י עלמין, ובארבע זקיפות בשירת ברכאן, דאיהו תפארת, כליל תלת ברכאן קדמאין ותלת ברכאן בתראין, ולמכרע ב"י עלמין, והאי איהו וו' ו' כל הכורע כורע בברוך וכל הזוקף זוקף בשם יהוה עמודא דאמצעיתא, וצדיק וו' ו' עלאה בינה בן י"ה, ואינון רמיון בויסע ויכאוט עלאה בן י"ה אחיד בזקיפה ובריעה, ובלהו סלקין שמונה עשרה ברכאן דצלוחתא. ארבע בריעות באדנ' ארבע זקיפות ביהוה עמודא דאמצעיתא, ושכינתא ר"י עלמין קשיר לון ודא יאהדונה"י אמן. בכל ברכתא משמונה עשרה ברכאן שמונה עשרה זמנין יהוה, אינון שבעים ושתים עיינין דנהרין בשבעים ושתים גרפין, דאינון שמונה עשר זמנין אדנ', ורזא דמלה וגביהו וגובה להם וגבותם, וגביהו גרפין, וגובה להם אנפין, וגבותם דאינון עלייהו מלאות עינים סביב לארבעתן, כלהו מרובעות, וכלא קשוט שבעין אנפין לאוריתא. גרפין אדנ', אנפין יהוה, עיינין אהי"ה וסלקין יב"ק בחשבון אדנ' במעשה יהוה בדבור אהי"ה במחשבה בכל עין ועין שיעור גודל, ודא ו' בינוני, ותרין פרקין בגודל אינון י"י. לקבל חוטמא ולקבל תרין נוקבי חוטמא י"י, וסלקין יהוה, ודא וייצר שיעור דכל מדה ומדה יהוה, בכל אתר שלטנותיה בכל אבר ואבר כל אבר פגון יפרוש כנפיו יקחהו ישאהו על אברתו, לית אבר בכל מרכבתו דלאו איהו כל אבר בדיוקניה. ובכל אתר אשתבח. (מזוקל 6) ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה, לקבל פרשין פתיחן דתפלין לקבל תורה, וכד לתתא אינון סתימין פרשין לקבל יאהדונה"י עלייהו כאנפיו וגרפיו, וקדשא בריך הוא רשים ביישראל לקבלייהו בצלותא למהוי חברים בהדייהו, למכרע בכל גופייהו בתמני סרי ברכאן דצלוחתא, לאמלכא עלייהו אמן ואיהו יאהדונה"י בכל אבר ואבר דלהו. ואמר קדשא בריך הוא מאן דלא הוי רשים קדמייכו למהוי כורע בברוך וזוקף ביהוה בקומא דגופא, לא ייעול צלותיה בהיכלא דילי דאיהו אדנ', לא תקבלון מלין דיליה

10

11
לא יילד ד"א

על גרפייכו ואנפייכו, רכל מאן דמצלי באדנ'י ומצרף ליהורה אנפין
 דמלאכין, ופניהם וכנפיהם פרודות לעילא לעילא יאהדונה'י במלין
 דצלותא דנפקין מפומוי רבר נש. וגרול העונה אמן יותר מן המכבר, ^{דליתא}
 דלגבי אדנ'י יהוה בצלותא, ופניהם וכנפיהם פרודות, לקבל יהוה
 באנפין, אדנ'י בגרפין, (שמות כ"ה) כרוב אחר מקצה מזה וכרוב אחר
 מקצה מזה. אבל כד חזר שליח צבור צלותא ועונה אמן, איהו במחברת
 השנית, מתחברין תרין שמהן במחברת השנית, בקדמיתא מקבילות
 הלולאות אחת אל אחת בקרסים, דאינון קשרי אצבעאן אבר באמן
 והיה המשכן אחר, דביה חזכרות אשה אל אחותה:

תקונא תליתאה סדר דבורא (ס"ה חדר דדבורא) דצלותא, דביה חיון
 אשא ממלך, והאי איהו (יחזקאל ב) וארא כעין חשמל כמראה
 אש בית לה סביב. האי איהו רזא דחשמל, דאינון חיון אשא עתים
 חשות עתים ממללות. ואינון דחשות לספר תורה בזמנא דרבור נפיק
 מפי הקורא, איהו חשיב לגביהו כאלו מקבלים אוריתא בטורא דסיני.
 ובזמנא דאמר איהו אנכי, לא אשתמע קלא ולא דבורא אחרא דחיון
 אלא דיליה. כגונא דא כד דבורא דא נפיק מפומיה דקדשא בריך
 הוא, חיות אש חשות, ובזמנא דשתיק חיות אש ממללות הדא הוא
 דכתיב (שמות כ') וכל העם רואים (דרכ'ט ע"ב) את הקולות, קלין דחיון
 דהו שגין, ואת הלפידים, דהו נפקין ברבור דחיון בכמה מיני נגון
 קדם מלכא, ואלין אינון דחשות לספר תורה, אינון בדיוקנייהו דחיון.
 ומני לון קדשא בריך הוא לאעלא לון בחדר דמראה אש בית לה.
 ועוד אינון דחשות (ס"ה) ועוד אינון דנפיק מנייהו דבורא בצלותא דביה
 חיון אשא ממלך, ואינון דחשות בצלותא בשמונרה עשרה ברכאן
 ייעלון בחדר דמראה דא. ועוד אינון דחשות להלכה דאתמר בה
 אנרא דשמעתתא סברא, ייעלון בחדר דאיהו היכל דמראה דא,
 דאוריתא עלה אתמר (ירמיה כ"ג) הלא כה דברי כאש נאם יי וכפטיש
 יפוצץ סלע, (ב) ודא סלע דאתמר ביה (כמרכר כ') ודברתם אל הסלע
 לעניהם ונתן מימיו, אלין דמשתדלין בה לשמה נפיק לון מיא דאוריתא
 מתיקן, ואתמר בהון ותשת העדה וכעירם. ואלין דלא משתדלין בה

לשמה

לשמה, נפיק לון מים מרירן דאתמר בהון (סמוס פ') וימרוו את חייהם
בעבודרה קשה, דא קשיא • בחומר, דא קל וחומר • ובלבנים • בלבון
הלכה •

תקונא רביעאה וחמשהא (יסקול פ') ממראה מתניו ולמעלה וממראה
מתניו ולמטה, דבהון שוקי החיות כנגד כלן ובספירן נצח
והוד מטטרון אות בצבא דיליה, ואיהו דיוקנא דצדיק, דצדיק אורת
בצבא דלעילא, ומטטרון איהו אות בצבא דלתתא • מטטרון שדי, ביה
והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק, ורגליהם רגל ישרה, דרגלין דמזיקין
כלהו עקלתון, ורגליהן ורגלין דחיון קרישין אתמר בהון ורגליהם רגל
ישרה, מצד תיה דאיהו ישראל • ישראל כליל תלת חיון דאתמר בהון
האבות הן הן המרכבה • וכף רגליהם ככף רגל עגל, מסטרא דחיה
דאיהו שור, ונוצצים כעין נחשת קלל, מסטרא דנחש בריח דימא
דאיהו סליק לגביה ביבשתא, רצוא מסטרא דנוריא ל, דסליק רצוא •
ושוב, מסטרא דשדי, דהכי סליק בחשבון, ואיהו סליק מטטרון. וכד
הוּו ישראל שמעין קלא ממזרח הוּו רצין תמן, ולמערב הכי, וכן לדרום
ולצפון • אמר קדשא בריך הוא למלאכי השרת אלן דרהטין לצלותא
דמצורה, ורהטין לפרקא בשבתא • ורהטין למעבד רעותא דילי
ותייבין בתיובתא • קבילו לון בהיכלא דהאי מראה, דכאלין סימנין
אינון חברים בהדייכו, אינון רצין ושבין באוריתא בדבורא דהלכה,
אינון רשימין בהדייכו, ואעילו לון בהאי היכלא • הכי כד מצלין
ישראל, מיבאל טאס עלמא כטיסא חדא • וגבריא ל טאס בתרין
טאסין, וכד נפיק דבורא מישראל בהלכה בצלותא • וככל פקודא
דשכינתא, תמן אינון רצין לגבה, ויטבין בה בשליחות מאריהון • וככל
אתר דשמעין קלא דאורייתא דתמן קדשא בריך הוא, אינון רצין לגבי
ההוא קלא, ותייבין בה בשליחותא דמאריהון • דככל קלא דשם יהוה
לית תמן, וכדבורא דלית תמן אדני, לא רצין ושבין תמן • ובגין דא
ורגליהם רגל ישרה, (סוסג י"ה) כי ישרים דרכי יהוה, באתר דיהוה תמן
איהו דרך ישרה • ואי לית תמן יהוה, לאו איהו דרך ישרה • ועוד
ורגליהם רגל ישרה, אמרו מארי מתניתין דמאן דמצלי בעי לתקנא
רגלוי בצלותיה כמלאכי השרת • ככף רגל עגל, למחוי רשים בהדייהון,

ובגין דא אוקמוה רבנן המתפלל צריך לכוין את רגליו שנאמר וכף
 רגליהם בכף רגל עגל. ואמר קדשא בריך הוא אלין דאינון רשימין
 בצלותיהו הכי לכוון רגליו כוותיכו, אפתחו לון תרעי היכלא לאעלא
 במראה דא תקונא שתי תאה ראיתי במראה אש, הכא ראייה ממש.
 אמר קדשא בריך הוא מאן דייעול בחיזו דא, ויהא בצלותיה לביה
 לעילא לשם יהוה, ועיניו לתתא בשמא דארנן, תיעלון בהיכלא דא
 כגוננא דמלאכין, וגביהן לעילא ויראה להם לתתא, לקבל שכינתא.
 דאיהו יראת יהוה, ובראייה ושמיעה וריחא ודבור שרייא יהוה, בעשייה
 במשויש שמוש הלוך שרייא ארנן, ודא ראייה דאור ונר (ס"ה דאורייתא)
 דאתמר בה ותורה אור ריחא דקרובין דאינון צלותין דבור באורייתא
 דבור בצלותא, ועשייה דמצוה ושמוש דילה, ומשויש דילה והלוך דילה.
 וראייה ושמיעה דלית תמן אורייתא ומצוה קדשא בריך הוא ושכינתיה לא
 שרייא תמן, דקדשא בריך הוא שרייא בראייה וכן שכינתיה, דאורייתא
 ותורה אור, שכינתיה ראייה דיליה, יהוה במראה אליו אתודע (קדשא
 בריך הוא במראה אליו אתודע שכינתיה) במחשבה מלגו בינה בן
 יהוה, ישראל עלה במחשבה. הרהור חכמה לחכימא ברמיזא, חכמה עלה
 במחשבה דאיהו בינה, מחשבה והרהור כלא חד, חכמה לא אשתמודע
 אלא בכינה, ובניה בלב, ובגין דא מחשבה בלב הרהור בלב. וכן
 אורייתא ספר תורה מצוה (ד"ל ע"ב) לשמוע וכן בחוטמא ריח ניחח
 ליהוה, שכינתא איהו קרבן דיליה, עולה דיליה, וצלותא איהו כקרבן
 וכריח ניחח סליקת לגביה, ואתקריבת לגביה בצלותא והכי בדבור
 (ירמייס כ"ג) הלא כה דברי כאש נאם יהוה, ה' שכינתא דבור דיליה.
 כגוננא דשכינתא איהו מראה דיליה. שמיעה דיליה. ריח ניחוח
 דיליה. דבור דיליה, ברישא. הכי איהו בידין עשיית מצוה דיליה.
 בגופא כריעה דיליה, בצלותא זקיפא דיליה, בצלותא עמידה דיליה
 (דאיהו מזליה) דקיימא קמיה בכל אתר, וכרעת לגביה, ואתנפלת
 לרגליו בנפילת אפים, למשאל מניה רחמים על בנהא, איהו ענוה לגביה
 ואית לה בשת פנים מניה, ולא כשפחה בישא לילית חצופה בלא
 ענוה, לית לה בשת פנים, אימא דערב רב, ובגין דא אמר שלמה
 (משלי י"ב) אשת חיל עטרת בעלה וכרקב בעצמותיו מבישה, דשכינתא

איהי מטרוניתא, שפחה דילה לילית, לית לה ענוה ולא בשת אנפין מקדשא
ברוך הוא, והכי בנהא ערב רב, וקדשא בריך הוא עתיד לאעברא לה
ולבנהא מעלמא, דממזרים אינון מבני תשע מדות אסנת משגחת
(ר"ח אנוסה שנואה גידוי תמורה מורדת שכורה גרושת הלכ חצופה
תערוכת) ממזרי דרבנן • וכן שכינה איהי שמוש דקדשא בריך הוא,
יחוד דיליה בצדיק חי עלמין, ואיהי הליכה דיליה, (תפלים פ"ה) צדק לפניו
יהלך למעבד רעותיה • (כראשית כ"ו) ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה
רבקה יוצאת • רהיטת לגביה למעבד רעותיה בראיה בשמיעה בריחא
בדבור בעשיה בגופא בשמוש בהילוך, בכל אבר איהי מצוה לשמשא
ליה ולמעבד רעותיה, ובנהא הכי אינון בדיוקנהא בני ענוה בני בשת
אנפין, כלהו כמדות דילה. ובגין דא מני קדשא בריך הוא למשרה
(שמות י"ח) ואתה תחזה מכל העם אנשי חיל יראי אלהים אנשי אמת
שונאי בצע • אנשי חיל, מסטרא דימינא דאברהם דתמן ראיה
דאורייתא (דברים ל"ג) מימינו אש דת למו • יראי אלהים, מסטרא דיצחק
דתמן שמיעה דאמר חבקוק נביאה (חבקוק ג') "שמעתי שמעה יראתי •
אנשי אמת, מסטרא דיעקב דתמן ריח ניהח ליהוה בחוטמא • שונאי
בצע, מסטרא דדבור, סמכא רביעאה דאדם הראשון דאתחבר באבהן •
תלת חיון אינון אריה שור נשר, בראייה שמיעה ריחא, אדם בדבור
ושמת עליהם שרי אלפים מסטרא דאת א, ושרי מאות מסטרא דאת (ד'
ארבע מאות שנה דאשתעבידו ישראל במצרים (בדלות דאורייתא) •
שרי חמשים נ, ושרי עשרות י, ישראל באינון מדות אשתמודעון דאינון
בנוי דקדשא בריך הוא ושכינתיה, למהו בהון אנשי חיל כגון אשת
חיל עטרת בעלה, מארי דחסד • יראי אלהים אנשי אמת ולא אנשי
שקר, דבני ישראל לא יעשו עולה ולא ידברו כזב • ולא ימצא כפיהם
לישון תרמית • שונאי בצע, כבר נש שמח בחלקו, ולא כערב רב בנוי
דשפחה בישא, דאינון כחויא דכל ארעא קדמיה דרא הוא דכתיב
(ישעיהו מ"ח) ונחש עפר לחמו • ודחיל למשבע מעפר, דדחיל דתחסד
ליה, ודכי מארי בצע דלא שבעין מכל ממון דעלמא, ובגין דא אוקמוה
מארי מתניתין לא המדרש הוא העיקר אלא המעשה, בגין דקדשא

ברוך

(פ) מטע סטיו ישראל כגלות מצרים לתקן אות ד טכסס קרבי • פ"ח :

ח לבון

ברוך הוא איהו סתים בסתרי התורה, כמאי אשתמודע, במצות דאיהי
 שכנתיה דאיהי דינקניה כגוונא דאיהו ענו שכנתיה ענוה, איהו חסיד ואיהי
 חסידא, איהו גבור ואיהי גברת על כל אומין דעלמא, איהו אמת ואיהי
 אמונה, איהו נביא ואיהי נביאה, איהו צדיק ואיהי צדקה, איהו מלך
 ואיהי מלכות, איהו חכם ואיהי חכמת, איהו מבין ואיהי תבונה דליה.
 איהו כתר ואיהי עטרה דיליה עטרת תפארת יובגין דא אוקמוה רבנן
 כל מי שאין תוכו ככרו אל יכנס לבית המדרש, כדיוקנא דקדשא
 בריך הוא דאיהו תוכו, ושכינתא ברו, איהו תוכו מלגו, ואיהו ברו
 מלבר, ולא אשתניאת איהי דלבר מההוא דלגו, לאשתמודעא דהיא
 אצילותיה ולית אפרשותא תמן כלל, דמבית ומחוץ תצפנו. ובגין דאיהו
 יהוה סתים מלגו, לא אתקרי אלא בשכינתיה אדנ", ובגין דא אמרו
 רבנן לא בשאני נכתב אני נקרא, בעולם הזה נכתב אני ביהודה
 ונקרא אני באדנ", אבל בעולם הבא נכתב ביהודה ונקרא ביהודה,
 למהוי רחמי מכל סטרא, ובגין דא מני קדשא בריך הוא למלאכי
 השרת, מאן דלא יהא תוכו ככרו בכל אברין פנימאין וחיצונין, לא
 ייעור בהיכלא דה, ובגין דא אמר קרא (דברים ל"ב) הצור תמים
 פעלו. תמים תהיה עם יי אלהיך :

תקנא שביעאה, כמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם, אמרו
 רבנן מן וארא עד כמראה הקשת, הן הן מעשה המרכבה.
 ואמרו חכמים כשהיה רבי עקיבא דורש במעשה מרכבה, ירדה אש
 מן השמים וסבכה האילנות. והיו מתקבצים מלאכי השרת כבמזמוטי
 (ד"ל ע"ב) חתן וכלה, בגין דלית יחודא וקשורא ומרכבה לשם (יהודה)
 יהוה באדנ"י אלא בצדיק, דאיהו קשת, דאיהי (י"ד דביה) מרכבתא
 שלימתא דלעילא יאהרונה, שכינתא איהי מעשה בראשית, ואוקמוה
 אין דורשין במעשה בראשית בשנים, בגין דענפין דאילנא אינון
 פרודות מלמעלה בכנפי חיון, יהוה לימינא אדנ"י לשמאלא, חתן
 לימינא כלה לשמאלא, כד אתיין לה לחפה בכמה מיני נגונא, צריכין
 ישראל לאתערא לון לתתא בשירות ותושבחות בכל מיני נגונא
 בצלותא, הא קא אתיין לחפה, וצריכין ישראל למיהב קדושין לכלה
 מחתנה, בקשורא דתפלה דיד למהוי קשורא ליה, ולא עטרא לון

בתפילין דרישא דאיהי פאר הדא הוא דכתיב (יחזקאל כ"ד) פארה חבוש
עליך, ותלת כריכין דרצועה, לקבל תלת קדושות דאינון קדוש קדוש
קדוש, (רצועה) קדושה לך ישלשו. וצריך לברכא לון בשבע ברכיאן
דאינון שבע ברכות דקרית שמע, בשחר שתיים לפניא ואחת לאחריה
ובערב שתיים לפניא ושתיים לאחריה, וכלה בחפה דאיהי כדיוקנא
דכנפי מצוה בציציות מוזהבות, ותכלת ולבן, כסא דין וכסא רחמים
כליל דא ברא, וכמה קשרין וחליין סחרניה, בכמה מרגלאן ואבנין
יקירין מליין סגולות סחרין לגביה, כדיוקנא דוגין ורמונין דלבושי מלכא
ומטרוניתא, דאינון ארבע בגדי לבן וארבע בגדי זהב. מסטרא דתרין
שמהן יהו"ה אדנ"י, כשמו כן כסאו כן חפתו כן לבושו, רשים שמיה
בכלא. כד בעי לאעלא בהיכליה, למחוי תמן חתן בכלתיה בשמונה
עשרה ברכאן דצלותא, דאיהי (כ"ה) בהיכלא ליחדא תמן בצלותא בשמונה
עשרה ברכאן דצדיק דאיהו) כמראה הקשת, אין דורשין במרכבה ביחיה,
בגין דהדורש ליחיד עמיה, הא אינון שנים בדרשא, ולא צריך תמן
למשמע קלא בצלותיה אלא (שמאל 6' 6) רק שפתיא נעות וקולה לא
ישמע. ובהאי רזא והור הקרב יומתוהבי באצילות (כ"ה) בצלותא) כל
חד מצלי בחשאי, דלא ישתמע צלותיה לגבי חבריה, כגון מאן דדריש
לחבריה, וישתיק דבור לגביה, לא צריך למעבד אלא דבור בחשאי
דלא ישמע חבריה, ובגין דא אוקמוה רבנן כל המשמיע קולו בתפלתו
הרי זה מקטני אמנה, ובגין כך חיוון אשא לעילא ממלדן בענפין דאילנא,
דהו מתקבצים תמן במזמוטי חתן וכלה. כאן אתר, בקריאת שמע
דתמן ואשמע את קול בנפיהם, דאינון ששים וארבעה לארבע גדפין,
ארבע זמנין ששים וארבעה סלקין שני מאות וששה וחמשים והא איהו
(ירמיה 6' 3) דגו' ליעקב שמחה. אימתי, לבתר דנטיר נוקמא משנאוי
ויקיד טעוון דלהון הדא הוא דכתיב (משלי י"ב) ובאבוד רשעים נגה.
איהו הנר לאשלמא שבעים ושתיים שבעים ושתיים שבעים ושתיים, ותליין
ששים וארבעה מן תמניא א"ו, והבי ששים וארבעה מתמניא א"ו לארבע
סטרין, שני מאות וששה וחמשים, וכד מטי לשנים ושלשים דאינון א"ו
א"ו א"ו א"ו דאינון ח' ח' ח' ח', אתחבר יוד לכל סטר, למחוי שמונה
עשרה יהו"ה, בשמונה עשרה ברכאן דצלותא, דאית בהון שמונה

עשרה זמנין יהוה דסלקין שבעים ושתיס בכהווא זמנא דמתחברא
 יהוה באדני בר"י עלמין יאהדונה, מיד דחיון דאש חשות,
 מה כתיב בהון בעמדם תרפינה כנפיהם, בעמדם ישראל בגלותא
 (כ"א בצלותא) תרפינה כנפיהם, דלא אשתמורעין עד ההיא שעתא, והאי
 איהו רק שפתייה נעות דאינון כנפי החיות, וקולה לא ישמע מה דהוי
 השמר חיון אשא ממלך, אינון חשורת. ובגין דא תקינו צלותא
 כחשאי, והכי מעשה מרכבה כחשאי, למללא תמן בחשאי בינו לבין
 עצמו. תלת צלותין תקינו ובכלהו שמונה עשרה יהוה, דאינון שבעים
 ושתיס אתוון בכל צלותא כתמני סרי ברכאן, דאינון שני מאות וששה
 עשר, כלילין בחסד בשבעים ושתיס עם ל"ב נתיבות, והיינו שני מאות
 וחמשים חסרין תרין, דכלילין בעמודא דאמצעיתא, דמקרבנא אשתמע
 צלותא, וצלותא מקרבנא, כגוונא דאתמר בהון ואשמע את קול בנפיהם,
 הכי בכרוכים (כמ"ב ו') וישמע את הקול מדבר אליו. כגוונא דכבש
 סלקין ונחתין ביה קרבנין ועלוון. הכי בצלותא מלאכין סלקין תרין
 ונחתין תרין, וכגוונא דסיני דביה משה ואהרן סלקין ונחתין, סלקין תרין
 ונחתין תרין. ובפקודא דא אתרמיוו כל פקודין דאורייתא, והכי כד הוה
 פתח רבי עקיבא במעשה מרכבה, פומיה הוה סיני, וקליה הוה סלם
 דביה מלאכין סלקין ונחתין. בכל דבור ודבור דיליה הוה רכיב עליה
 מלאך מטטרון איהו רכב לשכינתא, דכלילא בעשר ספירן עמודא
 דאמצעיתא דאיהו יוד ה"א וא"ו ה"א מלגו, דשכינתא כלילא מעשר
 ספירן דלבר, וקדשא כריך הוא ושכינתיה רכב ומרכבה (לעילת העלת)
 עמודא דאמצעיתא רכב לעילת העילות, ושכינתיה רכב לעמודא
 דאמצעיתא, ועילת העילות איהו דמיחד לכלא ומסדר לכלא ונהיר
 בכלא, נהוריה אעבר בגשמתא וגופא ולבושא, ולית ביה שנוי ושותפו
 וחושבן ותמונה ודמיון מכל מרכבתא ומראה ודמיון דאתחזיין בעין
 השכל. דרגין עלאין ותתאין אינון רכב ומרכבתא לגביה, ועליה לית
 מאן דרכיב. קשת סימן, תקיעה שכרים תרועה, ואינון סימן מרכבה
 דאבהן, תקיעה דאברהם שכרים דיצחק תרועה דיעקב דאתמר ביה
 (ס"א כ"ג) ותרועת מלך בו. ושלשה גוונין אתחזיין ביה חוור וסומק וירוק,
 ומסטרטא דגבורה אתקרי (רל"א כ"א ע"ב) קשת גבורים חתים, ומסטרטא דימינא

ספירן

כמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם, כד אתחוי ביום הגשם
 אחוי רחמי • וכד אתחוי בלא מטרא אחוי דינא • מעורב בין מטרא
 ושמשא, אחוי דינא ורחמי כליל, והאי איהו ש' מן שדי, תלת ענפי אבהן
 דאינון יהוה אלהינו יהוה, תלת שמיהן לקבל תלת ענפי אבהן, ובהון
 ארבעה עשר אתוון, בחשבן ד' מן שדי, ולבוש דשדי מטט' רון, דהכי
 סליק בחשבן שדי ע"כ • (ובחבורא קדמאה תמן תנין מהן דחוי קשת רי"ד כ' אר"ת שפיר
 קאמרת שם רט"ו ט')

זהר

אמר רבי יהודה לימא לן מר מלין מעלייתא דראש השנה • פתח
 רבי שמעון ואמר (מלכים ב' ד') ויהי היום • בכל אתר דכתיב
 ויהי, איהו צער • ויהי בימי צער, ודאי ויהי היום, יומא דאית ביה צער
 ודא איהו ראש השנה, יומא דאית ביה דינא קשייא על עלמא • ויהי
 היום ויעבר אלישע אל שונם, יומא דראש השנה הוה • ובכל אתר
 ויהי היום דא ראש השנה, (איוב ט') ויהי היום ויבאו בני האלהים (ט) יום
 ראש השנה הוה, בכל זמנא תרין יומין אינון, מאי טעמא, בגין דלהוי
 יצחק כליל דינא ורחמי, תרין יומין ולא חד, דאלמלא ישתכח יחידאי
 יחריב עלמא, ועל דא כתיב תרין זמנין ויהי היום ויהי היום • ויבאו
 בני האלהים • אלן בית דין רברבא, בני האלהים ודאי, בנוי דמלכא
 קריבין לגביה, ואינון שבעין ממנן דסחרין תדירא למלכא, ואינון חתבין
 דינא על עלמא • להתיצב על " וכי על " קיימי, אלא בשעתא דאלן
 קיימי על דינא • דינא קדמאה דכלא ביה, מאן הוא דלא יוקיר לשמא
 דקדשא בריך הוא, ודלא יוקיר לאורייתא ולעבדוי • אוף הכי מ"ן
 הוא דלא חייש על יקרא דשמא קדישא דלא יתחלל בארעא, מ"ן
 הוא דלא חייש ליקריה דקדשא בריך הוא, מאן הוא דלא שוי יקר
 לשמא דא • ויבא גם השטן בתוכם • גם לרבות ההוא נוקבא דיליה
 אוף הכי להתיצב על " דאיהו חייש נמי ליקרא דשמא דא • הכי
 אפליגו עמודין קדמאין דעלמא, חד אמר איוב מחסדי אומות העולם
 הוה • וחד אמר מחסדי ישראל הוה, ואלקי לכפרא על עלמא, דהא

יומא

(ט) כאן יום נעלם מספר אלפים רבא ד"ח סימן תקל"ז כמ"א שם ככר' • מ"ן :

יומא חד אשכחיה רב המנונא לאליהו • אמר ליה ודאי תנינן דאית
 צדיק ורע לו רשע וטוב לו, אמר צדיק כל שממעטין לו חובותיו, גותנין
 לו בעולם הזה חוביו, ועל כן צדיק ורע לו • וכל שמרובין עונותיו
 וממעטין זכיותיו, גותנין לו שכרו בעולם הזה, רשע וטוב לו • אמר ליה דינו
 דמארי עלמא עתיקין (ס"א עמיקין), אבל בשעתא דבעי קדשא כריך הוא
 לכפרא חובין דעלמא, אלקי בדרועא דילהון ואסי לכלהו • מתר
 לאסייא דאלקי לדרועא, לשיבא לכל שייפין כמה דכתיב (ישעיה כ"ג)
 והוא מחולל מפשעינו וגומר • (י"ט) כמה דאתמר בההיא יומא של
 ראש השנה, דקיימין שבעין קתדראין למידן דינא לעלמא, כמה אינון
 מארי תריסין קטיגורין דקיימי לעילא, אילין מיימינין לזכו, ואילין משמאלין
 לחובה לאדכרא חובין דעלמא, חובין דכל חד וחד ועל דא אצטריך
 לבר נש לפרשא חוביו כל חד וחד כמה דאיהו, בגין דמאן דמפרש
 חטאוי, לא אתמסר דיניה אלא בידי דמלכא קדשא כריך הוא בלחודו,
 ומאן דדאין ליה קדשא כריך הוא איהו לטב, ועל דא בעא דוד מלכא
 ואמר שפטני אלהים, אנת ולא אחרא. וכן שלמה אמר לעשות משפט
 עבדו, הוא ולא אחרא, וכל בי דינא בדילין מפני • ועל דא אצטריך
 לון לפרשא חובין דכל שייפא ושייפא, וכל מה דעביד כפרט דרא
 הוא דכתיב (תהלים ל"ב) חטאתי אודיעך וגומר • לבתר ואתה נשאת
 עון חטאתי סלה • מגלן ממישה דכתיב (שמות ל"ב) אנה חטא העם הזה
 וגומר • בישראל כתיב (שמואל א' י"ב) חטאנו כי עזבנו את יי • דאי
 תימא האי ביחיד, אבל בצבור לא • הא כתיב קרא דא • ואי תימא
 הא בצבור, אבל שליחא דילהון לא, הא כתיב (שמות ל"ב) וישב משה
 אל יי וגומר • ובתיב (ס) ויעשו להם וגומר, מאי טעמא, מאן דמפרש
 חוביה בי דינא בדילין מניה, בגין דבר נש קריב לגרמיה ולא אתרן
 על פומיה, ותו לא שביק למקטרגא לאולפא עליה חובה, ומומא דבר
 נש יקדים (דל"ב ע"ב) ויימא, ולא יהיב דוכתא לאחרא למימר •
 כדן קדשא כריך הוא מחיל ליה דרא הוא דכתיב (משלי כ"ט)
 ומורה ועוזב ירוחם • כיומי דראש השנה, מתקנין בי דינא
 כרסייא למלכא למידן כל עלמא, וישראל עאלין בקדמיתא כדינא
 קמיה דליפוש רחמי (ס"א קמי דליפוש דנזא) תנן ומשפט עמו ישראל

דבר יום ביומו • יום ביומו מאי הוא, אלא הני תרין יומין דראש השנה,
אמאי תרין יומין, בגין דאינון תרי כי דינא דמתחברין כחדא, דינא
עלאה דאיהו קשייא, בדינא תתאה דאיהו רפייא, ותריוויהו משתכחי • ועל
דא לא ידעי הני בכלאי רוא דיבכא ויללותא, ולא ידעי דתריוויהו
אצטריכו • יללותא דאיהו דינא תקיפא • תלת תבירין דאיהו דינא
רפיא • גנוחי גנח רפיא. אינון (ב) לא ידעי ועבדין תרוויהו, ואנון
ידעינן ועבדינן תרוויהו. (ס"ה) ועל דא רוא דיבכא ויללה, ותריוויהו
אצטריכו, הני בכלאי אינון לא ידעי ועבדין תרוויהו) וכלא נפקין
לארע קשוט פתח ואמר (תהלים פ"ה) תקעו בחדש שופר בכסה ליום
חגיגנו • תקעו בחדש שופר • מאי בחדש, דא כי דינא רפיא דאקרי
חדש • בכסה, (כס דערמא עלאה, כ"ס ה' דא פחד יצחק, דאיהו כס
למלכא עלאה • תו בכסה) דא דינא קשיא פחד יצחק • דינא דאתכסי
תדיר, דלאו איהו דינא באתגלייא • כי חק דא דינא רפיא • ומשפט
דא דינא (קשייא) ברחמי, ותריוויהו אינון כחדא, בגין כך תרין יומין
ותרווייהו ברזא חדא • אשרי העם יודעי תרועה וגומר, לא בתיב
שומעי או תוקעי תרועה • אלא יודעי תרועה, בגין (ס"ה בגין) חכימין
דדירין באורא דארעא קדישא, אינון יודעי תרועה • רוא דתרועה
במה דכתיב תרועם בשבט ברזל • מאן עמא בישראל דידעין רזין
עילאין דמאריהון, למיעל קמיה ולא תקשר ביה, וכל אינון דידעי רוא
דתרועה יתקרבון למיהך באור פניו דקדשא בריך הוה, ודא אור
קדמאה דגניו קדשא בריך הוה לצדיקיא, ועל דא אצטריך
למנדע לה • (שוין רל"ד כ' טו' י"ב ובחבורה קדמאה) כתיב (ויקרא ט') היותרת מן
הכבוד • וכתיב (ס"ג) ואת היותרת על הכבוד, (בתר דעבדת ניאופא
אסתלק עליה) יותרת מן הכבוד • דא אשת זנונים, דאזלא ונפקא מן
הכבוד, לאסטאה בני עלמא ולאסטנא עליהו, ושכבת לדכורא למעבד
זנונים, ובגין דא היותרת מן הכבוד, יותרת על הכבוד, בתר דעבדת
ניאופא אסתלקת עליה מצח אישה זונה, אתגברת על בעלה דאיהו
כבוד, בכעס דמרה אשת מדנים • וכעס, דשטא איהו על דכורא

דילה

(ה) א"ת הקני לעשות תריוויהו מסיס ולא ידעי • פ"ה כרישא וכדליתא כראש סבסס ל"ד ח' סכל סעיקר סבירך דיקא לעשות זנונים
כדמפס' א"ס :

דילה מצח אשה זונה שלטא על הכבד, אשת מדנים וכעס • יותרת
 מן הכבד • מן הכבד נפקא לאכאשא לכל עלמא, (ר"ט ס' וי"ט) ולמעבר
 ניאופין עם כלא • לבתר איהי סלקא לגבי דבורא, מצח אשה זונה,
 בעזיאתא דאנפין, וכדין איהי על הכבד ועוד יותרת מן הכבד אתקריאת
 מסטרא אחרא • בטר דנפקת לנאפא עם כלא, יהיבת שיורין לבעלה,
 והאי איהו יותרת מן הכבד. מגו כבד ויותרת דילה נפקת מרה ואיהי
 חרבא דמלאך המות, דנפקו מנה טפין מרין לקטלא בני נשא הדא
 הוא דכתיב (משלי כ') ואחריתה מרה כלענדה, ואיהי תל"א בכבד
 וכל מרעין ומותא ביה תליין, וההוא יומא דראש השנה משטטא
 בעלמא למכנש כל חובי עלמא, וכדין כל אברין דאינון ישראל, אינון
 בעאקו דאינון אברי דמטרוניתא. (כ"ג) נר"י נשמת אדם, שכינתא
 קדישא, וכדין כל ישראל בעאקו ונטלי שופר לאתערא ביה ההוא
 תקיעה ושברים ותרועה :

רעיא מהימנא

אמר רעיא מהימנא ודאי בטר דאברים וערקין דלבא דדמיין לישראל
 אינון בעאקו, צריבין לאתערא בקנה דאירו שופר, ודא קנה
 דריאה, בטר דכנפי ריאה לא יכלין לשכבא (דר"ב ע"ט) רונגא דמרה,
 דאתגברת על ערקין דלבא ועל כל ערקין דאברים דגופא, ההוא רוחא
 דנשיב בהון סליק בקנה דאיהו שופר עלמא דאתי דהכי אוקמיה ושט
 דומה לעלמא דין דביה אכילה ושתיה, קנה דומה לעלמא דאתי דלית
 ביה אכילה ושתיה, ולבטר דשט ו' מן ושט ברכוי אכילה דגזל •
 אתארך ואתעביד שטן • ומאן גרים דא, (כמדבר י"ט) שטו העם ולקטו
 שטייתא דלהון דאתערבו בערב רב שטיין, דתאוה דלהון אכילה ושתיה
 דגזל וחמס (תהלים י"ב) דשוד עניים ואנקת אביונים בנזון כפופה שטיין
 דאכלין בלא טחינה, מה כתיב בהו (כמדבר י"ב) הבשר עודנו בין שניהם
 טרם יכרת ואף י' חרה בעם, אתפשט ו' דשטו, אירו דרוחיה כפיף
 ואיהו נ', ודא גרם דאתפשט שטן באכילה ושתיה, ואתגבר על כל
 אברין וערקין בשלש מאות וששים וחמשה לא תעשה, כחושבן השטן
 חסר חר, דא יום הכפורים דלית ביה אכילה ושתיה, ואירו בגונגא

דקנה • ואיהו ו' בן י"ה מן בינה ובגיניה אוקמוה מארי מתניתין הרואה
 קנה בחלום זוכה לחכמה הדא הוא דכתיב (משלי ד') קנה חכמה קנה
 בינה, דלית קנה דאיהו פחות מתרווייהו דאינון (ה) י' חכמה ה' בינה,
 ובגין דא צריך לאתערא בשופר דאיהו קנה, עלמא דאטי עולם ארוך
 אך אפים, דמשתכחי מניה תלת עשר מכילן דרחמי כחושבן וא"ו, א'
 אך, ו' אפים, ואימא עלאה איהי תקיעה מסטרא דאברהם, שברים
 מסטרא דיצחק, תרועה מסטרא דיעקב, שכינתא תתאה קשר דכלהו,
 דהיינו ק' תקיעה ש' שברים ר' תרועה, וכלהו משלשין לגבי שכינתא
 הדא הוא דכתיב קדושה לך ישלשו, דלית קלא יכיל לנפקיה לבר
 אלא מן הפה, אויף הכי לית לאפרשא שכינתא מן קדשא בריך הוא,
 דקדשא בריך הוא אתמר ביה (תהלים כ"ט) קול יי חוצב להבורת אש,
 ושכינתא תפלת כל פה, ואינון סימנין קשר"ק קשר"ק קר"ק. ובחבורא
 קדמא :

זהר

נטרין שופר לאתערא ביה תרועה ותקיעה, דינא קשיא ברחמי,
 ושברים דינא קשיא בלא רחמי, (ס"ה) דינא רפיא ברחמי ובדין
 הכי יתערוך לעילא לאתערבבא דא בדא :

רעיא מהימנא

אמר רעיא מהימנא כהאי אתבסס שטן וקמיט נו"ן מן ושט, מה דהוה
 שטן לפנים תב לאחורא ואתהדר ושט כדבדקדמיתא, בגין
 דהקול קול יעקב • ישראל לית חיליהון באכילה ושתייה כשאר עמין
 דירתין עלמא דין, דחיליהון באכילה ושתייה • אלא חיליהון בקול דא
 דאיהו עלמא דאטי, עולם אריך דאתברי באת יוד, ובגין דקול שופר
 מניה נפיק, אמרו רבנן אין פוחתין מעשרה שופרות, ובאות י' ודאי
 אתעביד עולם ארוך, דאיהו ו' עלמא דאטי, ובאת ה' ברא עלמא דין
 דאיהו ה' זעירא דבה אכילה ושתייה דאורייתא, ועוד הוא אתרא, בתר
 דאתגזר גזרה בתרין אתוון דאינון ה' ה', תרין פתי דינין, מאן יכיל
 לבטלה

(ה) סוף נבי' קנה ל"כ ע"ן :

לכַּטְלָא גִזְרָה דְתִרְוּוּיָהּ יוֹ, דָּאֵת הָא אִימָא עֲלָאָה, י' אָב • וּמָה כְּתִיב
 (כְּמִכְרִי ל') כֹּל נָדָר וְכֹל שְׁבוּעַת אָסֵר לְעֵנֹת נַפְשׁ דְּאִיהִי ה', אִישָׁה יִקְיָמְנוּ
 וְאִישָׁה יִפְרְנוּ, וּבְגִין דָּא צְרִיךְ לְאַתְעֵרָא קְלָא דְאִיהוּ ו', בְּעֵשְׂרָה שׁוּפְרוֹת
 דְּאִינוּן י', וְעֵקְרָא דְלֵהוּן בְּנִשְׁמָה אַחַת, כֹּל סִימָן וְסִימָן בְּפָרָה, דְּאִיהִי י'
 מְעֵשְׂרָה • מִיד דְּשִׁמְעִי מִלִּין רַבִּי שְׁמַעוֹן וְכֹל חֲבֵרֵיִיא, אָמְרוּ בְּרִיךְ אֱלֹהֵא
 דְּזָכִינָא לְמִשְׁמַע מִלִּין מַהֲהוּא דְאַתְקֵרֵי רַבִּין שֶׁל נְבִיאִים, רַבִּין שֶׁל חֲכָמִים,
 (6) רַבִּין דְּמִלְאֲבֵי הַשְּׁרֵת, דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנִיתִיה מְדַבֵּר עַל פּוֹמוּ,
 וְכָתַב עַל יְדוּי רִזִּין אֱלִין, דְּלֵא אֲשַׁתְּמַעוּ כּוֹתִיבִיהוּ מִמִּתָּן תּוֹרָה וְעַד
 כְּעַן • אָמַר לִיה בּוֹצִינָא קְדִישָׁא אֲשֵׁלִים מְלוּדֵי דְרִזִּין דְּחַבּוּרָא קְדָמָאָה
 לְפָרְשָׁא לִזִּין, דְּהֵא כֹל מְאִירֵי מִתִּיבְתָאן דְּלַעֲלֵא וּמְאִירֵי מִתִּיבְתָאן
 דְּלַתְתָּא כְּלֵהוּ מְזוּמָנִין לְמִשְׁמַע מִלִּין אֱלִין מְפּוֹמֵךְ וּפִירוּשֵׁין דִּילֵךְ, דְּהֵא
 חֲדוּהּ וּפִירְקָנָא יִתְעַר בְּהוּן לַעֲלֵא וְתַתָּא • אַל תַּתְּנוּ דְּמִי לֹו אֲנֵת
 וְכֹל סִיעֵתָא דִּילֵךְ • עוּד אָמַר בְּחַבּוּרָא קְדָמָאָה :

זהר

בְּתִרְוּעָה וְתִקְיעָה וְשִׁבְרִים אַתְבַּסֵּס כְּלָא דָּא בְּרָא, וְכֹל מֵת דְּהֵוּיֵא
 כְּבֵד נְקִיט, אִקְרִיב לְגַבִּי לֵב דְּאִיהוּ מְלַכָּא לְזִינָא, (ס"ט לְדִינָא)
 וְהֵוּא לֵב לָאו אֹרְחִיו וְלָאו תִּיאֻבְתִּיה בְּעֵבִירו דְּעוֹבְדִין דְּעַמִּיה אֵלָא
 נְקִיט כֹּל בְּרִירו וְכֹל צְחוּתָא (דִּילֵךְ ע"כ) וְכֹל זְכִיין וְכֹל עוֹבְדִין טְבִין, וְכֹל
 הֵוּא עֵבִירו וְטְנוּפִין וְלְכֻלּוּבָא דְּאִינוּן עוֹבְדִין בִּישֵׁין אֲנַח לְכַבְד, דְּאַתְמַר
 בִּיה (בְּרֵאשִׁית כ"ו) עֲשׂו אִישׁ שְׁעִיר, וְכֹל עֵרְקִין דִּילִיה דְּאִינוּן שְׁאֵר עַמִּין
 עוֹבְדֵי עֲבוּרָה זְרָה הֵדָּא הוּא דְכָתִיב (ויקרא י"ז) וְנָשָׂא הַשְּׁעִיר עָלָיו אֵת
 כָּל עֲוֹנוֹתֶם, מֵאִי עֲוֹנוֹתֶם עֲוֹנוֹת תָּם דְּאַתְמַר בִּיה (בְּרֵאשִׁית כ"ט) וַיַּעֲקֹב אִישׁ
 תָּם וְחֹבֵין דְּעַמִּיה, דְּאִינוּן עֵרְקִין וְדַפְקִין דְּלֵבָא, וּבְגִין דָּא שְׁחִין וְצִרְעַת
 וְסַפְחַת לְכֹל אִינוּן אֲבָרִין מְכַבְד אֲשַׁתְּכַחוּ, מֵאֲלִין לְכֻלּוּבִין דְּאַשְׁתָּאֵרוּ
 בִּיה • מְלַכָּא אֲתִי כֹל בְּרִיאֻתָא לְכֹל אֲבָרִין, דְּהֵבִי הוּא, בִּין דְּלֵבָא נְטִיל
 כֹּל זְכִיכוּ וְכִרְיָא וְצְחוּתָא, כְּבֵד נְטִיל כֹּל מָה דְּאַשְׁתַּכַּח וְאַשְׁתָּאֵר מִן
 לְכֻלּוּבָא וְטְנוּפָא, וְזִרִיק לְכֹל שְׁאֵר שִׁיפִין, דְּאִינוּן שְׁאֵר עַמִּין אַחֲרָנִין בְּעַל
 כְּרַחֲמֵהוּ

כְּרַחֲמֵהוּ, וּמִפְסוּלֹת דִּפְסוּלֹת דְּכַבֵּד נִטְל טַחֹר, דַּאֲתַמַּר בֵּיהּ יְהִי מֵאֲרַת,
מֵאֲרַת יי בְּבֵית רִשְׁעִי:

רַעִיא מְהִימְנָא

אָמַר רַעִיא מְהִימְנָא וְהָא אֻקְמוּה רַבְּנָן עֲלֵיהּ, טַחֹר שׁוֹחֵק, וְאִיהוּ שׁוֹחֵק
הַכְּסִיל, וּבְגִין דָּא אֻקְמוּה רַבְּנָן דְּמִתְנִיתִין אֹוִי לוֹ לְמִי שֶׁהִשְׁעָה
מִשְׁחָקָתָ לּוֹ • וְקִהַלְתָּ אָמַר טוֹב כַּעַס מִשְׁחוֹק • טוֹב כַּעַס דְּכַבֵּד דְּאִיהִי
מְרָה, רַצוּעָה דְּקִדְשָׁא כְּרִיךְ הוּא, רַצוּעָה לְאַלְקָאָה בְּה צְדִיקָא בְּעֵלְמָא
דִּין בְּמַרְעִין בִּישׁוּן בְּמִכְתָּשִׁין • מִשְׁחוֹק דְּשָׁחִיק לֹון בְּטַחֹר, בְּלַכְרוּכָא
דְּהָאִי עֵלְמָא, דְּשׁוֹחֵק לֹון שְׁעֵתָא בְּעוֹתֵרָא וְעוֹד אַרְס דְּטַחֹר אִיהוּ זְחִיל
עֶפֶר, וְאִירוֹ תְּקִיף יִתִּיר מֵאַרְס דְּמְרָה, וּבְגִין דְּעַרְב רַב אֵינֹון שְׂחֹר
שְׁבַעֲסָה, וְאֵינֹון אֹוּמִין דְּעֵלְמָא דְּמִיִּין לְמוּזָן, יִתִּיר מְעַכְבִּין בְּגִלוּתָא עַרְב
רַב לְיִשְׂרָאֵל מֵאֹוּמִין עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זְרָה, כַּמָּה דְּאֻקְמוּה רַבְּנָן מִי מְעַכְב
יִשְׂאוֹר שְׁבַעֲסָה מְעַכְב • דְּאֵינֹון דְּבִקִּין בִּישְׂרָאֵל כְּשְׂאוֹר בְּעַסָּה • אָבֵל
אֹוּמִין עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זְרָה, לֹאוּ אֵינֹון אֵלָא (תְּסֻלִים 6) כְּמוּזָן אֲשֶׁר תְּדַפְּנוּ
רוּח • וְעוֹד וְנִשְׂא הַשְּׁעִיר עֲלֵיו, כִּד רַעוּתִיהָ לְמַעַבְד קוֹרְצִיא לְקִדְשָׁה
כְּרִיךְ הוּא עִם יִשְׂרָאֵל, דְּאִירוֹ נִשְׂא כֹל חוֹבִין דִּיכִיל לְמַסְכַּר לֹון עַד
דַּאֲתַעְבִּיד כְּבֵד, (סֵפֶר 6) כְּמִשְׂא כְּבֵד יִכְבְּרוּ מִמֵּנִי חוֹבִין עַל גְּדַפּוּי, מַה
עֲבִיד, סְלִיק לְטוֹרָא עֲלָאָה כְּתַמְרָא כִּד אִיהוּ בְּעִי לְסַלְקָא לְטוֹר גְּבוּהָ
כְּמִשְׂא כְּבֵד יִכְבֵּד עֲלֵיהּ • כִּד אִיהוּ לְעִילָא וּבְעִי לְסַלְקָא לְפִי מַעוּט
דְּאֲשְׁתָּאָר לִיה • אֲתִיקֵר עֲלֵיהּ מְטוּלָא וְנִפִּיל, וְאִפִּיל גְּרַמִּיה לְתַתָּא, וּבְכַבֵּד
מִשְׂא דַּאֲתַתְּקַפַּת עֲלֵיהּ, אֲתַעְבִּידוּ כֹל אֲבָרִין דִּילִיה פְּסְקוּרַת דְּלָא
אֲשְׁתָּאָר אָבֵר שְׁלִים, אֹוּף הֵבֵא אִירַע לְסַמָּאָד וְנַחֲשׁ כְּבֵד וְיִוְתַרְתָּ הַכְּבֵד
יִצֵּר הֲדַע וּבַת זֹוּגִיָּה זֹוּגָה, מִתְּמָן כֹּל בַּת אֵל נְכַר זֹוּגָה:

(וּכְחוּרָה קְדַמָּה א"ר פִּנְחָס דְּרַכ"ד א' שִׁיךְ רַל"א ב' סו"ס)

זֶהֱר

אָמַר רַבִּי פִּנְחָס אֹוֹרְחָא דָּא הוּוּה מִתְקַנָּא לִי לְמִשְׁמַע מְלִין אֵלִין מַעֲתִיק
יֹוּמִין, וּזְבָאָה עֵלְמָא דַּאֲנַת שְׂאֲרֵי בְּגוּיָה, וְוִי לְעֵלְמָא דִּישְׁתָּאָרוֹן
יִתְמִין וְלֹא יִדְעִין מְלִי דְּאֹוֹדִיָּתָא כְּדָקָא יֵאוּת, וְדָאִי הֵכִי הוּוּה דְּכַבֵּד

נטיל כלא טב וביש ואף על גב דמשטטא ולקייט כל חוביהון דישראל,
 הכי נמי זבין דילהון לקיט בגין לקיימא קורציה, וכלא האי והאי
 מקריב לגבי לב ואורחוי דלב לא נטיל אלא זביכו וברירו וצחותא
 דכלא כמה דאמרת, ושאר טנופא ולכלוכא אהדר לבכד, ונטיל כלא
 בעל כרחיה דכתיב ונשא השעיר עליו מלה דא אהדרנא, בגין
 דיתבסס לפימי כמתקא דרובשא, זכאה חולקי דזבינא להאי למחמי
 דא בעיני אוף הוא פתח ואמר (ס' קל"ב) "לא גבה לפי ולא רמו
 עיני וגומר" האי קרא אמר דוד בשעתא דהוה אזיל על כף נהרא,
 והוה אמר רבונו של עולם, כלום הוה בר נש בעלמא דאודי ומשבת
 למאריה כוותי, אודמנת ליה (ב) צפרדע אמר ליה דוד לא תתגארי,
 דאנא עבדית יתיר מנך, דמסרית גופאי על מימרא דמארי דכתיב
 (שמות ו') ושרץ היאור צפרדעים והא אוקמוה ותו דאנא משבח ומזמר
 ליליא ויזמא בלא שביכו בההיא שעתא אמר דוד "לא גבה לפי
 ולא רמו עיני" לא גבה לפי (כ"א ס"ד) דא הוא קרבנא דבכל יומא
 ובכל זמן וזמן לגבי קדשא בריך הוא, דאתכלילת כנסת ישראל ביה
 בין כל שאר אכלוסין, וכל אילין פולחנין אפיקו לה מבין גובין ומבין
 (דרל"ג ע"ב) שאר עמין, כן ישראל כל זמן דאינון אטימי לבא ולאפתחין
 בתיובתא, לא סלקין ריחא ולא אפיק לון מגו גובין, אבל כד פתחין
 בתיובתא מיד סלקין ריחא, ויפיק לון מבין גובין ויתהני בהו כנסת
 ישראל דכתיב (שיר ה') פתחי לי אחותי רעתי, דכל זמנא דשושנה אטימא
 לית לה ריחא, ולא סליק מבין גובין, ודיודהא בנייהו כמה דאתמר
 וקדשא בריך הוא לא שדר לן למהך אורחא דא, אלא לאולף מלין
 אלין. עד דהו יתבי אתא נשרא ומאיך ונטיל חד שושנה מבינייהו
 ואזלת, אמרו מכאן ולהלאה נהך לארחין קמו ואזלו, עד הכא אורחא
 דרבי פנחס ורבי שמעון אזל ליה איהו ורבי אלעזר ושאר חברייהו,
 ורבי פנחס ושאר חברייהו פתח ואמר פנחס על זה (תכלים ט') למנצח
 על שושן עדות מכתם לדוד ללמד, מאי ללמד, לאולפא לבני ערמא
 חכמתא והא אוקמוה שושן עדות, אלין סנהדרין גדולה דכתיב בה
 (שיר ו') סוגה בשושנים, מכתם לדוד, סימנא דאחזיאו ליה לדוד כד

שרר

(6) עיין לעיל דף רכ"ב ב' מס' שפי"ב דוד פס"ו לממלא דלפרוט על שמה שמוס כפאי כי ססיה זבי ע"ג וד"ס' טעון כמדבר

שדר ליואב לארם נהרים ולארם צובא לאגחא כהו • אמר רבי פנחס
 דא איהו שושן עדות דקיימא הכא, שכניתא עלן ודרגין עלאין בהדה,
 וסייעתא קדישא לתושבחתא, דא איהו שושן בשלימו כדקא יאות •
 קמו ואזלו אלין הכא ואלין הכא • אזל ליה רבי פנחס ובת בכפר
 (6) עקימין ורבי יצחק ורבי חייא בהדיה • עד דאקדימו למיזל יתבו
 ומחכו לנהורא דצפרא, וקיף עיניו רבי חייא וחמא אילין כוכבייא
 דשרביטא דקא מרהטין ואזלן, אמר ודאי בכמה זמנין שאלנא על
 אלין ככבייא • אמר רבי פנחס יאלין ככבייא דשרביטא ידען
 בסובלתנו דחברייא, דהא קדשא בריך הוא ברא כל אינון כוכבי
 דקיעא דברבין וזעירין • וכלהו אנדן ומשבתן לקדשא בריך הוא
 (דכתיב (תהלים קע"ח) מונה מספר לכוכבים) • וכד מטא זמנייהו לשבחתא,
 קרא לון קדשא בריך הוא בשמא דכתיב לכלם בשם יקרא, וכדין
 דהטי ואושיטו שרביטא דנהורא למהך לשבחתא למאריהון בההוא
 אתר דאפקדן, דהא הוא דכתיב (ישעיה מ') שאו מרום עיניכם וראו מי
 ברא אלה וגומר • אדהכי אתא נהורא קמו ואזלן עד דהוו אזלי אתא
 נשרא דברבא אסחר על רישייהו וקיימא עלייהו • אמר רבי פנחס
 ודאי עדין רעותא הוא השתא, בה שעתא אתפתחו תרעי דרחמי לכל
 אינון בני מרעי, והוא זמנא לאסותא לון, ואף על גב דאינון אסידין
 דמלכא, דהא נשרא דא סימנא דרחמי איהו • פתח ואמר (דברים ל"ב)
 כגשר יעיר קנו על גוזליו ירחף וגומר • ליבא בעלמא מאן דאידהו
 ברחמי על בנוי כנשרא, והא אוקמוה דכתיב (משלי ל') ויאכלוה בני
 נשר, דאיהו רחמנא על בנוי • ומגו דהשתא עדין דרחמי אתא נשרא
 דא ואסחר עלנא, בשעתא דא איהו רחמי לכל אינון בני מרעי ודא
 איהו דכתיב (תהלים ט') " בקר תשמע קולי, ודא בקר דאברהם ואתערוותא
 דיליה, אדהכי אסחר נשרא ואעבר לקמייהו • אמר רבי פנחס נשרא נשרא
 מה אנת לנבן, אי בשליחותא דמרך אתית, הא אנן הכא אי בנין מלה
 (ס"א סימנא) אחרא אתית, הא אנן הכא זמינין • אתרם נשרא לעילא
 ואתבסי מנייהו ואינון יתבו, אמר רבי חייא הא דשלמה מלכא זוטרת
 (ס"א תיזאה) היא דתנינן נשרא דברבא הוה אתי לגבי שלמה מלכא

בכל

(6) כומר סין מ"כ טשאקן וכמכח ח"ל טול כפר ח' כלפת ח"כ"כ שקדין עזאקס וסס קניו ייבזן כן עזאקס • חרמ"א

בכל יומא ויומא, והוה שלמה מלכא רכיב על גדפאה, ואוביל ליה
 ארבע מאה פרסי בשעתא חדא, לאן אוביל ליה, לתרמוד בחדר
 בהרים. אתר חד איהו לגבי טורי דחשוכא דאקרי תרמוד במדבר,
 ולא איהו אתר דתרמודאי, אלא תרמוד דאיהי במדבר בהרים, ותמן
 מתבנשי כל רוחין וסטרין אחרנין. וההוא נשרא הוה טאס לתמן
 בשעתא חדא, כיון דקאים על ההוא דוכתא אנבה נשרא, ושלמה
 כתב פתקא וארמי תמן ואשתויב מאינון רוחין, ונשרא הוה מסתכל
 גו חשוכא דטורין לאתר דתמן עזא ועזאל, דאינון תמן אסירין בשלשלא
 דפרזלא נעיצן גו תהומי, ולית יכירו (ס"ו רשו) לבר נש בעלמא
 (דרלג ע"ב) למיעל תמן ואפילו עופי שמיא, בר בלעם. וכיון דנשרא
 מסתכל גו חשוכא דכרבא, מאיך לתתא ונטיל ליה לשלמה מלכא
 תחות גרפאה שמאלא ומכסייא ליה, וקיימא על אלן שלשלא
 ואזלא ומקרבא לגביהו. ושלמה כדן אפיק עוקא (כלע"ו שורטינ"א)
 דחקיק עליה שמא קדישא, ושווי בפומא דנשרא, ומיד אינון הוה אמרי
 כל מה דבעי שלמה מלכא, ומתמן הוה ידע שלמה חכמתא (עלאה)
 הדא הוא דכתיב (מלכים ב' ט') ויבן וגומר את תרמוד במדבר בארץ.
 וכי בנינא הוה עביר בארץ, אלא מהו ויבן, אסתכל בסכלתנו וידע ליההוא
 דוכתא למנדע ביה חכמתא (עלאה, כמה דאת אמר (מלכים ב') ויבנו
 במקרא). עד דהוה יתבי הא נשרא אתית לגביהו, ושושנה חדא בפומה
 ושד' קמיהו ואולת לה, חמו וחדו. אמר רבי פנחס ולא אמינא לכו דנשרא
 דא בשליחותא דמארה אזלא ואתיא. שושנה דא איהי שושן עדות
 דקאמינא וקדשא בריך הוא שדר ליה לגבן פתח כמלקדמן ואמר (מלכים ב')
 למנצח על שושן עדות מכתם לדוד למד, וכי שושן עדות מאי סהדותא
 סהיד, אלא שושן דא איהי סהדותא למעשה כראשית, ואיהי סהדותא
 לכנסת ישראל, סהדותא ליחודא עלאה ודא איהו בגין דשושנה דא אית בה
 תריסר עלין, וכלהו קיימין בעקרא חדא, ואית בה חמש עלין לבר
 תקיפין דחפיין לדא שושנה ואגיננו עלה, וכלא ברזא דחכמתא הוה.
 תליסר עלין אלן תליסר מכילן דרחמי, דירתא כנסת ישראל מלעילא,
 וכלהו אחידן בעיקרא חדא. (ר"ב דאינון תלת עשר תיקונין דדיקנא
 תתאה דארץ אנפין, דאינון תלת עשר תיקונין עלאין דזעיר אנפין)

ואיהו ברית חדא (פ) ודוגמא דברית יסודא (פ"ה יחודא) דכלא. חמש
 תקיפין דסחרן עליה, אלין חמשין תרעין חמש מאה שנין (דיסודא יסודא
 כבי מקדשא) דאילנא דחיי אזלא בהו, סהדותא לעובדא דבראשית, כל
 עובדא דבראשית כלהו (פ"ה חמש מאה שנין דיסודא ברית קדישא כלהו
 עובדא דבראשית תיבין וכול) תיבין ידיען בסוכלתנו, וקיימא בחשבנא
 אלהים דמעשה בראשית, אחוי לעילא, ואחוי לתתא, ואחוי
 לעילא כרזא דעלמא דאתי, ואחוי לתתא כרזא דכנסת ישראל שושנה
 סהדותא דקיימא בכל הני סימנין דכתיב (פ"ה דא) בראשית ברא
 אלהים, דא שושנה, תליסר עלין אינון תליסר תיבין עד אלהים תניינא,
 ואינון את השמים ואת הארץ והארץ היתה תהו ובהו וחשך על פני
 תהום ורוח, הא תליסר עלין דשושנה. חמש תקיפין דסחרן לאילין,
 אינון מרחפת על פני המים ויאמר, הא חמש אחרנין. לבתר יהי אור,
 הא עיקרא ושרשא דשושנה דכלא, ואחידן בה. סהדותא ליחודא.
 חמש עלין תקיפין שרשא ויחודא דאחידן ביה תריסר עלין, אלין שמע
 ישראל " אלהינו ", הא חמש עלין דשושנה, אחד דא הוא עקרא
 ושרשא דכלהו אחידן ביה, רזא (פ"ה סהדותא ליחודא) חמש תיבין
 שמע ישראל " אלהינו ", אינון חמש עלין תקיפין דשושנה. שרשא
 ויסודא דאחידן ביה דא הוה אחד, ואיהו עיקרא ושרשא דכלהו
 אחידן ביה. תליסר עלין אלין רזא דתליסר בחשבנא, גושפנקא
 דמלכא. תא חזי כגוונא דשושנה בין החוחים, הכי אינון ישראל בין
 עמין עובדי עבודה זרה. והכי כנסת ישראל בין שאר אכלוסין דברבין
 ממנן, כל זמן דשושנה קיימא אטימא דלא פתיחא, לית בה ריחא ולא
 סלקין לה ולא מפקין לה מגו גובין. בשעתא דשושנה פתיחא סלקא
 ריחא, כרין אפיקו לה מגו גובין. ויתהני בהו כנסת ישראל שנאמר
 פתחי לי אחותי רעיתי, וקדשא בריך הוא לא שדרה לן אלא למיהך
 לארחן. (ובחבורא קדמאה) אמר רבי אלעזר לאבוהי ה"ה שמענא
 אלין שייפין אטימין ברזא דקרבנין, שייפין אחרנין רזא דלהון מאי.
 אמר ליה רבי (דר"ד ע"ב) שמעון לרבי אלעזר. אלעזר ברי כל שאר
 שייפין

(פ) די יסוד דק"ד יש בו י"ב סיקובי דיקבא תמלס טו"א דונמל דכרית וסס י"ב סיקובי דיקבא עילאין דעיר. ואיטו כרית טו"א יס"ד
 דאזל וכל יסוד דק"ד טו"א דיוכבא דכרית סנ"א ככרשית ד"ה' וע מק"ס ס"א כל סתמל ס"ד כ"ב :

שִׁיפִין דִּלְגוּ רִזָּא עֲלָאָה אִיהוּ . תָּא חֲזִי לְבָא הָא אֲתָמַר, אֲבָל לֵב דָּא
 אִיהוּ נוֹרָא דְדִלְיָק, וְאֵלְמָלָא דְזִמְיָן לְגַבְיָה מְלָכָא עֲלָאָה כְּנַפֵּי רִיָּאָה
 דֵּאֲתִיָּין לְקַמְיָה רוּחָא, מְרוּחָא דְנִשְׁיֵב מִגּוּ בּוֹסְמִין עֲלָאִין, הִוָּה אוֹקִיד
 לְעֲלָמָא כְּרַנְעָא חֲדָא . פְּתַח וְאָמַר (כְּרַנְעִית י"ט) וַיִּי הַמְטִיר עַל סָדוּם
 וְעַל עַמּוּדָה גְפְרִית וְאֵשׁ, אֲמָאִי אוֹקִיד לֹון, בְּגִין דְּכְנַפֵּי רִיָּאָה לֹא נִשְׁיֵבו
 בְּהִיא שְׁעָתָא . וְסִתְרָא דְכְנַפֵּי רִיָּאָה דָּא (פְּסִלִים ס"ח) כְּנַפֵּי יוֹנָה נִחְפָּה
 בְּכֶסֶף, וְאִינוּן רְפָאֵל וְצִדְקִיָּאל וְעֲלִיָּהוּ אֲתָמַר (ס"ד ק"ד) עוֹשֶׂה מְלֹאכֵי
 רוּחֹת לְנִשְׁבָּא תְדִיר קָמִי מְלָכָא . (ס"ח לְבָא) :

רעיא מהימנא

אמר רעיא מהימנא, בוצינא קדישא כל מה דאמרת שפיר . אבל מוחא
 איהו מים, לב איהו אש . ותרונויהו איהו רחמי ודינא, דא כסא
 רחמי ודא כסא דינא . וקדשא ברוך הוא מלך עומד מכסא דין דאיהו
 לב, ויושב על כסא רחמים דאיהו מוחא, וכד חובין מתרבין על אברים
 ועל ערקין דלבא דאיהו כרסייא דדינא . אתמר בלבא (פסטר ז') והמלך
 קם בחמתו ממשטה היין, דאיהו ינא דאורייתא . ובזמנא דכנפי ריאה
 נשכין על לבא, וחמת המלך שככה. דתרין כנפי ריאה (שמות כ"ה) והיו
 הכרוכים פורשי כנפים למעלה סוככים בכנפיהם על הכפרת, דא
 כפורתא דלבא . ובמאי וחמת המלך שככה, בגין וישמע את הקול
 דא קול תורה, קול דקרית שמע, וירבר אליו בצלותא דפימא דאיהו
 (ס"ד כ"ה) אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך. וההוא רוחא דנשיב בכנפי
 ריאה, איהו אפיק קלא בקנה דאיהו קנה חכמה קנה בינה, ואתמר בה
 (יחזקאל ג"ד) כה אמר יי מארבע רוחות באי הרוח, דאינון ארבע אתוון
 יהוה, והאי איהו רוח דדפיק בכל ערקין דלבא דאתמר בהון אל אשר
 יהיה שמה הרוח ללכת ילכו . אמר בוצינא קדישא ודאי רעיא מהימנא
 דרגא דילך איהו, דביה וחמת המלך שככה, אשרי העם שככה
 בגימטריא משה . אמר ליה ברוך אנת בוצינא קדישא, בוצינא דדליק
 קמי מלכא ומטרוניתא, נר יי איהו נשמה דילך. אמר ליה הא אמרת
 מוחא ולבא וכנפי ריאה, תרי כולין מאי גיהו . אמר רעיא מהימנא
 הא אוקימנא בכנפי ריאה עושה מלאכיו רוחות, כליין משרתיו אש

לוהט, ואינן תרין בנפי ריאה ותרין בליין, לקבל ארבע חיון דכרסייא,
 כרסייא איהו לבא באמצעיתא, וכן מוחא אית ליה ארבע חיון דאיהו
 כרסייא דרחמי, ומאי ניהו, ראייה שמיעה ריחא דבור. ראייה אריה.
 שמיעה שור. ריחא נשרא, וארבע אנפין וארבע בנפין לכל חד. דבור
 אדם איהו. אחד עילא ותתא, דרועין דבהון וידינו פרושות. כנשרי
 שמים, גוף אריה, ושוקים וכף רגליהם ככפרגל עגל. ועל גופא אתמר
 מרכבת המשנה. משנה כתיב לישראל דמתניתין. ובחבורא קדמאה:

זהר

טחול. פתח בוצינא קדישא ואמר (קס"ט ד') וארא את כל העשוקים
 שנעשו תחת השמש והנה דמעת העשוקים. מאן אינן עשוקים,
 אלן ינוקין דאינן בתוקפא דאמהון, דסלקין מעלמא ער ידי מלאך
 המות. וכי מלאך המות קטיל לון דאיהו עושק, אלא הדר ואמר ומיד
 עושקיהם כח ואין להם מנחם, מאן ההוא כת, דא הוא דכתיב (בראשית ה')
 יהי מארת ברקיע השמים, ודא הוא מארת חסר וא"ו, ודא לילית דאיהי
 ממנא דההוא עושק, ואיהי אקרי טחול, ואיהי אולת (משפטים ק"ה) וחייבא
 בינוקי, ובתר עבדת כהי רגזא ודמעה למבכי עליהו. טחול לזינא
 דכבר אזלי, דא אברי בשני ודא כרביעי בעובדא דבראשית.
 ובגין דא לית סימנא טבא בשני וכרביעי, כבר מותא דרברבי, טחול
 מותא דוטרבי.

רעיא מהימנא

אמר רעיא מהימנא ודאי הכי הוא, דכבר איהו דרגא דעשן עשו הוא
 ארום, הוא כניש כל דמין בין צלולין בין עכורין, ולא אבחין בין
 טב לביש, לא עביר אפרשותא בינייהו. לבא איהו ישראל דאבחין
 בין טב לביש, בין דם טמא לדם טהור, ולא נטיל אליה ברירו ונקיו
 דההוא דמא, כבורר אוכל מגו פסולת. ולבתר דנטיל לבא דאיהו
 יעקב ברירותא דדמים דאיהו לעליא, ואשתאר כבר דאיהו עשו
 (דרל"ד ע"ב) בפסולת, איהו כעיס עליה במרה דאיהי גהינם דאתברי
 ביומא תניינא, מותא דרברבי, ואיהו נקבא בישא אש זרה עבודתא קשה
 עבודה

עבודה זרה קרינן לה • ובגין דמינה אתער בעס לכבד, אקמיה רבנן
 במתניתין כל הכועס כאילו עובד עבודה זרה • ולא עוד אלא דלית
 שריפה וחמימות בכל מרעין דאברין דגופא אלא ממרה דאיהי אדליקת
 בשלהובין על ערקין רכבד ובעי לאוקדא כל גופא, ואיהו כגוונא דימא
 כד איהו בעיס, דגלי ימא סלקין עד רקיעא, ובעי לנפקא מגבוליהו
 לחרבא עלמא, אי לאו שכינתא דאיהי לחולה כחול דאסחר לימא
 דלא נפקת מפומהא • אוף הכי שכינתא אסחרת לגופא וסמך ליה
 " יסעדנו על ערש דוי • ובגין דא אוקמיה מארי מתניתין, המבקר את
 החולה לא ליתב למראשותיו משום דשכינתא על רישיה, ולא לרגלוי
 דמלאך המות לרגלוי • האי לאו לכל בר נש אלא לבינוני, אבל לצדיק
 גמור " יסעדנו על ערש דוי, על רישיה, ושכינתא אסחר גופיה עד דגלוי,
 ובגין דא אתמר ביעקב (בראשית מ"ט) ויאסף רגליו אל המטה, ודא
 שכינתא דאתמר בה (ישעיה ס"ו) והארץ הרום רגלי. לרשע גמור מלאך
 המות אסחר ליה בכל סטרא, ודא יצר הרע, דמלאך המות אסחר ליה
 בכל סטרא, חרבא דיליה, דפניו מוריקות בטפא חדא דאינון תלת
 טפות דזריק ביה חדא הוא דכתיב (משלי ה) ואחריתה מרה כלענה כבד
 דא דכורא • יותרת הכבד נקבא •

זהר

קיבה איהי דרגא חד משתין דמותא, ודא אתקרי תרדמה עסטיראה
 (ב"ב ע"ג עסירטא), דרגא שתיתאה דמלאך המות, ומגו דאתי
 מרחיק איהו מסטרא דמותא • ולאו מותא, רמזא חדא משתין דמותא :

דעיא מהימנא

אמר דעיא מהימנא בתר דגופא איהו מאילנא דטוב ורע לית אבר
 כגופא דלא אית ביה יצר הרע ויצר הטוב לבינוניים, ולצדיקים
 גמורים, תרין יצירות דבר ונקבא תרווייהו טובים, כגוונא דחתן וכלה •
 לרשעים גמורים תרין יצירות בישין, דבר ונקבא בכל אבר ואבר
 מסטרא דסמאל ונחש, ובגין דא מסטרא דאילנא דטוב ורע קיבה אית
 בה

(ב) פ"י ח"כס ושעמוס כח"ס זכור ונשועמס • סר"כ :

ביה תרין דרגין, דהכי אקמוה רבנן קיבה ישן ואית שינה אחת משתי
 במותא ושינה אחרת משתי בנבואה, ובגין דא אקמוה רבנן מארי
 מתיבתא (וכריס י) החלומות שוא ידברו והכתיב (כמרכי י"ב) בחלום
 אדבר בו לא קשיא כאן על ידי שד, כאן על ידי מלאך. חלום על
 ידי מלאך חד משתי בנבואה חלום על ידי שד, איהו שוא מסטרא
 דמותא ואיהו (ה) תבן, דהכי אקמוה בשם שאי אפשר לבר בלא תבן
 כך אי אפשר לחלום בלא דברים בטלים אצטומכא דא קרקבן נקלף
 ואקמוה רבנן קרקבן טוחן, דאיהו נטייל כלא ושחיק ומשדר לכל איברי
 אי איברי בלא חובין. כגוונא דאקמוה רבנן דאית מלין דמעכבין ית
 קרבנא, דלא נחית לקבלא ליה ההוא דשדר קדשא בריך הוא לקבלא
 דורנא דליה, דאית דמקבל ליה קדשא בריך הוא על ידי אריה
 דאתמר ביה ופני אריה אל הימין לארבעתן, וקדשא בריך הוא רכיב
 עליה ונחית ביה לקבלא ההוא דורנא, ואית דורנא דמקבל ליה על
 ידי שור דאתמר ביה ופני שור מהשמאל לארבעתן. ואית דורנא
 דמקבל על ידי דגשור דאתמר ביה ופני דגשור לארבעתן, דאינון שתי
 תורים או שני בני יונה. ואית דורנא דמקבל ליה על ידי דאדם
 דכתיב ביה (ויקרא ט) אדם כי יקריב מכס קרבן ליי, בדיוקנא דההוא
 דאתמר ביה ודמות פניהם פני אדם. יהוה נחית עלייהו לקבלא
 דורנא. ואית חיון טבעיות ממנן על גופין דאינון מארבע יסודין, ואינון
 דכין. ולקבלייהו ארבע חיון דורסין מסאבין (כ"ה מלאבין) ממנן על
 ארבעה מדרין, דאינון מרה חוורא מרה סומקא מרה ירוקא מרה אכמא
 ואית חיון שכליות דסחרין לכרסיא. ואית לעילא מגייהו וגבוהים
 עליהם, ואינון חיון אלהיות מסטרא דקדושה ואית חיון דסטרא אחרא
 ואתקריאו אלהים אחרים, ואלהיות דקדשא אלהים חיים ואלין אלהיות
 דקדושה, אתקריאו אלהי האלהיות ועלת על פלא אל ארון על כל
 המעשים, וכל זנא אזיל דזיניה. ובגין דאית אלהים אחרים, אמר עלייהו
 זובח לאלהים יחרם בלתי ליהוה לבדו, בגין דלא יתערב אלהים חיים
 עם אלהים אחרים. ובחבורא קדמאה:

אצטומכא

(h) וכן הוא כ"כ ב"ה כ"ה ה' נ"ל בעלים ג' מלאך שטור מלאך רע וסייגו עד סכ"ל וכו' אין חלום כלל מן חלום שטור עקף מכחוס מן חלום מלך רע כניהם א"ה כלל מלאך אלא שכוז מלאך רע וכוז מלאך טוב. א"ס:

זהר

(דרל"ס ע"ב) אצטומכא דא נטיל כלא ושחיק ומשדר לכל סטרין דלתתא, ומניה אתגנו תתאי, מאינון שתין שמרים לתתא, כל אינון רוחין וסטרין אחרנין, דאתגנו בליליא מאינון אברים ופדרים, ושאר נטלין כל שיפין, ונטיל כלא כבד וקריב ללב כמה דאתמר, ודא איהו דכתיב (יחזקאל 6) ופני אריה אל הימין, ועל דא אתתוי על מדבחה כגונא דאריה אכיל קרבנין, מפאן ולהלאה כל שאר שיפין ברוא דגופא כגונא דלעילא :

רעיא מהימנא

אמר רעיא מהימנא, בוצינא קדישא ודאי אצטומכא בקדמיתא נטיל כלא עד שית שעתי. ואופה, קרקבן איהו אופה, וריאה איהו משקה, לבא מלכא. ואינון תרין, אינון ודאי אופה ומשקה למיהב למלכא משפירו דכל מאכלין ומשקין, רישא דכלהו מבחר דבלהו והיינו דכתיב אריתי מורי עם בשמי אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם חלבי, לבתר אכלו רעים שאר אברים, דאינון חילין ומשריין דמלכא, דפליג לון מזונא על יד שר האופים. שתו ושברו דודים, על יד שר המשקים. וכבד איהו לימינא דבר נש, ובגין דא ופני אריה אל הימין לארבעתן, לימינא דמלכא דאיהו לבא. טחור לשמאלא, אלין אינון מסטרא אחרא, ופני שור מהשמאל. משקה חמרא מזוג במיא למלכא, ואריה אכיל דא כבד כניש מזונא קמי מלכא דאיהו לבא. ואית לאקשוני על האי, אי כבד איהו עשו, איך הוא מתקן מזונא ללכא, אלא ודאי לבא איהו כגונא דיצחק, כבד עשו דאיהו הצד ציד, ויימא ליה (פרקאית כ"ז) יקום אבי ויאכל מציד בנו. אלין אינון צלותין דאזלין ומתתרכין מעניים. ויצחק בצערא וביגונא דלא יכלין לבונא בצלותא, ובגין דא לא אמר ויאכל מציד, אלא ויאכל מציד בנו, (שמות ד') בני בכורי ישראל. כגונא דא לית לון דישראל מזונא בגלותא, אלא על ידי אומין דעלמא, אבל כד אינון בארעא דישראל, מזוגיהון על ידי שכינתא, ויהון תרין כנפי ריאה משקין אומה שר המשקים. ותרין כליין האופים, דמבשלין הזרע דנחית מן מוחא, ומבשלין מיא דמקבלין מפני ריאה. ולבתר דייביל מלכא דאיהו לבא, אתמר בתרין כליין דיליה אכלו רעים, ולתרין כנפי

ריאה שתו ושכרו דודים דלכא איהו כסא דין ארבע חוין שליחן דיליה,
 תרין כנפי ריאה ותריין כלין דכנפי ריאה ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה
 לקבלא עלייהו מלכא, דאיהו (יסעים י"ב) רוח חכמה וכינה רוח עצה וגבורה
 רוח דעת ויראת יי, דיתיב על כרסייא דאיהו לבא, דכל אינון דפיקין
 מתנהגין אכתריה כחילין בתר מלכיהון ורוחא דנשיב מכנפי ריאה נשיב
 על תרי נוקבי חוטמא ואיהו קריר וצנינא משמאלא וחם מימינא, ומסטרא
 דמוחא דאיהו כרסייא דרחמי, איהו רוח קר לימינא דחסד, וחם
 משמאלא דגבורה דתמן לבא, ומוחא מזיג ביה באמצעיתא דתרווייהו.
 אוף הכי לבא מזיג מקור וחום, ומוחא אוף הכי דמקבלין דין מדין
 ושקרים דכלא נטיל טחול ומשריין דיליה, דאינון עבדים ושפחות דאמר
 עלייהו שלמה (קהלת ב') קניתי לי עבדים ושפחות תרין כלין אתקריאו
 אישים, על שם אישים דלעילא דאתמר בהו (דברים י"ח) אשי יי ונחלתו
 יאכלון. ובקנה שית עוקאן דעלייהו אתמר (תהלים כ"ט) הכו ליי בני
 אלים דבהו סליק קלא דאתפליג לו' קלין דשכינתא, ושביעאה סליק
 לפומא דאיהו כרסייא, ושית עוקאן דקנה אינון כגוונא דשית דרגין
 דכרסייא דמלכא. וקנה איהו סלם דכיה (כראשית כ"ט) מלאכי אלהים
 עולים ויורדים בו, דאינון הכלים סלקין ביה מלכא. ורוחין דאוריג
 (חורין נפקין) נחתין ביה בלבא, לקררא תמימותא דלא לוקיד גופא.
 וכד רוחא נחית, נחית בכמה רוחין כמלכא עם חיליה, וכנפי ריאה
 מקבלין לרוחא דאיהו מלכא עלייהו, כמה דאמינא (יחזקאל ב') ופניהם
 וכנפיהם פרודות (שמות כ"ט) והיו הכרוכים פורשי כנפים למעלה. אי
 זכאן אברין דבר נש בפקודין דעשה דמלכא עלאה דאיהו רוח הקדש,
 נחית בסלם דאיהו גרון בכמה רוחין קדישין דאתמר עלייהו (סס ק"י)
 עושה מלאכיו רוחות, וסלקין לקבל אלן הכלים דלבא דאתמר עלייהו
 משרתיו אש לוחט ועלייהו אתמר (תהלים כ"ט) קול יהוה חוצב להבות
 (דרל"ה ע"ב) אש, בגין דלבא אדני, דמניה סלקין להבות אש בפומא.
 דאיהו יהוה, דנחתין עמיה כמה רוחין דקדושה מארבע אתון יהוה
 דאתמר עלייהו (יחזקאל ל"ז) כה אמר יהוה מארבע רוחות באי הדות.
 קנה, איהו קנה חכמה קנה בינה, דאינון לימינא דחסד ולשמאלא.
 דגבורה. תפ"ארת סלם באמצעיתא. בגופא כליל תרין דרועין, וגוף

ובריה, ותרין (סטרין) שוקין, לקבל שית עוקאן דקנה. וכד נחית
 יהוה ללבא לגבי אדני, מתחברין דינא ברחמי בלבא דאיהו
 יאהדונה, וכד סליק אדני לפומא דאדני שפתי תפתח, לקבלא יהוה
 בפומא לאתחברא תמן תרין שמהן בתבורא חדא יאהדונה, כגוונא
 דמתחבראן בלבא, ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין מי שאין תוכו
 כברו אל יבנס לבית המדרש, אי לית לון פומא ולבא שוין. ובחבורא
 קדמאה :

זהר

קנה, שית עוקאן בקנה מתחבראן כחדא ואינון אקרוין בני אלים, מפקי
 רוחא לנשבא על עלמא ואתיין מסטרא דגבורה, וכד אינון
 מתחברין כחדא אינון כגוונא דשופר, ואלין אקרו שופר, שופר של איר
 של יצחק, אלים בני בשן, הבו ל" בני אלים, אלים דיצחק ומפקין רוחא
 וקלא, וההוא קלא נפיק ואערע בעבי מטרא, ואשתמע לברייתא לבר
 ועל דא כתיב (ס"ב כ"ו) ורעם גבורותיו מי יתבונן, דודאי מסטרא
 דגבורה קא אתיין. ובגין דא (פ"ו ומה אמר ההוא קלא קול י" על המים
 אל הכבוד וגומ' אל הכבוד הרעים י" על מיסרבים, אל י" רועם לא כתיב,
 אלא אל הכבוד הרעים על דא דבני אלים, ולית מאן דידע בשבחה
 דהאי קלא דדא הוא דכתיב מי יתבונן :

רעיא מהימנא

פתח רעיא מהימנא ואמר, ווי לון לבני נשא דאינון אטימין לבא
 סתימין עיינין, דלא ידעין אברים דגופיהון על מה אינון מתתקנין.
 דהא קנה תלת חילין בלין ביה, חד הבל דאיהו להב אש דנפיק מן
 לבא, ואתפלג לשבעה הבלים דאמר קהלת. תנינא אויר דעאר
 לגביה מלבר. תליתאה מים דכנפי ריאה דאינון דבוקין בקנה ומתלת
 אלין אתעביד קול, מים, ורוח, ואש. ומתפלג כל חד לשבעה, ואינון
 שבעה להבים, שבעה אוירות, שבעה נחלים, וכד אערעו להבים דלבא
 בעבי מטרא דאינון כנפי ריאה ארח קנה דריאה האי איהו ורעם גבורותיו
 מי יתבונן, דכיה לב מבין בנינה דאיהי בלבא לשמאלא גבורה,
 וחסר

וחדר לימינא מים דכנפי ריאה • ותמן חכמה מוחא, ומניה (ס"ד) מעין
גנים באר מים חיים ונוזלים מן לבנון, דאיהו לבונא דמוחא נוזלים
על קנה דריאה כתר דאסתלקו עננים דבינה לגבי מוחא, ורוא דמלה
(ס"ה) מי זאת עולה מן המדבר כתימרות עשן, ודא עשן המערכה
דסליק מן לבא למוחא, דכל רוחין דעלמא לא זיין ליה מאתדיה.
חכמה ל"ח, מ"ה, כח בלבא, מ"ה במוחא, קנה תפארת כליל ש"צה ספיראן
ש"שה דרגין אינון לכרס"א דאיהי אימא, לנחתא חכמה לגבה מן מוחא
ללבא, דבה לב מבין • ובגין דא (ס"ט) קנה חכמה קנה בינה, ביה
אבא נחית ביה אמא סליק, והאי איהו סלם דביה עולים תרי ויורדים
תרי • ובחבורא קדמאה :

א"ל
א"ל
ו

זוהר

ושט דבלע מיכלא, ומתמן עאל לכלהו שייפין דאיהי (ס"ו) דא איהו
רוא דדרגא דאשים • אשים אינון קרבין מיד, ובלעי ונטלי כליל
(ס"ז) כלא) מגו אשא עלאה דכליל לאשים, ורוא דא (דכ"ס י"ח) אשי יי
ונחלתו יאברון • אלין אכלין ובלעין ושאר לא אכלין הכי, וכל בני
עלמא לכד לא ידעין איך אכלין ודאו רוא דלהון, אלא דרגין דלגו
אינון ידעין ונטלין מנייהו • ושט לית ליה בדיקה מבחוץ, דלא ידעי
אלא מבפנים, ידעי ונטלי עד דעאל לבי טוחנא וי-שתחיק
ואתבשל, ונטיל כלה כבד כמה דאתמר, מאלין אשים נפקי
דרגין דאקדמי ונטלי מכבד בקדמיתא • (ומאן אינון אלין) טוחנות
אכלי קרבנין וטחני, ועל דא מדאתחרב בי מקדשא כתיב (קס"ג י"ב)
ובטלו הטוחנות כי מעטו, אלין טחנין בקדמיתא. בין דאתטחנין, אינון
דשלטי עלייהו בלעי ונטלי ואקרון וש"ט • אמאי • אלא ושט דיוקנא
דוא"ז, (דרל"ו ע"ב) איהו ושט כפוף, ולכתר שט למיכל משתיא חמרא
ומיא דכתיב (כמכ"ד י"ב) שטו העם ולקטו מיכלא למיכל משתיא חמרא
ומיא נסוכא דיין ונסוכא דמים, בהאי ושט עאל ואשתאיב בריאה.
אלין שרפים (ס"ח) שייפין בשלהוביתא דלהון נטלי משתיא, ואקרון ריאה
בחבורא חדא, ואשתאיב כלא בהון, וכל אלין נטלין כל חד וחד כדקא
חזי ליה, ומדחרב בי מקדשא ובטלו הטוחנות כי מעטו, כלהו דאועירו

ט"ז
ו

דיוקנייהו

ד'יוקנייהו ומזונייהו, ולית יומא דלית ביה מארה . ארים קליה רבי שמעון ואמר, ווי ירושלם קרתא קדישא, ווי לעמא דכל טבאן אלין אבדין, ככרבן גיברין ממנן אזעירו ד'יוקנייהו, ועל דא ככו חברייא, אמרו ווי רבי כד תסתלק מן עלמא, מאן יגלה רזין סתימין עמיקין כאלין דלא אשתמעו מן יומא דשלמה מלכא ועד השתא, וכאה דרא דשמעין מלין אלין, וכאה דרא דאנת כגווייה, ווי לדרא דישתארוך יתמין כנגד .

רעיא מהימנא

פתח רעיא מהימנא ואמר והא כתיב ושפתותינו שבח כמרחבי רקיע, ושבע רקיעין אינון וילון . רקיע . שחקים . זכור . מעון . מכון ערבות . שחקים, דבהון ריחים דטוחנים מן לצדיקים לעתיד לבא . ואינון אקרין שחקים על שם (שמות ב') ושחקת ממנה הדק, ואינון נצח והוד עלייהו אתמר (ישעיה מ"ה) ושחקים יזלו צדק, דאיהי שכינתא תתאה, וילון . דביה מכנים ערבית ומוציא שחרית רקיע, איהו יסוד דביה גהרין שמשא וסיהרא, דאיהו עמודא דאמצעיתא ושכינתא תתאה דרא הוא דכתיב (בראשית ב') ויתן אותם אלהים ברקיע השמים להאיר על הארץ, וצדיק אות בין נצח והוד, ועדות בין תפארת ומלכות . נצח והוד תרין פלגי גופא אינון, כגוונא דתרין תאומים וכגין דא אתקריאו שחקים תרווייהו בחדא . ו' ו' אינון מן ושט מסטרא דשמאלא, ואינון תרין טוחנות מסטרא דימינא . (שמות י"ג) ויקח משה את עצמות יוסף עמו . עצמות צדיק יסוד עלמין דרגא דיוסף הצדיק, ועלייהו אתמר אתקרבני לחמי ראשי, ולית לחם אלא אוריתא (משלי ט') לבו לחמו בלחמי . ואינון אשכלות דצדיק . וצדיק עץ פרי . וכגיניה אתמר (כמדבר י"ג) וישאוהו כמוט בשנים, ואמאי כמוט, כגין דלא הוה תמן צדיק, וכגיניהו אתמר ביה (תהלים כ"ה) לא יתן לעולם מוט לצדיק, דאיהו עץ דאתמר ביה (כמדבר י"ג) ה'יש ביה עץ אם אין, אעקרו עץ דאיהו צדיק אלין דאפיקו שום ביש על ארעא, ונגרמו וישאוהו כמוט בשנים ו' עלייהו אתמר סהטה ענבים . צדיק יסוד, ביה סוד דאיהו יין המשומר בענבין מששת ימי בראשית, דאינון ו' דרגין דארת ו', ואינון שרפים ו', (ישעיה י') שש כנפים לאחד משמאלא, ואינון אפיקו מים מימינא, וצחין בשלהוביתא דלהן

דלהון מסטרא דגבורה ושואבין מסטרא דחסד ועליהו אתמר (תפלים ק"ד)
 עושה מלאכיו רוחות מסטרא דעמודא דאמצעיתא, דנשבין על לבי
 דאיהו דרגא עשיראה ברוחא דקדשא, דאיהו בנייהו, ואיהו ו' אורת
 בצבא דיליה, בליר ו' פרקין דתרין שוקין דכתיב בהו (סיר ס') שוקין
 עמודי שש, ורא צדיק אות בריתו' עלאה תפארת בין שירת פרקין
 דתרין דרועין, ובגין דא ו' ו' גוף וברית חשביןן חר, ואינון (שמות כ"ה)
 פורשי כנפים למעלה לקבל ו' עלאה עלייהו, ומסטריה אתקריאו נביאי
 האמת. סוככים בכנפיהם על ברית, דאיהו ו' תניינא (מגיל י') וצדיק
 יסוד עולם. ובגין דא נצח והוד טוחנים מן לצדיקיא, דאינון מסטרא
 דצדיק יסוד עולם דאיהו בנייהו, ובגין דא אתקריאו טוחנותי ומסטרא
 דושט (כמדבר י"ב) שטו העם ולקטו, אינון לקוטות דפסקות דמתניתא,
 וטחנו ברייתים, מהבא מאן דאפיק מליו דאורייתא צריך למטחן לון
 בשנים, ולאפקא מלין שלימין, ואינון מלין אתקריאו שלמים. ואחרנין
 דאינון שטיין דאכלין מלין בהלעטה, ולא טוחנין לון בטוחנות דילהון
 ובשנהון מה כתיב בהו (ס) הבשר עודנו בין שניהם ואף י' חרה בעם,
 דאינון מגועא דמאן דאמר (בראשית כ"ה) הלעיטני גא. ונצח והוד
 אתקריאו כרובים. ותמניא אינון חכמה בינה גדולה גבורה תפארת
 מלכות נצח הוד, צדיק עטרה על רישיה דאיהו לית ליה זוג, ומאי
 עטרה דיליה, בתר עליון. ובגיניה (דרלו' ע"ב) אוקמוה מארי מתניתין
 העולם הבא אין בו לא אכילה ולא שתיה אלא צדיקים יושבים
 ועטרותיהם בראשיהם, והיינו דאוקמוה, אמרה שבת קמי קדשא בריך
 הוא לבלהו יומי נתת בן זוג, ולי לא נתת בן זוג. (ר"מ רי"ג א') (פי' מאמר
 אמרה טבת בסת"מ דף פ"ז א')

זהר

פתח רבי שמעון ואמר (דברים י') שמע ישראל יי אלהינו יי אחד. ע'
 דברבא, ד' אוף הכי, וסימנא דא עד, היינו דכתיב (שמואל א' י"ב)
 עד יי בכס, אשתארון אתוון ש"מ, מ' פתוחה, מאי טעמא לא סתימנא,
 בגין דמ' סתימא מלכא (ס"א) עלמא עלאה מ' פתיחא מלכא (ס"א) עלמא
 תתאה. אתוון אחרנין אשתארו א"ח, (מגיל כ"ה) כבוד אלהים הסתר
 דבר

דבר כתיב אשכחנא בספרא דרב המנונא סבא, כל מאן דמיחד יחודא
 דא בכל יומא, חדוה זמינא ליה מלעילא מרזא דאתוון אלין, ש"מ מהאי
 סטרא א"ח מהאי סטרא, ומצרף אתוון (6) למפרע (שד"י) שרי, ובמישר
 (חיים) סיים, וסימן אשמח דכתיב (תפלים ק"ד) אנכי אשמח ב"י ממש.
 דא יחודא קדישא ושפיר איהו, והכי הוא בספרא דחנוך דאמר כי האי
 גוונא, דמאן דמיחד יחודא דא בכל יומא חדוה זמינא ליה מלעילא.
 תו אית (5) ביה ש"מ דאתכליל מן ע' דברבא, אלין שבועין שמהן ברזא
 דאבהן קדישין, ודא הוא שמע שס ע', ישראל " אלהינו " אלין ארבע
 בתי דתפלין דאחיד לון א"ח ההוא דאמר (שיר 5) פתחי לי אחותי רעיתי.
 ד' דא קשר של תפילין דהיא אחידת בהו, רזא לחכימין אתמסר דלא
 לגלאה שתיק רבי שמעון בכה וחיך אמר אימא, דהא ודאי רעוא
 אשתבח, ולית כדרא דא עד דייתי מלכא משיחא, דיהא רשו לון
 לגלאה. תרין רצועין נפקין מסטרא דא ומסטרא דא, רזא דתרין ירכין
 דלתא דהאי א"ח, דנביאי קשוט אחידן בהו, דהא מלעילא נפקין תרין
 רצועין רזא דתרין רצועין מימינא ומשמאלא, ודלת אתאחדת בהו,
 לבתר נחתא ואתפשטו ירכין לתא, בין דהיא אתאחדת לעילא
 כדקא יאות, נחתא לתא לאתאחדא באכלוסהא, וכד איהי אתאחדת
 אחידא בשיפולי ירכין, ורשימו דיוד ברית קדישא עליה מלעילא, כרין
 איהי אתאחדת ביחודא חד. יוד דא איהו רזא דברית, (ועל דא) כל
 מאן דנטר ברית דא, איהו אשתויב לעילא ואשתויב לתתא, (מגלן)
 פנחס בגין דאיהו קני על ברית דא, אשתויב מן דינא עלאה ומן דינא
 דלתתא, ובגין כך אתרשים יוד דא כגוויה דרא הוא דכתיב פינחס
 בן אלעזר בן אהרן הכהן וגומר יוד דא אצטריך דלא יעדי כלל
 מגו תפלה דיד, דלא יעביד פרודא, וכל חדות דילה בהאי י איהו יוד
 דא בדכורא איהו ולא בנוקבא, איהו צדיק ואיהו צדק, ובגין כך
 אתקדיבת בהדה, ומאן דרחיק ליה מאתר דא, רחיק הוה מעדוניה
 דעלמא דאתי בדכורא איהו צדיק ואיהו צדק בלא יוד, איהו איש
 ואיהו אשה בלא יוד, ובגין כך חדוה (כ"ג תיאובתא) דילה לאתקרבא
 בה

(6) למפרע שרי ובמישר מיים כן כנס ח סעוקיות וסריסות כמפולר ועיין לקמן דף ר"ח א' מ"ז' : (כ) כי בספרא דרב כמאני כל
 מ"כ ו"ל מ' מקבלת סלסום מפ' דייסיג ויכא ויט עסס ב' סטוקיס ב' אכוס ודוק וממלא כאן כל סוד שמע אכס"כ ס"מ' :
 5 משמע

בה ולא תעדנא בהרה, מאן דרחיק עדונא דא ירחקון ליה מעדונא
 דלעילא ועל דא כתיב (סמוחל ט' כ') כי מכבדי אכבד וגומר ת"א חזי
 פנחס קאים קמיה דינא תקיפא דיצחק וסתים פרצה, בגין כך אשלים
 לגבי פינחס רוא דיצחק, קס קמיה פרצה דכתיב (ספלים ק"ו) ויעמוד פנחס
 ויפלל, קס בפרצה קמיה דינא דיצחק בגין לאגנא דישראל, (ס"ה פנחס
 קאים קמי דינא תקיפא דיצחק לאגנא עליהו דישראל, דכתיב ויעמוד
 פנחס ויפלל, מאי ויעמוד, דקס בפרצה קמי דינא דיצחק בגין כך אשלים
 לגבי פנחס רוא דיצחק) ועל דא כליל דא כדא בחשבנא ואי תימא
 הא חשבנא לא תליא אלא בעינין דילה, והכא חשבנא לעילא
 ביצחק, אלא ודאי הכי הוא, בגין דיצחק תליא ואשתמשא (ס"ה ואתמשך)
 בההוא אתר דאינון עיינין, דתמן דינין דינין דכל עלמא, דהא עיינין
 דילה אינון שבעין קתדראין אתר דדינין דעלמא, ואקרוין סנהדרין, ועל
 דא בלא חר, בגין דיצחק ואינון כהרא אזלין וכלא שפיר. פינחס דא
 יצחק, וקס פנחס ודאין דינא ומתלבש בגבורה תקיפא דאיהו שמאלא,
 ובגין כך זכה לימינא, הכא אתכליל שמאלא בימינא השיב את חמתי
 מאי השיב את חמתי, אלא אלין אינון שלשה ממינים דגהינם משחית
 אף וחומה, (ל"ה חר על שפיכות דמים, חר על גילוי ערוורת, וחד על
 עבודה זרה) בגין דחמא ההוא חמה דהוה פשיט ואתמשך מסטרא
 דיצחק, מה עבד, אתלבש איהו ביצחק ואחיד בההויא חומה, במאין
 (דל"ז ע"ה) דאחיד כחבריה ואתיב ליה לאחורא, ובדין דן דינא ועבד
 דינא דן דינא, דכל בועל ארמית קנאין פוגעין בו ועבד דינא דכתיב
 וירקור את שניהם, ועל דא כתיב הכא השיב את חמתי, וכתיב התם
 (איכס כ') השיב אחור ימינו מפני אוביב, מרה להלן לאחורא הכא נמי
 לאחורא, ועל דא יוד דפנחס הכא יוד דיצחק, וכלא הוא מעל בני
 ישראל, דכד חמא ההוא חמה, חמא ליה דהוה נחית על רישיהון
 דישראל, מאי חמא חמא מ' את דא דהוה טאס ברקיעא, ודא הוה
 סימנא דמלאך המות, דבעיא לאתבנאה כאת ו'או ואת ת' מה עבד
 פנחס מה דהוה מתלבש ביצחק, כדין נטיל ההוא את מ' וחטף ליה
 וחבר ליה בהדיה, כיון דחמא מלאך המות דפנחס חטף ליה לההוא
 מ' בהדיה, מיד תב לאחורא מאי טעמא, בגין דכד קני בלביה פינחס

אתלכש ביצחק, ואסתלק למהוי כחשכנא מאתים ושמונה, והכי סליק
 שמייה ר' חנהבי סליק יצחק, בין דחמא לאת מ' טאס ברקיעא, חטף ליה
 וחבר ליה בהדיה ואתעביד מיד רמ"ח הדרא הוא דכתיב ויקח רמח בידו
 בגין דאות מ' הוה סימנא קדמאה לאדם הראשון למבני מות על עלמא,
 בגין דאת דא הוה טאס על רישיה דאדם בשעתא דכתיב (בראשית ג')
 ותקח מפריו, מ' פריו והוה מחבאו' ת' בזמנא דכתיב (הקדמת כלאסית י"ב מ"ב)
 ותאכל ותתן ותפקחנה, כדן אתבני מות על עלמא פנחס הוה חמי
 ליה השתא ההוא את מ' טאס על רישיהון דישראל, והיאך חמא ליה,
 חמא דיוקנא דמ' פתוחא מליא דמא, בין דחמא ליה אמר הא ונדאי
 סימנא דמלאך המות, מיד חטף לה, ארכר עלה שמא מפרש ונחית
 להאי את לגביה, ומה דהוה ר"ח אתצריך רמ"ח כדן ויקח רמח בידו,
 ועל דא כתיב מעל בני ישראל כקנאו את קנאתי, דקני לשמא קדישא
 דהוה מחברין ליה פרשו אחרא כתובס, מאי בתובס, בגין דהוה אזיל
 ועאל בגו כמה אכלוסין במה רכרבן, ומסר גרמיה למותא ביניירו.
 אבל בתובס, בתוך מ', בתוך מ' הוה ההוא קנאה דקני מאי טעמא
 מ', בגין דאיהי סימנא דמות, איהי סימנא דארבעין מלקיות, איהי סימנא
 דארבע מיתות בית דין, ומתמן סליק ונחית נחית וסליק, סליק למ'
 ונחית לד' נחית מד' אינון ארבע רוחין דמתפרשן מגו דבר ונוקבא
 ממסאבותא, ובגנייהו ארבע מיתות בית דין, ומתמן סלקין למ' והיינו
 מ' סימנא ומאנין דמלאך המות, ודא נטיל פנחס וקם בתוך מ', ועד
 דא ולא כליתי את בני ישראל כקנאתי וכי היאך השיב פנחס חמתיה
 דקדשא בריך הוא והכתיב והיו המתים במגפה וגומר אי לא מית
 חד מגייהו הוה אמינא השיב את חמתי, אבל בין דכל הני מיתו מאי
 טעמא השיב את חמתי ולא כליתי את בני ישראל, אלא ודאי ברירא
 דמלה ווי ליה לבר נש דפגים זרעיה, ווי ליה למאן דלא נטיר זרעיה
 כדקא יאות, חסו שלום דאפילו חד מישראל מית, אלא שכטא דשמעון כד

רעיא מהימנא

אתו אינון ערב רב, אתערבו כנשין
 דשכטא דשמעון בתר דאתגיירו
 ואולידו בנין, מנהון מיתו בעגל
 ומנהון מיתו כמותא, ואחרנין מיתו

אמר רעיא מהימנא השיב את
 חמתי, מאי השיב את חמתי,

אלא

הכא

כסדר

הכא אינון דאשתארו הדא הו"א
 דכתיב ויהיו המתים במנפה אשר
 מתו לא כתיב אלא המתים מתים
 דמעקרא הו"ו ובגין דאסתמרו
 ישראל וכל אינון זרעא קדישא
 אתמנון כלדו, בגין דלא חסר
 אפילו חד מנייהו, ועל דא כתיב
 ולא כליתי את בני ישראל, מכלל
 דאחרנין כלו, וכן השיב את חמתי
 מעל בני ישראל, מעל בני ישראל
 השיב, אבל מעל אחרנין דהוו ערב
 רב לא השיב, ועל דא רשים קרא
 ואמר מעל בני ישראל, ובגין דא
 אתמנון בני ישראל כמלקדמין
 וחבר לון קדשא בריך הוא בהדיה
 כגזונא דא בעובדא דעגל דכתיב
 (שמות ל"ב) ויפול מן העם וגומר.
 כל אינון מערב רב הו, ולאחזאה
 דלא הו מבני ישראל מה כתיב
 לבתר (ס"ט ל"ט) ויקהל משה את כל
 עדת בני ישראל. (ס"ט כ"ט) קחו
 (דרל"ז ע"ב) מאתכם תרומה. (ה) תא
 חזי בקדמיתא כתיב (ס"ט) מאת כל
 איש אשר ירבנו לבו, כלא ככלל,
 כיון דאינון ערב רב עברו דא
 ומיתו מנייהו אינון דמירתו, בעניא
 קדשא בריך הוא לאתפייסא
 בהדיהו דישדאר. אמר לון
 אתחברו

אלא שלשה ממונים דגהינס, חד
 על שפיכות דמים, וחד על גילוי
 עריות, וחד על עבודה זרה
 ואינון משחית אף וחימה, הו"א
 חמא דחמא טס בעלמא, אמר
 השיב את חמתי מעל בני ישראל,
 ולא אמר מעל העם דאינון ערב
 רב, דאתמר ויפול מן העם כיום
 ההוא בשלשת אלפי איש, דהכי
 אוקימנא ושאיירו לכיזינא קדישא:
 ומה כתיב קחו מאתכם תרומה ליי
 ולא מערב רב, דלא אתקריאו
 קהלה וחבור עד דאתעבר מנהון
 ערב רב, כביכול בזמנא דמתערבין
 בנייהו באילו לא הו גוי אחד.
 ובגין דא קחו מאתכם תרומה ולא
 משותפו אחרא, דלא בעינא לשתפא
 אחרנין ביני ובינייכו. ולא עוד
 אלא כד ערב רב אינון מעורבין
 בישראל מה כתיב (איכה ה') והיו
 צדיקה לראש, וישדאר ברתר
 דמתעברי מנייהו אלון מה כתיב
 שאו את ראש כל עדת בני ישראל.
 ולא עוד אלא דאמר קדשא בריך
 הוא אנא בעי לדירא עמכון הדא
 הו"א רכתיב (שמות כ"ט) ועשו לי
 מקדש ושכנתי בתוכם. ולא עוד
 אלא כד בני ישראל בגלותא,
 עלייהו

(ה) מסמע מחילה כסלום סק"ס על מלכא סמסכן עדיין לא עשו סענל ול"ע חא חר"ל. סכל עיקר מסכן אחי לכסרת טבל סכן
 אמרו יכא וסכ ספסכן וכו' עיין כמדדס סכחומס פ' חרומס דף ס' ס' ס' :

אתחברו כלכו לסטרא חד דא
 הוא דכתיב (שמות ל"ט) ויקהל משה
 את כל עדת בני ישראל בלחודייהו
 אמר לון בני ככון אנא בעי למשרי
 עמכון תהא דיורא דילי, ועל דא
 (ס"ט כ"ט) קחו מאתכם תרומה,
 מאתכם ולא מאחרא, לא בעינא
 דתהא שתופא לאחרנין בהדי ולא
 בהדיכו, ובגין כך בלהו אשתציאן
 אוף הכא הא אינון מאינון גזעא
 בישא הוו, ויהיו המתים המתים,
 ודאי מתים ולא מישראל. ובגין כך
 מנה לון דכתיב שאו את ראש בני
 ישראל, ארימו רישיריו. אמר רבי
 אלעזר אבא כמה יאות הווא אי
 לא אשכחנא פלוגתא על דא.
 אמר ליה ברי אימא. אמר ליה
 והא כתיב (במדבר כ"ט) ויצמד ישראל
 לבעל פעור, ותנינן דאתחברו
 ישראל בהדיה (פ) בצמידא דא
 דאתחבר בכר נש בקשוטוי, הכי
 אתחברו ישראל לבעל פעור.
 אמר ליה אלעזר חכי הוא ויצמד
 ישראל לבעל פעור, אלא אנא לא
 אמרינן דאתרכו ישראל מההוא
 חובה, אלא דאתדכו ממותא דלא
 שרייא עלייהו מותא. אמר ליה
 והא כתיב (במדבר כ"ה) קח את כל

עלייהו ארזמר מי מעבב שאור
 שבעסה מעבב. והא איקמויה מארי
 מתניתין בזמנא דערב רב אינון
 ראשים על ישראל, כב יכול כאילו
 עברין שלטנו בקדשא בריך הוא,
 וייעלון במשפטוי ככבים ומזרי
 ובגין דא צווחין ואמרינן (ישעיה כ"ו)
 " אלהינו בעלוננו אדנים זולתך.
 ד"ה פנחס וכו' קום בוצינא
 קדישא ואפתח מלי קמי שכינתא,
 קם בוצינא קדישא ואמר כתבורא
 קדמאה אתמר הכי תא חזי פינחס
 קאים קמי דינא תקיפא דיצחק, וקם
 קמי פרצה דכתיב (תהלים ק"ו) ויעמוד
 פינחס ויפלל ותעצר המגפה, בגין
 לאגנא עלייהו דישראל, ובגין דא
 כדיל דא ודא, כחשבנא פינחס
 כמנין יצחק, והכא צריך לחרתא
 מלין :

פתח ואמר אליהו רחימא דמלכא
 עלאה חזא מ"ם מן מורת
 טאם באיורא, חטף לה ושתף
 לה עם ר"ח ואיהו דאיהו
 יצחק, ואיהו בחשבן פינחס,
 ואשתלים בה רמ"ח.
 לבתר חזא ו' מן מורת
 טם ברקיעא, וחטף ליה ושוי ליה
 ברמ"ח

ואשהלים

ראשי

(א) כלמיר טס סמח"כר ככלי עלמו סהול סקיסט' ר"ל שרס וכלי והכל לפי ענייניו. לה רק כ"י קס"ט"י סס כ"י על ידים למחקט ככס
 וסלמיר קמיד סמ"כר ימ"כז עם סלר קסו"י סססס ורכוסיו ז"ל אמרו סלס סיו סרוקיס כסע"ר. סלס כסמ"ד ססול יכ"י על סיד יח"ט
 מסורק י סר"כ :

ראשי העם והוקע אותם, אמר ליה
 ראשי העם ודאי ולא ראשי בני
 ישראל. ומן העם אירת לן למילף
 כתיב הכא העם, וכתיב התם
 (שמות ל"ב) וירא העם • (סע) ויקהל
 העם • (סע) ויפול מן העם אבל תא
 חזי ויצמד ישראל לבעל פעור ולא
 פלחו ליה, אבל מן סופיה דקרא
 אוכח דכתיב ויאכל העם וישתחוו
 ולא כתיב ויאכל וישתחו ישראל
 אלא העם. כיון דכתיב ויצמד
 ישראל מאי ויאכל העם • אלא
 ההוא זרעיה בישא, הוה חובא
 דישראל. (דרל"ח ע"ב) מהו דכתיב
 (כמדרכי כ"ה) ויצמד ישראל לבעל
 פעור • תא חזי ויצמד ישראל לבעל
 פעור לא כתיב, אלא לבעל פעור,
 קשוטין ותוקפא יהבו לבעל פעור
 בלא דעתא, בגין דפולחנא דפעור
 הוא למפרע גרמיה ולאפקא קמיה
 צואה רותחת • וההוא עיבדתא
 אהני ליה ואתתקף מניה • וישראל
 כיון דחמו דא, חשיבו דלזולא
 דיליה איהו וקלקולא דיליה דהא
 בעבודה זרה כתיב (ישעיה ל') צא
 תאמר רי, ויאינון בגין זלולא
 דעבודה זרה פרעו גרמיהו בלא
 ידעיה, ועל הני כפר פנחס ובטל

מתנא

לברית

מותנא דכתיב ויכפר על בני | לברית ותרין יודין אינון יוד
 ישראל ומה כתיב (כדף הקודם ע"ד) : עלאה מן יהודה דברת בה
 לאברהם בין עשר אצבעות דידן
 יוד ועירא איהי מן ארנ' דברת בה בין עשר אצבעאן דרגלין, ואיהי את
 קדישא דמתעטרא ברשימו עלאה ודא אתרשים תמיד לעלמין, איהי
 אות רשבת אות דתפלין אות דימין טבין, אות דשרי' דרשים על
 מזוזות ביתך ובשערך, למהוי בה רשימין ישראל ברצועייהו בברית
 דלהון, דאינון בנוי דמטרוניתא, בנוי דהיכלא דמלכא קדישא, ובאורייתא
 אינון רשימין באת י' עלאה, דאינון בני מלכא עלאה כמה דאוקמוה
 והא אתמר (דכריס י"ד) בנים אתם ל"י אלהיכם. ואת יוד דשרי' איהו
 חוליא דשלשלת על קודלא דשרי' יצר הרע, דלא לנויק ליה לבר נש
 דעליה אמר דוד (תהלים כ"ב) הצילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי, איהו
 נחש איהו כלב איהו אריה, דעליה אמר דוד (ס"י) יארוב במסתר
 כאריה בסכה ונהביא קרא ליה דוב הדא הוא דכתיב (איכס ג) דוב
 אורב הוא לי ארי במסתרים. (תהלים מ"ט) נמשל כבהמות, נמשל לכל
 חיון מסאבין דאינון דורסין, אתמתיל לכל בר נש פפום חובוי והא
 אתמר. והאי איהו כלב ונחש וחמור נוער. דמרכיבין עליה נפשא
 ומיד דאשתמודע ההוא דרכיב עליה דאיהו חייבא עליה כרתיב
 (כראשית מ"ט) ויפול רוכבו אחר, ורזא דמלה (דכריס כ"ב) כי יפול הנופל
 ממנו, ובגין דא אמר איוב (איוב י"ב) לא נופל אנכי מכס. וצדיק דרכיב
 עליה קשיר ליה בקשירו דרצועין דתפלין, אות תפלין דאיהו אות
 יוד דשרי', חוליא על קדליה, ש' דתפלין שלשלת ער קדליה, וביה
 רכיב אליהו וסליק לשמיא הדא הוא דכתיב (מלכים כ"ב) ויעל אליהו
 בסערה השמים, וביה (איוב ל"ח) ויען יהוה את איוב מן הסערה. ובגין
 דא אוקמוה רבנן דמתניתא עליה איזהו גבור הכובש את יצרו ואת
 למאן דמתהדר ליה חמור, דלאו איהו מצער רוכבו, ואלין אינון
 דמשתדלין בקל וחמר, ובגין דא אתמר באברהם (כראשית כ"ב) ויחבש
 את חמורו, ובגין דא אתמר על משיח (זכריס ט') עני ורוכב על חמור. ובגין
 דא י' מן שרי' דאיהו חוליא דשלשלא, מינה מפחרין כל שדין ומזיקין
 ומיד דחזיין לה במזוזות דתרעין כרחין, דבה אתמר (תהלים קמ"ט) לאסור
 מלכיהם

מלכיהם בזיקים ונכבדיהם בככלי ברזל • כל שכן כד חז"ן לה באות
תפלין על דרועיהון, ורשימין בה באות ברית בכשריהון, (כמדבר ט') והזר
הקרב יומת, לית זר אלא יצר הרע דרמיא לכל חז"ן ועופין דורסין
ובגין דא (אייכ ד') זכור נא מי הוא נקי אכר, דא פנחס דקני על ברית
ואתרשים ביה דאיהו ברא דמלכא ומטרוניתא קני במחשבה וזכי
לאת " מן יהוה, וקני בעובדוי וזכה לאות " מן אדני, והאי איהו
חכמה בראש ותכמה בסוף. ובגין דאדם קדמא הוה רשים בתרווייהו,
אוקמוה עליה רבנן דאיהו ראשון למחשבה אחרון למעשה • אדהכי
דאמר מלן אלן אתכסי מנייהו • אמר (דרל"ח ע"ב) רבי אלעזר (לחברוי)
זכאה חולקנא דזכינא למשמע מלן מבני עלמא דאתי • ובחבורא
קדמאה לכן אמור, באומאה עלך אם הוא ברעותך, ואי לאו אימא
רבי פנחס בן יאיר, ההוא טולא בטיש בעינוי דרבי וזכי לא הוה ידע
קדשא בריך הוא אי הוה ברעותיה אם לאו, אמר ליה אם ליה גלוי מי
גלוי לאחרני, ובגין דא לכן אמור • ותו אתמר בחבורא קדמארה,
(מלכיס ט') מכתם לדוד, סימנא דאחויאו ליה לדוד כד שרה ליואב לארס
גהרים ולארס צוכא לאגתא בהו קרבא אמר רעיא מהימנא שושן
עדות, דא סהדותא דשכינתא דאיהו שושן עדות, דאיהו סהדותא
דקיימא עלן וסהידת עלן קמי מלכא, ודרגין עלאין קדישין בהדה,
וסייעתא קדישא לתושבתתא • אמר רעיא מהימנא שושן עדות
דאינון סהדין על ישראל, דאינון אכרים ואיהו נשמתא עליהו, איהו
סייעתא דשמיא דאתמר בה (מלכיס ט' ס') ואתה תשמע השמים • איהו
סייעתא קדישתא (מנה תלייא) דאתמר עלה תניינא דמסייע דך,
(כמדבר כ"ד) איתן מושבך ושים בסלעקנד • איתן תניינא, תמן קנא דנשרא
עלאה ואיהו שכינתא ועלה אתמר (דכיס ל"ב) בנשר יעיר קנו על גוזליו
ידחף, דאינון שוני הלכות ומשניות, וכל דבור ודבור דנפיק מפומוי
דהוה תניינא, דאפיק (בין) לשמא דיהוה בין באורייתא בין בצלותא
בין בכדכה בין בכל פקודא ופקודא, מה כתיב ביה יפרוש כנפיו, ההוא
נשרא דהוה דבור דכיה יהוה, יקחהו ישאהו על אכרתו, מ"י על
אכרתו, על ההוא אכר דבר נש (ס"ה דהוה נשרא) דכיה מצוה יהוה,
אתקרי אכר דשכינתא, ובגין דא ישאהו על אכרתו, ישאהו כגון

א"ר
○

(במרכ' ו') ישא יהו"ה פניו אליך, ומאי ושים בסלע קנה • אלא אמר
 דוד עליה (סמאל כ' כ"ב) יי סלעי ומצודתי • אוף הכי תנא דאיהו ביה
 הלכה תקיפא בסלע, דלית פטיש יכיל לפצצא יתה בכל קושיין דעלמא,
 כהאי איהו מקננא נשרא • וכל תנאים אתקריאו קנים דילה • ובגין
 דא (דכריס כ"ב) כי יקרא קן צפור לפניך בארץ מקרה זמנא חדא,
 כאו"שפיזא ואכסנאי דאזרמן לפוס שעתא כבי אושפיזיה, ואית דאינון
 במתניתא דלהון דירח לשכינתא דדא הוא דכתיב (סמות ל"ב) ושמרו
 בני ישראל את השבת וגומר, לדורותם • לדרתם חסר, לשון דירח.
 ואית מארי משנה דתורתם אומנותם, דלא זות שכינתא מנהון כל
 יומיהון, אבל אלין כי יקרא קן צפור לפניך, בהון שכינתא בארץ מקרה,
 זמנין שרייא עלייהו ואשתכחת עמהון, וזמנין לא אשתכחת עמהון.
 ודא דמלה זמנין ראשתכחת עמהון לא תקח האם • וזמנין דלא
 אשתכחת עמהון שלח תשלח את האם • (ב) אפרוחים מארי משנה •
 או בצים מארי מקרא • באלין דלא קבעין למודייהו שלח תשלח את
 האם • אבל באלין דקבעין למודייהו לא תקח האם על הבנים ואית
 מארי הלכות דדמן לככבים דדא הוא דכתיב (דניאל י"ב) ומצדיקי
 הרבים ככבים לעולם ועד • לאו ככביא דאתמר בהון (כחמיה ט') וכל
 צבאם יבול, אלא כאינון ככביא דעלמא דאתי דאינון לעולם ועד
 קיימי תדיר • (כרמית 6) ויאמר אלהים נעשה אדם, בתר דאשלימו
 לעבדותיהו כל אומן ואומן אמר לון קדשא בריך הוא אימנותא
 חדא אית לי למעבד, דיהא שותפות דכלנא, אתחברו כלכו כחדא
 למעבד ביה כל אחר ואחד מחולקא דיליה, ואנא אשתתף עמכון
 למיהב ליה מחולקא דילי, ודיינו נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, ואוקמיה
 רבנן דלית אדם אלא ישראל דדא הוא דכתיב (יוקאל ל"ד) ואתן צאני
 צאן מרעיתי אדם אתם • אתם אדם ולא עובדי עבודה זרה • ובגין
 דא (תהלים קמ"ט) ישמח ישראל בעושייו :

אמר בוצינא קדישא, ודאי הוא תנא דאתמר בסלע דחויא אמר
 דא, דכתיב ביה איתן מושבך ושים בסלע קנה, דתלית אבהן
 נקראו איתנים, ורביעאה איתן מושבך דביה מתיישבא הלכה דאתמר

כה

בה הלכה למשה מסיני, דאיהו אתפשט על שתין רבוא דישראל, ונהיר
 לון באורייתא בשמשא (לסיהרא) דאתכפי בליליא ונהיר לכל ככביא
 ומזלי • ולית ליליא אלא גלותא, ואיהו (ישעיה כ"ב) שומר מה מלילה
 שומר מה מליל, ואתגליא ביממא דאתמר (פרשית מ"ד) הבקר אור, בקר
 דאברהם דאתמר ביה (שמות י"ו) ובקר וראיתם את כבוד יי • (רות ג)
 חי יי שכבי עד הבקר • אדהכי הא רעיא מהימנא נפיק מההוא סלע
 ואמר, בוצינא קדישא מה מועיל לי לאתטמרא מקמך, דהא לא שבקנא
 אתר דלא עאלית לאתטמרא מנך ולא אשכחנא, אי הכי לית לי
 לאתכסיי מנך אמר ליה בוצינא קדישא בתר דאמר געשרה אדם
 בצלמנו כדמותנו, מאי ניהו דאמר לבתר ויברא אלהים את האדם
 בצלמו, אמר ליה מה דאוקמוה על דא מאריה מתניתין, דמנהון חו
 אמרין יברא ומנהון ליה יברא, קדשא בריך הויה ברא ליה
 דכתיב ויברא אלהים את האדם בצלמו • אמר ליה אי הכי
 (דרל"ב ע"ב) איהו, לא יהיב חולקא ביה חד מנייהו, ולא אתעביד בדיוקנא
 דלהון, אלא באיקונין דמלכא בצלמו כדמותו דאיהו צלם דמוגת
 תבניתו אמר הכי אשתמודע. אמר חס ושלום • אלה אמינא
 לך דאתברי בכלא ואשלטיה על כלא, ואי הוה יהיב כל חד ביה חולקיה,
 בזמנא דהוה בעסיה עליה, כל חד הוה נטיל חולקיה מניה כי במרה
 נחשב הוא • אלא קדשא בריך הוא ברא ליה (כל חד וחד) בדיוקניה,
 דא מלכות קדישא דאיהי תמונת כל, דבה אסתכל קדשא בריך הוא
 וברא עלמא וכל בריין דברא בעלמא. וכלל בה עלאין ותתאין בלא
 פרודא כלל, וכלל בה עשר ספירן וכל שמהן וכניין והויין, ועלת על
 כלא דאיהו אדון על כלא ולית אלהא בר מניה, לא אשתכח בעלאין
 ותתאין פחות מנה • בגין דאיהי קשר דכלהו שלימו דכלהו, לקיימא
 בה ומלכותו בכל משלה • ובגין דלא אשתכח עלת על כלא בעלאין
 ותתאין פחות מנה אפילו בתר מנייהו, אתקריאת אמונת ישראל.
 ומסטרא דעלת על כלא אתמר בה (רכי"ס ד') כי לא ראיתם כל תמונה,
 אבל מסטרא דשאר בריין אתמר בה (כמדכ"י ב') ותמונת יי יביט • אתא
 בוצינא קדישא ושאר חברייא ואשתטחו קמיה ואמרו, ודאי בען לית
 מאן דניל למיטר מניה חולקיה, דלא יהיב ביה חולקא חד בעלמא

אלא בורא עלמין עלת על כלא, ביה תליא ענשיה או אנריה ולי
 במלאך ושרף, ולא בשום כריה דעלמא. ובגין דא אוקמוה רבנן
 דמתניתין, המשתף שם שמים ודבר אחר נעקר מן העולם. מיד דשמע
 מלין אלין דאמר רבי שמעון בוצינא קדישא, חדא רעיא מהימנא,
 (פ"א דאמר רעיא מהימנא בוצינא קדישא חדא) וכל חברייה בריכו
 ליה ואמרו, רעיא מהימנא אי לא הוה אתי בר נש בעלמא אלא למשמע
 דא דיי. זכאה איהו מאן דאשתדל בגלותא בתראה, למנדע לשכינתא
 לאוקיר לה בכל פקודין, ולמסבל בגינה במה דוחקין. כמה דאתמר
 אנרא דכלה דוחקא (בראשית כ"ט) וישכב במקום ההוא אים יש כי
 אותיות דאורייתא, איהי שכיבת עמיה, מאן יש, חכמה מאן, דבאתר
 דשכינתא עלאה תמן חכמה תמן, ובגינה אתמר (משלי ח') להנחיל
 אוהבי יש, והיינו (שמות כ') ועושרה חסד לאלפים לאוהבי. מסטרא
 דאהבת חסד. ויש דאיהי חכמה לימינא, דהכי אוקמוה הרוצה להחכים
 ידרים, ובגין דא להנחיל אוהבי יש. תא חזי ברזין סתימין במדות
 דקדשא בריך הוא, ההיא מדה דמשתדלין בה ודכרין בה, עלה אתמר
 במדה שאדם מודד בה מודדין לו, ושבעין אנפין לאורייתא. והאי
 איהו (סו) בכל המקום אשר אזכיר את שמי. תזכיר את שמי מבעי
 ליה, אלא בההיא מדה דאזכיר את שמי, בההיא מדה אבא אליך
 וברכתך :

זהר

על פי הגורל תחלק נחלתו בין רב למעט. רבי יהודה פתח ואמר
 (קקלף ג') ידעתי בי כל אשר יעשה האלהים הוא יהיה לעולם עליו
 אין להוסיף וממנו אין לגרוע וגומר. שלמה מלכא דחכמתיה יתיר
 על כל בני עלמא, לא ידענא כי כל אשר יעשה האלהים הוה יהיה
 לעולם, ואיהו אמר ידעתי מה דלא ידע בר נש אחרא. אלא ודאי שלמה
 מלכא חכמתיה סלקא על כל בני עלמא, ומה דאיהו ידע לא ידעי כל
 שאר בני עלמא. תא חזי שאר אומני דעלמא כד איהו עבד עבדתא,
 אשגח ביה ואסתכל זמנא ותרין זמנין ועבד ליה, ולכתר אוסיף עליה
 או גרע מניה. וקדשא בריך הוה לאו הכי, אפיק עבדתיה לאמתו

מתהו דלית ביה ממשות כלל, ואיהו ממש אתתקן בדקא יאורת, ולא
אצטרך לאוספא ולאגרעא מניה בגין כך כתיב (כרמסית ה') וירא אלהים
את כל אשר עשה והנה טוב מאד. תו כל אשר יעשה האלהים
לתקונא דעלמא, ודאי הוא יהיה לעולם רבי יצחק אמר אי הכי מהו
והאלהים עשה שייראו מלפניו. אלא האי קרא הכי אוליפנא, והוא
זא עלאה בין חברנא, האי קרא הכי מבעי ליה. כי בל אשר עשה
האלהים הוא יהיה לעולם, מהו כל אשר יעשה, והא כתיב מה שהיה
כבר הוא ואשר להיות כבר היה, ואת אמרת כל אשר יעשה אלא מקדא
אחרא אשתמע. כתיב (ישעיה ס"ה) עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה
למחכה לו, יעשה עשית מבעי ליה, למחכה לו, כך מבעי ליה אלא אתר
עלאה הוא דנגיד ונפיק ואדליק בוציגין כלהו לכל עיבר, ואקרי עולם
הבא, ומניה נפיק חד אילנא (דרל"ט ע"כ) לאתשקיא ולאפתקא, והאי אילנא
עלאה ויקרא הוא על כל שאר אילנין והא אוקמוה וההוא עולם הבא
דנגיד ונפיק, אתקין ליה להאי אילנא תדיר, אשקי ליה ומתקן ליה
בעבירתיה, מעטר ליה בעטרין, לא פסיק מבוועיה מניה לעדם לערמי
עלמין. בההוא אילנא תליא מהימנותא, ביה שריא מכל שאר אילנין,
קיומא דכלא ביה, ועל דא כתיב כל אשר יעשה האלהים הוא יהיה
לעולם. ודאי הוא היה הוא הוה והוה יהא, עליו אין להוסיף וממנו
אין לגרוע ועל דא באוריתא כתיב (דברים י"ג) לא תוסיף עליו ולא
תגרע ממנו, דאילנא דא דאוריתא הוה, ואתר דא אתקין האלהים
תדיר. האלהים סתם דא גבורה, מאין סוף ומאין חקר כמה דאת אמר
(ישעיה מ') אין חקר לתבונתו. האלהים ולא אלהים, ועל דא עשה יעשה
תדיר, כמבוע דלא פסקן מימיו לדרי דרין, בגין כך כתיב והאלהים עשה
שייראו מלפניו. אתקין ליה להאי אילנא בתקונא שלים, דאחיד לכל
סטר עילא ותתא, בגין דייראו מלפניו ולא יחלפון ליה בחלופא אחרא
לדרי דרין. אמר רבי אבא ודאי שפיר קא אמרת. אבל תו אית
לאסתכלא, בקדמיתא יעשה ולבתר והאלהים עשה, מה בין האי להאי
אלא (תדיר) ודאי יעשה ואתקין להאי אילנא דלא פסקן מימיו לדרי
דרין, ולבתר עשה. מהו עשה, אלא עשה האלהים אילנא אחרא לתתא
מניה, ולא יעשה כהאי דהאי אילנא תתאה עביד ליה ואתקין ליה בגין

דמאן דיעול לאילנא עלאה יעול ברשו, וישכח לאילנא תתאה, וידחיל
למיעאל אלא כדקא חזי. תא חזי דהאי נטיר פתחא הוא, ועל דה
אקרי שומר ישראל, ודא אילנא תתאה עשה, אתשקיא ומתזן מאילנא
דלעילא, ועל דא לא כתיב יעשה אלא עשה מאי טעמא, שייראו מלפניו
בני עלמא ולא יקרבו ליה, אלא אינון דיתחזון לקרבה ולא אחרת.
ויסתמרון בני נשא ארחי דאוריתא, ולא יסטון לימינא ולשמאלא. תא
חזי על האי אילנא דכל חילוי ביה שריא אמר רוד (תהלים ט"ו) אתה
תומיך גורלי, מהו גורלי, דא עדבא דאחיד ביה דוד מלכא, ועל דא
על פי הגורל כתיב. וכן הוא על פי י. וימת שם על פי י. הגורל
כתיב (כ"ג בן ביה על פי) זבאה חולקהון דאינון דמשתדלין באוריתא
יממא ולילי וידעי ארחוי, ואינון אכלי בכל יומא מזונא עלאה כמה
דאת אמר (קס"ג ו) החכמה תחיה בעליה, דהא אוריתא דלעילא מאתר
דא אתזן והא אתמר עלייהו הנה עבדי יאכלו. רבי אבא פתח ואמר
(יחזקאל ב') ויהי קול מעל לרקיע, דא קול דאחיד להאי רקיע ואשתתף
בהדיה, ודא הוא (תהלים קי"ג) זכר עשה לנפלאותיו, וההוא רקיעא קאים
עלייהו על אינון חיוני, ודא הוא דאברי בשני להבדיל בין מים למים.
והא אוקמוה דשבעה רקיעין לעילא לעילא, ודאי וילון אינו משמש,
דהא לית ליה מדיליה אלא מה דיהבין ליה, ומסכני ביה אתאחדו, דא
הוא רזא דכתיב (ד"ה ב' כ"ג) בעניי הכינותי לבית אלהי. ודא מכניס
שחרית ומוציא ערבית, דהא בליליא אפיק חילוי לכל סטרין, ושלטא
על אינון חילין ואכלוסין, ובשחרית כניש לכלהו ואעיל לון לנקבייהו
ולא שלטין, דהא בקר כליל כלרוה כמה דאת אמר (תהלים ט"ג) להגיד
בבקר חסדך ואמונתך בלילות. והא אוקמוה וקול אירג על האי
רקיע, מניה אתזן האי רקיע, בשעתא דהאי קול אתער כלהו אכלוסין
לא נטלין ולית בהו רשו אלא למיקם בדוכתייהו, ואקרבי חיליהון
ומחכאן לההוא טיבו דנגיד לההוא רקיע ויתברכן בגיניה, ועל דא
איהו מעל לרקיע אשר על ראשם. תא חזיו ממעל לרקיע אשר על

ראשם
לרקיע
אשר על

לפלניא

לפלניא ודא לפלניא, ודא אבן הוא מתחות (ה"מ ע"ה) כרסייא דמלכא
 נחתא • ודאי (כריאסית מ"ט) משם רועה אבן ישראל כתיב, ובניני כך על
 פי הגורל ודאי תחלק נחלתו • רבי יצחק ורבי יהודה הוו אזלי מאושא
 ללוד פגע בהו רבי אלעזר רהטו אבתריה, אמרו ודאי נרהיט אבתריה
 דשבינתא • עד דמטו לגביה אמרו ודאי נשתתף בהדך ונשמע מלה
 חדתא פתח ואמר (ישעיה כ"א) שמעו אלי רודפי צדק מבקשי וגומר •
 שמעו אלי רודפי צדק, אינון דאזלין בתר מהימנותא, רודפי צדק ודאי
 אינון מבקשי • "אי בעיתו למנדע מהימנותא ולאחדא להאי צדק, לא
 תסתכלון בה בלחודהא כשאר בני עלמא, דגרכו מיתה לגרמייהו על
 דא, אבל (ס"ה) הביטו אל צור חוצבתם ואל מקבת כור ניקרתם :

רבי חייה הוה חזיל למחמנו לרכי אלעזר וכו' עד אשרי אדם עוו לו כך • תוספתא היא וכבר נרפסה
 כפרסת לך כך רף פ"ט עמוד א' שורה ל"ה • ואלו החלופים מלאתי בין הכתוב בהעתק אשר לפני
 לבין הכתוב שם ע"ב שורה כ"ה ז"ל וזמר אמאי אחסון דוד מלכא מלכותא דאיהו • שם שורה כ"ט כמקום
 כדוד ז"ל שלמה רף ז' שורה י"א ז"ל קלא רהוה אמר אי קדישא הכיאתי המלך חריו ככל אינון אררין דסבא
 דאכפין עולימא קדישא אהמסרו כיריה כל מפתחן דכנינך וכחיך קדישא כל חילי סמיה נגולה וכשמחה
 כך ורחילו שורה ט"ו כמקום אזלי נריך לומר תיכו תמן •

צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני וגומר • כתיב (שמואל א' ט"ו)
 החפץ ליי בעולות וזבחים פשמוע בקול יי וגומר, לית רעותיה •
 דקדשא בריך הוא דיחוב בר נש ועל חוביה יקריב קרבן, אלא קרבן
 דאיהו בלי חובה, דא איהו קרבן שלים ואקרי שלמים. וקרבן תמיד
 אוף הכי, ואף על גב דמכפר על חובין • רבי אבא פתח (תהלים כ"א)
 זבחי אלהים רוח נשברה וגומר • האי קרא אוקמוה, דרעותא דקדשא
 בריך הוא לא אתרעי בקרבן דבר נש על חובוי, אלא רוח נשברה •
 ובני נשא לא ידעי מאי קאמרי, והכי שמענא מבוצינא קדישא, דבר
 אתי בר נש לאסתאבא בחובוי, אמשיך עליה רוחא מסטרא דמסאבא,
 ואתנאי על בר נש ושליט עליה לכל רעותיה • וההוא סטרא מסאבא
 אתגבר בחליה ואתתקף ושליט עליה לרעותיה, אתי בר נש ושליט
 עליה לאתדכאה, מדכאין ליה. בזמנא דהוה בי מקדשא קיים אקריב
 קרבניה, כל כפרה דיליה תלייא עליה, עד דאתחרט ותכר לההוא
 רוח מגו גאותא דיליה ומאיך ליה, ודא הוא תבירו דההוא דרגא
 דמסאבא, וכד אתבר ההוא רוח מסאבא, וקריב קרבניה, דא איהו

ליה למעבד רעותיה, אף על גב דלאו אורחיה בכך • כך (כרמשי"ט כ"ח)
 וקח מאבני המקום וגומר • הואיל ואתה חתן לגבי כלה, אף על גב
 דלאו ארחיה למשכב אלא בכרים ובסתות, ואיהי יהבה ליה אבנין
 למשכב, כלא יקבל ברעותא דלכא • הדיא הוא דכתיב וישכב במקום
 ההוא, על אינון אבנין אף על גב דלאו אורחוי בכך • אוף גמי הבא
 אכלתי יערי עם דבשי, אף על גב דלאו ארחוי בכך, בגין רחימודכלה,
 ועם כל דא בביתא דכלה ולא באתר אחרא • באתריה לא אכיל ולא
 שתי • באתר ריה אכיל ושתי הדיא הוא דכתיב באתי לגני • מלאכין
 דשדר קדשא בריך הוא לאברהם לא אכלו ולא שתו באתרייהו, בגין
 אברהם אכלו ושתו • אמר ליה רבי חי"ך מלה דא בעא קדשא בריך
 הוא למימר, ובגין דלא למחוק טיבו לגרמיה קמי כנסת ישראל, סליק
 מלה לגרמך, וזבאה אנת בעלמא, דמארך משתבח בך לעילא ועלך
 כתיב (סמאל כ' ג"ג) צדיק מושל יראת אלהים • את קרבני לחמי לאשי
 וגומר • רבי יודאי אמר בקרבנא אית עשן ואית ריח ואית ניהת, עשן
 אינון מארי דרגזא דכתיב (דברים כ"ט) כי אז יעשן אף יי, אינון אתהנון
 מעשן, ועשן רגזא בחוטמא איהו. ריח אינון דאקרון תפוחין • אמר רבי
 אבא בתפוחים, הדיא הוא דכתיב (ס"ו) וריח אפך כתפוחים • את
 הכבש אחר תעשה בבקר • מאי בבקר, דא בקר דאברהם דכתיב
 (כרמשי"ט כ"ב) וישכם אברהם בבקר • מנלן דהאי בקר דאברהם הוא
 אמר רבי אלעזר מהבא, (ס"ט מ"ט) הבקר אור, בקר אור לא כתיב אלא
 הבקר אור, ודא אור קדמאה דכרא קדש בריך הוא בעובדא
 דבראשית, ועל דא תעשה בבקר, בבקר דאשתמודעא, ולקבל בקר
 דאברהם אתקריב קרבנא דא. קרבן דבין הערבים דא יצחק ולקבל
 ערב דיצחק אתקריב, מנלן דכתיב (ס"ה כ"ה) ויצא יצחק לשיח בשדה
 לפני ערב, וערב דיצחק הוא והא אוקימנא •

רעיא מהימנא

פקודא דא להקריב מנחה בכל יום, ולהקריב קרבן מוסף שבת,
 ובאתריה להסדיר לחם ילבונה, וקרבן מוסף בראש חדש •
 כווצינא קדישא, בכל יומא צריך לשרורי דורגא למלכא בידא

דמטרוניתא, אי איהו ברשו בעלה צריך תוספת, כגון מוסף שבת
 ובראש חדש, ומוסף דכל יומין טבין, דאיהו רשות היחיד דיליה, ועמודא
 דאמצעיתא איהו בעלה דהאי רשות, ויעקב דתקן צלותא דערכיית
 איהו דרגא דיליה. עמודא דאמצעיתא, בגין דא אוקמוה מארי מתניתין
 תפלת ערכיית רשות, דאף על גב דבגלותא דרומה דלילה, דשלטין
 תמן סמאל ונחש וכל ממנן דאכלוסין דיליה, ושכינתא נחתת בגלותא
 עם ישראל, איהו ברשו דבעלה אשתכח דדא הוא דכתיב (שע"ט מ"ב)
 אני יי הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן, ובגין דא ויפגע במקום, לית
 פגיעה אלא פיוסא כגון (רות ב') אל תפגעו בי, וכנסת ישראל פייסרת
 ליה דלא יזוז מנה, דקדשא בריך הוא איהו מקומו של עולם, מאי עולם
 דא (דרמ"ב ע"ב) שכינתא, תרגום עולם, עלמא, לישנא דעולמא כמה
 דאת אמר העלמה. ומה כתיב ביה, וילן שם, אתפייס עמה למיבת
 תמן בגלותא עם שכינתא. ואי תימא דיעקב פייס לה שפיר, ובגין
 דאיהו בכל ליליא דאיהו גלותא ברשו בעלה, אוקמוה תפלת ערכיית
 רשות. ופירושא אחרנא, איהו תבן למיכל לבעירן חומריים בקל
 וחומר. נחתו מארי מתניתין ואשתטחו קמיה וחדו בהאי מלה, וקשרו
 לה בכמה קשרין דרזין סתימין, ואעטרו לה וסליקו לה לגבי חברייה
 דאשתארו תמן. אמר רעיא מהימנא, בוצינא קדישא, בגין דא כשאר
 צלותין איהו חובה, דשטר חוב עליהו, לסמכא לה בצדיק חי עלמין
 דביה כל הפומך נאולה לתפלה אינו נוזק בכל אורתו יום. וכמתי
 סמיכת על יסוד דדרועא ימינא דדא הוא דכתיב (רות ג') חי יי שכבי
 עד הבקר, בד מטי זמן צלותא דמנחה, בערב היא באה הדא הויה
 דכתיב (כילאשית ט') ותבא אליו היונה לעת ערב, בגין דמנחה שלוחה
 היא לאדוני (אדני מבעי ליה) בגלותא דעשו, (שם ל"ב) והנה גם הויה
 אחרינו. ועוד לאדוני, (אדוני לאדוני) דא איהו ארון כל הארץ, ודא
 צדיק, מתמן יוסף הצדיק בכר שורו הדר לו. דעתיד לנפקא מניה
 משיח בן אפרים, ובגניה אתמר (שם ל"ג) והנה קמה אלמתי וגם נצכה
 והנה תסבנה אלמותיכם ותשתחוין לאלמתי. ובצדיק קר הכורע
 כורע בכרוך. אמר בוצינא קדישא רעיא מהימנא בד אתמר (שמות י"ג)
 ויקח משה את עצמות יוסף, בגין דגוף וברית השביעין חד, ובגין דא

עלך אתמר והנה קמה אלמתי וגם נצבה, דכך תפלה מעומד. וכן כל
 הזקף זוקף בשם, ובצדיק כל הכורע כורע בברוך, והיינו ותשתחוין.
 לאלמתי, דאנת אחיד בימינא ושמאלא בגוף וברית, ולבתר תסתלק
 עלייהו לבינה, למפתח בה חמשין תרעין דחירו לישראל, לקיימא
 (מ"כ ו') כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאותי ובגין דא צלותא
 דשחרית חובה, דערבית רשית, בערבית איהי השכיבנו דשכיבת בין
 דרועי מלכא בגלותא, בד ייתי צפרא פסח אחיד ביה בימינא, אבר
 בדרועא שמאלא דיצחק תשרי, (כרסית כ"ה) ויהי הוא טרם כלה לדבר
 והנה רבקה יוצאת מן גלותא, ובגין דלא נפקי מסטרא דדינא, יעקב
 (ס"מ מ"ח) שכל את ידיו ושני שור בימינא אריה בשמאלא, ובגין דא
 (תקלים ק"י) נאם יי לארוני שב לימיני, דא צדיק לקבליה משיח בן יוסף,
 ואמר ליה שב לימיני, דרועא דאברהם בגלותא דישמעאל, עד אשית
 אויבך הדום לרגלך, בההיא זמנא יתעד רוח יתירה תוספת על ישראל
 הדא הוא דכתיב (וי"ג ב') אשפוך את רוחי על כל בשר, ויהי נייחא
 לישראל מאומין דעלמא ונח מאויביהם, כגוונא דשבת דאתוסף בבר נש
 נפש יתירה בשבת, ואית לון בה נייחא, אי בנפש יתירה אית לון נייחא
 דאיהי נוקבא, כל שכן ברוחא דאיהו דכורא. ותנאים ואמוראים,
 נפש יתירה בשבת לכל ישראל כחדא חד איהי, אבל לכל בר
 נש איהו כפום עובדיו, ואוליפנא מקל וחומר דתיובתא דכל ישראל
 כחדא, בכל זמנא דחורין כלליו מתקבלי הדא הוא דכתיב
 (דברים ד') ביי אלהינו בכל קראנו אליו, דשם יי מוכתר עלייהו בכתיבה
 דאיהו כתר עליון, והאי איהו גשמה יתירה דכל ישראל בשבת ויומין
 טבין, ובגין דא תקינו בכל יומין למחתם בשם יהוה, דאיהו חותם
 דכל ברכאן דצלותין, ולא אמרין מוסף בלא כתר. ובשבת תקינו
 למימר במוסף כתר יתנו לך יי אלהינו. אבל לכל חד מישראל הכי
 נחית ליה נפש יתירה כפום דרגא דילה. אי הוא חסיד יתבין ליה
 נפש יתירה ממדת חסד, כפום דרגא דיליה. אי איהו גבור ירא חטא
 יתבין ליה נפש יתירה ממדת גבורה. ואי איהו איש תם, יתבין ליה
 נפש יתירה ממדת אמת, ונפש יתירה דא מלכות דאיהי כלילא מעשר
 ספיראן, וכפום מדה דבר נש. אם נשיא ישראל, או חכם, אלו מבין

בחכמה או בתורה דאתמר ביה (משנ"ב) להבין משל ומליצה, אז
 בנביאים או בכתובים, הכי יהבין ליה נפש יתירה דאתקריאת כתר
 מלכות ואי חכם כמה דאוקימנא המחכים לכל אדם דאתמר
 (ספלים ק"ד) כלם בחכמה עשית, יהבין ליה נפש יתירה מתמן ואם
 הוא מבין דבר מתוך דבר באורייתא, יהבין ליה נפש יתירה מבינה.
 ואם הוא חכם בנביאים ובכתובים, יהבין ליה נפש יתירה מנצח והוד.
 ואי איהו צדיק גמור דנטר אות ברית, אורת שבת, אורת יומין
 טבין, אות תפלן, יהבין ליה נפש יתירה מצדיק. וככל אתר נפש יתירה
 ממלכות, ואי איהו ברנש מפל מדות אלן, יהבין ליה כתר כשם יהוה כיהוה
 (דרמ"ג ע"ב) אלהינו בכל קראינו אליו, אין קדוש כ' יהוה, מעלמא דדבורא
 דאיהו תפארת, מלך מוכתר בכתרא עלאה דבה ימלוך בשכינתיה
 דאיהו נפש יתירה, ובתר נשמה יתירה, יהוה רוח דאתמר
 ושפכתי את רוחי על כל בשר, ואיהו כליל עשר ספירין
 מעילא לתתא כגוונא דא, חכמה ה' בינה ו' כליל שית ספירין
 מחסר עד יסוד, ה' מלכות, כ' מן ביהוה אלהינו כתר על רישיה, והאי
 איהו נשמה דאתוספא ביום שבת, ובגין דעלת העלות מופלא ומכסה
 בהאי כתר ואתפשט כשם יהוה. בשבתות וימים טובים לית שולטנותא
 לסמא ולנחש ולכל ממנן דיליה ולית ליה שולטנותא לנהינס נוקבא בישא
 דסמאל. ולא למשריין דיליה, פלהו מתטמרין מן קדם משרייתא
 דמלכא, כגוונא דיתטמרן אומין דעלמא כד יתגלי משיחא הדא הוא
 דכתיב (ישעיה כ') ובאו במערות צורים (ס"ו) ובנקיקי הסלעים קמו
 תנאין ואמוראין ואמרו רעיא מהימנא אנת הוא שקיל לכל ישראל
 ממולא מכל מדות טבין, ודאי כך שרייא ההוא דאתמר ביה (סמ"ח ס')
 אין קדוש ביהוה אלהינו, אנת כתר על כל חד וחד מ' ישראל, כי אין
 בלתי בר נש דיהא כתר ערך, לא נשיא ולא חכם ולא מבין ולא
 חסיד ולא גבור ולא תם ולא נביא ולא צדיק ולא מלך. אנת הוא
 כד יקנא דקדשא כריך הוא, כרא כד יקנא דאבוהי, כגונא דישרא דאתמר
 בהון בגים אתם ליי אלהיכם, אשלים פקודין דמארך, דלית פקודין מאלין
 דילך, דלא יתעטר ביה קדשא כריך הוא עילא ותתא בכתר עלאה ככל
 מדה ומדה. פתח ואמר תנאין ואמוראין, דכד הוה קרי לכלהו, לרבי

שמעון בכלל עמהון בכל זמנא אמר לון אנא דמשבחנא לכו בפום
 גדיבות דלכוון דאתון בני נדיבים אברהם יצחק ויעקב, לית מאן דיכיל
 לשבחא לכוון אלא מארי עלמא, דאפילו אוריתא בלה עד אין סוף
 בכו היא תליא, כגוונא דאתמר באוריתא (מ"ב י"ב) ארוכה מארץ מלה
 ורחבה מני ים, הכי שבת דילכו, אבל יתקיים בכו מרה דאתקיים בי,
 דחדנא ביקרא דאהרן אחי, כמה דאוקמוה רב ששמת בגדולת אחיו,
 ילבש אורים ותומים ותנאין ואמוראין כל מוספין דשבתות וימים טובים,
 כל מוסף דאמרין ביה כתר מהבא אשתמודעין, וכל צלותין דישאל
 ריחא דלרוון כריחא דמר ולכונה וכל אבקת רובל בשאר יומין.
 אבל בשבתות וימים טובים חשיב עליה מבל מיני בשמים, בגין דביומין
 טבין סלקין מכל אבקת רובל דאתמר ביה (בראשית ג"ב) ויאבק איש עמו,
 דצלותא דאיהי פגימא אתאבק עמה סמאל, לאגחא עמיה בההוא
 פגימא דעבירה בההוא אבק, דדא ודא סליק עד שמיא אבק דיעקב
 לאולפא זכותא על צלותא בכמה משיריין (רחובין ר"א) דזכוון דאינון
 חי' ריין ומשריין דמתכנשין עמיה לאולפא זכו עלה, ואבק דרגא
 דסמאל סליק בכמה משריין דחובין לאולפא חובין עלה, ודא צלותא
 דערבית דאקרי סלם דיעקב דבה (ס"ב כ"ח) והנה מלאכי אלהים עולים
 ויורדים בו, אליו דסלקין חובין ונחתין זכוון תחותיהו, ואליו סלקין
 זכוון ונחתין חובין תחותיהו, ומשפילין לון בכמה קרבין דאינון מארי
 תריסין במלחמתה של תורה, עד דישתמע קרבא לטורין רברבין
 דאינון אברהם ויצחק ויעקב דדא הוא דכתיב (מ"ב י"ג) שמעו הרים את
 ריב יי, ריב דצלותא, ריב דאוריתא, והאי קרבא דצלותא דערבית עד
 עלות השחר, דרכן גמליאל אוקמה עד עמוד השחר, דתפלת ערבית
 זמנה כל הלילה, אלא דחכמים עבדו גדר עד חצות, ובגין דא ויאבק
 איש עמו עד עלות השחר, מאן שחר, צלותא דערבית דשיעורה עד
 בקר דאברהם דאיהי ארבע שעות, (בראשית כ"ב) וישכם אברהם בבקר
 בריש שעתא קדמאה בסוף השחר דאיהו נצח יעקב, דתמן (תכלים כ"ב)
 למנצח על אילת השחר, לנטלא נוקמא מסמאל הנגע בירך שמאלא
 דיעקב דאיהו הוד, דביה אתמר (מ"ב ט"ו) נתנני שוממה כל היום דהו,
 הוד מסטרא דהוד אלא חמשהא אשתארת בי מקדשא חריבה

לא חבילין

ויכשה

ד"ר
ס

ויבשה . אמר רבי שמעון דא הוד דילך רעיא מהימנא, רביה אנת
 חרב מנבואה דילך משמאלא, ובגין דאנת (סעיף ס"ג) מולך לימין משה
 דאיהו נצח רישא דשחרין . (מסלי ס) אילת אהבים . פתח למנצח על
 אילת השחר, רביה ייתי מארי נצחן קרבייא . ובגין דנצח והוד תרין
 שחרין, אוקמוה במתניתין מאימתי קורין את שמע בשחרין, ולא אמר
 בשחר, אלא בשחרין תרין . ותרי משיחין יתערין לגבייהו, משיח בן דוד
 לקבל נצח ואתקשר בבקר דאברהם הדא הוא דכתיב נעמות
 (דרמ"ג ע"ב) כימינך נצח. הוד בגבורה רביה משיח בן אפרים אחיד, אנת
 באמצעיתא, דדרגא דילך תפארת, דאתקשר בך עמודא דאמצעיתא,
 ויסוד חי עלמין בדרגא דילך, וחכמה כימין הרוצה להחכים יודים,
 ובינה לשמאלא הרוצה להעשיר יצפין, איהו הקשת גבה . והאי איהו
 לבושא דשכינתא, לבושא דצדיק דאתקרי ברית הקשת . ואיהו אות
 שבת ואות יום טוב ואות תפלין ואות ברית מילה, ואמר קדשא בריך
 הוא מאן דלאו איהו רשים בהאי אות לא ייעול במראה דא בחדר
 דא, והאי איהו מטה, דעמודא דאמצעיתא מטה ביה כלפי חסד
 לצדיקים גמורים, למיהב לון זכוון בשמונה עשרה ברכאן דצלותא,
 ומטה כלפי חובא לרשיעייא, למידן לון בגבורה לדינא כפוס עובדיהון.
 ובעמודא דאמצעיתא מאריך על בינוניים, והאי איהו ש' תלת גוונין
 דקשת אות ברית הקשת בת יחידה שבת מלכתא, ואית לה שית
 דרגין תחות שולטנותא דאינון ששת ימי המעשה, דכלילן במטטרון
 דעלייהו אתמר (סמות כ"ג) ששת ימים תעשה מעשיך, אבל בת יחידה
 שבת ליהוה העושה בה מלאכה יומרת . יהוה אתקרי באת ה'
 ומסטרא דא יהו לימינא, ואיהו ה' שלימו דיליה, והכי לכל סטרא
 בשית סטרין, יהו הו"י ויה יו"ה והו"י אינון שמונה עשרה אתוון
 דכלילן בצדיק חי עלמין, ואיהו רביעית ההין בכל סטרא, ואיהו
 ה"א מסטרא דשמא מפרש יוד ה"א וא"ו יוד בחסד ה"א בגבורה .
 וא"ו בתפארת, כד שלטא האי מ"ל אסרו חכמים ארבעין
 מלאכות חסד אחת . ואתקריאו אבות מלאכות, על שם דאינון לקבל
 אבהן, דשליט עלייהו מ"ל דאיהו ארבעין חסד אחת, ובאלין
 ארבעין מלאכות חסד חד, לקה עשרה מלקיות לאדם, ועשרה לתוה

ועשרה לנחש ותשעה לארעא ובגין דט"ל שלטא בשבת
 דאיהו ה' אין לוקין בשבת והאי תשעה ושלישים לאו איהו כתשעה
 ושלישים דחול מסטרא דעבר מטטרו ונארבעים מלאכות חסר אחת הם
 הזורע והחורש וכולי. סבא סבא שכינתא אתקרי ארץ דקדשא כרין הוא
 הדא הוא דכתיב (ישע"ס"ו) והארץ הדום רגלי מסטרא דחסר אתקריאת
 מים ומסטרא דגבורה אתקריאת אש ומסטרא דעמודא דאמצעיתא אויר,
 ואיהי ארץ קרקע לכלהו, ובגין דנשמתא יתירה אתפשטא בשכינתא,
 דאיהי שבת מלכתא דאתמר בה (תהלי"ק"ג) ומלכותו בכל משלה משם איהי
 מלכות דשלטנותהא על ארעא ועל אילנין וזרעין (וטורין ואבנין).
 ובגין דאילנא דחי' דהיא נשמתא יתירה דבשבת, בה תולדין דילה
 אית גי'חא לארעא דאיהי שכינתא, ובגין דשכינתא עלאה אתפשטת
 בארעא דאתמר בה (כמדבר י"ט) פרה אדומה תמימה אשר אין בה מום
 אשר לא עלה עליה עול. אסור לחרוש בשבת חרישה בשור דאתמר
 (תהלים קכ"ג) על גבי חרשו חורשים, ושכינתא תתאה איהי פרה אדומה
 מסטרא דגבורה. תמימה מסטרא דחסר, דאיהו דרגא דאברהם
 דאתמר ביה (בראשית י"ו) התהלך לפני והיה תמים. אשר אין בה מום,
 מסטרא דעמודא דאמצעיתא. אשר לא עלה עליה עול. מסטרא
 דשכינתא עלאה דאיהי חירו דכלא, כאתר דאיהי שלטא והזר הקרב
 יומת, לית רשו לסטרא אחרא לשלטאה, לא שטן ולא משחית ולא
 מלאך המות דאינון מסטרא דגהינם. ובגין דא ביומין דחול אמרין
 ישראל (תהלים ע"ח) והוא רחום יכפר עון ולא ישחית והרבה להשיב אפו
 וגומר, בגין דביומין דחול שכינתא תתאה אתלבשת בארץ קליפין
 דמיתה דדינא, ובשבת אתפשטת מנייהו, בגין דאילנא דחי' דאיהו בן
 י"ה, יה' אתחבר בה' א, כההוא זמנא נייחא אשתכחת לה' א וכל מה
 דאיהו תחותיה, ולא צריך למימר ביה והוא רחום, ומאן אינון תחותה
 י' ישראל, וכל אתר דישאל משתכחין נטירו אשתבח ונייחא, ובגין דא
 אסור למחרש בארעא ולמעבד בה גומורת, דהוי כאילו עביד פגימו
 בארעא קדישא דאיהי שכינתא. ואסור לאשתמשא בכלים דארעא
 בשבת, ואפילו לטרטל אבן ולא מדי, ולא כלי בעלמא, דיהוי גי'חא
 לון בזכו דשכינתא דאתקריאת אבנא דכתיב בה (בראשית כ"ח) והאבן

הזאת אשר שמתי מצבה, בצלותא, עמידה איהי לישראל דבגניה אית
 לון קיימא בעלמא • ועליה אתמר (סס מ"ט) משם רועה אבן ישראל •
 (זכרים ו') על אבן אחת שבעה עינים, (תפלים ק"ח) אבן מאסו הבנים, ובגין
 דא (סמות ל"ב) ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם
 ברית עולם, צריך לנטרא לה כדירתם דלא יפקון מרשות היחיד לרשות
 הרבים, והאי איהו דאוקמוהו מארי מחגי יציאות השבת שתיים שהן
 (דרמ"ד ע"ב) ארבע, הוצאה מרשות לרשות והכנסה גמי יציאה קרי לה,
 ואינון סמאל ונחש צריכין ישראל לנטרא לון, דלא יעלין לדירה
 דשכינתא דאיהי רשות היחיד, מאן רשות הרבים חללה שפחה זונה
 נדה גווייה, רשות דסמאל ונחש ושבעין ממנן דעמין ע"כ •

פתח ואמר כאתי לגנו וכו' עד חלבי חסד • נדפס כפרשט ויקרא ד"ג עמוד כ' •

ובחבורא קדמאה (כדף רמ"ב ס"ב ע"ב) אריתי מורי עם בשמי, דרועא ימינא
 בירכא שמאלא • אכלתי יערי עם דבשן יעקב ברחל • שתיתי ייני
 עם חלבי, דרועא שמאלא בירכא ימינא, דרועא ימינא בירכא שמאלא,
 אינון חסד עם הוד • יעקב ברחל, עמודא דאמצעיתא במלכות • דרועא
 שמאלא בירכא ימינא, גבורה בנצח • ואמאי שתי מדות דיליה הכי •
 אלא הוא דנימא הכא, דוד אמר הכא (תפלים קל"ב) כהניך ילכשו צדק
 וחסידיך ידגנו, ואתמר התם ולוויך מבעי ליה למימר, אמר קדשא בריך
 הוא לאו ארח לשנות מרותי, אלא כתר דזמנית לי אית לי למעבד
 רעותך, ומהכא אוליפנא דבעל הבית דמזמין אפילו למלכא, אית ליה
 למעבד רעותיה, ובגין דא אוקמוהו כל מה שיאמר לך בעל הבית
 עשה חוץ מצא • ועם כל דא דרזא דא שפיר איהו, הא כתיב (מלכי ב')
 אני יי לא שניתי • ובכל קרבנין לא כתיב בהון אלא ליהוה, איך יכיל
 למהוי דישני דרגין דשמיה בקרבנא • אלא אריתי מורי, יוצר אור •
 עם בשמי, אהבת עולם • אכלתי יערי, שמע ישראל • עם דבשן, ברוך
 שם כבוד מלכותו לעולם ועד • שתיתי ייני, והיה אם שמוע ער ויאמר •
 עם חלבי, מן ויאמר ער אמת • אכלו רעים, שלש ראשונות ושלש
 אחרונות • שתי ושכרו דודים, שאר ברכאן דצלותא • ובחבורא קדמאה
 סתרא דקרבנא, פרים וכבשים ועתודים ועזים, אינון ארבע פני שור
 פני נשר • שתי תורים או שני בני יונה, וצריך לפרשא, אריה נחית לגבי

שור דאיהו שמאלא לאתקשרא חסר בנבורה, אדם נחית לגבי נשר
 דרגא דיעקב, ובגין דא איקמוה מארי מתני', שופריה דיעקב שופריה
 דאדם קדמאה הוה. ומאן גרים לאסתלקא לאתקרי ישראל דכתיב
 (כרחשית ל"ב) לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל יהיה שמך, דיהוי
 ישראל עקר לאפרשא בנייהו ע"כ. ובחבורא קדמאה (רמ"ו א' ובחבורא
 קדמאה סלת למנחה וט')

זהר

ועשירית האיפה אמאי, אלא עשירית האיפה לקבל כנסת ישראל.
 דאיהי עשיראה דרגין, ואצטריכא לאתייבא בין תרין
 דרועין, ואיהי סלת נהמא ואיהי נהמא, ובגין דאיהי נהמא לא אתפקד
 על נהמא דחמשת מינין דאיהי חטרה ושעורה ושיפון וכולי ממנא
 דעלמא. ולא שוי ממנא עלייהו אלא קדשא בריך הוא בלתורוי.
 ובגין דא מאן דמזולז בנהמא וזריק ליה בארעא, ענייתא דדיף
 אבתריה וחד ממנא אתפקד על דא, ואיהו דדיף אבתריה למיהב ליה
 עניותא, ולא יפיק מן עלמא עד דיצטריך לכריין ועליה כתיב (איוב ט"ו)
 נודד הוא ללחם איה, נודד הוא ויהך מטלטל וגלי מאתר לאתר ללחם
 איה הוא, ולית. (דרמ"ד ע"כ) מאן דישגח עליה הדא הוא וכתב איה
 מאן דירחם עליה, בגין דלא ישכח. אמר רעיא מהימנא דמזולז וכולי :

רעיא מהימנא טיך לקמן סוף ע"כ

אמר רעיא מהימנא, מאן דמזולז בפירורין דנהמא וזריק לון באתר
 דלא אצטריך האי, כל שבן דמזולז בפירורין דמוחא דאינון
 טפין דזרע, דזריק לון בארעא דאתמר בהון (סס ו') כי השחית כל בשר
 את דרכו על הארץ, או דזריק לון בנדה או בבת אל נכר או בשפחה
 או בזונה, וכל שבן וכל שבן מאן דמזולז בפירורין דנהמא דאורייתא,
 דאינון קוצי אתוון ותגי אתוון דאתמר עלייהו כל המשחמש בתגא
 חלף. (ה) כל שבן מאן דמסר רזין דאורייתא וסתרי קבלה וסתרי

מעשה

(א) ל"ב כלית פ. כח דף ט"ו ו"ל כהארס מנלס סיד לזייכיס נריס סה"י פורויג עס סה' כנליו ונעיליס איקו סתלויס זסיס ד-משניע
 כע' פריס טעולס ס"ד יכ"י ע"ש וסו סס פירויס דמיחא ססיא ס"י סכראש יס ד חסר דמתנלס כסוס אסס יכ"כ איסיח סו ס"ד טעסס
 כנודע כעין חט"ט סלמנא סייסס לחס וסאס כל איקויח סח"כ כמילוף סס ס' כפ"ס כווסר ס"ר סזיריס דל"ס יסיא ס' אל סור סמכס ג'
 פ"סיד ססיא ו' אל ד' ססיא ס' פ"דמ"א :

מעשה בראשית או סתרי אתון דשמא מפרש לאנשים דלאו אינון
 הגונים, דשליט עלייהו יצר הרע אשה זונה דאתמר עליה (משנ' ו') כי
 בעד אשה זונה עד כפר לחם, ולית לחם אלא שנים ועשרין ארתון
 דאורייתא, ולית כפר אלא אפילו הלכה אחת. (ועוד רעיא מהימנא)
 ובחבורא קדמאה לא גלי רוא כאלין פרורין אלא בארח פשט, ולא
 יהיב בהון שיעורא, אבל אוקמוה מארי מתניתין דשיעורא דפירורין
 כזית לפחות, כל שבן אי אינון כביצה, דמארי מתניתין דקדקו עלייהו עד
 כזית עד כביצה לברכא עלייהו. וארח רוא אח הוא תשעה פרורין, שלש
 לכל סטר, תלת מן ד' תרין עשר, רביעית איהו שלימו לאשלמא ביה
 עשר. ולאשלמא ד' דאינון יהוה, מאי עשר אינון יוד ה"א וא"ז ה"א.
 קוצא דאת ד' מן אחד, שיעורא כזית. מן יהוה שיעורא דילי כביצה.
 איהו ד' שלימותא דמרכבתא דאדם, ושלימו דארבע אנפין דאדם,
 ובגין דא (כמדבר י') ישא יהוה פניו אליך. ואוקמוה מארי מתניתין.
 והכתיב (דברים י') אשר לא ישא פנים, אלא אמר הקדוש ברוך הוא ולא
 אמרתי להם (ס' י"ב) ואכלת ושבעת, והם דקדקו עליהם עד כזית או
 עד כביצה, ואיך לא ישא להם פנים. ורבנן דמתניתין ואמוראין כל
 תלמודא דלהון על רזין דאורייתא סדרו ליה. קם רעיא מהימנא.
 וסליק ידוי קמי קדשא ברוך הוא ושכינתיה ואמר הכי, קדשא ברוך
 הוא יהא רעוא דילך למיהב לן מזונא שלימתא לתקנא לנבך ולגבי
 מטרוניתא עלאה עלמא דאתי, דאתמר עליה (תפלים כ"ב) כי ליי המלוכה
 ומושל בגוים. ולגבי מטרוניתא תניינא דאתמר בה זמנא תניינא.
 (עובדים ב') והיתה ליי המלוכה, לתקנא פתורא שלימתא מכל עדונין
 ומכל מאכלין, ואנא מזמן עפך לבל מארי מתניתין ולמארי מקרא.
 ולמארי תלמוד, וכל שבן למארי סתרי תורה דילך, בלה דילך, מטרוניתא
 קדישא דילך עלאה ותתאה, וכלא ברשות דעלת כל עלאין אדון כל
 האדונים מלך על כל המלכים דעילא ותתא, דאיהו יחיד בלא תניינא,
 ולית את ונקודה דמשתתף בתדיה, ולא שנוי גוונין דאינשי, דאיהו
 מארי כל מפתחאן דרזין דהווירת ושמהן. ובניין, ובכל רזין גניזין
 דחכמתא, דתפתח לון בלהו ליקרא דילך, על כל עלות אנא מתחנן
 קדמך, דתפתח לון ליקרא דילך, דיקרא דילך איהו מאבי ואמי דשמיא,

ואב רכל ישראל ואם דלהון דאתמר בה (מס'י ה') ואל תפוש תורת
 אמר, ועמד לית שיתפו דאם בעלמא קם זמנא תננינא ואמר, מארי
 מתניתין נשמתי וריחין ונפשין דילכון, אתערו כען כלכו ואעברו
 שינתא מנכון, דאיה ודאי משנה ארח פשט דחאי עלמא, דאנא לא
 אתערנא בכואלא ברזין עלאין דעלמא דאתי, דאתון בהון (מס'ים קכ"ט) הנה
 לא ניסולא י"שן פתח ואמר הא אוקמוה מארי מתניתין בעל הבית
 בוצע ואורח מברך, ועוד אוקמוה צריך לדקדק בה מן המוציא ותרין
 ההין אינון לקבל שתי הלחם שתי כפרות דשבת י איה
 כביצה לכל חד וחד ומאן איהו בעל הבית דבוצע, דא
 ו אדהכי הוה סבא דסבין קא נחית לגביה ואמר, רעיא מהימנא
 חוזר בך, דהא לחם איהו ו שתי כפרות דיליה כמה דאמרת אינון ה'
 ה, ודאי ו איהו לקבל יעקב, ה' ה' לקבל לאה ורחל, י כביצה לכל
 חד אמר ליה סבא סבא והא בכמה אתרין אוקמוה דיעקב
 איהו בעל הבית ויוסף אורח, דדרגיה יסוד חי עלמין כליל שמונה
 עשרה כרכאן דצלוחא, ובגין דא אוקמוה עליה ברכות לראש צדיק
 אמר ליה הכי הוא ובלא קשוט פל רזא באתריה, מה דאנא אמרית
 ומה דאת אמרת אבל הוא דפליג נהמא מאן הוא אמר ליה
 סבא אנת בדיוקניה, ודא יוד הא ואז הא ודא אדם דמרפכתא
 עלאה, דאנפין דיליה יהוה, ובגין דא ו לחם, דאינון ה' ה', ושיעורא
 דאוקמוה כזית וכביצה הא אתמר כזית כאן שמא משערין, דהא
 אוקמוה רבנן דאין עושין מצות חבילות, אוף הכי לא יהבינן תרין
 שיעורין באת, למחוי כזית וכביצה אלא תרי אלפא ביתות אינון, אית
 י עלאה ואית י זעירא, מן יהוה עלאה, מן אדנ' זעירא, ומאלין
 תרין חד בכזית וחד בכביצה כרזא דא יאהרונה י אתא סבא ונשיק
 ליה אדהכי קם בוצינא קדישא פתח ואמר ודאי כען מתחברין
 (מס'י ז') מה שמו ומה שם בנו חרו חברינא ואמרו זכאה הוא מאן
 דזכי למיכל מהאי נהמא דאתמר ביה (סס ט) לכו לחמו בלחמי וזכאה
 נפשא דאתמר בה (ויקרא כ"ב) מלחם אביה תאכל, וכל זר לא יאכל בו.
 דקדשת כרין הוה ביה אתמר (מלאכי כ') הולא אב אחד
 רכלנו, ונפשא דאתעסקא באורייתא מלחם אביה תאכל

ומאן

ומאן גרים ליה דאכל' מלחם אביה, בגין דתבת בתיובתא
 (דמ"ס ע"ב) ואתאחדת כנעוריה הדא הוא דכתיב (ויקרא כ"ב) ושבה אל
 בית אביה כנעוריה, כגון (מ"ב ל"ג) וישוב לימי עלומיו, כגוונא דאילנא
 דקציצו ליה ואחחרש בשרשו, והאי איהו דא דמאן דמית בלא זרע
 ועוד אית דא אחרא, דלכתר ייתי כנלגולא ויתחדש כמלקדמין והיינו
 אלמנה ונרושה, דאתתרכת מננתא דערן, וכגין דא אתקריאת גרושה
 כגון (כדל"ט ג') ויגרש את האדם ומאן גרים לה, כגין דזרע אין לה
 דמית בלא כנין, ושבה אל בית אביה כנעוריה, דתבת כהאי עלמא
 בההוא גער בן יבם, והיינו ושבה אל בית אביה כנעוריה, ולכתר הזבת
 לזרע מלחם אביה תאכל, וכל זר לא יאכל בו וגומר, (דברים כ"ה) לא
 תהיה אשת המת החוצה לאיש זר. אמר רעיא מהימנא, הלל ושמאי
 דאתון חד כפטרא דרחמי וחד כפטרא דדינא, דאינון חסד וגבורה,
 דרגין דאברהם ויצחק, ואתון מגזעיהו, אתכנישו הכא אתון ותמנין
 תלמידים דהוו ליה להלל. ואוף הכי תלמידי בית שמאי, לסעודתא
 דמלכא, הא אוקמתון אתון וחברייא דעמכון מארי דהוראות, דאוקמתון
 אין הבוצע רשאי למיכל עד שיענו אמן מארי סעודתא. ולית מארי
 סעודתא רשאי למיכל עד שיאכל הבוצע, ודאי כד בצע בעל הבית
 ובצע לאינון מארי סעודתא, לאו לבלהו משער שיעורא חדא, דללאו
 אורח אלון בוצעין לבצוע בשוה, דלומנין יהיב לרא כביצה ולרא
 כזית. וכד עונין אמן על האי בציעא קדם דייכול בעל הבית, מחברין
 תרין שיעורין בחדא בכזית וכביצה יאהרונהי. אמן דא לאו איהו על
 האבילה אלא על הבציעה, לכתר דאינון שיעורין מצטרפין באמן, ייכול
 בעל הבית. והיינו (ס"ד כ') אריתי מורי עם בשמי אבלתי יערי עם הבשי
 ולכתר אכלו רעים שתו ושכרו דודים. אכלו רעים, מארי סעודתא
 דיהון כנין בדיוקנא דאבוהון. הא הכא לחם בשתי ככרות ושיעורו
 כזית וכביצה. מאי ניהו לחם הפנים דפתורא דמלכא, אלא הא איקמוה
 דאית ליה תריסר אנפין, ומאי ניהו, אלא אינון ארבעא אנפין אריה.
 ארבעא אנפי שור. ארבעא אנפי נשר. ואינון יכרכב יהודה. יאר
 יהודה. ישא יהודה. ומנלן דלחם הפנים איהו מפתורא דמלכא דכתיב
 (ס"ד ע"ב) וידבר אלי זה השלחן אשר לפני יהודה זה תרין עשר אנפין,

ואוף הכי מאן דאית ליה בעי לתקנא ולסדרא על פתוריה ארבע ככרות
 בכל סעודתא דשבת, לתלת סעודתי תריסר אנפין . ואי תימא לאו
 אינון אלא שית מדאורייתא משום לחם משנה, אלא לא ניכול למדכר
 ו' בלא חכריה ו' ו', שית מלעילא לתתא ושית מלתתא לעילא . לקבל
 שית דרגין דכרס"א עלאה ושית דרגין דכרס"א תתאה . שית באתכס"א
 ושית באתגל"א (דכרס"א כ"ט) הנסתרות ליהו"ה אלהינו והנגלות לנו
 ולבנינו עד עולם . ולחמי תודה אינון ארבעין חלות, עשרה רקיקין
 עשרה רביבין עשרה של (קרח קע"ט ע"ב) חמץ עשרה של מצה, הא אינון
 ארבעין, לקבל י' מן יהו"ה ארבעה אנפי אדם, י' מן יהו"ה ארבעה אנפי
 אריה, י' מן יהו"ה ארבעה אנפי שור, י' מן יהו"ה ארבעה אנפי נשר .
 האי איהו תקנא קדמאה דפתורא דמלכא דאינון עשרה דברים דצריך
 בר נש לאנדגא בפתורא דשבת . חד לתקנא פתורא כמאן דאכיל
 קמי מלכא הדא הוא דכתיב זה השלחן אשר לפני יהו"ה תניינא
 נטילת ידים, עד שעורא דגורו רבנן דאינון חמש קשרין דבהון ארבעה
 עשר פרקין, ואוף הכי ארבעה עשר פרקין אינון דיד שמאלא, ואינון
 שמונה ועשרין פרקין, לקבליהו כ"ח יהו"ה דאינון שמונה ועשרין אתון
 דקרא קדמאה דעובדא דבראשית דאתמר בהון (כמכר י"ה) ועתה
 יגדל גא כח יהו"ה. ועשר אצבעין רמזי לעשר אמירן דעובדא דבראשית,
 ובגין דא איקמוה מארי מתניתין מאן דמולול בנטילת ידים נעקר מן
 העולם . אמאי, בגין דאית בהון רוא דעשר אמירן, ושמונה ועשרין
 אתון דבהון אתברי עלמא . תליתאה כוס דברכה דתקינו ביה עשרה
 דברים, הדחה . שטיפה . עטור . עטוף . חי . מלא . מקבלין בשתי
 ידיו . ונותנו בימין . ונותן עיניו בו . ומגביהו מן הקרקע טפח . ומשגרו
 במתנה לאנשי ביתו . ואורח רוא, כוס מלא ברכת יי כוס בנימטריא
 אלהים . ומתמן נשמתא דאיהי ער שמיה, כוס הדא הוא דכתיב
 (תכלים קי"ח) כוס ישועות אשא . מאן ישועות, חמש אצבעין דאינון לקבל
 חמש ספירן דכוס דאיהו אלהים חיים, בינה (דלמ"ה ע"ב) מתפשטא בהון
 לחמשין תרעין . חמשה זמנין עשר באת י', דאיהו עשרה דברים
 דתקינו רבנן בכוס דאיהו אלהים חיים, חמש אתון בחשבון, ואיקמוה
 בכוס שצריך הדחה ושטיפה, הדחה מבחוץ ושטיפה מבפנים . ורוא

דמלה שיהא תוכו ככרו מאן דזכי לנשמתא מהאי כוס למהוי נשמתא
דכ"א מלגו ומלכר, ורזא דמלה (ויקרא י"ו) וטהרו וקדשו, טהרה מבפנים
וקדושה מבחוץ. ומה כוס לאו טהרתיה וקדושתיה מלגו ומלכר בלא
מ"א. אוף הכי נשמתא לאו טהרתה וקדושתה מלגו ומלכר בלא
אורייתא. ובגין דא אמר רבן גמליאל מי שאין תוכו ככרו לא יכנס
לבית המדרש, בגין דלאו איהו מסטרא דאילנא דחי, אלא מעץ הדעת
טוב ורע. עטור, אוקמוה מעטרו בתלמידים, וארץ רזא, ה' איהו כוס,
מעטרו בתלמידים באת י' דאיהו עטרת על ה'. עטוף, צריך לאעטפא
רישיה בגין רשכינתא על רישיה. דהכי אוקמוה מארי מתניתין אסור
לתלמיד חכם למיהך ארבע אמות בגלוי הראש משום (ישעיה ו') מלא
כל הארץ כבודו, כל שכן בכרכרה ובאדכרא שמא קדישה למהוי
בגלוי הראש, דאת י' מן יהוה איהו אתעטף באור ואתעביד אור.
(והיינו אורא דארץ ישראל מחכים) בגין דאת י' דאיהי חכמה באור,
והיינו אור דאתעטף ביה כד ברא עלמא הדא הוא דכתיב (תהלים ק"ד)
עוטה אור כשלמה, והאי איהו (בראשית ב') יהי אור, יהי אור, ואוקמוה
מארי סתרי תורה בטרם נתהווה כל דבר נתהוו הרוניות. ובגין דא
יהי אור ויהי אור דהוה מקדמת דנא. ח', אוקמוה חי מן החבית,
וארץ רזא, שכינתא עלארה איהי תמינאר. דספיראן מתתא
לעילא, ובגין דא אתקריאת ח', ואתמר בה (משלי כ"ד) בחכמה יבנה בית,
והיינו חבית, ח' בית, ובגין דאיהי חיים דכתיב (שם ג') עץ חיים היא
למחויקים בה, יין מתמן איהו ח' ונדא איהו ינא דאורייתא, מאן ראשתדל
בה אקרי ח', ועוד צדיק ח', איהו חי מן החבית. יין אית מניה תרין
גוונין חוור וסימק, יין שבעין אנפין, הא שבעים ושתים, ולקבל תרין
גוונין דין, איהי זכור ושמור דשבת, ושבעים תיבין דקדוש ויכלו האי
שבעים ושתים. מלא, הדא הוא דכתיב כוס מלא ברכת י', ואוף דאיהו
מלא מינא דאורייתא, בר נש הכי צריך למהוי שלים כמה דאת אמר
(בראשית כ"ה) איש תם, גבר שלים כמו (שם ל"ג) ויבא יעקב שלם. הכי
צריך למהוי נשמתא שלימתא ולא יהא בה פגם, דכל אשר בו מום
לא יקרב. אוף הכי אלם עם י"ה הוא אלהים כחשבן כוס (עם י"ה) איהו
מלא, והפוך אלם ותמצא מלא. אימתי כד אית תמן י"ה והיינו (סמית י"ו)

כי יד על כס י"ה. (6) אדנ"י חשבניה ו"ה, עמודא דאמצעיתא מלא מן
 (תיקונים מ' ע"ה) תרווייהו, ובגין דא שריא עליה אדם דהוא שמא מפרשי
 מקבלו בשתי ידיו, כגונא דאורייתא דהוה בתרין לוחין, חמשה דבין
 בלוחא חדא לקבל חמשה אצבעאן דיד ימינא, וחמשה בלוחא תניינא
 לקבל חמשה אצבעאן דיד שמאלא, ואתייהבו בימינא דהיינו ביד ימין,
 ובגין דא שני לוחות אבנים הוריד (כ) בידו, ולא בידיו. והאי אידו
 דאסהיד קרא (רכי"ס ל"ג) מימינו אש דת לנו. ונותן עיניו בו. בגין
 דהאי כוס לקבל ארעה דישראל דאתמר בה (ס"ס י"ה) תמיד עיני יי
 אלהיך בה. ועיינין דלעילא אינון שבעין סנהדרין ומשה ואהרן עלייהו.
 תרין עיינין עלאין, חד עין ימין וחד עין שמאל, ואינון שבעים ושתיים
 כמניין ביין, והאי אידו רוא דנותן בכוס עינו. ומגביריו מן הקרקע
 טפח, בגין דאת ה' איהי כוס דבעי לסלקא לה בארת י' דאיהי טפח,
 דביה אתפתחת ה' בחמש אצבעאן ומשגרו לאנשי ביתו כמתנה. בגין
 דיתברך דביתו דאיהי נפש דאתמר בה (כמדכר י"ה) ונפשנו יבשה אין
 כל, ואתברכת ואתעבדת פירין דא הוה דכתיב (כרמית ח) תרשה
 הארץ דשא. רביעאה למהו על פתוריה דכרי תורה, דלא יתקיים
 ביה כגונא דעמי הארץ דאתמר עליהו כי כל שלחנות מלאו קיא
 צואה. אבל בסתרי תורה אוקמוה הרוצה להעשיר יצפין, ימן שלחן
 לצפון, והרי שלחן לשמאלא דאיהו דין בעי לקשרא ביה ימינא, דאיהי
 אורייתא דאתייהבת מחסד דאיהו רחמי, ימין יי. חמשה אוקמוה
 מארי מתניתין דצריך להארץ על פתוריה בגין עניים. ורוא דמלך
 בגין דצדקה יארץ יומיו דלא יתקצרון, כגונא דאורייתא איהי אריכות
 יומין בתרין עלמין בעלמא דין ובעלמא דארגי לנשמתא, לוף
 הכי צדקה איהי אריכות יומין לגופא בתרין עלמין הדג הוה
 דכתיב (רכי"ס ל') כי הוה חייך ואורך ימך. כי הוה חייך
 בעולם הזה, ואורך ימך בעולם הבא. דעלמא דאתי לגופא
 (דרמ"ו ע"ה) לתחיית המתים, דלבתר דייקום לא ימות, וכגונא דעלמא
 דאיהי

(6) פי כמ"ק א"כ אס חמשה ו' ששים לו ר"ס ס"ס כמספר ארבי. הר"כ: (ב) סיק לפרמ"ל הסכ"כ זכני לוחות סעודת ע"כ ירי
 וכס"כ ואשליכס מעל כ' ירי וסניחו כ"כ ע' ול"א זכר דכתיב ע' קסא זכני לוחות סעודת כידו וכתיב וישלך מידו חת סלוסות וקרינן
 מידו ואם נלס סודו כי כרחהו סיו כ' ידיו כללות יחד וח"כ כחמרורו ומס ששים ירו נעשי ידיו כפידור ולכן כ"כ יקב סכולי סוכות
 קסר כ' ידיו לסודיעס ככעודוס כפרדו ידיו סרמ"א:

דביעאה דשם יהו"ה. עשיראה בעשרה אומר נברך לאלהינו ושכינתא
 תתא איהי רביעית ועשירית רביעית לשם יהו"ה. עשירית לעשר
 ספין דאינון יוד הא ואו הא. וכמה צריך בר נש לנטרא גרמיה
 דלא לזרוק מלין אלין באתר דלא אצטריך, כמו מאן דזריק נהמא.
 כל שכן מאן דזריק נהמא דאורייתא לבר מפתוריה, דאיהי שכינתא
 דאתמר בה (יסקאל מ"ב) זה השלחן אשר לפני יי :

זהר

ובחבורא קדמאה, תלת אינון דגרמין ביש לגרמייהו, תרין בהאי עלמא
 וחד בעלמא אחרא, ואלין אינון. מאן דלייט גרמיה, דתנינן
 חד ממנא אתפקד קמיה דבר נש, ובשעתא דלייט גרמיה ההוא בר
 נש, האי ממנא ושבעין אחרנין דממנן תחותיה, נטלין ההיא מלה ואמרי
 אמן, וסלקי לה לעילא ודיינין לה, ואיהו דדיף אבתריה עד דעביד ליה
 ואשלים ליה ההיא מלה. מאן לן רב ממושה דאמר (שמות ל"ב) ואם
 אין מחני נא מספרך אשר כתבת, ואמר לצורך, ואף על גב דקדשא
 בריך הוא עביד רעותיה, עם כל דא לא אשתזיב מעונשא והא אתמר
 דלא אדכר בפ' שבת (ה) ואתה תצוה ואתמחי מתמן והיא אוקמוה
 מאן לן רב מדוד מלכא דאמר (תהלים ל"ט) אמרתי אשמרה דרכי מחטוא
 בלשוני אשמרה לפי מחסום בעוד רשע לנגדי. מאי בעוד רשע
 לנגדי, ההוא ממנא דאתפקד על דא, ונטיל ההיא מלה לאבאשה
 ליה לבר נש. וחד מאן דזריק נהמא או פירורין דנהמא בארעא, וקא
 עביד ביה זלזולא כמה דאתמר, הני תרי בהאי עלמא. וחד בההוא
 עלמא מאן דאוקיד שרגא במוצאי שבת עד לא מטו ישראל לקדושה
 דסדרא, בגין דקא מחלל שבתא, וגרים לנורא דגהינם לאתוקרא עד
 לא מטא (רמ"ו ע"ב) זמניה. חד דוכתא אית בגהינם לאינון דקא
 מחללי שבתא. בין דאיהו אוקיד שרגא עד לא מטא זמניה, חד
 ממנא אית בגהינם במוצאי שבת, ואוקיד בקדמיתא לההוא דוכתא
 ואמר האי דוכתא דפלגיא. וכל חייבין דגהינם מסייעי לאוקרא ההוא

דוכתא

(ה) וסידעו ממ' טרמי טלית שלא יסתרו סח ויקחו מוסר ממם אצירע לו ולפי רמז סרכ מג' ע' נקשא ואתח נח סח ולקס ח' כ' כרמו נכל
 נבלוליו כמקיס שנתאם שלא שוכר כמ' ט' כמ' ט' מאין :

דוכתא, ההוא ממנא קארי ואמר (ישעיהו כ"ב) הנה יי מטלטלך טלטלה גבר
ועטה עטה חייבין דגהינם אמרי ברור אל ארץ רחבת ידים שמה תמות
וגומר • בגין דאיהו גרים לון לאתוקדא עד לא מטא זמנייהו • הא לן
תלתא דגרמי ביש לגרמייהו כמה דאתמר : (כאן סייד ר"מ שכוף סס' סו' י"ב) •

רעיא מהימנא

אמר ר"מ דוכתין חית כנוהנס וכו' עד על אתון • נרפס כספר ויקרא דף ג' ע"ב •

דבר אחר (בראשית כ"ט) ויחלוס והנה שלם • רעיא מהימנא מה לי
אסתלק על כל אתון, הכי את עתיד לאסתלקא על כל ברין
בגין דתסתלק לשמא דיוד ה"י וא"ו ה"י דביה י"י רחשבניה שלשים.
דבקדמיתא הוית בשם יוד ה"א וא"ו ה"א דאיהו יא"א בשלש עשרה
מכילן דרחמי דאינון אחר, כען תסתלק באל דאיהו י"א, דתרין שמהן
סהדין הלא אל אחד בראנו • הדא הוא דכתיב הלא אב אחד לכלנו
הלא אל אחד בראנו, ובתלת יודין אלין יתקיים כך (ישעיהו כ"ב) ירום
דאונשא ונבה מאד, במה דהכי סליק מאד לחשבן אדם, וכהפוך אתון
מאד הוא אדם • ירום, בארבע אנפין דאינון יכרכך יהוה • ונשא
בארבע אנפין דשור דאינון ישא יהוה בשמאלא • ונבה מאד, יאר
יהוה באמצעיתא, ודא יוד ה"י וא"ו ה"י • ישא יהוה פניו אליך וישם
לך שלום, רביעאה יהוה, ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם •
מסטרא דימינא אתקריאת אבן, וכמה אבנים (6) מפולמין יקירין
אשתכחו מינה, דמנייהו מ"א דאוריתא נפקין, ובגיניהון אתמר אמר
רבי עקיבא לתלמידיו כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים
מים שמא תסתכנו בנפשכם, לא תימרון דאינון מים • מים ממש •
משום (קהלים ק"ב) דובר שקרים לא יכון לנגד עיני • דאלין מים דא
אוריתא דאתמר בה (משלי ו') ותורה אור • ובגין דהאי נהורא נביע
במבועא דמ"א אשר לא יכזבו מימיו, אתקרי מים ומסטרא דשמאלא
האי אבן דאיהו י' אתקרי גחלת, ומתמן עשר ספירן כשלהבת קשורה
בגחלת, ואית לה ארבע גוונין (ועשרה) אינון יוד ה"א וא"ו ה"א יהוה,
ואיהו יד הגדולה בימינא, יד החזקה בשמאלא • עמודא דאמצעיתא

מתמן

(6) כ"י נחום מן נחום פמיס שכוהנס וע כילתים כ"כ ונקמו ר"מ ח' סרס"כ

מתמן איהי יד רמה, כליל משנים וארבעים גוונין. ובגין דאיהי מסטרא דימינא אבן, ומסטרא דשמאלא גחלת, בה נטיל קדשא בריך הוא נוקמא מישמעאל ואדום, דאינון אישין נוכראין ומים הזדונים, וממנן דלהון סמאל ונחש. סמאל אשא דגהינם, ממונה על אומה דעשו, נחש ממונה על אומה דישמעאל, ואיהו רהב דממנא על מיא בימינא דאברהם דדרגיה חסד, נטיל נוקמא מישמעאל וממנא דיליה. ובשמאלא דיצחק דדרגיה פחד, נטיל נוקמא מעשו וממנא דיליה. בתרין משיחין דאינון חר מימינא משיח בן דוד וחר משמאלא משיח בן יוסף. ובדרגא דיעקב דאיהי לקבליה ברזא דשבל את ידיו (כי מנשה הכבוד) אדיה לשמאלא. שור לימינא דישמעאל. בגין דיהודה גלה בעשו. אשתבח ימינא דקדושה עם שמאלא דעשו, ושמאלא דקדושה עם ימינא מסאבא דישמעאל. (כראסית מ"ט) עד כי יבא שילה דעיא מהימנא בדרגיה תפארת ישראל, נטיל נוקמא מערב רב, בתלת דרגין אלן יפקוד כהנים לויים וישראלים מן גלותא. ובהון נטיל נוקמא מעשו וישמעאל וערב רב. כגוונא דערב רב מעורבין בעשו וישמעאל, הכי יעקב מעורב באברהם ויצחק, ערוב דתרווייהו, והכי מתערב שילה עם משיח בן דוד ומשיח בן יוסף, ויהא שלשלת דתרווייהו, כההוא זמנא דחזא כלעם בנבואה דיליה, דהכי מתקשרין תרין משיחין ברעיא מהימנא בתלת אבהון, בגלותא כתרואה:

פתח ואמר (כמרכב כ"ג) לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל
 " אלהיו עמו ותרועת מלך בו, וכלא לקיימא קריא (שעיה כ"ד)

וברחמים גדולים אקבצך, כההוא זמנא מתברין קליפות דהו מסחרין לישכינתא מיד אתגלייא אבנא חדא מתלת אבנין דאינון סגולתא דעלייהו אתמר (יזקאל ה') ויהי בשלשים שנה, ואינון יי"י. ברביעי, אבנא רביעאה, (דרמ"ו ע"ה) בחמשה לחדש, אבנא חמשה. לקבלייהו (שמואל ה' י"ו) ויקח דוד חמשה חלוקי אבנים מן הנחל, ואינון לקבלייהו חמש תיבין דאינון שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה. ואני בתוך הגולה, דא שכנינתא בה קדשא בריך הוא אחר, ו בתוספת ואני, הוא נהר צדיק חי עלמין. (כראסית כ) ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן, מאי עדן, דא בינרה, נהר דנפיק מנה דא ו' בן י"ה, דרגא דרעיא מהימנא, ורעיא מהימנא נפיק

מאימא עלאה, ואתפשט בשית ספירן עד צדיק, ומניה אשקי לגנתא
 (רעדן) דאיהי שכינתא. מאי כב' ד, כ' כתר ב' בינה ר' ראשית חכמה,
 כתר בימינא, חכמה בשמאלא, בינה באמצעיתא רכב לעלא לעלת
 העלות. עשר ספירן בלהו אתכללו בנהר, דאיהו אתפשט עד צדיק
 דאיהו כל כליל כלא, ובגיניה אוקמוה אילנא רבא ותקיף ומזון לכלא
 ביה, מניה תליא כלא, כד חמא שכינה מגו קליפין, חזי עמה עשר
 ספירן (עיין רכ"ו ב') ובחבורא קדמאה:

זהר

סלת למנחה, לאעלאה להאי סלת קמי מלכא עלאה למנחה, בין
 תרין דרועין:

רעיא מהימנא

אמר (וס כל ספר תרין דרועין) רעיא מהימנא, מהאי אשתמודע הני מלין
 סתימין אינון, וצריך למפתח לון קמי חברייה, אברהם יצחק
 דתקיניו שחרית ומנחה אחר עלייהו (ישעיה מ"ח) אף ידי יסדה ארץ.
 דא יצחק וימיני טפחה שמים דא אברהם. דדרגין דלהון חסד ופחד
 דאתמר עלייהו (ש"ס ס"ב) נשבע יי בימינו וכו' עזו, אינון תרין דרועין
 דמלכא דאיהו יהודה עמודא דאמצעיתא, סלת דיליה דא שכינתא
 תתאה, נהורא דיליה סלת נקייה מסטרוי בלא פגימו! חשוכא, ובלא
 תערובת חשוכא כלל, דהכי אינון חשוכין עם נהורין, כבר קדם מוץ
 ותבן, ובחוביהון דישראל מתערבין חשוכין בנהורין. וכגוונא דדש בר
 נש תבואה, ולבתר איהו בורר לה כבורר אוכל מתוך פסולת, כך
 ישראל צריך למעבד ברוחיהון, כד אתערב בהון חשוכין, ורוא דמלה
 (תהלים כ"א) זבחי אלהים רוח נשכרה ונומר. דבהכי אתבר חשוכא
 דאיהו יצר הרע, דמכפי על רוחא כמוץ דמכסה על חטה, יאו בענן
 דמכסה על שמשא ולא מנח ליה לאנהרא, ובזמנין דחשך דאיהו יצר
 הרע מכסה על יצר הטוב דאיהו אור, איהו כמאן דתפיס בבית
 האסורין דיצר הרע. ואוף הכי כד יצר הטוב איהו תפיס ברשו דיצר
 הרע, הכי אינון תפוסין חיילין דיצר הטוב ברשו דחיילין דיצר הרע.

ובזמנא דיתבר בר נש רוחיה בכל אברין דיליה קדם יהוה מה כתוב
 (ישעיה מ"ט) לאמר לאסורים צאו ולאשר בחשך הגלו. אבל שכינתא
 איהי סלת נקייה, דלית חשוכא וקבלא יכיל לאתערבא בה. איהי
 כגפן דלא מקבלא הרקבה ממין אתרא דלאו איהי מינה, והאי סלת
 בין דרועי מלכא איהי יתבא בלולה בשמן כתית. ובחבורא קדמאה.

זהר

בלולה בשמן כתית. בשמן, בההוא שמן דנגיד ונפיק מלעילא. אמר
 רבי שמעון יאות אמרת. אבל מאי כתית. אלא רזא עלאה
 איהו, דכיון דאיהו שמן מאי כתית, אלא רמו הוא דקא רמז לשמשא
 בניקבא, לאנגדא לגבה שמן כתית כדקא יאות להלאהוי אלא בתית
 (ס"א) אלא רזא עלאה הוא דקא רמז לאנגדא לגבה שמן כתית כדקא
 יאות לה) לאפקא מותים, דאינון שייפין דגופא, ולאמישבא ההוא נגידו
 מלעילא בכל שייפא ושייפא, (לא הוי אלא כתית) וצדיק איהו דכתיב
 (דרמ"ז ע"ב) כתישין, ואפיק מכל אינון שייפין עלאין דאינון זיתין קדישין,
 משח רבו בתיאובתא שלים לגבינוקביה, ואי לא כתישלא יפוק ההוא
 משחא אלא בלא תיאובתא דשייפין, וההוא נגידו לא אתהני מינה
 נוקבא, ולא הוי כדקא יאות עד דתהא בלולה מינה מכל שייפין, ועל
 דא בלולה בשמן כתית, לאתהנאה ולא תזנא מינה (אמר רעיא
 מהימנא וכולי)

רעיא מהימנא (טי"ד לקמן סוף ע"ג)

אמר רעיא מהימנא, בוצינא קדישא כמה מתיקין מילך, ודאי אתמר
 הכא בלולה בשמן כתית, ואתמר התם באורייתא דבעל פה
 בלולה במקרא במשנה בתלמוד, ועוד אית רזא תניינא, בלולה בשמן
 כתית, ודאי לאו אורייתא איהי בלולה, אלא למאן דסביל כמה מכתשין
 בנינה, כמה דאוקמוה מארי מתניתין דלית אורייתא מתקיימת אלא
 במי שממית גרמיה עלה. ועוד אמרו בזמן שאתה מכתת רגליך
 ממדינה למדינה תזכה לראות פני שכינה. ועוד בלולה בשמן כתית,
 דא ההוא דמקיים פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה. ועוד בלולה
 בשמן

בשמן כתית, הדא הוא רכתיב (שע"ס כ"ג) והוא מהלך מפשעינו מרכא מעונותינו. ועוד בלולה בשמן כתית, דא צדיק חי עלמין דנגיד טפין קדישין דאינון פירורין בותים ממוחא עלאה, דאינון חד עשרון לקבל "ושני עשרונים י", ושלשה עשרונים לפר"י", ואינון עשרון לכבש ושני עשרונים לאיל ושלשה עשרונים לפר"י ורזא דמלה, אמרו בתעניות אין טפה יורדת מלמעלה, שאין עולין בנגדה טפיים, ואינון ברזא דא "י". ורמיוו דלהון לקבל תלת מוחין. חד (6) מח הזכרון. תנינא מח המחשבה. תליתאה מח הרמיוו. הרמיוו והזכרון. סלקין מן לבא המחשבות נחתא על לבא, ומקבלין לה עליהו כמלכא, בגין דה"י אדם דאיהו מחשבה, דרכיב ושלטי על חויה תליתאה, ונחית עליה לגבי תרין חיון, ופתחין גרפייהו לקבלא לה, בגון חולם על צרי אתעביד סגולתא, ודא כתר עליון על חכמה ובינה. עשרון ושני עשרונים רמיוו לתלת חיון דמרכבתא עלאה, דאינון גרולה גבורה תפארת. שלשה עשרונים רמיוו לנצח הוד יסוד. מרכבת המשנה, רביעית ההין דא מלכות קדישא ה' רביעאה מן שם יהו"ה, דאיהו ארבע אנפי אדם. ובחבורא קדמאה:

זהר

רביעית ההין, רגלא רביעאה לכרס"י עלאה, ואיהו עולה תמיד לגביה בכל יומא ויומא, עד מחשבתא עלאה דלית לה סוף, ובגין דא עולה קא אתיא על הרדור הלב:

רעיא מהימנא

אמר רעיא מהימנא, ההיא תגא דורקא איהי יוד רביעית, אוף הכי בחיה רשמא אדם, דארבע אנפין דיליה דאינון יהו"ה, מקף שופר הולך סגולתא, תלת חיון דאינון תריסר שבטין, ובחבורא קדמאה:

זחר

עולת תמיד, איהי רגל רביעאה לכרס"י עלאה, דא עולה תמיד בכל

יום

(6) ע"ז ס"ט קל"ג כ' יחי' ק"ס ח' וע"ס כ' וש"ס כח"ב מחשבתא רכ"ב עליוסו וכו' : סר"כ :

יום מאינן יומין שית דבראשית • בשבת על חד תרין, כגין דיתוסף
בה נהירו ושלמו כדקא יאות והא אתמר :

רעיא מהימנא

אמר רעיא מהימנא, מלכו בשית ספירן אייהי עולה תמיד לגבי ו' ראחיד
בהון, בן י'ה גניז בכינה, ובאן ספירה מאינן שית סליקת לגביה,
ביומא תליתאה דאקרי תפארת, דביוס השבת אתוסף עמיה נפש יתירה
דאיהי בינה ה' עלאה, י' אות בשבת חכמה עלאה • מלך מעוטד בכתר,
ובגין דא כתפלת מוסף כתר יתנו לך :

ובראשי חדשיכם, וכי כמה רישין אית לה לסיהרא, אליא אינן תרין
נקודין כגוונא דא^ונקודה תתאה סיהרא, תרין רישין דילה
תרין נקודין דאינן עלה סגול, בקדמיתא הורה כתר עלי תרי מלכין
כגוונא דא^והות סגולתא, ולבתר דאמרת אי אפשר לשני מלכים
להשתמש בכתר אחד • אמר לה הקדוש ברוך הוא לכי ומעטי את
עצמך, ונחיתת לרגלוי דתרין מלכים כגוונא דא^והיינו סגול, מה דהות
סגולתא אתהדרת סגול. ורוא דמלה לקבל תרין נקודין דאינן תרין
מלכים, קא רמזו פרים בני בקר שנים, ולקבל נקודה עטרה על רישיה;
אמר ואיל אחד, כמו כתר אחד. כתר דאמרת אי אפשר לשני מלכים
שישתמשו בכתר אחד, אזעיררת גרמה אוף הכי ושעיר עזים אחד
לחטאת, איל דיצחק אתהדר שעיר • אתהפך מרחמי לדינא ואתזעיר,
ובגין דא שעיר עזים אחד לחטאת ולא אמר לעולה למהו כתר, ומגלן
דאית ירדה בחטאת שנאמר (ויקרא ט') וירד מעשות החטאת, ואמאי
שתף עולה עם חטאת בירידה, אלא לאולפא דעולה הות בקדמיתא
מדת הרחמים, ולבתר אתהפכת לדינא בירידה, ואתקריאת חטאת
וכלא חד • ובגין דא הביאו עלי (דרמ"ח ע"ב) כפרה, עלי הות סהרא כתר
ודאי כגוונא דא • ולבתר אתמעטת ונחתרת לרגלין דיליה כגוונא
דא • ובזמנא דא הביאו עלי כפרה, איתמר בה היא העולה, סליקת
מרגלוי, דאתמר בה (ישעיה ס"ו) והארץ הדום רגלי, למימר בה השמים
כסאי • והאי איהו רזא (שמאל כ' כ"ג) צדיק מושל יראת אלהים, דמדהפך
דינא לרחמי • ורוא דמלה (תפלים ק"ח) אבן מאסו הבונים היתה לראש

פנה, כגוונא דא הוה"י יהוה ועוד כבש אחד ושני כבשים בני שנה
תמימים, לקבל תלת ספירן, "שבעה כבשים בני שנה, לקבל שבע ספירן:

זהר

שבעה כבשים, אינון שבעה יומין דסיהרא • בני שנה, בנוי דסיהרא
דאקרי שנה, דאיהי חדא מאינון שנים קדמוניות :

ובראשי חדשיכם וגומר • (א) וכי במה ראשין אינון לסיהרא, והה
לית רישא לסיהרא אלא שמשא, דאיהו רישא לגבה • אלא
ראשי, תרין בכל ירחא וירחא ואינון יעקב ויוסף, דמתחדתי על סיהרא
ועל דא בעו לחדתא לה :

פרים בני בקר שנים, אלין אינון דאמרת סיהרא דהיך ישתמשון בה
כחדא, ואועירת גרמה תחותיהו, ואיל אחד, דא איל דיצחק •
וכי אברהם לאן אזיל • אלא בגין דאתער תמן עשו, אתכניש אברהם
דלא יחמי ליה • ומאן איהו שעיר דראש חדש • (פרי נוסחי) ובגין דומין
לאתער תמן עשו דאיהו שעיר, אתכניש אברהם ולא אשתכח תמן •
יצחק אשתכח תמן דרחימו דיליה לגביה, כחמרא ער דורדייה •
יעקב אשתכח תמן לתברא אנפוי, יוסף דאיהו שור (ס"א שמן) דיליה
לגבי רחל :

רעיא מהימנא

אמר רעיא מהימנא, ודאי בני שנה אתקריאו על שם חמה (נ"א מלכות)
(ב) אימא קדישא, דאתמר בה פני משה בפני חמה • (ס"א סיהרא
דאקרי שנה, דאית בה שנה יומין כחשבון) שנה, אית בה שלש מאות
וחמשה וששים יומין, כחשבון שלש מאות וחמשה וששים לא תעשה
ואיהו על דא לשמאלא • אימא עלאה סיהרא בימינא אסורה ברמא
לאבא, דאיהו לימינא חסד, ואיהי כלילא משני מאות ושמונה וארבעים
פקידין אשתכח ו' עם אימא לשמאלא, ברמא עם אבא לימינא
(ג) דחסד, (איהי כלילא משני מאות ושמונה וארבעים פקידין, אשתכח

(א) מלת ראשיכם לשון רבים ק"ל ועיין כ"אור מ' ז"ס כפרדס סערי מיעוט סירח : (ב) כ"ל וכמס' רפ"ב ח' דכ"ס איסי חמס
ובחיקונים קמ"ב ב' וקמ"ד ח' וז"ל חמס דאיסי אימא עילאס • וז"ס ע"ז ח' חמס ולכנס ח' כ"ן אימא עילאס וחסאס ע"א : (ג) כ"ל
ובמחק' סרס"ב :

ו' עם אימא • ברתא עם אבא לימינא) ורוא דמלך (מסלי נ') בחכמה
 יסד ארץ • חכמה אבא • ארץ ברתא • כונן שמים דאיהו ברא, עם
 אימא דאיהו תכונה, והאי איהו יההו הויורת באמצע • ועוד ושעיר
 עזים אחד, תרין שעירין אינון דאתמר עלייהו (ויקרא י"ז) ולקח את שני
 השעירים וגומר, גורל אחד ליי וגורל אחד לעזאזל, שעיר ליי בגין מיעוט
 סהרא, ואיהו שעיר אחד ליהוה לחטאת, אחד מסטרא ד'חודא. אבל
 שעיר דעזאזל לא כתיב ביה אחד, לא קרבן ולא אשה ולא עולה, אלא
 ושלה ביד איש עתי המדברה • ושלה, כדאמר יעקב מנחה היל
 שרונה לאדני לעשו, אוף הכי שוחד לתברא רגזיה דסמ"אר דלא
 יתקריב למקדשא לקטרגא • לבלבא דאיהו רעב, ומאן דבעי דלא
 נשיך ליה, יהיב ליה בשרא למיכל אונהמא וישקיליה מ'א, ורוא דמלה
 (מסלי ס') אם רעב שונאך האכילהו לחם וגומר, וכדא יתהדר רחימוי
 דבר נש, דלא די דלא נשיך ליה בכמה יסורין, אלא אתהדר למהוי
 ליה סניגורא ואתהדר רחימוי • ואמאי הווי שלחין ליה ביד איש עתי
 פגים, בגין דסטרין אחרנין כלהו מארי מימין ואתקריאו שעירים דכתיב
 (ישעיהו י"ג) ושעירים ירקרו שם • ואתמר בהון (ויקרא י"ז) ולא יזבחו עוד
 את זבחייהם לשעירים, דעלייהו אתמר (דברים ל"ב) יזבחו לשדים לא
 אלוה • ובשעיר דא אתפרש מכלא ונושא כל חובין דישראל עליה
 כמה דאת אמר (ויקרא י"ז) ונשא השעיר עליו את כל עונותם, ועוד בתר
 דנטיל איהו ונשא • קדשא בריך הוא נושא עון, מאי בין נושא לנשא •
 נשא מטולא • נושא סליקו דמטולא (ובחבורא קדמאה) :

זהר

ושלשה עשרונין, תלת דרגין קדמאין דילה, דכל חד וחד עשר, כגוונא
 דלעילא עשרונין, חד מעשרה • ושעיר חטאת אחד, אמאי
 אקרי חטאת, בגין דאיהו חטאת ומסטרא דחטאת הווי • אמר רבי
 אלעזר והא כתיב ליי, (דברים ע"ב) אלא ליי אתקריב וראי, דכתיב לכפר
 לתברא אנפין, וכלא יתקריב למקדשא, אלא יהבי חולקא חדא לסמאל
 ואכיל ליה, ולא אחיד בשאר קרבנין, ודא איהו לחודיה דלא אשתתף
 אחרא עמיה למיכל ביה, איהו אתהני בגו סעודתא דמלכא בחולקא

דא, ועל דא חדו ואתפרש מישראל ולא מקטרגא עלייהו ואי לאו
 דהוה מיעוטא דסיהרא לא הוה יחבי ליה בסעודתא דמלכא כלום וכי
 במעוטא דסיהרא מאי קא עבד, אלא בגין דקריב ויניק ונטיל חילא
 לעמיה מגו סטר שמאלא דסיהרא, ואתקף ביה ובשעיר דא אתפרש
 מכלא ואתהני בהאי, ובגין דקדשא כריך הוא דאזעיר לה לסיהרא,
 מקרבין ליה להאי שעיר, בגין דיתפרש מנה ולא יתקריב למקדשא.
 ועל דא תנינן הביאו עלי כפרה, עלי בגיני דאזערת לה, בגין סבת דילי
 אחון צריבין דא :

רעיא מהימנא

ובראשי חדשיכם אינון יעקב ויוסף, (כראשית ל"ו) אלה תולדות יעקב
 יוסף דמחדתי על סיהרא. אשכחנא בספרא דחנוך דאמר
 כמה דבראש חדש דאתרכיאת סיהרא לאתקרבא כבעלה, אצטריך
 למיהב לסטרא אחרא חילקא חדא בההוא זינא דילה. אוף הכא
 נמי אצטריכא לאתתא בשעתא דאתרכיאת לאתקרבא כבעלה למיהב
 חילקא חדא לסטרא אוחרא בההוא זינא דילה, ומאן איהו ההוא
 חילקא, טופראהו בטנופא דלרוון, וזעיר מריש דשערא, בגין דבעי
 לאסרקא רישא ולאברכא לון דא ברא ולא זייל אבתרה ההוא סטרא
 בישא לאבאשא לה, ויתפרש מנה בכל סטרין. ומה תעביד מההוא
 שערא וטופרין, לכתר דתכריך לון כחדא, אצטריך לאנחא לון באתר
 דלא עבריין תמן בני נשא, או בגו חורין תתאין דחצרה ורתגניו
 לון תמן :

ועוד ובראשי חדשיכם, אמרו רבנן דמתניתין רכד הוה מקדשין ירחין
 על פי בית דין, הוה משיאין משואות בראשי ההרים, והוה אמרין
 פזה ראה וקדש, לזמנין סיהרא הות כגוונא דא הוה מסתכלא
 לעילא בקרנה. ולזמנין מסתכלא לתתא כגוונא דא הוה מסתכלא
 מסתכלא כמזרח כגוונא דא כ, לזמנין למערב כגוונא דא כ, לזמנין
 לדרום ולזמנין לצפון, והאי איהו אסתכלותא דילה לשית סטרין,
 דכליל לון תפארת דאיהו, גדולה גבורה תפארת נצח והוד יסוד.
 נקודא דנגיד עליה מלגו היא תבמה, וההוא חוט דאסחר עליה איהו

כתר, והיה נקודה איה לזמנין עטרה, ולזמנין כסא למיתב עליה, לזמנין שרפרף להדום רגליו. ואמאי אתקריאת לבנה, על שם לבון ההלכה, דאיה מלגו (תפלים מ"ה) כל כבודת בת מלך פנימה, וכאשר דבינה דנחית עליה איה מתלבנת, ורזא דמלה (ישעיהו ב') אם יהי חטאיבם כשנים בשלג ילבינו, ומאי דהות אדני דינא סומקא בגבורה, דתמן בינה, אתלבנת מסטרא דחסד דתמן חכמה, ואתהדרת יהות ומה גרים לאתהפכא מדינא לרחמי, צדיקים גמורים. דסיהרא מסטרא דעץ הדעת טוב ורע, איה קליפא דיליה חשוכא. אם כהרת שחורה היא יצר הרע שפחה, ושפלה איננה והיא כהה, ולית לה מדילה אלא ההוא חוש דנהיר בה, דאיהו לוח לה בליליא דאיה גלותא, ואתעבר מנה ביממא דאיהו עלמא דאתי דביה (מלכני ג') וזרחה לכסיראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה. אבל סיהרא דעץ החיים, ההיא נקודה דלגיו מנה, איה במכונעא דלית ליה פסק דכתיב בה (ישעיהו ג') וכמוצא מים אשר לא יזכו מימיו, ואתקריאת אילת אהבים מסטרא דחסד דהיינו (ירמיהו ל') אהבת עולם אהבתיך על בן משכתיך חסד. ותרין קרנין אית לה מן נהורא כגונא דא ט, לזמנין האחת גבוה מן השנית כגונא דא ט, לזמנין קרנין אינון שנין ט.

רעיא מהימנא

זהר

אמר דעיו מהימנא בהקוה זמנא חלון מארי חכמתא וכו' עד דיתעבר נחש מע כרפס כפרשת אחרי מות דף ס"ז ע"ב ואחריו מה שכתוב בסמוך

ואי תימא דלשבועין תחיל, ולשני שנין אולידת בתר אילף ומאתן כחשבון רע"ב, היא כתיב (ישעיהו ס"ו) בטרם תחיל ילדה, ורזא דמלה (שם ס"ה) והיה טרם יקראו ואני אענה עוד וגומר, (יומא ס"ה) ומאי בטרם, אלא קדם רישתלימו שבועים ותרין שנין בתר אילף

וסאתן

ובחדש הראשון וגומר רבי אבא פתח כאיל תערוג על אפיקי מים בן נפשי תערוג אליך אלהים האי קרא אוקמוה כתיב הבא איל וכתיב התם אילת, בגין דאית דבר ואית נוקבא (אף על גב דאית דבר ונוקבא בליה חר, האי איל איהו אקרי דבר ואיהו אקרי נוקבא, הדא הוא דכתיב כאיל תערוג ולא כתיב יערוג וכלא חר. אילת השחר) מאי

אילת

אילת השחר, אלא דא אידי ת"ה
 ח"דא רחמניית, דלית בכל חיון
 דעלמא רחמנית כוונה, בגין
 דבשעתא דדחיקת לה שעתא
 ואצטריכת למוזנא לה ולכל חיון
 אידי אזלת למרחיק לארחרחיקא
 ואתיאת (ואובילת) מוזנא, ולדא
 בעאת למיכל עד דתיתי ותתהדר
 לאתרה, אמאי בגין דיתכנשון
 לגבה שאר חיונותחלק לוןמההוא
 מוזנא, וכד אתת מתכנשין לגבה
 כל שאר חיון, והיא קיימא
 באמצעיתא ופלגת לכל חד וחד.
 (רמ"ט ע"ב) וסימן (סג ל"ב) ותקם
 בעוד לילך ותתן טרף לביתה
 וגומר, וממרה דפליגת לון אידי
 שבעה, כאילו אכלא יתיר מיכלא
 מכלא (אימתי פליגת לון) כד ייתי
 צפרא דאקרי שחר ייתי לה
 חבלים דגליתא, ובגין דא
 אתקריאת אילת השחר על שם
 קדרותא דצפרא, דחבלים לה
 כ"ולרה הדא הוא דכתיב (ישע"א כ"ז)
 כמו הרה תקריב לדדת תחיל
 תועק בחבליה וגומר, (אמר ר"מ כססוף
 זמנא וכו' סיד' א"ח"ז) אימתי פלגת להון
 כד צפרא בעי למית, בעוד דאידי
 ליליא, וקדרותא סליקת לאנהרא.
 כמה דאת אמר ותקם בעוד לילה
 ותתן טרף לביתה וכ"ו, כיון
 דאנהיר

ומאתן דאינון חבלים כ"ולרה,
 יתגליין שני משיחין בעלמא,
 ובההוא זמנא (תפלים כ"ט) ובהיכלו
 כלו אומר כבוד, והא אוקמוה.
 (מש"נ) כבוד חכמים ינחלו, בההיא
 שעתא אלין מארי תורה יהון
 נכבדים, אלין דסבילו כמה חבלים
 וצירין כ"ולרה, והוון מכוזין בין עמי
 הארץ, יהון נכבדים. ומיד יי למבול
 ישב, לרשיעיא אין מבול אלא
 דיגין דמבול, כגוונא דנפתחו
 מעיינות תהום ואריכות השמים
 נפתחו בימי טופנא, אוף הכא
 יתערין דיגין לגבייהו עילא ותתא
 עד דלית סוף ותכלית, וכל בזוין
 וקלנא דעברו אומין דעלמא לשם
 יהוה וילעמיה, וכמה חרופין דסבילו
 ישראל מנייהו על שם יי, מכלהו
 נטיל נוקמא קדשא כריך הוית,
 ועל דא אתקרי נוקם יי ונוטר
 ובעל חמה לגבייהו:

ובהדש הראשון, מאן ראשון דא
 ניסן, תמן אולדת ההיא
 ח"ה, לקיים מדה דאוקמוה מארי
 מרתגיתין בניסן נגאלו וכניסן
 עתידין להגאל, ובארבעה עשר
 דיליה (סמות י"ז) ויאמר כי יד ער
 כס יה, תמן אומי לאעברא מעלמא
 זרעיא דעשו עמלקיים, בההוא
 זמנא (ס"ט י"ב) משכו וקחו לכם

אל תצדיק

חשוד ואתי בין טורין, פומיה מלחכו בעפרא, משי עד האי איל ואתי
 ונשיך לה בהוא אתר תרי זמני . זמנא קדמא נפיק דמא, ואיהו
 לחיך . זמנא תניינא נפיק מייא ושתו כל אינון בעירן די בטוריית
 ואתפתחא ואולידת, וסימניך (כמרכ כ) ויך את הסלע במטהו פעמים .
 וכתיב ותשת העדה ובעירם, בהוא זמנא דקדשא בריך הוא. חס
 עלה על עוברתא דנחש (ס"ה דחיה) דא, מה כתיב (תהלים כ"ט) קול יי
 יחולל אילות ויחשוף יערות וגומר, קול יי יחולל אילות אינון חכלין
 וצירין לאתערא אינון שבעין קלין, מיד ויחשוף יערות לאעברא (כ"ה
 לאתערא) ההוא נחש, ולא תגלייא ההיא תיה בנייהו למיהך . ובהיכלו,
 מאי ובהיכלו, בהיכלו דקדשא בריך הוא, כל אינון אכלוסין פתחין
 ואמרין כבוד, מאי כבוד, ברוך כבוד יי ממקומו :

רעיא מהימנא

זהר

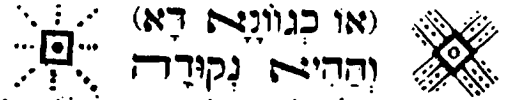
אמר רעיא מהימנא, מלין אלין
 סתימין וצריך למפתח לון
 לגבי חברייא, דמאן דסתים לון
 גניזין דאורייתא, איהו מצער לון .
 דלרשיעיא נהורין דרזין אתחזרן
 לון חשוכין, ואיהו מתלא לממונא
 דאיהו גניז, מאן דחפר ליה עד
 דגלי ליה ולא איהו דירליה,
 אתהדר בסוכלתגותיה כחשוכא
 וקבלא . ולמאן דאיהו דיליה נהיר
 ליה, ובגין דא אית לבר נש לגלאה
 רזין סתימין דבאורייתא . בעשור,
 תשעה אינון לכל סטר, לקבל
 תשעה ירחין דילורה כחשבן א"ת,
 מאן יולדת ד' מן אחר, א"ת
 איהו תשעה לארבע סטרין דאת ר',
 ואינון ארבעים, א"ת זכור, ד' שמור,

ובחדש דהר-שון, מאן חדש
 הראשון, דא איהו חדש
 דהאי תיה אתגלייא ביה ואתתקפא
 ביה, ונפקי לעלמא בארבעה
 עשר יום . בארבעה עשר, אלין
 שאר חיותא דאינון יי לכל סטר
 בארבעה סטרין דעלמא ובספרי
 קדמאי איהו יי, וחד לכל סטר
 לארבע סטרין ואינון ארבעה
 עשר, בין דאינון ארבע מתחבראן
 ומתקנן עם אינון עשר דבסטרא
 דימינא, כדין ארבעה עשר בחדוה,
 לאתתקנא חיה דא (ס"ה לאתקנא
 סיהרא תיה דא) בתקונהא . רבי
 אלעזר אמר ודאי הכי הוא ותיה
 חזי כתיב (שמות י"ב) משכו וקחו
 לכם צאן וגומר, משכו (בחבורא

קדמאה) מאי משכנו כמאן רמשיך
 מאתר אחריה לאתר דה, משכנו
 יומין עלאין לגבי יומין תתאין .
 יומין עלאין אינון שלש מאות
 וששה וששים (דר"ג ע"ב) כחשבן
 משכו . יומין תתאין זמנין דאינון
 שניה, ובזמנא דאתנהרת סיהרה
 באשלמותא סליקו למהוי אינון
 יומין שלש מאות וחמישה וששים
 כחשבן משכו חסר חד . משכנו
 יומין תתאין, למהוי בלהו בחדה
 בחבורה חדא . ומאן משיך לון
 אינון עשר דלסטור ימינא דכתיב
 בעשור, בעשור, בעשרה מבעי ליה
 מאי בעשור, אלא (תפלוס ק"ט) תשעה
 אינון לכל סטר, ונקודה חדא
 דאזלא באמצעיתה כגוונא דה
 (או כגוונא דא)

הא ארבעין ותריין, אשתאר כבוד
 דאתמר ביה כרוך שם כבוד
 מלכותו לעולם ועד : ואיהו כבוד
 ל"ב . ארבע זמנין לכל
 סטר דאת ד, הרי ארבעה וששים
 לארבע סטרא שתי מאות וששה
 וחמישים . ואוקמוה כבוד לעילא
 שנים ושלושים לתתא, ובגין דה
 מיחדין בכל יומא תריין זמנין
 דאמרן בהו תריין זמנין כבוד
 דאיהו ארבעה וששים, ותריין זמנין
 ד' ד' מן אחד הרי שנים
 ושבעים, הרי ד' דאחד שלימו
 דשנים וארבעים שמהן, ושלימו
 דשבעין וששים שמהן, ובגין דה
 אמרין בזמור לדוד מי זה מלך
 הכבוד יי עוזו ונבור, ובזמנא
 תניינא מי הוא זה מלך הכבוד :

סגולין
 יומין
 יומין

והייה נקודה
 אשלימת לעשר, ועל דא בעשור כמה דאתמר, זכור ושמור, לשמושא
 בעשרה אינון יומין תשע בהייה נקודה . לחדש הזה, יומין דלסטור
 ימינא בגין לאתחברא זאת ביה למהוי כלא חד . ובזמנא דאינון
 ארבע אתקשרו לארבע סטריין (ומתחברין) בהדיהו . כדן אולידת
 הייה חיה וחוייא אזיל ליה, ובההוא זמנא מקדשין לעילא להאי חיה
 ומראן לה כבוד . וכדן אתקדש מועדא מיה דלא הוה ער השתא,
 ובען קראן לה כבוד דרא הוא דכתיב (תפלוס כ"ט) ובהיכלו כלו אומר
 כבוד : (אמר ד"מ מילין אלון סנו' לעיל)

זהר טייך לעיל אחר מלך הכבוד
 מאן היכלו דה היכל עלאה | אסתחר ההוי היכלא ופרתת
 פנימאה דתמן מתקדשה
 רעיא מהימנא
 תרעא אחרא דסטור דרום,
 דא

כלא • תמן מקדשין למאן דהוי
 לאתקדשא • היך מקדשין ליה
 בההוא היכלא, בקדמיתא אתפתחו
 תרעין, וחד מפתחא סתימא אתקין
 ופתח תרעא חד לסטר דרום, כרין
 עאל בהנא רבא בההוא פתחא
 ואדרן (א) בהימניו ותקונוי ואתעטר
 בעטרא דקדושה, ולביש חושנה
 ואפורא ומעילא דשבעים זגין
 ורמונין, דאינון (שמות כ"ח) פעמון זהב
 ורמון וציץ נזרא דקדשא על מצחיה
 דאתקרי ציץ נזר הקדש, ואתקשט
 בארבע בגדי זהב ובארבע בגדי
 לבן, ועל ההוא ציץ שנים וארבעין
 אתון מלהטן ביה ומנצצן עליה,
 ונהיר כל ההוא היכלא כגהורין
 עלאין • (ב) אסתתר ההוא מפתחא
 ופתח סטרא אחרא דבסטר צפון
 כרין על לוי מעשרא דיעקב דאפריש
 לקדשא כרין הוא, וכנור דעשר
 נימין עמיה ואתעטר בעטרו, וכרין
 אסתחר מפתחא ופתח בההוא
 היכלא חד תרעא, ההוא תרעא
 דקיימא באמצעיתא, עמודא דלסטר
 מזרח עאל ואתעטר בשבעין עטרין
 (ד' ז' כ') ואתעטר בארבע אתון דאינון
 תריסר, ואתעטר בגלופין דמאתן
 ושבעין אדרף עלמין, וארבעטר

בעטרו

(ר"ט צפון) בשבעין ותרין עטרין •
 לבתר אפתח תרעא תליתארה
 לסטר מזרח בחמשין (ותרין) נהורין
 דחמשין תרעין דבינה לבתר אפתח
 תרעא אחרא דלסטר צפון (ר"ט
 מערב) בשבעין ושתיים עטרין, וכלהו
 שני מאורת ושמונה וארבעים,
 כחשבן תיבין דפרשין דקרית
 שמע ומה דבקדמיתא ההיא חיה
 הות זעירא, בההוא זמנא אתרביאת
 הדא הוא דכתיב מלא כל הארץ
 כבוד, דאיהו כבוד עלאה ותתאה •
 כד מטי לחי עלמין דביה שמונה
 עשר ברכאן דצלותא ופתח ביה
 (סלטים כ"ט) אדני שפתי תפתח ופי
 יגיד תהלתך, כרין עמודא
 דאמצעיתא אתחבר בהדה כחכיבו
 דנשיקין דשפון ואינון נצח והוד,
 דלשון איהו צדיק בינייהו לשון
 למודים, בההוא זמנא וישק יעקב
 לרחל כרין קראן לההיא חיה
 כבוד כבוד אבא ואימא • מקודש
 מקודש כרין ירחא אתקדשא
 כדקא יאורת כרין ובחדש
 הראשון ראשון ודאי, וכרין משכן
 ועל דא בעשור לחדש הזה
 דאתחבר סיהרא קדישא בשמשא
 דאתמר ביה (סס כ"ז) כי שמש ומגן

..

(א) ס' אבט כד פדעסו סלטים וכוונתו ע' סלטה קי"ד א' : (כ) כחן טי"ד ר"מ אסתחר סטול דהכלל וכו' אחר סגור דרום ולקן סגור
 ס'כ' ט' סגור למון : פרש"י :

בעטרין דסייפי עלמא עד סייפי יי אלהים. ומה דהות נקודה זערא
 עלמא בבמה לבושי יקר (בכמה) (כ"ט כגוונא דא ט), ארתמלאר
 לבושי יקר) בכמה עטרין קדישין, אסתחר ההוא מפתחא ופתח ליה
 כל תרעין גניזין וכל תרעין דקדושין טמירין, ואתקדש בהו וקיימא תמן
 כמלכא מתברך בכמה ברכאן מתעטר בכמה עטרין, כרין נפקי

(ר' חייא פתח וכו' כעמוד זה)

כלהו בחבורא חדא מתעטרין בעטרייהו כדקא יאורת. בין דנפקי
 אתער לוי בקשוטוי, והאי חיה אתערת ואזערת גרמה מגו רחימו
 דשירתא, היך אזערת גרמה מגו רחימו דשירתא, אזערת גרמה זעיר
 זעיר עד דאתעבדת נקודה חדא. בין דאי חיה אזערת גרמה (בשירתא)
 כרין כתיב (שמות כ') וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי. בת לוי
 ודאי מסטרא דשמאלא, היך אחיד לה, אושיט שמאלא תחות רישה
 מגו חכיבו. ואי תימא בין דאי חיה נקודה חדא איך יכיל לאחדא
 בנקודה זערא, אלא לגבי עלא כל מה דהוא מלה זערא דא תושבחתא
 ודא עלוייא ורב ברבו עלאה. מיד כהנא רבא אתער לה ואחיד לה
 ותביק לה, דאלו הוות רברבא לא יכלין לאחדא כלל, אבר בין
 דאזערת גרמה ואי חיה נקודה חדא כרין אחרין פה וסלקין לה לעלא,
 בין דסלקין לה ויתבא בין תרין סטרין אלן, כרין ההוא עמודא דקיימא
 באמצעיתא, אתחבר בהרה בחכיבו דנשיקין ברחימו דחבורא חדא
 כרין (כראשית כ"ט) וישק יעקב לרחל, ברחימו דנשיקין מתדבקן דא כדא
 בלא פרידא, עד דנקטא נפשא דענוגין כדקא יאות, בשעתא דנקטא
 נפשין דענוגין כדקא יאות ובעיא לפקדא לחילהא, מתכנשין כלהו
 וקרין לה מגו היכלא קדישא כבוד כבוד, בהיכלא קדישא אבא
 ואמא פתחי ואמרי מקודש מקודש, כרין ירחא אתקדש כדקא יאות,
 וכרין כתיב ובהדש הראשון, ראשון ודאי ועל דא משכו וגומר. ועל
 דא בעשור לחדש הזה דאתחבר סיהרא בשמשא, ומה דהות (נקטא)
 נקודה חדא כד נחתא, אתפשט זעיר זעיר ואתמלייא, ואתעבדת ה'
 מלייא מכל סטרין, מתקדשא כדקא יאות:

נא ליה

זהר

רעיא מהימנא

רבי חייא פתח בארבעה עשר יום
 לחדש פסח ונזמר: אימרא
 דאיהו פסחא אמאי, אלא דחללא
 דמצראי ואלהא דלהון הוה אמרא
 כגין דמצראי פלחין למזל טלה
 ובגין כך פלחין לאימרא תא חזי
 כתיב (שמות ח') הן גזבת את תועבת
 מצרים, מאי תועבת מצרים, וכי על
 דשנאין ליה כתיב תועבת מצרים.
 אלא דחללא דמצראי ואלהא דילהון
 אקרי תועבת מצרים כמה דכתיב
 (דברים י"ט) כתועבות הגוים, דחללא
 דשאר עמין. תא חזי חכמתא
 דיוסף דכתיב (בראשית מ"ו) ומקצרה
 אחיו לקח חמשה אנשים, ואוליף
 לון למימר אנשי מקנהו היו
 עבדיך. וכי מלכא דהוה שליט
 על כל ארעא ואבא למלכא
 עביד ברא, ועביד לאחוי דישנאן
 (דכ"ט ע"ב) להון ולא יחשבון להון,
 אלא ודאי תועבת מצרים דחלא
 ואלהא דילהון אקרי הכי, ועל דא
 כתיב הן גזבה את תועבת מצרים.
 אמר יוסף כל מיטב מצרים היא
 ארץ רעמסס, והיא ארעא אפרישו
 דחללא דלהון רעיא ולמיהך בכל
 ענוגין רעמא, וכל מצראי חשיבו
 לאינן דרען לדחליריזון כדחליריזון,
 ודא שאיל יוסף מפרעה, לשלמא
 אחוי ער דחלן דמצראי, דאתכפיין
 תחות ידיה כעבדין בתר מלכיהון
 למהוי כלרו מתכפיין תחות שם
 יוסף מסטריהון, ולא שליט בעלמא
 אלא שם יהוה. ואתכפיין כל ממנן
 תחות ידיה, ולא חזא לון דאיהו
 עתיד לאתפרעא מנהון דרא
 הוא דכתיב (שמות י"ט) ובכל
 אלהי מצרים

אעשה

אמר רעיא מהימנא כגון לישנא
 דאיהו מקל לכל אנשי
 ביתיה, ואיהו לישנא דאת ו, ואיהו
 מטה דביה עשר אותות וביה מחא
 קדשא בריך הוא על ידוי עשרה
 מחאן וכגין דכל מחאן הוון מסטרא
 דה' ה' רבי עקיבא אומר מנין
 שכל מכה ומכה שהביא הקדוש
 ברוך הוא על המצרים במצרים
 היתה של חמש מכות וכולי.
 אמר מעתה וכולי. ואת ה' סלקא
 באת י' לחמשין מחאן, חמש זמנין
 חמשין אינון שתי מאות וחמשים,
 ובגין דא ועל היס לקו מאתים
 וחמשים מכות. אמר יוסף כל
 מיטב ארץ מצרים רעמסס היא,
 והיא ארעא אפרישו דחלן דלהון
 רעיא ולמיהך בכל ענוגין רעמא,
 וכל מצראי חשיבו לאינן דרען
 לדחליריזון כדחליריזון, ודא שאיל
 יוסף מפרעה, לשלמא אחוי ער
 דחלן דמצראי, דאתכפיין תחות
 ידיה כעבדין בתר מלכיהון למהוי
 כלרו מתכפיין תחות שם יוסף
 מסטריהון, ולא שליט בעלמא אלא
 שם יהוה. ואתכפיין כל ממנן
 תחות ידיה, ולא חזא לון דאיהו
 עתיד לאתפרעא מנהון דרא הוא
 דכתיב (שמות י"ט) ובכל אלהי מצרים

תחא

ההיא ארעא, ויסגדון לון מצראי
 ויחשבון לון כדקא יאות והיינו
 דכתיב כי תועבת מצרים כל רועה
 צאן, מחשבין לון כדחליהון. אמר
 רבי יוסי והא תנינן כמה דאתפרע
 קדשא כריך הוא מאינון דפלחי
 לעבודה זרה, הכי אתפרע מעבודה
 זרה ממש, וכי יוסף עבד לאחוי
 עבודה זרה. אמר ליה לא עבד
 יוסף לאחוי עבודה זרה, אלא
 עבד לון לשלטאה על עבודה
 זרה דילהון, ולאכפייא עבודה זרה
 דילהון תחות ידיהו ולרדאה לון
 במקל. (א"ר מ כנון כסוף דף ס"ד ע"ב ז"ל) אמר
 יוסף אי ישלטון אחי על עבודה זרה
 דילדהון, כל שכן דישלטון ער
 גרמייהו, ובגין כך אותיב לון במיטב
 ארעא, ואשליט לון על כל ארעא
 ועל דא אימרא דאיהו פסח אמאן
 אלא דחלא דמצראי ואלהא
 דילהון הוה אימרא. (ב) אמר
 קדשא כריך הוא מבעשור לחדש
 סיבו דחלא דילהון דמצראי
 ותפשו ליה, ויהא אסור ותפס
 בתפישא דילכון יומא חד ותרין
 ותלת, וביומא רבעא אפיקו ליה
 לדינא ואתכנישו עליה. ובשעתא
 דמצראי

אעשה שפטים אני יהוה כד מטעין
 לכרין ועבדין גרמייהו אלוהור
 ובגין דטלה ממנא דיליה איהו רב
 על כל ממנן דאלהים אחרים, מני
 קדשא כריך היא לישראל (cc) ויקחו
 להם איש ששה לבית אבות ששה
 לבית, ואשליט לון עליה ותפשי
 ליה תפיש בתפישא דלהון (כ) יומא
 ותרין ותלת. ולבחר דא אפיקו
 ליה לדינא לעיני כל מצראי,
 לאחזאה דאלהא דלהון ברשו
 דישראל למעבד ביה דינא בגין
 דא אל תאכלו ממנו נא ובשר
 מבישל במים כי אם צלי אש ראשו
 על כרעיו ועל קרבו, למהוי דן באש
 צלי. ומני לזרקא לגרמיה דיליה
 בשוקא כבזוי, ובגין דא ועצם לא
 תשברו בו. ומני ליומא רביעאה
 בתר דהוה תפיש תלת יומין קשור,
 למעבד ביה דינא. ודא קשיא לון
 מכל מכתשין דמחא לון קדשא
 כריך הוא על ידא דרעיא מהימנא.
 ולא עוד אלא דמני דלא למיכל
 ליה בתיאובתא, ומיד דחמאן גרמוי
 בשוקא ודא יכלין לשזבא ליה, דא
 קשיא לון מכללא. ולא עוד אלא
 דאתמר ברהו ומקלכם בידכם
 לאתכפייא

(א) חילוף כ"ס כ"ב חרשים מחשבים י"ב אחיות ג' שויות י' ככיסוי אפי' חלף כדיל כח קדושים ולכן לום ה' כעשים לחם
 ש' קחו ס'ס דחלא דלטון וחימא כ'ס חסידים ס'סן מחשבים ו'ל חלריים ס'וי מלחשים כ'לון מעלם ויסד עילם מתיך ס'לון ומתיך עת ד'ים
 ל'כר לום סק'ס נוסב' לכו'ינון ל'לן לשחיתת סחסי' ס'כ' ולכן י'זכר בקד'א דחלא דמלח'א ס'ס'ס ל'סס כ'מי' ס'ק'ר'א א' ח'ק'י' (כ) ל'כ
 ק'מ' ג' י'ומין לפי ס'לן י'חיד וכללית לקל' י'ספרו כל כ'על' א'ין ס'מ'א

דמצראי הוו שמעין קל דחלני
 דילהון דתפישא בתפישא דישראל
 ולא יכלין לשובא ליה, הוו בכאן
 והוה קשיא עלייהו כאילו גרמיהו
 אתעקידי לקטלא. אמר קדשא
 בריך הוא, יהיה תפיש ברשותיכו
 יומא בתר יומא ארבעה יומין, בגין
 דיחמוניתיה תפיש, וביומא רביעאה
 אפיקו ליה לקטלא, וייחמון ליה
 מצראי היך אתון עברין ביה דינא,
 ודא קשיא לרוו מן כל מכתשין
 דעבר לון קדשא בריך הוא אינון
 דינין דיעברון בדחליהון. לבתר
 דינין ליה (דרכ"ט ע"ט) בנורא דכתיב
 פסילי אלהיהם תשרפון באש אמר
 קדשא בריך הוא אל תאכלו ממני
 נה, דלא ימרון ברעיותא
 ובתיאובתא דדחלנא אכלין ליה
 הכי, אלא אתקינו ליה צלי ולא
 מבושל, דאלו מבושל יהי טמיר
 ולא יחמון ליה, אלא תקונא דיליה
 דיחמון ליה הכי מוקדא בנורא
 בגין דריחיה נורף. ורתו רישיה
 עליה כפופה על קרסולוי, דלא ימרון
 דחיה או מלה אחרא הוי, אלא
 דישתמודעון ליה דאיהו דחלני
 דיליהון, ורתו דלא יכלון ליה
 בתיאובתא, אלא על שבעא ארע
 קלנא ובזיון. ותו עצם לא תשברו
 בו, אלא דיחמון גרמוי רמאן בשוקא

לאתכפיייה כל דחלן דמצראי
 תחורת ידייהו. וכגין דאינהו
 בכורות ממנן, כתיב (סו) ווי הכרה
 כל בכור. בתר כל דא בתיב לא
 יאכל חמץ שבעת ימים תאכל
 עליו מצות לחם עוני. וכתיב כל
 מחמצת לא תאכלו. אמר רעיא
 מהימנא אמאי מני דלא למיכל
 חמץ שבעת יומין. ולמיכל בהון
 מצה, ואמאי לא יאכל ואמאי לא
 תאכלו. אלא שבעה ככבי לכת
 אינון שבתי צדק מאדים חמה
 נגה ככב לבנה ואינון מסטרא
 דטוב ורע, נהורא דלגו מצה.
 קליפה דלבר חמץ. ואינון חמץ
 דבר, מחמצת נוקבא. מצה דלגו
 שמורה, ואינון שבע הנערות
 הראויות לתת לה מבית המלך.
 ואתמר עלייהו ושמרתם את המצות,
 מצה איהו שמורה לבעדה דאיהו
 ו, וביה אתעביד מצוה, ומאן דנטיד
 לה לגבי יה אגניזין במין מן מצה
 ואינון י"ס ה"ץ. ומני קדשא בריך
 הוא לברך לה שבע ברכות גליל
 פסח, דאינון שבע הנערות דילה
 שבתי צדק מאדים חמה נגה ככב
 לבנה, ומני לאבערא מגרוון חמץ
 ומחמצת, דאינון עננים חשוכין
 דמכסיין על נהורין דשבעה ככבי
 לכת, דאתמר בהון. ותבאנה אל

ולא יכלון לשזבא ליה, ועל דא קרבנא ולא נודע כי באו אר
 כתיב ובאלהיהם עשה יי שפטים קרבנא ומראיהו רע, חשון באשר
 דינין סניאין תו ומקלכם בידכם בתחלה, דכל כך חשוכא דענגין
 ולא חרבא ורומחא ושאר מאני דלהון, דלא יכלין נהורין לאנהרא
 קרבא אמר רבי יהודה הא אוקמוה להון ובגין דא ולא נודע כי באו
 דמצראי פלחי למזל טלה, ובגין כך פלחין לאמרא אמר רבי יוסי

אי הכי טלה יפלחין ולא אמרא אמר ליה כלא פלחין, אלא מזל
 טלה נחית וסליק בטלה ואמרא, ובגין כך פלחין לכלא אמר ליה הכי
 שמענא דכל בעירא רבא (ס"ו דצאן) דחלא דילהון הוה, ועל דא קטל
 קדשא כריך רהויא כל בכור בהמה והא אתמר דאלין אינון דרגין
 דלעילא דאקרוין הכי אמר רבי אלעזר כתיב (שמות י"ב) כל מחמצת
 לא תאכלו, וכתיב (ס"ו י"ג) לא יאכל חמץ, אלא דא דבר ודא נוקבא
 אמר רבי שמעון אלעזר כרי כדא (וה סייד כר"מ אחר קרבנא) כתיב לא תאכלו,
 וכדא כתיב לא יאכל, אמאי לא כתיב לא תאכלו, אלא נוקבא דאיהו
 אסטיא ארחה באזהרה ודא, דכר דאיהו אחיד בחוטא דרכיו יתיר
 בבקשה, ועל דא כתיב לא יאכל לא תאכלו אמר ליה אבא והא
 כתיב לא תאכל עליו חמץ אמר ליה אסגי תיבין יתירין ליקרא
 לקרבנא, אבל בקדמיתא בבקשה לא יאכל אבל לבתר באזהרה
 לא תאכלו, דהוא קשיא מתרווייהו מחמצת מאי טעמא, בגין דריחא
 דמותא אית תמן חמץ דבר מחמצת נוקבא רגליה יורדות מורת,
 ברישא וסיפא דתיברה תשכח לה, ובגין דא מאן דאביל חמץ בפסח
 איהו אקדימרת ליה מותא, ולינדע דמירת הוא בעלמא דין ובעלמא
 דאתי דכתיב ונכרתה הנפש ההיא מצה אמאי אתקריאת מצה, אלא
 הכי תנין שדי, בגין דאמר לעולמו די דיאמר לצרותינו די אוף הכי
 מצה, בגין דקא משדר דמברחת לכל סטרין בישין, ועביד קטטה בהו,
 כגוונא דשדי דמוזזה דמכריח לשדים ומזיקים דתרעא, אוף הכי איהו
 מברחת לון מכל משפני קרושה, ועביד מריבה וקטטה בהו כמה דאת
 אמר (ס"ו י"ג) מסה ומריבה, על דא כתיב מצה והא מסה בסמך איתו,
 אלא תרגומו דמסה איהו מצותא :

זהר

רע"א מהימנא

רבי שמעון פתח ואמר (תהלים ס"ח) גער חית קנה עדת אבירים בעגלי עמים, גער חית קנה, דא היה דאתאחד בה עשו קנה, תנינן דביומא דנסב שלמה מלכא בת פרעה, בא גבריאל נעץ קנה בימא רבא ועליה אתבני קרתא דרומי: מאי קנה, דא דכורא דהאי חיה (דרכ"ב ע"ב) בישא, דאית ליה סטרא זעירא באחדותא דקדושה, ודא איהו (ה) קנה דנעץ בימא רבא, ובגין כך איהי שלטא על עלמא, ועל שולטנו דא כתיב (ישעיהו י"ט) קנה וסוף קמלו: קנה, שולטנותא וראש לכל מלכוון: תו קנה, דזמין קדשא בריך הוא לתברא ליה כקנה דא: תא חזי במצרים איהי שלטא, ומנה נפקו כמה שלטנין לזנייהו, וכלא ברוא דחמץ בין דתבר ליה קדשא בריך הוא אפיק חמץ ואעיל מצה: במה, בחוטא זעירא מכלא, תבר ח' חמץ, וארבעידי מצה, אינון אתוון: אלא דתבר ח' דהאי חיה דאקרי חמץ, ועל דא אקרי חית קנה, דנוח לאתברא כקנה דא, במה אתבר, בחוטא זעירא כנימא, תבר ח' ואתעבר מאיתנה, והורה

רבי שמעון פתח ואמר גער חית קנה עדת אבירים בעגלי עמים, גער חית קנה, דא קנה דאתאחד ביה עשו, דאיהי קרתא דרומי רבתא, דנעץ גבריאל קנה בימא רבא ובנו עליה כרך גדול דרומי, קנה דחמץ, וכד יירתי פורקנא לישראל יתבר ליה: הדא הוא דכתיב גער חית קנה עדת: ומתעבר מיד חמץ מעלמא ומחמצת דליה רומי: ויתגליא מצה בעלמא דאיהי בי מקדשא דבית ראשון ובית שני. אמר בוצינא קדישא (ס"א רע"א מהימנא) דאינון לקבל (כ"א לחם משנה) בת עין ימין ובת עין שמאל, ואינון לקבל רומי רבתי ורומי זעירא, לקבל תרין עננין דמכסיין על בת עינא ימינא ושמאלא, ואינון לקבל שאור וחמץ: ועד דאלין יתבערו מן מעלמא כל יראה וכל ימצא חד מנייהו, בית ראשון ושני לא יתגליין בעלמא ואסוותא דענני עינא דאחשך לבת עינא ימין ושמאל: מה יהא אסוותא דלהון מרה דעגלא והיינו (ס"א כ"ג) שם ירעה עגל ושם ירבץ: שם ירעה עגל, דא משיח בן יוסף דארומר

מצה

ביה

(ס"א) עמ"ס רובי הקדוש מברא נאנאטי כפי' למ"א דף ל"ד כ' ועמ"ס כפי' דף ל"ו: מתין

מַצְרָה : ועל דא כתיב גער חירת קנה, גער ביה קדשא בריך הוא ואחבר ח' חמין, ואתעביד ה' (ס"ב) ואתעבר ח' חמין (ואתאביד) וזמין קדשא בריך הוא לתברא ליה לההיא קנדה כגוונא דא, יתבר רגליה דק' מקנה, וישתאר הנדה (ישעיה כ') הנה יי אלהים בחזק יבא וזרעו מושלה לו הנה יבא ואתו ופעולתו לפניו, מאי ופעולתו, דאפעל דהיא ק' (ס"ב) פעולה דהיא חמין דיתבר לה, ואיהי פעולה לפניו איהו יעבר רגליה ויהא הנדה, ראשון לציון הנה הנם וגומר :

ביה (ורמס ל"ג) בכר שורו הדר לו, ושם ירבץ, דא משיח בן דוד חד אעבר רומי דברתי : וחד אעבר רומי זעירתא, דמיכאל וגבריאל לקבליהו אינון, ובגין דא ח' דאיהו חוטא זעירא, תבר לה ויעול ד' באתרהא דבקרמיתא קנה וסוף קמלו : קנה, שלטנותא דרומי, וסוף לכל מלכין : דעתיד קדשא בריך הוא לתברא ליה גער חית קנדה, גער חית בישא, ח' מן חמין, ואתבר רגליה מן מחמצת דאתמר בה (משל ס') רגליה יודות מורת. ועוד גער חית קנדה, יתבר רגל קוף מן קנדה וישתאר הנדה, מיד הנה יי

אלהים בחזק יבא (ישעיה מ"ב) ראשון לציון הנה הנם ולירושלם מבשר אתן : הנה, ששים בתר אלף ומאתן ואמר בוצינא קדישא (שמות ט') כל הנפש לבית יעקב ששים ושיש : ששים לאתערותא דמשיח ראשון, ושיש לאתערותא דמשיח שני, אשתארו שש שנים לשבעים ושתים לקיים בהו (ויקרא כ"ה) שש שנים תזרע שדה ושש שנים תזמור כרמך ואספת את תבואתה, דאתמר (ירמס כ') קדש ישראל ליי ראשית תבואתה, אם כן מה כתיב לעיל רג'ו ליעקב שמחה : אלא ארבע גאולות עתידים למהו לקבל ארבע כוסות רפסח, בגין דישראל מפוזרים בארבע פנות עלמא, ואינון דיהון רחוקין כאומין אקדימו לרג'ו, ותניינן לשתין, ותליתאין לשתין ושית, ורביעאין לתרין ושבעין, ופורקנין אלין יהון בארבע חיון, כשם יהוה דרכיב עליהו הדרא הוא דכתיב (מקוק ג') כי תרכב על סוסך מרכבותיך ישועה, דלקבליהו יתער לתתא ארבעה דגלין ותריסר שבטין ברזא דיהוה מלך יהוה מלך יהוה ימלוך לעולם ועד : תריסר אתון אינון לקבל תריסר שבטין, ותריסר אנפין דתלת אבהן דאתמר עליהו האבות הן הן המרכבה. ואינון עשר שבטין אלף שנין, תרין שבטין

מאתן שנין, ובתריסר אתון תליין תרין ושבעין שמהן דאינון תרין
ושבעין שנין בתר אלף ומאתן, ואינון ארבעה ועשרים לכל תיה מתלת
חינו, ארבעה ועשרים רוא דיליה (סעס ו') וקרא זה אל זה ואמר, ואינון
תלת בתות מן ארבעה ועשרים צורות • כת אחת אומרת קדוש, וכת
תניינא אומרת קדוש, וכת תליתאה אומרת קדוש, מיד אתער שמאלא
בשנים וארבעים אתון דעבד דינא בעמלק • (דכ"ס כ"ב) כי יקרא קן
צפור לפניך בדרך, מארי מקרא • ככל עץ, מארי משנה דאינון
כאפרוחים דמקננין בענפי אילנא • אית דאמרי ככל עץ אלן ישראל
(דכ"ב ע"ב) דאתמר בהו כי כימי העץ ימי עמי • או על הארץ, אלן
מארי תורה (ר"ב משנה) דאתמר בהו על הארץ תישן וחי צער תתיה
ובתורה אתה עמל • אפרוחים, אלן פרחי כהונה • או ביצים, אלן דון
לון קדשא בריך הוא מקרני ראמים ועד ביצי פנים • והאם רובצת
על האפרוחים, בזמנא דהו קרבין קרבנין • מה כתיב לא תקח האם
על הבנים • חרב כי מקדשא ובטלו קרבנין מה כתיב שלח תשלח
את האם, וגלו הבנים, והיינו ואת הבנים תקח לך • מסטרא דא' דאת
ואו דאיהו עולם ארוך, דאתמר ביה למען ייטב לך והארכת ימים •
לעולם שכלו ארוך, ובאתר דקרבנין תקינו צלותין, ומצפצפין בקלין דשרין,
בקול דקרית שמע לגבי עמודא דאמצעיתא דאיהו לעילא, דהא אימא
וברתא בגלותא, ומיד דנחית קשרין ליה בברתא דאיהו יד כהה,
למהוי קשיר ו' עם ה' בשית ספיראן, מיד מלחשין לגבי חכמה
ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד • אחד כבוד, גימטריא מ'ה מן
חכמה, דנחית ליה לגבי אמה, ומיד דנחית קשרין ליה עמא בקשורא
דתפלין דרישא, ובנין דא בארבע פרשיין דתפלין קדש לי חכמה •
והיה כי יביאך בינרה • שמע ישראל, תפארת • כליל שית ספירן
בשית תיבין • והיה אם שמע, מלכות יד כהה • צלותא בתר, ב' על
רישיה, אין קדוש כיהוה, דסגדלפון קושר כל צלותין ועביד לון בתר •
כההוא זמנא צריך לסדרא מנורה (ס"ב פתורא) לסעודתא דמלכא,
ומשכנא ומנרתא וארונא ומדבחא וכל מיני שמושא דביתא דמלכא,
ולאו בתר פתורא אזלינן דלאו עובדא דקדשא בריך הוא, דלאו
אזלינן אלא בתר פתורא דאיהו עוכרי ידו דקדשא בריך הוא, דאיהו

ו נא אנדר

שכינתיה • משכן דיליה • פתורא דיליה • מנרתא דיליה • ארונא
דיליה • מדבחא דיליה • איהי כלילא מכל מאני שמושא למלכא
עלאה • אנה אינון דמתקני חמרא ונהמא דמלכא עלאה דאתמר
בהו את קרבני לחמי לאשי דלית לקרבא ליה לגביה אלא אלן
דאתקריאו אישי יי, ובגין דא את קרבני לחמי לאשי דעליה אתמר
(מסלי ט) לכו לחמו בלחמי, ואתקרי לחם הפנים דאינון תריסר אנפין
יברכך יהוה יאר יהוה ישא יהוה, תריסר אנפין דתלת חיון מאי לחם
דאלן פנים, דא נהמא דאדם דאיהו יוד ה"א נא"ו ה"א, ואית ליה
נהמא בארבע אנפין דאינון ארבע אתוון יהוה, האי נהמא דפתורא
דמלכא איהו סלת נקיה • כבשן דיליה ראופה ביה נהמא שכינתא,
תמן אתבשר ואשתלים, ובגין דא אין בוצעין אלא מאתר דגמר בשולא,
כגוונא דשלימו דפרי איהו גמר בישולו • והאי איהו אדני גמר ושלימו
דיהוה דאיהו לחם הפנים אדני כבשן דיליה דאיהי כבושה תחורת
בעלה, ובגינה אתמר (סמות י"ט) והר סיני עשן כלו מפני אשר ירד עליו
" באש ועל עשנו כעשן הכבשן • ולא כבשן דאש דהדיוט, אלא
כבשן דביה כבש רחמי לעמיה, כד מצלין ובעון בעותין כן יכבשו
רחמיך את כעסך, וביה כבשי דרחמנא למה לך • וכנהמא דאורייתא
אית סלת דיהב ליה מלכא לאינון דאתמר עליהו כל ישראל בני
מלכים • מיכלא דצדיקיא • ואית נהמא דאורייתא דאיהו פסולת
לאינון עבדין ושפחות דבי מלכא • ובגין דא במטרונותא אתמר
(מסלי ז') ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וחק לגערותיה דאינון
מארי מתניתין • ובגין דא אתמר במיכלא דמלכא ועשירית האיפה
סולת ודאי, ודא יוד מן אדני איהי עשירית ודאי סלת דהיכלא דמלכא
ואשתבחת • (ד"ט דמיכלא דמלכא אשתבחת) קום בוצינא קרישא
אנת ורבי אלעזר בריך ורבי אבא ורבי יהודה ורבי יוסי ורבי חיי
ורבי יודאי לתקנא דורונא למלכא, ולקרבא כל אברין דאינון ישראל,
קרבנין לקודשא בריך הוא ההוא דאתקרי נשמה, לגבי אברים
שכינתא קדשתא אש של גבוה • דאחיד בעצים דאתקריאו עצי
העולה, דאינון עץ החיים ועץ הדעת טוב ורע עצי הקדש אתקריאו
אינון מארי תורה, דאתאחידת בהון אורייתא דאתמר בה (ירמס כ"ג)

הלא כה דברי באש נאם יי ואתמר בשבינתה עולה ליי קרבן
 ליי אשר ליי, ואתמר את קרבני לחמי לאשי, והיא כתיב דלית
 לקרבא קרבן אלא ליי, מאי גיהו את קרבני לחמי לאשי אלא
 ארחא דמאן דקריב דורנא למקרב ליה למלכא, ולכתר איהו פליג
 ליה למאן דבעי, אוף הכי ישראל מקריבין אוריתא לקדשא בריך הוא
 (דרכ"ג ע"ח) דאיהו לחמו ואיהו יינו ואיהו בשר דיליה, ואתמר בה (כרפשיט ג)
 עצם מעצמי ובשר מבשרי, בשר קדש דאוקמיה עלה מארי מתיבתאן
 בבשר היורד מן השמים עסקינן. וקדשא בריך הוא מאי עביד מההוא
 דורנא. למלכא דאכיל על פתורא, דקרבין על פתוריה מכל מין ומין
 סלת, ובינוני, ופסולת, ואיהו פליג מפתוריה לכל מארי סעודתא, לכל
 חר כדקא יאות על ידי ממנן דיליה. ומההוא נהמא דאיהו סלת
 דמלכא אכיל, איהו מני למיהב לאינון דרחימין גביה דרא הוא דכתיב
 את קרבני לחמי לאשי ריח נחוחי, דהיינו אשי יי ונחלתו יאבלון (דרא
 הוא ההוא דאתמר ביה (משנ"ב) לכו לחמו בלחמי ושתו ביין מסכתי)
 האי איהו מסטרא דאילנא דחי. אכל מסטרא דעץ הדעת טוב ורע,
 מני למיהב בינוני למלאבים, ופסולת לשדן ומזיקין, דאינון משמשין
 לסוסיין ולפרשיין דמלכא. ואוף הכי דפרשיין דמלכא הוו מארי משנה
 דאינון כמלאבים, משמשין לון שדים יהודאי, דאינון רשימין באות שדי
 (ס"ח באת יי) ואירת שדן ומזיקין מסטרא דמסאבו דאתקריאו שדים
 עובדי עבודה זרה. וזה לעמת זה עשה האלהים ובגין דא אמרו מארי
 מתניתין דאינון תלתא מינין מנייהו. חר מין דלהון כמלאכי השרת,
 ומין תניינא כבני אדם, ומין תליתאי כבעירן. ואירת כהון חכימין
 באוריתא דבכתב ודבעל פה. אתקרי יוסף שידא על שם דאוליד ליה
 שד. ולאן למגנא אמרו מארי מתניתין אם הרב דומה למלאך יי צבאות
 תורה יבקשו מפיהו. ואשמדאי מלכא הוא וכל משפחתיה, הא אוקימנא
 דאינון שדן יהודאין, דאתכפיין באוריתא ובשמהן דאוריתא ובני
 אהרן בגין דעריכו קרבנהון, בגין דא אתענשו, דכלהו קרבנין אף על
 גב דאתקריבו לגבי מלכא, איהו פליג לון לכל חר כדקא חזי. ונטל
 לחולקיה מה דאתחזי ליה. ובחבורא מדמאה:
 (זהר) וביים הכפורים כהקריבכם מנחה חדשה וגומר. אמר רבי אבא

יום הבכורים, מאן יום, דא נהר היוצא מערן דאיהו יומא מאינון
בנורין עלאין, ודא איהו דאורייתא תליא ביה, ואיהו אפיק כל רזיא, ובגין
דאיהו אלנא דחיי, פרי אלנין אצטריכו לאייתאה :

רעיא מהימנא

וביום הבכורים בהקריבכם מנחה חדשה וגומר . רבי אבא אמר יום
הבכורים, אנון בכורים עלאין דאורייתא הדא הוא דכתיב (שמות כ"ג)
ראשית בכורי אדמתך תביא וגומר . אמר רעיא מהימנא כגוונא
דבכורים לאמהון, אוף הכי אתקריאו פירות בכורים דפירות דאילנין,
כבכורה בתאנה הכי ישראל קדמונים ובכורים לקדשא כריך דהוא
מכל אומין דעלמא הדא הוא דכתיב (ירמיה כ') קדש ישראל ליהוה
וגומר . ובגין דא אתמר בהון תביא בית יהוה אלהיך, ובגין דא אומין
עובדי עבודה זרה דאתמר בהון (ישעיה ט') ויאכלו את ישראל בכל פה,
יאשמו רעה תבא אליהם . אוף הכי ו' דכליל שית ספיראן, ואיהו בן
יה, אתקרי בכ"ר ובל ענפין דנפקין מניה דברוון ראשין כגוונא דא
אתקריאו בכורים. ו' איהו נהר מאינון בכורים עלאין, וההוא
נהר נפיק מערן . ודא איהו דאורייתא תליא ביה, וכד נפיק
נפקי כל רזין דאורייתא, ובגין דאיהו אילנא דחיי אורייתא,
הדא הוא (כ"ג ט"ז) (הדא היא) דכתיב (משלי ג') עץ חיים היא
למחויקים בה, ופקודין דילה (כ) דמיין לאבא, פרי דאילנין אצטריכו
לאייתאה :

אמר רעיא מהימנא זאי תימרון אמאי בכורים דלהון אתקריאו מנחה
חדשה, משית ירחין לשית ירחין, ומברנש דאתמר ביה כי האדם
עץ השדה לתשע ירחין או לשבעה, ובעירא אוף הכי (ויקרא כ"ב) שבעת
ימים יהיה תחת אמו ומיום השמיני והלאה ירצה לקרבן אשה ליהוה
לקרבא קרבנא קדם יי, ועוד ספיראן בהון שם יהוה וכל כנווין דיליה,
אמאי אתקריאו בשם חיון, אלא מנחה חדשה בארחה רזא, דא שבינתא,
משית ירחין לשית ירחין, אינון שית ספיראן דאתקריאו שנים קדמוניות
לבריות

(א) כי יסוד א"ל נקרא עץ חיים שם כל סוד ספיראן ולמעט ממנו עץ סודע ע"ר אע"פ נאמר וסמך יסוד חיים וכו' : (ב) כי
סמכות פירות ורכות וכמה'ל כפ"ק דק"י סמכות יש לכן פירוש ' כרמ' :

לכריאת עלמא, דאינון שיתא אלפי שנין הוי עלמא מסטרא דאימא
עלאה. ומסטרא דאימא תתאה אתקריאו ירחין, ובגין דקדמו לעלמא
וכל בריין, אתקריאו בכורים, ושכינתא מנחה חדשה מסטרא דחיה
דאתמר בה (יחזקאל ב) ודמות פניהם פני אדם, ואיהו תשע לחשבון זעיר
דחנוך, איהו בר נש (דכ"ג ע"ב) דאתייליד לתשע ירחין דעוברא, דאיהו
עשיראה, וכדא בריל מכלהו ואתקרי בן בוכרא, על שם אות ברית
דאיהו י, טפה קדמאה דאתמשך מניה זרע יורה כחץ, דאיהו ו, ואיהו
י סליק על ו, כאיבא דסליק על ענפא דאילנא, ואף על גב דכמה
ענפין אית באילנא, וכמה תאנים עלייהו, אינון דאקרימו בקדמיתא
אתקריאו בכורים, אלין אינון רישין דכלהו, כגוונא דלרזון אתמר
(תהלים כ"ג) שאו שערים ראשיכם. (ישעיה מ) שאו מרום עיניכם וראו מי
ברא אלה. (כמדבר ה) שאו את ראש כל ערת בני ישראל. שאו שערים
ראשיכם. שערים אלין אינון חמשין תרעין דבינה, דאיהו מתיבתא
דלעלא, ושאו פתחי עולם, דמתיבתא תתאה. דכל מאן דאשתדל
באוריתא לסוף מתנשא הדא הוא דכתיב (משלי ב) אם נבלת בהתנשא,
ואוקמוה מארי מתניתין כל המנבל עצמו על דברי תורה לסוף מתנשא
ויבא מלך הכבוד. ולית כבוד אלא תורה, מהבא מאן דילף אוריתא
דאתקריאת כבוד, אתקרי מלך. ולא תימא בהרהוא עלמא דאתי ולא
יתיר, אלא מלך בתרין עלמין בדינקא דמאריה, ובגין דא כפל פסוקא
תרין זמנין חד מי זה מלך הכבוד. תנינא מי הוא זה מלך הכבוד.
שאו שערים ראשיכם. מאי ראשיכם תרין זמנין, אינון חיון דמרכבתא
עלאה וחיון דמרכבתא תתאה. ובחבורא קדמאה :

זהר

רעיא מהימנא

<p>רבי שמעון פתח קרא ואמר שאו שערים ראשיכם וגומר. האי קרא אוקמוה ואתמר, אבל שאו שערים ראשיכם אלין אינון תרעין עלאין, תרעין דסבלתנו עלאה. ואינון חמשין תרעין. ראשיכם</p>	<p>אמר רעיא מהימנא, אלין מלין כמה סתימין אינון למאן דלא ידע, וגליין למאן דידע בהו. ודאי ההוא צפורא איהו שכינתא, קן דילה רא בי מקדשא וישראל אינון אפרוחין דאימא יתבא עלייהו</p>
--	---

הדא

אינון

אינון ראשים מאן אינון, אלא כל
 חד וחד אית ליה רישא לאתפשטא
 ולמיעל דא בדא ולאכללא דא
 בדא אשכחנא בספרא דחנוך
 שהו שערים, אלן אינון תרעין
 דלתתא מאבהן, ואינון תלתא
 בתראין ראשיכם, אלן אינון ראשי
 אלפי ישראל, ואינון אבהן עלאי
 ואינון ראשין דאינון תרעין, ובגין
 אלן אינון אופנים דסחרן ונטלין
 לון על כתפיהו, אמרי שאו שערים
 ראשיכם, שאו למאן, לראשיכם
 דאינון ראשים עליכו ושלטנין
 עליכו, והנשאו פתחי עולם אלן
 אמהן, וארבע אינון דלתתא
 ויבא מלך הכבוד, דא מלכא עלאה
 דכלא, דאיהו מלך מההוא כבוד
 דנהיר לסיהרה, ומאן איהו, י
 צבאות, ויבא לאן אתר, למיעל
 אורית בארונה בחבורה חדא
 כדקא יאות, וכיון דהאי
 עאל לארתיה, כרין אוריתא
 עאל בארונה ואתחבר חבורה
 חדא אוריתא עלאה באוריתא
 דבעל פה, מתחברן לפרשא מלין
 סתימין אימתי, בשבועותיכם
 למנינא דאתון מונין, דבכל שעתא
 דישראל עבדין חשבנין לירחי
 וזמנין קדישי כריך הוא איתקין
 תיבה גו אינון רקיעין, ואעבר

הדא הוא דכתיב (תכריס כ"ב) והאם
 רובצת על האפרחים, ואינון מארי
 משנה דפרחין בפקודין דילה, או
 ביצים אינון מארי מקרא ובזמנא
 דחבו ישראל ואתחריב בי מקדשא
 מה כתיב שלח תשלח את האם,
 הדא הוא דכתיב (ישעיהו ל) ובפשעכם
 שלחה אמכם, ואינון מארי שיתא
 סדרי משנה כתיב בהו ואת הבנים
 תקח לדאינון שית מסטרא דשית
 בגין דתחות אימא עלאה, דאינון
 בשית תיבין דקרית שמע, או בשית
 סדרי משנה, אחר המרבה ואחר
 הממעיט ובלבד שיבין לכו לשמים
 וקשרין לון בקשרין דתפלין על
 רישא ועל דרועא ובמאי נמלין
 כנין, בכמה צפופין דקלין דקרית
 שמע, ולברור לחשין בלחישו
 בצלותא דחשאי לגבי אימא
 וברתא ואינון ה' ה' ונתחין לגביה
 ו בקשר ריליה דאיהו יוד, ושריא
 ה' עלאה על ו, תפלין על רישיה
 ה' ועירא נחת לגבי י, דאיהו קשר
 דה' עלאה על ראשו, ואיהו ו'
 קשר עמה בה' דיד כהה, ובגין דא
 אפרוחים מסטרא דאתו כליל ששה
 סדרי משנה, או ביצים, אלן
 מארי מקרא דאתמר עליהו בן
 חמש שנים למקרא ודא ה'
 כנין מסטרא דבן י'ה אלן

צידה טבא רבא ויקרא, מה עבדי
 מפקימתחות גרפהא דאמהא ההוא
 צפורא בלחישו דפומא, מלחשי
 לגבה לחישו בתר לחישו, וההוא
 צפורא דחיש (ס"א דרחים) לאינן
 לחישין ולאינן קלין דקא מלחשי
 לגבה. ואף על גב דאיהי תחות
 גדפי אמהא זקיף רישה ואסתכלת
 לגבי ההוא לחישו דקלא, ופרחת
 לגביהו ונפקא מתחות גרפהא
 דאימא, כיון דישראל נטלי לה,
 אתקיפו בה ולחשין לה וקשרין
 לה בקשורא דלא תפרח ותזיל.
 מיד נטלי לה ישראל בההוא
 קשורא, ואיהי בעאת למפרח
 ולמיזל ולא יכולת למיזל, ובעוד
 דהיא קשירא כידיהו, אינן מלחשי
 בקליהון ואיהי מצפצפא בהדיהו.
 (דרנ"ד ע"ב) ופרחת לעילא ונחתת,
 וכל אינן בנין רתחות גרפי אמהון
 כיון דשמעי רהווא צפצפא
 דאחתהון, ולחישו דרהווא קליה,
 מיד נפקי מתחות גרפהא דאמהון
 ופרחי לגבי ההוא צפורא, וישראל
 נטלי לון ואחרי כהו, ואלמלא
 ההוא צפורא דקא אתרי בקדמיתא,
 אינן לא פרחי לגביהו לעלמין
 ולא יכלין לאחדא בהו. (ה) היך

ביתא, אלא אלן תיבין חסרין
 דאינן מלאין, ומלאין דאינן חסרין,
 ועל כל פירושיין דיכלין למעבד
 לקשטא כלה בתכשיטין דילה,
 קדשא בריך הוא מני למעבד כמה
 דיימרון, ולמהו מאמין לון הדא
 הוא דכתיב (דכייס י"ו) על פי התורה
 אשר יורוך. לאומן דחתך מאני
 לבושין דמלכותא, ועבד מנהון
 חתיבן סגיאן, אינן דידעין אתרין
 דחסרין אלן חתיבות, או אלן
 דמשתארין, אינן מתקנין אינן
 לבושין, ושווין אינן חתיבות
 דאתוספן באתר דמעוטין וחתיבות
 דאינן מעטין מוסיפין עליהו, והאי
 איהו על פי התורה אשר יורוך, ואי
 תימא אי כך הוא, מאי איהו
 דלזמנין טעי חד מגייהו וימא הדרי
 כי. אלא עד דיעברו הנראו
 מההיא מלה דחולקין עליה, יביל
 ההוא דאקשי עליה למימר הדרי
 כי, דלא כל מפרקי תכשיטין דכלה
 ידעין בחתיבות לאן אזלן עד דיהא
 פסק בבורייה, פרוקין דהלכות על
 בודייהון. מנורה שבע בוצינן דילה
 (חסתר כ') את שבע הנערות
 הראויות לתת לה מבית המלך,
 לקבל שיין דתלת ראשין ש' ושיין

דארבע.

(ה) סכסכים בקר' מלך מטערין גמור קדש ובחס שלכי מלקסיס ללוד גמור וס' וליכי סתרתם עמכי סידך לרין סתור. וסכסכי כמטערין
 וסללך תורם ומעטסיס טוביסיס. סי' מ' נק' קדש ואלו לרין איחס כמלך קורם יתסלוק וסי' ק' יחס לבלמי וק' יחס לנכס ס' חסיתס
 ועמק' מ' סי' כל סמאמר סר' כ' :

צדין צדקה דהאי צפרא קדישא, מתקנין לקמיה מיכלה יקריה בחדוה וכל ענוגין ועאלין לבי כנישתא ולבי מדרשה ומצפצפן לגבה בקל לחישו כדקא יאות ואיהי דמטמרא תחורת גדפהה דאימא, זקפת רישא וחמת פתורין מתקנן וצפצופין לגבה כדקא יאות נפקת ופרחת לגבייהו כמה דאתמר, ובה אחרין כל אינון בנין ומשלחן לההוא דרביעא עלייהו ואזלת, בגין דהא מן רקייעה שביעאה ולעילא במכסרה ממך אל תדרוש, שלח ליה דלא תיכול לארבקא ועל דא כתיב (וכריס כ"ד) שלח תשלח וגומר. מקרא קדש דא קריאה וצפצופא דעברין לההוא צפרא קדישא כקדמיתא, וכיון דאחרין בה שאר יומין אקרין מקראי קדש, דהאי צפרא אקרי קדש דכתיב כי קדש היא לכם, ובגין דאיהי קדש איהי קראה לכלהו וארתיין לגבה. ובגין כך אקרין מקרא קדש, איהי קראה וישראל מצפצפן בהדה וקראן אופ הכי, ועל דא אינון אתיין לגבייהו ואחרי בהו, בגין כך (ויקרא כ"ג) אלה מועדי יי מקראי קדש אשר תקראו אותם, מקראי קדש בצפצופא דיליהו ובההוא צפרא קדישא

קדש

דארבע ראשין דתפילין שן, ואינון לקבל ברכאן דקרית שמע, דאינון בשחר מברך שתים לפניו ואחת לאחריה, ובערב מברך שתים לפניו ושתיים לאחריה. לבתר כהנא רבה בעבודה דמשמש בכנפי מצודה, פעמונים ורמונים אינון קשרין וחולין וציץ תפלין מתמן ואילך (שמות ב) ועשירי מזבח מקטר קטרת. פתח רעיא מהימנא (ר"ב רבי שמעון) ואמר כתיב בפרשתא דא והקרבתם אשרה עולה ליי, ואקמוה דעולה לאישים, ובגין כך סמך עולה לאשה, ועוד אקמוה דלית עולה אתיא אלה על הרהור הלב, ודאי כל קרבנין לא אתיין אלא לכפרא, כל קרבנא וקרבנא על כר אברין דבר נש כפוס ההוא חטא דההוא אבר. על טפין דמוחא (ס"ב י"ב) עוגות מצות כי לא חמץ. אי זריק טפין קדמאין קדם דאחמיצו באתר דלאו דיליה, ועל אלן דאחמיצו זוריק לון באתר דלא אצטריך, צריך לאייתארה עלייהו לחם חמץ, ואינון לחמי תודה הכי הו, מנהון חמץ ומנהון מצה. פרים מסטר דדינא כבשים ואלים ועתודים ועזים, בגין דאינון אנפי דשור, כלהו שחיטתן בצפון וקבול דמן בכלי שרת בצפון

שחיטה

קדש דקרא לון : (ר"מ רכ"ג כ' פסר וכו') שחיטה וקבלה וזריקה כלם בצפון
לבסמא מדת הדין דאתי לבית דין

מסטרא דגבורה בית דין הגדול מסטרא דגבורה דתמן בינה בית
דין הקטן מסטרא דמלכות וכל אינון שופכי דמים למצוה אינון מסטרא
דגבורה ומה דאקמוה עולת שבת בשבתו ולא בשבת אחרא, כגון
דעבר יומו בטל קרבנו, דקרבן דזחה שבת ואדליק אש בשבת, כגון
דאיהו אשא קדושה, דכל אש דקרבנין איהו קדוש שבת קדש אחידן
דא כדא. אבל אש דחול אסיר לאחרא ליה בקדש, וכגין דא מני לון
לישראל (שמות ל"ה) לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת דהאי

איהו כלאים דטוב ורע, וכשבת דשלטא אילנא דחיי דלית ביה תערוכות,
(אסיר לאבערא ביה אש דחולין, דהאי אש דחולין דטמאה ולא דחולין
דטהרה) וחולין דטהרה אסיר לערבא באש דקדושה, כל שכן חולין
דטמאה דאסיר לערבא לון בקדושה, אוף הכי כל קרבנין אתקריאו בשר

קדש וכל קרבנין דכל מין אירת בהון חולין דטהרה, ואירת בהון
(דל"ה ט"ו) קדש, וקדש הקדשים ורזא, דאית הפרש בין קדש לקדש
דדא הוא דכתיב (שמות כ"ו) והבדילה הפרכת לכם בין הקדש ובין

קדש הקדשים, אוף הכא אשות דקרבנין לאו אינון שוין, דאש של גבוה
מקודש מאש דקדש דלתתא, דאתקרי אש עצי הקדש, או אש בשר
הקדש ויאשא דקדשא אית ביה הפרשא לבין אש הדיוט, אף על

גב דאוקמוה עליה דמצוה להביא מן ההדיוט, אף על גב דאית אש
דקדשא, דכל חד צריך לאתריה ומתלא אימתילו ישראל קדמאי
להאי רזא, ישראל (כ"ה) ישראל אימתילו להאי, דהא ישראל בכלל
אתקריאו מלכים, כמה דאוקמוה כל ישראל בני מלכים. אבל כד הוו

עאלין לבי מקדשא, כל חד שרייא באתריה כדקא יאות ליה, אוף הכי
כל קרבנין לאו אינון שוין, דאף על גב דבכלהו כתיב קרבן לון
איהו פליג כלא לכל חד וחד כדקא יאות, ורזא דא אשתמודע בפרי
החג דהוו קריבין לון ישראל קדם " אמר בוצינא קדישא קיסרעיא

מהימנא משנתך, דאנת ואבהן ישני עפר אתקרון, דעד כען הוירטון
משתדלין באורייתא, כאינון ישנים במשנה דאתמר בהון על הארץ
תישן וביום הכבורים בהקריבכם מנחה חדשה ליהוה, אינון בני
בכורים

אחיו

בכורים ושכינתא, ובעוברין דלכון איהי אתחדשת בצלותין דאבהן
 בכל יומא, דאוקמוה מארי מתניתין תפלות כנגד אבות תקנום, ובקריה
 שמע דאמר רעיא מהימנא שמע ישראל, ואוקמוה כל הקורא קרית
 שמע בכל יום כאלו הוא מקיים (ויקרא 6) והגית בו יומם ולילה ודאי
 בצלותין דלכון בקרית שמע דלכון, שכינתא איהי אתחדשת קמיה
 דקדשא בריך הוא, ובגין דא והקרבתם מנחה חדשה ליהוה. בצלותין
 דאינון באהר דקרבנין, באין קרבנין דצלותין איהי מתחדשת,
 בשבועותיכם, דהיינו שבועות דביה מתן תורה, ואתקרי חמשים יום לעמר.
 וביה שבעה שבועות מסטרא דההוא דאתמר ביה שבע ביום הללתיך,
 ואיהי מלכות כלה כלילא משבע ספירן, כלילא בבניה דאיהי אתפשט
 בחמש ספיראן לחמשין, יסוד כל כלול מאלין חמשין, כל"ה, כל"ה, כלילא
 מחמשים, כלהו נבלעים בגו חמשים, חכמה דאיהי " עלאה, מובלעת
 בגו חמשין, חמשה זמנין. עשר ה' בינה " חכמה, עשר זמנין ה' היינו
 חמשין, ובחושבן כ"ד, ובחושבן י"ם, ואיהי ים התורה " מקורא דיליה
 כתר דלית ליה סוף, שאר ספיראן אתקריאו על שמה שבעת ימים,
 ומלכות ים סוף, סוף דכל ימים. ובגין דאינון חמשין שבע שבועות
 מנחתם שלשה עשרונים ושני עשרונים, חמש דאינון חמש זמנין עשר
 הדא הוא דכתיב ומנחתם סלת כלולה בשמן שלשה עשרונים לפי
 האחד ושני עשרונים לאיל האחד עשרון עשרון לכבש האחד לשבעת
 הכבשים. ושבעת הכבשים לקבל (ויקרא 3) שבע שבתות תמימות
 תהינה, כל חד עם שית יומין דיליה. ובעשור לחדש השביעי דאיהו
 תשרי. מקרא קדש יהיה לכם, דא יום הכפורים דאיהו עשירי י', כליל
 מעשרת ימי תשובה, ותקיני ביה חמשה צלותין, לחברא עם ה'. (מאי
 מקרא קדש יהיה לכם, דא יום הכפורים דאיהו עשירי י', כליל מעשרת
 ימי תשובה, ותקיני בו חמשה צלותין לחברא עם ה') מאי מקרא קדש
 לאפרשא ליה משאר יומין דאית בהו פולחנא דחול, ובגין דא כל
 מלאכת עבודה לא תעשו. דיומין דאית בהון מלאכת חול, אינון
 מסטרא דעץ הרעת טוב ורע. דאתרפך ממטה לנחש ומנחש למטה,
 לכל חד כפום עוברי, ודא מטטרון מטה, נחש סמאל. אבל בהאי
 יומא דאיהו יום הכפורים דאתקרי קדש, שלטא אילנא דחי, דלא

אשתתף עמיה שטן ופגע רע, ומסטריו לא יגורר רע • ובגין דא ביה
ניחין עבדין באילנא דחיי • (ואשתתפו גביה) וביה נפקן לחירות, וביה
נפקי משלשליהון אינון דאית עלייהו גזר דין בגדר ובשבועה, ובגין
דא תקינו למימר ביה כל גדרי ואיסרי וכוּלי, בלהון יהון שבירגין
ושביקין לא שרירין ולא קיימין, ובגין דא גדר דיהוה דאיהו תפארת,
ושבועה דארנ"י דאיהו מלכות, דעברו על גלותא דלהון, בחכמה
ובינה יהון שביקין ושביתין לא שרירין ולא קיימין (כמרכי ט"ו) ונסלח
לכל עדת בני ישראל, דחסר איהו מים • גבירה אש • תפארת אויר,
ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין הטר גדרים פורחים באויר. ובגין
דשבועה ממלכות דאיהי לתתא מניה, אוקמוה גדרים על גבי שבועות
עולים, ועוד אוקמוה כל הנשבע כאילו נשבע במלך עצמו, וכל הנודר
כאילו נודר בחיי המלך. (6) המלך עצמו ארנ"י, חיי המלך יהוה, ובגין
דא (ס"ג) כי ידור גדר ליהוה • ואוף הכי אית רזא אחרא, חיי
(דרכ"ס ע"ב) המלך חכמה דדא הוא דכתיב (קהלת ו') החכמה תחיה
בעליה, כל הנודר ביהוה דאיהו תפארת כאילו נודר בחכמה, דאיהו
יוד ה"א וא"ו ה"א חיי המלך, וכל הנשבע בארנ"י, כאילו נשבע במלך
עצמו • עצמו דא אימא עלאה כאילו נשבע בה דאיהי (שמע"א כ"ד) עצם
השמים לטוהר מסטרא דחסר (כראשית ב') עצם מעצמי, ובשר מבשרי
מסטרא דגבורה, דא מלכות • בחכמה דאיהי חיי תפארת, איהו סליק
לאתקרי אדם דדא הוא דכתיב (ישעיה ט"ד) כתפארת אדם • ואתמר
ביום הכפורים (ויקרא י"ו) ועניתם את נפשותיכם • ובעשור לחדש השביעי
הזה תענו את נפשותיכם • תקינו ביה חמש ענויים, בגין דתתלבן ה'
ועירא בה עלאה דאיהי חמש צלותין לקיים בישראל (ישעיה ט"ו) אם יהיו
חטאיכם בשנים בשלג ילבינו • והאי איהו רזא דלשון של זהורית, בגין
דכל חובין דישראל כטון לגבי מלכות, ותשובה דאיהי בינה מלבנת
לון בגין דאתמר בה (ויקרא י"ו) השוכן אתם בתוך טומאותם • וארבע
בגדי לבן וארבע בגדי זהב למלכש יאהרונה • ותקינו לתקוע שופר
ביום הכפורים, לסלקא קול דאיהו ו' לחרות דאתמר בה (ישעיה ס"ג) בכל
צרתם לו צר, בא' וכו' קרי וכתיב ועבודת יה' איהי באריכות, ואיהי

כרילא

כלילא מתלת דרגין, מחשבה דבור, ומעשה • (ויקרא כ"ג) בחמשה עשר
 יום לחדש השביעי וגומר, דאיהו תשרי, מקרא קדש יהיה לכם וגומר,
 כל מלאכת עבודה לא תעשו וחגותם אותו חג ליי שבעת ימים וגומר,
 בחמשה עשר, מסטרא דייה, וחגותם אותו דא אורת ו' עמודא
 דאמצעיתא • (ח"ג חסד גבורה) שבעת ימים, מסטרא דבת שבע דאיהו
 מלכות, אבהן ורעיא מהימנא ואהרן ודוד ושלמה הא אינון שבע
 לקבל שבע ספיראן • אנא בעינא לתקנא לכוון סכה דאיהו אימא
 עלאה, לסכבא עלייכו כאימא על בנין, ובגין שבעה ספיראן אמר קרא
 (ס"ב) כי בסכות הושבתו את בני ישראל במפקנותיהון מארעא רמצרים
 בשבעה ענני כבוד • סוכה (אית באות ו', בסכות חסד ו', דאתמר בה
 (ס"ב) בסכות תשבו שבעת ימים, איהו אימא, אבל סוכה) באת ו' איהו
 ברזא (דתיבין) דתרין בנין יהוה ארנן, והכי סליק סוכה בחשבון
 יאהרונה י' תרין ברובים דהם (שמות כ"ה) סוככים בכנפיהם על הכפרת
 ופניהם איש אל אחיו, ואית עשרה טפחים בכרובים מתתא לעילא,
 מרגליהון עד רישיהון, ומרישהון ועד רגליהון ושריין על טפח דאיהו
 יו"ד, ועשרה עשרה מעילא לתתא ומתתא לעילא היינו יו"ד, ובגין
 כך שיעורא דסכה אמרו רבנן לא פחות מעשר, ולא למעלה מעשרים.
 סכה העשויה ככבשן מסטרא דאימא, עלה אתמר (ס"ב י"ט) וחר סיני
 עינן כלו מפני אשר ירד עליו י' באש ויעל עשנו בעשן הכבשן
 (אוקמוה מאי וחחיות רצוא ושוב, כאור היוצא מפיה הכבשן) וכלא חר •
 (ישעיה ד') וסכה תהיה לצל יומם, דסכך בעינן, וסכך אתעביד לצל
 דאתמר ביה (תהלים ל"ב) בצל שרי יתלונן • ולא בצל ספת הדיוט דאגין
 על גופא משמשא • אלא צל לאגנא על נשמתא • (ס"ב) בצלו חמדתי
 וישבתי (איכה ד') אשר אמרנו בצלו נחיה בגוים • צל עם ס' איהו צלם
 דאתמר ביה (תהלים ל"ב) אך בצלם יתהלך איש. ס' סתומה אית לה
 ארבע דפנות, ומה דאוקמוה שתיים כהלכתן ושלישית אפילו טפח,
 ולמאן דאמר שלשה כהלכתן ורביעית אפילו טפח, ואינון בגין די
 תרון, תלת, ארבע, הא תשע, טפח איהו עשיראה לאשלמא כל חסרון •
 ובגין דא שיעור סכה לא פחות מעשר, דאיהו מלכות עשיראה דכל
 דרגין, ולא למעלה מעשרין, דאיהו כ' כתר עליון, דלא שלטא ביה

עינא כבוד עלאה עליה אמר משה (שמות ל"ג) הראני נא את כבודך
 ואתיב ליה קדשא בריך הוא לא תוכל לראות את פני, ולית כבוד
 בלא כ'. וכגין דא שערו מארי מתניתין לקבלייהו סבה העשויה במכוי
 מסטרא דאת ב', כמין ג' אם מסטרא דאת ג', כמין צריך מסטרא דאת
 ד', ושבע אתון אינון בג' ד כפר'ת, כ' כבשן, כ' בורגנין, ושאר סבות,
 ובלהו רמזי לגבי מארי מתניתין ולית לארכא בהון. ואינון לקבלייהו
 שבעה ככבי לכת, ואינון דברונוקבא, וכגין דא אתקריאו שבעה כפולות, כגון
 שבעה שרגין דמנרתא דאתמר בה (תהלים קי"ט) שבע ביום הללתיך,
 הכי (וכריה ד') שבעה ושבעה מוצקות, הכי שבעה ספיראן כפולות, ושבעה
 יומי בראשית לתתא שבעה לעילא, אין כל חדש תחת השמש.
 לולב דא צדיק דרמי לחוט השררה, דביה שמונה עשרה חולין, לקבל
 שמונה עשרה נענועין דלולב, ואינון לקבל שמונה עשרה ברכאן דצלותא,
 לקבל שמונה עשרה אזכרות דרבו ל"י בני אלים, לקבל שמונה עשרה
 אזכרות דקרית שמע, ונענוע לשית סטרין בחושבן ו', ותלת נענועין
 בכל סטרא אינון שמונה עשרה. לולב בימין כליל שית מינין, תלת
 (דרכי ע"ב) הדסין גדולה גבורה תפארת, ודמיין לתלת גווגי עינא, שנים
 בדי ערכות, נצח והוד, ודמיין לתרין שפוון, לולב יסוד דומה לשררה.
 דביה קיום דכל גרמין, ועלה אמר דוד (תהלים ל"ב) כל עצמותי תאמרנה
 " מי כמוך. אתרוג מלכות, דומה ללבא דביה הרהורין, ונענועין דהלל
 אינון משותפין בנענועין דנטילת לולב ואינון ח", באנא שמנה עשרה,
 שמונה עשרה בהודו תחלה וסוף, שמונה עשרה דנטילת לולב, הרי
 שבעים ושנים, ובגין דא לולב בחשבן שמנה וששים, וארכעה מינין
 דלולב הא חסד דרועא ימינא, וכגין דא תקינו לולב בימין לסטרא
 דחסד, אתרוג לסטרא דגבורה לשמאלא לב' וכגין דא אתרוג הדומה
 ללב, תקינו למהוי ביד שמאל. כמה דאקמורה לולב בימין ואתרוג
 בשמאל, ואינון לקבל זכור ושמור, ומאן נטיל תרווייהו עמודא דאמצעיתא,
 לולב בימיניה ואתרוג בשמאליה:

אתו אבהן ורעיא מהימנא ואהרן ודוד ושלמה ובריכו ליה ואמרו ליה,
 אנת בוצינא קדישא, וחברייא דילך דאינון שירת, לקבל אינון
 שבעה ואנת בוצינא קדישא נר מערכי באמצע, דכל שית נרות גהירין

מנך, בכל חד אתמר ביה (מפלי כ) נר יי נשמת אדם • ורעיא מהימנא
 נהיר בך, ואנת בחברייה דילך, וכלא חד בלא פריודא כלל ומתמן ואילך
 מתפשטין ענפין לכל מארי חכמתא, אשלים מלין דחבורה קדמאה
 דילך לאעטרא לון • פתח בוצינא קדישא ואמר, כחבורה קדמאה
 אתמר (א"י ט) מים רבים לא יוכלו לכבור את האהבה וגומר • מאי
 בון יומא תנינא ויזמא שתיתאה ויזמא שביעאה דסכות, (ס) דברוון
 הוו מנסכים מים ויין, דשבע יומין דסכות ברוון היו מקריבין ישראל
 שבעים פרים, לכפרא על שבעין ממנן, בגין דלא ישתאר עלמא חרוב
 מנייהו דרא הוא דכתיב ובחמשה עשר יום והקרבתם עזרה אשה
 לריח ניחח ליי פרים בני בקר שלשה עשר תמימים • וכיום השני פרים
 שנים עשר • וכיום השלישי אחד עשר • וכיום הרביעי עשרה • וכיום
 החמישי פרים תשעה • וכיום השישי פרים שמנה • וכיום השביעי שבעה
 וכלהו שבעין, ובכל יומי הוו חסרים, אמאי חסרים, אלא הכא קא רמז
 (כרמית ט) ותנת התיבה כחדש השביעי, ומה התם במי טופנא המים
 הלכו הלוך וחסור, אוף הכי בתשרי דאיהו ירחא שביעאה דביה כמה
 פקידין, ראש השנה ויום הכפורים סכה ולולב אתרוג, מינין רלולב, שופר
 שבינתא עלאה שרייא על ישראל דאיהו תשובה, סכה אתרוג • וקדשא
 בריך הוא דאיהו לולב, מיד והמים היו הלוך וחסור, מתמעטין חובין
 דישאל, אוף הכי מתמעטין ממנן דאינון מלאכי חבלה דממנן עלייהו,
 דדמין למי טופנא, כמה דאקמוה עשה עבדו אחרת קנה לו קטיגור
 אחר, כההיא זמנא דמתמעטין חובין, מתמעטין פרים דלהון, מתמעטין
 ממנן דשבעין אומין, מתמעטין שבעין אומין, מתמעט טובא דלהון,
 תיבת נח, מני קדשא בריך הוא לאעלא עמיה • שנים שנים, שבעה
 שבעה זכר ונקבה לקרבנא, לאגנא על נח ועל כל אינון דעאלין עמיה
 לתיבה, אוף הכי ארין דמנטרין חגין וזמנין דאינון ימים טובים, שנים
 שנים שבעה שבעה, שנים שנים תרין יומין דראש השנה • (ע' ט"ו מ"ו ב)
 ותרין יומין דשבועות, ובגין דאינון תרין מנייהו בספק, הא אית שני ימי
 הפורים באתרייהו, שבעה שבעה, שבעה יומין דפסח שבעה יומין דסכות,

נח

(ח) ככל סימנים פסח כיסוף סמים ורמזו כימי כון לכן א' רכסין ר"ל כסון רמזו מים שמנסכון יכמ"ג כמ"ס וז"ל רכסין י' פרים ככל
 סימנים יב סוף סמים מתחיל מיום כ' לכן עושים זמחה בית סזולכס יזאלכס מים כשסין יתבס שולכס ירו"ק וסס נחככל יינס כן
 זמחה כמ"ו ל' כ"ס"כ

נח לקבל יום השבת, והאי איהו מכל החי. סכה קא אגנית על ידו
 ד'שראל הדא הוא דכתיב וסכה תהיה לצל יומם מחרב סכה קא
 אגנית מה תיבת נח לאגנא, אוף הכי סכה לאגנא (תיקוני' ג' ע"כ)
 ועוד מכל החי, שמונה עשרה ברכאן דצלותא, ואינון תשעה תשעה,
 ברכתא דמינין בה אשתלימו עשרה ספיראן מעילא לתתא ומתתא
 לעילא, ואיהו לקבל נח ועוד מכל החי, שבינתא אגנית על אלין
 דנטרין, אות שבת בתחומא דיליה דאיהי שמונה אלפים, תרין אלפין
 לכל צד ועוד מכל החי, אלין דנטרין, אות ברית דאיהו בשמונה
 יומין, דאתמר עליהו (ויקרא י"ב) וביום השמיני ימל בשר ערלתו ועוד
 מכל החי, אלין דנטרין אות, תפלין בתמנייא פרשיין, שבינתא דאיהי
 סכה, אגנית עליהו ופרישת גרפאה עליהו כאמא על בגין, ובגין דא
 תקינו לברכא הפורס סכת שלום עלינו. ובגין דא בירחא שביעארה
 דביה כל פקודין אלין, מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה, עם
 ישראל באביהון שבשמים, ולית מים רבים אלא כל אומין וממנן דלהון,
 אם יתן איש דאיהו סמאל, כל מה דאית ליה בעלמא דין בגין דישתתף
 (דל"ו ע"כ) באלין פקודין עם ישראל, בוז יבוזו לו וביום השמיני עצרת
 פר אחד איל אחד, הא אוקמוה מארי מתניתין. דמלכא דזמין אושפיזין
 לבתר דשלה לון, אמר לאלין בני ביתא דיליה, אנא ואתון נעבד סעודה
 קטנה וקמאי עצרת. כמה דאת אמר (שמואל ב' ט') זה יעצור בעמי ולית
 עצר אלא מלכות מסטרא דשכינתא עלאה עבד סעודתא דברכא
 ומסטרא דמלכותא סעודתא זעירא, ונוהגין למעבד ישראל עמה חדוה
 ואתקריאת שמחת תורה, ומעטרן לספר תורה בכתר דיליה, רמז ספר
 תורה לתפארת, שכינתא עטרת תפארת. אמר רבי אלעזר אבא אמאי
 מסטרא דאמא עלאה זמין לכל ממנן רכל אומין, ומסטרא דשכינתא
 תתאה לא זמין אלא לאומא יחידה, לקבל פר יחידא. אמר ליה פרי
 שפיר שאילת, בגין דמלכות איהי דמיוא לברתא, דאיהי צנועה בבית
 אביה ואמה. ואיהי ארוסה ולא נשואה. לאו אורח ארעא למיבד
 עם אושפיזין. אבל אימא דהיא נשואה אורח ארעא איהו (למיכל עם
 ארחי) בתר דזמין בעלה אושפיזין, למיכל על פתורא עם בעלה, ואי
 אינון אושפיזין נכראין, לא אכלי עמהון לא אבא ולא אמא, וכל שכן

ברתא, ובגין כך בסעודתא דשבעין ממנן, לא אשתתף למיכל עמרוון
 חד מן מארי מלכא, בגין דאינון נוכראין. אמר ליהודאי בען אתיישבת
 מלה בלבאי על ברייה. עולת תמיד. דא שכנתא דסליקת לעילא
 בההוא דרגא דאתמר בה ערב ובקר בכל יום תמיד ואומרים פעמים
 שמע ישראל. ואיהי סליקת בעמודא דאמצעייתא דאיהו תריר עמה
 בלא פרודא כלל, ולאן סליקת, לאתר דאתגזרת מתמן, דאיהו אין סוף,
 ואיהו גבוה מכל ספיראן. ובגין דא אקמוה עולה כלא לגבוה סלקא
 וכד איהי סליקת, אחידן בה כל ספירן ואינון סלקין עמה. ומאי סליקו
 דילה, לריח ניחח, למיהב ריחא טבא קדם יי, ולבתר אתמר בה (ויקרא ט')
 וירד מעשות החטאת והעולה. גחתת מליא כפרה מכל חובין דישראל.
 והא סליקו דילה איהו בעמודא דאמצעייתא. אוף הכי גחירתו דילה
 אידרו ביה וכל חילין דילה, ובגין דא אקרי סלם, דביה כל הויין
 (כ"ג כנויין) סלקין ונחתין, דאינון תליין מן יהוה. ובגין דא כל קרבנין
 ועלוון אינון ליהוה, ואתקריאת קרבן על שם דאתקריבו בה כל כנויין
 ליהוה, ובגין דא אתמר עלה קרבנו קערת כסף אחת, לית דרגא
 דאתקריב לגבי יהוה פחות מנה, ולית צלותא ופקודא מכל פקודין
 דאורייתא, וכל קרבנין ועלוון דאינון לבר מנה, בכל דרגין דספיראן לא
 מתקבלן קדם יהוה לבר מנה, ובגין דא אתמר עלה (ס"ו) בזאת יבא
 אהרן אל הקדש, ובגין דא אמר גביא (ירמיה ט') כי אם בזאת יתהלל
 המתהלל. איהי שלמים, שלימו דשמא דיהוה בכל דרגא ודרגא, איהי
 ה' אדני, דיהוה, איהי ה' מן אלהים, איהי ה' מן אהיה, י' מן שר',
 סוף דכל הויה וכנוי, ובגין דא אתמר בה (קהלת י"ב) סוף דבר הכל נשמע
 את האלהים ירא ואת מצותיו שמור. איהי סוף מעשר ספיראן, ים
 סוף, שלימו דעלאין ותתאין. איהי תרעא לאעלא לכל חכמתא, לכל
 כנוי והויה, ולאעלא בכל ספירה וספירה ידיעה דכלא. ופחות מנה
 לית רשו לשום בריה לאשגחא לשום ידיעה בעולם, עלה אתמר
 (תסלים קי"ב) זה השער ליי צדיקים יבאו בו, איהי שם מ"ב אתוון דבהון
 אתבריאו עלאין ותתאין (ל"ג) (אלין אינון אתוון כנויין לאתוון דהוויין
 דבהון אתבריאו עלאין) איהי אתקריאת עין מסטרא דימינא (ס"ג ל"ג)
 הגה עין יהוה אל יראיו. ואתקריאת אוון מסטרא דשמאלא הטר:

אלהי אונך ושמע, ואתקריאת ריח מסטרא דעמודא דאמצעיתא,
 ואתקריאת פה מגרמה הדא הוא דכתיב (כמדנר י"ב) פה אל פה אדבר
 בו, אתקריאת פקודא קדמארה אנכי מסטרא דכתר, דאיהו אין
 מאלהינו אנכי ביה כ' כתר, וביה אין, וכתר אתקרי מסטרא דאימא
 עלאה, דאדכר לגבה חמשין זמנין יציאת מצרים כאורייתא, ואיהי בת
 מן בראשית, דכלילא עשר אמירן מסטרא דחכמה בת י' (משלי ג') כחכמה
 יסד ארץ, באבא יסד ברתא, ואיהו נתיב לא ידעו עיט, דכליל שלשים
 ושתיים נתיבות, דאינון שלשים ושתיים אלהים מסטרא דאימא עלאה
 דאתקרי כבוד, וכד אתכלילן בכרתא אתקרי ל' כ' ובגין דא כבוד לעילא
 ל"ב לתתא, ועשרה דברן אתייהיבו ה' בלוחא חדא וה' בלוחא תניינא.
 איהי כליל לון, ה' מכתר עד גבורה, וה' מעמודא דאמצעיתא עד
 (דנ"ו ע"ב) ברתא, ואינון ה' ה', וכי אית למללא בעשרה פיות, אלא כליל
 לון כבת יחידה י', ואתעבידו כלהו חדא. אונף הכי ו' אתקרי קול, ולא
 אשתמודעין ביה עד דאשתתף עם דבור, ובגין דא קול דברים אתם
 שומעים. איהי פקודא תנינא מסטרא דגבורה, יראה בחשבון, ורמיזא
 במלת בראשית ירא בשת, ואוקמוה מאן דלית ליה בשת פנים ודאי
 דלא עמדו אבהתוי על טורא דסיני. איהי פקודא תליתאה דאתקרי
 אהבת חסד הדא הוא דכתיב (ירמיהו ל"ב) אהבת עולם אהבתך על
 כן משכתיך חסד. אהבה כלילא מאכהן דאתקרי בהון בכל מכל כל,
 ודא דמלה (סע כ) זכרתי לך חסד נעורך אהבת כלולותיך. ואיהי
 פקודא רביעאה, יחוד מסטרא דעמודא דאמצעיתא, שמע ישראל,
 ואיהי חמשה ועשרים חמשה ועשרים אתוון, עמיה בשית תיבין דאינון
 שמע ישראל, ובגינה אמר אברהם (בראשית כ"ב) נלכה עד כ"ה ונשתחוה
 (שמות י"ט) כ"ה תאמר לבית יעקב איהו א"ח עמודא דאמצעיתא, ואיהי
 ד' שלימו דיחודא דיליה לאשלמא ביה אחד, א"ח כליל תשעה ספיראן
 דאינון א' אין סוף, ח' תמניא ספיראן מחכמה עד יסוד, ד' מלכות קוצא
 דילה בה אשתלימו לעשרה דאינון יוד הא ואז הא, ד' כלילא
 מארבע אתוון יהו"ה. פקודא חמישאה (יפוסע ב') והגית בו יומם ולילה
 איהי אורייתא דככתב מסטרא דחסד, ואורייתא דבעל פה מסטרא
 דגבורה, דבהון חכמה ובינה כמה דאוקמוה מארי מתניתין הרוצה
 להחכים

להחכים ידרים, להעשיר יצפין, ועמודא דאמצעיתא כליל תרווייהו, ובגין
 דא אתקרי שמים, כליל אש ומים, אש דגבורה ומים דחסד. ובגין דא
 כתר (6) (פיקוטיס קל"ד) לכתר דאיהי כף, עטרה עטרה הכף בשקל הקדש,
 דאינון יהיה, תלת אתוון אתעבידו כף על ו, והיינו כנגד כתר תורה,
 ו' היינו ספר תורה, כף עטרה על רישיה, וכלא יהוה ששה ועשרין
 בחשבון פקודא שתיתאה, איהי תפלה של יד בדרועא שמאלא, ומסטרא
 דגבורה ה' דיד כהה, מכתר ועד גבורה חמשה ספיראן, ואינון תפלין
 דרישא דעמודא דאמצעיתא, ואיהי קשר תלת רצועות דאינון נצח הוד
 יסוד. ואיהי פקודא שביעאה מצות ציצית, כליל תכלת ולבן, דינא
 ורחמי. בנורא אשא חורא לא אכיל, תכלא אכיל ושצי ותאכל את
 העולה, חוור מימינא תכלת משמאלא. עמודא דאמצעיתא יחיד בין
 תרווייהו ירוק, בגין דא אוקמוה מארי מתניתין מאימתי קורין את שמע
 בשחרין משיכיר בין תכלת ללבן, ובגין דא תקינו פרשת ציצית למקרי
 לה ביחודא. ואיהי פקודא תמינאה מזוזה, שכינתא אתקריאת מזוזה,
 מסטרא דעמודא דאמצעיתא דאתוון דיהוה, ומסטרא דצדיק רז"ה
 דברית אתקרי שד"י שד"י חותמא דמלכא דאיהו יהוה. פקודא תשיעאה,
 שכינתא אתקריאת אות ברית מסטרא דצדיק יסוד עולם. (כרמאית ט)
 זאת אות הברית. ביני עמודא דאמצעיתא, ובין בני ישראל נצח הוד.
 אות, דא צדיק. היא, דא שכינתא (שמות ל"ה) כי ששת ימים עשה יי את
 השמים. מכתר עד עמודא דאמצעיתא, דלית שית בכל אתר אלא
 מסטרא דאת ו, ולית שביעי אלא מסטרא דאת י, עטרה על רישיה.
 חכמה עלאה אות הוא. חכמה תתאה אות היא. ותקינו למגזר
 לתמינא, דאינון ה' מן חכמה עד יסוד, לקבלא בהון י' זעירא, לסלקא
 לה עד כתר למהוי עטרה על ראשיהון, ותקינו לשווייה לערלה במנא
 דעפרא לקיים (יסעיס ס"ט) ונחש עפר לחמו. פקודא עשיראה, (שמות ל"ב)
 ושמרו בני ישראל את השבת, שכינתא אתקריאת שבת מסטרא
 דתלת דרגין עלאין דאינון ש', תלת כתרין כתר חכמה ובינה, ואיהי
 בת רביעאה לון, שית יומין מחסד עד יסוד, בהון תעשה מלאכה, בגין
 דבנינא מתחיל מחסד הדא הוא דכתיב (תהלים פ"ט) עולם חסד יבנה.

אבר

"

ק סני

(א) ס"י כנס כתרין קיין א' דאסיס כתר קיין. א' דאסיס כתר ו' א' ע' תי קלד א' ס' ס' א' :

אבד מבינה ולעילא, אייהי מניחה וענג ושביחא לכל עובדא . פקודא
 חר סר, אייהי אתקריאת צלותא דשחרית מנחה ערבית, מסטרא דתלת
 אבהן, ואייהי תפלת כל פה, לית כל אלא צדיק דכתיב (ד"ס ט' כ"ט) כי
 כל בשמים ובארץ . (ט) ותרגם יונתן בן עוזיאל דאחיד בשמי"א ובארעא
 פ"ה, כחשבן מילה, ומה ברית ביה מת"יחדין דכל ונוקבא דלתתא .
 אוף כיסוד מת"יחד התן וכלה דלעילא, הוא חי' עלמין כליל ח"י ברכאן
 הדא הוא דכתיב (מסלי י) ברכות לראש צריק . ובגין דא כל הכורע
 כורע בברוך, וכל הזוקף זוקף בשם דא שכינתא, בשם דיהו"ה ביה
 צריך לזקפא שכינתא ההיא דאתמר בה (עמוס ט) נפלה לא תוסף
 (דרגז ע"ב) קום בתולת ישראל על ידי דרגא אחרא, ובגין דא (עמוס ט)
 ביום ההוא אקים את סבת דוד הנופלת ההוא דאתמר ביה יהו"ה
 זוקף כפופים . פקודא תריסר, אייהי אתקריאת חג המצות וחג השבועות
 וחג הסוכות מסטרא דתלת אבהן, וראש השנה מסטרא דילה, דינא
 דמלכותא דינא . ואית דיימא פסח דרועא ימינא, שבועות מתן תורה
 דאתייחבת במדברא דאיהו ממנא עליה שור מסטרא דגבורה, סבות
 (כחסיס ל"ג) ויעקב נסע סבותה . פקודא תריסר, קרית שמע, ואית למנדע
 דאיהו אתקרי חכם בכל מיני חכמות, ומבין בכל מיני תבונות, וחסיד
 בכל מיני חסדים, וגבור בכל מיני גבורות, ויועץ בכל מיני עצות, וצדיק
 בכל מיני צדקות, ומלך בכל מיני מלכות עד אין סוף עד אין חקר.
 ובכל אלן דרגזין בחד אקרי רחמן, ובחד אקרי דיין, והכי בכמה דרגזין
 עד אין סוף . אי הכי שנוי אית בין רחמן לדיין, אלא קודם דברא
 עלמא אתקרי היא בכל אלן דרגזין על שם בריין דהו עתידין להבראות,
 דאי לאו בריין דעלמא אמאי אתקרי רחום דיין, אלא על שם בריין
 דעתידין . ובגין דא כל שמהן אינון בנויין דיליה על שם עובדין דיליה.
 כגוונא דא ברא נשמתא בדיוקנא דיליה, דאתקריאת על שם פעולות
 דילה בכל אבר ואבר דגופא, דאתקרי עלמא זעירא, כגוונא דמארי
 עלמא אתגהיג בכל בריין ובכל דרא כפום עובדוי . כך נשמתא כפום
 עובדוי דכל אבר ואבר . ההוא אבר דעביד ביה פקודא, אתקרי נשמתא

לנבי

(א) פלי אמר: כחמס דוכחי כנסר אכתימיניס ולמי מ"ג פ"ק דענצלם יכ' ע' לא תרגם כחיכיס . וכחסיס' סר"א' כחיכ' דסכ' סייס .
 דרגז"ל לכל ויע"א כפ"כ' מת"ן .

לגבי חמלה וחסדא חנא ורחמי ובהווא אבר דעביד ביה עבירה, אתקרי
 נשמתא לגביה דינא וחיהמה וכעס, אבל לבר מן גופא למאן תהא חמלה או
 אכזריות. אוף הכי מארי עלמא, קדם דברא עלמא וברא ברין דיליה,
 למאן אתקרי רחום וחנן או דיין. אלא כל שמהן דיליה אינון פנויין,
 ולא אתקרי בהון אלא על שם ברין דעלמא, ובגין דא כד מארי דרא
 אינון טבין, איהו אתקרי לגביהו יהוה במדת רחמים, וכד מארי דרא
 אינון חייבין, אתקרי אדני במדת הדין, לכל דרא ולכל בר
 נש בפוס מרה דיריה, אבל לאו דאית ליה מרה ולא שם
 ידיע בגוונא דספיראן, דכל ספירה אית לה שם ידיע ומדה וגבור
 ותחום, ובאלין שמהן מארי עלמא איהו אתפשטואמליך בהון, ואתקרי
 בהון ואתכסי בהון ודר בהון, כנשמתא לגבי אברים דגופא, ומה רבון
 עלמין לית ליה שם ידיע ולא אתר ידיע, אלא בכל סטרא שלטנותיה.
 אוף הכי לית לה לנשמתא שם ידיע ולא אתר ידיע בכל גופא, אלא
 בכל סטר שולטנותה, ולית אבר פנוי מנה. ובגין דא לית לרשמא לה
 בחד אתר, דאי לאו, הא חסר שולטנותא בשאר אברים, ולא לאתקרי
 לה בשמא חד או בתרין או בתלת, דאיהי חכמה מכינה ואית לה דעת
 ולא יתיר, דאי עביד הכי הא חסר לה משאר דרגין. כל שכן למארי
 עלמא דלית לרשמיה ליה באתר ידיע, או לאתקרי ליה בשמהן, או
 לשנאה ליה בהון, או לשלשא ליה, כגון דרגא דמרכבתא דאתמר בה
 קדושה לך ישלשו, דכל דרגין דכל מרכבות דיליה אינון משלשים,
 כגון האבות הן הן המרכבה, דאינון דמות אריה שור נשר, דאינון
 מרכבה לאדם דאתמר עליה (יסוקל ח') ודמות פניהם פני אדם, ומסטרא
 דנוקבא אינון שלטין על אדם, ונוקבא איהי מרכבה לגבייהו. ובגין
 דא אתמר עליה קדושה לך ישלשו, ואוף הכי אתון דאינון אנפין דחיון
 משולשין בגוונא דא יהו הוי והי, ה' רביעאה קדושה לך ישלשו, איהי
 שלמים דכלהו, לאשלמא בכלהו שם יהוה. אבל למאריה דכלא לית
 לשלשא ביה בשמהן ולא באתון, אלא איהו אתקרי בכל שמהן, ולית
 ליה שם ידיע, וכל שם ושם אסהיד עליה דאיהו אדון כל עלמין אסהיד
 עליה אדני. ולית דידעין דאית בר נש דירית תלת מאה ועשר עלמין
 הדא הוא דכתיב (מסלי ח') להנחיל אוהבי יש, כפוס דרגא דיליה דאתקרי

כלל לשולשין

יש מאין ודא חכמה עלאה • ואית בר נש דלא ירית אלא עלמא חד
 כפוס דרגא דיליה, כמה דאקמוה כל צדיק וצדיק יש לו עולם בפני
 עצמו, והכי ירית עלמין כל בר נש מישראל כפוס דרגא דיליה לעילא,
 אבל למארי עלמא לית דרשמא ליה עלמין בחשבון, אלא אדון כל
 עלמין ואדנ"י קא סהיד עליה, ואוף הכי יהוה מניה תליין כל הויין,
 ואיהו וכל הויין דיליה סהדין על מארי עלמא, דאיהו הוה קודם כל
 הויין, ואיהו בתוך כל הויה, ואיהו לאחר כל הויה, ודא רזא דסהדין
 הויין עליה, הויה הויה ויהיה דינא בהפוך אתוון אדנ"י, ובגין דא
 אמרו רבותינו זכרונם לברכה דינא דמלכותא דינא. שם א"ל
 סהיד על מארי דכלא, דלית יכולת לכל שם והויה ודרגא,
 כל שכן לשאר בריין פחות מניה דרא הויה דכתיב (דניאל ה') כלה
 (דרכ"ח ע"ב) חשבין וכמצבייה עבד בחיל שמיא וגומר, אלהים סהיד על
 אלהות דיליה, דאיהו אלהים ואלהי האלהים, ואיהו אלוה על כלא
 ולית אלוה עליה • צבאות סהיד עליה, בדכתיב וכמצבייה עבד בחיל
 שמיא • שד"י סהיד עליה, דכד איהו אמר לעולם די, עמד בתחומיה
 ולא אתפשט יתיר • ואוף למיא ורוחא ואשא, ואוף הכי כל הויה ושם
 סהדין עליה, דכד הוה איהו יחיד קודם דברא עלמא, אמאי הוה איהו
 צריך לאתקרי בשמהן אלין, או בשאר כנויין כגון (שמות לד') רחום וחנן
 אך אפים וגומר, דין אמין חזק וסניאין. בכל אינון שמהן וכנויין
 אתקרי על שם כל עלמין ובריין דלהון, לארחוואה שולטנותיה עליהו.
 אוף הכי נשמתא, (פסוקים כ"ד ע"ב) על שולטנותא דכל אברים דגופא
 אמתיל לה לגביה • לאו דאיהי אדמאי ליה איהי בעצמה, דהוא כרא
 לה ולית ליה אלוה עליה דברא ליה • ועוד נשמתא אית לה כמה
 שנויים ומקרים וסבות דאתקריאו לה, מה דלאו הכי למארי כלא,
 ובגין דא היא אדמאי בשולטנותא דילה על כל אברי גופא, אבל לא
 במלה אחרא • ועוד שמע ישראל, שם ע' רבתי, ד' מן אחד רבתי
 היינו ע"ד בין שם מן שמע, א"ח מן אחד, עד יי בכס ועל כל אחד
 ואחד דמיוחד אותו בעולם, ועל כן אמר דוד (תהלים ק"ד) אנכי אשמח
 ב"י, (ע' הל"ו כ') ש"מ מן שמע, א"ח מן אחד, הרי אשמח • ועוד ד' רבתי,
 ארבעה בתי דתפלין דמנח להון אח ואתעטר בהו, ואינון פאר על

רישיה, ואינן יהוה, עטרה על ה' דאיהי ברנא, והיינו (מסלי ג') יהוה
 בחכמה יסד ארץ, אבא יסד ברנא, ה' אמא עלאה עטרה על ו' דאיהו
 ברא, והיינו כונן שמים בתבונה. כאמא כונן ברא, והאי איהו דעולם
 הבא אין בו לא אכילה ולא שתיה אלא צדיקים יושבים ועטרוניהם
 בראשיהם, וברנא איהי תפלה של יד כה"ה, קשר דיליה, ה' עלאה
 אימא, תפלין דרישא על ראש תפארת, תפלין דיליה כסדר יהוה
 דאיהו קדש לי. והיה כי ביאך שמע. והיה אם שמוע. אבל בעלמא
 דאתי היות באמצע, דאינן ה' ה', ובגין דא אמר הנביא בוארת
 (ירמיה ס') יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי כי אני יהוה. ובגין
 דא אוקמוה מארי מתניתין דאית ברישא אתר לאנתא תרי זוגי דתפלי
 ודא זכי לתרין פקידין דאוקמוה עליהו לא כל אדם זוכה לשתי
 שלחנות, דאינן י' חכמה, ה' בינה, ו' עמודא דאמצעיתא, ה' מלכות
 קרישא. רישא דאתעטר בארבע אתון דא כתר, ריהטא דרישא דאסחר
 לון וכסי לון. אהבה חסד קרית שמע, דשקלא לאורייתא דאתיהיבת
 מימינא, תפלין עז, משמאלא דגבירה, עמודא דאמצעיתא כליל כלא
 בגפיים דמצוה נצח והוד תכלת ולבן, מזוזה רשים שד"י צדיק, ושכינתא
 תרעא דמזוזה זה השער ליהוה. ועוד ש' תלת רצועות, ד' קשר של
 תפלין מאחורוי, י' קשר דתפלין דיד, ובגין דא שד"י מלכר יהוה מלגו.
 דאיהו ד' פרשין. ש' דארבעה ראשין רמוז לארבעה בתי דתפלין
 שדי, אות דיליה עולה מטטרוז, ועוד י' חכמה קדש לי, ה' בינה והיה
 כי ביאך, ו' שמע, שית תיבין רמזין לשית ספידאן, שית ענפין דאילנא
 דכלל לון תפארת, ה' והיה אם שמוע מלכות. ארין אינן דרישא
 דאיהו כתר, כ' (סמואל ב' כ') אין קדוש פני כי אין בלתך. שד"י רמז
 רצועי ובתי וקשרי דתפלין מלכר. אופ הכי במזוזה יתוה מלגו שד"י
 מלכר, ש' דארבעה ראשין עם ד', רמזין לארבע בתי, וילקשר תפלין
 מאחור ד' כפולה. אופ הכי ש' כפולה, י' קשר דיד כהה דאיהו ביתא
 חמשה, ו' דשד"י איהו מוחא, דאוקמוה עליה במקום שמוחו שד"י
 תנוק רופס בו, ודא תינוק יונק משדי אמו, שד"י. תפלין דמארי עלמא
 כתר, ומאי ניהו כתר דמארי עלמא יהוה, דאיהו י' חכמה, ה' בינה, ו'
 תפארת כליל שית ספידן, ה' מלכות. ובגין דא (ס' י) ומי בעמך

סג' יק"ד

כִּישְׂרָאֵל, (ורכיס ד') כִּי מִי גִוִי גִדּוּל אֲשֶׁר לֹו אֱלֹהִים קְרוּבִים אֱלֹוֵי בְנֵי
 אֱלֹהֵינוּ בְּכֹל קְרָאנוּ אֱלֹוֵי אֲרַבְעָה קְרָאֵי כִלְהוּ רְשִׁימִין כִּב', רִזָּא דָאָת דָּאָת
 כ' י' י', דָּאִיהוּ י' מִן יֵאֵהוּדוֹנָה י', (כמדרב י') עֲשֶׂרָה עֲשֶׂרָה רִיבָף בְּשִׁקְל
 הַקֹּדֶשׁ. ב' מִן כֶּתֶר כִּלְיָא מַעֲשֵׂר סְפִירָן, כִּלְיָן מַעֲלָא לְתַתָּא וּמַעֲשֵׂר
 סְפִירָן מַתָּתָא לַעֲלָא . וְאֵלִין אֵינּוּן (תהלים קמ"ח) וְהַמִּים אֲשֶׁר מֵעַל
 הַשָּׁמַיִם . מִים עֲלִיוֹנִים זְכָרִים . מִים תַּחְתּוֹנִים נְקֻבּוֹת, וְעֲלִיָּהוּ אָמַר רַבִּי
 עֲקִיבָא לְתַלְמִידֵיוּ כִּשְׁתַּגִּיעוּ לְאֲבֵי שֵׁישׁ טְהוּר אֵל תֹּאמְרוּ מִים מִים
 שְׂמָא תַּסְתַּכְנוּ בְּנַפְשְׁכֶם . דְּלֹאוּ אֵינּוּן מִים כַּמְשַׁמְעֵן, אֵלָא אִיהוּ אֹור
 נוֹבַע, וּבְגִין דָּא אֲדַמּוּ לְמִים נוֹבְעִים, וְהָאֵי נְהוּרָא לִית לֵיהּ פֶּסֶק וְלֹא
 קְצוּץ וּפְרוּד, וּבְגִין דְּאֵינּוּן מַכְתָּר אַתְקְרִיאוּ שְׂאִין לְהֶם סוּף, דְּכֶתֶר אֵין
 סוּף אַתְקְרִי . (6)

(דרב"ח ע"ב) וְהַקְרַבְתֶּם עוֹלָה לְרִיחַ נִיחַח לִי . תָּנָה חוּי בְּפֶסַח כְּתִיב
 וְהַקְרַבְתֶּם אִשָּׁה עוֹלָה לִי, וְהִכָּא לֹא כְּתִיב אִשָּׁה
 (דְּהָא בְיוֹמָא דָּא אִשָּׁה לֹא כְּתִיב בֵּיהּ) אֲלָא וְהַקְרַבְתֶּם עוֹלָה . מֵאֵי
 טַעְמָא, יוֹמָא דָּא יוֹמָא דְעֵילַת כִּלְהוּ לְחַפְהָ אִיהוּ, וְיִשְׂרָאֵל מְנוּ יוֹמִין דְּרַבִּין,
 יוֹמִין וְשַׁבּוּעִין, וְאַתְכִּלְיֵלוּ וְעָאלוּ בְיוֹמִין דְּרַבִּין, וְהָאֵי נִפְקַת מְכַל סְטְרָא
 בִּישָׂא, וְנִטְרַת יוֹמֵי רַבִּין כְּדָקָא חוּי . וְרִזָּא דָּא, מְלַבָּא טַעַם בְּתוּלָה
 טַעַם, בְּגִין כִּךְ לֹא כְּתִיב בֵּיהּ אִשָּׁה, דְּהָא אַחְרָא לֹא קְרִיב לְמַשְׁכְּנָא
 וְהָא אַתְרַחֵק מִתַּמָּן . וְעַל דָּא אִשִּׁים לֹאוּ הִכָּא וְלֹא אֲצַטְרִיבּוּ לְהִכָּא
 וְיִשְׂרָאֵל מִרְחַקֵּן אֵינּוּן מִן סְטְרָא בִישָׂא, (וּמְנוּ יוֹמִין דְּרַבִּין יוֹמִין וְשַׁבּוּעִין
 וְאַתְכִּלְיֵלוּ וְעָאלוּ בְיוֹמִין דְּרַבִּין) אָמַר רַבִּי אַבָּא עֲרִין צְרִיבִין אֲנִן לְפַתְחָא
 דָּא לְמַפְתַּח, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן אַרְיִמִית יְדֵי בְצֵלוּ לְמָאן דְּבָרָא עֲלֵמָא,
 וְרִזָּא דָּא אִשְׁכַּחֵן בְּסַפְרֵי קְדָמָאֵי . אִשִּׁים אֵינּוּן בְּאַמְצֵעִיתָא, וְאַתִּין בְּסְטְרָא
 דָּא וּבְסְטְרָא דָּא, אֲרַבְקוּ בְּאֵילָנָא דְדַעַת טוֹב וְרַע, אֲרַבְקוּ בְּרַע וְאֲרַבְקוּ
 בְּטוֹב, וּבְגִין כִּךְ בִּשְׂאֵר יוֹמִין כְּתִיב בְּהוּ אִשָּׁה עוֹלָה . אֲבָל בְּהַגִּי יוֹמֵי דְּאֵילָנָא
 דְּחִי קִיָּמָא וְלֹא אַחְרָא, לִית אֲנִן צְרִיבִין לְאִשָּׁה, וְלֹא אֲצַטְרִיךְ לְמַהוּ תַּמָּן
 וְיוֹמָא דָּא יוֹמָא דְּאֵילָנָא דְּחִי אִיהוּ, וְלֹא דְדַעַת טוֹב וְרַע, וְהַקְרַבְתֶּם
 עוֹלָה לְרִיחַ נִיחַח לִי, וְלֹא אִשָּׁה לִי עוֹלָה, וְעוֹלָה לְשׁוֹן עוֹלָה כְּמָרָא
 דְּאִתְמַר, וְהָא אַתְעֲרָנָא מְלֵי דְפָרִים בְּנֵי בְקָר, וְכֹל הֵהוּא קְרַבֵּן

וְרַבִּין ד'

ובהדש

(6) ע"י כהנא כ"ו כ"י יג"ט פליח כמסק' ומייל' רמ"ו כ' סרס"ב : כמרב

ובחדש השביעי, כמה דאתמר יומא דראש השנה, דינא דכל
 עלמא, דינא תקיפא ודינא רפיא. ועשיתם עולה, והקרבתם
 מבעי ליה כשאר כל יומין, מאי ועשיתם, אלא כיומא דא ועשה לי
 מטעמים כתיב, כמה מטעמים ותבשילים עבדו ישראל בהני יומי, בעוד
 דמקטרגא אזיל לפשפשא בחובין דעלמא, ועל דא לא כתיב והקרבתם,
 אלא ועשיתם עולה, ולא אשה עולה, וכן בכל שאר יומין (ס"א קרבנין)
 לא כתיב אשה, דלית לון חולקא בכל הני יומי, כל שבן בהאי יומא
 דאנן עבדין מטעמים ותבשילים בלא דעתא דסטרא אחרא, דהא יצחק
 משרר ליה לציד צידה דחובין דבני עלמא ולאיתאה לגביה, ובעוד
 דאיהו אזיל, ישראל נטלי עיטא ברכקה ועבדין כל אינון פולחנין, כל
 אינון צלותין, מזמני שופר ותקעין ליה בגין לאתערי רחמי, והא
 אוקימנא (בראשית כ"ו) ויבא לו יין וישת, דאתי (ס"ב דאכל) מרחוק מגו
 אתר דחמרא עתיקא ושתי, ואטעים ליה וחדרי, ואחר כך מברך ליה
 בכמה ברכאן ואעבר על חובי. מה כתיב (ס"ג) ויהי אך יצוא יצא
 יעקב ועשו אחיו בא מצדו, טעין מכמה טועני כמה דאתמר, והא
 אוקימנא מלה. ובגין כך איהו יומא דיבבא, וקרבנא איהו עולה איל
 אחד, כמה דאתמר בגין אילו דיצחק. ושעיר עזים אחד לחטאת,
 שוחד לסמאל לכפרא (כ"ד לתברא) אנפוי בההוא בכיה דאיהו בני
 בהאי יומא, כיון דחמי דלא אתעביד רעותיה, והא למנא צד צידה
 כמה דאתמר, כגוונא דא יומא דכפורי והא כתיב בפרשת אמור:
 ובחמשה עשר יום וגומר. רבי אבא פתח (ס"ד) ותנח התיבה בחדש
 השביעי וגומר. תא חוי כל הני יומין אזלת אימא על
 בנייא, בגין דלא ישלוט סטרא אחרא עלייהו, ובגין לשבא לון. כיון
 דאשתזיבו בנהא, והא יתבין בפכות מתנטרין בנטודא יומא קדמא
 ויומא תניינא פקדת לון לישראל למעבד סעודתא לפמנן דשאר עמין,
 ואיהי לא שרייא תמן, מיומא תליתאה דאיהו י"ז לחדש, שריאת
 למשרי עלייהו דא הוא דכתיב ותנח התיבה בחדש השביעי בשבעה
 עשר יום לחדש על הרי אררט, טירין דכל לויטין ומרדין שראן בגווייהו.
 אמר רבי אלעזר יומא קדמא דחג לא שרייא עלייהו ולא יומא תניינא,
 אלא יומא תליתאה דאוסוף וגרע שרייא עלייהו, אוסף אתון וגרע

קרבנין דכתיב עשתי עשר וגומר . והכי אתחוי לרע עין, בגין דיומא
 קדמא זיומא הניינא חדווה דבנהא, ואינון מפלגי עדאן לון . מיומא
 תליתאה ולהלאה דאיהו שרייא עלייהו מה כתיב, והמים היו הלוך וחסור
 עד החדש העשירי, בעשירי באחד לחדש נראו ראשי ההרים .
 (דרנ"ט ע"ב) והמים היו הלוך וחסור, אלין קרבנין דאולין ומתמעטין, וכמה
 דאינון מתמעטין הכי נמי אתמעט טובא דלרהון . אמר רבי שמעון
 אלעזר תא חזי, מיומא תניינא שריא מיא לאתחואדה, כיון דשרייהו
 מים, מיומא תליתאה איהו שרת עלייהו, ואינון מים לא הוו ידעי בבלאי
 (ס"א בבלא) אמאי רשימין הכא, דהא טובא דישראל לא היו באתר
 דמעוטא אלא באתר דרבוויא, ובגין דאלין מיין דרשימין הכא אתמעטין,
 אתא קרא לאשמועינן דכתיב, והמים, אינון דידיען ביומי דחג, אינון
 דרשימין גו קרבנין, דאינון טורי לווטין, היו הלוך וחסור טובא דלרהון,
 ונגידו דאנגיד עלייהו היו הלוך וחסור, ובגין דאינון מים דלהון הוו,
 לא אתחברן אתוון, דלא יתחבר טובא דלהון אלא זעיר זעיר . אבל
 לישראל דאינון מקדשא בריך הוא מה כתיב (תקלים ל"ד) ודורשי יי לא
 יחסרו כל טוב . רישיה דקרא כפירים רשו ורעבו, אלין ממנן דשאר
 עמין, ודורשי יי אלין ישראל לא יחסרו כל טוב, אלין אולין ואסתלקו
 לעילא לעילא, ובגין כך טובא דלהון דאינון מים היו הלוך וחסור .
 עד החדש העשירי . דא סבת, דהא כדון ימי הרעה הוו, ואתערת ההיא
 דעה ואתתקפת, וכלה קדישא לא אנהירת מנו שמשא, כדון נראו
 ראשי ההרים, אלין אינון הרי חשוכא, טורין דלווטין, אתחווון ואתתקפו
 ועברין בישיין. ביומין אלין אשה בהאי עולה, דהא כדון הני אשים
 אכלי הולקהון . שבעים פרים אלין, אינון לקבל שבעין ממנן דשלטי
 על שבעין עמין, וסלקין ביומא קדמא ונחתי בכל יומא ויומא, ואקרונ
 פרים מנגחים ביומין דלרהון . אליס^ו ארביסר, תרין בכל יומא אינון
 י"ד יקו"ק, דא דשליטא עלייהו תדיר בכל יומא ויומא אמרין בני
 שנה, מניינא דלהון ח"ץ . ואי תימא אי הכי רע עין הוינן לנבייהו .
 אין, דהא כתיב (משלי כ"ב) כי גחלים אתה חותרה על ראשו . אבל אגן
 לא יהבינן אלא בחדוותא, דלית ביומי שתא חדוותא כאלין יומין .
 ובגין דאגן יהבין בטוב לבא ובחדוותא דרעותא, אתהפך עלייהו
 נחלים

סעתיים
 נביים בני
 צנה

גחלים על רישיהון גומרין מלהטין, דחדוותא דילן עבדי לון ביש. יד, ע'
 וח"ץ, כך סלקין בחשבנא דיליהון. וכל דא אי תימא מאן יהיב לן
 לאקרבא עלייהו, דלמא אינון לא בעאן כל דא, אלא לית חדוה לכל
 אינון ממנן בכל אינון תורים אילים ואמרין כהני, בשעתא דישראל
 יהבי לון סעודתין אלין, ועם כל דא לא מתקרב כלא אלא לקדשא
 בריך הוא בלחודוי, ואינון מתקרבי תמן ואיהו פליג לון, ועל דא כתיב
 (ס"ט כ"ט) אם רעב שונאך האכילהו לחם, אלין אינון קרבנין דחג. ואם
 צמא השקהו מים, אלין מים דרשימין הכא ביומוי דחג, ביומא תניינא
 וביומא שתי'תאה ושביעאה, וסימין (ס"ט ח"ב) ב"ז יבוזו לו. מים רבים לא
 יוכלו לכבור את האהבה, אלין אינון מים די מנסכי ישראל בחג
 (ס"ט) בחדוה וברחימו דקדשא בריך הוא, דכתיב ושאתם מים בששון.
 ונהרות לא ישטפוה, אלין אינון נהרי דאפרסמונא דביא, דכלהו דבקי
 ומתקשרי ברחימו דא, אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז, דא
 סמאל, באהבה דישראל למהוי ליה חולקא בהדייהו באינון מים
 דרשימין הכא בפרשתא, דכתיב אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה
 בוז יבוז, סימנא דאינון מים בוז, יבוזו לו ודאי, דהא כלדו אתחשיבו
 לגבן חרש נשבר דלית ליה תקנה לעלמין. מים דילהון אתפליגו ביומין
 בוז, אשתארו שאר יומין דאינון ג' ד', ה' וסימין חר'ש את חרשי האדמה,
 ולית לון תקונא בהדן ולא לעלמין. ואי תימא בוז יבוזו לו כתיב, התם
 כי לא בזה ולא שקץ ענות, יומא קדמא מאי עביד ליה, אלא לא אקרי
 ראשון ולא אקרי אחר, אלא חמשה עשר סתם בלא רשומא כלל, אבל
 שירותא דרשימו דמיין מיום שני הוי. והבי אתחזי בגין דלית טוב
 בשני, ובגין כך לא רשים ראשון ולא אחר כלל והוי כסתם ושרי רשימו
 דיומין ביום שני, ואתפלגו מים בבוז, ואשתארו ביומין חר'ש כמה
 דאתמר וכלא בדקא יאות. זכאה חולקהון דישראל דידיעי לאעלאה
 (דרכ"ט ע"ב) לגו מוחא דאגוזא, ובגין למיעל לגו מוחא, מתברין קליפין
 אלין ועאלין, מה כתיב לבתר כל האי, ביום השמיני עצרת תהיה לכם,
 לבתר דתברו כל הגני קליפין, ותברו כמה גזיזין וכמה נחשים קטלו
 וכמה עקרבים דהו לון באינון שורי דחשובא עד דאשכחו אתר דישובא

וקרתא

וְקָרְתָּא קְדִישָׁהּ מְקַפָּה שׁוּרִין סָחוּר סָחוּר, כְּדִין עָאלוּ לְגַבְהָ לְמַעְבַּד
 גִּיּוּחָא תַּמָּן וּלְמַחְדֵי בַּהּ, וְהָא אוּקִימָנָא מְלַח וּדְרָה אִיהוּ עֲצָרַת, בְּגִישׁוּ
 אַתְר דְּמִתְכַנְנֵשׁ פְּלֵא לְגַבְהָ, תְּהִיָּה לְכֻסּ וּלְאֵה לְאַחֲרָהּ, לְמַחְדֵי אַתּוּן
 בְּמֵאֲרִיכוּן וְאִיהוּ בְּהַרְיִיכוּ וְעַל דָּא כְּתִיב שְׂמַחוּ בִּי וְגִילוּ צְרִיקִים וְהִרְגִינוּ
 כָּל יִשְׂרָאֵל לְבִי

אמר רבי שמעון כל מאן דחדי וכו' יי עד שלא עשו חסד עם העניים נדפס פסקתא כראשית
 דף י' ע"ב :

פרשת ראשי המטות

(מז"ח דף 5' ע"א טו' פ"ד)

וְכָל הַטָּף בְּנֵשִׁים אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ מִשְׂכָּב זָכָר, תַּמָּן תִּגְיִנְן אָמַר רַבִּי יְהוּדָה
 אִין הָעוֹלָם מִתְנַהֵג אֵלַיָּה בְּתֵרֵי גּוֹזְנִין דְּאִתּוּן מִסְטַר אַתְתָּא
 דְּאִשְׁתַּכַּחַת חֲכִימַת לְבָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב וְכָל אִשָּׁה חֲכַמַת לֵב בִּידֶיהָ
 טוֹו וְיִבְיֹאוּ מִטּוֹה אֶת הַתְּכֵלֶת וְאֶת הָאֲרָגְמָן, וּמֵאִי מִתִּין אֶת הַתְּכֵלֶת
 וְאֶת הָאֲרָגְמָן, גּוֹזְנִין דְּכִלְיָן בְּגוּ גּוֹזְנִי, הָדָא הוּא דְכְּתִיב דְּרִשָּׁה צֹמֵר
 וּפִשְׁתִּים וְתַעֲשׂ בַּחפִּץ כַּפִּיָּה, וְכְּתִיב בִּידֶיהָ טוֹו, מֵאִי טוֹו אָמַר רַבִּי יְהוּדָה
 טוֹו בְּדִינָא טוֹו בְּרַחֲמֵי אָמַר רַבִּי יִצְחָק אָמַי אִיתְקַרְיָא אִשָּׁה אָמַר לִיה
 דְּכִלְיָא בְּדִינָא וְכִלְיָא בְּרַחֲמֵי, תָּא חֲזִי דְאָמַר רַבִּי אֲלַעְזָר כָּל אַתְתָּא
 בְּדִינָא אִיתְקַרְיָא, עַד דְּאֲטַעֲמָא טַעֲמָא דְרַחֲמֵי, דְתַנְיָא מִסְטַרָּה דְּכָר
 נֵשׁ אֲתִי חוּרָא, וּמִסְטַרָּה דְאִתְתָּא אֲתִי סוּמְקָא, טַעֲמָא אַתְתָּא מַחוּרָא,
 וְחוּרָא עֲדִיף :

וְתָא חֲזִי אָמַי אֲסִירֵן נֵשִׁי שְׂאָר עַמִּין דִּידְעֵי מִשְׂכָּבֵי דְכוּרָה, מִשּׁוּם
 דְתַנְיָן אִית יְמִינָא וְאִית שְׂמַלְלָה, יִשְׂרָאֵל וְשְׂאָר עַמִּין, וְגַן עֲדִין
 וְגַהֲיִנִם, עֲלֵמָא דָּא וְעֲלֵמָא דְאֲתִי יִשְׂרָאֵל לְקַבְלֵי דְרַחֲמֵי, וְשְׂאָר עַמִּין
 לְקַבְלֵי דְרִינָא, וְתַנְן אַתְתָּא דְאֲטַעֲמָא טַעֲמָא דְרַחֲמֵי, רַחֲמֵי נְצִחָא, אַתְתָּא
 דְטַעֲמָא טַעֲמָא דְרִינָא, רִינָא בְּדִינָא אַתְרַבְקַת וְעַלִיָּהּ אִתְקַרְיָא וְהַכְּלָבִים
 עֲזִי נֶפֶשׁ לֹא יָדְעוּ שְׂבַעָה, וְעַל דָּא תַנְיָן הַנְּבַעֲלַת לְגוֹי קְשׁוּרָה בּוּ כְּכֹלָב,
 מַה כְּלָבָא תְּקִיפָא בְּרוּחִיהָ חֲצִיפָא, אוּף הֵבָא רִינָה בְּרִינָה תְּקִיפָא
 חֲצִיפָא כְּכֹלָא, הַנְּבַעֲלַת לְיִשְׂרָאֵל תַנְיָן, כְּתִיב וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בִּי אֱלֹהֵיכֶם
 חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם, מֵאִי טַעֲמָא מִשּׁוּם דְנִשְׁמַתָּא דְיִשְׂרָאֵל אֲתִיָּא מְרוּחָא
 דְאֱלֹהִים חַיִּים, דְכְּתִיב כִּי רוּחַ מִלְּפָנַי יַעֲטוּף, מִשְׁמַע דְכְּתִיב מִלְּפָנַי, וּבְגִין
 ק

כך אתה דהי בתולתא ולא אתרבקת בדינא קשיא דשאר עמין,
 ואתרבקת בישראל, רחמי נצחא ואתכשרת ותא חזי כתיב אמרתי עולם
 חסד יבנה, מאי חסד, הוא חד מכתרי עילאי דמלכא, דנשמתא דישראל
 קרא ליה קדשא בריך הוא חסד, על תנאי דיתבני ולא ישתיצי חסד
 מעלמא, משמע דכתיב יבנה, בגין כך תנינן מאן דשצי חסד מעלמא
 אשתיצי הוה לעלמא דאתי, ועל דא כתיב לא תהירא אשת המרת
 החוצה, בגין למעבד חסד עם מיתא, ואתעביד בנינא דכתיב עולם
 חסד יבנה :

שייכים לספר במדבר

ספר הבהיר פרי עץ אילנא דאחרונא וכו' .

מדרש רות שלח לך קע"ה ע"א אחר שורה אחרונה .

(סימן ר) פתח רבי נהוראי בפרשת ציצית ואמר ועשו להם ציצית
 וגומר, הכא כתיב לדרתם, וגבי שבת לדרתם דכתיב
 לעשות את השבת לדרתם כתיב חסד, דתנינן תקנו פרשת ציצית
 בקרת שמע, ובדירתו של אדם נמצא קרית שמע, חוץ מפרשת ציצית
 שחסר משם, כמה נשלם, אלא כשהאדם מתעטף בציצית ויוצא בו

לפתח

לפתח דירתו שלם, והקדוש ברוך הוא שמח, ומלאך המשחית זו משם,
 וניצול האדם מכל גזק ומכל משחית, והיינו לדרתם בשביל דירתם,
 שהיה שם שלם ויצא מפתח ביתו כמצות, מלאך המשחית זו משם,
 וניצול האדם מכל גזק ומכל משחית, מנג' לן, כמה דכתיב מוזזות,
 מאותיותיו משמע זו מרת, שלא נתן רשות למשחית לחבל וזו מפתחו.
 בשבת כתיב לדרתם, מאי פעמא, כיון שקדש היום, דירתם של ישראל
 צריך להיות בנר דולק ושלחן ערוך, ודירתו מתוקן כדירת חתן לקבל
 בו הכלה, ומאי ניהי שבת, כלה לעולם אין מכניסין אותה אלא כדירה
 מתוקנת לכבודה כפי הראוי לה, ועל דא כתיב לעשות את השבת.
 ולמה לדרתם, להכניס בה כלה קדושה לדירתם, להיות כתוכן בשעה
 שקדש היום. ואם כלה זו באה ואינה מוצאה דירה מתוקנת ושלחן
 ערוך ונר דולק, כלה זו אמרת אין דירה זו מישראל בני ובין בני
 ישראל כתיב, אין זה מישראל, אין דירתו לקדושה, ועל כן צריך הבא
 קדושה לדירת ישראל, ועל דא כתיב לדרתם בשבת ובציצית אמר
 רבי נהוראי אסהדנא עלי מאן דנפיק מתרע ביתיה בעטופא דמצוה
 ותפלין ברישיה, בשעתא דנפק בין תרין תרעין, אודמנת שכינתא
 עליה, ותרין מלאכין דקיימין עליה חד מימיניה וחד משמאליה, כלהו
 מלווין ליה עד בי בנישתא ומברכין ליה, חד מקטרגא דאירו קאים
 קמי פתחא דבר נש, אזיל מבתרייהו ועל כרחיה אתיב ואמר אמן:

עיי' בסיומן שאחר זה בסוף כ"א

(סיומן ז' דף ק"א ע"א ע"ב ד') גרסינן שבעה יומין עלאין ברא קדשא ברך
 הוא בעלמא, ועלייהו שתיל ובני עלמין
 הדא הוא דכתיב כי ששת ימים עשה יי, ולא כתיב בששת, ולקבל
 אינון שבעה יומין עלאין ברא קדשא ברך הוא בארעא שכערה
 זכאי קשוט, דקיימא לון ולאנהרא לון כל חד וחד לקבל יומיה, ושתיל
 להו כל חד וחד בדרא דאתחזי, ואינון אבהן דעלמא אברהם יצחק
 ויעקב יוסף משה אהרן דוד, ואינון אקרונ הררי קדס, דאינון תליין מאינון
 שבעה יומין עלאין ושביעאה דקיימא קמיהו הדא הוא דכתיב ובית
 דוד כאלהים, ואף על גב דאיהו שביעאה כד אתכליל ביה ביוסף ויהיב
 ליה תפנוקא מבי מלכא אקרי אף הוא שביעאה וכלהו אחידו בשכינתא
 ברא

בְּרֹא דְשִׁבְעָה בְּנֵי, וְשִׁבְעֵינָתָא אֲתַקְרִיאת בַּת שְׁבַע, בַּת מַאימָא עֲלֵאָה
 דְּאִיהִי כִלְלָא דְשִׁבְעֵי דְרֵגִין דְעֵמִיה, וְאִיהִי דְרֵגָא דְצִדְקָא עֲשִׂירָאָה דְאִינוּן
 סְפִירָן דְאֶקְרִי בְּהוּן קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְאֶקְרִי שְׁבִיעָאָה בְּקִרָא דְכַתִּיב
 לַךְ יִי הַגְּדוּלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנְּצִיחַ וְהַהוֹד כִּי כָל בְּשָׁמַיִם,
 וּמַאי טַעְמָא וְהָא רְבִיעָאָה הִיא, אֲלָא בְּגִין נְטִיעָה בַּתְרָאָה וְאֲתַכְלִילַת
 בְּשִׁבְעָאָה, בְּגִין כִּךְ נִטְלָא שְׁמִיה וְכֹלָא חַד וְכֹל חַד וְחַד מֵאַבְהֵן יָדַע
 לִיה לְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מְגוּ דְרֵגָא דִּילִיה וְאֶחִיד בִּיה בַּהוּא דְרֵגָא, אֲבֵרְהֵם
 יָדַע לִיה לְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מְגוּ אֲסַפְקֵלְרִיָּא דִּילִיה דְאִיהִי מֵרַת
 הַגְּדוּלָּה מֵרַת הַחֶסֶד, יְמִינָא דְמַלְכָּא, וְעַל דָּא אֶחִיד בַּה וְלֹא שְׁבִיק לָהּ
 לְעַלְמִין, וְעֵבִיד טִיבוּ עִם כָּל בְּנֵי עַלְמָא, וְאֶקְמוּה דְהָא עוֹבְדוּי סְלִיקוּ
 לִיה לְהֵאֵי דְרֵגָא יִצְחָק יָדַע לִיה בְּדֵרְגָא דְגְבוּרָה דְאֶקְרִי פַחַד יִצְחָק,
 וְדַחִיל לִיה לְעַלְמִין יַעֲקֹב יָדַע לִיה מְגוּ דְרֵגָא דַּתְּפָאֶרֶת, דְאִיהוּ כָּלִיל
 מֵחֶסֶד וּפַחַד וְאֶקְרִי אֵמֶת, וְאֶחִיד בַּה דְרֵגָא הוּא דְכַתִּיב תַּתָּן אֵמֶת לִיעֲקֹב.
 יוֹסֵף יָדַע לִיה לְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מְגוּ הֵהִיא אֲסַפְקֵלְרִיָּא דְאֶקְרִי כֹר
 וְאֶקְרִי יִסוּד וְאֶקְרִי צְדִיק, וְעַל דָּא אֶקְרִי יוֹסֵף כֹּל כֹּל דְכַתִּיב
 וַיְבַלְכֵל יוֹסֵף, וְכַתִּיב וְצִדִּיק יִסוּד עוֹלָם. מִשֶּׁה וְאֶהֱרֹן אֵינוּן תְּרִין
 כְּרוּבִים דְאֶשְׁתַּמְעֵלָא מִבִּינֵיהוּ, וְעַל דָּא אֲתִיִּיהֵבַת אֲוִרִיתָא עַל יְדֵיהוּ
 הָדָא הוּא. דְכַתִּיב וַיְנוּעַדְתִּי לָךְ שֵׁם וְדִבַּרְתִּי אִתְךָ, וְאִינוּן תְּרִין כְּרוּבִין
 (ד"א ע"ב) לְעֵילָא וְאִינוּן נְצִיחַ וְהוֹד, וְאִינוּן תְּרִין סַמְכִין דְגּוֹפָא. כְּגוֹוֹנָא דָּא
 אִית לָהּ לְמַטְרוֹנִיתָא לְתַתָּא תְּרִין כְּרוּבִין תַּחוּתָהּ, וְאִינוּן עֲלָאִין וְדָאִי
 דְכַתִּיב עַל אַרְוֹן הַעֲדוּת, דְאֶקְרִי צְדִיק, אַרְוֹנָא דְסַהְדוּתָא, וּמֵאַן עֲדוּת דָּא
 יוֹסֵף הָדָא הוּא. דְכַתִּיב עֲדוּת בִּיהוֹסֵף שְׁמוֹ, וְאֶקְרִי תוֹרָה שְׁבַכְתָּב
 וְאַרְוֹנָא תוֹרָה שְׁבַעל פַּה. תָּא חֲזִי כָּל אִינוּן בְּגִין עֲלָאִין דְאֶחִידִן לְעֵילָא,
 רְמִיזִין כִּלְהוּ בַּתוֹרָה שְׁבַכְתָּב, וְדוּד דְאֶחִיד בְּכַתְרִיתָא דְאִיהִי תוֹרָה
 שְׁבַעל פַּה, רְמִיזָא בְּדַבְרֵי קְבֵלָה דְמַקְבֵּלַת נַהֲרִי מִתוֹרָה שְׁבַכְתָּב, וְאִינוּן
 תְּרִין כְּרוּבִים קִימִין עַל הַהוּא סַהְדוּתָא וְאַרְוֹנָא הָדָא הוּא דְכַתִּיב וְהַנְּצִיחַ
 וְהַהוֹד כִּי כָּל בְּשָׁמַיִם וּבְאָרְצָן, וְדָא אִיהוּ סִימָא דְשָׁמַיִם, וּמְזוּוֹנָא לְהֵאֵי
 אַרְצָן מִבְּרַךְ מִן עַלְמָא וְהִכִּי הוּא, דְכָל מַה שְׁבִרָא קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
 לְקַבְלִיה לְתַתָּא, וְיוֹסֵף אֶקְרִי עֲדוּת הָדָא הוּא. דְכַתִּיב עֲדוּת בִּיהוֹסֵף
 שְׁמוֹ, וְעַל דָּא שְׁמָא דְיוֹסֵף שְׁלִים בְּכֹלָא לְעֵילָא וְתַתָּא, וְעַל דָּא תְּנִינָן

ארון דיוסף וארון דשכינתא כהדי הדדי הון אזלין במדברא, והון כולי
 עלמא אמרי מה טיבן של שני ארונות הללו, ומתיבין לון קיים זה מה
 שכתוב בזה, קיים ודאי הדא הוא דכתיב וצדיק יסוד עולם איהו קיומא
 דעלמא. אתא דוד דאיהו שביעאה דאבהן, אחיד בה בהאי בת שבע
 דאיהי ממלכה ולא שביק לה לעלמין הדא הוה דכתיב ודוד עבדי
 נשיא להם לעולם, וכתיב כסאו כשמש נגדי, וכל דא אוליה לן אוריייתא
 דכלהו אחידן בה בשכינתא ברזא דשבע תא חזי אנרהם בוצינא
 קדמאה קדישא דעלמא, כד בעא לאתקרבא בשכינתא לא יכיל, עד
 דסליק ואשתמודע באינן תלת דרגין עילאין דעליה דההוא חולקא
 דיליה, בין דסליק ואשתמודע ליה לקדשא כריך הוא מגו אינן תלת
 דרגין דעם אינן שבעה, ותלתא דרגין הם כתר עליון, חכמה, בינה,
 ואינן שלימו דעשר ספירן דאקרי בהו קדשא כריך הוא, ובין דסליק
 באינן תלתא, כדין אחיד לחולקיה ההוה דרגא דתחותייהו דאינן
 תלתא דאקרי חסד, דכלהו אדביק לון מגו ההוא אספקלריא דשלטא
 בליליא, דבהו ודאי לא הוה בר נש דידע כלום, ועל דא תנינן בן שלש
 שנים הכיר אנרהם את בוראו, בן שלש דייקא ותא חזי רזא דהני
 שלש שנים ולא חסד, בגין דשכינתא אתקריאת בת שבע, ולא יכיר
 לאתקרבא בהדה עד דסליק לאשתמודעא מגוה ולא תנהרא ולא נהרא
 לכלא, מאי דאיהו לתתא, באינן דרגין עלאין עס אינן שבעה ושלשה,
 הרי עשרה דרגין עלאין רזא דשמא דקדשא כריך הוה, ובין דהוה
 מהנהיד באינן תלתא, בעא לסלקא באינן שבע ברזא דכתיב ויצב
 אנרהם את שבע כבשות, ורזא דארמו לאכימלך דלא יתפרעון מנהון
 עד דישתלימו אינן שבעה זכאי קשוט בישראל, לקבל אינן שבע
 דרגין דלעילא, בין דאשתלימו יהא עלמא תתאה כגוונא דעלמא
 עלאה בקיומא שלים, וייתי דוד דאיהו שביעאה ויתער להייה בת
 שבע דלעילא, דאיהי נקמא נוקמיהון דישראל ויתפרע מנהון הדא
 דזא דכתיב ויהי אחרי כן ויך דוד את פלשתים ויכניעם ויקח דוד את
 מתג האמה מיד פלשתים, מאי ויהי אחרי כן, כתר דאשתלימו ישראל
 והון כגוונא דלעילא, כדין ויך דוד את פלשתים וגומר, דהא עד השתא
 לא יכילו ישראל למתבר תוקפיהון, דהא אתערו חכרייא בההוא מתג

האמה ואוקמוה ותא חזי האי דרמו ליה אברהם בכבשות הצאן
 ולא בעזים ולא במירי אחרינא, בגין דאינון מסטריה דחסד, ומאינון
 ממנן דנגקין מסטרא דחסד ינקין לתתא אינון כבשים תחות שולטניהון,
 ואברהם אחיד לחולקיה מדרת החסד וכלא ברזא דחכמתא ועל דא
 תגינן מאן דשרי גו ענא לא מסתכן לעלמין, ואי איהו שארי גו עזיא
 ורעי לון, כמרה גרדיני נימוסין יתבין לקכליה לאסטארה, בגין דאינון
 מסטרא דדינא קשיא. אבל כד אתא יצחק למגור עמיה קיים, גור עמיה
 בשבעה דאתגלייא מגו ההוא בירא דכתיב ויקרא אותה שבעה תא
 חזי אברהם קרא לההיא בירא דמיין נבעין באר שבע, יצחק קרא ליה
 שבעה, מה בין האי להאי, אלא בגין דיצחק אחיד לחולקיה דרגא דפחד
 דאיהו דינא ועל דא אוסיף בה ה, וה' בכל אתר היא מדרת הרין הדא הוא
 דכתיב ויקרא אותה שבעה, דלא עבד בחורפן כמה דעבד אבוה וכלא
 ברזא דחכמתא, ואוסיף בה ה' לאחזאה דאיהו חולקיה תא חזי כד ברא
 (ד"כ ע"ב) קדשא בריך הוא עלמא ברא ליה בדינא, כיון דחזא דל' ^א
 אתקיים, שיתף ביה חסד הדא הוא דכתיב ביום עשות יי אלהים,
 ואוקמוה באברהם אתקיים עלמא, בגיני כך האי בירא ביתא דעלמא
 על שמיה אתקרי הדא הוא דכתיב על כן קרא שם העיר באר שבע,
 אף על גב דהאי בירא אתרבק ביצחק דכתיב ויקרא אותה שבעה,
 שמיה באר שבע סטרא דאברהם, ולא באר שבעה הדא הוא דכתיב
 וימינו תחבקני ותא חזי ארבעה מאינון שבעה זכאי קשוט, כד בעו
 לאתקרבא בשכינתא בהא דשבע, כלהו ערעו כהאי באר דלא פסקו
 מימיו לעלמין, אברהם ברי ליה להאי בירא, בגין דאיהו אוליף לכל
 בני עלמיה דיפלחון לקדשא בריך הוא, וכיון דכרי ליה אפיק כיון
 נבעין דלא פסקין לעלמין, וכיון דמית אברהם מה כתיב וכל הבארות
 אשר חפרו עבדי אברהם אביו וגומר, בארת כתיב, וחד הורה דכתיב
 באר שבע, וקרין בארות משמע דסניאין הו, בגין דהאי בירא מתחזי
 לון לאכהן בכל דוכתא דהו אוליף הורה מתחזי לון סניאין וכבירין,
 כיון דמלייה פלשתים עפרא, רזא דאהדרו בני עלמא לעבודרה זרה,
 והורה עלמא שמס דלירת דיבע ליה לקדשא בריך הוא, כיון דאתא
 יצחק מה כתיב וישב יצחק ויחפור את בארות המים אשר חפרו בימי

אברהם אביו מאי וישב, אלא דאתיב עלמא לתיקוניה, ואוליף לזון
לבני עלמא דידעון ליה לקדשא ברין הוה הדא הוא דכתיב ויהי
אחרי מות אברהם ויברך אלהים את יצחק כנו. האי בירא ממאן הוה,
ממיין דכל חיין דעלאין ותתאין תליין ביה וחזי כלא הדא הוא דכתיב
ידע מה בחשובא ונהורא עמיה שרא. ותא חזי אינון עברי יצחק, בגין
דאינון מסטרא דדינא קשייא כד חפרו ליה מרה כתיב ביה שטנא,
והא אוקמוה יעד דאתא איהו ויחפור באר אחרת ויקרא שמה רחובות
ודאי, אבל עברי אביו בגין דכלהו מסטרא דימינא אתיין ולא הוה
שטנא בעלמא, ולא נפיק דינא מהאי בירא. לאשטנא לזון כד ליה
כשרין עובדיהון, ומהאי בירא איהו פתחא למידע ליה לקדשא ברין
הוא הדא הוא דכתיב פתחו לי שערי צדק אבא בס אודרה יה יעד
דלא סליק מעלמא, ברין ליה ליעקב ושלחיה לפרן לאודוניה, וכד
אזיל לחרן מה כתיב וירא והנה באר בשדה, בין דחא יעקב דקדשא
ברין הוא מגו ההוא בירא דאקרי באר שבע, ברין אמר ללבן אעבדך
שבע שנים כרחל בתך הקטנה, הקטנה דייקא. תא חזי לקבל אינון
שבועה זכאין, פקיד קדשא ברין הוא באורייתיה לקרבא קרבן מוסף
בשבועה זמנין בשתא, בגין לאוספא להו תפנוקין ועדונין מבי מלכא,
אבהו ישבעון בקדמיתא ובתר כן בגין, והם שבועה זמנין ולא יתיר.
בשבתא, לקבל צדיק יסוד עולם דאקרי כר, ואקרי מוסף שבת
לאוספא ליה עדונין ממוחא סתימא. וכריש ירחא, לקבל כנסת ישראל
דאתקריאת סיהרא והוא דוד, ובחמיסר יומא לירחא קדמאה, לקבל
אברהם אביהון דאחיד במדת החסד ואקרי ראשון. בירחא תליתאה
בעצרת דאתייהיבת ביה אורייתא בשבעה קולות, לקבל יעקב דאיהו
תליתאי לאבהו ואחיד בקול, קול יעקב. וכריש שתא לקבל יצחק
דאתיליד ביה, ואנן מדכרינן ביה עקירת יצחק, ואיהו יומא דדינא
לקבל מדת הרין דאחיד ביה. יום הכפירים לקבל משה דקביל ביה
קדשא ברין הוא צלותיה וחם על ישראל ואהדר ליה אורייתא. כחג
הסכות לקבל אהרן דבזכותיה אזלין אינון שבועה עננים דחפאן על
ישראל כסכה, ובגין כך עבדין סכרה, וכל אורייתא אית בה כסרה
זון עלאין סתימין בה, וכד אלין שבועה מתוספין בכרכאן כל עלמא

דקרא
ס

שייכים לספר במדבר ד"ב ע"א וע"ב

בשלימו סג'אה :

סיך אחר סימן ר'

ספר הבהיר

מאי (סימן ה') טעמא אנו מטילין תכלת בציצית, ומאי טעמא שלשים ושתים, משל למה הדבר דומה למלך שהיה לו גן גאה ולו שלשים ושתים נתיבות, ושם שומר עליהן והודיעו לבדו אותן הנתיבות, אמר לו שמרם ולך בהם בכל יום וכל זמן שתדרכם שלום לך. מיה עשה השומר, אמר אם אני אהיה לבדי באלה הנתיבות אי אפשר לשומר אחר לקיים אלו הנתיבות, ועוד כי יאמרו העולם כילי הוא מלך זה ושומר זה, לכך שם שומר זה (ר"ב ע"ב) שומרים אחרים על הנתיבות, אלה הן שלשים ושתים נתיבות, ומאי טעמא דתכלת, אמר השומר שמא יאמרו השומרים ה'גן שלי הוא, נתן להם סימן ואמר, ראו הסימן למלך שהוא שלו, שהגן הזה ואלה הנתיבות הוא תקנם ואינם שלי והנה חותמו. משל למה הדבר דומה למלך ובתו שהיו להם עבדים, בקשו לילך מרחוק פחדו מן אימת המלך, נתן להם המלך סימנו, פחדו מן הבת ונתנה להם סימן אמרו מעתה בשני סימני (תהלים קכ"א) "ישמרך מכל רע ישמור את נפשך. (עור ס) ומאי גיהי, ארץ דנחצבה ממנה שמים והיא כסאו שר הקדוש ברוך הוא, והיא אבן יקרה והיא ים החכמה, וכנגדה תכלת בטלית ציצית, דאמר רבי מאיר מה גשתנה תכלת מכל מיני צבעונין, מפני שתכלת דומה לים. והים דומה לרקיע והרקיע דומה לכסא הכבוד שנאמר (שמות כ') ויראו את אלהי ישראל. ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיד וכעצם השמים לטוהר, וכתוב כמראה אבן ספיר דמות כסא : ע"כ

מדרש רות הסיך לתחילת פרשה כי תלך תמנע כוונת ח"ש רפוס אמשטרס דף ס"ט ע"ד כמאמר המתחיל רכי פרסא

מאמר כי יקרא קן לפר כוונת ח"ש דף ס' ע"ג וע"ד כמאמר המתחיל והיו כימי רכי בון כל יומא הוה כקשרין וכו'

(סימן ט' דף קכ"א ע"כ שורה כ"ג) והניף אהרן את הלויים תנופה לפני יי. רבי יהודה שאיל לרבי אבא, למה היה

הכהן

הכהן מניף את הלויים, אמר לו משר. למה הדבר דומה, לתינוק בשהוא
 בוכה וכועס מה עושין כדי לפייסו. אמר ליה רבי יהודה מניפין אותו
 ומנענעים אותו כדי לשתקו. אמר ליה רבי אבא יהודה יהודה מלה
 זאת באה לדרך ולא חקרת בה, והלא ישמעו אזניך מה שפיק מדבר,
 כך היא מדת הגבורה כועסת ורוגזת. דכתיב שמעון ולוי אחים כלי
 חמס מכירותיהם, וכתיב ארור אפס כי עז ועברתם כי קשתה, לפי
 שהם מתגברים ומתקשים באפס ועברתם לצאת לעשות דין לכלות
 ולהכרית בני העולם, אזי הכהן שהוא החסד העליון מניף אותו הצד
 של הלויים שהיא מדת הגבורה, כדי לשכך ולשקט רוגזה וכעסה, כדי
 שישתכרו השערות מכל שוליהן ולא יתגברו ולא יתחזקו, בעין דוגמא
 זו הכהן שמניף את הלויים תנופה, כדי שישקוט הצד של גבורה שלהן,
 כדי שלא יתעורר הדין בעולם, בא רבי יהודה ונשק את ידיו, וכשיתעוררו
 הדינים בעולם, כל הדינים הנמצאים בכל יום ויום אברהם אבינו עליו
 השלום הוא דוחה אותם לחוץ, ואינם עומדים לפניו הדא הוא דכתיב
 ואל זועם בכל יום :

מוסר חדש דף מ"ב ע"ב שורה ל"ד

תריין

(סימן י' דף קל"ג ע"ב שורה כ"ג) דא ינון חד נהר, ונן נהר דנפיק מעדן, ונן
 דא שתקי מניה, הבא כל דא סתימא
 דמהימנותא, ואוליפנא האי מאן דאתער בליליא בההוא שעתא דעאל
 קדשא בריך הוא כהדי צדיקיא בגנתא, אצטריך לומר קרא דא ברעותא
 דלבא ולבוונא דעתיה ביה, ובתרא אודך על כי נוראות נפלאותי נפלאים
 מעשיך ונפשי יודעת מאודי והיינו שבחא דחסידי קדמאי כד אתערו
 בפלגות ליליא, ובתרא מסדרי שבחיהו ולעאן באורייתא. שעשועה
 דקדשא בריך הוא מאי הוא, אלא כל צדיקיא דקיימן בדיוקניהו
 ומתלבשן בגנתא בכל יומא, ויומא כיון דאתסחאן בטלא דזמין קדשא
 בריך הוא לאחיא ביה מתיא, עאלין כלדו לגבי משיח ושאלין מה
 דשאלין והא אתערו חכרייא לבתרא מתכנשין ומשתדלין כלדו ברעותא
 עלאה בכלדו מתיבתי דתמן, ועלייהו במה ממנן, ומתחדשי תמן במה
 חדושין באורייתא, לבתרא נפקי כלדו וחמאן כד אתי אליהו
 לגבי אברהן, איהו נפיק ואינהו עאלין, וקיימן קמי אברהן, ותרו
 בהו

והוא יורד אל הים

ברוּ וּבְכַמְרָה בְּנֵי קְדִישֵׁי דְבַסְחַרְנֵיהוּ וַחֲדָאן כְּלָהּוּ. כְּדֵי עֵייל
 קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּפִלְגִית לִיְרֵא, כְּלָהּוּ קִימֵי מִתְקַנְנֵן כְּדָקָא יְאוּת,
 (ד"ג ע"ב) וְכָל אֲשֶׁתְּדִלּוּתָא דְאֲשֶׁתְּדִלִּי כָל הָהוּא יוֹמָא בְּחֻדוּשֵׁי דְאוּרִייתָא,
 קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא תִּיאֻבְתִּיהָ בְּאֵינוֹן צְדִיקֵיָא דְחֻדִישׁוֹ כֵּה מִלִּין
 וְאֲשֶׁתְּעֵשֶׂע בְּהוּ וּבְאֵינוֹן מִלִּין לְבַתֵּר כְּלָהּוֹן מִתְקַנְנֵן דְּכַר וּנְקֵבָא, וְקְדָשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא כְּתֵר דְאַרְחָ וְאֲשֶׁתְּעֵשֶׂע בְּהוּ בְּכָל אֵינוֹן מִלִּין רוּזִין דְּחֻכְמָתָא
 דִּילָהּוֹן, אֲתַגְלִי עֲלֵיהוּ וְאֵינוֹן חֲמָאן בְּהָהוּא נֹעֵם יי, כְּדִין כְּלָהּוּ חֲדָאן
 בְּחֻדוּה סְגִי עַד דְּמִתְפַּשְׁטִי זִינָא וּנְהוּרָא דִּילָהּוֹן, וּמַהְהוּא מְשִׁיבוּ זִינָא
 וּנְהוּרָא דְחֻדוּה דִּילָהּוֹן עֲבָדִין פִּירִין וְאֵיבִין לְעֵלְמָא דָּא, וְהַהוּא פְּרִי
 וְאֵיבָא עָאֵל תַּחֲוֵת גְּדַפּוּי דְשְׂכִינְתָּא עַד זְמַנָּא דְאַצְטְרִיךְ וּכְן מִשְׁתַּעֲשַׂעָא
 בְּכָל צְדִיק וְצְדִיק, וְאֲמַרִין זְכָאֵרָא אִירְהוּ מִלְכָּא דְבְנֵי אֵלִין אֲתַבְּדִירוּ
 לְחֻלְקִיהָ וְעַדְבִּיהָ, קְלָא אֲתַעַר מֵאֲמַצְעִיתָא דְרַקִּיעָא וְקָרָא בְּקַל תְּקִיף
 וְאֲמַר, זְכוּר יי לְבְנֵי אֲדוּם אֵת יוֹם יְרוּשָׁלַם הָאוּמְרִים עָרוּ עָרוּ עַד הִיסוּד
 כֵּה, כְּדִין עֲרִטִירוּ דִּילִיה וְקִרְקוּרָא דִּילִיה וְכָל צְדִיקֵיָא דְתַמְן אֲשֶׁתַּמַּע
 בְּתַלְתַּת מָאָה וְתִשְׁעִין רַקִּיעִין, בְּגִין דְּלֹא אִית חֻדוּה וְשַׁעֲשׁוּעָא לְקְדָשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא אֵלָא בְּשַׁעֲתָא דְקָאִים בְּהַדִּי צְדִיקֵיָא דְתַמְן, וּכְגִין דָּא אוּמֵי
 וְאֲמַר אִם אֲשַׁחֲךְ יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכַּח יְמִינִי תִדְבַק לְשׁוֹנֵי לַחֲכֵי אִם לֹא
 אוּזְכְּרֵי אִם לֹא אַעֲלֶה אֵת יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׂמַחְתִּי, בְּכָל אֲתֵר דֵּאִית
 חֻדוּה לְקְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא קְלָא דָּא נְפִיק וְקֹאֲרִי, כְּדִין נְפִיק מִתַּמְן וְסִלִּיק
 וּבְטִישׁ רַקִּיעִין וְשִׁאִיג שְׁאִיגִין, עַד דְּכָל חִילֵי שְׁמַיָּא כְּלָהּוּ בְּעַרְטוּרָא, כְּדִין
 נִשְׁבָּא רוּחָא וּבְטִישׁ בְּטֵרְפִין דְּהָהוּא אִילְנָא דְכִרְבָּא, וְכָל עֲנַפֵּין דִּילִיה
 בְּטִישֵׁין דָּא בְּדָא, וְקָלָא אֲתַעַר מְגוּנֹפָא דְאִילְנָא וְקָרִי וְאֲמַר, זְכוּר לְעוֹלָם
 בְּרִיתוֹ דְּכַר צִוָּה לְאַלְפֵי דוֹר אֲשֶׁר פָּרַת אֵת אַבְרָהָם וְשִׁבְעָתוֹ לִיצְחָק,
 כִּיִּן דְּקָלָא דָּא אֲתַעַר שְׁמַע אַבְרָהָם סָבָא וְאֲתַעַר, כְּדִין אִירְהוּ רַעוּבָא
 לְמִלְכָּא וְאֲתַנְחַם בְּהַדִּיהָ. בְּהָהוּא שַׁעֲתָא אֲתַעַרְת רֹחָא חֲדָא מִסְטְרָא
 דְּדָרוּם, וְכָל רַעוּ וַחֲדוּה וְאֲסוּתָא אֲתַעַר עַל עֵלְמָא, וְכְדִין סִלִּיק צְפֵרָא
 וְרַעוּתִי אֲשֶׁתְּכַח, וְנִיחָא לְכָל אֲסִירֵי מִלְכָּא דְאֵינוֹן בְּבִי מְרַעִיָהוּ, זְכָאֵרָא
 עָמָא דִּיכְלוּן לְמַנְדַּע מְרוּזִין טְמִירִין סְתִימִין דְּמִלְכָּא קְדִישָׁא : אֲמַר רַבִּי
 אָבָא יוֹמָא חֲד הוּינָא אֲנָא וְרַבִּי יְהוּדָה דְּמִן עֵבֹרֵי כְּמַדְבְּרָא, וְאֲעֵלְנָא
 בְּמַעַרְתָּא חֲדָא וְאֲשַׁכְחָנָא תַּמְן סְפָרָא חֲדָא עֲתִיקָא דְּמִן יוֹמִין קְדְמָאִין,

ס נא זאמר

ס זאמר

פתחנא ליה ואשכחנא דהוה כתיב ביה בריש מילוי, הראשונות הנה
 באו וחדשות אני מגיד, ואוקים קרא בנשמתיהו דצדיקייא מן יומי
 דסליק במחשבה למברי עלמא, ועד לא אתברי עלמא, כל רוחין
 דצדיקייא הוו גניזין במחשבה קמיה כל חד וחד בדיוקניה, בין דצדי
 עלמא אתגליין כלהו וקיימו בדיוקניהו קמיה ברומי ברומים, לבתר
 ירב לון באוצר חד בגנתא דערן לעלא, וההוא אוצר לא מליא
 לעלמין ותדיר קרי הראשונות הנה באו וחדשות אני מגיד, מאן אינון
 אני מגיד כללהו בשמהן ולית תיאובתא וכיסופא להאי אוצר אלי
 לארקא ביה נשמתין תדיר, כמה דגהינס לית ליה תיאובתא וכיסופא
 אלא לקבלא נשמתין לאתרכאה תמן, וכל יומא קארי הב הב, מגיד
 הב הב^{אוקיד} אוקיד, וההוא אוצר גטיל כל נשמתין אינון, עד זמני
 דאלביש לון ונחתי להאי עלמא, ומגו חובה דאדם קדמאה דאמשיך
 סטרא בישא לעלמא, אצטריכו לאלבשא אינון נשמתין בלבושא דא,
 דהא לבושא אחרא בעא קדשא בריך הוא לאלבשא לאינון נשמתין.
 והוה אמר ההוא ספרא עד הכא שתוקי ועוד חמינא מכאן ולהלאה
 אתוון כחיקן דלא אשתמודען, ובתר חמינא לון בחלמא ואמר^{שתוק}
 ולא תגלי אלא לטיגרה תקיפא וכך עבידנא ואשכחנא ביה למאני
 דלבושא אחרא זמין קדשא בריך הוא לאלבשא לאינון נשמתין לזמנא
 דאתי^{מתיים} רחיו על ידא דיחזקאל מאי טעמא לא עבד לון ההוא
 לבושא, אלא בגין דלא מטא זמנא לאעברא בעלמא ההוא אוירי
 דכייא דעביד לבושין, ובגין כך לא אלביש לון אלא כמה דהוה, וכך
 יהא לתחית המתים, בר דההוא זוהמא דקדמיתא לא אשתבח תמן
 בר נפק בר נש מהאי עלמא, כלהו בין צדיקי בין חסידי ותמימי ותיבי
 ורשיעי, כלהו עברי בארץ דא למחמי אדם קדמאה לבני עלמא, ומתמן
 גטלי אורחא הן לגנתא דערן הן לגהינס. כל אינון דאורחיהו לגנתא
 דערן, מתקרבין לגבי חומה דלבר מאינון תלת חומות דתמן, כדין גפיק
 חד ממנא ואתער קמיהו וקארי ואמר, זכאין אתון צדיקייא בעלמין כלהו
 וההוא ממנא יעור אל שמיה אולף לון אורחא, ואולין קמיה
 עד תרעה חדא דגהינס, וההוא ממוגרי קארי בחילה ואמר, צנון
 תגהא, צנון יקידתא, בההוא שעתא בכהילו מצננין לה, ועאלין

אלא

לי

אם כן

ידו"ס

כלהו וטבלין ועברין, וכל אינון חייבין אתמסרן בידי דדומיה ועאלין
 (ד"ג ע"ב) בגהינם, וכל אינון זכאין לא אתמסרן בידי אלא דהאי ממונה
 ובתר דטבלין ועברין, ההוא ממונה אזל קמייהו עד דמטן לשור הגנתא
 דערן, וההוא ממונה קארי לפתחא ואומר פתחו שערים ויבא גוי
 צדיק שומר אמונים, כדין פתחין פתחא ואעיל לון, וכן בכל פתחא
 כיון דעאלו לגו אתר דצדיקיא, צדיקיא אוחרנין קיימין, כמה חדוור
 על חדוור על צדיקיא, וכל בני מתיבתא חדאין לסוף תלתא יומין
 דאתמרון בהיכלין ידען, נפקי ואוריו נשבי, ומתצירין כלהו בדיוקנייהו
 מכאן ולהלאה ירתין אחסנת יריתא כדקא חזי לכל חד וחד. חזוניה
 דאתחזי בגנתא דערן מחזיו יקרא דיוקנא דכל דיוקנין, וגוון דכל
 גוונין, דמלכא קדישא לא אתגלי בהיכלא ולא באתר חד, אלא אתפתח
 רקיעא מרקמא על גבי גנתא לארבע סטרין, ואתמלייא מזויא יקרא
 קדישא ואתחזי תמן, ואתהנין כלהו צדיקיא. מאן חמא חדוור וכסופא
 דההוא נועם יי עד כאן הוה ליה רשו למחמי בההוא ספרא. אדמקיפנא
 למחמי יתיר ביה, פרח מן ירי ולא חמינא ליה, אשתארנא עציב ובכינא,
 דמיכנא תמן בההוא מערתא וחמינא ליה לההוא לביש מדא, אמר לי
 רבי למה לך למבכי ולא תתעצב ממה דהוה בההוא ספרא, פרח
 לגביה ונטליה, ועדלא יפיק מהאי עלמא גניז בההוא מערתא דמדברא
 דא, והשתא דהוה מתגלי לחייא הכא, פרח באורא ונטליה, מכאן
 ולהלאה זיל לך לאורחך, ומההוא יומא ועד השתא לא אתגלי לי
 ולא זכינא למשמע ממאן הוה, ובכל זמנא דאנא דכירנא אשתארנא
 עציב. אמר רבי אלעזר דילמא קדישא בריך הוא בעי ביקריה דלג
 בעי דיתגלי בעלמא, עד דהוה יתבי ולעאן במילין אחרנין עלאין ויקרין
 גהר יממא קמו ואולו. אמר רבי אלעזר השתא עדן רעוה מקמי
 מלכא קדישא, נימא מילי דאורייתא ונתעסק בה ונשתתף בשכינתא
 פתח ואמר יהוה בוקר תשמע קולי בוקר אערוך לך ואצפה. ע"כ
 אמר רבי אלעזר בלעם חייבא מאן קטיל ליה והיך אקטיל. אמר רבי
 יצחק וכוזרי :

ידו"ס

מזוהר חרם דף מ"ג ע"ב שורה ז'

ס' י' כ"כ בוקר חרם"ב וכל"ל י"א דף קנ"ט א' שורה כ"ד ודף ר"כ ע"ב שורה כ"ח לאמר הנה עם
 יצא

יצא ממצרים, אי תימא דהא צריך לנטלא פיפוסין ויוחסין דילהון, לא
 אצטריך, אלא אורח כלל דכתיב הנה עם יצא מאי טעמא, משום
 דהכי קרי לון פטרונא דילהון כמרה זמנין, ועד דא לא טעעי דכתיב
 שלח את עמי בכל זמן, ועוד כד נטלת עיטא עלייהו עם פרעה בלישנא
 דא יבלת להו, דכתיב הנה עם בני ישראל דב ועצום ממנו, אוף השתא
 דכתיב הנה עם יצא ממצרים, ולא אפיק לון אחרא, אלא איהו מגרמיה
 נפק, ובגין כך תיכול לאבאשא לון. הנה כסרה ארת עין הארץ, ארת
 דאמרי סיחון ועוג דקטלי לון ישראל דהוו עינא דארעא, אלא כד
 אייתי קדישא בריך הוא ארבה על ארעא דמצרים כתיב ויכס ארת
 עין כל הארץ ותחשך הארץ, אמאי, בגין דכל חרשין וקסמין דעלמא
 לא יכלין למעבר חרשין אלא מלה חדא, כדרגא חדא בזמנא חדא
 זעטא דא אייתי ערוב מבולבל מכמה זנין מבולבלין אלין באלין, עד
 דלא יכלי כל חרשין וקסמין למיקם קמיהו, ודא הוא ויכס את עין כל
 הארץ, והכא כתיב ויכס את עין הארץ והכי הוא ודאי. אמר רבי
 אבא בלק ובלעם לא הורה בעלמא חרשין וקסמין כוותיהו, בלעם
 חיליה ותוקפיה הנה בפומיה ועיניה, בלק חיליה ותוקפיה הנה בעובדא
 דידין, ודא אצטריך דא, דהא כל זני חרשין דעלמא כפומא ועובדא
 הוא ובהו תליין בלעם הנה ליה לישן ולא ידן, בלק הנה ליה ידן ולא
 לישן, אולו חברייה עד דמטו חד בי חקר, ושמשא הנה תקיף לחדא,
 חמו ההוא בי חקל בשפירו דעשבין, ומיין נפקין לכל סטר ואלני חקלא
 סניאין יתבו תמן אמר רבי אלעזר כמה יאות אתר דא לנייחא ביה,
 אדהו יתבי הא חויא רברבא אתי בתוקפא דשמשא ואעבר קמיהו,
 אמר ליה רבי אלעזר חויא חויא סטי לך מאורחך, דהא תב ההוא
 גברא ואתנחם על מה דעבד, ולא יוסיף למעבר ההוא מלה. תוהו
 חברייה. אמר רבי אבא מאי הוי. אמר לון שתוקו. אמר
 רבי אלעזר חויא. דכתיב דלחישו לך מן שמיא, אתנחם ההוא
 (ד"ר ע"ב) גברא ושווי ברעויתיה דלא יתוב ביה לעלמין, סטי לך מאורחך.
 קס חויא בקיומיה ולא נטיל הכא והכא. תב כמלקדמין. אמר ליה
 חויא חויא ידענא מה דאת בעי תוב מארחך, דהא גוי חייבא אתי
 דעבד ביש לחד יודאי, והא הוא נאים שכיב במערתא דידך, ויל

ס חויא

ובטליה

וקטליה, מיד אהדר ההוא חו"א ודלג דלוגין קמייחו • אמר רבי אלעזר
 אי לא הו"א הקא כמה בישין הוה עביד האי חו"א דהא חר בר נש
 יודאי עבד עובדא דחובא, ועד לא תב בתויבתא לחישו ליה להאי
 חו"א לקטליה ליה, ואימלך ההוא בר נש בין כך ובין כך ואתנחם
 מחוביה, ואמר דלא יתוב לעלמין להאי חטאיה, ועל דא אשתויב מן
 דינא • אמרו חברי"א לרבי אלעזר כמה ידעת, אמר להו סימנא יתב
 לי אבא ואנא אשתמודענא ביה • אמר ליה תינח חו"א דאשתמודעת
 ביה, ההוא דאתנחם ותב מחוביה כמה ידעת, אמר להו כד הוה אזיל
 ההוא חו"א קשקשו הוה סלקין וזנבו זקיף ואיהו אזיל בבהילון רוחא
 חדא הוה אזיל לקבליה ויהוה קארי קמיה טוב מארחך, דהאי תב
 מחוביה ואתנחם ההוא בר נש, וההוא חו"א בישא לא הוה ציית עד
 דיתנון ליה כופר בהדיה באתריה דההוא בר נש, דאתחייב קטוליה
 ותב, דכך אורחו דחו"א עילא ותתא, כיון דאתייהיב ליה רשו ליה
 תב עד דאשלים ההוא דינא בישא דאתייהיב ליה רשו למעבד, וזו
 דיתנון ליה באתריה חייבא אחרא בכופרא, דהאי בריקני"א לא יפוק
 כיון דאתייהיב ליה רשו • אמרו ליה תינח כל דא ההוא גוי דאמרת
 דיהבת ליה כופרא במאי ידעת • אמר לון כיון דמלילית לחו"א, ההוא
 רוחא דהוה אזיל לקבליה, ולחיש ליה דיתוב לאורחיה, דהא אתנחם
 ההוא בר נש, דליג ההוא רוחא על אורני^ו תוהו חברי"א • אמר רבי
 אלעזר גיהך ונחמי דהא חו"א עבד מרה דעבד • קמו וקריבו גבי חר
 טינרא בההוא בי חקל, אשכחו לההוא גוי דמירת וההוא נחש בריך
 על עקביה ולא הוה אבדיל מניה, וזבתר אתפרש מעקביה וסליק על
 גרונה ואכריך תמן, ומתמן נחית על עקביה דלא הוה מתפרש מניה •
 אשכחו ליה ארנקי חר מלי"א דיגרון, דגזיל לחד יודאי בארחא ומחא
 ליה, נטל רבי אלעזר ירת ארנקי אמר בריך רחמנא דבכלאי עביד
 שליחותא, תבו לההוא אתר דהו • פתח רבי אלעזר ואמר מאשר
 יקרת בעיני נכבדת ואני אהבתיך ואתן אדם תחתך ולאומים תחת
 נפשך, מאשר יקרת יקר מכעי ליה, והכי יצטרך מאשר אתר יקר
 בעיני מהו יקרת, מכלל דאיהו מגרמיה אתי יקר הכי הוא וראי, דכך
 בר נש דאיהו בחיובא קמי קדשא בריך הוא, בקדמיתא הוא מזוללא

ולאלר ל

תועבתא קמי קדשא בריך הוא, ובתר דאימלך ותב מחוביה, השתא
 איהו אתיקר מגרמיה, וקדשה בריך הוא קארי עליה ואמר מאשר
 יקרת בעיני נכבדת, את מנרמך יקרת בעיני נכבדת ואני אהבתיך
 דהא לית רחימו לקדשא בריך הוא בהדי בר נש בהאי עלמא אלא
 במאן דתב מחוביה, ועל דא אני אהבתיך, אבל מה אעביד דהו
 יתבית רשו לחויא לנזקא, דא הוא עיטא ואתן אדם תחתיה, מאי איהו
 אדם דיהב קדשא בריך הוא תחותיה, ההוא אדם דאתי מעמא אחרא,
 דההוא חויא מריליה ייכול, דכתיב ואתן אדם, אל תקרי אדם אלא
 אדום, ולאומים דא הוא לאום מלאום יאמין, ורא זרעא דעשו דירחיב
 תחות נפשיה. אדהו יתבי הא האי יודאי דגזל ההוא גוי דקטל חויא
 אתי באורחא לאי ועיף, ומגו תקיפו דשמשא עאר כההוא חקר
 ויתבי תחות אילנא חדוהוה מתרעם לקדשא בריך הוא ומצדיק עליה
 דינא ואמר, מאריה דעלמא גלוי וידוע קמך דאנא לא חיישנא עלאי
 ועל גופי ועל ממוני כלום דהא כדינא אתעביד כל מה דאתעביד,
 אבל אבא ואמא סבין אית לי דלית לי במה אפרנס לון, ועל דא
 חיישנא ותו על כל דא, צרורא חדא דדינרין דהורה כההוא ארנקי
 דחד מסכנא למעבד חפה לכרתיה ענייה. מה אעביד מארי דעלמא
 על דא כאיבנא בלבאי יתיר. בכה ואמר משפטי יי אמת צדקו יחדיו
 דינין דמארי עלמא קשוט אינון אמאי אינון קשוט בגין דצדקו יתדיו,
 דהא בשעתא דדינא בעי קדשא בריך הוא למעבד, במה מארי תריסין
 קיימין מהאי סטר ומדאי סטר, ומצדיקין אלין באלין ומגיחין אלין באלין
 ואסתכמו כחדא, כדין משפטי יי אמת. אימתי צדקו יחדיו. כד מצדיקי
 כל בני דינא לעילא, ועל דא מארי דעלמא בכינא ולא ער
 דידי. שמע רבי אלעזר וחברייא וקמו לגביה, חמו יתיה דהוה יתבי
 תחות ההוא אילנא ואתקיפו ביה (ל' ע"ג) ונטלו יתיה לגביהון. אמר
 רבי אלעזר זכאה קשוט, דאי לא זכאה אנת לא ירחיש לך קדשא
 בריך הוא ניסא דברכא במה דעבד. בקדמיתה טול ארנקי דילך
 ותזיל ותחמי מה דעביד קדשא בריך הוא בנינך. אול בהדיירו
 וחמא ההוא גוי מית וחויא הורה עביד ביה נוקמין, והורה בריך על
 קדליה, אשתטח ההוא יודאי בעפרא ואודי ושבח למארי עלמא, וקם

ל' ע"ג
 תלמוד

ונשיק ידוי דרבי אלעזר וחברייא . אמר לון השתא ידענא דקדשא
 בריך הוא ארחיש ניסא דא בגנייכו, אבל רבנן על אבא ואמא סבין
 דאית לי כבינא, ועל מסכנא דיהב לי צוררא . פתח הארנקי ואחמי
 לון צוררא, וכן אחמי לון מחא דעבד ליה ההוא גוי . צלי דבי אלעזר
 עליה ואתסי, קריכו לגביה דההויא גוי כמלקדמין, וחמו ההוא חויא
 דהוה עבד כדבקרמיתא אמר רבי אלעזר חויא חויא כל מה דעבדת
 יאות עבדת, ותו דאחמית חילך וגבורתך ביה, ועבדת ביה נוקמין
 סגי אין והא חמינן תלת זמנין, ואחמית כל מה דעבדת, מכאן ולהלאה
 זיל ואתטמר במערתך, וגורנא עלך דלא תנויק לכרייתא דעלמא,
 אתפרש ההוא חויא ובפף רישיה ואזל ליה אמר רבי אלעזר לההויא
 יודאי, טול עדאה דשנאך, דהא כיסא דרהבא אית ליה לגביה דשבק
 ליה בריה דההויא גוי לאבוי, ולא תיטול מדיליה כלום, וזיל לגביה
 גברא דריך פלן, ותשכח דמיתרה אתתיה, זיל לגביה והב ליה כיסא
 דדינרין דא, בגין דההוא גברא אית ליה כדא חד ושמעון שמה, והוא
 אזיל בסחולתא על ימא, ואינון באדבא בריה דהאי גוי גנב ליה האי
 כיסא והב ליה לההוא רשע, ואימא לההוא יודאי דיסליק כיסא דא
 לבריה, דלעגל יתי לגביה ויודי לקדשא בריך הוא דאחור אבירתא
 למארה, וכך עבד, נטל כיסא וסגיד קמיה דרבי אלעזר ונשיק ידוי
 תוהו חברייא . אמר רבי אבא בכל אורחא דא איהו תוואה בכל
 מה דחמינן כך, והשתא איהו תוואה על תוואה מהו דין, אמר ליה
 מלה דא לאו בסימנא איהי ולאו בתכמתא, אלא רוחא דילי אסתכל
 ואנא חמינא כאלו בעינא חמינא, תוהו כלהו חברייא, אזלו כלהו
 חברייא וההוא יודאי בהדיהו, עד דמטו לגביה חמוי, כיון דמטו לתמן
 אשכחוהו לחמוי דהוה יתיב על גבי ערסוי ולעי באורייתא, בריך

(6) ברכתא רבי אלעזר, וכריכו חברייא ואיהו חדי בהדיהו :

פתח רבי אלעזר ואמר רפאני " וארפא הושיעני ואושעה . כיון
 דאמר רפאני " מהו וארפא, כיון דאמר הושיעני, מהו ואושעה,
 כיון דאסיא מסי מאן הוא דמחי אלא אמר רבי יוסי חמוי כל
 אסוותא דעלמא בידא דקדשא בריך הוא, אבל אית מנהון על ידא

דשליהא

דשליחא, ואית מנהון דלא אתמסרו בידא דשליחא, ואינין דאתמסרו
 בידא דשליחא אסוותא אינין, אבל לזמנין מתהדרין, אבל אינון דקדשא
 בריך הוא מסי לא מתהדרין לעלמין, ועל דא אסוותא דיליה איהו
 אסוותא דלית בה מרעא כלל, ובגין כך רפאני יי וארפא ודאי כלל
 קטרוגא כלל, והשתא חבריא קדשא בריך הוא יהב לי אסוותא
 ועשק לי וערב לי, סחו ליה כל ההוא עובדא (6) תווה ובכה וחד, אמר
 חבריא נדרנא דאיהך לגביה ואתחבר בהריה ונודה ונשבח למארי
 עלמא, חדי בהדייהו: אמרו ליה כמאי הויתא מתעסק, אמר לון בפרשת
 בלק הוינא מתעסק, וחמינא דחכמתא דיליה הוה תקיף ויתיר מחכמתא
 דבלעם, חכמתא דבלעם רגעא חדא, חכמתא דבלק ככל זמנא, אבל
 מפתחן כלהו כידוי דבלעם הוה, דאיהו הוה שלים בפומא, בלק הוה
 ידע למעבר חרשוי ולא הוה ידע לאשלמא בפומא. פתח ואמר ואתה
 אל תירא עבדי יעקב וגומר, האי קרא (אית לאסתכלא ביה) אוקמוה,
 אבל אל תירא עבדי יעקב מחרשוי דבלעם, ואל תחת מקסמוי דבלק.
 תא חזי היך הוה תרווייהו דא כדא בעיטא בישא לקבל ישראל, אמר
 בלעם יעקב בכיתא דלכין אבא הוה, ונחש נחשין לקבליה ויכיל ליה,
 אנא אסדר נחשין לקבליה, אמר בלק ואנא אסדר קסמין לשמא
 דאקרי ישראל, בההוא שעתא נפק רוחא חדא מסטרא דיוסף מגו
 ענפי אלנא, ונשיב באינון נחשים ובטיל לון, ורהיינו דאמר יוסף כי
 נחש ינחש איש אשר כמוני, מאי איש אשר כמוני, בגיני אית איש
 דנחשים יבטל לבנייכו, בגיני איהו לעלא, ורהיינו איש אשר כמוני
 אית איש לעלא דנפק רוחא אחרא מגו אילנא דלתתא, ונשיב בההוא
 (ד"ס ע"ח) קסם ובטיל לון, ורהיינו קסם על שפתי מלך, מאן מלך דא אילנא
 דלתתא, כדן אתיב בלעם ואמר כי לא נחש ביעקב ולא קסם בישראל,
 ותרווייהו הוה בתרין סטרין אלין, כי אתך אני, לא הוה יומין מן יומי
 דאתברי עלמא דאצטריך הכי, למהו קדשא בריך הוא בהדייהו דישר
 כההוא זמנא דבעא בלעם לשיצאה לשנאיהו דישראל מעלמא, ועד
 דא אמר קדשא בריך הוא, בלעם בעא לשיצאה לכו מעלמא, אבל
 אנא לא אעביד הכי, כי אעשה כלה בכל הגוים אשר הרחתך שמה
 ואותך

(6) פ"א עובדא דר"י דקט"ג לט"ו דף ד"ס א' ע"א ס"ד כ':

ואותך לא אעשה כלה, דאלו ייתון כל בני עלמא לא יכלון לשיצאה
 לכון מעלמא. אתא לכן בקדמיתא ובעא לאעקרא ליה ליעקב בלחודוי
 מעלמא, אתא קדשא בריך הוא ואגין עליה דכתיב השמר לה פן
 תדבר עם יעקב מטוב עד רע, אתא פרעה ובעא לשיצאה לון מעלמא,
 אתא קדשא בריך הוא ואגין עליהו דכתיב וכאשר יענו אורזו כן
 ירבה וכן יפרוץ, אתא חמן ובעא לשיצאה לון, אתא קדשא בריך הוא
 ואגין עליהו ואתיב כלא על רישיה, וכן בכל דרא ודרא קדשא בריך הוא
 אגין עליהו דישראל תדיר, וישראל אמרי חסדי יי כי לא תמנו כי
 לא כלו רחמיו, כי לא תמו מבעי ליה, אלא חסדי יי בכל דרא ודרא
 הוו בסערין כי לא תמנו ולא אשתצינא, מאי טעמא, דלא ארתמנעו
 רחמיו מינן דכתיב כי לא כלו רחמיו. תא חזי מח כתיב בקדמיתא
 וישלח מלאכים אל בלעם בן בעור, ולבחר כתיב וילכו זקני מוא
 וזקני מדין, הנה ליה למימר ויבאו המלאכים, מאי טעמא דקא שני
 מלא ממי דקאמר בקדמיתא, אלא ההוא רשע דבלק חכים הוה
 בכל דרגין דלעילא, אינון דקשרין קשרין למעבר בהו חרשין וקסמין
 וכל אינון דרגין עילאין מנייהו, דבהו כפיין לדרגין תתאין, אמר ליה
 בכל זמנא דאנן חרשין וקסמין ונחשין אית לן דרגין ודיעאן ומלאכין
 ודיעאן, דאשתמודען לגבי חרשין וקסמין, אבל מכאן ולהלאה אית
 לך לעינא באתר אחרא עלאה. כתב ליה שמחן אחרנין באינון דרגין
 קרישין, והכי אורחיהו דקסמין וחרשין, ידעי אינון דרגין דההוא קסם
 שריא עליהו ועבדין חרשיהו, ואומאן לון בדרגין אחרנין עלאין מנייהו
 ועבדי מה דעבדי שלח ליה הכי, עמא דאלאו קשרא דילהון בשאר
 עמין דעלמא, אבל קשרא דילהון באתר אחרא עלאה מתקשרין
 לעילא מכל דרגין, כתב ושלח ליה פופיסא ופטרונא דתריסר נשידין
 דסחרן גלגלי רתיבא דכורסייא קדישא, אמר ליה אי תסתבל ברהני
 תסתבל, בגין דהני תריסר דמתקשרין בתריסר שבטין, ואי בהני תעביד
 חרשין בדיוקנא דילהון לתתא, דאינון תריסר שבטין ותריסר דרגין
 פרישין, ניכול להו ונגיח בהו קרבא ונעקר להו מעלמא, והיינו וישלח
 מלאכים ודאי, דרא הוא דכתיב וקסמים בידם, פיפוסין דמלאכין קרישין
 הוו אתיאן בידיהו, ואיהו לא ידע דכל דרגין עלאין בידא דקדשא

בריך הוא אינון, כדה חשיב בלק, חשיב דעמא ישראל אתמסרו
 למלאכין כשאר עמין דעלמא, ועל דה כתב שמרין דהילין
 מלאכין תריסר ושלח ליה, והיינו וישלח מלאכים אמר ליה תא חזי
 כל דרגין דאינון מקשראן קשרין לתברא עמא דא מסטרא דצפון
 אינון, ומסטרא דצפון זמינין למגפר, ושולטנו דחרשין דילן בסטרא
 דצפון אינון, השתא ניכול לאגחא כהון קרבא, דהא תריסר הילין דאינון
 מתקשרן בהו מסטרא דצפון שריין לממני, והואיל ומשמאלא שריין
 תוקפא דילהון אתחלש ואתבר, בגין דכל תוקפא דילהון לההוא סטר
 איהו מהו (דקאמו) דכתיב עומד על שני עשר בקר שלשה פונים צפונה,
 מצפון שארי לממני, אמר הא תוקפא דילן מצפון איהו, ואינון ארבעים
 חסר חר, דרגין תקיפין מפרזלא וגחשא, ותחותיהו לירת לון חושבנא,
 ועל דא נכול לאגחא קרבא ולאיתגראה בהו, וקדשא בריך הוא לא
 עביד הכי, דלא שביק לון למלאכים ולא לחירי שמיא, אלא לקדשא
 בריך הוא בלחודוי, וכל מלאכים דברבין ושלטונין פלג על כל שאר
 עמין, וכד אתו ישראל נטיל לון איהו בלחודוי, ואחסין לון בתוקפא
 בגופא דאילנא, לא שבק לון בידא דמלאכין ולא בידא דממנן
 ודברבין דעלמא דכתיב בהנחל עליון גוים, ואלין תריסר תחומין
 מתחמן בארבע סטרי עלמא, לבתר דבדר ענפין וטרפין, נטיל לישראל
 ואחסין לון בתוקפא דגופא דאילנא דכתיב כי חלק י עמו יעקב חבל
 נחלתו אמר רבי אלעזר כמה יאות ושפיר האי, זכאה אורחא דילן
 נכמה מילין עלאין קדישין רוחנא לון וחמינא. ההוא יודאי הוה תמן
 לקמייהו אמר לון רבנן, כל מילין אלין כמה טבאן ומילין עלאין קדישין
 ניגרו, מאי דכתיב בתריה ימצארו כהרץ מדבר ובתורהו
 (ד"ס ע"ב) ילל ישימון וכולי, אמרו ליה אי ידעת ביה מלה אימא, דהא
 איקמוה באברהם דאשכח ליה קדשא בריך הוא בארעה דפלחי
 עבודה זרה, ולא הוו ידעי במהימנותא דקדשא בריך הוא, אלא בלהו
 הוו טעאן בתר עבודה זרה, וקם אברהם ופרח בניירוהו ענפא חדא
 שלים קדם מארי דעלמא, ואשכח ליה תמן, מה עבד קדשא בריך הוא
 נטיל ליה לההוא ענפא ואעקר ליה מתמן ואשרי ליה ואשתדל ושתל
 ליה בארעא אחרא דכתיב לך לך מארצך וגומר, ועביד מניה עמא

קדישא, ודא היא מציאה דאשכח קדשא בריך הוא בעלמא, בארעא
 דלא מהימני ביה בקדשא בריך הוא, ולא ידעי מאן איהו אמר ההוא
 יודאי שפיר הוא ויאות מלה דא, אבל אית לשאלא אי אברהם היה
 דיוקנא דאצטריך, ותו דהא קרא לא אוכח על אברהם כלל, ולא אדבר
 לאברהם כלל ולא ליצחק אלא ליעקב בלחודו דכתיב כי חלק יי עמו
 יעקב וגומר, ובתריה כתיב ימצאהו וגומר, אמר רבי אלעזר עם כל זה
 לא קשייא הכא, דהא אברהם אשכחן דנפק מנו פלחי עבודה זרה,
 והכא אף על גב דיעקב אדפר, הוא על אברהם סולית פירוכא כלל במלה
 דא, אבל אי ידעת מלה או חדושא אימא:

(סימן י"ח (ג"ב) י"ב) פתח ואמר ההוא יודאי והארץ היתה תורהו ובהו
 וגומר: מאן ארץ, ההיא דאשתמודעא עילא
 ותתא, היתה תורהו, מאי תורהו, דא קו ירוק דאקיף כל עלמא ואקרי
 קו תורהו דכתיב ונטה עליה קו תהו ואבני בהו, כהו כמה דתנינן אבנין
 מפולמות דמשתקען גז תהומי ומנהון נפקי מיין, השתא אית למנדע
 תהו דאיהו קו ירוק, מאן הוא קו ירוק, אלא אשכחן בספרא דאסיייה
 דקרטינאה ויודאן דקסרי שמיה, וקראן שמיה אסיא קרטינאה, בגין
 דהוא רב על כל אסיין, ויקרא בחכמתא והכי אמרינן פלשון פרסי לבר
 נש יקרא, והוא אמר והארץ היתה תהו, מאי תהו איהו קו ירוק דאסחר
 עלמא, ומאן איהו, קליפא דאגוזא ודא איהו קליפה דלבר דאיהו ירוק,
 לגו מניה ברהו, ואינון אבנין מפולמות דמנהון נפקי מיין, מן תהו
 אתמשכאן עור ובשר, מן בהו אתמשכו גרמיה, לגו מניה וחשך דא
 משיכו דאתמשך מניה עמא דעשו, ואי תימא מאן תהו הרי הוא ודאי
 דהא חשך מניה תלייא, אלא אינון אבנין מפולמות עאלו באמצעיתא,
 דמניה אתמשכאן גרמי כמה דאתמר, וחשך משיכו דקיק דמניה
 אתמשך עשו, ורוח אלהים, דא מוחא דאגוזא דמתמן אתמשך יעקב
 שלימא כגוזנא דאגוזא דא, רזא דכתיב והנה רוח סערה בארה מן
 הצפון לקבליה דתהו, לגו מניה ענן גדול לקבליה דבהו, לגו מניה ואש
 מתלקחת לקבליה דחשך, לגו מניה ונגה לו סביב לקבליה דרוח
 אלהים, ומתוכה בעין החשמל לגו מכלא לקבליה מדחפית על פני
 המים, דא רוחא דאמא עלאה דקא מרחפת על כלא, ויעקב שלימא

איהו ודא מוחא דאגוזא, וקדשא בריך הוא ימצאהו בארץ מדבר ודא,
 (ב) לבתר עבד קדשא בריך הוא דכל אינון קליפין יהון כלרהון
 משתעבדן ליה, עד הכא הוה כתיב בההוא ספרא דקרטינאה אסייא
 לבתר הוה רשים בהאי קרא, כל נטורא דאצטריך אסייא חכים למעבד
 למרע דשכיב בבי מרעיה אסירי דמלכא, למפלת למארי עלמא, דכד
 אזיל אסייא חכים לגביה, ימצאהו בארץ מדבר וכתהו ילל ישימון
 מדעין דשריין עליה, אשכח ליה באסירי דמלכא, אי תימא הואיל
 וקדשא בריך הוא יפקוד לתפשא ליה, דלא ישתדל בר נש אכתריה,
 לאו הכי, דהא דוד אמר אשרי משכיל אל דל וגומר, דל הוא דשכיב
 בבי מרעיה, ואי אסייא חכים הוה, קדשא בריך הוא יחב ליה כדכאן
 לההוא דישתדל ביה, וההוא אסייא ימצאהו בארץ מדבר בבי מרעיה
 שכיב, וכתהו ילל ישימון דאינון מרעין דחקין ליה, מאי אצטריך ליה
 למעבד יסוכבנהו, יסוכב סיבות וייתי עילורת בגין דימנע מניה אינון
 מילין דנוקין ליה, יקין ליה ויפוק מניה דמא כישא, כוננהו, יסתכל ויבין
 ההוא מרעא ממה הו, ויסתכל בגין דלא יתרבי עלוי וימאך ליה, לבתר
 יצרנהו כאישון עינו, בגין דיהא נטיר כדקא יאות באינון משקים באינון
 אסנותא דאצטריבו ליה, ולא יטעי מנייהו, דאלמלא יטעי אפילו במלה
 זרא, קדשא בריך הוא חשיב על אסייא כאלו שפיד דמא וקטליה,
 בגין דקדשא בריך הוא בעי דאף על גב דההוא בר נש איהו בבי
 אסירי דמלכא, דישתדל בר נש עליה ויסייע ליה לאפקא ליה מבי אסירי,
 והוה אמר הכי, קדשא בריך הוא דן דיני בני עלמא לעלא, הן למות,
 (ד"ר ע"ב) הן לשרושי, הן לעקוד, הן לענוש נכסין, מאן דאתחזי לענוש
 נכסין נפיל בבי מרעיה, ולא יתסי עד דעבד כל מה דאתגור עליה,
 בין דאתענש בממוניה ויהיב (ליה) כל מה דאתגור עליה, איתסי ונפק
 מבי אסירי, ועל דא אצטריך לאשתדלא עליה דיתן ענשא ויפוקי מאן
 דאתחזי לשרושי, יתפסון ליה ויהיב ליה בבי אסירי עד דישתרש מכלא,
 גלזמנין דישתרש משייפי, או מחד מנייהו, ולבחר יפקון ליה מבי אסירי,
 מאן דאתחזי למות הכי הוא, דאלו יתן כל כופרא וכל ממנא דעלמא
 לא ישתויב, ועל דא אצטריך לאסייא חכים לאשתדלא עליה, אי יכיל

למיהב

(ב) בעיל דל"ט ט' כפול קרטינא

ט ע"ן

למיהב ליה אסוותא מן גופא יאות, ואם לאו יתן ליה אסוותא לנשמתיה
 וישתדר על אסוותא דנשמתא, ודא הוה אסיא דקדשא בריך הוה
 ישתדר עליה בהאי עלמא ובעלמא דאתי אמר רבי אלעזר עד השתא
 לא שמענא מאסייא דא ומספרא דא, בר מזמנא חדא דאמר לי טייעא
 חדא דשמע לאבוי, דאסייא חד הוה ביומוי, וכד הוה מסתכל בכר
 גש כד איהו בכי מרעיה, הוה אמר דא חי ודא מית, והוה אמרין עליה
 דהוה הוה זכאי דחיל חטאה, וכל מאן דלא יכיל למדבק מה דאצטריך
 איהו הוה קני ליה ויהיב מדיליה, והוה אמרין דלית חפיים בעלמא
 כגניניה, ובצלוחתיה הוה עביד יתיר ממה דהוה עביד בידוי, וכדומה לן
 דא הוה ההוא אסייא, אמר ההוא טייעא ודאי ספרא דיליה בידי איהו
 דקא יריתנא מאבי אבא, וכל מילוי דההוא ספרא כלרוהו אתיפדן על
 רזין דאורייתא, ורזין סתימין אשכחנא ביה, ומילין דאסוותא דאיהו אמר
 דלא יאות למפעל לון, בר מאן דאיהו דחיל חטאה, ואינון ממה דהוה
 עביד בלעם, דהוה לחיש לחישין על מרע, והוה אמר בפומיה ואיתסי
 מיד, וכלהו בריר לון בההוא ספרא, ואמר דא אסור ודא מותר למאן
 דדחיל חטאה, כגין דמרעין סגיאיין אמר דתלייא אסוותא דילרוהו
 בלחישו דפומא, ואינון מסטרא דנחש, ומנהון מסטרא דקסם, וכל אינון
 דאסור לומר בפומא, ואסור למעבד בעובדא הוה אמר עד דאשכחנא
 על מרעין ידיעאן דאצטריך לומר כך, ולגרויי בגדויי ובשמתא על ההוא
 מרע, ואיהו תוהא סגי לגבן. חדי רבי אלעזר וחדו חברייא, אמר רבי
 אלעזר אי האי ספרא הוה לגבן נחמי מאי אירו. אמר אנא אמסר
 במסירה על מנת לאחזאה לבוצינא קדישא. ותנינן אמר רבי אלעזר
 ההוא ספרא הוה בידי תריסר ירחי, ואשכחנא ביה נהורין עלאין, כד
 מטינא לאינון רזין דהוה מבלעם תוהנא, יומא חד לחישנא באתר חד
 והוה אתוון סלקן ונחתן, עד דחמינן בחלמא ואמר לי מה לך למיעל
 בתחומא דלא דילך, איתערנא ואיבאיש קמאי על רזין סתימין דהוה
 תמן, שדרנא לההוא יודאי ויהיבנא ליה ספרא, וכרוזין דבלעם אשכחנא
 מאינון שמהן דמלאכים דשרר ליה בלק, ולא הוה מסתדרן על תיקונייהו,
 אבל כמה זיגי אסוותא אשכחנא ביה דקא מתתקני על תיקוני אורייתא
 ורזין סתימין דילה, וחמינא דאינון בחסידותא וצלוחתין לקדשא בריך

הוא ואי תימא דהוה עביד אסוותא בפסוקי דאורייתא, חס ושלום, אלא
 הוה אמר רזין דאורייתא, ועל ההוא הוא אפיק רזין דאסוותא דלא
 חמינא כההוא גוונא לעלמין, אמינא בריך רחמנא דאחכים לבני נשא
 כחכמתא דלעילא, ומאינון מלין דבלעם נסיבנא וחמינא כריו דליה
 הוה בעלמא חכים בחרשין כגיניה, אמינא בריך רחמנא דבטל מעלמא
 חרשין, דלא יטעון בני נשא מבתר דחלתא דיהויה: ע"ב

ברפוס אמטטרס הדפוס מאמר זה פס"א וכתב עליו שיך לרף קמ"ט א' סו' ל"ג אחר חזי לתתא ולמי
 ריך אמת שיך כויקרא ג"ז א' אחר ר"מ ;

סימן י"ב (נ"ל) י"ג דף רמ"ו ע"כ שורק ו' רעיה מקימנא ויחלוס והנהה סלס, דח
 צלותא, מוצב ארצה

דמצלין בני נשא לה בארעא דאיהי שכינתא, ומטת לשמיא דאיהו
 קדשא בריך הוא דאתמר ואתה תשמע השמים, והוא דמלה יי
 אדוננו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תגה הודך על השמים,
 ובזמנא דמודע לון קדשא בריך הוא אשכינתא סלקא כההיא צלותא,
 מיד והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו כההוא בר נש, בלהו
 פתחין גרפייהו לקבר שכינתא כההוא צלותא יהיא הוא דכתיב
 ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה והוא יהוה עולים שכינתא על גרפייהו,
 ויורדים בו, מאי כו, כקדשא בריך הוא נחית עלייהו לקבלא שכינתיה,
 ומתייחד קדשא בריך הוא בו כההוא צלותא, דשכינתא איהי מצורה
 (ד"ו ע"ב) כלילא משם הו"ה, יהודה איהי חיה דליה, ומצורה בלא
 מחשבה לית לה סליקו, ומחשבה איהו אדם יוד היא ואז חיה,
 תפארת מצוה, מלכות כלילא מארבע חיוון, דמרכבתא כלילא מארבע
 אתוון, איהי נוקבא דליה, אנפין דליה, אנפי רחמי, כגינה אמינא אם
 אין פניך הולכים אל תעלנו מזה, ומסטרא דצדיק אחקרי אחורוי,
 חיה כלילא שמונה עשרה חוליין דאינון מאחור דבר נש, לקבר
 שמונה עשרה נענועין דלולב, דדומח לשדרה, רביה שמונה עשרה
 חוליין, איהו אחור לעובדא דכראשית וקדם למחשבה דאתמר בה
 ישראל עלה במחשבה, מה דלאו הכי בארם העין הדעת טוב ורע
 דאיהו אחור למעשה וקדם לפירענות. קמו תנאים ואמוראים ואמרו
 רעיא מהימנא, תקיים כך האי קרא אר תתנו דמי לו, דהא עלאין

ותחאין

ותתאין מקננין בצולמא דילך משיריין דקדשא בריך הוא דאינון
 ממתכתא עלאה, ומשריין דמטרוניתא דאינון ממתכתא תתאה, עלך
 אתמר והנה מלאכי אלהים וכו'. בך סלקין משיריין דשכינתא
 בצלותא דילך, ונחתין משיריין דקדשא בריך הוא (לקדשא בריך הוא)
 לגבי שכינתא בכמה שירין ונגונין בצלותא, ואנת הוא קריבו דקדשא
 בריך הוא בצלותא דילך, דאיהי קרבנא דקדשא בריך הוא ושכינתא
 בצו את בני ישראל את קרבני לחמי, דתקינן מארי מתניתין קרבנין
 בצלותא מסטרא דימינא, דתמן איש חסד כהן, ותקינן זמירות דאינון
 שיר דלויים אכתרייהו מסטרא דגבורה, והוד דרגא דדוד מלכא
 אתקשר בשמאלא, ואהרן דדרגא דיליה נצח אתקשר בחסד דהא
 הוא דכתיב נעימות בימינך נצח, לבתר שמע ישראל דיחודא כליל
 ברכו וקדושה, איהו קדוש קדוש קדוש, וברכה מסטרא דימינא דהא
 הוא דכתיב דבר אל אהרן ואר בניו לאמר פה תכרכו את בני
 ישראל, וקדושה מסטרא דלויים, עמודא דאמצעיתא קשור ימינא
 ושמאלא, ואיהו קשורא דתפילין דרישא דאיהי אימא עלאה תפילין
 על רישיה, כמה דאוקמורה מארי מתניתין בתפילי דמארי עלמא מה
 כתיב בהו, ואיהו קשורא דתפילין דיד דאיהי שכינתא תתאה, והאי
 איהו דאוקמוה מארי מתניתין הראהו למשה קשר של תפילין, ש של
 תפילין משה כליל תלת ענפין דאבהן לעילא, דתקינן תלת צלותין
 דאינון סימן שמע, דאיהי שחרית מנחה ערבית, מיה דילך
 צלותא דשבת דאתמר ביה ורדו בדגת הים ובעוף השמים וגומר,
 ואנת כליל מרכבה תתאה דאהרן דוד ושלמה, ואדם קדמאה לעילא
 ובת זוגיה לתתא, אם כל חיי, דאיהו צדיק חי עלמין, ובגין דא אהרן
 אף עלגב דאיהו ימינא, אוקמוה רבנן ביה אהרן שושבינא דמטרוניתא,
 יעקב איהו כליל תלת אבהן, דביה רכיב אדם קדמאה, דלא למננא
 אוקמוה מארי מתניתין שופריה דיעקב כשופריה דאדם קדמאה.
 אמר בוצינא קדישא רעיא מהימנא חוינן דכפל קדשא בריך הוא
 שמך ואמר משה משה, לאכללא לך במרכבתא עלאה ובמרכבתא
 תתאה, לאכללא בך אדם קדמאה מסטרא דאבהן, ולאכללא בך
 חוה מסטרא דאהרן דוד ושלמה, למה לא כפל שם יעקב הכי, אמר

לִיָּהּ כְּנֹצֵינָא קְדִישָׁא בְּגִין דְּקָרָא לִיָּהּ יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל יַעֲקֹב לִישְׁנָא
 דְּעַקֵּב דְּהֵיִינוּ נִוְקְבָא דְּאַתְמַר עַקִּיבּוּ שֶׁל אָדָם הַרְאִשׁוֹן הִיָּהּ מִכְהֵרָה
 גְּלַגְל חֲמָה וְאַתְקֵרִי יִשְׂרָאֵל דְּתַמְן רֵאשׁ רִבּוּרָא רִישָׁא לְנוֹקְבָא דְּהֵיִינוּ
 עַקֵּב וְהָאֵי אִיהוּ דְּאַמַר קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא לְחֻיָּא דְּהוּא יִשׁוּפֵךְ רֵאשׁ
 וְאַתְרָה תִּשׁוּפְנוּ עַקֵּב וְדָא גְרַם שְׂכִינְתָא בְּגִלּוּתָא דְּאַתְמַר בְּהָ עַקֵּב
 עֲנֵה יִרְאֵת יְיָ חֲדָרָה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְחֲדָרָה מְאִרִי מִתְּנִיתִין וְאַמְרוּ פּוֹמֵה
 דְּשְׂכִינְתָא סִינֵי מֵאֵן יְכִיר לְמִיָּקָם קְמִי פִימָךְ דְּקְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא
 וְשְׂכִינְתִּיהָ מִמְּלִין בֵּיהּ וְשִׁתִּין רִיבּוּא דְּמִתִּיבְתָא עִילָאָה וְשִׁתִּין רִיבּוּא
 דְּמִתִּיבְתָא תַּתְּאָה מִמְּלִין בֵּיהּ עַל פּוֹמָךְ וְעַלְךָ אַתְמַר וְהִנֵּה מְלֵאכֵי
 אֱלֹהִים עוֹלִים וְיִוְרְדִים בּוֹ דְּכֵר אַחַר וְהִנֵּה סֵלֶם פִּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאַמַר
 סִינֵי דָא סֵלֶם וְאִיהוּ קָל וְרִזָּא דְּמִלְרָה הִנֵּה יְיָ רֹכֵב עַל עֵבֶק קָל עֵבֶק
 יוֹד הִיּוֹ וְיִזוּ הִי וְעוֹד עֵבֶק יְיָ יְהִי יְהוּיָהּ קָל יוֹד יוֹד הִיא יוֹד
 הִיא וְאִזוּ יוֹד הִיא וְאִזוּ הִיא אַתְוּוֹן קְרַמְאִין סְלִקִין לְשַׁבְעִים וְשִׁתִּים
 אַתְוּוֹן אִינּוֹן תּוֹלְדִין דִּילְהוֹן סְלִקִין קָל עֵבֶק קָל סְלִקִין מֵאַתָּן וְחֲרִין
 כְּחֻשְׁבָן בְּרַ וְאַנְתָּ הוּא רַעִיא מְהִימְנָא עַלְךָ אַתְמַר נִשְׁקוּ בְרַ וְאַתָּ רַב
 לְתַתָּא רַבִּין שֶׁל יִשְׂרָאֵל רַבִּין דְּמִלְאכֵי הַשְּׂרֵת בְּרַ לְעִילָא בְּרַ לְקְדִישָׁא
 בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתִּיהּ אַתְמַר לְגַבִּי דוֹד גַּם יְיָ הַעֲבִיר חֲטָאתְךָ לֹא תָמוּת
 בְּהָאֵי גַם אַתְכֶפֶר דוֹד וְהָאֵי אִיהוּ שִׁיעוּרָא דְּחִלְרָה שְׁלֹשָׁה וְאַרְבַּעִים
 בְּצִים וְתוֹסַפֵּת חוֹמֶשׁ בִּיצָה רַמְיוֹ וְחִמְשִׁיתוֹ יוֹסֵף עֲרִין וְזִכָּרָה צְלוּתָא
 דְּנִפְקָא מִפּוֹמָךְ בְּגוֹזְנָא דְּקְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא נְחִיתָ עַר טוֹרָא דְּסִינֵי
 וְאַתְמַר בֵּיהּ כִּי אַתָּ אֲשֶׁר יִשְׁנֹו (ר"ז ע"ט) פַּה וְגוֹמַר הִכִּי כֵּד אַנְתָּ תִּשְׁתַּדֵּל
 בְּאוּרִיתָא וּבְצִלוּתָא קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּנִישׁ עֲלֵאִין וְתַתְּאִין וְכֹל אִינּוֹן
 נִשְׁמַתִּין דְּהוּוֹ וְכֹל דְּעֵתִידִין לְמַהוּ וְכֹל מְשִׁירִין דְּמִלְאכֵי וְנְחִיתָ
 בְּצוֹלְמָא דִּילְךָ לְקַבְלָא צְלוּתָא דִּילְךָ אוּרִיתָא דִּילְךָ בְּגִין דְּמִחְשַׁבְתָּא
 דִּילְךָ לִיחְדָּא לְקְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתִּיהָ בְּכֹל מְשִׁירִין דִּילִיהּ עִילָא
 וְתַתָּא בְּאוּרִיתְךָ וּבְצִלוּתְךָ קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא מְחַשְׁבָה טוֹבָה מְצַרְפָּה
 לְמַעֲשָׂה וּבְגוֹזְנָא דְּאִיהוּ אֲמַר אֲנִכִי וְכִלְהוּ אֲמְרוּ נַעֲשֵׂה וְנִשְׁמַע דְּהִכִּי
 קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲבִיד לְכֹל מְשִׁירִין דִּילִיהּ דְּכִלְהוּ שְׁתַּקִּין וְשְׁמַעוֹן
 לְמַלּוּךְ בְּגִין דְּרַעֲיָתְךָ בְּהוֹן לִיחְדָּא לְקְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתִּיהָ
 בְּכֹל מְשִׁירִין דִּילִיהּ וְכֹל מַה דְּקְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲבַטַח לְמַעַבְדֵּךְ לְךָ

כמה שבין דלית לון סוף, בלהו אמרו נעשה ונשמע, ובגין דא ברכו יי
מלאכיו גבורי כח עושי דברו לשמוע בקור דברו, ואתתקף בך, דהא
קדשא בריך הוא ושכינתיה וכל משיריין דיליה אסתכמו למעבר בל
רעותך ויתיר מה דאיהו כתוב על ירך, ולא נפיל מלה זעירא מבתיבת
ידך דלא אתקיים, וכארה בר גש דמאריה חשיב ליה כגופיה ועביד
ליה יקרא כדיוקניה, למהוי שקיל מילולין דפומוי באורייתא וצלותא
כמלוי בטורא דסיני, ולית חר דפתח פומוי לקטרגא ליה, אלא בלהו
עלאין ותתאין באסכמותא חדא וברעותא חדא :

א"ה ציונים לתורה אספתיט וקבנתיט מספר כן יוחאי ומעט אשר היה לפני מילי מילי קתני ולהיות שלא
היה הפנאי מסכים לכותבם כלם איש על מקומו אמרתי להעלות על ספר מה שנשמע מהם כדו שתלא
המלאכה מתחת ידינו ככל השלמות האפשרי

שייך לפרישת פנחס דף ר"ו ע"ב (ואף הכי ר"א כן פדת דהוה דחיקא ליה שעתא) כתב

היעב"ץ הוא אמורא וסני איתא בגמרא ובפרקא
דחסירו עכ"ל . והנה ר"א כן פדת היה תלמיד חבר מרכי יוחנן כמפורש בירושלמי פ"ק דסנהדרין וע"כ
דברכות ופ"ב דשקלים הגה לפי זה היה כימו רכי שמלאי ורכ המנונא סבא גדולי תלמידי רב ורכי יוחנן
ומשפט אחד להם ביושר ונרק כבואם אל הקדש ספר הוהר ואין טורף לומר שרשכ"ו גופיה הזכירו הלא
מסדר הוהר כמו שמנינו בשם אמוראים אחרונים לרבינא ורכ אשו וגם מרכנן סבוהאי כידוע . ומגדולת
חכמתו של ר"א כן פדת מנינו כיכמות ע"כ . כ' א"ל רבי יוחנן לר"ל ראייתו לבן פדת שושב ודורש כמשה
מפי הנבזרה ומעתה נכין מאמרם כ"מ פ"ד סע"א א כד הוו כעו רבנן ליתיבוי דעתיה דרכי יוחנן אמרו
נחיל לר"א כן פדת דמסדרין שמעתתיה ע"ש וכואת לא תנינו בשם' שיאמר לרב על תלמידו :

שם ר"ז ע"א (דאזעירו דיוקנא) א"ה בוק"ל נשמעו חו"ל בש"ס על מי שאינו עוסק בפ"ר ומלינתם
אין לה חכנה נכונה כי אם על פי דרכי הקבלה :

שם ר"ח ע"ב (מתענענען הכא והכא) א"ה אם תאמר ראו דכ"ה חדש כפי זקן וסן כי לא שמענו
ולא ראינו מנהג זה אם לא בזמן מאוחר . אישכך מלין לך לא לאה מנהג האומות

היושבים עד היום כארץ קדש ותרעה כי אמנהג הזה עריון ביניהם ויותר על כן בא ואראך הדבר כיוון
בפסיקתא רבתי פסוק כל עצמותי האמרה אמר דוד בכל איברי אני משכחך כראשי אני רופפו וקורא
בתפלתו . כשערות ראשי אני מקיים לא תקיפו וכו' עיון ילקוט קהלים :

ספר אלה הדברים

ערכת אלה הדברים הוא כפרשת בלק כי שם כיתו וכך הסכימו הקדמונים.

פרשת ואתחנן

וּאֶתְחַנֵּן (א) אֵל יי בַּעַת הַהִיא לֵאמֹר • אֲדַנִּי יְהוָה אֵתָה הַחֲלוֹת
 לְהִרְאוֹת אֶת עַבְדְּךָ וְגֹמֵר • רַבִּי (כראשית י"א) יוֹסִי פָתַח (ישעיה
 ל"א) וַיִּסַּב חֻזְקֵיהֶוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל אֵל יי • תָּא חַזִּי כַּמָּה הוּא
 (ג) חֵילָא תְּקִיפָא דְאֹרִייתָא וְכַמָּה הוּא (ד) עֲלָאָה עַל כִּלְא • דְּכָל מָאן
 דְּאֶשְׁתַּדַּל בְּאֹרִייתָא לֹא דְחִיל מְעֵלָאֵי וְתַתָּאֵי, וְלֹא דְחִיל מְעַרְעוּרִין
 בִּישִׁין דְּעֵלְמָא, בְּגִין דְּאִיהוּ אֶחִיד (ה) בְּאִילְנָא דְחַיִּי וְאֶכִּיל מִנֶּיהָ בְּכָל
 יוֹמָא • דְּהָא אֹרִייתָא אֹלִיף לִיהַ לְבַר נֶשׁ לְמִיָּדָה בְּאוֹרַח קְשׁוּט, אֹלִיף
 לִיהַ עֵיטָא הֵיךְ יְתוּב קָמִי מְאִרִיהַ (לְבַטְלָהּ הֵיחַא גְּזֵרָה) • וְאִפִּילוּ יִתְגַּזֵּר
 עֲלֵיהַ מוֹתָא, כִּלְא יִתְבַּטַּל וַיִּסְתַּלַּק מִנֶּיהָ וְלֹא שְׂרִיֵּא עֲלוּי (עֵיטָא דְּבַר
 נֶשׁ בְּהַאי עֵלְמָא) • וְעַל דָּא בְּעֵי לְאֶשְׁתַּדַּלָּא בְּאֹרִייתָא יִמְמָא וְלִילֵי
 וְלֹא (ס) יִתְעַרְי מִנֶּיהָ הֵדָּא הוּא דְכָתִיב (ישעיה ט"ז) וְהִגִּיתְ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה •
 וְאִי אַעֲדֵי מִנֶּיהָ אֹרִייתָא, אִו אֶתְפָּרֶשׁ מִנֶּיהָ, כְּאִילוּ אֶתְפָּרֶשׁ מִן חַיִּי •
 תָּא חַזִּי עֵיטָא דְּבַר נֶשׁ כַּד אִיהוּ סְלִיק בְּלִילֵיאַ עַל עַרְסִיָּה, בְּעֵי לְקַבְּלָא
 עֲלֵיהַ עוֹל מְלֻכוֹתָא דְּלַעֲלָא בְּלִבָּא שְׁלִים, וְלֹא קִרְמָא לְמִסְסַר גְּבִיָּה
 פְּקֻדוֹנָא דְּנַפְשִׁיָּהּ וְהָא אֹקְמוּרָה • בְּגִין דְּכָל עֵלְמָא שְׁעִמִּין טַעֲמָהּ
 דְּמוֹתָא, דְּהָא אִילְנָא דְּמוֹתָא שְׂרִיֵּא בְּעֵלְמָא, וְכָל רוּחִין דְּבְנֵי נֶשׂא
 נַפְקִין וְסַלְקִין וְאֶתְטַמְרִין גְּבִיָּה, וּבְגִין דְּאִינוּן (י) כְּפֻקְדוֹנָא כְּלֵהוּ תִּיבִין
 לְאֶתְרִיָּהּ תָּא חַזִּי כַּד אֶתְעַר רוּחַ צְפוֹן בְּפִלְגוֹת לִילֵיאַ וְכְרוּזָה נְפִיק,
 וְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתִי לְגַתָּא דְּעַדְן לְאֶשְׁתַּעֲשַׂעָא בְּרוּחֵיהוֹן דְּצַדִּיקֵיאַ,
 כְּדִין מִתְכוּוֹנֵי (כ"א מִתְעַרֵּי) כָּל בְּנֵי מְטְרוֹנִיתָא וְכָל בְּנֵי הֵיכְלָא לְשַׁבְחָא
 לִיהַ לְמַלְכָּא קִדְשָׁא, וּבְדִין כָּל אִינוּן פְּקֻדוֹנִין דְּרוּחִין דְּאֶתְמַסְרִין בִּידֵהּ
 כְּלֵהוּ אֶתִיב לְמְאִרִיהוֹן, וְרוּבָא דְּבְנֵי עֵלְמָא מִתְעַרִּין בְּהֵיחַא שְׁעָתָא •
 וְהָא

(א) כַּפְּ כְּרִאשִׁית י"א ט' י' כַּל זֶס כְּקִלְטָא שִׁנְרֵי עֵינֵי : (ב) מִיִּסוּד חֵילָא : (ג) עַן נִי כִּפּ יִסוּד שְׁכַפּב חִיִּים יִבְמִס
 דְּחִי' ק' כִּפּ שְׂרִי וּמְקוּמָם כְּדַעַת דִּפּ אֶתִיב חִיִּים וְאִין עוֹרִיב אֶלְא חוֹרַח וְכַסִּיד חִיִּים טוֹבִים : (ד) אֶשֶׁר כַּעַח עַסְקִי : (ה) וְלֹא כַּנְפִילַת חִפִּים
 שֶׁסִּי נַכְשִׁי אֶשֶׁר וְנִכְּוֹן לֹא יֵשׁ לֹא כְּלִילַס :

והא פקדוניה דכלהו אתיב לגבייהו. אינון דבני היכלא עלאה קיימי בקיומיהו, מתערי ומשתדלי בתושבחתא באורייתא ומשתתפי בכנסת ישראל עד דנהיר יממא • כד אתי צפרא, היא וכל בני היכלא (דמלכא) בלהו אתיין לגבי מלכא קדישא, ואינון אקרון בגין דמלכא ומטרוניתא והא אוקמוה • כד אתי צפרא בעי לנקאה גרמיה בכלא ולמין זיגיה לאשתדלא עם מלכא קדישא, דהא בליליא אשתדל במטרוניתא, השתא אתא עם (א) מטרוניתא לזווגא לה עם מלכא • אתי לבי כנשתא מדכי גרמיה בקרבנין, משבח בתושבחתיהו דדוד מלכא, אחיד תפילין בידיה וברישיה, וציצית בגרפיה אומר תהלה דדוד והא אוקמוה, וצלי צלותא קמיה מאריה • בצלותא בעי למיקם כזווגא (ס"א בזווגא) דמלאכי עלאי לאתחברא בהדיהו, דאינון אקרון העומדים כמה דאת אמר (זכריה ג) ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה, ולכוונא רעותיה קמי מאריה ויתבע בעותיה • תא חזי בשעתא דבר נש קאים בפלגות ליליא מערסיה לאשתדלא באורייתא, כרווא קארי עליה ואמר (תהלים קל"ד) הנה ברכו את " כל עבדי " העומדים בבית " בלילות • השתא כד איהו קאים בצלותא קמיה מאריה ההוא כרווא קארי עליה ואמר ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה • בתר דמסיים צלותא כרעו (ס"א וקאים בעיטא) קמי מאריה הא אוקמוה דבעי למימסר נפשיה ברעותא דלכא לההוי אתר דאצטריך • וכמה עיטין אית ליה לכר נש בכלא, (הר"ס ע"ב) ובשעתא דצלותא קיימא, (ס"א סיימא) כל אינון מילין דאפיק בר נש מפומיה בההיא צלותא, בלהו סלקן לעילא ובקעין אוירין ורקיעין עד דמטו לההוא אתר דמטו, ומתעטרי כרישא דמלכא ועביד מנייהו עטרה • והא אוקמוה חברייא צלותא דבעי בר נש לקדשא פריך הוא, לכוונא דיהא צלותיה תחנונים, מנלן ממשא דכתיב ואתחנן אל " דא איהי צלותא מעלייא • תא חזי מאן דקאים בצלותא בעי לכוונא רגלוי ואוקמוה, ובעי לחפיא רישיה כמאן דקאים קמי מלכא, ובעי (ב) למכסייא (כ"א לאסתמא) עינוי בגין דלא יסתכל בשכינתא, ובספרא דרכ המנונא

סבא

(א) כחצר שלה שעתה כשחר לזווג ועד כעמדת שעליות כל הע"ס אל ספילית או מתחבר אליהן סתור לחנן כחצר פדורף של וזו כול סיווג • סמ"א: (ב) כחזי כש ארח' ו'ל דרוקא לכסיה העינים כהורדת הטלית עליהם ולא למקום העינים ע"כ ויראה דום כחל"ז שחיות הכל לא כמחשס ועיכ"ז דזו דחל ס"א כס"ד עילמחא דליא לה עיינין:

כַּבֵּה אָמַר, מֵאֵן תִּיפּוּק נַפְשִׁיהָ לֹא יִסְתַּכֵּר בְּנִהְיוֹ דְשִׁכְנִיתָּ
 וְלֹא יָמוּת בְּנִשְׁקָה • מֵאֵן דְּמִזְלוּל בְּשִׁכְנִיתָּ, מִתְזַלֵּל הוּא כְּהֵי
 שַׁעֲתָא דְאַצְטְרִיךְ בֵּיהּ הֲדָא הוּא דְכִתְיִב (שמואל א' כ') כִּי מִכְבְּדִי אֲכַבֵּד
 וּבִזְוֵי יִקְלוּ • הָאֵי מֵאֵן דְּאַסְתַּכְּל בְּשִׁכְנִיתָּ בְּשַׁעֲתָא דֵּאִיהוּ מְצִלִי •
 וְהִךְ יָכִיל לְאַסְתַּכְּלָא בְּשִׁכְנִיתָּ, אֲלֵא לִיגְדַע דּוּדְאֵי שִׁכְנִיתָּ קִיּוּמָא
 קָמִיהּ הֲדָא הוּא דְכִתְיִב וַיִּסַּב חֻזְקִיהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר, דְּתַמֵּן שְׂאֵרֵי
 שִׁכְנִיתָּא. בְּגִין כֵּךְ לֹא בַעֲיָא לְמַהוּ חוּצָן בֵּינוּ וּבֵין הַקִּיר • וְאַוְקָמוּה
 מֵאֵן דְּקָאִים בְּצִלוֹתָא, בַּעֲיָ לְסַדְרָא שְׁבַחָא דְמֵאֲרִיָּה בְּקַדְמִיתָּא, וְלִכְתָּר
 יִתְבַּע בַּעוֹתִיָּה • דִּהָא מִשָּׁה הָכִי אָמַר בְּקַדְמִיתָּא אַתָּה הַחֲלוֹת וְגוֹמַר,
 וְלִכְסוּף אַעֲבֵרָה וְגוֹמַר • רַבִּי יְהוּדָה אָמַר מֵאֵי שְׁנָא הָכֵא דְכִתְיִב
 אֲדַנִּי בְּקַדְמִיתָּא בְּאַלְף דְּלִ"ת נו"ן יו"ד, וְלִכְסוּף יְהו"ה וְקִרְיָן אֱלֹהִים •
 אֲלֵא סְדוּרָא הָכִי הוּא מִתְתָּא לַעֲיָלָא, וְלֹאֲכַלְלָא (ה) מִדַּת יוֹם בְּלִילָה
 וּמִדַּת לֵילָה בַּיּוֹם, וְלִזְוֹנָא כְּלָא כְּחַדָּא כְּדָקָא יְאוּת :

אַתָּה הַחֲלוֹת לְהִרְאוֹת אֶת עַבְדְּךָ • מֵאֵי שִׁירוֹתָא הָכֵא, אֲלֵא וְדֵאֵי
 מִשָּׁה שִׁירוֹתָא הוּא בַּעֲלָמָא לְמַהוּ שְׁלִים בְּכֵלָא • וְאֵי תִימָא
 יַעֲקֹב שְׁלִים הוּא, וְאֵילָנָא אֲשֶׁתֵּלִים לְתַתָּא כְּנוּנָא דְלַעֲיָלָא, הָכִי הוּא
 וְדֵאֵי • אֲבַל מַה דְּהוּא לְמַשָּׁה לֹא הוּא לְכַר נֶשׁ אַחְרָא, דִּהָא אַתְעַטֵּר
 בְּשִׁלְמוֹ יִתִּיר, בְּכַמָּה אֲלָף וּרְבַבֵּן מִיִּשְׂרָאֵל, בְּאוּרִייתָּא, בְּמִשְׁכַּנָּא, בְּכַהֲנֵי
 וְלִיוָאֵי, בְּתַרְסֵן שְׁכַטִּין רַבְרַבִּין מִמֵּנָן עֲלֵיהוּ, בְּשַׁכְעִין סְנַהֲדְרִין • הוּא
 אֲשֶׁתֵּלִים בְּגוּפָא שְׁלִים • אַהֲרֹן לִימִינָא נַחֲשׁוֹן לִשְׂמָאלָא הוּא בִּנְיֵיהוּ •
 בְּגִין כֵּךְ אֶת גְּדַרְךָ מִימִינָא, דָּא אַהֲרֹן • וְאַתְּ יָרֵךְ הַחֻזְקָה מִשְׂמָאלָא
 דָּא נַחֲשׁוֹן • וְהָא אַתְמַר • בְּגִין כֵּךְ מִשָּׁה שִׁירוֹתָא בַּעֲלָמָא הוּא • וְאֵי
 תִימָא מֵאֵן הוּדָה סִיּוּמָא (דִּהָא מִשָּׁה שִׁירוֹתָא הוּא), סִיּוּמָא מִלְפָּנֵי
 מִשִּׁיחָא הוּא, דִּהָא כְּדִין יִשְׁתַּכַּח שְׁלִימוֹ בַּעֲלָמָא, מַה דְּלֹא הוּא בֵּן לְדָרֵי
 דְרִין • כִּהְוָא זְמַנָּא יִשְׁתַּכַּח שְׁלִימוֹ לַעֲיָלָא וְתַתָּא, וַיְהוֹן עֲלֵמִין כְּלָהּוּ
 בְּזוּגָא חַד כְּדִין כְּתִיב (זכריה י"ד) בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד :
 וַיֹּאמֶר יְיָ אֱלֹהֵי רַב לָךְ אֵל תּוֹסֵף וְגוֹמַר • אָמַר רַבִּי חֵיָא אָמַר לִיה
 קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַשָּׁה, מִשָּׁה רַב לָךְ דְּאַזְדוּנָת בְּשִׁכְנִיתָּ, מִכַּאֵן
 וְלַהֲלָאָה אֵל תּוֹסֵף • רַבִּי יִצְחָק אָמַר, רַב לָךְ בְּנִהְיוֹ דְשִׁמְשָׁא דְהוּא

ס דְּקִרְחָא צִיּוֹן לְעֵצֵי תַּתָּא דְצִלּוֹתָא, אוֹ דְלָא צִיּוֹן מֵאֵי דְצִיּוֹן הַרְצֵא, יִצְחָקִים עֲלֵיהּ מִיָּה זִכְרֵה

(6) כַּרְחֵם שְׂוֹף כֶּסֶד יְקִירוֹת סְנִיפּוֹת אֲדָלִי סָן בִּן וְטִיבֵינוּ יוֹם כְּלֵילֵם שְׁכַל טוֹיִם מַלְךְ וְאֵל וְסִקְיִלוֹת אֲלִיסִים לֵילֵם בַּיּוֹם • ס'מ"ז

נבך, אל תוסף דהא זמנא דסיהרא מטא, וסיהרא לא יכיל לאנהרא
 עד דיתבניש שמשא, אבל וצו את יהושע וחזקו ואמצוהו • ואנת
 דהוא שמשא, בעי לאנהרא לסיהרא והא אתמר :

ואתם הדבקים ב"י אלהיכם וגומר • רבי יוסי אמר (תהלים קמ"ד) אשרי
 העם שככה לו וגומר • זכאה עמא דקדשא בריך הוא בחר
 בהו מכל עמין עובדי עבודה זרה, וסליק לון לערביה וברוך לון
 בכרכתא דיליה, בכרכתא דשמייה, הדא הוא דכתיב (שע"ס ס"ב) כי הם
 זרע ברך • ברך • ממש • תא חזי כל שאר עמין דעלמא יהב לון
 קדשא בריך הוא לרברבי ממנן דשלטין עלייהו • וישראל אחיד לון
 קדשא בריך הוא לערביה לחולקיה, לאתאחדא ביה ממש, ויהיב
 לון אורייתא קדישא בגין לאתאחדא בשמייה, (דרס"א ע"ב) ועל דה
 ואתם הדבקים ב"י, ולא כממנא אחרא בשאר עמין • והא אוקמוה
 בכמה אתר :

וידבר • אליכם מתוך האש קול דברים אתם שומעים וגומר • אמר
 רבי אלעזר האי קרא אית לאסתכלא ביה, קול דברים, מאי
 קול דברים, אלא קול דאקרי דבור, דכל דבורא ביה תליא • ועל
 דא כתיב וידבר • אליכם, דהא דבור באתר דא תליא, והאי אקרי
 קול דברים • אתם שומעים, דשמיעה לא תליא אלא כהאי, בגין
 דשמיעה בדבור תליא, ובגין כך אתם שומעים (ס"א) אתם שומעים
 דשמיעה בדבור תליא) והא אוקמוה • (שמות כ"ב) ורצע אדוניו את
 אזנו במרצע • בגין דפגים אתרא דאקרי שמיעה, והוא דבור והוא
 שמיעה • קול דברים אתם שומעים ותמונה אינכם רואים • מאי ותמונה,
 כמה דאת אמר ותמונת יי יביט • דבר אחר ותמונה, דא קול פנימאה
 דלא הוה מתחזי כלל • זולתי קול, דא קול אחרא דקאמרן, ותמונה אמאי
 אקרי הכי, בגין דכל תקונא דגופא מניה נפקא • ואי תימא אחרא
 אקרי הכי נמי • אין, דהאי אחרא תקונא דלחתא מניה נפקא • ובגין
 כך ה' עלאה ה' תתאה, ה' עלאה קול גדול ולא יסף, דלא פסקי
 מביעוי לעלמין, וכל אינון קולות תמן אשתכחו, כד אתייהיבת אורייתא
 לישראל • וכלא נפקא מההוא קול פנימאה דכלא, בגין דביה תליא
 מלחא • האי דאקרי משנה תורה משה מפיי עצמו אמרן • והיא

אוקימנא מלה, אמאי הכי, אלא חכמה עלאה כללא דאורייתא אתקרי, ומינה נפקא כלא בההוא קול פנימאה, לבתר מתיישבא כלא ואתאחד באתר דאתקרי עין החיים, וביה תליא כלל ופרט, תורה שבכתב ושבעל פה, והוא אקרי תורה ומשנה תורה בקדמיתא גבורה דלא פסק והשתא כלא כחדא • בגין כך הכא באלין עשרת הדברות כלא רשים (6) בוא"ו, ולא תנאף ולא תגנוב ולא תענה ולא תחמוד ולא תתאוה והא אוקמוה • אמר רבי יוסי מאי ולא תתאוה, כיון דכתיב ולא תחמוד דהא בהאי סגני • אמר ליה זכאין אינון מארי קשוט, חמידה חד דרגא • תאוה דרגא אחרא • חמידה דאי יכיל אזיל למיסב דיליה, בגין ההיא חמידה דנקט אזיל למעבד עובדא • תאוה לאו הכי, דהא אפילו דלא ינקוט אורחא למיהך אבתריה, והא אוקמוה חבריאי • אמר ליה בגין דדרגא דדינא בגבורה תליא, ולא באתר דרחמי, בגין כך לא תרצה לא כתיב ביה וא"ו • ובגין דבעיין חמשה ויין, אתוסף וא"ו ולא תתאוה, דהא בלא תרצה לא בעי למשרי וא"ו ואתוסף הכא • שמע רבי פנחס דיתיב אבתריה וגשקיה ככה וחייד • אמר גור אריה לית מאן דקאים קמייהו, מאן יכיל לקיימא קמיה ואבוה בעלמא • זכאה חולקיהון דצריקייא וזכאה חולקי בהאי עלמא בעלמא דאתי דזכינא להאי על דא כתיב (איוכ כ"ב) יראו צדיקים וישמחו • רבי אלעזר פתח ואמר :

קרב אתה ושמע וגומר • תא חזי בשעתא דאתייהיב' אורייתא לישראל, בלהו קולורת אשתכחו, וקדשא בריך הוא יתיב על כודסייא, ודא מגו דדא אתחזי, ומלולא דדא נפיק מגו עלאה דעליה • ודא הוא רזה דכתיב פנים בפנים דבר " עמכם בהר מתוך האש (ט) דמלולא נפקא ומליל מגו אשא ושלחובא דדחי ליה לבר, בדפיקו דרוחא ומיא דיהבין חילא • דאשא ורוחא ומיא סגו שופר דאיהו כליד לכלהו נפיק, וישראל אתרחקו מדחילו דא, ובגין כך ואת תדבר אלינו, לא בעינן בתוקפא עלאה דלעילא, אלא מאתר דנוקבא ולא יתיר

(6) עיין בספיקתא ומ"ש בפני דה כס"ד מא"ן : (כ) ידוע שגברון פוא סמוכיא את סקול וגרון ו"ס סכ"ל וכל סכל פוא מי ס"ב שקול ר' איתיות ח"ט ר' פוא סכ"ב ועם גרון סרי א"ש ולס"כ פוא פוא סכל דרוחא פוא כרית סלגון ומייל פוא סקד' סרי"ז :

יתיר, ואת תדבר אלינו וגומר, אמר משה ודאי חלשתון חילא דילי,
 חלשתון חילא אחרא, דאלמלא לא אתרחקו ישראל וישמעון כל
 (דכ"ט ע"ב) ההיא מלה כד בקדמיתא, לא הוה יכול עלמא למהוי חריב
 לבתר, ואינון הוו קיימין לדרי דרין, דהא בשעתא קדמיתא מיתו •
 מאי טעמא, בגין דהכי אצטריך דהא אילנא דמותא גרים, לבתר
 דחיו וקמו וקא סגו • ובעא קדשא בריך הוא לאעלא לון לאילנא
 דחי, דקאים על ההוא אילנא דמותא, בגין למהוי קיימין לעלמין •
 אתרחקו ולא בעו, כרין אתחלש חילא דמשה עליהו, ואתחלש חילא
 אחרא • אמר קדשא בריך הוא אנא בעינא לקיימא לכו באתר
 עלאה ולא תדבקא בחיים, אתון בעיתון אתר דנוקבא שרייא • ובגין כד
 לך אמור להם וגומר • (6) כל חד יהך לנוקביה ויתייחד בה • ועם
 כל דא כיון דישראל לא עכדו אלא כדחילו עלאה דהוה עלייהו, לא
 אתמר עלייהו אלא מי יתן והיה לבכם זה להם וגומר. מכאן אוליפנא
 כל מאן דעביד מלה ולביה ורעותיה לא שוי לסטרא בישא, אף על
 גב דאיהו ביש, הואיל ולא עביד ברעותא, עונשא לא שרייא עליה
 ולא כבר נש אחרא • וקדשא בריך הוא לא דאין ליה לביש :

ואתה פה עמוד עמדי • מהבא אתפרש מכל וכל מאתתיה, ואתדבק
 ואסתלק באתר אחרא דדכורא ולא בנוקבא • זכאה חולקא
 דמשה נביאה מהימנא דזכה לדרגין עלאין, מרה דלא זכה בר נש
 אחרא לעלמין, על דא כתיב (קל"ט') טוב לפני האלהים ימלט ממנה •
 מאי טוב • דא משה דכתיב (סמות כ) כי טוב הוא • ובגין דהוה טב
 סליק לדרגא אחרא עלאה • ועל דא כתיב (ס"ג) כי המקום אשר
 אתה עומד עליו אדמת קדש הוא • עומד עליו דייקא, מאי טעמא
 בגין כי טוב הוא, וטוב הוא דכורא • ואי תימא דהא אמר רבי
 יהודה, הא דוד דכתיב ביה טוב כמה דאת אמר (סמואל א' י) וטוב ראי,
 אמאי לא הוה יתיר אמר ליה וטוב ראי כתיב • טוב ראי, דא איהו
 חיזו לאסתכלא • הכי הוה דוד טוב ראי, הוה טוב דאיהו חיזו •
 ובמשה כתיב טוב הוא ממש • והבא טוב ראי • ועם כל דא בתרווייהו

הוה

(f) ואף על גב דאמרו ס"ק דביאט דסולך לתתיר לפס סוונ ממוס דכל דבר שאסור כמנין לרין מסין אתר לתתירו יש סתם סכילא רכס
 למחזירים כל מלות חגיגה כ"כ • רפ"ז

הוה אחיד דהא דא כדא אחיד • ומשה לבתר דהוה טב, סדיק
 למהוי גופא איש, איש האלהים • (כמרכ"ב) והאיש משה ענו מאד •
 אמר רבי יהודה בכל עובדוי בעי בר נש לשוואה לקבליה לקדשא
 בריך הוה, והא אוקימנא מלה • רבי יהודה לטעמיה דאמר רבי
 יהודה האי מאן דאזיל בארעה יכוין לתלת מילין, ועילא מנהון צלותא,
 ואף על גב דצלותא יתיר • עלאה מכל תרי תברי או תלתא דלעאן
 כמילי דאורייתא, דהא לא מסתפו בגין דשכינתא (ס"ה) ועילא מנהון
 צלותא • ועילא מכלהו חברייה כמילי דאורייתא דהא שכינתא
 אשתתף בהדיהו • (כי הא) דרבי אלעזר ורבי חייה הוו אזלי בארעה
 אמר רבי אלעזר (ס"ה חייה) כתיב ויעש יי אלהים לאדם ולאשתו
 כתנות עור • וכי עד השתא פשיטי הוו מההוא עור, אין, אלא מאני
 לבושי יקר הוו • אמר ליה רבי חייה אי הכי לא אתחזון להו אפילו
 כתנות עור, וכי תימא דעד לא חאכו אלבישו להו, לא, אלא לבתר
 דחאכו כתיב (בראשית ג') ויעש יי אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור
 וילבישם • אמר ליה הכי הוא ודאי, בקדמיתא הוו כגוונא דלעילא
 ומתפשטין מן גוונא דלתתא, והוה נהורא דלעילא אסחר עלייהו •
 ולבתר דחאכו אהדר לון כגוונא דהאי עלמא, ואעבר מנייהו גוונא
 דלעילא • מה כתיב ויעש יי אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור
 וילבישם, מגוונא דהאי עלמא, כתיב (שמות כ"ב) ואת אהרן ואת בניו
 תקריב והלבשתם כתנות התם כגוונא דלעילא הכא כגוונא דלתתא •
 התם כתנות שש, הכא כתנות עור • ואף על גב דאיהו (כ"ה) הכי
 שפירא דאינון לבושין סליק על כלא • (בראשית ג') ותפקחנה עיני שניהם
 בעפושא דהאי עלמא, מה דלא הוה קודם, דהוו משגיחין ופקחין
 לעילא • לזמנא דאתי כתיב (ישעיה מ"ב) והולכתי עורים בדרך לא ידעו
 וגומר • זמין קדשא בריך הוא לאפקחא עינין דלא חכימין, ולאסתכלא
 (דרס"ב ע"ב) בחכמתא עלאה, ולא תדבקא במה דלא אתדבקו בהאי
 עלמא, בגין דינדעון למאריהון • זכאין אינון צדיקייא דיזבון להאי
 חכמתא, דלאו חכמתא כההיא חכמתא, ולאן ידיעא כההיא ידיעא
 ולאן דבקותא (ה) כההיא דבקותא • עד דהוו אזלי חזו אינון לסטים

אזלי

אולי בתרייהו לאקפתה לון • אסתכל בהו רבי אלעזר אתו
 תרי חיוון ברה וקטלי לון • אמר רבי אלעזר בריך רחמנא
 דשיזבן • קרא עלייהו (פסלי ד) בלכתך לא יצר צערך ואם תרוץ
 לא תפשל, וכתיב (פסלים 65) כי מלאכיו יצוה לך וגומר • וכתיב (ס) כי
 כי חשק ואפלטו • האנא ברוז עלאה בספרא דצניעותא, תלת
 חללים דאתוון רשימין, אתגליין בה בגולגלתא דזעיר אנפין • ותנינן
 תלת מוחי אינון דסתימו באינון חללין, ומשירותא (ס"ב וממשיכותא)
 דמוחא עלאה סתימאה דעתיקא קדישא, דאתמשך בההוא זעיר
 אנפין, אשתכחו ארבע מוחי • ואלין ארבע מוחין (ס"ב דינא לית כתר
 מכל כתרי מלכא) משתכחין ומתפשטין בכל גופא ואינון ארבע
 ריהטי דארבע כתי דתפלין דאנח קדישא בריך הוא • ובגין כך בעי
 בר נש לאנחא לון בכל יומא, בגין דאינון שמא קדישא עלאה באתווי
 רשימן דכתיב (יכרים כ"ח) וראו כל עמי הארץ כי שם י נקרא עליך,
 ותנן שם י ממש • ואלין תפלין דרישא. (מוחא עלאה דאתמשך
 במוחא תתאה, אקרון תרי מוחי, ואינון דכתיב חכמות, ומתפרשן כחד)
 רבי יצחק אמר הדיא הוא דכתיב (שמות י"ג) קדש לי כל בכור, דא היא
 כתר דכליל ואסתים כל אינון אחרנין • (כל בכור, כל בכור סתם
 לאעלאה) משיכותא (ס"ב משרייתא) דלעילא סתימא ביה, (רכולא) ודיא
 אקרי פטר כל רחם, פתיחותא דכל משיכותא דרחמי ויסודא (כ"ב ונהירו)
 דלעילא • אמר רבי שמעון וסתים ביו"ד דשמא קדישא, ודיא חד ביתא
 דתפלין דהוא קדש לי כל בכור סתם • מוחא (כ"ב אבא) עלאה חכמה •
 ביתא תניינא והיה כי יביאך יי אלהיך • אמר רבי יהודה מוחא
 דתרעין נפקין לתמשין תרעין • תרעין סגיאין, ואינון לקבל זמנין סגיאין
 דכתיב (ס) אשר הוצאתיך מארץ מצרים • הוציאך יי מצרים,
 ואדבר זמנין סגיאין דוכרנא דמצרים, ואינון חמשין לקבל חמשין •
 ותנינן בספרא דרב המנונא סבא דאמר, תרעין סגיאין דלעילא
 ותתא תבר קדישא בריך הוא, דהוו סתימין ומתקטרין בשלשליהון,
 בגין לאפקא להו לישראל (לבר), דהא מאלין תרעין דההוא מוחא,
 מתפתחי ומשתרו כל שאר תרעין • ואלמלא דאתערו ואתפתחו
 אינון תרעין דההוא מוחא, לא הוו מתפתחין אינון אחרנין למעבד

דינא, ולאפקא לון לישראל מן עבודתא • וכלא סתים בהאי דאתקרי
 אימא עלאה, דמינה אתער חילא לאימא תתאה • ומאי איהו דכתיב
 ביה (ישע"ב כ"ו) ולאומי אלי האזינו אל תקרי לאומי, אלא לאמי, דלא זו
 קדשא בריך הוא מחבבה לכנסת ישראל עד דקראה אמי • והאי
 נפקא מאימא עלאה, דהיא ביתא תניינא דאקרי ה' דשמא קדישא
 דאתפתחא לחמשין תרעין, ומהאי נפק רוחא לחד נוקבא דפרדשקא
 דחוטמא • ותנינן יוכלא דנפקין ביה עכדין לחירו בהאי מוחא
 אתאחר, ואינון חמשין שנין דיוכלא, ואינון חמשין יומין דחושבנא
 דעומר, ביה אתאחרו, דבהו נייחין רוחי דעכדין, ומפקי רוחיהון (כ"ח)
 ומפיק רוחיה) לנייחא כמה דכתיב (ס"ו י"ד) ביום הניח יי לך מעצבך
 ומרגך ומן העבודה וגומר • ובגין כך ה' נייחא דרוחא, ולאפקא
 רוחא לחירו • והאי ביתא יציאת מצרים בה תליא, וכאת ה' דשמא
 קדישא כמה דאתמר • עד כאן כללא דיה דשמא קדישא • תא חזי
 מסטרא דאבא נפיק חסד, מסטרא דאימא נפיק גבורא, וכלא אחד
 קודשא בריך הוא, ומתעטר בהו את וא"ו (דרס"ב ע"ב) ביתא תליתאה
 שמע ישראל • ישראל סבא • ואהבת את יי אלהיך • תאני רבי
 שמעון דא הוא רזא עלאה, דישראל עלאה אתעטר בסטרא דאבא
 ומאי איהו אברהם • ואתעטר בסטרא דאימא, ומאי איהו יצחק •
 תנינן ואהבת, מאן דרחים ליה למלכא, עכ"ל יתיר טיבו חסד עם
 כלא • וחסד יתירא ההוא דאקרי חסד דאמת, דלא בעי אגר עליה,
 אלא בגין רחמימותא דמלכא דרחים ליה יתיר, וברחימותא דמלכא
 תליא חסד • ועל דא אקרי (ישע"ב מ"ב) אברהם אוהבי • ובגין דרחים
 ליה יתיר אסני חסד בעלמא • ועל דא הכא ואהבת, וברחימותא
 תליא חסד, ודא היא ביתא תליתאה • ביתא רביעאה והיה אם שמוע
 השמרו לכם • וחרה אף יי, גבורה תקיפא ודינא קשיא היא, ונפקת
 מסטרא דאימא עלאה • ותנינן אף על גב דלאו היא דינא, מסטרהא
 נפקא דינא (דינפ) גבורה עלאה • ואי תימא והיה אם שמוע דלאו
 היא דינא • לית כתרא מכל כתרי מלכא דלא יתכליל דינא ורחמי
 כל שכן גבורה דאתכליל טב וביש • ואלין ארכעה גטיל לון ואיו
 ואתעטר בהו, ואלין אינון תפלין דאנח קדשא בריך הוא • תנינן האי

וא"ז סליק ואתעטר בעטרוי, ואחיד להאי ולהאי ואתעטר בכלהו ועל
 דא וא"ז אמצעיתא דכלא, דעילא ותתא, לאחזאה חכמתא שלימתא
 מכל סטרוי * (סייד פ' עקב) תאני רבי אבא כתיב (דברים י') רק באבותיך
 חשק * * מכאן אמר רבי שמעון אבהתא אינון רתיבא קדישא עלאה *
 וכתיב חשק * * תא חזי כמה דאית רתיבא קדישא לתתא, כך אית
 רתיבא קדישא לעילא * ומאי גיהו, הא דאמרן. רתיבא קדישא כלא
 אקרי, וכלא אתקשר דא בדא ואתעכיד כלא חד * רק באבותיך
 תלתא, ורתיבא ארבעה * ארבעה מנלן דכתיב ויבחר כורעם
 אחריהם, מאי משמע, לאכללא בהו דוד מלכא דאיהו רביעאה
 לאתתקנא ברתיבא קדישא * ותנינן אבהתא תקינא ושלמותא דכלא
 וגופא בהו אשתכלל ואתבני ובהו אתאחיד * אתא דוד מלכא ושכליל
 כלא, ואתקין גופא ואשלמיה בהו * ואמר רבי יצחק כמה דזכו אבהתא
 לאתעטרא ברתיבא קדישא, כך זכה דוד לאתתקנא בסמכא רביעאה
 דרתיבא * אמר רבי יהודה כתיב ביה בדרוד (שמואל ב' ט"ז) והוא אדמוני
 עם יפה עינים וטוב רואי * מאי טעמא אדמוני, משום דחולקא דעדביה
 גרמא ליה * אדמוני, דינא ודאי * עם יפה עינים, דינא ברחמי כמה
 דכתיב (ישעיה כ"ט) חסדי דוד הנאמנים * אמר רבי יצחק חסדי דוד
 באתריה אוקימנא * אלא והוא אדמוני כדאמרן, עם יפה עינים אלן
 אבהתא * תא חזי ירושלם וציון דינא ורחמי * ואף על פי כן כתיב
 (מלכים ה' ח') עיר דוד היא ציון וכתיב (סוטה י"ח) בקרבך קדוש ולא אבא
 בעיר, גשבע קדשא בריך הוא שלא יפגם בירושלים של מעלה וכולי
 אימתי, אמר רבי יהודה כד אתהדר מלכו בית דוד לאתריה לתתא *
 רבי יצחק אמר ש' דרשימא בתלת קשרי, ש' דארבע קשרין, רמזיה
 היא לתלתא ודמיזא לארבעה * תלת היא דאמרן * ארבעה למהוי
 רתיבא קדישא כחדא * דהא הוא כללא דתקינא עלאה, ומהכא
 מתפרשן ואתמשכן תתאי באורחיהו, ברצועיהון דתליין בהני שערי
 דרישא, דתליין בהו ואתמשכן מנייהו כל אינון אחרנין, עד דאתקשרן
 באתרייהו * תנינן נטיל אינון עלאי דאמרן, ואלן תפלין דאנח קדשא
 בריך הוא * בגין כך בעי בר גיש לאתפארא בהו * עליה כתיב וראו
 כל עמי הארץ כי שם * * נקרא עליך, שם * * ממש * ואלן אינון תפלין

דרישא • תפלין דדרועא היא שמאלא, דאקרי עו וירתא מעו, דהיא
 הוא דכתיב (שמות י"ג) והיה לאות על ידכה, בה"א, והיא ה"א דאוקימנא •
 זכאה חולקיהון דישראל, ועל דא היא בתראה נטלא תפלין דהיא
 שמאלא, ומאן אינון, אלן ארבעה, דאינון חד גופא ועל דא כלילן
 כחד, ומאן אינון תפארת נצח הוד יסוד • והיא ה"א דיזכרה, וכלהו
 אחידן בה, בגין לאתברכא מנייהו, וכלילא מכלהו • אמר רבי חייל
 אי הכי הא כתיב (סו"ט) וראית את אחורי, ותנינן דאקשר של תפלין •
 אמר ליה הא אוקמוה ושפיר הוא, וכלא כרידא דמלך • ועל דא
 מהאי תלייא רצועה חד לתתא, דהא מינה תליין תתאי ואתונו מינה,
 ועל דא אתקרי אות כמה דאת אמר זאת אות הברית, וכתיב והיה לאות
 על ידכה, בה' והא אוקמוה:

רעיא מהימנא

שמע ישראל • אלהינו • אחד
 פקודא דא (ד') (סקדמס י"ב ע"ב)
 ליחדא שמא דקדשא בריך הוה
 בכל יומא, דהא כמה דמייחדי שמא
 דקדשא בריך הוא לתתא, הכי
 אתייחד שמה לעילא אשתבח
 קדשא בריך הוא יחידאי עילא
 ותתא. מאן דמייחד שמא דקדשא
 בריך הוה, ישוי לביה ורעותיה
 בהווא יחודא דקאמרן, ויחבר כל
 שייפוי בההווא יחודא, כההווא
 רעותא, למחוי כלהו אחד • כמה
 דשוי כל שייפוי כרוא דחד, הכי
 לעילא מחבר כל שייפין עלאין
 כההווא יחודא למחוי כלהו חד
 בשעתא דאתי בר נש לייחדא
 שמא דקדשא בריך הוא, כל חילי
 שמיא כלהו קיימין שידין שידין

שמע ישראל • אמר רבי יוסף,
 ישראל סבא • רבי יצחק
 אמר ע' רכרבה לאכלריה
 שבעין שמהן, סהדותא דכלא שמע
 ישראל כמה דכתיב (ישעיהו ה') שמעו
 שמים • וכתיב (ירמיהו ל"ב) האזינו
 השמים • אוף הכא שמע ישראל •
 וכלא חד מלה הוא • יהוה, רישא
 דכלא בנהירו דעתיקא קדישא,
 והאי הוה דאקרי א"ב, אלהינו
 עמיקתא דנחלין ומבועין דנפקין
 ונגדין לכלא • יהוה, גופא דאילנא
 שלימו דשרשין, אחד כנסת ישראל,
 וכלא חד שלימותא, ואתקשר דא
 כדא ולא אשתבח פרוורא אלא
 כלא חד • תני רבי יצחק רתיבא
 קדישא עלאה, ארבע בתי דתפלין
 דאגח ו' כמה דאתמר, רתיבא
 קדישא אחרת, ארבע אחרנין

דכלילין בחד דאנח ה' בתראה בגין לאתתקנא ולא תכללא כלהו
כמה דאוקמוה : כההוא יחודא, למיקס ברזא דחד

ביחודא חדא, כלהו מתתקנן

בתקונייהו כדקא יאות • כההיא שעתא קיימא חד ממנא שמשא

דקיימא תחות מאתים ושמונה וארבעין עלמין, וכלהו אקרון שייפין

דגופא, ודא אקרי הלניו, קיימא מחבא לההוא יחודא, ודא איהו

מלקט שושנים כמה דאת אמר (ס"ז) וללקיט שושנים דאינון שייפין

דגופא. שייפין עלאין לקיט לון שמא עלאה, ברזא דיחודא דקא

אתיחד ברזא דארבעים ושתיים שמהן, ולקיט כל אינון שושנים עלאין

ושמשא דלקיט כל אינון תתאין, די כלהו ממנן בכללא דשבעים

ושתיים שמהן, ואתלקיטו כלהו כההוא יחודא, ואתעבידו כלהו גופא

חדא ברזא חדא • וההוא יחודא סלקא, וקא מיחד כלא בתרין

סטרין ביחודא חדא • כההיא שעתא מתלקטין שייפין כלהו, ומתחברן

בחבורא חדא למהוי כלהו ברזא דחד עילא ותתא, ברזא דיהוה

אחד ושמו אחד • ועל דא מאריכין באחד בתרי אתוון למלקט

שושנים, לאתיחדא ברזא דאחד ביחודא שלים • כיון דאתיחדן

שייפין כלהו ברזא חדא דיחודא חדא • כדן אתקרי כלא קרבן

שלים • ועל רזא דא אעיל ליה קדשא בריך הוא כגן עדן לאדם

קדמאית כמה דכתיב (כרסית כ') לעבדה ולשמרה • ותנינן דאלין אינון

קרבנין תרין, רזא דיהוה אחד ושמו אחד, אינון קרבנין כתיב וללקוט

שושנים, (דבר אחר דקדשא בריך הוא איהו לקיט שושנים, לקיט כל

אינון שייפין דעילא ותתא, לחברא לון ביחודא כההוא יחודא דקאמרן •

כדן אתער מאן דאתער ללקוט שושנים) אלן שייפין דתרין סטרין

דאינון חד • שושנים, רזא איהו, דכד מתחברן כל (אינון) שייפין כחדא

למהוי כלהו ביחודא חדא רזא דקרבן, כדן מתעטר קדשא בריך הוא

בעטרה כרישא דכתם פו, למהוי בקרוי מתעטרא • ורזא דא הו

דכתיב שושנים, רזא דכל אינון שייפין דעילא ותתא • ורזא דההוא

פו, עטורא דמתעטרא וסלקא מבינייהו וכלא איהו ביה • בהני שושנים

אית בהו שית מאה ותליסר פקודין, דאינון שייפין דתרין סטרין, רזא

דיהוה אחד ושמו אחד, ואית ביה סליקו דההוא פו דקא סליק

דיהוה אחד ושמו אחד, ואית ביה סליקו דההוא פו דקא סליק

דיהוה אחד ושמו אחד, ואית ביה סליקו דההוא פו דקא סליק

מבינייהו, ובכל אתר דאינון משתבחין, ההוא סליקו עלארה אשתכח
מבינייהו לאסתלקא. ורזא דא תפוח בעצי היער ושושנה בין החוחים,
דא ודא אצטריך לאסתלקא בחדא ביחדא שלים. זכאה איהו מאן
דקריב קרבנין אלין, ודאי לרעוא ליה בהאי עלמא ובעלמא דאתי.
פקודא (ה) ליראה בארע כלל ובארע פרט. והא אוקימנא יראת,
בגין דאית עליה דבר נש לדחלא מקמי קדשא בריך הוא תדיר.
כמה דאת אמר (דכריס כ"ט) ליראה את השם הנכבד והנורא הזה את
"אלהיך. ובגין יראה דא יסתמר בארחוי, ויראה אתר הוא דאקרי
יראה כמה דאת אמר ליראה את השם הנכבד וגומר. בגין דתמן
שריא דחלא דקדשא בריך הוא, ואיהו (דרס"ג ע"ב) יראת "לדחלי
מניה, ורא איהו רזא דכתיב וממקדשי תיראו. בהאי יראה שרייא
פולטא דנורא, לאלקאה לון לחייבייא דלא נטרין פקודי אורייתא.
ועל דא בארע כלל אית לדחלא, ובתר בארע פרט, כד ידע בר נש
מאן איהי יראת "ודא איהו דחלא דחביבותא, דאיהי עיקר ויסודא
למרחם ליה לקדשא בריך הוא. (במ"ה) האי יראה עכיד לנטרא כל
פקודי דאורייתא, למהוי בר נש עבד נאמן לגבי קדשא בריך הוא
כדקא יאות (יראה). פקודא (ו) לאהבה, והא אוקימנא רחימו דקדשא
ברוך הוא, דבעי בר נש לרחמא ליה רחימו סגיי באברהם דרחים ליה
לקדשא בריך הוא בכמה רחימו, ומסר גופיה ונפשיה לגביה. מבאן
אוליפנא מאן דרחים ליה לקדשא בריך הוא, איהו מקיים עשר אמירן
עילא ותתא. ועל דא כל אינון עשר נסיונים דאתנסא אברהם, וקאים
בכלהו, לקבל עשר אמירן, כל נסיונא אמירה היא, ואתנסא בהו
אמירה וקאים ביה. ועל דא אינון עשר נסיוני, וכלהו קאים בהו
אברהם, בגין דאתקשר ואתרבק בימינא דקדשא בריך הוא, דאיהו
אהבה רבה. מאי טעמא איקרי אהבה רבה, בגין דמאן דקאים
בהאי אהבה אתקשר בעלמא עלאה. אהבת עולם דא רזא דעלמא
תתאה, דאתקשר ביה רחימו דיליה, וכלא רזא חדא כלא פרידא.
והא אתמר רזא דאהבה, רחימו דא סליק על כל פולחנין דעלמא,
בהאי אתיקר שמייה דקדשא בריך הוא יתיר מכלא ואתברך. בריך
הוא לעלם ולעלמי עלמין ורזא דאהבה אתמר, עד כאן. (קע"ב ב')

ציצית וכו' (ו) פקודא (ז) למקרי קריאת שמע תרי זמנין בכל יומא •
 חד לקבל דרגא דיממא וחד לקבל דרגא דליליא, ולאכללא ביממא
 דרגין דליליא • ולאכללא בליליא דרגא דיממא, והא אתמר ועל דא
 תרין זמנין בכל יומא חד ביממא וחד בליליא • פקודא למקבע בר
 נש מזוזה לתרעיה, למהוי כל בר נש נטיר מעם קדשא בריך הוא כד
 נפיק וכד עייל, ורזא (פסלים קכ"א) " ישמור צאתך ובאך מעתה ועד
 עולם • בגין (ב) דרזא דמזוזה איהו קאים תדיר לפתחא, ודא איהו
 (ג) פתחא דלעילא, ודא איהו דרגא דאקרי שומר לאשתכחא בנטירו •
 דבר נש לאו איהו נטיר, בר בנטירו דקדשא בריך הוא, דאיהו נטיר
 תדיר וקאים לפתחא, וכר נש לנו • ותו דלא ינשי בר נש הוכרנא
 דקדשא בריך הוא לעלמין, ודא איהו כגוונא דציצית כמרה דאת
 אמר (כמדכר ט"ו) וראיתם אותו וזכרתם את וגומר • בין דחמי בר נש
 להאי דוכרנא, אדכר בגרמיה למעבד פקודא דמאריה • ורזא
 דמהימנותא, מזוזה (ד) כללא דכר ונוקבא כחדא • (ה) בספרא דשלמה,
 סמך לפתחא, לקבל תרין דרגין, אודמן חד שידא (ודא איהו) ואית ליה
 רשו לחבלא • ואיהו קאים לסטר שמאלא • זקיף בר נש עינוי, חמי
 ליה לרזא דשמא דמאריה ואדכר ליה, ולא יכיר ליה לאבאשא •
 ואי חימא אי הכי כד נפיק בר נש מתרעיה לכר, הא ההוא שידא
 קאים לימיניה, ומזוזה לשמאליה, והיאך אתנטיר בר נש אי איהו
 שארי לשמאליה • אלא כל מה דעבד קודשא בריך הוא, כל מלה
 ומלה אתמשך בתר זיניה • בבר נש קיימן תרין דרגין, חד מימינא
 וחד משמאלא, ההוא דימינא אקרי יצר הטוב, וההוא דשמאלא אקרי
 יצר הרע • בין דנפק בר נש מתרעא דביתיה, ההוא שידא זקיף
 עינוי וחמי ליצר הרע דשארי לשמאלא, אתמשך לההוא סטרא
 ואתערי מימינא • ובההיא סטרא קאים שמא דמאריה, ודא יכיר
 דקרבא

(א) ח'ג סביסור או'א י'ד ס' י'ד ס'ס גימט' אדכ' מוח'ס : (ב) מזוזה ג' אדכ' וכמ' דיע'א וסיינו פתחא : (ג) סודר ש'א מקורו
 מאכא כסוד מי' ע'ב דסיינו ס'ז כנו ורחל עיקר' ממי' סס מ'ס כסוד חוס דסיינו י'ט ומ' י'ט ג' מוח'ס : א'כ קא' סבי על כ' פרעות
 דמחוס ססס שמע וסיס ססורס ח'גב זסיינו כללג דוכר וכו' ססס כ'סוד א' כלוליס יחד ח'גב : א'כ ירמו למס'ל רס'ו כ' כסס סוכ זל'ל
 כסוד וסי'ס ו' דכר סי'ס נוק ע'ש : סרמ' : (ד) כס זכר כ'י האריך ותיקף דכריו ככ'ז ככניסו יסחכל שס שרי ויזכיר פסיו וז' יכנע
 סד מלחויק ככית וגס יל'ס' יכנע ויחכטל ויכיון כי שס שרי' שומר ישראל כסוד מ' סעומדח כפתח סכליון לסע סחרכ שזככת ען סחייט
 סכך ישראל ומזווס סיד רחל • וסי'ס א' מ'כ לירופיס וכאלמין מ'ס וסוא ז'א סוא ישראל חוס שומר ישראל שרי' וסיס סוי'ס כפניס זכר'י
 כחוק מ'ס שרי' ג' שגן וככט וז'ס וסיס שרי' כלריך זס'ד וז'ל' לרמורוכסך תועפות לך תועפות לשון כפל כמז'ל רמו כסך כפל ג'ימ'
 ש'ך שיתמקו סדיניס כחסרי' סרומיס לכסך מ'אין :

לקרבא ליה ולאבאשא ליה, ונפיק בר נש ואשתויב מניה • כד עייל
 הא שמא קדישא ליטיניה קאים, ולא יכיל לקטרגא בהדיה • ועל דא
 אצטריך בר נש דלא יעביד טנופא ולכלוכא בתרעא דביתיה, ולא
 יושיר מיין עכורין • חד דלא יעביד קלנא לגבי שמא דמאריה, וחד
 דאית ליה רשו לההוא מחבלא לחבלא • ובגין כך יודהר בר נש
 מהאי, ויודהר בר נש דלא ימנע מתרעא דביתיה שמא דמאריה •
 וכד בר נש אתקין (דרס"ד ע"ב) מזוזה לפתחיה, כד עייל, ההוא יצר הרע
 וההוא שידא בעל כרחיהו נטרי ליה ואמרי (תפלים ק"ט) זה השער ליי
 צדיקים יכאו בו • וכד לא קאים מזוזה לפתחיה דבר נש, יצר הרע
 וההוא שידא מתתקנן כחדא, ושוו ידיהו על רישיה בזמנא דעייל,
 ופתחי ואמרי ווי ליה לפלנייא דהא נפק מרשותא דמאריה • מההוא
 זמנא קאים בלא נטירו, דלית מאן דנטיר עליה, רחמנא לישזבן • (צ"א
 ב' פקודא לאומאה וכולי):

שמע ישראל " אלהינו " אחד, דא איהו יחודא חד • ברוך שם כבוד
 מלכותו לעולם ועד, הא יחודא אחרא למהוי שמייה רזא חד •
 ורזא דא " הוא האלהים, דא כתיב כד אינון ביחודא חד • ואי תימא
 אי הכי כגוונא דכתיב (וכריס י"ד) " אחד ושמו אחד, (נרפס כתרומס קע"ב כ')
 לאו איהו " האלהים, דאי כתיב " ושמו הוא אחד, הוינא אמרי הכי •
 אבל לא כתיב אלא " אחד ושמו אחד, ואצטריך לומר כגוונא דא
 " הוא האלהים הוא, ויתחזי " אחד ושמו אחד • אלא כלא חד, דכד
 אתאחדן תרין שמיהן אלין, דא ביחודא חד ודא ביחודא חד, כדן
 תרין שמיהן אלין אתעבדו חד, ואתכלילן דא כדא והוי כלא שמא
 שלים ביחודא דא • וכדן " הוא האלהים, דהא כדן אתכליל כלא
 דא כדא למהוי חד • ועד דאתיחדו כל חד דא בלחודוי ודא בלחודוי,
 לא אתכלילו דא כדא למהוי כלא חד • כללא דכלל אורייתא הכי
 הוא ודאי, דהא אורייתא איהי תורה שבכתב ואיהי תורה שבעל פה •
 תורה שבכתב, דא הוא דכתיב " תורה שבעל פה, דכתיב האלהים •
 ובגין דאורייתא איהי רזא דשמא קדישא אקרי הכי, תורה שבכתב
 ותורה שבעל פה, דא כלל ודא פרט, כלל אצטריך לפרט, ופרט
 אצטריך לכלל ואתיחדו דא כדא והוי כלא חד • ועל דא כללא

דאורייתא, איהו כללא דלעילא ותתא, בגין דשמא דא לעילא ושמא דא לתתא, דא רזא דעלמא עלאה ודא רזא דעלמא תתאה • ועל דא כתיב אתה הראת לדעת כי יי הוא האלהים, דא כללא דכלא • וכל דא דאמרן אצטריך בר נש למנדע בהאי עלמא • ואי תימא פקודי אורייתא אן אינון הכא בכללא דא • אלא דא איהו זכור ודא איהו שמור, וכל פקודי אורייתא בהני כלילן ברזא דזכור וברזא דשמור, וכלא איהו חר : פתח רבי יוסי ואמר הא דתנינן צלותא דערבית חובה, איהו ודאי בגין דקרית שמע דערבית חובה, וקדשא בריך הוא אתיחד בליליא כמה דאתיחד ביממא • ומדת לילה אתכליל ביממא ומדת יממא אתכליל בליליא ואתעביד יחודא • ומאן דאמר רשות בגין אמורין ופדרין דמתעבלי בליליא והא אוקימנא דכתיב ואהבת את יי אלהיך, האי קרא אוקימנא ואוקמוה חברייא • אבל אית לשאלא אי בהאי יחודא דשמע ישראל אתכליל כלא, זימנא ושמאלא, אמאי כתיב לבתר ואהבת, והיה אם שמוע, דהא ביחודא אתכלילו • אלא התם בכלל הכא בפרט, והכי אצטריך וברזא דיחודא דהא אתערנא ביה, יחודא איהו כגוונא דתפלין דרישא ותפלין דדרועא, בתפלין דרישא

ארבע פרשין	ורבי אתמר	חכמה	תפילין	דרישא	גבורה
והבא תלת	שמעון זינין		בינה	חכד	
התם ארבע	פרשין וכל חד		תפארת	מניה	
וחד בלחודו	והבא תלת	תפארת	תפילין	דיד	יסוד
שמעון מה בין	האי להאי אלא		נצח	הוד	
זינין דפרשין	הא אתערנו	כולם	מלכות	מניה	כרוכים
			בבית	אחת	

כהו

פלידא דרעם ככל הם' זינו מסודר כראוי בסדר סמוחין חכ"ה ח"ו לכן כתב כד"ה שדיך לטעביר סקולמוס עליו ונתת סכס סיל מתוקן על ס' סמוחין כוס וכמש"ל רס"ג ח' ע"ג • טרש"כ :

(דרס"ר ע"כ) בהו, חד נקודה קדמאה, וחד רזא דעלמא דאתי, וחד ימינא
 וחד שמאלא אלין רזא דתפלין דרישא * והכא ברזא דא, יחודא דא
 תלת שמהן עלאין אינון, בגוונא דאינון ארכעה פרישין * קדמאה דא
 נקודה עלאה ראשיתא דכלא * אלהינו רזא דעלמא דאתי * * בתראה
 כללא דימינא ושמאלא בחדא, ככללא חדא, ואלין אינון תפלה
 דרישא, ודא איהו יחודא קדמאה * תפלין דדרועא כללא (גו תפלין
 דדרועא כללא) דכל הגי בחדא ודא איהו רזא ברוך שם כבוד מלכותו
 לעולם ועד * (מקדמא י"ב כ) הכא כללא דאינון תפלין דרישא דאתכלילו
 גו תפלין דדרועא, ורזא דא ברוך, דא רזא דנקודה עלאה דאיהו ברוך,
 דכל ברכאן נבעין מתמן * ואי תימא עלמא דאתי אקרי ברוך, לאו
 הכי, דהא נקודה עלאה איהו דבר, עלמא דאתי נוקבא, איהו ברוך
 ואיהו ברכה, ברוך דבר ברכה נוקבא * ועל דא ברוך איהו נקודה
 עלאה * שם, דא עלמא דאתי דאיהו שם גדול כמה דאת אמר ומה
 תעשה לשמך הגדול * כבוד, דא כבוד עלאה דאיהו ימינא ושמאלא,
 וכלהו כלילין בהאי תפלה של יד דאיהו מלכותו, ונטיל כלא בגווייה,
 ובהאי אתכלילין בהאי מלכות עלמין כלהו, למיזן לון ולספקא לון
 בכמה דאצטריכו, ודא איהו יחודא דתפלין דרישא ותפלין דדרועא,
 כגוונא דרזא דיתודא דתפלין, הכי הוא יחודא דכלא, ודא איהו בריו
 דמלה, והא (6) סדרנא יחודא דא קמי בוציעא קדישא ואמר לי, דהא
 בארכעה גוונין אתסדר יחודא, ודא ברירא דכלהו, והכי איהו ודאי,
 וכלהו רזא דיתודא * אבל סדורא דתפלין, דא הוא יחודא עלאה
 בדקא יאות, ומגו דאתכלילו ימינא ושמאלא ברזא דשמא חד כארח
 כלל, אצטריך לבתר לאפקא לון כארח פרט, אבל לאו כאורח יחודא *
 דהא יחודא בקראי קדמאי איהו, למיהו * * אחד בתפלין דרישא, ושמו
 אחד בתפלין דדרועא והוי כלא חד. כיון דיתודא אתסדר כלא ככללא
 מרישא דנקודה עלאה, אצטריך לבתר לאתערא מרישא דנהורא
 קדמאה, דאיהו רישא דכלא * עד כאן : גליף ואתקין משה חמישה
 ועשרים אתון ברזא דפסיקא דיתודא, דכתיב שמע ישראל * * אלהינו
 * * אחד, ואינון חמישה ועשרים אתון גליפין מחקקין ברזא דלעילא,

יעקב

יעקב בעא לאתקנא לתתא ברזא ד'יחודא, ואתקין בארבעה ועשרים
 אתון, ואינון ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, ולא אשלים לחמשה
 ועשרים אתון, בגין דעד לא אתתקן משכנא • ביון דאתתקן משכנא
 ואשתלים, מלה דהוה נפיק מניה כד אשתלים, לא מליל אלא בחמשה
 ועשרים אתון, לאחזאה דהא אשתלים דא כגוונא דלעילא דכתיב
 (ויקרא ה') וידבר יי אליו מאהל מועד לאמר, הא חמשה ועשרים אתון
 ועל דא (ו) חמשה ועשרים זינין לאשלמא תקונא דמקדשא, וכל הני
 אתון אוקימנא באינון אתון גליפין דאוליפנא ממר. ובגין דמשכנא
 אשתלים ברזין אלין אקרי כ"ה ביחודא דשלימו דמשכנא,
 ועל דא (תהלים קמ"ט) וחסידך יברכוכה כתיב, רזא דשלימו דכל משכנא
 ותקונא דיליה, חמשה ועשרים לקבל שנים ועשרים אתון ותורה
 ונביאים וכתובים, דאינון כללא חדא • רזא חדא בשעתא דישראל
 קא מייחדי יחודא בהאי קרא ברזא דחמשה ועשרים אתון, דאינון
 שמע ישראל יי אלהינו יי אחד, וברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד
 דאינון ארבעה ועשרים אתון, ויכוון כל חד בהו • כלהו אתון
 מתחברן בחדא, וסלקין לחבורא חד תשע וארבעין תרעין ברזא
 דיובלא, וכדין אצטריך לסלקא ועד, לא יתיר. וכדין אתפתחו תרעין,
 וחשיב קדשא בריך הוא לההוא בר נש כאילו קיים אורייתא כולה,
 דאיהו אתיא בתשעה וארבעים פנים ככלא. ועל דא אצטריך לכוונא
 רעותא בחמשה ועשרים ובארבעה ועשרים, לסלקא לון ברעותא
 דלכא בתשע וארבעין תרעין דקאמרן • ביון דאתכוון בהאי יתכוון
 בההוא יחודא דאמר מר, שמע ישראל וגומר, וברוך שם כבוד מלכותו
 לעולם ועד, כללא דכל אורייתא כולה • זבאה חולקיה מאן דיתכוון
 בהו, ודאי כללא איהו דכל אורייתא דעילא ותתא, ודא איהו רזא
 דאדם שלימו דדכר וניקבא. ורזא דכל מהימנותא • עד כאן :

(דרס"ט ע"ו) רבי אבא שלח ליה לרבי שמעון ואמר ליה, האי דאוקמיה
 מר בתפלין דמארי עלמא, ארבעה פרשיין אינון קידשא
 דקודשין שפיר • משכא דער תפלין, ואינון רצועין, אקרו קדושה,
 אסמכתא מנלן • שלח ליה (כרמסות ג') ויעש יי אלהים לאדם ולאשתו

וגומר דייקא, והכי אוקמיה רב המנוגה סבא ואלין אינון דרישא
 ודרועא ידכה בה"א והא אוקמיה • אמר רבי שמעון אית מאן דמתני
 בהאי גוונא, והיה דרועא שמאלא דקדשא בריך הוא ואקרי גבורה •
 אי הכי לא אשתארן ברישא אלא תלת, ואינון ארבע • אכל תרין
 רתיבין קדישין אינון, דא אתקשר בלבא ודא אתקשר במוחא, ולבא
 ומוחא אתקשר דא בדא, וזווגא חד להון ושפיר קאמרו חבריאי • והיה
 לאות על ידכה, כמה דאתמר ולא אקרי אלא אות • אמר רבי שמעון
 בשעתא דבר נש אקדים בפלגות ליליא, וקם ואשתדל באורייתא עד
 דנהיד צפרא, בצפרא אנח תפלין ברישיה, ותפלין ברשימא קדישא
 בדרועיה, ואתעטף בעטיפא דמצורה, ואתי לנפקא מתרעא דביתיה,
 אערע במוזזה רשימא דשמא קדישא כתרעא דביתיה, ארבע מלאכין
 קדישין מזווגין עמיה, ונפקין עמיה מתרעא דביתיה, ואופי ליה לבי
 כנישתא ומכרזי קמיה הבו יקרא לדיוקנא דמלכא קדישא, הבו יקרא
 לבריה דמלכא, לפרצופא יקרא דמלכא, רוחא קדישא שרייא עליה
 אכרזי ואמר (ישעיהו מ"ט) ישראל אשר בך אתפאר (חסר ועיין בסוף הס' סימן י"ג
 דשי"ד כ"א) כדן ההוא רוחא קדישא סלקא לעירא, ואסהיד עליה קמי
 מלכא קדישא, כדן פקיד מלכא עלאה למכתב קמיה כל אינון בני
 היכליה, כל אינון דאשתמודען קמיה דדא הוא דכתיב (מלאכי ג') ויכתב
 ספר זכרון לפניו ליראי • ולחושבי שמו • מאי ולחושבי שמו, כמה
 דאת אמר (שמות ל"ט) וחושבי מחשבות, אינון דעבדין לשמיה אומנותא
 בכלא, אומנותא דתפלין בכתיהון ברצועיהון וכתיבתהון • אומנותא
 דציצית בחוטיהון בחוטא דתכלתא • אומנותא דמוזזה, ואלין אינון
 חושבי שמו • וכתיב (ס"ט) וחושבי מחשבות • ולא עוד אלא דקדשא
 בריך הוא משתבח ביה ומכרזי עליה בכלהו עלמין, חמו מה ברירה
 עבדית בעולמי • ומאן דיעול קמיה לבי כנישתא בד נפיק מתרעיה,
 ולא תפלין ברישיה וציצית בלבושיה, ואומר (ספלים ה') אשתחוו אל
 היכל קדשך ביראתך • קדשא בריך הוא אמר אן הוא מוראי, ה"ל
 סגיד סהדותא דשקרא אמר רבי יוסי זכאה חולקיה דמשה דהכא
 אמר (ה' אלהינו) כ"א אלהיך, דאמר רבי שמעון משה בדרגא עלאה

יתד

ביתא, וככל מה דאסתכל אתלטייא • תלת מאה ושתין וחמש שמשין
 כהושבן ימי שתא אית ליה, דהוא שליט עלייהו, וכלהו נפקין עם בר
 נש כד נפיק מתרעא דביתיה • אמר רבי אלעזר כל דא בעי קדישא
 כריך הוא לנטרא לון לישראל, ואתקין שמייה קדישא לעילא, דאיהו
 אורייתא, ואורייתא כלא חד שמא קדישא איהו, ומאן דאשתדל
 כאורייתא אשתדל בשמייה • תא חזי בעי בר נש בפתחא דביתא
 לרשמא שמא קדישא, דאיהו מהימנותא דכלא • דהא ככל אתר
 דשמא קדישא אשתכח, זינין בישין לא משתכחי תמן, ולא יכלין
 לקטרגא ליה לבר נש כמה דכתיב (קהלים כ"ב) לא תאינה אליך דעה
 וגומר • (מוזזה אקרי) אתר דפתחא דביתא שרייא • כגוונא דלעילא,
 אתר דפתחא דביתא עלאה שרייא מוזזה אקרי, דהוא תקונא דביתא
 ופתחא דביתא • מההיא מוזזה ערקין מארי נימוסין, מארי דדינין קמיה
 לא משתכחין • ולקבל דא לתתא כד בר נש אתקין מוזזה לפתחא
 דביתא, והאי שמא קדישא רשים באתווי, האי בר נש אתערט בעטרותי
 דמאריה, ולא קרבין לפתחא דביתיה זינין בישין, ולא משתכחי תמן •
 רבי אבא הוה אתי מלמחמי לרבי שמעון, פגע ביה רבי יצחק אמר
 ליה מאן אתי מאריה דנהורא, גבר דאתרבק בנורא דאכלא כל יומא
 הא נהורא עמיה שריי אמר ליה תנינן דתייבא עליה דבר נש, לקבלא
 אנפי שכינתא ככל ריש ירחי ושבת, ומאן איהו, רביה כל שכן כוצינא
 עלאה קדישא, דכל בני עלמא בעאן לקבלא אנפוי • אמר רבי יצחק
 אהדרנא עמד ואקבל אנפי שכינתא, ואטעם מאינון מילין עלאין
 דאטעמת קמיה • פתח רבי אבא ואמר (ס"ג ק"ג) שיר המעלות אליך
 נשאתי את עיני היושבי בשמים • שיר דא לא כתיב מאן אמרו, אלא
 ככל אתר דאיהו סתם, רוח הקדש אמרו עלייהו דישראל בגלותא •
 היושבי בשמים, היושב מבעי ליה, מאי היושבי • אלא אוקימנא מאן
 דבעי לצלאה צלותיה קמי מלכא קדישא, בעי למבעי מעמיקתא דכלא,
 לארקא ברכאן לתתא כמה דכתיב (ס"ג ק"ג) שיר המעלות ממעמקים
 קראתיה • והאי יו"ד יתיר עמיקתא דכלא היא, וכהאי בעי למבעי
 בעיותיה, לארקא ברכאן לההוא אתר דאקרי שמים, לאתונא מניה
 כלא ועל דא היושבי בשמים • בשמים כמש, דכד אינון ברכאן נגידו

ואתמשכו מההוא אתר עומקא דכלא, ואתיישכן באתר דאקרי שמים,
 כדן ברכאן משחכחי בעלאי ותתאי • כעיני עבדים אל יד אדוניהם
 מאי כעיני עבדים, אלין אינון שאר רבכי עמין, דלא אתזנו אלא
 משוירי נופא דאילנא דישראל מתרבקי ביה. וכד ישראל נטלין ברכאן
 מההוא אתר, בלהו מתברכן מישראל • כעיני שפחה אל יד גבירתה,
 דא היא שפחה דאוקימנא דקטיר קדשא בריך הוא חילא דילה
 במצרים, דהא לית חילא דידה אלא כד אתנגיד מתמצית האי ארץ
 ישראל • וארץ ישראל (דרס"ו ע"ב) גבירתה אקרי, ועל האי כתיב
 (משלי ל) תחת שלש רגזה ארץ • מאן ארץ, דא ארץ ישראל כמה
 דאתמר • תחת עבד כי ימלוך, אלין אינון עבדים דקאמרן, כד אתייהיב
 שולטנותא לחד מנייהו • ודא הוא דכתיב אשר הוצאתיך מארץ
 מצרים מבית עבדים • שפחה כי תירש גבירתה מאי היא, דא היא
 שפחה דקאמרן • תא חזי מסטרא דהאי שפחה נפקי כמה גרדני
 טהירין, מקטרגין לקבלייהו דישראל ולקטרגא לון • וקדשא בריך הוא
 עביד להו לישראל נטירו, כאבא דבעי לנטרא לכריה מן כלא • אמר
 קדשא בריך הוא לישראל, כמה מקטרגין זמינן לקבלייכו אשתדלו
 בפולחני ואנא אהא נטיר לכו לכו • ואחון תהוון זמינן בכתיבון
 מלגו וניימי בערסיכון, ואנא אהא נטיר לכו לכו וסוחרני ערסייכו •
 ותא חזי בשעתא דאינון זינין בישין קריבין לפתחא דבר נש, זקפן
 רישא ומסתכלן בשמא קדישא דאתחזו לכו דאיהו שדי דמתעטר
 בעטרוי, דשמא דא שליט על בלהו, ומיניה דחלין וערקין ולא קרבין
 לפתחא דבר נש • אמר ליה רבי יצחק אי הכי ירשום בר נש שמא
 דא בפתחא דביתא ולא יתיר, אמאי כל פרשתא • אמר ליה שפיר
 הוא, דהא שמא דא לא אתעטר אלא באינון אתוון בלהו דרשימין
 ברשימא דמלכא • וכד אכתב כל פרשתא, כדן שמא דא מתעטר
 בעטרוי, ונפיק מלכא בכל חילוי, בלהו רשימין ברשימא דמלכא, כדן
 דחלין מניה וערקין כקמיה • תא חזי והיה, שמא קדישא מתתא לעילא •
 ועל דא שדי אחרשים מלכו, לקבלי שמא דא, (ב) והיה מלגו שדי

מדבר

(א) היסוף טעם לתא כי תמצית מכוונת זכ לעומת זכ ואתר כי זכ זכ מקטרג כתיבין סמ' מפניייתח זכס צדי כתיבוייהו שלח למנין על
 פלגס נוכית ומחין סל' ככפס מל' סר' איוכו הסנייה וכנופו מכל אקרי העולם וכה יחקיים זכס ס' נק' על' דר' ית' ס' נ' ס' ית' ס' מס' שרש
 ר' ס' רפ' כ' ס' ישעור לשפר וכואד על המוחס ישמ' לשפר מן השד טעימד כפתח לחיירן בלאחק וכאד מיל' ס' סלכ' אלפר חמיד כתיבד :

מלכר למהוי נטיר בר נש מכל סטרין מלגאו ומלכר . אמר רבי אבא
כמה חיילין קדישין זמינן בההיא שעתא דאנח בר נש מזוה לתרעיה,
בלהו מכרזי ואמרי (מסליס ק"ח) זה השער ליי וגומר, זכארה חולקיהון
דישראל, כרין אשתמודעו ישראל דאינון בני מלכא קדישא, דהה
בלהו אתרשימו מניה . אתרשימו כגופייהו ברשימא קדישא, אתרשימו
בלבושייהו בעטיפייהו דמצוה . אתרשימו ברישייהו בכתי דתפילי
בשמא דמאריהון . אתרשימו בידייהו ברצועי דקדושה, אתרשימו
במסאנייהו במסאנא דמצוה . אתרשימו לכר בזריעה בחצרה .
אתרשימו בכתייהון במזוזה דפתחא . בכלא רשימין דאינון בני מלכא
עלאה זכאה חולקיהון . עד דהוו אזלי אמר רבי אבא (א) מאי דכתיב
(ירמס כ) אותי עזבו מקור מים חיים לחצוב להם בארות וגומר . אותי
עזבו, דא הוא מאן דמשקר באת רשימא קדישא . ובמה משקר ביה,
דעייל ליה ברשותא אחרא כמה דאת אמר ובעל בת אל נכר, דאקרון
בורות נשברים, דהא עמין עובדי עבודה זרה אקרון בורות נשברים (ב)
מקור מים חיים, דא רשותא קדישא, מהימנותא קדישא, ואקרי באר
מבועי דמיין צלילין נפקין ונזלין מינה כמה דאת אמר (סיר ד) ונזולים
מן לבנון, (מסלי ה) ונזולים מתוך בארך, וכתיב (סיר ד) מעיין גנים באר
מים חיים . סטרא אחרא אקרי בורות נשברים אשר לא יכילו המים .
תא חזי (כ"א מהו) אלא ההוא נהרא דנגיד ונפיק, אשקי לכל גנתא
(ורוי לכל גנתא) ורוי לכל אתר ואתר כמה דאוקימנא, עד דמלי
(כ"א דמטי) לההוא אתר בגנתא דאקרי באר מים חיים . ומתמן אתזנו
עלאין ותתאין (כ"א עלמין תתאין) כמה דאת אמר (כראסית כ) ומשם
יפרד . וכל אינון סטרין דסטרא שמאלא לא משתקיין מההוא נביעו
דמיין נביעין, כגין דאינון מסטרא דשאר עמין, ואקרון בורות נשברים .
ומאן דמשקר בשמא (כ"א ברשימא) קדישא, כההוא סטרא אתדבק
בבורות נשברים . אשר לא יכילו המים ולא עיילי לתמן . וההוא
דזכי לנטרא ליה, זכי לאשתקייא מההוא נביעו דנחלא בעלמא דין
ובערכא

ודישאר אל אקרון באר

(א) שהולץ עובדי אלה אותי ר"ל היות עלי הכרית סטרא היסוד ויתא כלכלי חת"ו ו"ל שם שר"י כמי' סוף כיסוד אכא שנתקן סוגרי
והכס היסוד אין בו אלא כ פוקים ונמלא שחזיו שחז"ל פ"ה' סוף סיולא מתקום ולמטע וכו' סוד העגרה שם סמילת וסייני' אית' ח"י
תפ"ד :הוא רשימא קדישא דייקא ואמר ל' דמשקר מפני שיסוד הקדוש כולו זרע אמת שאין בו טעם של סיב' ח"ו אלא כולו זרע
מזריע ופרח ורבה משא"כ סקליסם דחינו עושט פרי דאל אחר אסתרים וכו' . סרס"ג .
דברים

ובעלמא דאתי, וזכי דאתמלי ההוא באר עלאה, לנגדא ברכאן לעילא
 ותתא • זכאה איהו בעלמא דין ובעלמא דאתי על דא כתיב (ישעיה כ"ח)
 והיית כגן ריה וכמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו • ווי למאן דמשקר
 ברשימא קדישא, דהא משקר (דרסו ע"ב) (ה) בשמא עלאה • ולא עוד
 אלא דגרים להאי באר (ב) דלא אתברכא, וקרין עליה (דכריס כ"ב) כי
 הוציית (ג) שם רע על בתולת ישראל • בתולת ישראל דייקת
 ואוקמיה רבי שמעון באתריה, מאן דשוי חסקופי מילין על אנתתיה
 קדמיתא, ואפיק עליה שום ביש, כמה דאפיק לעילא דכתיב כי הוציית
 שם רע על בתולת ישראל, סתם • ואזלא הא כי הא דאמר רבי חייא
 אמר רבי יוסי, בתולת ירתא ירתא שבע ברכות דאתברכא בשבע, כגין
 דבתולת ישראל ירתא שבע ברכאן • ועל דא אתקרי בת שבע •
 ואנתתא אחרא מאן ברכאן דילה, ברכתא דבעו ורות כמרה דאת
 אמר (וי"ד) ויאמרו כל העם אשר בשער והזקנים עדים יתן י את
 וגומר, דודאי בתולה בשבעה אתברכת, ולא אתתא אחרא כרוז
 דא • כיון דמטו בהקל חר, חמו אילנין יתבו תחותיהו • אמר רבי
 אבא הא צחותא דמילי דאורייתא נתיב • פתח ואמר (ישעיה כ"ז) והיה
 ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האובדים בארץ אשור והנדהים
 בארץ מצרים וגומר • והיה ביום ההוא, מאי ביום ההוא, אלא ההוא יומא
 דאתידע לקדשא בריך הוא כמה דאת אמר (זכריה י"ד) והיה יום אחד הוא
 יודע ליי • תו ביום ההוא, כמה דאת אמר (יחזקאל ל"ח) ביום בא גוג על
 אדמת ישראל • יתקע בשופר גדול • מה לן ביה, אי הוא רב או
 זעיר • אלא ההוא שופר עלאה דביה נפקין עכדין לחירו תדיר, והאי
 איהו יובלא, ריובלא עלאה ודברבא הוא • וכד האי אתער כל חירו
 דעלמין מתערין ביה, וההוא אקרי שופר גדול • ובאו האובדים בארץ
 אשור • האובדים מבעי ליה, או הנאבדים, מאי האובדים • האובדים
 ממש, כגין דאינון בארעא אחרא, ומאן דשארי בארעא אחרא יניק
 מרשותא אחרא, ובאילו לא שרייא במהימנותא, כגין כן אובדים
 אקרון, אובדים אינון בכל סטריין • דכד ישראל שריין בארעא קדישא

זכאין

(f) ה"ס איתא סק' שמך סגודל כי כסיר ספריעט מתעלם יסוד א' למעלס ומתכרלס סתמרים אכל סמטמול את כריתו מחזיר סגודלס
 והס' יתו וממעט אור א' : (כ) סכזכ סגודלס לסרזכ סס נפגמ'ס כס סע' אורית סכנס'ס דועיר סידוע'ס כסוד כריתת סגודלס :
 (ג) דאיתא כ"ח' סבינס דלסס ורזל כרזס סס טוב אכל סקל'סס נקזס סס רע וסינו ערלס רע' לס' סרמ' :

זכאין, זכאין תדיר בכלא, זכאין לעילא ותתא (כאן טייך מעם סאמר כסוף ס"ב דף ס'
 ע"כ סימן כ"ב) • דבר אחר ובאו האובדים, מאן אינון, אלין צדיק וכנסת
 ישראל דאקרון אובדים • מנלן • כנסת ישראל דכתיב (ירמיה ט') על מה
 אברה הארץ, אבודה או נאבדת לא כתיב, אלא אברה הארץ, דא
 כנסת ישראל • צדיק, דכתיב (ישעיה כ"ז) הצדיק אבד, אבוד או נאבד
 לא כתיב, אלא אבד והא אוקמוה • ואי תימא ובאו, מאן אתר אתיין
 אלין אובדים • אלא כנסת ישראל מן גלותא • צדיק כמה דאוקמוה
 דכתיב (ספלים קכ"ו) בשוב יי את שיבת ציון, בגין הייחוב לאתריה וייתי
 לאתחברא בכנסת ישראל • ועל דא ובאו האובדים בארץ אשור
 והשתחוו ליי בהר הקדש בירושלם • מאי והשתחוו • אלא מלה דא
 דהנרחים מארץ מצרים, כפיכול ישראל לא יפקון מן גלותא • אלא
 בשכינתא כמה דאוקמוה • ואינון נרחים ישתחוו ליי • תו אמר רבי
 אבא כתיב (ס"ב קכ"ב) יי ישמור צאתך ובאך מעתה ועד עולם • ישמור
 צאתך תינח • אלא ובאך, מאי קא מיירי, דהא מאן דעאל לביתיה לא
 מסתפי • אלא האי בר נש דשווי רשימא קדישא לביתיה במילין דשמא
 עלאה, האי אתנטיר מכלא • כד נפיק, ההוא דמדוריה לתרעא דביתיה,
 זקיף וחמי רשימא קדישא ועיין (ס"ב נע"ז) בפתחיה • כד נפיק בר נש
 הוא אוזיף ליה ונטיר ליה, כד עייל לביתיה הוא אכריו קמיה אזדהרו
 ביקרא דריוקנא דמלכא קדישא • וכל דא בגין ההוא רשימא דשמא
 קדישא דאתרשים בתרעיה • ולא די ליה לבר נש דאתנטר בביתיה,
 אלא קרשא כריך הוא נטיר ליה כד עייל וכד נפיק, דכתיב יי ישמור
 צאתך ובאך מעתה ועד עולם • זכאין אינון ישראל כהאי עלמא
 ובעלמא דאתי • תא חזי האי רוחא בישא דשאריו (ררס"ז ע"ב) בין תרעי •
 ווי ליה לבר נש דלא ידע לאזדהרא מניה, ולא רשים לפתחא דביתיה
 שמא עלאה קדישא דישתכח עמיה • דהא אית ליה תלת מאה ושתין
 וחמש שמשין בישין מקטרגין, כל חד משמש יומיה • וכלהו משתכחי
 עמיה כל יומי שתא, ומקטרגי ביה לעילא ותתא, וכלהו משתכחי ביה
 ביממא ובליליא, ביממא לקטרגא ליה, כליליא לצערא ליה בחלמיה •
 כד נפיק, לקטרגא ליה, כד עאל, שוויין ידיהו עליה דכתפיה ואמרין
 ליה ווי ליה לפלגיא דנפק מרשותא דמאריה, ווי ליה לפלגיא כהאי

עלמא ובעלמא דאתי • בגין כך בעאן בני מהימנותא למהוי רשימין
 בכלא, למהוי רשימין ברשימא דמאריהון, לאזדעזעא מנייהו כל סטרי
 זנין בישין, למהוי נטירין בהאי עלמא ובעלמא דאתי • זכאה חולקיהון
 דישראל עליהו כתיב (ספ"ט ס) ועמך כלם צדיקים לעולם ירשו
 ארץ וגומר :

ואהבת את יי אלהיך • רבי יוסי פתח (ס"ב כ"ב) ועתה מה לי פה נאם
 " כי לקח עמי חנם וגומר • תא חזי רחימותא דקדשא בריך
 הוא בישראל, אף על גב דחובייהו גרמו לאסתלקא מינייהו ואתבדרו
 בני עממיא, הוא תבע עלבונא דילהון • ותא חזי בשעתא דישראל
 שראן בארעהון, קדשא בריך הוא משתעשע בגינתיה, וקריב לגבייהו
 דישראל ושמע קליהון ואשתבח בהו • בין דגרמו חובייהו ואתגלו
 ישראל מארעא קדישא, קדשא בריך הוא לא עאל בגינתיה ולא
 משתעשע בה, ולא עוד אלא דאיהו צווח ואמרועתה מה לי פה נאם
 " וכתיב התם (ספ"ט ק"ב) פה אשב כי אויתיה • כי לקח עמי חנם
 כמה דאת אמר חנם נמכרתם • ומהווא יומא דאתגליאו ישראל
 מארעהון, לא אשתבח חדותא קמי קדשא בריך הוא • הדא הוא
 דכתיב (ספ"ט כ) אלביש שמים קדרות ושק אשים כסותם, וכל דא
 בגין רחימותא דילהון דרחים לון קדשא בריך הוא כמה דאת אמר
 אהבתי אתכם אמר " (ועל דא) ואהבת את יי אלהיך • ואהבת
 דבעי בר נש לאתקשרא ביה ברחימותא עלאה, דכל פולחנא דבעי
 בר נש למפלה לקדשא בריך הוא, דיפלה ברחימו, דלית לך פולחנא
 כמו רחימותא דקדשא בריך הוא • רבי אבא אמר הני מילי כללא
 דאורייתא אינון, בגין דעשר אמירן דאורייתא הבא אתכלילון, והי
 אוקמוה חבריאי • ותא חזי לית לך מלה בחביבותא קמי קדשא
 בריך הוא, כמאן דרחים ליה כדקא יאות, ומרה הוא, כמה דכתיב
 בכל לבבך, בכל מאי קא מיירי, בלבבך מבעי ליה • בגנפשה במאדך •
 מהו בכל לבבך • אלא לאכללא תרין לבין, חד טב וחד ביש, בכל
 גנפשה בין טב ובין ביש, בכל מאדך, דא לא אתיאי לדרשא • אמר
 רבי אלעזר ואפילו האי לדרשא הוא • מאי טעמא, בין דגפר ליה
 ממונא מירותא או מסטרא אחרא, או בין דאיהו רווח ליה, ועל דא

כתיב בכל מאדך • אמר רבי אבא אהדרנא לקרא • ואהבת מאן
 דרחים לקדשא בריך הוא אתעטר בחדס מכל סטרין, ועביד חדס
 ככלא, ולא חיים על גופיה ועל ממוניה • מנלן מאברהם כמה דאתמר,
 דהא לא חס ברחימותא דמאריה על לביה (דהוא יצריה) ועל נפשיה
 ועל ממוניה • על לביה, לא אשגח על רעותא דיליה, בגין רחימותא
 דמאריה, על נפשיה, דלא חס על בריה ועל אתתיה, בגין רחימותא
 דמאריה, על ממוניה, דהוה קאים בפרשת ארחין ואתקין מזוני לכל
 עלמא, בגין כך אתעטר בעטרא דחדס כמה דכתיב חדס לאברהם •
 ומאן דאתקשר ברחימותא דמאריה זכה להאי ולא עוד אלא דעלמין
 כלהו מתברכין בגיניה דהא הוא דכתיב (תכליס קמ"ה) ותסדיך יברוככה,
 אל תקרי יברוככה, אלא יברכו כ"ה • (כ"ה דכתיב ונברכו בך כל
 משפחות הארמה) • יומא חד חלש רבי יוסי, עאלו לגביה רבי אבא
 ורבי יהודה ורבי יצחק, חמו ליה דהוה גפיל על אנפוי ונאים • יתבו
 כד אתער חמו ליה לאנפוי דחייבין • אמר ליה רבי אבא מלה חדתא
 חמיתא, (דרס"ז ע"ב) אמר ליה ודאי, דהשתא סלקא נפשי וחמית יקרא
 מאינון דמסרו גרמייהו על קדושרה דמאריהון, דהו עאלין בתליסר
 גהרי דאפרסמונא דכ"א, וקדשא בריך הוא משתעשע בהו • וחמינא
 מה דלא יהבו לי רשותא למימר ושאלנא לון, אמינא האי יקרא דמאן
 הוא • אמרו לי מאינון דרחימו למאריהון בההוא עלמא, וממה דחמית
 נפשאי ולבאי אתגהיר, ועל דא אנפאי חייבין • אמר ליה רבי אבא
 זבאה חולקך, אבל אורייתא אסהיד בהו דכתיב (טעיס ס"ד) עין לא ראתה
 אלהים זולתך יעשה למחכה לו • אמר ליה רבי יהודה הא שאילו
 חברי, דא דכתיב יעשה, תעשה מבעי ליה • אמר ליה הא אתמר,
 אבל רזא דמלה היינו דכתיב (תכליס כ"ו) לחזות בנעם • ולבקר בהיכלו,
 ואוקמוה נעם • ההוא דאתי, מעתיקא קרישא, דקדשא בריך הוא
 משתעשע, ביה דהא ההוא נעם מעתיקא נפקא, ולבקר בהיכלו, בהיכלא
 עילאה על כלא • אוף הכא עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה, מאן
 ההוא עתיקא סתימא דכלא דהא ביה תליא • אמר ליה ודאי הכי
 הוא • זבאה חולקיהון דאינון דרחימותא דמאריהון מתדבקן בהו,
 לאלין לית שיעורא לחולקיהון בההוא עלמא • אמר רבי יצחק כמה

מְדוּרִין עַל מְדוּרִין אֵית לְהוּ לְצַדִּיקֵיָא בְּהוּא עֵלְמָא, וּמְדוּרָא עֵלְמָא
 דְּכֵלָא אֵינוּן דְּרַחֲמֵימוּתָא דְּמֵאֲרִיְהוֹן אֲתַקְשֵׁר בְּהוּ, דְּהָא מְדוּרֵיהוֹן
 אֲתַקְשֵׁר בְּהִכְלָא דְּסַלִּיק עַל כֵּלָא • מְאִי טַעְמָא, בְּגִין דְּקִדְשָׁא כְּרִיד
 הוּא בְּהָא אֲתַעֲטֵר • תָּא חֲזִי הִכְלָא דָּא אֲהֵבָה אֲתַקְרִי, וּבְגִין אֲהֵבָה
 קִיָּמָא כֵּלָא כְּמָה דְּכַתִּיב (ס"ו ט) מִיָּס רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לִכְבוֹת אֶת
 הָאֲהֵבָה, וּכְלָא בְּרַחֲמֵימוּתָא קִיָּמָא • דְּהָא שְׁמָא קִדְשָׁא הִכִּי אֲשַׁתְּכַת
 דְּהָא אוּקְמוּהָ " לֹא מִתְפָּרֵשׁ קוֹצָא דְּלַעֲלֵא מִן " לַעֲלֵמִין, דְּהָא
 בְּרַחֲמֵימוּתָא שְׂרִיָּא עֲלֵיהּ, וְלֹא מִתְפָּרֵשׁ מִנִּיהּ לַעֲלֵמִין • הֵיא אוּקְמוּהָ
 דִּיּוֹד לֹא מִתְפָּרֵשׁ מִנִּיהּ, וְאֲשַׁתְּכַחוּ כַּחֲדָא בְּחַבִּיבוּתָא לֹא אֲתַפְרִשֵׁן
 דָּא מִן דָּא כְּגוֹנָא דָּא וְהָא אֲתַמַּר, כְּמָה דְּכַתִּיב (כִּלְשֵׁיִם כ') וְנִהְדֵּר
 יוֹצֵא מִעֵרֶן, יוֹצֵא תְּדִיר לַעֲלֵמִין בְּחַבִּיבוּתָא אֲתַדְּבַקֵּן • וְהֵ כִּד אֲתַדְּבַקֵּן
 דָּא כְּדָא, אֲתַדְּבַקֵּן בְּחַבִּיבוּתָא כַּחֲתֵן בְּכֵלָה, דְּאֲרַחֲיֵיהּ תְּדִיר בְּחַבִּיבוּתָא
 אֲשַׁתְּכַת, " בְּה' ה' עֵס וְה' עֵס ה', וְדָא כְּדָא אֲתַקְשֵׁר בְּחַבִּיבוּתָא, וּכְלָא
 אֲהֵבָה אֲקִרִי • וְעַל דָּא מֵאֵן דְּרַחֲמִים לְמַלְכָּא הָא אֲתַקְשֵׁר בְּהוּא
 אֲהֵבָה • וּבְגִין כֵּךְ וְאֲהֵבַת אֵת " אֱלֹהֵיךְ :

וְהִיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְגַמְר • רַבִּי יִצְחָק פֶּתַח (תְּפִלִּים ל"ט) כָּל עֲצֻמוֹתַי
 תֹּאמְרֵנָה " מִי כְּמוֹךְ מְצִיל עֲנִי מִחֶזֶק מִמֶּנּוּ וְעֲנִי וְאֲבִיוֹן מִגּוֹזְלוֹ •
 הָאִי קִרָּא דוֹד אֲמֵרוּ בְּרוּחָא דְּקוֹדְשָׁא, כָּל עֲצֻמוֹתַי תֹּאמְרֵנָה, וְכִי מֵאֵן
 חָטָא גְרַמִּי דְּאֲמֵרוּ שִׁירְתָּא • אֵלָּא הָאִי קִרָּא בּוֹמְנָא דְּקִדְשָׁא כְּרִיד
 הוּא זְמִין לְאַחֲיָא מִתִּיָּא, וּזְמִין קִדְשָׁא כְּרִיד הוּא לְאַתְקֵנָה גְרַמִּין,
 וְלִקְרַבָּא כָּל חַד וְחַד לְאַתְרֵייהוּ דְּכַתִּיב (יִחְזַקֵּל ל"ו) וְתִקְרְבוּ עֲצֻמוֹת
 עֵצִים אֶל עֲצֻמוֹתֵיכֶם וְכַתִּיב (יִשַׁעְיָא כ"ח) וְעֲצֻמוֹתֵיךְ יַחְלִיץ • כְּדִין זְמִינִין אֵינוּן
 לְמִימַר שִׁירְתָּא, מְאִי שִׁירְתָּא אֲמֵרִי, " מִי כְּמוֹךְ (מִקְדָּמִי) וְדָא שִׁירְתָּא
 מְעֵלִיָּא מְמָה דְּאֲמֵרוּ יִשְׂרָאֵל עַל יָמָא • דְּהָא אֵינוּן לֹא אֲדַכְּרוּ שְׁמָא
 קִדְשָׁא אֵלָּא בְּתַר תְּלַת מִלִּין דְּכַתִּיב (שְׁמוֹת ט"ו) מִי כְּמוֹכָה בְּאֵלִים
 " • וְהֵבָא אֵינוּן מִקְדָּמִי לְשְׁמָא קִדְשָׁא דְּכַתִּיב " מִי כְּמוֹךְ • מְצִיל
 עֲנִי מִחֶזֶק מִמֶּנּוּ, דָּא יִצֵּר טוֹב מִיִּצֵּר רַע, בְּגִין דִּיִּצֵּר רַע תִּקִּיף הוּא
 כְּאַבְנָא כְּמָה דְּכַתִּיב (יִחְזַקֵּל ל"ו) וְהִסִּירוֹתַי אֵת לֵב הָאֲבָן • וְיִצֵּר טוֹב
 הוּא בְּשֵׂרָא דְּכַתִּיב וְנָתַתִּי לְכֶסֶל לֵב בְּשֵׂר • תָּא חֲזִי יִצֵּר רַע לְמָה הוּא
 דוּמָה, בְּשַׁעֲתָא דְּאֲתִי לְאֲזוּדוּגָא בְּכַר נֶשׁ הוּא כְּפִרְזֵלָא, עַד דְּעֵאלִין

ליה בנורא בְּתַר דִּיתְחַמֵּס, אַתְהֵדֵד בְּלֹא כְנוּרָא • רַבִּי חֵיָא אָמַר
 יִצְרֵה הָרַע בְּדִ אֲתִי לְאֻדוּוּגָא כִּיָּה בְכֹר נִשְׁ דְּמִי לְכֹר נִשְׁ דְּקָרִיב לְפִתְחָא,
 וְחָמִי דְלֹא אֵית מֵאן דְּמַחֵי בִידֵיהּ, עָאֵל לְבֵיתָא וְאַתְעֵבִיד לִיהּ אֹרַח •
 חָמִי דְלֹא אֵית מֵאן דְּמַחֵי בִידֵיהּ וְיִזְיֵל לִיהּ לְאַרְחֵיהּ • בֵּינָן דְּעֵיִל
 לְבֵיתָא וְלֹא אֵית דְּמַחֵי בִידֵיהּ, אַתְמַנָּא עֲלֵיהּ וְאַתְעֵבִיד מֵאַרְיָה דְּבֵיתָא,
 (דרס"ח ע"ב) עַד דִּישְׁתַּכַּח דְּכָל בֵּיתָא קָאִים בְּרִשְׁוֹתֵיהּ • מֵאן אֹלִיפְנָא,
 מִפְּרִשְׁתָּא דְדוֹד אֹלִיפְנָא • מַרְה כְּתִיב (שמואל ב' י"ב) וַיֵּבֵא הַלֵּךְ לְאִישׁ
 הָעֶשְׂרִי • הַלֵּךְ דְּקָרִיב לְפִתְחָא וְלֹא בְעֵי לְאַתְעֵבֵבָא תַּמָּן, אֲלֵא לְמִיָּד
 לְאַוּרְחֵיהּ • כִּךְ הוּא יִצְרֵה הָרַע, כְּמָה דְּמַתְקָרֵב לְבֵיתָא, מַתְקָרֵב גְּבִי
 דְּכֹר נִשְׁ, אַתְעַר עֲלֵיהּ בְּחֹבָא זְעִיר, דָּא הוּא אֹרַח עֵרָאִי • חָמִי דְלִית
 דְּמַחֵי בִידֵיהּ מַה כְּתִיב, לַעֲשׂוֹת לְאֹרַח הַבָּא אֵלָיו, אַתְעֵבִיד לִיהּ אֹרַח
 אַכְסַנְאִי כְּבֵיתָא • אַתְעַר עֲלֵיהּ בְּחֹבֵי יִתִיר וּמַה חָד אֹו תְרִין יוּמִין,
 כְּהָאִי אֹרַח דְּשְׂרָאן לִיהּ כְּבֵיתָא וּמַה חָדָא אֹו שְׁתֵּי יוּמִין, (בגין דְּאִיהוּ
 אֹרַח) • בֵּינָן דְּחָמִי דְלִית מֵאן דְּמַחֵי בִידֵיהּ מַה כְּתִיב, וַיַּעַשׂ לְאִישׁ הַבָּא
 אֵלָיו, אַתְעֵבִיד מֵאַרְיָה דְּבֵיתָא כְּמָה דָּאֵת אָמַר הָאִישׁ אֲדוּנִי הָאָרֶץ •
 אִישׁ גְּעָמִי • כִּךְ הוּא יִצְרֵה הָרַע אַתְעֵבִיד לְקַבְלֵיהּ דְּכֹר נִשְׁ אִישׁ בְּעַל
 הַבֵּית, הָא אַתְקִשֵׁר בְּרִ נִשְׁ בְּפּוֹלְחָנִיהּ, וְהוּא עֵבִיד בִּיהּ רַעוּתֵיהּ, וְעַר
 דָּא בְעֵי בְרִ נִשְׁ לְשׁוּוָּאָה מִלִּין דְּאֹרִייתָא עֲלֵיהּ תְרִיר, בְּגִין דִּיהָא הָהוּא
 יִצְרֵה הָרַע תְּכִיד בְּהוּ • דְלִית לִיהּ מְקַטְרָגָא לְיִצְרֵה הָרַע בְּרִ (ה) מִלִּי
 דְּאֹרִייתָא, וְעַל דָּא כְּתִיב וְהִיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְגוֹמֵר, עַל לְכַבֵּד, עַל
 תְּרִי יִצְרִיךְ • יִצְרֵה הַטּוֹב אַתְעַטֵּר בְּהוּ וְיִצְרֵה הָרַע אַתְכַּנַּע בְּהוּ • אָמַר
 רַבִּי יְהוּדָה יִצְרֵה הַטּוֹב מַה בְּעֵי מִלִּי דְּאֹרִייתָא • אָמַר לִיהּ יִצְרֵה הַטּוֹב
 אַתְעַטֵּר בְּהוּ, יִצְרֵה הָרַע בֵּינָן דְּחָמִי דְּכֹר נִשְׁ לֹא תֵב, וְלֹא בְעֵי לְאַשְׁתַּדְּלָא
 בְּאֹרִייתָא, כְּדִין הוּא סְלִיק לְעֵילָא וְאֹלִיף עֲלֵיהּ חֹבָא הָרָא הוּא
 דְּכְתִיב (משלי ג) וְכִסְיִים מֵרִים קְלוּן • כִּד אַתָּא רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, הָא
 וְדָאִי פְרִשְׁתָּא דְקָרִית שְׁמַע רַמְזָא בִּיהּ עֵשֶׁר אַמִּירָן, כְּמַרְה דְּאֹקְמוּה
 וְהָכִי הוּא וְדָאִי, וְהִיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, כְּלָלָא דְעֵשֶׁר אַמִּירָן אֵינֹון, וּבְגִין
 כִּךְ עֵשֶׁר פְּקוּדִין אֵית הַבָּא לְקַבֵּל עֵשֶׁר פְּקוּדִין דְּאֹרִייתָא • וּמֵאן אֵינֹון
 וְשִׁנְתָּם לְכַנְיָהּ • וְדַבְרָתָּ בָּם • בְּשִׁבְתָּךְ בְּבֵיתְךָ • וּבְלַכְתָּךְ בְּדֶרֶךְ •
 וּבִשְׁכַּךְ

ובשכבך • ובקומך • וקשרתם לאות על ירך • והיו לטוטפות בין
 עיניך • ובתבתם על מזוזות ביתך • ובשעריך • הא עשר לקביל עשר
 אמירן • ועל דא פרשיין אלין כלל רב אינון באורייתא • זכאה חולקיה
 מאן דאשלים ליה בכל יומא תרי זמני • דהא אתקדש בפומיה שמא
 קדישא ברקא יאות • רבי אחא הוה קאים עמיה דרבי אלעזר ליריא
 חד בתר פלגות ליליא, והוון משתדלי באורייתא • פתח רבי אלעזר
 (כ"ג רבי אחא) ואמר (דכ"ג ל) כי הוא חיך ואורך ימך וגומר • תנא
 חזי על כל תנאין (כ"ג פקודין) דגזר קדשה בריך הוא כד עאלו
 לארעא דישראל, גזרה דאורייתא הוה • מאי טעמא, בגין דשכינתא
 לא מתיישבא בארעא אלא באורייתא, ולא מתיישבא לעילא אלא
 באורייתא • דהכי אמר (רבי שמעון) אבא, תורה שבעל פה לא אשתמודעא
 אלא בגין תורה שבכתב • שכינתא לא מתיישבא לעילא ותתא אלא
 עם תורה • דכל זמנא דאורייתא אשתכחת עמיה, יכול למיקם
 בעלמא (כ"ג תורה שבכתב לא אשתמודעא אלא בגין תורה שבעל
 פה, ותורה שבעל פה לא אשתמודעא אלא מתורה שבכתב ודאי,
 כלל הצריך לפרט ופרט הצריך לכלל, שכינתא לא מתיישבא לעילא
 אלא באורייתא דלתתא, דכל זמנא דאורייתא אשתכחת יכולא למיקם
 בעלמא) הדא הוא דכתיב כי הוא חיך ואורך ימך לשבת על
 האדמה • על האדמה סתם • ואי לאו ואפסיק מילי דאורייתא, ליה
 יכולא למיקם דכתיב (ירמיה ט') על מה אכדה הארץ • וכתיב ויאמר יי
 על עזבם את תורתי • עד דהוו יתבי מאיך רבי שמעון רישיה, אמר
 ודאי הכי הוא, ודא הוא רזא דאשכחנא בספרא דרב המנונא סבא,
 ואוקים קרא דא ברזא דכנסת ישראל דכתיב (שמות כ"ג) שארה בסותה
 ועונתה לא יגרע • ואי אתמנעו מינה מה כתיב, ויצאה חנם אין כסף,
 כמה דאת אמר (ישעיה כ') איזה ספר פירות אמכם אשר שלחתיה
 וכתיב (ס"ג כ"ג) חנם נמכרתם ולא בכסף תגאלו • ומאן דמנע אורייתא
 מינה, כמאן דנסב מארי (ס"ג שארה) דאתתא, ומנע ליה מינה • דהא
 אשתארת כארמלתא ולא ארמלתא הדא הוא דכתיב (איכה ה') היתה
 כאלמנה ולא אלמנה • יתבו ואתעסקו באורייתא עד דנהיר יומי,
 בתר דנהיר יומא קמו ואזלו • עד דהוו אזלי חמו חד גבר דהור

דלתתא

אוזיל בארחה ורישיה עטיף קריבו גביה והוה רחיש (לרס"ס ע"ב) בשפוותיה
 ולא אתיב לון מידי • אמר רבי אלעזר ודאי האי אמלך במאריה •
 יתיב רבי אלעזר ורבי אחא וצלו צלותא, וההוא גבר קאים בקייומיה
 באתר אחרה • בתר דסיימו צלותא אזלו בארחה, וההוא גבר
 אשתמיט מנייהו • אמר רבי אלעזר האי גברא או טפשא הוה
 או ארחוי לא מתיישרן, אמר נתעסק באורייתא דהא שעתא היא •
 פתח רבי אלעזר ואמר (מסלי ג) כבוד חכמים ינחלו ובסלים מרים קלון •
 כבוד חכמים ינחלו, זכאין אינון דמתעסקי באורייתא • עד לא פתח
 מלה קריב ההוא בר נש גבייהו • אמר רבי אלעזר לית לן למפסק
 מילי דאורייתא, דכל מאן דאשתדל באורייתא, זכי למירת ירותא •
 דאחסנא דלעילא ביקרא דמלכא עלאה קדישא, וזכי למירת ירותא
 דאחסנא כהאי עלמא, ומאי איהו, ההוא דאקרי כבוד • דלא פסק
 מנייהו לעלמין דרא הוא דכתיב כבוד חכמים ינחלו, ההוא דאקרי
 כבוד • ובסלים מרים קלון מאי הוא • תא חזי כד בר נש אזר
 בארח מישר קמי קדישא בריך הוה ואשתדל באורייתא, הא ההוא
 כבוד • ירית לגרמיה, וכמה אפוטרופוסין סניגורין משתכחי לעילא
 עליה דבר נש, וכלהו אולפין עליה זכו קמי מלכא קדישא • ואי בר
 נש לא אשתדל באורייתא, ולא אזל בארחה דמאריה, הוה עביד
 קטיגורא עליה • וההוא קטיגורא שאט באורא, (ואזיל ליה) ולא סליק
 לעילא דילמא יתוב אדם מחובי • כיון דחמי דבר נש לא תב, ול
 בעי לאשתדלא באורייתא, כדון הוא סליק לעילא ואוליף עליה חובא
 דרא הוא דכתיב ובסלים מרים קלון, וסליק לעילא ועכיד קטרוגא •
 פתח ואמר (וכריס י"ה) ואם משפחת מצרים לא תעלה ולא באה ולא
 עליהם תהיה המגפה וגומר, מאי שנא מצרים הבא מכל שאר עמין
 דהא לכלהו כתיב ולא עליהם יהיה הגשם, והבא לא • אלא ה
 אוקמוה חברייא, דהא ארעא דמצרים לא אצטרך למטרא, ועל דא
 לאו היא בכללא דאינון דבען מטרא, אבל אינון דינא אחרא אסתלק
 עלייהו, ושפיר קאמרו • תא חזי כתיב (לכריס י"ה) כי הארץ אשר אתה
 בא שמה לרשתה לא כארץ מצרים היא אשר יצאתם משם וגומר •
 דהא נהרא סליק, ומניה מתשקייא ארעא, אבל הבא למטר השמים

תשתה מים, דהא ארעא קדישא מן שמיא אתשקייא תדיר • וכד
 ישראל הוו עסקין באורייתא, הוה אתשקייא כדקא יאות • ומאן דמנע
 אורייתא מינה, כאילו מנע טב מן פל עלמא • עאלו לנו מערתא •
 חדא דהוות בארחא, ועאל ההוא גבר עמהון • יתבו • פתח ההוא
 גברא ואמר (שמוס ל"ג) ודבר יי אל משה פנים אל פנים כאשר ידבר
 וגומר, האי קרא לאו רישיה סיפיה ולא סיפיה רישיה, ולא מלה דא
 כמלה דא • בקדמיתא ודבר יי אל משה פנים אל פנים שפיר, לבתר
 ושב אל המחנה, לבתר ומשרתו יהושע בן נון נער • מהו • אמר רבי
 אלעזר ודאי קדשא בריך הוא אתרעי ביקרא דילן, דהשתא זווגא
 דילן בשכינתא, ושכינתא לא אתעדי מינן • מאן דפתח פתחא לימא
 מלה • פתח ואמר ודבר יי אל משה פנים אל פנים, בבמה דרגין
 עלאין ויקירין אתפרש משרה נביאה מהימנא, על פל שאר נביאי
 דעלמא, דהא כלהו לקבליה פקוף בפני בני נשא • שאר נביאי הוו
 מסתכלי באספקלרייא דלא נהרא, ועם כל דא לא הוו זקפן אנפין
 לעילא לאסתכלא, אלא כמה דכתיב (דניאל י) ואני הייתי נרדם על פני
 ופני ארצה, ולא עוד אלא דמילין לא הוו גבייהו באתגלייא • ומשה
 נביאה מהימנא לאו הכי, דהוא הוה מסתכל באספקלרייא דנהרא
 וקאים בקומיה, ולא עוד אלא דהוה זקיף רישא לאסתכלא, במאן
 דאמר לחבריה זקיף רישך ויסתכלון אנפך באנפאי, בגין דתנדע
 מילי • כך משה פנים אל פנים, זקיף רישא כלא דחילו, אנפוי זקפאן
 ומסתכל (דרס"ט ע"ב) בזיו יקרא עלאה, ולא אשתני דעתוי ואנפוי כשאר
 נביאין דבר הוו מתנבאן (ס"ב בעאן) לאסתכלא, נפקי מרשותיהו
 ומדעתיהו ואשתני זיו אנפיהו, ולא הוו ידעי מהאי עלמא פרום •
 ומשה לאו הכי, דמשה בההוא דרגא עלאה ממש הוה מסתכל, ולא
 נפק מרשותיה ומן דעתיה, דהא בשעתא דהוה מסתכל בזיו יקרא
 עלאה, מיד ושב אר המחנה למלא עמהון בכל מה דאצטריכאן
 ודעתוי מתישבא ביה בקדמיתא ויתיר • ודא הוא ושב אל המחנה,
 ומשרתו יהושע בן נון נער, ודאי דהוה יניק מתוך האהל, ואוליף
 לאסתכלא ברוח קודשא כמה דאת אמר (שמוס ל"ג) והנער שמואל
 משרת את יי תא חו כל זמנא דהוה יהושע לגבי דמשה, הוה

אולף ויניק מתוך האהל ולא דחיל • בתר דאתפרש ממשא והורר
 בלחודו מה כתיב, ויפול יהושע על פניו ארצה וישתחו, דלא הוה יכול
 לאסתכלא • והאי מחד שליחא, כל שבן מאתר אחרא • לבר נש
 דאפקיד מלכא גביה מאני דהב ואבני יקר, כל זמנא דמשתכחי גביה,
 שמשא דביתיה אחיד בהו ואסתכל בהו • כיון דסליק ההוא בר נש
 מעלמא, לא שביק מלכא לגבי שמשא כלום, ואחיד פקדונא דיליה •
 אמר ההוא שמשא ווי דאכדית • ביומוי דמארי כל אלין הוו בידי •
 כך יהושע ביומוי דמשה הוה יניק בכל יומא מתוך האהל ולא דחיל •
 בתר דשביב, ויפול יהושע על פניו • ואנא בגין דאנא שכיח בגווייכו
 אסתכל במילי דאורייתא, ולא אהא דחיל • בתר דאתפרש מנייכו לא
 איכול לאסתכלא בלחודאי • תו פתח ואמר :

ושננתם לבניך ודברת בם וגומר • כמה דאת אמר (תלמי מ"ט) חציף
 שנונים, דבעי בר נש לחדרא מילי דאורייתא לבריה, כחרבא
 דאיהו שננא כתרי סטרוי, בגין דייעול ליה חרודא וחדוה דאורייתא
 ולא ישתבח לביה כטפשותא • ודברת בם, כל מילין דאורייתא כל
 חד וחד אורתא ליה בלחודו • ודברת בם, ותדבר מכעו ליה • אלא
 בעי בר נש לאנהגא גרמיה בהו, ולאנתהגא גרמיה דלא יסטי לימינא
 ולשמאלא • בשכתך בביתך • לאנהגא גרמיה בביתיה בארע מישר
 ובאורח תקינא, דילפון מגיה בני ביתיה, לאנהגא גרמיה עמהון בנחת
 ובחידו, ולא יטיל דחילו בכני ביתיה יתיר, וכל עובדו בביתיה ליהו
 באורח תקינא • וכלכתך בדרך • לאנהגא במילי דאורייתא ולתקנא
 גרמיה בהו כמה דאצטריך, ולדברא גרמיה באורחו דאורייתא •
 ומאי איהו, כמה דעבד יעקב • לדורון • לקרבא • לצלותא • וצלותא
 בעי לצלאה למאריה, ועילא מנהון מילי דאורייתא • ובשכבך לדברא
 גרמיה בדחילו דמאריה, בקדושה בענוה, דלא ישתבח חציף לקבליה
 דמאריה • ובקומך, למיהב תושבחן למאריה דאתיב נשמתי, דהא
 בכמה חיובין אשתבח קמיה מאריה, וקדשא בריך הוא עביד עמיה
 חסד ואתיב לה לגופיה :

וקשרתם לאות על ירכה • הא אוקמוה על יד פהה, ודא הוא שמאלא
 ובספרא דאגדתא אמר על יד כ"ה כמה דאת אמר

(כ"ה י"ה זרעך וחברי"א יתבי דרומא אוקמוה ברזא דילהון
 ארבע בתי דתפילין כהאי גוונא (כ"ה בגוונא אחרא) קדש לי כר
 בכור סתם, לקבל כתרא עלאה דכלא • והיה כי יביאך, לקבל חכמה •
 שמע ישראל ואהבת לקבל בינה • והיה לקבל חסד • לבתר כלילן כלהו
 בדרועא שמאלא דאקרי עזובתיב (יטעוס ס"ב) ובזרוע עזראין עזאלא תורה,
 ואין עז אללא תפילין ומילין לא מתישבין לגבן • מאי טעמא, בגין דכתרא
 עלאה הוא כליל כלא ולא הוא בחושבנא • ועוד והיה (דרסט ע"ב) כי
 יביאך, ביציאת מצרים תלי"א ההוא אתר, דאשתכח ביה חירו לעבדין,
 ועל דא לא מתתקנן בארתייהו • ואנן מחכמה שריין, והכי הו"ל
 וקדשא בריך הוא נטיל לון (וכן) ארבע לעילא, ארבע לתתא, ארבע
 באתר דמוחא, ארבע באתר דלבא שרייא • בגין דדא כדא אתקשר
 ובעי בר נש לאתעטרא כהו, בגין דאיהו שמא קדישא עלאה דכתיב
 (יכ"ה כ"ה) וראו כל עמי הארץ כי שם י וגומר • וכל מאן דמתעטד
 בעטרא קדישא עלאה דא, איקרי מלך בארעא, וקדשא בריך הוא
 מלך ברקיעא דדא הוא דכתיב (ט"ו ז) מלך אסור ברהטים • כמה
 דקדשא בריך הוא מלך לעילא, הכי נמי הוא מלך לתתא. (ועסכל דא)
 ובתבתם על מזוזות ביתך, בגין דיהוי בר נש שלים בכלא וישתכח שלים
 בפקודי דמאריה רשים לעילא רשים לתתא זכאה חולקיהון דישראל
 פתח רבי אלעזר ואמר תרי קראי אשכחנא, דאף על גב דכלא בחד
 דרנא תליין, לאו אינון מדרגא חד • חד קרא כתיב (ט"ו ז) כה אמר
 " צבאות וחד קרא כתיב כה אמר " אלהים • מה בין האי להאי •
 אלא בזמנא דכתיב כה אמר " צבאות, כדן מלה אתי"א ברחמי •
 ובזמנא דכתיב כה אמר " אלהים, כדן מלה אתי"א כרינא • כה
 אמר " צבאות, בגין דהאי כ"ה אתברכא מצדיק ומנצח והוד, דאקרי
 " צבאות, וכדן מלה באתכסמותא אתי"א, דהא מאתר דא קא אתי"א •
 כ"ה אמר " אלהים, כדן האי כ"ה ינקא מסטרא דדינא, מאתר דגבורה
 עלאה, ואוליפנא מאבא דדינא הוא ברחמי, בגין דכתיב " אלהים,
 דהא אלהים גבורה הוא בכל אתר, אדנ"י גבורה תתאה היא בכל
 אתר • ועל דא אשתמודען מילי מפומא דנביאה, והוא הוה מתבוין
 למימר מלה מאתריה, וכדן הוה ידעי אלן בני מהימנותא מאן אתר

תלייא מלתא • פתח רבי אחא ואמר (סופטיס ס') אורו מרוז אמר מלאך
 יי וגומר • תא חזי האי קרא רזא הוא ברזין עלאין, בשעתא דמלכא
 קדישא מסר ביתיה בידי דמטרוניתא, כל זיינין ורומחין וכליסטראות
 דיליה אפקיד בידהא, וכל אינון מגיחי קרבא דיליה אפקיד עמה הדא
 הוא דכתיב (סיר ג) הנה מטתו שלשלמה ששים גבורים סביב לה
 מגבורי ישראל וגומר והא אוקמוה • וכד אגה קדשא כריך הוא
 קרבא באינון גבורין מגיחי קרבא דקאמרן אגה, ואינון אקרין מלמדי
 מלחמה • כתיב (סופטיס ס') מן שמים נלחמו הכוכבים ממסילותם נלחמו
 עם סיסרא • ותנן בההוא שעתא דאתנדיבו ישראל לגלאה רשימא
 קדישא בבשריהון, כדין האי חרב נוקמת נקם ברית פנש כל חיליה
 דיליה, וכל זיינין וכל אינון מגיחי קרבא, לאגחא קרבא עמיה דסיסרא,
 וכוכבייא הוו אושדין נורא מלעילא • ואמר רבי שמעון כל פוכב
 וכוכב אית ליה שמא בלחורוי, וכלהו בשמהן אקרין • אמר לון קדשא
 כריך הוא אתעתדו לנקמא נוקמא דבני תרי נוקמי אנא זמין לאתפרעא
 מנייהו • חד נוקמא דשית מאה דתיבין דאזיף ליה לרבבא דמצרא,
 בגין לאגחא קרבא כהו בישראל דכתיב (שמות י"ד) ויקח שש מאות רכב
 בחור וכל רכב מצרים • וחד נוקמא דבני דעאקו להו השתא • ובגין
 כך אתדנו בתרי דינין חד במיא וחד באשא • במיא דכתיב (סופטיס ס')
 נחל קישון גרפם • באשא דכתיב הכוכבים ממסלותם • ובאינון
 כוכבייא אית פוכבא חד דלא אתא לההוא נוקמא, ואתלטייא לעלמין,
 דכד שארי לאגהרא, אתאן שאר פוכבייא ובלעין ליה ולכל סיעתא
 דיליה, ואתאכידו כלהו בחדא כמה דאת אמר אורו מרוז אמר מלאך
 יי • וכי רשות אית למלאכא כהאי, אלא דא הוא מלאך דכתיב ביה
 (שמות י"ד) ויסע מלאך האלהים ההולך לפני מחנה ישראל ודא הוא
 דכל קרבין דיליה אינון, (דער ע"א) כי לא באו לעזרת יי • כד נפקו
 ישראל ממצרים, לעזרת יי בגבורים, באינון ששים גבורים כד אזדמנו
 קרבא עם סיסרא • ודא מלאך רזא דכל דינין וכל קרבין דמלכא
 ברשותיה, ועל דא אמר מלאך יי, ודא הוא דכתיב. (בראשית מ"ח) המלאך
 הגואל אותי וגומר והא אוקמוה חברייא • ודא זמינא למהוי עלאה
 ויקרא לזמנא דאתי, וכדא יתרכי שמא קדישא, וכדא זמין קדשא
 כריך

אגו

ברוך הוא לאתפרעא מעמין עובדי עבודה זרה ועל דא כתיב (יחזקאל 36 ב')
 והתגדלתי והתקדשתי וגומר • אולו עד דמטו לגביה דרבי שמעון
 בין דחמא לון אמר רבי שמעון הא שבינתא הכא ודאי צריכין אנן
 למחזק טיבו לאנפי שבינתא • פתח ואמר (בראשית 28) הן עוד היום גדול
 וגומר, האי קרא אוקמוה דבר ישראל יתערון השוכה לקמי קדשא
 בריך הוא, בזכו אורייתא יתוכון לארעא קדישא ויתכנשו מן גלותא •
 דהא ודאי יומא חד יהא גלותא לישראל ולא יתיד הדא הוא דכתיב
 (איכה 6) נתנני שוממה כל היום דזה • ואי לא יתוכון קדשא בריך הוא
 אמר הן עוד היום גדול לא עת האסף המקנה, בלא זכו וכלא עובדין
 דבשרן • אבל אסוותא חד לכו, השקו הצאן, אשתדלו כאורייתא,
 דאתשקיו מימי אורייתא, ולכו רעו לאתר דנייחא, לאתר טבא וכסופא
 דאחסנתוכון • דבר אחר הן עוד היום גדול דא הוא יום דאקבי
 (שעש 25) יום מהומה ומכוסה ומכוכה, די בההוא יום אהתריב פי
 מקדשא ונפלו ישראל בגלותא • ובגין עובדין בישין ההוא יומא
 אתמשך ואתרבי הדא הוא דכתיב הן עוד היום גדול לא עת האסף
 המקנה, בגין דאינון משכין ליה לההוא יומא • השקו הצאן, כמדי
 דאתמר במילי דאורייתא, דהא בזכותא דאורייתא יפקון ישראל מן
 גלותא • ישראל מאי קא אמרו, ויאמרו לא נוכל עד אשר יאספו כל
 העדרים, עד דיתכנשו כל שאר יומין עלאין • וגללו את האבן וינגדרון
 לההוא דינא קשיא דההוא יומא, דשלטא על פי הכאר ואשתכחת
 ההיא כאר בגלותא עמנא • וכד אתגלייא האי כאר, וההוא אבן לא
 שלטא עליה, מיד והשקינו הצאן • וזמן קדשא בריך הוא בסוף יומיא
 לאהדרא לישראל לארעא קדישא, ולאכנשא לון מן גלותא. ומדין
 אינון סוף יומיא, ההוא דהיא אחרית הימים • בהאי אחרית הימים
 ישראל סבלו גלותא הדא הוא דכתיב (דברים 7) בצר לך ומצאוך כל
 הדברים האלה באחרית הימים וכתיב (ס 36) וקראת אתכם הרעה
 באחרית הימים • באחרית הימים דייקא • ודא היא כנסת ישראל
 בגלותא • ועם אחרית הימים דאקבילו עונשא בגלותא • וכדא יעביד
 קדשא בריך הוא נוקמין לישראל תדירא הדא הוא דכתיב (כמדבר 32)
 אשר יעשה העם הזה לעמך באחרית הימים • ובכל אתר דא היא •

וקדשא בריך הוא זמין לאתבא לה לאתרהא הדרה הוא דכתיב
 (ישעיה כ) והיה באחרית הימים נכון יהיה הר בית יי וגומר, ודרה הוא
 יום * ומדשאריו צל למעבד בשירותא דיומא אחרא, כמה דהוה בזמנא
 דאתחריב מקדשא, ונטה צל למיעל הדרה הוא דכתיב (ירמיה ו) אוי לנו
 כי פנה היום כי ינטו צללי ערב * יום וצל הוא סוף גלותא, ושיעורא
 דהאי צל שית קמצין ופלגא, ובגודל דמשחא דבר נש גבר בין גוברין,
 ודוכרנא דהאי רזא רבין חברייא דכתיב (סו"ט ס) כי תמול אנחנו ולא
 נדע כי צל ימינו עלי ארץ * כי תמול אנחנו בגלותא, ולא הוינא ידעי
 כי צל ימינו עלי ארץ, לאשרארה לון קדשא בריך הוא עלי ארץ *
 זכאה חולקיה מאן דחמי ליה, וזכאה חולקיה מאן דלא חמי ליה * ווי
 למאן דיזדמן פד יתבע אריה רכרבא לאתחברא לנוקביה, פל שכן
 בשעתא דיזדונון פחדא * על ההיא שעתא כתיב (ירמיה כ"ט) אריה
 שאג מי לא ירא וגומר * תא חזי בקדמיתא כתיב (עמוס ג) שאג ישאג
 על נוהו, ובההוא זמנא כד יפוק לקבלא לבת זוגיה, כדן אריה שאג
 מי לא ירא יי אלהים דבר מי לא ינבא * בההיא שעתא כתיב
 (ירמיה ג) ושב יי אלהיך את שבותך וגומר * ושב מאי הוא * אלה
 קדשא בריך הוא שב כנסת ישראל מגלותא, ושב צדיק לאזדונוגא
 (רע"ד ע"כ) באתריה, כדן כתיב (תהלים ק"מ) אך צדיקים יודו לשמך ישבו
 ישרים את פניך :

מתניתין (ב) לכו בני נשא מארי דחכמתא מארי דסובלתנו מלא
 קרי, מאן מנכון דאתחבס וירע, בשעתא דרישא חיוורא
 אתקין רישא, רשימא מעילא לתתא ומתתא לעילא * אתקין סטר צפון
 (ג) בעטורא דקונאריתא, ביה רשים עומקא דתהומא עלאה, דסליק
 ונחית בגוויה, נחית חד דרגא טמירא בארץ וחמש מאה רשימין דארץ
 וחמש מאה עלמין * (ירמיה ר) תחותיה תטלל חד חיות ברא (ס"ו ז)
 וקרנין עשר לה, וארו עיינין פעייני אנשא לחיותא ופוס ממלך
 רכרבן * כד סלקא אזלת ביממא טמירא כליליא * כד נחתא טמירא
 ביממא ואזלא כליליא * כד נטלא מזדעזען ארבע מגרופי דאחידן
 בידהא

(א) פירושה רישא דסוף מתכתיבין כמ"מ דקמ"ח ס"י רכ"ב * הר"כ : (ב) כעורת של פיסוד אכן פשיטא שבו רשום עומק סטרוס
 סלין כמבואר

בידהא ונטלין עמה שיתין פולסין דנורא, כל חד חרבא שננא על
 ירכיה * סליק ברעיותא לאפקא בר נש שליטא לתתא, אתקין כהאי
 חיותא חד עפרא דקיקא כליל מכלא, נשב ביה אחפשט בארבע
 סטרי עלמא * וארבע פולסין אתגלגלו, חד לעילא חד לתתא, חד
 לצפון חד לדרום * אילנא חד רברבא ותקיף אתחבר ואזדווג בה
 בחד ענפא שפירא, דחיוו חרוותא דכלא כמה דאת אמר (ספלים מ"ח)
 יפה נוף משיש כל הארץ * ביה אזדווג, ואפיקו חד רוחא טמירא
 ומלייא דההוא גבילו דעפרא וקאים על רגלוי, ואמלכיה על כל עלמא
 ושלטיה על כלא הדא הוא דכתיב (ס"ה ס"ה) תמשלהו במעשה ידיך
 וגומר, אתפקיד על ההוא אילנא לא נזר פקודא, אתיב מלכא רוחיה
 לגביה, וההוא חיותא נטלא ליה * בדין זמינן מנא אתרא, וקאים
 בינייהו (ה) בקוטרא דגליפין בין מלאכין קדישין, בטופסרא (ס"ה בטפסא)
 דעטורין אתאחדן, דדין בתראין תפיסין בחובייהו * אשתליף רוחיהון
 מההוא מאנא דלבושא, לבתר אנגיו בעפרא בין רגבי נחלא אתטמרו
 ואתגניזו * בחד גרמא תקיף דההוא מאנא יתבנון בקדמיתא, ויקומון
 חילין חילין תגנינות, בארעא קדישא מתערין * וזמן קדשא בריך הוא
 למנבל ההוא עפרא קדמיתא דההוא מאנא ממש, ולאעלא ביה גבילו
 דקיק (ב) כהאי חמירא דעיסא * ומההוא גבילו דאיהו צחותא דלעילא,
 יתקן (ג) ויתיישר מאנא דבשרא, כגונא דאמר קרא (יואל ה) ומעין
 מבית י יצא והשקה ארץ נחל השיטים * בגין דההוא נחל אסגי
 חביבותא (ס"ה זנותא) בעלמא * וכד ההויה מעיינא קדישא יפוק
 ויעול לגביה בדין יתתקן ויתיישר ולא יהא בסודחניה כקדמיתא *
 ואינון דלא זכאן, יקומון לאתדנא בדינא דמלכא עלאה * הדא הוא
 דכתיב (דניאל י"ב) ורבים מישני אדמת עפר יקיצו אלה לחיי עולם ואלה
 לחרפות לדראון עולם * וכדין כתיב (ישעיה ס"ו) כי כאשר השמים
 החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה עומדים לפני נאם י כן
 יעמוד זרעכם ושמכם * ברוך י לעולם אמן ואמן * ימלך י לעולם
 אמן ואמן :

ס"ה זכריתא

והיה

(ה) בקישור סקוקים בין מלאכים קדושים כלומר העשרות נאחזים ור"ל ששם מחלידים שם כלומר רוחניו כענין ממלאכים : (ב) כשאר
 היה שבעים : (ג) ויסים מיוסד ומתוקן מלכו סגון ע"י זכובל דה כעשר הראשון ששם סגור כי תחלה :
 ח סגלות

עקב דער עב ודעריא עא

פרשת והיה עקב

רעיא מהימנא

והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה וגומר, ואכלת ושבעת
וברכת את יי אלהיך וגומר • פקודא (י"ח) דא לברכא ליה
לקודשא בריך הוא על כל מה דאכיל ושתי (6) ואתהני בהאי עלמא,
ואי לא בריך, אקרי גזלן לגבי קודשא בריך הוא דכתיב גזל אביו
ואמו והא אוקמיה חבריאי • בגין דברכאן דברוך בר נש לקודשא
ברוך הוא, אתי לאמשבא חיין ממקורא דחי לשמיה קדישא דקדשא
ברוך הוא, ולארקא עליה מההוא משחא עלאה • ואתי לאתמשבא
מתמן לכל עלמא • וכתיב ואכלת ושבעת וברכת את יי אלהיך
(דנע"ה ע"ה) ואינון ברכאן אריק בר נש באינון מילין מההוא מקורא
עלאה, ואתברכאן כל אינון דרגין ומקורין, ואתמליין לארקא על כל
עלמין, ואתברכן כלהו כחדא • ועל דא אצטריך בר נש לשווארה
רעותיה ברזא דברכאן, בגין דיתברכון אבהן וכגין כלא כחדא • ומאן
דמברך לקדשא בריך הוא אתברך, ונטיל חולקיה מאינון ברכאן
בקדמיתא דכל עלמא לתתא • בין דשמא דקדשא בריך הוא מתברך
מתמן נחית ושרא על רישיה חולקא קדמאה • והא אוקימנא דכתיב
(סמות כ) בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבא אליך וברכתך •
(אזכיר, כמה דאת אמר (תהלים כ) יזכור כל מנחותיך) בין דההיא ברכה
אתיאי ושריאי על רישיה, מתמן אתפשט בכל עלמא • בשעתא דאינון
ברכאן נחתין, מתעטרן גו חקל תפוחין קדישין, ופגעין בהו כמה דרגין
דממנן בעלמא, ונחתין בהו ואמרי ומכריזין, דא איהו דורוגא דשרר
פלוני לקדשא בריך הוא • מאן אתר נחתין, לבתר דנחתין מאתר חדא
רישא דצדיק, תמן סלקין ומתערי לנחתא אחרגין מלעילא, ואתמליאי
מלעילא ומתתא חדא הוא דכתיב (משלי י) ברכות לראש צדיק, בין
דהאי דרגא אתמליאי, אריק להאי כלה, ומתמן נגדין ואתמשכן לחתא •
בד סלקין אינון ברכאן מתתא, לית פתחא ופתחא לעלא • ולית ממנא
לעלא דלא פתח כל אינון פתחין, ומכריזין ואמרי בכל אינון רקיעין

דא

(6) סמכות כל מחובים כרכות דהוין ושמיעה דח ובעס כסיד ד' חסידים סויה פקודים הל"ב וכמוסין ככרוך עס ד' זמיות כנו כס"ס
ואף על נכ דלמי גמרא ד' לין כ' ואלכלת קמ' על כ' התו לכד ר"מ דהו עס ספרן סעונים על כוללית כל סמכותא שכולם ס' סמ' :
דברים

דא איהו דורונא דמלכא דשרר פלוני • דא הוא דורונא בקיומא
 כדקא יאות • ומאן איהו, ברכה דאטיבו עליה אמן • דכל ברכה דאטיבו
 עליה אמן דא איהו בקיומא כדקא יאות, וכיין דהאי ברכתא סלקא
 כל דרגין דלעילא כלהו זמינין לגבי ההוא נהורא דלא נהיר, בנין
 לאנהרא לגבה • וכל שכן אי היא ברכתא דסגיאין מברכאן לה,
 ומעטרין לה בעטרין קדישין (עיין לק' רפ"ס ב) ברזא דאמן • אמן הו"ל
 רזא דקשרי דכל יחודא וקרושה ברזא דמאריה • ומעטר לההיא
 ברכתא בעטרין עלאין כדקא יאות, וקדשא בריך הוא אתרעי בהו
 באינון דמברכין ליה, ותיאובתיה בברכתא דלתתא • דההיא ברכתא
 סלקא ואנהיר בוצינא דלא נהיר, ואתקיף לה בתוקפא תקיפא לסלקא
 לעילא • ועל רזא דא כתיב (ספרות ה' כ) כי מכבדי אכבד, אלין אינון
 דמברכין ליה לקדשא בריך הוא • וכוזי יקלו אלין אינון דלא מברכין
 ליה לקדשא בריך הוא, ומנעין ברכתא מפומיהו • רזא דרוזין לאינון
 דידעי חכמתא דמאריהון, למנדע רזא דברכאן בפקודי אורייתא
 ובכל הנאין וכסופן דהאי עלמא, לארקא ברבאן מעילא לתתא •
 בד (ס"ב בר) כרפאן דצלותא דאינון תקונא דמאריהון מתתא לעילא
 ומעילא לתתא • ברבאן דלאו אינון בצלותא, סלקין מתתא לעילא
 עד דמטו גו נהורא דלא נהיר, ומתערי (לעילא) בתוקפא לההו"ל
 נהורא דלא נהיר בההיא ברכה, וסלקא אתערו לעילא, עד דמטו
 לכורסיא עלאה מקורא דכל חיין, בדין נפקין מההוא מקורא עלאה
 ברבאן אחרנין, ואערעו אלין באלין וגשקי אלין לאדין, ואחאן ושריין
 לריש צדיק לארקא לתתא • וכד נחתין אתברכין אבהן ובנין וכל
 שרגין דילהון • ורזא דאלין ברבאן לאתערא מעילא לתתא ברזא דא:
 ברוך, דא רזא דמקורא עלאה מכלא לארקא ולאמשכא ולאנהרא
 כל בוצינין • ואיהו ברוך תדיר ולא פסקין מימיו • ומתמן
 שירותא דאקרי עלמא דאטי, ואיהו קצה השמים דההוא קצה עלאה
 איהו, בנין דאית קצה כגוונא דא לתתא, ואיהו עלמא תתאה • ואקרי
 אוף הכי ברוך לקכל תתאי לארקא לתתא, ולאתערא מתתא לעילא
 בברכאן דצלותא • וכרוך (קדמאה) דא אקרי הכא ברזא דחכמתא
 עלאה דאמלי לההוא אתר בחד שביל דיק דאעיל ביה:

דא
רזא

אתה, לבתר שארי לאתגלייא, דהא האי ברוך סתים איהו. ובגין כך
 אקרי בארע סתים ברוך, מקורא עלאה דלא אתגלייא. אתה
 שירותא לאתגלייא לבר, ובגין כך אקרי אתה. ומאן איהו, דא רזא
 דימינא, ואקרי כהן לגבי ההוא אתר. ורזא דא (תסליס ק"י) אתה כהן
 לעולם, מאן כהן לההוא עולם, אתה. ודא איהו ימינא עלאה דהא
 אשתכח לאתגלייא:

יהוה דא רזא דאמצעיתא. רזא דמהימנותא ככל סטריין:
 (רע"ב ע"ב) אלהינו, דא סטרא דשמאלא דכליל בימינא וימינא ביה,
 ואתכלילו דא בדא למהוי חד. ועד הכא אתקשרו
 ברכאן, דבין דאלין אתברכאן פלהו דלתתא אתברכאן, לבתר
 דאינון אתברכאן ונטלי ברכאן לגרמייהו, אתהדרו כלילין כתר לההוא
 מקורא, דאינון לא יכלין לאתהדרא לגבי ההוא אתר עד דאתברכן.
 כיון דאתברכן בקדמיתא, אתהדרו ועצין לגבי ההוא אתר, לנטלא ברכאן
 יתירן אחרגין לארקא לתתא. ועד דאינון אתברכן, לא עאלין ולא תאבין
 לגביה, ורזא דא (שמות כ"ג) ולא יראו פני ריקם. וכד תבין לגבי ההוא
 אתר ועאלין תמן, כדין אקרי ההוא אתר מלך. ומלך לא אתקרי
 בר כד אינון מתקרבין לגביה מתברכן. ומלכא אימתי אקרי מלך
 כד רברבנוי אתיין לגביה עתירין, מסתפקן בכל מה דאצטריכו בלא
 חסרונא, כדין איהו מלך. מלך לתתא, כד אלין מעטרן ליה בספוקא
 בעטרין קדישין, והכא אקרי מלך. ומאן איהו העולם אשר קדשנו
 וצונו, ובגין דאיהו עלמא דלא אתגלייא לבר, ואיהו סתים, קרי ליה
 הכי בארע סתים. ועל דא לא אקרי אלא בארע סתים, ולעולם
 ימינא אתה כמה דאתמר. ועל דא כהן כפיף לגבי ההוא אתר
 ברישא ובסופא. ועלמא תתאה כד אתקשר לימינא ואתדבק ביה
 קרי מתתא לעלא ברוך, ולגבי אקרי ברוך בר ברוך דמקורא
 דאתדבק בהריה, ועייל ביה ואמלי ליה. אתה, רזא דההוא כהן
 לאתדבק בהריה, ועל דא כצלותא בר נש כורע בברוך, דאיהו עלמא
 כפיף לגבי עילא ודא איהו שנוי'א בין ברוך דצלותא ובין ברוך דשאר
 ברכאן. וכלא ברזא עלאה איהו, לארקא ברכאן לכל עלמין, ברוך
 דצלותא, בר נש כורע ביה בכרבוי, וגחין רישא באתה. בגין דאתה

אקרי ראש, ועל דא כהן נטיל בראש ואיהו ראש תדיר • ובגין כך
 כרעה בברוך, וגחינו דרישא באתה • וכהן בכל אתר דאקרי אתה,
 גחין בצלותא • מלך בטר דגחין תו לא זקיף, מאי טעמא, קדשא בריך
 הוא אמר לה לסיהרא זילי אזעירי גרמיק, ותו לא זקפא • ובגין דא
 ברכתא דבר נש בריך לקדשא בריך הוה, אתער לארקא כרכאן
 מלעילא לעלמין בלהו כמה דאתמר • זכאין אינון ישראל בעלמא
 דין ובעלמא דאתי • כתיב (ישעיה ס"ג) כי אתה אבינו כי אברהם וגומר
 תנינן לזמנא דאתי אמרין ליה ליעחק וכו' בגין דשמאלא אתכליל
 בימינא • אבל ימינא מגלן דאקרי אב, דכתיב וישימהו לו לאב ולכהן •
 ואף על גב דלעילא אקרי אב ואפילו לנהורא דלא נהיר, בשעתא
 דאתדבק בימינא אקרי אתה כמה דאת אמר אתה " אבינו
 גואלנו וגומר :

אדהכי סבא אזדמן לגביה ואמר, רעיא מהימנא תקין פתורא למרה,
 ליה ולמטרוניתא מכל מיני עדוגין, לקיימא ביה (יחזקאל ט"ו) זה
 השלחן אשר לפניי, והוא עד בען בלהו מתענגי מפתורא דמלכא
 דא הוא דכתיב (משלי ט') לכו לחמו בלחמי • ודא נהמא דאורייתא
 דבכתב ויינא דאורייתא דבעל פה, ותמן כמה מטעמים מיני טעמי
 תורה, דמתיקין מכל עדוגין דעלמא דמלכא :

קם רעיא מהימנא פתח ואמר, אהרן כהנא קום משינתך למדבח
 תורין ועאנין ואמרין ועופין, וכל מיני דצריבין לסעודתא דמלכא •
 ולחם הפנים דאינון לקבל תרין לוחי דאורייתא, דמזה ומזה הם
 כתובים • זה תריסר אנפין דאינון (כמרכב ו') יברכה " יאר " ישא " •
 זה תניינא אדנ"י אדנ"י אדנ"י, דאינון תריסר חיוון דאתמר בהון
 (יחזקאל ט') ופני אריה אל הימין לארבעתם ופני שור מהשמאל לארבעתן
 ופני נשר לארבעתן • ואתמר עלייהו • ארבע פנים לאחת להם •
 והאי איהו (ישעיה ו') וקרא זה אל זה ואמר, לקבל עשרים וארבע ספרי
 תורה, והאי איהו זה השלחן אשר לפניי, מאנין דפתורא דמלכא
 אינון מארי מתניתין, מארי צלותין, דתקינו לון לקבל קרבנין :

פתח ואמר ועשית שלחן עצי שטים וגומר • תא חזי מנהגין טבין
 ושפירן הוו נהגי מארי דסעודתא דמלכא, לאחזאה דאינון

מבני פתורא דמלכא • חדא, רברבא מבני סעודתא, נטיל ידוי בזמנא
 דייעול לסעודתא להסב, גדול מסב בראש • תניינא תחותיה • ותליתאה
 תחות תניינא • ואלין אתקריאי תלת מטות, לקבל תלת אבהן ולקבל
 (דער"כ ע"ה) כהנים לויים וישראלים, מבאן ואילך לית לון סדר, אלא כל
 הקודם זכה • תניינא, בעל הבית בוצע כדי שיבצע בעין יפה • ומשלים
 ברכתא ולבתר בוצע • ואוקמוה רבנן דמתניתין דאין המסובין רשאין
 לטעום עד שיטעום המכרך • ולית הבוצע רשאי לטעום עד שיכלה
 אמן מפי המסובין • ואם רעותיה לחלק פכוד הרשות בידיה • ועוד
 אוקמוה דאורח מכרך, בגין דיכרך לבעל הבית • וארע רזא, בעל
 הבית בוצע דא עמודא דאמצעייתא, דאיהו קו האמצעי • וכשבת
 צריך לבצוע משני בפרות, דאינון ה' ה' • בעל הבית דא ו דאמצעייתא,
 (וכגונא דא ובגין דא) וכגין דלא לאחזאה כרעבתנותא, יכיל למבצע בה
 לכל חד וחד כביצה^{טו}, וי' אינון נקודין דישמא קדישא אתקרו פרוזי
 בכזית • ואלין לקבל טפין דירע • ומאן דמזולז בהון וזריק לון באתר
 דלא אצטריך, עניותא קא רדיף אבתריה ואזיל גע ונד • הדא הוה
 דכתיב (פיוט ט"ז) גורד הוא לחם איה • ולית לחם אלא תורדה, והוא
 ציוח איה מאן דרחים עליה, ולא ישבח • ופירורין בכזית אינון בצדיק,
 דאיהו כתיש כתישו מאינון זתים, וארע מכרך, (משלי ר') וארע צדיקים
 כאור נגה, ברכות לראש צדיק חי עלמין, וכגין דא אורח מכרך •
 אדהכי הא בוצינא קדישא אתי'א לגביה ואמר רעיא מהימנא, ומא חד
 אזילנא אנא וחברי'א לאכסני'א חדא, והוה תמן ינוקא חדא, קס ותקין
 לן מנרתא ופתורא איהו מגרמיה, כאילו הוה מעשרין שנין, ולא הוה
 אלא מבן חמש שנין, ותקין פתורא מפל מיני מאכל ומשתרה • אמר
 הא אוקמוה רבנן דבעל הבית בוצע ואורח מכרך, אבל (פיוט ל"ב) צעיר
 אני לימים ואתם ישישים על כן זחלתי ואירא מחוות דעי אתכם • עד
 דאטול רשות מכס • אמרנא ליה אימא כרי מלאכא די, (ה) אמר לן
 אתון בעיתון לחם הפנוקי בלא קרבא, או לחם בקרבא • דהכי אוקמוה
 רבנן דמתניתין, שעת אכילה שעת מלחמה • ואי בעיתו למחוי קרבא
 עליה

סדר
אצטריך

(ה) עיין בלע קמ"א' א' ו' ו' סיניקא דהקני'א כ' למוכח דר"ש ללן' הייס סס ור"ח טו'א טס'כ' לו' א'מעשה וחיך אזיל'עלן וקמר לן ור"ש פי
 אחר כך כמעט אחרת טו'א ר"ש עלמנו סס' ה"ה' כ' :

עליה, לית חד אכיל אלא מאן דנצח קרבא, איהו אכיל ובוצע לכלהו.
אמרו ליה חברייא, ברי אנת זעיר ועדין לא ידעת איך מגיחי גברין
רבבין בחרבא, בנענועא דחרבא ברומחא, בקשתא בגירין דקשתא.
בקירטא, כאבנין דקירטא. אמר להו (מלכים א' כ') אר יתהלל חוגר
כמפתח. דהא ודאי בקרית שמע אוקמוה, כל הקורא קרית שמע על
מטתו כאילו אוחו חרב פיפיות, דכתיב (חלילים קמ"ט) רוממות אל בגרוגם
וחרב פיפיות בידם. ונענועא דחרבא צריך לנענעא ליה לשית סטרין
כמה דאוקמוה, כדי שתמליכהו על השמים ועל הארץ ועל ארבע
רוחות העולם. ודא ו' גוף החרב. י' ראש החרב. ה' תרי פיות,
גרתקא דחרבא אדנ"י. רומחא רמ"ח בקרית שמע, עם שית תיבין
דיחודא הא רומ"ח: מגן עם חרבא, מיכאל גבריאל גוריא, שמשין
דתלת אכהן. קשת דזריק חצים, וכל זרע דאינו יורה פחץ אינו מוליד.
קירטא, דא קרית שמע. ה' אבנין דקירטא, (דברים ו') שמע ישראל יי
אלהינו יי. לקבלייהו (סמואל א' י"ז) ויקח דוד חמשה חלוקי אבנים מן
הנחל, וכד שוי להון בקירטא דאיהי שפה ואיהי שכינתא, אתעבידו
חד כלהו ה', וקטיל לפלשתא. ועד כען זריקנא האי אבנא לסמ"אל
דאיהו אבן מצור, והרסנא מצור דיליה, ואשפלגא ליה לתתא. ובגין
דא אמינא לכוון אל יתהלל חוגר כמפתח. כען יתברר לכוון דאנא
ידענא איך מגיחין גברין רבבין כסייפין, ברומחא. בקשתא. בקירטא.
תוהנא ודא יכילנא למלא קמיה. אמרו ליה רבנן כען נחוץ מאן
יהא מרווח נהמא, דאיהו לחס המוציא. פתח ואמר (כמדבר ט"ו) והיה
באכלכם מלחם הארץ תרימו תרומה ליי. במאי אתרימת שכינתא
דאיהי ה' דהמוציא, דאוקימו עליה מארי מתניתין כלל הבוצע צריך
לדקדק בה, אלא ודאי הא אוקמוה רבנן דמתניתין, מוץ ותבן פטורין
מן המעשר. וכד היא פמוץ ותבן איהי בבית אסורין, ולית לה רשו
לארמא לגבי מ', למעבד עמה מיה. והאי איהו תרומה, תורה דאיהי
חמשה חומשי תורה, דבה (שמות כ"ד) ויהי משה בהר ארבעים יום ונזמר,
ובמוץ ותבן דחטרה עליה אוקמוה רבנן, (קס"ב כ') אילן שאכל אדם
הראשון חטרה הוה, קריב חט דאיהו מוץ ותבן לארת ה', ואסתליק
מניה י' דאיהו עשור דילה, ובגין דא פד איהי במוץ ותבן, (שלה)

דאינון לקבל ערלה ופריעה, פטורה מן המעשר ולית רשו לאת י'
 לחכרא באת ה', דאינון איש ואשרה • ובגין דא כל הבוצע צריך
 (דע"כ ע"כ) לדרקדק בה, וצריך למבצע מאתר דכשולו יפה • בגין דכשול
 איהו גמר פרי, ודא ו' • ועשרה דברים צריך אדם למעבד בסעודתא,
 חד נטילת ידים • תניינא לתקנא שתי כפרות לשבת • תליתארה
 למיכל תלת סעודתין, ולאוספא מחול על הקדש • רביעאה לאנהרא
 פתורא בשרגא, כמה דאוקמוה שלחן בצפון ומנורה בדרום • וצריך
 הסבה, כמה דאוקמוה הסבו, אחד מברך לכלם • ובשבת, ככל מילוי
 צריך לאתוספא מחול על הקדש, בין במאכליו ומשתיו • בין בלבושיו,
 בין בהסבתיה, דצריך לתקנא ליה מסבה שפירא בכמה ברים וכסתות
 מרקמן מכל דאית בכיתיה, כמאן דתקין חופה לבלה • רשבתא איהי
 מלכתא ואיהי כלה, ובגין דא הוו נפקי מארי מתניתין ערב שבת
 לאקדמותא לארחא • והוו אמרי (ה) באי כלה באי כלה • וצריכי
 לאתעדא שירה וחדוה בפתורא לגבה • ולא עור אלא דאית רזא
 בגוונא אחרא, דצריך לקבלא גבירתה בכמה נהורין דשרגין בשבת,
 ובכמה ענוגין ולבושין שפירין • וביתא מתקנא בכמה מאני דתקונא,
 בהסבה יפה לכל חד וחד, ובהאי חדוה ותקונא גרמין דאשתארת
 שפחה בישא בחשובא • ברעבון • בככיה • בהספר • בלבושין
 אוכמין בארמלתא • דאי מלאה זו, חרבה זו • יצר טוב מטרוניתא
 קדישא • מרכות הקדש דנחתא בשבת כלילא מעשר ספירן, מתעטרא
 בשבע שמהן שאינן נמחקין • בכמה מרככות דחיוון, וככמה חילין
 ומשריין • ומלכא נפיק לקבלה בכמה משריין • ואשתארת יצר הרע
 שפחה בישא בחשובא, בארמלתא כלא בעלה בלא מרככות, ואלין
 דאתמר עלייהו למזבחים ולמקטרים למלכת השמים ולמזלות אשר
 לא צויתי, הוא פולחנא דשפחא בישא, דשלטא בערבי שבתות וערבי
 לילי רביעות, מה הוו אלין עבדין, הוו נטרין לבושין אוכמין, וחשכאן
 נהורין • ועבדין הספרא כלילי שבתות כדי לאשתתפא בהדה כמה
 דאיהי שרייא, כי גם זה לעמת זה עשה האלהים • בתר דתאבנו
 ישראל

(ה) לפי ס' נכד סרעט סחיכו מ'ם ונ'ל אותם כחזן י לא כמו סגנים שרומיו לח'וכ • ווסק הרקיע כ'י • וכן כתבתי חני • סיל כפ'ע
 על קמח רל'כ עלן לכ'י מ'ת'ן :

ישראל ואתחברכ בי מקדשא, אתמר בשכינתא אימא קדישא איכה
 ישבה בדר העיר רבתי עם היתה כאלמנה, ומכבין בליך תשעה
 באב נהורין ושרגין, ועבדין הספד ויתבין באכלים לאשתתפא ברוחקא
 דשכנתא • בגין דאינון גרמו לה כל ההוא תבירו • חמישאה כוס דויכלו •
 שתיתאה למהוי על פתורא מילי דאורייתא, שביעאה לארכא על פתורא
 בגין דעניים ייתון על פתוריה • תמינאה נטילת ידים במים אחרונים •
 השיעאה ברבת המזון • עשיראה כוס דברכה, וצריך לאחזרא עליהו
 ולתקנא לון ברזא קדישא, דאיהי כליא מעשר ספירן, ואיהו פתורא
 דקדשא כריך הוא מסטרא דגבורה • ובגין כך אוקמוה רבנן שלחן
 בצפון • חר (עין ברעיא מהימנא רמ"ס ח' כוונת י' דכוס של שלחן שבת) • נטילת ידים,
 דהבי אוקמוה רבנן דמתניתין, ידים מוזהמות פסולות לברכה, בגין
 דאינון שניות לטומאה, דאיהו אב הטומאה, דאיהו ראשון כד אינון
 מסאבות • וכד אינון טהורות, אינון שניות לברכה, דברכה לא שרייא
 אלא על טהרה, כהנא דאיהו איש טהור איש חסד, שרייא עליה
 ברכתא דרא הוא דכתיב (תהלים קל"ג) בשמן הטוב על הראש וגומר •
 ובגין דא (במדרש ו') דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את
 בני ישראל וגומר • ואוקמוה כל כהן המברך מתברך, ושאינו מברך
 אינו מתברך • ואוקמוה מארי מתניתין כל ברכה שאין בה אזכרה
 ומלכות, לאו שמה ברכה, מלכות אדני • ועוד נטילת ידים צריך
 ליטול עד פרקא, דגזרו עליה י"ד פרקין, כההיא שעתא •
 שרייא יד " עליה, ואיהי יד דברכה מסטרא דחסד, דכיה תכמה ביד
 ימיניה, ואיהי יד דקדושה מסטרא דגבורה, ושרייא בדינא (כ"ה בידא
 שמאלא) • ואיהי יד דיחודא מסטרא דתפארת, דשרייא בארבעה עשר
 פרקין דגופא, דאינון שנים עשר פרקין בתרין דרועין ותרין שוקין
 ותרין בגופא וברית • ותלת זמנין ארבעה עשר איהו שנים וארבעים
 י"ד י"ד י"ד י"ד י"ד י"ד, רמוז ברכך יאר ישא מן י"ד י"ד י"ד י"ד
 י"ד י"ד, אינון רמזין באדני • אדני • אדני • ואמר הנביא עליהו •
 (ירמיהו) היכל " היכל " היכל " המה • והאי נטילה ביד דאתתקנת,
 וכל סטר מתלת אנפי חיוון דאינון " " " ומתלת גרפי חיוון דאינון
 ד' ד' ד', בלהו צריך למהוי מפת (רע"ג ע"ה) אדם • ואיהו י"ד ה"א

ממונין על זוגות, כמה דאוקמוה שני ביצים שני אגוזים הלכה למשה
מסיני, שלוחי מצוה אינן ניווקין. ואי תימא והא תנינן אין מתחילין
בשני, וזאין מסיימין ברביעי, דהיינו כב"ד עם ערב רב דלא הוו
שלוחי מצוה, דלא אתגייירו לשם שמים, ולבתר דאעברו מעלמא מני
קודשא בריך הוא לנטלא שני ליחות אכנים כראשונים, ואמר וכתבת
על הלוחות את הדברים אשר היו על הלוחות וגומר, ותרין ככרות
בשבת רמיין לתרין יודין יאהדוניה, דארני איהי יחידה מבעלרה
כשית יומין דחול, ובשבת נחית לגבה. ובגין דא בשבת כל נשמתין
ורוחין ונפשין נפקין ונחתין זוגות, ואין שטן ואין מזיק שליט ביומא
דישבתא. ואפילו גיהנם לא שליט ולא אוקיד בשבת. ובגין דא
(שמות ל"ה) לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת. ודא א"ש
נוכראה. אלא אש דקרנא אש דקרושה. ולית לארכאה בבציעה
דילהון דהא אתמר לעיל: תליתאה למיכל תלתא סעודתין בשבת, כמה
דאוקמוה רבנן דמתניתין, דאמר חד מנייהו יהא חלקי עם גומרי שלש
סעודות בשבת, דאינון שלימו דשבע ברכאן דצלוחא, לאשלמא בהון
לעשר. ורזא דענג, (כראשית כ) ונהר יוצא מערן להשקות את הגן. ומאן
דלא מקיים לון ואית ליה רשו לקיימן, אתהפך ליה לנגע צרעת.
ובגין דלא ייתי להאי, אמר קדשא בריך הוא (ה) לון עלי ואני פורע
(ישעיהו כ"ח) אז תתענג על יי: רביעאה לאנהרא פתורא במנרתא, כמה
דאוקמוה קדמאין שלחן בצפון מנורה בדרום, דפתורא דקדשא בריך
הוא הכי צריבא למהוי: חמישאה כוס דויכלו. כוס בחושבן אלהים.
ויכלו שנים ושבעים דכליל לון כלה קדישא, דהאי כוס מלא יינא
דאורייתא, צריך לאסהדא על עובדא דבראשית: שתיתארה למהוי
על פתורא דברי תורה, דהכי אוקמוה מארי מתניתין שלשה שאכלו
על שלחן אחד ולא אמרו עליו דברי תורה וכולי. ורזא דמלה בגין
דהא אוקמוה שלחן בצפון, ואורייתא אתייהיבת מימינא, לחברא מינא
דאיהי רחמי בשמאלא דאיהו דינא. דאורייתא איהי יי מימינא,
פתורא אדני משמאלא. וצריך לחברא לון, דבגין דפתורא משמאלא,
אוקמוה רבנן דמתניתין קשין מזונותיו (דרע"ג ע"ב) של אדם כקריעת

ים

ים סוף • ובגין כך צריך תלמיד חכם לזמנא עמיה למאן דישתדל
 בפתגמי אורייתא : שביעאה לארכאה על פתורא בגין עניים • ובגין
 דא כל המאריך על שלחנו מאריכין לו ימיו ושנותיו • ובגין כך
 (משלי י) וצדקה תציל ממות • דעני חשוב כמת, ואיהו מחיה ליה, אוף
 הכי קורשא בריך הוא מחיה ליה, ועוד באורח רזא, דכלהו עניים
 מפטרא דא דאיתמר בה (תהלים ק"ו) דלותי ולי יהושיע • ואות ד'
 דאחר דצריך לארכאה בה הדא הוא דכתיב (דברים י"ו) למען יאריך
 ימים על ממלכתו, ובגין דא צריך לארכאה על פתורא דאיהו ד'
 פלילא מארבע רגלין דפתורא, בגין יקרא דאת דלת צריך לארכאה
 על פתורא בגין עניים • ובגניה אוקמוה רבנן, דבקש קדשא בריך
 הוא מדה יפה לישראל ולא אשבח כמדה דדלות • ואקשו עלה בגין
 דאוקמוה קדמאי בחושבן מיני מיתות, דאינון בחושבן תוצאות, וחסרון
 פיס קשה מכולן, ואיך אמרין אינון דלא אשבח לישראל מדה יפה
 בענייתא • אלא בגין דכל עמא ולישנא (ישעיהו ח) והיה כירעב והתקצף
 וקלל במלכו ובאלהיו ופנה למעלה • אבל ישראל אינון קיימא דקדשא
 בריך הוא כהאי מדה ולא מכחישין ביה • ובגין דא במדה דא יתפרקון
 הדא הוא דכתיב (שמואל ב' כ"ב) ואת עם עני תושיע • ועני לישנא דענוי
 דאפילו אית ליה לבר נש עותרא ואיהו במרעין ובמכתשין, עני אתקרן
 או דרחקין ליה בגיניה וצערין ליה כל יומא • כל שכן מאן דאיהו רש
 מניה, ואיהו הולך מאתר לאתר • ועוד אית עני דאסתלק מניה דעתיה,
 בגון איוב דאתמר ביה (איוב ל"ד) איוב לא ברעת ידבר • אוף הכי איהו
 ד' דאיהו שכינתא, כד אסתלק מינה א"ח, דאיהו עמודא דאמצעיתא
 דאקרי דעת • נהאי לית ליה חובין במלה ד"ימא • ועוד א"ח איהו
 תורה כליל שש מאות ושלושה עשר פקודין הדא הוא דכתיב (שמות ג) זה
 שמי לעולם וגומר, שמי עם י"ה שלש מאות וחמשה ושישים • זכרי
 עם ו"ה שני מאות ושמונה וארבעים • ובגין דא אוקמוה אין עני אלא
 מן התורה ומן המצות, דישאר עני לאו איהו אלא ענוי • ואת ד' מן
 אדנ"י, אוף הכי איהו עני בלא י' : תמינאה מים אחרונים, דתקינו לון
 בגין מלח סדומית המסמא את העינים, אמאי אקרון חובה, אלא בארע
 רזא, סם המות שרייא על ידן מזהמין, דעבדי בהו ברכה • ועל כוס

דמברכי עליה בלא טהרה, אקרי טמא. ומה כוס דשותין בו, טמא
 לברכא עד דהוה מטהרי ליה בהדחה מלגו ומלבר, כל שכן ידיו, ובגין
 דא מים אחרונים חובה. ורזא דמלה (ויקרא כ) והתקדשתם אלו מים
 ראשונים, והייתם קדושים אלו מים אחרונים. כי קדוש, זה שמן ערב
 לקבל קדוש קדוש קדוש יי צבאות. ובגין דא והתקדשתם וגומד
 לאשתמורעא דאתון בגין לקדשא בריך הוא הדא הוא דכתיב (דברים י"ד)
 בגים אתם ליי אלהיכם: תשיעאה כוס דברכה, ואוקמוה מארי דמתניתין
 עשרה דברים נאמרו בכוס דברכה ואלין אינן. עטור. עטורף.
 הדחה. שטיפה. חי. מלא. ומקבלו בשתי ידיו. ונותגו בימין.
 ומסלקו מן הקרקע טפח. ונותן עיניו בו. ומשגרו במתנה לאנשי
 ביתו. ועבשו אין לנו אלא ארבעה שהן. הדחה. ושטיפה. חי.
 מלא. ויש אומרים חי מן החבית, ויש אומרים חי הכוס שלם, ששכירתו
 זו היא מיתתו. כוס על דרך החכמה הוא אלהים, והוא (מלא ביה
 והם) והכא שלם, כס בלא ו, כמו כס שהוא פגום וחסר בלא אלף,
 כן הוא חסר בלא וי"ו והוא פגום, הכס"א כן עולה בגימטריא כוס.
 כוס היא ה"א, וצריך עשרה דברים כנגד י, והם עטור בסוד העטרה
 עטרת תפארת. והו"סוד עטור שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, מעשרו
 בתלמידים, והיא עטרת הברית. עטורף (תהלים ק"ב) תפלה לעני כי
 יעטוף. שכל הברכות והתפלות מתעטפים עד שתערה תפלת העני.
 הדחה ושטיפה כמו וטהרו וקדשו. הטהרה מן החסד. והקדושה
 משמאל הגבורה. כוס דברכה מלכות. מצד בינה הנקרת אלהים,
 ונקרא עטרה מצד הכתר. חי, מצד יסוד הנקרא שלום שנאמר
 (ישעיה כ"ד) וברית שלומי לא תמוט אמר מרחמך יי מלא, מצד תפארת,
 מקבלו בשתי ידיו, ה' ה'. ונותגו בימין, כי ה' עליונה לחסד, דה'
 שניה לגבורה. ומסלקו מן הקרקע טפח, בסוד יוד. כי סלוק ה' הוא
 יוד. ונותן עיניו בו, שהם בסוד יאהרונה יי (ד"ב י"ד) מאיר בבת
 עין, יהיה בשלשה צבעי העין. אדג"י מאירה בשני כרובי העין ואישוני
 עפעפי העין. ומשגרו במתנה לאנשי (ד"ב ע"ב) ביתו. היא ביגדה
 שנאמר בה ישמח משה במתנת חלקו: עשיראה ברבת מזונא ואוקמוה
 רבנן בשלשה צדיך כוס. ורזא דמלה בגין דאיהי אהבת כלולותיך.

דאינון אבהן בב"ל מכל כ"ל • ולית לארכאה יתיר. ברכת המזון מן התורה מנין שנאמר ואכלת ושבעת וגומר • ושנינו בכרייתא. וברכת זו ברכת הזן • את יי אלהיה, זו ברכת המזון • על הארץ, זו ברכת הארץ • הטובה, זו בונה ירושלים • וכן הוא אומר (דברים ג') החר הטוב הזה והלבנון • אין לי אלא לאחריו, לפניו מנין שנאמר אשר נתן לך משעה שנתן לך תייב אתה לברכו • ודרשו חכמים זכרונם לברכה, משה תיקן להם לישראל ברכת הזן בשעה שירר להם המן • יהושע תיקן להם ברכת הארץ בשעה שהכניסן לארץ • דוד ושלמה תקנו בונה ירושלים • עוד נמצא כפרשת המן רמו לברכת המזון במן עצמו, שנאמר (שמות ט"ו) ובבקר תשבועו להם וירעתם כי אני יי אלהיכם, עד

כאן; אמר רבי שמעון רואי דאינון שבע זיינו דרשימין בתפלין, דהוא ז' שבועות, דרמיזין לשבעה אוני דריאה דבר נש, דבהון שאיב רוחא, ומניה מפיק צוציתא דנורא דדליק מפומיה • ועוד דאינון רמו לשבעה יומי ושבעה דמפסח לעצרת • ועוד דאינון רמיזין לשבעה קני מנרתא דאית עליהו שבע בוציני קדישין • ועוד דאינון רמיזין לשבעה כוכבי לכת דאינון מנהרי ברקיעא • ועוד דאינון רמיזין לשבעה מדרגין דעלמא עליהון קיימא, ואינון יסודא ושרשא ועיקרא דכלא, ועליהון אמרי חכמיא כל מאן דבעי לאנחא תפלין דרישא, מבעי ליה לאסתכלא באינון תרי שינין, דאינון רמיזין לאינון שבעה זיינו דאית בהון רמו ריזין סתימין, רמיזין עמיקין • ע"כ :

(זהר) כי יי אלהיכם הוא אלהי האלהים ואדני האדנים האל הגדול וגומר • (6) תנינן (יסוקאל 6) ודמות פניהם פני אדם, אלין לאזינון כאינון כרובין, אינון אנפי כרובין, כרובים אנפי זוטרי כרבייא • פני אדם, כל דיוקנא כלילן בהו, בגין דאינון אנפי כרובין, ומתצירין בהו צירין גליפין בגלופי שמא דמפרש, בארבעא סטרין מזרח מערב צפון דרום, מיכ"אל רשים ברשימו לסטר דרום, וכל אנפין מסתכלין לגבי פני אדם פני אריה פני נשר פני שור • אדם איהו דכר ונוקבא, ולא אתקרי אדם בר הכי, ומניה אתצירין צירין (תקלים ס"ח) דרכב אלהים רבותים אלפי שנאן • שנאן, כללא דכלהו צירי שור נשר אריה, ו

דא

דא איהו אדם פשיטו דאתכליל בחדא ברזא דדכר ונוקבא • וכלהו
 אלפין ורבבן בלהו נפקין מהני רזא שנאן, ומהני דיוקנין מתפרשן כל
 חד וחד בסטרייהו כמה דאתחוו לון. אלין אינון דקא משלבן חד בחד,
 וכליל חד בחד, למהוי כל חד כליל בחבריה. שור נשר אריה אדם
 אתנהגן ברזא דארבע שמהן גליפן, סלקין לאתנהגא ולאסתכלא, סליק
 לאתנהגא ולאסתכלא שור לאנפי אדם • סליק שמא אחרא מתעטרא
 מחקקא ברזא דתרין גוונין, ואיהו אל, כרין אתהדר לאחורא וכרסייא
 חקיק וגליף ליה, ואתרשים לאתנהגא ברזא דשמא דא, וסליק לאתנהגא
 ולאסתכלא נשר לאנפי אדם • סליק שמא חדא מתעטרא מתנהגא
 ברזא דתרין אנפין וגוונין, לאתנהגא לאסתלקא בסלקו בעטורא
 ואיהו גדול, כרין אתהדר לאחורא וכרסייא חקיק וגליף ליה ואתרשים
 לאתנהגא ברזא דשמא דא. סליק לאתנהגא ולאסתכלא אריה לאנפי
 אדם • סליק שמא חדא מתעטרא מחקקא ברזא דתרין אנפין וגוונין,
 לאתקפא לאתקשרא בתוקפא ואיהו גבור, כרין אתהדר לאחורא
 וכרסייא חקיק וגליף ליה ואתרשים לאתנהגא ברזא דשמא דא אדם
 אסתכל בכלהו וכלהו סלקין ומסתכלין ביה • כרין בלהו אצטירין
 בגלופייהו בציורא דא, ברזא דשמא חד דאקרי נורא • וכרין כרטיב
 עליהו ודמות פניהם פני אדם, בלהו כלילן בהאי דיומנא, והאי דיוקנא
 כליל לון. ועל רזא דא אתקרי קדשא בריך הוא האל הגדול הגבור
 והנורא • דהא שמהן אלין גליפין אינון לעלא ברזא דרתיכא עלאה,
 כלילא בארבע אתון יהוה, דאיהו שמא דכליל כל דיוקנין, אלין מחקקו
 גליפין בכרסייא, וכרסייא גליפא מרקמא בהו, חד לימינא וחד לשמאלא,
 חד לקמא וחד לאחורא, רשימא בארבע סטרין דעלמא • כרסייא
 כד סלקא רשימא בארבע דיוקנין אלין, אלין ארבע שמהן עלאין
 גטלין להאי כרסייא, וכרסייא אתכליל בהו, עד דנקטא ולקטא
 (דרעד ע"ב) אינון ענונין וכסופין • נחתת מלייא כאילנא דמלא ענפין
 לבה סטר, ומלא איבין, בין דנחתת נפקו אלין ארבע דיוקנין
 מצוירין בציורייהו, גליפן מנהרין נציצן מתלהטן, ואינון זרעין זרעא
 עד עלמא :

פרשת שופטים ושופטים

רעיא מהימנא

שופטים ושופטים תתן לך בכל שעריך אשר יי אלהיך נותן לך
 וגומר • בפקודא דא מני שופטים ושופטים, ועוד (תהלים ע"ה) כי
 אלהים שופט, כי, יי (מ) מניה, יוד דחושבניה כ, כתר, הכא כי אלהים
 שופט זה ישפיל ה"א ה"א, וזה ירים דא ו' ו' : פקודא בטר דא לדון
 בסייף, לדון בחנק • לדון בדין סקילה • לדון בדין שרפה : לדון בסייף
 למאן, לסמ"אל הדא הוא דכתיב (ישעיהו ל"ד) כי רותה בשמים חרבי הנה
 על אדום תרד, חרב דקדשא בריך הוא י' רישא אחרבא, גופא דחרבא,
 ה"א ה"א תרין פיפיות דילה • צדק צדק תרדוף • חתבין תרין דינין, דינא
 מפיבית דין דרעילא, ודינא מפי בית דין דלתתא • ומחבא אשתמודע
 אין אדם נוקף אצבעו מלמטה עד שניתן לו רשות מלמעלה • נרתקא
 דחרבא אדני • תמן אשתכח דינא בקרית שמע יהוה חרבא דקדשא
 בריך הוא, עלה אתמר (תהלים קמ"ט) רוממות אל בגרונום וחרב פיפיות
 בידם • בצדיק חי עלמין כליל חי ברכאן, דביה אדני שפתי תפתח
 ופי, ביה עאל חרבא בנרתקה, (אסתר י') וחמת המלך שכבה ומתחברן
 תרין שמהן יאהדונה יי : לדון בחנק, זרקא תמן קו י' כריכה ביה, וקו
 ו' דאתפשטא מניה, ביה תפיס לסמ"אל • (כמדבר י"ג) וישאווהו במוט בשנים,
 מאי מוט דההוא רשע, אדם דאיהו יוד ה"א וא"ו ה"א, חמשה וארבעים
 וארבע אתון יהוה, הרי תשעה וארבעים, כחושבן תשעה וארבעים
 אתון דאינן בשית תיבין דיחודא עלאה, ובשית תיבין דיחודא
 תתאה דאינן ו' ו' • והאי הויא וישאווהו במוט בשנים, בפרודא
 מנייהו בלא א' באמצע וו', דלית יחודא לסטרא אחרא אל
 וישאווהו במוט בשנים, סמ"אל ובת זוגיה, עולם הנפרדים • כחבל
 דיחנק בה אחידן ה"א ה"א, בחמשה אצבען דיד ימינא ובחמשה דיד
 שמאלא, ו' חבל, י' חניקא דילהון • שמא דיהוה מיתה לסמ"אל ונחש
 וחיים לישראל • (עיון כהאשית כ"ב כ') ובגין דא (דברים ל"ב) ראו עתה כי אני אני
 הוא ואין אלהים עמדי, אני אמית לאלהים אחרים בשמי, ולכל דלא
 הימנו כי • ואחיה • לאינן דהימנן כי ונטרין פקידין דילי : לדון
 בסקילה לסמ"אל, באבן דאיהו יוד, זרק לה (צדיק) לנביה בחמש אצבען

דאינון ה' ובקנה דדרועא דאיהו ו' ובכתף דתמן ה' וזריק לה לגביה
מחשבה דאיהו שמא מפרש יוד ה"א וא"ו ה"א :

לדון בשרפה לסמ"אל, עצים לאדלקא בהון נודא . זכאה איהו גופא
דאיהו עץ, ואברים דיליה עצים לאוקדא בהון אשא, דאיהו נר
מצוה בכל אבר . לאוקדא לסמ"אל בשכינתא עלאה, בעץ דאיהו
תפארת, ובכל עצים דאחידן ביה, דכומנא ראש של גבוה הוה נחית
על גבי עצים דקרבנא (כמרכב 6) והזר הקרב יומת, דאתוקד ביה הדא
הוא דכתיב (ויקרא 1) והאש על המזבח תוקד בו . זכאה איהו מאן
דאחיד באילנא דחיי כגופיה, באברים דיליה נר, כל ענפא וענפא נר
מצוה בשני מאות ושמונה וארבעים פקודין דיליה, כד אחידן ביה
תרווייהו יתקיים (שמות 3) וידא והנה הסנה בוער באש והסנה אינו
אכל . וסמ"אל ונחש וכל ממנן דיליה דאינון קוצין אתוקדו, וענפין
דסנה ואיבא דיליה ועלין דיליה לא אתוקדו . דא אחזי ליה קדשא
ברוך הוא . אמר בוצינא קדישא, ודאי ישראל אינון עצים יבשים
באורייתא, ובגין דאחידו באש דהריוט, לאו אינון כדקא חזי למעבר
בהון ניסא . מיד דאנת נחיתת עלייהו באורייתא, בגינך נחת עלייהו
אילנא דחיי, ומצוה דאיהו נר . ואחידת בהון ויהון חיינן, ואומין דעלמא
אתוקדן בהווא נר . והאי איהו דאמר נביא (ירמיה מ"ו) ואתה אל
תירא עבדי יעקב ואל תחת ישראל כי אתך אני כי אעשה וגומר .
(דברי 6) לא יקום עד אחד באיש לכל עון וגומר . על פי שנים
עדים או על פי שלשה עדים יקום דבר . פקודא דא
להעיד עדות בבית דין, דלא יפסיד חבריה ממנא בניניה אי אית
ליה עדות בהריה, ולית סהדותא פחות מתרין הדא הוא דכתיב על
פי שנים עדים וגומר יקום דבר לא יקום על פי עד אחד, ובגין דא
אוקמוה מארי מתני', מי מעיד על האדם, קורות ביתו, ולא עוד אלא
אנשי ביתו מעדין עליו, מאי קורות ביתו, אינון קירות לבו, (שע"ט 3) ויסב
חזקיהו פניו אל הקיר, ואוקמוה רבנן מלמד שהתפלל חזקיהו מקירות
לבו . אנשי ביתו, אינון שני מאות ושמונה וארבעים איברים דיליה,
דהכי אוקמוה מארי מתני', רשע עונותיו חקוקים לו על עצמותיו, והכי
צדיק זכיותיו חקוקים לו על עצמותיו, ובגין כך אמר דוד (תהלים 3) כל

עצמותי תאמרנה • ובגנייה אתמר ומי מעידין על האדם קורות ביתו.
 גרמין בנויין על מוחא דאיהו מיא, ועלייהו קא רמיז (ס"ד) המקרה
 במים עליותיו • המקרה, לשון קורות • ואמאי בגרמין יתיד משרא
 וגידין ומשכא • בגין גרמין אינון חודים, ובתיבה אכמא לא אשתמודעא
 אלא מגו חוורו • כגונא דאורייתא דאיהו חוורו מלגאו אכס מלכר,
 אכס וחוור, חשך ואור, ואית חשך תכלת ואתמר ביה (ס"ט ק"ט) גם חשך
 לא יחשיך ממך, ותכלת אכס איהו נוקבא, לגבי חוורו • ולא עוד אלא
 דגופא על גרמין עתיד למיקס, ובגין דא זכווי וחובוי תקוקין על גרמין
 דיליה • ואם יזכה יקום גופא על גרמין דיליה, ואי לאו, לא יקום ולא
 יהא ליה תחית המתים • ולא עוד אלא תרין סהדין אינון על בר נש,
 עין רואה ואוזן שומעת, ובית דין סופר ודן חובוי • ולא עוד אלא
 שמשא וסיהרא סהדין על בר נש, כמה דאוקמוה (ס"ז פ"ב) תקעו בחדש
 שופר בכסה ליום חגנו • מאי בכסה כיומא דסיהרא מתכסת • ואמאי
 מתכסת, בגין דכד מטי ראש השנה, ייתי סמ"אל למתבע דינא לבנוי
 קמי קדשא בריך הוא, והוא ימא ליה דייתי סהדין, והוא יתי לשמשא
 עמיה • אזל לאייתי סיהרא והיא מתכסת, באן אתר מתכסת, אלא
 סליקת לההוא אתר דאתמר ביה במכוסה ממך אל תחקור, לפייסא
 ליה על בנהא • והאי הוא דאמר קרא תקעו בחדש שופר בכסה ליום
 חננו, לאתר דביה סליקת שכינתא דאתמר ביה ובמכוסה ממך אל
 תחקור • וחובין באתכסייא, תמן צריך למירן בינו לבין קונו • ובחובין
 דעבד לון באתגלייא, אתמר מכסה פשעיו לא יצליח, רשכינתא מסטרא
 דכתר איהו עלמא דאתכסייא • ואוקמוה מארי מתני, דצריך בר נש
 לחברא להו לההוא אתרא, בההוא זמנא מטי זמנא דרחמי, ואעבר
 דינא, ובגין דא לחבריה אמר לזכאה ליה בעדותיה • אבל לרשע אין
 מזכין לו • ועוד קדשא בריך הוא ושכינתיה סהדין על בר נש הדא הוא
 דכתיב (דברים ד') העידותי בכס היום את השמים ואת הארץ • את השמים
 ההוא דאתמר ביה (מלכים ב' ס') ואתה תשמע השמים ואת הארץ, ההוא
 דאתמר בה (ישעיה ס"ו) והארץ הדום רגלי, ועוד תרין סהדין עמודא
 דאמצעיתא וצדיק, ואינון עד מן שמע אחד, עד מן בריך שם כבוד
 מלכותו לעולם ועד • על פי שנים עדים או שלשה עדים יומת המת, דא

סמ"אל, מת מעיקרו • (כמדבר י"ד) וישאוהו במוט בשנים, לא יומת על פי
על אחד, דלא יהא ליה חולקא באל אחד :

כי יקום עד חמס באיש וגומר, ודרשו השופטים היטב וגומר, ועשיתם
לו כאשר זמם וגומר, פקידא דא לדרוש ולחקור העדים בשבע
חקירות, קודם דידין ליה בעונשא דמותא, בשבע חקירות, שבע לקבל
(זכריה ד') שבעה אלה עיני יי ה'מה משופטים בכל הארץ • ברוח
(ויקרא כ"ו) ויסרתי אתכם אף אני שבע : פקודא בתר דא לעשות לעד
זומם כאשר זמם לעשות לאחיו • תרין סהדי שקר דאינון סמ"אל ונחש,
אי ייתון לאסחדא סהדותא דשקר על ישראל, דטעו בין ו' לו, דאינון
אתוון זו, והאי איהו (ישעיה מ"ג) עם זו יצרתי לי תהלתי יספרו, ולא יתיחד
ו' עם זו, אלא בשרפת חמין דבין ו' לו • ואף על גב דמדאורייתא
איהו עד סוף שיתגזרו רבנן אוכלין כל ארבע ותולין כל חמש, ושורפין
בתחלת שש • ואולפנו מארי מתניתין מסהדותא דשעת דחמין
לסהדותא דבדיקות דסהדי דההוא דהרג את הנפש, וכלא מפורש
במתניתין ויקיים בהון ארי בפתגמא דחשיבו מצראי למידן וכולי • והאי
איהו ועשיתם לו כאשר זמם :

(דע"ה) פקודא בתר דא לקבל בית דין הגדול עליהו, בינה מסטרא
הגדולה אקרי אלהים, בית דין הגדול רב בדינוי ורב
בזכווי • כגונא דאתמר שום תשים עליך מלך, בפקודא שום לעילא
תשים לתתא • הכי לקבל עליה בית דין רבכא, אף על גב דקביל
בית דין זעירא, בית דין זעירא בית דין של שלשה מסטרא דשכינתא
תתאה • בית דין רבכא מאלין סנהדרי גדולה • אמר בוצינא קדישא
שבעים סנהדרי גדולה הון, ואנת רבכא על כלהו (שמות י"ח) והיה כל
הדבר הגדול יביאו אליך וכל הדבר הקטן ישפטו הם • אלו סנהדרי
גדולה מסטרא דשכינתא עלאה • סנהדרי קטנה מסטרא דשכינתא
תתאה • משה שושבינא דמלכא, אהרן שושבינא דמטרוניתא,
ועמהון שבעין ותרין סנהדרין כמנין חסד, ומחבא סנהדרי גדולה • (ב)
סנהדרי קטנה מסטרא דשמאלא, (כראשית א') את המאור הקטן לממשלת
הלילה • ובגין דא תפארת את המאור הגדול לממשלת היום, דאתמר

ביה

(ב) עי' הקד"ה א' ב' סורות של ח"ס ס"ט ינשיא וכו' ע"ט פ"ט ב'

בִּיה (תהלים מ"ב) יומם יצוה יי חסרו את המאור הקטן לממשלת הלילה •
 ובלילה שירה עמי שיר דלויים ודא יסוד • (שמואל א' כ') בן ישי חי על
 האדמה דתקין עשר מיני תלים בשירה ואיהו צדיק לשמאלא את המאור
 הקטן ודא שכינתא דאנטילת משמאלא • ע"כ • (יתרו כ"ג) כבד את
 אביך וכולי :

כי תצור אל עיר וכולי עד בהאי עלמא • נדפס כפרשת כלק דף ר"ב ע"א

פרשת כי תצא

כי יהיה לאיש בן וכולי • ורישי ישיבות • נדפס כפרשת כלק דף קל"ז ע"כ
 לא תלין נבלתו וכולי • עד כפהמות נדמו • נדפס כפרשת נשא באודרה דף קמ"ג ע"כ
 כד ברא קדשא כריך הוא עלמא וכולי עד ובעלמא דאתי • נדפס
 כפרשת קדושים דף פ"ו ע"א

רעיא מהימנא

וענשו אותו מאה כסף וגומר • פקודא דא לדון ברין מוציא שם רע,
 הדא הוא דכתיב וענשו אותו מאה כסף ונתנו לאבי הנערה
 כי הוציא שם רע על בתולת ישראל • (6) רבנן, והאי איהו בתר נשואין
 דאמר לא מצאתי לכתך בתולים, ולא כל שם רע שקול • דמרגלים
 דאפיקו שום ביש על ארעא, אתענשו בנינה ומיתו ולא זכולה ואתתא
 קרקע איהי בארעא, כמה דאוקמוה אסתר קרקע עולם היתה • ואי
 תימרון שום ביש עלה דאסתאבת באחשורוש, וזכתה לאתלכשא בה
 רוחא דקודשא דהא היא דכתיב (אסתר ה') ותלכש אסתר מלכות •
 הא אמר קדשא כריך הוא אני יי הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן
 ותהלתי לפסילים, ורוחא דקודשא שכינתא הוות, דאיהי שם דאתלבשת
 באסתר • אבל רבנן, ווי לאינון דאכלין תבן תבד דאורייתא, (חמור
 דאורייתא דאתחשיב חכם מפלא זרב רבנן) ולא ידעי בסתרי
 דאורייתא • אלא קלין וחמורין דאורייתא, קלין תבן דאורייתא, חומרא
 דאורייתא חטה, חטה אילנא דטוב ורע • לית דרכא דמלכא ומטרוניתא
 למרכב על חמרא אלא על סוסון דהא הוא דכתיב (סכקוק ג') כי תרכב
 על סוסך מרכבותיך ישועה • דאין מזולזין במלכתא למרכב מטרוניתא
 ער

(ה) מה שכתוב פירש' וסוסין מלח רבנן ס"א מס"א דרעש ר"מ לרבי עמיס דל"א ולי' תימרון יכו' ע"כ
 ס' כתבו

על חמרא כל שבן מלכא, לית דין אתר הדיוט. עבד דארחה למרכב
על חמרא, ובגין דא כתיב ביה במשיח (זכריה ט') עני (רעיו ע"ה) ורוכב
על חמור. עני איהו תמן בסימן ערוכין גדה יבמות ושאר מתניתין
בכלל, ולא אתקרי תמן מלך עד דרכיב בסוסיא דיליה כנסת ישראל.
קדשא בריך הוא כד איהו לבר מאתריה לאו איהו מלך. וכד אתהדר
לאתריה (זכריה י"ד) והיה יי למלך, והכי ישראל אתמר בהון כל ישראל
בני מלכים, כגוונא דאבא אינון בנוי, לאו אינון בני מלכים עד דיהדרון
לארעא דישראל. ואי תימא דהדיוט דא, אף על גב דאיהו הדיוט
לגבי מארי (ברכתא) עליה אתמר אל תהי ברכת הדיוט קלה בעיניך,
והדיוט דא לגבי מלכא עבד מטטרוין, ואדם קדמא דלא נטר יקר
דיהבו ליה, נחתו ליה למיבל עם חמריה, ואמר אני וחמורי נאכל באבוס
אחד. ויששכר בהאי חמרא זכה לאתקרי (בראשית מ"ט) יששכר חמור
גרם. ורבנן מארי מתני, מטרוניתא אתמר ביה (תהלים ק"ג) ומלכותו
בכל משלה, בתר דאתלבשא ביה אסתר, שליטת אסתר על אחשורוש
ואומתיה, ואתמר בהו (אסתר ט') והרוג בשונאיהם, ואי תימא דאתיחד
עמה, אף על גב דהו בביתא חדא חס ושלום, אלא כגוונא דיוסף
דאתמר ביה (בראשית ל"ג) ותנח בגדו אצלה, ולא לבושו, אלא בגדו
לישנא דבוגדים בגדו. והכא סתרא רכרכא, ובגין דא אסתר לישנא
דסתראה, (תהלים ל"ב) אתה סתר לי שכינתא אסתירת לה מאחשורוש,
ויהיב ליה (ה) שירה באתרה, ואתסדרת איהי בדרועי דמרדכי. ומרדכי
דהו ידע שמא מפרש ושבעין לשון, עבד כל דא בחכמתא, ובגין דא
אוקמוה מארי מתניתין דאפילו בלא דא, אית ליה לברנש קודם דיתיחד
עם אתתיה למללא עמה, בגין דשמא שירה אתחלפא באתתיה, ודא
באתתא מאילנא דטוב ורע, אבל אם היא משכינתא לית לה שני
הדא הוא דכתיב (מלאכי ב') אני יי לא שניתי. אני, דא שכינתא ולית
לה דחילו מכל סטרין אחרנין הדא הוא דכתיב (ישעיה מ') כל הגוים
כאין נגדו, ובאתרא דשכינתא תמן כמה סגולות תמן. ובגין דאסתר
אתלבשא שכינתא בה, חזיא הוות למעבד עמה כמה סגולות. (ס"ה
צומות) כגוונא דשרה דקדשא בריך הוא נטיר לה, בגין שכינתא דהות

עמה

(ז) כהנו ברי סתרי. סתים מפרת חלק טיע ממנס ועין כס עמרים טכעס זכרים מתוקים וע' זכרים אחדים דף ל"ב. מא"ן
ט משמע

עמה נטיר לה מפרעה ואפילו לבושה ותכשיטיה בכלהו שוי קדשא
 בריך הוא סגולות בגין שכינתא • ובגין דא אתא פרעה לסנדלא מחה
 ליה עמיה, והכי נמי בכל תכשיט ותכשיט דהוה נגע ביה מחי ליה
 עד דאתפרש מינה ההוא טמא ואחזר לה לבעלה • ואי בתכשיטין
 דילה כך, כל שכן מאן דנגע בגופא, ואפילו באצבע דילה, לסטרא
 דיחודא (כמדבר ב) והזר הקרב יומת • דקדשא בריך הוא לא יהיב ליה
 רשו למקרב גבה הדא הוא דכתיב אני יי הוא שמי וכבודי לאחר לא
 אתן • ובגין דא לאו כל שם רע שקול, מרגלים דאפיקו שום ביש על
 ארעא דישראל מיתו • מאן דאפיק שום ביש על שכינתא, כל שכן
 דלקיין בגשמתהון • דאלין (ב) דאפיקו שום ביש על ארעא לקו בגופייהו,
 ומיתת גרמיהו מיתו • אבל מאן דאפיק שום ביש על שכינתא, גשמתא
 דילהון לקתרה • והאי למאן דידע רוא דא ועינוי פתיחן, אבל מאן
 דעינוי סתימין לית ליה עונשא כל כך, ומה דרבנן דמתניתין שוין קמיהו
 דאתתא אנוסה מותרת לבעלה, ודאי איסור והתר דמתניתין לא ממלל
 אלא במיליה דבר נש, ואתתא דאיהי מאילנא דעץ הדעת טוב ורע,
 אבל אתתא דאיהי מאילנא דחיי, לאו לה דינא כאלין • דההוא דאילנא
 דחיי צדיק וטוב לו, ובגניה אתמר (משלי י"ב) לא יאנה לצדיק כל און
 ולא לבת זוגו צרקה וואוליפנא משרה בביתא דפרעה, דלא הוה ליה
 רשו למקרב בהדה ומאן דאיהו צדיק ורע לו, האי דאיהו מאילנא
 דטוב ורע, דבין דרע עמיה אין צדיק אשר לא יחטא בההוא רע
 בתר דאיהו עמיה • רשע וטוב לו, דאתנבר יצר הרע על יצר הטוב,
 אתמר וטוב לו, טוב איהו תחות רשותיה • ובגין דרע שליט על טוב
 רשע איהו, דההוא דאתנבר נטיר שמא • רשע ורע לו, אל אחר סמ"א,
 ורע לו סס המות דיליה עבודה זרה, (ספלים ל"ד) תמותת רשע רעה,
 ובגין דא אנוסה לאו איהי אלא, אי אית בה תערוכת בההיא גשמתא
 דטוב ורע, ואורייתא דאתבריאת (כ"ב דאתייהיבת) אתברו לוחין דילה,
 דאינון משולים לכתולים, וקדשא בריך הוא הדר יהיב לון לישראל
 לנטרא לה אורייתא דבעל פה דאתקריאת הלכה למשה מסיני, וחתן
 דידה תבר בתולים דילה, ומאן דאפיק שום ביש עלה, דיימא דהה

ההיא

(6) משמע ולא כ"ס ריון דסא מתניתין מלאס כסמורין ק"מ א' דמינליס ליה לסי חלק לעי"סב וליכא חזן דבליב' א"ס :

ההיא אורייתא לאו איהי דא, דהא לוחין דילה אתברו. קדשא בריך
 הוא יימא ליה דאיהו אבי הנערה, בת דאיהו בתיבת בראשית/איהו
 ברשא דמלכא, קדשא בריך הוא אמר ופרשו השמלה. ואתפתחת
 ידיעה מספר תורה ויחזון דאתמר ביה, (שמות ל"ד) פסל לך שני לוחות
 אבנים כראשונים וכתבתי על הלוחות את הדברים אשר היו על
 (דרעו ע"ב) הלוחות הראשונים אשר שברתי מיד קם אליהו וכל מארי
 מתיבתא ובכריכו ליה, ואמרו סיני סיני הכי מתחזייא למשמעמילין דילך
 ולשתוק. אבל ברשותא דקדשא בריך הוא אנא בעי למלא מלה
 לגבך ליקרא דילך. אמר ליה אימא. פתח ואמר רעיא מהימנותא,
 האי בלה דילך, קדשא בריך הוא יהב לה לאברהם לגדלא לה לגבך,
 ובגין דאיהו נטיר לה אתקריאת ברתיה, הדא הוא דאתמר בת היתה
 לו לאברהם ובכל שמה, ובה קיים כל אורייתא כלה ואפילו ערוכי
 תבשילין הדא הוא דכתיב (בראשית כ"ו) וישמור משמרתו וגומר. ואיהו
 הוה לגביה אומן, כגון (חסד כ) ויהי אומן את הדסה וקדשא בריך הוא
 בריך ליה בגינה הדא הוא דכתיב (בראשית כ"ד) ויי ברך את אברהם
 בכל. וגדיל לה מכל מדות טבין, וגמיל לה חסד, וסליק לה בגדילה
 במדת חסד דאברהם, והוה ביתיה בגינה פתוח לרוחה, למגמל חסד
 עם כל באי עולם. ובגין דאיהו גמיל חסד עמה, כד בנוי דאברהם
 הוה ממשכנין בכמה חובין במצרים. אמר קדשא בריך הוא לך רעיא
 מהימנותא, זיל וגמיל טיבו למאן דגמיל ליה עמך, דדא כלה דילך
 יהיבת לה ליה, לגדלא לה במדות טבין, ואיהו גדיל לה בתליסר מבידן
 דרחמי, דרמזין בתלת תיבין והו' אג' והו' דאינון ואו' דכליל ברהון
 שבעים ושתיים שמהן כמנין חסד, דבהון הורה אתגבר אברהם על
 שבעים ושתיים אומין, ובכלה דילך הוה ליה סגולה בשבעים ושתיים
 שמהן, והוה נצח לכל אומה ולישן, ובגין דא (ישעיה ס"ג) מוליך לימין
 משה זרוע תפארתו ובוקע מים, דימא קרעת ליה קדם בנוי בתריסר
 קרעין בחושבן וו', ובזכות א' (ס"א ובגינה) עבדת ימא יבשתא. ובה
 טובעו מצרים, דלא מהימנין בנאו דאיהו אחר. ולזמנא דאתי
 (מיכה ו') כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות יתקיים בישראל
 זרעא דאברהם, וכך יתקיים מוליך לימין משה זרוע תפארתו, בוקע

מים דאורייתא קדמיהון, למהוין לך שם עולם ותמן תרויח כלה דילך. ובגין דבת דא אתייהיבת לישראל, דאיהי הלכה דילך, מסטרא דשמאל הלכה למשה מסיני, דהא מסטרא דימינא הלכה דילך, מסטרא דשמאל דאברהם. ריצחק וכלא ה" מן אלהים, ואנת וא"ו מלא דילה שלמות דילה כוס מלא, בקדמיתא כ"ס יה, ולבסוף כוס מלא ברפת " ובגין דאתייהיבת לישראל על ירך, דאינון מסטרא דעמודא דאמצעיתא, אית לגלאה אמאי אתייהיבת לון, דהא ודאי אברהם הא אתמר אמאי אתייהיבת ליה, ואנת גמילת חסד עם בנוי כגוונא דגמיל הוא עמה. ריצחק יהב לה קדשא בריך הוא ליה ולזרעיה, לנטרא (כ"ט לעטרא) לה מאילנא דטוב ורע, ועברו לה כמה גדרין, וחתכו לה כמה לבושין, דאינון לבושי דהבא. בכמה פסקות, והו חולקין ומקשין עליהו. על אלין פסקות, לתקנא לה בכמה פרוקין, לקשט לה בכמה מיני קשוטין לשבתות וימים טובים, למהו מקשטא לגבך בזמנא דתיתי לגבה בפירקנא בתרייתא, דאתמר בה מה שהיה הוא. (חסד כאו) ובגין דאינון גרמו לך ועבדו עמך טבין, אנת סבילת בגינייהו כמה מכתשין, בגין דלא יתקטיל משיח בן יוסף דאתמר ביה (ימוקאל א') ופני שור מהשמאל, מזרעא דיוסף דאתמר ביה בכור שורו הדר לו. ובגין דלא יתחלל הוא וזרעיה בין עובדי עבודה זרה, בחוביה דירבעם דעבר עבודה זרה, הוה הוא לאתחללא בעבודה זרה וזרעיה, הוא בגין דירבעם בן נבט מזרעיה איהו, ובגיניה אתמר בך והוא מחולל מפשעינו וגומר, ובחבירתו נרפא לנו וישראל בגין דאינון כלילן ימינא ושמאלא, תמן ה" דילך בשלימו הוה, אית לך לאתייחדא עמה בגיניהו. ובגין דאתמר בך כי הוציא שם רע על בתולת ישראל, אתמר בך ולו תהיה לאשה לא יוכל לשלחה כל ימיו, בגלותא לא יכיל למפרש ליה מינה כל יומיו. ואיך הוא שם רע דאפיקת עלה, אלא בתר דאתייהיבת איהי לישראל, כל מאן דאפיק שום ביש על ישראל כאילו אפיק עלה. ושום ביש הוה דאמרת לקדשא בריך הוא (שמות ל"ב) למה " יחרה אפך בעמך. (ה) וקודשא בריך הוא אמר וכי אנת אפיק שום

בייש

(ה) סך סרמל'ט ס' א"ל חחלס לך יד קודס סמוך דבר ומיך דעיקר ס' סוף מ'ט כפ' עקב וחס חטאחכס אשר עיחכס את סעגל ירא כסירא אלא כל סכוונח ס' ככי נחח עמך טיחם על ער אכל אסס חסכ סעל יס'אל דבר ס ילכין ה' כסס ס' יחרת אפך כעמך יעל כו רמו לוי ס סלף יפח כיוו וס'לילא ס' על כחולת יס'אל י' יכנ'ר כי סול'א ס' וכו' כלומר שאו סוכיחו ס עג סוכר ס סרמ' ס

ויציתיהו

ביש על ישראל דעבדו יתעגלא, לך רד כי שחת עמך. ערב רב ודאי
 דאנת גיירת לון עבדו יתעגלא, ובגין דא כי הוציא שסרע על בתולת
 ישראל ולו תהיה לאשה: קם רעיא מהימנא נשיק ליה באנפוי וער
 עינוי וברוך ליה, ואמר ליה תהא מברך מפומא דקדשא בריך הוא
 ושכינתיה, בכל מדה ומדה דיליה, ובכר שמהן
 דיליה ובכל מארי מתיבתאן. וכל מלאכין ענו כלהו ואמרו אמן
 וקדשא בריך הוא אודו בברכתיה אליהו קום אפתח פומך בפקודין
 עמי, דאנת הוא עוזר דילי מכל (דמע"ו ע"ב) סטרא דהא עלך ארתמר
 בקדמיתא (כמדבר כ"ה) פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן, בן אהרן ודאי
 בן אח דיליה הוא, (משלי י"ו) ואח לצרה יולד: (נשא קכ"ד) פקודא לדון כדוני סוטה)
 כי ימצא איש נערה בתולה אשר לא אורשה וגומר פקודא דא לדון
 במפתח חמשין כסף הדא הוא דבתיב כי ימצא איש נערה בתולה
 אשר לא אורשה. אלין ישראל מסטרא דשכינתא אתקריאו בת.
 ותפשה ושכב עמה ונמצאו ונתן לאבי הנערה חמשים כסף ולו תהיה
 לאשה לא יוכל לשלחה כל ימיו. רבנן וכל מארי מתיבתא איש
 אלין ישראל מסטרא דקדשא בריך הוא. ותפשה בקשורא דתפלין
 ותפשה בכנפי מצוה. אשר לא אורשה, בת יחידה דא נשמה, ושכב
 עמה בצלותא דשכיבא בהשכיבנו. ונתן לאבי הנערה חמשים כסף,
 חמשה ועשרים חמשה ועשרים אתון דיחודא. קום רעיא מהימנא דודאי
 מאן דאשתדל בהלכה שלא לשמה ורווח הלכה, ודאי כתפוסה איהו
 לגביה. ועם כל דא איקמוה לעולם יעסוק אדם בתורה
 אפילו שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה: והאי
 הלכה מסטרא דנער טוב, דאתפרש מאילנא דטוב ורע דאיהו איסור
 והתר, טומאה וטהרה, כשר ופסול. ועל שם נער אתקריאת איהו
 נערה, דעתיד לקיים בה וינערו רשעים ממנה, דאינון איסור טמא
 ופסול, סמ"אל ומשידייתה. דבר אחר כי ימצא איש נערה בתולה,
 אלין ישראל דבתיב (הושע י"ב) כי נער ישראל ואוהבהו, נער מסטרא
 דמטטרון, ואין איש אלא קדשא בריך הוא שנאמר (שמות ט"ו) איש
 מלחמה. כי ימצא איש נערה בתולה, בתולת ישראל דאתמר בה נפלה
 לא תוסיף קום בתולת ישראל, הנה אנכי מפתיה והולכתיה המדבר

ולבחר אפתח לון חמשיין תרעין דחירו, דאינון חמשיין תרעין דרחמי
 מפטרא דאברהם אבוהון, והאי איהו ונתן לאבי הנערה חמשים כסף.
 וכסף מדרגא דחסד דרגא דאברהם, דבמפקנו דמצרים חמשיין תרעין
 דחירו אפתח לון מפטרא דדינא דשמאלא דאיהו אדנ', דתמן דן
 אנכי, קדם דינא דן אנכי ולבחר נפקו. אבל כפורקנא בתרייתא, (ישעיה כ"ד)
 וברחמים גדולים מפטרא דאברהם, וגדולה דרגא דאברהם, דבינה תמן
 איהי יד הגדולה, תמן איהי חמשים כסף. ולבחר לא יוכל לשלחה
 לגלותא כל ימיו, בגין דלו תהיה לאשה כמה דאתמר (ישעיה כ"ד) וארשתיך לי
 לעולם. וקרא אחרינא (ישעיה כ"ד) כי בועליך עושיך יי צבאות שמו
 (ס"ב פ"ב) לא יאמר לך עוד עזובה, דאף על גב דשכינתא איהי בגלותא
 קדשא בריך הוא לא זו מנה: פקודא בתר דא לישא אנוסתו, דודאי
 אנוסה אית מתרין סטריין אנוסה כרחימו דיליה לגבה, ואיהי לא רחימת
 ליה. ואית אנוסה דרחימת איהי ליה, ודחילת לאזדווגא עמיה בלא
 קדושין וברכה, ואיהי לא בעאת אס היא הדיוטא לגביה, ולו תהיה
 לאשה. בסתרי תורה אית לן להמשיל משל. נשמתא אית דאיהי
 מטרוניתא. ונשמתא אית דאיהי אמה, כגון (שמות כ"ב) וכי ימכור איש
 את בתו לאמה, ונשמתא אית דאיהי שפחה הדיוט' דבר נש אוף
 הכי, אית דאיהו עבד שפחה לגבי נשמתא, ולזמנין נשמתא אזלא ברזא
 דגלגולא דדא הוא דכתיב (בראשית ט') ולא מצאה היונה מנוח לכף
 רגלה. ויצר הרע רדיף אבתרהא לאעלאה בגופא דאיהו שפחה
 לגבי יצר הרע, איהו שד יהודי. ונשמתא י' אמה העבריה, ובה ההוא
 שד אתהדר שד', דנטיר לה לה היא נשמתא, ותב בה בתיובתא, ומברך
 בה לקדשא בריך הוא בכל יומא כברוך, ומקדש בה לקדשא בריך
 הוא בקדוש קדוש קדוש. ומיחר עמה לקדשא בריך הוא בקרית
 שמע, מה דהוה איהו שד אתהדר מלאך דידיה מטטרוין, (רוחא מניה)
 ואתהדר שד', דהכי סליק מטטרוין כחשבן שד'. ומיד יתקיים ביה
 ולו תהיה לאשה לא יוכל לשלחה כל ימיו. ואי לא חזר בתיובתא,
 איהי לגביה משתעבדא בחובין דעבדות יתקיים ביה האשה וילדיה
 תהיה לאדוניה, ואתמר בההוא שד בעל חוביה והוא יצא בגפו.
 והאי שד איהו כמטה דמשרה, דאתהפך ממטרה לנחש ומנחש

(ה) למטה הכי האי שד אתהפך משד למלאך, וממלאך לשד, כפום
עובדוי דבר נש • ומהכא אשתמודע יוסף שידא אמאי אתקרי הכי •
ועל שם שדים דאתו מהאי, אוקמוה מארי מתניתין דאית מנרהון
כמלאכי השרת, ואינון תלמידי חכמים דידעין מאי דהוה ומאי דעתיד
למהוי, ואינון בדיוקנייהו בארעא אינון מארי פלוסופיא אצטגניני
ישראל, דידעין מאי דהוה ומאי דעתיד למהוי מאותות החמה וסיהרא
ולקיתא דילהון, וכל כוכב ומזל ומה אחוי בעלמא • ואית מנרהון
(דרע"ג ע"ב) כבהמה, פרין ורבין כבהמה, דיוקנא דילהון לתא אינון
עמי הארץ, ואוקמוה מארי מתניתין דאינון שקץ ובנתיהון שרץ, ועל
בנותיהם נאמר (דברים כ"ו) ארור שוכב עם כל בהמה • ואינון שונאיים
לתלמידי חכמים מארי משנה דאינון מלאכי השרת ממש • ובגין דא
אוקמוה מארי מתניתין על בר נש, אי יהא כמלאך • עבאות תורה יבקשו
מפיהו, ואי לאו לא יבקשו תורה מפיהו • ואית אחרנין מארי סתרי
תורה, מארי מרות, דאינון ירתין נשמתין מסטרא דמלכותא קדישא,
דאיהו כלילא מעשר ספירן • דמאן דירית לה וזכי לה, זכי לעשר
ספירן בלא פרודא, עשר ולא תשע, דאי הווי ירתין למלכותא
יחידאה, הווי תשע בפרודא מינה, ובגין דלית תמן פרודא אמר בעל
ספר יצירה עשר ולא תשע • ואי תיקא דסליקא לעילא מעשרי שמא
מפורש יוד ה"א וא"ו ה"א הא עשר, יוד דמתייחד בה לא סליק לעילא
מעשר, ובגין דא עשרה ולא אחד עשר • אבל מאן דמתבר יוד דאיהו
אות ברית בשפחה, ומטרוניתא כלילא מעשרה בשד דעבודה זרה
סמ"אל, אתדן בגיהנם, דמאן דירית ברית דמלכא מלכות, לא זכי
לה אלא ברא דמלכא דאתקרי (שמות ד') בני בכורי ישראל, דמסטרא
דא אתקריאו ישראל בגין לקדשא בריך הוא הדא הווי בבתיב
(דברים י"ד) בנים אתם ל"י אלהיכם • ומלכות דא דאצילות, ואית לקבלא
מלכות דבריאה, ואיהי מלכות למלאכים דבריאה, ואיהי גערה
דמטרוניתא משמשא דילה • ואיהי דיוקנא דגבירתא דילה, כלולה
מעשרה, האי בחובין דישראל יכילת לאתחללא בין אומין דעלמא,
אבל מלכות דאצילות דקדשא בריך הוא עלה אתמר (ישעיה מ"ב) אני

יי הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן ותהלתי לפסילים • לא יהיב לה
 למאן דמחלל שבתות וימים טובים, אלא למאן דאיהו ברא דמלכא,
 ונטיר אורייתא ופקודין בדחילו ורחימו דמאריה, ולא על מנת לקבל
 פרס, אלא כבן דאיהו מהוייב למעבד צווייה דאבוי דעליה אתמר
 (שמות כ') כבד את אביך ואת אמך • את אביך דא קדשא בריך הוא,
 ואת אמך דא שבינתא • ועם כל דא מאן דמחלל גערה דמלכא,
 אתחשיב ליה כאילו מחלל מטרוניתא דיליה • ורבנן, כל שדין לאו
 אינון שקולין, ולא כל עבדין דשבינתא דכתיב בה (תהלים ק"ג) ומלכותו
 בכל משלה, אית לה כמה גערות עבריות ושפחות עבריות, ואית לה
 עבדים ושפחות נבריות, בגין דלא ישתבח מלכותא אחרא בעלמא
 בזמנא דאיהי שלטא • ואלין שפחות נבריות מסטרא דסם המות,
 נוקבא דסמ"אל, דשפחה הוות למטרוניתא, נוקבא וסמ"אל אל אחר
 עבד הוה ליה לקדשא בריך הוא, לבתר דעבידו גרמייהו אלוהות
 וקדשא בריך הוא עתיד לאעבדא לון מעלמא ולממחי לון • וצ"י
 תימרון אי בני נשא עבדין לון אלוהות ולא ברעותא דילהון, אמאי
 אתענשו • אלא כד הוה דור המבול ודור הפלגה ירעי ברהון, ורהון
 מקטרין לון וסגדין לון ובההוא חילא דהוה מקטרין לון וסגדין לון, הוונחתי
 לגבייהו ועבדי רעותיהו, וממללן בהון באינון צולמין, הא אתעבידו
 אלוהות ועבודות זרות • בגין דא קדשא בריך הוא עתיד לאעבדא
 לון וימחי לון מעלמא וצולמין דילהון, דהוה פלחין ברהון ואשתאבו
 מנהון רוחין וצולמין • וכד אית בעלמא ערב רב, נחתין לאתגשמיא
 בהון, וקדשא בריך הוא יעבר לון מן עלמא דא הוא דכתיב (זכריה י"ג)
 ואת רוח הטימאה אעביר מן הארץ • ואי תימרון בזמנא דגלותא,
 בתראה לית עבודה זרה, בגין דלא ירעין בני עלמא בהון, ואינון דירעין
 בערב רב תמן אשתבח לון דמכעיסין לקדשא בריך הוא וישראל
 בנייהו, וערב רב מצליחין בהון לקיים מאי דכתיב (זכריה י') ומשלם
 לשונאיו אל פניו להאבדו • קמו כלהו תנאין ואמוראין ובריבו לרעיא
 מהימנא, ואמרו ליה סיני סיני מאן יביד למללא קדמך, דאנת בדיוקנא
 דמארך דבזמנא דמליל בטורא דסיני כל חיוון דמלאכין וחיוון דברסייא
 ועלאין ותתאין שתקו, ולא אשתבח דבור אחרא אלא דיליה • ובגין

וישיבתי לה

דאנת בריה כדיוקנא דיליה, צריבין למשמע כלהו מארי מתיבתא
 מילין מפומך אל תתן שתיקה למלוך: (קדש קע"ח ב' כל פטר חסם)
 כי יקח איש אשה חדשה לא יצא בצבא וגומר. ושמח את אשתו
 אשר לקח. פקודא (חמישה עשר) דא, חתן למחרי באתתיה שתא
 חרא דכתיב נקי יהיה לביתו שנה אחת, ואינון שנים עשר ירחין אינון
 מדילה, דהא שנה איהי כלה, ולית כלה בר בת שנים עשר ירחין
 דכתיב עומד על שני עשר בקר. והואיל ולית תקונא דכלה בר בת
 שנים עשר, אצטריך חתן למחרי לה ולביתא, לה ולתקונאה כגוונא
 דלעילא. ועל דא יעקב כתיב ביה (כרמית כ"ח) ויקח מאבני המקום.
 אבני המקום שנים עשר הוו, ומאן חדרי לפלה חדרי לעולימתאה,
 ועולימתן שנים עשר הוו, וכלא איהו רזא (דרע"ח ע"ה) דשנה, בגין כך
 אצטריך לחתן למחרי באתתיה שנה אחת. והא אוקימנא דחדוה
 דא, לאו דיליה היא אלא דילה דכתיב ושמח את אשתו. וישמח את
 אשתו לא כתיב, אלא ושמח, יחדרי לפלה. כגוונא דא לאו חידו לפלה
 בר בגופא ותקונאה, ומאן חדרי לון צריק. ועל דא נקי יהיה לביתו.
 נקי, דלא יעמוד במילי דעלמא, דיהא ביה רעוא למחרי לה. נקי
 מכלא. נקי למסין ולארגוני וגולגלתין. נקי דלא יפיק לחילא לאגחא
 קרבא. לאשתכחא חרוה עילא ותתא, ולא תערא חרוה לעילא.
 זכאין עמא קדישא דמאריהון חדרי כהון זכאין אינון בהאי עלמא
 וזכאין אינון בעלמא דאתי:

(פקודא י"ז למיסק כ"כ כארסווי דקב"ס פקודת י"ז לאוכחא וכו' פ"ה ב')

ביומו תתן שכרו וגומר. פתח רעיא מהימנא ואמר, פקודא כתר דא
 לתת שכר שכיר בזמנו דדא הוא דכתיב ביומו תתן שכרו
 ולא תבא עליו השמש. מארי מתיבתאן עלאי ותתאי שמעון מטטרוין
 איהו שכר שכיר מח"י. עלמין, שליח דיליה לקבלא שמונה
 עשר ברכאן דצלותא בכל יומא תלת זמנין. ובגין כך ביומו תתן
 שכרו, דא צלותא דשחרית, ולא תבא עליו השמש, דא צלותא דמנחה,
 דאי עבר יומו בטל קרבנו, כי עני היא, (דצדיק) ודאי עני הוא בגלותא,
 לית ליה מדיליה אלא מאי דיהבינן ליה בצלותא. בגין דא צלותא
 תפלה דיליה (תפלים ק"ב) תפלה לעני כי יעטוף בעטיפת ציצית, תפלה

דיד איהו, ואליו הוא נושא את נפשו, דא תפלת ערבית דאיהו אמודים
 ופדרים שידין דקרובין דיומא • ואינון כגון פרט הכרם ופארט שדה,
 דעלייהו אתמר שיירי מצוה מעכבין את הפירענות, לעני ולגר תעזוב
 אותם, דעמודא דאמצעיתא בר מאתריה, גר אתקרי • ובגין דא אנא
 דדרגא דילי עמודא דאמצעיתא, קרינא גרמאי גר בגלותא קדמא
 הדא הוא דכתיב (שמות כ') גר הייתי בארץ נכריה, דאיהו בגלותא
 רביעא בגינייהו • שאילו ליה מארי מתניתין, רעיא מהימנא, דא
 פקודא דא הוו מקיימין ישראל בארעא דישראל, (או לא) אמר לון
 בגין לאתערא רחמי על אלין דמתתרכי מאתרייהו • דבר נש כד
 איהו לבר מאתריה גיורא אתקרי, כל שבן על נשמתין דאזלין ערטילאין
 מההוא עלמא ואתין לעלמא דין בגינייהו • והאי איהו דאמר קרא
 (משלי כ"ז) כצפור נודדת מן קנה דא נשמתא, דשכינתא לא זזה מינה •
 כן איש, דאתמר ביה (שמות ט"ו) יי איש מלחמה • נודד ממקומו, דאיהו
 נע ונדר, נע מאתריה דאיהו עלמא דאתי בינה, ונדר אבתרה בעלמא
 דין, עד דתשלים יומין דאתחייבת למיזל לבר מאתרה • ואיהו נטיר
 לה עד דיתחזיר לה לאתרהא, ואומי דלא יתחזר איהו לאתריה עד
 דיתחזיר לה לאתרהא • ומאן דחזר בתשובתא כמאן דאתחזר לקדשא
 בריך הוא ושכינתיה לאתרהא, ודא הוא דפירקנא דאמר היום אם
 בקולו תשמעו, אמרו מארי מתניתין דמתיבתא עלאה ותתאה, רעיא
 מהימנא אנן שליחן דמארי עלמא לגבך, זכאה חולקך דאנת בעל
 תשובה שקול לשיתין רבוון דישראל, ואנת הדרת לקדשא בריך הוא
 ושכינתיה לאתריה עילא ותתא, ובגינדך יתפרקון ישראל ויתחזרן
 לאתרייהו, ולית חילא למשיחין למפרק לישראל בר מינדך, ובגינדך אינון
 מתעכבין • אשלים מילין יקרין אליו דעלייהו אתמר (תהלים י"ט) הנתמדים
 מזהב ומפזרב ומתוקים מדבש ונופת צופים • אמר לון מארי מתיבתאן
 בגין האי שכיר דאיהו עבד דאתי לקבלא תלת צלותין, תקינו מארי
 מתניתין דילכוון, למהוי בר נש בתלת ברכאן קדמאין כעבד דמסדר
 שבתין קמי מאריה • ובאמצעיות כעבד דמקבל פרס ממאריה •
 ובבתראי כעבד דנטל פרס ממאריה ואזיל ליה • ובגין דא עבד
 אכרהם ורבהקא איהו אמתלא להאי, בר קדשא בריך הוא ישלח

למטטרוין דאיהו עבדא דיליה בגין צלותא, איהו יימר לגביה (כראשית כ"ד)
אולי לא תאכה האשה ללכת אחרי • כלומר אולי צלותא לא בעיא
למיזל אבתראי • אמר ליה קדשא בריך הוא ונקית משבועתי זאת,
דחכמה איהו אבא דנחית בצדיק, לנטרא שכינתא בגלותא, ומתמן
שלח בגינה • אמר ליה ההוא שליח, הב לי סימנין לאשתמודע
בצלותי דתמן ברתא • אמר קדשא בריך הוא והיה הנערה
אשר אמר אליה הטי נא כרך וישתה ואמרה שתה,
(דרע"ח ע"ב) ואם לאו, אלא ראשכ כל אכרין דגופא מליין חובין, ולא
אשכח ביה אבר (כ"ה באפי אברהם) לשרייא ביה תורה, דאיהו
בדיוקנא דעמודא דאמצעייתא, ולא מצוה דאיהו דיוקנא דרכקה דהוות
שושנה בין החוחים, דאינון רשעים גמורים • מני לעבדיה מטטרוין
השמר לך פן תשיב את בני שמה, דאיהו רוחא דקדשא, דהא מצוה
איהי נפשא, רוחא איהו תורה • ובגין דא אוקמוה מארי מתיבתן לא
המדרש הוא העיקר אלא המעשה • ובאתר אחרא אמרו כל שיראת
חטאו קודמת לחכמתו, חכמתו מתקיימת וכולי • יראת חטאו אימא
עלאה השוכה • חכמה אבא עלאה • כד אקדים ה' זערא דאיהו
מצוה, שרייא עליה תורה דאיהו ו' • וכד אקדים יראה לחכמה דאיהו
ה' עלאה, שרייא עליה חכמה דאיהו י' ואקרי בן ומכאן (דכ"ה י"ה) בגנים
אתם ל"י אלהיכם • והאי איהו (שמות ג') זה שמי י"ה לעולם וזה זכרו ו"ה •
שמי עם י"ה שלש מאות וחמשה ושישים • זכרי עם ו"ה שני מאות
ושמונה וארבעים, וכלהו שש מאות ושלישה עשר, דהיינו שש מאות
ושלישה עשר פקודין דאתייהבו לבגין קדישין למהוי לון חולקת
בשמייה הדיא הוא דכתיב (דכ"ה ל"ב) כי חלק י' עמו • וכד אקדים תורה
למצוה, או חכמה ליראה, אתהפך שמייה עליה לנוקבא מרת הדין כגוונא
דא הוה, דאתהפך ליה כלא לדינא, וקשין מזונותיו באורייתא כקריעת ים
סוף • וכגוונא דא פורקנא, אם זכו ופקון ברחמי הדיא הוא דכתיב (ישעיה ס"ו)
בטרם יבא חבל להוהמליטה זכר ופקון ברחמי, ואי לא אקדים רחמי ופקון
בצערא, ושפיר דיקדים צערא ודינא לרחמי • ובגין דא אוקמוה רבותינו
זכרונם לברכה מארי מתניתין לפום צערא אגרא • ומפקנו דנפשא מקודם
דנפקת אית לה צערא, לבתר דנפיקת ברחמי • ורזא דמלה (ירמיה ל"ה)

בככי יבאו לבתר ובתחנונים אוכילם, ובגין דא ועת צרה היא לעקב
 וממנה יושע, ויפקין ברחמי. ובגוונא דשלח קדשא בריך הוא ליונה
 ולא אשכח אתר לשרייא, הכי שלח לה רעיא מהימנא בקדמיתא.
 ומה כתיב בהון, (שמות כ') ויפן כה וכה וירא כי אין איש דכלהון חייבין
 ולא אשכחת בהון איש זוכה לאפקא מן גלותא. ובגין דא סרבת
 למיזל תמן ואמרת (סד ד') שלח נא ביד תשלח, והא אנת כגון בההוא
 זמנא כך יתקיים עם ישראל (מייכס ו') כימי צאתך מארץ מצרים אראנו
 נפלאות. ובגלותא בתראה תרין משיחין ישלח עמך, לקבל תרין
 גרפיין דיונה, דאנת כגופא בגלותא רביעאה, דלית לך גרפיין. ולא עוד
 אלא בקדמיתא הווי ישראל כגופא, ואנת ואהרן כתרין גרפיין דיונה
 ובהון פרחו ישראל. לית פקודא דלא אתכלילו תמן עשר ספירות.
 כתיבה תחתיים שניים ושלישים תעשה, לאכללא בה כהנים לויים
 וישראלים, תיבה שכינה עמהון, תורת יי איהי רביעית ההין, ה' רביעאה
 ומשולשת ביהו, לאשלמא ביה יהוה, ועשרה דרגין דאתכלילין ביה
 דאינון יוד הא ואו הא, לאתקיימא בהו בישראל (דכיוס ד') ואתם
 הרבקים בני אלהיכם וגומר. (סד י"ד) בגנים אתם לוי אלהיכם האי
 שמא שולטנותיה בצולמא דבר נשו ועל כל אבר ואבר דיריה.
 פקודא (ה) בתר דא לרון ברני חגבים, דאתמר דגים וחגבים אינן
 טעונין שחיטה, אלא אסיפתם היא המתרת אותם. הכי מארי מתניתין
 אינן צריכים שחיטה, אלא דאתמר בהון ויגוע ויאסף אל עמיו. מה
 נוני ימא חיותן בימא, אוף תלמידו חכמים מארי מתניתין חיותיהו
 באורייתא, ואי אתפרשן מינה מיד מתים. תנינא (כ"ג תנאין) דמתניתין,
 דבה אתרכו כתניני ימא, ואי אינון ביבשתא יפלון למיא, ואי לא ידעין
 לשטטא אינון מייתין. אבל אדם דאינון מארי קבלה, אינון לעילא
 מכלהו בהו אתמר (בראשית ה') וירדו כרנת הים ובעוף השמים דאינון
 מארי מתניתין תנינייא. התנין הגדול נחש בריך לקבל (שמות כ"ו)
 הברית התיכון בתוך הקרשים. בזמנא דתנינן מארי משנה אית בהון
 מחלוקת ומקשין דא לדא, וחד קלע לחבריה. והאי איהו תלמיד
 זעיר שלא הגיע להוראה ומורה, חייב מיתה. ואי אינון שוין דא לדא

ואית

ואית בהון מחלוקת וקושיא, אתמר בהון לסוף (ממרכי כ"ה) את ורהב בסופה, ואוקמיה אהבה בסופה. אדהכי הא נונא רבא אזדמן לגביה ואמר, רעיא מהימנא (ס"ה כ"ה) איתן מושבך ושים בסלע קנך, תנינא דמסייע לך. דהא נונין בסלע קנא דילהון, איתן בהפוכא תניא, איתנים בהפוך אתון תנאים, אסתמר מנייהו. דהא אנת כבד פה וכבד לשון ומאן דבעי לאתקפא בסלע דנוני ימא דמארי מתניתין דאינון תנאים בעי למהוי תקיף לישנא חרידא חריפא, דלינקוב עד דמטי לתהומא רבא דתמן, (מכיון כ) כי עוד (רע"ט ע"ה) חזון למועד ויפח לקץ ולא יכזב, ואוקמיה דהאי קרא נוקב ויורד עד תהומא רבא. מאן הוא דנחית לתהום רבא לאשכחא זמנא דא, אלא אנת דאתמר בך (מקלים ל"ו) צדקתך בהררי אל משפטיך תהום רבה. כמה מארי מתניתין דבעו לנחתא לעומקה דהלכה, לאשכחא תמן קץ דפורקנא, ונחתו תמן ולא סליקו, ואף על גב דלישנהון הוות כפטיש יפוצץ סלע, חלישפטיש דילהון לנקבא בההוא סלע, ומאן דנקיבו דיליה בההוא סלע בלא רשו, אתא חויא לנשבא ליה. ואית אחרנין דנקיבו דה עד דמטו לתהומא רבא, ולא סליקו מתמן, ובזמנא דנוקבא פתיחא כל מאן דהוה נפיל תמן לא הוה סליק. ומשיח בן דוד נפל תמן עם משיח בן יוסף, דחד איהו עני ורובב על חמור, וחד איהו בכור שורו דא משיח בן יוסף. והאי הוא כי יכרה איש בוד ולא יכסנו ונפל שמה שור או חמור. ובגין דא אקרי משיח בר נפלי, ואיהי נפלת בתרייהו ואתמר עלה נפלה לא תוסיף קיום בתולת ישראל. ואנת הוא בעל תבור ישלם כסף ישיב לבעליו והמת יהיה לו דא משיח בן יוסף דעתיד לאתקפלא. (מלאתו כהן חלק כמו ד' שומות ונראס שחסי)

נחית בגיניה, דודאי ארבע גליות הוו, תלת לקבל תלת קליפין דאגוזא דאינון תהון קו ירוק קליפה ירוקא דאגוזא. תנינא ברהו, אבנין מפולמין דאינון סלעים תקיפין, דמארי מתניתין פסקו מנייהו כמה פסקות, ונקיטו לון לאפקא מיא דאורייתא, ובגין דא אתקריאו אבנים (ה) מפולמות דמנייהו מיין נפקין. קליפה תליתאה דקיקא, גלותא תליתאה דהוה זעיר, והאי איהו וחשך. גלותא רביעאה תהום רבה,

חלל דאנווא, והאי איהו (כרסית 6) וחשך על פני תהום, ואתקרי בור
 דנפל שמה שור, דא דכתיב ביוסף (דברים ל"ג) בכור שורו הדר לו,
 דאתמר ביה (כרסית ל"ג) וישליכו אותו הבורה, נוקבא בישא, והבור רקדכורא,
 רק בלא תורה, אבל נחשים ועקרבים יש בו. ודא גלותא רביעאה, דור
 דרשעים מלא נחשים ועקרבים, רמאים כנחשים ועקרבים, דעקרין מילי
 דרבנן ודייגין לשקרא, עליהו אתמר (איכה 6) היו צריה לראש. ויפן
 כה וכה וירא כי אין איש דישארל באלין רשיעייא ערב רב, ודא כסוף
 גלותא, וכגין דא קץ דפירקנא נוקב עד התהום רבה. ורעיא מהימנא,
 תהום הוא המות בהפוך אתון, ולית מות אלא עניותא, אנת נחיתת
 תמן. והא קא אתבריר לעלא קמי תנאים ואמוראים, וכלהו נחתין
 בגינך בתהומא לסיעא לך, ואנת תניא דמסיעא לך יתיר מכלהו,
 בגין דאנת לויתן (נחש בריח) דימא דאורייתא, מאריה דכל נוגין לויתן
 אתקרי, על שם אורייתא דאתמר ביה (משלי 6) כי לוית חן הם לראשך,
 וכך (תהלים ל"ו) אדם ובהמה תושיעו. אדם, דאתמר ביה (כמדבר י"ט) אדם
 כי ימות באהל, ואוקמוה מארי מתניתין אין התורה מתקיימא אלא
 במי שממית עצמו עליה, ולית מיקתה אלא עניותא, ובהמה, אלין עמי
 הארץ דאינון מתכפין בסוס כפרד תחות מארי מתניתין. אדהכי
 הא בוצינא קדישא פתח רעיא מהימנא ואמר מארי מתניתין, מאן
 איהו לויתן, אמר ליה בוצינא קדישא האי איהו דדרגיה עמודי.
 דאמצעיתא, וצדיק דאתמר ביה גוף וברית חשבינן חד, ואתרבי כימא
 דא דאיהו אימא עלאה ים, דבה מייחדין לקדשא בריך הוא חמשה
 ועשרים חמשה ועשרים אתון דאינון ים בחושבן, ואידהו ביה.
 אמר רעיא מהימנא ודאי לויתן דקאים על שפת הים, ועלמא
 קאי על ספירוי דא צדיק יסוד עולם, דכל עלמא קאים
 עלוי. אמר בוצינא קדישא זכאה חולקך רעיא מהימנא. (כ"ג)
 ברת קול בגלותא עד דתייתי אנת לגבה, דאנת קול דילה, דכל
 אשה בת בעלה כמה דאת אמר ותהי לו לבת, מאורשה איהו לך
 עדיין לא (עבודת ד') עאלת עמה לחפה. אתמר צעקה הנערה
 המאורשה ואין מושיע לה, והכי שבינתא אימא דילה (כ"ד) עילארה.
 צועקת על בנה ואין מושיע לה, עד דייתי עמודא דאמצעיתא בגינה,

סאלת

דאיהו מושיע, דבגנינה אתמר (זכריה ט') הנרה מלכך יבא לך צדיק
 ונושע, הוא מושיע לעילא ואנת לתתא ובגין דאנת בדיוקניה אתמר
 בך (זכריה ט') ואתה פה עמוד עמדי, דכלהו ישראל אהדרו לאהליהון
 ואנת לא, עד פורקנא בתרייתא • ומאן גרס דא, ערב רב דבגניניהו
 (שמות ל"ב) ויישך מידו את הלוחות • ומההיא שעתא נפלת ולא
 אתפרקת מערב רב דאתמר בהון (ס"א י"ב) וגם ערב רב עלה אתם, בכל
 דא לא אתפרשו מישדאל, ושפחה מגברתה, עד פורקנא בתרייתא •
 אנת ברא דמלכא, כגוונא דילך אתמר בעמודא דאמצעיתא בכלא,
 (דרע'ט ע"ב) חדרה דילך כחדרה דיליה י'הא, כד י'תי למפרק לכלתיה
 (תהלים י"ט) והוא כחתן יוצא מחפתו וגומר, דהא לבושין דיליה בגלותא
 חשוכין • ובזמנא דאיהי מתלבשת בהון איהי אמרה (ס"א י"ב) אל תראוני
 שאני שחרחרת, ואלין קליפין אינון עון משחית אף וחמה, נוקבא
 בישא, שפחה בישא, שבתאי, ושפחה פי תירש גבירתה דאיהי שבת
 מלכתא. משחית אף וחמה סחרין לתלתא אבהן, ולא עוד אלא מה
 דהוות בריתא דמלכא " על הרה דכלילן באבהן, ה' קדמאה באברהם,
 ה' תניינא ביצחק, ו' ביעקב, והוות " רישא עלייהו אתמר (זכריה ט') נפלה
 עטרת ראשנו • ואמתירו רבנן מתלא, למלכא דהוה ליה עטרה על
 רישיה ואילן יאה קדמיה, אתי'א ליה שמועה בישא, ארמי עטרה מעל
 רישיה, ומרה דהוות " על הודה, " לעילא, ארתהדר הודה, " •
 לתתא, ובגין דא אמר דוד (תהלים קי"ח) אבן מאסו הבונים היתה לראש
 פנה מאת " היתה זאת • קום רעיא מהימנא טול אבנא דא בידך,
 דאתמר בה (זכריה ט') על אבן אחת שבעה עינים, לתברא קליפין
 דאנווא • דהא כמה רועים פרנסי דרא אתכנשו על האי אבנא, דאיהי
 סלע דילך לאפקא מיא מתמן, דכלה דילך מעין החכמה בהאי סלע,
 דנביעו דילה באורייתא ברזין סתימין לית סוף ועלה אתמר (זכריה ט')
 והחכמה מאין תמצא, וכל תוקפא דילהון לאעברא קליפה דלעילא •
 וכד מטאן לקליפה תניינא דאיהי תקיפא, איהי קשיא לון, ומחאן בה
 כל ימיהון כלהו בלישניהון דאינון תקיפין כפטישין, ולית לון רשו
 לאפקא מינה מיא • אלא טפין דנפקין על ירך בזמנא דאתמר בה
 ויך את הסלע במטהו פעמים, ובמחאה תניינא נפקו אלין טפין, ואלין

אינן רמיון דחכמה רמיון דקבלה, דאינון בחגיגה ושאר מתניתין .
 והאי אבן לית מאן דאפיק מינה חכמה דאיהי מלגנא, דלית לה סוף
 (דאיהו מוחא מלגנא) בר אנת, דאתמר בכך הלכה למשרה מסיני .
 פתח רעיא מהימנא ואמר סבא סבא, אית סלע ואית סלע, אית אבן
 ואית אבן . אית אבן דשמא דיהוה עלה אתמר (דמסל כ') ואבנא די
 מחת לצלמא הוות לטור רב . ואית אבן דאיהי אבן משכית, דלית
 תמן נביעו דמיא דחכמתא ולא דבור, אלא אבן דאיהי (מסר) סלע
 דמשה, עלה אתמר ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו, דאיהי
 בת קול ולא תלייא בה אלא דבור ופיוסא . אבל שפחה סלע אחרא
 דאתקריאת (קליפה) משנה, נוקבא דעבד נער עלה אתמר בדברים
 לא יוסר עבד, אלא דמחאן ומתברין מינה כמה פסקות ולקטי לון, ואתקרון
 לקוטות, ועל דמלקטי לון אתקריאו לקוטות, בלא נביעו דחכמה
 וקבלה . אבל סלע דילי איהי כרתא דמלכא, בגיגה אתמר ודברתם
 אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו, בדבור ופיוס כרתא דמלכא, ובגין
 דמחינא בה לקינא עלה, ואתגזר ערנא מוחא . דמאן דמסרב
 למטרוגינתא חייב מיתה, כל שכן מאן דמחי לכרתיה דמלכא . ובגין
 דא אתגזר עלי דלא איעול לארעא דישראל, ואנא קבור בארעא
 נוכראה, ואתעברת מיני. ואתמר (שמסל כ' כ"ג) וירד אליו בשבט . והאי
 שבט איהו חד משבטייא דילי, דאנא עתיד לנחתא תמן למחוי עם
 ישראל בגלותא, וכלא אתרמיו, וכאתר אוחרא אוקמו מארי מתניתין .
 (מסר) דבי מקדשא ושמא דמישיח אתקריאו בשם יהוה, ודא ארבע
 אנפי אדם ואינון דשבטא דלוי, אינון נפקו מחיוון דאינון שאר שבטין
 ועאלו בחילקא דאדם, דאינון ארבע אנפין דיליה, ומשה אדם בדיוקנא
 דההיא אדם קדמא דלעילא . (מסל ל') מה שמו ומה שם בנו . ובגין
 דא כהנייא וליואי מזוניהון על דא דמלכא ואכלי בפתוריה, ושאר
 חילין דמלכא כל חד יהבין ליה למיכל בבית מושב דיליה . ורעיא
 מהימנא איהו כברא דמלכא, קריב למלכא יתיר מאלין דאכלין
 לפתוריה, דלית מאן דקריב למלכא מכל בני מלכותא ככריה . קם
 בוצינא קדישא ואמר סבא סבא, במילין דילך אשתמודע מאן אנת .
 אנת הוא אדם קדמא, מה שמו אתמר עלך, מה שם בנו אתמר על

ו יא לח

רעיא מהימנא, ובגין דאיהו חדש כמה חדושין באורייתא, חדוה זמינא
 לגבך דבן חכם ישמח אב • (מסר) רעיא מהימנא, בפרשתא דא הוה
 אדכר בנישו דילך לההוא עלמא דכתיב (כמדבר כ"ז) עלה (דר"פ ע"ב) אל
 הר העברים הוה הר נבו וגומר וראית אותה ונאספת אל עמך וגומה
 כאשר נאסף אהרן אחיה וגומר • ובהאי פרשתא אית לך לאהדרא
 לעלמא ולהחיות, ולאעלא לארעא דישראל, ולא תחברא בפרשתא דא
 בפלה דילך דכתיב בה (כמדבר כ"ה) הנני נותן לו את בריתי שלום •
 ובגין דא לא אמר לך קדשא בריך הוא הבא רד, אלא עלה דמניה
 אנת תהא עאל לארעא דישראל • ומה דאמר בך (דברים ל"ד) ולא ידע
 איש את קבורתו עד היום הזה • ווי לאינון אטימי לבא סתימי עיינין
 דלא ידעי קבורה דילך, דהוית אנת בעי רחמי מקדשא בריך הוא,
 דלא ייעול לך בההוא קבורה דבה אנת מתקרי מת הדא הוא דכתיב
 משה עבדי מת • ואינון טפשא אמרין, וכי משה הוה מפחד ממיתה
 לנפקא מהאי עלמא לעלמא דאתי, כשאר ברין • ואינון לא ידעין
 דקבורה דילך ומותא דילך איך היא • דהכי אוקמוה מארי מתניתין דמתי
 חוצה לארץ אינם חיים, לא אמרי דאינם עתידין להחיות • דאלמלא
 בך הוו כפרין בתחיית המתים • אלא הבא רזא רכבא, קבורה
 דיליה בצולמא דלאו הגונה ליה, דאיהי ארץ ציה ועיף בלי מים, ולית מים
 אלא תורה, ובה (ישעיה כ"ג) לא תאר לו ולא הדר, ומאן רחוי ליה בההוא
 צולמא, ונראהו ולא מראה ונחמדהו • ובגין דא נבואת ישעיה (ישעיה כ"ב)
 הנה ישכיל עבדי קא רמז עליה • ובגין ההוא קבורה הוה בעי רחמי
 דלא ימות תמן בחוצה לארץ, לפוס דהוה בארץ ציה ועיף ועיף ועמא
 בלי מים דאיהי אורייתא, ובגין דא אתמר עליה עלה אל הר העברים
 הוה • משפלותא דיליה אחוי ליה מעלתיה, אף על גב דאנת קבור
 באתר דלאו הגון לך, ערום בלא לבושין דילך דאינון עור ובשר,
 (תלבישגי) נע ונר מאתר דילך, ומטלטל וגלי • הא פנחס דעבדת טיבו
 עמיה, דאתמר עלך הנני נותן לו את בריתי שלום, הא איהו יעביד
 טיבו עמך וביה תסתלק בפרשתא דיליה • דכה פלה דילך תמן
 תתייחד עמה כחתן עם פלתיה • דהא אנת אי לא הוית קבור לבר
 מארעא קדישא, לבר מכלה דילך, לא הוו ישראל נפקין מגלותא

ובגיןך אתמר (ס"ג כ"ג) והוא מחולל מפשעינו, אתעבידת חול בגין חובה
 ופשע דישראל בקבורה דילך, דאתמר כך ויקבור אותו בגיא • ומה
 כתיב בקבורה דילך (ס"ג מ) כל גיא ינשא, כל שפל ונמוך ינשא בגיןך, דאינון
 ישראל דאינון שפלים מכל אומה ולישן • וכל הר וגבעה ישפלו, דאינון
 רשיעיא ונסי הרוח, והאי איהו ובחבורתו נרפא לנו, כחבורא דאתחבר
 עמנא בגלותא נרפא לנו • דאנת הוא כשמשא דנהיר, דאף על גב
 דאתכניש בלידיא נהיר הוא בסיהרא ובכל כוכבייא ומזלי • הכי אנת
 נהיר בכל מארי הלכות וקבלות, ומינך אתשקיין בגניזו במבועיא
 דאשקי לאילנין תחות שרשיהון בגניזו, עד דאתבקע מימיו באתגלייא
 הדא הוא דכתיב (משלי ה) יפוצו מעינותיך חוצה • דאנת הוא איף הכי,
 כשמשא דאזיל בימי החורף תחות מבועין, וכד מטי פורקנא תהי
 כשמשא דאזיל בקיץ לעילא ממבועין, ויהון צונגין ברחמי, דכד אנת
 תחותיהו אינון חמין בדינא • אתא רעיא מהימנא וברוך לבועינא
 קדישא ואמר, ודאי אנת הוא דנהיר לי בזמנא דאתמר עלי (כראשית כ"ט)
 כי בא השמש, כבה השמש דאחשיך נהוריה • יהי רעוא דיהוה
 ינהיר שמיה עלך • ועוד אמר בוצינא קדישא, ודאי אנת הוא כלא
 דאמר (כמרכי י"ב) אם יהיה נביאכם וגומר • ובגין דא כד אתגלייא
 אימא עלאה לך אמרת (שמות ג) אסורה נא ואראה את המראה
 הגדול הזה מדוע לא יבער הסנה • בגין דאיהו רחמי, אתמר בה לא
 יבער הסנה • וחמש נהורין אית לה, דאתקריאו קרני החמה עד הוד,
 ומתמן עד הוד הוון נהירין בך רעיא מהימנא • והאי איהו ונתן הוד
 למשה, לאשתמודעא דבלהו לך אתייהיבו (ו) אפילו עד הוד, ובגין דא
 פני משה כפני חמה • ואלין חמש סלקין לחמשיין תרעין דבינה, ובאלין
 חמש דאתמר דאינון חמש אור דיומא קדמאה, דאינון לקבל חמש
 אצבען דימינא אתחזייא לך בסנה • בגין דעתיד אנת לאפקא זרעא
 דאברהם מן גלותא, דאיהו דרגא (ראברהם) ימינא, ומתמן בינה איהו
 רחמים גמורים יד הגדולה • (אבל) מסטרא דגבורה יד החזקה, חמש
 רקיע ביום שני, לקבל חמש אצבען דשמאלא • אבל מסטרא דדרגא
 דילך ובני ישראל יוצאים ביד רמה, דגוף ותריין דרועין ותריין שוקין

לקבל

(6) ע"ל הכ"ב כ' יתקונים פ' א' ומש"ס דלא תיקשי כי משם נכלל ונתקן כסדר ודלך אימר ונתקן סוד למטה ח"כ :

לקבל חמש אצבעאן ה' ה' ה' • חמש אצבען דיד ימין, וחמש דיד
שמאל, ותרין דרועין (דר"פ ע"ב) ותרין שוקין וגוף דאינון חמש דסלקין
י"ה • אמר ליה רעיא מהימנא בריך אנת לאימא עלאה, אבל ה' ^ז
י"ה שוייא ליה ה' ^ז, בגין מטה האלהים דאיהו ו', ואמר ודאי הכי הוא •
אמר ליה רעיא מהימנא בוצינא קדישא, לאתתקפא מירין דירך
דמראה איהי לימנא • חשוב במראה דאתמר ביה (כמדבר י"ב) במראה
אליו אתודע, ותשכח שני מאות ושמונה וארבעים, דסליק כחושבן
אברהם • אמר בוצינא קדישא, בקדמייתא אתחוי לך האי חיזו דאתמר
ביה במראה אליו אתודע, ולבתר דאמרת (סמות ג') אסורה נא ואראה
את המראה הגדול הזה, דאדכיר ביה חמש זמנין הסנה • בען אתגלייא
לך חיזו דא בשני מאות ושמונה וארבעין פקודין אליו, דאינון בחמשה
חומשי תורה • קם רעיא מהימנא ונשיק ליה וברוך ליה • אמר ליה
בוצינא קדישא האי מראה לזמנין איהו באות ה' המראה הגדול •
ולזמנין איהו באות ב' במראה אליו אתודע, ולזמנין במ"ם (יסקל פ')
ממראה מתניו ולמטה • ולזמנין בכ' במראה אדם עליו • ולזמנין בו'
(סמות כ"ה) ומראה כבוד יי' • ולזמנין למראה • לא הוה ליה למרהוי
תוספת את כלל, בר ב' מן במראה • אלא ודאי האי מראה כליד
איהי מעשר ספירין, וכל את אתחוי ספירה דידה, כגון במראה באת כ'
אחוי על כתר, והכי שאר אתון כל חד אחוי על ספירה דידה, ולא
צריך לארכא הבא ולחכימייא ברמיוזא • וכמה חזיונות אית לה
ודמיונות ומראות אית לה, וכלא אשתמודע בעין השכל דלבא דאתמר
בה הלב יודע הלב מבין • ומה דאמר (סוטע ו"ב) וכיד הנביאים אדמה,
דמיון לאו איהו אלא בשכל דלבא, ולאו ברמיון דעינא דרא הוה
דכתיב (ישעיה מ') ואל מי תדמיני ואשוח (ס) ואל מי תדמיון אל •
ואית חזיונות כגון החזים בכוכבים, אבל חזיון דנבואה איהו כחזיון
לידה • דמיונות וחזיונות, כגון המבין דבר מתוך דבר, והמדמה דבר
לדבר • אבל מראה דאיהי בעין השכל, איהי כאור דנהיר כבת עינא,
דבת עינא איהי אכמא, שחורה אני ונאווה, אור דנהיר בה ההוה
חורו דלגו, והאי בת עינא איהי נר מצוה, נהורא דנהיר בה מלגו
ותורה אור • אמר בוצינא קדישא היינו מה דאמינא דכען באורייתא

אתגלייא לך קדשא בריך הוא ושכינתיה והאי איהו יהוה במראה
 אליו אתודע במראה, אימא עלאה אתיידע לך ברעת בן י"ה בחלום
 אדבר בו, ה"א בתראה. חלמא כסתימו דעינין. ובגין דא אתקריאת
 אספקלרייא שאינה מאירה. נבואה איהי מראה כפתיחו דעינין.
 ושלשה גוונין בעינא לקבל תלת אבהן, דבהון נהירת בת יחידאה.
 תרין כנפי עינא נצח והוד, מראה לא אתחזייא אלא בהון. כד אינון
 פתחין איהי מראה בהקיץ. וכד אינון סגרין איהו מראה בחלום.
 אמר ליה רעיא מהימנא בריך אנת לקדשא בריך הוא, קום אשלים
 פקודין לאנהרא מראה (איהו) עילאה בהון לקדשא בריך הוא. אמר
 ליה כוצינא קדישא, איהי בת עינא (משלי י) כי נר מצוה ותורה אור.
 ה' ו' דנהיר בה, ה' תלת גוונין דעינא ותרין כנפי עינא, חמש אור
 נהרין בה מלגנא, ה' עלאה דאיהי אורה מראה עד כאן:

(ט"ז א' פקודא לעשות העולה)

ארבעים יכנו לא יוסיף וגומר. פקודא דא להלקות לרשע דאיהו
 סמ"אל, דעתיד קדשא בריך הוא למחאה ליה חמשין מחאן
 בגין דעבד גרמיה אלוה. ייתי יחודא דמייחרן ביה ישראל בכד
 יומא בחמשה ועשרין חמשה ועשרין אתוון, וימחי בהון למאן דשוי
 גרמיה אלוה, ולאן איהו אלא עבד מטונף. ואלין דסרחו בה, תקין
 לון קדשא בריך הוא למחאה ביו"ד ה"א וא"ו, דאינון ארבעים חסר
 חד. ובהאי שמא מחא מדשא בריך הוא עשרה מכתשין לאדם.
 ועשרה לחוה. ועשרה לנחיש. ותשעה לארעא, בגין דכלהו סרחו
 באת ה', ובגין דא כי עשית זאת. עד כאן:

(משפטים ק"ז ב' מדבר שקר תרחק עיין בסוף הספר סימן ט"ז)

כי ישבו אחים יחדיו ומת אחד מהם וכן אין לו וגומר, יכמה יבא
 עליה ולקחה לו לאשה ויכמה. פקודא דא ליבם אישת אח.
 דאשת אח איהו ד, ועם א"ח איהו אחד. ואם חס ושלום לביה לאו
 איהו למייתי אח על ד, דאיהי אתתיה בת זוגיה דא"ח, עביד פקודא
 ועאל סמ"אל אל אחד באמצעיתא, ואתמר ביה (כרשית ל"ט) ושחת
 ארצה לבלתי וגומר, דאסתלק קוצא דאת ד' מן אחד, ובגין דא והיה
 אם בא אל אשת אחיו ושחת ארצה לבלתי נתון זרע לאחיו, והשחתת
 זרעא

זרעא מנע מניה כמה ברכאן, ופרודא דיחודא • ובגין דא ויהי ער
 בכר יהודה רע בעיני יי וימיתוהו ה' • ויחודא דאח עם ד' בצדיק •
 ובוועו בגין דאתתקף על יצריה אקרי צדיק, והאי איהו כוועו כ"ו ע"ז
 תקיף ביצריה. (אויב ל"ט) הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גברודא
 יה"ז (דרפ"א ע"ב) דכלילין תלת אתוון (ס"א אבהן) בצדיק, ליבם ה'. ובינה
 בן י"ה בגינה אתמר (יוס"ד) וזאת לפנים בישראל על הנאולה ועל
 התמורה לקיים כל דבר, הכא קא רמז שנוי השם ודא מצפ"ן, הכא
 וזאת לפנים בישראל, ודא שנוי מקום אהי"ה, איה מקום כבודו להעריצו
 יה"ז איהו אהי"ה ודא שנוי מקום • שנוי מעשה אדנ"י, א' אהי"ה י'
 יה"ה, תרווייהו משתנים באדנ"י, וזאת התעודה בישראל, על התעודה
 אימא עלאה, (ישעיה ס') צור תעודה חתום תורה בלמודי, איהו חותם
 דעלמא, חותם דשמיא וארעא, על התמורה שכינתא תתאה • באן אתר
 אתתמרת, בעולימא דילה מטטרו"ן השנה תמן, איהי משנה, ואדם
 דאתמר ביה (ס"א מ"ד) כתפארת אדם לשבת בית (אויב י"ד) משנה פניו
 ותשלחהו. ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין לא כשאני נכתב אני
 נקרא, בעולם הזה אני נכתב יהו"ה ונקרא אדנ"י • והא כתיב (מלאכי ג')
 אני לא שניתי • בכתיבה לא אשתני, אבל בקריאה אשתני, דכתיבה
 דאיהו אתריה לא אשתני, בקריאה דאיהו לבר מאתריה אשתני •
 (שמות ב"ג) השמר מפניו ושמע בקולו אל תמר בו • בגין דשפחה דיליה
 אדנ"י, שמה בשם מטרוניתא וקדשא בריך הוא ביה אשתני, בגין דאיהו
 נער, ביה רזא (רוחא) (אויב ל"ג) ישוב לימי עלומיו • אבל שכינתא אצל
 קדשא בריך הוא לא משתנית, וקדשא בריך הוא לגבה לא אשתני
 הדא הוא דכתיב אני יי לא שניתי • אני, שכינתא יי, עמודא דאמצעיתא,
 שלף איש געלו, דא סנדלפ"ון, (ה) סנדל איהו לגבי קדשא בריך הוא
 ונעל לגבי שכינתא • אבל תפארת דכליל שית ספירן, איהו גופא
 ליהו"ה, ומלכות גופא לשכינתא דאיהו אדנ"י :

וגגשה יבמתו אליו לעיני הזקנים וחלצה געלו מעל רגליו וגומר •
 פקודא דא לחלוץ, והאי איהו חליצת רוחא מההוא גופא,
 דבעי לאנהגא עמיה כאח וההוא קשורא דאחזה דעם אחזה מתיר

מניה • והוא רוחא אזיל נע ונד עד ראשכת פרוקא הדא הוא דכתיב
 (ויקרא כ"ט) או דודו או בן דודו ינאלנו או משאר בשרו וגומר • ואי לא
 אשכח והשיגה ידו ונגאל, בארע דאזיל מאתר לאתר, או כעבר דאזיל
 בשלשלת על צואריה עד ראשכת פדיון מארון דיליה על חוביה •
 ווי למאן דלא אנה בן למפרק יתיה • ואליהו ורבנן מארי מתיבתאן
 הבא רמיו אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורין, דאיהו קשור בקשורא
 דתפלין דיד, ואסור בתפלין דרישא, כד לית בן למפרק ליה מסטרא
 דבן י"ה, כההוא קשירו איהו אח חבוש ואסור, דלית ליה רשו למפרק
 ית גרמיה דאיהו ד' עצמו דאח, (כרמית כ) עצם מעצמי קרא לה לגביה
 בקרקפתא דתפלין דרישא • ובשר מבשרי קרא לה מסטרא דלכא •
 ולא למגנא אמר קדשא בריך הוא, כל העוסק בתורה ובגמילות
 חסדים ומתפלל עם הצבור, מעלה אני עליו כאילו פדאני לי ולבני
 מבין אומות העולם • וכמה בני נשא דקא משתדלי באורייתא ועבדי
 גמילות חסדים ומצלין, ולא אתפרק קדשא בריך הוא ושכינתיה
 וישראל • אלא דישתדל באורייתא לחבר יתה בקדשא בריך הוא
 וגמילות חסד הא אוקמוה, דהא אין חסיד אלא המתחסד עם קונו,
 דכל פקודין דעביד למפרק בהו שכינתיה, ובהא עביד חסד עם
 קדשא בריך הוא • מאן דגמיל חסד בשכינתיה, עם קדשא בריך הוא
 גמיל, בגין דכד חאבו ישראל, וקדשא בריך הוא הוה בעי לישראל
 לון • אימא הוות רביעא עליהו, עד דנפקו לתרבות רעה • קדשא
 בריך הוא מה עביד, תריך בני מלכא ומטרוניתא, ואיהו אומי דלא
 יהדר לאתריה עד דמטרוניתא אתהדרת לאתרהא • ומאן דהדר
 בתשובה, וגמיל חסד בשכינתא ובכל אורייתא ופקודין דילה, ולאו
 איהו אלא למפרק שכינתא • דא עביד חסד עם קונו, וכאילו פריק ליה
 ולשכינתיה ולבנוי • אמר אליהו וכל ראשי מתיבתאן, רעיא מהימנא
 אנת הוא האי בר גש, אנת הוא בר מן מלכא ומטרוניתא, דאשתדלותא
 דילך לגבי קדשא בריך הוא, לאו כמאן דעביד חסד עם קונו, אלא
 כברא דמחוייב לשווייה גרמיה ותיקפיה למפרק אבא ואימא, ומסר
 גרמיה למיתא עליהו, דמאן דלאו איהו ברא דמלכא, ועבר טיבו עם
 מלכא ועם מטרוניתא, ודאי האי אתחשיב דעביד חסד עם קונו •

ס תולדה את זכר עמלק

קם רעיא מהימנא ואשתטח קמי קדשא בריך הוא ובכה ואמר, כן
 יהא רעוא דיליה דיחשיב לי כבר, רעובדין דילי לגבי קדשא בריך
 הוא ושכינתיה, יהון לגביה כבר דאשתדל בהון בתר אבוי ואמיה,
 דרחים לון יתיר מנרמיה ונפשיה רוחיה ונשמתיה, וכל מה דהוה ליה
 הוה חשיב לון לאין, (דקפ"א ע"ב) למעבד בהון רעותיה דאבא ואימא,
 ולמפרק לון בהון, ואף על גב דידענא דכלא ברשותיה, רחמנא לבא
 בעי. בההיא זמנא אתא קדשא בריך הוא ונשיק ליה ואמר, רעיא
 מהימנא ודאי אתה הוא כרא דילי ודשכינתא רבנן ומלאכין נשקו בר,
 קמו בלהו ונשקו ליה וקבילו ליה לרב ומלכא עליהו.

(כשא קמ"ו ב' יכרכך וי')

(6) והיה ב' הניח יי אלהיך וגומר פקודא דא להכרית זרעו של
 עמלק, דהא קדשא בריך הוא אומי דלא יחזור על כרסיה
 עד דיטול נוקמא מניה:

פתח רעיא מהימנא ואמר, ודאי בגין דא הווי אזלי במדברא ועל
 ימא, ולא ייערון בארעא דישראל, עד דיטול נוקמא מניה דעמלק,
 עמלק מאן הוא לעילא, דהא חזינן דבלעם ובלק מתמן הווי נשמתין
 דילהון, ובגין דא הווי שנאין לישראל יתיר מכל אומה ולישן ובגין דא
 עמלק רשים בשמיהון, עם מן בלעם לך מן ברוך ודכר ונוקבא,
 אינון עמלקים ועליהו אתמר (כמדבר כ"ג) לא הביט און ביעקב ולא
 ראה עמל בישראל, כגוונא דאית בישראל ארבע אנפין יעקב ישראל
 רחל לאה, ישראל עם לאה, יעקב עם רחל, לקבל לפני נשר לארבעתן.
 הכי אית ארבע אנפין לעמלק, קסם ונחש עמל ואון. עמל רשים
 בעמלק, והמן דהוה מסטרא דעמלק. (תהלים ז') ישוב עמלו בראשו,
 וכל אלופי עשו מעמלק הווי. ולעילא עמלק סמ"אל, עמל נחש און
 ומרמה, דמפתי ליה לבר נש למחטי לקדשא בריך הוא, (עמל) קס"ם
 ק' מן עמלק ס"ם מן סמ"אל. נחש א"ל מסמ"אל (כאן מסר) עליה אתמר
 לאברהם (בראשית י"ב) לך לך מארצה וממולדתך ומבית אביך, בית מולד
 דילך, מאלין בתי סיהרא, או בתי שבתאי, או בתי מאדים, דבתי
 מאדים ובתי שבתאי ולבנה עליהו אתמר אין מתחילין בכ"ד

דמאדים

(6) כסערינו כתיב וסוס כסאית ס' אלסך לך ונב' :

דמאדים סומקו דרזמה • גיהנם אימא דעשו דאתיילדת ביומא
 תניינא, וסיהרא איהו טוב ורע, טוב במלואה ורע בחסרונה • ובגין
 דאיהי כלילא מטוב ורע, מונין בה ישראל ומונין בה בני ישמעאל •
 וכד לקת במלואה סימנא לא טוב לישראל, וכד לקת בחסרונה סימן
 רע לישמעאלים • ובהאי (ישעיהו כ"ט) ואברה חכמת חכמיו, חכמה
 דישמעאלים, ובינת נבניו תסתתר, דאינון לא ידעין בכריאתן, אלא
 בשמושאדילהון כפי שנוי עלמא בהליכתן ושמושן • וסיהרא אתבריאת
 ביומא רביעאה, ובחסרונא דילה עניות אתבריאת לילית, שבתאי
 דאיהו רעב וצמאון • ולקותא דנהורין עליה אתמר יהי מארת חסר
 (משלי כ) מארת יי בבית רשע, וחוטא ילכד בה בבית הסהר דילה, וצדיק
 ימלט ממנה • ואית כוכבא אחרא נקודה ועירא נקוד על שפחה
 דאיהו מארת, ודא חולם בת מלך שבת מלכתא דשולטנותא דתרווייהו
 ביום שביעי, דאתמר ביה (דברים ט) למען ינוח עבדך ואמתך, דסדר
 בריאתן לאו כסדר שמושן • ובגין דא חמ"ה ומאדים סומקי דגהינם,
 אתבריואו ביומא תניינא • לבנה שבתאי, אתבריואו ביומא רביעאה
 כפנא וחשוכא • ובגין דא אין מתחילין בב"ד בגין דגהינם אתברי
 ביומא תניינא, ולקותא דנהורין ביומא רביעאה • כוכב, עליה אתמר
 (כמדבר כ"ד) דרך כוכב מיעקב, דדרגיה ביומא תליתאה • וביה (שמות י"ט)
 ויהי ביום השלישי כהיות הבקר, דביה נחית קדשא בריך הוא למיהב
 אורייתא לישראל בת יחידה, למהוי עמיה שבת מלכתא דאיהו יום
 שלישי, כליל תלת ענפי אבהן, ש' בת (מלכתא) יחידאה, דשולטנותא
 דילה כליל שבת, ביה אתעבדת שבת • ובגין דא חולקין מארי מתניתין
 על מתן תורה בת יחידה, דאמר בשלישי ניתנה תורה, ודא אמר
 בשביעי ניתנה תורה ואיהי בת יחידה, דאחידת בעמודא דאמצעיתא
 תליתאה לאבהן ובצדיק שביעי ליה בת יחידאה • וכד איהו עטרה
 על רישיה אתקרי ביה שביעי, דהוא ששי הוה, דכוכב דיליה צדק ובת
 יחידה שבת מלכתא אתקרי צדק • ובגין דא תורה אחידה בין יום
 ששי ושביעי, ואיהי כ"ב מן כוכב, כ"ו (תהלים פ"ד) כי שמש ומגן יהוה
 צבאות שכינתא מלכות הקדש • (בראשית מ"ח) בך יברך ישראל, תרין
 ועשרין אתון דאורייתא, כ"ב כלילא מתלת דרגין, כ' בתר, כ'
 בנה

סג סילכא

בִּנְיָהּ יְהוָה כְּלִיל תְּרוּוֹיִיהוּ חֻכְמָה וְכֹלֵא כְּלִיל כּוֹכֵב דְּרִגְנָא דְעַמּוּדֵי
 דְּאַמְצְעִיתָא וְשִׁבְיַתָּא אִיהִי לְבִנְיָהּ לְבוֹן הַהֲלָכָה רַחֲמֵי מַסְטְרָא דְחֶסֶד
 וְאַתְקְרִיאת חֻמָּה בְּרָה כַחֲמָה מַסְטְרָא דְגַבְרִיָּהּ פְּנֵי מִשָּׁה כַפְּנֵי חֻמָּה
 סִיְהֵרָא אֲפִלְיָה מִיעוּשׁ דְּסִיְהֵרָא שְׂפַחָה דִּילָהּ גִּיהֵנְס חֻמָּה בִּישָׁא שְׂפַחָה
 דִּילָהּ שִׁבְתָּאֵי לְקוּתָא דְנִהוּרִין חִילּוּל שִׁבְתָּהּ שְׂפַחָה דִּילָהּ דְאַתְהֵדְרַת
 עוּרְף לְגַבְרִתָּהּ בְּכַל יוֹמָא (דרפ"ב ע"ב) וְיוֹמָא וְאַתְגַּבְרַת עֲלֵהּ בְּחוּכִין
 דְּיִשְׂרָאֵל בְּנֵהּ הֵדָּא הוּא דְכַתִּיב (מַשְׁלֵי ז') וְשְׂפַחָה כִּי תִירַשׁ גַּבְרִתָּהּ
 דְּשׁוֹלְטָנוּתָא דְשְׂפַחָה לֹא הוּי אֲלֵא בְיוֹמָא תְּנִינָהּ בְּגִיהֵנְס וּבְרַבִּיעֵי
 בְּלִקוּתָא דְנִהוּרִין וְאַתְהֵדְרַת לְשִׁלְטָאָה בְּכַל יוֹמָא וְיוֹמָא וּבֵת מֶלֶךְ
 אֲסִירָא בְּסַרְכוּת בְּבֵית הַסֵּהֵר בְּגִלּוּתָא דִּילָהּ וְאִיהִי קִינָא דְסַמְּאֵל בִּין
 כּוֹכְבֵיָא וְקֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא אוּמִי (עוֹכְרִים ב') אִם תִּגְבִּיָּה כַּגֶּשֶׁר וְאִם בִּין
 כּוֹכְבֵיָם שִׁים קִנְךָ מִשְׁם אוּרִיךְ נָאִם יי וְשִׁבְיַתָּא נּוּגָה וְנוּגָה לֹאֵשׁ
 וּמַהֲכָא קָרוּ לְבִי כְּנִישְׁתָּא אִשׁ נּוּגָה אִשׁ מְאֵדִים לִישְׁנָא דְאוּדֶם (שְׁמוֹת כ"ח)
 טוֹר אוּדֶם פְּטֵרָה נּוּגָה אִשָּׁא חוּרָא וְתְרוּוֹיִיהוּ פְּנֵי חֻמָּה וּפְנֵי סִיְהֵרָא
 נְצַח וְהוּר אִינּוֹן דְנִטְלוּ חוּרוֹ מַחֲסֵד וְסִימְקוֹ מְגַבְרִיָּהּ אֶהְרֵן וְדוּד מִתְמָן
 הוּוּ חֵד נְטִיל רַחֲמֵי וְחֵד נְטִיל דִּינָא דוּר מַסְטְרָא דְשְׂמַאלָא (שְׁמוֹת ל' ט"ו)
 וְהוּא אֲדַמוּנִי אֶהְרֵן אִישׁ חֶסֶד וְתְרוּוֹיִיהוּ נְבִיאֵי קְשׁוּט מִתְמָן פְּנֵי מִשָּׁה
 הוּוּ נִהִירִין בְּנְבוּאָה דְבִינָה אִיהִי חֻמָּה (אִימָא) עֲלָאָה מִתְמָן נְבוּאָה
 דִּילִיָּהּ בְּהוּן עֲשׂו חִיבָא עַבְד אַרוֹם וְנוֹקְבָא דִּילִיָּהּ מְאֵדִים אִיהִי שְׂפִיכוּת
 דְּמִים דְּיִשְׂרָאֵל וְגַרְמָא דְּמִטְרוּנִיתָא דְאַתְקִיִּים בְּה נְתַנְנִי יי בִּידִי לֹא
 אוּכַל קוּם (אִיכָּה ב') נְתַנְנִי שׁוּמְמָה כֹּל הַיּוֹם דוּה הוּד דוּה אַתְהֵדְרַת
 דְנִצַּח וְהוּד לְקַבְלִיָּהּ יְכִין וּבוֹעֵז שְׁנִיָּהִם אֲשֶׁר הַבַּיִת נִשְׁעַן עֲלֵיהֶם דְּבִי
 כְּנִישְׁתָּא אַתְקְרִיאת עַל שְׁמִיָּהּ (ב) אִשׁ נּוּגָה כְּדָקָא אֲמִינָא וְשְׂפַחָה
 רַעָה אִיהִי קַבּוּרָה וְכֵה אֲסִירָא לְגַבְרִתָּהּ וְאִיהִי שִׁבְתָּאֵי קְרָה וּבִישָׁה
 כְּקַבּוּרָתָא דְעַפְרָא וְאִיהִי מוֹת דְּעַנְיוּתָא דְאוּרִיָּתָא וְאִיהִי קַבּוּרַת עֲנִי
 מְכוּסָה בְּה בְּשַׁבַּע מִינֵי מְדוּרוֹת דְּאִיהִי כְּלִילָא מְשַׁבַּע כּוֹכְבֵיָא כְּמָה
 דְּשִׁבְתָּ מִלְכְּתָא כְּלִילָא מְשַׁבַּע וְאִינּוֹן שְׁבַע כּוֹכְבֵיָא מַסְטְרָא דְגַבְרִיָּהּ
 (ס"א דְּגַבְרִיָּתָהּ) (כְּרַחֲמֵי מ"ב) שְׁבַע שְׁנֵי הַשְּׁבַע מַסְטְרָא דְשְׂפַחָה שְׁבַע שְׁנֵי
 דְרַעֲב דְעֲלִיָּהּ אֲמַר נְבִיא (עַמּוּס ח') לֹא רַעֲב לֶלְחֶם וְלֹא צָמָא לְמִים כִּי

אם לשמוע את דבר יי נבדיתה גן שפחה אשפה מטונפת מסטרא
 דערב רב • אשפה מעורבת בגן לגדלא זרעים מסטרא דעץ הרעת
 טוב זרע מסטרא דעבודה זרה אתקריאר שבתאי לילית אשפה
 מטונפת בגין דצואה מעורבת מכל מיני טנוף ושרץ דזרקין בה כלבים
 מתים וחמורים מתים בני עשו וישמעאל קבורים בה, ערלים דאינון
 מתים קבורים בה, ואיהי קבר דעבודה זרה ערל וטמא דקברין בה
 ערלים דאינון כלבים מתים, שקץ וריח רע מטונף מוסרח משפחה
 בישא איהי סרכא, דאחידת בערב רב מעורבים בישראל, ואחידא
 בעצם ובשר דאינון בני עשו וישמעאל, עצם מת ובשר טמא, בשר
 בשדה טרפה דעלה אתמר (שמות כ"ט) לכלב תשליכון אותו • וכגוונא
 דאית תריסר מזלות מסטרא דטוב, הכי אית תריסר מזלות מסטרא
 דרע הדא הוא דכתיב (בראשית כ"ט) שנים עשר נשיאים לאמותם (קהלת ז')
 דזה לעמת זה עשה האלהים ורשיעייא אינון אבי אבות הטומאה,
 דאינון טמא מת ושרץ, דמטמא לבר נש מאוירו ומתוכו ומגבו, ואפילו
 תוך תוכו דכהנא מסתאב בהון, ובגין דא (ויקרא כ"ה) ועל כל נפשות
 מת לא יבא, דרשע קרוי מת • וכיצניא קדישא, לאביו ולאמו לא
 יטמא • דבא אשכחנא אסוותא לגבי דאתמר בי (ישעיה כ"ג) ויתן את
 רשעים קברו • בתר קבורא דא בגין אבא ואימא, דאינון בגלותא עם
 ישראל, אתקיים בי קרא ולא יטמא • אליהו לא תתעבב מלנחתא,
 דאף על גב דאנת כהנא לאביו ולאמו (רא) יטמא, דהא קדשא בריך
 הוא ושכינתיה בגלותא דאיהי קבורה לון, ואנא קביר בניירו •
 באומאה עלך בשם יי חי וקיים לא תתעבב מלנחתא • מלאכין קדישין
 מארי דגדפין, באומאה עליכו טולו אומאה דא וסליקו לה על גדפייכו
 שבועת יי כחי צדיק וקיים עמודא דאמצעיתא • טולו אומאה דא
 וסליקו לה על גדפייכו במטרוניתא ביקרא דילה לגבי קדשא בריך הוא,
 מלאכין עילאין שליחן דקדשא בריך הוא מימינא, ומלאכין שליחן
 דילה משמאלא, ומלאכים דאבא ואימא יהון סחרין לה עילא ותתא
 ומכסין לה באת ו' בשית גדפין דילה דאתמר ביה שרפים עומדים
 ממעל לו שש כנפים דשבועה דילה דאיהי ה' רביעאה, ובשתים
 יכסה רגליו דילה, ובשתים מעופפים לה ואנת אליהו דסליקת לעילא

והוא יסוד פניו

דעילת

לעילת העילות, והוא טעין לך מכל טוב, נחות לגבה ורתהוי כרוב
 תחותה, לנחתא בך מלאה כל טוב, ומלאכין דאבא ואימא דאינון י'ה
 אסחרו לך בנחיתו דילה, ומלאכין דבעלה ברא דאבא ואימא ו' כסיואו
 לה ומעפפין לה בשית גרפין (דפי' כ ע' כ) אכגית'ן, וכל'ו דתליין מנייהו
 כחושבן ל' ודאי איהו שרפים עומדים ממעל לו, ונחיתת ה' (כ' י'ה)
 דיליה טמירא מכוסה בהון, ומלאכין דאינון דצדיק ח'י עלמין, אסמיכו
 לה עלייכו בחיוון דסמבין לכרסייא • דאף על גב דה'א דאצילות
 דשמא דיהו' האיה סמיכת לכלהו, לית לכו'ן לפרחא לעילא ולנחתא
 לתתא בר מינה, כאברים דגופא דלית להון תנועה בר מנשמתא,
 דאברין דאית לה, אתפשטו עלייכו לסמבא לכו'ן בהון • דהכי איהו
 ה' כימא, אי אית לה מאנין מתמליין מינה ומתפשטין ברוון, כנחלים
 דמתפשטין מן ימא על ארעא, ואי לאו, איהו ה' בגרמה יחידאה בלא
 אתפשטותא דנחלין • הכי מאנין דשכינתא אינון מלאכין קדישין
 לעילא וישראל לתתא • אי אית בהון מארי מדות, מארי חסד חסידים,
 גבורים מארי תורה נביאים וכתובים, צדיקים אנשי מלכות דאתמר
 בהו (דניאל 6) ואשר כח בהם לעמוד בהיכל המלך, בעמידה דצלותא,
 בהיכלא דמלכא אר'ני, מלכא דילה י'הו'ה, והם חכמים ונבונים ראשי
 ישראל, ולא ראשי ערב רב דאתמר בהון (איכס 11) היו צריה לראש •
 איהו אתפשטת עלייהו בעשר ספירן דילה, ובההוא זמנא נחית עלת
 העילות ביוד ה'א וא'ו ה'א, לנחתא עלייהו, לאקמא שכינתא עלייהו •
 ובזמנא (שמות 1) דויפן כה וכה וירא כי אין איש, איהו אמר' (שיר 6) שלמה
 אהיה בעוטיה, מעוטפת בגרמה דלא אתפשטת עלייהו, וקדשא בריך
 הוא צווח עליה ואמר איכה ישבה בדר • אדהכי קם בוצינא קדישא
 ואמר רבון עלמא, הא הבא רעיא מהימנא דאתמר ביה (כמדבר 17) והאיש
 משה ענו מאד • עד כען וירא כי אין איש, הא הבא והאיש משה
 דשקיל לשיתין רבוא דישראל וביה (תהלים 139) ממכון שבתו השגית
 דביה אתמר לגבי דרא דגרותא בתראה (ישעיה 40) ווי הפניע בו את
 עון כלנו, ואיהו כליל בעשר מדות דבגינייהו אמרת (כראשית י"ח) לא
 אשחית בעבור העשרה • נחית עליה לאשגחא על עלמא, וקיים מילך
 דאנת קשוט וכל מילך קשוט, דאיהו גמל חסד עם שכינתא, וקטיר

שפחה דילה בגבורה, למהוי שפחה אסירא תחות גבירתה בקשורא
 דתפלין. ואשתדל בגינה בתורת אמת, (מלאכי כ') תורת אמת היתה
 בפיהו, ואשתדל בה בנביאים וכתובים, בנביאי בכמה נחמות, בכתובים
 בעשרה מיני תהלים, בצדיק בשמונה עשרה ברכאן דצלוחא, ומארי
 מתניתין לא אשתמודען ליה לרעיא מהימנא. אליהו באומאה עלך
 בשמא דיהוה ובשמיה מפרש, גלי ליה לבל רישי מארי מתגירין
 דישתמודעון ליה ולא יתחלל יתיר, דאתמר ביה (להאי עלמא) והוא
 מחולל מפשעינו. ולית לך צורך למיטל רשו, דהא אנא שליחא
 דמארי עלמא וידענא דאי אנת עביד דא דיודי לך קדשא בריך הוא
 עליה, ויסתלקין בנך בגיניה עילא ותתא, ולא תתעכב למעבר לא
 שבוע ולא חדש ולא שנה אלא מיד. (באן מסרי) רעיא מהימנא, מאני
 דפסחא בזמנא דשליט עליהו ליל שמורים, כלרוו צריכים למהוי
 שמורים ונטורין מחמין ושאור בכל שהוא, וכל מאכלים ומשקים כלהו
 נטורין. ומאן דנטיר לון מחמין ושאור, גופיה איהו נטיר מצד הרע
 לתתא ונשמתיה לעילא ואתמר ביה (תהלים ט') לא יגורך רע. בגין
 דהא אתעביד גופיה קדש, ונשמתיה קדש קדשים, ואתמר ביצר הרע
 (ויקרא כ"ב) וכל זר לא יאכל קדש, (במדבר ט') והזר הקרב יומת פסח דרועא
 ימינא דאברהם כסף מזוקק, מאן דערב ביה עופרת משקר ליה. הכי
 מאן דערב חמין או שאור כל שהוא במצה, כאילו משקר חותמא
 דמלכא. והכי מאן דערב בטפה דיליה שום תערובת, כאילו משקר
 חותמא דמלכא, דדא תליא. ראש השנה דרועא שמאלא
 דיצחק, תמן דיני נפשות, ועקדה דיצחק תמן הוה, דעקיד ליה אברהם,
 קשורא דתפלה דיד דומיא דעקדה דיצחק. זכאה איהו ברא דאתעקד
 באכוי, ואתקשר ביה למעבר עובדוהי באורייתא ובמצוה. וזכאה
 עבד דאתקשר תחות רביה למעבר רעותיה, איהו באתר דכרא דמלכא.
 מטטורין זכאה אנת. וזכאין בנך, דאינון קשירין ועקידין בתפלין תחות
 רשותא דמארך, ובגין דא אף על גב דאנת עבד למארך, מלכא אנת
 על כל ממנן דשאר עמין, מלכא על כל מלאכין, מלכא דשרים, וכל
 משירייתיה דחלון מינך, מאן גרים דא, בגין דאנת שרפרף למארי
 ואנת משמש למארך, שרפי דמוזא לבר שומר הפתח, יהוה

סדרת פסוקים לדון תפלין

דעיא

כי תצא דרפ"ב ע"ב ודרפ"ג ע"א

מהימנא

מארך מלגאן • והכי איהו, כד קדשא בריך הוא נחית לשלטאה על
עין הדעת טוב ורע, דאיהו טוב מטטרוין, רע סמ"אל שד מלכא דשרים,
(דרי"ג ע"ב) מטטרוין מלאך מלכא דמלאכיא, אבל מסטרא דאילנא
דחי" שר"י איהו יסוד ובגין דא למטה שנים עבר ורבו, דלאו אינון
יחודא חדא, ולמעלה אחד תפארת יסוד, דגוף וברית חשבינן חד
דאיהו עמודא דאמצעיתא וצדיק, כגוונא דתפלין דראש דאיהו בינה
על תפארת, מסטרא דאילנא דחי" דאצילות, ומלכות (ב) תפלה דיד •
הכי לתתא באילנא דחי" דכריאה, מסטרא דכרסייא עלאה תפלין •
דיד דיליה כסא תחתון • והאי איהו דאמר נביא עליה (ירמיה י"ו) כסא
כבוד מרום מראשון. אבל מסטרא דעין הדעת טוב ורע, בקשורא
דתפלין אתקשר יצר הרע תחות יצר הטוב, כעבדא תחות מאריה
בקלא דאורייתא, בקלא דצלותא, בקול דשופר, קלא איהו רומח
לגביה • ודא קול השופר קול דעמודא דאמצעיתא, דאיהו כליל אשא
ומיא ורוחא, דאינון תלת אבהן דבהון היו"ה באברהם • ביצחק •
בכל אתר ה' דשליט (ב) על י' דינא הוא, והאי איהו ה' מן אלהים,
ובגין דא (ספלים מ"ו) עלה אלהים בתרועה • ו' מן ואלהי עקב, ודא רוח
השופר שכינתא מאנא דכלהו תלת ואיהו ה' מן השופר, דאינון י'
שופרות דאינון קשר"ק קשר"ק קר"ק, מתלבשין בהון ה"א יוד וא"ו ה"א.
וכל אתון אליו דינין לסטרין אחרנין ולחי"ב"א. (ספר ועיין בסוף הספר סי' י"ז)
אינון כשלשלאין ורומחין וסייפין • תרועה שלשלת איהו, ותרי תרועות
אית בעשרה שופרות ואינון חד (ספר) דארזמר בה והאם רוכצת
על האפרוחים, (או על הבצים, ואינון) ישראל מצפצפין לה בכמה
צפצופין דצלותין, ואיהי לא בעיא לנחתא לגבייהו • ישראל מה עבדין,
נטלין אימא דאיהי שכינתא כהדייהו, וקשרין לה בקשורא דתפלין, כד
מטאן לקרית שמע, קראן בגין דילה בשירת תיבין דיחודא דאינון
(דכריס ד') שמע ישראל • אלהינו • אחד • הא קא נחתין לגבי אמהון
קשרין לון עמה, והאי איהו אשר תקראו אותם, דאיהו עונתה כמו
מועדה • הכי כגוונא דא מצה, בה מזמנין לשבעה יומין דפסח, מזמנין
לשבעה

(א) ודא חט"ט ס"ס ו' דכריאה ותימא דכריאה סוף חסלון של ראש שני ומ דכריאה חסלון ד' של ועיין בא"י סמ"ז. (ב) ע' ע' מקץ
ד' כ' כ' ל' ו' וס"מ פ"ו כ' ס"ט"ב .

לשבעה יומין דספורת בשבעה מיני דאינון לולב ואתרוג ושלשה
 הדסים ושני כדי ערבה. בשבועות קראן לון באורייתא. ראש השנה
 יומא דדינא, כל חד במיניה, כל מאן דקרא כל דרגא במיניה, יתקיים
 ביה (ישעיהו כ"ט) אז תקרא וי' יענה. א"ז שבעה יומין דסכות וחג שמיני,
 עצרת, א"ז, מצה ושבעה יומין דפסח. א"ז, סכה ושבעה מינין דלולב
 דאינון שלש הדסים ושני ערבות לולב ואתרוג, וכלילן בארבע, הא חד
 סרי כחשבון הז, וצריך לומר הלל עליהו הללויה לאשלמא שם יהו"ה.
 וצריך לסלקא לה במחשבה בארבעה מינין הדא הוא דכתיב (ס"ד ז')
 אמרתי אעלה בתמר, (ב) אעלה סימן אתרוג ערבה לולב הדס
 ומחשבה שמא מפרש, אשתלים בה י"ד, כגוונא דארבעה עשר פרקין
 דידיא דימינא, דביה צריך לולב לנטלא, והרי מתן תורה שבועות
 שבעה בשבעה ארבעה עשר, בראש השנה ארבעה עשר בקול השופר
 ובעשר שופרות, כדאוקימנא לעילא. בפסח איהי שכינתא י"ד הגדולה
 מסטרא דחסד. בראש השנה איהי י"ד החזקה מסטרא דגבורה.
 במתן תורה י"ד רמה מסטרא דעמודא דאמצעיתא, ותלת זמנין ארבעה
 עשר, שנים וארבעים, ותלת אכהן דתליין מנייהו, סלקין חמשה וארבעים
 כחשבון י"ד הא וא"ו הא. ברוך " לעולם אמן ואמן. ימלך "
 לעולם אמן ואמן : (קפ"ו כ' פקודא ליתן מחנית ססקל)

פרישת וילך משה

(זהר) וילך משה וידבר את הרברים האלה אל כל ישראל. רבי
 חזקיה פתח (ישעיהו ס"ג) מוליד לימין משה זרוע תפארתו
 בוקע מים מפניהם וגומר. ובאין אינון ישראל דקדשא בריך הוא
 אתרעי בהו, ובגין דאתרעי בהו קרא לון בגין (דרפ"ג ע"ב) בוכרין קדישין
 אחין, (כפיכור) נחת לדיירא עמהון הדא הוא דכתיב (סמות כ"ט) ועשו
 לי מקדש ושכנתי בתוכם, ובעא לאתקנא להו כגוונא דלעילא, ושאר
 עלייהו שבעה ענני יקר, ושכינתיה אזלא קמיהו הדא הוא דכתיב
 (סס י"ג) וי' הולך לפניהם יומם. תלת אחין קדישין אזלין ביניהו, ומאן
 אינון משה אהרן ומרים, ובזכותהון יהב לון קדשא בריך הוא מתנן
 עלאין

(ב) כחמר סוף סלוב סרומו ליסוד וסליק כחניכו וכו' וסו אעלם ועיין ספר דוס דף כ"ג ע"ב. מל"ן :

עלאין. (והא אתמר) כל יומי דאהרן לא אעדו ענני יקר מישראל, והא
אוקמיה (בגין) דאהרן דרועא ימינא דישראל הוה, והיינו דכתיב
(כמדבר כ"ב) וישמע הבנעני מלך (א) ערד וגומר, כי בא ישראל דרך
האתרים וגומר. כבר נש דאזיל בלא דרועא, וסמך גרמיה לכל אתר,
וכדין וילחם בישראל וישב ממנו שבי, בגין דהו בלא דרועא ימינא,
(ועל דא אצטריכו ישראל למדר נדר עליה דרא הוא דכתיב וידר
ישראל נדר לאמר אם נתון נתן וגומר). תא חזי אהרן דרועא ימינא
דגופא הוה ועל דא כתיב מוליך לימין משה זרוע תפארתו, ומאן איהו
אהרן. וילך משה, מאי וילך, לאן הלך, אלא וילך (א) כגופא בלא
דרועא כמה דאת אמר (איכה א') וילכו בלא כח לפני רודף, דהא מית
אהרן דרועא ימינא, ובעא לאסתלקא גופא. וכל יומי דמשה שמשא
נהיר בעלמא) כל יומי דמשה אכלו ישראל לחם מן השמים. כיון
דאתא יהושע מה כתיב (יהושע ה') וישבות המן ממחרת וגומר, ויאכלו
מעבור הארץ ממחרת הפסח. מה בין האי להאי, אלא דא מדעילא
ודא מלתתא. (מכאן אוליפנא) כל זמנא דמשה אשתבח, גופא דשמשא
שליט ונהיר לעלמא, כיון דאסתלק משה, אתכנש גופא דשמשא ונפיק
גופא דסיהרא. כתיב (שמות ל"ב) אם אין פניך הולכים אל תעלנו מזה
ובמה יודע איפה וגומר, הכי אוליפנא כיון דאמר קדשא ברוך הוא
למשה הנה (ג) מלאכי ילך לפניך. אמר משה ומה (ד) קסטיפנא
דשמשא דיתכניש, וידבר סיהרא, (א) גופא דסיהרא לא בעינא, אם אין
פניך הולכים. גופא דשמשא בעינא ודאו דסיהרא, כדין גופא דשמשא
אתנהיר, ואתעביד משה כגוונא דגופא דשמשא קמיהו דישראל.
כיון דאתכניש משה, אתכניש שמשא ואתנהיר סיהרא, והוה יהושע
משתמש לנהורא דסיהרא. ווי להווא כסופא :

יג
0

ויאמר אליהם בן מאה ועשרים שנה וגומר. היינו דאמר רבי אלעזר
ארבעין שנין נהיר שמשא לון לישראל, ואתכניש לסוף ארבעין
שנין ונהיר סיהרא. אמר רבי שמעון ודאי הכי הוה, היינו דכתיב

ויש

(א) סוף עמלק סמיירא בכלעט ובלק כ"י ערד וסוף חרע דסכל ווסמא דכין וידוע שבלעט מול משם סוף סוכר וקין מנכרות בוק
ויינו ר"ס כנגד ו' ענבים וד"ק: (ב) ק' אמל' גורים עד סכא. וי"ל שאיתו סיום כסמנו ממש מקורי' עליונים וא' סרני' את מסרנו:
(ג) מ'ס למ' ד' אלף כ"ף יו"ד ג' שכי'ס 'סרמ' : (ד) ווסר נילין סממ' וסוף מדת משם יסמלק ויכנס לנו אור סלכנס סוף מ' אינו
רו'ס כ"א סמנס סת' סוף סממ' ולא ילך מלאכי סס'יא מ' סכרד' סיסר' סרש'כ' : (ה) אכל כפנימיות כעין וס'ס' כלת משם ועיין
כדריש כסוינס כין סס'יס' ריש ווסר סיקי'ס. אי'כ גופא דסיהרא סיא אימא עיקר'ס של דתלי' סרמ'ו :

(מסעי י"ג) ויש נספה בלא משפט, והוא אתערו חברי"א, ואנן נוקים ליה לקרא, אבל על מה דאתערו חברי"א, בלא הוא אצטריך לעלמא לגלאה (ס"א) לתועלתא דבר נש) לבר נש דיתכנש עד לא מטין יומיו. תא חזי והא אתמר רבך רוחין דנפקין מלעילא דבר ונוקבא נפקי ומתפרשין. ולזמנין תפוק נשמתא דנוקבא עד לא נפקת דבר, דהיא בר זונה. וכל זמנין דדכורא לא מטא זמניה לאזדווגא בהרי נוקביה, אתי אחרא ואתנסיב בהדה. כיון דמטא זמנא דהאי לאזדווגא, בר אתער צדק בעלמא למפקד על חובי עלמא, בניש ליה להאי אחרא דהוה נסיב בהדה, ואתי אחרא ונטיל לה. ועל דא קשין זוגין קמי קדשא בריך הוא. וכל דא בגין דסרח דכורא, עובדוי, ואף על גב דלא סרח כל כך עובדוי בחטאי, אתכניש בההוא זמנא עד לא מטאן יומיו, דלא עביד הכי במשפט ועליה כתיב ויש נספה בלא משפט, ואערע ביה דינא דצדק בחובוי, בגין דמטא זמניה דאחרא ונסיב לה, דהא דידיה היא. אמר ליה רבי אלעזר ואמאי יפריש לון קדשא בריך הוא, וייתי אחרא ויהב ליה. אמר ליה דא הוא תועלתא דבר נש, וטיבו דעביד עמיה, דלא ימטי (ס"ב יחמי) אתתיה בידא אחרא. ותא חזי אי האי (דרפ"ד ע"ב) לא כשרן עובדוי, אף על גב דדיליה היא ההיא אתתא, לא אתדחי האי אחרא. מקמיה. תא חזי שאול מלכא נטל מלכו (אמאי), בגין דעד לא מטא זמניה דדוד להאי, דהא מלכו הוה ודאי דדוד, ואתא שאול ונטיל ליה. כיון דמטא זמניה דדוד למירת דיליה, כדן אתער צדק (מלכותא דלעילא) וכניש ליה לשאול בחובוי, ואתדחי מקמי דוד, ואתא דוד ונטיל דיליה. ואמאי לא אעדי קדשא בריך הוא לשאול ממלכו ולא ימות. אלא טיבו עבד קדשא בריך הוא עמיה דכניש ליה במלכותא, ולא יחמי עבדיה שליט עליה, ונטיל מה דהוה דיליה כקדמיתא. כך האי. בגין כך בעי בר נש למבעי רחמי קמי קדשא בריך הוא כד אזדווג, דלא יתדחי מקמי אחרא. כתיב (דכייס ב') ויאמר יי אלי רב לך אל תוסף דבר אלי וגומר. והא אוקימנא אמר ליה קדשא בריך הוא למשה, משה (ה) תבעי לאחרא (ס"ג לאבחשא) עלמא, חמית מן יומך שמשא פלח לסיהרא. חמית

מן

(ה) מלכו במ"ט חז"ל. בס"ד פנה"ס חל"ס. בנעתי ונטלה כל. סבורים על הסתרים. משה היה לוי וציקו מלכותו כ"ג חמ"א. ה"פ

מן יומך דישלוט סיהרא בעוד דשמשא קיימא • אלא הן קרבו ימך
 למות קרא את יהושע, יתכניש שמשא וישלוט סיהרא • ולא עוד אלא
 אי אנת תיעור לארעא, יתכניש סיהרא מקמך ולא ישלוט • ודאי
 שולטנותא דסיהרא מטא, ולא תשלוט בעוד דאנת קיימא בעלמא:
 קרא את יהושע וגומר • ומאי קאמר הנך שוכב עם אבותיך וקם
 העם הזה וגומר • ולא אשכחנא דפקיד קדשא בריך הוה

ליהושע אלא למשה, דאמר ליה למשה כל האי דכתיב (ס"ג ט"ז) ועזבני
 והפר את בריתי • וחרה אפי בו ביום ההוא • ועתה כתבו לכם את
 השירה הזאת ולמדה את בני ישראל שימה בפיהם • אי הכי מרהו
 ואצונו • אלא קרא אמר הנך שוכב עם אבותיך אמר ליה קדשא
 בריך הוא למשה, אף על גב דאנת תשכב עם אבהתך, הוה אנת
 קיימא תדיר לאנהרא לסיהרא • כמה דשמשא דאף על גב דאתכניש
 לא אתכניש אלא לאנהרא לסיהרא, וכדין אנהיר לסיהרא כד אתכניש,
 ועל דא הנך שוכב לאנהרא, ודא הוא ואצונו • וכדין אתבשר יהושע
 לאתנהרא, ועל דא כתיב הנך שוכב עם אבותיך לאנהרא ליהושע,
 ודא הוא וצו את יהושע וחזקהו • וצו את יהושע כלהו לאנהרא:

כי אתה תבא, ולביתר תביא, מרה בין האי להאי • אליה חר תבא
 לבשרא ליה דייעול לארעא ויתקיים בה, וחר תביא לבשרא ליה
 שולטנותא על ישראל, ואתבשר על קיומא דגרמיה ואתבשר על
 שולטנו דישראל • רבי שמעון פתח (ישעיה כ"ד) מכנף הארץ זמירות
 שמענו צבי לצדיק וגומר, ווי לון לבני נשא לאינון דלא משגיחין ולא
 משתדלין ביקרא דמאריהון, ולא מסתכלין בקדושה עלאה לאתקדשא
 בהאי עלמא, למהוי קדישין בעלמא דאתי • מכנף הארץ, דא (רנ"ו ט'
 קמ"ב) בסותא עלאה קדישא • זמירות שמענו, כמה דאת אמר (איוב ל"ט)
 נותן זמירות בלילה, זמירות תושבחן דבנסת ישראל קמי קדשא בריך
 הוא בלילה • בלילה בזמנא דאיהי אודמנא (וקדשא בריך הוה)
 (ס"א אודוונא דשביחא) ושביחא לשבחה ליה לקדשא בריך הוה,
 (בלילה בזמנא דאיהי אודוונת) ומשתעשע עם צדיקיא בנגתא דעדן •
 ואימתי, מפלגות ליליא ואילך, וכדין זמירות שמענו (בלילה) תושבחן
 זמירות, כמה דאת אמר (ויקרא כ"ה) לא תזמור • וכתיב (ישעיה כ"ט) זמיר

עריצים יענה, אעקרותא מאתרייהו כל אינון תקיפין • דהא כד עייל
 ליליא כמה עריצים נרדיני נימוסין שכיחין בעלמא, אזלין ושטיין בעלמא
 לקטרגא • מפלגורת ליליא ואילך אתער רוחא חדא, ואעקר לכלהו
 מאתרייהו ואעבר לון דלא ישלטון • זמירות שמענו, תושבחן דכנסת
 ישראל בליליא, וכל דא למר, צבי לצדיק לאזרווגא בזווגא חדא
 לקדושה דקדשא בריך הוא, (דפ"ד ע"ב) ולא תקדשא בקדושה חדא
 ואומר רזי לי רזי לי, דא הוא רזא עלאה, דא הוא רזא קדישא, אבל
 אוי לי על דרא ועל עלמא, בוגדים בגדו, דכלהו משקרן ביה • משקרן
 בהו בגרמייהו, ולא די דמשקרן בגרמייהו (ממש), אלא אינון בנין
 דאולידו מתשקרן בהווא שקרא דילהון, ואשתבחו פגימין לעליה
 ותתא • כיון דאסתכל ישעיהו בהאי כניש לאינון דחלין חטאה, ואוליף
 לון ארח קדישא לאתקדשא בקדושה דמלכא, ולאשתכחה בנייהו
 קדישין • כיון דאתקדשו אלין, אינון בנין דאולידו אקרון על שמייה •
 דרא הוא דכתיב (סע"ס ח') הנה אנכי והילדים אשר נתן לי • לאותות
 ולמופתים בישראל, דפרישן משאר עמין • דבר אחר מכנף הארץ
 זמירות שמענו, בשעתא דעאלו ישראל לארעא, וארון קיימא קדישא
 קמייהו, שמעו ישראל מסטרא חד דארעא, תושבחן וחדו וקל מזמרי
 עלאי דמזמרי בארעא, כדון צבי לצדיק, תושבחא דמשה הוה בההיא
 שעתא • דבכל אתר דארון הוה שארי בארעא, הוה שמעי קלא דאמרי
 (דכ"ס ד') וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל • אבל אוי לי
 דבוגדים בגדו, דזמינין ישראל לישקרא בקדשא בריך הוא, ולא תעקרא
 מארעא זמנא חדא • ובגין דאתאחדו בנייהו שקרא דילהון, יתעקרון
 זמנא תניינא, עד דישתלים חובייהו בארעא אחרא :

לקוח (פ' סקל דא חתמר כוכים אט סמוע) את ספר התורה הזה וגומר • הא
 אוקימנא מילי • אלהיכם • אלהיך • אל אלהינו, דאמר רבי
 אבא אמר רבי יהודה מאי דכתיב (סמוע ג') כי המקום אשר אתה
 עומד עליו אדמת קדש הוא • אדמת קדש ודאי, דהיינו ארץ החיים •
 אשר אתה עומד עליו • עליו ודאי, היינו בקדמיתא וכל שכן לבתר •
 תאנא אמר רבי יוסי כתיב והיה שם בך לעד • לעד ודאי, דיסודי
 סהדותא :

מורידין • משה סליק מתתא לעילא דאמר שירה, תושבחתא דמטרוניתא
 דאיהי משבחת למלכא • ומשה בכלא (ס"א במלכא) אתאחד • ואינון
 נחתי מעילא לתתא דאמרו שיר, דהויא שבחא דמשבח מלכא
 למטרוניתא, ואינון במטרוניתא אתאחדו • ועל דא כהאי אשתמודע
 שבחא דמשה יתיר מבלהו, והיינו דכתיב (שמות ט"ו) אז ישיר משה ובני
 ישראל את השירה הזאת ליי • שירתא דמטרוניתא למאן ליי • ובגין כך
 וכתוב משה את דברי השירה הזאת • וענתה השירה הזאת :
 וענתה השירה הזאת • וענו הדברים האלה מבעי ליה • אלא חזי
 דמלה כמה דאוקימנא דכתיב (מייכ ב') וארץ מתקוממה לו,
 ומשה בכלא אסתבל • ועל דא אמר שירה, בגין לאתאחדא מילין
 באתר דא למהוי עליהו דינא, דכתיב וענתה השירה הזאת לפניו •
 ולמה דכתיב כי אני ידעתי את יצרו, וכתיב כי ידעתי אחרי מותי
 וגומר • וכד תעבדו דא, מיד וענתה השירה הזאת לפניו לעד • תא
 חזי כתיב יגלו שמים עונו ולא יתיר, אבל וארץ מתקוממה לו • כהאי
 דינא אתעביד למאן דאתעביד • כתיב (שמואל ב' כ"ב) וידבר דוד ליי את
 דברי השירה הזאת • השתא תושבחתא דרוד הוא, בגין דאמר שירה
 מתתא לעילא, וזכה להאי דרגא ולא אמר האי שירה אלא בסוף יומו,
 דהוה בשליכו יתיר מהאי שירה, כמה דתנינן אל תאמן בעצמך עד
 יום מותך • והכא אמאי זכה דוד למימד שירתא מתתא לעילא בסוף
 יומו, דהוה בנייחא מכל סטרוי דכתיב ביום הציל יי אותו מכף כל
 אויביו • אמר רבי שמעון שירתא מעלייא מכלא מאי היא, כמה
 דתנינן כרזא דמתניתין במילין ובעובדא, הבא נמי מתתא לעילא
 ומעילא לתתא • ולבתר לכוונא כלבא ולקשרא בלא בחד קשרא •
 מנלן ממשה • בקדמיתא מתתא לעילא (דכריס ל"ט) כי שם יי אקרא •
 מאי אקרא, כמה דכתיב ויקרא אל משה, דא שכינתא • לבתר הבו
 גדל לאלהינו, דא מלכא עלאה • לבתר נחית בדרגו מעילא לתתא,
 דכתיב צדיק וישר • לבתר קשיר קשרא דמהימנותא ואמר הוא, ודא
 הוא קשרא דכלא • בגין כך בעי בר נש לסררא שבחא דמאריה
 כהאי גוונא • בקדמיתא מתתא לעילא, לסלקא יקרא דמאריה לאתר
 דשקיו דעמיקא (ע"ה) דבירא נגיד ונפיק • ולבתר (נגיד) לאמשבא

מֵהָאֵי עֲלֵמָא, דְּהוּוּ שׁוֹמֵר לְאַתְבָּא אַמֵּן. מֵאֵי שׁוֹמֵר, כְּלוֹמַר נְטִיר
הָיָא בְּרַכָּה דְאָמַר הָהוּא דְמִבְרַךְ, וּמַחֲבָה לִיה לְאַתְבָּא אַמֵּן כְּמַד
דְּאַצְטְרִיךְ. נִשְׁמַתִּיה סְלֵקָא וּמְכַרְזֵי קָמִיה, פִּתְחוּ יְשָׁעִים קָמִיה כְּמַד
דְּאִיהוּ הוּוּ פִתַח תְּרַעֲזֵן כֹּל יוֹמָא, כִּד הוּוּ שׁוֹמֵר אַמוּנִים. אָמַר רַבִּי
יוֹסֵי אָמַר רַבִּי יְהוּדָה מֵאֵי אַמֵּן. אָמַר רַבִּי אֲבָא הָא אֻקְמוּה כְּלָלָא,
אַמֵּן אֲקָרִי מְבוֹעָא דְהַהוּא. נְחֵלָא דְנִגִיד אַמֵּן אֲקָרִי, דְכַתִּיב וְאֵהִיָּה
אַצְלוּ אַמוּן, אֵל תִּקְרִי אַמוּן אֵלָא. אַמֵּן, קִיּוּמָא דְכִלְהוּ הַהוּא. נְחֵלָא
(ס"א ט"ל) דְנִגִיד וּנְפִיק, אַמֵּן אֲקָרִי. דְתַנִּינֵן מִן (ב) הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם,
עוֹלָם דְלַעֲלִיא עוֹלָם דְלַתְתָּא. אוֹף הֵבֵא אַמֵּן וְאַמֵּן, אַמֵּן דְלַעֲלִיא אַמֵּן
דְלַתְתָּא, אַמֵּן קִיּוּמָא דְכִלְהוּ, וְהָא אוֹקִימְנָא אַמֵּן (ג) בְּאִינוּן אַתּוּן. רַבִּי
שְׁמַעוֹן אָמַר, אֵלֶּף עֲמִיקָא דְבִירָא, דְכָל בְּרַכָּאן מִתְמֵן נִבְעֵז וְנִפְקִין
וּמִשְׁתַּכְחִין, מ"ס פְּתוּחָה נִהְרָא דְנִגִיד וּנְפִיק וְאֲקָרִי מ"ס. וְהוּא רֹאֵה
דְתַנִּינֵן מ"ס פְּתוּחָה מ"ס סְתוּמָה, כְּמַד דְאוֹקִימְנָא לְסָרְבָה הַמְשָׁרָה.
נוֹן פְּשׁוּטָה כְּלָלָא דְתַרִין נוֹנִין. נוֹן כְּפּוּפָה כְּלָלָא דָּאֵת וְאוֹ, כְּלָלָא
דְנוֹן כְּפּוּפָה, (ג) (כ"א פְּשׁוּטָה) (ס"א מ"ס פְּתוּחָה כְּלָלָא דְתַרִין נוֹנִין, נוֹן
פְּשׁוּטָה נוֹן כְּפּוּפָה. נוֹן פְּשׁוּטָה כְּלָלָא דָּאֵת וְאוֹ) בְּגִין כִּד כְּלָלָא אֲקָרִי
נוֹן וְאוֹ נוֹן. וּבְרֹזָא דְמִתְנִיתָא הֵכִי תֵאנָא ו' דְכַר, וְפְשׁוּטָה כְּלָלָא
דְדְכַר וְנוֹקְבָא. נוֹן כְּפּוּפָה כְּכִלְלָא דְפְשׁוּטָה הִיא. וּבְסַפְרָא דְרַב
הַמְנוּנָא סְבָא, מ"ס דְהֵכָא הִיא נוֹטְרִיקוֹן מְלֶךְ, וְהִיִּינוּ אַמֵּן. אַמֵּן
נוֹטְרִיקוֹן, (ד) א"ל מ'לך נ'אמן, כְּלָלָא דְכִלְלָא וְשְׁפִיר הוּא וְהָא אַתְמַר.
תֵּאנָא כֹּל מֵאֵן דְשָׁמַע בְּרַכָּה מֵהַהוּא דְמִבְרַךְ וְלֹא אַתְכוּוֹן בְּאַמֵּן, עֲלִיה
נְאֻמַר וּבּוֹזֵי יִקְלוּ כְּמַד דָּאֵת אָמַר (מֵלָכִי ח') לְכֶם הִכְהַנִּים בּוֹזֵי שְׁמִי.
מֵאֵי עוֹנְשִׁיה, כְּמַד דְלֹא פִתַח בְּרַכָּאן לַעֲלִיא, כִּד לֹא פִתְחִין לִיה. וְלֹא
עוֹד אֵלָא כִּד נְפִיק מֵהָאֵי עֲלֵמָא מְכַרְזֵי קָמִיה וְאֲמַרִי, טְרוּקוּ גְלִי קָמִיה
דְפִלְנִיָּא, וְלֹא לִיעוֹר וְלֹא תִקְבְּלוּן לִיה, וְוִי לִיה וְוִי לְנִשְׁמַתִּיה. תֵּאנָא
חִיבִין דְגִיְהֵנָם כְּלָהוּ סְלֵקִי בְּמַדּוּרִין יְדִיעֵן, וּכְמַד פִּתְחִין אִירֵי לִיה
לְגִיְהֵנָם, וְכִלְהוּ פִתְחִין לְקַבֵּל פִּתְחִין דְגֵן עַדָּן, וּבִשְׁעַתָּא דְמִפְקִי לְאִינוּן

חִיבִיָּא

(א) קָאֵר טַעֲמִיל וְלֹא טוֹלַס לְרַמּוּ עַל כ' סִטִין כִּינָה וּמ' וְעוֹד רַמּוּ טוֹלַס כִּנָּה קִינָה אִסִּים דְחִטִין חִמְרוּן כִּינָם וְקִנָּה דְסַעֲלִי
הֵכִי לְרַמּוּ עַל מ' דְבַק אֵל קִנָּה סַעֲדוּר אִלְסִים אֲדִנִי כִנָּה קִנָּה וְחֵלּוּ אֵל סַעֲלִים מִתְזַכְרִים ע"י כְּדִיק יִסוּד עוֹלָם זִסוּ דְקִנָּה וְעַד טוֹלַס
כִּי וְעַד נִי יִסוּד - ח'ס: (ב) ט' סֵלֵךְ מִג' אֲחִיּוּתִיו עוֹלָם אִמֵּן כְּמוֹ שְׂרָכָס סִיכ לְכַתֵּר כְּסַפֵּר סְכוּבִית - סַעֲמ' (ג) כִּלְלָא וְבִגְמֵ' כ'
קִנָּה ח' וְל' נוֹן פְּשׁוּטָה סָק יְדִיעֵם נוֹן כְּפּוּסָם נוֹקְבָא וְעִיין מַש' וְתַכְיִין - סַעֲמ' כ' (ד) כְּלַעֲד שְׂרַמּוּ לְכִינָה אִמֵּן סוֹכֵר כְּמִירִים כְּסוּד
קִנָּה ח' אֵל אֵל מֶלֶךְ זְעִיר נִתְמַן כִּמ' - סַעֲמ' :

חיבייא דקבילו עונשייהו, אינון פתחי פתחין ושונין (ב) (ס"א ושאיבין) לון
 לבר • וכלהו פתחין בשמהן אקרין, לקבליהון דפתחין דגן ערן • וכל
 פתחא ופתחא אקרי שמא, לקכל ההוא פתחא דגיהנס, ואשתמודען
 פתחין לקבליהון פתחין, אינון פתחין דגן ערן • בגיהנס אית מדורא
 בתראה תתאה דכלהו, וההוא מדורא הוי מדורא על מדורא, ואקרי
 (אויב י) ארץ (ב) עיפּתה, מהו עיפּתה כמרה דאת אמר (שמות כ"ט) רבוע
 יהיה כפול, ומתרגמין מרובע יהא עיף • אוף הכא עיפּתה כלומר
 כפולה, וההוא אקרי שאול תחתית, שאול הוא מדורא חר, תחתית
 הוא מדורא תתאה, ובגין כך אקרי ארץ עיפּתה תחתית, ואקרי אבדון •
 ועל דא כתיב שאול ואבדון, וכלהו מדורין לא אכפלו, וכלהו לא עייפין
 בר מהאי • ותאנא מאן דנחית לאבדון (דרפ"ו ע"ב) דאקרי תחתית, לא
 סליק לעלמין, וההוא אקרי גבר דאשתצי ואתאביד מכלהו עלמין •
 ותאנא לההוא אתר נחיתין להנהו גברי דמבזי לאתבא אמן, ועל אמן
 סגיאין דאתאבידו מניה דלא חשיב להו, דיינין ליה בגיהנס, ונחיתין
 ליה בההוא מדורא תתאה דלית בה פתחא, ואתאביד ולא סליק מניה
 לעלמין • ועל דא כתיב (אויב י) כלה ענן וילך בן ירד שאול לא יעלה •
 ולא ודא כתיב (ויכס ב) מבטן שאול שועתי שמעת וגומר וכתיב
 (שמואל א' ב') מזריר שאול ויער • אלא הכא שאול התם תחתית •
 ואוקימנא הא דאהדר ביה, הא דלא אהדר ביה • אמר רבי יוסי מאי
 דכתיב (ירמיה ב') כי שתיים רעות עשה עמי אותי עזבו מקור מים חיים
 לחצוב להם בארות וגומר • אותי עזבו מקור מים חיים, דא הוא דלא
 בעי לקדשא שמא דקדשא בריך הוא באמן • מאי עונשייהו • כתיב
 לחצוב להם בארות בארות נשברים דנחיתין לגיהנס דרגא בתר דרגא,
 עד דנחיתין לאבדון דאקרי תחתית • ואי איהו קדיש שמא דקדשא
 בריך הוא לכוונא באמן בדקא יאות, סליק דרגא בתר דרגא, לאתעדנא
 מההוא עלמא דאתי דנגיד תדיר ולא פסיק דדא הוא דכתיב (תהלים ל"א)
 אמונים נוצר יי ומשלם על יתר עושה גאווה • תאנא שיררה משיך
 ברכאן מעילא לתתא, עד דישתכחון ברכאן בכלהו עלמין • (אמר
 רבי יוסי זמינין אינון ישראל למימר שירתא שלימתא, שירה דכליל כל

שאר

(ה) ט"ס ונחמק • הד"כ : (ב) ט' כס"כ ככותב אמן ולמי כדשתי כ"כ כ' כ' דף ס"ב כ' ור"פ עיפּתה כמו תשל • נ"א אמן • כדמ"ו :
 ח מרוב

שאר שירין הדא הוא דכתיב (ישעיהו י"ב) ואמרתם ביום ההוא הודו ליי קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו) • אמר רבי אלעזר זמינן אינן ישראל למימר שירתא מתתא לעילא ומעילא לתתא, ולקשרא קשרא דמהימנותא דכתיב (כמדבר כ"ה) אז ישיר ישראל את השירה הזאת, אז שר לא נאמר אלא אז ישיר, וכן בלהו כהאי גוונא • את השירה הזאת מתתא לעילא • עלי באר ענו לה • עלי באר, כלומר סק לאתריך לאתאחדא כבעליך, דא הוא מתתא לעילא, ולבתר מעילא לתתא, (דהא עד השתא בגלותא אשתכחת עמנא) באר חפדיה שרים, דאולידו לה אבא ואימא, (לעילא) כרוה נדיבי העם, אלן אבהן דאקרוין נדיבי עמים • כרוה אתר לאזרוונא בה מלכא בכרכאן • ובמה הוא זוונא במחוקק, דא יסוד • במשענותם, דא נצח והוד, הא מעילא לתתא • (ה) וממדבר מתנה וממתנה נחליאל ומנחליאל במות, הא קשורא שלימא קשורא דמהימנותא, קשורא דקיימא דכלא ביה אמר רבי יוסי זמינן ישראל למימר שירתא שלימתא, שירתא דכליל כל שאר שירין הדא הוא דכתיב ואמרתם ביום ההוא הודו ליי קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו • בההוא זמנא כתיב (זכריה י"ד) והיה יי למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה יי אחר ושמו אחר • ובתיב (תהלים קכ"ז) אז ימלא שחוק פינו ולשונונו רנה אז יאמרו בגוים הגדיל יי לעשות עם אלה • ברוך יי לעולם אמן ואמן • ימלוך יי לעולם אמן ואמן :

פרישת האזינו השמים

האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי • רבי יהודה פתח (שיר כ') פתחתי אני לדודי ודודי חמק עכר וגומר, בקשתיהו ולא מצאתיהו קראתיו ולא ענני • מה כתיב לעילא אני ישנה ולבי ער וגומר, אני ישנה • אמרה כנסת ישראל אני ישנה מפקודי אורייתא בזמנא דאזילנא במדברא • ולבי ער, לאעלא לארעא למעפד להו (נימוסין), דהא כל פקודי אורייתא בארעא משתכחין • קול דודי דופק דא משה דאוכח להו לישראל בכמה ויכוחין (רפ"ו ע"ב) בכמה קשטין דכתיב

(א) מדבר טוב כסוד דיבור מחנם ת"ח כסוד ישמח משה במחנת חלקו כהניח סוד וק כלילוס כסוד ת"ח כמות ע"ק כל ישר סיקיע כ"ו וכמאורי תור כסודו אמר מחנם סיה דמי לכאם פנינו ס' ת"ח כפרעית לא כחכ ס' מחין :

דכתיב אלה הדברים וגומר, (דברים ט') ממרים הייתם וגומר • (סג) ובחורב
הקצפתם וגומר, הריא הוא דכתיב (שיר ס') דופק, ועם כל דא דמשה
אוכח להו לישראל • ברחימותא הוו כל מילוי דכתיב (דברים ו') כי עם
קדוש אתה ליי אלהיך, בך פחר • יי אלהיך להיות לו לעם וגומר •
(סג י"ד) בנים אתם ליי אלהיכם • (סג ז') ואתם הרבקים ביי, ועל דא
(סג כ"ו) ושמעת בקול יי אלהיך • (סג ו') כי מאהבת יי אתכם הריא הוא
דכתיב (שיר ס') פתחי לי אחותי רעיתי, מה כתיב (סג) קמתי אני לפתוח
לדודי • אמרו ישראל בעוד דהוינן זמינין למיעל לארעא, ולקבלא
אינון פקודי אורייתא על ידוי דמשה מה כתיב ודודי חמק עבר דכתיב
(דברים ז') וימת שם משה עבד יי • בקשתיהו ולא מצאתיהו דכתיב
ולא קם נביא עוד בישראל כמשה • קראתיו ולא ענני, דלא הוה דרא
בדרא דמשה, דקדשא בריך הוא שמע לקליהון ועבד להו נסין וגמוסין
כמה דעבד על ידוי • רבי יצחק אמר קמתי אני לפתוח לדודי, דא
קדשא בריך הוא ביומוי דמשה, דכל יומוי לא בעא דמלאכא ושליחא
לדברא עמיה דכתיב אם אין פניך הולכים וגומר • זכארה חילקיה
דמשה דקדשא בריך הוא אסתבם לרעותיה • ודודי חמק עבר, ביומוי
דיהושע דכתיב לא כי אני שר צבא יי • תא חזי משה הוה שמע קלא
קדישא דמלכא עלאה ולא אודעו, וכל שכן מלאכא דלא בעא בתר
דשכיב מה כתיב ויאמר לא כי אני שר צבא יי, וכתיב ויפול יהושע
על פניו ארצה • עתה באתי, ביומוי דמשה רבך אתנא ולא קבלני •
ביה שעתא ידעו ישראל שבחא דמשה, ובההוא זמנא בעו ישראל
לקדשא בריך הוא, ולא אזדמן להו הכי כיומי דמשה הריא הוא דכתיב
בקשתיהו ולא מצאתיהו וגומר :

האזינו השמים ואדברה • רבי חייא אמר זכארה חילקיה דמשה יתיר
מכל נביאי עלמין • תא חזי כתיב (ישעיה ס') שמעו שמים
והאזינו ארץ כי יי דבר • שמעו שמים, ישעיה דהורה יתיר רחיקא
ממלכא כתיב שמעו שמים • משה דהוה יתיר קריב למלכא כתיב
האזינו השמים • תאנא בההוא זמנא דאמר ישעיהו שמעו שמים
והאזינו ארץ, כמה גרדיני טהירין אזדמנו לתברא רישיה, נפקא קלא
ואמר מאן הוא דין דבעי לארעשא עלמין • עד דפתח ואמר לאו אנא

ולא דידי, אלא כי יי דבר ולא אנא. במשה מה כתיב האינינו השמים
 ואדברה, אנא ולא אחרא, ואדברה בלא דחילו. ותשמע הארץ אמרי
 פי, ולא מאחרא זכאה חולקיה, אמר רבי אבא באתוון גליפן דרבי
 אלעזר, האינינו השמים ואדברה ותשמע הארץ, הכא אתרמיז שמא
 קדישא עלאה. רבי יוסי אמר תו מה בין משה לישעיהו, משה אמר
 האינינו השמים, השמים, שמים עילאין, אינון דאשתמודען דאקרוין שמא
 דקדישא בריך הוא. ותשמע הארץ, ארץ עילאה, ההיא דאשתמודעא
 ואיהי ארץ החיים. בישעיה כתיב שמעו שמים ולא השמים. האינינו
 ארץ ולא הארץ, ואינון שמים וארץ תתאין. ועם כל דא בעו לאענשא
 ליה עד דאמר כי יי דבר ולא אנא. ומשה אמר כולי האי דכתיב
 האינינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי. רבי יצחק פתח
 (ס"ג ב) כתפוח בעצי היער וגומר. זכאה חולקיהון דישראל מכל עמין
 עובדי עבודה זרה, דהא כל שאר עמין אתייהיבו לרברבן ממנן
 בשולטנותא עלייהו. וישראל קדישין זכאה חולקיהון בעלמא דין
 ובעלמא דאתי, דלא יחב לון קדישא בריך הוא לא למלאכא ולא
 לשליטא אחרא, אלא הוא אחיד לון לחולקיה דרא הוא דכתיב פי
 חלק יי עמו. וכתיב (תהלים קל"ה) כי יעקב בחר לו יי. כתפוח בעצי
 היער, מה תפוח מתפרשא בגונוני על כל שאר אילני חקלא, כך קדישא
 בריך הוא מתפרש ואתרשים על חילין עלאין ותתאין, בגין כך יי
 צבאות שמו, אות הוא בכל חילא דלעילא. תא חזי קדישא בריך הוא
 כתפוח דאית ביה תלת גוונין. כנסת ישראל כשושנה. מאן שושנה.
 אמר רבי אבא שושנה סוגה סתם, שושנה דאתכלילא בשית טרפין.
 שושנה דא גוונה חוור וסימק, וכלא הוא תרין גווני סימק וחווור, הכי
 כנסת ישראל. קדישא בריך הוא כתפוח, כנסת ישראל כשושנה. דהכי
 אמרה כנסת ישראל (ס"ה) תחת התפוח עוררתיה. תחת התפוח
 (דרפ"ז ע"ב) באן אתר היא, אלא אלין אבהתן דאמרן. רבי יוסי אמר
 דא יובלא. רבי אבא אמר כלא שפיר, אלא אלין אבהן דקאמרן.
 אלין אינון תלתא גווני דמתחברן בתפוח. רבי יצחק אמר באן אתר
 אתכלילת כנסת ישראל, כשושנה. באינון נשיקין דרחימותא דאתרבקת
 במלכא עלאה, נטלא תרי שושנים כמה דאת אמר (ס"ה) שפתותיו

דלג' 10

שׁוֹשְׁנִים, וּבְגִין כֵּךְ אָמְרָה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל (ס"ו) יִשְׁקֵנִי מִנְשִׁיקוֹת פִּיהֶן,
 (כְּמָה רֵאת אָמַר (כְּרַשִׁית מ"ב) וְעַל פִּיךָ יִשְׁק כָּל עַמִּי) כְּגִין דַּאתְכִּלִּית
 בְּשׁוֹשְׁנִים, בְּתֵרֵי שְׁפוּן דִּלְיָהּ. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
 שְׁמַיִם אֶקְרִי. וּבְגִין דַּאֶקְרִי שְׁמַיִם, כָּל אֵינוֹן רְקִיעֵין דַּאתְכִּלִּין בִּשְׁמַא
 דַּא שְׁבַעָה אֵינוֹן, דְּכַד מִתְחַבְּרִין בְּתַרְא אֶקְרוּ שְׁמַיִם, וְאֶקְרוּ שְׁמַא דְּקִדְשָׁא
 בְרִיךְ הוּא. מֵאֵן אֵינוֹן רְקִיעֵין שְׁבַעָה, אֵינוֹן כְּמָה דְּתַנִּינֵן וְלוֹן רְקִיעֵין.
 שְׁחָקִים. זְבוּל. מְעוֹן. מְכוּן. עֲרֻכוֹת. וּבְאֶגְרָתָא דְּרַבִּי רַב הַמְּנוּנָא
 סְבָא הֵבִי תַנִּינֵן. רַבִּי יִצְחָק אָמַר הֵנִי בְּרִייתִי דְּרַבִּי רַב הַמְּנוּנָא סְבָא
 הֵבִי, וְסַנְיָאִין אֵינוֹן בְּכָל הֵנִי גּוּוּנִי. כְּמָה דְּתַנִּינֵן אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן תַּנִּינֵן
 בְּאֵינוֹן בְּרִייתִי דְּלִכְרֵה דְּבַל הֵנִי שְׁבַעִין כְּתַרִּין דְּמַלְכָּא. לְקַבְּלִיהוֹן שְׁוִין
 שְׁבַעָה רְקִיעֵין וּשְׁבַעָה פּוּבְכִיָּא דְּרַהֲטִין וְאֵלוֹן וְקָרוֹן לוֹן שְׁמַהֵן בִּשְׁמַהֵן.
 וְאֶף עַל גַּב דְּשׁוּוִין כְּלָהוּ בְּסָאֵי דְּרְקִיעֵין דְּשְׁבַעָה כּוּבְכִיָּא. שְׁבַתְּאֵי.
 צְדָק. מַאֲדִים. חֲמָה. נוּגָה. פּוּבְכִי. לְבָנָה. וְשׁוּין אֵלִין לְקַבֵּל אֵלִין
 בְּכַסְוִיָּא דְּמִלִּין. לְגַבִּי אֵינוֹן דְּבַתִּיב (שְׁעִים מ"ו) יַעֲמִדוּ נִגְוָה וְיִוְשִׁיעוּךָ
 הוֹכְרֵי שְׁמַיִם הַחוּזִים בְּכוּבְכִים, כְּלָהוּ מִלִּין מִתְכַּסִּין, וְאֶף עַל גַּב דְּלָאוּ
 אוֹרְחֵי דְּאוֹרִיתָא, וְאֵנֵן בְּתַר אוֹרְחִין דְּאוֹרִיתָא קָא אֵלוֹנֵן כְּמָה דְּבַתִּיב
 (כְּרַשִׁית כ"ו) וְיִקְרָא לְהֵן שְׁמוֹת כְּשְׁמוֹת אֲשֶׁר קָרָא לְהֵן אֲבִיו.
 כְּמָה דְּמִלִּיל קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֵלוֹנֵן וּבַהֲדִיָּה אֵלוֹנֵן כְּמָה דְּבַתִּיב
 (דְּרַכִּים כ"ח) וְהִלְכַת בְּדַרְכֵינוּ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי פְּשׁוּטִין מִלִּין אֵלִין לְגַבִּי
 חֲבַרְיָא, וְאֶשְׁתַּמּוּדַעֵן מִלִּי כְּהוּ וְאֶף עַל גַּב דַּאתְכַּסִּין. אָמַר לִיָּה וְהֵבִי
 תַנִּן כְּמָה דְּאָמַר רַבִּי יְהוּדָה אָמַר רַבִּי חִיָּא לְקַמֵּן וְהֵבִי אֵלוֹנֵן מֵאֵינוֹן
 בְּרִייתִי, דְּתַנָּא בִּימֵי דְּשְׁלֵמָה מַלְכָּא קִיָּמָא סִיְהָרָא כַּאֲשֶׁלְמוּתָא, וּבְאֶתְרִין
 סְגִיָּאִין אֶשְׁתַּמּוּדַעֵן מִלִּי דְּאֵינוֹן בְּרִייתִי. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן אֲרִימִית
 יְדִי בְּצִלוֹ לְקִדְשָׁא עֲלָאָה, דְּמִלִּין אֵלִין אֶתְגַּלִּיאֵן עַל יְדֵי כְּהוּא עֲלָמָא
 כְּמָה דַּאתְכַּסִּיאֵן בְּלִבָּאֵי. וְלִית אֵנֵן בְּאֵינוֹן אֶרְחִין דְּאֵינוֹן בְּרִייתִי, אוֹרְחֵי
 דְּאוֹרִיתָא נְקֻטִין. תַּנָּא אָמַר רַבִּי יְהוּדָה מֵאֵן לֶךְ רַב בְּחַכְמַתָּא
 כְּדוּד מַלְכָּא וְשְׁלֵמָה מַלְכָּא בְּרִיָּה, כְּהֵאֵי כְּתַרָּא דַּאֲשְׁתַּמּוּדַעֵן בְּבְרִייתִי
 אֵלִין. וְסִיְהָרָא קְרִיָּה דוּר מַלְכָּא צְדָקָהָא דִּלְיָהּ הוּא דְּבַתִּיב (מַתְּנִים ק"ח)
 פְּתַחוּ לִי שַׁעֲרֵי צְדָק אֲבָא בְּסֵי אוֹרְחָהּ, שְׁלֵמָה מַלְכָּא הֵבִי נְמִי זַאֲיָהּ
 (אִיהוּ) אֶתְקַרִּיאַת צְדָק. וְשְׁמַשָּׁא דַּאתְקַרִּי בְּבְרִייתִי בְּרִית. אִיהוּ אֶקְרִי

משפט, ואינו כרסי יקרא דמלכא דכתיב (ס"ט פ"ט) צדק ומשפט מכין כסאך. צדיק וצדק הכי נמי בחד דרגא הווי. תאנא שבועה כתרין אוקמוה, תשעה אקרין, ואפילו באינו בריתי שבועה רקיעין אינו תשעה הווי. אמר רבי שמעון עד אימתי יקרון חבריא בהני מילין. הא אגן בתר קדשא בריך הוא אזלינן, ואגן ידעי מילין, והא אתגלי על ידן מלה דא מה דלא אתגלי לקדמאי. מכאן ולהלאה כל אינו מילין וכל אינו בריתי, סליקו להו לאינו דלא עאלו ונפקו, ובגיניהון בניהון אתין לשאלא. וכד ישאלין ימרון חבריא ווי לדרא דרבי שמעון בן יוחאי אסתליק מניה. אבל תא חזי מכאן ולהלאה לא יהא דרא כדרא דא. ולא אורייתא אתגלי על חבריא תא חזי דרא בתרא דנפקו ממצרים ידעו כלא, דהא משה גלי לון כל אינו ארבעין שנין דהווי במדברא כמה דאמינא. תאנא אמר רבי יצחק ואף משה לא גלי דא, אלא בההוא יומא דהוה סליק מן עלמא דכתיב (דברים ל"ב) בן מאה ועשרים שנה אנכי היום, בההוא יומא ממש, ועם כל דא לא אמר עד דיהבו ליה רשותא. דכתיב (ס"ט) ועתה כתבו לכם את השירה הזאת. וכד גלי לא אמר האיני ישראל אלא האיני השמים. אמר רבי יוסי כתיב את השירה, וכי שירה אקרי אמר רבי יצחק שירה ודאי, מרה (דרי"ז ע"ב) שירה אתמשכא ברוח הקדש מעילא לתתא, אוף הכי מילין אלין אתמשכן ברוח הקדש מעילא לתתא. ובגין כך אמר משה שירה. תא חזי כולי האי אמר משה, וקרא לעלאין עד לא ימא מלה דכתיב האיני השמים יערוף כמטר וגומר. וכל כך למה, משום כי שם יי אקרא, עד דיימא מלה ארעיש כלהו עלמין. תאנא בההיא שעתא דאמר משה האיני השמים ואדברה, אתרגישו עלמין. נפק קלא ואמר משה אמאי את מרעיש עלמא כלא, את בריה דבר נש ובגיןך אתרגיש עלמא. פתח ואמר כי שם יי אקרא, בההיא שעתא אשתתקו ואציתו מילוי:

כאן שייך ת"ר כשחלה רש"י וכו' עיין כסוף הספר סימן ס"ז:

האדרא זוטא קדישא

תאנא בההוא יומא דרבי שמעון בעא לאסתלקא מן עלמא והוה מסדר מלוי. אתכנשו חבריא לבי רבי שמעון. והווי קמי רבי

אלעזר בריה • ורבי אבא • ושאר חבריא • והוה מליא ביתא • זקיף
 עינוי רבי שמעון וחמא דאתמלי ביתא • בכה רבי שמעון ואמר •
 (ב) בזמנא אחרא כד הוינא כבי מרעי • הוה רבי פנחס בן יאיר קמאי •
 ועד דברירנא דוכתאי אוריכו לי עד השתא • וכד תבנא אסחר אשא
 מקמאי ומעלמין לא אתפסק • ולא הוה עאל בר נש אלא ברשותא •
 והשתא חמינא דאתפסק והא אתמלי ביתא • עד דהו יתבי • פתח
 עינוי רבי שמעון וחמא מה דחמא ואסחר אשא בביתא • נפקו בלהו
 ואשתארו רבי אלעזר בריה ורבי אבא • ושאר חברייה יתבו אבראי •
 אמר רבי שמעון לרבי אלעזר בריה • פוק חזי אי הכא רבי יצחק דאנא
 (ג) מערבנא ליה • אימא ליה דיסדר מלוי ויתיב לגבאי זבאה חולקיה •
 קם רבי שמעון ויתיב וחיך וחדי • אמר אן אינון חברייה • קם רבי
 אלעזר ואעיל לון ויתבו קמיה • זקיף ידוי רבי שמעון ומצלי צלותא
 והוה חדו ואמר • אינון חברייה דאשתבחו כבי אדרא יזדמנון הכא •
 נפקו בלהו ואשתארו (ד) רבי אלעזר בריה ורבי (ה) אבא ורבי (ו) יהודה
 ורבי (ז) יוסי ורבי (ח) חייא • ארהכי עאל רבי (ט) יצחק • אמר ליה רבי
 שמעון כמה יאות חולקך כמה חידו בעי לאתוספא לך בהאי יומא •
 יתיב רבי אבא בתר כתפוי ורבי אלעזר קמיה • אמר רבי שמעון הא
 השתא שעתא דרעותא הוא • ואנא בעינא למיעל בלא כסופא לעלמא
 דאתי • והא מלין קרישין דלא גליאן עד השתא • בעינא לגלארה
 קמי שכינתא • דלא ימרון דהא בגריעותא אסתלקנא מעלמא • ועד
 בען טמירין הוו בלבאי למיעל בהו לעלמא דאתי • וכך אסדרנא לכו רבי
 (ט) אבא יכתוב • ורבי אלעזר ברי ילעי • ושאר חברייה ירחשו בלביהו •

קם

(א) לטוב ויבר הרמ"ל שדלס לנו בספר עמר מן חספא למסכת מרבינאן און סענעס טוכא כו"ט פ' כרעית כ"ע"ב וב' ור' ור"ל שם
 ולא אחישר כלכא' דוכתאי כד עס אחיס סגילוני וכרינא דוכתאי ואתינא ואתו עמי' ע' כ'סמתי דלדקי ועילא מנסין ארס דרשון ע"ג
 וכוין שככו כיוך מקומי סס כחשכ מוא ככני עלייס שככו נעטרו ולא פסקא אש סכניס מלככו וכוךד רמו אחיס סגילני ר"ח א"ש וכן
 ע' כשמוח ארס עליסן סיינו א"ש וכו' שרשכ' סוא אפריס דמסס אוכס לכניס דליסי אשא דכיא ושס ייח' שנס סוד אש כחכא כל לית
 ואוח כעלמא וסי' סוד שס אל שעולס סק"ק כמי' וכו אסחר אשא מקמיס אכל כחרא פליגנא עליס שפי' אוריכו לי על ר"פ ור"ח ור"א
 שכו סס בחליחו ור"ל ססמכ' לו עד שעלס למרוס וכייר מקומו וחוד לע"ס ולפ"ו ק' לו מ'ג עד שסתא שאין לו סכנס וא' דכ'ל ססוא
 יתיר • ול' שחרי כנסות חר' ישי • לכן ספאעו כחאמר סוא שנסס אלו חלס ועלס למעלס וכייר מקומו אכ"י אלו סיסס עימו עח
 דודיס לסתעליח להנחתו מ"מ סמכי • לו מן השמים עד שסתא כרי שחקו כחרי ישיכחו וכל סמסופמיס ככל קדשו ושכן סיס לייך
 לו לוכית כשמתו ווס אמר ועד דכרינא דוכתא' כלוסק שטולאחי לבס זכית' לוכית למניס ססוא • א"כ ספי ועד סוא כמה כנקוס
 וכמ"ג עד אהנס אולני כך וכי' ור"ל וכמקוס שככו כרדחו חלקי וסיס לי לסאשר סס מ"מ אוריכו לי עד שסתא וכן אמרו לי מוא אשכר
 לעולס לוכית אח אחייס • (כ) כיוני ר"ח א' שס ערב ר"ש כעדו • (ג) חכמס • (ד) כינס • (ה) חסד • (ו) מלכות • (ז) יסוד •
 (ח) גבורס • (ט) כחוכ כליקועיס שסיס רכ סתקרת רבי אכא אריכא וחסס ח' שנס וכיאס סתקרימו רכי אמעון לרכי אכא משא"כ ככל
 סווקר מפני שזוטו לכתוב סדכריס ווס סיס יוחר לייך לפי סענעס שלא חשכת תוריס סימ' • אחי' כ"כ כס' ככפי יונס וסימכ"ס כנס
 סחי' ע' שנס כמ"ג בעין ויבר מאין •

קם רבי אבא מבתר בתפוי ויתיב רבי אלעזר בריה קמיה • אמר ליה
 קום כרי דהא אתרא יתיב כההוא אתר • קם רבי אלעזר • אתעטף
 רבי שמעון ויתיב • פתח ואמר (תהלים קט"ו) לא המתים יהללו יה ולא
 כל יורדי דומה • לא המתים יהללו יה • הכי הוא ודאי אינון דאקרון
 מתים • דהא קדשא בריך הוא ח"י אקרי • והוא שארי בין אינון
 דאקרון חיים • ולא עם אינון דאקרון מתים • וסופיה דקרא כתיב
 ולא כל יורדי דומה • וכל אינון דנחתין לדומה כניהנם ישתארו •
 שאני אינון דאקרון חיים • דהא קודשא בריך הוא בעי ביקריהון • אמר
 רבי שמעון כמה שניא שעתא (דרפ"ט ע"ב) דא מאדרא • דבאדרא אודמן
 קדשא בריך וירתיכו • והשתא הא קדשא בריך הוא הבא • ואתי עם
 אינון צדיקיא דבגנתא דערן, מה דלא אערעו באדרא • וקדשא בריך
 הוא בעי ביקריהון דצדיקיא יתיר מיקרא דליה • כמה דכתיב
 בירבעם • דהוה מקטר ומפלח לעבירה זרה וקדשא בריך הוא אוריך
 ליה • וכיון דאושית ידיה לקכליה דערונביאה אתיבש ידיה • דכתיב
 (מלכים ב' י"ג) ותיבש ידו וגומר • ועל דפלה לעבירה לא כתיב • אלא
 על דאושית ידיה לעדו נביאה • והשתא קדשא בריך הוא בעי ביקרא
 דידן • וכלהו אתאן עמיה • אמר הא רב (ב) המנונא סבא הכי
 וסחרניה שבעין צדיקי גליפן בעטרין • מנהרין כל חד וחד מזיהרין
 דזיוא דעתיקא קדישא סתימא דכל סתימין • והוא ארתי למשמע
 בחדותא אלין מלין דאנא אימא • עד דהוה יתיב • אמר הא רבי
 פינחס בן יאיר הבא אתקינו דוכתיה • אודעונו חכריא דהוון תמן וקמו
 ויתבו בשיפולי ביתא • ורבי אלעזר ורבי אבא אשתארו קמיה
 (כ"ח עמיה) דרבי שמעון • אמר רבי שמעון באדרא אשתכחנא דכל
 חכריא הוון אמרי ואנא עמהון • השתא אימא אנא בלחודאי • וכלהו
 צייתין למלולי עלאין ותתאין • זבאה חולקי יומא דין • פרתח רבי
 שמעון ואמר (שיר י) אני לדודי ועלי תשוקתו • כל יומין דאתקטרגא
 בהאי עלמא, בחד קטירא אתקטרגא ביה בקדשא בריך הוא • ובגין
 כך השתא ועלי תשוקתו • דהווא וכל סיעתא קדישא דליה

אדרא

אדרא

אתו

(ב) כתוב בשער סגנונים ח"ב שרש סמכיתא סוף כיון של מרע"ס ונס שם כתוב שרשכ"י סוף רונמס מרע"ס כסעס סגנים • ולכן
 כלע"ד שכתב רב סמנונא וסנסורדי גדילס שלו לסגולא דרשכ"י • סימ"ו:
 דכריס

ספר דר

אתו למשמע בחדוה · מלין סתימין ושבחה דעתיקא קדישא סתימא
 דכל סתימין · פרישואתפרש מכלא ולא פריש · דהא כלא ביה מתדבקן ·
 והוא מתדבק בכלא · הוא הוא כלא · עתיקא דכל עתיקין סתימא
 דכל סתימין · אתתקן ולא אתתקן · אתתקן בגין לקימא כלא · ולא
 אתתקן בגין דלא שביח · כד אתתקן · אפיק תשעה נהורין דלהטין מניה
 מתקונין ואינון נהורין ומתנהרין ומתלהטין ואוליך ומתפשטין לכל עיבר ·
 כבוצינא דמתפשטין מניה נהורין לכל עיבר · ואינון נהורין דמתפשטין כד
 יקרבו ל מנדע לון · לא שביח אלא בוצינא בלחודוי · כד הוא עתיקא
 קדישא בוצינא עלאה סתימא דכל סתימין · ולא שביח בר אינון
 נהורין דמתפשטין דמתגלין וטמירן · ואינון אקרין שמא קדישא · וכגין
 כד פלא חד · ומה דאמרו חברנא בספרי קדמאי · דאינון דרגין
 דאתבריו ועתיקא קדישא אתגלי בהו בכל חד וחד · משום דאינון
 תקונין דעתיקא קדישא · לאו השתא עידנא להני מלין · דהא אמינא
 לון באדרא קדישא · וחמינא מה דלא ידענא הכי · ועד השתא
 אסתים בלבאי מלה · והשתא אנא בלחודאי אסהידנא קמי מלכא
 קדישא · וכל הני זבאי קשוט דאתו למשמע מלין אלין :

גולגלתא דרישא חיוורא לאו ביה שירותא וסיומא · (6) קולטרא
 דקטפוי אתפשט ואתנהיר · ומניה ירתין צריקיא ארבע
 מאה עלמין דכסופין לעלמא דאתי · מהאי קולטרא דקטפא דהיא
 גולגלתא חיוורא נטיף טלא כל יומא לההוא זעיר אנפין · לאתר
 דאקרי שמים · וביה זמינין מיתאי לאחיא לזמנא דאתי · דכתיב
 (בראשית כ"ו) ויתן לך האלהים מטל השמים · ואתמליא רישיה · ומההוא
 זעיר אנפין · נטיף לחקל תפוחין · וכל חקל תפוחין נהירין מההוא
 טלא · האי עתיקא קדישא טמיר ונגני · וחכמתא עלאה סתימא דהיא
 כההוא גולגלתא משתבח · ודאי בהאי עתיקא לא אתגליא · אלא
 רישא בלחודוי · בגין דאיהי רישא לכל רישא · חכמתא עלאה
 דאיהי רישא ביה סתים · ואקרי מוחא עלאה · מוחא סתימא · מוחא
 דשכיך ושקיש · ולית דידע ליה בר איהו :

תלת

(6) קליטת סדיקין שנתפשט וסאזר מסיד טילס סאליטת וקיעטת טיא טגלזן דכוק וקיעוף · מ"כ כלי שזאמין כי קטף :

(6) תלת רישין אתגלפן דא לגו מן דא • ודא לעילא מן דא • רישא
 חדא חכמתא סתימאה דאתכסייא ולא מתפתחא • וחכמתא
 דא סתימאה רישא לכל רישי דשאר חכמות • רישא (כראשית קמ"ו א')
 עלאה עתיקא קדישא סתימא דכל סתימין • רישא דכל רישא (דריפ"ח ע"ב)
 רישא דלאו רישא • ולא ידע ולא אתידע מה דהוי כרישא דא • דלא
 אתרבק⁰ בחכמתא ולא בסוכלתנו • ועל האי אקרי (כמ"ב כ"ד) ברת
 לך אל מקומך • (יחזקאל א') והחיות רצוא ושוב • ובגין כך עתיקא
 (ג) קדישא אקרי אין • דביה תליא אין • וכל אינון שערי וכל אינון
 נימין ממוחא סתימאה נפקין (תליין) וכלהו שעיעין (ס"ה יתבין) בשקילא •
 ולא אתחוי קדלא, כלא הוא בגין דהאי עתיקא קדישא בחד הוי • כלא
 בחידו ולא שניא מרחמי לעלמין • בתלת עשר מכילן דרחמין אשתבח •
 בגין דהאי חכמתא סתימאה דביה, מתפרש (י) תלת זמנין לארבע
 (ז) ארבע, והוא עתיקא כליל לון ושליט^{על} (ס) כלא • חד ארחא דנהיר
 בפלגותא דשערי דנפקי ממוחא • הוא ארחא דנהירין ביה צדיקא
 לעלמא דאתי • דכתיב וארח צדיקים כאור נגה וגומר, ועל דא כתיב
 (ישעיה ב"ס) אז תתענג על יי • ומהאי ארחא מתנהדין כל שאר ארחין
 דתליין בזעיר אנפין • האי (י) עתיקא סבא דסבין • כתרא עלאה
 לעילא דמתעטרין ביה כל עטרין, וכתרין מתנהדין וכל⁰ בוצינין מניה
 מתלהטין ומתנהדין, והוא הוא בוצינא עלאה סמירא דלא אתידע •
 (וכל שאר בוצינין מניה מתלהטין ומתנהדין) האי עתיקא אשתבח
 בתלת רישין וכלילן בחד רישא • והוא (כ"ה זהו) רישא עלאה
 לעילא לעילא • ובגין דעתיקא קדישא אתרשים בתלת • אוף הכי
 כל שאר בוצינין דנהדין מניה כלילן בתלת • עוד עתיקא אתרשים
 בתרין, כללא דעתיקא בתרין הוא • כתרא עלאה דכל עלאין רישא
 דכל רישי • והוא דהוי לעילא מן דא דלא אתידע • כך כל שאר
 בוצינין סתימין בתרין • עוד עתיקא קדישא אתרשים ואסתים בחד,
 והוא חר וכלא הוא חר, כך כל שאר בוצינין מתקדשין ומתקשרין ומתהדרין

בלא

אין

על

בחד

(א) עין כ"ח וכספר א"ל וכספר א"י ככח דאפשר ש"י רישין סס עתיק יביקבים כ ביסין ולריך ופוק' רישא ג' • ודע ס"ס לבו דרוש
 כילל בס"ד סתכלנות פטולמות ותיקו' וסיה כס' ליקיים עלי וכו' תמלא סרכס עניינים דשיכי לפירוש אדרת' זו • סרמז: (ב) פירוש
 רישא הכי יאל: (ג) כי כסיד חכ"ד: (ד) ד' חיתיות סוי"ס: (ה) פירוש וסרי סס י"ג: (ו) פירוש צד"א ולכניצחא ל"ס י"ל • יכרס"ס
 סמאכ"ס י"ס פירוש"ס כוללים לרוכ עמיד וס ע"ס

בְּחַד וְאִינוֹן חַד :

מִצְחָא דַּאֲתַגְלִי בְּעֵתִיקָא קְדִישָׁא רְצוֹן אַקְרִי דְהֵא רִישָׁא עֲלֵאָה
 דְּסִתִּים לְעֵלָא דְלֵא אֲתִידַע • פְּשִׁיט חַד (פ) טוֹרְנָא בְּסִימָא
 יָאָה וְאֲתַכְּלִיל בְּמִצְחָא • וּבְגִין דְּהָאִי (דְּהֵהוּא) רְעוּא דְכָל רְעוּין אֲתַתְּקִין
 בְּמִצְחָא וְאֲתַגְלִיָּא (פ) בְּבוּסִיטָא, (פ"ב אֲתַגְלִיף בְּפִסִּיטָא) הָאִי מִצְחָא
 אַקְרִי רְצוֹן, וְכֹד רְצוֹן דָּא אֲתַגְלִיָּא רְעוּא דְרְעוּין אֲשֶׁתְּכַח בְּכִלְהוּ עֲלִמִין,
 וְכָל צְלוֹתִין דְּלִתְתָא מִתְּקַבְּלִין, וּמִתְנַהֲרִין אֲנַפּוּי דְּזַעֲרֵי אֲנַפּוּי, וְכִלְיָ
 בְּרַחֲמֵי אֲשֶׁתְּכַח, וְכָל דִּינִין אֲתַטְמָרִין וְאֲתַכְּפִיין • בְּשַׁבְּתָא בְּשַׁעֲתָא
 דְּצְלוֹתָא דְּמִנְחָה, דְּהוּא עֵידָן דְּכָל דִּינִין מִתְּעָרִין, אֲתַגְלִיָּא הָאִי מִצְחָא
 וְאֲתַכְּפִיין כָּל דִּינִין, וְאֲשֶׁתְּכַחוּ רַחֲמִין בְּכִלְהוּ עֲלִמִין • וּבְגִין כֹּד אֲשֶׁתְּכַח
 שְׁבֵת בְּלֵא דִינָא לֹא לְעֵלָא וְלֹא לִתְתָא, וְאֲפִילוּ אֲשָׁא דְּגִיְהֵנְס אֲשֶׁתְּקַע
 (כ"ב אֲשֶׁתְּכַד) בְּאַתְרֵיהּ וּנְיִיחִין חִיבִיָּא • וְעַל דָּא אֲתוּסַף נִשְׁמַתָּא דְּחָדוּ
 בְּשַׁבְּתָא • וּבְעֵי בַר נֶשׁ לְמַחְדֵי בְּתֵלַת סְעוּדַתִּי דְּשַׁבְּתָא • דְּהֵא כָּל
 מְהִימְנוּתָא וְכָל כְּלָלָא דְּמְהִימְנוּתָא בִּיהּ אֲשֶׁתְּכַח • וּבְעֵי בַר נֶשׁ לְסִדְרָא
 פְּתוּרָא וְלְמִיכָל

(ג) תֵּלַת סְעוּדַתִּי דְּמְהִימְנוּתָא, וְלְמַחְדֵי בְּהוּ • אֲמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן אֲסַהֲדָנָא
 עָלַי לְכָל אֲלִין דְּהֵכָא, דְּהֵא מִן יוֹמָאֵי לֹא בְּטִילְנָא אֲלִין תֵּלַת
 סְעוּדַתִּי, וּבְגִינְהוֹן לֹא אֲצִטְרִיכְנָא לְתַעֲנִיתָא בְּשַׁבְּתָא, וְאֲפִילוּ בְּיוֹמֵי
 אַחֲרֵינִי לֹא אֲצִטְרִיכְנָא, כָּל שְׁכֵן בְּשַׁבְּתָא • דְּמֵאן דְּזָכִי בְּהוּ זָכִי
 לְמְהִימְנוּתָא שְׁלִימָתָא • חַד סְעוּדַתִּי דְּמִטְרוּנִיתָא • וְחַד סְעוּדַתִּי
 דְּמִלְכָא קְדִישָׁא • וְחַד סְעוּדַתִּי דְּעֵתִיקָא קְדִישָׁא סְתִימָא דְּכָל סְתִימִין •
 וּבְהֵהוּא עֲלִמָא יוֹכִי בְּהוּ לְאֲלִין • הָאִי רְצוֹן כֹּד אֲתַגְלִיָּא כָּל דִּינִין
 אֲתַכְּפִין מִשְׁלִשְׁלֵהוֹן • תְּקוּנָא דְּעֵתִיקָא קְדִישָׁא אֲתַתְּקִין בְּתַקוּנָא חַד
 כְּלָלָא דְּכָל תְּקוּנִין, וְהֵא חֲכֵמָה עֲלֵאָה סְתִימָאָה כְּלָלָא דְּכָל שְׂאָר, וְהֵאִי
 אַקְרִי עֲדָן עֲלֵאָה סְתִימָאָה, וְהוּא מוּחָא דְּעֵתִיקָא קְדִישָׁא • וְהֵאִי מוּחָא
 אֲתַפְּשֵׁט לְכָל עֵיבַר • מְנִיָּה אֲתַפְּשֵׁט עֲדָן אַחֲרָא וּמְהֵאִי עֲדָן אֲתַגְלִף •
 וְהֵהוּא (דְּרַפ"ט ע"ב) רִישָׁא סְתִימָא דְּכְרִישָׁא דְּעֵתִיקָא דְּלֵא אֲתִידַע, כֹּד
 פְּשִׁיט חַד טוֹרְנָא (ס"ב גוֹוְנָא) דְּהוּא מִתְּתַקֵּן לְאַתְנַהֲרָא, בְּטַשׁ בְּהֵאִי
 מוּחָא (כ"ב מִצְחָא) וְאֲתַגְלִף וְאֲתַנְהִיר בְּכֵמָה נְהוּרִין • וְאַפִּיק וְאַרְשִׁים

כְּבוּסִיטָא

(פ) נְגִיד וְכֹד : (כ) כְּפִירוּשׁ סְמֵלוֹת דְּרָאִי מְכִין : (ג) עֲמָא כְּסִיכָא עַל סִדְרֵי זֵלַשׁ סְעוּדוֹת סְנוּ כְּאֵן • סְרַמִּי

כבוסיטא דא כהאי מצחא • ואתרשים ביה חר נהורא דאקרי רצון •
 והאי רצון אתפשט לתתא כדיקנא, עד ההוא אתר דמתישבא כדיקנא
 ואקרי חסד עלאה, ודא איהו נוצר חסד • וכהאי רצון כד אתגלייא,
 מסתכלין מארי דדינא ומתכפין :

עינוי דרישא דעתיקא קדישא תרין כחד שקילן, דאשגחין תדירא
 ולא נאים • דכתיב (תהלים קכ"ט) לא ינום ולא ישן שומר ישראל,
 ישראל קדישא, כגין כך לא אית ליה גבינין על עינא ולא כסותא •
 ההוא מוחא אתגליף ונהיר בתלת חירין דעינא, (כ"ט דעילא) בחירא
 חדא מסתחין עינין דזעיר אנפין דכתיב (ס"ה) רחצות בחלב • דהוא
 (כ"ט כההוא) חירא קדמארה • ושאר חירין אסתחין ונהירין לשאר
 בוצינין • מוחא אקרי גביעא דברכתא, גביעא דכל ברכאן מניה
 אשתכחו • וכגין דהאי מוחא להיט בתלת חירין דעינא • בעינא תלי
 ביה ברכתא דכתיב (משלי כ"ט) טוב עין הוא יבורך, דהא כמוחא תלין
 חירוי דעינא • האי עינא כד אשגח בזעיר אנפין, (ערמין) אנפין כלהו
 בחדו • עינא דא הוא כלא ימינא לית בה שמאלא • עינין דתתא
 ימינא ושמאלא, תרי בתרי גוונין • בצניעותא דספרא אוליפנא, דהא
 יוד עלאה יוד תתאה, ה"א עלאה ה"א תתאה, וי"ו עלאה וי"ו תתאה •
 כל אינון עלאין בעתיקא תלין • תתאין בזעיר אנפין אינון • לאו תלין
 אלא אינון ממש • ובעתיקא קדישא תלין • דהא שמא דעתיקא
 אתכסיא מכלא ולא אשתכח • אבל אלן אתון דתלין בעתיקא, כגין
 דיתקיימון אינון דלתתא • דאי לאו הכי לא יתקיימון • וכגין כך שמא
 קדישא סתים וגליא • ההוא דסתים לקבליה דעתיקא קדישא סתים
 דכלא • וההוא (אתגלייא בגיניה דתלייא) (ס"ט דאתגלי בגיניה דההוא)
 דאתגלייא (דתלייא) בזעיר אנפין • וכגין כך כל ברכאן בעין סתים
 וגליא • אלן אתון סתים דתלין בעתיקא קדישא, אמאי תלין תליא
 יוד, לקיימא יוד דלתתא (ס"ט ודאי כגולגלתא כמצחא כעינין תליא
 יוד, אמאי תליא לקיימא יוד דלתתא) :

(ה) חוטמא • כהאי חוטמא בנוקבא (ט) דפרדשקא, דכיה נשיב רוחא
 דחי לזעיר אנפין • וכהאי חוטמא בנוקבא דפרדשקא

הליא

תליא ה"א לקיימא ה"א אחרא דלתתא • ודא רוחא נפיק ממוחא
 סתימאה ואקרי רוחא דחיי • ובהאי רוחא זמינין למנדע חכמתא
 בזמנא דמלכא משיחא • דכתיב (ישעיה י"ח) ונחה עליו רוח יי רוח
 חכמה ובינה וגומר • האי חוטמא חיינ מכל סטרין, חדו שלימא, נחת
 רוח, אסוותא • בחוטמא דזעיר אנפין (כמה דאויקימנא) כתיב
 (שמואל ב' כ"ב) עלה עשן באפו וגומר • והכא כתיב (ישעיה מ"ח) ותהלתי
 אחטמילך • ובספרא דאגדתא דבי רב ייבא סבא אוקים ה"א בפומא
 והכא לא מתקמא הכי ולא אצטרפא, (ס"ח אצטריכנא) אף על גב
 דבחד סלקא • אלא כה"א דינא תליא, ודינא בחוטמא תליא דכתיב
 עלה עשן באפו • ואי תימא הא כתיב ואש מפיו תאכל, עקרי
 דרוגזא בחוטמא תליא כל תקונין דעתיקא קדישא כמוחא שקיט
 וסתים מתתקנן וכל תקונין דזעיר אנפין בחכמה תתארה מתתקנן
 דכתיב (תהלים ק"ד) כלם בחכמה עשית, וה"א כללא דכלא ודאי • מה
 בין ה"א לה"א, ה"א דהכא דינא אתער מנה, ודהכא דחמי גו דחמי :
 בדיקנא דעתיקא קדישא תליא כל יקירו דכלא • מולא דכלא אקרי •
 מהאי דיקנא (ממזלא יקירא (כ"ח מהאי מולא יקירא) דכל
 יקירין • מזלי עלאי ותתאי • כלהו משגיחין להווא מולא, כהאי מולא
 תליא חיי דכלא • מזוני דכלא, כהאי מולא תליין שמיא וארעא, גשמיין
 דרעוא • כהאי מולא אשנחותא דכלא • כהאי מולא תלין כל חיילין
 עלאין ותתאין • (דרפ"ט ע"ב) תלת עשר נביעין דמשחא דרכותא טבא
 תלין בדיקנא דמולא יקירא דא וכלהו נפקין לזעיר אנפין • לא תימא
 כלהו, אלא תשעה מניהו משתכחין בזעיר אנפין לאכפיא דינין • וכד
 האי מולא תליא בשקולא עד טבורא, כל קרושי קדושין דקדושה ביה
 תלין • כהאי מולא פשיט (ה) פשיטותא (כ) דקוטרא עלאה, ההוי
 רישא דכל רישין דלא אתידע ולא אשתמודע ולא ידעין עלאין
 ותתאין • כגין כך כלא כהאי מולא תליא • בדיקנא דא תלת רישין
 דאמינא מתפשטין • וכלהו מתחברין כהאי מולא ומשתכחין ביה • וכגין
 כך כל יקירו דיקירותא כהאי מולא תליא כל אלין אתון דתלין כהאי
 עתיקא

(א) כשעית קבר סטלין (ב) כ"ל ס"א ס"ד ע"י המלך כגורי ספר וקטורא ה"א קר חזיקא אז סעילם כולגיל סרסא אזור ק"י
 ה' וכפידוס סתא דלניעותא נילא שמפרו כ' קישור :

עתיקא, כלהו תלין בהאי דיקנא, ומתחברן בהאי מזלא ותלין ביה,
לקימא אתון אחרנין. דאלמלא לא סליקו אלין אתון בעתיקא, לא
קימין אלין אחרנין. ובגין כך אמר משה כד אצטריך " תרי זמני,
ופסיק טעמא בגויהו, דהא במזלא תליא כלא. מהאי מזלא מתפספי
עלאי ותתאי, ומתכפין קמיה. זכאה חולקיה מאן רזכי להאי. האי
עתיקא קדישא סתימא דכל סתימין, לא אדכר ולא אשתכח. ובגין
דאיהו רישא עלאה לכל עלאין, לא אדכר בר רישא חדא כלא גופא
לקימא כלא. והאי (ס"ג) דכל סתימין, רישא עלאה לכל עלאין, לא
אדכר אלא רישא חדא כלא גופא, לקימא כלא והוא) טמיר וסתים
וגניז מכלא. תקנוי אתתקנן בההוא מוחא סתימאה דכלא, דאתפשט
ואתתקן כלא, ונפיק חסד עלאה ותתאה. וחסד עלאה אתפשט
ואתתקן, ואתכליל כלא במוחא סתימאה דא. כד אתתקן חסדא דא
בנהירו דא, בטש מאן דבטש בהאי מוחא ואתנהיר, ותלייא ממזלא.
יקרא מוחא אחרא דאתפשט ונהיר לתלתין ותרין שבילין. כד
אתנהיר נהיר ממזלא יקרא, ואתנהירו תלת רישין עלאין, תרין
רישין וחד דכליל לון. ובמזלא תליין ואתכלילן ביה. מפני
שארי לאתגלייא יקירו דדיקנא דאיהו מזלא סתימאה, ואינון מתתקנן ביה
ובמה דעתיקא קדישא תלת רישין מתעטרין ביה. הכי כלא (ג) בתלת
רישין. וכד אתנהרן תלין כלהו דא בדא בתלת רישין. תרין מתרין
סטרין וחד דכליל לון. ואי תימא מאן עתיקא קדישא. תא חזי לעילא
לעילא אית דלא אתידע ולא אשתמודע ולא אתרשים, והוא כליד
כלא. ותרין רישין ביה כלילן (ס"ד תליין). וכדין כלא (חדא) הכי
אתתקן. וההוא לאו כמנינא ולא בכללא ולא כחושבן. אלא
ברעותא דלבא. על דא אתמר (תהלים ט"ז) אמרתי אשמרה דרבי
מחטא בלשוני. אתר דשירותא אשתכח מעתיקא קדישא דאתנהיר
ממזלא. הוא נהירו דחכמתא דמתפשט לתלתין ותרין עיבר. ונפקא
מההוא מוחא סתימאה מנהירו דביה. ומה דעתיקא קדישא נהיר
בקדמיתא (ס"ה) בחכמתא דא הוא, ושירותא ממה דאתגליא דאי
ואהעביר

(א) כסטר א' כחוב דע' וזקב' כחכמת ח'וב וליך וזקב' דעמ' כולל ח'וב א'וא ח'וב וליס וזקב' ת'ש' וז' וז'ס וזקב' וזמל' יס'ד
ט"ז כ'ס' א' ולער'ו' ע'ס' ט'וא כס'ד ח'יליק' ט' סמקוריות ח'כ'ר' ל'א'ן וזמל' ל'א'וא וכ'ס' י'ט'ו'ן' ס'רמ'ו' :

ואתעביד לתלת רישין · ורישא חדא כליל לון · ואלין תלת מתפשטן
 לזעיר אנפין · ומאלין נהרין כלא · אתגליף האי חכמתא ואפיק חד
 נהרא דנגיד ונפיק לאשקאה גנתא · ועייל (כ"ט ועיילין) ברישא דזעיר
 אנפין · ואתעביד חד מוחא · ומתמן אתמשיך ונגיד בכל גופא ·
 ואשקי כל אינון נטיעאן · הדיא הוא דכתיב (בראשית כ') ונהר יוצא מעדן
 להשקות את הגן וגומר · תו אתגליף האי חכמתא ואתמשך · ועייל
 ברישא דזעיר אנפין ואתעביד מוחא אחרא, (ג"ג ההוא אחרא) הוא
 נהירו דאתמשך מניהו, ואלין תרין משיבן אתגליפו ומתחברן בחד
 רישא דעמיקא דבירא דכתיב (משלי ג') בדעתו תהומות נבקעו · ועייל
 ברישא דזעיר אנפין ואתעביד מוחא אחרא, ומתמן אתמשיך ועייל
 לגו גופא · ומליא כל אינון אדרין ואכסדרין דגופא · הדיא הוא דכתיב
 (ס"ג כ"ד) וברעת חדרים ימלאו · ואלין נהרין מנהירו דההוא מוחא
 עלאה סתימאה, דנהיר במזל אדעתיקא קדישא, וכלא דא בדא תלין ·
 ואתקשר דא בדא ודא בדא · עד דישתמודע דכלא חד, וכלא הוא
 עתיקא (דר"ז ע"ב) ולא אתפרש מניה כלום · אלין תלת נהורין נהרין
 לתלת אחרנין דאקרון אבהן · ואלין נהרין לבנין · וכלא נהיר מאתר
 חד · כד אתגליא האי עתיקא רעוא דרעון · כלא נהיר וכלא אשתכח
 בחדו שלימתא · האי חכמתא אקרי ערן · והאי עדן אתמשך מעדן
 עלאה סתימאה דכל סתימין · ומהאי ערן אקרי שירותא · דבעתיקא
 לא אקרי ולא הוי שירותא וסימא · ובנין דלא הוי ביה שירותא ·
 וסימא לא אקרי אתה · בנין דאתכסיא ולא אתגליא ואקרי הויא,
 ומאתר דשירותא אשתכח אקרי אתה ואקרי אב דכתיב (ישעיה ס"ג)
 כי אתה אבינו · ותנינן באגדתא דבי רב יבא סבא · כללא דכלא
 זעיר אנפין אקרי אתה · עתיקא קדישא דאתכסיא אקרי הוא · ושפיר
 והשתא קרינן באתר דא דשירותא אשתכח אתה · איף על גב
 דאתכסיא מניה הוי שירותא, ואקרי אב · והוא אב לאכהן · והאי
 אב נפיק מעתיקא קדישא · דכתיב (איוב כ"ח) והחכמה מאין תמצא ·
 ובנין כך לא אשתמודע · תא חזי כתיב (ס"ג) אלהים הבין דרכה ·
 דרכה ממש · אבל והוא ידע את מקומה, מקומה ממש · וכל שבן דרכה ·
 (ס"ג) מקומה ממש ולא דרכה, מקומה ממש, וכל שבן דרכה) וכל שבן

ההיא חכמה דסתימא ביה בעתיקא קדישא האי חכמה שירותא
 דכלא • מניה מתפשטן תלתין ותרין שבילין • (שבילין ולא ארחין)
 ואוריתא בהו אתכלילת בעשרין ותרין אתון ועשר אמירן • האי חכמה
 אב לאבהן • ובהאי חכמה (6) שירותא וסיומא אשתכח • ובגין כך
 חכמה עלאה חכמה תתאה • כד אתפשט חכמה אקרי אב לאבהן •
 כלא לא אתכליל אלא בהאי (דא עיקר) (6) כד מתפשטן חכמות אתקרי
 אב לאבהן כלא לא אשתכלל אלא בהאי) דכתיב (תהלים ק"ד) כלם
 בחכמה עשית • זקף רבי שמעון ידוי וחדוי • אמר ודאי עידן הוה
 לגלאה וכלא אצטריך בשעתא דא • (7) תאנא בשעתא דעתיקא •
 קדישא סתימא דכל סתימין כעא לאתקנא • כלא אתקין כעין דכר
 ונוקבא • באתר דאתכלילו דכר וניקבא • לא אתקמו בקיומא
 אחרא^ו בדכר ונוקבא • והאי חכמה כללא דכלא • כד נפקא ואתנהיר
 מעתיקא קדישא • לא אתנהיר אלא בדכר ונוקבא • דהאי חכמה
 אתפשט ואפיק מניה בינה • ואשתכח דכר ונוקבא הוא • חכמה אב
 בינה אם • חכמה ובינה בחד מתקלא אתקלו דכר ונוקבא • ובגנייהו
 כלא אתקיס בדכר ונוקבא • דאלמלא האי לא מתקיימין שירותא דא אב
 לכלא, אב לכלהו אבהן • אתחברו דא כדא ונהירו דא כדא (חכמה אב
 בינה אם, וכתיב (משלי כ') כי אם לבינה תקרא) (8) כד אתחברו אולידו
 ואתפשט מהימנותא • באגדתא דבי רב ייבא סבא הכי תאני, מהו
 בינה • אלא כד אתחברו דא כדא יוד בה"א, אתעברת ואפיקת בן
 ואולידת • ובגין כך בינה אקרי בן י"ה • שלימותא דכלא • אשתכחו
 תרוייהו דמתחברן ובן בגוייהו • כללא דכלא בתקונייהו אשתכח
 שלימותא (9) בן י"ה תרווייהו דמתחברן ובן בגוייהו • בתקונייהו
 אשתכח שלימותא דכלא כללא) דכלא, אב ואם בן ובת • מלין אלין
 לא אתיהבו לגלאה בר לקדישי עליונין דעאלו ונפקו • וידעין ארחוי
 דקדשא בריך הוא, דלא סטאן בהו לימינא ולשמאלא • דכתיב
 (סוטה י"ד) כי ישרים דרכי יי וצדיקים ילכו בם וגומר • זכאה חולקיה
 דמאן דזכי למנדע ארחוי • ולא סטי ולא יטעי בהו • דמלין אלין
 סתימין

(6) כל סטוק מחכמא וחכמא דמ"ח (גם חלק מכת"ב ויעין כתי' • סומ' • (7) עיין בפ"ר ס"ו • (8) עיין בפ"ר
 מסומ' ע"כ • (9)

סתימין אינון • וקדישי עליונין נהירין בהו כמאן דנהיר מנהירו
 דבוצינא • לא אתמסרו מלין אלין אלא למאן דעאל ונפק • דמאן
 דלא עאל ונפק טב ליה דלא אברי • דהא גליא קמי עתיקא קדישא
 סתימא דכל סתימין • דמלין אלין נהירין בלבאי באשלמותא
 דרחימיותא ורחילו דקדישא בריך הוא • ואלין בני דהכא ידענא בהו
 דעאלו ונפקו • ואתנהירו באלין מלין ולא בכלהו • והשתא אתנהירו
 בשלימותא כמה דאצטריך • זכאה חולקי עמהון בההוא עלמא :
 אמר רבי שמעון כל מה דאמינא דעתיקא קדישא • וכל מה דאמינא
 דזעיר אנפין כלא חד • כלא הוא חד מלה • לא (ד"ז ע"ב) תליא
 ביה פירודא • בריך הוא בריך שמייה לעלם ולעלמי עלמין • תא חזי
 שירותא דא דאקרי אב, אתכליל ביוד דתליא ממזלא קדישא • ובגין
 כך יוד כליל אתון אחרנין • יוד סתימא דכל אתון אחרן • יוד
 רישא וסיפא דכלא • וההוא נהר הנגיד ונפיק אקרי עלמא דאתי •
 דאתי (ב) תדיר ולא פסיק • והאי הוא עדונא דצדיקיא לזכאה להאי
 עלמא דאתי • דאשקי תדיר לגנתא ולא פסיק • עליה כתיב (ישעיה ל"ט)
 וכמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו • וההוא עלמא דאתי אברי ביוד •
 דרא הוא דכתיב (כראשית כ) ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן • יוד
 כליל תרין אתון ויז דלת • באגדתא דבי רב יבא סבא תנינן •
 אמאי ויז דלת פליקן ביוד • אלא נטיעה דגנתא דא אקרי ויז •
 ואית גנתא אחרא דאיהי דלת • ומהאי ויז אשתקיא דלת (דאיהי
 ארבעה) והיינו רזא דכתיב ונהר יוצא מעדן וגומר • מאן הוא עדן
 דא חכמה עלאה ודא יוד • להשקות את (ג) הגן, דא הוא ויז • ומשם
 יפרד והיה לארבעה ראשים • דא היא דלת • וכלא כליל ביוד •
 ובגין כה אקרי אב לכלא • אב לאכהן שירותא דכלא (אקרי) ביתא
 דכלא • דכתיב בחכמה יבנה בית • (מהאי יוד שירותא וסימא
 דכלא) וכתיב כלם בחכמה עשית, באתריה לא אתגליא ולא אתידע
 מדאתחבר באימא אתרמיו באימא, ובגין כך אימא כללא דכלא, בה
 אתידע ובה אתרמיו • שירותא וסימא דכלא חכמה אקרי דבה סתים
 כללא, כללא דכלא שמא קדישא עד השתא רמיונא ולא אמינא כל

אלין

(ב) כל שכל וס ויכן כמ"ס' אקרי ס"ס' (כ) וילי וילי וילי וילי

אלין ימין . והאידינא מתגלפין סטרין, יוד כליל בהאי חכמה . הא
 דא אימא וקרין בנה . ויו הא אלין תרין בנין דמתעטרן מאימא .
 והא תנין דבינה אתכליל מכלא . יוד דמתחברא באימא ומפקין
 בן, והיינו בינה א"ב וא"ס דאינון יוד הא בן בגווייהו . השתא אית
 לאסתכלא, בינה ואקרי תכונה, אמאי אקרי תכונה ולא בינה . אלא
 תכונה אקרי בשעתא דינקא לתרין בנין בן וב"ת, דאינון ויו הא .
 וההיא שעתא אקרי תכונה . דכלא כליל באלין אתון . בן וב"ת
 אינון ויו הא . וכלא חד כללא . והיינו תבונה . בספרא דרב
 המנונא סבא אמר, דשלמה מלכא תקונא קדמאה דגלי ואמר (ס"ו ב)
 הנך יפה רעיתי מהאי הוא . ותקונא תנינא אקרי כלה . דאיהי נוקבא
 דלתתא . ואינון דאמרי דתרווייהו להאי נוקבא דלתתא אינון . לאו
 הכי . דהא קדמאה לא אקרי כלה . והא בתראה אקרי כלה לזמנין
 ידען, (לזמנין סגיאין) דהא זמנין סגיאין אינון דדכורא לא אתחבר
 עמה ואסתלק מינה . בההוא זמנא כתיב (ויקרא י"ב) ואל אשה בנדת
 טומאתה לא תקרב . בשעתא דאתדכאת נוקבא ודכורא בעי
 לאתחברא עמה . כדן אקרי כלה . ככלה ממש אתיא . אבל
 האי אימא לא אפסיק רעותא דתרווייהו לעלמין . בחד נפקין בחד
 שרין . לא אפסיק דא מן דא . ולא אסתלק דא מן דא . ובגין כך
 כתיב ונהר יוצא מעדן, יוצא תדיר ולא אפסיק . דהא הוא דכתיב
 וכמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו . ובגין כך כתיב רעיתי, ברעותא
 דאחיה שרין, באחדותא שלימתא . אבל הכא אקרי כלה . דכד
 אתא דכורא לאתחברא עמה היא כלה . ככלה איהי אתיא ממש .
 ובגין כך תרין (וימי ר"מ ב) תקונין דנוקבי פריש שלמה . תקונא דקדמיתא
 סתימא, בגין דאיהי סתימא . ותקונא תניינא פריש יתיר ולא סתים
 כולי האי . ולבתר תליא כל שבחא בההיא דלעילא . דכתיב (ס"ו ב)
 אחת היא לאמה ברה היא לילדתה . ובגין דהאי אימא מתעטרא
 בעטרא דכלא ורעותא (ב) דיו"ד . לא אפסיק מנה לעלמין . אתיהיב
 ברשותא כל חירו דעבדין . כל חירו דכלא . כל חירו דתיבא לדכא
 לכלא . דכתיב (ויקרא ט"ו) כי ביום הזה יכפר עליכם . וכתיב (ס"ב ב)

וקדשתם

(ב) דיו"ד דייקא דסייבו א"ת עלאין י' אכא ו'ד אימא זאלו לא מתפרשין מזל"ב כ"ס יתכנים זכא ס"ד ס' דלכא . סג"א א"ת ס"א ס"ב:

א עיין

וקדשתם את שנת החמישים שנה, יובל היא • מאי יובל • כמה דאת
 אמר (ירמיה י"ז) ועל יובל ישלח שרשיו • משום ההוא נהר דאתי ונגיד
 ונפיק ואתי תדיר ולא פסיק • כתיב (דנ"א ע"ב) (משלי כ) כי אם לבינה
 תקרא לתבונה תתן קולך • כיון דאמר כי אם לבינה תקרא • אמאי
 לתבונה • אלא כלא כמה דאמינא • הי מנייהו עלאה • בינה עלאה
 מתבונה • בינה אב ואם ובן • יוד היא אב ואם ובן פגויהו •
 (ב) תבונה כלא כללא דבנין, בן ובת וי"ו היא • ולא אשתכח אב ואם
 (אלא באימא • דאימא ודאי) אלא כבינה, דתבונה ודאי
 דביעא עלייהו ולא אתגליא • אשתכח דכללא דרתין בנין אקרי
 תבונה • וכללא דאב ואם ובן אקרי בינה • וכד בעי לאכללא כלא •
 בהאי אתכליל • והאי אב ואם ובן • אקרון חכמה בינה ודעת •
 ובגין דהאי בן נטיל סימנין דאבוי ואמיה אקרי דעת, דהוי
 סהדותא דתרוייהו • והאי בן אקרי בוכרא דכתיב (שמות ד') בני בכורי
 ישראל • ובגין דאקרי בוכרא נטיל תרין חולקין • וכד אתרבי בעטרוי
 נטיל תלת חולקין • ובין כך ובין כך תרין חולקין ותלת חולקין כלא
 חד מלה • והאי והאי הכי (ס"א חד) הוי, ירותא דאבוי ואמיה ירית •
 מאי ירותא • דא אחסנתא דאבוי ואמיה • ורתין עטרוי דהוון
 (כ) גניזין בגויהו ואחסינו לבן דא • מסטרא דאבוי הוה גניז בגויה
 חד עטרא דאקרי חסד • ומסטרא דאימא חד עטרא דאקרי גבורה •
 וכלהו מתעטרוי ברישיהו ואחיד לון • וכד נהרין אלין אב ואם עליה •
 כלהו אקרון תפלין דרישא • וכלא נטיל בן דא ירית כלא ואתפשט
 בכל גופא, והאי בן יחיב לברתא וברתא מניה אתון • ועל כל פנים
 מכאן ברא ירית ולא ברתא • ברא ירית לאבוי ולאמיה ולא ברתא •
 ומניה אתון ברתא • כמה דכתיב (דמאל ד') ומזון לכלא ביה • (והי
 תימא כל האי והאי אקרון צדיק וצדק, בחד אינון וחד כלא) • הני
 אב ואם כלילין ומתחברן דא ברא • ואב טמיר יתיר • וכלא אחיד
 מעתיקא קדישא • ותליא ממזלא קדישא יקרא דכל יקרוי • ואלין
 אב ואם מתקנין ביתא כמה דאמינא • דכתיב (משלי כ"ד) בחכמה יבנה
 בית

(ב) עיין כתיב ז"ס ה' ר"ו וס"א סוד ר' מוחין דחכמה ור"ה טלה ולפי שמו י"ד ומכאן י"ן לכן אמר דחכמה כ"ן כ"ת וס' וע' כדורש
 מעי' לא מעי' י"א ס' • בכליקוטי' חדאס י"א • (כ) כ"ן דיד פקדון שיקרוס ל"ן ש' מפלין פ"ג •

בית ובתבונה יתכונן וכדעת חדרים ימלאו כל הון יקר ונעים •
 ובתיב (סס כ"ב) כי נעים כי תשמרם בבטנך • הני כללא דכלא כמה
 דאמינא ותליין ממזלא קדישא יקרא •
 אמר רבי שמעון באדרא לא גלינא כלא • וכל הני מלין טמירין
 בלבאי הוו עד השתא • ובעינא לאטמרא לון לעלמא דאתי
 משום דתמן שאלתא שאיל לנא • כמה דבתיב (שע"ס ל"ג) והיה אמונת
 עתך חוסן ישועות חכמה ודעת וגומר • וחכמה בעיין מיני • והשתא
 רעיותא דקדשא בריך הוא בהאי • הא בלא כסופא איעול קמי
 פלטרוי כתיב (שמואל א' כ') כי אל דעות • דעות ודאי, הוא הדעת •
 ברעת כל פלטרוי אתמלין • דכתיב וכדעת חדרים ימלאו • ובגין כך
 (6) דעת אחרא לא אתגליא • דהא טמירא אזיל בגויה ואתכליל ביה •
 דעת נהיר במוחין ואתפשט במוחא כלא • (כמוחא בגופא כלא, כי
 אל דעות) בספרא דאגדתא תנינן • כי אל דעות • אל תקרי
 דעות אלא עדות • דהוא סהדותא דכלא סהדותא דהרין חולקין •
 כמה דאת אמר (תהלים ע"ח) ויקם עדות בעקב • ואף על גב דהאי מלה
 אוקמוה בספרא דצניעותא בגוונא אחרא • התם באתריה שלים •
 הכא כלא שפיר וכלא הוי • כד אסתים מלה • האי אב ואם כלהו
 בהו כלילין • כלהו בהו סתימן • ואינון סתימן במזלא קדישא עתיקא
 דכל עתיקין, ביה סתימן • ביה כלילין • כלא הוא • כלא הוי • בריך
 הוא בריך שמה לעלם ולעלמי עלמין • כל מלין דאדרא יאות •
 ובלהו מלין קדישין • מלין דלא סטאן לימינא ולשמאלא • כלהו מלין
 דסתימין ואתגלין לאינון דעאלו ונפקו • וכלא הכי הוא, ועד השתא
 הוו מתכסין אלין מלין דרחילנא לגלאה • והשתא אתגלין • וגלי קמי
 מלכא עתיקא קדישא • דהא לא ליקרא דילי ודבית אבא עבידנא •
 אלא בגין דלא איעול בכסופא קמי פלטרוי עבידנא • ועוד דהא
 חמינא דקודשא בריך הוא וכל הני זכאי קשוט דהכא משתכחן •
 כלהו מסתכמין על ידי • דהא חמינא דכלהו חדאן כהאי הלולא דילי •
 ובלהו זמינין (דל"ה ע"ב) בההוא עלמא כהלולא דילי זכאה חולקי • אמר
 רבי אבא כד סיים מלה דא בוצינא קדישא בוצינא עלאה • ארים ידוי
 ובכה

(6) פ"י ס"א דעם עליין דל"ה זכין ח"כ דיליס וס"א סמ"ל י"ב ופי' כ"א אריך פ"א • סמ"ל :

ובכה וחיך • בעא לגלאה מלה חדא • אמר במלה דא אצטערנא
 כל יומאי • והשתא לא יהבין לי רשותא • אתתקף ויתיב ורחיש
 בשפותיה וסגיד תלת זמנין • ולא הוה יכול בר נש לאסתכלא באתריה
 כל שכן ביה • אמר פומא פומא דזכית לכל האי, לא אנגיבו מבוועך,
 מבוועך נפיק ולא פסק • עלך קרינן (כ"א) ונהר יוצא מעין, ובתיב
 (ישעיה כ"ח) ובמוצא מים אשר לא יזובו מימיו • האי דנא אסהדנא עלי,
 דכל יומין דקאימנא תאיבנא למחמי יומא דא, (כ"ב) רעותא לגלאה
 דא דא) ולא סליק רעותי (כ"ג) בר האי דנא • דהא בעטרא דא
 מתעטר האי יומא • והשתא בעינא לגלאה מלין קמיה דקדשא בריך
 הוא • דהא בלהו מתעטראן ברישיה, והאי יומא לא יתרחק למיעל
 לדוכתיה כיומא אחרא • דהא כל יומא דא ברשותי קיימא, והשתא
 שרינא לגלאה מלין • בגין דלא איעול בכסופא לעלמא דאתי • והא
 שרינא אימא-כתיב (מהלים כ"ט) צדק ומשפט מכון כסאך חסד ואמרת
 יקדמו פניך • מאן חכימא יסתכל בהאי למחמי ארחוי (ס"א) דינוי)
 דקדישא עלאה • דינין דקשוט • דינין דמתעטרן בכתרין עלאין, דהא
 אמינא דכלהו בוצינין נהרין מבוצינא עלאה טמירא דכל טמירין • כלהו
 דרגין לאתנהרא (כ"ד) וכלהו אינון דרגין לאנהרא) ובההוא נהורא רבכל
 דרגא ודרגא • אתגליא מה דאתגליא • וכלהו נהורין אחידן נהורא דא
 בנהורא דא, ונהורא דא בנהורא דא, ונהרין דא ברא ולא מתפרשן דא מן
 דא, נהורא דכל בוצינא ובוצינא, דאתקרון תקוני מלכא כתרי מלכא • כל
 חד וחד נהיר ואחיד בההוא נהורא דלגו לגו, ולא מתפרש לבר, ובגין כך
 כלא בחד דרגא אסתלק, וכלא בחד מלה אתעטר, ולא מתפרש דא מן דא •
 איהו ושמיה חד הוא, נהורא דאתגליא אקרי לבושא דמלכא, נהורא
 דלגו לגו (בההוא נהורא הוא מה) נהורא סתים • וביה שריא ההוא
 דלא אתפרש ולא אתגליא • וכלהו בוציני וכלהו נהורין נהרין מעתיקא
 קדישא סתימא דכל סתימין, בוצינא עלאה • וכד מסתכלן כלרו
 נהורין דאתפשטן, לא אשתכח בר בוצינא עלאה דאטמר ולא
 אתגליא • באינון לבושין דיקר לבושי קשוט, תקוני קשוט בוציני
 קשוט, אשתכחו תרין בוצינין תקונא דכורסיא דמלכא • ואקרון צדק
 ומשפט • ואינון שידותא ושלמותא דכל מהימנותא • ובהני מתעטרין

כל דינין דלעילא ותתא • וכלא סתים במשפט • וצדק מהאי משפט
 אתון, ולזמנין קרינין לה (בראשית י"ד) ומלכי צדק מלך שלם • כד מתערין
 דינין ממשפט כלהו רחמי כלהו בשלימו • דהאי מבסס להאי צדק
 ודינין מתתקנין • וכלהו נחתין לעלמא בשלימו ברחמי • וכדין אקרי
 שעתא דמתחברין דכר ונוקבא, וכל עלמין כלהו ברחמי ובחרותא, וכד
 אסגיאו חובי עלמא ואסתאבת מקדשא • ודכורא אתרחק מן נוקבא •
 וחויא תקיפא שריא לאתערא • וי לעלמא דמתון בההוא זמנא מהאי
 צדק • כמה (ה) חבילי טריקין מתערין בעלמא • כמה זכאין מסתלקין
 מעלמא • וכל כד למה, בגין דאתרחק דכורא מן נוקבא • ומשפט
 לא קרב בצדק דא • ועל האי כתיב (משלי י"ג) ויש נספה בלא משפט •
 דמשפט אתרחק מהאי צדק ולא אתבסמא • וצדק ינקא מארע
 אחרא • ועל דא אמר שלמה מלכא (קס"ג ו') את הכל ראיתי בימי
 הבלי יש צדיק אוכר בצדקו וגומר • הבלי דא הכל חדא מהבליים
 דלעילא דאקרון אפי מלכא • ודא איהו מלכותא קרישא • דכד היא
 מתערא בדינוי כתיב יש צדיק אוכר בצדקו • מאי טעמא, משום
 דמשפט אתרחק מצדק • ובגין כך אקרי ויש נספה בלא משפט •
 תא חזי כד אשתבח זכאה עלאה בעלמא רחימא דקודשא בריך
 הוא • אפילו כד אתער צדק בלחודוי יכיל עלמא לאשתזכא כגיניה •
 וקידשא בריך הוא בעי ביקדיה ולא מסתפי (דל"ג ע"א) מן דינא • וכד
 ההוא זכאה לא קיימא בקיומיה • מסתפי אפילו ממשפט ולא יכיל
 למיקם ביה • כל שכן בצדק • דוד מלכא בקדמיתא אמר (תהלים כ"ו)
 בחנני יי ונסני, דהא אנא לא מסתפינא מכל דינין אפילו מהאי צדק •
 וכל שכן דאחידנא ביה • מה כתיב (ס"ג י"ז) אני בצדק אחזה פניך •
 בצדק ודאי לא מסתפינא למיקם בדינוי • בתר דחב אפילו ממשפט
 מסתפי • דכתיב (ס"ג קמ"ג) ואל תבא במשפט את עבדך • תא חזי כד
 כתבסמא האי צדק ממשפט • כדין אקרי צדקה • ועלמא מתבסמא
 בחדא ואתמליא מניה • דכתיב (ס"ג ל"ג) אוהב צדקה ומשפט חסד יי
 מלאה הארץ • אסהרנא עלי דכל יומאי הוינא מצטער על עלמא
 דלא יערע בדינוי דצדק • ולא יוקיד עלמא בשלהובוי • כמה דכתיב

א

(ה) חייבות חבילות חבילות כעלי דינין מסתוללן כלל סחוק סחוק חוקי סדן :

(מסל' ב') אכלה ומחתה פיה • מכאן ולהלאה כפום כל חר, כפום בירא
 עמקא • והא בדרא דא אית ביה זכאין • וזעירין אינון דיקומון לאגנא
 עד עלמא ועל עאנא מארבעא זיוין. (ס"ה על עלמא ועלנא בעיין) עד
 כאן אחידן מלי דא בדא • ומתפרשן מלין דסתימן בעתיקא קדישא
 סתימא דכל סתימין • והיך אחידן אלין באלין • מכאן ולהלאה מלין
 דזעיר אנפין, אינון דלא אתגליין באדרא • אינון דהוו סתימן בלבא,
 ותמן לא אתתקנו, (עד כאן סתימן מלין) השתא אתתקנו ואתגליין •
 וכלהו מלין סתימין וברירין כלהו • זכאה חולקי ואינון דירתו ירותא
 דא • דכתיב (תהלים קמ"ד) אשרי העם שכבה לו וגומר • האי דאוקימנא
 אב ואם בעתיקא אחידן בתקונוי • הכי הוא • דהא ממוחא סתימאה
 דכל סתימין תליין (כ"ה נפקין) ומתאחדן ביה • (ויחף על גב
 דעתיקא קדישא אתתקן בלחודו) וכד יסתכלון בכל מלי כלא
 הוא עתיקא בלחודו, הויה הוי והוא יהא • וכל הני תקונין ביה
 (כס"ג לב מסל') אחידן (ביה סתימן לא מתפרשן מניה • מוחא סתימאה
 לא אתגלייא ולא תליא ביה) א"ב וא"ם מהאי מוחא נפקו • ואתכלילו
 במזלא, וביה תלין וביה אחידן • זעיר אנפין בעתיקא קדישא תליא
 ואחיד • והא אוקימנא מלי באדרא • זכאה חולקיה דמאן דעאל
 ונפק וינדע אורחין דלא יסטי לימינא ולשמאלא • ומאן דלא עאל
 ונפק טב ליה דלא אברי • וכתיב (הושע י"ד) כי ישרים דרכי יי :

אמר רבי שמעון מסתכל הוינא כל יומא בהאי קרא דכתיב
 (תהלים ל"ד) ב"י תתהלל נפשי ישמעו ענוים וישמחו • והאידינא
 אתקים קרא כלא • ב"י תתהלל נפשי ודאי, דהא נשמתי ביה אחידא
 ביה להטא, ביה אתדבקת ואשתדלת • ובאשתדלותא דא תסתלק
 לאתראה • ישמעו ענוים וישמחו • כל הני צדיקיא וכל בני מתיבתא
 קדישא, וזכאין דאתין השתא עם קדשא בריך הוא, כלהו שמעין מלי
 וחדאין • בנין כך (ס"ט) גדלו ליי אתי ונרוממה שמו יחדו • פתח ואמר
 כתיב (כרחשית מ"א) ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום • הדא הוא
 דכתיב כי הנה המלבים נועדו עברו יחדו • נועדו באן אתר • בארץ
 אדום, באתר דדינין מתאחדין תמן • עברו יחדו, דכתיב וימת וימלוך
 תחתיו • המה ראו בן תמהו נכהלו נחפזו, דלא אתקימו באתריהו,

בגין דתקונין דמלכא לא אתתקנו • וקרנא קדישא ושורוי לא אודמנו •
הדא הוא דכתיב כאיש שמענו פן ראינו וגומר • דהא כלהו לא
אתקימו • והיא אתקימת השתא בסטרא דדכודא דשריא עמה
הדא הוא דכתיב וימלוך תחתיו הדר ושם עירו פשו ושם אשתו
מהטבאל בת מטור בת מי זהב • מי זהב ודאי, כמה דאוקימנא
באדרא • והא בספרא דאגרתא דרב המנונא סבא אתמר • וימלוך
תחתיו הדר • הדר ודאי כמה דאת אמר (ויקרא כ"ג) פרי עין הדר •
ושם אשתו מהטבאל • כמה דאת אמר כפות תמרים • וכתיב צדיק
כתמר יפרח • דאיהו דכר ונוקבא • האי אתקריאת בת מטור • בת
מההוא אתר דטרדין כלא לאתדבקא • ואקרי אב • וכתיב (איוב כ"ח)
לא ידע אנוש ערכה ולא תמצא בארץ החיים • דכר אחר (ה) בת
מאימא, דמפטרנא מתאחדין דינין דטרדין לכלא • (דרציב ע"כ) בת מי
זהב, דינקא בתרין אנפין, דנהירא בתרין גוונין • בחסד וכדינא • עד
לא אברי עלמא לא הוו משניחין אנפין באנפין • ובגין כך עלמין
קדמאי אתחרבו • ועלמין קדמאי כלא תקונא אתעבידו • וההוא
דלא היה בתקונא אקרי זיקין גיצוצין • כדחאי אומנא מרצפא
(ס"ה מרזפתא) כד אכתש במנא דפרזלא, אפיק זיקין לבל עיבר • ואינון
זיקין דנפקין • נפקין להיטין ונהירין ודעבין לאלתר • ואלין אקרין
עלמין קדמאי • ובגין כך אתחרבו ולא אתקימו עד דאתתקן עתיקא
קדישא ונפיק אומנא (כ"ה מאנא) לאומנותיה • ועל האי תנינא
במתניתא דילין, דניצוצא אפיק זיקין (שמות רנ"ד ה' כהשית ק"ו כ' ס"ה) בזיקין
(כ"ה דבוצינא אפיק זיקין גיצוצין) לתלת מאה ועשרין עיבר • ואינון
זיקין עלמין קדמאי אקרין ומירנו לאלתר • לבתר נפיק אומנא
לאומנותיה ואתתקן בדכר ונוקבא, והני זיקין לאתדעכו ומיתו, השתא
אתקים כלא • מבוצינא דקרדינותא נפק גיצוצא פטישא תקיפא, דכטש
ואפיק זיקין עלמין קדמאי, ומתערבי (ר"ה ומתדכי) באוריא דכיא, ואתבסמו
דא כדא כד אתחרבו אבא ואימא • וההוא אב הוא רוחא דגניז
בעתיק יומין • ביה אתגניז האי אוריא, ואכליל לניצוצא דנפיק מבוצינא

דקרדינותא

פ"י מהגר הקשה

(ה) פירוש יש כמ' כח' מאכא וכח' מאימא כמ' כחחרי מוח ריש דע"ה ה"ל חי מספרא דלכא אשכחא וכו' ועכ"פ מ"ת אשכחא
וכו' ע"ש לכן נקראת כח לשניסם לל"ה ס"ה"כ :

דקרדינותא, דנגיז במעוי דאימא • וכד אתחברו תרוייהו ואתכלילו דא
 ברא, נפיק גולגלתא חד תקיפא, ואתפשט בסטרוי דא בסטרא דא
 ודא בסטרא דא • כמה דעתיקא קדישא תלת רישין אשתכחו בחד •
 כך כלא אודמן בתלת רישין כמה (רפ"ח כ) דאמינא • בהאי גולגלתא
 דזעיר אנפין נסיף טלא מרישא חורא, (ואחיד ליה) וההוא טלא אתחזי
 בתרי גונוי • ומניה מתזן חקלא דתפוחין קדישין • ומיהאי טלא
 דגולגלתא דא, שחנין מנא לצדיקיא לעלמא דאתי, וביה זמינן מיתיא
 לאחיא • ולא אודמן מנא דנפל מהאי טלא, בר ההוא זמנא בזמנא
 דאזלו ישראל במדברא, וזן להו עתיקא דכלא מהאי אתר, מרה דלא
 אשתכח לבתר • הדא היא דכתיב (שמות ט"ו) הנני ממטיר לכם לחם
 מן השמים • כמה דאת אמר (בראשית כ"ו) ויתן לך האלהים מטל השמים
 וגומר • האי בההוא זמנא • לזמנא אחרא תנינן, קשים מזונותיו של
 אדם קמי קדישא בריך הוא • והא במזלא תליא, במזלא ודאי • ועל
 כן בני חיי ומזוני לאו בזכותא תליא מלתא, אלא במזלא תליא מלתא,
 וכלא תלין בהאי מזלא כמה דאוקימנא • תשעה אלפין רבוא עלמין
 נטלין וסמכין על האי גולגלתא • והאי אוירא דכינא אתכליל בכלא •
 בין דהוא כליל מכללא וכלא אתכליל ביה, אתפשטו אנפוי לתרין
 סטרין, בתרי נהורין כלילין מכלא • וכד אסתכלו אנפוי באנפין דעתיקא
 קדישא, כלא ארך אפים אקרי • מאי ארך אפים, (אריך אפים) מבעי
 ליה) אלא הכי תנינן, בגין דאריך אפיה לחיביא, אבל ארך אפים
 אסותא דאנפין, דהא לא אשתכח אסותא בעלמא אלא בזמנא

דאשנחין אנפין באנפין :

בחללא דגולגלתא נהרין תלת נהורין • ואי תימא תלת • ארבע
 אינון, כמה דאמינא אחסנתא דאבוי ואמיה, ותרין גניזין דילהון
 דמתעטרן כלהו ברישיה, ואינון תפלין דרישא, לבתר מתחברן בסטרוי
 ונהרין ועארין בתלת חללי דגולגלתא • ונפקין כל חד בסטרוי
 ומתפשטין בכל גופא • ואלין מתחברין בתרי מוחי, ומוחא תליתארה
 כליל לון, (ואחיד כ"ו) ואינון תפלין דרישא • ואלין מתחברן בתרי מוחי,
 ומוחא תליתארה כליל לון, ונהרין ועארין בתלת חללי דגולגלתא, לבתר
 נפקין כל חד בסטרוי ומתפשטין בכל גופא, והאי מוחא תליתארה

אחיר) כהאי סטרא ובהאי סטרא, ומתפשט בכל גופא, ואתעביד מניה
 תרי גווני כלילין כחדא, ומהאי נהיר אנפוי • ואסהיד באבא ואימא
 גווני דאנפוי • והוא אקרי דעת (פרעת ס"ה) כדא כתיב (שמאל ס' כ) כי
 אל דעות יי וגומר, ובגין דאיהו בתרי גווני לו נתכנו עלילות • אבל
 לעתיקא קדישא סתימאה לא נתכנו • מאי טעמא נתכנו להאי, בגין
 דירית (ה) תרין חילקין וכתיב (סס כ' כ"ב) עם חסיד תתחסד וגומר •
 יהא בקשוט אוקימו חכריא דכתיב (כראשית כ"ט) ויגד יעקב (דל"ג ע"ה) לרחל
 כי אחי אביה הוא • ויגד, הא אוקמוה דכלא רזא דחכמתא • וכי בן
 רבקה הוא • בן רבקה ולא כתיב בן יצחק, רמוז וכלא רמזיא בחכמתא •
 ועל האי אקרי שלים בכלא, וביה אתחוי מהימנותא • ובגין כך כתיב
 ויגד יעקב לרחל ולא כתיב ויאמר • הני גווני כמה דנהרין בעטרא
 דרישא ועאלין בחללי דגולגלתא • הכי מתפשטין בכל גופא, וגופא
 אתאחיד בהו לעתיקא קדישא סתימא לא נתכנו, ולא יאן
 ליה, רהא כלא בחד אשתבח, חידו לכלא חיים לכלא, לא תליא ביה
 דינא, אבל כהאי לו נתכנו עלילות ודאי :

סאלת

בגולגלתא דרישא, תלין כל אינון רבון ואלפין קוצי דשערין דאינון
 אכמין, ומסתבכין דא כדא • אחידן דא כדא • דאחידן
 בנהירו עלאה דמתעטר ברישיה מאבא, וממוחא דאתנהיר מאבא •
 לבתר נפקין נימין על נימין מנהירו דמתעטר ברישיה מאימא ומשאר
 מוחי • וכלהו אחידן ומסתבכי באינון שערי דאחידן מאבא • בגין
 דאינון מתערבין דא כדא ומסתבכין דא כדא • וכלהו מוחי אחידן
 בגולגלתא במוחא עלאה • וכלהו משיכן איתמשכן מתלרת חללי
 דמוחא (אחידן במוח) מתערבין דא כדא בדכיא במסאבא • בכל אינון
 טעמין ורזין סתימן ומתגלין • ובגין כך כלהו מוחי רמזין (כך ממלא כס"י)
 באנכי יי אלהיה וגומר • כמה דנהרין בעטרא דרישא ועאלין בחללי
 דגולגלתא • כל אינון קוצין אכמין חפין ותלין לסטרא דאודנין • והא
 אוקימנא דבגין כך כתיב הטה יי אונגך ושמע • מכאן אוקימנא מאן
 דבעי דירכין מלפא אודניה לקבליה, יסלסל ברישיה דמלכא, ויפגרה
 שערי

(א) פירוש כמ"ס כפרסת כלק וכו' כ' ז'ל' זלגטו יתכ לוח על כולא דכלא יפגהו ליה כבין דאחזעריו ליה כדיתא ורחמי מאן דוכי
 לרינא לרינא ומאן דוכי לרחמי לרחמי עכ"ל • ס"ז"ב :

שערי מעל אורנו, וישמע ליה מלכא ככל מה דבעי :

בפלגותא דשערי מתאחדא חד ארחא בארחא דעתיק יומין ומתפרשן
מניה כל ארחוי דפקודי אורייתא, (ואתמנן עלייהו) כל
מאריהון דיבכא ויללא תלין בכל קוצא וקוצא ואינון מפרישין דשתא
לחיביא דלא ידעין אינון ארחין הרא הוא דכתיב (משלי ר') דרך רשעים
כאפלה, וכל אלין תלין בקוצין תקיפין ובגין כך בלהו תקיפין, ואוקימנא
באינון שעיען אתאחדן מאריהון דמתקלא דרחימותא דכתיב
(תהלים כ"ה) כל ארחות יי חסד ואמת. וכל כך בגין דמשכין ממוחין
סתמין דרהיטי דמוחא, ובגין כך משתכחי כל חר כפוס ארחוי. מחד
מוחא באינון קוצין שעיען, אתמשכן מאריהון דמתקלא דכתיב כל
ארחות יי חסד ואמת. ממוחא תניינא באינון קוצין תקיפין, אתמשכן
ותלין מאריהון דיבכא ויללא דכתיב בהו דרך רשעים כאפלה לא
ידעו במה יכשלו. מאי קא מיירי, אלא לא ידעו, כלומר לא ידעין ולא
בעאן למנדע כמה יכשלו, אל תקרי במה אלא באימא יכשלו, באינון
דמתאחדין בסטרא דאימא מאי סטרא דאימא. גבורה תקיפא
דמינה מתאחדן מאריהון דיבכא ויללא ממוחא תליתאה באינון קוצין
דאינון באמצעיתא, אתמשכן ותלין מאריהון דמידין, (דמארין) ואקרין
אנפין נהירין ולא נהירין ובהני כתיב (משלי ר') פלס מעגל רגלך
וכלא אשתכח באינון קוצין ושערי דרישא :

דלדליתא

מצחא דנולגלתא, מצחא לאתפקדא חיביא על עובדיהון וכד האי
מצחא אתגליא. מתערין מריהון דדינין לאינון דלא מתבספין
בעובדיהון. האי מצחא סומקא כורדא. ובשעתא דאתגליא מצחא
דעתיקא בהאי מצחא. אתהדרת חיוורא כתלגא. וההיא שעתא עת
רצון אקרי לכלא. בספרא דאגדתא דבי רב יבא סבא אמר מצחא
זכי מצחא, מצחא דעתיקא. ואי לאו. אשדי חית בין תרין אתון כמה
דאת אמר (כמדבר כ"ד) ומחץ פאתי מואב. ואוקימנא דאקרי נצח
באתון רצופין. וכמה נצחים הוו. ואף על גב דנצח אחרא (כאתרא)
בנצח אחרא אסתלק. אית נצחים אחרנין דמתפשטין בכל גופא.
ובגין דבשבתא בישעתא דצלותא דמנחה בגין דלא יתערון דינין.
גליא עתיקא קדישא מצחא דיליה. וכל דינין אתכפין ואשתכבו ולא

אתעבידו • בהאי מצחא תלין ארבעה ועשרין בתי דינין • לכל אינון
 דחציפין בעובדיהון • כמה דכתיב (תהלים ע"ג) ואמרו (6) איכה ידע אל
 ויש דעה בעליין • והא עשרים אינון • ארבע (הר"ג ע"ב) למה • לקבליהון
 דארבע מיתות כי דינא דלתתא, דתלין מלעילא, ואשתאדו עשרין •
 ובגין כך לא מענישין כי דינא עלאה • עד דישלים וסלק לעשרין
 שנין • לקבליהון דעשרין בתי דינא • במתניתא סתימאה דילן תנינן
 לקבליהון דארבע ועשרין ספרים דאתכלילין באורייתא :

עיינין דרישא • אינון עיינין דלא מסתמרין מניהו חיביא • עיינין דנימין
 ולא נימין • ובגין כך אקרו (ס"ה) עייניו כיונים • מאי יונים, כמה
 דאת אמר (ויקרא כ"ט) ולא תונו איש את עמיתו • ועל דג' כריב
 (תהלים ז"ג) ויאמרו לא יראה יה וגומר • וכתיב (ס) הנוטע און הלא
 ישמע וגומר • תקונא דעל עינא, שערי דמתשערן בשיעורא שלים •
 מאינון שערין תלין ז' מאה אלפי מארי דאשגחותא, לאגחא קרבא •
 וכדין קיימי בלהו משולשלהון ומתפקחין עיינין • כסותא דעל עיינין
 גבינין מתאחדן בהו • ואלף רבון מארי תריסין מתאחדן בהו • ואינון
 אקרון כסותא דעיינין • וכל אינון דאקרון עיניי, לא פקחין ולא מתערין •
 בר בזמנא דאלין כסותי דגבינין מתפרשין אינון תתאי מעלאי •
 ובשעתא דאתפרשן גביני תתאי מעלאי ויהבין אתר לאשגחתי •
 מתפקחין עיינין ואתחוי כמאן דאתער משנתיה • ואסתחרו עיינין וחמאן
 לעינא פקחא, ואסתחן בחיורא דליה • וכר אסתחין • מתכפין מאריהון
 דדינין לישראל ובגין כך כתיב (תהלים מ"ד) עורה למה רגישן •
 הקיצה וגומר :

ו נארבע מאה

ארבע גווינין אתחזין באינון עיינין • מאינון גהרין ארבעה בתי דתפילין
 דגהרין ברהיטי מוחא • שבעה דאקרון עיניי, ואשגחותא
 נפקא מגוון אכמא דעינא • כמה דאוקימנא באדרא • דכתיב (זכריה ז') על
 אבן אחת שבעה עינים • ואינון גווינין מתלהטין כסטריהו • מסומקא נפקין
 אוחרנין מארי דאשגחותא לדינא • ואינון אקרון (ר"ס כ' ט"ו) עייניי •
 משוטטות בכל הארץ, משוטטות ולא משוטטים, בגין דכלהו דינא •
 מירוקא נפקין אוחרנין, דקימין לגלאה עובדין בין טב ובין ביש דכתיב

בי

(ה) מ"כ כי ד"ח סב' כעילה כ"ד ובס' ארנות כינס כ"ד כתיב : יחמ"ו :

(איוב ל"ד) בי עיניו על דרכי איש • ואלין אקרון עיני יי משוטטים •
 משוטטים ולא משוטטות • בגין דאינון לתרין סטרין לטב ולבייש •
 מחיורא נפקין כל אינון רחמי • כל אינון טבאן דמשתכחי בעלמא •
 לאוטבא להו לישראל • וכדין מסתחין (כ"ה אסתחרן) כל אינון חלת
 גווי לרחמא עליהו • אלין גוויין מתערבין דא בדא • ואתרבקן דא
 בדא • כל חד אוויף לחכריה מגווי דיליה • בר מחיורא דכלהו כלין
 ביה • בר אצטריך הוא חפי על כלא • כל גוויין דלתתא לא יכלין
 כל בני עלמא לאסחרא לון, חיורא לאכמא לסומקא ולירוקא • והכא
 באשגחותא חד כלהו אתאחרן ואסתחין בחיורא • גבינוי לא משתככי •
 בר בר בעין גוויין דחיור לאשגחא • בגין דגבינין יהבין אתר לאשגחא
 לכלהו גווי • ואי אינון לא יהבין אתר • לא יכלין לאשגחא ולאסתכלא •
 גבינין לא קימין ולא משתככי שעתא חדא שלימתא • אלא פקחין
 וסתמין • סתמין ופקחין • משום עינא פקחא דקאי עליהו • ועל דא
 כתיב (יחזקאל ה') וחחיות רצוא ושוב והא אוקימנא כתיב (ישעיה ל"ג)
 עיניך תראנה ירושלם נוה שאנן • וכתיב (דברים י"ה) תמיד עיני יי אלהיך
 בה מראשית השנה • וגומר • דהא ירושלם בעיא כן דכתיב צדק
 ילין בה • ובגין כך ירושלם ולא ציון • דכתיב (ישעיה ה') ציון במשפט
 תפדה וגומר דכלא רחמי • עיניך עיניך כתיב • עינא דעתיקא קדישא
 סתימא דכלא • השתא עיני יי אלהיך בה לטב ולבייש כמה דאתחון
 (לסומקא ולירוקא, והכא באשגחותא חדא כלהו אסתחרן ואסתחין
 בחיורא, גבינוי ליה משתככי בר בר בעין גוויין לאשגחא)
 בגין כך לא אתקימו בקימא תדיר • והתם עיניך תראנה ירושלם
 כלא לטב כלא ברחמי • דכתיב (ס"ד) וברחמים גדולים אקבצך •
 תמיד עיני יי אלהיך בה מראשית השנה • מרשית חסר אליף כתיב,
 ולא ראשית בא"ף • מאן היא ה"א דלתתא, ולעילא כתיב (איוב כ')
 השליך משמים ארץ תפארת יצראל, מאי מצמא השליך משמים ארץ
 משום דכתיב (ישעיה ג') אלביש צמים קדרות • ועינין בקדרותא
 בגוונא אכמא אתחפו • מרשית השנה • מאן אתר מסתכלין בירושלם
 אלין עיני יי • חזר ופירש מרשית השנה, דהוא דינא כלא אלף •
 ודינא אתאחד בסטרהא, אף על גב דלאו הוא דינא ממש • ועד

אחרית שנה • אחרית שנה ודאי דינא אשתכח • דהא כתיב
 (ישעיהו ה') צדק ילין בה דהיא אחרית השנה • תא חזי אלף בלחודו
 אקרי ראשון דכר, באלף סתים וגו' מה דלא אתידע • כד אתחבר
 האי אלף באתר אחרא אקרי ראשית • ואי תימא דאתחברא • לא •
 אלא אתגליא ביה ונהיר ליה • וכדין אקרי ראשית • ואפילו בהאי
 ראשית לא אשגח בירושלם • דאלמלא הות בהאי אתקימת תדירא •
 אבל מרשית כתיב • ולעלמא דאתי כתיב (סס מ"ב) ראשון לציון הנה
 הגם וגומר :

חוטמא דזעיר אנפין תקונא דפרצופא • כל פרצופא ביה אשתמודע
 חוטמא דא לא כחוטמא דעתיקא קדישא סתימא דכל
 סתימין • דחוטמא דעתיקא חיים דחיים לכלא, דהא מתרין נוקבין
 נפקין רוחין דחייין לכלא • בהאי זעיר אנפין כתיב (שמואל ב' כ"ב) עלרה
 עשן באפו וגומר • בהאי תננא כל גונוי (כ"ג תרי גונוי) אחידן ביה •
 בכל גוונא וגוונא אחידן כמה מאריהון דדינא קשיא, דאחידן בההוא
 תננא • (ובגין כך) ולא מתבסמין כלהו אלא בתננא דמדבחא דלתתא,
 ועל דא כתיב (בראשית ח') וירח " את ריח הניחח • מרוו הניחח
 אתבסמותא דמארי דינא, נחת רוח • וירח " את ריח הניחח, את ריח
 הקרבן לא כתיב, אלא את ריח הניחח • דכלרוו גבוראן דאחידן
 בחוטמא וכל דאתאחדן בהו כלהו מתבסמן • וכמה גבוראן מתאחדן
 כחדא דכתיב מי ימלל גבורות " ישמיע כל תהלתו • והאי חוטמא
 מחד נוקבא נפק אשא דאכלא כל שאר אשין • ומחד נוקבא תננא,
 והאי והאי משתכב באשא ותננא דמדבחא • ואתגליא האי עתיקא
 קדישא ואשתכך כלא • היינו דאתמר (ישעיהו מ"ח) ותהלתי אחטם לך •
 חוטמא דעתיקא קדישא, אריך ומתפשט ואקרי ארך אפים • והאי
 חוטמא זעיר, וכד תננא שרי נפיק בבהילו ואתעביד דינא • ומאן מעבב
 להאי חוטמא דעתיקא, וכלא כמה דאמינא באדרא ואתערו חבריא •
 ובספרא דרב המנונא סבא אוקים הני תרי נוקבי • מחד תננא ואשא •
 ומחד נייחא ורוחא טבא • דאית ביה ימינא ושמאלא • וכתיב
 (ספרא י"ד) וריח לו בלבנון • ובנוקבא כתיב (ספרא י"ד) וריח אפך כתפוחים •
 ומה בנוקבא הכי, כל שכן ביה • ושפיר קאמר • ומה דאמר וירח "

את ריח הניחח • הניחח בתרי סטרי • חר נייחא דאתגלייא עתיקא
קדישא סתימא דכל סתימין, דהאי הוא נייחא ואתבסמותא לכלא •
חר אתבסמותא דלתתא בההוא תננא ואשא דמדבחא • ובגין דאיהו
מתרין סטריין • כתיב ניחח • וכלא בועיר אנפין אתמר : תרי

אודנין למשמע טב וביש, ותרווייהו סלקין לחר דכתיב (רמב"ל ט') הטה
" אזנה ושמע • אודנא לגו, בגו דיליה תליא ברישימין עקימין,

בגין דיתעכב קלא לאעלא במוחא, ויבחיין ביה מוחא ולא כבהילו •
דכל מלה דהוי כבהילו לא הוי בחכמתא שלימתא • מאודנין אלן
תלין כל מאריהון דגדפין דנטלין קלא מעלמא • וכלהו הכי אקרונ
אזני " • דכתיב בהו (קבלת י') כי עוף השמים יוליך את הקול וגומר •
כי עוף השמים יוליך את הקול • האי קרא קשיא • השתא מאי קול
אכא הבא • דהא רישא דקרא כתיב גם במדעך מלך אל תקלל •

במדעך כתיב ובחררי משכבך וגומר • מאי טעמא, כי עוף השמים
יוליך את הקול • והא ליכא הבא קלא • אלא ודאי כל מה דחשיב
בר נש • וכל מה דיסתכל בלבוי • לא עביד מלה עד דאפיק ליה
בשפותיה דאיהו לא אתכון ביה • וההיא מלה דאפיק מתבקע

ר
א
צ
ו
ר
ו

באורא, (דל"ד ע"ב) ואזלא וסלקא וטסא בעלמא • ואתעביד
מניה קלא • וההוא קלא נטלין ליה מארי דגדפין, וסלקין ליה למלכא
ועייל באודנוי • דרא הוא דכתיב (דכ"ס ה') וישמע " את קול דבריכם,
(כמדבר י"ב) וישמע " ויחר אפו • ובגין כך כל צלותא ובעותא דבעי
בר נש מקמי קודשא בריך הוא • בעי לאפקא מלין בשפותיה • דאי
לא אפיק לון לאו צלותיה צלותא ולא בעותיה בעותא, וביון דמילין
נפקין • מתבקעין באורא • וסלקין וטסין ואתעבידו קלא • ונטיל לון
מאן דנטיל • ואחיד לון לאתר

כתרא קדישא ברישא דמלכא •
מתלת חללי דמוחי נטיף נטיפא לאודנין • וההוא אקרי נחל ברית •
כמה דאת אמר (מלכ"ס י"ז) נחל ברית • כלומר כרותא דאודנין • וקלא
עייל בההוא עקימא ואשתאב בההוא נהרא דההוא נטיפא, וכדין אתעכב
תמן ואתבחיין בין טב לביש • דרא הוא דכתיב (וי"ב ל"ד) כי אזן מלין
תבחן • ומאי טעמא אזן מלין תבחן • משים דאתעכב קלא בההוא
נהרא דנטיפא, בעקימותא דאודנין, וללא עייל כבהילו • ובגין כך

אתבחיין

אתבחיז בין שב לביש • וחיך יטעם לאכול • מאי טעמא חיך יטעם
 לאכול • בגין דיתעבב תמן ולא עייל כבהילו בגופא • ועל דא יטעם
 ויתבחיז בין מתיקא למרירו • בהאי נוקבא דאודנין תליין נוקבין
 אחרנין • נוקבא דעיינין • נוקבא דפומא • נוקבא דחוטמא • מההוא
 קלא דעייל בנוקבא דאודנין • אי אצטריך עייל לנוקבי דעיינין ונבעין
 דמעין מההוא קלא • אי אצטריך עייל לנוקבא דחוטמא דפרדשקא •
 ומפקי תננא ואשא מההוא קלא • הדא הוא דכתיב וישמע יי ויחר
 אפו ותבער בם אש יי • ואי אצטריך עייל מההוא קלא לנוקבא
 דפומא ומליל וגזר מלין (כ"ה גזרין) מההוא קלא כלא מההוא קלא
 דאודנין עייל בכל גופא ואתרגיש מניה • וכלא תליא בהאי אודנא •
 זכאה מאן דנטיר מלוי • על דא כתיב (תקלים ל"ד) נצור לשונך מרע
 וישפתך מדבר מרמה • האי אודנא קרי ביה שמיערה • ובשמיערה
 אתכליקן אינון תלת מוחי • דאינון חכמה בינה ודעת • חכמה אתכליל
 ביה דכתיב (מלכים ה' ב') ונתתה לעבדך לב שומע • בינה כמה דאת
 אמר (שמואל ה' א') דבר כי שומע עבדך, כי שומעים אנחנו, (ובהני תליין
 כלא) דעת כמה דאת אמר (משלי ד') שמע בני וקח אמרי (ס"ו) ומצותי
 תצפון אתך • הא כלא תלין באודנין • בהאי אודנא תלין צלורתין
 ובעותין ופקיחא דעיינין הדא הוא דכתיב (ישעיהו ל"ז) הטה יי אזנך ושמע
 פקח עיניך וראה • הא כלא ביה תליא • בהאי אודנא תלין רזין עלאין
 דלא נפקין לבר • בגין כך היא עקימא לגו • ורזא דרזין סתימין ביה •
 ווי לההוא מגלה רזין • ובגין דהאי אודנא כניש רזין, ועקימותא דלגו
 נטיל לזין • לא גלי רזין לאינון דעקימין בארתיהו • אלא לאינון דלא
 עקימין הדא הוא דכתיב (תקלים כ"ה) סוד יי ליריאי ובריתו להודיעם •
 דנטלי ארחוי ונטרי מלין • ואינון דעקימין בארתיהו, נטלי מלין ועלין
 לזין כבהילו • ולית בהו אתר לאתעבבא • וכל נוקבין אחרנין מתפתחין
 ביה • עד דנפקין מלין בנוקבא דפומא • ואלין אקרין חייבי דרזא
 שנואי דקרשא בריך הוא • במתניתא דילן תנן • באלו קטיל גוברין
 וכאלו פלח לעבודה זרה • וכלא כחד קרא דכתיב (ויקרא י"ט) לא
 תלך רכיל בעמך לא תעמוד על דם רעך אני יי • מאן דעבר על
 האי רישא דקרא, כאילו עבר על כלא • זכאה חולקיהון דצדיקאי

דעליהו כתיב (משלי י"ב) ונאמן רוח מבסה דכר . נאמן רוח ודאי . דהא רוחא דילהון מאתר עלאה קדישא אשתליף . ובגין כך נאמן רוח אקרון . וסימן דא אוקימנא, דההוא דמגלרה רזין בידוע דנשמתייה לאו איהו מגופא דמלכא קדישא . ובגין כך לית ביה רוא ולא מאתר דרוא הוא . וכדתפוק נשמתייה לא אתדבקא בגופא דמלכא . דהא לא אתריה הוא . ווי לההוא בר נש ווי ליה ווי לנשמתייה . זכאה חולקיהון דצדיקיא דמכסין רזין . כל שבן רזין עלאין דקדשא בריך הוא (רזין עלאין דמלכא קדישא) עלייהו כתיב ועמך כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ :

(דנ"ה ע"ב) אנפוי כתרין תקרובין דבוסמא, כלהו סהדותא על מה דאמינא . דהא סהדותא כהו תליא . ובכלא תליא סהדותא, אבל הני תקרובי דבוסמא חיורא וסומקא . סהדותא לאבא ואינא . סהדותא לאחסנא דירית ואחיד לון . והא במתניתא דילן אוקימנא כמה פרסי בין חיוורא לסומקא, ואתכלילן ביה כחדא בסטרא דחיורא . כד אתנהיר מן נהירו דחיורא דעתיקא . חפיא ההוא חיורא על סומקא . וכלא בנהירו אשתכח . וכדין כתיב יאר " פניו אליך . וכד חייבין סגיין, תליין דינין בעלמא, ואשתכחת סגירותא בכלא . (ס"ב בעלמא) וסומקא אתפשט באנפין וחפיא (כל י"ב) על חיוורא, וכדין כלא אשתכח בדניא . וכדין כתיב פני " בעושי רע (בגדי קנארה כתיב בגדי נקם) . וכלא כהאי תליא . ובגין דסהדותא הויה בכלא . כמה וכמה מארי תריסין מחכאן להני גווני ס כד נהרין גווני, כל עלמין כלהו בחידו . בזמנא דנהיר חיוורא, כלא אתחזו כההוא גוונא . וכד אתחזו בסומקא, כלא הכי אתחזו כההוא גוונא . באלין תקרובין דבוסמא . שארי דיקנא לאתחזאה מרישא דאודנין . ונחית וסליק בתקרובא דבוסמא :

סלצפאן להני גוורי

שערין אכמין דדיקנא, בתקונא יאה שפיר, כגיבר תקיף שפיר . משחא דרבית דדיקנא עלאה דעתיקא, כהאי דיקנא דועיר אנפין אתחזו ונהיר, שפירו יהאי דיקנא בתשעה תקונין אשתכח . וכד משחא דרבית דתלת עשר נביעין דדיקנא דעתיקא קדישא נהיר כהאי דיקנא . אשתכחו עשרין ותרין תקונין, וכדין מתברכין כלהו .

וישראל סבא מתברכא בהאי וסימן (כחלשית נ"ח) בך יברך ישראל
 כל תקונין דדיקנא דא אוקימנא באדרא קדישא, דכלהו מתקונין
 דדיקנא דעתיקא קדישא אתתקנו. והבא בעינא לגלאה מה דלא
 אתגלי רזמן, בגין למיעל בלא כסופא. (ה) (הא כל תיקונין דדיקנא
 אוקימנא, דכלהו מתקונין דדיקנא דעתיקא קדישא אוקימנא באדרא
 קדישא) . שיתא אינון (ז) תשעה אקרון . תקונא קדמאה נפק ההוא
 ניצוצא בוצינא דקרדינותא, ובטש בתחות שערא דרישא מתחות קוצין
 דעל אודנין, ונחית מקמי פתחא דאודנין עד רישא דפומא . הא
 תקונא דא מעתיקא קדישא לא אשתכח (אלר) כד נגיד מזליה
 דעתיקא קדישא . ותליא מניה ההוא מבינעא דחכמתא . אלא כד
 אימא אתמשכא ואתכלילת באורא דביא . ההוא חורא נקיט אימא .
 (ספר) וניצוצא עאלת ונפקת ואתאחד דא בדא, ואתעבדת חד תקונא .
 וכד אצטריך סלקא דא על דא, ואתכסיא חד מקמי חדא . ובגין כך
 כלא אצטריך . חד למעבד נוקמין וחד לרחמא . ועל האי תאיב
 להאי דיקנא דוד מלכא כמה דאוקימנא . בהאי דיקנא תשעה
 תקונין אשתכחו , שיתא רבוון דתלין בהו מתפשטין בכל גופא .
 ואלין שיתא דתלין, תלין בשערי דתחות תקרובתא דבוסמין תלת
 מהאי סטרא ותלת מהאי סטרא . וביקירותא דדיקנא תלין תלת
 אחרנין . חד לעלא בשפון, ותרין באינון שערין דתלין עד טבורא .
 וכל הני שיתא תלת מכאן ותלת מכאן, אתמשכן ותלין כלהון באינון
 שערי דתלין ומתפשטין בכל גופא . ובגין דהני תלתא אינון ביקירי
 דדיקנא יתיר מכלהו, כתיב בהו שמא קדישא . דכתיב (תהלים קי"ח) מן
 המצר קראתי יהוה לי לא אירא . והא דאוקימנא באדרא מן המצר
 קראתי יהוה, מאתר דשרי דיקנא לאתפשטא דהוא אתר דחיק מקמי
 אודנין שפיר הוא . ובספרא דאגדתא דבי רב יבא סבא הכי אמר
 ואוקים, דשירותא דדיקנא מחסד עלאה דכתיב (יר"ם ט' כ"ט) לך י
 הגדולה והגבורה והתפארת וגו' וכלא הכי הוא והכי שארי . ותשעה
 אתמשכן ותלין בדיקנא, ומקמי אודנין הכי שארי . וקיומא לי
 מתקימין אלא באתר אחרא כמה דאוקימנא . וכד אצטריך עלמא

ויקראתי יהוה לי
 ויקראתי יהוה לי

לרחמי
 (ז) כפול כי מקימו לעיל אדם י' ונתחזק מכלן כל כדא אדם כ (כ) כי' כסור וק' וכתובסת נס' כס' ע' שיתא :

לרחמי • אתגליא מזלא קדישא וכל הני תקונין דבדיקנא יקירי •
 דזעיר אנפין כלהו רחמי משתכחי • וכד אצטריך לדינא מתחויא
 דינא • וכדין עבדין נוקמין לשנאיהון דישראל לאינון דעקין ליהו •
 (דנ"ה ע"ב) כל יקירו דדיקנא באינון שערי תלין אינהו, משום דכלא
 בהאי תלין • כל הני שערי דדיקנא דזעיר אנפין, כלהו קשישין תקיפין,
 משום דכלהו אכפין לדינין בשעתא דמזלא קדישא אתגלי • וכד
 בעא לאגחא קרבא, בהאי דיקנא אתחוי כגיבר תקיף מארי נצחן
 קרביא • וכדין מריט מאן דמריט ואגליש מאן דאגליש • הני תשעה
 תקונין אמרן משה זמנא תניינא בשעתא דאצטריך לאהדרא לין
 כלהו רחמי • ואף על גב דתליסר תקונין לא אמרן השתא, כבוונא
 תליא מלתא, דהא לא ייעול בהני תקונין לאדכרא • אלא במזלא
 אתכון ואדכר ליה דהא הוא דכתיב (כמדכר י"ד) ועתה יגדל נא כח
 " מאן כח " , ההוא דאקרי מזלא קדישא סתימא דכל סתימין דחילא
 דא ונהירו דא ממזלא תלי • וכיון דאמר משה דא ואדכר דא ואתכון
 ביה, אמר הני תשעה תקונין דתלין בזעיר אנפין, בגין דינהירו כלהו
 ולא ישתבח דינא • ועל דא כלא במזלא תלי • האי דיקנא כד שראן
 שערי לאתערא, (נ"ה לאתארכא) אתחוי כגיבר תקיף כגיבר מארי
 נצחן קרביא • בהאי דיקנא נגיד משה דרבות מעתיקא סתימאה כמה
 דאת אמר (תהלים קל"ד) כשמן הטוב על הראש יורד על הזקן וזקן אהרן •
 אלין שערי לא חפין על שפון • ושפון כלהו סומקין כורדא דכתיב
 (שיר ה') שפתותיו שושנים, שפון מרחשן גבורה • מרחשן חכמתא •
 באינון שפון תלין טב וביש חיי ומותא • מאלין שפון תלין מאריהון
 דאתערותא • דכד מרחשין אלין שפון, מתערין כלא למגזר (מאר) דינא
 בכל בתי דינין (דמדוריהון בהון ובגין כך) דאקרון עירין דכתיב
 (דניאל ד') בגזרת עירין פתגמא ובמימר קדישין שאלתא • מאי עיר,
 בספרא דאגדתא תנינן כמה דאת אמר (שמואל ב' כ"ט) ויהי ערך
 דמתערין דינין לאינון דלא אתרחימו לעילא, בגין כך מתערין אלין
 דאינון מארי דכבו דכלהו, ועם כל דא בתריגוני ברחמי ודינא, ועל דא
 אקרון עיר וקריש דינא ורחמי • ובאלין שפון אתחוי פומא כד אתפתח •
 רוחא דנפיק מן פומא ביה מתלבשין כמה אלף ורכבן • וכד אתפשט

מתלבשין ביה נביאן מהימני, וכלהו פה יי אקרוין . כד מלין נפקין מן פומא ומתרחשין בשפון, מנהדין לכלהו תמני סרי אלפי עלמין, עד דמתקטרין כלהו כחדא בתמניסר ארחין ושכילין דאשתמורען . וכלא מחבאן לפומא דא בלישן ממלל רכרבן בקיטרא (ה) דטיהרא בעוטררא ועל דא כתיב (שי"ד) חכו ממתקים, ממתקים ודאי, מאי חכו כמה דאת אמר (איוב ל"ד) וחיך יטעם לאכול . וכלו מחמדים, אש ומים . (כ) אשא ומיא מתקנין ויאן בציורוי, דהא גווי מתחברן כחדא, חכו בארגון דשימון (ג) דמתגלפן בעטרוי גלידין . אחהע בגרון, אלה דטריד מלכין ומהערא מלכין ומהקם מלכין . חית דטריד ונחית, וסליק ועטיר, בביש באשא גליד כרוחא . הא יניקא דאימא, סטיר לנוקבא אתפשט לנוקבא רכא בתיאוכתא דקרתא קדישא, דמתקטרי אתרין דא בדא . כמה דאת אמר (סיר"ד) הר המור גבעת הלבונה עין טיהרא דטיפסא גליפא בשפסא, רהיטין דענפין מתאחרן לסטרוי לרוחין גליפין . והא כרוי דאתון דשלמה מלכא אתעטרו אלין אתון דא בדא . גיב קבחיך כמה דאת אמר (איוב י') וחיך יטעם לאכול, היאכל תפל מבלי מלח וגומר, וכתיב (ישעיה ל"ב) והיה מעשה הצדקה שלום, (תהלים י"ט) הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים וגומר, מתוקים ודאי . דוד מלכא אמר גם עבדך נזהר בהם וגומר . אסדהנא עלי דכל יומאי אזדהנא כהו דלא לאטעאה בהו, בר יומא חד (ה) דעטירנא עטרי מלכא במערתא וחמינא דאשא מתלהטא (ו) אפורנא דמירונניא (ז) דמערתא (ח) ואודעזענא . מהווא יומא אזדהנא בדעתאי כהו . ולא שביקנא לון כל יומאי . זכאה חולקיה מאן דאזדהר במתיקה דמלכא וטעים בהו כדקחוי על דא כתיב (ס"ד) טעמו יראו כי טוב יי וגומר . וכתיב (משלי ט') לכו לחמו בלחמי וגומר . אתפשט דכורא בדעת ואתמרין אכסדרין ואדרין, מרישא דגולגלתא שרי ואתפשט בכל גופא, בחדוי ודרועוי ובכלא . מאחורוי אתרבק ניצוצא דבוצינא דקרדנורתא ולהטא . ואפיק (דל"ו ע"ה) גולגלתא חדא סתימא מכל סטרוי . ונהירו

ט"ו

ט"ז

(ה) נקישור חסידות כביערי סממעט, למעלם : (כ) פירוש אחש' וגיכ' סיר ח'יב יעיין כח' . הרצו : (ג) שחקקים כבחריו גלירים וקפאים ממעל אל סגלוי : (ד) ליור חסידות חקיק כסחים וחוז רמו לכסמית סמחמות כליחס כסוד גל מפסא סחלם ליעקב טעמיס כסוד חילין ועכביו : (ח) ס"ח' מעטיר עטות ימוד וקישור העליון כמעט הסמיד לכב' מרוכין : (ו) על כל פני מרוכין ואשיתוף טיף לשון מלח :

(פ"ט ונחית) (ט) דתרי מוחי גליפן בה, ואתרבקת בסטרוי דרכורא
 בגין כך אתקרי (טי"ט) יונתי תמתי • אל תקרי תמתי אלא תאומתי
 ודאי • שערוי דנוקבא כלילן בהוגונוי (פ"ט גונוי כגו גונוי) כדכתיב
 (ט"ו) ודלת ראשך בארנמן, אתקטר גבירה בחמש גכוראן ואתפשטת
 נוקבא בסטרהא • ואתרבקת בסטרוי דרכורא • עד דאתפרשא מסטרוי
 ואתיאת לאתחברא עמה אנפין באנפין • וכד מתחברן מתחזין חד
 גופא ממש • מהכא אוליפנא דכר כלחודוי אתחזי פלג גופא וכלא
 איהו רחמי • וכך נוקבא • וכד מתחברן כחדא אתחזי כלא חד גופא
 ממש והכי הוא • אוף הבא כד דכר אתחבר פנוקבא, כלא הוא חד
 גופא • ועלמין בלהו כחדו • דהא בלהו מגופא שלים מתכרבן, והיינו
 דזא (שמות כ') על בן בך י את יום השבת ויקרשהו, דהא אשתכח כלא
 בחד גופא שלים • דהא מטרוניתא אתרבקת במלכא ואשתכח גופא
 חד • ועל בן ברכאן כשתכחין בהאי יומא • ומדבא מאן דלא אשתכח
 דכר ונוקבא • אקרי פלג גופא • ולית ברכתא שריא במלה פגימדה
 נחסרה, אלא באתר שלים במלה שלים • ולא בפלגות מלה, ופלגות
 מלה לא אתקים לעלמין ולא אתברכא לעלמין • נוי דנוקבא כלא
 מנוי דרכורא הוא • והא אוקימנא מלי ואשתמודען ביני חבריא •
 מהאי נוקבא מתאחרן כל אינון דלתתא • מנה ינקין ומתברכין, והיא
 אתקריאת אם לבלהו • כמה דאחרא אם לגופא וכל גופא מנה
 (פ"ט לגנתא וכל גנתא מנה) ינקא • כך האי אם לכלהו אחרנין
 דלתתא • כתיב (משלי ו') אמור לחכמה אחותי את • אית חכמה ואית
 חכמה • והאי נוקבא אתקרי חכמה זעירא לגבי אחרא • ועל דאי
 כתיב (טי"ט) אחות לנו קטנה ושרים אין לה וגומר • דהא דא בגלותא
 אתמשך • אחות לנו קטנה, ודאי קטנה אתחזי, אבל לברכא היא
 וסגיאה היא, דהא היא שלימו דנטיל מבלא • כמה דכתיב (ט"ט) אני
 תומה ושרי כמגדלות, ושרי דהא מליין אינון לינקא לבלא • כמגדלות,
 דאינון נהרין דרכבין דנפקי מאימא עלאה • תו אתפשט דכורא
 בימנא ושמאלא כירותא דאחסנא • וכד גוני אתחברו אקרי תפארת,
 ואתתקן כל גופא ואתעביד אילנא רכרבא ורתקיף, שפיר ויאה,

תחזיה

תחותיה תטליל חיות ברא, ובענפויה ידך עופי שמיא ומזון לכלל
 ביה, דרועוי ימינא ושמאלא • בימינא חיים וחסד • בשמאלא מיתה
 וגבורה • מעוי אתתקנן בדרעת, ואתמליין כל אכסדרין ואדרין כמה
 דאמינא דכתיב (משלי כ"ד) וברעת חדרים ימלאו • תו אתפשט גופא
 בתרין שוקין, ומתאחרן ביניהו תרין כולין ותריין ביעי דדכורא, דכל
 משחא ורבות וחילא (דדכורא) דכל גופא בהו אתכנש, דכל חילין
 דנפקי מנהון נפקין, ושריין כלא בפוס אמה • ובגין כך אקרין צבאות
 (פ"ה דכל גופא בהו אתכנש ושריין כלא בפוס אמה, ובגין כך אקרין
 צבאות, דכל חילין דנפקי מנהון נפקי) ואינון נצח והוד • תפארת
 יהוה, נצח והוד, צבאות • ובגין כך יהוה צבאות • אמה דדכורא
 סיומא (כ"ה פסותא) דכל גופא ואקרי יסוד, ודא הוא דרגא דמכסס
 לנוקבא, וכל תיאוכתא דדכורא לגבי נוקבא בהאי יסוד, עייל לנוקבא
 לאתר דאקרי ציון, דהתם הוא אתר כסותא דנוקבא כבית רחם
 לאתתא • ובגין כך " צבאות אקרי יסוד • כתיב (תהלים קל"ב) כי בחר יי
 בציון אוה למושב לו • כד אתפרשת מטרוניתא ואתחברת במלכא
 אנפין באנפין במעלי שבתא, אתעביד כלא חד גופא, וכדין יתיב
 קודשא בריך הוא בכורסיה ואקרי כלא שמיא שלים, שמיא קדישא
 בריך שמיא לעלם ולעלמי עלמין • כל אלין מלין סליקנא עד יומא
 דא דאתעטר בהו לעלמא דאתי, והשתא אתגלין הכא זכאה חולקי •
 האי מטרוניתא כד אתחברת עם מלכא, כל עלמין מתכרכן ואשתכחו
 בחדותא דכלא, (דל"ו ע"ב) כמה דדכורא כליל בתלתא ושירותא
 בתלתא • כך כלא הכי • וסיומא דכל גופא הכי • ומטרוניתא לא
 מתברכא אלא בכללא דתלתא אלין • דאינון נצח והוד יסוד •
 ומתבסמא ומתברכא באתר דאקרי קדש הקדשים דלתתא • דכתיב
 (תהלים קל"ג) כי שם צוה יי את הברכה • דהא תרין דרגין אינון לעילא
 ותתא • ובגין כך לית רשותא למיעל תמן בר כהנא רבא דארתי
 מסטרא דחסד • בגין דלא עייל להווא אתר דלעילא אלא ההוה
 דאקרי חסד • ועייל בקדש הקדשים ומתבסמא נוקבא, ומתברכא •
 האי קדש הקדשים בגו לגו, אתר דאקרי ציון • ציון וירושלם תרין
 דרגין אינון, חד רחמי וחד דינא, ציון דכתיב (ישעיה ח') ציון כמשפט

תפדה ירושלם דכתיב (cc) צדק ילין בה כמה דאוקימנא. וכל תיאובתא דדכורא לגבי נוקבא הבא הוא, וקרין להו ברכה דמתמן נפקי ברכן לכלהו עלמין וכלהו מתברכן. האי ארתר אקרי קדש וכל קדשים דדכורא עילין תמן בההוא דרגא דאמינא. וכלהו אתין מרישא עלאה דגולגלתא דדכורא, מסטרא דמוחי עלאי דשרין ביה, ונגיד ההיא ברכה בכל שיפי גופא, עד אינון דאקרון צבאורת, וכל ההוא נגידו דאתנגיד מכל גופא מתכנשי תמן, ועל דא אקרון צבאות, דכל צבאות דעלאין ותתאין מתמן נפקין, וההוא נגידו כתר דאתבניש תמן, שרין ליה בההוא יסוד קדישא כלא חיורא, בגין כך אקרי חסד, וההוא חסד עייל לקדש הקדשים דכתיב כי שם צוה יי את הברכה חיים עד העולם :

ס ארד ילים צולת גצד ?

אמר רבי אבא, לא סיים בוצינא קדישא למימר חיים עד דאשתככו מלוי, ואנא כתבנא סברנא למכתב טפי, ולא שמענא ולא זקיפנא רישא, דנהורא הוה סגי ולא הוה יכילנא לאסתכלא. ארהבי אודעזענא, שמענא קלא דקרי ואמר, (מסלי ג) אך ימים ושנות חיים יוסיפו לך, שמענא קלא אחרא (תהלים כ"ב) חיים שאל ממך נתת לו, כל ההוא יומא לא אפסיק אשא מן ביתא, ולא הוה מאן דמטי לגביה, דלי יכילו, דנהורא ואשא הוה בסוחרניה כל ההוא יומא, נפילנא על ארעא וגעניא. בתר דאזיל אשא חמינא לבוצינא קדישא קדש הקדשים דאסתלק מן עלמא, אתעטף שביב על ימיניה ואנפוי חייבין. קם רבי אלעזר בריה גטיל ידוי ונשיק לון, ואנא לחיבנא עפרא דתחות רגלוי, בעו חבריא למכבי ולא יכילו למללא, שארו חבריא בכביה, ורבי אלעזר בריה נפיל תלת זמנין ולא יכיל למפתח פומיה, לכתר פתח ואמר אבא אבא. תלת הוו. חר אתחזרו, השתא תנוד חיותא. צפראן טאסין משתקען בנוקבא דימא רבא, וחבריא כלהו שתין דמא. קם רבי חייא על רגלוי ואמר, עד השתא בוצינא קדישא מסתכל (כ"ב משתדל) עלן. השתא לאו הוא עידן אלא לאשתדלא ביקריה. קם רבי אלעזר ורבי אבא. נטלו ביה בטיקרא דסיקלא, מין חמא. ערבוביא דחבריא, וכל ביתא הוה סליק ריחין, סליקו ביה בפוריה ולא אשתמש ביה אלא רבי אלעזר ורבי אבא. אתו טריקין ומארי תריסין

דכפר צפרי, והו (ס"א דצפרי וטרדיא והו) בני מרוניא צוחין
 בקטירין דחשיבו דלא יתקבר תמן. בתר דנפק פוריא הוה סליק
 באוריא. ואשא הוה להיט קמיה. שמעו קלא. עולו ואתו ואתכנשו
 להולא דרבי שמעון. (ישעיהו כ"ו) יבא שלום ינחו על משכבותם. כד
 עאל למערתא שמעו קלא במערתא. זה האיש מרעיש הארץ מרגיז
 ממלכות. כמה פטרין ברקיעא משתכבין (ס"א משתכחין) ביומא דין.
 בגיגך דנא רבי שמעון בן יוחאי, דמאריה משתבח ביה בכל יומא.
 זכאה חולקיה לעילא ותתא. כמה גניזין עלאין מסתמון ליה. עליה
 אתמר (דמ"א י"ב) ואתה לך לקץ ותנוח. ותעמוד לגורלך לקץ הימין.

עד כאן האדרא זוטא קרישא

אמר רבי יוסי כמה חביבין ישראל קמי קדשא כריה הוא, בקדמיתא
 קרא לון גוי קדוש דכתיב (דברים י"ד) כי עם קדוש אתה וגומר,
 לבתר קרא לון קדש דכתיב (ירמיהו כ') קדש ישראל ל"י ראשית
 (דנ"ז ע"ב) תבואתה. מה בין האי להאי. אמר רבי אבא קדש עלאה
 מכלא, דהכי תנינן כד אתחברן כלהו קדושי כחדא, אקרין קדש,
 וכלהו סלקין ומתכנשין להווא אתר עלאה דאקרי קדש, ובנין כד
 קדוש קדוש קדוש, קדש ישראל אתעביד מנייהו. ובגין דישאל
 בתלת דרגין מתעטרן. כד אתחברן כחדא אקרין קדש ישראל ל"י
 דאיהי ראשית. והא אוקימנא תבואתה בה"א. כל אוכליו יאשמו,
 מאי כל אוכליו יאשמו. (ב) אמר רבי אבא ה"א ארתמר דכתיב
 (ויקרא כ"ב) ואיש כי יאכל קדש בשגגה. ובתיב (ע) וכל זר לא יאכל
 קדש, וישאל אקרין קדש בגין כד כל אוכליו יאשמו. אמר רבי
 אלעזר שירותא וסיומא דכלא אתכליל בקדש, (ס"א ב) וחכמה עלאה
 קדש אקרי, וכד נהיר דא חכמה עלאה, חכמה דשלמה נהיר כמה
 דכתיב (מלכים ב' ד') ותרב חכמת שלמה, דקיימא סיהרא באשלמותא
 והא אוקימנא. וכד אתברכא מיסוד הכי קרינן לה קדש, דאיהו
 אנהיר בשלימו. וכד לא אתנהרא ומתעטרא באשלמותא. קרינן
 לה רוח הקדש, ולא אתקרי קדש כהווא דלעילא. וכד מתברכא

סהאי

(א) ח"ס עיין להכי כהשת דרכים קדוש מדבר ע"כ: וסדכ"ס קריכ"ס למ"ט כ"ח סו"ס:

מהאי יסוד וינקא לכל אינון דלתתא, אתקרי אם כההיא דלעילא •
 וקרינו ליה קדשים • וכדון קרינו ליה קדש הקדשים, דביה כלה דכתיב
 אתי מלכנון כלה וגומר • מאי לבנון, דא עדן דאתלבן מכל סטרוי,
 ועדן הא ידוע לנבי חברייא • תנא כתיב כי שם " אקרא • מאי כי
 שם " אקרא • אמר רבי שמעון הא כתיב הבו גודל לאלהינו • אמר
 רבי אבא הבו גודל, דא גדולה • הצור תמים פעלו דא גבורה • כי כל
 דרכיו משפט דא תפארת • אל אמונה דא נצח • ואין עול דא הוד •
 צדיק דא יסוד • וישר דא צדק • הא כלא שמא קדישא דקדשא בריך
 הוא • ובנין כך כי שם " אקרא • אמר רבי יוסי שם " ממש, ומשה
 בההיא שעתא גלי להו לישראל דכתיב (דברים ל"א) בן מאה ועשרים
 שנה אנכי היום וגומר. מכאן אוליפנא, ההוא זכאה דחכמתא עלאה
 ביה • כד מטי יומא לאסתלקא מעלמא, בעי לגלאה ההיא חכמתא
 לאינון די רוח קדישא בנייהו, מנלן ממש דכתיב בן מאה ועשרים
 שנה אנכי היום • וכתוב (ס"ט) ועתה כתבו לכם את השירה הזאת
 וגומר • ואם לאו, עליה כתיב (משלי ג') אל תמנע טוב מבעליו כמה
 דאת אמר (ס"ד) כי לקח טוב נתתי לכם וגומר • בהיות לאל ידך
 לעשות • עד לא תסתלק מן עלמא, ולא אתייהיב לך רשותא לגלאה •
 אמר רבי חייא האי קרא אוליפנא מניה חכמתא עלאה והכי הוא,
 אבל סופיה דקרא מקשר קשרא דמהימנותא במאי דכתיב הו"א
 כמה דאת אמר צדיק וישר הוא כלומר הוא כלא • הוא חד בל"א
 פרודא • דאי תימא כל הני סגיאין אינון, חזר ואמר הוא, כלהו סלקן
 ומתקשרן ומתאחדן בחד • וכלא הוא היה והוא הוי והוא יהא • והוא
 חד בריך שמייה לעלם ורעמי עלמין, עד נאן מתקטרוין מילין, ומתאחדן
 מילין קדישין דשמא דקדשא בריך הוא • זכאה חולקיה מאן דקרי
 למלכא, וינדע למקרי כדקא יאות • ואי איהו קרי ולא ידע למאן דקרי,
 אתרחיק קדשא בריך הוא מניה דכתיב (תהלים קמ"ה) קרוב " לכל קוראיו
 וגומר • קרוב " לכל קוראיו, למאן קרוב • חזר ואמר לכל אשר
 יקראוהו באמת • וכי אית מאן דיקרי ליה בשקרא אמר רבי אבא
 אין • ההוא מאן דקרי ולא ידע למאן דקרי • מנלן דכתיב לכל אשר
 יקראוהו באמת, מאי באמת, בחותמא דגושפנקא דמלכא דהוא שלימו

דכלא הדיא הוא דכתיב (מיכ"א) תתן אמת ליעקב חסד לאברהם,
 ובגין כך לכל אשר יקראוהו באמת כתיב זכאה חולקיה דמין
 דעאל ונפק למנדע ארחוי דקדשא בריך הוא ועל דא כתיב (משלי ר')
 וארח צדיקים כאור נגה וגומר, וכתיב (ישעיה ס) ועמד כלם צדיקים
 וגומר. תניא אמר רבי יצחק כל הני תקונין וכל הני מילי, למחצדי
 חקלא אתמסרן, ותנין חייבייא כביכול עבדין פגימותא לעילא. מאי
 פגימותא, כמה דכתיב שחת לו לא בניו (דנ"ז ע"ב) מומס, דהא כל הני
 תקונין לא משתבחי בדקא יאות. כתיב אחד אומר (ישעיה כ"ט) וילבש
 צדקה בשריין, וכתיב אחד אומר (ס"ג) וילבש בגדי נקם תלבושת. אלא
 אמר רבי יצחק וילבש צדקה, בזמנא דישראל זכאן. לא זכו וילבש
 בגדי נקם וגומר. אמר רבי יוסי מאי פגימותא, כמה דתנין דאבהן
 לא מסתפקין (ס"ה מסתפקין) לאתברכא מההוא שקיו דנחלא, כל שכן
 בנין כמה דאת אמר שחת לו לא בניו מומס. מאי לו לא תרי זמני
 אלא חד לעילא וחד לתתא. והיינו דאמר רבי שמעון, כל זמנא
 דחייבייא סגיאנו בעלמא, בביכול שמא קדישא לא מתברך בעלמא,
 וכל זמנא דחייבייא לא סגיאנו בעלמא, שמא קדישא מתברך בעלמא
 הדיא הוא דכתיב (תהלים ק"ד) יתמו חטאים וגומר ברכי נפשי את יי
 הללויה. אמר רבי אבא מקרא זה ממש הוא, דכתיב שחת לו לא
 בניו מומס. מאן גרים לחבלותא דא, דור עקש ופתלתול, בגין דאינון
 חייבייא, ודיא אשתבח הכי, בגין כך בתר דאמר משה כל הני מילין,
 ואדבר שמא קדישא כדקא יאות, אמר ודאי צדיק וישר הוא מלה
 בתקוניה, אבל שחת לו לא בניו מומס, מאי טעמא הכי. משום דאינון
 דור עקש ופתלתול. אמר רבי יהודה, לו לא, כלומר לגרמיהו עבדין
 דא חייבין, דגרמין לאסתלקא ברכאן מעלמא. אמר רבי אבא לו
 לא, הא אוקימנא והכי הוא, מה כתיב בתריה הלוי תגמלו זאת, לשלמא
 גבול דא לקדשא בריך הוא, על כל אינון טבאן דגרים לך ועבדי
 לקבלך. רבי אלעזר פתח (ויקרא כ"ו) ואף גם זאת בהיותם בארץ
 אויביהם וגומר. זכאן אינון ישראל על כל צמין עובדי עבודה זרה,
 דאף על גב דארגיו קמי מאריהון, קדשא בריך הוא לא בעי לשבקא
 לון. דבכל אתר דגלו בני עממא, קדשא בריך הוא עמהון בגלותא,
 הדיא

הדא הוא דכתיב ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם וגומר • רבי
אבא אמר ואף גם זאת בהיותם • תא חזי כמה חביבותא דקדשא
ברוך הוא לגביהון דישראל, דאף על גב דגרמין למגלי בני עממיה
שכינתא לא אתעדיאת מנהון לעלמין • דלא תימא דאינון בלחודייהו
בגלותא משתכחין, אלא ואף גם זאת עמהון משתכחא • הדא הוא
דכתיב ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם וגומר • למלכא דארנז
על בריה, וגזר עליה עונשא לאתרחקא מניה ולמיזל לארעא דחיקא •
שמעת מטרוניתא ואמרה, הואיל וברי אזיל לארעא דחיקא, ושרי ליה
מלכא מהיכליה, אנא לא אשבוך ליה, או תרוונא כחדא ניתוב להיכלא
דמלכא, או תרוונא כחדא ניתוב בארעא אחרא • לזמנין פקיד מלכא
על מטרוניתא לא אשכחה • דהוות אזלת עם בריה • אמר הואיל
ומטרוניתא תמן תרווייהו יתובון • ובזמנא דפקיד קדשא בריך הוא,
למטרוניתא פקיד לה בקדמיתא, ובגינה פקיד לבנוי הדא הוא דכתיב
(שמ"ו) וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל וגומר • מאן גרים דאנא
שמענא עקתהון, כביכול מטרוניתא דדכרנא לה הדא הוא דכתיב
(ס"ג) ואזכור את בריתי • וכתיב (ס"ג) ויזכור אלהים את בריתו • וכד
קדשא בריך הוא יהדר לישראל מן גלותא מה כתיב, (דברים ל') ושב יי
אלהיך את שבותך ורחמך, דא מטרוניתא • ועוד כתיב (תהלים פ"ט) רצית
יי ארצה שבת שבת יעקב • אמר רבי יהודה הלוי תגמלו זאת, בגין
דאתון דור עקש ופתלתול, אתון הויתון גרמין דתגלי זאת בגלותא,
הלוי תגמלו זאת • דא הוא גמול דעביד עמכון בכל אינון נימוסין
דמצרים, בכל אינון אתוון דעבד לכו • דא הוא גמול דאתון שלמין
להאי זאת, מאן גרם לכו דא, בגין דאתון עם גבל ולא חכם • ולא
מסתכלין בכל אינון טבן דעבד לכו עד השתא • הלוי תגמלו זאת,
דא שכינתא • והא אוקימנא מילי • דתנינן היא דבהבראם זעירא,
היא דבהלוי רכרכא, והא אתמר דתניא אמר רבי יהודה היא דבכל
אתר קדשא בריך הוא, ואקרי אם, ותרז עלמין נינהו דכתיב מן העולם
ועד העולם, והא תנינן ברזא דקרא בשמן כתית רביעית ההין • תניא
רבי יהודה אומר בכמה אתרי אסתכלנא דקדשא בריך הוא לא אעדי
(דברים ע"ב) רחמיותא מנייהו דישראל, דבכל אתר דאינון הו • קדשא

ברוך הוא בניייהו דכתיב (ויקרא כ"ו) לא מאסתים ולא געלתים
 לכלתם להפר בריתי אתם • דייקא אתם בניייהו עמהון • לא אעדי
 מניייהו לעלמין • רבי יצחק הוה אזיל בארחא ופגע ביה רבי חייה
 אמר ליה חמינא (להו) באנפך, דהא במדורא דשכינתא מדורך • מאי
 כתיב (שמות ג') וארד להצילו מיד מצרים • וארד, ארד מבעי ליה, וארד
 בקדמיתא, אימתי, כד נחת יעקב למצרים, ולמה, להצילו מיד מצרים,
 דאלמלא לא הוה בניייהו, לא יכלין למסבל גלותא כמה דאת אמר
 עמו אנכי בצרה אחלצהו ואכבדהו • אמר ליה ודאי בכל אתר דישראל
 שריין קדשא בריך הוא בניייהו • וכל אתר דחכימי דרא אזלין קדשא
 בריך הוא אזיל עמהון דכתיב (תהלים ל"ב) כי מלאכיו יצוה לך וגומר •
 מנלן דכתיב (בראשית ל"ב) ויעקב הלך לדרפו וגומר, ויאמר יעקב כאשר
 ראם מחנה אלהים זה השתא גשתתף כחרא וניזיל בארחא, דהא ידענא
 דלא אתר חר אזלין לקבלא אנפוי דשכינתא, אמר ליה ודאי • אמר
 רבי יצחק תנינן שלוחי מצוה אינן נוזקין לא בהליכתן ולא בחזרתן •
 ואנן לאתחזאה קמי קדשא בריך הוא אזלין ולא דחילנא • עד דהוו
 אזלי אמר רבי תייה כתיב (ס"ג) אלה תולדות השמים והארץ •
 השמים לאכללא קדשא בריך הוא • והארץ, לאכללא קדשא בריך
 הוא וכל מה דלתתא, אינון אקרונ תולדות השמים מניייהו • אמר ליה
 אי הכי מהו כהבראם, ואתמר בה' בראם • אמר ליה כלא חר מלה,
 כד שמים אתחברו, דאי ה' אפיקרת תולדות, ואינון אקרונ תולדות
 השמים והארץ • אמר ליה אי הכי, במאי אוקימנא בה' בראם
 באברהם • אמר ליה כלא חר מלה הוא (מלה) באברהם היינו השמים,
 דמתמן שריין לאתפשטא • בה' בראם, היינו והארץ וכלא חר מלה •
 אמר ליה ודאי הכי הוא והא אוליפנא, דכתיב אלה תולדות השמים
 והארץ • ותנינן העולם הזה נברא בה' דכתיב בהבראם • והעולם
 הבא נברא בי' דכתיב (ס"ט) ונהר יוצא מעדן להשקות ארץ הגן
 לאכללא השמים • את הגן לאכללא את הארץ • והא אוקימנא דכתיב
 (ס"ד) מעין גנים, דא היא השמים באר מים חיים, דכתיב (בראשית כ"ו) ויברו
 שם עברי יצחק באר, דכתיב (ס"ט) ויעתק משם ויחפור באר אחרת
 וגומר • וגזלים מן לבנון, דאינון מתעטרין לעילא וסלקין כרישא

דמלכא • דכתיב (תקלים ק"ח) כי גדול מעל שמים חסדך • מן לבנון
 מתמן נפקין לבינה ונגיד ואתמשך לבל זווין, עד דנגדין אינון מבוועין
 ונחתין לאתכנישא לאתר דאקרי ימא רבא דכתיב (קסל"ט) כל הנחלים
 הולכים אל הים וגומר • ובתיב (ישעיה כ"ה) הביטו אל צור חוצבתם
 וגומר • לבתר כתיב גן נעול אחותי כלה וגומר • ומכאן נפיקו תולדות
 לכלא, דכתיב בהבראם בה' בראם, ממש באברהם • אמר רבי יצחק
 ואפילו ביעקב ממש • וכלא חד מלה • אמר רבי יצחק כד אגן יתבין
 לקמיה דרבי שמעון, כלא אתמר קמיה באתגלייא, ולא אצטריכנא
 לכל האי • אמר ליה לאו רבי שמעון כשאר בני נשא • דכלהו קמיה
 כשאר נביאי לקמי משה • עד דהוו אזלי • אמר רבי חייה כרתיב
 (ס"ט מ"ט) התשכח אשה עולה מרחם בן בטנה וגומר • האי קרא
 אוקמוה, והכא מאי קא מיירי • אמר רבי יצחק אי (ו) בקטורא דחבריאי
 סמיכא לא אסמכנא, אגן מה נימא • אמר ליה דהא קלא דרמיזא
 חד, שמענא יומא חד כד הוה אזילנא באורחא, ולא ידענא מאן אמר
 ולא ידענא מלה • ותא חזי שבעה יומין הוו דחלישנא על דא, ולא
 טעימנא מידי, והשתא אזילנא לגביה דבוצינא קדישא דלימא לי דילמא
 אדכר • אמר ליה דילמא ההוא יומא דהוה אזיל רבי אלעזר לגביה
 דחמוי, וההוא יומא אזילנא עמיה והא אדכרנא מלה • תא חזי הכי
 אמר רבי אלעזר משמיה דאבוי, אמרו ישראל קמי קדשא
 בריך הוה, מיומיה דנפלנא בגלותא קדשא בריך הוא שביק לן
 בגלותא ואנשי לן דרא הוא דכתיב (ס) ותאמר ציון עזבני יי"י שכתני,
 אמרת שכינתא התשכח אשה עולה, וכי ישראל דאקרון בנין כמה
 דאת אמר (דברים י"ד) בנים אתם ליי אלהיכם • מרחם בן (דברים ע"ב) בטנה,
 כמה דאת אמר (ירמיה כ') ואנכי נטעתוך שורק כלה זרע אמת • גם
 אלה תשכחנה • דכתיב אלה תולדות השמים והארץ • ואנכי לא
 אשכחך • מכאן דקדשא בריך הוא לא שביק לון לישראל לעלמין •
 תו אמר התשכח אשה עולה מרחם בן בטנה • דא הוא רזא עלאה
 דאמר קדשא בריך הוא, דהא מילין אלין בשמיה אחידן, כמה דקדשא
 בריך הוא לא אנשי שמיה דהא הוא כלא • כך קדשא בריך הוא

לא

(ה) ה"ס נקטר חכית סחכמיס לא כרטיסו ולא עזי לי סמיכתיס אנו חס כזמר כ"י ס"ע"כ :

לא אנשי לון לישראל, דאינון אחידן (6) בשמיה ממש • אתרגיש רבי
 חייא אמר וראי דא היא מלה • בריך יהא קדשא בריך הוא דאעדענא
 לך וידענא מלה • וידענא מאן ההוא דשמענא מניה • ותא חזי דההוא
 יומא דרהיטנא ארבע מילי ולא אשכחנא מאן הוה • אמר ליה כגין
 דעאלנא בחד מערתא, דרבי אלעזר נפיש שעתא חדא, קרי עליה רבי
 חייא הני קראי (סעיף כ"ח) אז יבקע כשחר אורה וגומר • אז תקרא ווי
 יענה וגומר אז תתענג על " וגומר :

זכור ימות עולם בינו שנות דור ודור וגומר • זכור ימות עולם • רבי
 אבא אמר מאן ימות עולם, אינון שיתא יומין דעבד קדשא בריך
 הוא עלמא כהו דכתיב (שמות ל"א) כי ששת ימים עשה " וגומר • כי
 ששת ימים, ולא בששת ימים והא אוקימנא • בינו שנות דור ודור,
 כלומר אינון ימות עולם ידעו וישתמודעו כל אינון שנין ויומין, וכל
 דרא ודרא עד דרא דא דאתון קיימין • שאל אביך ויגדה • דא קדשא
 בריך הוא הדא הוא דכתיב הלא הוא אביך קנך • ויגדה, והוא יגלה
 עומקא דחכמתא, ומאי היא • אלא בר אינון שיתא יומין שכלילו
 עלמא, לא שכלילו ליה אלא בגינך דחיתי אנת ותקיים אורייתא •
 דתנינן כל מה דעבד קדשא בריך הוא על תנאי עבד, דכד יירטון
 ישראל אי יקבלון אורייתא יאות, ואי לא דיהדר ליה ליהו ובהו •
 ובגין כך אינון ימות עולם ידעו ואשתמודעו כלא • והא תנינן הנהו ענפי
 דאילנא היך מתאחדן בנו אילנא והא אוקימנא, כדין קדשא בריך הוא
 ברר לון לממנן תריסין על שאר עמין • ואתון מה כתיב כי חלק " עמו
 יעקב חבל נחלתו, דלא יהב לבו לרברבא ולא למלאכא ולא לממנא
 אחרא • והאי עמא דקדשא בריך הוא נסב לחולקיה, באן אתר אשכח
 ליה ימצאהו בארץ מדבר ובתהו יליל ישימון וגומר • דכתיב (ויקרא כ"ד)
 תרח אבי אברהם וגומר • ואקח את אביכם את אברהם וגומר, ומהכא
 דפר להו לישראל בכל דרא ודרא ולא אתפרש מנייהו ודבר דהו
 ברחמי הדא הוא דכתיב כנשר יעיר קנו וגומר :

כנשר יעיר קנו • אמר רבי יוסי לא אשכחנא מאן דחיים על בנוי
 כהאי נשר • ועל דא תנינן כתיב (יחזקאל ח') מפני אריה אל הימין

ופני

(ח) ויגיל כחוק ים דף י"ב ט' חמור י"א ח' כהן ארז ישיב לון סלח ליה ריחן אוסח אלמס כיקע סמס' ודוג' מח' ו' :

ופני שור מהשמאל נשר באן דוכתיה, באתר דיעקב קאים הדא הוא
 דכתיב (משלי ב') דרך הנשר בשמים, בההוא אתר ממש, מאי טעמא
 בגין דאיהו רחמי על בנוי ודינא לגבי אתרנין. כך קדשא בריך הוא
 דבר לבנוי כנשר דא. מה כתיב "בדד ינחנו ואין עמו אל נכר" הוא
 בלחודוי דכתיב (שמות י"ג) וי' הולך לפניהם וגומר. ואין עמו אל נכר,
 דלא דבר להו לישראל לא מלאכא ולא ממנא אתרא דאינון אקרון
 אל נכר, ודא הוא דאמר משה (ס"ג) אם אין פניך הולכים אל תעלנו
 מזה הדא הוא דכתיב "בדד ינחנו" הוא בלחודוי ואין עמו אל
 נכר. וזבאה חולקהון דישראל דקדשא בריך הוא דבר עמהון (בישראל)
 הכי עלייהו כתיב (תהלים קל"ה) כי יעקב בחר לו יה ישראל לסגולתו.
 וכתוב (שמואל ב' י"ב) כי לא ישש "את עמו וגומר. מאי טעמא לא ישש
 "את עמו, בעבור שמו הגדול. בגין דהאי בהאי אתדבק. ועל דא
 לא ישבוק לון קדשא בריך הוא, דבכל אתר דאינון שריין קדשא בריך
 הוא עמהון כמה דאוקימנא:

לו חכמו ישכילו זאת. אמר רבי יוסי כל הני קראי דהכא, תוכחי אינון
 דאזכח להו משה לישראל, בר ההוא שמא קדישא דגלי בשירותא
 דמילוי. אמר רבי אבא ואפילו מה דאזכח לישראל בכללא דשמא
 קדישא הוא. דלית מלה באורייתא דנפיק מכללא דשמא קדישא.
 דאורייתא פלה שמא דקדשא בריך הוא אינון, והני קראי דיעאן
 אינון. אבל בגין דשמא (דל"ט ע"ב) דקדשא בריך הוא רשים בהאי
 פרשתא אצטריכנא עד השתא. והכא הא כתיב לו חכמו ישכילו
 זאת, זאת ודאי, והא בכמה אתר אוקימנא האי. דאי ישראל ינרעון האי
 איך זאת אחידא בדינוי לאתפרעא מן חייבייא, בינו לאחריתם, ויסתמרו
 למהוי בה, כמה דכתיב (מייב ט') וארץ מתקוממה לו דבר אתר לו
 חכמו ישכילו זאת, דאיהי מתקשרא בהו בישראל כד נטרין פקודי
 אורייתא ויתבין עמה בשלם, ינרעון דסייעתא דהאי זאת עמהון לאתפרעא
 משנאיהון, וישראל דאינון ועירין ביני עממיא ינדעון איכה ירדוף אחד
 אלף ושנים יניסו רבבה. ומאן גרים להו, האי זאת, דהוה בהו בשלם
 כד עבדין פקודי אורייתא. ולעלמין לא ארעדי מניירוהו למעבד
 להו נוקמין:

אם לא כי צורם מכרם ווי הסגירם • מאי טעמא כי צורם מכרם, בגין
 צור ילך תשי, דתקינין לא שראן ברקא יאות כאתרייהו • אם
 לא כי צורם מכרם • אמר רבי יהודה דא אברהם, כמה דאויקימנא
 דאמר אברהם יתחייבון ישראל בגלותא ולא ייעלון בגיהנם, דתרין
 אלין גלותא וגיהנם לא יסבלון ישראל • וקדשא בריך הוא אסתכס
 על ידוי, דכל זמנא די יחובון ישראל יפלון בגלותא וישתעבדון בהו
 שנאיהון, ובגין כך צורם מכרם ודאי, ווי הסגירם ואסתכס על ידוי תניא
 אמר רבי יהודה מאי טעמא אוכח להו משה בהאי שירה הכי, בגין
 דאינהו זמינין למיעל לארעא ולמשרי בנייהו שכינתא, ובגין כך אוכח
 להו על האי • רבי יצחק אמר בתרי אתרי קדשא בריך הוא זמין
 לאוכחא להו לישראל, וחדאן אומות העולם • חד דכתיב (הושע י"ב) וריב
 ליי עם יהודה ולפקוד על יעקב בדרכיו וגומר • שמעין אומות העולם
 חדאן, אמרי השתא ישתצון מעלמא • כד חמי קדשא בריך הוא
 דאינון חדאן, מה כתיב בתרה בבטן עקב את אחיו וגומר, כד שמעין
 אמרין דא הוא תשובה • לאתתא דהוה לה קטטה בכרה, אזלת
 למקביל עליה דינא, חמאת לדיינא דאין נפשין מנייהו לאלקארה,
 לצלכא • לאוקדא אמרת וי מה יעביד מן ברא • כד סיים דינא אמר
 לההוא אינתו אימא מה עביד לך בריך • אמרה (6) קיבלני : ע"כ
 ימצאהו בארץ מדבר ובתהו • ודאי לבתר עבד לכל אינון קליפין
 דיהון בלהו משתעבדין ליה. עד הכא הוה כתיב כההוה
 ספרא דקרטנא אסייא • לבתר הוה רשים בהאי קרא, כל נטורא
 דאצטריך אסייא חכים למעבד למרע דשכיב כבי מרעיה כי אסירי
 דמלכא, למפלח למארי עלמא, דכר אזיל אסייא חכים לגביה • ימצאהו
 בארץ מדבר ובתהו יליל ישימון, מרעין דשריין עליה, ואשכח ליה
 באסירו דמלכא • אי תימא הואיל וקדשא בריך הוא יפקוד לתפשא
 ליה, דלא ישתדל בר נש אבתריה. לאו הכי, דהא דוד אמר (תהלים מ"ח)
 אשרי משכיל אל דל וגומר, דל ההוא דשכיב כבי מרעיה, ואי אסייא
 חכים הוא, קדשא בריך הוא יהיב ליה כרכאן לההוא דישתדל ביה,

וההוא

(6) כי לנטקה חכי עליו על כספיה ככטני הים הוצע בכרסו ומלערי ולי הדין כטרו למ ח"ס ככטן עקב אח אחיו חכמה

סחור כטור ממנה חרס כ

וההוא אסייא ימצאהו בארץ מדבר בבי מרעיה שכיב • ובתהו יליל
 ישימון דאינון מרעין דחקין ליה • מאי אצטריך ליה למעבר • יסובבנהו,
 יסובב סבות וייתי עילות, בגין דימנע מניה אינון מילין דנוקין ליה,
 יקיו ליה ויפיק מניה דמא בישא • יבוננהו, יסתכל ויבין ההוא מרעא
 ממה הו, ויסתכל בגין דלא יתרבי עלוי וימאך ליה • לבתר יצרנהו
 כאישון עינו, בגין דיהא נטיר בדקא יאות באינון משקי באינון אסוותא
 דאצטריכו ליה, ולא יטעי מנייהו • דאלמלא יטעי אפילו במלרה חד,
 קדשא בריך הוא חשיב על ההוא אסייא כאילו שפיד דמא וקטליה •
 בגין דקדשא בריך הוא בעי, דאף על גב דההוא בר נש איהו בבי
 אסירי דמלכא ואיהו אסיר בבי אסירי, דישתדל בר נש עליה ויסייע
 ליה לאפקא ליה מבי אסירי • והוה אמר הכי, קדשא בריך הוא דין דינון
 דבני עלמא לעילא, הן למות הן (דל"ט ע"ב) לשרושי, הן לעקור, הן לענוש
 נכסין, ולאסורין. מאן דאתחוי לענוש נכסין, נפל בבי מרעיה ולא יתסי
 עד דיתן כל מה דאתגור עליה • כיון דאתעניש בממוניה ויהיב כל
 מה דאתגור עליה, אתסי ונפק מבי אסירי • ועל דא אצטריך לאשתדלא
 עליה דיתן עונשיה ויפוק • מאן דיתחוי לשרושי, יתפסון ליה
 ויהיב ליה בבי אסירי, עד דישתרש מכללא, ולזמנין דישתרש
 משייפי או מחד מנייהו, ולבתר יפקון ליה מבי אסירי • מאן דיתחוי
 למות הכי הוא, דאילו יתן כל כופרא וכל ממונא דעלמא לא ישתויב •
 ועל דא אצטריך לאסייא חכים לאשתדלא עליה, אי יכיל למיהב ליה
 אסוותא מן גופא יאות • ואי לאו, יתן ליה אסוותא לנשמתיה, וישתדל
 על אסוותא דנשמתיה, ודא הוא אסייא דקדשא בריך הוא ישתדל
 עליה בהאי עלמא ובעלמא דאתי • אמר רבי אלעזר עד השתא
 לא שמענא מאסייא דא ומספרא דא • בר מזמנא חדא דאמר רבי
 טייעא חדא דשמע מאבוי, דאסייא חד הוה ביומוי, דכד הוה מסתכל
 בבר נש כד איהו בבי מרעיה, הוה אמר דא חי ודא מת • והוה אמרין
 עליה דהוה זכאה קשוט דחיל חטאה • וכל מאן דלא יכיל למדבק
 מה דאצטריך, איהו הוה קני ויהיב מדיליה • והוה אמרין דלית חכים
 בעלמא כגיניה, ובצללותיה הוה עביד יתיר ממה דהוה עביד בידוי,
 וכדרמי לן דא הוה ההוא אסייא • אמר ההוא טייעא ודאי ספרא

דיליה כירי איהו, דקא יריתנא מאבי אבא, ובל מילוי דההוא ספרא
 בלהו אתייסרון על רזין דאורייתא, ורזין סתימן אשכחנא ביה, ומילין
 דאסוותא סגיין דאיהו אמר דלא יאות למפעל לון, בר אי איהו
 דחיל חטאה, ואינון ממה דהוה עביד בלעם, דהוה לחיש לחישין על
 מרע והוה אמר בפומי ואתסי מיד, ובלהו בריר לון בההוא ספרא
 ואמר, דא אסור ודא מותר, למאן דדחיל חטאה, בגין דמרעין סגיין
 אמר דתלייא אסוותא דילהון בלחישו דפומא. ואינון מסטרא דנחש
 ומנהון מסטרא דקסם. ובל אינון דאסור לומר בפומא ואסור למעבד
 בעובדא הוה אמר. עד דאשכחנא על מרעין ידיעאן דאצטריך לומר
 כך, ולנרנני בגדוי ובשמטא על ההוא מרע, ואיהו תוהא סגי לגבן.
 חדי רבי אלעזר וחדו חברייה, אמר רבי אלעזר אי ההוא ספרא הוה
 לגבן נחמי מה איהו. אמר אנא אמסר במסירה על מנת לאחזאה
 לבוצינא קדישא. ותנינן אמר רבי אלעזר ההוא ספרא הוה כירי
 תריסר ירחי, ואשכחנא ביה נהורין עלאין ויקירין, כד מטינא לאינון
 רזין דהוה מבלעם תוהנא. יומא חד לחישנא באתר חד, והוה אתון
 סלקן ונחתן, עד דחמינא בחלמא ואמר לי, מה לך למיעל בתחומא
 דלא דילך, ולא אצטריך לך, אתערנא ואבאיש קמאי על רזין סתימן
 דהוה תמן. שדרנא לההוא יודאי ורבי יוסי ברבי יהודה שמה, ויהיבנא
 ליה ספרא, וברזין דבלעם אשכחנא מאינון שמהן דמלאבין דשדר ליה
 בלק, ולא הוה מסתדרן על תקונייהו בדקא יאות, אבל כמה זיני
 אסוותא אשכחנא ביה, דקא מתתקני על תקוני אורייתא ורזין סתימן
 דילה, וחמינא דאינון בחסידותא וצלותין ובעיותין לקדשא בריך הוא.
 ואי תימא דהוה עביד אסוותא בפסוקי אורייתא או ברזין (6) דאורייתא,
 חס ושלוס, אלא הוה אמר רזין דאורייתא, ועל ההוא רזא אפיק רזין
 דאסוותא, דלא חמינא בההוא גוונא לעלמין. אמיןא בריך דחמינא
 דאחכים לבני נשא מחכמתא דלעילא, ומאינון מילין דבלעם נסיבנא
 נחמינא בהו, דלא הוה בעלמא חכים בחרשייא כגיניה. אמיןא בריך

רחמינא

(6) עין מאובת סדנא כחכ סתקרה הירוח ארכ סימן רפ"א עלסקמיעין כשמות ופסוקים אש מותרים ה' כרחמיו וילכו מכל
 חטא ויאיר עיניו כחורפתי תורת חיים :

האינו דרצ"ט ע"ב

רְחֲמֵנָּא דְבַטְלֵי מַעֲלָמָא חֲרָשִׁין, דְּלֵא יִטְעוּן בְּנֵי נֶשֶׁא מִבְּתַר דְּחֻלְתָּא
דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִתְעַלֵּי וְיִתְבַּרַךְ שְׁמוֹ אָמֵן : ע"כ

(מבאן חזור לפרשת בלק אמר רבי אלעזר כלעס חייבא מאן קטיל ליה וכו' דף קנ"ג ע"ב)

בְּרִיךְ יי לעולם אָמֵן וְאָמֵן יי לעולם אָמֵן וְאָמֵן :

שייכים לספר דברים

ואלה מוסיף על הראשונים אשר כבר היו לעולמים כי מקומות מקומות יש ששייכים להם איזו
מאמרים כמו מספר הכהיר תוספתא ומדרש רות וכיוצא באלו שלא נרפסו כדפוס מנטוכה
זאולו יאמר האומר שלא נאמר כי כי טוב הואיל ואינו בשלמותו והכל הולך אחר החתום לכן הרפסנו
בסוף הספר כדי שכל אחד ימצא מכושרו :

(סומן י"ג (נ"ל) י"ד דף רס"ה ע"א שורה י"ד בְּתַר הִכִּי אֵיזָה לִיחָ לְמַקְרֵי פְּרָשָׁת

בְּרֵאשִׁית עֲדוּיָהּ עֲרֵב וְיֵהִי בְּקָר

יּוֹם אֶחָד, דֹּאִיָּהּ עֲלוּיָא וְתוֹשְׁבַתָּא. דְּכֵלָּא, לְבַתָּר יִתְעַסֵּק בְּפְרָשָׁת

הַקְּרִבְנוּת לְכַפְרָא עֲלוּיָ וְיִמָּא צוֹ אֵת אֶהְרֵן עַד תּוֹקֵד בּוֹ, בְּגִין דְּכָל

הרהור]

הרהורין ומחשבין דליליא יתכפרו, לכתר ישבח תושבחתא דרוד ובגין
 כך ייעול בר נש בתרעין דבהון כולא, ואיהי אתתקנת דרגין, בין דמטי
 ליוצר אור דאיהו שירותא דצלותא דמיושב, כדן כל אינון דרגין פתחין
 תרעין, וכדן כתימרות עשן כתיב, ומה תמרות עשן דקטורת סלקא
 ומתחבראן דרגין אלין באלין, אוף הבא איהי צלותא דתמורת עשן
 איהי מתחבראן ומתקשראן אלין באלין, דהא איהו מקשר לון ואומר
 כלם אהובים כלם קדושים וכו', לכתר אהבה רבה לסלקא ולאתקשרא
 בימינא, ויהודא דשמע ע' רברבא ד' רברבא, וסימנא ע'ד היינו דכתיב
 ע'ד "בכם, אשתארו אתון ש"מ במ' פתוחה, לפי ש"מ פתוחה מלך
 תתאה, מ"ם סתומה מלך עלאה, אשתארו אתון ש"מ א"ח, מהאי סטרא
 ש"מ ומהאי סטרא א"ח. אמר רב המנונא סבא כל מאן דמיחד יהודא
 דא בכל יומא, חדוה זמין ליה מלעילא מאתון אלין, ש"מ מהאי סטרא
 א"ח מהאי סטרא, ומצרף אתון אלין, למפרע שרי (6) ובמישר ס"ים
 וסימן אשמח, דכתיב אנכי אשמח ב"י, ב"י ממש, והכי אית בספרא
 דחנוך. תו אית ביה ע"ן רברבא רמו לאלין שבועין שמהן רזא דאבהן
 קדישין, ישראל "אלהינו", אלין ארבע בתי דתפילין דאחיד לון, ד'
 רברבא דא קשר של תפילין דאיהי אחידת בהו, והוה רזא לחכימין
 ולא אתמסר לגלאה. ותרין רצועין נפקין מסטרא דא ומסטרא דא,
 רזא תרין ירכין דהאי א"ח דנביאי קשוט אחידן ביה. ועוד א"ח רמו
 לפסוק דאמר פתחי לי אחותי ולכתר אמת ויציב. ואמ"י ויציב, דא
 תרגומו. אלא דא יעקב ודא יוסף ואצטריך לאתדבקא בתרווייהו,
 ולכתר צלותא מעומד, תלת קדמאין דאינון מגן ומחיה והאל הקדוש,
 מגן, אית ביה תרין וארבעין תיבין, רזא דשמא קדישא דתרין וארבעין
 אתון, ואית לאכללא ליה בלבא, ולאתקשרא בשלהובא בנחלתא.
 ברחימו, ודא איהו ברכת דימינא מחיה, אית ביה תשע וארבעין תיבין
 ברזא דחמשין תרעין חסר חר. ואית שמא בנבורה ה, ואיהו את"ה
 גבור לעולם אדנ", ורזא דיליה אנ"לא, וברזא אחרא יגלא, וכלא רזא
 חדא מגבורתא דברכאן דיהודה א"תה יודוך אחיך ג' ור אריה יהודה
 ל"א יסור שבט מיהודה א' וסרי לגפן עירה, בדא אתער יהודה בנבורתא

קדישא

וצלוחתא דבר נש כגוונא דא, בקרמיתא מומין לדיוקנין דחקיקין
 בכורסייא על אינון ברין דמתפשטי רוחין דילהון יסורא בהאי עלמא
 מנייהו, והיינו דכתיב מה רבו מעשיך " כלם בחכמה וגומר, דאיכרין
 דאתחזון לקרבנא רוחא דילהון מתפשטי עלייהו ארבע דיוקנין
 ומזמנן על ברין אלין, והיינו דקאמרינן והאיפנים וחיות הקודש וכל
 אינון חיילין אחרנין דקא מתפשטי מנייהו ולבתר כהנא רבה קאמר
 חר שמא קדישא היינו אהבת עולם אהבתנו וגומר ויחודא רבא
 מייתדי דהיינו שמע ישראל " אלהינו " אחר ולבתר ליואי קא מתערי
 לנגונא דהיינו והיה אם שמוע תשמעו וגומר, דא נגונא דליואי בגין
 לאתערא סטרא חר ולבתר ישראל דא אמרת ויציב ישראל סבא
 דקיימא על קרבנא דא, היא דרגין עלאין פנימאין וכלא קיימא על
 פתורא אבל לית רשו לחד מנייהו לאושטא ידא ולמיכל מן קרבנא,
 עד דמלכא עילאה אכיל, והם שלש ראשונות ושלש אחרונות כיון
 דאיהו אכיל, יהיב רשו לארבע דיוקנין ולכל אינון סטרין דמתפרשן
 מנייהו למיכל כדן אדם דאיהו דיוקנא דכליל כל שאר מאיך ונפיל
 על אנפוי ומסר רוחיה וגרמיה לגבי אדם דחקיק על אינון דיוקנין,
 ולא תערא ליה עליה כדקא חזי והיינו אליך " נפשי אשא תלת
 דיוקנין אחרנין וכל אינון דמתפשטי מנייהו, תהלה לדוד והיינו יביעו
 ירננו יאמרו ידברו, כלחו אכלי ואתהנון כל חד וחד כרחוי ליה מכאן
 ולהלאה לימא ברנש עאקו דלביה יענך " ביום צרה עאקו דעוברתא
 דיתבא בעאקו, ואתהפכו כלחו סניגורין עליה (ד"ב ע"ב) דבר נש ושלש
 פסיעות שעושה הבונה בהם למיכאל וגבריאל רפאל שיצא משלש
 מחנות שכינה ועל דא כתיב אשרי העם שככה לו אשרי העם שני
 אלהיו כדן : (וכו' דס"ס ט' טו י"ד)

(סימן ט"ו דף דע"ס ע"ב סוף כ"ח) צולמא דעל בר נש כורסייא מרובעת
 בארבע חיוון ואדם לשבת על

הכסא, כל אכר ואכר דהאי צולמא איהו מלאך, דאיהו ממנא על
 כל פקודא ופקודא כמה דאוקמוה מארי מתניתין עשה מצוה אחת
 קנה לו פרקליט אחד צולמא כרשיעייא עז, ארבע חיוון דיליה
 עון משחית אף וחימה, ארבע אנפין דעבירה זרה נרה שפחה גויה זונה

ובגין דא ויברא אלהים את האדם בצלמו דא מטטרוין מאן אלהים
 דברא ליה, דא אלהים חיים ומלך עולם . בצלם אלהים ברא אורתי
 סמאל דמניה אלהים אחרים, דאתמר ביה לא יהיה לך אלהים אחרים על
 פני . אם זכה ברא ליה אלהים בצילמא דמטטרוין עבד תחות רביה,
 והאי איהו ויברא אלהים את האדם בצלמו בהאי דיוקנא . ואם לא
 זכה צלם דסמאל תנינא מלאך המות דאיהו תחות רשותא דקדשא
 בריך הוא למידן ביה בר נש בגהינם, אם לאו הוא צדיק . ובגין דא
 ויצר, יצירה לטב מטטרוין, למעבר (למהוי) ליה עזר באורייתא בפקודין
 והאי איהו אעשה לו עזר . ואם לא זכה, יצירה לביש סמאל דאיהו
 כנגדו למחטי ליה למידן ליה בגהינם . ותרווייהו אזלין עם בר נש
 בתרין צולמין . ויפח באפיו נשמת חיים, דא צולמא דקדשא בריך
 הוא שכינתא דאתמר בה ומלכותו בה בכל משלה . וקדשא בריך הוא
 הוא בהאי צולמא שליט על תרווייהו . והאי צולמא תיבת נח, עורב
 ובת זוגו, לקבל קדשא בריך הוא ושכינתיה בגלותא ארמין דא דא .
 וישלח את העורב בקדמיתא, דא יצר הרע דשלח ליה עם בר נש בהאי
 עלמא, דאקדים כגוונא דאקדים ליעקב, וכגוונא דתכן דאקדים לחטה .
 אי אשכח ההוא גוף מחויב בכמה חובין, מלוכלך בטנופין דעבירות,
 אתמר ביה ולא חזר עורב בשליחותא דמאריה . לבתר וישלח את
 היונה מאתו דא יצר הטוב :

סימן י"ו דף ר"ף ע"כ שורה ל"ה פקודא ליבם אשת האח, ורוא דא דא היא
 אוקימנא דאיהו עביר טיבו וקשוט

עם אחוהי מיתא, דלא לשתצי מההוא עלמא . בגין דההוא בר נש
 דמית בלא בנין, לא אעבר כותלא דפרזלא למיעל גו פלטרין דמלכא .
 בגין דכותלא דפרזלא קיימא בין האי עלמא לעלמא אחרא, וברתר
 ההוא כותלא קיימן אלף ושיתין ריבוא מלאכי חבלה וכלהו אקרין
 מארי תריסין מארי דכבו, סייפי שננן דנורא מלהטן בידיהו . וגו
 ההוא כותלא אית שיתין אלפי היכלין דחשוכא . וכל היכלא והיכלא
 אית ביה כוין פתיחן לגהינם . ופל אינון דלא זכו בכנין בהאי עלמא,
 כד נפקין מיניה אזלין לאעלא לההוא עלמא אחרא, ופגעין גו ההוא
 כותלא, ונפקין כל אינון מארי תריסין וטרדין לון ועאלין ליון גו

אינון היכלין ויתבין תמן עד דיתפרקין • ובכל יומא ויומא טעמין
 טעמא דגהינם, אף על גב דאיהו זכאה • בר אי זכותיה סגי וזכותא
 דאבהן, והני אינון דאשתדלו בהו ולא יכלו • בגין דכל אינון דליה
 אתפשט מנהון דיוקנא דלעילא כהאי עלמא, לא עאלין גו הרווא
 עלמא • וכל אינון דליה אשתדלו כהאי עלמא בכנין, כד
 נפקי מרהאי עלמא קריכו גו הוי כותליה, ונפקין הנהו
 מארי תריסין וטרדין לון בגורא מלהטא • וגו אינון
 (ד"ב ע"ב) היכלין אית היכלא חדא, וההוא היכל אקרי היכל פועלי און,
 ונטלין ליה ועאלין ליה בההוא היכלא ותמן אתטרוד בכל יומא, ודא
 קשה מנהינם • אי אית ליה פרוקא יאות • ואי לאו, לא נפיק מתמן
 לעלמין, ועל דא כתיב אשרי הגבר אשר מלא את אשפתו מהם
 וגומר • כד אית לון פרוקא לאינון דלא זכו, אצטריך לההיא אתתא
 ממש דהוא שבק תמן, באתר דנפשיה ורעותיה הוה שני תדיר ואידבק
 ברעותא ותיאובתא • וכד אשתמש בההוא אתר אחוה דמיתא, ההוא
 דביקו דתיאובתא דנפשא דשבק בההוא אתר, איתער באתערותא
 דאתתיה דאתערת לגביה, ואחוה דשני רעותיה באחוה בההוא אתר •
 כדן אתערו דא, מתער לההוא מיתא באינון היכלין ונפק מתמן •
 וחד ממנא מאינון מארי תריסין אתי עמיה, ואתהדר בר נש לההוא
 אתר וישוב לימי עלומיו • ההוא ממנא קרי עליה ווי דנפיק אגריה
 כמקוליה, מאן דהוה סיב אתהדר רביא לחייבא ביה • ועס כל דא
 קדשא בריך הוא רעותיה למעבד עמיה טיבו לאתתקנא כהאי עלמא,
 ודא איהו דמאריה אתרעי ביה • רביא מתריסר שנין דליה אשלים
 לעשרין, וזו דאיהו רביא דליה נסיב, קדשא בריך הוא אעקר ליה
 ושתיל ליה לבתר כסטרא דאכוי בקשין, ודא לא אויל לההוא כותלא,
 בין גן עדן וגהינם איכא חד טיגרא, ודא היא טיגרא דמתחלוקת •
 אמאי אקרי הכי, בגין דכל בני עלמא עבדין פליגא במאריהון על
 ההוא רביא • וקדשא בריך הוא חמי ביה דלא יצח, דאי אתקשא
 לא אתנטע בנטיעא שפיר, והשתא דאיהו רביא ויאות לאתעקריה,
 אתעקר ושתיל ליה קדשא בריך הוא, כד אתעקר עאל לגביה ההוא
 טיגרא, ותמן היכלין ידעאן לאילין, וחילין ומשיריין סגיאיין קיימין תמן

דממונין עליהו, וכלהו בחושבנא קיימי, וקיימי תמן עד דאתפריקו
בסטרף דאבוי, ואי לא אבוי, זמנין דקיימי לחמשין שנין, ועביד ביה
קדשא בריך הוא טיבו ואיפרק בקריבא דקריב ליה או אחוה, וכמרה
פריקי אזמין קדשא בריך הוא לההוא בר נש . גופא קדמאה מרה
תהא מניה, שאלתא שאילו קמיה חברייה אי יתקיים ההוא גופא אי
לאו . אי תימא דלא יתקיים, וכי יכדון עובדי ידוי דקדשא בריך הוא
אי חייבא הוה סגי ולא אתחוי לאתקיימא לא שאילנא, דודאי אתאביד
ולא אתקיים, אבל כמה אינון דאתהדרו להאי עלמא ואתתקנו, גופא
מרה תהא מניה . ההוא גופא לא אתאביד, דהא קדשא בריך הוא
לא יאכר עובדי ידוי, ובריין זמנין למעבד מנייהו . ואינון הוו גופין
דאתהדרן בלא רוחא . כד זמין קדשא בריך הוא לאחייא מתייהב,
אלין יתבנון ויקומון ארבעין יומין בלא רוחא, וקדשא בריך הוא חס
עליהו ומשדר עליהו רוחא דנשיב בגנתא דערן ויקומון בקומיהון,
ויהון שמשין לצדיקייא דמתעסקין באורייתא, ואלין ימותון במלקדמין
ולבתר יקיימון לון, ועל דא כתיב ושבת אני את המתים שכבר מתו
מקדמת דנא . כד יקומון נדעון למאריהון ידיעא דלא בריא כשאר
בני נשא, ואלין שמשין דעמא קדישא . בספרא דשלמה על אלין
גופין כתיב ורבים מישני אדמת עפר יקיצו אלה וגומר ואלה וגומר,
בין זכאין בין חייבין יקומון, ועל דא כתיב בהו באורח סתים ורבים
ולא כתיב מאן אינון . ובגין כל דא אף על גב דאמרין דאתברו
לאו הכי, דהא לית לן גופא מאלין דלא יקומון דור המבול ודור
הפלגה ויתברון במלקדמין . דור המבול מה כתיב בהו, כי השחית
כל בשר את דרכו, מחבלין דהוא שייפא בגין כך אתענשו .
אזוף הכא כל אינון דלא זכו לבנין, לית לון חילקא בהווא
עלמא עד דמתתקנו, ונאפירו לחמשין דרין אהדר לון
(כ"ג ע"ב) קדשא בריך הוא כמה דאתמר . פקודא לחלוץ את יבמתו
הא אתמר, היאיל ולית דענתא דהאי או דהאי ולא אתתקנו בחביבן,
אית לחלוץ . ואי תימא באתר דשריין חיים אית סנדל בשפירו
דתיקונא דרגלין, דכתיב מה יפו פעמיה בנעלים בת גדיב וגומר, בגין
דלא איהו אתר דשריין ביה חיים . ובאתר דשרייה ביה מותא לית

סנדל כלל, בגין דאיהו סטרא דלית ביה תיקונא דרגלין דכר נש, ובגין כך לית ביה סנדל. וכל אינון סטרין דמתפשטין מניה, כולוהו משניין רגלין עד ראשתני כרגלא דתרנגולא. מלכת שבא כתיב ותכא לנסותו בחידות, חדא דעביד לרגליו סנדלא דסטרא אוחרא, מה כתיב ויגד לה המלך את כל לבבה, ולא כתיב ויעש לה, גלי לה דזא ולא אצטריך למעבד לה סנדלא, דלאו אורחא להאי סטרא בהאי. ובגין כך מאן דחמי בחלמיה דיהבין ליה סנדלין לרגליו, ודאי חיין אתמסרין ליה. ומאן דחמי דאעדן מניה סנדלא, בדינא דסטרא אוחרא יתמסר אי לא ייתוב. ועל דא אית לאשלא להאי ולמיהב ליה גו עפרא. דזא דא סנדלא דאיהו רגיל ביה לא תשלוף, בגין דלא לאעדא מניה. אבל אצטריך סנדלא אחרא למשלף מניה. וכמה אינון אלין מארי תריסין בההוא סטרא דמתכנפי תמן, לאנעלא ההוא סנדלא לההוא סטרא ולא יכלין. אהדר לגביה ההוא מיתא, וקרא טעין עליה קמיה דקדשא בריך הוא למיחס עליה, וקדשא בריך הוא חס עליה. ובגין ההוא סנדלא אהדר לההוא אתר ארבעין יומין ואתעדי מההוא מיתא, וכל אינון מארי תריסין דיליה, וקדשא בריך הוא יהיב ליה ענשא ופדיק ליה. אבל לא עאל גו מקדשא. ואתר מתתקנא להו לבר מננתא דערן, ותמן קיימין ואודן ומשבחן לקדשא בריך הוא, וחמאן ליה מרחיק, וההוא נהירו דערוגא דצדיקיא בגנתא דערן, ואכספו בעובדין, ובאין אינון צדיקיא בעלמא דין ובעלמא דאתי.

(טימן י"ז דף רפ"ג ע"א. סורה י"ב) וכל אתוון אלין אינון לסטרין אחרנין, ולחייבייא אינון כשלשלאין ורומחין לשייפין, תרועה שלשלת ותרין תרועות בעשרה שופרות, ואינון חד מן קשרק ותנינא מן קרק, ואינון עמודא דאמצעיתא. ותניא צדיק כל חד עמודא דאמצעיתא, ישראל שלישיה לתקיעה דאברהם רחמים פשוטים, ולשברים דיצחק דיגין תברין דלפא, דשברים לשון תבירו אינון הדא הוא דכתיב שבר תשבר מצבותיהם, צדיק איהו שלשלת תליתאה ממוצע בן צבאות דיליה, תרין שפון תקיעה לפניה ותקיעה לאחריה, שתי חצוצרות בסף אתקריאו כד נטלי מרחמי דאיהו ימינא,

שנים כרוכים זהב אתקריאו מסטרא דנכורה, דתמן כרוכים, ופני שור
מהשמאל. וכלהו עשר אתקשרו בקשר אחד דאיהו סימן קשר תקיעה
שכריים תרועה, לקבליה קשר של תפילין. ואוקמורה רבנן הראה
הקדוש ברוך הוא למשה קשר של תפילין, ודא עמודא דאמצעיתא
קשורא דתלת אכהן לעילא, וצדיק קשורא דנצח הוד יסוד, והאי
איהו קשר בתוך קשר חותם בתוך חותם למהו חומרא דאורייתא
נטיר מלגאו, והכי חוליא לית פחות מתלת כריבן, ודא שכינתא
דאיהו בת יחידא קשורא בשין דשבת, איהו אות דתפילין קשורא בשין
דתפילין, דאיהו תלת ענפי דאכהן, ודא יש דשדי, אשתאר דלית
למהו ארבע בתי דתפילין, בהאי קשורא אתקשר שד בשלשלת
בקשורא דתפילין בזמנא דאיהו קשר. אם יצילוה אלולה יפטור
גרמיה משלשלאה דמלכא, בגין דתרועה איהו בדעת, ואיהו עמודא
(ד"ג ע"ב) דאמצעיתא קשר דתלת אכהן, אשרי העם יודעי תרועה ולא
אמר שומעי, ומיד דאתקשר שמאלא בימינא אתכפייא דינא ואתגבר
רחמי, וקשורא דתרווייהו דעת, שלשלת קשור בתקיעה ושכרים ועוד
פסח ימינא, ראש השנה שמאלא, עמודא דאמצעיתא מתן תורה.
ואינון שבעה בשבעה מוצקות, ואינון שכינה עלאה כלילא משבע
ספירן, שכינה תתאה בת שבע ואינון ארביסר. עמודא דאמצעיתא
כליל תרווייהו ביד יהודה יוד ה"א וא"ו ה"א, וכל שבע מסטרא
דשכינתא ה"א הוא דכתיב שבע ביום הללתיך, לקבלהא עבדין שבע
הקפות, ספ"ה יאהדוניהו כ"ו היס, וקדשא ברוך הוא לולב, ושכינתא
אתרוג, לולב דומה לגופא, ואתרוג ללבא, ובגופא אית שמונה עשר
חוליין, לולב נענועין דלולב: ובנטילת לולב שמונה עשר נענועין,
באנא "שמונה עשר נענועין, בהודו ל"י שמונה עשר נענועין תחילה
וסוף, שבעים ושתיים, למכרח בהון שבעים ושתיים ממנן, דממנן על
דוחין בישין וטללין בישין. שבעת יומי דספ"ה שבעה ספירן, ספ"ה
אימא עלאה דמסכבא עלייהו. ניסוך המים וניסוך היין מסטרא
דימינא ושמאלא, וחג שמיני חג עצרת שכינתא תתאה בתא דמלכא
ומטרוניתא. אלה מועדי יי מקראי קדש אשר תקראו אותם
במועדם, לצפרא דמצפפין לה בנהא בכל יומא בכמה צפופין

ואיהי רביעית עלייהו, בתר דאתרביאו גרפייהו דבנההו פרחו כלהו
 בתר אימא צייד חד הוה חכים, בעא לציידא לון, מה עבד ציד, נטר
 לאימא דילהון וקשיר לה, ואיהי צווחה בגין בנהא, שמעו בגין קלה
 ונחתו לגבה וקשירו לון: כגויגא דא אימא עלאה דאתמר בה והאם
 רוכצת על האפרוחים או על הבצים ואיגון ישראל מצפצפין לה בכמה
 צפצופין דצלותין וכו' :

כו"ח רף כ"ט ע"כ טל' כ"כ

סימן ס"ו רף רפ"ז ע"כ טורק' ו' תחילת האדרא זוטא • תנו רבנן כשחלה
 רבי שמעון בן יוחאי, עאלו לקמיה רבי
 פנחס ורבי חייא ורבי אבא, אמרו ליה מאן קיימא דעלמא שכיב, אמר
 לון לא בי דינא דלעילא מעיינין בי דינאי, דהא אנא חזי דלית אנא
 מתייהיב למלאכא ולדיינא דלעילא דאנא לאו בשאר בני נשא
 אלא האי דינא דילי קדשא בריך הוא דייניה ולאוי בי דיניה, והיינו
 דאמר דוד בבעותיה קמיה שפטני אלהים וריבדו ריבי, וכן שלמה
 אמר לעשות משפט עבדו, הוא בלחודוי ולא אחרא • דהא תנן
 כשארם שכיב, בי דינא דלעילא מסתכלין בדינו, אית מנהון נוטין
 לכף זכות, דאחזיין זכותיה דבר נש, ואית מנהון דנוטין לכף חובה,
 דאחזיין חוביה דבר נש, ולא נפיק איניש מדינא כמה דהוה בעי •
 אבל מאן דדאין מלכא עלאה דשליט על כלא הוא טב, ולא יכיר
 איניש למחוי בהווא דינא בר טב • מאי טעמא, דהא תנן מכילוי
 דמלכא עלאה נטו לזכותא תדיר, והוא כליה צד דמהימנותא, ובידוי
 לשבקא חטאין וחובין דהא הוא דכתיב כי עמך הסליחה למען
 תורא, עמך הסליחה ולא עם אחר • ובגין כך בעינא קמיה דהוה יתא
 דאין דינאי, ואנא איעור תליסר אבבי לעלמא דארתי, ועוד דלג
 אעברו לון בר אבהתא, ולא יהא מהן דימחי בידי, דלא
 אהתבע דשותא מנהון • אמר רבי שמעון מלה, וחמו בי מדעיה
 דלא הוה תמן, תוורו ולא יכיר חד מנהון למללא מפומיה
 (ר"ד ע"ב) מדחילו רבא דהוות עליהון • עד דהוו יתבין סליק לון רחי
 דבוסמין סגי אין, וכל חד אתיישב, עד דחמו לרבי שמעון והוה מליל,

הגהות דבש לפי להרב הגדול חיד"א ז"ל

כי בהיות המקום צר לא שמנו אותם במקומם

כסנא אסוד לשחיט זס לריך יזכז * וזגס רשחיטס לזרים כורים נסנו סכסנים לשחיט ולעשות כל מלאכות
 סכשיות כורים כמ"ג סחים' ככחיות דף כ"ד ואכמ"ל :
 נש' אפתחידו ככ"י * וכמ"ג סרכ עיר וקדיש מטר"א חיון ז"ל כססק עיניגא :

לפע עמלק גימטריא : סגסס : עמלק גי' מ"ר : סמן סאדים : וקבעו דז"ל סורים גי' סמן עמלק לסכניטן :

כסיום * וסיום שברו ע"י סשכינס חסו עס סאר"ן כמספר ארני כריכוע :

דסיין עסרת כלים לחשוכס * מכלן סיוע למ"ג כסס"ר כליסודי ססח דוק וסארך :

דסוו מילידין בלדכקוחא דחילוכחא וכו' : לכאודס ספך סר"ס ריקאנטי וסאר"י ז"ל ויש ליזכ. דעל כונסס
 לכר זל"י ועיין כסגסס דפוס * מא"ן :

לא זס שכינתא וכו' וספילו כשכחות דחול * עיין כפרשח דרכים :

כל מאן דחידש מיד אכחוכ לגני בני מחיכתא * ועיין כסקדמת לכ אריס :

כיון דנפקי אחא דוד וכו' * מלזון זס סיוע למס שכתנתי כדעס סרמב"ס אי' סרל כלשכח דוד דרוש ע"ז
 כס"ד * מא"ן :

פיגסס לא חזי למזאל אלא כחר ללוחא וכו' :

דף קכ"ד ע"א

שם

שם

דף קכ"ה א"ב ע"ה

דף קנ"ג ע"א

דף קס"ח ע"א

דף קע"ט ע"ב

דף קפ"ה ע"ב

דף ק"ץ ע"א

דף רכ"ז ע"א

ישמח חיים

חרא"י נפשאי הנה אשו"ל אר"ש בלבנון ספר"א נהר שפיר"א דאתא מכלל יופי נקי מכל רופי תהלתו כפי כל כשר יום וליום ויוע . גרוקים יראו וישמחו וישמחו יעלוו אלו הן הנולדין גילת ורנן ותתענג כרשן נפשם האי דישכ"א ולשונם תמהר לרבר למות בשבח שמניע . איכו ששתא יהבי רכנן עינויהו ומכווני דעתיהו הלא כרז"י שפ"ר התקונים מפני כירורי המדו"ת פועלי אמת ולרד מפני שהכ"ל יפה הוד לטובה וגם נחם לנפירת תפארה בגבורות ישע רב חסד בחכמה ובתכונה ודעת דתנו רכנן באי"מה רבה וקל זוע . ושכחא אחיא מזיל"ה מרב"ר קד"ש לקול תתו מעורר אהבה והשפי"ע כלאחזות כרומי עלמא עילאה ונהרו"ת המושכין כיום טוב אבות על כניס כי שם ליוה ה' סכרבה ערוכה ככ"ל במסלת שדה אשר כרכו ה' יורש עש"ר ארי"א הוא רכיב . הדור אחס ראו חזו שמ"ש מנהו הכריק ברקאי רבר חדש חירשו סופרים חכמים הוהר"ו בא"ל ומראח ואי ויאוי כו"הר הרקו"ע . גם אשו"ר נלוה עמם נסחי דווקני וכריא נהרין סדרי כירורין סוו וקירין מאימתני קורין וילא אל הרבר"ת ועלה יפי"ע . ככל הירואה זאת לפניס רפוס קישט' במעלו"ת אח"ו משוכח ומפואר הא איכא כמה שני דפרי"ס ויהללוהו כשערים כי השכ"ע השביע :

ואולם הנה זה בא חרב הר"ש כוזאגלו ולה"ה שרי כיה נרגא בשנתו את טעמו ממניח חסיר חליף יתיר אף מפקיע . עבר עוכרה ושינה רוב חנקות רפוס קושט' וזהו מוכיח מידע ידיע . יכנסחי וזה מנטוכה רבך לאחכה ודין גרמ"א אשר חשב שמניח רפוס קושטא שינה מדעתו וכפירושא אחמר מדויל ידיה וקויטב חרה לו תוקע ומריע . ולרבה הזה יסלח כי אני בעניי ידעתו מאן ניהו מר המניה ולא הריס ידו רק אשר מלא כנסחו גדולי ישראל ולהא מילתא שכחו רכנן כי שוח וכי שיב לו מומחה ופקיע :

איכו . השתא מחויקנא טיכותא למצ' המגויס אשר על עומדס ועמורו כשינויי חרש"כ ונכחי הרמ"ו ככ"ו לברר אוכל לדון ולהכריע . והלא מראש הודעתו דומנין רמשכתא איזה הנהה מאין באת מיני קטניו"ת כמו עשב מזריע . ויכרך דוד הוא הקטן לגומרה של תורה כרוך אל ההודאות ומרומם ינל :ל ברכס ותהלה כומירות נריע . **בקול תורה** (לפ"ק) לעושה כפלאות למופת ולאות האל למושעות פניו אתנו ויאיר עינינו כחורתו תורת **חיים** :

פירוש המלות

חלקים : שף. נעקר ממקומו : שפניני. תורים :
שפירין. יפים : שריקן. הפחותים : שורין. חומות :
שרא. התחיל או התיר : שרא קברא. יחרם
קברי : שורי. חומות : שורייקי. גידים : שורטא.
קנים : שושיפא. סדין : דאשתלל. שנסתלק :

(א"ה פרוש המלות הנה נעתק מפירוש המלות הגדפס
בסוף הוורד חדש וכתוב שם שהוא פירוש המלות

לזוהר הגדול ולזוהר חדש וראיתי כי נמלו בו כמה
טעיות מהם ט"ס ומהם שגוף הביאור אינו מרטיק
לענין והוקשה עלי לתקן כי צריך לזה בקיאות וחישוש
נרובה ועיון גדול ובכך הנחתים כמות שהם ועל
הקורא לעיין היטיב והגייב. הש"ך סי"ט).

אות תיו

תב. חזר : תבנא. חזרתי או תבן : תוהא. תמיהה :
תווי והדרין. מבקשים ומחזרים : תזיף.
לזיה : תחמי. תראה : תכסיף. תבייש : תלגא.
שלג : תוליף. תלמדו : הלא. הר קטן : תמן. שם :
תנגא. עשן : תסקופין. עלילות : תפסין. משיגים :